

விஸுத்திமக்க-மஹாடகா

(துதியோ பாக்கோ)

12. இத்திவிதனித்தேஸவண்ணனா

அபிஞ்ஞாகதாவண்ணனா

365. ஸங்வண்ணனாவஸேன அனந்தரஸமாதிகதாய ஆஸன்னபச்சக்கதங் தீபெந்தோ “அயங் ஸமாதிபாவனா”தி ஆஹ. “அபிஞ்ஞா ஸம்பாதேதுங் யோகோ காதப்போ”தி வத்வா தத்த பயோஜனவிஸேஸே தஸ்ஸேதுங் “ஏவஞ்ஹி”திஆதி வுத்தங். கிஞ்சாபி திரதரபாவோ, விபஸ்ஸனாபாவனாஸுக்தா ச ஸமாதிபாவனாய ஆனிஸங்ஸோ ஏவ, ததாபி பஞ்ச லோகியாபிஞ்ஞா யதாவுத்தஸமாதிபாவனாய ஆனிஸங்ஸபாவேன பாகடா பஞ்ஞாதாதி தாஸங்யேவ வஸேன யோகினோ அதிகதானிஸங்ஸதா வுத்தா, சுத்தஸதா சித்தபரிதமனேன திரதரதா வுத்தா. லோகியாபிஞ்ஞாஸு வஸீபாவோபி ஸமாதிஸ்ஸேவ வஸீபாவோ, ததா ச “ஸமாஹிதோ யதாபுதங் பஜானாதீ”தி (ஸங். நி. 3.5; 4.99; 5.1071; நெத்தி. 40; மி. ப. 2.1.14) வசனதோ “ஸுகேனேவ பஞ்ஞாபாவனங் ஸம்பாதேஸ்ஸதீ”தி வுத்தங். தஸ்மாதி யஸ்மா ஸமாதிபாவனாய ஆனிஸங்ஸலாபோ திரதரதா, ஸுகேனேவ ச பஞ்ஞாபாவனா இஜ்ஜதி, தஸ்மா அபிஞ்ஞாகதங் தாவ ஆரபிஸ்ஸாம, பஞ்ஞாபாவனாய ஓகாஸே ஸம்பத்தேதி அதிப்பாயோ.

பக்வதா பஞ்ச லோகிகாபிஞ்ஞா வுத்தாதி ஸம்பந்தோ. ந சதுக்கஜ்ஜானமத்தமேவ இத் ஸாஸனே ஸம்பாதேதப்பங், நபி இத்திவிதஞ்ஞாணமேவ, அத் கோ அஞ்ஞம்பி அத்தீதி உத்தருத்தரிபணீதபணீததம்மதேஸனத்தஞ்ச.

இத்திவிசுப்பனந்தி இத்திஸங்காதங் பகதிவண்ணஜஹனகிரியங், இத்ங் இத்தீஸு விசுப்பனித்தியா பதானதாய வுத்தங், இத்திங் விசுப்பனஞ்சாதி ஏவங் வா அத்தோ தட்டப்போ. விசுப்பனஸ்ஸ விஸுங் கஹணம்பி வுத்தகாரணேனேவ தட்டப்பங். ஆகாஸகஸிணவஸேன அருபஸமாபத்தியோ ந ஸம்பாவந்தி, ஆலோககஸிணஞ்ச ஓதாதகஸிணந்தோகதங் கத்வா “ஓதாதகஸிணபரியந்தேஸு”தி வுத்தங் கஸிணானுலோமாதிசித்தபரிதமனவிதினோ அதிப்பேதத்தா, ஆகாஸனிம்மானாதி அத்தங் பன ததுபாயம்பி இச்சித்தப்பமேவ. அட்ட அட்டாதி யதாவுத்தேஸு கஸிணேஸு ஏகேகஸ்மிங் அட்ட அட்ட ஸமாபத்தியோ. கஸிணானுலோமதோதி கஸிணபடிபாடிதோ, படிபாடி ச தேஸனாவஸேன வேதிதப்பா. ஜானானுலோமோ பன படிபத்திவஸேனபி. உக்கமனங் உக்கந்தங், உக்கந்தமேவ உக்கந்திகங், ஜானஸ்ஸ உக்கந்திகங் ஜானுக்கந்திகங், ததோ, ஜானலங்கனதோதி அத்தோ. அங்கஸங்கந்திதோ அங்காதிக்கமதோ. சித்தங் பரிதமேதப்பங் யதிச்சகங் யத்திச்சகங் ஜானானங் ஸமாபஜ்ஜனாதிஸுகத்தங், தேஸங் ஆரம்மணானஞ்ச ஸல்லக்கணத்தங். ஏவஞ்ஹிஸ்ஸ தத்த விஸவிதா ஸமிஜ்ஜதீதி.

366. ஜானங் ஸமாபஜ்ஜதீதி கிங் சதுப்பிதம்பி ஜானங் ஸமாபஜ்ஜதி, உதாஹு ஏகேகந்தி? கிஞ்செத்த யதி சதுப்பிதம்பி ஸமாபஜ்ஜதி, அங்கஸங்கந்திதோ விஸேஸோ ந ஸியா, அத் ஏகேகங் ஆரம்மணஸங்கந்திதோ. நாயங் தோஸோ ஆபோக்வஸேன தேஸங் விஸேஸஸித்திதோ. யதா ஹி கஸிணானுலோமமேவ ஆபுஜித்வா தத்த தத்த கஸிணே ஜானானி ஸமாபஜ்ஜதி, ந அங்கஸங்கந்திங், ததா கஸிணானுலோமோ. யதா பன அங்கஸங்கந்திங் ஆபுஜித்வா ஜானானி ஸமாபஜ்ஜதி, ததா அங்கஸங்கந்தி வேதிதப்பா.

இமினா நயேன கஸிணானுலோமஆரம்மணஸங்கந்திஆதி³னம்பி அஞ்ஞமஞ்ஞங் விஸேஸோ வேதி³தப்³போ³. இத³ங் கஸிணானுலோமங் நாம சித்தபரித³மனந்தி அதி⁴ப்பாயோ.

ததே²வாதி “படிபாடியா அட்ட²ஸு கஸிணேஸு ஸதக்க²த்தும்பி ஸஹஸ்ஸக்க²த்தும்பீ”தி ஏதஸ்ஸ உபஸங்ஹாரத்தோ² ததா²-ஸத்³தோ³. படி²லோமதோ செத்த² படிபாடி. தேனாஹ “படி²லோமக்கமேனா”தி. அயஞ்ஞஹத்த² அத்தோ² - பட²மங் ஓதா³தகஸிணே ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜதி, ததோ லோஹிதகஸிணேதி யாவ பத²வீகஸிணா வத்தப்³பா³.

புனப்புனங் ஸமாபஜ்ஜனந்தி “ஸதக்க²த்துங் ஸஹஸ்ஸக்க²த்து”ந்தி வுத்தங் ப³ஹுலாகாரமாஹ.

ததே²வாதி பத²வீகஸிணேயேவ. ததோதி பச்சா² ததியஜ்ஜா²னதோ வுட்டா²னந்தரகாலங். ததே²வாதி பத²வீகஸிணமேவ. ததோ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனந்தி ததோ பத²வீகஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸே பவத்திதஆகாஸானஞ்சாயதனஸமாபத்திதோ வுட்டா²ய விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் அமனஸிகரித்வா தங் லங்கி⁴த்வா யதா²வுத்தஆகாஸானஞ்சாயதனவிஞ்ஞாணஸ்ஸ அபா⁴வே பவத்திதங் ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜதி. பத²வீகஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸகஸிணங் பத²வீகஸிணபக்கி²கமேவ ஹோதீதி வுத்தங் “கஸிணங் அனுக்கமித்வா”தி. அத² வா அட்ட²ஸு கஸிணேஸு கஸ்ஸசி உக்கமனங் இத⁴ கஸிணுக்கந்திகங் நாமாதி ஆஹ “கஸிணங் அனுக்கமித்வா”தி. ஜா²னுக்கந்திகந்தி எத்த² இச்சி²தங் அவதா⁴ரணேன நிவத்தேதப்³பங், உக்கமனஸ்ஸ ச ஸருபங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஏவங் கஸிண”ந்திஆதி³ங் வத்வா புன தங் பகாரங் ஸஹ நிஸ்ஸயேன ஸேஸகஸிணேஸு அதிதி³ஸந்தோ “ஏவங் ஆபோகஸிணாதி³...பே... காதப்³பா³”தி ஆஹ. தேனாஹ “இமினா நயேனா”திஆதி³. யதா² பட²மஜ்ஜா²னமூலகங் பத²வீகஸிணாதி³ஸு ஜா²னுக்கந்திகங் த³ஸ்ஸிதங், ஏவங் து³தியஜ்ஜா²னாதி³மூலகம்பி தங் யதா²ரஹங் த³ஸ்ஸேதப்³பங்.

ததே²வாதி பட²மஜ்ஜா²னமேவ. கஸிணுக்கந்திகேபி ஆபோகஸிணாதி³மூலிகா யோஜனா வுத்தனயேனேவ காதப்³பா³, ததா² யதா²ரஹங் து³தியஜ்ஜா²னாதி³மூலிகா.

லோஹிதகஸிணதோ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனந்தி லோஹிதகஸிணங் ஆவஜ்ஜெந்தோ அபி⁴முகங் கத்வா தஸ்ஸ உக்கா⁴டனேன உபட்டி²தே கஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸே அமனஸிகாரேன ஆகாஸானஞ்சாயதனஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா தத்த² புப்³பே³ பவத்தவிஞ்ஞாணஸ்ஸ அபக³மங் ஆரம்மணங் கத்வா ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜதி.

இதரேஸந்தி அவஸிட்ட²ருபாவசரஜ்ஜா²னானங். ந ஹி அருபஜ்ஜா²னேஸு அங்க³ஸங்கந்தி அத்தி², நாபி தானி பத²வீகஸிணே பவத்தந்தி. யங் பன அங்கா³ரம்மணஸங்கந்திவசனே “நீலகஸிணங் உக்கா⁴டெத்வா ஆகாஸானஞ்சாயதன”ந்திஆதி³ வுத்தங், தங் யதா²லாப⁴வஸேன வுத்தங், பரியாயேன வாதி த³ட்ட²ப்³பங். நிப்பரியாயதோ பன யதா² அங்க³ஸங்கந்தி ருபஜ்ஜா²னேஸு ஏவ லப்³ப⁴தி, ஏவங் அருபஜ்ஜா²னேஸு ஏவ ஆரம்மணஸங்கந்தி. தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ ஹி ஜா²னஸ்ஸ ஆரம்மணந்தரே பவத்தி ஆரம்மணஸங்கந்தி. தேனாஹ “ஸப்³பகஸிணேஸு ஏகஸ்ஸேவ ஜா²னஸ்ஸ ஸமாபஜ்ஜனங் ஆரம்மணஸங்கந்திகங் நாமா”தி.

யதா² பன “ஸப்³பகஸிணேஸு”தி இமினா ஆகாஸவிஞ்ஞாணகஸிணானம்பி ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி ந ஸக்கா வத்துங் இத⁴ அட்ட²ன்னங்யேவ கஸிணானங் அதி⁴க³தத்தா, ஏவங் ஸப்³பம்பி அருபஜ்ஜா²னங் “ஏகங் ஜா²ன”ந்தி ந ஸக்கா வத்துங் அட்ட²ன்னங் ஸமாபத்தீனங் வஸேன சித்தபரித³மனஸ்ஸ இச்சி²தத்தா. தஸ்மா ஆருப்பஜ்ஜா²னானங் வஸேன அங்கா³ரம்மணஸங்கந்தி பரியாயேன வுத்தாதி வேதி³தப்³பங். ததா² ஹி பீதகஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸே யங் பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணங், ததா³ரம்மணங்

விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் ஸந்தா⁴யாஹ “பீதகஸிணதோ விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் ஸமாபஜ்ஜித்வா”தி. இமினா நயேன ஸேஸத்³வயேபி அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஏகந்தரிகவஸேனாதி அஞ்ஞத்தோ² அந்தர-ஸத்³தோ³. அந்தரமேவ அந்தரிகங், ஏகஜ்ஜ²ங் அந்தரிகங் ஏதஸ்மிந்தி ஏகந்தரிகங், ஜா²னஸமாபஜ்ஜனங், தஸ்ஸ வஸேன. யதா² அங்கா³னங், ஆரம்மணஸ்ஸ ச ஏகஜ்ஜ²ங் அஞ்ஞதா² விஸேஸோ ஹோதி, ததா² ஸமாபஜ்ஜனவஸேனாதி. ஸோ பன விஸேஸோ ஹெட்டி²மானங் தேஸங் அங்கா³ரம்மணானங் ஸமதிக்கமனவஸேன ஹோதீதி வுத்தங் “ஏகந்தரிகவஸேன அங்கா³னஞ்ச ஆரம்மணானஞ்ச ஸங்கமன”ந்தி. “இத³ங் ஜா²னங் பஞ்சங்கி³க”ந்திஆதி³னா அங்கே³ஸு, “இத³ங் பத²வீகஸிண”ந்திஆதி³னா ஆரம்மணேஸு ச வவத்தா²பிதேஸு ஏகஜ்ஜ²ங் தேஸங் வவத்தா²பனே ந கோசி விஸேஸோ அத்தீ²தி அட்ட²கதா²ஸு அயங் விதி⁴ நாப⁴தோ. ஏவஞ்ச கத்வா ஜா²னுக்கந்திகாதீ³ஸு படி²லோமக்கமேன, அனு²லோமபடி²லோமக்கமேன ச ஏகந்தரிகபா⁴வேன லப்³ப⁴மானம்பி ஜா²னாதீ³னங் உக்கமனங் ந உத்³த⁴டங், தேஹி நயேஹி வினாபி சித்தபரித³மனங் இஜ்ஜ²தீதி பபஞ்சபரிஹாரத்த²ங் வா தே அட்ட²கதா²ஸு அனாக³தாதி த³ட்ட²ப³ப³ங்.

367. அபா⁴விதபா⁴வனோ ஜா²னாபி⁴ஞ்ஞாஸு அகதாதி⁴காரோ. தத்த² உபனிஸ்ஸயரஹிதோபீதி கேசி. ஆதி³பூ⁴தங் யோக³கம்மங் ஆதி³கம்மங், தங் ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி ஆதி³கம்மிகோ, புப்³பே³ அகதபரிசயோ பா⁴வனங் அனுயுஞ்ஜந்தோ. தேனாஹ “யோகா³வசரோ”தி. கஸிணபரிகம்மம்பி பா⁴ரோதி தோ³ஸவிவஜ்ஜனாதி³விதி⁴னா கஸிணமண்ட³லே படிபத்தி யாவ உக்³ஹனிமித்துப்பத்தி கஸிணபரிகம்மங், தம்பி நாம பா⁴ரோ, பகே³வ இத்தி⁴விசுப்³பனாதி அதி⁴ப்பாயோ. நிமித்துப்பாத³னந்தி படிபா⁴க³னிமித்துப்பாத³னங் . தங் வட்³டெ⁴த்வாதி தங் நிமித்தங், பா⁴வனஞ்ச வட்³டெ⁴த்வா. ந ஹி பா⁴வனாய வினாவ நிமித்தவட்³டெ⁴னங் லப்³ப⁴தி. கேசி உபசாரஸமாதி⁴ங் லபி⁴த்வா அப்பனாஸமாதி⁴ங் அதி⁴க³ந்துங் ந ஸக்கொந்தி, தாதி³ஸாபி ப³ஹு ஹொந்தேவாதி ஆஹ “அப்பனாதி⁴க³மோ பா⁴ரோ”தி. அப்பனாதி⁴க³மோதி வா அட்ட²ன்னங் ஸமாபத்தீனங் அதி⁴க³மமாஹ. அஞ்ஞோவ ஸமாபத்தீனங் உபனிஸ்ஸயோ , அஞ்ஞோ அபி⁴ஞ்ஞானந்தி ஆஹ “பரித³மிதசித்தஸ்ஸாபி இத்தி⁴விசுப்³பனங் நாம பா⁴ரோ”தி. கிப்பங் நிஸந்தி நிஸாமனங் ஜா²னசக்கு²னா பத²வீகஸிணாதி³ஜா²னாரம்மணஸ்ஸ தஸ்ஸனங் ஏதஸ்ஸாதி கிப்பனிஸந்தி, ஸீக⁴தரங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜிதா, தஸ்ஸ பா⁴வோ கிப்பனிஸந்திபா⁴வோ. அம்ப³தருனிசிதங் மஹாமஹிந்த³த்தே²ராதி³ஹி ஒதிண்ணட்ட²னங் தே²ரம்ப³த்த²லங். யதா² படிபக்க²விஜயாய யோதா⁴ஜீவா நிம்மலமேவ அஸிதோமராதி³ங் க³ஹெத்வா விசரந்தி, ஏவங் பி⁴க்கு²னாபி கிலேஸவிஜயாய நிம்மலாவ ஜா²னாபி⁴ஞ்ஞா வளஞ்ஜிதப்³பா³தி இமமத்த²ங் தஸ்ஸேதுங் “தஸ்மா”திஆதி³ வுத்தங்.

பதிட்டா²பா⁴வோதி இத⁴ பரஸ்ஸ உபத்த³வூபஸமனங் அதி⁴ப்பேதங். தங் ஹி கிப்பனிஸந்திபா⁴வதோபி க³ருதரங் அச்சாயிககிச்சஸாத⁴னவஸேன விதா⁴தப்³ப³தோ து³ரபி⁴ஸம்ப⁴வதரத்தா. தங் பன ரக்கி³தத்தே²ரநித³ஸ்ஸனேனேவ ஸித்த⁴ம்பி ததோ க³ருதரேன அங்கா³ரவஸ்ஸபரித்தானேன விபா⁴வேதுங் “கிரிப⁴ண்ட³வாஹனபூஜாய...பே... தே²ரோ வியா”தி ஆஹ. கிரிப⁴ண்ட³வாஹனபூஜா நாம சேதியகிரிமாதி³ங் கத்வா ஸகலதீ³பே, ஸமுத்³தே³ ச யாவ யோஜனா மஹதீ தீ³பூஜா. பத²விங் மாபெத்வாதி மாரேன பவத்திதங் அங்கா³ரவஸ்ஸங் பு²லிங்க³மத்தேனபி யாவ மனுஸ்ஸே ந பாபுனாதி, தாவதே³வ ஆகாஸே பத²விங் நிம்மினித்வா.

ப³லவபுப்³யோகா³னந்தி க³ருதருபனிஸ்ஸயானங், இத்தி⁴விதா⁴தீ³னங் ஹேதுபூ⁴தமஹாபி⁴னீஹாரானந்தி அத்தோ². அக்³ஸாவகாதீ³னந்தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஏகச்சே மஹாஸாவகே ஸங்க³ண்ணாதி. பா⁴வனானுக்கமோ யதா²வுத்தங் சித்தபரித³மனங். படிஸம்பி⁴தா³தீ³தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன டா²னாடா²னஞ்ஞாணாதீ³னம்பி ஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³, ந ஸேஸாபி⁴ஞ்ஞானமேவ. ஸாவகானம்பி ஹி டா²னாடா²னஞ்ஞாணாதீ³னி பதே³ஸவஸேன

இஜ்ஜந்தி. தஸ்மாதி யஸ்மா புப்ஹேதுஸம்பன்னஸ்ஸேவ யதாவுத்தங் பாவுனானுக்கமங்
 வினா அபிஞ்ஞாயோ இஜ்ஜந்தி, ந இதரஸ்ஸ, தஸ்மா. அக்ஃகிதமனாதீஹீதி அக்ஃகிம்ஹி
 தாபனகொட்டனாதீஹி. யதா சாதி ச-ஸத்தேன லாகாக்காராதீனங் லாகாகொட்டனாதிங்
 அவுத்தம்பி ஸங்கண்ணஹாதி. சந்தப்பே... வஸேனாதி “சந்தவதோ சே அபிஞ்ஞா ஸிஜ்ஜதி,
 மய்ஹம்பி ஸிஜ்ஜதீ”தி கத்துகம்யதாசந்தங் ஸீஸங் துரங் ஜெட்டங் புப்ஹங்கமங் கத்வா,
 சந்தங் வா உப்பாதெத்வா தங் பாவுனாய முகங் கத்வா ஜானஸ்ஸ ஸமாபஜ்ஜனவஸேன.
 ஏஸேவ நயோ ஸேஸேஸுபி. “ஆவஜ்ஜனாதிவஸீபாவவஸேனா”தி இதங் அட்டஸுபி
 ஸமாபத்தீஸு ஸாதிஸயங் வஸீபாவாபாதீனங் ஸந்தாய வுத்தங். தஞ்ச கோ
 ஆதிக்கம்மிகவஸேன, ந கதாதிக்காரவஸேனாதி ஆஹ “புப்ஹேது...பே... வட்டதீ”தி.
 புப்ஹேதுஸம்பன்னஸ்ஸ ஹி யங் ஜானங் பாதுகங் கத்வா அபிஞ்ஞா நிப்பத்தேதப்பா,
 தத்தேவ ஸாதிஸயங் சிண்ணவஸிதாபி இச்சிதப்பா, ந ஸப்பத்தேவாதி அதிப்பாயோ.
 “சதுத்தஜ்ஜானமத்தே சிண்ணவஸினா”தி வசனதோ அருபஸமாபத்தியோ வினாபி அபிஞ்ஞா
 இஜ்ஜந்தீதி வதந்தி. தம்பி யதி புப்ஹேதுஸம்பன்னஸ்ஸ வஸேன வுத்தங், யுத்தமேவ.
 அதேதரஸ்ஸ, தேஸங் மதிமத்தங். யதாதி யேன பகாரேன யேன விதினா. எத்தாதி
 ஏதஸ்மிங் இத்திவிதனிப்பாதீனே.

368. தத்ராதி ச ததேவ பச்சாமஸதி. பாளினயானுஸாரேனேவாதி பாளிகுதியா
 அனுஸரணேனேவ, பாடஸங்வண்ணனானுக்கமேனேவாதி அத்தோ. “சதுத்தஜ்ஜானங்
 உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீ”தி வத்வா “ஸோ”தி வுத்தத்தா ஆஹ “அதிக்கதசதுத்தஜ்ஜானோ
 யோகீ”தி. “ஏவங் ஸமாஹிதே”தி எத்த ஏவங்-ஸத்தோ
 ஹெட்டாஜானத்தயாதிக்கம்மபடிபாடிஸித்தஸு சதுத்தஜ்ஜானஸமாதானஸ்ஸ
 நிதஸ்ஸனத்தோதி ஆஹ “ஏவந்தி சதுத்தஜ்ஜானக்கமனிதஸ்ஸனமேத”ந்தி,
 சதுத்தஜ்ஜானஸ்ஸ, தஸ்ஸ ச அதிக்கம்மக்கமஸ்ஸ நிதஸ்ஸனங். யேன
 ஸமாதானானுக்கமேன சதுத்தஜ்ஜானஸமாதி லத்தோ, ததுப்பயனிதஸ்ஸனந்தி
 அத்தோ. தேனாஹ “இமினா...பே... வுத்தங் ஹோதீ”தி. யதிபி “ஏவ”ந்தி இதங்
 ஆகமனஸமாதினா ஸத்திங் சதுத்தஜ்ஜானஸமாதானங் தீபேதி.
 ஸதிபாரிஸுத்திஸமாதி ஏவ பன இத்தியா அதிட்டானபாவதோ பதானந்தி ஆஹ
 “சதுத்தஜ்ஜானஸமாதினா ஸமாஹிதே”தி. உபெக்காஸதிபாரிஸுத்திபாவேனாதி
 உபெக்காய ஜனிதஸதிபாரிஸுத்திஸப்பாவேன.
 ஸப்பச்சனீகதம்முபக்கிலேஸபரிஸுத்தாய ஹி பச்சனீகஸமனேபி அப்யாவடாய
 பாரிஸுத்திஉபெக்காய வத்தமானாய சதுத்தஜ்ஜானங், தங்ஸம்பயுத்ததம்மா ச
 ஸுபரிஸுத்தா, ஸுவிஸதா ச ஹொந்தி, ஸதிஸீஸேன பன தத்த தேஸனா கதாதி ஆஹ
 “உபெக்காஸதிபாரிஸுத்திபாவேன பரிஸுத்தே”தி. பரிஸுத்தியா ஏவ
 பச்சயவிஸேஸேன பவத்திவிஸேஸோ பரியோதாத்தா ஸுத்தஸுவண்ணஸ்ஸ
 நிகங்ஸனேன பபஸ்ஸரதா வியாதி ஆஹ “பரிஸுத்தத்தாயேவ பரியோதாதே,
 பபஸ்ஸரேதி வுத்தங் ஹோதீ”தி.

ஸுகாதீனங் பச்சயானங் காத்தேனாதி ஸுகஸோமனஸ்ஸானங்,
 துக்கதோமனஸ்ஸானஞ்ச யதாக்கமங் ராகதோஸபச்சயானங் விக்கம்பனேன. “ஸுகங்
 ஸோமனஸ்ஸஸ்ஸ பச்சயோ, ஸோமனஸ்ஸங் ராகஸ்ஸ, துக்கங் தோமனஸ்ஸஸ்ஸா”தி
 ஹி வுத்தங். யதா ராகாத்யோ சேதஸோ மலாஸுசிபாவேன “அங்கண்ணீதி வுச்சந்தி,
 ஏவங் உபகந்த்வா கிலேஸனட்டேன உபக்கிலேஸாதி ஆஹ “அனங்கணத்தாயேவ
 விகுதூபக்கிலேஸே”தி. தேனாஹ “அங்கணேன ஹி தங் சித்தங் உபக்கிலிஸ்ஸதீ”தி,
 விபாதீயதி உபதாயீயதீதி அத்தோ. ஸுபாவிதத்தாதி பகுணபாவாபாதீனேன ஸட்டு
 பாவிதத்தா. தேனாஹ “வஸீபாவப்பத்தே”தி, ஆவஜ்ஜனாதினா பஞ்சதா,
 சுத்தஸவிதேன வா பரிதமனேன வஸவத்திதங் உபகதேதி அத்தோ. வஸே வத்தமானங்

ஹி சித்தங் பகுணபா⁴வாபத்தியா ஸுபரிமத்³தி³தங் விய சம்மங், ஸுபரிகம்மகதா விய ச லாகா² முது³ந்தி வுச்சதி. கம்மக்க²மேதி விசுப்³புனாதி³இத்³தி⁴கம்மக்க²மே. தஞ்ச உப⁴யந்தி முது³தாகம்மனியத்³வயங்.

நாஹந்திஆதீ³ஸு ந-காரோ படிஸேத⁴த்தோ². அஹந்தி ஸத்தா² அத்தானங் நித்³தி³ஸதி. பி⁴க்க²வேதி பி⁴க்க² ஆலபதி. அஞ்ஞந்தி இதா³னி வுச்சமானசித்ததோ அஞ்ஞங். ஏகத⁴ம்மம்பீதி ஏகம்பி ஸபா⁴வத⁴ம்மங் ந ஸமனுபஸ்ஸாமீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. அயங் ஹெத்த² அத்தோ² - அஹங், பி⁴க்க²வே, ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞானேன ஓலோகெந்தோபி அஞ்ஞங் ஏகத⁴ம்மம்பி ந ஸமனுபஸ்ஸாமி. யங் வஸீபா⁴வாபாத்³னேன பா⁴விதங், ததா² புனப்புனங் கரணேன பஹு³லீகதங், ஏவங் ஸவிஸேஸமுது³பா⁴வப்பத்தியா முது³ங், கம்மக்க²மதாய கம்மனியஞ்ச ஹோதி. யத³யித³ங் சித்தந்தி அத்தனோ, தேஸஞ்ச பச்சக்க²தாய ஏவமாஹாதி. யதா² யதா²வுத்தா பரிஸுத்³த⁴தாத³யோ ந விகுச்சந்தி, ஏவங் ஸபா⁴விதங் சித்தங்.

தத்த² அவட்டி²தங் இத⁴ “டி²தங், ஆனேஞ்ஜப்பத்த³ந்தி ச வுத்தந்தி ஆஹ “ஏதேஸு பரிஸுத்³த⁴தாதீ³ஸு டி²தத்தா டி²தே, டி²தத்தாயேவ ஆனேஞ்ஜப்பத்தே³தி. யதா² முது³கம்மஞ்ஞுதா வஸீபா⁴வப்பத்தியா லக்கீயந்தி, ஏவங் வஸீபா⁴வப்பத்திபி முது³கம்மஞ்ஞுதாஹி லக்கீயதீதி, முது³கம்மஞ்ஞுபா⁴வேன வா அத்தனோ வஸே டி²தத்தா “டி²தே³தி வுத்தங். யதா² ஹி காரணேன ப்லங் நித்³த⁴ரீயதி, ஏவங் ப்லேனாபி காரணங் நித்³த⁴ரீயதீதி நிச்சலபா⁴வேன அவட்டா²னங் ஆனேஞ்ஜப்பத்தி. ஸா ச ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு தி²ரபா⁴வேன, படிபக்கே³ஹி அகம்மனியதாய ச ஸம்ப³வந்தீ ஸத்தா⁴தி³புலானங் ஆனுபா⁴வேன ஹோதீதி “ஸத்தா⁴தி³ஹி பரிக்க³ஹிதத்தா ஆனேஞ்ஜப்பத்தே³தி ஸங்கே²பதோ வுத்தமத்த³ங் விவரிதுங் “ஸத்தா⁴பரிக்க³ஹிதங் ஹீ³திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸத்தா⁴பரிக்க³ஹிதந்தி ஏவங் ஸபா⁴விதங் வஸீபா⁴வப்பத்தங் ஏதங் சித்தங் ஏகங்ஸேன அபி⁴ஞ்ஞாஸச்சிகரணியானங் த⁴ம்மானங் அபி⁴ஞ்ஞாஸச்சிகிரியாய ஸங்வத்ததீதி ஏவங் பவத்தாய ஸத்தா⁴ய பரிக்க³ஹிதங் யதா²வுத்தஸத்தா⁴புலேன உபத்த²ம்பி⁴தங். அஸ்ஸத்தி⁴யேனாதி தப்படிபக்கே³ன அஸ்ஸத்தி⁴யேன ஹேதுனா ந இஞ்ஜதி ந சலதி ந கம்பதி, அஞ்ஞுதத்து² உபரி விஸேஸாவஹபா⁴வேனேவ திட்ட²தி. வீரியபரிக்க³ஹிதந்திஆதீ³ஸுபி இமினா நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அயங் பன விஸேஸோ - வீரியபரிக்க³ஹிதந்தி வஸீபா⁴வாபாத்³னபரித³மனஸாத⁴னேன வீரியேன உபத்த²ம்பி⁴தங். ஸதிபரிக்க³ஹிதந்தி யதா²வுத்தே பா⁴வனாபுஹு³லீகாரே அஸம்மோஸஸாதி⁴காய, குஸலானஞ்ச த⁴ம்மானங் கதியோ ஸமன்னேஸமானாய ஸதியா உபத்த²ம்பி⁴தங். ஸமாதி⁴பரிக்க³ஹிதந்தி தத்தே²வ அவிக்²பஸாத⁴னேன ஸமாதா⁴னேன உபத்த²ம்பி⁴தங். பஞ்ஞாபரிக்க³ஹிதந்தி தஸ்ஸா ஏவ பா⁴வனாய உபகாரானுபகாரத⁴ம்மானங் பஜானநலக்க²ணாய பஞ்ஞாய உபத்த²ம்பி⁴தங். ஓபா⁴ஸக³தந்தி ஞானோபா⁴ஸஸஹக³தங். ஓபா⁴ஸபூ⁴தேன ஹி யதா²வுத்தஸமாதா⁴னஸங்வத்தி⁴தேன ஞானேன ஸங்கிலேஸபக்க³ங் யாதா²வதோ பஸ்ஸந்தோ ததோ உத்ரஸந்தோ ஒத்தப்பந்தோ தங் அதி⁴ப⁴வதி, ந தேன அபி⁴பூ⁴யதி. தேனாஹ “கிலேஸந்த⁴காரேன ந இஞ்ஜதீ³தி. ஏதேன ஞாணபரிக்க³ஹிதங் ஹிரொத்தப்பபுலங் துஸ்ஸேதி.

அட்ட²ங்க³ஸமன்னாக³தந்தி சதுத்த²ஜ்ஜா²னஸமாதி⁴னா ஸமாஹிததா, பரிஸுத்³த⁴தா, பரியோதா³ததா, அனங்குணதா, விகுதாபக்கிலேஸதா, முது³பா⁴வோ, கம்மனியதா, ஆனேஞ்ஜப்பத்தியா டி²ததா, ஸமாஹிதஸ்ஸ வா சித்தஸ்ஸ இமானி அங்கா³னீதி “ஸமாஹிதே³தி இமங் அங்கபா⁴வேன அக்க³ஹெத்வா டி²திஆனேஞ்ஜப்பத்தியோ விஸுங் கஹெத்வா இமேஹி அட்ட²ஹி அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தங். அபி⁴னீஹாரக்க²மந்தி இத்³தி⁴விதா⁴தி³அத்த²ங் அபி⁴னீஹாரக்க²மங் தத³பி⁴முக²ங் கரணயொக்க³ங். தேனாஹ “அபி⁴ஞ்ஞாஸச்சிகரணியானங் த⁴ம்மானங் அபி⁴ஞ்ஞாஸச்சிகிரியாயா³தி.

காமங் நீவரணானி விக்கம்மபெ⁴த்வா ஏவ பட²மஜ்ஜா²னஸமதி⁴க³மோ, விதக்காதி³கே
 வுபஸமே ஏவ ச து³தியஜ்ஜா²னாதி³ஸமதி⁴க³மோ, ததா²பி ந ததா² தேஹி து³ரீபு⁴தா அபேதா
 வா யதா² சதுத்த²ஜ்ஜா²னதோ, சேதஸோ மலீனபா⁴வஸங்கா²தஉப்பிலாபோ⁴க³கரேஹி
 நீவரணாதீ³ஹி ஸு³ட்டு² விமுத்தியா தஸ்ஸ பரிஸு³த்தி⁴, பரியோதா³ததா ச யுத்தாதி ஆஹ
 “நீவரண...பே... பரியோதா³தே”தி. ஜா²னபடிலாப⁴பச்சயானந்தி ஜா²னபடிலாப⁴ஹேதுகானங்
 ஜா²னபடிலாப⁴ங் நிஸ்ஸாய உப்பஜ்ஜனகானங். பாபகானந்தி லாமகானங். இச்சா²வசரானந்தி
 இச்சா²ய அவசரானங் இச்சா²வஸேன ஒதிண்ணானங் “அஹோ வத மமேவ ஸத்தா²
 படிபுச்சி²த்வா படிபுச்சி²த்வா பி⁴க்க²னங் த⁴ம்மங் தே³ஸெய்யா”திஆதி³னயப்பவத்தானங்
 மானமாயாஸா²டெ²ய்யாதீ³னங். அபி⁴ஜ்ஜா²தீ³னந்தி ஆதி³-ஸுத்தே³னாபி தேஸங்யேவ
 ஸங்க³ஹோ. அபி⁴ஜ்ஜா² செத்த² பட²மஜ்ஜா²னேன அவிக்கம்ம⁴பெ⁴னெய்யா, மானாத³யோ ச
 ததே³கட்டா² த³ட்ட²ப³பா³ “ஜா²னபடிலாப⁴பச்சயான”ந்தி அனுவத்தமானத்தா. விக்கம்ம⁴பெ⁴னெய்யா
 பன நீவரணக்³ஹணேனேவ க³ஹிதா, கத²ங் பன பட²மஜ்ஜா²னேன அவிக்கம்ம⁴பெ⁴னெய்யா
 இத⁴ விகச்ச²ந்தீதி? “ஸப்³பே³ குஸலா த⁴ம்மா ஸப்³பா³குஸலானங் படிபக்கா²”தி
 ஸல்லேக²படிபத்திவஸேன ஏவங் வுத்தங் ஜா²னஸ்ஸ அபராமட்ட²பா⁴வத³ஸ்ஸனதோ. யே
 பனெத்த² “இச்சா²வசரானங் அபி⁴ஜ்ஜா²தீ³ன”ந்தி இமேஹி பதே³ஹி
 கோபஅபச்சயகஆமராக³ப்யாபாதா³யோ க³ஹிதாதி அதி⁴ப்பாயேன
 “ஜா²னபடிலாப⁴பச்சயான”ந்தி பாட²ங் படிக்கி²பித்வா “ஜா²னபடிலாப⁴பச்சனீகான”ந்தி பாடோ²தி
 வத³ந்தி, தங் தேஸங் மதிமத்தங் ததா² பாட²ஸ்ஸேவ அபா⁴வதோ. ஜா²னபடிலாப⁴பச்சனீகா ச
 நீவரணா சேவ ததே³கட்டா² ச தேஸங் து³ரீபா⁴வங் வத்வா புன அபா⁴வவிக³மசோ³தனாய
 அயுஜ்ஜமானத்தா. நனு ச அனங்க³ணஸுத்த- (ம. நி. 1.57 ஆத³யோ) வத்த²ஸுத்தே³ஸு (ம. நி.
 1.70 ஆத³யோ) அயமத்தோ² ந லப்³ப⁴தி, ஓளாரிகானங்யேவ பாபத⁴ம்மானங் தத்த²
 அதி⁴ப்பேதத்தா? ஸச்சமேதங், இத⁴ பன அதி⁴க³தசதுத்த²ஜ்ஜா²னஸ்ஸ வஸேன வுத்தத்தா
 ஸுகு³மாயேவ தே க³ஹிதா, அங்க³ணூபக்கிலேஸதாஸாமஞ்ஞேன பனெத்த² ஸுத்தானங்
 அபதி³ஸனங். ததா² ஹி “ஸுத்தானுஸாரேனா”தி வுத்தங், ந பன ஸுத்தவஸேனாதி.
 அவஸ்ஸங் சே தமேவங் ஸம்படிச்சி²தப்³பா³ங் அதி⁴க³தஜ்ஜா²னானம்பி கேஸஞ்சி
 இச்சா²வசரானங் பவத்திஸப்³பா⁴வதோ.

இத்தி⁴பாத³பா⁴வூபக³மேனாதி இத்தி⁴யா பாத³கபா⁴வஸ்ஸ பத³ட்டா²னபா⁴வஸ்ஸ
 உபக³மனேன. பா⁴வனாபாரிபூரியாதி இதோ பரங் கத்தப்³ப³ஸ்ஸ அபா⁴வவஸேன
 அபி⁴னீஹாரக்க³மபா⁴வனாய பரிபுண்ணத்தா. பணீதபா⁴வூபக³மேனாதி ததோ ஏவ
 பதா⁴னபா⁴வங் நீததாய உத்தமட்டே²ன, அதித்திகரட்டே²ன ச பணீதபா⁴வஸ்ஸ உபக³மனேன.
 உப⁴யஞ்சேதங் டி²தியா காரணவசனங் பரிபுண்ணாய பா⁴வனாய பணீதபா⁴வப்பத்தியா
 “டி²தே”தி. “ஆனேஞ்ஜப்பத்தே”தி இத³ங் டி²தியா விலேஸஸனங். தேனாஹ “யதா²
 ஆனேஞ்ஜப்பத்தங் ஹோதி, ஏவங் டி²தே”தி. இமஸ்மிங் பக்கே² “டி²தே ஆனேஞ்ஜப்பத்தே”தி
 உப⁴யமேகங் அங்க³ங், “ஸமாஹிதே”தி பன இத³ம்பி ஏகமங்க³ங். தேனேவஸ்ஸ
 பட²மவிகப்பதோ விலேஸஸங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஏவம்பி அட்ட²ங்க³ஸமன்னாக³த”ந்தி.

த³ஸஇத்தி⁴கதா²வண்ணனா

369. நிப்ப²த்திஅத்தே²னாதி ஸிஜ்ஜ²னட்டே²ன. படிலாப⁴ட்டே²னாதி பாபுணனட்டே²ன. தந்தி
 காமிதங் வத்து²ங். ஸமிஜ்ஜ²தீதி நிப்ப²ஜ்ஜதி. பப்³ப³ஜ்ஜங் ஆதி³ங் கத்வா யாவ ஜா²னமக்³கா³
 இத⁴ நெக்க²ம்மங். இஜ்ஜ²தீதி பாபுணீயதி. படிஹரதீதி பாடிஹாரியந்தி யஸ்மா படிபக்க²ங்
 ஹரதி அபனேதி, தஸ்மா பாடிஹாரியங். அத்தனோ படிபக்க²ங் ஹரதீதி படிஹாரியங்,
 நெக்க²ம்மாதி³, படிஹாரியமேவ பாடிஹாரியங், யதா² “வேகதங், வேஸம”ந்தி ச.

இஜ்ஜ²னட்டே²னாதி நிப்ப²ஜ்ஜனட்டே²ன. உபாயஸம்பதா³யாதி ஸம்பன்னஉபாயஸ்ஸ,
 ஞாயாரம்ப⁴ஸ்ஸாதி அத்தோ². இஜ்ஜ²தீதி பஸவேதி. ஸீலவாதி ஆசாரஸீலேன ஸீலவா.

கல்யாணத்⁴ம்மோதி த³ஸ்குஸலகம்மபத்²வஸேன ஸுந்த³ரத்⁴ம்மோ. ஸீலஸம்பத்தியா வா ஸீலவா. தா³னாதி³ஸேஸபுஞ்சுகிரியவத்து²வஸேன கல்யாணத்⁴ம்மோ. பணித்³ஹிஸ்ஸதீதி பத்தெ²ஸ்ஸதி.

இஜ்ஜந்தீதி வட்³ட்⁴ந்தி, உக்கங்ஸங் பாபுணந்தீதி அத்தோ². ஸாதிஸயனிப்ப²ஜ்ஜனபடிபா⁴ஸிஜ்ஜனபுத்³தி⁴அத்தே² ஹி இத்³தி⁴ வுத்தா. ஸா த³ஸவிதா⁴தி ஸப்³பா³ இத்³தி⁴யோ ஆனெத்வா அத்துத்³தா⁴ரவஸேன இதா⁴தி⁴ப்பேதங் இத்³தி⁴ங் த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ப³ஹுபா⁴வாதி³கஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னங் அதி⁴ட்ட²ஹனங் ஏதிஸ்ஸா அத்தீ²தி அதி⁴ட்டா²னா. விவித⁴ங் ரூபனிம்மானஸங்காதங் குப்³புனங் ஏதிஸ்ஸா அத்தீ²தி விசுப்³புனா. மனோமயாதி ஜா²னமனேன நிப்³புத்திபா⁴வதோ மனோமயா. ஞாணஸ்ஸ விப்பா²ரோ வேகா³யிதத்தங் ஏதிஸ்ஸா அத்தீ²தி ஞாணவிப்பா²ரா. அரியானங் அயந்தி அரியா. யதோ குதோசி கம்மவிபாகதோ ஜாதா இத்³தி⁴ கம்மவிபாகஜா. ஸாதிஸயபுஞ்சுனிப்³புத்தா இத்³தி⁴ புஞ்சுவதோ இத்³தி⁴. கம்மவிபாகஜா இத்³தி⁴ ஜாதிதோ பட்டா²ய ஹோதி, இதரா யதா³ ததா³ புஞ்சுஸ்ஸ விபச்சனகாலேதி ஏவங் வா இமாஸங் விஸேஸோ வேதி³தப்³போ³. ஆத³ப்³புனவிஜ்ஜாபி⁴னிப்³புத்தா விஜ்ஜாமயா. ஸம்மாபயோகோ³ உபாயபயோகோ³ ஞாயாரம்போ⁴.

370. பகதியா ஏகோதி ஸபா⁴வேன ஏகோ. ப³ஹுகந்தி ப³ஹுங். தேன அக்³ஹிதபரிச்சே²தங் அதி⁴ட்டா²தப்³புஸ்ஸ அனேகபா⁴வங் த³ஸ்ஸெத்வா புன பரிச்சே²த³தோ த³ஸ்ஸேதுங் “ஸதங் வா”திஆதி³ வுத்தங். ஆவஜ்ஜதீதி பரிகம்மஸங்காதேன ஆபோ⁴கேன ஆபு⁴ஜதி பா⁴விருபே தேன பரிகம்மமனஸிகாரேன மனஸி கரோதி. ஞாணேன அதி⁴ட்டா²தீதி ததா² பரிகம்மங் கத்வா அபி⁴ஞ்ஞாஞாணேன யதா²தி⁴ப்பேதே ப³ஹுகே அதி⁴ட்டா²தி, அதி⁴ட்டா²னசித்தேன ஸஹேவ ப³ஹுபா⁴வாபத்திதோ ப³ஹுபா⁴வாபாத³கங் இத்³தி⁴வித⁴ஞாணங் பவத்தெந்தோ ச ததா² அதி⁴ட்டா²தீதி வுச்சதி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏவந்தி பகாரத்தோ² ஏவங்-ஸத்³தோ³, தேன ஸப்³பும்பி அதி⁴ட்டா²னப்பகாரங் ஸங்க்ணஹாதி. அதி⁴ட்டா²னவஸேனாதி “ஞாணேன அதி⁴ட்டா²தீ”தி (படி. ம. 3.10) ஏவங் வுத்தஅதி⁴ட்டா²னவஸேன நிப்³புன்னத்தா.

371. பகதிவண்ணந்தி பகதிஸண்டா²னங் அத்தனோ பாகதிகரூபங். பகதிவண்ணவிஜஹனவிகாரவஸேனாதி அத்தனோ பகதிவண்ணவிஜஹனபுப்³புக்ஸ்ஸ குமாரகவண்ணாதி³வண்ணவிகாரஸ்ஸ வஸேன.

372. இமம்ஹா காயாதி பச்சக்க²பா⁴வேன “இமம்ஹா”தி வுத்தா பி⁴க்²க்²ஸ்ஸ கரஜகாயா. அஞ்ஞங் காயந்தி அஞ்ஞங் இத்³தி⁴மயங் காயங். ததோ ஏவ இத்³தி⁴மயரூபவந்ததாய ரூபிங். அபி⁴ஞ்ஞாமனேன நிப்³புத்தத்தா மனோமயங். நிப்³புத்திவஸேனாதி நிப்³புஜ்ஜனவஸேன. அபி⁴ஞ்ஞாஞாணஸ்ஸ ஹி யதா² மனோமயோ காயோ நிப்³புஜ்ஜதி, ததா² பவத்தி மனோமயித்³தி⁴. ஏஸேவ நயோ ஸேஸேஸுபி. யதி³ ஏவங் கத²மயமேவ மனோமயித்³தி⁴? ருஹ்வேஸா வேதி³தப்³பா³ யதா² “மனோமயோ அத்தபா⁴வோ”தி, யதா² வா “கோ³ஸமஞ்ஞா விஸாணாதி³மதி பிண்டே³”. அத² வா அப்³பா⁴ந்தரதோ நிக்கந்தே, இத்³தி⁴மதா ச ஏகந்தஸதி³ஸே இமஸ்மிங் நிம்மானே ஸுபாகடோ மனஸா நிப்³புத்திதபா⁴வோதி யதா² ஸாதிஸயோ மனோமயவோஹாரோ, ந ததா² அஞ்ஞாஸு அதி⁴ட்டா²னவிசுப்³புனித்³தி⁴ஸு ஸமஞ்ஞந்தரவந்தாஸுதி வேதி³தப்³புங்.

373. ஞாணுப்பத்திதோ புப்³பே³ வாதி அரஹத்தமக்³க்³ஞாணுப்பத்திதோ புப்³பே³ வா விபஸ்ஸனாக்க²ணே, ததோபி வா புப்³பே³ அந்திமப⁴விகஸ்ஸ படிஸந்தி⁴க்³க்³ஹணதோ பட்டா²ய. பச்சா² வா யாவ கந்த⁴பரினிப்³பா³னா. தங்க²ணே வா மக்³குப்³பத்திஸமயே. ஞாணானுபா⁴வனிப்³புத்தோ விஸேஸோதி ஸூரியஸ்ஸ உட்டி³தட்டா²னே, ஸமந்ததோ ச

ஆலோககரணஸமத்ததா விய தஸ்ஸேவ ஞாணஸ்ஸ ஆனுபா⁴வேன நிப்³பத்தோ ஸப்³பஸோ பஹாதப்³பஹானபா⁴வேதப்³பா⁴வனாபாரிபூரிஸங்கா²தோ விஸேஸோ. வத்து²னி பன அனந்தராயதாவஸேன ஆக³தானி. அனிச்சானுபஸ்ஸனாயாதி ஸங்கா²ரே அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸந்தியா ப³லவவிபஸ்ஸனாய. ஆரத்³த⁴விபஸ்ஸனஸ்ஸ ஹி யதா²வுத்தவிபஸ்ஸனாய பவத்திக்க²ணே ததோ புப்³பே³, பச்சா² ச பகிண்ணகஸம்மஸனவாரே நிச்சஸஞ்ஞாய பஹானட்²டோ² இஜ்ஜதி. ஏஸேவ நயோ ஸப்³பத்த². காமங் எத்தகாய ஸங்கே²பகதா²யபி அதி⁴ப்பேதத்தோ² பகாஸிதோவ , வித்தா²ரகதா²ய பன விபூ⁴ததரோ ஹோதீதி ஆஹ “வித்தா²ரேன கதே²தப்³ப”ந்தி.

கப்³ப⁴க³தஸ்ஸேவாதி அனாத³ரே ஸாமிவசனங். வுத்தனயேனாதி “பச்சி²மப⁴விகஸ்ஸா”திஆதி³னா பா³குலத்தே²ரவத்து²ம்ஹி வுத்தனயேன.

தா³ருபா⁴ரங் கத்வாதி தா³ருபா⁴ரங் ஸகடே கத்வா, ஆரோபெத்வாதி அத்தோ². ஒஸ்ஸஜ்ஜித்வாதி ச²ட்³டெ³த்வா. ஸகடமூலேதி ஸகடஸமீபே. வாளயக்கா²னுசரிதேதி குருரேஹி யக்கே²ஹி அனுவிசரிதப்³பே³. யக்க²பரிக்க³ஹிதஞ்ஹி ராஜக³ஹனக³ரங்.

374. ஸமாதி⁴தோதி பட²மஜ்ஜா²னாதி³ஸமாதி⁴தோ. புப்³பே³தி உபசாரஜ்ஜா²னக்க²ணே. பச்சா²தி ஸமாபத்தியா சிண்ணபரியந்தே. தங்க²ணேதி ஸமாபன்னக்க²ணே. ஸமதா²னுபா⁴வனிப்³பத்தோ விஸேஸோதி தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஜா²னே ஸமாதி⁴தேஜேன நிப்³பத்தோ நீவரணவிக்²ம்ப⁴னவிதக்காதி³ஸமதிக்கமஸஞ்ஞாவேத³யிதனிரோத⁴பரிஸ்ஸயஸஹனாதி³கோ விஸேஸோ.

கபோதகந்த³ராயந்தி ஏவங்னாமகே அரஞ்ஞவிஹாரே. ஜுண்ஹாய ரத்தியாதி சந்தா²லோகவதியா ரத்தியா. நவோரோபிதேஹி கேஸேஹீதி இத்த²ம்பூ⁴தலக்க²ணே கரணவசனங். யஸ்ஸாதி பஹாரஸ்ஸ. தஸ்ஸாதி யக்க²ஸ்ஸ. கி²ப்பனிஸந்திபா⁴வஸ்ஸ உக்கங்ஸக³தத்தா தே²ரோ தஸ்மிங் பஹரந்தே ஏவ ஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜீதி ஆஹ “பஹரணஸமயே ஸமாபத்திங் அப்பேஸீ”தி. பாலியங் பன “நிஸின்னோ ஹோதி அஞ்ஞதரங் ஸமாதி⁴ங் ஸமாபஜ்ஜித்வா”தி (உதா³. 34) வுத்தங். இமே பன தே²ரா ஸமாபத்திதோ வுட்டா²னஸமகாலங் தேன பஹாரோ தி³ன்னோதி வத³ந்தி.

ஸஞ்ஜீவத்தே²ரந்தி ககுஸந்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ து³தியங் அக்³க³ஸாவகங் மஹாதே²ரங் ஸந்தா⁴யாஹ. ஸோ ஹி ஆயஸ்மா அரஞ்ஞாதீ³ஸு யத்த² கத்த²சி நிஸின்னோ அப்பகஸிரேனேவ நிரோத⁴ங் ஸமாபஜ்ஜதி, தஸ்மா ஏகதி³வஸங் அஞ்ஞதரஸ்மிங் ருக்க²மூலே நிரோத⁴ங் ஸமாபஜ்ஜி, தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் “நிரோத⁴ஸமாபன்ன”ந்திஆதி³. சீவரே அங்ஸுமத்தம்பி ந ஜா²யித்த², ஸரீரே கா கதா². தேனேவ ஹி தே²ரோ “ஸஞ்ஜீவோ” த்வேவ பஞ்ஞாயித்த². அயமஸ்ஸாதி அஸ்ஸ ஆயஸ்மதோ ஸஞ்ஜீவத்தே²ரஸ்ஸ யோ நிரோத⁴ஸமாபத்தியங் அக்³கி³பரிஸ்ஸயாபா⁴வோ, அயங் ஸமாதி⁴விப்பா²ரா இத்³தீ⁴தி யோஜனா. கத²ங் பன நிரோத⁴ஸமாபத்தியங் ஸமாதி⁴விப்பா²ரஸம்ப⁴வோதி ஆஹ “அனுபுப்³பே... நிப்³பத்தத்தா”தி.

பட²மங் ட²பிதப⁴ண்ட³கஸ்ஸாதி ஸப்³ப³பட²மங் ட²பிதப⁴ண்ட³கஸ்ஸ. தஞ்ஹி க³ஹணகாலே ஸப்³ப³பச்சி²மங் க³ய்ஹதி. காலபரிச்சே²த³வஸேனாதி “எத்தகே காலே க³தே வுட்ட²ஹிஸ்ஸாமீ”தி ஸமாபத்திதோ புப்³பே³ கதகாலபரிச்சே²த³வஸேன. பீ⁴தா விரவிங்ஸு²தி ரத்தந்த⁴காரே ரூபத³ஸ்ஸனேன “பிஸாசோ உட்ட²ஹதீ”தி மஞ்ஞமானா. எத்தகேஹி நாம ப⁴ண்ட³கேஹி அஜ்ஜொ²த்த²டோ நிப்³பி³காரோ “அஹோ மஹானுபா⁴வோ, அஹோ விவேகவாஸீ”தி ச தே²ரக³தேன பஸாதே²ன.

தத்ததேலகடாஹந்தி ஆதா⁴ரஸீஸேன ஆதெ⁴ய்யமாஹ, கடாஹே தத்ததேலங் கடாஹேன ஆஸிஞ்சீதி அதி⁴ப்பாயோ. விவட்டமானந்தி கத்த²சிபி அலக்³கனவஸேன ப⁴ஸ்ஸந்தங்.

ஸபரிவாராதி பஞ்சஹி இத்தி²ஸதேஹி ஸபரிவாரா. ராஜானங் மெத்தாய ப⁴ரீதி ஓதி³ஸ்ஸகமெத்தாஸமாபத்தியா ராஜானங் பு²ஸி. கி²பிதுந்தி விஜ்ஜி²துங். ஓரோபேதுந்தி ஸரஸன்னாஹங் படிஸங்ஹரிதுங்.

375. படிக்கூலாதீ³ஸுதி அனிட்டா²தீ³ஸு. அனிட்ட²ங் ஹி படிக்கூலங், அமனுஞ்ஞும்பி “படிக்கூல”ந்தி வுச்சதி. ஆதி³-ஸத்³தே³ன அபடிக்கூலாதி³ங் ஸங்க்³ண்ஹாதி. தத்தா²தி படிக்கூலாரம்மணே. உபெக்க²கோதி ச²ளங்கு³பெக்கா²ய உபெக்க²கோ. தத்தா²தி படிக்கூலாபடிக்கூலபே⁴தே³ வத்து²ஸ்மிங். ஸதோதி ஸதிவேபுல்லப்பத்தியா ஸதிமா. ஸம்பஜானோதி பஞ்ஞாவேபுல்லப்பத்தியா ஸம்பஜானகாரீ. அயந்தி அயங் படிக்கூலாதி³வத்து²ஸு அபடிக்கூலஸஞ்ஞீவிஹாராதி³கா கீணாஸவானங் அக்³மக்³காதி⁴க³மஸித்தா⁴ சித்திஸ்ஸரியதா. தேனாஹ “சேதோவஸிப்பத்தானங்...பே... வுச்சதி”தி.

அனிட்டே² வத்து²ஸ்மிங் ஸத்தஸஞ்ஞிதே மெத்தாபுரணங் வா தா⁴துஸோ பச்சவெக்க²ணாய தா⁴துமனஸிகாரங் வா கூ³தா²தி³கே தா⁴துமனஸிகாரங் கரொந்தோதி யோஜேதப்³பங். அபடிக்கூலஸஞ்ஞீ விஹரதீதி ஹிதேஸிதாய, த⁴ம்மஸபா⁴வசிந்தனாய ச ந படிக்கூலஸஞ்ஞீ ஹுத்வா இரியாபத்²விஹாரேன விஹரதி. இட்டே² வத்து²ஸ்மிங் ஞாதிமித்தாதி³கே. கேஸாதி³அஸுகொட்டா²ஸமத்தமேவாதி அஸுப⁴புரணங் வா அஸுப⁴மனஸிகாரங் வா. தத்த² ரூபத்⁴ம்மஜாதங் அனிச்சந்தி ஆதி³அத்தோ² இதி-ஸத்³தே³, தஸ்மா அனிச்சது³க்கா²னத்தவிபரிணாமத்⁴ம்மோதி மனஸிகாரங் வா கரொந்தோதி யோஜனா. படிக்கூலாபடிக்கூலேஸுதி இட்டா²னிட்டா²னி வத்து²னி ஏகஜ்ஜ²ங் க³ஹெத்வா வத்³தி. ஏஸ நயோ இதரத்த². யங் வா ஸத்தானங் பட²மங் படிக்கூலதோ உபட்டி²தமேவ பச்சா² அபடிக்கூலதோ உபதிட்ட²தி, யஞ்ச அபடிக்கூலதோ உபட்டி²தமேவ பச்சா² படிக்கூலதோ உபதிட்ட²தி, தது³ப⁴யேபி கீணாஸவோ ஸசே ஆகங்க²தி, வுத்தனயேன அபடிக்கூலஸஞ்ஞீ வா விஹரெய்ய, படிக்கூலஸஞ்ஞீ வாதி அயமரியித்தி⁴ வுத்தா.

சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வாதி காரணவஸேன “சக்க²”தி லத்³த⁴வோஹாரேன ரூபத்³ஸ்ஸனஸமத்தே²ன சக்கு²விஞ்ஞானேன, சக்கு²னா வா காரணபு⁴தேன, த்³வாரபு⁴தேன வா ரூபங் பஸ்ஸித்வா. நேவ ஸுமனோ ஹோதீதி கே³ஹஸ்ஸிதஸோமனஸ்ஸஸாயங் படிக்கே²போ, ந நெக்க²ம்மபக்கி²காய கிரியாஸோமனஸ்ஸவேத³னாய. ச²ளங்கு³பெக்க²ந்தி இட்டா²னிட்ட²ச²ளாரம்மணாபாதே² பரிஸுத்³த⁴பகதிபா⁴வாவிஜஹனலக்க²ணங் ச²ஸு த்³வாரேஸு பவத்தியா “ச²ளங்கு³பெக்கா²”தி லத்³த⁴னாமங் தத்ரமஜ்ஜ²த்துபெக்க²ங். யதா²வுத்தமத்த²ங் பாலியா ஸமத்தே²துங் “படிஸம்பி⁴தா²ய”ந்திஆதி³ வுத்தங்.

376. பக்கீ²ஆதி³னந்தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன தே³வாதீ³னங் ஸங்க்³ஹோ. வேஹாஸக³மனாதி³காதி பன ஆதி³-ஸத்³தே³ன சக்கு²விஸுத்³தி⁴ஆதி³ங் ஸங்க்³ண்ஹாதி. குஸலகம்மேன நிப்³பத்தித்வாபி அகுஸலவிபாகானுபா⁴வேன ஸுக²ஸமுஸ்ஸயதோ வினிபதித்தா வினிபாதிகானங். ஜா²னந்தி அபி⁴ஞ்ஞாபத்தங் ஜா²னங் ஸந்தா⁴யாஹ. விபஸ்ஸனாபி உக்கங்ஸக²தா உப்³பே³க³பீதிஸஹிதா ஆகாஸே லங்கா⁴பனமத்தாபி ஹோதீதி வுத்தங் “விபஸ்ஸனங் வா”தி. “பட²மகப்பிகான”ந்தி இதங் “ஏகச்சானங் மனுஸ்ஸான”ந்தி இமஸ்ஸ விஸேஸனங் த³ட்ட²ப்³பங். ஏவமாதீ³னந்தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன புனப்³பு³ஸுமாதாதீ³னங் ஸங்க்³ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³.

377. வேஹாஸந்தி பு⁴ம்மத்தே² உபயோக³வசனங், அச்சந்தஸங்யோகே³ வா. சக்கவத்தீ ஹி சக்கரதனங் புரக்க²த்வா அத்தனோ ப⁴வனதோ அபு⁴க்³நத்வா ஆகாஸேனேவ ஸினேருங் பத³க்கி²ணங் கத்வா ஸகலசக்கவாளங் அனுஸங்யாயதீதி. அஸ்ஸப³ந்தா⁴தி அஸ்ஸபாலா, யே அஸ்ஸானங் யவதா³யகா. ததா² கோ³ப³ந்தா⁴.

சக்கவத்திஆதீனங் புஞ்ஞித்⁴தி⁴யா வித்தா²ரியமானாய அதிபபஞ்சோ ஹோதீதி புஞ்ஞுவதோ இத்⁴தி⁴ங் லக்க²ணதோ து³ஸ்ஸெந்தேன “பரிபாகங் க³தே புஞ்ஞஸம்பா⁴ரே இஜ்ஜ²னகவிஸேஸோ”தி வத்வாபி ஜோதிகாதீனங் புஞ்ஞித்⁴தி⁴ங் ஏகதே³ஸேன து³ஸ்ஸேதுங் “எத்த² சா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸுவண்ணப³ப³தோதி ஸப³ப³ஸுவண்ணமயோ ப³ப³தோ. தஸ்ஸ கிர க³ஹிதக³ஹிதட்டா²னே ஓதி⁴ ந பஞ்ஞாயதி. ஏகஸீதாமத்தேதி எத்த² ஸீதா நாம கஸனவஸேன நங்க³லஸ்ஸ க³தமக்கோ³. தும்பங் நாம ஆள்ஹகங். சுத்து³ஸ மக்கா³தி சதுத்³ஸ கஸனமக்கா³.

378. விஜ்ஜங் பரிஜபித்வாதி க³ந்தா⁴ரீவிஜ்ஜாதி³கங் அத்தனோ விஜ்ஜங் கதுபசாரங் பரிவத்தெத்வா மந்தப²னக்கமேன படி²த்வா.

379. ஸம்மாபயோகே³னாதி உபாயபயோகே³ன, யதா² யதி²ச்சி²தத்த²ஸித்⁴தி⁴ ஹோதி, ததா² பவத்திதஞாயாரம்பே⁴ன. தஸ்ஸ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸாதி யதா²தி⁴ப்பேதஸ்ஸ நிப்பா²தே³த³ப³கம்மஸ்ஸ. எத்த² சாதி “தத்த² தத்த² ஸம்மாபயோக³ப்பச்சயா இஜ்ஜ²னட்டே²ன இத்⁴தி⁴”தி (படி. ம. 3.18) இமிஸ்ஸா து³ஸமாய இத்⁴தி⁴யா நித்³தே³ஸேபி. புரிமபாளிஸதி³ஸாவா”தி ஸமாதி⁴விப்பா²ரஇத்⁴தி⁴ஆதீனங் நித்³தே³ஸஸதி³ஸாவ. ஸகட³ப்யூஹாதி³கரணவஸேனாதி ஸகட³ப்யூஹசக்க³ப்யூஹபது³ம³ப்யூஹாதீனங் ஸங்விதா⁴னவஸேன நிப்³பத்தவிஸேஸோதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. க³ணிதக³ந்தா⁴ப³பாதி³ ஸிப்பகம்மங். ஸல்லகத்தகாதி³ வேஜ்ஜகம்மங். இருப்³பேதா³தி³னங் திண்ணங் வேதா³னங்.

“ஏகோபி ஹுத்வா ப³ஹுதா⁴வ ஹோதீ”திஆதி³னா (தீ. நி. 1.238; ம. நி. 1.147; ஸங். நி. 5.834; படி. ம. 1.102; 3.10) அதி⁴ட்டா²னித்⁴தி⁴யா ஏவ க³ஹிதத்தா ஆஹ “அதி⁴ட்டா²னா இத்⁴தி⁴யேவ ஆக³தா”தி. இமஸ்மிங் பனத்தே²தி இமஸ்மிங் அபி⁴ஞ்ஞானிஸங்ஸஸங்கா²தே, இத்⁴தி⁴விதா⁴ஸங்கா²தே வா அத்தே².

380. “ஏகவிதே⁴ன ஞாணவத்து”ந்திஆதீ³ஸு (விப⁴. 751) கொட்டா²ஸத்தோ² வித⁴ஸத்தோ³, “விவிதா⁴ம்பி ஸேனாப்யூஹங் து³ஸ்ஸேதீ”திஆதீ³ஸு (படி. ம. 3.13) விகப்பத்தோ², தது³ப⁴யம்பெத்த² யுஜ்ஜதீதி து³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “இத்⁴தி⁴விதா⁴யாதி இத்⁴தி⁴கொட்டா²ஸாய, இத்⁴தி⁴விகப்பாய வா”தி. இத்⁴தி⁴ ஹி அபி⁴ஞ்ஞாஸு ஏகோ கொட்டா²ஸோ, வக்க³மானேஹி பே⁴தே³ஹி அனேகப்பபே⁴தா³ ச. வுத்தப்பகாரவஸேனாதி வுத்தஸ்ஸ சுத்து³ஸப்பகாரஸ்ஸ, சித்தபரித³மனஸ்ஸ ஸமாஹிததாதி³ப்பகாரஸ்ஸ ச வஸேன. “இத்⁴தி⁴விதா⁴யா”தி தது³த்த²ஸ்ஸ ஸம்பதா³னவசனந்தி ஆஹ “இத்⁴தி⁴விதா⁴தி⁴க³மத்தா²யா”தி. “கஸிணாரம்மணதோ அபனெத்வா”தி இத³ங் அபி⁴ஞ்ஞாபாத³கபரிகம்மசித்தானங் ஸமானஸந்தானதாய வுத்தங், ந பரிகம்மசித்தஸ்ஸ கஸிணாரம்மணத்தா. இத்⁴தி⁴விதா⁴பி⁴மு³ங் பேஸேதீதி நிப்பா²தே³த³ப³ஸ்ஸ இத்⁴தி⁴விதா⁴ஸ்ஸ அபி⁴மு³பா⁴வேன பவத்தேதி. யங் ஹி “ஸதங் ஹோமீ”திஆதி³னா பரிகம்மசித்தஸ்ஸ பவத்தனங், ததே³வஸ்ஸ அபி⁴னீஹரணங், இத்⁴தி⁴விதா⁴பி⁴மு³பேஸனஞ்ச ததே³வ இத்⁴தி⁴விதா⁴ஸ்ஸ பவத்தனதோ அபி⁴னின்னாமனங் இத⁴ பரிகம்மசித்தஸ்ஸ இத்⁴தி⁴விதே⁴ அதி⁴முத்தீதி ஆஹ “அதி⁴க³ந்த³ப³இத்⁴தி⁴போணங் இத்⁴தி⁴ப³பா⁴ரங் கரோதீ”தி. இத⁴ பச்சனுப⁴வனபு³ஸனா ஸச்சிகிரியாபத்திபரியாயா ஏவாதி து³ஸ்ஸெந்தோ “பாபுணாதீதி அத்தோ²”தி ஆஹ. அஸ்ஸாதி இத்⁴தி⁴விதா⁴ஸ்ஸ.

ஏகோபீதி பி-ஸத்³தோ³ வக்க²மானங் ப³ஹுபா⁴வங் உபாதா³ய ஸம்பிண்ட³னத்தோ². ஸோ ஹிஸ்ஸ படியோகீ³ “ஏகோபி ஹுத்வா ப³ஹுதா⁴ ஹோதி, ப³ஹுதா⁴பி ஹுத்வா ஏகோ ஹோதீ³தி. ஸோ ச கோ² ப³ஹுபா⁴வங் நிம்மினித்வா டி²தஸ்ஸ அந்தராவ ஏகபா⁴வூபக³மோ. யதா³காலபரிச்சே²த³ங் பன ஸரஸேனேவ ஏகபா⁴வூபக³மோ இத⁴ நாதி⁴ப்பேதோ அனித்தி⁴னிம்மானபா⁴வதோ. தம்பி புப்³பே³ கதகாலபரிச்சே²த³வஸேன ஸித்த⁴த்தா இத்தா⁴னுபா⁴வோயேவாதி கேசி. அட்டா²னே வாயங் பி-ஸத்³தோ³, ஏகோ ஹுத்வா ப³ஹுதா⁴பி ஹோதி, ப³ஹுதா⁴ ஹுத்வா ஏகோபி ஹோதீ³தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. இமஸ்மிங் பக்கே² பி-ஸத்³தோ³ வக்க²மானங் ஏகபா⁴வங் உபாதா³ய “ஸம்பிண்ட³னத்தோ²”தி வத்வா “ஸோ ஹி³திஆதி³ ஸப்³பங் யதா³ரஹங் வத்தப்³பங். ப³ஹுபா⁴வனிம்மானே பயோஜனங் தஸ்ஸேதுங் “ப³ஹுனங் ஸந்திகே³திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ப³ஹுனங் ஸந்திகே³தி அத்தனா நிம்மிதானங் ப³ஹுனங் ஸமீபே, தேஹி பரிவாரிதோ ஹுத்வாதி அதி⁴ப்பாயோ. வா-ஸத்³தோ³ அவுத்தவிகப்பத்தோ², தேன “த⁴ம்மங் வா கதே²துகாமோ”தி ஏவமாதி³ ஸங்க்யஹதி. “ஞானேன அதி⁴ட்ட²ஹந்தோ ஏவங் ஹோதீ³தி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பங்.

381. ப⁴வதி எத்த² இத்தீ⁴தி பூ⁴மியோ, ஜா²னானி. எத்தா²தி ச ஹேதும்ஹி பு⁴ம்மவசனங். விவேகதோ ஜாதா பூ⁴மி விவேகஜபூ⁴மி. விவேகஜங் ஹி பட²மங் ஜா²னங் நீவரணவிவேகஸம்பூ⁴தத்தா. பீதிஸுக²பூ⁴தா பூ⁴மி பீதிஸுக²பூ⁴மி. து³தியஜ்ஜா²னஞ்ஹி பீதிஸுக²பூ⁴மிபூ⁴தஞ்சேவ பீதிஸுக²ஸஞ்ஜாதஞ்ச ஸமாதி⁴வஸேன. உபரி த்³வீஸுபி ஏஸேவ நயோ. இத்தி⁴லாபா⁴யாதி இத்தி⁴யா அதி⁴க³மாய. இத்தி⁴படி⁴லாபா⁴யாதி இத்தி⁴யா புனப்புனங் லப⁴மானாய, ப³ஹுலீகரணாயாதி அத்தோ². இத்தி⁴விசுப்ப³னதாயாதி இத்தி⁴யா விவித⁴ரூபகாரணாய, விசுப்ப³னித்தி⁴யாதி அத்தோ². இத்தி⁴விஸவிதாயாதி இத்தி⁴யா விவிதா⁴னிஸங்ஸபஸவனாய. இத்தி⁴வஸிதாயாதி இத்தி⁴யா கிப்பனிஸந்திஆதி³பா⁴வாவஹவஸீபா⁴வத்தா²ய. இத்தி⁴வேஸாரஜ்ஜாயாதி இத்தி⁴யா படிபக்க²தூ³ரீபா⁴வேன விக³தஸங்கிலேஸதாய ஸுட்டு² விஸாரத³பா⁴வாய. சதுத்த²ஜ்ஜா²னங் தாவ இத்தி⁴யா பூ⁴மி ஹோது தத்த² பதிட்டா²ய நிப்பா²தே³தப்³தோ, இதரானி பன கத²ந்தி ஆஹ “எத்த² சா”திஆதி³. தத்த² தீணி ஜா²னானி ஸம்பா⁴ரபூ⁴மியோதி வேதி³தப்³பானீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ததியஜ்ஜா²னே ஸுக²ப³ரணேன, பட²மது³தியேஸு பீதிப³ரணேன ஸுக²ப³ரணேன ச ஹேதுபூ⁴தேனாதி யதா³ரஹவஸேன யோஜனா. ப³ரணங் செத்த² ஜா²னஸ்ஸ ஸுபா⁴விதபா⁴வேன ஸாதிஸயானங் பீதிஸுகா²னங் வஸேன ஜா²னப்பச்சயாதி³னா ஸஹஜாதனாமகாயஸ்ஸ பரிப்³ருஹனங், ரூபகாயஸ்ஸ ச தங்ஸமுட்டா²னேஹி பணீத³ருபேஹி பரிப்பு²தா. தேனாஹ ப⁴க³வா “பீதிஸுகே²ன அபி⁴ஸந்தே³தி பரிஸந்தே³தி பரிபூ²ரேதி பரிப்ப³ரதீ³தி (தீ³. நி. 1.226; ம. நி. 1.427). ஸுக²ஸஞ்ஞந்தி ஜா²னஸுகே²ன ஸஹக³தங் ஸஞ்ஞங். லஹுஸஞ்ஞந்தி தங்ஸம்பயுத்தலஹுதாஸஹக³தங் ஸஞ்ஞங். ஓக்கமித்வாதி அனுபவிஸித்வா. தேஸு ஹி ஜா²னேஸு ஸாதிஸயாய லஹுதாய ஸம்பயுத்தங் ஸுக²ங் ஸந்தானவஸேன பவத்தெந்தோ யோகீ³ தங் ஸமோக்கந்தோ விய ஹோதீ³தி ஏவங் வுத்தங். ஸஞ்ஞாஸீஸேன நித்தே³ஸோ. ஜா²னஸம்பயுத்தா ஹி லஹுதா வினாபி இத்தி⁴யா ஆகாஸங் லங்கா⁴பனப்பமாணப்பத்தா விய ஹோதி. லஹுபா⁴வக்³ஹணேனேவ செத்த² முது³கம்மஞ்ஞபா⁴வாபி க³ஹிதா ஏவ. தேனாஹ “லஹுமுது³கம்மஞ்ஞகாயோ ஹுத்வா”தி.

இமினா பரியாயேனாதி திண்ணங் ஜா²னானங் ஸமாபஜ்ஜனேன ஸுக²லஹுபா⁴வப்பத்தனாமரூபகாயஸ்ஸ ஸதி சித்தபரித³மனே சதுத்த²ங் ஜா²னங் ஸுகே²னேவ இத்தி⁴படி⁴லாபா⁴ய ஸங்வத்ததீதி இமினா பரியாயேன. பகதிபூ⁴மியா ஹி அதி⁴ட்டா²னபூ⁴தா ஸம்பா⁴ரபூ⁴மியோ பாகாரஸ்ஸ நேமிப்பதே³ஸோ வியாதி.

382. இத்தி⁴பாத³னித்தே³ஸே சத்தாரோதி க³ணனபரிச்சே²தோ³. இத்தி⁴பாதா³தி எத்த² இஜ்ஜீ²தி இத்தி⁴, ஸமிஜ்ஜீ²தி நிப்ப³ஜ்ஜீ²தி அத்தோ². இஜ்ஜீ²ந்தி வா ஏதாய ஸத்தா இத்தா⁴

வுத்தா⁴ உக்கங்ஸக³தா ஹொந்தீதி இத்தி⁴. பட²மேனத்தே²ன இத்தி⁴ ஏவ பாதோ³தி இத்தி⁴பாதோ³, இத்தி⁴கொட்டா²ஸோதி அத்தோ². து³தியேனத்தே²ன இத்தி⁴யா பாதோ³தி இத்தி⁴பாதோ³. பாதோ³தி பதிட்டா², அதி⁴க³முபாயோதி அத்தோ². தேன ஹி உபருபரிவிஸேஸஸங்கா²தங் இத்தி⁴ங் பஜ்ஜந்தி பாபுணந்தி. அயங் தாவ அட்ட²கதா²னயோ. தத்த² இத்தி⁴-ஸத்த³ஸ்ஸ பட²மோ கத்துஅத்தோ², து³தியோ கரணத்தோ² வத்தோ. பாத³-ஸத்த³ஸ்ஸ ஏகோ கரணத்தோ²வ. பஜ்ஜிதப்³பாவ இத்தி⁴ வத்தா, ந ச இஜ்ஜந்தீ, பஜ்ஜிதப்³பா³ ச இத்தி⁴ பஜ்ஜனகரணேன பாதே³ன ஸமானாதி⁴கரணா ஹோதீதி பட²மேன அத்தே²ன “இத்தி⁴ ஏவ பாதோ³ இத்தி⁴பாதோ³”தி ந ஸக்கா வத்துங். ததா² இத்தி⁴கிரியாகரணேன ஸாதே⁴தப்³பாவ வத்தி⁴ஸங்கா²தா இத்தி⁴ பஜ்ஜனகிரியாகரணேன பஜ்ஜிதப்³பா³தி த்வின்னங் கரணானங் ந அஸமானாதி⁴கரணதா ஸம்ப⁴வதீதி து³தியேனத்தே²ன “இத்தி⁴யா பாதோ³ இத்தி⁴பாதோ³”தி ச ந ஸக்கா வத்துங். தஸ்மா பட²மேனத்தே²ன ஸமானாதி⁴கரணஸமாவோ, து³தியேன ஸாமிவசனஸமாவோ ந யுஜ்ஜதீதி பட²மேனத்தே²ன இத்தி⁴யா பாதோ³ இத்தி⁴பாதோ³, து³தியேனத்தே²ன இத்தி⁴ ஏவ பாதோ³ இத்தி⁴பாதோ³தி ஸமாவோ யுத்தோ, யதா²வுத்தோபி வா, பாத³ஸ்ஸ இஜ்ஜமானகொட்டா²ஸஇஜ்ஜனகரணாபாயபா⁴வதோ.

புப்³பா⁴க³சந்த³வஸேன சந்த³ஹேதுகோ. ஸம்பயுத்தசந்த³வஸேன சந்தா³தி⁴கோ. புப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரவஸேன ஏவ பன ஸஹஜாதசந்த³ஸ்ஸாபி அதி⁴கதா வேதி³தப்³பா³. அத² வா “சந்த³ஞ்சே பி⁴க்கு² அதி⁴பதிங் கரித்வா லப⁴தி ஸமாதி⁴ங், லப⁴தி சித்தஸ்ஸேகக்³தங், அயங் வச்சதி சந்த³ஸமாதீ⁴”தி இமாய பானியா சந்தா³தி⁴பதிஸமாதி⁴ சந்த³ஸமாதீ⁴தி அதி⁴பதி-ஸத்த³லோபங் கத்வா ஸமாவோ வத்தோதி விஞ்ஞாயதி. அதி⁴பதிஸத்த³த்³ஸ்ஸனவஸேன பன அட்ட²கதா²யங் “சந்த³ஹேதுகோ சந்தா³தி⁴கோ வா ஸமாதீ⁴”தி வத்தங். தேனேவாஹ “சந்த³ங் அதி⁴பதிங் கரித்வா”திஆதி³. பதா⁴னபூ⁴தாதி விரியபூ⁴தாதி கேசி வத³ந்தி. ஸங்க²தஸங்கா²ரனிவத்தனத்த²ங் பன பதா⁴னக்³ஹணங். அத² வா தங் தங் விஸேஸங் ஸங்க²ரோதீதி ஸங்கா²ரோ, ஸப்³பம்பி விரியங். தத்த² சதுகிச்சஸாத⁴கதோ அஞ்ஞஸ்ஸ நிவத்தனத்த²ங் பதா⁴னக்³ஹணங். பதா⁴னபூ⁴தா ஸெட்ட²பூ⁴தாதி அத்தோ². சதுப்³பி⁴த⁴ஸ்ஸ பன விரியஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா ப்ஹுவசனநித்தே³ஸோ. யோ பன “இத்தி⁴யா பாதோ³ இத்தி⁴பாதோ³”தி ஏவங் ஸமாஸயோஜனாவஸேன பாத³ஸ்ஸ உபாயத்த²தங் க்ஹேத்வா இத்தி⁴பாத³த்தோ² வத்தோ, ஸோ படிஸாப⁴புப்³பா⁴கா³னங் கத்துகரணித்தி⁴பா⁴வங் “சந்தி³த்தி⁴பாதோ³”திஆதி³னா (விப⁴. 457) வா அபி⁴த⁴ம்மே ஆகத்ததா சந்தா³தீ³ஹி இத்தி⁴பாதே³ஹி ஸாதே⁴தப்³பாய வத்தி⁴யா கத்தித்தி⁴பா⁴வங், சந்தா³தீ³னங் கரணித்தி⁴பா⁴வஞ்ச ஸந்தா⁴ய வத்தோதி வேதி³தப்³பா³.

விரியித்தி⁴பாதே³ “விரியஸமாதி⁴பதா⁴னஸங்கா²ரஸமன்னாக³த”ந்தி த்விக்²த்துங் விரியங் ஆக³தங். தத்த² புரிமங் ஸமாதி⁴விஸேஸனங் விரியாதி⁴பதி ஸமாதி⁴ விரியஸமாதீ⁴தி. து³தியங் ஸமன்னாக³மங்க³த³ஸ்ஸனங். த்வே ஏவ ஹி ஸப்³பத்த² ஸமன்னாக³மங்கா³னி ஸமாதி⁴, பதா⁴னஸங்கா²ரோ ச. சந்தா³த்யோ ஸமாதி⁴விஸேஸனானி, பதா⁴னஸங்கா²ரோ பன பதா⁴னவசனேனேவ விஸேஸிதோ, ந சந்தா³தீ³ஹீதி ந இத⁴ விரியாதி⁴பதிதா பதா⁴னஸங்கா²ரஸ்ஸ வத்தா ஹோதி. விரியஞ்ச ஸமாதி⁴ங் விஸேஸெத்வா டி²தமேவ ஸமன்னாக³மங்க³வஸேன பதா⁴னஸங்கா²ரவசனேன வத்தந்தி நாபி த்வீஹி விரியேஹி ஸமன்னாக³மோ வத்தோ ஹோதீதி. யஸ்மா பன சந்தா³தீ³ஹி விஸிட்டோ² ஸமாதி⁴, ததா² விஸிட்டே²னேவ ச தேன ஸம்பயுத்தோ பதா⁴னஸங்கா²ரோ, ஸேஸத⁴ம்மா ச, தஸ்மா ஸமாதி⁴விஸேஸனானங் வஸேன சத்தாரோ இத்தி⁴பாதா³ வத்தா. விஸேஸனபா⁴வோ ச சந்தா³தீ³னங் தங்தங்அவஸ்ஸயவஸேன ஹோதீதி.

அத² வாதிஆதி³னா நிஸ்ஸயட்டே²பி பாத³-ஸத்³தே³ உபாயட்டே²ன ச²ந்தா³தீ³னங் இத்³தி⁴பாத³தா வுத்தா. தேனேவ அபி⁴த⁴ம⁴மே உத்தரகுளபா⁴ஜனீயே “சத்தாரோ இத்³தி⁴பாதா³ ச²ந்தி³த்³தி⁴பாதோ³”திஆதி³னா (விப⁴. 457) ச²ந்தா³தீ³னமேவ இத்³தி⁴பாத³தா வுத்தா. பஞ்ஹாபுச்ச²கே ச “சத்தாரோ இத்³தி⁴பாதா³ இத⁴ பி⁴க்கு² ச²ந்த³ஸமாதீ⁴”திஆதி³னாவ (விப⁴. 462) உத்³தே³ஸங் கத்வாபி புன ச²ந்தா³தீ³னங்யேவ குஸலாதி³பா⁴வோ விப⁴த்தோ. உபாயித்³தி⁴பாத³த³ஸ்ஸனத்த²மேவ ஹி ஸுத்தே, அபி⁴த⁴ம⁴மே ச நிஸ்ஸயித்³தி⁴பாத³த³ஸ்ஸனங் கதங், அஞ்ஞதா² சதுப்³பி⁴த⁴தா ந ஹோதீதி.

383. ச²ந்தா³தீ³னி அட்டா²தி ச²ந்த³ஸமாதி⁴ விரியஸமாதி⁴ சித்தஸமாதி⁴ வீமங்ஸாஸமாதீ⁴தி ஏவங் ச²ந்தா³தீ³னி அட்ட². காமங் செத்த² சதூஸாபி டா²னேஸு ஸமாதி⁴ ஸமாதி⁴ ஏவ, ததா²பி இத்³தி⁴ங் உப்பாதே³துகாமதாச²ந்த³ஸஹிதோவ ஸமாதி⁴ இத்³தி⁴படி⁴லாபா⁴ய ஸங்வத்ததி, ந கேவலோ. ஏவங் விரியஸமாதி⁴ஆத³யோபி. தஸ்மா ச²ந்தா³தீ³ஸஹிதா ஏதே சத்தாரோ ச ஸமாதீ⁴, ச²ந்தா³த³யோ ச சத்தாரோதி அட்ட² பஜ்ஜதி இத்³தி⁴ ஏதேஹி பாபுணீயதி, ஸயங் வா பஜ்ஜந்தி இத்³தி⁴படி⁴லாபா⁴ய ஸம்பஜ்ஜந்தீதி பதா³னீதி வுச்சந்தி. தேனாஹ “இத்³தி⁴படி⁴லாபா⁴ய ஸங்வத்தந்தீ”தி. யங் பன பானியங் “ச²ந்தோ³ ந ஸமாதீ⁴”திஆதி³, தங் யதி³பி ச²ந்தா³த³யோ ஸமாதி⁴ஸஹிதாவ இத்³தி⁴ங் நிப்பா²தெ³ந்தி, ததா²பி விஸுங் நேஸங் பத³பா⁴வத³ஸ்ஸனங். ஏகதோ நியுத்தோவ, ந ஏகேகோ ஹுத்வாதி அதி⁴ப்பாயோ. நியுத்தோவாதி ஸஹிதோ ஏவ, ந வியுத்தோ.

384. அனோனதந்தி ந ஓனதங், விரியேன பக்³க³ஹிதத்தா அலீனந்தி அத்தோ². தேனாஹ “கோஸஜ்ஜே ந இஞ்ஜதீ”தி, கோஸஜ்ஜனிமித்தங் ந சலதீதி அத்தோ². உத்³த⁴ங் நதங் உன்னதங், உத்³த⁴தங் விக்³கி³த்தங். ந உன்னதங் அனுன்னதங், அவிக்கி³த்தங் ஸமாஹிதந்தி அத்தோ². தேனாஹ “உத்³த⁴ச்சே ந இஞ்ஜதீ”தி. அபி⁴ஸங்க³வஸேன நதங் அபி⁴னதங், ந அபி⁴னதங் அனபி⁴னதங், அரத்தங். அபக்³மனவஸேன நதங் அபனதங், கோத⁴வஸேன விமுக³ங். ந அபனதங் அனபனதங், அது³ட்ட²ங். தி³ட்டி³யா “அஹங், மம”ந்தி நிஸ்ஸயவஸேன ந நிஸ்ஸிதந்தி அனிஸ்ஸிதங். ச²ந்த³ராக³வஸேன ந படி³புத்³த⁴ந்தி அப்படி³புத்³த⁴ங். ராகோ³ கேவலங் ஆஸத்திமத்தங், ச²ந்த³ராகோ³ பன ப³ஹலகிலேஸோ. ததா² ஹிஸ்ஸ தூ³ரே டி³தம்பி ஆரம்மணங் படி³புத்³த⁴மேவ. விப்பமுத்தந்தி விலேஸஸதோ பமுத்தங். ஜா²னானங் காமராக³படி³பக்க³தாய ஆஹ “காமராகே”தி. விஸங்யுத்தந்தி விவித்தங் ஸங்கிலேஸதோ, ந வா ஸங்யுத்தங் சதூஹிபி யோகே³ஹி. விமரியாதி³கதங் கிலேஸமரியாதா³ய, யதா² ஈஸகம்பி கிலேஸமரியாதா³ ந ஹோதி, ததா² படி³பன்னங். ஏகத்தக³தந்தி ஏகக்³தங் உபக³தங் அச்சந்தமேவ ஸமாஹிதங். ததோ ஏவ நானத்தகிலேஸேஹி நானாஸபா⁴வேஹி கிலேஸேஹி ந இஞ்ஜதி.

ஏஸ அத்தோ²தி கோஸஜ்ஜாதி³னிமித்தங். இமஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஆனேஞ்ஜனத்தோ² ஸித்³தோ⁴ ஏவ ஆனேஞ்ஜப்பத்தியா பகாஸனவஸேன த³ஸ்ஸிதத்தா. புன வுத்தோதி இத்³தி⁴யா பூ⁴மிபாத³பத³த³ஸ்ஸனப்பஸங்கேன “இமானி மூலானி நாமா”தி மூலபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் புன வுத்தோ. புரிமோதி “ஸத்³தா⁴தீ³ஹி பரிக்க³ஹிதத்தா”திஆதி³னா புப்³பே³ ச²தா⁴ த³ஸ்ஸிதனயோ. அயந்தி அது⁴னா ஸோளஸதா⁴ த³ஸ்ஸிதனயோ. ஸுத்தனயே, படி³ஸம்பி⁴தா³னயே ச த³ஸ்ஸிதே தத்த² ஸம்மோஹோ ந ஹோதி, ந அத³ஸ்ஸிதேதி ஆஹ “உப⁴யத்த² அஸம்மோஹத்த²”ந்தி.

385. ஞானேன அதி⁴ட்ட²ஹந்தோதி “கத²ங் பனாயங் ஏவங் ஹோதீ”தி எத்த² புப்³பே³ அத்தனா வுத்தபத³ங் உத்³த⁴ரதி அதி⁴ட்ட²னவிதி⁴ங் த³ஸ்ஸேதுங் “அபி⁴ஞ்ஞாபாத³கங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டாயா”தி. எத்த² அனுபுப்³பே³ன சத்தாரி ஜா²னானி ஸமாபஜ்ஜித்வா சதுத்த²ஜ்ஜானதோ வுட்டாயாதி கேசி, தங் அயுத்தங்.

யதி²ச்சி²தஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனத்த²ஞ்ஹி சித்தபரித³மனங், சதுத்த²ஜ்ஜா²னமேவ ச அபி⁴ஞ்ஞாபாத³கங், ந இதரானி. பரிகம்மங் கத்வாதி பாத³கஜ்ஜா²னதோ வுட்டா²ய காமாவசரசித்தேன “ஸதங் ஹோமீ”திஆதி³னா சிந்தனமேவெத்த² பரிகம்மகரணங், ததா²வஜ்ஜனமேவ ச ஆவஜ்ஜனங். து³தியம்பீதி பி-ஸத்³தோ³ ஸமுச்சயத்தோ², தேன ததியம்பி, ததோ பி⁴ய்யோபீதி இமமத்த²ங் தீ³பேதி. யதா² ஹி ஜா²னபா⁴வனா, ஏவமபி⁴ஞ்ஞாபா⁴வனாபி. “ஏகவாரங் த்³வேவார”ந்தி இத³ம்பி நித³ஸ்ஸனமத்தங் த³ட்ட²ப³பங். நிமித்தாரம்மணந்தி படிபா⁴க³னிமித்தாரம்மணங். பரிகம்மசித்தானீதி எத்த² ஏகேகஸ்ஸ பரிகம்மசித்தஸ்ஸ ஸதாரம்மணதா த³ட்ட²ப³பா³ “ஸதங் ஹோமீ”தி பவத்தனதோ. ஸஹஸ்ஸாரம்மணானீதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. வண்ணவஸேனாதி அத்தனா பரிகப்பிதவண்ணவஸேன. நோ பண்ணத்திவஸேனாதி ந ஸத்தபண்ணத்திவஸேன. தங் அதி⁴ட்டா²னசித்தங் அப்பனாசித்தமிவாதி இவக்³ஹணங் அபி⁴ஞ்ஞாசித்தஸ்ஸ ஜா²னசித்தஸ்ஸ பட²முப்பத்திஸதி³ஸபா⁴வதோ வுத்தங், ந தஸ்ஸ அப்பனாபா⁴வதோ. ரூபாவசரசதுத்த²ஜ்ஜா²னிகந்தி ரூபாவசரசதுத்த²ஜா²னவந்தங், தேன ஸம்பயுத்தங்.

386. யதி³ ஏவங் “ஆவஜ்ஜித்வா ஞானேன அதி⁴ட்டா²தீ”தி படிஸம்பி⁴தா³வசனங் கத²ந்தி ஆஹ “யம்பீ”திஆதி³. தத்ராபீதி படிஸம்பி⁴தா³யம்பி. ஆவஜ்ஜதீதி “பஹுகங் ஆவஜ்ஜதீ”தி இத³ங் பாட²பத³ங் பரிகம்மவஸேனேவ வுத்தங், ந ஆவஜ்ஜனவஸேன. ஆவஜ்ஜித்வா ஞானேன அதி⁴ட்டா²தீதி அபி⁴ஞ்ஞாஞாணவஸேன வுத்தங், ந பரிகம்மசித்தஸம்பயுத்தஸ்ஸ, அஞ்ஞஸ்ஸ வா காமாவசரஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ வஸேன. ந ஹி தஸ்ஸ தாதி³ஸோ ஆனுபா⁴வோ அத்தீதி. தஸ்மாதி யஸ்மா அப்பனாப்பத்தஸ்ஸ அபி⁴ஞ்ஞாஞாணஸ்ஸேவ வஸேன அதி⁴ட்டா²னங், தஸ்மா. அயமதி⁴ட்டா²னக்கமோதி தஸ்ஸெந்தோ “பஹுகங் ஆவஜ்ஜதீ”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஸன்னிட்டா²பனவஸேனாதி நிப்பா²த³னவஸேன.

காயஸக்கி²த³ஸ்ஸனத்த²ந்தி ந கேவலங் வசனமத்தமேவ, அத² கோ² அயமேதஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ அத்தனோ காயேன ஸச்சிகதத்தா காயஸக்கீ²தி ஸக்கி²த³ஸ்ஸனத்த²ங்.

கோகனத³ந்தி பது³மவிஸேஸனங் யதா² “கோகாஸக”ந்தி. தங் கிர பஹுபத்தங், வண்ணஸம்பன்னங், அதிவிய ஸுக³ந்த⁴ஞ்ச ஹோதி. பாதோதி பகேவ. அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - யதா² கோகனத³ஸங்கா²தங் பது³மங் பாதோ ஸூரியஸ்ஸக்³மனவேலாயங் புல்லங் விகஸிதங் அவீதக³ந்த⁴ங் ஸியா விரோசமானங், ஏவங் ஸரீரக³ந்தே⁴ன, குணக³ந்தே⁴ன ச ஸுக³ந்த⁴ங் ஸரத³காலே அந்தலிக்கே² ஆதி³ச்சமிவ அத்தனோ தேஜஸா தபந்தங் அங்கேஹி நிச்ச²ரணகஜுதிதாய அங்கீ³ரஸங் ஸம்மாஸம்புத்த⁴ங் பஸ்ஸாதி.

அப⁴ப்³போ³தி படிபத்திஸாரமித³ங் ஸாஸனங், படிபத்தி ச பரியத்திமூலிகா, த்வஞ்ச பரியத்திங் உக்³ஹேதுங் அஸமத்தோ², தஸ்மா அப⁴ப்³போ³தி அதி⁴ப்பாயோ. அப⁴ப்³போ³ நாம ந ஹோதி வாஸது⁴ரஸ்ஸேவ பதா⁴னபா⁴வதோ.

பி⁴க்க²தி பப்³ஜிதவோஹாரேன வுத்தங், பா⁴வினங் வா பி⁴க்கு²பா⁴வங் உபாதா³ய யதா² “அக³மா ராஜக³ஹங் புத்தோ⁴”தி (ஸு. நி. 410). பிலோதிகக³ண்ட³ந்தி ஸுவிஸுத்த⁴ங் சோளக³ண்ட³ங் . ரஜோ ஹரதீதி ரஜோஹரணங். அபி⁴னிம்மினித்வா அதா³ஸி தத்த² புப்³பே³ கதாதி⁴காரத்தா. ததா² ஹி யோனிஸோ உம்முஜ்ஜந்தோ “அத்தபா⁴வஸ்ஸ பனாயங் தோ³ஸோ”தி அஸுப⁴ஸஞ்ஞங், அனிச்சஸஞ்ஞஞ்ச படிபி⁴த்வா நாமரூபபரிக்க³ஹாதி³னா பஞ்சஸு க³ந்தே⁴ஸு ஞாணங் ஓதாரெத்வா கலாபஸம்மஸனாதி³க்கமேன விபஸ்ஸனங் வட்³டெ⁴த்வா உத³யப்³யஞாணாதி³படிபாடியா விபஸ்ஸனங் அனுலோமகொ³த்ரபு⁴ஸமீபங் பாபேஸி. ஓபா⁴ஸவிஸ்ஸஜ்ஜனபுப்³பிகா பா⁴ஸிதகாதா² ஓபா⁴ஸகாதா².

ராகோ³ ரஜோ அரியஸ்ஸ வினயே, ந ச பன ரேணு வச்சதி “ரஜோ”தி. கஸ்மா? சித்தஸ்ஸ மலீனபா⁴வகரணதோ. ராக³ஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங் “ரஜோ”தி. ஏதங் ரஜந்தி ஏதங் ராக³ஸ்ஸங்கா²தங் ரஜங். விப்பஜஹித்வாதி அக்³மக்³கே³ன விஸேஸதோ பஜஹனஹேது. பண்டி³தா விஹரந்தி தேதி தே பஜஹனகா பண்டி³தா ஹுத்வா விஹரந்தி. வீதரஜஸ்ஸ ஸப்³ஸோ பஹீனராகா³தி³ரஜஸ்ஸ புத்³த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ ஸாஸனே. ததா² ஹி வத³ந்தி

“சித்தம்ஹி ஸங்கிலிட்ட²ம்ஹி, ஸங்கிலிஸ்ஸந்தி மாணவா;

சித்தே ஸுத்³தே⁴ விஸுஜ்ஜந்தி, இதி வுத்தங் மஹேஸினா”தி. (தீ³. நி. அட்ட². 2.373; ம. நி. அட்ட². 1.106; ஸங். நி. அட்ட². 2.3.100; இதிவு. அட்ட². 88);

ச²ளபி⁴ஞ்ஞாக³ஹணேன க³ஹிதாய ச²ளபி⁴ஞ்ஞாய விபா⁴விதேபி அரியமக்³கே³ அனுத்தரபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ப²லனிப்³பானேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்க³ணஹந்தோ ஆஹ “நவ லோகுத்தரத⁴ம்மா”தி.

பத்தஸ்ஸ பித்³ஹனாகாரேன ஹத்த²ங் ட²பெந்தோ “ஹத்த²ங் பித்³ஹி”தி வுத்தோ. ஹத்த²ந்தி வா கரணத்தே² உபயோக³வசனங், ஹத்தே²ன பித்³ஹிதி அத்தோ².

ஸஹஸ்ஸக்க³த்துந்தி ஸஹஸ்ஸதா⁴. ஸஹஸ்ஸதா⁴ ஹி அத்தானங் ஏகசித்தேனேவ நிம்மினந்தோபி ஸஹஸ்ஸவாரங் நிம்மினந்தோ விய ஹோதி. அஸதிபி கிரியாப்³யாவுத்தியங் தத³த்த³ஸித்³தி⁴தோதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஸஹஸ்ஸக்க³த்து”ந்தி வுத்தங். அம்ப³வனேதி அம்ப³வனே கதவிஹாரே. ரம்மேதி ரமணியே. யாவ காலப்பவேத³னா, தாவ நிஸீதி³தி யோஜனா.

அனியமெத்வாதி வண்ணாவயவஸரீராவயவபரிக்கா²ரகிரியாவிஸேஸாதீ³ஹி நியமங் அகத்வா. நானாவண்ணேதி நானாகாரே யதா²வுத்தவண்ணாதி³வஸேன நானாவிதே⁴. மிஸ்ஸககேஸேதி பலிதேஹி மிஸ்ஸிதகேஸே.

உபட்³ட⁴ரத்தவண்ணஉபட்³ட⁴பண்டு³வண்ணாதீ³ஸு அஞ்ஞதரவண்ணந்தி ஏவங் உபட்³ட⁴ரத்தசீவரே. பத்³வஸேன அத்த²ஸ்ஸ , க³மனவஸேன பானியா ப⁴ணனங் பத்³பா⁴ணங். பரிகதா²தி³வஸேன த⁴ம்மஸ்ஸ கத்²னங் த⁴ம்மகதா². ஸரேன ப⁴ஞ்ஞங் ஸுத்தாதீ³னங் உச்சாரணங் ஸரப⁴ஞ்ஞங். அபரேபீதி வுத்தாகாரதோ அஞ்ஞேபி தீ³க⁴ரஸ்ஸகிஸ்து³லாதிகே நானப்பகாரகே. இச்சி³திச்சி³தப்பகாராயேவ ஹொந்தீதி யதா² யதா² இச்சி³தா, தங்நங்நபகாராயேவ ஹொந்தி. யத்தகா ஹி விஸேஸா வண்ணாதி³வஸேன தேஸு இச்சி³தா, தத்தகவிஸேஸவந்தோவ தே ஹொந்தி. தே பன ததா² ப³ஹுதா⁴ பி⁴ன்னாகாரேபி வண்ணவஸேன ஆரம்மணங் கத்வா ஏகமேவ அதி⁴ட்ட²னசித்தங் பவத்ததி. அயங் ஹிஸ்ஸ ஆனுபா⁴வோ - யதா² ஏகாவ சேதனா நானாவிஸேஸவந்தங் அத்தபா⁴வங் நிப்³புத்தேதி, தத்த² ப⁴வபத்த²னா கம்மஸ்ஸ விஸேஸபச்சயோ ஹொதி. அசிந்தெய்யோ ச கம்மவிபாகோதி சே, இதா⁴பி பரிகம்மசித்தங் விஸேஸபச்சயோ ஹொதி, அசிந்தெய்யோ ச இத்³தி⁴விஸயோதி க³ஹேதப்³ங். ஏஸ நயோதி ய்வாயங் ப³ஹுபா⁴வனிம்மானே “அபி⁴ஞ்ஞாபாத³கங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா”திஆதி³னா அதி⁴ட்ட²னநயோ வுத்தோ, ஏஸ நயோ இதரேஸுபி அதி⁴ட்ட²னேஸு.

இதி அவிஸேஸங் அதிதே³ஸேன த³ஸ்ஸெத்வா விஸேஸங் ஸருபதோ த³ஸ்ஸேதுங் “அயங் பன விஸேஸோ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² இமினா பி⁴க்கு²னா இச்ச²ந்தேனாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. மங் ஜானிஸ்ஸந்தீதி “இத்³தி⁴மா”தி மங் ஜானிஸ்ஸந்தி. அந்தராவாதி பரிச்சி³ன்னகாலஸ்ஸ அப்³ப⁴ந்தரே ஏவ. பாத³கஜ்ஜா²னந்திஆதி³ பரிகம்மகரணாகாரத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங், இதரங் பன அதிதே³ஸேனேவ விபா⁴விதந்தி. ஏவங்

அகரொந்தோதி “ஏகோ ஹோமீ”தி அந்தரா அதி⁴ட்டா²னங் அகரொந்தோ.

“யதா²பரிச்சின்னகாலவஸேனா”தி இமினா “ஸதங் ஹோமீ”திஆதி³னா அதி⁴ட்டா²னங் கரொந்தேன காலபரிச்சே²த³வஸேனேவ காதப்³புந்தி த³ஸ்ஸேதி. ஸயமேவ ஏகோ ஹோதி அதி⁴ட்டா²னஸ்ஸ படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா. எத்த² ச பரிகம்மாதி⁴ட்டா²னசித்தானங் இத்³தி⁴மா வண்ணவஸேன ஸயமேவ ஆரம்மணங் ஹோதி. தேஸு பரிகம்மசித்தானி ஸந்ததிபச்சுப்பன்னாரம்மணானி. அதி⁴ட்டா²னசித்தங் ஸம்பதிவத்தமானாரம்மணங் அதி⁴ட்டா²னஸ்ஸ ஏகசித்தக்க²ணிகத்தாதி வத³ந்தி.

387. “ஆவிபா⁴வ”ந்தி பத³ஸ்ஸ ஹெட்டா² வுத்தேன ஹோதி-ஸத்³தே³ன ஸம்ப³ந்தோ⁴ ந யுஜ்ஜதி உபயோக³வசனேன வுத்தத்தா, ததா² வக்க²மானேன ச க³ச்ச²தி-ஸத்³தே³ன அத்தனோ, பரேஸஞ்ச ஆவிபா⁴வஸ்ஸ இச்சித்தத்தா, நாமபத³ஞ்ச கிரியாபதா³பெக்க²ந்தி கிரியாஸாமஞ்ஞவாசினா கரோதி-ஸத்³தே³ன யோஜேத்வா ஆஹ “ஆவிபா⁴வங் கரோதீ”தி. திரோபா⁴வந்தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ . யதி³ ஏவங் கத²ங் படிஸம்பி⁴தா³யந்தி சோத³னங் ஸந்தா⁴யாஹ “இத்³மேவ ஹீ”திஆதி³. காமங் படிஸம்பி⁴தா³யங் “ஆவிபா⁴வந்தி கேனசி அனாவடங் ஹோதீ”திஆதி³னா (படி. ம. 3.11) ஆக³தங், தம்பி இத்³மேவ ஆவிபா⁴வகரணங், திரோபா⁴வகரணஞ்ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸேஸபதா³னி தேஸங்யேவ வேவசனானி. அந்த⁴காரந்தி ரத்தந்த⁴காரங், தி³வாபி வா பி³லகு³ஹாதி³க³தங் அந்த⁴காரங். படிச்ச²ன்னந்தி குட்டகவாடாதி³னா படிச்சா²தி³தங். அனாபாத³ந்தி தூ³ரதாஸு³மதரதாதி³னா ந ஆபாத²க³தங். அயந்தி இத்³தி⁴மா. படிச்ச²ன்னோபி தூ³ரே டி²தோபி அத்தா வா பரோ வா யதா² தி³ஸ்ஸதீதி விப⁴த்திங் பரிணாமெத்வா யோஜேதப்³பங். ஆலோகஜாதந்தி ஆலோகபூ⁴தங், ஜாதாலோகங் வா.

388. ஏதங் பன பாடிஹாரியந்தி ஆவிபா⁴வபாடிஹாரியமாஹ. கேன கதபுப்³புந்தி தத்த² காயஸக்கி²ங் புச்சித்வா “ஸத்தா² தாவ காயஸக்கீ²”தி த³ஸ்ஸெந்தேன “ப⁴க³வதா”தி வத்வா தமத்த²ங் விபா⁴வேதுங் “ப⁴க³வா ஹீ”திஆதி³ வுத்தங். ஸாவத்தி²வாஸிகே பஸ்ஸந்தீதி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தோ⁴, ததா² “யாவ அவீசிங் த³ஸ்ஸேஸீ”தி. ஆகாஸக³தேஸு ஹெட்டி²மஹெட்டி²மவிமானேஸு உபருபரிவிமானங் ப்³யவதா⁴யகேஸு ப்³யூஹியமானேஸு தக்³தங் ஆகாஸங் ப்³யூள்ஹங் நாம ஹோதீதி வுத்தங் “ஆகாஸஞ்ச த்³விதா⁴ வியூஹித்வா”தி.

அயமத்தோ²தி ஆவிபா⁴வபாடிஹாரியஸ்ஸ ஸத்தா²ரா கதபா⁴வோ. புரிமபுத்தா⁴னங் படிபத்திஆவஜ்ஜனங் புத்த⁴ப்பவேணியா அனுபாலனத்த²ங். “ஏகேன பாதே³னா”திஆதி³ திவிக்கமத³ஸ்ஸனங். நயங் தே³தி யஸ்ஸ நயஸ்ஸ அனுஸாரேன வாசனாமக்³ங் ட²பேஸி.

சூளஅனாத²பிண்டிகோ நாம அனாத²பிண்டிகமஹாஸெட்டி²ஸ்ஸ கனிட்ட²பா⁴தா.

ஸினேருபப்³புதங் நிப்³பிஜ்ஜித்வாதி தங் பரிஸாய தி³ஸ்ஸமானருபங்யேவ கத்வா நிப்³பிஜ்ஜித்வா. நந்தி ஸினேருபப்³புதங்.

அனேகஸதஸஹஸ்ஸஸங்க²ஸ்ஸ ஓகாஸலோகஸ்ஸ, தங்னிவாஸிஸத்தலோகஸ்ஸ ச விவடபா⁴வகரணபாடிஹாரியங் லோகவிவரணங் நாம. மஹாப்³ரஹ்மாதி ஸஹம்பதிமஹாப்³ரஹ்மா.

பஸ்ஸத² தாவ அபண்ணகபடிபதா³ய ப²லந்தி நிரயப⁴யேன தஜ்ஜேத்வா ஸத்து² அனுபுப்³பிகதா²னயேன ஸக்³க³ஸு³கே²ன பலோபெ⁴த்வா, ந பன ஸக்³க³ஸம்பத்தியங் நின்னபா⁴வாபாத³னேன.

389. யதா² ஆவிபா⁴வகரணே ஆலோககஸிணங் ஸமாபஜ்ஜிதப்³பங் ஆலோகனிம்மானாய, ஏவங் திரோபா⁴வகரணே அந்த⁴காரனிம்மானாய நீலகஸிணங் ஸமாபஜ்ஜிதப்³பங். காமஞ்சேதங் பானியங் ஸருபதோ நாகுதங், “விவடங் ஆவட”ந்தி (படி. ம. 3.11) பன வசனதோ அத்த²தோ ஆக³தமேவ. ஓதா³தகஸிணந்தோக³த⁴ங் வா ஆலோககஸிணந்தி வுத்தோவாயமத்தோ². அந்த⁴காரந்தி அந்த⁴காரவந்தங்.

390. அவஸேஸே இட்டியத்தே²ராதி³கே.

391. பாகடோ இத்தி⁴மா ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி பாகடங், பாகடஞ்ச தங் பாடிஹாரியஞ்சாதி பாகடபாடிஹாரியங். ந எத்த² இத்தி⁴மா பாகடோதி அபாகடங், அபாகடஞ்ச தங் பாடிஹாரியஞ்சாதி அபாகடபாடிஹாரியங். இத்தி⁴மதோ ஏவ ஹி பாகடபாகடபா⁴வேனாயங் பே⁴தோ³, ந பாடிஹாரியஸ்ஸ. ந ஹி தங் அபாகடங் அத்தி².

உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மாதி மனுஸ்ஸத⁴ம்மோ வச்சதி த³ஸ குஸலகம்மபத²த⁴ம்மா, ததோ மனுஸ்ஸத⁴ம்மதோ உத்தரி. இத்தி⁴ஸங்கா²தங் பாடிஹாரியங் இத்தி⁴பாடிஹாரியங். ஆளிந்தே³தி பமு²கே². ஓகாஸேஹீதி பகிர. இத்தா⁴பி⁴ஸங்கா²ரந்தி இத்தி⁴பயோக³ங். அபி⁴ஸங்கா²ஸீதி அபி⁴ஸங்க²ரி, அகாஸீதி அத்தோ². தாலச்சி²க்³க்³ளேனாதி குஞ்சிகச்சி²த³தே³ன. அக்³க்³ளந்தரிகாயாதி பிட்ட²ஸங்கா⁴தானங் அந்தரேன.

அந்தரஹிதோதி அந்தரதா⁴யிதுகாமோ. ப³கோ ப்³ரஹ்மா யதா² அந்தரதா⁴யிதுங் ந ஸக்கோதி, ததா² கத்வா ப⁴க³வா ஸயங் தஸ்ஸ, ப்³ரஹ்மக³ணஸ்ஸ ச அனாபாத்²பா⁴வக³மனேன அந்தரஹிதோ ஹுத்வா “ஸமணஸ்ஸ கோ³தமஸ்ஸ இமஸ்மிங் டா²னே அத்தி²பா⁴வோ வா நத்தி²பா⁴வோ வா ந ஸக்கா ஜானிது”ந்தி ஏவங் ப்³ரஹ்மக³ணஸ்ஸ வசனோகாஸோ மா ஹோதூதி “ப⁴வேவாஹ”ந்தி இமங் கா³த²ங் அபா⁴ஸி.

தத்த² ப⁴வேவாஹங் ப⁴யங் தி³ஸ்வாதி அஹங் ப⁴வே ஸங்ஸாரே ஜாதிஜராதி³பே⁴த³ங் ப⁴யங் தி³ஸ்வா ஏவ. ப⁴வஞ்ச விப⁴வேஸிணந்தி இமஞ்ச காமப⁴வாதி³ங் திவித⁴ம்பி ஸத்தப⁴வங், விப⁴வேஸிணங் விப⁴வங் க³வேஸமானம்பி பரியேஸமானம்பி புனப்புனங் ப⁴வே ஏவ தி³ஸ்வா. ப⁴வங் நாபி⁴வதி³ந்தி தண்ஹாதி³ட்டி²வஸேன கிஞ்சி ப⁴வங் ந அபி⁴வதி³ங் ந க³ஹேஸிங். நந்தி³ஞ்ச ந உபாதி³யிந்தி ப⁴வதண்ஹங் ந உபக³ச்சி²ங், ந அக்³க்³ஹேஸிந்தி அத்தோ².

392. அலக்³க்³மானோதி வினிவிஜ்ஜித்வா க³மனேன குட்டாதீ³ஸு கத்த²சி ந லக்³க்³மானோ. ஆவஜ்ஜித்வா கதபரிகம்மேனாதி யஸ்ஸ பரதோ க³ந்துகாமோ, தங் ஆவஜ்ஜித்வா “ஆகாஸோ ஹோது, ஆகாஸோ ஹோதூ”தி ஏவங் கதபரிகம்மேன இத்தி⁴மதா. பாகாரபப்³பதாபெக்கா²ய “ஸுஸிரோ, சி²த்தோ³”தி ச புல்லிங்க³வஸேன வுத்தங். உப்³பே⁴த⁴வஸேன பவத்தங் விவரங் ஸுஸிரங். திரியங் பவத்தங் சி²த்த³ங்.

யத்த² கத்த²சி கஸிணே பரிகம்மங் கத்வாதி பத²வீகஸிணாதீ³ஸு யத்த² கத்த²சி கஸிணே ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா பரிகம்மங் கத்வா “ஆகாஸோ ஹோதூ”தி அதி⁴ட்டா²தப்³போ³. தத்த² காரணமாஹ “அட்ட²ஸமாபத்திவஸீபா⁴வோயேவ பமாண”ந்தி. தஸ்மா யங் யங் இச்ச²தி, தங் ததே³வ ஹோதி. ஏதேன பத²வியா உம்முஜ்ஜனநிமுஜ்ஜனே ஆபோகஸிணஸமாபஜ்ஜனங், உத³காதீ³ஸு பத²வீனிம்மானே பத²வீகஸிணஸமாபஜ்ஜனங் ந ஏகந்ததோ இச்சி²தப்³பந்தி வுத்தங் ஹோதி. ஏதந்தி ஏதங் திரோகுட்டாதி³க்³மனபாடிஹாரியகரணே ஆகாஸகஸிணஸமாபஜ்ஜனங் அவஸ்ஸங் வத்தப்³பங் அனுச்ச²விகபா⁴வதோ. ஏவஞ்ச கத்வா “ஆகாஸகஸிணவஸேன படிச்ச²ன்னானங் விவடகரண”ந்திஆதி³வசனங் விய பத²வீகஸிணவஸேன “ஏகோபி ஹுத்வா

புணுதா⁴ ஹோதி³திஆதி³பா⁴வோ “ஆகாஸே வா உத³கே வா பத²விங் நிம்மினித்வா பத³ஸா க³மனங் இச்ச²தி³திஆதி³னா யங் பகிண்ணகனயே வுத்தங், தம்பி ஸமத்தி²தங் ஹோதி.

“தோ³ஸோ நத்தி²”தி த்விக்க²த்துங் ப³த³த⁴ங் ஸுப³த³த⁴ங் விய த³ஸ்ஹீகரணங் நாம ஹோதி³தி அதி⁴ப்பாயேன வத்வா தேன பயோஜனாபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங் “புன ஸமாபஜ்ஜித்வா”திஆதி³ வுத்தங். அதி⁴ட்டி²தத்தா ஆகாஸோ ஹோதியேவாதி ஸசேபி கிஞ்சி அந்தரா உபட்டி²தங் ப³ப³தாதி³ ஸியா, தம்பி “ஆகாஸோ ஹோதூ”தி அதி⁴ட்டி²தத்தா ஆகாஸோ ஹோதியேவ. இத³ம்பி அட்டா²னபரிகப்பனமத்தங், தாதி³ஸஸ்ஸ உபட்டா²னமேவ நத்தி²தி த³ஸ்ஸேதுங் “அந்தரா”திஆதி³ வுத்தங்.

393. பரிச்சிந்தி³த்வாதி யதி²ச்சி²தட்டா²னங் ஞானேன பரிச்சிந்தி³த்வா. தத்ராதி தஸ்மிங் பத²வியா உத³கபா⁴வாதி⁴ட்டா²னே அயங் யதா²வுத்தபடிபத்திவிபா⁴வினீ பாளி . பரதோ “தத்ராயங் பாளி”தி ஆக³தட்டா²னேஸுபி இமினா நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

ஸோதி இத்தி⁴மா. அதி⁴ட்டா²னகாலே காலபரிச்சேத³ங் கத்வா அதி⁴ட்டா²தி³தி வுத்தங் “பரிச்சி²ன்னகாலங் பன அதிக்கமித்வா”தி. பகதியா உத³கங் அனிம்மானஉத³கங்.

394. விபரீதந்தி யங் உத³கங் அக்கமித்வா அக்கமந்தோ ந ஸங்ஸீத³தி, தங் பனெத்த² இத்தி⁴யா பத²வீனிம்மானவஸேன வேதி³தப்³ங். பத²வீகஸிணந்தி பத²வீகஸிணஜ்ஜா²னங்.

395. பல்லங்கந்தி ஸமந்ததோ ஊருப³த³தா⁴ஸனங். சி²ன்னபக்கோ², அஸஞ்ஜாதபக்கோ² வா ஸகுணோ டே³துங் ந ஸக்கோதி³தி பாளியங் “பக்கீ² ஸகுணோ”தி (படி. ம. 3.11) பக்கீ²-ஸத்³தே³ன விஸேஸெத்வா ஸகுணோ வுத்தோதி “பக்கே²ஹி யுத்தஸகுணோ”தி ஆஹ. பரிகம்மங் கத்வாதி “பத²வீ ஹோதூ”தி பரிகம்மங் கத்வா.

ஆகாஸே அந்தலிக்கே²தி அந்தலிக்க²ஸஞ்ஞிதே ஆகாஸே. யத்த² யத்த² ஹி ஆவரணங் நத்தி², தங் தங் “ஆகாஸ”ந்தி வுச்சதி. அயஞ்ச இத்தி⁴மா ந பத²வியா ஆஸன்னே ஆகாஸே க³ச்ச²தி. யத்த² பன பக்கீ²னங் அகோ³சரோ, தத்த² க³ச்ச²தி, தாதி³ஸஞ்ச லோகே “அந்தலிக்க²”ந்தி வுச்சதி. தேன வுத்தங் “அந்தலிக்க²ஸஞ்ஞிதே ஆகாஸே”தி.

தே²ரோதி புப்³பே³ வுத்த திபிடகதுளாப⁴யத்தே²ரோ. ஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனந்தி புன ஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங். நனு ஸமாஹிதமேவஸ்ஸ சித்தந்தி இத்தி⁴மதோ பாடிஹாரியவஸேன பவத்தமானஸ்ஸ சித்தங் அச்சந்தங் ஸமாஹிதமேவ ஹோதி, ந அஞ்ஞதா³ விய அஸமாஹிதந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தங் பன தே²ரஸ்ஸ மதிமத்தங். புப்³பே³ ஹி பத²வீகஸிணங் ஸமாபஜ்ஜித்வா பத²விங் அதி⁴ட்டா²ய க³ச்ச²தி, இதா³னி பன ஆகாஸோ இச்சி²தப்³போ³, தஸ்மா ஆகாஸகஸிணங் ஸமாபஜ்ஜிதப்³மேவ. தேனாஹ “கிஞ்சாபீ”திஆதி³. திரோகுட்டபாடிஹாரியே வுத்தனயேனேவ படிபஜ்ஜிதப்³ந்தி யதா² தத்த² குட்டாதி³ “ஆகாஸோ ஹோதூ”தி அதி⁴ட்டா²னேன ஆகாஸோ ஹோதி, ஏவங் இதா⁴பி பப்³தருக்கா²தி³ங் அதி⁴ட்டா²னேன ஆகாஸங் கத்வா க³ந்தப்³ந்தி அத்தோ². அத² வா திரோகுட்டபாடிஹாரியே வுத்தனயேனேவாதி “ஸசே பனஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ அதி⁴ட்ட²ஹித்வா க³ச்ச²ந்தஸ்ஸா”திஆதி³னா (விஸுத்³தி⁴. 2.392) தத்த² வுத்தனயேன. ஏதேன “புரிமாதி⁴ட்டா²னப³லேனேவ சஸ்ஸ அந்தரா அஞ்ஞோ பப்³தோ வா ருக்கோ² வா உதுமயோ உட்ட²ஹிஸ்ஸதி³தி அட்டா²னமேவேத³ந்தி நாகா³தி³ஹி கயிரமானோ விப³ந்தோ⁴ க³மனந்தராயங் ந கரோதி³தி த³ஸ்ஸேதி.

ஓகாஸேதி ஜனவிவித்தே யுத்தட்டா²னே. பாகடோ ஹோதி ஆகாஸசாரீ அயங் ஸமணோதி.

396. த்³வாசத்தாலீஸயோஜனஸஹஸ்ஸக்³ஹணங் பட²மகப்பவஸேன கதங், ததோ பரங் பன அனுக்கமேன பத்²வியா உஸ்ஸிதபா⁴வேன ததோ கதிபயயோஜனானதா ஸியா, அப்பகங் அதி⁴கங் வா ஊனங் வா க்³ணனுபகங் ந ஹோதீதி ததா² வுத்தங். தீஸு தீ³பேஸு ஏகக்²ணே ஆலோககரணேனாதி யதா³ யஸ்மிங் தீ³பே மஜ்ஜே திட்ட²ந்தி, ததா³ ததோ புரிமஸ்மிங் அத்த²ங் க்³ச்சந்தா பச்சி²மே உதெ³ந்தா ஹுத்வா ஆலோககரணேன. அஞ்ஞஜோதீனங் வா அபி⁴ப⁴வனேன, து³த்³ஸதாய ச மஹித்³தி⁴கே. ஸத்தானங் ஸீதபரிளாஹவூபஸமனேன, ஓஸதி⁴திணவனப்பதீனங் பரிப்³ருஹனேன ச மஹானுபா⁴வே. சு²பதீதி பு²ஸதி. பரிமஜ்ஜதீதி ஹத்த²ங் இதோ சிதோ ச ஸஞ்சாரெந்தோ க⁴ங்ஸேதி.

அபி⁴ஞ்ஞாபாதகஜ்ஜா²னவஸேனவாதி யஸ்ஸ கஸ்ஸசி

அபி⁴ஞ்ஞாபாதகஜ்ஜா²னவஸேன. ஏவ-காரேன பாதகஜ்ஜா²னவிஸேஸங் நிவத்தேதி, ந அதி⁴ட்டா²னங். தேனேவாஹ “நத்தெ²த்த² கஸிணஸமாபத்தினியமோ”தி.

திரோகுட்டபாடிஹாரியாதீ³ஸு விய இமஸ்மிங் நாம கஸிணே ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா அதி⁴ட்டா²தப்³ந்தி ந எத்த² கோசி நியமோ அததீ²தி அத்தோ². ததா² ஹி பானியங் கிஞ்சி ஸமாபத்திங் அபராமஸித்வா “இத⁴ ஸோ இத்³தி⁴மா”திஆதி³ (படி. ம. 3.10-11) வுத்தங்.

ஹத்த²பாஸே ஹோதி “சந்தி³மஸூரியே”தி ஏவங் வுத்தங் சந்தி³மஸூரியமண்ட³லங்.

ரூபக³தங் ஹத்த²பாஸேதி ஹத்த²பாஸே டி²தங் ரூபக³தங், ஹத்த²பாஸே வா ரூபக³தங்.

ஹத்த²ங் வா வட்³டெ⁴த்வா பராமஸதீதி யோஜனா.

உபாதி³ன்னகங் நிஸ்ஸாய அனுபாதி³ன்னகஸ்ஸ வட்³ட⁴னங் வுத்தங். யுத்தியா பனெத்த² உபாதி³ன்னகஸ்ஸபி வட்³ட⁴னச்சா²யா தி³ஸ்ஸதி. அத்தனோ அனுமஹந்தபா⁴வாபாத³னே உபாதி³ன்னகஸ்ஸ ஹாபனங் விய வட்³ட⁴னம்பி லப்³ப⁴தேவ. யதா² ஆயஸ்மதோ மஹாமொக்³க்³ல்லானஸ்ஸ நந்தோ³பனந்த³த³மனேதி ஏவங் பவத்தங் ஸஹவத்து²னா தே²ரவாத³ங் ஆஹரித்வா தமத்த²ங் த்³ஸ்ஸேதுங் “திபிடகதுளனாகுத்தே²ரோ ஆஹா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். கிங் பன ந ஹோதி, ஹோதியேவாதி அதி⁴ப்பாயோ. த்³வே ஹி படிஸேதா⁴ பகதிங் க்³மெந்தீதி. “ததா³ மஹந்தங் ஹோதி மஹாமொக்³க்³ல்லானத்தே²ரஸ்ஸ வியா”தி இத³ங் யதா²தி⁴கதத்த²த்³ஸ்ஸனவஸேன வுத்தங், கு²த்³த³கபா⁴வாபாத³னம்பெத்த² லப்³ப⁴தேவ.

நந்தோ³பனந்த³னாகு³த³மனகதா²வண்ணனா

ஓலோகேஸி பு³த்தா⁴சிண்ணவஸேன “அத்தி² நு கோ² அஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ”தி.

லோகியங் ரதனத்தயே பஸாத³லக்²கணங் ஸாஸனாவதாரங் ஸந்தா⁴யாஹ

“அப்பஸன்னோ”தி. மிச்சா³தி³ட்டி²தோ விவேசெத்வா பஸாதே³தப்³போ³தி அதி⁴ப்பாயோ.

தேனாஹ “கோ நு கோ²...பே... விவேசெய்யா”தி.

தங் தி³வஸந்தி யதா³ ப⁴க்³வா பி⁴க்கு²ஸங்க⁴பரிவுதோ தாவதிங்ஸப⁴வனாபி⁴முகோ² க்³ச்ச²தி, தங் தி³வஸபா⁴க்³ங். ஆபானபூ⁴மிங் ஸஜ்ஜயிங்ஸூதி யத்த² ஸோ நிஸின்னோ போ⁴ஜனகிச்சங் கரோதி, தங் பரிவேஸனட்டா²னங் ஸித்தங் ஸம்மட்ட²ங் போ⁴ஜனாபகரணாபனயனாதி³னா ஸஜ்ஜயிங்ஸு படியாதே³ஸுங். திவித⁴னாடகேஹீதி வதூ⁴குமாரிகஞ்ஞாவத்தா²ஹி திவிதா⁴ஹி நாடகித்தீ²ஹி. ஓலோகயமானோதி பெக்க³ந்தோ, விசாரெந்தோ வா.

உபரூபரீதி மத்த²கமத்த²கே. ப⁴வனேனாதி ப⁴வனபதே³ஸேன. போ⁴கே³ஹீதி

ஸரீரபோ⁴கே³ஹி. அவகுஜ்ஜேனாதி நிகுஜ்ஜிதேன. க்³ஹெத்வாதி யதா²

தாவதிங்ஸப⁴வனஸ்ஸ பதே³ஸோபி நாவஸிஸ்ஸதி, ஏவங் பரியாதா³ய.

ஸினேருபரிப⁴ண்ட³ந்தி ஸினேருமேக்²லங். ஸினேருஸ்ஸ கிர ஸமந்ததோ ப்³ஹலதோ, புது²லதோ ச பஞ்சயோஜனஸஹஸ்ஸபரிமாணானி சத்தாரி பரிப⁴ண்டா³னி

தாவதிங்ஸபு⁴வனஸ்ஸ ஆரக்கா²ய நாகே³ஹி, க³ருளேஹி, கும்பு⁴ண்டே³ஹி, யக்கே²ஹி ச அதி⁴ட்டி²தானி, தானி பரிபு⁴ண்ட³பா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஏகஜ்ஜ²ங் கத்வா “பரிபு⁴ண்ட³”ந்தி வுத்தங். தேஹி கிர ஸினேருஸ்ஸ உபட்³ட⁴ங் பரியாதி³ன்னங்.

அத்தபா⁴வங் விஜஹித்வாதி மனுஸ்ஸரூபங் அந்தரதா⁴பெத்வா. பா³த⁴தீதி கே²த³மத்தங் உப்பாதே³தி.

அத்தபா⁴வங் விஜஹித்வாதி ஸுகு²மத்தபா⁴வனிம்மானேன நாக³ரூபங் விஜஹித்வா. முக³ங் விவரி “முக³க³தங் ஸமணங் ஸங்கா²தி³ஸ்ஸாமீ”தி. பா³சீனேன ச பச்சி²மேன சாதி நாக³ஸ்ஸ ததா²னிபன்னத்தா வுத்தங். ஸுட்டு² ஸதியா பச்சபட்டா²பனத்த²மாஹ “மனஸி கரோஹீ”தி.

ஆதி³தோ பட்டா²ய ஸப்பு³பாடிஹாரியானீதி ததா² தே²ரேன கதபாடிஹாரியானி ஸந்தா⁴ய வுத்தங். இமங் பன டா²னந்தி இமங் நாஸாவாதவிஸ்ஸஜ்ஜனகாரணங்.

அனுப³ந்தீ⁴தி “ந ஸக்கா ஏவங்மஹித்தி⁴கஸ்ஸ இமஸ்ஸ ஸமணஸ்ஸ படிபஹரிது”ந்தி ப⁴யேன பலாயந்தங் அனுப³ந்தி⁴.

ஏகபடிபாடியாதி ஏகாய படிபாடியா, நிரந்தரந்தி அத்தோ². அயமேவாதி யா உபாதி³ன்னகங் நிஸ்ஸாய அனுபாதி³ன்னகஸ்ஸ வட்³டி⁴, அயமேவ. எத்த² ஏதி³ஸே ஹத்த²வட்³ட⁴னாதி³பாடிஹாரியே யுத்தி யுத்தரூபா சித்ததோ, உதுதோ வா உபாதி³ன்னகரூபானங் அனுப்பஜ்ஜனதோ. அத² வா உபாதி³ன்னந்தி ஸகலமேவ இந்த³ரியபுத்த⁴ங் அதி⁴ப்பேதங். ஏவம்பி தஸ்ஸ ததா² வட்³டி⁴ ந யுஜ்ஜதி ஏவாதி வுத்தனயேனேவ வட்³டி⁴ வேதி³தப்³பா³. ஏகஸந்தானே உபாதி³ன்னங், அனுபாதி³ன்னஞ்ச ஸம்பி⁴ன்னங் விய பவத்தமானம்பி அத்த²தோ அஸம்பி⁴ன்னமேவ. தத்த² யதா² ஆள்ஹகமத்தே கீ²ரே அனேகாள்ஹகே உத³கே ஆஸித்தே யதி³பி கீ²ரங் ஸப்பு³பேன ஸம்பி⁴ன்னங் ஸப்பு³புத்த²கமேவ லம்பு³மானங் ஹுத்வா திட்ட²தி, ததா²பி ந தத்த² கீ²ரங் வட்³ட⁴தி, உத³கமேவ வட்³ட⁴தி, ஏவமேவங் யதி³பி உபாதி³ன்னங் அனுபாதி³ன்னஞ்ச ஸம்பி⁴ன்னங் விய பவத்ததி, ததா²பி உபாதி³ன்னங் ந வட்³ட⁴தி, இத்தா⁴னுபா⁴வேன சித்தஜங், தத³னுஸாரேன உதுஜஞ்ச வட்³ட⁴தீதி தட்ட²பு³பங்.

ஸோதி ஸோ இத்தி⁴மா. ஏவங் கத்வாதி வுத்தாகாரேன ஹத்த²ங் வா வட்³டெ⁴த்வா தே வா ஆக³ந்த்வா ஹத்த²பாஸே டி²தே கத்வா. பா³தட்ட²பனாதி³பி வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பங். அபரோபி இத்தி⁴மா. ததே²வாதி பாடிஹாரியகரணதோ புப்பு³பே³ விய. ததூ²பமமேதந்தி யதா² உத³கபுண்ணாஸு நானாபாதீஸு ப்ஹு³ஹி நானாசந்த³மண்ட³லேஸு தி³ஸ்ஸமானேஸு ந தேன சந்த³மண்ட³லஸ்ஸ க³மனாதி³உபரோதோ⁴, ப்ஹு³னஞ்ச பச்சேகங் த³ஸ்ஸனங் இஜ்ஜதி, ததூ²பமமேதங் பாடிஹாரியங் சந்தி³மஸூரியானங் க³மனாதி³உபரோதா⁴பா⁴வதோ, ப்ஹு³னஞ்ச இத்தி⁴மந்தானங் தத்த² இத்தி⁴பயோக³ஸ்ஸ யதி³ச்சி²தங் ஸமிஜ்ஜனதோதி அதி⁴ப்பாயோ.

397. பரிச்சே²த³ங் கத்வாதி அபி⁴விதி⁴வஸேன பன பரிச்சே²த³ங் கத்வா, ந மரியாத³வஸேன. ததா² ஹேஸ ப்ரஹ்மலோகே அத்தனோ காயேன வஸங் வத்தேதி. பா³ளீதி படிஸம்பி⁴தா³மக்³பாளி.

யாவ ப்ரஹ்மலோகாபி காயேன வஸங் வத்தேதீதி எத்த² யஸ்மா ந ப்ரஹ்மலோகஸ்ஸேவ க³மனங் அதி⁴ப்பேதங், நாபி ப்ரஹ்மலோகஸ்ஸ க³மனமேவ, அத² கோ² அஞ்ஞதா² அஞ்ஞம்பி. யாவ ப்ரஹ்மலோகாதி பன தூ³ராவதி⁴னித³ஸ்ஸனமேதங், தஸ்மா “ஸசே ப்ரஹ்மலோகங் க³ந்துகாமா ஹோதீ”தி வத்வாபி இதரம்பி த³ஸ்ஸேதுங்

“ஸந்திகேபி தூரே அதி⁴ட்டா²தி³ஆதி³ வுத்தங். தத்த² பி-ஸத்³தோ³ ஸமுச்சயத்தோ², தேன வுத்தாவஸேஸஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னித்தி⁴யா நிப்பா²தே³தப்³ஸ்ஸ ஸப்³ஸ்ஸாபி ஸங்க³ஹோ, ந வுத்தஸ்ஸேவாதி த³ட்ட²ப்³ங்.

யமகபாடிஹாரியாவஸானேதிஆதி³னா திவிக்கமஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னித்தி⁴னிப்பன்னதா வுத்தா, அஞ்ஞத்த² பன லக்கணானிஸங்ஸதா. தது³ப⁴யங் யதா² அஞ்ஞமஞ்ஞங் ந விருஜ்ஜதி, ததா² விசாரெத்வா க³ஹேதப்³ங்.

நீலமாதிகந்தி நீலவண்ணோத³கமாதிகங்.

மஹாபோ³தி⁴ந்தி அபராஜிதபல்லங்கங் மஹாபோ³தி⁴ங். சித்தே உப்பன்னே ஸந்திகே அகாஸீதி ததா² சித்துப்பத்திஸமனந்தரமேவ பத²விங், ஸமுத்³த³ஞ்ச ஸங்கி²பித்வா மஹாபோ³தி⁴ஸந்திகே அகாஸி.

நக்கத்ததி³வஸேதி மஹதி³வஸே. சந்த³பூவேதி சந்த³ஸதி³ஸே சந்த³மண்ட³லாகாரே பூவே. ஏகபத்தபூரமத்தமகாஸீதி யதா² தே பமாணதோ ஸருபேனேவ அந்தோபத்தபரியாபன்னா ஹொந்தி, ததா² அகாஸி.

காகவலியவத்து²ஸ்மிஞ்ச “ப⁴க³வா தோ²கங் ப³ஹுங் அகாஸீ”தி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³ங். தங் பன வத்து²ங் ஸங்கே²பதோவ த³ஸ்ஸேதுங் “மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரோ கிரா”திஆதி³ வுத்தங். ஸமாபத்தியாதி நிரோத⁴ஸமாபத்தியா.

கங்கா³தீரேதி தம்ப³பண்ணி³தீ³பே கங்கா³னதி³யா தீரே. ஸஞ்ஞங் அதா³ஸீதி யதா² தே யதா²தி⁴ட்டி²தங் ஸப்பிங் பஸ்ஸந்தி, ததா² ஸஞ்ஞங் அதா³ஸி.

தஸ்ஸாதி யஸ்ஸ ப்ரஹ்முனோ ரூபங் த³ட்டு²காமோ, தஸ்ஸ ப்ரஹ்முனோ ரூபங் பஸ்ஸதி. ஸத்³தங் ஸுணாதீதி தி³ப்³பாய ஸோததா⁴துயா ப்ரஹ்முனோ ஸத்³தங் ஸுணாதி. சித்தங் பஜானாதீதி சேதோபரியஞானேன ப்ரஹ்முனோ சித்தங் பஜானாதி. கரஜகாயஸ்ஸ வஸேனாதி சாதுமஹாபூ⁴திகரூபகாயஸ்ஸ வஸேன. “சித்தங் பரிணாமே²தி எத்த² கிங் தங் சித்தங், கத²ங் வா பரிணாமனந்தி ஆஹ “பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங் க³ஹெத்வா காயே ஆரோபே²தி. கத²ங் பன காயே ஆரோபே²தி ஆஹ “காயானுக³திகங் கரோ²தி. ஏவம்பி ஸத்³த³ந்த⁴ரோவாயந்தி வசனபத²ங் பச்சிந்த³ந்தோ ஆஹ “த³ந்த⁴க³மன”ந்தி. கரோ²தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. காயக³மனங் ஹி த³ந்த⁴ங், த³ந்த⁴மஹாபூ⁴தபச்சயத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ. அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - தி³ஸ்ஸமானேன காயேன க³ந்துகாமதாய வஸேன சித்தங் பரிணாமெந்தோ யோகீ³ பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டாய “இத³ங் சித்தங் காயோ விய த³ந்த⁴க³மனங் ஹொது”தி பரிகம்மங் கரோதி. ததா² பரிகம்மகரணங் ஹி ஸந்தா⁴ய “பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங் க³ஹெத்வா”தி வுத்தங். பரிகம்மங் பன கத்வா புன ஸமாபஜ்ஜித்வா ஞானேன அதி⁴ட்ட²ஹந்தோ தங் சித்தங் காயே ஆரோபேதி, காயானுக³திகங் த³ந்த⁴க³மனங் கரோதி.

ஸுக²ஸஞ்ஞந்தி ஸுக²ஸஹக³தங் ஸஞ்ஞங், ஸஞ்ஞாஸீஸேன நித்³தே³ஸோ. லஹுபா⁴வேன ஸஞ்ஞாதந்தி லஹுஸஞ்ஞங். கத²ங் பன இத்³தி⁴சித்தேன ஸஹ ஸுக²ஸஞ்ஞாய ஸம்ப⁴வோதி ஆஹ “ஸுக²ஸஞ்ஞா நாம உபெக்கா³ஸம்பயுத்தா ஸஞ்ஞா”தி. ஸுக²ந்தி ஸஞ்ஞாதந்தி வா ஸுக²ஸஞ்ஞங். தேனேவாஹ “உபெக்கா² ஹி ஸந்தங் ஸுக²ந்தி வுத்தா”தி ஏகந்தக³ருகேஹி நீவரணேஹி, ஓளாரிகேஹி அனுபஸந்தஸபா⁴வேஹி ச விதக்கா³ஹி விப்பயோகோ³ சித்தசேதஸிகானங் லஹுபா⁴வஸ்ஸ காரணந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஸாயேவ...பே... வேதி³தப்³பா”தி. தங் ஓக்கந்தஸஸாதி தங் ஸுக²ஸஹுஸஞ்ஞங் அனுப்பத்தஸ்ஸ. அஸ்ஸாதி யோகி³னோ.

க³ந்துகாமதா ஏவ எத்த² பமாணந்தி எத்த² ஏதஸ்மிங் தி³ஸ்ஸமானேன காயேன க³மனே யங் டா³னங் க³ந்துகாமோ, தங் உத்³தி³ஸ்ஸ க³ந்துகாமதாவஸேன பவத்தபரிகம்மாதி⁴ட்டா³னானி ஏவ பமாணங், தாவதா க³மனங் இஜ்ஜ²தி. தஸ்மா மக்³க³னிம்மானவாயுஅதி⁴ட்டா³னேஹி வினாபி இச்சி²ததே³ஸப்பத்தி ஹோதீதி. இதா³னி தமேவத்த²ங் பாகடதரங் காதுங் “ஸதி ஹி”திஆதி³ வுத்தங்.

காயங் க³ஹெத்வாதி கரஜகாயங் ஆரம்மணகரணவஸேன பரிகம்மசித்தேன க³ஹெத்வா. சித்தே ஆரோபேதீதி “அயங் காயோ இத³ங் சித்தங் விய ஹோதூ”தி பாத³கஜ்ஜா²னசித்தே ஆரோபேதி தக்³க³திகங் கரோதி. தேனாஹ “சித்தானுக³திகங் கரோதி ஸீக⁴க³மன”ந்தி. சித்தக³மனந்தி சித்தப்பவத்திமாஹ. இத³ங் பன சித்தவஸேன காயபரிணாமனபாடிஹாரியங். சித்தக³மனமேவாதி சித்தேன ஸமானக³மனமேவ. கத²ங் பன காயோ த³ந்த⁴ப்பவத்திகோ லஹுபரிவத்தினா சித்தேன ஸமானக³திகோ ஹோதீதி? ந ஸப்³ப³தா² ஸமானக³திகோ. யதே²வ ஹி காயவஸேன சித்தபரிணாமனே சித்தங் ஸப்³ப³தா² காயேன ஸமானக³திகங் ந ஹோதி. ந ஹி ததா³ சித்தங் ஸபா⁴வஸித்³தே⁴ன அத்தனோ க³ணேன அவத்தித்வா க³ருவுத்திகஸ்ஸ ரூபத⁴ம்மஸ்ஸ க³ணேன வத்ததி. “இத³ங் சித்தங் அயங் காயோ விய ஹோதூ”தி பன அதி⁴ட்டா³னேன த³ந்த⁴க³திகஸ்ஸ காயஸ்ஸ அனுவத்தனதோ யாவ இச்சி²தட்டா³னப்பத்தி, தாவ காயக³திஅனுவலோமேனேவ ஹுத்வா ஸந்தானவஸேன பவத்தமானங் சித்தங் காயக³தியா பரிணாமிதங் நாம ஹோதி, ஏவங் “அயங் காயோ இத³ங் சித்தங் விய ஹோதூ”தி அதி⁴ட்டா³னேன பகே³வ ஸுக²லஹுஸஞ்ஞாய ஸம்பாதி³தத்தா அபா⁴விதித்³தி⁴பாதா³னங் விய த³ந்த⁴ங் அவத்தித்வா யதா² லஹுகதிபயசித்தவாரேஹேவ இச்சி²தட்டா³னப்பத்தி ஹோதி, ஏவங் பவத்தமானோ காயோ சித்தக³தியா பரிணாமிதோ நாம ஹோதி, ந ஏகசித்தக்³க³ணேனேவ இச்சி²தட்டா³னப்பத்தியா.

ஏவஞ்ச கத்வா “ஸெய்யதா²பி நாம ப³லவா புரிஸோ ஸமிஞ்ஜிதங் வா பா³ஹங் பஸாரெய்ய, பஸாரிதங் வா பா³ஹங் ஸமிஞ்ஜெய்யா”தி இத³ம்பி உபமாவசனங் நிப்பரியாயேனேவ ஸமத்தி²தங் ஹோதி. அவஸ்ஸங் சேதங் ஏவங் ஸம்படிச்சி²தப்³ப³ங், அஞ்ஞதா² ஸுத்தாபி⁴த⁴ம்மபாடே²ஹி, வினயஅட்ட²கதா²ய ச விரோதோ⁴ ஸியா, த⁴ம்மதா ச விலோமிதா. “நாஹங், பி⁴க்க²வே, அஞ்ஞங் ஏகத⁴ம்மம்பீ”தி (அ. நி. 1.11 ஆத³யோ) ஹி எத்த² அஞ்ஞக³ஹணேன ரூபத⁴ம்மா க³ஹிதா அலஹுபரிவத்திதாய. அபி⁴த⁴ம்மே (பட்டா². 1.1.10-11) ச புரேஜாதபச்சயோ ரூபமேவ வுத்தோ, பச்சா²ஜாதபச்சயோ ச தஸ்ஸேவ. யத்த² யத்த² ச த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, தத்த² தத்தே²வ பி⁴ஜ்ஜந்தி. நத்தி² தே³ஸந்தரஸங்கமனங், ந ச ஸபா⁴வோ அஞ்ஞதா² ஹோதீதி. ந ஹி இத³தி⁴ப³லேன த⁴ம்மானங் கேனசி லக்க²ணங் அஞ்ஞத²த்தங் காதுங் ஸக்கா, பா⁴வஞ்ஞத²த்தமேவ பன காதுங் ஸக்கா. “தீஸுபி க³ணேஸு”தி இத³ம்பி க³மனாரம்ப⁴ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந க³மனநிட்டா³னந்தி வத³ந்தி. தே²ரோதி அட்ட²கதா²சரியானங் அந்தரே ஏகோ தே²ரோ. இதா⁴தி இத³ங் பாடிஹாரியங் விப⁴ஜித்வா வுத்தபாடே². ஸயங் க³மனமேவ ஆக³தங் “ப்³ரஹ்மலோகங் க³ச்ச²தீ”தி வுத்தத்தா.

சக்ஞ²ஸோதாதீ³னந்தி சக்ஞ²ஸோதாதீ³னங் அங்கா³னங். ததா² ஹி வுத்தங் “ஸப்³ப³ங்க³பச்சங்க³”ந்தி, ஸப்³ப³அங்க³பச்சங்க³வந்தந்தி அத்தோ². பஸாதோ³ நாம நத்தீ²தி இமினாவ பா⁴வஜீவிதிந்த³ரியானம்பி அபா⁴வோ வுத்தோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ருசிவஸேனாதி இச்சா²வஸேன. அஞ்ஞம்பீதி ப⁴க³வதா கரியமானதோ அஞ்ஞம்பி கிரியங் கரோதி. அயஞ்செத்த² பு³த்தா⁴னுபா⁴வோ. யதி³ ஸாவகனிம்மிதேஸு நானப்பகாரதா நத்தி², “ஸசே பன நானாவண்ணே காதுகாமோ ஹோதீ”திஆதி³ யங் ஹெட்டா² வுத்தங், தங் கத²ந்தி? தங் ததா² ததா² பரிகம்மங் கத்வா அதி⁴ட்ட²ஹந்தஸ்ஸ தே தே வண்ணவயாதி³விஸேஸா பரிகம்மானுரூபங் இஜ்ஜ²ந்தீதி கத்வா வுத்தங். இத⁴ பன யதா²தி⁴ட்டி²தே நிம்மிதரூபே ஸசே ஸாவகோ “இமே விஸேஸா ஹோந்தூ”தி இச்ச²தி, ந இஜ்ஜ²தி, பு³த்தா⁴னங் பன இஜ்ஜ²தீதி அயமத்தோ² த³ஸ்ஸிதோதி ந கோசி விரோதோ⁴.

இதா³னி யானி தானி “யாவ ப்ரஹ்மலோகாபி காயேன வஸங் வத்தேதி”தி (படி. ம. 3.10) பாளியா அத்த²த³ஸ்ஸனவஸேன விப⁴த்தானி “தூ³ரேபி ஸந்திகே அதி⁴ட்டா²தி”திஆதி³னி சுத்த³ஸ பாடிஹாரியானி , தத்த² ஸிகா²ப்பத்தங் காயேன வஸவத்தனபாடிஹாரியங் த³ஸ்ஸேதுங் “எத்த² சா”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யந்தி கிரியாபராமஸனங், தேன “ரூபங் பஸ்ஸதி”தி எத்த² யதே³தங் ரூபத³ஸ்ஸனங், “ஸத்த³ங் ஸுணாதி”தி எத்த² யதே³தங் ஸத்த³ஸவனங், “சித்தங் பஜானாதி”தி எத்த² யதே³தங் சித்தஜானந்தி ஏவங் தி³ப்பச்சக்கு²ஸோதசேதோபரியஞாணகத்துகங் த³ஸ்ஸனஸவனஜானநகிரியங் பராமஸதி³ த³ட்ட²ப்பங். இதோ பரேஸு ஸந்திட்ட²திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யம்பிஸ்ஸாதி யம்பி அஸ்ஸ. யோகி³னோ அதி⁴ட்டா²னந்தி ஸம்பந்தோ⁴. யஞ்ச கோ²தி எத்த² கோ²-ஸத்தோ³ அவதா⁴ரணத்தோ², விஸேஸத்தோ² வா, தேன அயமேவெத்த² காயேன வஸவத்தனபாடிஹாரியேஸு உக்கட்ட²தரந்தி தீ³பேதி. கஸ்மா? “அயங் நு கோ² இத்தி⁴மா, அயங் நு கோ² நிம்மிதோ”தி ஏகச்சஸ்ஸ ப்ரஹ்முனோ ஆஸங்குப்பாத்னதோ. யதக்³கேன சேதங் அதி⁴ட்ட²தங் விஸேஸதோ மனோமயந்தி வச்சதி, ததக்³கேன உக்கட்ட²தரந்தி வேதி³தப்பங். தேனாஹ “எத்தாவதா காயேன வஸங் வத்தேதி நாமா”தி. யதி³ ஏவங் கஸ்மா இத⁴ ஸேஸானி க³ஹிதானி³ ஆஹ “ஸேஸங்...பே... வுத்த”ந்தி.

398. இதங் நானாகரணந்தி காமமிமாபி த்வே இத்தி⁴யோ அதி⁴ட்டா²னவஸேனேவ இஜ்ஜந்தி, ததா²பி இதங் இதா³னி வச்சமானங் இமாஸங் நானாகரணங் விஸேஸோ. பகதிவண்ணங் விஜஹித்வாதி அத்தனோ பகதிரூபங் விஜஹித்வா அபனெத்வா, பரேஸங் அத³ஸ்ஸெத்வாதி அத்தோ². குமாரகவண்ணந்தி குமாரகஸண்டா²னங். த³ஸ்ஸேதி³ ததா² விசுப்பந்தோ அத்தனி த³ஸ்ஸேதி. நாக³வண்ணங் வாதிஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஹத்தி²ம்பி த³ஸ்ஸேதி³ அத்தானம்பி ஹத்தி²ங் கத்வா த³ஸ்ஸேதி, ப³ஹித்தா⁴பி ஹத்தி²ங் த³ஸ்ஸேதி. ஏதத்த²மேவ ஹி இத⁴ “ஹத்தி²வண்ணங் வா த³ஸ்ஸேதி”தி அவத்வா “ஹத்தி²ம்பி த³ஸ்ஸேதி”தி (படி. ம. 3.13) வுத்தங். யங் பன கேசி ப³ஹித்தா⁴ ஹத்தி²ஆதி³த³ஸ்ஸனவசனங் “பகதிவண்ணங் விஜஹித்வா”தி வசனேன விசுப்ப³னித்தி⁴பா⁴வேன விருஜ்ஜதி³ வத்ந்தி, ததயுத்தங். கஸ்மா? பகதிவண்ணவிஜஹனங் நாம அத்தனோ பகதிரூபஸ்ஸ அஞ்ஞேஸங் அத³ஸ்ஸனங், ந ஸப்பே³ன ஸப்ப³ங் தஸ்ஸ நிரோத⁴னங். ஏவங் ஸதி அத்தானங் அத³ஸ்ஸெத்வா ப³ஹித்தா⁴ ஹத்தி²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ “பகதிவண்ணங் விஜஹித்வா ஹத்தி²ங் த³ஸ்ஸேதி”தி வச்சமானே கோ எத்த² விரோதோ⁴, அத்தனா பன ஹத்தி²வண்ணோ ஹுத்வா ப³ஹித்தா⁴பி ஹத்தி²ங் த³ஸ்ஸெந்தே வத்தப்ப³மேவ நத்தி². தேனேவாஹ “ப³ஹித்தா⁴பி ஹத்தி²ஆதி³த³ஸ்ஸனவஸேன வுத்த”ந்தி. ஏவஞ்ச கத்வா விசுப்ப³னித்தி⁴பா⁴வேன ச ந கோசி விரோதோ⁴.

பாளியஞ்ச குமாரகவண்ணங் வாதிஆதி³ஸு அனியமத்தோ² வா-ஸத்தோ³ வுத்தோ. தேஸு ஏகேகஸ்ஸேவ கரணத³ஸ்ஸனத்தங். ஹத்தி²ம்பி³திஆதி³ஸு பன ஹத்தி²ஆதி³னங் ப³ஹுனங் ஏகஜ்ஜங் காதப்பா³பா⁴வத்³ஸ்ஸனத்தங் ஸமுச்சயத்தோ² பி-ஸத்தோ³ வுத்தோ. தேன “ஹத்தி²ம்பி த³ஸ்ஸேதி”திஆதி³ஸு து³தியே வுத்தனயேனேவ அத்தோ² க³ஹேதப்போ³.

இத்தி⁴மதோ அத்தனோ குமாரகாகாரேன பரேஸங் த³ஸ்ஸனங் குமாரகவண்ணனிம்மானங், ந எத்த² கிஞ்சி அபுப்ப³ங் பத²வீஆதி³வத்து² நிப்பா²தி³யதி³ கஸிணனியமேன பயோஜனாபா⁴வதோ “பத²வீகஸிணாதி³ஸு அஞ்ஞதராரம்மணதோ”தி வுத்தங். ஸதிபி வா வத்து²னிப்பா²த³னே யதா²ரஹங் தங் பத²வீகஸிணாதி³வஸேனேவ இஜ்ஜதி³ ஏவம்பெத்த² கஸிணனியமேன பயோஜனங் நத்தே²வ. குமாரகவண்ணஞ்ஹி த³ஸ்ஸெந்தேன நீலவண்ணங் வா த³ஸ்ஸேதப்ப³ங் ஸியா, பீதாதி³ஸு அஞ்ஞதரவண்ணங் வா. ததா² ஸதி நீலாதி³கஸிணானி ஸமாபஜ்ஜிதப்ப³னி³தி ஆபன்னோவ கஸிணனியமோ. ஏஸேவ நயோ ஸேஸேஸுபி. ஏவமதி⁴ட்ட²தே யதே³கே பத²வீகஸிணவஸேன “ஏகோபி ஹுத்வா ப³ஹுதா⁴ ஹோதி³திஆதி³

(தீ. நி. 1.238; ம. நி. 1.147; ஸங். நி. 5.842; படி. ம. 3.10) பா⁴வோதி ஏவங் பவத்தேன கஸிணனித்³தே³ஸேன இத⁴ விசுப்³புனித்³தி⁴னித்³தே³ஸே “பத²வீகஸிணாதீ³ஸு அஞ்ஞதாரம்மணதோ”திஆதி³வசனஸ்ஸ விரோத⁴ங் ஆஸங்கந்தி, ஸோ அனோகாஸோவாதி த³ட்ட²ப்³பங். நிம்மினிதப்³பா⁴வேன அத்தனா இச்சி²தோதி அத்தனோ குமாரகவண்ணோ, ந பன அத்தனோ த³ஹரகாலே குமாரகவண்ணோதி. நாகா³தி³வண்ணேஸுபி அயங் நயோ ப்³யாபீ ஏவாதி யதே³கே “நாகா³தி³னிம்மானே ந யுஜ்ஜதி வியா”தி வத³ந்தி, தத³போஹதங் த³ட்ட²ப்³பங்.

ப³ஹித்³தா⁴பீதி பி-ஸத்³தே³ன அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பிண்டே³தி. அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² - ஹத்தி²ம்பி த³ஸ்ஸேதீதிஆதி³ அஜ்ஜ²த்தங், ப³ஹித்³தா⁴பி ஹத்தி²ஆதி³த³ஸ்ஸனவஸேன வுத்தங், ந “குமாரகவண்ணங் வா”திஆதி³ விய அஜ்ஜ²த்தமேவ குமாரகவண்ணாதீ³னங் த³ஸ்ஸனவஸேனாதி. யங் எத்த² வத்தப்³பங் அதி⁴ட்டா²னவிதா⁴னங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ.

399. காயந்தி அத்தனோ கரஜகாயங். வுத்தனயேனேவாதி “அயங் காயோ ஸுஸிரோ ஹோதூ”தி பரிகம்மங் கத்வா புன “பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²யா”தி இமங் ஹெட்டா² வுத்தனயானுஸாரமாஹ. அஞ்ஞங் காயந்தி யங் மனோமயங் காயங் நிம்மினிதுகாமோ, தங். முஞ்ஜம்ஹாதி முஞ்ஜதிணதோ. ஈஸிகந்தி தஸ்ஸ கண்ட³ங். கோஸியாதி அஸிகோஸதோ. கரண்டா³யாதி பேளாய, நிம்மோகதோதி ச வத³ந்தி. அப்³பா³ஹதீதி உத்³த⁴ரதி. பவாஹெய்யாதி ஆகட்³டெ⁴ய்ய.

இத்³தி⁴வித⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி த்³வாத³ஸமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

13. அபி⁴ஞ்ஞானித்³தே³ஸவண்ணனா

தி³ப்³ஸோததா⁴துகதா²வண்ணனா

400. தத்தா²தி தி³ப்³ஸோததா⁴துயா நித்³தே³ஸே. அபி⁴ஞ்ஞாபாளியா ஹி
நித்³தே³ஸமுகே²ன அபி⁴ஞ்ஞானங் நிப்³புத்தனவிதி⁴ விதீ⁴யதி. அபி⁴ஞ்ஞாஸீஸேனெத்த²
அபி⁴ஞ்ஞாபாளி வுத்தா. தேனாஹ “ததோ பராஸு ச தீஸு அபி⁴ஞ்ஞாஸு”தி. ததோ
பராஸுதி ச ஸத்து²னோ தே³ஸனாக்கமங், அத்தனோ ச உத்³தே³ஸக்கமங் ஸந்தா⁴ய
வுத்தங், ந படிபத்திக்கமங். ந ஹி படிபஜ்ஜந்தா இமினாவ கமேன படிபஜ்ஜந்தி. ஸப்³புத்தா²தி
தி³ப்³ஸோததா⁴துபாளியங், ஸேஸாபி⁴ஞ்ஞாபாளியஞ்சாதி ஸப்³புத்த². தத்ராதி
வாக்யோபஞ்ஞாஸே நிபாதமத்தங், தத்ர வா யதா²வுத்தபாடே². தி³ப்³ஸதி³ஸத்தாதி தி³ப்³பே³
ப⁴வாதி தி³ப்³பா³, தே³வானங் ஸோததா⁴து, தாய தி³ப்³பா³ய ஸதி³ஸத்தா. இதா³னி தங்
தி³ப்³ஸதி³ஸதங் விபா⁴வேதுங் “தே³வானங் ஹீ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த²
ஸுசரிதகம்மனிப்³புத்தாதி
ஸத்தா⁴புஹுலதாவிஸுத்த⁴தி³ட்டி²தானிஸங்ஸத³ஸஸாவிதாதி³ஸம்பத்தியா ஸுட்டு²
சரிதத்தா ஸுசரிதேன தே³வூபபத்திஜனகேன புஞ்ஞுகம்மேன நிப்³புத்தா.
பித்தஸெம்ஹருஹிராதீ³ஹீதி ஆதி³-ஸத்தே³ன வாதரோகாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ.
அபலிபுத்தா⁴தி அனுபத்து³தா. பித்தாதீ³ஹி அனுபத்து³தத்தா, கம்மஸ்ஸ ச உளாரதாய
உபக்கிலேஸவிமுத்தி வேதி³தப்³பா³. உபக்கிலேஸதோ³ஸரஹிதங் ஹி கம்மங்
திணாதி³தோ³ஸரஹிதங் விய ஸஸ்ஸங் உளாரப³லங் அனுபக்கிலிட்ட²ங் ஹோதி.
காரணாபசாரேன சஸ்ஸ ப³லங் ததா² வோஹரீயதி, யதா² “ஸுக்கங் ஸுக்கவிபாக”ந்தி (தீ³. நி.
3.312; ம. நி. 2.81; அ. நி. 4.233). தூ³ரேபீதி பி-ஸத்தே³ன ஸுகு³மஸ்ஸாபி ஆரம்மணஸ்ஸ
ஸம்படிச்ச²னஸமத்த²தங் ஸங்க³ண்ணாதி. பஸாத³ஸோததா⁴துதி சதுமஹாபூ⁴தானங்
பஸாத³லக்க²ணா ஸோததா⁴து.

வீரியாரம்ப⁴வஸேனேவ இஜ்ஜனதோ ஸப்³பா³பி குஸலபா⁴வனா வீரியபா⁴வனா,
பதா⁴னஸங்கா³ரஸமன்னாக³தா வா இத்தி⁴பாத³பா⁴வனாபி விலேஸஸதோ வீரியபா⁴வனா,
தஸ்ஸா ஆனுபா⁴வேன நிப்³புத்தா வீரியபா⁴வனாப³லனிப்³புத்தா. ஞாணமயா
ஸோததா⁴து ஞாணஸோததா⁴து. தாதி³ஸாயேவாதி உபக்கிலேஸவிமுத்ததாய, தூ³ரேபி
ஸுகு³மஸ்ஸாபி ஆரம்மணஸ்ஸ ஸம்படிச்ச²னஸமத்த²தாய ச தங்ஸதி³ஸா ஏவ .
தி³ப்³விஹாரவஸேன படிஸத்த⁴த்தாதி தி³ப்³விஹாரஸங்கா³தானங் சதுன்னங்
பூ⁴மீனங் வஸேன படிஸத்த⁴த்தா, இமினா காரணவஸேனஸ்ஸா தி³ப்³பா⁴வமாஹ. யங்
செத்த² வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வத்தமேவ. தி³ப்³விஹாரஸன்னிஸ்ஸிதத்தாதி
அட்ட²ங்க³ஸமன்னாக³மேன உக்கங்ஸக³தங் பாத³கஜ்ஜானஸங்கா³தங் தி³ப்³விஹாரங்
ஸன்னிஸ்ஸாய பவத்தத்தா, தி³ப்³விஹாரபரியாபன்னங் வா அத்தனா ஸம்பயுத்தங்
ரூபாவசரசதுத்த²ஜ்ஜானங் நிஸ்யபச்சயபூ⁴தங் ஸன்னிஸ்ஸிதத்தாதி ஏவம்பெத்த² அத்தோ²
த³ட்ட²ப்³போ³. ஸவனட்டே²னாதி ஸத்த³க³ஹணட்டே²ன. யாதா²வதோ ஹி ஸத்த³பலத்தி⁴
ஸத்த³ஸபா⁴வாவபோ³தோ⁴ ஸவனங். ஸந்தேஸுபி அஞ்ஞேஸு
ஸபா⁴வதா⁴ரணாதீ³ஸு தா⁴துஅத்தே²ஸு அத்தஸுஞ்ஞதாஸந்த³ஸ்ஸனத்தா² ஸத்து²
தா⁴துதே³ஸனாதி ஆஹ “நிஜ்ஜீவட்டே²ன சா”தி. ஸோததா⁴துகிச்சங்
ஸத்த³ஸம்படிச்ச²னங், ஸத்த³ஸன்னிட்டா²னபச்சயதா ச.

ஞாணஸ்ஸ பரிஸுத்தி⁴ உபக்கிலேஸவிக³மேனேவாதி ஆஹ “நிருபக்கிலேஸாயா”தி.
மானுஸிகா மனுஸ்ஸ ஸந்தகா, மங்ஸஸோததா⁴து,
தி³ப்³விதூ³ராதி³விஸயக்³ஹணஸங்கா³தேன அத்தனோ கிச்சவிஸேஸேன அதிக்கந்தங்

மானுஸிகங் ஏதாயாதி அதிக்கந்தமானுஸிகா. தேனாஹ “மனுஸ்ஸுபசாரங் அதிக்கமித்வா ஸத்த்ஸவனேனா”தி. தத்த² மனுஸ்ஸுபசாரந்தி மனுஸ்ஸேஹி உபசரிதப்³பட்டா²னங், பகதியா ஸோதத்வாரேன க்³ஹேதப்³பங் விஸயந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தேனாஹ “ஸத்த்ஸவனேனா”தி. தி³ப்பே³தி தே³வலோகபரியாபன்னே. தே பன விஸேஸதோ தே³வானங் கதா² ஸத்தா³ ஹொந்தீதி ஆஹ “தே³வானங் ஸத்தே”தி. மனுஸ்ஸானங் ஏதேதி மானுஸா, தே மானுஸே. ஏவங் தே³வமனுஸ்ஸஸத்தா³னங்யேவ க்³ஹிதத்தா வுத்தங் “பதே³ஸபரியாதா³ன”ந்தி, ஏகதே³ஸக்³ஹணந்தி அத்தோ². ஸதே³ஹஸன்னிஸ்ஸிதா அத்தனோ ஸரீரே ஸன்னிஸ்ஸிதா. நிப்பதே³ஸபரியாதா³னங் டா²னபே⁴தக்³ஹணமுகே²ன ஸவிஞ்ஞாணகாதி³பே⁴தபி⁴ன்னஸ்ஸ ஸத்த்ஸஸ அனவஸேஸேன ஸங்க்³ஹணதோ.

அயங் தி³ப்ப்³ஸோததா⁴து. பரிகம்மஸமாதி⁴சித்தேனாதி பரிகம்மபூ⁴தாவேணிகஸமாதி⁴சித்தேன, தி³ப்ப்³ஸோதஞாணஸ்ஸ பரிகம்மவஸேன பவத்தக்க்³ணிகஸமாதி⁴னா ஸமாஹிதசித்தேனாதி அத்தோ². பரிகம்மஸமாதி⁴ நாம தி³ப்ப்³ஸோததா⁴துயா உபசாராவத்தா²திபி வதந்தி. ஸா பன நானாவஜ்ஜனவஸேன வுத்தாதி தட்ட²ப்³பா³. ஸப்³போ³ளாரிகஸத்த்³ஸனத்தங் ஸீஹாதீ³னங் ஸத்தோ³ பட²மங் க்³ஹிதோ. தியோஜனமத்த²கேபி கிர கேஸரஸீஹஸ்ஸ ஸீஹனாத்³ஸத்தோ³ ஸுய்யதி. ஆதி³-ஸத்தே³ன மேக⁴ஸத்த்³ப்³யக்⁴ஸத்தா³தீ³னங் ஸங்க்³ஹொ தட்ட²ப்³போ³. எத்த² ச யதா² ஓளாரிகஸத்தா³வஜ்ஜனங் யாவதே³வ ஸுகு²மஸத்தா³வஜ்ஜனாபாயத்³ஸனத்தங், ததா² ஸத்த்³க்³ஹணபா⁴வனாப³லேன ஸுகு²மதரஸத்த்³க்³ஹணஸங்ஸித்தி⁴தோ.

ஏவங் ஆஸன்னஸத்த்³க்³ஹணானுஸாரேன தூ³ரதூ³ரதரஸத்த்³க்³ஹணம்பி ஸமிஜ்ஜீதி த்³ஸஸேதுங் “புரத்தி²மாய தி³ஸாயா”திஆதி³னா தி³ஸாஸம்பந்த⁴வஸேன ஸத்தா³னங் மனஸிகாரவிதி⁴ ஆரத்தோ⁴. தத்த² ஸத்த்³னிமித்தந்தி ஞாணுப்பத்திஹேதுபா⁴வதோ ஸத்தோ³ ஏவ ஸத்த்³னிமித்தங், யோ வா யதா²வுத்தோ உபாதா³யுபாதா³ய லப்³ப⁴மானோ ஸத்தா³னங் ஓளாரிகஸுகு²மாகாரோ, தங் ஸத்த்³னிமித்தங். தேனேவாஹ “ஸத்தா³னங் ஸத்த்³னிமித்த”ந்தி. யங் பன வுத்தங் “ஓளாரிகானம்பி ஸுகு²மானம்பி ஸத்தா³னங் ஸத்த்³னிமித்தங் மனஸி காதப்³”ந்தி, தங் ஓளாரிகஸுகு²மஸம்மதேஸுபி ஓளாரிகஸுகு²மஸப்³பா⁴வத்³ஸனத்தங். தஞ்ச ஸப்³பங் ஸுகு²மே ஞாணபரிசயத்³ஸனத்தங் தட்ட²ப்³பங். ஸத்த்³னிமித்தஸ்ஸ அபச்சுப்பன்னஸபா⁴வத்தா “ஸத்தோ³வ ஸத்த்³னிமித்த”ந்தி அயமேவ பக்கோ² ஞாயாக்தோதி கேசி, தங் ந ஓளாரிகஸுகு²மானங் ஸத்தா³னங் வண்ணாரம்மணேன ஞானேன நீலபீதாதி³வண்ணானங் விய தத்தே³வ க்³ஹேதப்³பதோ. ஓளாரிகஸுகு²மபா⁴வோ செத்த² ஸத்த்³னிமித்தந்தி அதி⁴ப்பேதந்தி. தஸ்ஸாதி யதா²வுத்தேன விதி⁴னா படிபஜ்ஜந்தஸ்ஸ யோகி³னோ. தே ஸத்தா³தி யே ஸப்³போ³ளாரிகதோ பபு⁴தி ஆவஜ்ஜந்தஸ்ஸ அனுக்கமேன ஸுகு²மஸுகு²மா ஸத்தா³ ஆவஜ்ஜிதா, தே. பாகதிகசித்தஸ்ஸாபீதி பாத்³கஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனதோ புப்³பே³ பவத்தசித்தஸ்ஸாபி. பரிகம்மஸமாதி⁴சித்தஸ்ஸாதி தி³ப்ப்³ஸோததா⁴துயா உப்பாத்³னத்தங் பாத்³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டி²தஸ்ஸ ஸத்த்³ங் ஆரப்³ப⁴ பரிகம்மகரணவஸேன பவத்தக்க்³ணிகஸமாதி⁴சித்தஸ்ஸ. புப்³பே³பி ஞானேன பரிமத்தி³த்தா அதிவிய பாகடா ஹொந்தீதி ஸம்பந்தோ⁴.

தேஸு ஸத்தே³ஸுதி யே பரிகம்மஸ்ஸ விஸயத்³ஸனத்தங் ப்³ஹு ஸத்தா³ வுத்தா, தேஸு ஸத்தே³ஸு. அஞ்ஞதரந்தி யத்த்³ஸஸ பரிகம்மகரணவஸேன அபி⁴ண்ணஹங் மனஸிகாரோ பவத்தோ, தங் ஏகங் ஸத்த்³ங். ததோ பரந்தி ததோ அப்பனுப்பத்திதோ பரங். தஸ்மிங் ஸோதேதி தஸ்மிங் ஞாணஸோதே. பதிதோ ஹொதீதி தி³ப்ப்³ஸோததா⁴து

அந்தோக³தா⁴ ஹோதி அப்பனாசித்தஸ்ஸ உப்பத்திதோ பபு⁴தி தி³பு³பு³ஸோதஞாணலாபீ⁴ நாம ஹோதி, ந தா³னிஸ்ஸ தத³த்த²ங் பா⁴வனாபி⁴யோகோ³ இச்சி²தப்³போ³தி அத்தோ². தந்தி தி³பு³பு³ஸோததா⁴துங். தா²மஜாதந்தி ஜாததா²மங் த³ஹபா⁴வப்பத்தங். வட்³டே⁴தப்³பு³ங் பா³தக்ஜ்ஜா²னாரம்மணங். கிந்தி கித்தகந்தி ஆஹ “எத்த²ந்தரே ஸத்³த³ங் ஸுணாமீதி ஏகங்கு³லமத்தங் பரிச்சி²ந்தி²த்வா²தி. பா³தக்ஜ்ஜா²னஸ்ஸ ஹி ஆரம்மணபு⁴தங் கஸிணனிமித்தங் “எத்தகங் டா²னங் ப²ரதூ²தி மனஸி கரித்வா பா³தக்ஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ கஸிணனிமித்தங் தத்தகங் டா²னங் ப²ரித்வா திட்ட²தி . ஸோ ஸமாபத்திதோ வட்டா²ய தத்த² க³தே ஸத்³தே³ ஆவஜ்ஜதி, ஸுபா⁴விதபா⁴வனத்தா தத்த² அஞ்ஞதரங் ஸத்³த³ங் ஆரப்³ப⁴ உப்பன்னாவஜ்ஜனானந்தரங் சத்தாரி, பஞ்ச வா ஜவனானி உப்பஜ்ஜந்தி. தேஸு பச்சி²மங் இத்தி⁴சித்தங், இதரஸ்ஸ புனபி பா³தக்ஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜிதப்³மேவ. ததோ ஏவ ஹி பா³தக்ஜ்ஜா²னாரம்மணேன புட்டோ²காஸப்³ப⁴ந்தரக³தேபி ஸத்³தே³ ஸுணாதியேவாதி ஸாஸங்கங் வத³தி. ஏகங்கு³லத்³வங்கு³லாதி³க்³ஹணஞ்செத்த² ஸுகு²மஸத்³தா³பெக்கா²ய கதங்.

ஏவங் ஸுணந்தோவாதி ஏவங் பரிச்சி²ந்தி²த்வா பரிச்சி²ந்தி²த்வா ஸவனேன வஸீகதாபி⁴ஞ்ஞோ ஹுத்வா யதா²வஜ்ஜிதே ஸத்³தே³ ஸுணந்தோ ஏவ. பா³டியேக்கந்தி ஏகஜ்ஜங் பவத்தமானேபி தே ஸத்³தே³ பச்சேகங் வத்து²பே⁴தே³ன வவத்த²பேதுகாமதாய ஸதி.

தி³பு³பு³ஸோததா⁴துகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

சேதோபரியஞாணகதா²வண்ணனா

401. பரியாதீதி ஸராகா³தி³விபா⁴கேன பரிச்சி²ஜ்ஜ ஜானாதி. தேனாஹ “பரிச்சி²ந்த²தீதி அத்தோ²”தி. யேஸஞ்ஹி தா⁴துனங் க³தி அத்தோ², புத்³தி⁴பி தேஸங் அத்தோ². “பரஸத்தான”ந்தி எத்த² பர-ஸத்³தோ³ அஞ்ஞத்தோ²தி ஆஹ “அத்தானங் ட²பெத்வா ஸேஸஸத்தான”ந்தி, யதா² ஹி யோ பரோ ந ஹோதி, ஸோ அத்தா. யோ அத்தா ந ஹோதி, ஸோ பரோதி. ஸத்தானந்தி செத்த² ரூபாதீ³ஸு ஸத்தாதி ஸத்தா. தஸ்ஸா பன பஞ்ஞத்தியா ஸவிஞ்ஞாணகஸந்தானே நிருஹத்தா நிச்ச²ந்த³ராகா³பி ஸத்தாத்வேவ வச்சந்தி, பு⁴தபு³பு³க³தியா வா. “பு”ந்தி நரகங், தத்த² க³லந்தி பபதந்தீதி புக்³லா, பாபகாரினோ. இதரேபி ஸங்ஸாரே ஸங்ஸாரினோ தங்ஸபா⁴வானாதிவத்தனதோ புக்³லாத்வேவ வச்சந்தி. தங்தங்ஸத்தனிகாயஸ்ஸ வா தத்த² தத்த² உப்பத்தியா பூரணதோ, அனிச்சதாவஸேன க³லனதோ ச புக்³லாதி நேருத்தா.

ஏதஞ்ஹீதி எத்த² ஹி-ஸத்³தோ³ ஹேதுஅத்தோ². யஸ்மா “ஏதங் சேதோபரியஞாணங் தி³பு³பு³சக்கு²ஞாணவஸேன இஜ்ஜ²தி தங் தி³பு³பு³சக்கு²ஞாணங், ஏதஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ உப்பாத்³னே பரிகம்மங், தஸ்மா தேன சேதோபரியஞாணங் உப்பாதே³துகாமேன அதி⁴க³ததி³பு³பு³சக்கு²ஞாணேன பி⁴க்கு²னாதி ஏவங் யோஜனா காதப்³பா³ . ஹத³யரூபந்தி ந ஹத³யவத்து², அத² கோ² ஹத³யமங்ஸபேஸி. யங் ப³ஹி கமலமகுளஸண்டா²னங், அந்தோ கோஸாதகீ²ப²லஸதி³ஸந்தி வச்சதி, தஞ்ஹி நிஸ்ஸாய தா³னி வச்சமானங் லோஹிதங் திட்ட²தி. ஹத³யவத்து² பன இமங் லோஹிதங் நிஸ்ஸாய பவத்ததீதி. கத²ங் பன தி³பு³பு³சக்கு²னா லோஹிதஸ்ஸ வண்ணத்³ஸ்ஸனேன அருபங் சித்தங் பரியேஸதீதி ஆஹ “யதா³ ஹீ”திஆதி³. கத²ங் பன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாதி³சித்தவத்தியா கம்மஜஸ்ஸ லோஹிதஸ்ஸ விவித⁴வண்ணபா⁴வாபத்தீதி? கோ வா ஏவமாஹ “கம்மஜமேவ தங் லோஹித”ந்தி சதுஸந்தி²ரூபஸ்ஸாபி தத்த² லப்³ப⁴மானத்தா. தேனேவாஹ “இத³ங் ரூபங் ஸோமனஸ்ஸிந்த³ரியஸமுட்டா²ன”ந்திஆதி³. ஏவம்பி யங் தத்த²

அசித்தஜங், தஸ்ஸ யதா²வுத்தவண்ணபே⁴தேன ந ப⁴விதப்³ந்தி? ப⁴விதப்³ங், ஸேஸதிஸந்ததிருபானங் தத³னுவத்தனதோ. யதா² ஹி க³மனாதீ³ஸு சித்தஜருபானி உதுகம்மாஹாரஸமுட்டா²னருபேஹி அனுவத்தீயந்தி, அஞ்ஞதா² காயஸ்ஸ தே³ஸந்தருப்பத்தியேவ ந ஸியா, ஏவமிதா⁴பி சித்தஜருபங் ஸேஸதிஸந்ததிருபானி அனுவத்தமானானி பவத்தந்தி. பஸாத³கோத⁴வேலாஸு சக்கு²ஸ்ஸ வண்ணபே⁴தா³பத்தியேவ ச தத³த்த²ஸ்ஸ நித³ஸ்ஸனங் துட்ட²ப்³ங்.

பரியேஸந்தேனாதி பட²மங் தாவ அனுமானதோ ஞாணங் பேஸெத்வா க³வேஸந்தேன. சேதோபரியஞாணஞ்ஹி உப்பாதே³துகாமேன யோகி³னா ஹெட்டா² வுத்தனயேன ரூபாவசரசதுத்த²ஜ்ஜா²னங் அட்ட²ங்க³ஸமன்னாக³தங் அபி⁴னீஹாரக்க²மங் கத்வா தி³ப்³சக்கு²ஞாணஸ்ஸ லாபீ⁴ ஸமானோ ஆலோகங் வட்³டெ⁴த்வா தி³ப்³பே³ன சக்கு²னா பரஸ்ஸ ஹத³யமங்ஸபேஸிங் நிஸ்ஸாய பவத்தமானஸ்ஸ லோஹிதஸ்ஸ வண்ணத³ஸ்ஸனேன “இதா³னி இமஸ்ஸ சித்தங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³த”ந்தி வா “தோ³மனஸ்ஸஸஹக³த”ந்தி வா “உபெக்கா³ஸஹக³த”ந்தி வா நயக்³கா³ஹவஸேனபி வவத்த²பெத்வா பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய “இமஸ்ஸ சித்தங் ஜானாமீ”தி பரிகம்மங் காதப்³ங். காலஸதம்பி காலஸஹஸ்ஸம்பி புனப்புனங் பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய ததே²வ படிபஜ்ஜிதப்³ங். தஸ்ஸேவங் தி³ப்³சக்கு²னா ஹத³யலோஹிதவண்ணத³ஸ்ஸனாதி³விதி⁴னா படிபஜ்ஜந்தஸ்ஸ இதா³னி சேதோபரியஞாணங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீதி யங் ததா³ பவத்ததீதி வவத்தா²பிதங் சித்தங், தங் ஆரம்மணங் கத்வா மனோத்³வாராவஜ்ஜனங் உப்பஜ்ஜிதி, தஸ்மிங் நிருத்³தே⁴ சத்தாரி, பஞ்ச வா ஜவனானி ஜவந்தி. தேஸங் புரிமானி தீணி, சத்தாரி வா பரிகம்மாதி³ஸமஞ்ஞானி காமாவசரானி, சதுத்த²ங், பஞ்சமங் வா அப்பனாசித்தங் ரூபாவசரசதுத்த²ஜ்ஜா²னிகங். தத்த² யங் அந்தேன அப்பனாசித்தேன ஸத்³தி⁴ங் உப்பன்னங் ஞாணங், இத³ங் சேதோபரியஞாணங். தஞ்ஹி யத்தா²னேன பரிகம்மங் கதங், தங் பரஸ்ஸ சித்தங் பச்சக்க²தோ படிவிஜ்ஜந்தங் விபா⁴வெந்தமேவ ஹுத்வா பவத்ததி ரூபங் விய ச தி³ப்³சக்கு²ஞாணங், ஸத்³த³ங் விய ச தி³ப்³ஸோதஞாணங். ததோ பரங் பன காமாவசரசித்தேஹி ஸராகா³தி³வவத்தா²பனங் ஹோதி நீலாதி³வவத்தா²பனங் விய. ஏவமதி⁴க³தஸ்ஸ பன சேதோபரியஞாணஸ்ஸ தா²மக³மனவிதா⁴னம்பி அதி⁴க³மனவிதா⁴னஸதி³ஸமேவாதி தங் த³ஸ்ஸேதுங் “தஸ்மா தேன...பே... தா²மக³தங் காதப்³”ந்தி வுத்தங்.

ஏவங் தா²மக³தே ஹீதிஆதி³ தா²மக³தானிஸங்ஸத³ஸ்ஸனங். ஸப்³ப்³ம்பி காமாவசரசித்தந்தி சதுபண்ணாஸவித⁴ம்பி காமாவசரசித்தங். “ஸப்³ப்³ம்பீ”தி பத³ங் “ரூபாவசரா³ரூபாவசரசித்த”ந்தி எத்தா³பி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³ங். தேன பஞ்சத³ஸவித⁴ம்பி ரூபாவசரசித்தங், த்வாத³ஸவித⁴ம்பி அரூபாவசரசித்தந்தி வுத்தங் ஹோதி. பஜானாதீதி ஸராகா³தி³பகாரேஹி ஜானாதி, பச்சக்க²தோ படிவிஜ்ஜதீதி அதி⁴ப்பாயோ. புது²ஜ்ஜனவஸேனாயங் அபி⁴ஞ்ஞாகதா²தி லோகுத்தரங் சித்தங் இத⁴ அனுத்³த⁴டங். தம்பி ஹி உபரிமோ, ஸதி³ஸோ வா அரியோ ஹெட்டி²மஸ்ஸ, ஸதி³ஸஸ்ஸ ச சித்தம்பி பஜானாதி ஏவ. தேனாஹ “அனுத்தரங் வா சித்த”ந்திஆதி³. ஸங்கமந்தோதி ஞாணேன உபஸங்கமந்தோ. ஏகச்சஞ்ஹி சித்தங் ஞத்வா பரிகம்மேன வினா தத³ஞ்ஞங் சித்தங் ஜானந்தோ “சித்தா சித்தங் ஸங்கமந்தோ”தி வுத்தோ. தேனாஹ “வினாபி ஹத³யரூபத³ஸ்ஸனேனா”தி. ஹத³யரூபத³ஸ்ஸனாதி³விதா⁴னங் ஹி ஆதி³கம்மிகவஸேன வுத்தங். தேனாஹ “வுத்தம்பி சேத”ந்திஆதி³. யத்த² கத்த²சீதி பஞ்சவோகாரப⁴வே, சதுவோகாரப⁴வேபி வா. ந கதோ அபி⁴ஞ்ஞானுயோக³ஸங்கா²தோ அபி⁴னிவேஸோ ஏதேனாதி அகதாபி⁴னிவேஸோ, தஸ்ஸ, ஆதி³கம்மிகஸ்ஸாதி அத்தோ². அயங் கதா²தி “ஆலோகங் வட்³டெ⁴த்வா”திஆதி³னா வுத்தபரிகம்மகதா².

அவஸேஸந்தி வுத்தாவஸேஸங். ஏவங் அவிபா⁴கேன வுத்தங் விபா⁴க்தோ துஸ்ஸேதுங் “சதுபு⁴மகங் குஸலாப்யாகதங் சித்தங் வீதராக”ந்தி ஆஹ. தஞ்ஹி யோனிஸோமனஸிகார்ப்சயதங்ஹேதுகதாஹி ராகேன ஸம்பயோகா³ஸங்காபா⁴வதோ “வீதராக”ந்தி வத்தப்³புதங் லப⁴தி. ஸேஸாகுஸலசித்தானங் ராகேன ஸம்பயோகா³பா⁴வதோ நத்தே²வ ஸராக்தா, தங்னிமித்தகதாய பன ஸியா தங்ஸஹிததாலேஸோதி நத்தே²வ வீதராக்தாபீதி து³கவினிமுத்ததாவ யுத்தாதி வுத்தங் “இமஸ்மிங் து³கே ஸங்கஹங் ந க³ச்சந்தீ”தி. யதி³ ஏவங் பதே³ஸிகங் சேதோபரியஞாணங் ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி, து³கந்தரபரியாபன்னத்தா தேஸங். யே பன “படிபக்க²பா⁴வே அஸதிபி ஸம்பயோகா³பா⁴வோ ஏவெத்த² பமாணங் ஏகச்சஅப்யாகதானங் வியா”தி ஸேஸாகுஸலசித்தானம்பி வீதராக்தங் படிஜானந்தி, தே ஸந்தா⁴யாஹ “கேசி பன தே²ரா தானிபி ஸங்கஹந்தீ”தி. ஸதோ³ஸது³கேபி இமினாவ நயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

பாடிபுக்³லிகனயேனாதி ஆவேணிகனயேன, ததுஞ்ஞாகுஸலசித்தேஸு விய லோப⁴தோ³ஸேஹி அமிஸ்ஸிதஸ்ஸ மோஹஸ்ஸேவ ஸப்³பா⁴வதோதி அத்தோ². அகுஸலமூலஸங்கா²தேஸு ஸஹ மோஹேனேவாதி ஸமோஹங் பட²மனயே, து³தியனயே பன ஸஹேவ மோஹேனாதி ஸமோஹந்தி ஏவங் உத்தரபுரிமபதா³வதா⁴ரணதோ து³வீஸு நயேஸு பே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³. அத்தனா ஸம்பயுத்தங் தி²னமித்த⁴ங் அனுவத்தனவஸேன க³தங் பவத்தங் தி²னமித்தா⁴னு³க³தங் பஞ்சவித⁴ங் ஸஸங்கா²ரிகாகுஸலசித்தங் ஸங்கி²த்தங், ஆரம்மணே ஸங்கோசனவஸேன பவத்தனதோ. வுத்தனயேன உத்³த⁴ச்சா³னு³க³தங் வேதி³தப்³புங், தங் பன உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் சித்தங், யத்த² வா உத்³த⁴ச்சங் பச்சயவிஸேஸேன தா²மஜாதங் ஹுத்வா பவத்ததி. கிலேஸவிக்க²ம்ப⁴னஸமத்த²தாய, விபுலப²லதாய, தீ³க⁴ஸந்தானதாய ச மஹந்தபா⁴வங் க³தங், மஹந்தேஹி வா உளாரச்சுந்த³வீரியசித்தபஞ்ஞேஹி க³தங் படிபன்னந்தி மஹக்³க³தங். அவஸேஸந்தி பரித்தஅப்பமாணங். அத்தானங் உத்தரிதுங் ஸமத்தே²ஹி ஸஹ உத்தரேஹீதி ஸஉத்தரங். உத்திண்ணந்தி உத்தரங், லோகே அபரியாபன்னபா⁴வேன லோகதோ உத்தரந்தி லோகுத்தரங். ததோ ஏவ நத்தி² ஏதஸ்ஸ உத்தரந்தி அனுத்தரங். உபனிஜ்ஜா²னலக்க²ணப்பத்தேன ஸமாதி⁴னா ஸம்மதே³வ ஆஹிதந்தி ஸமாவ்ஹிதங். ததுங்க³விமுத்திப்பத்தங் காமாவசரகுஸலசித்தங். விக்²ம்ப⁴னவிமுத்திப்பத்தங் மஹக்³க³தசித்தங். ஸமுச்சே²து³விமுத்திப்பத்தங் மக்³க³சித்தங். படிப்பஸ்ஸத்தி⁴விமுத்திப்பத்தங் ப²லசித்தங். நிஸ்ஸரணவிமுத்திப்பத்தம்பி தது³ப⁴யமேவ. காமங் கானிசி பச்சவெக்க²ணசித்தாதீ³னி நிப்³பா³னாரம்மணானி ஹொந்தி, நிஸ்ஸரணவிமுத்திப்பத்தானி பன நஹொந்தி தாதி³ஸகிச்சாயோக்தோ. பானியங் ஆக³தஸராகா³தி³பே⁴து³வஸேன சேவ தேஸங் அந்தரபே⁴து³வஸேன ச ஸப்³புப்பகாரம்பி.

சேதோபரியஞாணகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணகதா²வண்ணனா

402. புப்³பே³னிவாஸங் அனுஸ்ஸரதி, தஸ்ஸ வா அனுஸ்ஸரணங் புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதி, தங் நிஸ்ஸயாதி³பச்சயபு⁴தங் படிச்ச உப்பஜ்ஜனதோ “புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிம்ஹி யங் ஞாணங், ததுத்தா²யா”தி ஸங்கே²பேன வுத்தமத்த²ங் விவரந்தோ புப்³பே³னிவாஸங் தாவ துஸ்ஸெத்வா தத்த² ஸதிஞாணானி துஸ்ஸேதுங் “புப்³பே³னிவாஸோ”திஆதி³மாஹ. தத்த² “புப்³பே³”தி இத³ங் பத³ங் “ஏகம்பி ஜாதி”ந்திஆதி³வசனதோ அதீதப⁴வவிஸயங் இதா⁴தி⁴ப்பேதந்தி ஆஹ “அதீதஜாதீஸு”தி நிவாஸ-ஸத்³தோ³ கம்மஸாத⁴னோ, க²ந்த⁴வினிமுத்தோ ச நிவஸிதத⁴ம்மோ நத்தீ²தி ஆஹ “நிவுத்த²க்க²ந்தா⁴”தி. நிவுத்த²தா செத்த² ஸஸந்தானே பவத்ததா, ததா²பு⁴தா ச தே

அனு அனு பூ⁴தா ஜாதா பவத்தா தத்த² உப்பஜ்ஜித்வா விக³தாவ ஹொந்தீதி ஆஹ
 “நிவுத்தா²தி அஜ்ஜா²வுத்தா² அனுபூ⁴தா அத்தனோ ஸந்தானே உப்பஜ்ஜித்வா
 நிருத்தா⁴”தி. ஏவங் ஸஸந்ததிபரியாபன்னத⁴ம்மவஸேன நிவாஸ-ஸத்³த³ஸ்ஸ அத்த²ங்
 வத்வா இதா³னி அவிலேஸேன வத்துங் “நிவுத்த²த⁴ம்மா வா நிவுத்தா²”தி வத்வா தங்
 விவரிதுங் “கோ³சரணிவாஸேனா”திஆதி³ வுத்தங். கோ³சரபூ⁴தாபி ஹி கோ³சராஸேவனாய
 ஆஸேவிதா ஆரம்மணகரணவஸேன அனுபூ⁴தா நிவுத்தா² நாம ஹொந்தீதி. தே பன
 து³விதா⁴ ஸபரவிஞ்ஞாணகோ³சரதாயாதி உப⁴யேபி தே த³ஸ்ஸேதுங் “அத்தனோ”திஆதி³
 வுத்தங்.

தத்த² “அத்தனோ விஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாதா”தி வத்வா “பரிச்சி²ன்னா”தி வசனங் யே தே
 கோ³சரணிவாஸேன நிவுத்த²த⁴ம்மா, தே ந கேவலங் விஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாணமத்தா, அத²
 கோ² யதா² பு³பே³ ஜாதினாமகொ³த்தவண்ணலிங்கா³ஹாராதி³விலேஸேஹி
 பரிச்சே²த³காரிகாய பஞ்ஞாய பரிச்சி²ஜ்ஜ க³ஹிதா, ததே²வேதங் ஞாணங் பரிச்சி²ஜ்ஜ
 க³ண்ஹாதீதி இமஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ தீ³பனத்த²ங் வுத்தங். பரவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞாதாபி வா
 நிவுத்தா²தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ந கேவலங் அத்தனோவ விஞ்ஞாணேன, அத² கோ² பரேஸங்
 விஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாதாபி வாதி அத்தோ². இதா⁴பி “பரிச்சி²ன்னா”தி பத³ங் ஆனெத்வா
 ஸம்ப³ந்தி⁴த³ப³ங் “பரேஸம்பி வா விஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாதா பரிச்சி²ன்னா”தி. தஸ்ஸ ச
 க³ஹணே பயோஜனங் வுத்தனயேனேவ வுத்த³ப³ங். தே ச கோ² யஸ்மா அபீ⁴தாஸு ஏவ
 ஜாதீஸு அஞ்ஞேஹி விஞ்ஞாதா பரிச்சி²ன்னா, தே ச பரினிப்³புதாபி ஹொந்தி. யே ஹி தே
 விஞ்ஞாதா, தேஸங் ததா³ வத்தமானஸந்தானானுஸாரேன தேஸம்பி அதீதே பவத்தி
 ஞாயதீதி ஸிகா³ப்பத்தங் பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ விஸயபூ⁴தங்
 பு³பே³னிவாஸங் த³ஸ்ஸேதுங் “சி²ன்னவடுமகானுஸ்ஸரணாதீ³ஸு”தி வுத்தங்.
 சி²ன்னவடுமகா ஸம்மாஸம்ப³த்தா⁴, தேஸங் அனுஸ்ஸரணா
 சி²ன்னவடுமகானுஸ்ஸரணங். ஆதி³-ஸத்³தே³ன
 பச்சேகஸம்ப³த்த⁴பு³த்த⁴ஸாவகானுஸ்ஸரணானி க³ய்ஹந்தீதி வத³ந்தி. சி²ன்னவடுமகா
 பன ஸப்³பே³வ அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா⁴துயா பரினிப்³புதா. தேஸங்
 அனுஸ்ஸரணங் நாம தேஸங் படிபத்தியா அனுஸ்ஸரணங், ஸா பன படிபத்தி ஸங்கே²பதோ
 ச²ளாரம்மணக்³ஹணலக்க³ணாதி தானி இத⁴ பரவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞாதக்³ஹணேன
 க³ஹிதானி, தே பனேதே ஸம்மாஸம்ப³த்தா⁴னங்யேவ விஸயா, ந அஞ்ஞேஸந்தி ஆஹ
 “தே பு³த்தா⁴னங்யேவ லப்³ப⁴ந்தீ”தி. ந ஹி அதீதே பு³த்தா⁴ ப⁴க³வந்தோ ஏவங்
 விபஸ்ஸிங்ஸு, ஏவங் மக்³ங் பா⁴வேஸுங், ஏவங் ப²லனிப்³பா³னானி ஸச்சா²கங்ஸு, ஏவங்
 வேனெய்யே வினேஸுந்தி எத்த² ஸப்³புதா³ அஞ்ஞேஸங் ஞாணஸ்ஸ க³தி அத்தீதி. யாய
 ஸதியா பு³பே³னிவாஸங் அனுஸ்ஸரதி, ஸா பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதீதி ஆனெத்வா
 ஸம்ப³ந்தி⁴த³ப³ங்.

அனேகவித⁴ந்தி நானாப⁴வயோனிக³திவிஞ்ஞாணட்டி²திஸத்தாவாஸாதி³வஸேன
 ப³ஹுவித⁴ங். பகாரேஹீதி நாமகொ³த்தாதி³ஆகாரேஹி ஸத்³தி⁴ங், ஸஹயோகே³ சேதங்
 கரணவசனங். பவத்திதங் தே³ஸனாவஸேன. தேனாஹ “ஸங்வண்ணித”ந்தி, வித்தா³ரிதந்தி
 அத்தோ². “நிவாஸ”ந்தி அந்தோக³த⁴பே⁴த³ஸாமஞ்ஞவசனமேதந்தி தே பே⁴தே³
 ப்³யாபனிச்சா²வஸேன ஸங்க³ஹெத்வா த³ஸ்ஸெந்தோ “தத்த² தத்த² நிவுத்த²ஸந்தான”ந்தி
 ஆஹ. ஸாவகஸ்ஸேவேதங் அனுஸ்ஸரணங், ந ஸத்து²னோதி வுத்தங்
 “க²ந்த⁴படிபாடிவஸேன சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன வா”தி. க²ந்த⁴படிபாடி க²ந்தா⁴னங்
 அனுக்கமோ. ஸா ச கோ² சுதிதோ பட்டா²ய உப்படிபாடிவஸேன. கேசி பனெத்த²
 “இரியாபத²படிபாடி க²ந்த⁴படிபாடி”தி வத³ந்தி. அனுக்²ந்தவா அனுக்²ந்தவாதி ஞாணக³தியா
 அனுக்²ந்தவா அனுக்²ந்தவா. தித்தி²யாதி அஞ்ஞுதித்தி²யா, தே பன கம்மவாதி³னோ

கிரியவாதி³னோ தாபஸாத³யோ. ட²பெத்வா அக்³ஸாவகமஹாஸாவகே இதரே ஸத்து² ஸாவகா பகதிஸாவகா.

யஸ்மா தித்தி²யானங் ப்ரஹ்மஜாலாதீ³ஸு சத்தாலீஸாய ஏவ ஸங்வட்டவிவட்டானங் அனுஸ்ஸரணங் ஆக³தங், தஸ்மா “ந ததோ பர³ந்தி வத்வா தங் காரணங் வத்³ந்தோ “து³ப்³லபஞ்ஞத்தா”திஆதி³மாஹ, தேன விபஸ்ஸனாபி⁴யோகோ³ புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ விஸேஸகாரணந்தி த³ஸ்ஸேதி. ப்லவபஞ்ஞத்தாதி எத்த² நாமரூபபரிச்சேதா³தியேவ பஞ்ஞாய ப்லவகாரணங் த³ட்ட²ப்³ங். தஞ்ஹெத்த² நேஸங் ஸாதா⁴ரணகாரணங். எத்தகோதி கப்பானங் லக்²ங், தத³தி⁴கங் ஏகங், த³வே ச அஸங்க²யெய்யானீதி காலவஸேன ஏவங்பரிமாணோ யதா²க்கமங் தேஸங் மஹாஸாவகஅக்³ஸாவகபச்சேகபு³த்தா⁴னங் புஞ்ஞாணாபி⁴னீஹாரோ ஸாவகபச்சேகபோ³தி⁴பாரமிதா ஸமிதா. யதி³ போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரஸம்ப⁴ரணகாலபரிச்சி²ன்னோ தேஸங் தேஸங் அரியானங் அபி⁴ஞ்ஞாஞாணவிபா⁴கோ³, ஏவங் ஸந்தே பு³த்தா⁴னம்பி விஸயபரிச்சேத³தா ஆபன்னாதி ஆஹ “பு³த்தா⁴னங் பன பரிச்சேதோ³ நாம நத்தீ”தி. “யாவதகங் ஞெய்யங், தாவதகங் ஞாண”ந்தி (மஹானி. 156; சூளனி. மோக⁴ராஜமாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 85; படி. ம. 3.5) வசனதோ ஸப்³புஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸ விய பு³த்தா⁴னங் அபி⁴ஞ்ஞாஞாணானம்பி விஸயே பரிச்சேதோ³ நாம நத்தி². தத்த² யங் யங் ஞாதுங் இச்ச²ந்தி, தங் தங் ஜானந்தி ஏவ. அத² வா ஸதிபி காலபரிச்சேதே³ காரணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹாதி³னா ஸாதிஸயத்தா மஹாபோ³தி⁴ஸம்பா⁴ரானங் பஞ்ஞாபாரமிதாய பவத்திஆனுபா⁴வஸ்ஸ பரிச்சேதோ³ நாம நத்தி², குதோ தன்னிப்³புத்தானங் அபி⁴ஞ்ஞாஞாணானந்தி ஆஹ “பு³த்தா⁴னங் பன பரிச்சேதோ³ நாம நத்தீ”தி. அதீதே எத்தகானி கப்பானங் அஸங்க²யெய்யானீதி ஏவங் காலபரிச்சேதோ³ நாம நத்தி², அனாக³தே அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ விய.

ஏவங் ச²ன்னங் ஜனானங் புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸரணங் காலவிபா⁴கதோ த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி ஆரம்மணக்³ஹணதோ ஆனுபா⁴வவிஸேஸதோ, பவத்திஆகாரதோ ச த³ஸ்ஸேதுங் “தித்தி²யா சா”திஆதி³ வுத்தங். சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேனாதி அத்தனோ, பரஸ்ஸ வா தஸ்மிங் தஸ்மிங் அத்தபா⁴வே சுதிங் தி³ஸ்வா அந்தரா கிஞ்சி அனாமஸித்வா படிஸந்தி⁴யா ஏவ க³ஹணவஸேன. வுத்தமேவத்த²ங் ப்யதிரேகதோ, அன்வயதோ ச விபா⁴வேதுங் “தேஸஞ்ஹீ”திஆதி³ வுத்தங். பகதிஸாவகா சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேனபி ஸங்கமந்தீதி அயமத்தோ² ஹெட்டா² வுத்தனயேன “ப்லவபஞ்ஞத்தா”தி ஹேதுனா விபா⁴வேதப்³போ³, சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன ஸங்கமனங் வேமஜ்ஜ²த³ஸ்ஸனே பயோஜனாபா⁴வதோ. ஞாணப்³லத³ஸ்ஸனத்த²ங் பனெத்த² வுத்தங்.

தங் தங் பாகடமேவாதி யதா² நாம ஸரத³ஸமயே டி²தமஜ்ஜ²ன்ஹிகவேலாயங் சதுரதனிகே கே³ஹே சக்கு²மதோ புரிஸஸ்ஸ ரூபக³தங் ஸுபாகடமேவ ஹோதீதி லோகஸித்²த⁴மேதங், ஸியா பன தஸ்ஸ ஸு²மதரதிரோஹிதாதி³பே⁴த³ஸ்ஸ ரூபக³தஸ்ஸ அகோ³சரதா. நத்தே²வ பு³த்தா⁴னங் ஞாதுங் இச்சி²தஸ்ஸ ஞெய்யஸ்ஸ அகோ³சரதா, அத² கோ² தங் ஞாணாலோகேன ஓபா⁴ஸிதங் ஹத்த²தலே ஆமலகங் விய ஸுபாகடங் ஸுவிபு⁴தமேவ ஹோதி ததா² ஞெய்யாவரணஸ்ஸ ஸுபஹீனத்தா. பெய்யாலபாளிங் விய ஸங்கி²பித்வாதி யதா² பெய்யாலபாளிங் பட²ந்தா “பட²மங் ஜா²னங்... பே... பஞ்சமங் ஜா²ன”ந்தி ஆதி³பரியோஸானமேவ க³ண்ஹந்தா ஸங்கி²பித்வா ஸஜ்ஜா²யந்தி, ந அனுபத³ங், ஏவங் அனேகாபி கப்பகோடியோ ஸங்கி²பித்வா. யங் யங் இச்ச²ந்தீதி யஸ்மிங் கப்பே, யஸ்மிங் ப⁴வே யங் யங் ஜானிதுங் இச்ச²ந்தி, தத்த² தத்தே²வ ஞாதுங் இச்சி²தே ஏவ ஞாணேன ஓக்கமந்தா. ஸீஹோக்கந்தவஸேன ஸீஹக³திபதனவஸேன ஞாணக³தியா கச்ச²ந்தி. ஸததா⁴ பி⁴ன்னஸ்ஸ வாளஸ்ஸ கோடியா கோடிபடிபாத³னவஸேன

கதவாலவேத⁴பரிசயஸ்ஸ. ஸரப⁴ங்க³ஸதி³ஸ்ஸஸாதி

ஸரப⁴ங்க³போ³தி⁴ஸத்தஸதி³ஸ்ஸஸ்ஸ (ஜா. 2.17.50 ஆத³யோ). லக்க²ட்டா²னஸ்ஸ
அப்பத்தவஸேன ந ஸஜ்ஜதி. அதிக்மனபஸ்ஸக³மனவஸேன ந விரஜ்ஜதி.

க²ஜ்ஜபனகப்பபா⁴ஸதி³ஸங் ஹுத்வா உபட்டா²தீதி ஞாணஸ்ஸ அதிவிய
அப்பா⁴னுபா⁴வதாய க²ஜ்ஜோதோபா⁴ஸஸமங் ஹுத்வா பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணங்
உபட்டா²தி. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. தீ³ப்பபா⁴ஸதி³ஸந்தி பாகதிகதீ³பாலோகஸதி³ஸங்.
உக்காபபா⁴ மஹாஉம்முகாலோகோ. ஓஸதி⁴தாரகப்பபா⁴தி உஸ்ஸன்னா பபா⁴ ஏதாய
தீ⁴யதீதி ஓஸதி⁴, ஓஸதீ⁴னங் வா அனுப³லப்பதா³யிகத்தா ஓஸதீ⁴தி ஏவங்
லத்³த⁴னாமாய தாரகாய பபா⁴. ஸரத³ஸூரியமண்ட³லஸதி³ஸங் ஸவிஸயே ஸப்³பஸோ
அந்த⁴காரவித⁴மனதோ.

யட்டி²கோடிக³மனங் விய க²ந்த⁴படிபாடியா அமுஞ்சனதோ. குன்னதீ³னங் அதிக்மனாய
ஏகேனேவ ருக்க²த³ண்டே³ன கதஸங்கமோ த³ண்ட³கஸேது. சதூஹி, பஞ்சஹி வா ஜனேஹி
க³ந்துங் ஸக்குணெய்யோ ப³லகே அத்த³ரித்வா ஆணியோ கொட்டெத்வா கதஸங்கமோ
ஜங்க⁴ஸேது. ஜங்க⁴ஸத்த²ஸ்ஸ க³மனயொக்³கோ³ ஸங்கமோ ஜங்க⁴ஸேது
ஜங்க⁴மக்³கோ³ விய. ஸகடஸ்ஸ க³மனயொக்³கோ³ ஸங்கமோ ஸகடஸேது ஸகடமக்³கோ³
விய. மஹதா ஜங்க⁴ஸத்தே²ன க³ந்தப்³பமக்³கோ³ மஹாஜங்க⁴மக்³கோ³. ப³ஹூஹி
வீஸாய வா திங்ஸாய வா ஸகடேஹி ஏகஜ்ஜங் க³ந்தப்³பமக்³கோ³ மஹாஸகடமக்³கோ³.

இமஸ்மிங் பன அதி⁴காரேதி “சித்தங் பஞ்ஞஞ்ச பா⁴வய”ந்தி (ஸங். நி. 1.23, 192;
பேடகோ. 22; மி. ப. 2.1.9) சித்தஸீஸேன ஸாவகஸ்ஸ
நித்³தி³ட்ட²ஸமாதி⁴பா⁴வனாதி⁴காரே.

403. தஸ்மாதி யஸ்மா ஸாவகானங் பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸரணங் இதா⁴தி⁴ப்பேதங்,
தஸ்மா. ஏவந்தி யதா² தே அனுஸ்ஸரந்தி, ஏவங் அனுஸ்ஸரிதுகாமேன. ஹெட்டா² தீஸு
ஜா²னேஸு யதா²ரஹங் பீதிஸுகே²ஹி காயசித்தானங் ஸம்பீனநாய “சத்தாரி ஜா²னானி
ஸமாபஜ்ஜித்வா”தி வுத்தங், அஞ்ஞதா² பா³த³கஜ்ஜா²னமேவ ஸமாபஜ்ஜிதப்³பங் ஸியா. யாய
நிஸஜ்ஜாய நிஸின்னஸ்ஸ அனுஸ்ஸரணாரம்போ⁴, ஸா இத⁴ ஸப்³ப³பச்சி³மா நிஸஜ்ஜா.
ததோ ஆஸனபஞ்ஞாபனந்தி ததோ நிஸஜ்ஜாய புரிமகங் ஆஸனபஞ்ஞாபனங்
ஆவஜ்ஜிதப்³பந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி . போ⁴ஜனகாலோதிஆதீ³ஸு
காலஸீஸேன தஸ்மிங் தஸ்மிங் காலே கதகிச்சமாஹ.
சேதியங்க³ணபோ³தி⁴யங்க³ணவந்த³னகாலோதி சேதியங்க³ணபோ³தி⁴யங்க³ணேஸு
சேதியபோ³தீ⁴னங் வந்த³னகாலோ. ஸகலங் ரத்திந்தி³வந்தி அச்சந்தஸங்யோகே³
உபயோக³வசனங்.

கிஞ்சி கிச்சங். எத்தகேனாதி பா³த³கஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனேன. பா³த³கஜ்ஜா²னஞ்ஹி
ஸத்த²கஸ்ஸ விய நிஸானஸிலா ஸதிபஞ்ஞானம்பி நிஸிதபா⁴வாவஹங். யங் தஸ்ஸ, தா
தங் ஸமாபஜ்ஜனேன பரமனேபக்கப்பத்தா ஹொந்தி. தேனாஹ “தீ³பே ஜலிதே விய பாகடங்
ஹோதீ”தி, அந்த⁴காரட்டா²னேதி அதி⁴ப்பாயோ. புரிமப⁴வேதி இமஸ்ஸ ப⁴வஸ்ஸ
அனந்தரே புரிமஸ்மிங் ப⁴வே. பவத்திதனாமரூபந்தி அத்தனோ பச்சயேஹி
பவத்திதனாமரூபங். தஞ்ச கோ² பட²மங் ரூபங் ஆவஜ்ஜித்வா நாமங் ஆவஜ்ஜிதப்³பங். பட²மங்
நாமங் ஆவஜ்ஜித்வா பச்சா² ரூபந்தி அபரே. பஹோதீதி ஸக்கோதி. பண்டி³தோ நாம
இமிஸ்ஸா அபி⁴ஞ்ஞாபா⁴வனாய கதாதி⁴காரோ.

“அஞ்ஞங் உப்பன்ன”ந்தி இத³ங் அஞ்ஞஸ்மா கம்மப⁴வா அஞ்ஞோ உபபத்திப⁴வோ உப்பன்னோதி கத்வா வுத்தங் அத்³தா⁴பச்சுப்பன்னந்தரபா⁴வதோ. அஞ்ஞதா² ஏகப⁴வேபி அஞ்ஞமஞ்ஞமேவ நாமரூபங் உப்பஜ்ஜதி, நிருத்த⁴ஞ்ச அப்படிஸந்தி⁴கங். தேனேவாஹ -

“யே நிருத்தா⁴ மரந்தஸ்ஸ, திட்ட²மானஸ்ஸ வா இத⁴;

ஸப்³பேபி ஸதி³ஸா கந்தா⁴, க³தா அப்படிஸந்தி⁴கா”தி. (மஹாணி. 39);

தங் டா²னந்தி தங் நிக்கேபட்டா²னங். ஆஹுந்த³ரிகந்தி ஸமந்ததோ, உபரி ச க⁴னஸஞ்சன்னங் ஸம்பா³த⁴ட்டா²னங். அந்த⁴தமமிவாதி அந்த⁴காரதிமிஸா விய.

கூடாகா³ரகண்ணிகத்தா²யாதி கூடாகா³ரஸ்ஸ கூடத்தா²ய. கூடாகா³ரஸ்ஸ கண்ணிகா விய புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணங், மஹாருக்கோ² விய புரிமப⁴வே சுதிக்க²ணே பவத்தனாமரூபங், ஸாகா²பலாஸா விய தேன ஸம்ப³ந்த⁴ங் இமஸ்மிங் ப⁴வே படிஸந்தி⁴சித்தங், ப²ரஸுதா⁴ரா விய பரிகம்மபா⁴வனா , கம்மாரஸாலா விய பா³த³கஜ்ஜா²னந்தி ஏவங் உபமாஸங்ஸந்த³னங் வேதி³தப்³பங். கட்ட²பா²லகோபமாபி “யதா² நாம ப³லவா புரிஸோ ஒத³னபசனாதி³அத்த³ங் மஹந்தங் தா³ருங் பா²லெந்தோ தஸ்ஸ தசபெ²க்³குமத்தபா²லனே ப²ரஸுதா⁴ராய விபன்னாய மஹந்தங் தா³ருங் பா²லேதுங் அஸக்கொந்தோ து⁴ரனிக்கே²பங் அகத்வா”திஆதி³னா வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³பா³. ததா² கேஸோஹாரகூபமா.

புப்³பேனிவாஸஞாணங் நாம ந ஹோதி அதீதாஸு ஜாதீஸு நிவுத்த²த⁴ம்மாரம்மணத்தாபா⁴வா. தந்தி பச்சி²மனிஸஜ்ஜதோ பபு⁴தி யாவ படிஸந்தி⁴ பவத்தங் ஞாணங் புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ பரிகம்மபா⁴வேன பவத்தஸமாதி⁴னா ஸம்பயுத்தஞாணங் பரிகம்மஸமாதி⁴ஞாணங். தங் ரூபாவசரங் ஸந்தா⁴ய ந யுஜ்ஜதீதி தங் தேஸங் வசனங் அதீதங்ஸஞாணங் சே, ரூபாவசரங் அதி⁴ப்பேதங் ந யுஜ்ஜதி பரிகம்மஸமாதி⁴ஞாணஸ்ஸ காமாவசரபா⁴வதோ. ந ஹி அனந்தரசுதிசித்தஸ்ஸ ஓரதோ பவத்திக்க²ந்தே⁴ ஆரப்³ப⁴ ரூபாவசரங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதீதி பாளியங், அட்ட²கதா²யங் வா ஆக³தங் அத்தி². யேஸங் ஜவனானங் புரிமானீதி யோஜனா. யதா³ பன அப்பனாசித்தங் ஹோதி, ததா³ஸ்ஸாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. இத³ங் புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணங் நாமாதி காமங் அனந்தரஸ்ஸ ப⁴வஸ்ஸ சுதிக்க²ணே பவத்திதனாமரூபங் ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தஞாணங் த³ஸ்ஸிதங், தங் பன நித³ஸ்ஸனமத்தங் த³ட்ட²ப்³பங் ஞாணஸாமஞ்ஞஸ்ஸ ஜோதிதபா⁴வதோ. யதே²வ ஹி ததோ நாமரூபதோ பபு⁴தி ஸப்³பே அதீதா கந்தா⁴, கந்த⁴படிபுத்த⁴தா⁴ ச ஸப்³போ³ புப்³பேனிவாஸோ, ஏவங் தஸ்ஸ படிவிஜ்ஜ²னவஸேன பவத்தஞாணங் புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணங். தேனாஹ “தேன ஞாணேன ஸம்பயுத்தாய ஸதியா அனேகவிஹிதங் புப்³பேனிவாஸங் அனுஸ்ஸரதீ”தி.

404. ஏகம்பி ஜாதிந்தி ஏகம்பி ப⁴வங். ஸோ ஹி ஏககம்மனிப்³புத்தோ ஆதா³னநிக்கே²பபரிச்சி²ன்னோ அந்தோக³த⁴த⁴ம்மப்பபே⁴தோ³ கந்த⁴ப்பபுந்தோ⁴ இத⁴ ஜாதீதி அதி⁴ப்பேதோ. தேனாஹ “ஏகம்பி...பே... கந்த⁴ஸந்தான”ந்தி. பரிஹாயமானோதி கீயமானோ வினஸ்ஸமானோ. கப்போதி அஸங்க்யெய்யகப்போ. ஸோ பன அத்த²தோ காலோ, ததா³ பவத்தமானஸங்கா²ரவஸேனஸ்ஸ பரிஹானி வேதி³தப்³பா³. வட்³ட்⁴மானோ விவட்டகப்போதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. யோ பன “காலங் கே²பேதீ”தி, “காலோ க⁴ஸதி பூ⁴தானி, ஸப்³பா³னேவ ஸஹத்தனா”தி (ஜா. 1.2.190) ச ஆதீ³ஸு காலஸ்ஸாபி க²யோ வுச்சதி, ஸோ இத⁴ நாதி⁴ப்பேதோ அனிட்ட²ப்பஸங்க³தோ. ஸங்வட்டனங் வினஸ்ஸனங்

ஸங்வுட்டோ, ஸங்வுட்டோ உத்³த்⁴ங் ததா² டா²யீ ஸங்வுட்டட்டா²யீ. தங்முலகத்தாதி தங்பு³பு³கத்தா. விவட்டனங் நி³பு³த்தனங், வட்³ட்⁴னங் வா விவட்டோ.

தேஜோஸங்வுட்டோ ஆபோஸங்வுட்டோ வாயோஸங்வுட்டோதி ஏவங் ஸங்வுட்டஸீமானுக்கமேன ஸங்வுட்டேஸு வத்தப்³பேஸு ததா² அவத்வா “ஆபோஸங்வுட்டோ தேஜோஸங்வுட்டோ வாயோஸங்வுட்டோ”தி வசனங் ஸங்வுட்டகமஹாபூ⁴ததே³ஸனானுபு³பியாதி கேசி. ஸங்வுட்டானுபு³பியாதி அபரே. ஆபேன ஸங்வுட்டோ ஆபோஸங்வுட்டோ. ஸங்வுட்டஸீமாத் ஸங்வுட்டமரியாதா³.

ஸங்வுட்டதீதி வினஸ்ஸதி. ஸதா³தி ஸப்³பு³காலங், தீஸுபி ஸங்வுட்டகாலேஸுதி அத்தோ².

“ஏகங் பு³த்³த்⁴கெ²த்த”ந்தி இத⁴ யங் ஸந்தா⁴ய வத்தங், தங் நியமெத்வா து³ஸ்ஸேதுங் “பு³த்³த்⁴கெ²த்தங் நாம திவித்⁴”ந்திஆதி³ வத்தங். யத்தகே டா²னே ததா²க³தஸ்ஸ படிஸந்தி⁴ஞாணானுபா⁴வோ புஞ்ஞப²லஸமுத்தேஜிதோ ஸரேஸேனவ பத்²வீ விஜம்ப⁴தி, தங் ஸப்³பு³ம்பி பு³த்³த்⁴ங்ஞுரஸ்ஸ நி³பு³த்தனகெ²த்தங் நாமாதி ஆஹ “ஜாதிகெ²த்தங் து³ஸஸஹஸ்ஸசக்கவாளபரியந்த”ந்தி. ஆனுபா⁴வோ வத்ததீதி இத⁴ இத்³தி⁴மா சேதோவஸிப்பத்தோ ஆணாகெ²த்தபரியாபன்னே யத்த² கத்த²சி சக்கவாளே ட²த்வா அத்தனோ அத்தா²ய பரித்தங் கத்வா தத்தே²வ அஞ்ஞங் சக்கவாளங் க³தோபி கதபரித்தோ ஏவ ஹோதி. அத² வா தத்த² ஏகசக்கவாளே ட²த்வா ஸப்³பு³ஸத்தானங் அத்தா²ய பரித்தே கதே ஆணாகெ²த்தே ஸப்³பு³ஸத்தானங் அபி⁴ஸம்பு⁴ணாத்வேவ பரித்தானுபா⁴வோ தத்த² தே³வதாஹி பரித்தானாய ஸம்படிச்சி²தப்³பு³தோ. யங் விஸயகெ²த்தங் ஸந்தா⁴ய ஏகஸ்மிங்யேவ க²ணே ஸரேன அபி⁴விஞ்ஞாபனங், அத்தனோ ரூபத்³ஸ்ஸனஞ்ச படிஜானந்தேன ப⁴க³வதா “யாவதா வா பன ஆகங்கெ²ய்யா”தி (அ. நி. 3.81) வத்தங். யத்தா²தி யஸ்மிங் அனந்தாபரிமானே விஸயகெ²த்தே. யங் யங் ததா²க³தோ ஆகங்க²தி, தங் தங் ஜானாதி ஆகங்க²மத்தபடிபு³த்³த்⁴வுத்திதாய பு³த்³த்⁴ஞாணஸ்ஸ. ஸண்ட²ஹந்தந்தி விவட்டமானங் ஜாயமானங்.

405. கோ³கா²யிதகமத்தேஸுதி கோ³ஹி கா²தி³தப்³பு³ப்பமானேஸு. யந்தி யஸ்மிங் ஸமயே. புப்²பு²லூபஜீவினியோ ச தே³வதா ப்³ரஹ்மலோகே நி³பு³த்தந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

ஏதேஸந்தி “வஸ்ஸுபஜீவினோ”திஆதி³னா வத்தஸத்தானங். தத்தா²தி ப்³ரஹ்மலோகே. ஸோ ச கோ² பரித்தாபா⁴தி³ப்³ரஹ்மலோகோ வேதி³தப்³போ³. “படிலத்³த்⁴ஜ்ஜா²னவஸேனா”தி வத்வா ஜா²னப்படிபா⁴ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வங் து³ஸ்ஸேதுங் “ததா² ஹி”திஆதி³ வத்தங். லோகங் ப்³யூஹந்தி ஸம்பிண்டெ³ந்தீதி லோகப்³யூஹா. தே கிர தி³ஸ்வா மனுஸ்ஸா தத்த² தத்த² டி²தாபி நிஸின்னாபி ஸங்வேக³ஜாதா, ஸம்ப⁴மப்பத்தா ச ஹுத்வா தேஸங் ஆஸன்னே டா²னே ஸன்னிபதந்தி. ஸிகா²பு³ந்த⁴ஸ்ஸ முத்ததாய முத்தஸிரா. இதோ சிதோ ச விதூ⁴யமானகேஸதாய விகிண்ணகேஸா. லோகவினாஸப⁴யேன ஸோகவந்தசித்ததாய அதிவிய விருபவேஸதா⁴ரினோ. மாரிஸாதி தே³வானங் பியஸமுதா³சாரோ. கத்²ங் பனேதே கப்பவுட்டா²னங் ஜானந்தீதி? த⁴ம்மதாய ஸஞ்சோதி³தாதி ஆசரியா. தாதி³ஸனிமித்தத்³ஸ்ஸனேனாதி ஏகே. ப்³ரஹ்மதே³வதாஹி உய்யோஜிதாதி அபரே.

மெத்தாதீனீதி மெத்தாமனஸிகாராதீனி காமாவசரபுஞ்ஞானி. தே³வலோகேதி காமதே³வலோகே. தே³வானங் கிர ஸுக²ஸம்ப²ஸ்ஸவாதக்³ஹணபரிசயேன வாயோகஸிணே ஜா²னானி ஸுகே²னேவ இஜ்ஜந்தி. தேன வத்தங் “வாயோகஸிணே பரிகம்மங் கத்வா ஜா²னங் படிபா⁴ந்தீ”தி. தத்³ஞ்ஞே பனாதி ஆபாயிகே ஸந்தா⁴யாஹ. தத்தா²தி தே³வலோகே.

துதியோ ஸூரியோதி துதியங் ஸூரியமண்டலங். ஸத்தஸூரியந்தி
ஸத்தஸூரியபாதுபா⁴வஸுத்தங். பகதிஸூரியேதி கப்பவுட்டா²னகாலதோ புப்³பே³
உப்பன்னஸூரியவிமானே. கப்பவுட்டா²னகாலே பன யதா² அஞ்ஞோ காமாவசரதே³வா, ஏவங்
ஸூரியதே³வபுத்தோபி ஜா²னங் நிப்³புத்தெத்வா ப்ரஹ்மலோகங் உபபஜ்ஜதி,
ஸூரியமண்டலங் பன பப⁴ஸ்ஸரதரஞ்சேவ தேஜவந்ததரஞ்ச ஹுத்வா பவத்ததி. தங்
அந்தரதா⁴யித்வா அஞ்ஞமேவ உபபஜ்ஜதீதி அபரே. கங்கா³ யமுனா ஸரபு⁴ அசிரவதீ
மஹிதி இமா பஞ்ச மஹானதியோ.

பப⁴வாதி உப்பத்திட்டா²னபு⁴தா. ஹங்ஸபாதனோதி மந்தா³கினிமாஹ.

ந ஸண்டா²தீதி ந திட்ட²தி.

பரியாதி³ன்னஸினேஹந்தி பரிக்²ணஸினேஹங். யாய ஆபோதா⁴துயா தத்த² தத்த²
பத்³விதா⁴து ஆபுந்த⁴த்தா ஸம்பிண்ட³தா ஹுத்வா திட்ட²தி, ஸா ச²ஸூரியபாதுபா⁴வேன
பரிக்²யங் கச்ச²தி. யதா² சித³ந்தி யதா² ச இத³ங் சக்கவாளங். ஏவங்
கோடிஸதஸஹஸ்ஸசக்கவாளானிபீதி விபத்திமஹாமேகு⁴ப்பத்திதோ பட்டா²ய இத⁴
வுத்தங் ஸப்³பங் கப்பவுட்டா²னங், தங் தத்த² அதிதி³ஸதி.

பலுஜ்ஜித்வாதி சி²ஜ்ஜித்வா. ஸங்கா²ரக²தந்தி பு⁴துபாதா³யப்பே⁴தங் ஸங்கா²ரஜாதங்.
ஸப்³புஸங்கா²ரபரிக்²யாதி ஜா²பேதப்³புஸங்கா²ரபரிக்²யா. ஸயம்பி ஸங்கா²ரக²தங்
ஸமானங் இந்த⁴னாபா⁴வதோ சா²ரிகம்பி அஸெஸெத்வா நிட்³ட³ஹித்வா ஓபஸமதீதி
ஆஹ “ஸப்பி...பே... நிப்³பா³யதீ”தி.

406. தீ³க⁴ஸ்ஸ அத்³து⁴னோதி ஸங்வுட்டட்டா²யீஅஸங்க்யெய்யகப்பஸங்கா²தஸ்ஸ
தீ³க⁴ஸ்ஸ காலஸ்ஸ அச்சயேன . தாலக்க²ந்தா⁴தீ³தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன
ஸாகஸாலாதி³ருக்கே² ஸங்க்³ணஹாதி. க⁴னங் கரோதீதி விஸரிதுங் அத்³த்வா பிண்டி³தங்
கரோதி. தேனாஹ “பரிவடும”ந்தி, வட்டபா⁴வேன பரிச்சி²ன்னங். தந்தி உத³கங். அஸ்ஸாதி
வாதஸ்ஸ. விவரங் தே³தீதி யதா² க⁴னங் கரோதி ஸம்பிண்டே³தி, ஏவங் தத்த² அந்தரங்
தே³தி. பரிக்²யமானந்தி புப்³பே³ யாவ ப்ரஹ்மலோகா ஏகோக⁴பு⁴தேன வாதேன
பரிஸோஸியமானதாய பரிக்²யங் கச்ச²ந்தங். ப்ரஹ்மலோகோ பாதுப⁴வதீதி யோஜனா.
ப்ரஹ்மலோகோதி ச பட²மஜ்ஜா²னபு⁴மிமாஹ. உபரி சதுகாமாவசரதே³வலோகட்டா²னேதி
யாமதே³வலோகாதீ³னங் சதுன்னங் பதிட்டா²னட்டா²னே.
சாதுமஹாராஜிகதாவதிங்ஸப⁴வனானங் பன பதிட்டா²னட்டா²னானி பத்³விஸம்ப³ந்த⁴தாய ந
தாவ பாதுப⁴வந்தி.

ருந்த⁴ந்தீதி யதா² ஹெட்டா² ந ப⁴ஸ்ஸதி, ஏவங் நிரோதெ⁴ந்தி.

“பட²மதராபி⁴னிப்³புத்தா”தி இத³ங் ஆயுக்க²யஸ்ஸ ஸம்ப⁴வத்³ஸ்ஸனங், தேன
த்³வின்னங், சதுன்னங், அட்ட²ன்னங் வா கப்பானங் ஆதி³ம்ஹி நிப்³புத்தாதி த்³ஸ்ஸேதி.
ததோதி ஆப⁴ஸ்ஸரப்³ரஹ்மலோகதோ. பரித்தாப⁴அப்பமாணாபா⁴பி ஹி
ஆப⁴ஸ்ஸரக்³ஹ்ணேனேவ ஸங்க்³ஹங் கச்ச²ந்தி. “தே ஹொந்தி ஸயங்³பபா⁴
அந்தலிக்க²சரா”தி இத³ங் உபசாரஜ்ஜா²னபுஞ்ஞஸ்ஸ மஹானுபா⁴வதாய வுத்தங்.
ஆலுப்பகாரகந்தி ஆலோபங் கத்வா கத்வாதி வத்³ந்தி, ஆலுப்பனங் விலோபங் கத்வாதி
அத்தோ².

ஹட்ட²துட்டா²தி அதிவிய ஹட்டா² உப்பிலாவிதசித்தா. நாமங் கரொந்தீதி ததா²
வோஹரந்தி.

ஸினேருசக்கவாளஹிமவந்தப்ப³புதாதி எத்த² தீ³பஸமுத்தா³பீதி வத்தப்ப³ங். ததா² ஹி வக்க²தி “நின்னநின்னட்டா²னே ஸமுத்தா³, ஸமஸமட்டா²னே தீ³பா”தி. துா²பதுா²பாதி உன்னதுன்னதா.

அதிமஞ்ஞந்தீதி அதிக்கமித்வா மஞ்ஞந்தி, ஹீளெந்தீதி அத்தோ². தேனேவ நயேனாதி “ஏகச்சே வண்ணவந்தோ ஹொந்தீ”திஆதி³னா (தீ³. நி. 3.123) வத்தேன நயேனேவ. பதா³லதாதி ஏவங்னாமிகா லதாஜாதி. தஸ்ஸா கிர பாராஸவஜாதி க³ளோசீதி வத³ந்தி. அகட்டே² ஏவ பூ⁴மிப்பதே³ஸே பச்சனகோ அகட்ட²பாகோ. அகணோதி குண்ட³கரஹிதோ.

ஸுமனஸங்கா²தஜாதிப்புப்ப²ஸதி³ஸோ ஸுமனஜாதிப்புப்ப²ஸதி³ஸோ. யோ யோ ரஸோ ஏதஸ்ஸாதி யங்யங்ரஸோ, ஓத³னோ, தங் யங்யங்ரஸங், யாதி³ஸரஸவந்தந்தி அத்தோ². ரஸபத²வீ, பூ⁴மிப்படகோ, பதா³லதா ச பரிபு⁴த்தா ஸுதா⁴ஹாரோ விய கு²த்த³ங் வினோதே³த்வா ரஸஹரணீஹி ரஸமேவ ப்³ருஹெந்தா திட்ட²ந்தி, ந வத்து²னோ ஸுகு²மபா⁴வேன நிஸ்ஸந்தா³, ஸுகு²மபா⁴வேனேவ க³ஹணிந்த⁴னமேவ ச ஹொந்தி. ஓத³னோ பன பரிபு⁴த்தோ ரஸங் வட்³டெ⁴ந்தோபி வத்து²னோ ஓளாரிகபா⁴வேன நிஸ்ஸந்த³ங் விஸ்ஸஜ்ஜெந்தோ பஸ்ஸாவங், கஸடஞ்ச உப்பாதே³தீதி ஆஹ “ததோ பபு⁴தி முத்தகரீஸங் ஸஞ்ஜாயதீ”தி. புரிமத்தபா⁴வேஸு பவத்தஉபசாரஜ்ஜா²னானுபா⁴வேன யாவ ஸத்தஸந்தானே காமரா³க³விக்²ம்ப⁴னவேகோ³ ந ஸமிதோ, ந தாவ ப³லவகாமரா³க³பனிஸ்ஸயானி இத்தி²புரிஸிந்த்³ரியானி பாதுரஹேஸுங். யதா³ பனஸ்ஸ விச்சி³ன்னதாய ப³லவகாமரா³கோ³ லத்தா⁴வஸரோ அஹோஸி, ததா³ தது³பனிஸ்ஸயானி தானி ஸத்தானங் அத்தபா⁴வேஸு ஸஞ்ஜாயிங்ஸு. தேன வத்தங் “புரிஸஸ்ஸ...பே... பாதுப⁴வதீ”தி. தேனேவாஹ “தத்ர ஸுத³”ந்திஆதி³.

அலஸஜாதிகஸ்ஸாதி ஸஜ்ஜுகமேவ தண்டு³லங் அக்³க³ஹெத்வா பரதி³வஸஸ்ஸத்தா²ய க³ஹணேன அலஸபகதிகஸ்ஸ.

அனுத்து²னந்தீதி அனுஸோசந்தி. ஸம்மன்னெய்யாமாதி ஸமனுஜானெய்யாம. நோதி அம்ஹேஸு. ஸம்மாதி ஸம்மதே³வ யதா²ரஹங். கீ³யிதப்ப³ந்தி கீ³யனாரஹங் நிந்த³னீயங். க³ரஹிதப்ப³ந்தி ஹீளெதப்ப³ங்.

அயமேவ ப⁴க³வா படிப³லோ பக்³க³ஹனிக்³க³ஹங் காதுந்தி யோஜனா. ரஞ்ஜேதீதி ஸங்க³ஹவத்தா²ஹி ஸம்மதே³வ ரமேதி பீணேதி.

விவட்டட்டா²யீஅஸங்க²யெய்யங் சதுஸட்டி²அந்தரகப்பஸங்க³ஹங். வீஸதிஅந்தரகப்பஸங்க³ஹந்தி கேசி. ஸேஸாஸங்க²யெய்யானி காலதோ தேன ஸமப்பமாணானேவ.

407. மஹாதா⁴ராஹீதி தாலஸாலக்க²ந்த⁴ப்பமாணாஹி மஹதீஹி கா²ருத³கதா⁴ராஹி. ஸமந்ததோதி ஸப்ப³ஸோ. பத²விதோதி பத²வியா ஹெட்டி²மந்ததோ பபு⁴தி. தேன ஹி கா²ருத³கேன புட்ட²புட்டா² பத²விப்ப³புதாத³யோ உத³கே பக்கித்தலோணஸக்க²ரா விய விலீயந்தேவ, தஸ்மா பத²வீஸந்தா⁴ருத³கேன ஸத்தி⁴ங் ஏகத³கமேவ தங் ஹொதீதி கேசி. அபரே “பத²வீஸந்தா⁴ரகங் உத³கக்க²ந்த⁴ஞ்ச உத³கஸந்தா⁴ரகங் வாயுக்க²ந்த⁴ஞ்ச அனவஸேஸதோ வினாஸெத்வா ஸப்ப³புத்த² ஸயமேவ ஏகோக⁴பூ⁴தங் திட்ட²தீ”தி வத³ந்தி, தங் யுத்தங். தயோபி ப்³ரஹ்மலோகேதி பரித்தாப⁴அப்பமாணாப⁴ஆப⁴ஸ்ஸரப்³ரஹ்மலோகே, தயித³ங் “அயங் பன விலேஸேஸா”தி ஆரத்³த⁴த்தா வத்தங், அஞ்ஞதா² “ச²பி ப்³ரஹ்மலோகே”தி வத்தப்ப³ங் ஸியா. ஸுப⁴கிண்ஹேதி உக்கட்ட²னித்தே³ஸேன ததியஜ்ஜா²னபூ⁴மியா உபலக்க²ணங்.

பரித்தாஸுபு⁴அப்பமாணாஸுபே⁴பி ஹி ஆஹச்ச உத³கங் திட்ட²தி. ஹெட்டா²
 “ஆபு⁴ஸ்ஸரே ஆஹச்ச திட்ட²தி”தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. தந்தி தங்
 கப்பவினாஸகஉத³கங். உத³காணுக³தந்தி உத³கேன அனுக³தங் புட்ட²ங். அபி⁴பு⁴வித்வாதி
 விலீயாபெத்வா.

இத³மேகங் அஸங்க்யெய்யந்தி இத³ங் ஸங்வட்டஸங்கா²தங் கப்பஸ்ஸ ஏகங்
 அஸங்க்யெய்யங்.

408. தூலரஜே அபக³தே ஏவ பத²வீனிஸ்ஸிதங் ஸண்ஹரஜங் அபக³ச்ச²தீதி வுத்தங் “ததோ
 ஸண்ஹரஜ”ந்தி. ஸமுட்டா²பேதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. “விஸமட்டா²னே டி²தமஹாருக்கே”தி
 இத³ங் பட²மங் ஸமுட்டா²பேதப்³தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

சக்கவாளபப்³தம்பி ஸினேருபப்³தம்பீதி மஹாபத²வியா விபரிவத்தனேனேவ
 விபரிவத்திதங் சக்கவாளபப்³தம்பி ஸினேருபப்³தம்பி வாதோ உக்கி²பித்வா ஆகாஸே
 கி²பதி. தே சக்கவாளபப்³தாத³யோ. அபி⁴ஹந்த்வாதி க⁴ட்டெத்வா. அஞ்ஞமஞ்ஞந்தி
 ஏகிஸ்ஸா லோகதா⁴துயா சக்கவாளஹிமவந்தஸினேருங் அஞ்ஞிஸ்ஸா லோகதா⁴துயா
 சக்கவாளாதீஹீதி ஏவங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸமாக³மவஸேன க⁴ட்டெத்வா.
 ஸப்³ஸங்கா²ரக³தந்தி பத²வீஸந்தா⁴ரகஉத³கங், தங்ஸந்தா⁴ரகவாதந்தி ஸப்³ங்
 ஸங்கா²ரக³தங் வினாஸெத்வா ஸயம்பி வினஸ்ஸதி அவட்டா²னஸ்ஸ காரணாபா⁴வதோ.

409. யதி³பி ஸங்கா²ரானங் அஹேதுகோ ஸரஸனிரோதோ⁴ வினாஸகாபா⁴வதோ,
 ஸந்தானநிரோதோ⁴ பன ஹேதுவிரஹிதோ நத்தி² யதா² தங் ஸத்தகாயேஸுதி.
 பா⁴ஜனலோகஸ்ஸாபி ஸஹேதுகேன வினாஸேன ப⁴விதப்³ந்தி ஹேதுங் புச்ச²தி “கிங்
 காரணா ஏவங் லோகோ வினஸ்ஸதீ”தி. இதரோ யதா² தத்த² நிப்³புத்தனகஸத்தானங்
 புஞ்ஞப³லேன பட²மங் லோகோ விவட்டதி, ஏவங் தேஸங் பாபப³லேன ஸங்வட்டதீதி
 துஸ்ஸெந்தோ “அகுஸலமூலகாரணா”தி ஆஹ. யதா² ஹி ராக³தோ³ஸமோஹானங்
 அதி⁴கபா⁴வேன யதா²க்கமங் ரோக³ந்தரகப்போ, ஸத்த²ந்தரகப்போ, துப்³பி⁴க்க³ந்தரகப்போதி
 இமே திவிதா⁴ அந்தரகப்பா விவட்டட்டா²யிம்ஹி அஸங்க்யெய்யகப்பே ஜாயந்தி, ஏவமேதே
 யதா²வுத்தா தயோ ஸங்வட்டா ராகா³தீனங் அதி⁴கபா⁴வேனேவ ஹொந்தீதி துஸ்ஸெந்தோ
 “அகுஸலமூலேஸு ஹீ”திஆதி³மாஹ. உஸ்ஸன்னதரேதி அதிவிய உஸ்ஸன்னே. தோ³ஸே
 உஸ்ஸன்னதரே அதி⁴கதரதோ³ஸேன விய திக்க³தரேன கா²ருத³கேன வினாஸோ யுத்தோதி
 வுத்தங் “தோ³ஸே உஸ்ஸன்னதரே உத³கேன வினஸ்ஸதீ”தி. பாகடஸத்துஸதி³ஸஸ்ஸ
 தோ³ஸஸ்ஸ அக்³கி³ஸதி³ஸதா, அபாகடஸத்துஸதி³ஸஸ்ஸ ராக³ஸ்ஸ கா²ருத³கஸதி³ஸதா
 ச யுத்தாதி அதி⁴ப்பாயேன “தோ³ஸே உஸ்ஸன்னதரே அக்³கி³னா, ராகே³ உஸ்ஸன்னதரே
 உத³கேனா”தி கேசிவாதுஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ வேதி³தப்போ³. ராகோ³ ஸத்தானங் ப³ஹுலங்
 பவத்ததீதி ராக³வஸேன ப³ஹுஸோ லோகவினாஸோ.

410. ஏவங் பஸங்கேன ஸங்வட்டாதி³கே பகாஸெத்வா இதா³னி யதா²தி⁴கதங் நேஸங்
 அனுஸ்ஸரணாகாரங் துஸ்ஸேதுங் “புப்³பேனிவாஸங் அனுஸ்ஸரந்தோபீ”திஆதி³
 ஆரத்த⁴ங்.

“அமும்ஹி ஸங்வட்டகப்பே”தி இத³ங் ஸங்வட்டகப்பஸ்ஸ ஆதி³தோ பானியங் (தீ³. நி.
 1.244) க³ஹிதத்தா வுத்தங். தத்தா²பி ஹி இமஸ்ஸ கதிபயங் காலங் ப⁴வாதீ³ஸு
 ஸங்ஸரணங் உபலப்³ப⁴தீதி. ஸங்வட்டகப்பே வா வட்டமானேஸு ப⁴வாதீ³ஸு இமஸ்ஸ
 உபபத்தி அஹொஸி, தங்துஸ்ஸனமேதங் துட்ட²பு³ங். அத² வா அமும்ஹி
 ஸங்வட்டகப்பேதி எத்த² வா-ஸத்தோ³ லுத்தனித்தி³ட்டோ² துட்ட²பு³போ³, தேன ச
 அனியமத்தேன இதராஸங்க்யெய்யானம்பி ஸங்க³ஹொ ஸித்தோ⁴ ஹொதி. ப⁴வே

வாதிஆதி³ஸு காமாதி³ப⁴வே வா அண்ட³ஜாதி³யோனியா வா தே³வாதி³ க³தியா வா நானத்தகாயனானத்தஸஞ்ஞீஆதி³விஞ்ஞாண்டி²தியா வா ஸத்தாவாஸே வா க²த்தியாதி³ ஸத்தனிகாயே வா. ஆஸிந்தி அஹோஸிங். வண்ணஸம்பத்திங் வாதி வா-ஸத்³தே³ன வண்ணவிபத்திங் வாதி த³ஸ்ஸேதி.

ஸாலிமங்ஸோத³னாஹாரோ வா கி³ஹிகாலே. பவத்தப²லபோ⁴ஜனோ வா தாபஸாதி³காலே. ஸாமிஸா கே³ஹஸ்ஸிதா ஸோமனஸ்ஸாத³யோ. நிராமிஸா நெக்க²ம்மஸ்ஸிதா. ஆதி³-ஸத்³தே³ன விவேகஜஸமாதி⁴ஜஸுகா²தீ³னங் ஸங்க³ஹோ.

“அமுத்ராஸி”ந்திஆதி³னா ஸப்³பங் யாவதி³ச்ச²கங் அனுஸ்ஸரணங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி அஞ்ஞதா² அத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அமுத்ராஸிந்தி ஸாமஞ்ஞனித்³தே³ஸோயங், ப்³யாபனிச்சா²லோபோ வா, அமுத்ர அமுத்ராஸிந்தி வுத்தங் ஹோதி. அனுபுப்³பே³ன ஆரோஹந்தஸ்ஸ யாவதி³ச்ச²கங் அனுஸ்ஸரணந்தி எத்த² ஆரோஹந்தஸ்ஸாதி படி³லோமதோ ஞானேன புப்³பே³னிவாஸங் ஆரோஹந்தஸ்ஸ. பச்சவெக்க²ணந்தி அனுஸ்ஸரிதானுஸ்ஸரிதஸ்ஸ பச்சவெக்க²ணங், ந அனுஸ்ஸரணங். இதீதி வுத்தத்த²னித³ஸ்ஸனங். தஞ்ச கோ² யதா²ரஹதோ, ந யதா²னுபுப்³பதோதி த³ஸ்ஸெந்தோ “நாமகொத்தவஸேனா”திஆதி³மாஹ. வண்ணாதீ³ஹீதி வண்ணாஹாரவேத³யிதாயுபரிச்சே²தே³ஹி. ஓதா³தோதீதி எத்த² இதி-ஸத்³தோ³ ஆதி³அத்தோ², பகாரத்தோ² வா, தேன ஏவமாதி³ ஏவங்காரநானத்ததோதி த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி.

புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

சுதுபபாதஞாணகதா²வண்ணனா

411. சுதியாதி சவனே. உபபாதேதி உபபஜ்ஜனே. ஸமீபத்தே² சேதங் பு⁴ம்மவசனங், சுதிக்க²ணஸாமந்தா, உபபத்திக்க²ணஸாமந்தா சாதி வுத்தங் ஹோதி. ததா² ஹி வக்க²தி “யே பன ஆஸன்னசுதிகா”திஆதி³ (விஸுத்³தி⁴. 2.411). தி³ப்³பச்சக்கு²ஞானேனேவ ஸத்தானங் சுதி ச உபபத்தி ச ஞாயதீதி ஆஹ “தி³ப்³பச்சக்கு²ஞாணத்த²ந்தி வுத்தங் ஹோதீ”தி. தி³ப்³பஸதி³ஸத்தாதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. அயங் பன விஸேஸோ - தத்த² “ஸோததா⁴தூ”தி பதங் அபெக்கி²த்வா இத்தி²லிங்க³வஸேன வுத்தங், இத⁴ நபுங்ஸகலிங்க³வஸேன வத்தப்³பங். தத்த² ச ஆலோகபரிக்க³ஹேன பயோஜனங் நத்தி², இத⁴ அத்தீ²தி வுத்தங் “ஆலோகபரிக்க³ஹேன மஹாஜாதிகத்தாபி தி³ப்³ப”ந்தி, கலிணாலோகானுக்க³ஹேன பத்தப்³பத்தா, ஸயங் ஞாணாலோகப²ரணபா⁴வேன ச மஹாஜாதிகபா⁴வதோதி அத்தோ². மஹாஜாதிகம்பி ஹி “தி³ப்³ப”ந்தி வுச்சதி “தி³ப்³பமித³ங் ப்³யம்ஹ”ந்திஆதி³ஸு. மஹாகு³திகத்தாதி மஹனீயக³மனத்தா, விம்ஹயனீயபவத்திகத்தாதி அத்தோ². விம்ஹயனீயா ஹிஸ்ஸ பவத்தி திரோகுட்டாதி³க³தருபத³ஸ்ஸனதோ. “தி³ப்³பஸதி³ஸத்தா”தி ச ஹீனாபமாத³ஸ்ஸனங் தே³வதானங் தி³ப்³பச்சக்கு²தோபி இமஸ்ஸ மஹானுபா⁴வத்தா. தேன தி³ப்³பச்சக்கு²லாபா⁴ய யோகி³னோ பரிகம்மகரணங் தப்படிபக்கா²பி⁴ப⁴வஸ்ஸ அத்த²தோ தஸ்ஸ விஜயிச்சா² நாம ஹோதி, தி³ப்³பச்சக்கு²லாபீ⁴ ச இத்தி⁴மா தே³வதானங் வசனக்க³ஹணக்க²மனத⁴ம்மதா³னவஸேன மஹாமொக்க³ல்லானத்தே³ராத்த³யோ விய தா³னக்க³ஹணலக்க²ணே, வோஹாரே ச பவத்தெய்யாதி ஏவங் விஹாரவிஜயிச்சா²வோஹாரஜாதிகு³திஸங்கா²தானங் அத்தா²னங் வஸேன இமஸ்ஸ அபி⁴ஞ்ஞாஞாணஸ்ஸ தி³ப்³பச்சக்கு²பா⁴வஸித்தி⁴தோ . ஸத்த³விதூ³ ச தேஸு ஏவ அத்தே²ஸு தி³வு-ஸத்த³ங் இச்ச²ந்தீதி வுத்தங் “தங் ஸப்³பங் ஸத்த³ஸத்தா²னுஸாரேன வேதி³தப்³ப”ந்தி.

தஸ்ஸனட்டேனாதி ரூபதஸ்ஸனபா⁴வேன. சக்கு²னா ஹி ஸத்தா ரூபங் பஸ்ஸந்தி. யதா² மங்ஸசக்கு² விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஸமவிஸமங் ஆசிக்க²ந்தங் விய பவத்ததி, ந ததா² இத³ங். இத³ங் பன ஸயமேவ ததோ ஸாதிஸயங் சக்கு²கிச்சகாரீதி ஆஹ “சக்கு²கிச்சகரணேன சக்கு²மிவாதிபி சக்க²”தி. “தி³ட்டி²விஸுத்தி⁴ஹேதுத்தா”தி ஸங்கே²பதோ வுத்தமத்த²ங் விவரிதுங் “யோ ஹீ”திஆதி³ வுத்தங். உச்சே²துதி³ட்டி²ங் க³ண்ஹாதி பரதோ உபபத்தியா அதஸ்ஸனதோ எத்தே²வாயங் ஸத்தோ உச்சி²ன்னோ, ஏவமிதரேபீதி. நவஸத்தபாதுபா⁴வதி³ட்டி²ங் க³ண்ஹாதி லாபீ⁴ அதி⁴ச்சஸமுப்பத்திகோ விய. புத்த⁴புத்தா பஸ்ஸந்தியேவாதி உத்தரபதா⁴வதா⁴ரணங், ந புரிமபதா⁴வதா⁴ரணங். ஏவங் ஹி ஜயத்தி³ஸஜாதகாதீ³ஹி அவிரோதோ⁴ ஸித்தோ⁴ ஹோதி.

மனுஸ்ஸானங் இத³ந்தி மானுஸகங், மனுஸ்ஸானங் கோ³சரபு⁴தங் ரூபாரம்மணங். தத³ஞ்ஞஸ்ஸ பன தி³ப்பி³தி³ரோஹிதாதிஸுகு²மாதி³பே⁴தஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ தஸ்ஸனதோ அதிக்கந்தமானுஸகங். ஏவரூபஞ்ச மனுஸ்ஸுபசாரங் அதிக்கந்தங் நாம ஹோதீதி ஆஹ “மனுஸ்ஸுபசாரங் அதிக்கமித்வா ரூபதஸ்ஸனேனா”தி. ஏவங் விஸயமுகே²ன தஸ்ஸெத்வா இதா³னி விஸயீமுகே²ன தஸ்ஸேதுங் “மானுஸகங் வா”திஆதி³ வுத்தங். தத்தா²பி மங்ஸசக்கா²திக்கமோ தஸ்ஸ கிச்சாதிக்கமேனேவ தட்ட²ப்போ³.

தி³ப்பி³சக்கு²னாதி தி³ப்பி³சக்கு²ஞாணேனபி. தட்ட²ங் ந ஸக்கா க³ண்ஸ்ஸ அதிஇத்தரதாய அதிஸுகு²மதாய கேஸஞ்சி ரூபஸ்ஸ. அபிச தி³ப்பி³சக்கு²ஸ்ஸ பச்சப்பன்னங் ரூபாரம்மணங், தஞ்ச புரேஜாதபச்சயபு⁴தங், ந ச ஆவஜ்ஜனபரிகம்மேஹி வினா மஹக்க³தஸ்ஸ பவத்தி அத்தி², நாபி உப்பஜ்ஜமானமேவ ரூபங் ஆரம்மணபச்சயோ ப⁴விதுங் ஸக்கோதி, பி⁴ஜ்ஜமானங் வா. தஸ்மா “சுதூபபாதக்க²ணே ரூபங் தி³ப்பி³சக்கு²னா தட்ட²ங் ந ஸக்கா”தி ஸுவுத்தமேதங். யதி³ தி³ப்பி³சக்கு²ஞாணங் ரூபாரம்மணமேவ, அத² கஸ்மா “ஸத்தே பஸ்ஸதீ”தி வுத்தந்தி? யேபு⁴ய்யேன ஸத்தஸந்தானக³தரூபதஸ்ஸனதோ ஏவங் வுத்தங். ஸத்தக³ஹணஸ்ஸ வா காரணபா⁴வதோ வோஹாரவஸேன வுத்தந்திபி கேசி. தே சவமானாதி அதி⁴ப்பேதாதி ஸம்பந்தோ⁴. ஏவரூபேதி ந சுதூபபாதக்க²ணஸ்மங்கி³னோதி அதி⁴ப்பாயோ.

மோஹுபனிஸ்ஸயங் நாம கம்மங் நிஹீனங் நிஹீனப²லங் ஹோதீதி ஆஹ “மோஹனிஸ்ஸந்தயுத்தத்தா”தி. தப்பி³பரீதேதி தஸ்ஸ ஹீனிதாதி³பா⁴வஸ்ஸ விபரீதே , அஹீனிதே அனோஹீனிதே அனோஞ்ஞாதே அனவஞ்ஞாதே சித்தீகதேதி அத்தோ². ஸுவண்ணேதி ஸுந்தரவண்ணே. து³ப்பி³ண்ணேதி அஸுந்தரவண்ணே. ஸா பனாயங் ஸுவண்ணது³ப்பி³ண்ணதா யதா²க்கமங் கம்மஸ்ஸ அதோ³ஸதோ³ஸுபனிஸ்ஸயதாய ஹோதீதி ஆஹ “அதோ³ஸனிஸ்ஸந்தயுத்தத்தா”திஆதி³. ஸுந்தரங் க³திங் க³தா ஸுக³தாதி ஆஹ “ஸுக³திக³தே”தி, ஸுக³திங் உபபன்னேதி அத்தோ². அலோப⁴ஜ்ஜா²ஸயா ஸத்தா வத³ஞ்ஞா விக³தமச்சே²ரா அலோபு⁴பனிஸ்ஸயேன கம்முனா ஸுப⁴கா³ ஸமித்தா⁴ ஹோந்தீதி ஆஹ “அலோப⁴னிஸ்ஸந்தயுத்தத்தா வா அட்டே⁴ மஹத்த⁴னே”தி. து³க்க²ங் க³திங் க³தா து³க்க³தாதி ஆஹ “து³க்க³திக³தே”தி. லோப⁴ஜ்ஜா²ஸயா ஸத்தா லுத்தா⁴ மச்சரினோ லோபு⁴பனிஸ்ஸயேன கம்முனா து³க்க³தா து³ருபேதா ஹோந்தீதி ஆஹ “லோப⁴னிஸ்ஸந்தயுத்தத்தா வா து³லித்தே³ அப்பன்னபானே”தி.

உபசிதந்தி ப²லாவஹபா⁴வேன கதங். யதா² கதங் ஹி கம்மங் ப²லதா³னஸமத்த²ங் ஹோதி, ததா² கதங் உபசிதங். சவமானேதிஆதீ³ஹி தி³ப்பி³சக்கு²கிச்சங் வுத்தந்தி விஸயமுகே²ன விஸயீப்பயாபாரமாஹ. புரிமேஹீதி வா “தி³ப்பி³பே³ன சக்கு²னா”திஆதீ³னி பதா³னி ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஆதீ³ஹீதி எத்த² ச-ஸத்தோ³ லுத்தனித்தி³ட்டோ² . தஸ்மா

“திப்பேன...பே... பஸ்ஸதி”தி இமேஹி, “சவமானே”திஆதீஹி ச திப்பேசக்குகிச்சங் வுத்தந்தி அத்தோ².

இமினா பன பதேனாதி “யதா²கம்மபகே³ ஸத்தே பஜானாதீ”தி இமினா வாக்யேன. இத⁴ பி⁴க்கூ²தி இமஸ்மிங் ஸாஸனே பி⁴க்கு², திப்பேசக்கு²ஞாணலாபீ⁴தி அதி⁴ப்பாயோ. ஸோ ச திப்பேசக்கு²ஞாணலாபீ⁴ நேரயிகே ச ஸத்தே பச்சக்க²தோ திஸ்வா டி²தோ. ஏவங் மனஸி கரோதீதி தேஸங் நேரயிகானங் நிரயஸங்வத்தனியஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஞாதுகாமதாவஸேன பாதகஜ்ஜானங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய பரிகம்மவஸேன மனஸி கரோதி. கிங் நு கோ²திஆதி³ மனஸிகாரவிதி⁴தஸ்ஸனங். ஏவங் பன பரிகம்மங் கத்வா பாதகஜ்ஜானங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டி²தஸ்ஸ தங் கம்மங் ஆரம்மணங் கத்வா ஆவஜ்ஜனங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மிங் நிருத்தே⁴ சத்தாரி, பஞ்ச வா ஜவனானி ஜவந்தீதிஆதி³ ஸப்ப³ங் வுத்தனயமேவ. “விஸுங் பரிகம்மங் நாம நத்தீ”தி இத³ங் பன திப்பேசக்கு²ஞாணேன வினா யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ விஸுங் பரிகம்மங் நத்தீதி அதி⁴ப்பாயேன வுத்தங். ஏவஞ்சேதங் இச்சி²தப்ப³ங், அஞ்ஞதா² யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ மஹக்க³தபா⁴வோ ஏவ ந ஸியா. தே³வானங் தஸ்ஸனேபி ஏஸேவ நயோ. நேரயிகதே³வக்க³ஹணங் செத்த² நிதஸ்ஸனமத்தங் தட்ட²ப்ப³ங். ஆகங்க²மானோ ஹி திப்பேசக்கு²லாபீ⁴ அஞ்ஞக³திகேஸுபி ஏவங் படிபஜ்ஜதியேவ. ததா² ஹி வக்க²தி “அபாயக்க³ஹணேன திரச்ச²னயோனிங் தீபேதீ”தி (விஸுத்தி⁴. 2.411), “ஸுக³திக³ஹணேன மனுஸ்ஸக³திபி ஸங்க்யஹதீ”தி (விஸுத்தி⁴. 2.411) ச. தங் நிரயஸங்வத்தனியங் கம்மங் ஆரம்மணங் ஏதஸ்ஸாதி தங்கம்மாரம்மணங். பா²ருஸகவனாதீஸூதி ஆதி³-ஸத்தே³ன சித்தலதாவனாதீனங் ஸங்க³ஹோ.

யதா² சிமஸ்ஸாதி யதா² ச இமஸ்ஸ யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ விஸுங் பரிகம்மங் நத்தி², ஏவங் அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸபீதி விஸுங் பரிகம்மாபா⁴வங் நிதஸ்ஸேதி. தத்த² காரணமாஹ “திப்பேசக்கு²பாதகானேவ ஹி இமானி”தி. தத்ராயமதி⁴ப்பாயோ - யதா² திப்பேசக்கு²லாபீ⁴ நிரயாதி³அபி⁴முக²ங் ஆலோகங் வட்³டெ⁴த்வா, நேரயிகாதி³கே ஸத்தே திஸ்வா தேஹி புப்பே³ ஆயுஹிதங் நிரயஸங்வத்தனியாதி³கங் கம்மங் தாதி³ஸேன ஸமாதா³னேன, தஜ்ஜேன ச மனஸிகாரேன பரிக்க²தே சித்தே யாதா²வதோ ஜானாதி, ஏவங் யஸ்ஸ யஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ ஸமனந்தரா அனாக³தங் அத்தபா⁴வங் ஞாதுகாமோ தங் தங் ஓதி³ஸ்ஸ ஆலோகங் வட்³டெ⁴த்வா தேன தேன அதீதே, ஏதரஹி வா ஆயுஹிதங் தஸ்ஸ நிப்ப³த்தகங் கம்மங் யதா²கம்மபக³ஞாணேன திஸ்வா தேன நிப்ப³த்தேதப்ப³ங் அனாக³தங் அத்தபா⁴வங் ஞாதுகாமோ தாதி³ஸேன ஸமாதா³னேன, தஜ்ஜேன ச மனஸிகாரேன பரிக்க²தே சித்தே யாதா²வதோ ஜானாதி. ஏஸேவ நயோ ததோ பரேஸுபி அத்தபா⁴வேஸு. ஏதங் அனாக³தங்ஸஞாணங் நாம. யஸ்மா ஏதங் த்வயங் திப்பேசக்கு²ஞாணே ஸதியேவ ஸிஜ்ஜதி, நாஸதி. தேன வுத்தங் “இமானி திப்பேசக்கு²னா ஸஹேவ இஜ்ஜந்தீ”தி.

காயேன து³ட்ட² சரிதங், காயதோ வா உப்பன்னங் கிலேஸபூதிகத்தா து³ட்ட²ங் சரிதங் காயது³ச்சரிதந்தி ஏவங் யோஜேதப்போ³. காயோதி செத்த² சோபனகாயோ அதி⁴ப்பேதோ. காயவிஞ்ஞத்திவஸேன பவத்தங் அகுஸலங் காயகம்மங் காயது³ச்சரிதந்தி. இதரேஸூதி வசீமனோது³ச்சரிதேஸு. யஸ்மிங் ஸந்தானே கம்மங் கதூபசிதங், அஸதிஸ்ஸ அந்தருபச்சே²தே³ விபாகாரஹபா⁴வஸ்ஸ அவிக³ச்ச²னதோ ஸோ தேன ஸஹிதோயேவாதி வத்தப்போ³தி ஆஹ “ஸமன்னாக³தாதி ஸமங்கீபூ⁴தா”தி. “அனத்த²காமா ஹுத்வா”தி ஏதேன மாதாபிதரோ விய புத்தானங், ஆசரியபஜ்ஜாயா விய ச நிஸ்ஸிதகானங் அத்த²காமா ஹுத்வா க³ரஹகா உபவாத³கா ந ஹோந்தீதி தஸ்ஸேதி. கு³ணபரித⁴ங்ஸனேனாதி விஜ்ஜமானானங் கு³ணானங் வித்த⁴ங்ஸனேன, வினாஸனேனாதி அத்தோ². நனு ச அந்திமவத்து²னாபி உபவாதோ³ கு³ணபரித⁴ங்ஸனமேவாதி? ஸச்சமேதங். கு³ணாதி பனெத்த² ஜானாதி³விஸேஸா உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மா அதி⁴ப்பேதாதி ஸீலபரித⁴ங்ஸனங் விஸுங்

கஹிதங். தேனாஹ “நத்தி² இமேஸங் ஸமணத⁴ம்மோ”திஆதி³. ஸமணத⁴ம்மோதி ச ஸீலஸங்யமங் ஸந்தா⁴ய வத³தி. ஜானங் வாதி யங் உபவத³தி, தஸ்ஸ அரியபா⁴வங் ஜானந்தோ வா. அஜானங் வாதி அஜானந்தோ வா. ஜானநங் அஜானநங் செத்த² அப்பமாணங், அரியபா⁴வோ ஏவ பமாணங். தேனாஹ “உப⁴யதா²பி அரியூபவாதோ³வ ஹோதீ”தி. “அரியோ”தி பன அஜானதோ அது³ட்ட²சித்தஸ்ஸேவ தத்த² அரியகு³ணாபா⁴வங் பவேதெ³ந்தஸ்ஸ கு³ணபரித⁴ங்ஸனங் ந ஹோதீதி தஸ்ஸ அரியூபவாதோ³ நத்தீதி வத³ந்தி. ஸதேகிச்சங் பன ஹோதி கமாபனேன, ந அனந்தரியங் விய அதேகிச்சங்.

ருஜ்ஜதீதி துத³தி, து³க்கங் வேத³னங் உப்பாதே³தீதி அத்தோ². தந்தி தங் தே²ரங், தங் வா கிரியங். ஜானந்தோ ஏவ தே²ரோ “அத்தி² தே, ஆவுஸோ, பதிட்டா²”தி புச்சி². இதரோபி ஸச்சாபி⁴ஸமயோ ஸாஸனே பதிட்டா²தி ஆஹ “ஸோதாபன்னோ அஹ”ந்தி. தே²ரோ தங் கருணாயமானோ “கீணாஸவோ தயா உபவதி³தோ”தி அத்தானங் ஆவிகாஸி.

ஸசே நவகதரா ஹோந்தி தஸ்மிங் விஹாரே பி⁴க்க². ஸம்முகா² அகமாபெந்தேபீதி புரதோ கமாபனே அஸம்ப⁴வந்தேபி. “அகமந்தே”தி வா பாடோ². தங் ஸோதாபன்னஸ்ஸ வஸேன வேதி³தப்பங்.

பரினிப்பு³தமஞ்சட்டா²னந்தி பூஜாகரணட்டா²னங் ஸந்தா⁴யாஹ.

ஸமாதா³தப்ப³ட்டே²ன ஸமாதா³னானி, கம்மானி ஸமாதா³னானி யேஸங், தே கம்மஸமாதா³னா, மிச்சா²தி³ட்டி²வஸேன கம்மஸமாதா³னா, ஹேதுஅத்த²ங் வா அந்தோக³த⁴ங் கத்வா மிச்சா²தி³ட்டி²வஸேன பரே கம்மேஸு ஸமாதா³பகா மிச்சா²தி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தயிமமத்த²ங் தஸ்ஸெந்தோ “மிச்சா²தி³ட்டி²வஸேனா”திஆதி³மாஹ. ஸீலஸம்பன்னோதிஆதி³ பரிபக்கிந்த்³ரியஸ்ஸ மக்³ஸமங்கி³னோ வஸேன வுத்தங். அக்³மக்³ட்டே² பன வுத்தப்ப³மேவ நத்தி². அஞ்ஞந்தி அரஹத்தங். ஏவங்ஸம்பத³ந்தி யதா² தங் அவஸ்ஸம்பா⁴வீ, ஏவமித³ம்பீதி அத்தோ². தங் வாசங் அப்பஹாயாதிஆதீ³ஸு அரியூபவாத³ங் ஸந்தா⁴ய “புன ஏவருபிங் வாசங் ந வக்கா²மீ”தி வத³ந்தோ வாசங் பஜஹதி நாம, “புன ஏவருபங் சித்தங் ந உப்பாதெ³ஸ்ஸாமீ”தி சிந்தெந்தோ சித்தங் பஜஹதி நாம, “புன ஏவருபிங் தி³ட்டி²ங் ந க³ண்ஹிஸ்ஸாமீ”தி பஜஹந்தோ தி³ட்டி²ங் பஜஹதி நாம, ததா² அகரொந்தோ நேவ பஜஹதி, ந படினிஸ்ஸஜ்ஜதி. யதா²ப⁴தங் நிக்கி²த்தோ, ஏவங் நிரயேதி யதா² நிரயபாலேஹி ஆஹரித்வா நிரயே ட²பிதோ, ஏவங் நிரயே ட²பிதோயேவாதி அத்தோ². மிச்சா²தி³ட்டி²வஸேன அகத்தப்ப³ங் நாம பாபங் நத்தி², யதோ ஸங்ஸாரகா²ணுபா⁴வோபி நாம ஹோதீதி ஆஹ “மிச்சா²தி³ட்டி²பரமானி, பி⁴க்க²வே, வஜ்ஜானீ”தி.

“உச்சி²ன்னப⁴வனெத்திகோ, பி⁴க்க²வே, ததா²க³தஸ்ஸ காயோ திட்ட²தி, அயஞ்சேவ காயோ, ப³ஹித்தா⁴ ச நாமருப”ந்தி (தீ³. நி. 1.147) ஏவமாதீ³ஸு விய இத⁴ காய-ஸத்தோ³ கந்த⁴பஞ்சகவிஸயோதி ஆஹ “காயஸ்ஸ பே⁴தா³தி உபாதி³ன்னக்க³ந்த⁴பரிச்சாகா³”தி. அவீதராக³ஸ்ஸ மரணதோ பரங் நாம ப⁴வந்தருபாதா³னமேவாதி ஆஹ “பரங் மரணாதி தத³னந்தரங் அபி⁴னிப்ப³த்திக்க³ந்த⁴க்³ஹணே”தி. யேன திட்ட²தி, தஸ்ஸ உபச்சே²தே³னேவ காயோ பி⁴ஜ்ஜதீதி ஆஹ “காயஸ்ஸ பே⁴தா³தி ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ உபச்சே²தா³”தி.

ஏதி இமஸ்மா ஸுக³ந்தி அயோ, புஞ்ஞந்தி ஆஹ “புஞ்ஞஸம்மதா அயா”தி. அயந்தி ஏதஸ்மா ஸுகா²னீதி அயோ, புஞ்ஞகம்மாதி³ஸுக³ஸாத⁴னங். தேனாஹ “ஸுகா²னங் வா ஆயஸ்ஸ அபா⁴வா”தி. இயதி அஸ்ஸாதி³யதீதி அயோ, அஸ்ஸாதோ³தி ஆஹ “அஸ்ஸாத³ஸஞ்ஞிதோ அயோ”தி.

நாகராஜாதீனந்தி ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஸுபண்ணாதீனங் ஸங்க⁴ஹோ. அஸுரஸதி³ஸந்தி பேதாஸுரஸதி³ஸங். ஸோதி அஸுரகாயோ. ஸப்³ஸமுஸ்ஸயேஹி³ ஸப்³பே³ஹி ஸம்பத்திஸமுஸ்ஸயேஹி. வுத்தவிபரியாயேனாதி “ஸுட்² சரிதங், ஸோப⁴னங் வா சரிதங் அனவஜ்ஜத்தா²”திஆதி³னா “காயது³ச்சரிதேனா²”திஆதி³னங் பதா³னங் வுத்தஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ விபரியாயேன.

நிகமனவசனங் வுத்தஸ்ஸேவத்த²ஸ்ஸ புன வசனந்தி கத்வா. அயமெத்த² ஸங்கே²பத்தோ²தி “தி³ப்³பே³ன சக்கு²னா...பே... பஸ்ஸதீ³தி எத்த² அயங் யதா²வுத்தோ ஸங்கே²பத்தோ².

412. கஸிணாரம்மணந்தி அட்ட²ன்னம்பி கஸிணானங் வஸேன கஸிணாரம்மணங். ஸப்³பாகாரேனாதி “சுத்³ஸவிதே⁴ன சித்தபரித³மனேன அட்ட²ங்க³ஸமன்னாக³மேன பூ⁴மிபாத³பத³முலஸம்பாத³னேனா²தி இமினா ஸப்³பப்பகாரேன. அபி⁴னீஹாரக்க²மங் தி³ப்³சக்கு²ஞாணாபி⁴முக²ங் பேஸனாரஹங் பேஸனயொக்³ங் கத்வா. ஆஸன்னங் காதப்³ந்தி தி³ப்³சக்கு²ஞாணுப்பத்தியா ஸமீபபூ⁴தங் காதப்³ங். தத்த² உபசாரஜ்ஜா²னங் பகுணதரங் கத்வா ஆரம்மணஞ்ச வட்³டே⁴தப்³ங். தேனாஹ “உபசாரஜ்ஜா²னகோ³சரங் கத்வா வட்³டே⁴தவா ட²பேதப்³”ந்தி. தத்தா²தி தஸ்மிங் வட்³டி⁴தே கஸிணாரம்மணே. அப்பனாதி ஜா²னவஸேன அப்பனா. ந ஹி அகதபரிகம்மஸ்ஸ அபி⁴ஞ்ஞாவஸேன அப்பனா இஜ்ஜ²தி. தேனாஹ “பாத³கஜ்ஜா²னநிஸ்ஸயங் ஹோதீ³தி, பாத³கஜ்ஜா²னாரம்மணங் ஹோதீதி அத்தோ². ந பரிகம்மனிஸ்ஸயந்தி பரிகம்மஸ்ஸ தங் கஸிணாரம்மணங் அபஸ்ஸயோ ந ஹோதி. ததா² ஸதி ரூபத³ஸ்ஸனங் ந ஸியா. இமேஸு²தி யதா²வுத்தேஸு தேஜோகஸிணாதீ³ஸு தீஸு கஸிணேஸு. உப்பாதெ³த்வாதி உபசாரஜ்ஜா²னுப்பாத³னேன உப்பாதெ³த்வா. உபசாரஜ்ஜா²னபவத்தியா ஹி ஸத்தி³தி⁴ங் படிபா⁴க³னிமித்துப்பத்தி. தத்தா²தி கஸிணனித்³தே³ஸே.

அந்தோயேவ ரூபக³தங் பஸ்ஸிதப்³ங் ந ப³ஹித்தா⁴ விக்²பாபத்திஹேதுபா⁴வதோ. பரிகம்மஸ்ஸ வாரோ அதிக்கமதீதி இத⁴ பரிகம்மங் நாம யதா²வுத்தகஸிணாரம்மணங் உபசாரஜ்ஜா²னங், தங் ரூபக³தங் பஸ்ஸதோ ந பவத்ததி. கஸிணாலோகவஸேன ச ரூபக³தத³ஸ்ஸனங், கஸிணாலோகோ ச பரிகம்மவஸேனாதி தது³ப⁴யம்பி பரிகம்மஸ்ஸ அப்பவத்தியா ந ஹோதி. தேனாஹ “ததோ ஆலோகோ அந்தரதா⁴யதி, தஸ்மிங் அந்தரஹிதே ரூபக³தம்பி ந தி³ஸ்ஸதீ³தி. ரூபக³தங் பஸ்ஸதோ பரிகம்மஸ்ஸ வாரோ அதிக்கமதி, பரிகம்மமதிக்கந்தஸ்ஸ கஸிணாரம்மணங் ஞாணங் ந ஹோதீதி ரூபக³தங் ந தி³ஸ்ஸதி, கத²ங் பன படிபஜ்ஜிதப்³ந்தி ஆஹ “அதா²னேனா²”திஆதி³. ஏவங் அனுக்கமேனாதி புனப்புனங் பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ ததோ வுட்டா²ய அபி⁴ணஹங் ஆலோகஸ்ஸ ப²ரணவஸேன ஆலோகோ தா²மக³தோ ஹோதி சிரட்டா²யீ. ததா² ச ஸதி தத்த² ஸுசிரம்பி ரூபக³தங் பஸ்ஸதேவ. தேன வுத்தங் “எத்த² ஆலோகோ...பே... ஹோதீ³தி.

ஸ்வாயமத்தோ² திணுக்கபமாய விபா⁴வேதப்³போ³தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ரத்திங் திணுக்காயா²”திஆதி³. தத்த² புனப்புனங் பவேஸனந்தி புனப்புனங் பாத³கஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனங். தா²மக³தாலோகஸ்ஸ யதா²பரிச்சே²தே³ன டா²னந்தி யத்தகங் டா²னங் பரிச்சி²ந்தித்வா கஸிணங் வட்³டி⁴தங், தா²மக³தஸ்ஸ ஆலோகஸ்ஸ தத்தகங் ப²ரித்வா அவட்டா²னங்.

அனாபாத³க³தந்தி ஆபாத³க³மனயொக்³யஸ்ஸ வஸேன வுத்தங். அந்தோகுச்சி²க³தாதி³ பன தத³பா⁴வதோ தேன விஸேஸிதப்³மேவ. ததே³வாதி தி³ப்³சக்கு²மேவ . எத்தா²தி ஏதேஸு ரூபமாரப்³ப⁴ பவத்தசித்தேஸு. ரூபத³ஸ்ஸனஸமத்த²ந்தி ரூபங் ஸபா⁴வதோ

விபா⁴வனஸமத்த²ங் சக்கு²விஞ்ஞாணங் விய. பு³பு³பா⁴க³சித்தானீதி
ஆவஜ்ஜனபரிகம்மஸங்கா²தானி பு³பு³பா⁴க³சித்தானி. தானி ஹி ஆரம்மணங் கரொந்தானிபி
ந யாதா²வதோ தங் விபா⁴வெத்வா பவத்தந்தி ஆவஜ்ஜனஸம்படிச்ச²னசித்தானி விய.

தங் பனேதங் தி³பு³பு³சக்கு². பரிபந்தோ²தி அந்தராயிகோ. ஜா²னவிபு³ப⁴ந்தகோதி
ஜா²னும்மத்தகோ ஜா²னபா⁴வனாமுகே²ன உம்மாது³ப்பத்தோ. அப்பமத்தேன ப⁴விதபு³ப³ந்தி
“தி³பு³பு³சக்கு² மயா அதி⁴க³த²”ந்தி ஸந்தோஸங் அனாபஜ்ஜித்வா
விபஸ்ஸனானுயோக²வஸேன வா ஸச்சாபி⁴ஸமயவஸேன வா அப்பமத்தேன
ப⁴விதபு³ப³ங்.

“ஏவங் பஸ்ஸிதுகாமேனா”திஆதி³னா தி³பு³பு³சக்கு²ஸ்ஸ நானாவஜ்ஜனபரிகம்மஞ்சேவ
தி³பு³பு³சக்கு²ஞாணஞ்ச த³ஸ்ஸிதங், ந தஸ்ஸ உப்பத்திக்கமோதி தங் த³ஸ்ஸேதுங்
“தத்ராய”ந்திஆதி³ வுத்தங். தங் ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா ஸுவிஞ்ஞெய்யமேவ.

சதுபபாதஞாணகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

பகிண்ணகதா²வண்ணனா

413. இத்தி ஏவங் வுத்தப்பகாரேனாதி அத்தோ². தேன “ஸோ ஏவங் ஸமாஹிதே
சித்தே”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.244-245; ம. நி. 1.384, 431-433; பாரா. 12-14) யதா²த³ஸ்ஸிதபாளிக³திங்,
தஸ்ஸா அத்த²விவரணனயஞ்ச பச்சாமஸதி. ஸச்சேஸு விய அரியஸச்சானி க³ந்தே⁴ஸு
உபாதா²னக்க³ந்தா⁴ அந்தோக³தா⁴. தது³ப⁴யே ச ஸபா⁴வதோ, ஸமுத³யதோ,
அத்த²ங்க³மதோ, அஸ்ஸாத³தோ, ஆதீ³னவதோ, நிஸ்ஸரணதோ ச யதா²பு⁴தங்
ஸயம்பு⁴ஞாணேன அவேதி³ அஞ்ஞாஸி படிவிஜ்ஜி² பவேதே³ஸி வாதி ஸாதிஸயேன
பஞ்சக்க³ந்தா⁴வபோ³தே⁴ன ப⁴க³வாவ தோ²மேத³பு³போ³தி ஆஹ “பஞ்சக்க³ந்த⁴விதா³”தி.
ஞத்வா விஞ்ஞெய்யாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தாஸு³தி பஞ்சஸு அபி⁴ஞ்ஞாஸு.
தக்³க³ஹணேனேவ ச பரிப⁴ண்ட³ஞாணானங் க³ஹிதத்தா “பஞ்சா”தி வுத்தங். தேனாஹ
“ஏதாஸு ஹி”திஆதி³.

தத்த² பரிப⁴ண்ட³ஞாணானீதி பரிவாரஞாணானி. யதா² ஹி ஸினேருஸ்ஸ
பரிவாரட்டா²னானி யானி தங்ஸித்தி⁴யா ஸித்தா⁴னி மேக²லட்டா²னானி பரிப⁴ண்டா³னீதி
வுச்சந்தி, ஏவங் இமானிபி தி³பு³பு³சக்கு²ஸித்தி⁴யா ஸித்தா⁴னி தஸ்ஸ பரிப⁴ண்டா³னீதி
வுத்தானி. இதா⁴க³தானீதி எத்த² இதா⁴தி யதா²த³ஸ்ஸிதானி ஸுத்தபதா³னி ஸந்தா⁴ய
வுத்தங். ததோ அஞ்ஞேஸு பன ஸாமஞ்ஞப²லாதீ³ஸு மனோமயஞாணம்பி விஸுங்
அபி⁴ஞ்ஞாஞாணபா⁴வேன ஆக³தங்.

“தேஸு”தி இத³ங் பச்சாமஸனங் கிங் திகானங், உதா³ஹு ஆரம்மணானந்தி? கிஞ்செத்த²
யதி³ திகானங், தத³யுத்தங். ந ஹி திகேஸு அபி⁴ஞ்ஞாஞாணானி பவத்தந்தி. அத²
ஆரம்மணானங், தம்பி அயுத்தங். ந ஹி அஞ்ஞங் உத்³தி³ஸித்வா அஞ்ஞஸ்ஸ பச்சாமஸனங்
யுத்தந்தி. யதா² இச்ச²தி, ததா² ப⁴வது தாவ திகானங், நனு வுத்தங் “ந ஹி திகேஸு
அபி⁴ஞ்ஞாஞாணானி பவத்தந்தி”தி? நாயங் விரோதோ⁴ திகவோஹாரேன
ஆரம்மணானங்யேவ க³ய்ஹமானத்தா. அத² வா பன ஹோது ஆரம்மணானங், நனு வுத்தங்
“ந ஹி அஞ்ஞங் உத்³தி³ஸித்வா அஞ்ஞஸ்ஸ பச்சாமஸனங் யுத்த”ந்தி? அயம்பி ந தோ³ஸோ
யதா²வுத்தகாரணேனேவாதி.

414. அஸதிபி வத்து²பே⁴தே³ பூ⁴மிகாலஸந்தானபே⁴த³வஸேன பி⁴ன்னேஸு
ஸத்தஸு ஆரம்மணேஸு. திகவஸேன ஹேஸு பே⁴தோ³ க³ஹிதோ.

இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ மக்³கா³ரம்மணதாய அபா⁴வதோ இத்⁴ மக்³கா³ரம்மணதிகோ ந லப்³ப⁴தி. தந்தி இத்தி⁴வித⁴ஞாணங். காயங் சித்தஸன்னிஸ்ஸிதங் கத்வாதிஆதீ³ஸு யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வத்தமேவ. உபயோக³லத்³த⁴ந்தி லத்³த⁴உபயோக³வசனங். து³தியாவிப⁴த்திவஸேன வத்தங் “காயங் பரிணாமேதீ”தி. தேனாஹ “ரூபகாயாரம்மணதோ”தி, ரூபகாயஸ்ஸ வண்ணாரம்மணதோதி அத்தோ².

ததே³வ சித்தந்தி யதே³வ காயவஸேன சித்தபரிணாமனே வத்தங் பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங், ததே³வ. ராமகா³மே சேதியங் ட²பெத்வா ஸேஸேஸு ஸத்தஸு சேதியேஸு தா⁴துயோ இத்தி⁴யா ஆஹரித்வா ராஜக³ஹே பூ⁴மிக⁴ரமண்ட³பே கதங் மஹாதா⁴துனிதா⁴னங். “இமே க³ந்தா⁴”திஆதி³னா பச்சப்பன்னே க³ந்தா⁴தி³கே க³ஹெத்வாபி அஸுஸ்ஸனாதி³விஸேஸயுத்தங் அனாக³தமேவ நேஸங் ரூபங் அதி⁴ட்டா²னசித்தஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹோதி அனாக³தாதி⁴ட்டா²னத்தா. வத்தனியஸேனாஸனங் நாம விஞ்ஜா²டவியங் விஹாரோ. து³தி⁴ரஸந்தி து³தி⁴மண்டோ³, தங் அதி⁴ட்ட²ஹந்தஸ்ஸ அனாக³தங் து³தி⁴வண்ணங் ஆரம்மணங் ஹோதி. பச்சப்பன்னாரம்மணங் ஹோதி பச்சப்பன்னஸ்ஸ ரூபகாயஸ்ஸ ஆரம்மணகரணதோ.

ஸகாயசித்தானந்தி அத்தனோ காயஸ்ஸ, சித்தஸ்ஸ ச.

415. ஸத்³தோ³ ச பரித்தோ ஸப்³புஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ காமாவசரபா⁴வதோ. விஜ்ஜமானமேவாதி வத்தமானங்யேவ.

416. ஸோதாபன்னஸ்ஸ சித்தந்தி ஸோதாபன்னஸ்ஸ ஆவேணிகங் சித்தங். ஸகதா³கா³மிஸ்ஸாதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யாவ அரஹதோ நேதப்³பந்தி “ஸகதா³கா³மி அனாகா³மினோ சித்தங் ந ஜானாதி, அனாகா³மி அரஹதோ”தி ஏவங் நேதப்³பங். ஸப்³பேஸந்தி ஸப்³பேஸங் அரியானங் ஜானாதி, கோ பன வாதோ³ அனரியானங். அஞ்ஞோபி ச உபரிமோ அனாகா³மிஆதி³ ஹெட்டி²மஸ்ஸ ஸகதா³கா³மிஆதி³கஸ்ஸ சித்தங் ஜானாதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

அதீதஸ்ஸ, அனாக³தஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஜானநங் ஸம்ப³வதி, பச்சப்பன்னஸ்ஸ பன ந ஸம்ப³வதீதி அதி⁴ப்பாயேன புச்ச²தி “கத³ங் பச்சப்பன்னங் ஆரம்மணங் ஹோதீ”தி. இதரோ யத்த² ஸம்ப³வதி, தங்த³ஸ்ஸனத்த²ங் பச்சப்பன்னங் தாவ விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸெந்தோ “பச்சப்பன்னங் நாம திவித⁴”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² உப்பாத³ட்டி²திப⁴ங்க³ப்பத்தந்தி உப்பாத³ங், டி²திங், ப⁴ங்க³ஞ்ச பத்தங், க³ணத்தயபரியாபன்னந்தி அத்தோ². எத்த³ந்தரே ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா வேதி³தப்³பா³தி எத்த³ந்தரே பவத்தா ரூபஸந்ததிவாரா ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா நாமாதி வேதி³தப்³பா³தி அத்தோ². ஆலோகட்டா²னதோ ஓவரகங் பவிட்ட²ஸ்ஸ பகே³வ தத்த² நிஸின்னஸ்ஸ விய யாவ ரூபக³தங் பாகடங் ஹோதி. தத்த² உபட்³ட⁴வேலா அவிபூ⁴தவாரா, உபட்³ட⁴வேலா விபூ⁴தவாரா, தது³ப⁴யங் க³ஹெத்வா “த்³வே ஸந்ததிவாரா”தி வத்தங். தயித³ங் ந ஸப்³புஸாதா⁴ரணங், ஏகச்சஸ்ஸ ஸீக⁴ம்பி பாகடங் ஹோதீதி “ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா”தி ஏகக்³ஹணம்பி கதங், அதிபரித்தஸபா⁴வஉதுஆதி³ஸமுட்டா²னா வா ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா வேதி³தப்³பா³.

தீரே அக்கந்தஉத³கலேகா² நாம காலுஸ்ஸியங் க³தா தீரஸமீபே உத³கராஜி. யாவ ந விப்பஸீத³தீதி காலுஸ்ஸியவிக³மேன யாவ விப்பஸன்னா ந ஹோதி. கேசி பன “அதிந்தே தீரே அல்லபாதே³ன அக்கந்தே யாவ பாதே³ உத³கலேகா² ந விப்பஸீத³தி, ந ஸங்ஸீத³தி, ந லூபஸம்மதீ”தி ஏவமெத்த² அத்த²ங் வத³ந்தி. தே பனேதே கிரியாபே⁴தே³ன வத்தா காலவிஸேஸா, ந அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸமஸமா, ஊனாதி⁴கபா⁴க³வந்தோவ து³ட்ட²ப³பா³.

த்வே தயோ ஜவனவாரா காமாவசரஜவனவஸேன வேதி³தப்³பா³, ந இதரஜவனவஸேன. ந ஹி தே பரிமிதகாலா, அனந்தரா பவத்தப்⁴வங்கா³த்யோபி தத³ந்தோக³தா⁴வ த³ட்ட²ப்³பா³. தது³ப்⁴யந்தி ரூபாரூபஸந்ததித்³வயங்.

ஏகப்⁴வபரிச்சின்னந்தி படிஸந்தி⁴சுதிபரிச்சின்னங். ஏகப்⁴வபரியாபன்னங் த⁴ம்மஜாதங் ஏதரஹீதி வத்தப்³பங் அத்தா⁴பச்சப்பன்னங் நாம. மனோதி ஸஸம்பயுத்தங் விஞ்ஞாணமாஹ. த⁴ம்மாதி ஆரம்மணத⁴ம்மா. மனோதி வா மனாயதனங். த⁴ம்மாதி வேதனாத்யோ அருபக்கந்தா⁴. உப்⁴யமேதங் பச்சப்பன்னந்தி அத்தா⁴பச்சப்பன்னங் ஹொந்தங் ஏதங் உப்⁴யங் ஹொதீதி அத்தோ². விஞ்ஞாணந்தி நிகந்திவிஞ்ஞாணங். தஞ்ஹி தஸ்மிங் பச்சப்பன்னே சந்த்³ராக³வஸேன படிபுத்த⁴ங் ஹொதி. அபி⁴னந்த³தீதி தண்ஹாதி³ட்டா²பி⁴னந்த³னாஹி அபி⁴னந்த³தி. ததா²பு⁴தோ ச வத்து²பரிஞ்ஞாய அபா⁴வதோ தேஸு பச்சப்பன்னேஸு த⁴ம்மேஸு ஸங்ஹீரதி தண்ஹாதி³ட்ட²ஹி ஆக³ட்ட⁴யதி. எத்த² ச த்வாத்ஸாயதனானங் “ஏதங் பச்சப்பன்ன”ந்தி (ம. நி. 3.284) ஆக³த்ததா தத்த² பவத்தோ சந்த்³ராகோ³ அத்தா⁴பச்சப்பன்னாரம்மணோ, ந கணபச்சப்பன்னாரம்மணோதி விஞ்ஞாயதீதி த்ஸ்ஸெந்தோ “யங் ஸந்தா⁴ய ப⁴த்தே³கரத்தஸுத்தே...பே... ஸங்ஹீரதீதி வுத்த”ந்தி ஆஹ. “பச்சப்பன்னஞ்ச யோ த⁴ம்மங், தத்த² தத்த² விபஸ்ஸதீ”தி (ம. நி. 3.272, 285) எத்தா²பி விபஸ்ஸனாசித்தங் கணபச்சப்பன்னங், விபஸ்ஸிதப்³பு⁴ம்மா அத்தா⁴பச்சப்பன்னாதி க³ஹேதப்³பங். அஞ்ஞதா² விபஸ்ஸனாவ ந ஸம்ப⁴வெய்ய. “கணபச்சப்பன்னங் பாஸியங் ஆக³த”ந்தி ந வுத்தங் தஸ்ஸ வஸேன ஆரம்மணகரணஸ்ஸ அட்ட²கதா²யங் அனாக³த்ததா.

கேசீதி அப⁴யகி³ரிவாஸினோ. ஏகக்க²ணே சித்தங் உப்பஜ்ஜதீதி இத்தி⁴சித்தஸ்ஸ உப்பத்திஸமகாலமேவ பரசித்தஸ்ஸபி உப்பத்திஸம்ப⁴வதோதி யுத்தித்³ஸ்ஸனங். யதா² ஆகாஸேதிஆதி³ ஸதி³ஸுதா³ஹரணங். தங் பன தேஸங் வசனங் அயுத்தங். கஸ்மா? மக்³பு³லவிதி²தோ அஞ்ஞத்த² அனிட்டே² டா²னே ஆவஜ்ஜனஜவனானங் நானாரம்மணபா⁴வப்பத்திதோ³ஸதோதி யுத்திவசனங்.

யதி³ ஏவங் கத²ங் சேதோபரியஞாணங் பச்சப்பன்னாரம்மணங் ஹொதீதி ஆஹ “ஸந்ததிபச்சப்பன்னங் பனா”திஆதி³. அத்தா⁴பச்சப்பன்னங் பன ஜவனவாரேன தீ³பேதப்³பங், ந ஸகலேன பச்சப்பன்னத்து⁴னாதி அதி⁴ப்பாயோ.

தத்ராயங் தீ³பனாதிஆதி³ ஜவனவாரஸ்ஸ அத்தா⁴பச்சப்பன்னபா⁴வதீ³பனமு²கே²ன இத்தி⁴சித்தஸ்ஸ பவத்திஆகாரதீ³பனங். இதரானீதி ஆவஜ்ஜனபரிகம்மசித்தானி. எத்த² ச “கேசீ”தி யதி³பி அப⁴யகி³ரிவாஸினோ அதி⁴ப்பேதா, தே பன சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணங் ந இச்சந்தீதி “டி²திக்க²ணே வா படிவிஜ்ஜ²தீ”தி ந வத்தப்³பங் ஸியா. ததா² யே “இத்தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்க²ணே சித்தங் உப்பஜ்ஜதீ”தி வத³ந்தி, தேஸங் “டி²திக்க²ணே வா ப⁴ங்க³க்க²ணே வா படிவிஜ்ஜ²தீ”தி வசனங் ந ஸமேதி. ந ஹி தஸ்மிங் கணத்³வயே உப்பஜ்ஜமானங் பரசித்தேன ஸஹ ஏகக்க²ணே உப்பஜ்ஜதி நாமாதி. டி²திப⁴ங்க³க்க²ணேஸு ச உப்பஜ்ஜமானங் ஏகதே³ஸங் பச்சப்பன்னாரம்மணங், ஏகதே³ஸங் அதீதாரம்மணங் ஆபஜ்ஜதி. யஞ்ச வுத்தங் “பரஸ்ஸ சித்தங் ஜானிஸ்ஸாமீதி ராஸிவஸேன மஹாஜனஸ்ஸ சித்தே ஆவஜ்ஜிதே”தி, எத்த² ச மஹாஜனோ அத்த²தோ பரே அனேகபுக்³லாதி “பரேஸங் சித்தங் ஜானிஸ்ஸாமீ”தி ஆவஜ்ஜனப்பவத்தி வத்தப்³பா³ ஸியா. அதா²பி பரஸ்ஸாதி மஹாஜனஸ்ஸாதி அத்தோ² ஸம்ப⁴வெய்ய, ததா²பி தஸ்ஸ ஏகபுக்³லஸ்ஸேவ வா சித்தராஸிங் ஆவஜ்ஜித்வா ஏகஸ்ஸ படிவிஜ்ஜ²னங் அயுத்தங். ந ஹி ராஸிஆவஜ்ஜனங் ஏகதே³ஸாவஜ்ஜனங் ஹொதீதி, தஸ்மா தேஹி “மஹாஜனஸ்ஸ சித்தே ஆவஜ்ஜிதே”திஆதி³ ந வத்தப்³பங்.

யங் பன தே வத³ந்தி “யஸ்மா இத்³தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்²ணே சித்தங் உப்பஜ்ஜதி”தி. தத்தா²யங் அதி⁴ப்பாயோ யுத்தோ ஸியா, சேதோபரியஞாணலாபீ⁴ பரஸ்ஸ சித்தங் ஞாதுகாமோ பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய அதீதாதி³விபா⁴கங் அகத்வா சித்தஸாமஞ்ஞேன “இமஸ்ஸ சித்தங் ஜானாமி, இமஸ்ஸ சித்தங் ஜானாமீ”தி பரிகம்மங் கத்வா புன பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய ஸாமஞ்ஞேனேவ சித்தங் ஆவஜ்ஜித்வா திண்ணங், சதுன்னங் வா பரிகம்மானங் அனந்தரா சேதோபரியஞாணேன பரசித்தங் படிவிஜ்ஜதி விபா⁴வேதி ரூபங் விய தி³ப்³சக்கு²னா. ததோ பரங் பன காமாவசரசித்தேஹி ஸராகா³தி³வவத்தா²னங் ஹோதி நீலாதி³வவத்தா²னங் விய. தத்த² தி³ப்³சக்கு²னா தி³ட்ட²ஹத³யவத்து²ரூபஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ அபி⁴முகீ²பூ⁴தஸ்ஸ சித்தஸாமஞ்ஞேன சித்தங் ஆவஜ்ஜயமானங் ஆவஜ்ஜனங் அபி⁴முகீ²பூ⁴தங் விஜ்ஜமானங் சித்தங் ஆரம்மணங் கத்வா சித்தங் ஆவஜ்ஜேதி. பரிகம்மானி ச தங் தங் விஜ்ஜமானங் சித்தங் சித்தஸாமஞ்ஞேனேவ ஆரம்மணங் கத்வா சித்தஜானபரிகம்மானி ஹுத்வா பவத்தந்தி. சேதோபரியஞாணங் பன விஜ்ஜமானங் சித்தங் படிவிஜ்ஜந்தங் விபா⁴வெந்தங் தேன ஸஹ ஏகக்²ணே ஏவ உப்பஜ்ஜதி.

தத்த² யஸ்மா ஸந்தானஸ்ஸ ஸந்தானக்³ஹணதோ ஏகத்தவஸேன ஆவஜ்ஜனாதீ³னி “சித்த”ந்தவேவ பவத்தானி. தஞ்ச சித்தமேவ, யங் சேதோபரியஞாணேன விபா⁴விதங். தஸ்மா ஸமானாகாரப்பவத்திதோ ந அனிட்டே² மக்³க³புலவீதி²தோ அஞ்ஞஸ்மிங் டா²னே நானாரம்மணதா ஆவஜ்ஜனஜவனானங் ஹோதி. பச்சப்பன்னாரம்மணஞ்ச பரிகம்மங் பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோதி ஸித்³த⁴ங் ஹோதி. அதீத்திகோ ச ஏவங் உப்பன்னோ ஹோதி. அஞ்ஞதா² ஸந்ததிபச்சப்பன்னே, அத்³தா⁴பச்சப்பன்னே ச “பச்சப்பன்ன”ந்தி இத⁴ வச்சமானே அதீதானாக்தானஞ்ச பச்சப்பன்னதா ஆபஜ்ஜெய்ய. ததா² ச ஸதி “பச்சப்பன்னோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி வத்தப்³ங் ஸியா, ந ச தங் வுத்தங். “அதீதோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ. புரிமா புரிமா அதீதா க²ந்தா⁴ பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் பச்சப்பன்னானங் க²ந்தா⁴னங் அனந்தர ...பே... அனுலோமங் கொ³த்ரபு⁴ஸ்ஸா”திஆதி³ வசனதோ (பட்டா². 2.18.5) ந அத்³தா⁴ஸந்ததிபச்சப்பன்னெஸ்வேவ ச அனந்தராதீதா சத்தாரோ க²ந்தா⁴ அதீதாதி விஞ்ஞாயந்தி. ந ச அபி⁴த⁴ம்மமாதிகாயங் (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 18-19) ஆக³தஸ்ஸ பச்சப்பன்னபத³ஸ்ஸ அத்³தா⁴ஸந்ததிபச்சப்பன்னபத³த்த²தா கத்த²சி பாலியங் வுத்தா. தஸ்மா தேஹி இத்³தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்²ணே சித்துப்பத்தியா சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சப்பன்னாரம்மணதா வுத்தா. யதா³பன “யங் இமஸ்ஸ சித்தங் பவத்தங், தங் ஜானாமி. யங் ப⁴விஸ்ஸதி, தங் ஜானாமீ”தி வா ஆபோ⁴கங் கத்வா பாத³கஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனாதீ³னி கரோதி, ததா³ ஆவஜ்ஜனபரிகம்மானி, சேதோபரியஞாணஞ்ச அதீதானாக்தாரம்மணானேவ ஹோந்தி ஆவஜ்ஜனேனேவ விபா⁴கஸ்ஸ கத்ததா.

யே பன “இத்³தி⁴மா பரஸ்ஸ சித்தங் ஜானிதுகாமோ ஆவஜ்ஜேதி, ஆவஜ்ஜனங் க²ணபச்சப்பன்னங் ஆரம்மணங் கத்வா தேனேவ ஸஹ நிருஜ்ஜதி. ததோ சத்தாரி, பஞ்ச வா ஜவனானி, யேஸங் பச்சி²மங் இத்³தி⁴சித்தங், ஸேஸானி காமாவசரானி, தேஸங் ஸப்³பே³ஸம்பி ததே³வ நிருத்³த⁴ங் சித்தங் ஆரம்மணங் ஹோதி, ந ச தானி நானாரம்மணானி ஹோந்தி அத்³தா⁴னவஸேன பச்சப்பன்னாரம்மணத்தா”தி இத³ங் வசனங் நிஸ்ஸாய “ஆவஜ்ஜனஜவனானங் பச்சப்பன்னாதீதாரம்மணபா⁴வேபி நானாரம்மணதாபா⁴வோ விய ஏகத்³விதிசதுபஞ்சசித்தக்க²ணானாக³தேஸுபி சித்தேஸு ஆவஜ்ஜிதேஸு ஆவஜ்ஜனஜவனானங் யதா³ஸம்ப⁴வங் அனாக³தபச்சப்பன்னாதீதாரம்மணபா⁴வேபி நானாரம்மணதா ந ஸியா. தேன

சதுபஞ்சசித்தக்கணானாகதே ஆவஜ்ஜிதே அனாகதாரம்மணபரிகம்மானந்தரங்
கணபச்சப்பன்னாரம்மணங் சேதோபரியஞாணங் ஸித்த⁴ந்தி வத³ந்தி. தேஸங் வாதோ³
“அனாகதாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன
பச்சயோ, பச்சப்பன்னாரம்மணோ த⁴ம்மோ அதீதாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ
ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ”தி இமேஸங் பஞ்ஹானங் அனுத்த⁴டத்தா, கணனாய ச
“ஆஸேவனே தீணீ”தி (பட்டா². 2.19.39) வுத்தத்தா ந ஸிஜ்ஜ²தி. ந ஹி
குஸலகிரியாமஹக்க³தங் அனாஸேவனங் அதீ²தி. ஏதஸ்ஸ ச வாத³ஸ்ஸ
நிஸ்ஸயபா⁴வோ ஆவஜ்ஜனஜவனானங் கணபச்சப்பன்னநிருத்த⁴ரம்மணதாவசனஸ்ஸ ந
ஸிஜ்ஜ²தி, “யங் பவத்தங், பவத்திஸ்ஸதி சா”தி விஸேஸங் அகத்வா கஹ்ணே
ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ அனாகதக்க³ஹணாபா⁴வங், தத³பா⁴வா ஜவனானம்பி
வத்தமானக்க³ஹணாபா⁴வஞ்ச ஸந்தா⁴யேவ தஸ்ஸ வுத்தத்தா. ததா³ ஹி
பா⁴வங்க³சலனானந்தரங் அபி⁴முகீபூ⁴தமேவ சித்தங் ஆரப்³பா⁴ ஆவஜ்ஜனா பவத்தீதி
ஜானநசித்தஸ்ஸபி வத்தமானாரம்மணபா⁴வே ஆவஜ்ஜனஜானநசித்தானங்
ஸஹட்டா²னதோ³ஸாபத்தியா, ராஸிஏகதே³ஸாவஜ்ஜனபடிவேதே⁴
ஸம்பத்தஸம்பத்தாவஜ்ஜனஜானநே ச அனிட்டே² டா²னே ஆவஜ்ஜனஜவனானங்
நானாரம்மணபா⁴வதோ³ஸாபத்தியா ச யங் வுத்தங் “கணபச்சப்பன்னங் சித்தங்
சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹோதீ”தி, தங் அயுத்தந்தி படிக்கி²பித்வா
யதா³வுத்ததோ³ஸாபத்திங், காலவஸேன ச அத்³தா⁴ஸந்திபச்சப்பன்னாரம்மணத்தா
நானாரம்மணதாபா⁴வங் தி³ஸ்வா ஆவஜ்ஜனஜவனானங் வத்தமானதங்
நிருத்த⁴ரம்மணபா⁴வோ வுத்தோதி. தம்பி வசனங் புரிமவாதி³னோ நானுஜானெய்யங்.
தஸ்மிங் ஹி ஸதி “ஆவஜ்ஜனா குஸலான”ந்திஆதீ³ஸு (பட்டா² 1.1.417) விய
அஞ்ஞபத³ஸங்க³ஹிதஸ்ஸ அனந்தரபச்சயவிதா⁴னதோ “பச்சப்பன்னாரம்மணஆவஜ்ஜனா
அதீதாரம்மணானங் கந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி ச வத்தப்³பங் ஸியா, ந ச
வுத்தந்தி.

கஸ்மா பனேவங் சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சப்பன்னாரம்மணதா விசாரிதா, நனு
“அதீதோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ, அனாகதோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ
த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.18.2) ஏதேஸங் விபா⁴ங்கே³ஸு
“அதீதா கந்தா⁴ இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ
புப்³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய
ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, அனாகதா கந்தா⁴ இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ
சேதோபரியஞாணஸ்ஸ அனாகதங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன
பச்சயோ”தி, உப்பன்னத்திகே ச “அனுப்பன்னா கந்தா⁴ உப்பாதி³னோ கந்தா⁴
இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ அனாகதங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய
ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.17.3) சேதோபரியஞாணக்க³ஹணங் கத்வா
“பச்சப்பன்னோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸா”தி (பட்டா². 2.18.3) ஏதஸ்ஸ
விபா⁴ங்கே³ “பச்சப்பன்னா கந்தா⁴ இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய
ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.18.3), உப்பன்னத்திகே ச “உப்பன்னா கந்தா⁴
இத்தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.17.2)
எத்தகஸ்ஸேவ வுத்தத்தா பச்சப்பன்னே சித்தே சேதோபரியஞாணங் நப்பவத்தீதி
விஞ்ஞாயதி. யதி³ ஹி பவத்தெய்ய, புரிமேஸு விய இதரேஸு ச
சேதோபரியஞாணக்க³ஹணங் கத்தப்³பங் ஸியாதி? ஸச்சங் கத்தப்³பங்,
நயத³ஸ்ஸனவஸேன பன தங் ஸங்கி²த்தந்தி அஞ்ஞாய பானியா விஞ்ஞாயதி.

“அதீதாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, அனாகுதாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ, பச்சுப்பன்னாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னாரம்மணஸ்ஸா”தி (பட்டா². 2.19.20-22) ஏதேஸங் ஹி விப⁴ங்கே³ஸு “சேதோபரியஞாணேன அதீதாரம்மணபச்சுப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ சித்தங் ஜானாதி, அதீதாரம்மணா பச்சுப்பன்னா க²ந்தா⁴ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, சேதோபரியஞாணேன அனாகுதாரம்மணபச்சுப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ சித்தங் ஜானாதி, அனாகுதாரம்மணா பச்சுப்பன்னா க²ந்தா⁴ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, சேதோபரியஞாணேன பச்சுப்பன்னாரம்மணபச்சுப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ சித்தங் ஜானாதி, பச்சுப்பன்னாரம்மணா பச்சுப்பன்னா க²ந்தா⁴ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.19.20-22) சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சுப்பன்னாரம்மணே பவத்தி வுத்தாதி. தேனேவாயங் விசாரணா கதாதி வேதி³தப்³பா³.

417. தேஸந்தி தேஸு த்³வீஸு ஞாணேஸுதி நித்தா⁴ரணே ஸாமிவசனங். சித்தமேவ ஆரம்மணங் சேதோபரியஞாணத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ. தேனாஹ “அஞ்ஞங் க²ந்தா⁴ங் வா க²ந்தா⁴ப்படிபுத்த⁴ங் வா ந ஜானாதி”தி. தத்த² க²ந்தா⁴ப்படிபுத்த⁴ங் நாமகொத்தாதி³. யதி³ ஏவங் கத²ங் மக்³காரம்மணந்தி ஆஹ “மக்³கஸம்பயுத்தசித்தாரம்மணத்தா பன பரியாயதோ மக்³காரம்மணந்தி வுத்த”ந்தி. சேதனாமத்தமேவ ஆரம்மணங், ததா² ஹி தங் “யதா²கம்மூபக³ஞாண”ந்தி வுச்சதீதி அதி⁴ப்பாயோ. க²ந்தா⁴ப்படிபுத்தே⁴ஸுதி எத்த² நிப்³பா³னம்பி க²ந்தா⁴ப்படிபுத்த⁴மேவ. க²ந்தே⁴ஹி விஸயீகதத்தாதி வத³ந்தி. ததா² ஹி வுத்தங் அட்ட²ஸாலினியங் “அதீதே புத்தா⁴ மக்³கங் பா⁴வயிங்ஸு, ப²லங் ஸச்சா²கங்ஸு, அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா⁴துயா பரினிப்³பா³யிங்ஸுதி சி³ன்னவடுமகானுஸ்ஸரணவஸேன மக்³க³ப²லனிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணதோபி அப்பமாணாரம்மண”ந்தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 1421). தத்த² மக்³க³ப²லபச்சவெக்க²ணானி தாவ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணேன மக்³க³ப²லேஸு ஞாணேஸு பவத்தந்தி. நிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணஞ்ச நிப்³பா³னாரம்மணேஸு அப்பமாணத⁴ம்மேஸு ஞாணேஸுதி மக்³கா³தி³பச்சவெக்க²ணானி புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ அப்பமாணாரம்மணதங் ஸாதெ⁴ந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. “அப்பமாணா க²ந்தா⁴ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”இச்சேவ (பட்டா². 9.12.58) ஹி வுத்தங், ந வுத்தங் “நிப்³பா³ன”ந்தி. தஸ்மா புப்³பே³னிவாஸஞாணேன ஏவ மக்³க³ப²லபச்சவெக்க²ணகிச்சே வுச்சமானேபி நிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணதா ந ஸக்கா வத்துங். அட்ட²கதா²யங் பன நிப்³பா³னாரம்மணதா நித³ஸ்ஸிதா.

குஸலா க²ந்தா⁴தி இத்தி⁴வித⁴புப்³பே³னிவாஸானாகுதங்ஸஞாணாபெக்கோ² ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோ, ந சேதோபரியயதா²கம்மூபக³ஞாணாபெக்கா²தி தேஸங் சதுக்க²ந்தா⁴ரம்மணபா⁴வஸ்ஸ அஸாத⁴கோதி சே? ந, அஞ்ஞத்த² “அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ ச சேதோபரியஞாணஸ்ஸ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ அனாகுதங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.6.72), “ஸவிதக்கவிசாரா க²ந்தா⁴ ச விதக்கோ ச சேதோபரியஞாணஸ்ஸ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ அனாகுதங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.6.73) ச வுத்தத்தா சேதோபரியஞாணாபெக்கா²பி ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோதி இமஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ ஸித்தி⁴தோ. ஏவம்பி யதா²கம்மூபக³ஞாணஸ்ஸ “அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ சா”திஆதீ³ஸு அவுத்தத்தா சதுக்க²ந்தா⁴ரம்மணதா ந ஸிஜ்ஜதீதி? ந, தத்த² அவசனஸ்ஸ அஞ்ஞகாரணத்தா. யதா²கம்மூபக³ஞாணேன ஹி கம்மஸங்ஸட்டா² சத்தாரோ க²ந்தா⁴ கம்மமுகே²ன க³ய்ஹதி.

தஞ்ஹி யதா² சேதோபரியஞாணங் புரிமபரிகம்மவஸேன அவிதக்காதி³விபா⁴க³ங், ஸராகா³தி³விபா⁴க³ஞ்ச சித்தங் விபா⁴வேதி, ந ஏவங் விபா⁴க³ங் விபா⁴வேதி. கம்மவஸேனேவ பன ஸமுதா³யங் விபா⁴வேதி, தஸ்மா “அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ சா”திஆதி³கே விபா⁴க³கரணே தங் ந வுத்தங், ந சதுக்க²ந்தா⁴னாரம்மணதோதி. இதுங் பனஸ்ஸ அகாரணந்தி கேசி. தத்தா²பி “புப்பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ யதா²கம்முபக³ஞாணஸ்ஸ அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸா”தி பட²ந்தி ஏவ. ந ஹி தங் குஸலாகுஸலவிபா⁴க³ங் விய ஸவிதக்காதி³விபா⁴க³ங் கம்மங் விபா⁴வேதுங் அஸமத்த²ங். து³ச்சரிதஸுசரிதவிபா⁴வனம்பி ஹி லோபா⁴தி³அலோபா⁴தி³ஸம்பயோக³விபா⁴க³விஸேஸவிபா⁴வனங் ஹோதீதி.

“புப்பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணங் நாமகொ³த்தானுஸ்ஸரணகாலே ந வத்தப்பா³ரம்மண”ந்தி எத்தகமேவ அட்ட²கதா²யங் வுத்தங். நாமகொ³த்தங் பன க²ந்தா⁴பனிப³ந்தோ⁴ ஸம்முதிஸித்³தோ⁴ ப்யஞ்ஜனத்தோ², ந ப்யஞ்ஜனந்தி. அயமெத்த² அம்ஹாகங் க²ந்தீதி ஆசரியஸ்ஸாயங் அத்தனோ மதி. யங் பன வுத்தங் “ந ப்யஞ்ஜன”ந்தி, தஸ்ஸ ஸமத்த²னங் “ப்யஞ்ஜனஞ்ஹி”திஆதி³.

419. காமாவசரே நிப்ப³த்திஸ்ஸதீதி நிப்ப³த்திக்க²ந்த⁴ஜானநமாஹ.

420. எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் அஜ்ஜத்தாரம்மணத்திகவஸேன அபி⁴ஞ்ஞாஞாணாநங், ஆரம்மணவிசாரே. “அஜ்ஜத்தாரம்மணஞ்சேவ ப³ஹித்³தா⁴ரம்மணஞ்சா”தி ஏகஜ்ஜங் க³ஹெத்வா யங் வுத்தங் போராணட்ட²கதா²யங், தங் “காலேன...பே... ஹோதியேவா”தி இமினா அதி⁴ப்பாயேன வுத்தந்தி அத்தோ². ந ஹி அஜ்ஜத்தப³ஹித்³தா⁴ நாம விஸுங் ஏகங் அத்தி², நாபி தங் ஏகஜ்ஜங் ஆரம்மணங் கரீயதீதி. யதி³ ஏவங் திகோ ஏவ ந பூரதி பத³த்³வயாஸங்க³ஹிதஸ்ஸ ததியஸ்ஸ அத்த²ந்தரஸ்ஸ அபா⁴வதோ, ந, பகாரபே⁴த³விஸயத்தா திகனித்³தே³ஸஸ்ஸ. ததா² ஹி அட்ட²கதா²யங் “தே ஏவ திப்பகாரேபி த⁴ம்மே”தி வுத்தங். தே ஏவ அஜ்ஜத்தாதி³வஸேன திவிதே⁴பி த⁴ம்மேதி அத்தோ². எத்த² ஹி “தே ஏவ த⁴ம்மே”தி அவத்வா “திப்பகாரே”தி வசனங் பகாரபே⁴த³னிப³ந்த⁴னா அயங் திகதே³ஸனாதி த³ஸ்ஸனத்த²ங். யதா² ஹி குஸலத்திகாதி³னங் தே³ஸனா யதா²ரஹங் த⁴ம்மானங் ஜாதிஸம்பயோக³ப்பஹாநஸிக்கா²பூ⁴மிஆரம்மணப்பபே⁴த³னியமகாலாதி³பே⁴த³னிப³ந்த⁴னா, ந ஏவமயங் ஜாதிஆதி³பே⁴த³னிப³ந்த⁴னா, நாபி ஸனித³ஸ்ஸனத்திகஹேதுது³காதி³தே³ஸனா விய ஸபா⁴வாதி³பே⁴த³னிப³ந்த⁴னா, அத² கோ² பகாரபே⁴த³னிப³ந்த⁴னா. பஞ்சேவ ஹி க²ந்தா⁴ ஸஸந்திபரியாபன்னதங் உபாதா³ய “அஜ்ஜத்தா”தி வுத்தா, பரஸந்திபரியாபன்னதங் உபாதா³ய “ப³ஹித்³தா⁴”தி, தது³ப⁴யங் உபாதா³ய “அஜ்ஜத்தப³ஹித்³தா⁴”தி. தேனாஹ “அனிந்த³ரியப³த்³த⁴ருபஞ்ச நிப்பா³னஞ்ச ட²பெத்வா ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஸியா அஜ்ஜத்தா, ஸியா ப³ஹித்³தா⁴, ஸியா அஜ்ஜத்தப³ஹித்³தா⁴”தி (த⁴. ஸ. 1435). நனு செத்த² அத்த²ந்தராபா⁴வதோ, பகாரந்தரஸ்ஸ ச அனாமட்ட²த்தா ததியோ ராஸி நத்தீதி? நயித³மேவங். யதி³பி ஹி பட²மபதே³ன அஸங்க³ஹிதஸங்க³ஹ்ணவஸேன து³தியபத³ஸ்ஸ பவத்தத்தா ஸப்³பே³பி ஸபா⁴வத⁴ம்மா பத³த்³வயேனேவ பரிக்க³ஹிதா, தேஹி பன விஸுங் விஸுங் க³ஹிதத⁴ம்மே ஏகஜ்ஜங் க³ஹ்ணவஸேன ததியபத³ங் வுத்தந்தி அத்தே²வ ததியோ ராஸி. ந ஹி ஸமுதா³யோ அவயவோ ஹோதி, பி⁴ன்னவத்து²கே பன த⁴ம்மே அதி⁴ட்டா²னபே⁴த³ங் அமுஞ்சித்வா ஏகஜ்ஜங் க³ஹ்ணங் ந ஸம்ப⁴வதீதி காலேன அஜ்ஜத்தங், காலேன ப³ஹித்³தா⁴ ஜானநகாலேதி வுத்தந்தி த³ட்ட²ப³ங்.

அபி⁴ஞ்ஞானித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்ட²தா.

இதி தேரஸமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

14. க²ந்த³னித்³தே³ஸவண்ணனா

பஞ்ஞாகதா³வண்ணனா

421. ஸப்³பா³காரேனாதி உபசாராகாரோ, அப்பனாகாரோ, வஸ்பா³வாகாரோ, விதக்காதி³ஸமதிக்கமாகாரோ, ரூபாதீ³ஹி விரஜ்ஜனாகாரோ, சுத்³த³ஸதா³ சித்தஸ்ஸ பரித³மனாகாரோ, பஞ்சவித³ஆனிஸங்ஸாதி³க³மாகாரோதி ஏவமாதி³னா ஸப்³போ³ன பா³வனாகாரேன.

தத³னந்தராதி “சித்தங் பஞ்ஞ”ந்தி ஏவங் தே³ஸனாக்கமேன, படிபத்திக்கமேன ச தஸ்ஸ ஸமாதி³ஸ்ஸ அனந்தரா. பஞ்ஞா பா³வேதப்³பா³ ஸமாதி³பா³வனாய ஸமன்னாக³தேன பி³க்கு³னாதி ஸம்ப³ந்தோ³. “பஞ்ஞஞ்ச பா³வய”ந்தி ஏவங் அதிஸங்கே³பதே³ஸிதத்தா, காதா³வண்ணனாயங் வா “ஸமாதி³ஸிலாயங் ஸுனிஸிதங் விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாஸத்த²”ந்தி ஏவங் அதிவிய ஸங்கே³பேன பா³ஸிதத்தா அயங் ஸா பஞ்ஞாதி ஸபா³வதோ விஞ்ஞாதும்பி தாவ ந ஸுகரா. பா³வனாவிதா³னஸ்ஸ பன அத³ஸ்ஸிதத்தா பகே³வ பா³வேதுங் ந ஸுகராதி ஸம்ப³ந்தோ³. புச்ச³னட்டே³ன பஞ்ஹா, கம்மங் கிரியா கரணங், பஞ்ஹாவ கம்மங் பஞ்ஹாகம்மங், புச்ச³னபயோகோ³தி அத்தோ².

கா பஞ்ஞாதி ஸரூபபுச்ச³². கேனட்டே³ன பஞ்ஞாதி கேன அத்தே³ன பஞ்ஞாதி வுச்சதி, “பஞ்ஞா”தி பத³ங் கங் அபி³தெ³ய்யத்த³ங் நிஸ்ஸாய பவத்தந்தி அத்தோ². ஸா பனாயங் பஞ்ஞா ஸபா³வதோ, கிச்சதோ, உபட்ட³னாகாரதோ, ஆஸன்னகாரணதோ ச கத³ங் ஜானிதப்³பா³தி ஆஹ “கானஸ்ஸா லக்க³ணரஸபச்சபட்ட³னபத³ட்ட³னானீ³தி. கதிவிதா³தி பபே³த³புச்ச³². கஸ்மா பனெத்த² ஸங்கிலேஸவோத³னபுச்ச³² ந க³ஹிதாதி? வுச்சதே - லோகுத்தராய தாவ பஞ்ஞாய நத்தே³வ ஸங்கிலேஸோ. அஸதி ச தஸ்மிங் குதோ வோத³னபுச்ச³²தி தது³ப³யங் ந க³ஹிதங். லோகியாய பன தானி பா³வனாவிதா³னே ஏவ அந்தோக³தா³னீதி கத்வா விஸுங் ந க³ஹிதானி மக்³கா³மக்³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தி³அந்தோக³த³த்தா , ஸமாதி³பா³வனாயங் வா வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³பா³னீதி ந க³ஹிதானி. படிபத்தி நாம தி³ட்ட³னிஸங்ஸே ஏவ ஹோதீ³தி ஆஹ “பஞ்ஞாபா³வனாய கோ ஆனிஸங்ஸோ”தி.

422. தத்³ராதி தஸ்மிங், தஸ்ஸ வா பஞ்ஹாகம்மஸ்ஸ. விஸ்ஸஜ்ஜனந்தி விவரணங். புச்ச³தோ ஹி அத்தோ² அவிபா³விதத்தா நிகு³ள்ஹோ முட்டியங் கதோ விய திட்ட³தி, தஸ்ஸ விவரணங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் விபு³தபா³வகரணதோ. கா பஞ்ஞாதி காமஞ்சாயங் ஸரூபபுச்ச³², விபா³க³வந்தானங் பன ஸபா³வவிபா³வனங் விபா³க³த³ஸ்ஸனமுகே³னேவ ஹோதீ³தி விபா³கோ³ தாவ அனவஸேஸதோ த³ஸ்ஸேதப்³போ³. தங்த³ஸ்ஸனேன ச அயமாதி³னவோதி த³ஸ்ஸேதுங் “பஞ்ஞா ப³ஹுவிதா³”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ப³ஹுவிதா³தி குஸலாதி³வஸேன அனேகவிதா³. நானப்பகாராதி அத்த³ஜாபிகாதி³பே³தே³ன, ஸுதமயஞாணாதி³பே³தே³ன ச நானாவிதா³. தங் ஸப்³ப³ந்தி தங் அனவஸேஸங் பஞ்ஞாவிபா³க³ங். ந ஸாதெ³ய்யாதி விபஸ்ஸனாபா³வனாய ஸத்தி³ங் மக்³க³பா³வனா இத³ அதி³ப்பேதத்தோ². தாய ஹி தண்ஹாஜடாவிஜடனங், தஞ்ச ந ஸாதெ³ய்ய. அனவஸேஸதோ ஹி பஞ்ஞாபபே³தே³ விஸ்ஸஜ்ஜியமானே “ஏகவிதே³ன ஞாணவத்தூ²”திஆதி³கோ (விப³. 751) ஸப்³போ³ ஞாணவத்து² விப³ங்கே³, ஸுத்தந்தேஸு ச தத்த² தத்த² ஆக³தோ பஞ்ஞாபபே³தே³. ஸகலோபி வா அபி³த³ம்மனயோ ஆஹரித்வா விஸ்ஸஜ்ஜேதப்³போ³ ப³வெய்ய, ததா² ச ஸதி ய்வாயங் இத³ பஞ்ஞாபா³வனாவிதி³ அதி³ப்பேதோ, தஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனாய ஓகாஸோவ ந ப³வெய்ய. கிஞ்ச ய்வாயங் ட³னாட³னகம்மந்தரவிபாகந்தராதி³விஸயே பஞ்ஞாய பவத்திபே³தோ³, ஸோபி யதா³ரஹங் ஸத்தி³ங் ப³லாப³லபே³தே³ன விப³ஜித்வா விஸ்ஸஜ்ஜேதப்³போ³ ஸியா. ஸோ ச பன விஸ்ஸஜ்ஜியமானோ அஞ்ஞுத்த³² விக்³பாய

ஸங்வத்தெய்ய, யதா² தங் அவிஸயே. தேனாஹ “உத்தரி ச விக்³கே²பாய ஸங்வத்தெய்யா”தி. குஸலசித்தஸம்பயுத்தங் விபஸ்ஸனாஞாணந்தி எத்த² குஸல-க்³ஹணேன து³வித⁴ம்பி அப்யாகதங் நிவத்தேதி, ததா² “அத்தி² ஸங்கிலிட்ட²பஞ்ஞா”தி ஏவங் பவத்தங் மிச்சா²வாதங் படிஸேதே⁴தி. விபஸ்ஸனாஞாண-க்³ஹணேன ஸேஸகுஸலபஞ்ஞா.

423. ஸஞ்ஜானநவிஜானநாகாரவிஸிட்ட²ந்தி ஸஞ்ஜானநாகாரவிஜானநாகாரேஹி ஸாதிஸயங். யதோ நானப்பகாரதோ ஜானநங் ஜானநபா⁴வோ விஸயக்³ஹணாகாரோ. ஸோ ஹி நேஸங் ஸமானோ, ந ஸஞ்ஜானநாதி³ஆகாரோ. பீதகந்தீதி எத்த² இதி-ஸத்³தோ³ ஆதி³அத்தோ², தேன “லோஹிதகங் ஓதா³தங் தீ³க⁴ங் ரஸ்ஸ”ந்திஆதி³கே ஸஞ்ஞாய க³ஹேதப்³பாகாரே ஸங்க³ணஹாதி. ஸஞ்ஜானநமத்தமேவாதி எத்த² ஸஞ்ஜானநங் நாம “நீலங் பீத”ந்திஆதி³கங் ஆரம்மணே விஜ்ஜமானங் வா அவிஜ்ஜமானங் வா ஸஞ்ஞானிமித்தங் கத்வா ஜானநங். ததா² ஹேஸா புன ஸஞ்ஜானநபச்சயனிமித்தகரணரஸா. மத்த-ஸத்³தே³ன விஸேஸனிவத்திஅத்தே³ன விஜானநபஜானநாகாரே நிவத்தேதி, ஏவ-ஸத்³தே³ன கதா³சிபி இமிஸ்ஸா தே விஸேஸா நத்தே²வாதி அவதா⁴ரேதி. தேனாஹ “அனிச்சங் து³க்க²”ந்திஆதி³. தத்த² விஞ்ஞாணகிச்சம்பி காதுங் அஸக்கொந்தீ ஸஞ்ஞா குதோ பஞ்ஞாகிச்சங் கரெய்யாதி “லக்க³ணபடிவேத⁴ங் பாபேதுங் ந ஸக்கோதி”ச்சேவ வுத்தங், ந வுத்தங் “மக்³க³பாதுபா⁴வ”ந்தி. ஆரம்மணே பவத்தமானங் விஞ்ஞாணங் ந தத்த² ஸஞ்ஞா விய நீலபீதாதி³கஸ்ஸ ஸஞ்ஜானநவஸேனேவ பவத்ததி, அத² கோ² தத்த² அஞ்ஞஞ்ச விஸேஸங் ஜானந்தமேவ பவத்ததீதி ஆஹ “விஞ்ஞாண”ந்திஆதி³. கத³ங் பன விஞ்ஞாணங் லக்க³ணபடிவேத⁴ங் பாபேதீதி? பஞ்ஞாய து³ஸ்ஸிதமக்³கே³ன. லக்க³ணாரம்மணிகவிபஸ்ஸனாய ஹி அனேகவாரங் லக்க³ணானி படிவிஜ்ஜி²த்வா படிவிஜ்ஜி²த்வா பவத்தமானாய பஞ்ணபா⁴வதோ பரிசயவஸேன ஞாணவிப்பயுத்தசித்தேனபி விபஸ்ஸனா ஸம்ப⁴வதி, யதா² தங் பஞ்ணஸ்ஸ க³ந்த²ஸ்ஸ ஸஜ்ஜாயனே ஞாயாக³தாபி வாரா ந விஞ்ஞாயந்தி. லக்க³ணபடிவேத⁴ந்தி ச லக்க³ணானங் ஆரம்மணகரணமத்தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந படிவிஜ்ஜ²னங். உஸ்ஸக்கித்வாதி உத³யப்³பயஞாணபடிபாடியா ஆயுஹித்வா. மக்³க³பாதுபா⁴வங் பாபேதுங் ந ஸக்கோதி அஸம்போ³த⁴ஸபா⁴வத்தா. வுத்தனயவஸேனாதி விஞ்ஞாணே வுத்தனயவஸேன ஆரம்மணஞ்ச ஜானாதி, லக்க³ணபடிவேத⁴ஞ்ச பாபேதி. அத்தனோ பன அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணேன ஆனுபா⁴வேன உஸ்ஸக்கித்வா மக்³க³பாதுபா⁴வஞ்ச பாபேதி.

இதா³னி யதா²வுத்தமத்த²ங் உபமாய பதிட்டா²பேதுங் “யதா² ஹி”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அஜாதபுத்³தீ⁴தி அஸஞ்ஜாதப்³யவஹாரபுத்³தி⁴. உபபோ⁴க³பரிபோ⁴க³ந்தி உபபோ⁴க³பரிபோ⁴க³ரஹங், உபபோ⁴க³பரிபோ⁴க³வத்து²னங் படிஸாப⁴யொக்³யந்தி அத்தோ². சே³கோதி மஹாஸாரோ. கூடோதி கஹாபணபதி³ருபகோ தம்ப³கங்ஸாதி³மயோ. அத்³த⁴ஸாரோதி உபட்³ட⁴க்³க⁴னகோ. இதி-ஸத்³தோ³ ஆதி³அத்தோ², தேன பாத³ஸார ஸமஸாரபரோபாத³ஸாராதீ³னங் ஸங்க³ஹோ. தே பகாரேதி இந்த³ஜாலாஜாதிபுப்பா²தி³ப்பகாரே சேவ சே³காதி³ப்பகாரே ச.

ஸஞ்ஞா ஹிதிஆதி³ உபமாஸங்ஸந்த³னங். ஸஞ்ஞா விபா⁴க³ங் அகத்வா பிண்ட³வஸேனேவ ஆரம்மணஸ்ஸ க³ஹணதோ தா³ரகஸ்ஸ கஹாபணத³ஸ்ஸனஸதி³ஸ் வுத்தா. ததா² ஹி ஸா “யதா²உபட்டி²தவிஸயபத்³ட்டா²னா” வுச்சதி. விஞ்ஞாணங் ஆரம்மணே ஏகச்சவிஸேஸக³ஹணஸமத்த²தாய கா³மிகபுரிஸஸ்ஸ கஹாபணத³ஸ்ஸனஸதி³ஸ் வுத்தங். பஞ்ஞா ஆரம்மணே அனவஸேஸவிஸேஸாவபோ³த⁴தோ ஹேரஞ்ஞிகஸ்ஸ கஹாபணத³ஸ்ஸனஸதி³ஸ் வுத்தாதி த³ட்ட²ப்³பங். “நானப்பகாரதோ ஜானந”ந்தி இமினா ஞெய்யத⁴ம்மா பச்சேகங் நானப்பகாராதி தேஸங் யாதா²வதோ அவபோ³தோ⁴ பஞ்ஞாதி து³ஸ்ஸேதி. ததா² ஹி வுத்தங் “ஸப்³பே³ த⁴ம்மா ஸப்³பாகாரேன புத்³த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ

ஞாணமுக்கே² ஆபாத்²மாக்³ச்சந்தீ²தி (மஹானி. 156; துளனி. மோக்⁴ராஜமாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 85).

யத்தா²தி யஸ்மிங் சித்துப்பாதே³. ந தத்த² ஏகங்ஸேன ஹோதீதி தஸ்மிங் சித்துப்பாதே³ பஞ்ஞா ஏகந்தேன ந ஹோதி. ந ஹி து³ஹேதுகஅஹேதுகசித்துப்பாதே³ஸு பஞ்ஞா உப்பஜ்ஜதி. அவினிப்பு⁴த்தாதி அவியுத்தா. தேஹீதி ஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணேஹி. யதா² ஹி ஸுகங் பீதியா ந நியமதோ அவியுத்தங், ஏவங் ஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணானி பஞ்ஞாய ந நியமதோ அவியுத்தாதி. யதா² பன பீதி ஸுகேன நியமதோ அவியுத்தா, ஏவங் பஞ்ஞா ஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணேஹி நியமதோ அவியுத்தா. தஸ்மா ஏவங் அவினிப்பு⁴த்தேஸு இமேஸு தீஸு த⁴ம்மேஸு தேஸங் வினிப்போ⁴கோ³ து³க்கரோதி திண்ணங் ஜனானங் கஹாபணத³ஸ்ஸனங் நித³ஸ்ஸிதந்தி. தேஸங் து³விஞ்ஞெய்யனானத்ததங்யேவ வசனந்தரேனபி த³ஸ்ஸேதுங் “தேனாஹா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ரூபத⁴ம்மேஸுபி தாவ நானானதீ³னங் உத³கஸ்ஸ, நானாதேலஸ்ஸ வா ஏகஸ்மிங் பா⁴ஜனே பக்கி²பித்வா மதி²தஸ்ஸ “இத³ங் அஸுகாய நதி³யா உத³கங், இத³ங் அஸுகதேல”ந்தி நித்தா⁴ரெத்வா ஸரூபதோ த³ஸ்ஸனங் து³க்கரங், கிமங்க³ங் பன அரூபத⁴ம்மேஸுதி த³ஸ்ஸெந்தோ “யங் அருபீனங் சித்தசேதஸிகான”ந்திஆதி³மாஹ.

424. த⁴ம்மானங் ஸகோ பா⁴வோ, ஸமானோ ச பா⁴வோ த⁴ம்மஸபா⁴வோ. தத்த² பட²மேன கக்க²ளபு²ஸனாதி³ஸலக்க²ணங் க³ஹிதங், து³தியேன அனிச்சது³க்க²தாதி³ஸாமஞ்ஞலக்க²ணங். தது³ப⁴யஸ்ஸ ச யாதா²வதோ படிவிஜ்ஜ²னலக்க²ணா பஞ்ஞாதி ஆஹ “த⁴ம்மஸபா⁴வபடிவேத⁴லக்க²ணா பஞ்ஞா”தி. க⁴டபடாதி³படிச்சா²த³கஸ்ஸ பா³ஹிரந்த⁴காரஸ்ஸ தீ³பாலோகாதி³ விய யதா²வுத்தத⁴ம்மஸபா⁴வபடிச்சா²த³கஸ்ஸ மோஹந்த⁴காரஸ்ஸ வித்த⁴ங்ஸனரஸா. உப்பஜ்ஜமானோ ஏவ ஹி பஞ்ஞாலோகோ ஹத³யந்த⁴காரங் வித⁴மெந்தோ ஏவங் உப்பஜ்ஜதி, ததோ ஏவ த⁴ம்மஸபா⁴வேஸு அஸம்முய்ஹனாகாரேன பச்சபதிட்ட²தீதி அஸம்மோஹபச்சபட்டா²னா. காரணபூ⁴தா வா ஸயங் ப²லபூ⁴தங் அஸம்மோஹங் பச்சபட்டா²பேதீதி ஏவம்பி அஸம்மோஹபச்சபட்டா²னா. விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய இத⁴ அதி⁴ப்பேதத்தா “ஸமாதி⁴ தஸ்ஸா பத³ட்டா²ன”ந்தி வுத்தங். ததா² ஹி “ஸமாஹிதோ யதா²பூ⁴தங் பஜானாதீ”தி ஸுத்தபத³ங் நிபந்த⁴னபா⁴வேன ஆக³தங் (ஸங். நி. 3.5, 99; ஸங். நி. 5.1071; நெத்தி. 40; மி. ப. 2.1.14).

பஞ்ஞாபபே⁴த³கதா²வண்ணனா

425. த⁴ம்மஸபா⁴வபடிவேதோ⁴ நாம பஞ்ஞாய ஆவேணிகோ ஸபா⁴வோ, ந தேனஸ்ஸா கோசி விபா⁴கோ³ லப்³ப⁴தீதி ஆஹ “த⁴ம்மஸபா⁴வபடிவேத⁴லக்க²ணேன தாவ ஏகவிதா⁴”தி. லுஜ்ஜனபலுஜ்ஜனட்டே²ன லோகோ வுச்சதி வட்டங், தப்பரியாபன்னதாய லோகே நியுத்தா, தத்த² வா விதி³தாதி லோகியா. தத்த² அபரியாபன்னதாய லோகதோ உத்தரா உத்திண்ணாதி லோகுத்தரா. லோகுத்தராபி ஹி மக்³க³ஸம்பயுத்தா பா⁴வேதப்³பா³. விபஸ்ஸனாபரியாயோபி தஸ்ஸா லப்³ப⁴தேவாதி லோகுத்தர-க்³ஹணங் ந விருஜ்ஜதி. அத்தானங் ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தேஹி ஸஹ ஆஸவேஹீதி ஸாஸவா, ஆரம்மணகரணவஸேனபி நத்தி² ஏதிஸ்ஸா ஆஸவாதி அனாஸவா. ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஆஸவவிப்பயுத்தஸாஸவது³காதீ³னங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³. நாமரூபவவத்தா²னவஸேனாதி நாமவவத்தா²னவஸேன, ரூபவவத்தா²னவஸேன ச. பட²மங் நிப்³பா³னத³ஸ்ஸனதோ த³ஸ்ஸனஞ்ச, நிஸ்ஸயபா⁴வதோ ஸம்பயுத்தா த⁴ம்மா ப⁴வந்தி எத்த², ஸயம்பி வா ப⁴வதி உப்பஜ்ஜதி ந நிப்³பா³னங் விய அபாதுபா⁴வந்தி பூ⁴மி சாதி த³ஸ்ஸனபூ⁴மி, பட²மமக்³கோ³. ஸேஸமக்³த்தயங் பன யஸ்மா பட²மமக்³கே³ன தி³ட்ட²ஸ்மிங்யேவ த⁴ம்மே பா⁴வனாவஸேன உப்பஜ்ஜதி, ந அதி³ட்ட²புப்³பங் கிஞ்சி பஸ்ஸதி, தஸ்மா பா⁴வனா ச யதா²வுத்தேனத்தே²ன பூ⁴மி சாதி பா⁴வனாபூ⁴மி. தத்த² பஞ்ஞா

தஸ்ஸனபு⁴மிபா⁴வனாபு⁴மிவஸேன து³விதா⁴தி வுத்தா. ஸுதாதி³னிரபெக்கா²ய சிந்தாய நி³புத்தா சிந்தாமயா. ஏவங் ஸுதமயா, பா⁴வனாமயா ச. மயஸுத்³தோ³ பச்சேகங் ஸம்பந்தி⁴தப்போ³. ஆயே வட்³டி⁴யங் கோஸல்லங் ஆயகோஸல்லங், அபாயே அவட்³டி⁴யங் கோஸல்லங் அபாயகோஸல்லங், உபாயே தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ நி³புத்திகாரணே கோஸல்லங் உபாயகோஸல்லந்தி விஸுங் விஸுங் கோஸல்லபத³ங் ஸம்பந்தி⁴தப்பங். அஜ்ஜத்தங் அபி⁴னிவேஸோ படிபஜ்ஜனங் ஏதிஸ்ஸாதி அஜ்ஜத்தாபி⁴னிவேஸா. ஏவங் ப³ஹித்தா⁴பி⁴னிவேஸா, உப⁴யாபி⁴னிவேஸா ச வேதி³தப்பா³.

426. லோகியமக்³ஸம்பயுத்தாதி லோகியகுஸலசித்துப்பாதே³ஸு மக்³ஸம்பயுத்தா, விஸேஸதோ தி³ட்டி²விஸுத்தி⁴ஆதி³விஸுத்தி⁴சதுக்கஸங்க³ஹிதமக்³ஸம்பயுத்தா. ஸமுதா³யேஸு பவத்தா ஸமஞ்ஞா ததே³கதே³ஸேஸுபி வத்ததீதி ஆஹ “மக்³ஸம்பயுத்தா”தி, பச்சேகம்பி வா ஸம்மாதி³ட்டி²ஆதீ³னங் மக்³ஸமஞ்ஞாதி கத்வா ஏவங் வுத்தங்.

த⁴ம்மனானத்தாபா⁴வேபி பதத்த²னானத்தமத்தேன து³க்கரவசனங் ஹோதீதி வுத்தங் “அத்த²தோ பனேஸா லோகியலோகுத்தராவா”தி. ஆஸவவிப்பயுத்தஸாவது³காதீ³ஸுபி விப்பயுத்ததாதி³க்³ஹணமேவ விஸேஸோ, அத்த²தோ லோகியலோகுத்தராவ பஞ்ஞாதி ஆஹ “ஏஸேவ நயோ”தி. ஆதி³-ஸுத்³தே³ன ஓக⁴னீயஓக⁴விப்பயுத்தஓக⁴னீயாதி³து³கானங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்போ³. பட்²மஜ்ஜா²னிகானி சத்தாரி மக்³சித்தானி, ததா² து³தியாதி³ஜ்ஜா²னிகானி சாதி ஏவங் ஸோளஸஸு மக்³சித்தேஸு. விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய இத⁴ அதி⁴ப்பேதத்தா மஹக்³தபஞ்ஞா ந க³ஹிதா.

427. அத்தனோ சிந்தாவஸேனாதி தஸ்ஸ தஸ்ஸ அனவஜ்ஜஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ ஸாத⁴னே பரோபதே³ஸேன வினா அத்தனோ உபாயசிந்தாவஸேனேவ. ஸுதவஸேனாதி யதா²ஸுதஸ்ஸ பரோபதே³ஸஸ்ஸ வஸேன. யதா² ததா² வாதி பரதோ உபதே³ஸங் ஸுத்வா வா அஸுத்வா வா ஸயமேவ பா⁴வனங் அனுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸ. “அப்பனாப்பத்தா”தி இத³ங் ஸிகா²ப்பத்தபா⁴வனாமயங் தஸ்ஸேதுங் வுத்தங், ந பன “அப்பனாப்பத்தாவ பா⁴வனாமயா”தி.

யோக³விஹிதேஸுதி பஞ்ஞாவிஹிதேஸு பஞ்ஞாபரிணாமிதேஸு உபாயஸம்பாதி³தேஸு. கம்மாயதனேஸுதி எத்த² கம்மமேவ கம்மாயதனங், கம்மஞ்ச தங் ஆயதனஞ்ச ஆஜீவானந்தி வா கம்மாயதனங். ஏஸ நயோ ஸிப்பாயதனேஸுபி. தத்த² து³வித⁴ங் கம்மங் ஹீனஞ்ச வட்³ட்ட⁴கீகம்மாதி³, உக்கட்ட²ஞ்ச கஸிவாணிஜாதி³. ஸிப்பம்பி து³வித⁴ங் ஹீனஞ்ச நளகாரஸிப்பாதி³, உக்கட்ட²ஞ்ச முத்தா³க்³ணனாதி³. விஜ்ஜாவ விஜ்ஜாட்டா²னங். தங் த⁴ம்மிகமேவ நாக³மண்ட³லபரித்தபு⁴மனகமந்தஸுதி³ஸங் வேதி³தப்பங். தானி பனேதானி ஏகச்சே பண்டி³தா போ³தி⁴ஸுத்தஸுதி³ஸா மனுஸ்ஸானங் பா²ஸுவிஹாரங் ஆகங்க²ந்தா நேவ அஞ்ஞேஹி கரியமானானி பஸ்ஸந்தி, ந வா கதானி உக்³க்³ணஹந்தி, ந கதெ³ந்தானங் ஸுணந்தி. அத² கோ² அத்தனோ த⁴ம்மதாய சிந்தாய கரொந்தி, பஞ்ஞுவந்தேஹி அத்தனோ த⁴ம்மதாய சிந்தாய கதானிபி அஞ்ஞேஹி உக்³க்³ணஹித்வா கரொந்தேஹி கதஸுதி³ஸானேவ ஹொந்தி.

கம்மஸ்ஸகதந்தி “இத³ங் கம்மங் ஸத்தானங் ஸகங், இத³ங் நோ ஸக³ந்தி ஏவங் ஜானநஞாணங். ஸச்சானுலோமிகந்தி விபஸ்ஸனாஞாணங். தங் ஹி ஸச்சபடிவேத⁴ஸ்ஸ அனுலோமனதோ “ஸச்சானுலோமிக”ந்தி வுச்சதி. இதா³னிஸ்ஸ பவத்தனாகாரங் தஸ்ஸேதுங் “ரூபங் அனிச்சந்தி வா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² வா-ஸுத்³தே³ன அனியமத்தே²ன து³க்கா²னத்தலக்க²ணானிபி க³ஹிதானேவாதி த³ட்ட²ப்பங் நானந்தரியகபா⁴வதோ. யங் ஹி அனிச்சங், தங் து³க்கங். யங் து³க்கங், தத³னத்தாதி. யங் ஏவரூபிந்தி யங் ஏவங் ஹெட்டா² நித்தி³ட்ட²ஸபா⁴வங். அனுலோமிகங் க³ந்திந்திஆதீ³னி பஞ்ஞாவேவசனானி. ஸா ஹி ஹெட்டா² வுத்தானங் கம்மாயதனாதீ³னங் அபச்சனிகத³ஸ்ஸனேன அனுலோமனதோ, ததா²

ஸத்தானங் ஹிதசரியாய மக்³க³ஸ்ச்சஸ்ஸ, பரமத்த²ஸ்ச்சஸ்ஸ, நிப்³பா³னஸ்ஸ ச அவிஸோமனதோ அனுலோமேதீதி அனுலோமிகா. ஸப்³பா³னிபி ஏதானி காரணானி க²மதி த³ட்டுங் ஸக்கோதீதி க²ந்தி. பஸ்ஸதீதி தி³ட்டி². ரோசேதீதி ருசி. முனாதீதி முதி. பெக்க²தீதி பெக்கா². தே ச கம்மாயதனாத³யோ த²ம்மா ஏதாய நிஜ்ஜா²யமானா நிஜ்ஜா²னங் க²மந்தீதி த²ம்மனிஜ்ஜா²னக²ந்தி. பரதோ அஸுத்வா படிஸப²தீதி அஞ்ஞஸ்ஸ உபதே³ஸவசனங் அஸுத்வா ஸயமேவ சிந்தெந்தோ படிஸப²தி. அயங் வுச்சதீதி அயங் சிந்தாமயா பஞ்ஞா நாம வுச்சதி. ஸா பனேஸா அபி²ஞ்ஞாதானங் போ³தி²ஸத்தானமேவ உப்பஜ்ஜதி. தத்தா²பி ஸச்சானுலோமிகஞாணங் த²வின்னங்யேவ போ³தி²ஸத்தானங் அந்திமப²விகானங், ஸேஸபஞ்ஞா ஸப்³பே³ஸம்பி பூரிதபாரமீனங் மஹாபஞ்ஞானங் உப்பஜ்ஜதி. பரதோ ஸுத்வா படிஸப²தீதி கம்மாயதனாத³னி பரேன கரியமானானி வா கதானி வா தி³ஸ்வாபி பரஸ்ஸ கத²யமானஸ்ஸ வசனங் ஸுத்வாபி ஆசரியஸந்திகே உக்³க³ஹெத்வாபி படிஸத³தா² ஸப்³பா³ பரதோ ஸுத்வாவ படிஸத³தா² நாமாதி வேதி³தப்³பா³. ஸமாபன்னஸ்ஸாதி ஸமாபத்திஸமங்கி³ஸ்ஸ, நித³ஸ்ஸனமத்தஞ்சேதங். விபஸ்ஸனாமக்³பஞ்ஞா இத² “பா²வனாமயா பஞ்ஞா”தி அதி²ப்பேதா.

ஸாதி “பரித்தாரம்மணா மஹக்³க³தாரம்மணா”தி (விப². 753) வுத்தபஞ்ஞா. லோகியவிபஸ்ஸனாதி லோகியவிபஸ்ஸனாபஞ்ஞா. ஸா லோகுத்தரவிபஸ்ஸனாதி யா நிப்³பா³னங் ஆரப்³ப² பவத்தா அப்பமாணாரம்மணா பஞ்ஞா வுத்தா, ஸா லோகுத்தரவிபஸ்ஸனாதி மக்³க³பஞ்ஞங் ஸந்தா²யாஹ. ஸா ஹி ஸங்கா²ரானங் அனிச்சதாதி³ங் அக்³ணஹந்தீபி விபஸ்ஸனாகிச்சபாரிபூரியா, நிப்³பா³னஸ்ஸ வா தத²லக்க²ணங் விஸேஸதோ பஸ்ஸதீதி விபஸ்ஸனாதி வுச்சதி. கொ²த்ரப²ஞாணங் பன கிஞ்சாபி அப்பமாணாரம்மணங், மக்³க³ஸ்ஸ பன ஆவஜ்ஜனட்டா²னியத்தா ந விபஸ்ஸனாவோஹாரங் லப²தி.

அயந்தி ஏதாய ஸம்பத்தியோதி ஆயோ, வுத்தி². தத்த² கோஸல்லந்தி தஸ்மிங் அனத்த²ஹானிஅத்து²ப்பத்திலக்க²ணே ஆயே கோஸல்லங் குஸலதா நிபுணதா.

தங் பன ஏகந்திகங் ஆயகோஸல்லங் பாஸிவஸேனேவ த³ஸ்ஸேதுங் “இமே த²ம்மே”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² இத²ங் வுச்சதீதி யா இமேஸங் அகுஸலத²ம்மானங் அனுப்பத்திபஹானேஸு, குஸலத²ம்மானஞ்ச உப்பத்திட்டி²தீஸு பஞ்ஞா, இத²ங் ஆயகோஸல்லங் நாமாதி வுச்சதி.

வுத்தி²லக்க²ணா ஆயதோ அபேதத்தா அபாயோ, அவுத்தி². தத்த² கோஸல்லந்தி தஸ்மிங் அத்த²ஹானிஅனத்து²ப்பத்திலக்க²ணே அபாயே கோஸல்லங் குஸலதா அபாயகோஸல்லங். தம்பி பாஸிவஸேனேவ த³ஸ்ஸேதுங் “இமே த²ம்மே”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² இத²ங் வுச்சதீதி யா இமேஸங் குஸலத²ம்மானங் அனுப்பஜ்ஜனநிருஜ்ஜ²னேஸு, அகுஸலத²ம்மானங் வா உப்பத்திட்டி²தீஸு பஞ்ஞா, இத²ங் அபாயகோஸல்லங் நாமாதி வுச்சதி. ஆயகோஸல்லங் தாவ பஞ்ஞா ஹோது, அபாயகோஸல்லங் கத²ங் பஞ்ஞா நாம ஜாதாதி? ஏவங் மஞ்ஞதி “அபாயப்பாத³னஸமத்த²தா அபாயகோஸல்லங் நாம ஸியா”தி, தங் பன தஸ்ஸ மதிமத்தங். கஸ்மா? பஞ்ஞுவா ஏவ ஹி “மய்ஹங் ஏவங் மனஸி கரோதோ அனுப்பன்னா குஸலா த²ம்மா நுப்பஜ்ஜந்தி, உப்பன்னா நிருஜ்ஜ²ந்தி. அனுப்பன்னா அகுஸலா த²ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, உப்பன்னா பவட்²த²ந்தி”தி பஜானாதி, ஸோ ஏவங் ஞத்வா அனுப்பன்னே அகுஸலே ந உப்பாதே³தி, உப்பன்னே பஜஹதி. அனுப்பன்னே குஸலே உப்பாதே³தி, உப்பன்னே பா²வனாபாரிபூரிங் பாபேதி. ஏவங் அபாயகோஸல்லம்பி பஞ்ஞா ஏவாதி.

ஸப்³புத்த²தி ஸப்³பே³ஸு. தேஸங் தேஸங் த²ம்மானந்தி ஸத்தானங் தங்தங்ஹிதஸுக²த²ம்மானங். தங்க²ணப்பவத்தந்தி அச்சாயிகே கிச்சே வா ப²யே வா உப்பன்னே தஸ்ஸ திகிச்ச²னத்த²ங் தஸ்மிங்யேவ க²ணே பவத்தங். டா²னேன உப்பத்தி ஏதஸ்ஸ

அத்தீதி டா²னுப்பத்திகங், டா²னஸோ ஏவ உப்பஜ்ஜனகங். தத்ருபாயாதி தத்ர தத்ர கரணீயே உபாயபூ⁴தா.

க³ஹெத்வாதி “இத³ங் ரூபங், எத்தகங் ரூப³ந்திஆதி³னா பரிக்க³ண்ஹனவஸேன க³ஹெத்வா. உப⁴யங் க³ஹெத்வாதி “அஜ்ஜத்தங் ப³ஹித்தா⁴”தி உப⁴யங் அனுப்பு³ப்தோ பரிக்க³ஹெத்வா. அத² வா “யங் கிஞ்சி ஸமுத³யத⁴ம்மங், ஸப்³பங் தங் நிரோத⁴த⁴ம்ம”ந்தி ஏகப்பஹாரேனேவ ஸப்³பே³பி பஞ்சக்க³ந்தே⁴ அவிபா⁴கே³ன பரிக்க³ஹெத்வா. அயங் பன திக்க³விபஸ்ஸகஸ்ஸ மஹாபுஞ்ஞஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ.

428. து³க்க³ஸச்சங் ஆரப்³பா⁴தி து³க்க³ஸச்சங் ஆரம்மணங் கத்வா, தப்படிச்சா²த³கஸம்மோஹவித⁴ங்ஸனவஸேன ச பவத்தங் ஞாணங் து³க்கே² ஞாணங். து³க்க³ஸமுத³யங் ஆரப்³பா⁴தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. ததா² ஸேஸபத³த்வயேபி. பச்சவெக்க³ணஞாணங் ஹி சதுஸச்சங் ஆரப்³பா⁴ பவத்தஞாணங் நாம, ததியங் பன மக்³ஞாணங், இதரஸச்சானி விபஸ்ஸனாஞாணந்தி பாகடமேவ.

“அத்தா²தீ³ஸு பபே⁴த³க்தானி ஞாணானீ³தி ஸங்கே²பேன வுத்தமத்த³ங் பானிவஸேனேவ விவரிதுங் “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அத்தே² ஞாணங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா³தி யங் அத்த²ப்பபே⁴த³ஸ்ஸ ஸல்லக்க³ணவிபா⁴வனவவத்தா²னகரணஸமத்த³ங் அத்தே² பபே⁴த³க்தங் ஞாணங், அயங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா³ நாம. ஸேஸபதே³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. த⁴ம்மப்பபே⁴த³ஸ்ஸ ஹி ஸல்லக்க³ணவிபா⁴வனவவத்தா²னகரணஸமத்த³ங் த⁴ம்மே பபே⁴த³க்தங் ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³. நிருத்திப்பபே⁴த³ஸ்ஸ ஸல்லக்க³ணவிபா⁴வனவவத்தா²னகரணஸமத்த³ங் நிருத்தாபி⁴லாபே பபே⁴த³க்தங் ஞாணங் நிருத்திபடிஸம்பி⁴தா³. படிபா⁴னப்பபே⁴த³ஸ்ஸ ஸல்லக்க³ணவிபா⁴வனவவத்தா²னகரணஸமத்த³ங் படிபா⁴னே பபே⁴த³க்தங் ஞாணங் படிபா⁴னபடிஸம்பி⁴தா³. நிருத்திபடிபா⁴னப்பபே⁴தா³ தப்³பி³ஸயானங் அத்தா²தீ³னங் பச்சயுப்பன்னதாதி³பே⁴தே³ஹி பி⁴ந்தித்வா வேதி³தப்³பா³.

நிப்³பா³னம்பி ஸம்பாபகஹேதுஅனுஸாரேன அரீயதி, அதி⁴க³ம்மதீதி அத்தோ². “யங் கிஞ்சி பச்சயஸம்பூ⁴த”ந்தி ஏதேன ஸச்சஹேதுத⁴ம்மபச்சயாகாரவாரேஸு ஆக³தானி து³க்கா²தீ³னி க³ஹிதானி. ஸச்சபச்சயாகாரவாரேஸு நிப்³பா³னங், பரியத்திவாரே பா⁴ஸிதத்தோ², அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயே விபாகோ, கிரியா சாதி ஏவங் பானியங் வுத்தானங் ஏவ வஸேன பஞ்ச அத்தா² வேதி³தப்³பா³. த³ஹதீதி வித³ஹதி, நிப்³புத்தகஹேதுஆதீ³னங் ஸாதா⁴ரணமேதங் நிப்³புசனங். தத³த்த³ங் பன விபா⁴வேதுங் “பவத்தேதி வா ஸம்பாபுணிதுங் வா தே³தீ”தி வுத்தங். தேஸு புரிமோ அத்தோ² மக்³வஜ்ஜேஸு த³ட்ட²ப்போ³. பா⁴ஸிதம்பி ஹி அவபோ³த⁴னவஸேன அத்த³ங் பவத்தேதி, மக்³கோ³ பன நிப்³பா³னங் பாபேதீதி தஸ்மிங் பச்சி³மோ அத்தோ². நிப்³பா³னங் ஹி பத்தப்³போ³ அத்தோ², பா⁴ஸிதத்தோ² ஞாபேதப்³போ³ அத்தோ², இதரோ நிப்³புத்தேதப்³போ³ அத்தோ²தி ஏவங் திவிதோ⁴ ஹோதி.

“யோ கோசி ப²லனிப்³புத்தகோ ஹேதுா”தி ஏதேன ஸச்சஹேதுத⁴ம்மபச்சயாகாரவாரேஸு ஆக³தானி ஸமுத³யாதீ³னி க³ஹிதானி, ஸச்சபச்சயாகாரவாரேஸு மக்³கோ³, பரியத்திவாரே பா⁴ஸிதங், அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயே குஸலாகுஸலந்தி ஏவங் பானியங் வுத்தானங் ஏவ வஸேன பஞ்ச த⁴ம்மா வேதி³தப்³பா³. தத்த² மக்³கோ³ ஸம்பாபகோ, பா⁴ஸிதங் ஞாபகோ, இதரங் நிப்³புத்தகோதி ஏவங் திவிதோ⁴ ஹேது வேதி³தப்³போ³. எத்த² ச கிரியானங் அவிபாகதாய த⁴ம்மபா⁴வோ ந வுத்தோ. யதி³ ஏவங் விபாகா ந ஹோந்தீதி அத்த²பா⁴வோபி ந வுத்தப்³போ³? ந, பச்சயுப்பன்னபா⁴வதோ. ஏவங் ஸதி குஸலாகுஸலானம்பி அத்த²பா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி சே? நாயங் தோ³ஸோ அப்படிஸித்த⁴த்தா. விபாகஸ்ஸ பன பதா⁴னஹேதுதாய பாகடபா⁴வதோ த⁴ம்மபா⁴வோ ஏவ தேஸங் வுத்தோ. கிரியானங் பச்சயபா⁴வதோ த⁴ம்மபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி சே? நாயங் தோ³ஸோ அப்படிஸித்த⁴த்தா.

கம்மபுலஸம்பந்தஸ்பன ஹேதுபாவஸஸாபாவதோ தம்மபாவோ ந வுத்தோ. அபிச “அயங் இமஸ்பன பச்சயோ, அயங் பச்சயுப்பன்னோ”தி ஏதங் பேதமகத்வா கேவலங் குஸலாகுஸலே, விபாககிரியாதம்மே ச பச்சவெக்கந்தஸ்பன தம்மத்தபடிஸம்பிதா ஹாந்தீதி தேஸங் அத்ததம்மதா ந வுத்தாதி துட்டப்பங்.

அயமேவ ஹி அத்தோதி ய்வாயங் அத்ததம்மானங் பஞ்சதா விபஜனவஸேன அத்தோ வுத்தோ, அயமேவ அபிதம்மே விபஜித்வா தஸ்ஸிதோதி ஸம்பந்தோ.

“தம்மனிருத்தாபிலாபே”தி எத்த தம்ம-ஸத்தோ ஸபாவவாசகோதி கத்வா ஆஹ “ஸபாவனிருத்தீ”தி, அவிபரீதனிருத்தீதி அத்தோ. தேனாஹ “அப்யபிச்சாரீ வோஹாரோ”தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்தஸ்பன போதனே படியியதஸம்பந்தோ ஸத்தவோஹாரோதி அத்தோ. தத்பிலாபேதி தஸ்ஸ ஸபாவனிருத்திஸஞ்ஞிதஸ்ஸ அப்யபிச்சாரிவோஹாரஸ்பன அபிலாபனே. ஸா பனாயங் ஸபாவனிருத்தி மாகதபாஸா. அத்ததோ நாமபஞ்ஞத்தீதி ஆசரியா. அபரே பன யதி ஸபாவனிருத்தி பஞ்ஞத்திஸபாவா, ஏவங் ஸதி பஞ்ஞத்தி அபிலபிதப்பா, ந வசனந்தி ஆபஜ்ஜதி. ந ச வசனதோ அஞ்ஞங் அபிலபிதப்பங் உச்சாரேதப்பங் அத்தி. அத பஸ்ஸாதிவசனேஹி போதேதப்பங் அபிலபிதப்பங், ஏவஞ்ச ஸதி அத்ததம்மானம்பி போதேதப்பத்தா தேஸம்பி நிருத்திபாவோ ஆபஜ்ஜதி. பஸ்ஸோதி ச ஸபாவனிருத்தி, பஸ்ஸங் பஸ்ஸாதி ந ஸபாவனிருத்தீதி தஸ்ஸிதோவாயமத்தோ. ந ச அவசனங் ஏவங்காரங் அத்தி. தஸ்மா வசனபுதாய ஏவ தஸ்ஸா ஸபாவனிருத்தியா அபிலாபே உச்சாரணேதி அத்தோ துட்டப்போ.

தங் ஸபாவனிருத்திஸத்தங் ஆரம்மணங் கத்வா பச்சவெக்கந்தஸ்பன தஸ்மிங் ஸபாவனிருத்தாபிலாபே பபேதகதங் ஞாணங் நிருத்திபடிஸம்பிதா, “ஏவமயங் நிருத்திபடிஸம்பிதா ஸத்தாரம்மணா நாம ஜாதா, ந பஞ்ஞத்திஆரம்மணா”தி (விப. அட்ட. 718) ச அட்டகதாயங் வுத்தத்தா நிருத்திஸத்தாரம்மணாய ஸோதவிஞ்ஞாணவீதியா பரதோ மனோத்வாரே நிருத்திபடிஸம்பிதா பவத்தீதி வதந்தி. “நிருத்திபடிஸம்பிதா பச்சப்பன்னாரம்மணா”தி (விப. 749) ச வசனஸத்தங் கஹேத்வா பச்சா ஜானநங் ஸந்தாய வுத்தந்தி. ஏவங் பன அஞ்ஞஸமிங் பச்சப்பன்னாரம்மணே அஞ்ஞங் பச்சப்பன்னாரம்மணங் வுத்தந்தி ஆபஜ்ஜதி. யதா பன திப்பஸோதஞாணங் மனுஸ்ஸாதிஸத்தபேதனிச்சயஸ்ஸ பச்சயபுதங் தங்தங்ஸத்தவிபாவகங், ஏவங் ஸபாவாஸபாவனிருத்தினிச்சயஸ்ஸ பச்சயபுதங் பச்சப்பன்னஸபாவனிருத்திஸத்தாரம்மணங் தங்விபாவகங் ஞாணங் நிருத்திபடிஸம்பிதாதி வுச்சமானே ந கோசி பானிவிரோதோ. “தங் ஸபாவனிருத்திஸத்தங் ஆரம்மணங் கத்வா பச்சவெக்கந்தஸ்பனா”தி ச “பச்சப்பன்னஸத்தாரம்மணங் பச்சவெக்கணங் பவத்தெந்தஸ்பனா”தி ந நஸக்கா வத்துங். தஞ்ஹி ஞாணங் ஸபாவனிருத்திங் விபாவெந்தமேவ தங்தங்ஸத்தபச்சவெக்கணானந்தரங் தங்தங்பபேதனிச்சயஹேதுபாவதோ நிருத்திங் பிந்தந்தங் படிவிஜ்ஜந்தமேவ உபபஜ்ஜதி பபேதகதம்பி ஹோதீதி.

ஸப்பத்த ஞாணந்தி ஸப்பஸ்மிங் விஸயே ஞாணங், ஸப்பம்பி ஞாணந்தி அதிப்பாயோ. தேனாஹ “ஞாணாரம்மணங் ஞாண”ந்தி. ஸப்பத்தாதி வா ஸப்பேஸு அத்தாதீஸு, தீஸு, சதூஸுபி வா பவத்தத்தா, குஸலகிரியாபுதாய படிபாணபடிஸம்பிதாய தம்மத்தபாவதோ தீஸு ஏவ வா பவத்தத்தா “ஸப்பத்த ஞாண”ந்தி வுத்தங். தேனாஹ “யதாவுத்தேஸு வா”திஆதி. தத்த ஸகோசரகிச்சாதிவஸேனாதி ஸகோசரஸ்பன, கிச்சாதிஸ்பன ச வஸேன “இதங் ஞாணங் இதங் நாம ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தங் இமினா நாம கிச்சேனா”தி ஜானநங். ஆதி-ஸத்தேன

லக்கணபச்சுபட்டாநபத்ட்டாநபு⁴மிஆதீ³னங் ஸங்க³ஹோ. தேனேவாஹ “இமானி ஞாணானி இத்மத்த²ஜோதகானி¹திஆதி³.

429. பபே⁴தங் கச்ச²ந்தீதி அனேகபே⁴தபி⁴ன்னேஸு ஆரம்மணேஸு தேஸங் யாதாவதோ தங்தங்பபே⁴தாவபோ³த⁴னஸமத்த²தங் உபகச்ச²ந்தி.

மஹாஸாவகானஞ்ச அஸெக்க²பு⁴மியங் பபே⁴தங் கதாதி ஸாமஞ்ஞவிதி⁴னா தஸ்ஸிதமத்த²ங் அபவாதே³ன நிவத்தேதுங் ஆனந்த²த்தே²ர-க்³ஹணங் கதங்.

ஏதா படிஸம்பி⁴தா³. ஸெக்க²பு⁴மியங் பபே⁴த³மனங் அப்பவிஸயங், அஸெக்க²பு⁴மியங் பஹுவிஸயந்தி ஆஹ “அதி⁴க³மோ நாம அரஹத்தப்பத்தீ²தி, ஸாதிஸயங் வா அதி⁴க³மங் ஸந்தா⁴ய ஏவங் வுத்தங். ஸெக்கே²ன பத்தானம்பி ஹி இமாஸங் அரஹத்தப்பத்தியா விஸத³பா⁴வாதி⁴க³மோதி . பு³ப³யோகோ³ விய பன அரஹத்தப்பத்தி அரஹதோபி படிஸம்பி⁴தா³விஸத³தாய பச்சயோ ந ந ஹோதீதி பஞ்சன்னம்பி யதாயோகங் ஸெக்க²ஸெக்க²படிஸம்பி⁴தா³விஸத³தாய காரணதா யோஜேதப்பா³. அத்த²த⁴ம்மாதீ³னங் அனவஸேஸஸங்க³ணஹனதோ பு³த⁴வசனவிஸயா ஏவ பரியத்திஆத³யோ தஸ்ஸிதா. பாளியா ஸஜ்ஜ²யோ பரியாபுணனங், தத³த்த²ஸவனங் ஸவனங், பரிதோ ஸப்³ஸோ ஞாதுங் இச்சா² பரிபுச்சா²தி ஆஹ “பாளிஅட்ட²கதா²தீ³ஸு க³ண்டி²பத³அத்த²பத³வினிச்ச²யகதா²தி, பத³த்த²தோ, அதி⁴ப்பாயதோ ச து³விஞ்ஞெய்யட்டா²னங் வித்தா²ரதோ ஸன்னிட்டா²னகதா²தி அத்தோ². யஸ்ஸ ஹி பத³ஸ்ஸ அத்தோ² து³விஞ்ஞெய்யோ, தங் க³ண்டி²பத³ங், யஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ து³விஞ்ஞெய்யோ, தங் அத்த²பத³ங். ஆதி³-ஸத³தே³ன க²ந்தா⁴தி³படிஸங்யுத்தே கதா²மக்கே³ ஸங்க³ணஹாதி. பா⁴வனானுயோக³ஸஹிதங் க³தங், பச்சாக³தஞ்ச ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி க³தபச்சாக³திகோ, தஸ்ஸ பா⁴வோ, தேன க³தபச்சாக³திகபா⁴வேன. வஸனட்டா²னதோ யாவ கோ³சரகா³மோ, ததோ ச யாவ வஸனட்டா²னங் கம்மட்டா²னானுயுத்தோதி அத்தோ². யாவ அனுலோமகொத்ரபு⁴ஸமீபந்தி ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணமாஹ. தஞ்ஹி தேஸங் ஸமீப்பவத்தங்.

ஸத்தே²ஸுதி அனவஜ்ஜேஸு ஸத்தானங் ஹிதஸுகா²வஹேஸு க³ந்தே²ஸு. ததா² ஸிப்பாயதனேஸுதி எத்தா²பி. பு³ப³காலே ஏகஸதராஜனங் தே³ஸபா⁴ஸா ஏகஸதவோஹாரா. த⁴ம்மபதே³ (த⁴. ப. 1 ஆத³யோ) யமகவக்கோ³ ஓபம்மவக்கோ³தி வத³ந்தி, மூலபண்ணாஸே (ம. நி. 1.325 ஆத³யோ; 439 ஆத³யோ) யமகவக்கோ³ ஓபம்மவக்கோ³ ஏவாதி அபரே. ஸுதபடிபா⁴னப³ஹுலானந்தி ப³ஹுஸ்ஸுதானங் படிபா⁴னவந்தானங்.

ஸப்³பா³னீதி பு³பே³ வுத்தானி பஞ்ச, பச்சா² வுத்தானி அட்ட²பி வா. ஸெக்க²ப²லவிமொக்க²பரியோஸானே ப⁴வா ஸெக்க²ப²லவிமொக்க²ந்திகா. டா²னாடா²னஞாணப³லாதீ³னி ஸப்³பு³த⁴கு³ணேஸு ஸகிச்சதோ பாகடதரானீதி வுத்தங் “து³ஸ ப³லானி வியா²தி, அஞ்ஞோ வா ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணாத³யோபி ஸப்³பே³ ப⁴க³வதோ கு³ணவிஸேஸா அஸெக்க²ப²லவிமொக்க²ந்திகா ஏவ.

பஞ்ஞாபு⁴மி-மூல-ஸரீரவவத்தா²னவண்ணனா

430. இமாய பஞ்ஞாயாதி விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய. பூ⁴மி ஸல்லக்க²ணாதி³க்³ஹணவஸேன பவத்திட்டா²னபா⁴வதோ. ஆதி³-ஸத³தே³ன ஆஹாராதீ³னங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப³போ³. கஸ்மா பனேதே ஏவங் ப³ஹுத⁴ம்மா பூ⁴மிபா⁴வேன க³ய்ஹந்தி, நனு க²ந்தா⁴தீ³ஸு ஏகேனாபி அத்த²ஸித்தி⁴ ஹோதீதி? ந, திவித⁴ஸத்தானுக்க³ஹத்த²ங் க²ந்தா⁴தி³த்தயக்க³ஹணங் கத்தப்ப³ங், அஞ்ஞதா² ஸப்³பு³ஸாதா⁴ரணோ அனுக்க³ஹோ ந கதோ ஸியா. திவிதா⁴ ஹி ஸத்தா ரூபஸம்மூள்ஹா அருபஸம்மூள்ஹா உப⁴யஸம்மூள்ஹாதி. தேஸு யே

அருபஸம்முள்ளு, தத்தத்ங் கந்தா⁴னங் கஹணங் அருபத்⁴ம்மானங் சதுதா⁴ விப⁴த்தத்தா. யே ருபஸம்முள்ளு, தத்தத்ங் ஆயதனானங் ருபத்⁴ம்மானங் அத்தே⁴காத்ஸதா⁴ விப⁴த்தத்தா. யே பன உப⁴யஸம்முள்ளு, தத்தத்ங் தா⁴தூனங் உப⁴யேஸம்பி விப⁴த்தத்தா. ததா² இந்த்³ரியபே⁴தேன திக்கிந்த்³ரியா மஜ்ஜி²மிந்த்³ரியா முதிந்த்³ரியா, ஸங்கித்தருசீ மஜ்ஜி²மருசீ வித்தா²ருசீதி ச திவிதா⁴ ஸத்தா, தேஸம்பி அத்தா²ய யதா²க்கமங் கந்தா⁴தி³க்³ஹணங் கதந்தி யோஜேதப்³பங். இந்த்³ரியக்³ஹணங் பன காமங் ஏதே த⁴ம்மா இஸ்ஸரா விய ஸஹஜாதத்⁴ம்மேஸு இஸ்ஸரியங் ஆதி⁴பச்சங் பவத்தெந்தி, தங் பன நேஸங் த⁴ம்மஸபா⁴வஸித்த⁴ங், ந எத்த² கஸ்ஸசி வஸீபா⁴வோ “ஸுஞ்ஞா ஏதே அவஸவத்தினோ”தி அனத்தலக்கணஸ்ஸ ஸுகக்³ஹணத்தங். தங் பனேதங் சதுப்³பித்⁴ம்பி பவத்தினிவத்திதது⁴யஹேதுவஸேன தி³ட்ட²மேவ உபகாராவஹங், ந அஞ்ஞதா²தி ஸச்சாதி³த்வயங் கஹிதங். ஆதி³-ஸத்தே³ன கஹிதத்⁴ம்மேஸுபி அயங் நயோ நேதப்³போ³. மூலங் பதிட்டா²பா⁴வதோ. ஸதி ஹி ஸீலவிஸுத்தி⁴யங், சித்தவிஸுத்தி⁴யஞ்ச அயங் பஞ்ஞா மூலஜாதா ஹோதி, நாஸதீதி. ஸரீரங் பரிப்³ருஹேதப்³போ³. இமிஸ்ஸா ஹி பஞ்ஞாய ஸந்தானவஸேன பவத்தமானாய பாத்³பாணிஸீஸட்டா²னியா தி³ட்டி²விஸுத்தி⁴ஆதி³கா இமா பஞ்ச விஸுத்தி⁴யோ அவயவேன ஸமுதா³யூபலக்கணனயேன “ஸரீர”ந்தி வேதி³தப்³பா³.

431. பஞ்ச கந்தா⁴தி எத்த² பஞ்சாதி கணனபரிச்சே²தோ³, தேன ந ததோ ஹெட்டா², ந உத்த⁴ந்தி த்ஸ்ஸேதி. கந்தா⁴தி பரிச்சி³ன்னத்⁴ம்மனித்³ஸ்ஸனங். யஸ்மா செத்த² கந்தா⁴-ஸத்தோ³ ராஸட்டோ² “மஹாஉத்கக்கந்தோ⁴”திஆதீ³ஸு (அ. நி. 4.51; 6.37) விய, தஸ்மா அதீதாதி³விபா⁴க³பி⁴ன்னங் ஸப்பங் ருபங் ராஸிவஸேன புத்தி⁴யா ஏகஜ்ஜங் கஹேத்வா “ருபமேவ கந்தோ⁴ ருபக்கந்தோ⁴”தி ஸமானாதி⁴கரணஸமாஸோ தட்ட²ப்போ³. “தீஹி கந்தே⁴ஹி இணங் த்ஸ்ஸாமா”திஆதீ³ஸு விய கொட்டா²ஸட்டே² பன கந்தா⁴-ஸத்தே³ நிப்பா³னஸ்ஸாபி கந்தா⁴ந்தரபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி அதீதாதி³விபா⁴க³பா⁴வதோ. ந ஹி ஏகஸ்ஸ நிச்சஸ்ஸ ஸதோ நிப்பா³னஸ்ஸ அதீதாதி³விபா⁴கோ³ அத்தீதி. பட²மேனத்தே²ன ருபராஸீதி அத்தோ², துதியேன ருபகொட்டா²ஸோதி. வேதுனாக்கந்தோ⁴திஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. கஸ்மா பனேதே கந்தா⁴ பஞ்சேவ வத்தா இமினா ஏவ ச கமேனாதி? பா⁴ஜனபோ⁴ஜனப்³யஞ்ஜனப்⁴த்தகாரகபு⁴ஞ்ஜகவிகப்பத்³ஸ்ஸனதோ , யதோ²ளாரிகயதா²ஸங்கிலேஸுபதே³ஸதோ சாதி வேதி³தப்³பங். விவாத்³மூலஹேதுபா⁴வங் ஸங்ஸாரஹேதுதங், கம்மஹேதுதஞ்ச சிந்தெத்வா வேதுனாஸஞ்ஞா ஸங்கா²ரக்கந்தா⁴தோ நீஹரித்வா விஸுங் கந்தா⁴பா⁴வேன தே³ஸிதா.

ருபக்கந்தா⁴கதாவண்ணனா

432. தத்தா²தி தேஸு பஞ்சஸு கந்தே⁴ஸு. யங் கிஞ்சீதி அனவஸேஸபரியாதா³னங். ருப்பனலக்கணந்தி அதிப்பஸங்க்³னியமனங். யங்-ஸத்தே³ன ஹி ஸனிபாதேன கிங்-ஸத்தே³ன ச கஹிதேன அனியமத்ததாய அதிப்பஸங்கே³ ஆபன்னே தங் ருப்பனஸத்தோ³ நிவத்தேதி, தேன ருபஸ்ஸ அனவஸேஸபரிக்கஹோ கதோ ஹோதி. ஸீதாதீ³ஹீதி ஸீதுண்ஹஜிக்⁴ச்சா²பிபாஸாதீ³ஹி. ஹேதுஅத்தே² சேதங் கரணவசனங். ருப்பனங் லக்கணங் ஏதஸ்ஸாதி ருப்பனலக்கணங். த⁴ம்மோ ஏவ த⁴ம்மஜாதங். ருப்பனஞ்செத்த² ஸீதாதி³விரோதி⁴பச்சயஸன்னிபாதே விஸதி³ஸுப்பத்தி. நனு ச அருபத்⁴ம்மானம்பி விரோதி⁴பச்சயஸமாக்³மே விஸதி³ஸுப்பத்தி லப்ப⁴தீதி? ஸச்சங் லப்ப⁴தி, ந பன விபு⁴ததரங். விபு⁴ததரங் ஹெத்த² ருப்பனங் அதி⁴ப்பேதங் ஸீதாதி³க்³ஹணதோ. யதி³ ஏவங், கத²ங் ப்³ரஹ்மலோகே ருபஸமஞ்ஞா? தத்தா²பி தங்ஸபா⁴வானதிவத்தனதோ ஹோதியேவ ருபஸமஞ்ஞா, அனுக்கா³ஹகபச்சயவஸேன வா. விரோதி⁴பச்சயஸன்னிபாதே யோ அத்தனோ ஸந்தானே பி⁴ன்னே பி⁴ஜ்ஜமானஸ்ஸேவ விஸதி³ஸுப்பத்திஹேதுபா⁴வோ, தங் ருப்பனந்தி அஞ்ஞே. இமஸ்மிங் பக்கே² ருபயதி விகாரங் ஆபாதே³தீதி ருபங், புரிமபக்கே²

பன ருப்பதீதி. ஸங்குட்டனேன விகாராபத்தியங் ருப்பனஸத்தோ³ நிருள்ஹோதி கேசி. இமஸ்மிங் பக்கே² அருபத⁴ம்மேஸு ரூபஸமஞ்ஞாய பஸங்கோ³ ஏவ நத்தி² ஸங்குட்டனாபா⁴வதோ. படிகா⁴தோ ருப்பனந்தி அபரே. ஸப்பாங் தங் ஏகதோ கத்வாதி ராஸட்ட²ங் ஹத³யே ட²பெத்வா வத³தி.

பூ⁴தோபாதா³யபே⁴த³தோதி எத்த² தத³தீ⁴னவுத்திதாய ப⁴வதி எத்த² உபாதா³யருபந்தி பூ⁴தங். பூ⁴தானி உபாதீ³யதேவ, ந பன ஸயங் தேஹி, அஞ்ஞேஹி வா உபாதீ³யதீதி உபாதா³யங்.

காமங் சதுதா⁴துவவத்தா²னே வசனத்தா³தீ³தோபி பூ⁴தானி விபா⁴விதானேவ, ஸபா⁴வத⁴ம்மானங் பன லக்க²ணாதி³விபா⁴வனாதி கத்வா வுத்தங் “லக்க²ணரஸபச்சுபட்டா²னானி சதுதா⁴துவவத்தா²னே வுத்தானீ³தி. தத்த² பத³ட்டா²னஸ்ஸ அவுத்தத்தா ஆஹ “பத³ட்டா²னதோ பனா³திஆதி³. அவசனஞ்ச தஸ்ஸ தஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ பச்சயதோதி எத்த² பகாரந்தரேன விபா⁴விதத்தாதி த³ட்ட²ப்ப³ங். ஸப்பா³பீதி சதஸ்ஸோபி தா⁴துயோ. ஆபோஸங்க³ஹிதாய தேஜோனுபாலிதாய வாயோவித்த²ம்பி⁴தாய ஏவ பத³விதா⁴துயா பவத்தி, ந அஞ்ஞதா²தி ஸா ஸேஸபூ⁴தத்தயபத³ட்டா²னா, ஏவமிதராபீதி ஆஹ “அவஸேஸதா⁴துத்தயபத³ட்டா²னா³தி.

சதுவீஸதிவித⁴ந்தி க³ணனபரிச்சே²தோ³ ப³லருபாதீ³னங் படிஸேத⁴னத்தோ². தத்த² யங் வத்தப்ப³ங், தங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. சக்க²தீதி சக்கு², விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ரூபங் அஸ்ஸாதெ³ந்தங் விய ஹோதீதி அத்தோ². சக்க²தீதி ஹி அயங் சக்க²தி-ஸத்தோ³ “மது⁴ங் சக்க²தி, ப்யஞ்ஜனங் சக்க²தீ³திஆதீ³ஸு விய அஸ்ஸாத³னத்தோ². வுத்தஞ்ஹேதங் “சக்கு²ங் கோ², மாக³ண்டி³ய, ரூபாராமங் ரூபரதங் ரூபஸமுதி³த³ந்தி (ம. நி. 2.209). அட்ட²கதா²யம்பி வுச்சதி “ரூபேஸு ஆவிஞ்ச²னரஸ³ந்தி (விஸுத்தி⁴. 2.433; த⁴. ஸ. அட்ட². 600). ஸதிபி ஸோதாதீ³னங் ஸத்தா³ரம்மணாதி³பா⁴வே நிருள்ஹத்தா த³ஸ்ஸனே ஏவ சக்கு²-ஸத்தோ³ பவத்ததி பது³மாதீ³ஸு பங்கஜாதி³ஸத்தா³ வியாதி த³ட்ட²ப்ப³ங். அத² வா சக்க²தீதி விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஸமவிஸமங் ஆசிக்க²ந்தங் விய அபி⁴ப்யத்தங் வத³ந்தங் விய ஹோதீதி அத்தோ². அட்ட²கதா²யங் பன “விபா⁴வேதி சா³தி (மஹானி. அட்ட². 13; விப⁴. அட்ட². 154) வுத்தங். தங் அனேகத்த²த்தா தா⁴துானங் விபா⁴வனத்த²தாபி சக்க²தி-ஸத்த³ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதீதி கத்வா வுத்தங். ஸுணாதி ஏதேன, விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஸயங் வா ஸுணாதீதி ஸோதங். கா⁴யதி ஏதேன, ஸயங் வா கா⁴யதீதி கா⁴னங்.

ரஸக்க³ஹணமூலகத்தா அஜ்ஜோ²ஹரணஸ்ஸ ஜீவிதனிமித்தங் ஆஹாரரஸோ ஜீவிதங், தஸ்மிங் நின்னதாய தங் அவ்ஹாயதீதி ஜிவ்ஹா நிருத்தினயேன. குச்சி²தானங் ஸாஸவத⁴ம்மானங் ஆயோ உப்பத்திட்டா²னந்தி காயோ அனுத்தரியஹேதுபா⁴வங் அனாக³ச்சந்தேஸு காமராக³னிதா³னகம்மஜனிதேஸு, காமராக³ஸ்ஸ ச விஸேஸபச்சயேஸு கா⁴னஜிவ்ஹாகாயேஸு காயஸ்ஸ விஸேஸதோ ஸாஸவபச்சயத்தா. தேன ஹி பொ²ட்ட²ப்ப³ஸுக³ங் அஸ்ஸாதெ³ந்தா ஸத்தா மேது²னம்பி ஸேவந்தி. காயிந்த³ரியவத்து²கா வா சத்தாரோ க²ந்தா⁴ ப³லவகாமாஸவாதி³ஹேதுபா⁴வதோ விஸேஸேன ஸாஸவாதி குச்சி²தானங் ஸாஸவத⁴ம்மானங் ஆயோதி காயோ வுத்தோ. வண்ணவிகாரங் ஆபஜ்ஜமானங் ஹத³யங்க³தபா⁴வங் ரூபயதீதி ரூபங், ரூபமிவ பகாஸங் கரோதி ஸவிக்³ஹமிவ த³ஸ்ஸேதீதி அத்தோ². அனேகத்த²த்தா வா தா⁴துானங் பகாஸனத்தோ² ஏவ ரூபஸத்தோ³ த³ட்ட²ப்போ³. ஸப்பதீதி ஸத்தோ³, உதா³ஹரீயதி, ஸகேஹி வா பச்சயேஹி ஸப்பீயதி ஸோதவிஞ்ஞய்யபா⁴வங் உபனீயதீதி அத்தோ². க³ந்த⁴யதீதி க³ந்தோ⁴, அத்தனோ வத்து²ங் ஸுசயதி அபாகடங் “இத³ங் ஸுக³ந்த⁴ங், து³க்க³ந்த⁴”ந்தி பகாஸேதி , படிச்ச²ன்னங் வா புப்ப²லாதி³ங் “இத³மெத்த² அத்தீ²”தி பேஸுஞ்ஞங் கரொந்தங் விய ஹோதீதி அத்தோ². ரஸந்தி தங் ஸத்தாதி ரஸோ, அஸாதெ³ந்தீதி அத்தோ².

இத்தியாவ இந்த்ரியங் இத்திந்த்ரியங், ததா² புரிஸிந்த்ரியங். ஜீவந்தி தேன ஸஹஜாதத⁴ம்மாதி ஜீவிதங், ததே³வ இந்த்ரியங் ஜீவிதிந்த்ரியங். ஹத்யஞ்ச தங் வத்து² ச, ஹத்யஸ்ஸ வா மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து² ஹத்யவத்து². சோபனகாயபா⁴வதோ காயோ ச ஸோ அதி⁴ப்பாயவிஞ்ஞாபனதோ விஞ்ஞத்தி சாதி காயவிஞ்ஞத்தி. சோபனவாசாபா⁴வதோ, அதி⁴ப்பாயவிஞ்ஞாபனதோ ச வசீ ச ஸா விஞ்ஞத்தி சாதி வசீவிஞ்ஞத்தி. விக்³ஹாபா⁴வதோ ந கஸ்ஸதி, கஸிதுங் சிந்தி³துங் ந ஸக்கா, ந வா காஸதி தி³ப்பீ³த்தி அகாஸங், அகாஸமேவ ஆகாஸங், ததே³வ நிஸ்ஸத்தனிஜ்ஜீவட்டே²ன ஆகாஸதா⁴து. ரூபஸ்ஸாதி நிப்பன்னரூபஸ்ஸ. லஹுபா⁴வோ லஹுதா. ஸயங் அனிப்பன்னதாய “ரூபஸ்ஸா”தி விஸேஸிதங். ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. அயங் பன விஸேஸோ - கம்மனி ஸாது⁴ கம்மஞ்ஞங், தஸ்ஸ பா⁴வோ கம்மஞ்ஞதா. பட²மங், உபரி ச சயோ பவத்தி உபசயோ. புப்பா³பரவஸேன ஸம்பந்தா⁴ ததி பவத்தி ஸந்ததி. அனிச்சஸ்ஸ வினாஸினோ பா⁴வோ அனிச்சதா. கபலங் கரீயதீதி கபளீகாரோ. ஆஹரதீதி ஆஹாரோ. ஏவங் தாவ உபாதாயரூபங் ஸத்தத்ததோ வேதி³தப்போ.

கமதோ பன ஸப்பேஸங் ரூபத⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபா⁴வேன மூலபூ⁴தத்தா பட²மங் பூ⁴தரூபானி உத்தி³ட்டா²னி. இதரேஸு அஜ்ஜத்திகபா⁴வேன அத்தபா⁴வஸமஞ்ஞாய மூலபா⁴வதோ சக்கா²தீனி பஞ்ச ஆதி³தோ உத்தி³ட்டா²னி. தேஸங் விஸயீனங் இமே விஸயாதி தஸ்ஸேதுங் ரூபாதீனி சத்தாரி உத்தி³ட்டா²னி. பொட்ட²ப்பங் பன அனுபாதாரூபத்தா, பூ⁴தக்³ஹணேன கஹிதத்தா ச இத⁴ ந கஹிதங். ஸ்வாயங் அத்தபா⁴வோ இமேஹி “இத்தீ”தி வா “புரிஸோ”தி வா ஸங்க²ங் கச்சீ³த்தி தஸ்ஸனத்தங் ததநந்தரங் இத்தி²புரிஸிந்த்ரியத்வயங் உத்தி³ட்டா²ங். “இமினா ஜீவதீ”தி வோஹாரங் லப்ப⁴தீதி தஸ்ஸனத்தங் ததோ ஜீவிதிந்த்ரியங். தஸ்ஸ இமங் நிஸ்ஸாய விஞ்ஞாணப்பவத்தியங் அத்தஹிதாதி³ஸித்தீ⁴தி தஸ்ஸனத்தங் ஹத்யவத்து². தஸ்ஸ இமாஸங் வஸேன ஸப்பே³ காயவசீபயோகாதி தஸ்ஸனத்தங் விஞ்ஞத்தித்வயங். இமாய ரூபகாயஸ்ஸ பரிச்சே²தோ³, அஞ்ஜஸோ சாதி தஸ்ஸனத்தங் ஆகாஸதா⁴து. இமேஹிஸ்ஸ ஸுகப்பவத்தி, உப்பத்திஆதயோ சாதி தஸ்ஸனத்தங் லஹுதாதயோ. ஸப்போ³ சாயங் சதுஸந்திரூபஸந்தானோ இமினா உபத்தம்⁴யதீதி தஸ்ஸனத்தங் அந்தே கபளீகாரோ ஆஹாரோ உத்தி³ட்டோ²தி வேதி³தப்போ.

433. இதா³னி யதா²உத்தி³ட்டா²னி உபாதாரூபானி லக்கணாதீ³தோ நித்தி³ஸிதுங் “தத்த² ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹபூ⁴தப்பஸாதலக்கண”ந்திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² தத்தா²தி தேஸு உபாதாரூபேஸு. ரூபே, ரூபஸ்ஸ வா அபி⁴கா⁴தோ ரூபாபி⁴கா⁴தோ, தங் அரஹதீதி ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹோ, ரூபாபி⁴கா⁴தோ ஹோது வா மா வா ஏவங்ஸபா⁴வோ சதுன்னங் பூ⁴தானங் பஸாதோ³ ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹபூ⁴தப்பஸாதோ³, ஏவங்லக்கணங் சக்க²தி அத்தோ². யஸ்மா பச்சயந்தரஸஹிதோ ஏவ சக்கு²பஸாதோ³ ரூபாபி⁴ஹனநவஸேன பவத்தி, ந கேவலோ. தஸ்மா தங்ஸபா⁴வதாவ பமாணங், ந ரூபாபி⁴கா⁴தோதி தஸ்ஸனத்தங் ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹதா வுத்தா யதா² விபாகாரஹங் குஸலாகுஸலந்தி. அபி⁴கா⁴தோ ச விஸயவிஸயீனங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் அபி⁴முகீ²பா⁴வோ யொக்யதே³ஸாவட்டா²னங் அபி⁴கா⁴தோ வியாதி கத்வா. ஸோ ரூபே சக்கு²ஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ வா சக்கு²ம்ஹி ஹோதி. தேனாஹ “யங் சக்கு² அனிதஸ்ஸனங் ஸப்படிக⁴ங் ரூபம்ஹி ஸனிதஸ்ஸனம்ஹி ஸப்படிக⁴ம்ஹி படிஹஞ்ஞி வா”தி, “யம்ஹி சக்கு²ம்ஹி அனிதஸ்ஸனம்ஹி ஸப்படிக⁴ம்ஹி ரூபங் ஸனிதஸ்ஸனங் ஸப்படிக⁴ங் படிஹஞ்ஞி வா படிஹஞ்ஞி வா”தி (த⁴. ஸ. 597) ச ஆதி³. பரிபுண்ணாபரிபுண்ணாயதனத்தபா⁴வனிப்பீ³த்தகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ நிதா³னபூ⁴தா காமதண்ஹா, ரூபதண்ஹா ச ததாயதனிகபா⁴வபத்தனாபா⁴வதோ தட்டு²காமதானிதாவோஹாரங் அரஹதீதி துதியனயோ ஸப்பீ³த்த² வுத்தோ. தத்த² தட்டு²காமதானிதானகம்மங் ஸமுட்டா²னங் ஏதேஸந்தி தட்டு²காமதானிதானகம்மஸமுட்டா²னானி. ஏவங்விதா⁴னங் பூ⁴தானங் பஸாதோ³ தட்டு²காமதா...பே... பஸாதோ³, ஏவங்லக்கணங் சக்கு². தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஹி

ப⁴வஸ்ஸ மூலகாரணபூ⁴தா தண்ஹா தஸ்மிங் தஸ்மிங் ப⁴வே
உப்பஜ்ஜனாரஹாயதனவிஸயாபி நாம ஹோதீதி காமதண்ஹாதீனங்
த³ட்டுகாமதாதி³வோஹாராரஹதா வுத்தா.

த³ட்டுகாமதாதி ஹி த³ட்டுமிச்சா², ரூபதண்ஹாதி அத்தோ². எத்த² ச த³ட்டுகாமதாய,
ஸேஸானஞ்ச தந்தங்அத்தபா⁴வனிப்ப³த்தககம்மாயுஹனக்க²ணதோ ஸதி புரிமனிப்ப³த்தியங்
வத்தப்ப³ங் நத்தி², அஸதி பன மக்³கே³ன அஸமுக்³கா⁴திதபா⁴வோயேவ காரணந்தி
த³ட்ட²ப்ப³ங். யதோ மக்³கே³ன அஸமுச்சின்னங் காரணலாபே⁴ ஸதி உப்பஜ்ஜித்வா அத்தனோ
ப²லஸ்ஸ பச்சயபா⁴வூபக³மனதோ விஜ்ஜமானமேவாதி உப்பன்னதா அத்தி²தா பரியாயேஹி
வுச்சதி “அரியங் அட்ட²ங்கிகங் மக்³கங் பா⁴வெந்தோ அரியங் அட்ட²ங்கிகங் மக்³கங்
ப³ஹுலீகரொந்தோ உப்பன்னுப்பன்னே பாபகே அகுஸலே த⁴ம்மே அந்தராயேவ
அந்தரதா⁴பேதி” (ஸங். நி. 5.156), “ஸந்தங் வா அஜ்ஜத்தங் காமச்சந்த³ங் ‘அத்தி² மே
அஜ்ஜத்தங் காமச்சந்தோ³தி பஜானாதீ” (தீ³. நி. 2.382; ம. நி. 1.115) ச ஏவமாதீஸு.

ரூபேஸு புக்³லஸ்ஸ, விஞ்ஞாணஸ்ஸ வா ஆவிஞ்ச²னரஸங்.
ஆதா⁴ரபா⁴வபச்சபட்டானங் நிஸ்ஸயபச்சயபா⁴வதோ.
த³ட்டுகாமதானிதா³னகம்மஜபூ⁴தபத³ட்டானங் யேஸங் பூ⁴தானங் பஸாதோ³, தேவஸ்ஸ
ஆஸன்னகாரணந்தி கத்வா. எத்த² ச தந்தங்அத்தபா⁴வனிப்பா⁴த³கஸாதா⁴ரணகம்மவஸேன
புரிமங் சக்கு²லக்க²ணங் வுத்தங் காரணவிஸேஸஸ்ஸ அனாமட்ட²த்தா. “ஏவரூபங் நாம மே
சக்கு² ஹோதூ³தி ஏவங் நிப்ப³த்திதஆவேணிககம்மவஸேன து³தியந்தி வத³ந்தி. ஸதிபி பன
பஞ்சன்னங் பஸாத³பா⁴வஸாமஞ்ஞே ஸவிஸயாவபா⁴ஸனஸங்கா²தஸ்ஸ
பஸாத³ப்யாபாரஸ்ஸ வஸேன புரிமங் வுத்தங். பஸாத³காரணஸ்ஸ ஸதிபி
கம்மபா⁴வஸாமஞ்ஞே, ஏகத்தே வா அத்தனோ காரணபே⁴தே³ன பே⁴த³த³ஸ்ஸனவஸேன
து³தியந்தி த³ட்ட²ப்ப³ங். ஸோதாதீனங் லக்க²ணாதீஸு வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்போ³.

எத்தா²ஹ - சக்காதீனங் இந்த்³ரியானங் கிங் ஏககம்முனா உப்பத்தி, உதா³ஹு
நானாகம்முனாதி? உப⁴யதா³பீதி போராணா. தத்த² நானாகம்முனா தாவ உப்பத்தியங்
சக்காதீனங் விஸேஸே வத்தப்ப³ங் நத்தி² காரணஸ்ஸ பி⁴ன்னத்தா. ஏககம்முனா பன
உப்பத்தியங் கத²ங் நேஸங் விஸேஸோதி? காரணஸ்ஸ பி⁴ன்னத்தா ஏவ.
தந்தங்⁴வபத்த²னாபூ⁴தா ஹி தண்ஹா தந்தங்⁴வபரியாபன்னாயதனாபி⁴லாஸதாய
ஸயங் விசித்தரூபா உபனிஸ்ஸயபா⁴வேன தந்தங்⁴வனிப்ப³த்தககம்மஸ்ஸ
விசித்தபே⁴த³தங் வித³ஹதி. யதோ ததா³ஹிதவிஸேஸங் தங்
ததா²ரூபஸமத்த²தாயோகே³னானேகரூபபன்னங் விய அனேகங் விஸிட்ட²ஸபா⁴வங் ப²லங்
நிப்ப³த்தேதி. ந செத்த² ஸமத்த²தா ஸமத்த²பா⁴வதோ அஞ்ஞா வேதி³தப்பா³
காரணவிஸேஸேன ஆஹிதவிஸேஸஸ்ஸ விஸிட்ட²ப²லனிப்பா²த³னயொக்³யதாமத்ததோ.
அயஞ்ச ஏகஸ்ஸபி கம்மஸ்ஸ அனேகிந்த்³ரியஹேதுதாவிஸேஸயோகோ³ யுத்திதோ,
ஆக³மனதோ ச பரதோ ஆக³மிஸ்ஸதி. அபிச ஏகஸ்ஸேவ குஸலசித்தஸ்ஸ
ஸோளஸாதி³விபாகசித்தனிப்ப³த்திஹேதுதா வுச்சதி. லோகேபி ஏகஸ்ஸேவ ஸாலிபீஜஸ்ஸ
பரிபுண்ணாபரிபுண்ணதண்டு³லஆதண்டு³லப²லனிப்ப³த்திஹேதுதா தி³ஸ்ஸதேவ, கிங் வா ஏதாய
யுத்திசிந்தாய. யதோ கம்மப²லங் சக்காதீனி, கம்மவிபாகோ ச ஸப்ப³ஸோ புத்த³தா⁴னங்யேவ
ஞாணஸ்ஸ விஸயோதி.

434. கேசீதி மஹாஸங்கி⁴கேஸு ஏகச்சே. தேஸு ஹி வஸுத⁴ம்மோ ஏவங் வத³தி
“சக்கு²ம்ஹி தேஜோ அதி⁴கங், ஸோதே வாயு, கா⁴னே பத²வீ, ஜிவ்ஹாய ஆபோ, காயே
ஸப்பே³பி ஸமா”தி. சக்காதீஸு தேஜாதி³அதி⁴கதா நாம தன்னிஸ்ஸயபூ⁴தானங்
தத்தி⁴கதாயாதி த³ஸ்ஸெந்தோ “தேஜாதி⁴கானங் பூ⁴தானங் பஸாதோ³
சக்க²”திஆதி³மாஹ. காயோ ஸப்பே³ஸந்தி கோ எத்த² விஸேஸோ, நனு

தேஜாதி³அதி⁴கானஞ்ச பூ⁴தானங் பஸாதா³ ஸப்³பே³ஸங்யேவாதி? ஸச்சமேதங், இத³ங் பன
 “ஸப்³பே³ஸ”ந்தி வசனங் ஸமானானந்தி இமமத்த²ங் தீ³பேதி அனுவத்தமானஸ்ஸ
 ஏகதே³ஸாதி⁴கபா⁴வஸ்ஸ நிவாரணவஸேன வுத்தத்தா. தேஜாதீ³னங் ஹி பச்சேகங்
 அதி⁴கபா⁴வே விய த்³வின்னங், திண்ணங் வா அதி⁴கபா⁴வேபி
 யதா²வுத்தாதி⁴கபா⁴வேனேவ ஏககாதி³வஸேன லப்³ப⁴மானாய ஓமத்ததாயபி காயப்பஸாதோ³
 ந ஹோதீ³தி பாகடோயமத்தோ². தஸ்மா சதுன்னம்பி பூ⁴தானங் ஸமபா⁴வேன காயப்பஸாதோ³
 ஹோதீ³தி ஸப்³பே³ஸத்தோ³ இத⁴ ஸமபா⁴வதீ³பகோ த³ட்ட²ப்³போ³. தேஜாதீ³னந்தி
 பதீ³பஸங்காதஸ்ஸ தேஜஸ்ஸ ஓபா⁴ஸருபேன, வாயுஸ்ஸ ஸத்தே³ன, பத்²வியா க்³ந்தே⁴ன,
 கே³ளஸங்காதஸ்ஸ உத³கஸ்ஸ ரஸேனாதி புரிமவாதே³, பச்சி²மவாதே³ ச யதா²யோகங்
 தந்தங்பூ⁴தகு³ணேஹி அனுக்³ய்ஹபா⁴வதோ, ரூபாதீ³னங் க்³ஹணே உபகாரிதப்³தோதி
 அத்தோ². ஆலோகாதி³ஸஹகாரீ காரணஸஹிதானங்யேவ சக்காதீ³னங்
 ரூபாதீ³அவபா⁴ஸனஸமத்த²தா, விவரஸ்ஸ ச ஸோதவிஞ்ஞாணுபனிஸ்ஸயபா⁴வோ
 கு³ணோதி தேஸங் லத்³தி⁴. தேஜாதீ³னங் விய பன விவரஸ்ஸ பூ⁴தபா⁴வாபா⁴வதோ
 யதா²யோக-க்³ஹணங். அத² வா ரூபாதீ³யோ விய விவரம்பி பூ⁴தகு³ணோதி பராதி⁴ப்பாயே
 தேஜஸ்ஸ ஆலோகருபேன, ஆகாஸஸங்காதஸ்ஸ விவரஸ்ஸ ஸத்தே³ன, வாயுஸ்ஸ
 க்³ந்தே⁴ன, உத³கஸ்ஸ ரஸேன, பத்²வியா பொ²ட்ட²ப்³போ³னாதி ஏவங் யதா²யோகங்
 தந்தங்பூ⁴தகு³ணேஹிதி யோஜனா.

ரூபாதீ³னங் அதி⁴கபா⁴வதஸ்ஸனதோதி அக்³கிம்ஹி ரூபஸ்ஸ பப⁴ஸ்ஸரஸ்ஸ,
 வாயும்ஹி ஸத்த³ஸ்ஸ ஸபா⁴வேன ஸுய்யமானஸ்ஸ, பத்²வியா ஸுரபி⁴ஆதி³னோ
 க்³ந்த⁴ஸ்ஸ, ஆபே ச ரஸஸ்ஸ மது⁴ரஸ்ஸாதி இமேஸங் விஸேஸயுத்தானங் தஸ்ஸனதோ
 “ரூபாதீ³யோ தேஸங் கு³ணா”தி பட²மவாதீ³ ஆஹாதி. தஸ்ஸேவ “இச்செய்யாமா”திஆதி³னா
 உத்தரமாஹ. இமினாவ உபாயேன து³தியவாதி³னோபி நிக்³ஹோ ஹோதீ³. அத² வா
 ரூபாதீ³விஸேஸகு³ணேஹி தேஜஆகாஸபத்²வீஆபவாயுஹி சக்காதீ³னி கதானீதி வத்³ந்தஸ்ஸ
 கணாதஸ்ஸ வாதங் உத்³த⁴ரித்வா தங் நிக்³ஹேதுங் “அதா²பி வதெய்ய”ந்திஆதி³ வுத்தந்தி
 த³ட்ட²ப்³போ³ங். ஆஸவே உபலப்³ப⁴மானோபி க்³ந்தோ⁴ பத்²வியா ஆபோஸங்யுத்தாய
 கப்பாஸதோ விஸதி³ஸாயாதி ந கப்பாஸக்³ந்த⁴ஸ்ஸ அதி⁴கபா⁴வாபத்தீ³ சே? ந,
 அனபி⁴பூ⁴தத்தா. ஆஸவே ஹி உத³கஸங்யுத்தா பத்²வீ உத³கேன அபி⁴பூ⁴தா, ந
 கப்பாஸபத்²வீதி தஸ்ஸ ஏவ க்³ந்தே⁴ன அதி⁴கேன ப⁴விதப்³போ³ங். உண்ஹோத³கஸங்யுத்தோ
 ச அக்³கி உபலப்³ப⁴னீயோ மஹந்தோதி கத்வா தஸ்ஸ ப்²ஸ்ஸோ விய வண்ணோபி
 பப⁴ஸ்ஸரோ உபலப்³பெ⁴ய்யாதி உண்ஹோத³கே வண்ணதோ அக்³கி³னா
 அனபி⁴ஸம்ப்³ந்த⁴ஸ்ஸ ஸீதோத³கஸ்ஸ வண்ணோ பரிஹாயேத². தஸ்மாதி ஏதஸ்ஸ
 உப⁴யஸ்ஸ அபா⁴வா. தத³பா⁴வேன ஹி ரூபாதீ³னங் தேஜாதீ³விஸேஸகு³ணதா நிவத்திதா.
 தன்னிவத்தனேன “தேஜாதீ³னங் கு³ணேஹி ரூபாதீ³ஹி அனுக்³ய்ஹபா⁴வதோ”தி இத³ங்
 காரணங் நிவத்திதந்தி ஏவங் பரம்பராய உப⁴யாபா⁴வோ விஸேஸபரிகப்பனபஹானஸ்ஸ
 காரணங் ஹோதீ³தி ஆஹ “தஸ்மா பஹாயேத”ந்திஆதி³. ஏககலாபேபி ரூபரஸாதீ³யோ
 விஸதி³ஸா, கோ பன வாதோ³ நானாகலாபே சக்காதீ³யோ பூ⁴தவிஸேஸாபா⁴வேபீதி
 தஸ்ஸேதுங் ரூபரஸாதீ³னிதஸ்ஸனங் வுத்தங்.

யதி³ பூ⁴தவிஸேஸோ நத்தி², கிங் பன சக்காதீ³விஸேஸஸ்ஸ காரணந்தி தங்
 தஸ்ஸேதுங் “யங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸா”திஆதி³ வுத்தங். ஏகம்பி கம்மங்
 பஞ்சாயதனிகத்தபா⁴வப⁴வப்பத்த²னாநிப்பன்னங் சக்காதீ³விஸேஸஹேதுதாய
 அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ அஸாதா⁴ரணந்தி ச கம்மவிஸேஸோதி ச வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³போ³ங். ந ஹி
 தங் யேன விஸேஸேன சக்³ஸ்ஸ பச்சயோ, தேனேவ ஸோதஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி
 இந்த்³ரியந்தராபா⁴வப்பத்திதோ. “படிஸந்தி⁴க்க²ணே மஹக்³தா சேதனா கடத்தாருபானங்
 கம்மபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.12.78) வசனேன படிஸந்தி⁴க்க²ணே விஜ்ஜமானானங்
 ஸப்³பே³ஸங் கடத்தாருபானங் ஏகா சேதனா கம்மபச்சயோ ஹோதீ³தி விஞ்ஞாயதி.

நானாசேதனாய ஹி ததா³ இந்த்³ரியுப்பத்தியங் ஸதி பரித்தேன ச மஹக்³தேன ச கம்முனா நிப்³புத்திதங் கடத்தாருபங் ஆபஜ்ஜெய்யாதி. ந சேகா படிஸந்தி⁴ அனேககம்மனிப்³புத்தா ஹோதீதி ஸித்த⁴மேகேன கம்மேன அனேகிந்த்³ரியுப்பத்தி ஹோதீதி.

435. அனல்லீனோ நிஸ்ஸயோ ஏதஸ்ஸாதி அனல்லீனநிஸ்ஸயோ, ரூபஸத்³ஸங்கா²தோ விஸயோ. க்³ந்த⁴ரஸானங் நிஸ்ஸயா கா⁴னஜிவ்ஹானங் நிஸ்ஸயே அல்லீயந்தீதி தே நிஸ்ஸயவஸேன அல்லீனா. பொ²ட்ட²பு³பங் ஸயங் காயனிஸ்ஸயஅல்லீனங் பூ⁴தத்தா. அபரோ நயோ - சக்²ஸோதானி அப்பத்தவிஸயக்³கா³ஹகானி ஸாந்தரே, அதி⁴கே ச விஸயே விஞ்ஞாணுப்பத்திஹேதுபா⁴வதோ. ஸோதம்பி ஸம்பத்தவிஸயக்³கா³ஹீதி கேசி. யதி³ ஸோதங் ஸம்பத்தக்³கா³ஹி, சித்தஜோ ஸத்³தோ³ ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங் ந ஸியா. ந ஹி ப்³ஹித்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னானங் உப்பத்தி அத்தி². பாஸியஞ்ச அவிஸேஸேன ஸத்³தா³ரம்மணஸ்ஸ ஸோதவிஞ்ஞாணாரம்மணபா⁴வோ வுத்தோ. கிஞ்ச தி³ஸாதே³ஸவவத்தா²னஞ்ச ஸத்³த³ஸ்ஸ ந ஸியா, அத்தனோ விஸயிபதே³ஸஸ்ஸ ஏவ க்³ஹேதப்³தோ க்³ந்தோ⁴ விய. தஸ்மா யத்த² உப்பன்னோ ஸத்³தோ³, தத்தே²வ டி²தோ. ஸசே ஸோதபதே² ஆபாத்மாக்³ச்சதி, நனு தூ³ரே டி²தேஹி ரஜகாதி³ஸத்³தா³ சிரேன ஸுய்யந்தீதி? ந தூ³ராஸன்னானங் யதா²பாகடே ஸத்³தே³ க்³ஹணவிஸேஸதோ. யதா² ஹி தூ³ராஸன்னானங் வசனஸத்³தே³ யதா²பாகடே க்³ஹணவிஸேஸதோ ஆகாரவிஸேஸானங் அக்³க்³ஹணங், க்³ஹணஞ்ச ஹோதி, ஏவங் ரஜகாதி³ஸத்³தே³பி ஆஸன்னஸ்ஸ ஆதி³தோ பபு⁴தி யாவ அவஸானா கமேன பாகடபூ⁴தே, தூ³ரஸ்ஸ ச அவஸானே, மஜ்ஜே² வா பிண்ட³வஸேன பவத்திபாகடபூ⁴தே நிச்சயக்³க்³ஹணானங் ஸோதவிஞ்ஞாணவீதியா பரதோ பவத்தானங் விஸேஸதோ லஹுகங் ஸுதோ “சிரேன ஸுதோ”தி அதி⁴மானோ ஹோதி. ஸோ பன ஸத்³தோ³ யத்த² உப்பன்னோ, தன்னிஸ்ஸிதோவ அத்தனோ விஜ்ஜமானக்க²ணே ஸோதஸ்ஸ ஆபாத்மாக்³ச்சதி . யதி³ ஸத்³த³ஸ்ஸ பூ⁴தபரம்பராய ஸமந்ததோ பவத்தி நத்தி², கத²ங் படிகோ⁴ஸுப்பத்தீதி? தூ³ரே டி²தோபி ஸத்³தோ³ அஞ்ஞத்த² படிகோ⁴ஸுப்பத்தியா, பா⁴ஜனாதி³சலனஸ்ஸ ச அயோகந்தோ விய அயோசலனஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீதி து³ட்ட²பு³பங்.

436. புப்³பே³ லக்க²ணாதி³னா விபா⁴விதம்பி சக்²ங் டி²தட்டா²னாதி³தோ விபா⁴வேதுங் “சக்² செத்தா²”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² சக்² ஸாத⁴யமானங் திட்ட²தீதி ஸம்பந்தோ⁴. ச-காரோ ப்யதிரேகத்தோ², தேனஸ்ஸ வச்சமானமேவ விஸேஸங் ஜோதேதி. எத்தா²தி ஏதேஸு யதா²னித்தி³ட்டே²ஸு பஞ்சஸு உபாதா³ருபேஸு. “ஸரீரஸண்டா²னுப்பத்திதே³ஸே”தி ஏதேன அவஸேஸங் கண்ஹமண்ட³லங் படிக்கி²பதி. ஸ்னேஹமிவ ஸத்த அக்கி²படலானி ப்யாபெத்வா டி²தாஹேவ அத்தனோ நிஸ்ஸயபூ⁴தாஹி சதூ³ஹி தா⁴தூ³ஹி கதூ³பகாரங் தன்னிஸ்ஸிதேஹேவ ஆயுவண்ணாதி³ஹி அனுபாலிதங் பரிவாரிதங் திஸந்ததிருபஸமுட்டா²பகேஹி உதுசித்தாஹாரேஹி உபத்த²ம்பி⁴யமானங் திட்ட²தி. ஸத்தஅக்கி²படலப்யாபனவசனேனேவ சக்²ஸ்ஸ அனேககலாபக³தபா⁴வங் த்³ஸ்ஸேதி. பமாணதோ ஊகாஸிரமத்தந்தி ஊகாஸிரமத்தே பதே³ஸே பவத்தனதோ வுத்தங். சக்²விஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து²பா⁴வங் நிஸ்ஸயபா⁴வதோ ஆவஜ்ஜனஸம்படிச்ச²னாதி³னங் ததா³ரம்மணாவஸானானங் த்வாரபா⁴வங் ஸமவஸரட்டா²னதோ. தங் பனேதங் சக்² அதி⁴ட்டா²னபே⁴ததோ, தத்தா²பி பச்சேகங் அனேககலாபக³தபா⁴வதோ அனேகம்பி ஸமானங் ஸாமஞ்ஞனித்தே³ஸேன ஆவஜ்ஜனாய ஏகத்தா, ஏகஸ்மிங் க்²ணே ஏகஸ்ஸேவ ச கிச்சகரத்தா ஏகங் கத்வா வுத்தங். ஏவம்பி ப்³ஹுஸு கத²மேகஸ்ஸேவ கிச்சகரத்தங். யங் தத்த² விஸத³ங் ஹுத்வா ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹங், தங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயோ ஹோதீதி க்³ஹேதப்³பங். பொ²ட்ட²பு³விஸேஸோ விய காயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபா⁴வே.

மனுபஸ்ஸதீதி ம-காரோ பத³ஸந்தி⁴கரோ, அத² வா மனூதி மச்சோ.

அங்கு³லிவேத⁴கங் அங்கு³லீயகங்.

விஸமஜ்ஜா²ஸயதாய சக்கு² வம்மிகசி²த³தா³பி⁴ரதஸப்போ விய, பி³லஜ்ஜா²ஸயதாய ஸோதங் உத³கபி³லாபி⁴ரதகும்பீ⁴லோ விய, ஆகாஸஜ்ஜா²ஸயதாய கா⁴னங் அஜடாகாஸாபி⁴ரதபக்கீ² விய, கா³மஜ்ஜா²ஸயதாய ஜிவ்ஹா கா³மாபி⁴ரதகுக்குரோ விய, உபாதி³ன்னகஜ்ஜா²ஸயதாய காயோ ஆமகஸுஸானாபி⁴ரதஸிங்கா³லோ விய பஸ்ஸிதப்³போ³தி த³ஸ்ஸெந்தோ “வம்மி...பே... த³ட்ட²ப்³பா³”தி ஆஹ. விஸமஜ்ஜா²ஸயதா ச சக்கு²ஸ்ஸ விஸமஜ்ஜா²ஸயங் விய ஹோதீதி கத்வா வுத்தா, சக்கு²மதோ வா புக³க்³லஸ்ஸ அஜ்ஜா²ஸயவஸேன சக்கு² விஸமஜ்ஜா²ஸயங் த³ட்ட²ப்³பங். ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. ஸப்³போ³பி ச யதா²வுத்தோ பபஞ்சோ ஸோதாதீ³ஸுபி யதா²ரஹங் வேதி³தப்³போ³.

437. சக்கு²ம்ஹி, சக்கு²ஸ்ஸ வா படிஹனநங் சக்கு²படிஹனநங், தங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி சக்கு²படிஹனநலக்க²ணங். படிஹனநஞ்செத்த² யதா²வுத்தோ அபி⁴கா⁴தோவ. விஸயபா⁴வோ ஆரம்மணபச்சயதா. காமங் ஸா ஏவ கோ³சரதா, ததா²பி விஸயகோ³சரானங் அயங் விஸேஸோ - அனஞ்ஞத்த²பா⁴வோ, தப்³புஹுலசாரிதா ச சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ. விஸயபா⁴வே சஸ்ஸ யங் வத்தப்³பங், தங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. யத்த² பன காயவிஞ்ஞத்தி³ஆதி³கே.

438. இத்தி²யா பா⁴வோ, “இத்தி²”தி வா ப⁴வதி ஏதேன சித்தங், அபி⁴தா⁴னஞ்சாதி இத்தி²பா⁴வோ, தங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி இத்தி²பா⁴வலக்க²ணங். ததோ ஏவ “இத்தி²”தி தங்ஸஹிதங் ஸந்தானங் பகாஸெந்தங் விய ஹோதீதி வுத்தங் “இத்தி²தி பகாஸனரஸ”ந்தி. வட்டங்ஸதா அவிஸத³ஹத்த²பாதா³தி³தா ச இத்தி²லிங்க³ங். த²னமங்ஸாவிஸத³தா, நிம்மஸ்ஸுதா³டிதா, கேஸப³ந்த⁴னங், வத்த²க்³ஹணஞ்ச “இத்தி²”தி ஸஞ்ஜானநஸ்ஸ பச்சயபா⁴வதோ இத்தி²னிமித்தங். த³ஹரகாலேபி ஸுப்பகமுஸலகாதீ³ஹி கீளா, மத்திகதக்கேன ஸுத்தகந்தனாதி³ ச இத்தி²குத்தங், இத்தி²கிரியாதி அத்தோ². அவிஸத³ட்டா²னக்³மனாதி³கோ ஆகாரோ இத்தா²கப்போ. அபரோ நயோ - இத்தி²னங் முத்தகரணங் இத்தி²லிங்க³ங். ஸராதி⁴ப்பாயா இத்தி²னிமித்தங். அவிஸத³ட்டா²னக்³மனநிஸஜ்ஜாகா²த³னபோ⁴ஜனாதி³கா இத்தி²குத்தங். இத்தி²ஸண்டா²னங் இத்தா²கப்போ. இமானி ச இத்தி²லிங்கா³தி³னி யதா²ஸகங் கம்மாதி³னா பச்சயேன உப்பஜ்ஜமானானிபி யேபு⁴ய்யேன இத்தி²ந்த³ரியஸஹிதே ஏவ ஸந்தானே தங்ததா³காரானி ஹுத்வா உப்பஜ்ஜந்தீதி இத்தி²ந்த³ரியங் தேஸங் காரணந்தி கத்வா வுத்தங் “இத்தி²லிங்க³னிமித்தகுத்தாகப்பானங் காரணபா⁴வபச்சுபட்டா²ன”ந்தி. இத்தி²லிங்கா³தி³ஸு ஏவ ச காரணபா⁴வஸங்கா²தேன அதி⁴பதிபா⁴வேன தஸ்ஸ இந்த³ரியதா வுத்தா, இந்த³ரியஸஹிதே ஸந்தானே இத்தி²லிங்கா³தி³ஆகாரூபபச்சயானங் அஞ்ஞதா² அனுப்பாத³னதோ, இத்தி²க்³ஹணஸ்ஸ ச தேஸங் ரூபானங் பச்சயபா⁴வதோ.

யஸ்மா பன பா⁴வத³ஸகேபி ரூபானங் இத்தி²ந்த³ரியங் ந ஜனகங், நாபி அனுபாலகங், உபத்த²ம்ப⁴கங் வா, ந ச அஞ்ஞேஸங் கலாபரூபானங், தஸ்மா தங் ஜீவிதிந்த³ரியங் விய ஸகலாபரூபானங், ஆஹாரோ விய வா கலாபந்தரூபானஞ்ச “இந்த³ரியஅத்தி²அவிக³தபச்சயோ”தி பாளியங் ந வுத்தங். யஸ்மா ச பச்சயந்தராதீ⁴னானி லிங்கா³தி³னி, தஸ்மா யத்த²ஸ்ஸ ஆதி⁴பச்சங், தங்ஸதி³ஸேஸு மதசித்தகதரூபேஸுபி தங்ஸண்டா²னதா தி³ஸ்ஸதி. ஏஸ நயோ புரிஸிந்த³ரியேபி. யங் பனெத்த² விஸதி³ஸங், தங் வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³பங். தயித³ங் த³வயங் யஸ்மா ஏகஸ்மிங் ஸந்தானே ஸஹ ந பவத்ததி “யஸ்ஸ இத்தி²ந்த³ரியங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ புரிஸிந்த³ரியங் உப்பஜ்ஜதீதி? நோ”திஆதி³ (யம. 3.இந்த³ரியயமக.188) வசனதோ, தஸ்மா உப⁴தொப்யஞ்ஜனகஸ்ஸாபி ஏகஸ்மிங் க²ணே ஏகமேவ ஹோதீதி வேதி³தப்³பங். யே பன “ஸரீரேகதே³ஸவுத்தி பா⁴வரூப”ந்தி வத³ந்தி, தேஸம்பி தங் மிச்சா²தி த³ஸ்ஸேதுங் “தது³ப⁴யம்பி...பே... ப்யாபகமேவா”தி வத்வா யதி³ ஏவங் காயப்பஸாதே³ன ஸங்கரோ ஸியாதி ஆஸங்கங் நிவத்தெந்தோ “ந ச

காயப்பஸாதேனா¹திஆதி³மாஹ. தஸ்ஸத்தோ² - யதி³பி ஸகலஸ்ரீரப்³யாபிதாய
காயப்பஸாதேன¹ அட்டி²தோகாஸே டி²தந்தி வத்தப்³புதங் நாபஜ்ஜதி, தேன பன
பி⁴ன்னநிஸ்ஸயத்தா டி²தோகாஸே டி²தந்திபி வத்தப்³புதங் நாபஜ்ஜதி அயமேவ செத்த²
நிப்பரியாயகதா². “ரூபரஸாதயோ வியா”தி ஏதேன ஸமானநிஸ்ஸயேஸுபி நாம ஸங்கரோ
நத்தி² லக்கணபே⁴ததோ, கிமங்கங் பன பி⁴ன்னநிஸ்ஸயஸபா⁴வேஸுதி தஸ்ஸேதி.

439. ஸஹஜரூபானுபாலனலக்கணந்தி அத்தனா ஸஹஜாதரூபானங் அனுபாலனலக்கணங்.
ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ ஏகந்தகம்மஜத்தா ஸஹஜ-க்³ஹணேனேவ அனுபாலேதப்³பா³னம்பி
கம்மஜபா⁴வோ ஸித்தோ⁴தி கம்மஜ-க்³ஹணங் ந கதங். யதா²ஸகங்
கணமத்தட்டா²யினோபி கம்மஜரூபஸ்ஸ பவத்திஹேதுபா⁴வேன தங் அனுபாலகங், தஸ்மா
ஸஹஜரூபானுபாலனலக்கணங். ந ஹி கம்மஜானங் கம்மங்யேவ டி²திஹேது ப⁴விதுங்
அரஹதி ஆஹாரஜாதீ³னங் ஆஹாராதி³ விய. கிங் காரணா? தங்கணாபா⁴வதோ. தேஸந்தி
ஸஹஜரூபானங். பவத்தனங் யாபனங். ட²பனங் டி²திஹேதுதா. அத்தனா அனுபாலனவஸேன
யாபேதப்³பா³னி பவத்தேதப்³பா³னி பூ⁴தானி ஏதஸ்ஸ பத³ட்டா²னந்தி
யாபயிதப்³பூ⁴தபத³ட்டா²னங். அனுபாலனலக்கணாதி³ம்ஹீதி ஆதி³-ஸத்³தேன
பவத்தனரஸாதி³மேவ ஸங்கணஹாதி. அத்தி²க்கணேயேவாதி அனுபாலேதப்³பா³னங்
அத்தி²க்கணேயேவ. அஸதி அனுபாலேதப்³பே³ உப்பலாதி³ம்ஹி கிங் உத³கங் அனுபாலெய்ய.
யதி³ கம்மஜானங் டி²திஹேதுமந்தரேன டி²தி ந ஹோதி, ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ கோ டி²திஹேதுதி
ஆஹ “ஸய”ந்திஆதி³. யதி³ கம்மஜானங் டா²னங் ஜீவிதிந்த்³ரியபடிபு³த்த⁴ங், அத² கஸ்மா
ஸப்³பகாலங் ந ட²பேதி³ ஆஹ “ந ப⁴ங்கதோ”திஆதி³. தஸ்ஸ தஸ்ஸ அனுபாலனாதி³கஸ்ஸ
ஸாத⁴னதோ. தங் ஸாத⁴னஞ்ச ஜீவமானதாவிஸேஸஸ்ஸ பச்சயபா⁴வதோ.
இந்த்³ரியபு³த்த⁴ரூபஸ்ஸ ஹி மதரூபதோ கம்மஜஸ்ஸ, தத³னுபு³ந்த⁴பூ⁴தஸ்ஸ ச
உதுஸமுட்டா²னாதி³தோ ஜீவிதிந்த்³ரியகதோ விஸேஸோ, ந கேவலங் கணட்டி²தியா ஏவ,
பபந்தா⁴னுபச்சே²தஸ்ஸாபி ஜீவிதிந்த்³ரியங் காரணந்தி த³ட்ட²பு³ங், இதரதா² ஆயுக்கயதோ
மரணங் ந யுஜ்ஜெய்யாதி.

440. மனோதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துானங் நிஸ்ஸயலக்கணங் ஹதயவத்து²தி
கத²மேதங் விஞ்ஞாதப்³பந்தி? ஆகமதோ, யுத்திதோ ச. “யங் ரூபங் நிஸ்ஸாய மனோதா⁴து ச
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ச பவத்தந்தி, தங் ரூபங் மனோதா⁴துயா ச
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ச தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபச்சயேன
பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.8) ஏவமாதி³ ஆகமோ. யதி³ ஏவங், கஸ்மா ரூபகண்டே³ தங் ந வத்தந்தி?
தத்த² அவசனங் அஞ்ஞகாரணங். கிங் பன தந்தி? தேஸனாபே⁴தோ³. யதா² ஹி
சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னி ஏகந்ததோ சக்கா²தி³னிஸ்ஸயானி, ந ஏவங் மனோவிஞ்ஞாணங் ஏகந்தேன
ஹதயவத்து²னிஸ்ஸயங். நிஸ்ஸிதவஸேன ச வத்து²துகாதி³தேஸனா பவத்தா “அத்தி² ரூபங்
சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து², அத்தி² ரூபங் சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ ந வத்து²”திஆதி³னா (த⁴.
ஸ. 584). யம்பி ஏகந்ததோ ஹதயவத்து²னிஸ்ஸயங், தஸ்ஸ வஸேன “அத்தி² ரூபங்
மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து²”திஆதி³னா து³காதீ³ஸு வச்சமானேஸுபி ந தத³னுக்கு³ணா
ஆரம்மணது³காதயோ ஸம்ப⁴வந்தி. ந ஹி “அத்தி² ரூபங் மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங்,
அத்தி² ரூபங் ந மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மண”ந்தி ஸக்கா வத்துந்தி வத்தா²ரம்மணது³கா
பி⁴ன்னக³திகா ஸியுந்தி ஏகரஸா தேஸனா ந ப⁴வெய்ய. ஏகரஸஞ்ச தேஸனங் தேஸேதுங்
இத⁴ ஸத்து² அஜ்ஜா²ஸயோ. தஸ்மா தத்த² ஹதயவத்து² ந வத்தங், ந அலப்³ப⁴மானத்தாதி
த³ட்ட²பு³ங்.

யுத்தி பன ஏவங் வேதி³தப்³பா³ - நிப்பன்னஉபாதாயரூபனிஸ்ஸயங் தா⁴துத்வயங்
பஞ்சவோகாரப⁴வே. தத்த² ரூபாயதனாதீ³னங், ஓஜாய ச இந்த்³ரியபு³த்த⁴தோ ப³ஹிபி
பவத்திதஸ்ஸனதோ ந தங்னிஸ்ஸயதா யுஜ்ஜதி, இத்தி²புரிஸிந்த்³ரியானம்பி தது³ப⁴யரஹிதேபி
ஸந்தானே தா⁴துத்வயதஸ்ஸனதோ ந தங்னிஸ்ஸயதா யுஜ்ஜதி, ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸாபி

அஞ்சுகிச்சங் விஜ்ஜதீதி ந தங்னிஸ்யதா யுஜ்ஜதி ஏவாதி பாரிஸேஸதோ ஹத்யவத்து², தேஸங் நிஸ்ஸயோதி விஞ்ஞாயதி. ஸக்கா ஹி வத்துங் நிப்பன்னஉபாதாய்ருபனிஸ்ஸயங் தாதுத்வயங் பஞ்சவோகாரபாவே ரூபபடிபத்த்வத்திபாவதோ. யங் யஞ்ஹி ரூபபடிபத்த்வத்தி, தங் தங் நிப்பன்னஉபாதாய்ருபனிஸ்ஸயங் திட்டங் யதா² “சக்குவிஞ்ஞாணதாது”தி. “பஞ்சவோகாரபாவே”தி ச விஸேஸனங் மனோவிஞ்ஞாணதாதுவஸேன கதங். மனோதாது பன சதுவோகாரபாவே நத்தே²வ. நனு ச இந்த்ரியனிஸ்ஸயதாயபி ஸாதனதோ விருத்தோ² ஹேது ஆபஜ்ஜதீதி? ந திட்டபாதனதோ. திட்டங் ஹேதங் சக்குவிஞ்ஞாணஸ்ஸ விய தாதுத்வயஸ்ஸ வத்துனோ மந்ததிக்காதி²அனநுவிதா²னங். ததா² ஹிஸ்ஸ பாலியங் இந்த்ரியபச்சயதா ந வத்தா. தேன ததனுவிதா²னஸங்காதா இந்த்ரியனிஸ்ஸயதா பாதீ²யதி. ஹோது தாதுத்வயனிஸ்ஸயோ ஹத்யவத்து², உபாதாய்ருபஞ்ச, ஏதங் பன கம்மஸமுட்டா²னங், படினியதகிச்சங், ஹத்யபதே²ஸே டி²தமேவாதி கத²ங் விஞ்ஞாயதீதி? வச்சதே - வத்து²ரூபபாவதோ கம்மஸமுட்டா²னங் சக்கு² விய, ததோ ஏவ படினியதகிச்சங், வத்து²ரூபபாவதோதி ச விஞ்ஞாணனிஸ்ஸயபாவதோதி அத்தோ². அட்டி²ங் கத்வா மனஸி கத்வா ஸப்ப²சேதஸா ஸமன்னாஹரித்வா கிஞ்சி சிந்தெந்தஸ்ஸ ஹத்யஸ்ஸ கி²ஜ்ஜனதோ தத்தே²தமவட்டி²தந்தி விஞ்ஞாயதி. தாஸஞ்ஞேவ தாது²நாந்தி மனோதாதுமனோவிஞ்ஞாணதாது²நாந்யேவ . நிஸ்ஸயபாவதோ உபரி ஆரோபெத்வா வஹந்தங் விய பச்சபதிட்ட²தீதி உப்ப²ஹனபச்சபட்டா²னங். ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ.

441. அபி²க்கமோ ஆதி² யேஸங் தே அபி²க்கமாதீ². ஆதி²-ஸத்தே²ன படிக்கமஸமிஞ்ஜனபஸாரணஉக்கே²பனஅவெக்கே²பனாதி²கா ஸப்ப² கிரியா பரிக்க²யஹதி. தேஸங் அபி²க்கமாதீ²னங் பவத்தகங் சித்தங் ஸமுட்டா²னங் யஸ்ஸா ஸா அபி²க்கமாதி²ப்பவத்தகசித்தஸமுட்டா²னா, வாயோதாது. தஸ்ஸா யங் ஸஹஜரூபகாயஸ்ஸ த²ம்ப²னஸந்தா²ரணசலனஸங்காதங் கிச்சங், தஸ்ஸ ஸஹகாரீகாரணபூ²தோ ஆகாரவிஸேஸோ காயவிஞ்ஞத்தி நாமாதி த²ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “அபி²க்கமாதி²...பே... காயவிஞ்ஞத்தி”தி.

கஸ்ஸ பன ஆகாரவிகாரோதி? ஸாமத்தி²யதோ வாயோதாது²அதி²கானங் சித்தஜமஹாபூ²தானங். கிங் தங் ஸாமத்தி²யங்? சித்தஜதா, உபாதாய்ருபதா ச. அத² வா வாயோதாது²யா ஆகாரவிகாரோ ஸஹஜ...பே... பச்சயோதி ஸம்ப²ந்தி²தப்ப²ங். யதி² ஏவங் விஞ்ஞத்தியா உபாதாய்ருபபாவோ ந யுஜ்ஜதி. ந ஹி உபாதாய்ருபங் ஏகபூ²தஸன்னிஸ்ஸயங் அத்தி². “சதுன்னங் மஹாபூ²தானங் உபாதாய்ருப”ந்தி ஹி வுத்தங், நாயங் தோ²ஸோ சதுன்னங் விகாரோ சதுஸா ஏகஸ்ஸாபி ஹோதி சதுஸாதா²ரணத²னங் விய. வாயோதாது²அதி²கதாய ச கலாபஸ்ஸ “வாயோதாது²யா”தி வசனங் ந விருஜ்ஜதி. ஏவங் அதி²கதா ச ஸாமத்தி²யதோ, ந பமாணதோ. அஞ்ஞதா² ஹி அவினிப்போ²க²வுத்திதா ந யுஜ்ஜெய்ய. வாயோதாது²யா ஏவாதி கேசி. தேஸங் மதேன விஞ்ஞத்தியா உபாதாய்ருபதா து²ரூபபாதா². ந ஹி ஏகஸ்ஸ விகாரோ சதுன்னங் ஹோதி. ஸா பனாயங் ஹத்த²சலனாதீ²ஸு ப²ந்த²மானவண்ணக்க²ஹணானந்தரமவிஞ்ஞாயமானந்தரேன மனோத்²வாரஜவனேன க²யஹதி. ப²ந்த²மானவண்ணவினிமுத்தோ கோசி விகாரோ அத்தி². தஸ்ஸ ச தக்க²ஹணானந்தரங் க²ஹணங் ஹோதீதி கத²மேதங் விஞ்ஞாயதீதி அதி²ப்பாயக்க²ஹணதோ. ந ஹி விஞ்ஞத்திவிகாரரஹிதேஸு ருக்க²சலனாதீ²ஸு “இத²மேஸ காரேதி மஞ்ஞே”தி அதி²ப்பாயக்க²ஹணங் திட்ட²ங், ஹத்த²சலனாதீ²ஸு பன திட்ட²ங். தஸ்மா ப²ந்த²மானவண்ணவினிமுத்தோ கோசி விகாரோ அத்தி² அதி²ப்பாயஸ்ஸ ஞாபகோதி விஞ்ஞாயதி. ஞாபகோ ச ஹேது ஞாபேதப்ப²மத்த²ங் ஸயங் க²ஹிதோ ஏவ ஞாபேதி, ந விஜ்ஜமானதாமத்தேனாதி வண்ணக்க²ஹணானந்தரங் விகாரக்க²ஹணம்பி அனுமானதோ விஞ்ஞாயதி. ததா² ஹி வத²ந்தி -

“விஸயத்தமனாபன்னா, ஸத்தா³ நேவத்த²போ³த⁴கா;
ந ஸத்தாமத்ததோ அத்தே², தே அஞ்ஞாதா பகாஸகா”தி.

யதி³ விகாரக்³ஹணமேவ காரணங் அதி⁴ப்பாயக்³ஹணஸ்ஸ, கஸ்மா
அக்³ஹிதஸங்கேதானங் அதி⁴ப்பாயக்³ஹணங் ந ஹோதீதி? ந கேவலங்
விகாரக்³ஹணமேவ அதி⁴ப்பாயக்³ஹணஸ்ஸ காரணங், அத² கோ²
புரிமஸித்த⁴ஸம்பந்த⁴க்³ஹணஞ்ச இமஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோதி த³ட்ட²ப³பங்.
த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணசலனானி விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதாய வாயோதா⁴துயா ஹொந்தீதி
வுத்தங். கிங் ஸப்பா³வ வாயோதா⁴து ஸப்பா³னி தானி கரொந்தீதி? நயித³மேவங்.
ஸத்தமஜவனஸம்பு⁴தா ஹி வாயோதா⁴து புரிமஜவனஸம்பு⁴தா வாயோதா⁴துயோ
உபத²ம்ப⁴கபச்சயே லபி⁴த்வா தே³ஸந்தருப்பத்திஹேதுபா⁴வேன சலயதி சித்தஜ்ஞபங், ந
இதரா. இதரா பன ஸந்த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணமத்தங் கரொந்தியோ தஸ்ஸா உபகாராய
ஹொந்தி. தே³ஸந்தருப்பத்தி ஏவ சலனந்தி நிமித்தே ச கத்துபா⁴வோ ஸமாரோபிதோதி
த³ட்ட²ப³பங். அஞ்ஞதா² த⁴ம்மானங் அப்யாபாரதா, க²ணிகதா ச ந ஸியா. ஸத்தஹி யுகே³ஹி
ஆக²ட்ட²த³ப³ஸகடமெத்த² அட்ட²கதா²யங் நித³ஸ்ஸிதங். சித்தஜ்ஞபே பன சலந்தே
தங்ஸம்பந்த⁴தாய உதுகம்மாஹாரஜ்ஞபம்பி சலதி நதீ³ஸோதே
பக்கித்தஸுக்³கோ³மயபிண்ட³ங் விய பந்த³மானவண்ணக்³ஹணானந்தரங்
விஞ்ஞத்திக்³ஹணஸ்ஸ வுத்தத்தா. கிங் சலனகரா ஏவ வாயோதா⁴து
விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதாதி? நயித³மேவங், ததா² சலயிதுமஸக்குணந்தியோபி
த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணமத்தகரா பட²மஜவனாதி³ஸம்பு⁴தாபி வாயோதா⁴துயோ
விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதா ஏவாதி க³ஹேதப்³பங். யேன தி³ஸாபா⁴கே³னாயங் அபி⁴க்கமாதி³ங்
பவத்தேதுகாமோ, தத³பி⁴முக²விகாரஸப்பா⁴வதோ. அதி⁴ப்பாயஸஹபா⁴வீ ஹி விகாரோ
விஞ்ஞத்தி. ஏவஞ்ச கத்வா மனொத்³வாராவஜ்ஜனஸ்ஸாபி விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகவசனங்
ஸுட்டு² யஜ்ஜதி. யதா²வுத்தவிகாரக்³ஹணமுகே³ன தங்ஸமங்கி³னோ அதி⁴ப்பாயோ
விஞ்ஞாயதீதி வுத்தங் “அதி⁴ப்பாயப்பகாஸனரஸா”தி.

காயவிப்பந்த³னஸ்ஸ ஹேதுபு⁴தாய வாயோதா⁴துயா விகாரபா⁴வதோ பரியாயேன
விஞ்ஞத்தி காயவிப்பந்த³னஹேதுபா⁴வபச்சபட்டா²னா வுத்தா.
சித்தஸமுட்டா²னவாயோதா⁴துபத³ட்டா²னாதி ச வாயோதா⁴துயா கிச்சாதி⁴கதாய வுத்தங்.
காயவிப்பந்த³னேன அதி⁴ப்பாயவிஞ்ஞாபனஹேதுத்தாதி காயவிப்பந்த³னேன கரணபு⁴தேன
அதி⁴ப்பாயஸ்ஸ விஞ்ஞாபனஹேதுபா⁴வதோ காயவிஞ்ஞத்தீதி வுச்சதீதி ஸம்பந்தோ⁴.
அயஞ்ஹேத்த² அத்தோ² - விஞ்ஞாபேதீதி விஞ்ஞத்தி. கிங் விஞ்ஞாபேதி? அதி⁴ப்பாயங். கேன?
காயேன. கீதி³ஸேன? விப்பந்த³மானேனாதி. து³தியனயே பன யதா²வுத்தேன காயேன
விஞ்ஞாயதீதி காயவிஞ்ஞத்தி. ஸேஸங் வுத்தனயமேவ.

அத்தா²வபோ³த⁴னஸமத்தோ² வசீவிஸேஸோ வசீபே⁴தோ³. தேன
வாயுவனப்பதினதீ³கோ⁴ஸாதி³ங் நிவத்தேதி. தஸ்ஸ பவத்தகங் சித்தங் ஸமுட்டா²னங் யஸ்ஸா
ஸா வசீபே⁴த³ப்பவத்தகசித்தஸமுட்டா²னா, பத²வீதா⁴து. தஸ்ஸா யங்
உபாதி³ன்னஸங்காதஸ்ஸ அக்க²ருப்பத்திட்டா²னஸ்ஸ க⁴ட்டனஸஞ்ஞிதங் கிச்சங், தஸ்ஸ
ஸஹகாரீகாரணபு⁴தோ ஆகாரவிஸேஸோ வசீவிஞ்ஞத்தி நாமாதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ
“வசீபே⁴...பே... வசீவிஞ்ஞத்தீ”தி.

இதா³னி “கஸ்ஸ பன ஆகாரவிகாரோ”திஆதி³ காயவிஞ்ஞத்தியங் வுத்தனயேனேவ
வேதி³தப்³பங். அயங் பன விஸேஸோ - யதா² தத்த² “பந்த³மானவண்ணக்³ஹணானந்தர”ந்தி
வுத்தங், ஏவமித⁴ “ஸுய்யமானஸத்த³ஸவனானந்தர”ந்தி யோஜேதப்³பங். இத⁴ ச
த²ம்ப⁴னாதீ³னங் அபா⁴வதோ “ஸத்தமஜவனஸம்பு⁴தா”திஆதி³னயோ ந லப்ப⁴தி.
க⁴ட்டனேன ஹி ஸத்தி⁴ங் ஸத்தோ³ உப்பஜ்ஜதி. க⁴ட்டனஞ்ச பட²மஜவனாதீ³ஸாபி

லப்ப்⁴தேவ. க⁴ட்டனங் பச்சயவஸேன பூ⁴தகலாபானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங்
 ஆஸன்னதருப்பாதோ³. சலனங் ஏகஸ்ஸாபி தே³ஸந்தருப்பாத³பரம்பரதாதி அயமேதேஸங்
 விலேஸேஸா. யதா² ச வாயோதா⁴துயா சலனங் கிச்சங், ஏவங் பத²வீதா⁴துயா க⁴ட்டனங்.
 தேனேவாஹ “பத²வீதா⁴துயா உபாதி³ன்னக⁴ட்டனஸ்ஸ பச்சயோ”தி. ஸேஸங்
 வுத்தனயமேவ. யதா² ஹீதிஆதி³ காயவசீவிஞ்ஞத்தீனங் அனுமானவஸேன
 க³ஹேதப்³பா⁴வவிபா⁴வனங். யதா² ஹி உஸ்ஸாபெத்வா ப³த³த⁴கோ³ஸ்ஸாதி³ரூபானி
 தி³ஸ்வா தத³னந்தரப்பவத்தாய அவிஞ்ஞாயமானந்தராய மனொத்³வாரவீதி³யா கோ³ஸ்ஸாதி³னங்
 உத³கஸஹசாரிப்பகாரஸஞ்ஞாணாகாரங் க³ஹேத்வா உத³கக்³ஹணங் ஹோதி, ஏவங்
 விப்ப³ந்த³மானஸமுச்சாரியமானவண்ணஸத்தே³ க³ஹேத்வா தத³னந்தரப்பவத்தாய
 அவிஞ்ஞாயமானந்தராய மனொத்³வாரவீதி³யா
 புரிமஸித்³த⁴ஸம்ப³ந்த⁴க³ஹணூபனிஸ்ஸயஸஹிதாய ஸாதி⁴ப்பாயவிகார்க³ஹணங்
 ஹோதி.

442. ரூபானி பரிச்சிந்த³தி, ஸயங் வா தேஹி பரிச்சிஜ்ஜதி, ரூபானங் வா பரிச்சே³த³மத்தங்
 ரூபபரிச்சே³தோ³, தங் லக்க³ணங் ஏதிஸ்ஸாதி ரூபபரிச்சே³த³லக்க³ணா. அயங் ஹி
 ஆகாஸதா⁴து தங் தங் ரூபகலாபங் பரிச்சிந்த³ந்தீ விய ஹோதி. தேனாஹ
 “ரூபபரியந்தப்பகாஸனரஸா”தி. அத்த²தோ பன யஸ்மா ரூபானங் பரிச்சே³த³மத்தங் ஹுத்வா
 க³ய்ஹதி, தஸ்மா வுத்தங் “ரூபமரியாத³பச்சுபட்டா²னா”தி. யஸ்மிங் கலாபே பூ⁴தானங்
 பரிச்சே³தோ³, தேஹேவ அஸம்பு⁴ட்ட²பா⁴வபச்சுபட்டா²னா. விஜ்ஜமானேபி ஹி
 கலாபந்தரபூ⁴தானங் கலாபந்தரபூ⁴தேஹி ஸம்பு⁴ட்ட²பா⁴வே தங்தங்பூ⁴தவிவித்ததா
 ரூபபரியந்தோ ஆகாஸோதி யேஸங் ஸோ பரிச்சே³தோ³, தேஹி ஸோ அஸம்பு⁴ட்டோ²வ.
 அஞ்ஞதா² பரிச்சி³ன்னதா ந ஸியா தேஸங் பூ⁴தானங் ப்யாபிபா⁴வாபத்திதோ. அப்யாபிதா ஹி
 அஸம்பு⁴ட்ட²தா. தேனாஹ ப⁴க³வா “அஸம்பு⁴ட்ட²ங் சதூஹி மஹாபூ⁴தேஹி”தி (த⁴. ஸ. 637,
 724). கண்ணச்சி³த்த³முக்³விவராதி³வஸேன ச சி³த்த³விவரபா⁴வபச்சுபட்டா²னா வா. யேஸங்
 ரூபானங் பரிச்சே³தோ³, தத்தே²வ தேஸங் பரிச்சே³த³பா⁴வேன லப்ப⁴தீதி வுத்தங்
 “பரிச்சி³ன்னரூபபத³ட்டா²னா”தி. “யாய பரிச்சி³ன்னேஸா”திஆதி³னா ஆகாஸதா⁴துயா
 தங்தங்கலாபானங் கலாபந்தரேஹி அஸங்கரகாரணதங் த³ஸ்ஸேதி.

443. அத³ந்த⁴தாதி அக³ருதா. வினோத³னங் விக்கி²பனங், அபனயனந்தி அத்தோ².
 அத³த்த⁴தாதி அகதி²னதா. அத்தனோ முது³பா⁴வேனேவ ஸப்ப³கிரியாஸு அவிரோதி⁴தா.
 முது³ ஹி கத்த²சி ந விருஜ்ஜதி. தீஸுபி டா²னேஸு படிபக்கே² அ-காரோ
 த³ந்த⁴தாதி³ஹேதுனங் படிபக்க²ஸமுட்டா²னத்தா லஹுதாதி³னந்தி கேசி. அபரே பன
 “ஸத்தாபடிஸேதே⁴”தி வத³ந்தி. ஸரீரேன கத்த³ப³கிரியானங்
 அனுகூலதாஸங்க²தகம்மஞ்ஞபா⁴வோ லக்க³ணங் ஏதிஸ்ஸாதி
 ஸரீரகிரியானுகூலகம்மஞ்ஞபா⁴வலக்க³ணா. அகம்மஞ்ஞங் து³ப³லங் நாம ஹோதீதி
 கம்மஞ்ஞதா அது³ப³லபா⁴வபச்சுபட்டா²னா வுத்தா.

லஹுதாதி³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞாவிஜஹனேன து³விஞ்ஞெய்யனானத்ததா வுத்தாதி
 தங்தங்விகாராதி⁴கருபேஹி தங்னானத்தப்பகாஸனத்த²ங் “ஏவங் ஸந்தேபீ”தி வுத்தங்.
 தா⁴துக்கோ³போ⁴ வாதபித்தஸம்ஹபகோபோ, ரஸாதி³தா⁴துனங் வா விகாராவத்தா².
 த³விதா⁴ வுத்தோபி அத்த²தோ பத²வீதா⁴துஆதி³னங் தா⁴துனங்யேவ விகாரோதி த³ட்ட²ப³போ³.
 படிபக்க²பச்சயா ஸப்பாயஉதுஆஹாராவிக்கி²த்தசித்ததா. தே ச தங்தங்விகாரஸ்ஸ
 விலேஸஸபச்சயபா⁴வதோ வுத்தா, அவிலேஸேஸன பன ஸப்பே³ ஸப்பே³ஸங் பச்சயா. யதோ
 நேஸங் அஞ்ஞமஞ்ஞாவிஜஹனங், இத்தி⁴வளஞ்ஜனாதி³ஸு விய வஸவத்தனங்
 மத்த³வப்பகாரோ. ஸுபரிமத்தி³தசம்மஸுத⁴ந்தஸுவண்ணக³ஹணஞ்செத்த²
 முது³கம்மஞ்ஞஸதி³ஸரூபனித³ஸ்ஸனமத்தங், ந தங் இத⁴ அதி⁴ப்பேதங்
 முது³தாகம்மஞ்ஞதாஸப்பா⁴வதோ. ந ஹி அனிந்த³ரியபத்த⁴ரூபஸந்தானே லஹுதாதி³னி

ஸம்பவந்தி, இந்த்ரியபுத்தேபி ரூபபவே ந ஸந்தி
தந்தத்தகராதிதாதுக்கோபாவதோ. ஸதி ஹி தாதிஸே தாதுக்கோபே
தப்படிபக்கபச்சயஸமுட்டாநாஹி லஹுதாதீஹி பவிதப்பந்தி கேசி, தங் அகாரணங். ந ஹி
ஓபஸமேதப்பபச்சனீகாபெக்கோ தப்பிரோதித்தம்மஸமுப்பாதோ, ததா ஸதி
ஸஹேதுககிரியசித்துப்பாதேஸு காயலஹுதாதீனங் அபாவோவ ஸியா. கஸ்மா பன
கம்மஜருபேஸு லஹுதாதீயோ ந ஹோந்தி? பச்சப்பன்னபச்சயாபெக்கத்தா. அஞ்ஞதா
ஸப்பதாபாவீஹி லஹுதாதீஹி பவிதப்பங் ஸியாதி.

444. ஆதி சயோ, ஈஸங் வா சயோதி ஆசயோ, யதாபச்சயங் ததோ ததோ ஆகதஸ்ஸ விய
சயோதி வா ஆசயோ, ததுபயங் ஏகஜ்ஜங் கஹேதவா ஆசயோ லக்கணங் ஏதஸ்ஸாதி
ஆசயலக்கணோ. ரூபஸ்ஸ உபசயோ படமுப்பாதோ, வட்டி ச “உபஞ்ஞத்தங்
உபஸித்தந்திஆதிஸு” விய உப-ஸத்தஸ்ஸ படமுபரிஅத்தஸ்ஸ நிதஸ்ஸனதோ.
புப்பந்ததோதி புப்புகொட்டாஸதோ, அனாகதபாவதோதி அத்தோ. உப்பஜ்ஜமானே
ரூபதம்மே உப்பாதோ அனாகதக்கணதோ உம்முஜ்ஜாபெந்தோ விய ஹோதி வுத்தங்
“உம்முஜ்ஜாபனரஸோ”தி. ததா ஸோ “இமே ரூபதம்மா”தி நிய்யாதெந்தோ விய கய்ஹதீதி
ஆஹ “நிய்யாதனபச்சபட்டானோ”தி. பரிபுண்ணபாவபச்சபட்டானதா “உபரிசயோ
உபசயோ”தி இமஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ வஸேன வேதிதப்பா. பவத்திலக்கணாதி ரூபானங்
பவத்தனந்தி லக்கிதப்பா. அனுப்பந்தனரஸாதி புப்பாபரவஸேன அனு அனு
பபந்தனகிச்சா. ததோ ஏவ அனுபச்சேதவஸேன கஹேதப்பதோ
அனுபச்சேதபச்சபட்டானா.

உபயம்பீதி உபசயோ ஸந்ததீதி உபயம்பி. ஜாதிரூபஸ்ஸேவாதி ரூபுப்பாதஸ்ஸேவ
அதிவசனங். யதி ஏவங் கஸ்மா விபஜ்ஜ வுத்தாதி ஆஹ “ஆகாரணானத்ததோ”தி,
ஜாதிரூபஸ்ஸ பவத்திஆகாரபேததோதி அத்தோ. வேனெய்யவஸேன விபஜ்ஜகதனே
காரணங் பரதோ ஆவி பவிஸ்ஸதி. கதங் பனேதங் விஞ்ஞாதப்பங்,
பவத்திஆகாரணானத்ததோ ஜாதிரூபஸ்ஸ பேததோ, ந ஸபாவதோதி ? நித்தேஸதோதி
தஸ்ஸெந்தோ “யஸ்மா பனா”திஆதிமாஹ. தத்த யோ ஆயதனானந்தி யோ
அட்டேகாதஸ்ஸன்னங் ரூபாயதனானங் ஆதிசயத்தா “ஆசயோ”தி வுத்தோ. ஸோ ஏவ
உபசயோ படமுப்பாதபாவதோ உப-ஸத்தோ படமத்தோதி கத்வா. யோ பன தத்தேவ
உப்பஜ்ஜமானானங் உபரி சயத்தா உபசயோ, ஸா ஏவ ஸந்ததி அனுபபந்தவஸேன
உப்பத்திபாவதோ. அத வா யோ ஆயதனானங் ஆசயோ படமபாவேன உபலக்கிதோ
உப்பாதோ, ஸோ பன தத்தேவ உப்பஜ்ஜமானானங் உபரி சயத்தா உபசயோ, வட்டி
அத்தோ. உபசயோ வட்டிபாவேன உபலக்கிதோ உப்பாதோ, ஸா ஏவ ஸந்ததி
பபந்தாகாரேன உப்பத்திபாவதோ. தேனாஹ “அட்டகதாயம்பீ”திஆதி.

தத்த ஏவங் கிங் கதிதந்தி “யோ ஆயதனானங் ஆசயோ”திஆதினா (த. ஸ. 641)
நித்தேஸேன கிங் அத்தஜாதங் கதிதங் ஹோதி? ஆயதனேன ஆசயோ கதிதோ.
ஆசயுபசயஸந்ததியோ ஹி நிப்பத்திபாவேன ஆசயோ ஏவாதி ஆயதனேஹி ஆசயாதீனங்
பகாஸிதத்தா தேஹி ஆசயோ கதிதோ. ஆயதனானங் ஆசயாதீவசனேனேவ ஆசயஸபாவானி
உப்பாததம்மானி ஆயதனானி ஆசயேன தங்கதிகங் ஆயதனங் கதிதங். லக்கணஞ்ஹி
உப்பாதோ, ந ரூபரூபந்தி.

ரூபபரிபாகோ ரூபதம்மானங் ஜின்னதா. உபனயனரஸாதி பங்ருபனயனகிச்சா.
ஸபாவானபகமேபீதி கக்களதாதிஸபாவஸ்ஸ அவிகமேபி. டிதிக்கணே ஹி ஜரா, ந ச
ததா தம்மோ ஸபாவங் விஜஹதி நாம. நவபாவோ உப்பாதாவத்தா, தஸ்ஸ
அபகம்பாவேன கய்ஹதீதி ஆஹ “நவபாவாபகம்பச்சபட்டானா”தி. “அரூபதம்மான”ந்தி
இதங் தேஸங் ஜராய ஸுட்டு படிச்சன்னதாய வுத்தங். ரூபதம்மானம்பி ஹி கணிகஜரா

படிச்சுன்னா ஏவ, யா அவீசிஜராதிபி வுச்சதி. ஏஸ விகாரோதி கண்ணடிச்சாதி³விகாரமாஹ. ஸோ ஹி அருபத⁴ம்மேஸு ந லப்³ப⁴தி. யா அவீசிஜரா நாம, தஸ்ஸாபி ஏஸ விகாரோ நத்தீ²தி ஸம்பந்தி⁴தப்³ப³ங். நத்தி² ஏதிஸ்ஸா ஜராய வீசிதி அவீசிஜரா, நவபா⁴வதோ துவிஞ்ஞெய்யந்தரஜராதி அத்தோ².

பரிதோ ஸப்³ப³ஸோ “பி⁴ஜ்ஜன”ந்தி லக்கி²தப்³பா³தி பரிபே⁴த³லக்க²ணா. நிச்சங் நாம து⁴வங், ரூபங் பன கணப⁴ங்கி³தாய யேன ப⁴ங்கே³ன ந நிச்சந்தி அனிச்சங், ஸோ அனிச்சஸ்ஸ பா⁴வோதி அனிச்சதா. ஸா பன யஸ்மா டி²திப்பத்தங் ரூபங் வினாஸபா⁴வேன ஸங்ஸீத³ந்தி விய ஹோதி³தி வுத்தங் “ஸங்ஸீத³னரஸா”தி. யஸ்மா ச ஸா ரூபத⁴ம்மானங் ப⁴ங்க³பா⁴வதோ க³யவயாகாரேனேவ க³ய்ஹதி, தஸ்மா வுத்தங் “க³யவயபச்சபட்டா²னா”தி.

445. ஓஜாலக்க²ணோதி எத்த² அங்க³மங்கா³னுஸாரினோ ரஸஸ்ஸ ஸாரோ உபத²ம்ப⁴ப³லகரோ பூ⁴தனிஸ்ஸிதோ ஏகோ விஸேஸோ ஓஜா. கப்ளங் கரீயதீதி கப்ளிகாரோ. ஆஹரீயதீதி ஆஹாரோ, கப்ளங் கத்வா அஜ்ஜோ²ஹரீயதீதி அத்தோ². இதங் பன ஸவத்து²கங் ஓஜங் தஸ்ஸேதுங் வுத்தங். பா³ஹிரங் ஆஹாரங் பச்சயங் லபி⁴த்வா ஏவ அஜ்ஜத்திகாஹாரோ ரூபங் உப்பாதே³தி, ஸோ பன ரூபங் ஆஹரதீதி ஆஹாரோ. தேனாஹ “ரூபாஹரணரஸோ”தி. ததோ ஏவ ஓஜட்ட²மகரூபுப்பாத³னேன இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ உபத²ம்ப⁴னபச்சபட்டா²னோ. ஓஜாய ரூபாஹரணகிச்சங் பா³ஹிராதீ⁴னந்தி ஆஹ “ஆஹரிதப்³ப³வத்து²பத³ட்டா²னோ”தி.

446. ப³லரூபந்திஆதீ³ஸு இமஸ்மிங் காயே ப³லங் நாம அத்தி², ஸம்ப⁴வோ நாம அத்தி², ரோகோ³ நாம அத்தி², “ஜாதி ஸஞ்ஜாதீ”தி (விப⁴. 191) வசனதோ ஜாதி நாம அத்தி², தேஹிபி சதூஹி மஹாபூ⁴தேஹி வினா அபா⁴வதோ உபாதா³யரூபேஹி ப⁴விதப்³ந்தி அதி⁴ப்பாயோ. ஏகச்சானந்தி அப⁴யகிரிவாஸ்னங். படிக்கி²த்தந்தி எத்த² ஏவங் படிக்கே²போ வேதி³தப்³போ - மித்³த⁴ங் ரூபமேவ ந ஹோதி நீவரணேஸு தே³ஸிதத்தா. யஸ்ஸ ஹி நீவரணேஸு தே³ஸனா, தங் ந ரூபங் யதா² காமச்சந்தோ³. ஸியா பனேதங் துவித⁴ங் மித்³த⁴ங் ரூபங், அருபஞ்சாதி. தத்த² யங் அருபங், தங் நீவரணேஸு தே³ஸிதங் “ந ரூப”ந்தி? தங் ந, விஸேஸவசனாபா⁴வதோ. ந ஹி விஸேஸெத்வா மித்³த⁴ங் நீவரணேஸு தே³ஸிதங், தஸ்மா மித்³த⁴ஸ்ஸ துவித⁴தங் பரிகப்பெத்வாபி ந ஸக்கா நீவரணபா⁴வங் நிவத்தேதுங். ஸக்கா ஹி வத்துங் “யங் தங் அருபதோ அஞ்ஞங் மித்³த⁴ங் பரிகப்பிதங், தம்பி நீவரணங் மித்³த⁴ஸபா⁴வத்தா இதரங் மித்³த⁴ங் வியா”தி.

ப⁴வது நீவரணங், கோ விரோதோ⁴தி சே? நீவரணஞ்ச பஹாதப்³ப³ங். பஞ்ச நீவரணே பஹாய “அத்தா⁴ முனீஸி ஸம்புத்தோ⁴, நத்தி² நீவரணா தவா”தி (ஸு. நி. 546) வசனதோ. அப்பஹாதப்³ப³ஞ்ச ரூபங் “கதமே த⁴ம்மா நேவ தஸ்ஸனேன ந பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³? சதூஸு பூ⁴மீஸு குஸலங், சதூஸு பூ⁴மீஸு விபாகோ, தீஸு பூ⁴மீஸு கிரியாப்³யாகதங், ரூபஞ்ச நிப்³பா³னஞ்ச. இமே த⁴ம்மா நேவ தஸ்ஸனேன ந பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³”தி (த⁴. ஸ. 1407) வசனதோ. ந செத்த² ததா³ரம்மணகிலேஸப்பஹானங் அதி⁴ப்பேதங் “ரூபங், பி⁴க்க²வே, ந தும்ஹாகங், தங் பஜஹதா²”திஆதீ³ஸு (ஸங். நி. 3.34) விய காமச்சந்தா³தீ³னங் ததா² பஹானஸ்ஸ அனதி⁴ப்பேதத்தா. தஸ்மா ந மித்³த⁴ங் ரூபங். யதி³ மித்³த⁴ஸ்ஸ ரூபபா⁴வங் ந ஸம்படிச்ச²த², கத²ங் ப⁴க³வதோ நித்தா³. மித்³த⁴ஞ்ஹி “நித்தா³பசலாயிகா”திஆதீ³னா விப⁴ங்கே³ விப⁴த்தத்தா நித்தா³தி? ந மித்³த⁴ங் நித்தா³, நித்தா³ஹேதுபா⁴வதோ பன தங் “நித்தா³”தி விப⁴த்தங் யதா² இத்தி²லிங்கா³தி³. ஏவம்பி நித்தா³ஹேதுனோ மித்³த⁴ஸ்ஸ அபா⁴வதோ கத²ங் ப⁴க³வதோ நித்தா³தி? நித்தா³ ப⁴க³வதோ ஸரீரகிலானியா, ந மித்³தே⁴ன. ஸா ச நத்தீ²தி ந ஸக்கா வத்துங் “பிட்டி² மே ஆகிலாயதி, தமஹங் ஆயமிஸ்ஸாமீ”தி (ம. நி. 2.22) வசனதோ. ந செத்த² ஏவமவதா⁴ரணங் மித்³த⁴மேவ நித்தா³ஹேதுதி, நித்தா³ஹேது ஏவ மித்³த⁴ந்தி ஏவமவதா⁴ரணா. தஸ்மா

அஞ்ஞாபி அத்தி² நித்³தா³ஹேது, கோ பன ஸோதி? ஸரீரகி³லானியா. தேன வுத்தங் “நித்³தா³ ப⁴க³வதோ ஸரீரகி³லானியா, ந மித்³தே⁴னா”தி.

நித்³தா³ ச ப⁴க³வதோ நத்தீ²தி ந ஸக்கா வத்துங் “அபி⁴ஜானாமி கோ² பனாஹங் அக்³கி³வெஸ்ஸன...பே... தி³வா ஸுபிதா”தி (ம. நி. 1.387) வசனதோ. இதோபி ந மித்³தா⁴ங் ரூபங் ஸம்பயோக³வசனதோ. வுத்தஞ்ஹி “தி³னமித்³தா⁴னீவரணங் அவிஜ்ஜானீவரணேன நீவரணஞ்சேவ நீவரணஸம்பயுத்தஞ்சா”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1176). ந செத்த² யதா²லாப⁴ப⁴வனங்? ஸக்கா பச்சேதுங் “ஸக்க²ரகத²லிகம்பி மச்ச²கு³ம்ப³ம்பி சரந்தம்பி திட்ட²ந்தம்பி”திஆதி³ (தீ³. நி. 1.249) விய அப்பஸித்³தா⁴ய ரூபபா⁴வஸ்ஸ. ஸித்³தே⁴ ஹி தஸ்ஸ ரூபபா⁴வே ஸம்ப⁴வதோ யதா²லாப⁴பச்சயோ யுஜ்ஜெய்யாதி. இதோபி ந ரூபங் மித்³தா⁴ங் ஆருப்பேஸு உப்பஜ்ஜனதோ. வுத்தம்பி சேதங் “நீவரணங் த⁴ம்மங் படிச்ச நீவரணோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி நபுரேஜாதபச்சயா”தி (பட்டா². 3.8.8) இமஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ “ஆருப்பே காமச்ச²ந்த³னீவரணங் படிச்ச தி³னமித்³தா⁴னீவரணங் உத்³தா⁴ச்சனீவரணங் அவிஜ்ஜானீவரணங் உப்பஜ்ஜதி”தி வித்தா²ரோ. தஸ்மா “ந மித்³தா⁴ங் ரூப”ந்தி யங் அட்ட²கதா²ஸு படிக்கி²த்தங், தங் ஸுபடிக்கி²த்தமேவ.

இதரேஸுதி ப³லரூபாதீ³ஸு. கம்மஸமுட்டா²னஸ்ஸாபி ரோக³ஸ்ஸ விஸபா⁴க³பச்சயஸமுப்பன்னோ தா⁴துக்கோ²போ⁴ ஆஸன்னகாரணங், பகே³வ இதரஸ்ஸ. ஸோ ச அத்த²தோ ரூபத⁴ம்மானங் விகாராவத்தா²டி²திப⁴ங்க³க்க²ணேஸு ஏவ ஸியாதி வுத்தங் “ரோக³ரூபங் ஜரதாஅனிச்சதா³க³ஹணேன க³ஹிதமேவா”தி உபசயஸந்ததிக³ஹணேன க³ஹிதமேவாதி தப்³பி³னிமுத்தஸ்ஸ ரூபுப்பாத³ஸ்ஸ அபா⁴வதோ. உபாதா³வத்தா²ய ச அஞ்ஞா ஜாதி நாம நத்தே²வ. ஸம்ப⁴வோ காமதா⁴துயங் ஏகச்சியஸத்தானங் இந்த³ரியபரிபாகபச்சயோ ஆபோதா⁴துயா பவத்திஆகாரவிஸேஸோதி ஆஹ “ஸம்ப⁴வரூபங் ஆபோதா⁴துக்³ஹணேன க³ஹிதமேவா”தி. காயப³லங் நாம அத்த²தோ வாயோதா⁴துயா பவத்திஆகாரவிஸேஸோ தஸ்ஸா விப்பா²ரபா⁴வதோ. யதோ நங் “பாணப³ல”ந்தி வத³ந்தி, தேனாஹ “ப³லரூபங் வாயோதா⁴துக்³ஹணேன க³ஹிதமேவா”தி. கஸ்மா பன நேஸங் அயதா²க்கமதோ படிக்கே²போ கதோதி? விஸுங் நத்தீ²தி கத்வா அனுபலப்³ப⁴மானத்தா அனாத³ரத³ஸ்ஸனத்த²ங், மித்³தா⁴படிக்கே²போ வா மஹாபஞ்ஹோதி பட்²மங் கதோ. தத³னுஸாரேன படி²லோமனயேன இதரேஸம்பி அபா⁴வோ வுத்தோதி வேதி³தப்³பங்.

“இதீ”தி இத³ங் “அட்ட²வீஸதிவித⁴”ந்தி இமினா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பங், இமினா வுத்தக்கமேன அட்ட²வீஸதிவித⁴ங் ஹோதீதி. ஸோ ச கோ² பானியங் ஆக³தனயேனேவாதி அனானதா வேதி³தப்³பா³. அனதி⁴கபா⁴வோ பன த³ஸ்ஸிதோ ஏவ.

447. ஸம்பயுத்தத⁴ம்மராஸி ஹினோதி ஏதேன பதிட்ட²ஹதீஹி ஹேது, மூலட்டே²ன லோபா⁴தி³கோ, அலோபா⁴தி³கோ ச, தாதி³ஸோ ஹேது ந ஹோதீதி நஹேது. நாஸ்ஸ ஹேது அத்தீ²தி அஹேதுகங், ஸஹேதுகபடியோகி³பா⁴வதோ ஹேதுனா ஸஹ ந உப்பஜ்ஜதீதி அத்தோ². அஹேதுகமேவ ஹேதுனா விப்பயுத்ததாய ஹேதுவிப்பயுத்தங். த⁴ம்மனானத்தாபா⁴வேபி ஹி ஸத்³த³த்த²னானத்தேன வேனெய்யவஸேன து³கந்தரதே³ஸனா ஹோதீதி து³கபத³வஸேன சேதங் வுத்தங். பச்சயாதீ⁴னவுத்திதாய ஸஹ பச்சயேனாதி ஸப்பச்சயங். அத்தனோ பச்சயேஹி லோகே நியுத்தங், விதி³தந்தி வா லோகியங். ஆ ப⁴வக்³ங், ஆ கொத்ரப⁴ங் வா ஸவந்தீதி ஆஸவா, ஸஹ ஆஸவேஹிதி ஸாஸவங், ஆஸவேஹி ஆலம்பி³தப்³பந்தி அத்தோ². ஆதி³ஸத்³தே³ன ஸங்யோஜனியங் ஓக⁴னியங் யோக³னியங் நீவரணியங் ஸங்கிலேஸிகங் பராமட்ட²ங் அசேதஸிகங் சித்தவிப்பயுத்தங் நரூபாவசரங் நஅரூபாவசரங் நஅபரியாபன்னங் அனியதங் அனிய்யானிகங் அனிச்சந்தி ஏவமாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப³போ³.

ஆஹிதோ அஹங் மானோ எத்தா²தி அத்தா, அத்தபா⁴வோ. தங் அத்தானங் அதி⁴கிச்ச உத்³தி³ஸ்ஸ பவத்தா அஜ்ஜத்தா , இந்த³ரியப³த்³த⁴ம்மா, தேஸு ப⁴வங் அஜ்ஜத்திகங், சக்கா²தி³. அட்ட²கதா²யங் பன வுத்தனயேன அஜ்ஜத்தமேவ அஜ்ஜத்திகங் யதா² வேனயிகோதி (அ. நி. 8.11; பாரா. 8) இமமத்தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் “அத்தபா⁴வங் அதி⁴கிச்ச பவத்தத்தா அஜ்ஜத்திக”ந்தி. ஸேஸங் தேவீஸதிவித⁴ங். “ததோ பா³ஹிரத்தா”தி இதங் அஜ்ஜத்திகலக்கணாபா⁴வதோ வுத்தங். க⁴ட்டனவஸேனாதி விஸயீ, விஸயோ ச ஹுத்வா ஸங்க⁴ட்டனவஸேன. ஸேஸங் ஸோளஸவித⁴ங். விபரீதத்தாதி க⁴ட்டனவஸேன அக்³ஹேதப்³தோ. து³ப்படிவிஜ்ஜஸபா⁴வத்தாதி ஸுகு²மபா⁴வேன து³விஞ்ஞெய்யஸபா⁴வத்தா. ஞாணஸ்ஸ ஆஸன்னே ந ஹோதீதி து³ரே. தேரஸ ஹத³யவத்து³பரியோஸானானி. ஸபா⁴வேனேவாதி “ரூபஸ்ஸ பரிச்சே³தோ³, ரூபஸ்ஸ விகாரோ, ரூபஸ்ஸ உபசயோ”திஆதி³னா அக்³க்³ஹேத்வா அத்தனோ ஸபா⁴வேனேவ கக்க³ளத்தாதி³னா ஞாணேன பரிச்சி³ஜ்ஜ க³ஹேதப்³தோ. ஸேஸங் த³ஸ்வித⁴ங். தப்³பி³பரீததாயாதி ஸபா⁴வேன அபரிக்க³ஹிதப்³தோ. ஸோதாதீ³னம்பி சக்கு²னோ விய பஸன்னஸபா⁴வத்தா ஏவ யதா²ஸகங் விஸயக்³ஹணபச்சயதாதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “சக்கா²தி³...பே... பஸாத³ரூப”ந்தி. விபரீதத்தாதி தப்³பி³து⁴ரஸபா⁴வத்தா. அதி⁴பதியட்டே²னாதி எத்த² சக்கா²தி³னங் தாவ பஞ்சன்னங் சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஸு ஆதி⁴பதெய்யங் தேஸங் படுமந்த³பா⁴வானுவத்தனதோ, இத்தி²பரிஸிந்த³ரியத்³வயஸ்ஸ ஸகிச்சே ஜீவிதிந்த³ரியஸ்ஸ ஸஹஜரூபானுபாலனே. தது³ப⁴யங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. உபாதி³ன்னத்தாதி க³ஹிதத்தா. கம்மனிப்³பத்தஞ்ஹி “மமேதங் ப²லங்”ந்தி கம்முனா க³ஹிதங் விய ஹோதி அபடிக்கே²பதோ.

448. ஸனித³ஸ்ஸனகம்மஜாதீ³னங் திகானந்தி ஸனித³ஸ்ஸனத்திகஸ்ஸ, கம்மஜாதீ³த்திகானஞ்ச. ஓளாரிகேதி த³வாத³ஸ்விதே⁴ ஓளாரிகரூபே. ரூபந்தி ரூபாயதனங். த³ட்ட²ப்³பா⁴வஸங்கா²தேன ஸஹ நித³ஸ்ஸனேனாதி ஸனித³ஸ்ஸனங், படிஹனநபா⁴வஸங்கா²தேன ஸஹ படிகே⁴னாதி ஸப்படிக⁴ங், ஸனித³ஸ்ஸனஞ்ச தங் ஸப்படிக⁴ஞ்சாதி ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிக⁴ங். தத்த² யஸ்ஸ த³ட்ட²ப்³பா⁴வோ அத்தி², தங் ஸனித³ஸ்ஸனங். சக்கு²விஞ்ஞாணகோ³சரபா⁴வோவ த³ட்ட²ப்³பா⁴வோ. தஸ்ஸ ரூபாயதனதோ அனஞ்ஞத்தேபி அஞ்ஞேஹி த⁴ம்மேஹி ரூபாயதனங் விஸேஸேதுங் அஞ்ஞங் விய கத்வா வுத்தங் “ஸஹ நித³ஸ்ஸனேன ஸனித³ஸ்ஸன”ந்தி. த⁴ம்மபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஹி ஏகீ³பூ⁴தேஸு த⁴ம்மேஸு யோ நானத்தகரோ விஸேஸோ, ஸோ அஞ்ஞோ விய கத்வா உபசரிதுங் யுத்தோ. ஏவங் ஹி அத்த²விஸேஸாவபோ³தோ⁴ ஹோதீதி. யோ ஸயங், நிஸ்ஸயவஸேன ச ஸம்பத்தானங், அஸம்பத்தானஞ்ச படிமுக²பா⁴வோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் பதனங், ஸோ படிஹனநபா⁴வோ, யேன ப்³யாபாராதி³விகாரபச்சயந்தரஸஹிதேஸு சக்கா²தி³னங் விஸயேஸு விகாருப்பத்தி. ஸேஸங் ஏகாத³ஸ்வித⁴ங் ஓளாரிகரூபங். தஞ்ஹி ஸனித³ஸ்ஸனத்தாபா⁴வதோ அனித³ஸ்ஸனங், வுத்தனயேனேவ ஸப்படிக⁴ங். உப⁴யபடிக்கே²பேன அனித³ஸ்ஸனஅப்படிக⁴ங். கம்மதோ ஜாதந்தி எத்த² யங் ஏகந்தகம்மஸமுட்டா²னங் அட்டி²ந்த³ரியானி, ஹத³யஞ்சாதி நவவித⁴ங் ரூபங், யஞ்ச நவவிதே⁴ சதுஸமுட்டா²னே கம்மஸமுட்டா²னங் நவவித⁴மேவ ரூபந்தி ஏவங் அட்டா²ரஸவித⁴ம்பி கம்மதோ உப்பஜ்ஜனதோ கம்மஜங். யஞ்ஹி ஜாதஞ்ச யஞ்ச ஜாயதி யஞ்ச ஜாயிஸ்ஸதி, தங் ஸப்³பம்பி “கம்மஜ”ந்தி வுச்சதி யதா² து³த்³த⁴ந்தி. தது³ஞ்ஞபச்சயஜாதந்தி கம்மதோ அஞ்ஞபச்சயதோ ஜாதங் உதுசித்தாஹாரஜங். நகுதோசிஜாதந்தி லக்க²ணரூபமாஹ. விஞ்ஞத்தித்³வயங், ஸத்³தோ³, ஆகாஸதா⁴து, லஹுதாதி³த்தயங் சித்தஸமுட்டா²னானி அவினிப்³போ⁴க்³ரூபானீதி ஏதங் பஞ்சத³ஸ்வித⁴ங் ரூபங் சித்தஜங். ஆகாஸதா⁴து, லஹுதாதி³த்தயங், ஆஹாரஸமுட்டா²னானி அவினிப்³போ⁴க்³ரூபானீதி ஏதங் த³வாத³ஸ்வித⁴ங் ரூபங் ஆஹாரஜங். எத்த² ஸத்³த³ங் பக்கி²பித்வா தேரஸவித⁴ங் ரூபங் உதுதோ ஸமுட்டி²தங் உதுஜங். ஸேஸங் கம்மஜதிகே வுத்தனயானுஸாரேனேவ வேதி³தப்³பங்.

449. திட்டாதிசதுக்கவஸேன, ரூபரூபாதிசதுக்கவஸேன, வத்தாதிசதுக்கவஸேனாதி பாடேக்கங் சதுக்கஸத்தோ யோஜேதப்போ. யங் ரூபாயதனங் அதக்கி யங் பஸ்ஸதி யங் தக்கிஸ்ஸதி யங் பஸ்ஸெய்ய, தங் ஸப்பங் திட்டங் நாம திட்டஸபாவானாதிவத்தனதோ யதா துத்தந்தி. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. துஸ்ஸனவிஸயத்தாதி சக்குவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞெய்யத்தா. ஸவனவிஸயத்தாதி ஸோதவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞெய்யத்தா. கந்தாரஸபொட்டப்பத்தயந்தி கந்தோ ரஸோ பொட்டப்பந்தி ஏதங் தயங். முதங் நாம முத்வா பத்வா கஹேதப்பதோ. தேனாஹ “ஸம்பத்தக்காஹகஇந்த்ரியவிஸயத்தா”தி.

கிமிதங் பொட்டப்பங் நாமாதி? பதவீதேஜோவாயோதாதுத்தயங். கஸ்மா பனெத்த ஆபோதாது அக்கஹிதா, நனு ஸீததா புஸித்வா க்யஹதி, ஸா ச ஆபோதாதுதி? ஸச்சங் க்யஹதி, ந பன ஸா ஆபோதாது. கிஞ்சரஹிதி? தேஜோதாது ஏவ. மந்தே ஹி உண்ஹபாவே ஸீதபுத்தி. ந ஹி ஸீதங் நாம கோசி குணோ அத்தி, கேவலங் பன உண்ஹபாவஸ்ஸ மந்ததாய ஸீததாபிமானோ. கதமேதங் விஞ்ஞாதப்பந்தி சே? அனவட்டித்தா ஸீதபுத்தியா யதா பாராபாரே. ததா ஹி கம்மகாலே ஆதபே டிதானங் சாயங் பவிட்டானங் ஸீதபுத்தி ஹோதி, தத்தேவ பன பதவிகப்பதோ உட்டிதானங் உண்ஹபுத்தி. யதி ஹி ஸீததா ஆபோதாது ஸியா, ஏகஸ்மிங் கலாபே உண்ஹபாவேன ஸத்திங் உபலப்பெய்ய, ந ச உபலப்பதி. தஸ்மா விஞ்ஞாயதி ந ஆபோதாது ஸீததாதி. இதஞ்ச பூதானங் அவினிப்போகவுத்திதங் இச்சந்தானங் உத்தரங், அனிச்சந்தானம்பி பன சதுன்னங் பூதானங் ஏகஸ்மிங் கலாபே கிச்சதஸ்ஸனேன ஸபாக்வுத்திதாய ஸாதிதாய உத்தரமேவ. யே பன “வாயோதாதுயா லக்கணங் ஸீததா”தி வதந்தி, தேஸம்பி இதமேவ உத்தரங். யதி ஹி வாயோதாது ஸீததா ஸியா, ஏகஸ்மிங் கலாபே உண்ஹபாவேன ஸத்திங் ஸீததா உபலப்பெய்ய, ந ச உபலப்பதி. தஸ்மா விஞ்ஞாயதி ந வாயோதாது ஸீததாதி. யேஸங் பன த்ரவதா ஆபோதாது, ஸா ச புஸித்வா க்யஹதி துஸ்ஸனங். தே வத்தப்பா “த்ரவபாவோபி புஸீயதீதி ஆயஸ்மந்தானங் அதிமானமத்தங் ஸண்டானங் வியா”தி. வுத்தஞ்ஹேதங் புராதனேஹி -

“த்ரவதா ஸஹவுத்தீனி, தீணி பூதானி ஸம்புஸங்;
‘த்ரவதங் ஸம்புஸாமீதி, லோகோயமபிமஞ்ஞதி.

“புஸங் பூதானி ஸண்டானங், மனஸா கண்ஹதே யதா;
‘பச்சக்கதோ புஸாமீதி, ஞாதப்பா த்ரவதா ததா”தி.

ஸேஸந்தி யதாவுத்தங் ரூபாதிஸத்தவிதங் ரூபங் டபெத்வா அவஸிட்டங் ஏகவீஸதிவிதங் ரூபங். விஞ்ஞாணஸ்ஸேவாதி மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸேவ. அவதாரணேன ரூபாயதனாதீனம்பி மனோவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞெய்யத்தே நியமாபாவதோ ந விஞ்ஞாதரூபதாதி ஸங்கராபாவங் துஸ்ஸேதி.

நிப்பன்னரூபங் பனெத்த ரூபரூபங் நாமாதி யதெத்த அட்டவீஸதிவிதே ரூபே “நிப்பன்ன”ந்தி வுத்தங் ரூபங், ததேவ ரூபலக்கணயோகதோ ரூபங். ரூப்பனங் ரூபங், தங் ஏதஸ்ஸ அததீதி யதா அரிஸஸோதி, ரூபகுணயோகதோ வா யதா நீலகுணயோகதோ நீலங் வத்தந்தி. ஸ்வாயங் ரூபஸத்தோ ருஹியா அதங்ஸபாவேபி பவத்ததி அபரேன ரூபஸத்தேன விஸேஸெத்வா வுத்தங் “ரூபரூப”ந்தி யதா திலதேலங், துக்கதுக்கந்தி (விஸுத்தி. 2.539) ச, ரூப்பனஸபாவங் ரூபந்தி அததோ. யதி ஏவங், ஆகாஸதாதுஆதீனங் கதங் ரூபபாவோதி? நிப்பன்னரூபஸ்ஸ பரிச்சேதவிகாரலக்கணபாவதோ தக்கதிகமேவாதி “ரூப”ந்தவேவ வுச்சதி.

வஸந்தி எத்த சித்தசேதஸிகா பவத்தந்தி வத்து, சித்ததங்ஸம்பயுத்தானங் ஆதாரபூதங் ரூபங். தங் பன சப்பிதங். தத்த ஹத்யரூபங் வத்து ஏவ

மனோதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூனங் நிஸ்ஸயபா⁴வதோ. ந த்வாரங்
 அஞ்ஞனிஸ்ஸயானங் சக்கா³தி³ விய. யதா² ஹி சக்கா²தி³னி ஸம்படிச்ச²னாதி³னங் பவத்தியா
 த்வாரங் ஹொந்தி, ந ஏவங் ஹத³யவத்து². தேன வுத்தங் “யங் பனெத்த² ஹத³யருபங் நாம,
 தங் வத்து², ந த்வார²ந்தி. விஞ்ஞுத்தித்³வயங் த்வாரங் கம்மத்³வாரபா⁴வதோ.
 தன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸ சித்துப்பாத³ஸ்ஸ அபா⁴வதோ ந வத்து². பஸாத³ருபங் வத்து² சேவ
 அத்தஸன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸ சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³கஸ்ஸ, த்வாரஞ்ச அஞ்ஞனிஸ்ஸிதஸ்ஸ
 ஸம்படிச்ச²னாதி³கஸ்ஸ. ஸேஸங் ஏகவீஸதிவித⁴ங் ரூபங் வுத்தவிபரியாயதோ நேவ வத்து²
 ந ச த்வாரங்.

450. ஏகதோ ஏவ ஜாதங் ஏகஜங். நனு ச ஏகதோ ஏவ பச்சயதோ பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ உப்பத்தி
 நத்தீ²தி? ஸச்சங் நத்தி², ரூபஜனகபச்சயேஸு ஏகதோதி அயமெத்த² அதி⁴ப்பாயோ. ந ஹி
 ரூபுப்பத்தி ரூபஜனகதோ அஞ்ஞங் பச்சயங் அபெக்கதி. த்விஜந்திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.
 இமேஸந்தி இமேஸங் பபே⁴தா³னங் வஸேன. கம்மஜமேவாதி கம்மதோ ஏவ ஜாதங்.
 சித்தஜமேவாதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. சித்ததோ ச உதுதோ ச ஜாதந்தி காலேன சித்ததோ,
 காலேன உதுதோதி ஏவங் சித்ததோ ச உதுதோ ச ஜாதங் தட்ட²ப்பங். தங் த்விஜங் த்வீஹி
 ஜாதந்தி. பரதோ த்வீஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஸத்தா³யதனமேவாதி எத்த² யங் சித்தஜங்
 ஸத்தா³யதனங், தங் ஸவிஞ்ஞுத்திகமேவாதி ஏகே. அவிஞ்ஞுத்திகோபி அத்தி²
 விதக்கவிப்பா²ரஸத்தோ³தி போராணா.

விதக்கவிப்பா²ரஸத்தோ³ ந ஸோதவிஞ்ஞெய்யோதி ஹி ஏவங்
 பவத்தமஹாஅட்ட²கதா²வாதங் நிஸ்ஸாய சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ ஸத்த³ஸ்ஸ விஞ்ஞுத்தியா
 வினாபி உப்பத்தி இச்சி²தப்பா³. ந ஹி விஞ்ஞுத்தி “காயவாசாய விஞ்ஞுத்தி²தி வசனதோ
 அஸோதவிஞ்ஞெய்யேன ஸத்தே³ன ஸஹ உப்பஜ்ஜதி, ஏவங் ஸந்தே சித்தஜேனாபி
 ஸத்த³னவகேன ப⁴விதப்பங். ஸோ ச வாதோ³ “ஸத்தோ³ ச ஹோதி, ந
 ஸோதவிஞ்ஞெய்யோ சா²தி விருத்த⁴மேவேதந்தி மஞ்ஞமானேஹி ஸங்க³ஹகாரேஹி
 படிக்கித்தோ. அபரே பன மஹாஅட்ட²கதா²வாதங் அப்படிக்கி²பித்வா தஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயங்
 வண்ணெந்தி. கத²ங்? “ஜிவஹாதாலுசலனாதி³கங் விதக்கஸமுட்ட²தங் விஞ்ஞுத்திஸஹஜமேவ
 ஸு²மஸத்த³ங் தி³ப்ப³ஸோதேன ஸுத்வா ஆதி³ஸதீ²தி ஸுத்தே, பட்டா²னே ச ஓளாரிகங்
 ஸத்த³ங் ஸந்தா⁴ய ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயபா⁴வோ வுத்தோதி இமினா
 அதி⁴ப்பாயேன விதக்கவிப்பா²ரஸத்த³ஸ்ஸ அஸோதவிஞ்ஞெய்யதா வுத்தாதி. தங் சதுஜங்.
 அவஸேஸந்தி அவினிப்போ⁴க³ரூபேன ஸத்த³தி⁴ங் ஆகாஸதா⁴துமாஹ.

லக்கணரூபங் பன நகுதோசிஜாதந்தி குதோசிபி பச்சயதோ ந ஜாதங், நாபி ஸயமேவ
 ஜாதங் பச்சயேஹி வினா ஸயமேவ ஜாதஸ்ஸ ஸப்பே³ன ஸப்ப³ங் அபா⁴வதோ. கத²ங்
 பனேதங் விஞ்ஞாதப்ப³ங் லக்கணரூபங் ந ஜாயதீ²? லக்கணாபா⁴வதோ. உப்பத்திமந்தானங்
 ஹி ரூபாயதனாதி³னங் ஜாதிஆதி³னி லக்கணானி விஜ்ஜந்தி, ந ஏவங் ஜாதிஆதி³னங். தஸ்மா
 விஞ்ஞாதப்ப³மேதங் ஜாதிஆதி³னி ந ஜாயந்தி. ஸியா பனேதங் “ஜாதிஆதி³னங் ஜாதிஆதி³னி
 லக்கணானி விஜ்ஜந்தி²தி? தங் ந, கஸ்மா? ததா² ஸதி அனவட்டா²னாபத்திதோ. யதி³ ஹி
 ஜாதிஆதி³னி ஜாதிஆதி³மந்தானி ஸியுங், தானிபி ஜாதிஆதி³மந்தானி, தானிபி ஜாதிஆதி³மந்தானி
 அனவட்டா²னமேவ ஆபஜ்ஜதி. தஸ்மா ஸுட்டு² வுத்தங் “ஜாதிஆதி³னி ந ஜாயந்தி²தி. தேனாஹ “ந
 ஹி உப்பாத³ஸ்ஸ உப்பாதோ³ அத்தி², உப்பன்னஸ்ஸ ச பரிபாகபே⁴த³மத்தங் இதரத்³வய²ந்தி,
 ஜராமரணந்தி அத்தோ².

தத்த² “உப்பாதோ³ நத்தீ²தி ஏதேன உப்பாத³ஸ்ஸ ஜராமரணாபா⁴வமாஹ. அஸதி உப்பாதே³
 குதோ ஜராமரணந்தி மத்தக்³ஹணேன ஜராமரணஸ்ஸ உப்பாதா³பா⁴வம்பி. யதி³ ஏவங்
 ஜாதியா குதோசி ஜாததாவசனங் கத²ந்தி ஆஹ “யம்பீ²திஆதி³. தத்த² கிச்சானுபா⁴வக்க²ணே
 திட்ட²த்தாதி யே தே சித்தாதயோ ரூபாயதனாதி³னங் ரூபானங் ஜனகபச்சயா, தேஸங்

ததுப்பாத்நங் பதி அனுபரதப்யாபாரானங் யோ ஸோ பச்சயபா⁴வூபலக்கணீயோ
கிச்சானுபா⁴வக்க²ணோ, ததா³ ஜாயமானானங் ரூபாயதனாதீ³னங் த⁴ம்மானங் விகாரபா⁴வேன
உபலப்³ப⁴மானதங் ஸந்தா⁴ய வேனெய்யபுக்³லவஸேன ஜாதியா குதோசி பச்சயதோ
ஜாதத்தங் பானியங் அனுஞ்ஞாதங் யதா² தங் சித்தஸமுட்டா²னதாதி³ விஞ்ஞத்திஆதீ³னங்.
அயஞ்ஞெறத்த² ஸங்கே²பத்தோ² - யேஹி பச்சயத⁴ம்மேஹி ரூபாதீயோ உப்பஜ்ஜெய்யங்,
தேஸங் பச்சயபா⁴வூபக³மனக்க²ணே உபலப்³ப⁴மானா ரூபாதீயோ ததோ புரே, பச்சா² ச
அனுபலப்³ப⁴மானா ததோ உப்பஜ்ஜந்தீதி விஞ்ஞாயந்தி, ஏவங் ஜாதிபி வேதி³தப்³பா³. யதி³ ஏவங்
நிப்பரியாயதோ ஜாதியா குதோசி ஜாததா ஸித்தா⁴, அத² கஸ்மா வேனெய்யபுக்³லவஸேனாதி
வுத்தந்தி? நயித³மேவங் ஜாயமானத⁴ம்மவிகாரபா⁴வேன உபலப்³ப⁴மானத்தா. யதி³ ஹி
த⁴ம்மோ விய உபலப்³ப⁴ய்ய ஜாதி, நிப்பரியாயோவ தஸ்ஸா குதோசி ஜாதபா⁴வோ, ந
ஏவமுபலப்³ப⁴தி, அத² கோ² விகாரபா⁴வேன. தஸ்மா வுத்தங் “வேனெய்யபுக்³லவஸேனா”தி.

ததா³ கிர ஸோதூனங் ஏவங் சித்தங் உப்பன்னங் “அயங் ஜாதி ஸப்³பேஸங் த⁴ம்மானங்
பப⁴வோ, ஸயஞ்ச ந குதோசி ஜாயதி யதா² தங் பகதிவாதீ³னங் பகதீ”தி, தங் நேஸங்
மிச்சா²கா³ஹங் வித⁴மெந்தோ ஸத்தா² “உபசயோ ஸந்ததீ”தி த்³விதா⁴ பி⁴ந்தித்வா குதோசி
பச்சயதோ ஜாதஞ்ச கத்வா தே³ஸேஸி, ந பன ஜராமரணங் பச்சயத⁴ம்மானங்
கிச்சானுபா⁴வக்க²ணே அத³ஸ்ஸனதோ. யதி³ ஏவங் கத²ங் “ஜராமரணங் படிச்சஸமுப்பன்ன”ந்தி
(ஸங். நி. 2.20) வுத்தங்? யஸ்மா படிச்சஸமுப்பன்னானங் த⁴ம்மானங் பரிபாகப⁴ங்கதாய
தேஸு ஸந்தேஸு ஹொந்தி, ந அஸந்தேஸு. ந ஹி அஜாதங் பரிபச்சதி, பி⁴ஜ்ஜதி வா, தஸ்மா
தங் ஜாதிபச்சயதங் ஸந்தா⁴ய “ஜராமரணங் படிச்சஸமுப்பன்ன”ந்தி (ஸங். நி. 2.20) பரியாயேன
ஸுத்தேஸு வுத்தங். யோ பனெத்த² காமப⁴வாதீ³ஸு கம்மாதீ³னா பச்சயேன
யோனிவிபா⁴கதோ படிஸந்தி⁴யங், பவத்தியஞ்ச ரூபத⁴ம்மானங் பவத்திபே⁴தோ³
வத்தப்³போ³, ஸோ பரதோ படிச்சஸமுப்பாத³கதாயங் ஆவி ப⁴விஸ்ஸதீதி ந வுத்தோதி
த³ட்ட²ப்³போ³.

இதி ரூபக்கந்தே⁴ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

விஞ்ஞாணக்கந்த⁴கதா²வண்ணனா

451. யங் கிஞ்சீதி அனவஸேஸபரியாதா³னதீ³பகேன பத³த்வயேன வேத³யிதஸ்ஸ
ப³ஹுபே⁴த³தங் த³ஸ்ஸெந்தோ வச்சமானங் ராஸட்ட²ங் உல்லிங்கே³தி. வேத³யிதங்
ஆரம்மணரஸானுப⁴வனங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி வேத³யிதலக்க²ணங். ஸப்³பங் தங்
த⁴ம்மஜாதந்தி அதி⁴ப்பாயோ, புப்³பே³ வா ரூபக்கந்த⁴கதாயங் வுத்தங் அதி⁴காரதோ
ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பங். ஏகதோ கத்வாதி அதீதாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னங் ஸப்³பங் தங்
புத்³தி⁴யா ஏகதோ கத்வா. ஏவஞ்ஹி ராஸட்ட²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வோ. நீலாதி³பே⁴த³ஸ்ஸ
ஆரம்மணஸ்ஸ ஸஞ்ஜானநங், “நீலங் பீதங் தீ³க⁴ங் ரஸ்ஸ”ந்தி (த⁴. ஸ. 615) ச ஆதி³னா
ஸஞ்ஞுப்பாத³வஸேன ஜானநங் க³ஹணங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி ஸஞ்ஜானநலக்க²ணங்.
அபி⁴ஸங்க³ரணங் ஆயுஹனங் ப்யாபாராபத்தி, அபி⁴ஸந்த³ஹனங் வா, உப⁴யதா²பி
சேதனாபதா⁴னதாய ஸங்கா²ரக்கந்த⁴ஸ்ஸ ஏவங் வுத்தங் “அபி⁴ஸங்க³ரணலக்க²ண”ந்தி.
ததா² ஹி ஸுத்தந்தபா⁴ஜனீயே ஸங்கா²ரக்கந்த⁴ங் விப⁴ஜந்தேன ப⁴குவதா
“சக்கு³ஸம்ப³ஸ்ஸஜா சேதனா”திஆதி³னா (விப⁴. 21) சேதனாவ விப⁴த்தா. மினிதப்³வத்துங்
நாளியா மினமானோ புரிஸோ விய யேன ஸஞ்ஜானநாகாரவிஸிட்டே²ன ஆகாரேன விஸயங்
க³ணஹாதி, தங் ஆரம்மணுபலத்தி⁴ஸங்கா²தங் விஜானநங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி
விஜானநலக்க²ணங். இதரே வேத³னாக்கந்தா⁴தீயோ ஸுவிஞ்ஞெய்யா ஹொந்தீதி
விஞ்ஞாணேன ஏகுப்பாதா³தி³பா⁴வதோ, ஸமானஜாதிஆதி³விபா⁴கதோ ச.

அத்தனா “விஜானநலக்கண”ந்தி வுத்தமத்தங் ஸுத்தேன ஸமத்தேதுங் “யங் கிஞ்சீ”திஆதி³ வுத்தங். யதா²பச்சயங் பவத்திமத்தமேதங், யதி³தங் ஸபா⁴வத⁴ம்மோதி த³ஸ்ஸேதுங் “விஜானநலக்கண”ந்தி பா⁴வஸாத⁴னவஸேன வுத்தங். த⁴ம்மஸபா⁴வா வினிமுத்தோ கோசி கத்தா நாம நத்தீதி தஸ்ஸேவ கத்துபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங் “விஜானாதீ”தி வுத்தங். யங் விஜானநட்டே²ன விஞ்ஞாணங், ததே³வ சிந்தனாதி³அத்தே²ன சித்தங், மனநட்டே²ன மனோதி பரியாயதோபி நங் போ⁴தே⁴தி. எத்தாவதா ச க²ந்த⁴தோ, பே⁴த³தோ, பரியாயதோ ச விஞ்ஞாணங் விபா⁴விதங் ஹோதி.

ஜாயந்தி எத்த² விஸதி³ஸாபி ஸதி³ஸாகாராதி ஜாதி, ஸமானாகாரோ. ஸா பனாயங் ஜாதி காமங் அனேகவிதா⁴ நானப்பகாரா, தங் இதா⁴தி⁴ப்பேதமேவ பன த³ஸ்ஸெந்தோ “குஸலங், அகுஸலங், அப்யாகதஞ்சா”தி ஆஹ. தத்த² குஸலட்டே²ன குஸலங். கோயங் குஸலட்டே² நாம? ஆரொக்³யட்டே² அனவஜ்ஜட்டே² ஸுக²விபாகட்டே². ஆரொக்³யட்டே²னாபி ஹி குஸலங் வுச்சதி “கச்சி நு போ⁴தோ குஸல”ந்திஆதி³ஸு (ஜா. 1.15.146; 2.20.129). அனவஜ்ஜட்டே²னாபி “கதமோ பன, ப⁴ந்தே, குஸலோ காயஸமாசாரோ? யோ கோ², மஹாராஜ , அனவஜ்ஜோ காயஸமாசாரோ”திஆதி³ஸு (ம. நி. 2.361). ஸுக²விபாகட்டே²னாபி “குஸலானங், பி⁴க்கவே, த⁴ம்மானங் ஸமாதா³னஹேது”திஆதி³ஸு (தீ. நி. 3.80). குஸலசித்தஞ்ஹி ராகா³தி³னங் சேதஸிகரோகா³னங் அவஜ்ஜஸபா⁴வானங் படிபக்க²பா⁴வதோ, ஸுக²விபாகவிபச்சனதோ ச அரோக³ங், அனவஜ்ஜங், ஸுக²விபாகஞ்சாதி.

ஸுத்த³த்த²தோ பன குச்சி²தே பாபத⁴ம்மே ஸலயதி சலயதி கம்மேதி வித்த⁴ங்ஸேதீதி குஸலங். குச்சி²தேன வா ஆகாரேன ஸயந்தீதி குஸா, பாபத⁴ம்மா, தே குஸே லுனாதி சிந்த³தீதி குஸலங். குச்சி²தானங் வா ஸானதோ தனுசுரணதோ ஞாணங் குஸங் நாம, தேன லாதப்³பங் க³ஹேதப்³பங் பவத்தேதப்³பந்தி குஸலங். யதா² வா குஸோ உப⁴யபா⁴க³தங் ஹத்த²பதே³ஸங் லுனாதி, ஏவமிதங் உப்பன்னா³னுப்பன்னவஸேன உப⁴யபா⁴க³தங் ஸங்கிலேஸபக்க²ங் லுனாதி சிந்த³தி, தஸ்மா குஸோ விய லுனாதீதி குஸலங். குச்சி²தானங் வா ஸாவஜ்ஜத⁴ம்மானங் ஸலனதோ ஸங்வரணதோ குஸலங். குஸலத⁴ம்மவஸேன ஹி அகுஸலா பவத்தினிவாரணேன, அப்பவத்திபா⁴வாபாத³னேன ச மனச்ச²ட்டே²ஸு த³வாரேஸு அப்பவத்தியா ஸங்வுதா பிஹிதா ஹோந்தி. குச்சி²தே வா பாபத⁴ம்மே ஸலயதி கம்பேதி அபனேதீதி குஸலங். குச்சி²தானங் வா பாணாதிபாதா³தி³னங் பாபத⁴ம்மானங் ஸானதோ நிஸானதோ தேஜனதோ குஸா, தோ³ஸலோபா⁴த³யோ. தோ³ஸாதி³னஞ்ஹி வஸேன சேதனாய திக்க²பா⁴வப்பத்தியா பாணாதிபாதா³தி³னங் மஹாஸாவஜ்ஜதா, தே குஸே லுனாதி சிந்த³தீதி குஸலங். குச்சி²தானங் வா ஸானதோ அந்தகரணதோ வினாஸனதோ குஸானி, புஞ்ஞுகிரியவஸேன பவத்தானி ஸுத்தா⁴தி³னி இந்த³ரியானி, தேஹி லாதப்³பங் பவத்தேதப்³பந்தி குஸலங். “கு” இதி வா பூ⁴மி வுச்சதி, அதி⁴ட்டா³னபா⁴வேன தங்ஸதி³ஸஸ்ஸ அத்தனோ நிஸ்ஸயபூ⁴தஸ்ஸ ரூபாரூபப்ப³ந்த⁴ஸ்ஸ ஸம்பதி, ஆயதிஞ்ச அனுத³ஹனேன வினாஸனதோ குங் ஸியந்தீதி குஸா, ராகா³த³யோ, தே விய அத்தனோ நிஸ்ஸயஸ்ஸ லவனதோ சிந்த³னதோ குஸலங். பயோக³ஸம்பாதி³தா ஹி குஸலத⁴ம்மா அச்சந்தமேவ ரூபாரூபத⁴ம்மே அப்பவத்திகரணேன ஸமுச்சிந்த³ந்தீதி.

ந குஸலந்தி அகுஸலங், குஸலபடிபக்க²ந்தி அத்தோ². ந குஸலந்தி ஹி குஸலபடிக்கே²பேன அகுஸலபத³ஸ்ஸ அவயவபே⁴தே³ன அத்தே² வுச்சமானே யதா² யங் த⁴ம்மஜாதங் ந அரோக³ங், ந அனவஜ்ஜங், ந ஸுக²விபாகங், ந ச கோஸல்லஸம்பூ⁴தங், தங் அகுஸலந்தி அயமத்தோ² த³ஸ்ஸிதோ ஹோதி, ஏவங் யங் ந குச்சி²தானங் ஸலனஸபா⁴வங், ந குஸானங் லவனஸபா⁴வங், ந குஸேன குஸேஹி வா பவத்தேதப்³பங், ந ச குஸோ விய லவனகங், தங் அகுஸலங் நாமாதி அயம்பி அத்தோ² த³ஸ்ஸிதோ ஹோதி. எத்த² ச யஸ்மா குஸலங் அகுஸலஸ்ஸ உஜ்விபச்சனிகபூ⁴தங், யதோ சேதஸிகரோக³படிபக்க²தி³பா⁴வதோ அரோகா³தி³பரியாயேனபி போ³தி⁴தங், தஸ்மா அகுஸலங் பன குஸலஸ்ஸ

உஜ்விபச்சனீகபூ⁴தந்தி வுத்தங் “குஸலபடிபக்க²ந்தி அத்தோ²”தி. தங் பன யதா²க்கமங் பஹாயகபஹாதப்³பா⁴வேனேவாதி த³ட்ட²ப³பங்.

ந ப்³யாகதந்தி அப்³யாகதங், குஸலாகுஸலபா⁴வேன அகதி²தந்தி அத்தோ². தத்த² குஸலபா⁴வோ அனவஜ்ஜஸுக²விபாகட்டோ². அகுஸலபா⁴வோ ஸாவஜ்ஜது³க்க²விபாகட்டோ², தது³ப⁴யபா⁴வேன அவுத்தந்தி வுத்தங் ஹோதி. ஏதேனேவ அரோக³ஸரோகா³தி³பா⁴வேன ச அவுத்ததா வண்ணிதாதி த³ட்ட²ப³பங். எத்த² ச “குஸலங் அகுஸல”ந்தி ச வத்வா “அப்³யாகத”ந்தி வுத்தத்தா குஸலாகுஸலபா⁴வேனேவ அவுத்ததா விஞ்ஞாயதி, ந பகாரந்தரேன. அவுத்ததா செத்த² ந ததா² அவத்தப்³பதாமத்தேன, அத² கோ² தது³ப⁴யவினிமுத்தஸபா⁴வதாய தேஸங் த⁴ம்மானந்தி த³ட்ட²ப³பங். ததா² ஹேதங் “அவிபாகலக்க²ண”ந்தி வுச்சதி.

452. பூ⁴மிபே⁴த³தோதி ப⁴வந்தி எத்த² த⁴ம்மாதி பூ⁴மி, டா²னங், அவத்தா² ச. அவத்தா²பி ஹி அவத்தா²வந்தானங் பவத்திட்ட²னங் விய க³ய்ஹதி, ஏவங் நேஸங் ஸுக³க்³ஹணங் ஹோதீதி . தத்த² லோகியா பூ⁴மி டா²னவஸேனேவ வேதி³தப்³பா³, லோகுத்தரா அவத்தா²வஸேன. லோகியா வா டா²னாவத்தா²வஸேன, லோகுத்தரா அவத்தா²வஸேனேவ. காமாவசரந்தி எத்த² வத்து²காமோ கிலேஸகாமோதி த்³வே காமா. தேஸு வத்து²காமோ விலேஸஸதோ பஞ்ச காமகு³ணா காமீயந்தீதி, கிலேஸகாமோ தண்ஹா காமேதீதி. தே த்³வேபி ஸஹிதா ஹுத்வா யத்த² அவசரந்தி, தங் காமாவசரங். கிங் பன தந்தி? ஏகாத்³ஸவிதோ⁴ காமப⁴வோ. இதங் யேபு⁴ய்யேன தத்த² அவசரதி பவத்தீதி காமாவசரங் ஏகஸ்ஸ அவசரஸத்³ஸ்ஸ லோபங் கத்வா. ஏவங் ரூபாரூபாவசரானிபி வேதி³தப்³பா³னி ரூபதண்ஹா ரூபங், அரூபதண்ஹா அரூபந்தி கத்வா. அத² வா காமதண்ஹா காமோ உத்தரபத்³லோபேன, அவசரதி எத்தா²தி அவசரங், காமஸ்ஸ அவசரங் காமாவசரங். ஏவங் ரூபாவசராரூபாவசரானிபி வேதி³தப்³பா³னி. லோகதோ உத்தரதீதி லோகுத்தரங் குஸலஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா. இதரங் பன லோகதோ உத்திண்ணந்தி லோகுத்தரங்.

ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²ஞாணஸங்கா²ரபே⁴த³தோதி எத்த² ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²பே⁴தோ³ தாவ யுத்தோ தேஸங் பி⁴ன்னஸபா⁴வத்தா, ஞாணஸங்கா²ரபே⁴தோ³ பன கத்²ந்தி? நாயங் தோ³ஸோ ஞாணஸங்கா²ரகதோ பே⁴தோ³ஞாணஸங்கா²ரபே⁴தோ³, ஸோ ச தேஸங் பா⁴வாபா⁴வகதோதி கத்வா. ஸோப⁴னங் மனோ, ஸுந்த்³ரங் வா மனோ ஏதஸ்ஸாதி ஸுமனோ, ஸுமனஸ்ஸ பா⁴வோ ஸோமனஸ்ஸங், மானஸிகஸுகா² வேத்³னா ருஹியா, ஸோமனஸ்ஸேன உப்பாத்³தோ பட்ட²ய யாவ ப⁴ங்கா³ ஸஹக³தங் பவத்தங் ஸங்ஸட்ட²ங், ஸம்பயுத்தந்தி அத்தோ². ஸோமனஸ்ஸஸஹக³ததா சஸ்ஸ ஆரம்மணவஸேன வேதி³தப்³பா³. இட்டா²ரம்மணே ஹி சித்தங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஹோதி. நனு ச இட்டா²ரம்மணங் லோப⁴ஸ்ஸ வத்து², கத்²ங் தத்த² குஸலங் ஹோதீதி? நயித்³மேகந்திகங் இட்டே²பி ஆபோ⁴கா³தி³வஸேன குஸலஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனதோ. யஸ்ஸ ஹி சதுஸம்பத்திசக்கஸமாயோகா³தி³வஸேன யோனிஸோவ ஆபோ⁴கோ³ ஹோதி, குஸலமேவ ச மயா கத்தப்³பந்தி குஸலகரணே சித்தங் நியமிதங், அகுஸலப்பவத்திதோ ச நிவத்தெத்வா குஸலகரணே ஏவ பரிணாமிதங், அபி⁴ண்ணகரணவஸேன ச ஸமுதா³சரிதங், தஸ்ஸ இட்டே²பி ஆரம்மணே அலோபா⁴தி³ஸம்பயுத்தமேவ சித்தங் ஹோதி, ந லோபா⁴தி³ஸம்பயுத்தங்.

ஞாணேன ஸமங் பகாரேஹி யுத்தந்தி ஞாணஸம்பயுத்தங். ஏகுப்பாதா³த்யோ ஏவ செத்த² பகாராதி வேதி³தப்³பா³. தத்த² கம்மூபபத்திஇந்த்³ரியபரிபாககிலேஸதூ³ரீபா⁴வா ஞாணஸம்பயுத்ததாய காரணங். யோ ஹி பரேஸங் த⁴ம்மங் தே³ஸேதி, அனவஜ்ஜானி ஸிப்பாயதனகம்மாயதனவிஜ்ஜட்ட²னானி ஸிக்கா²பேதீதி ஏவமாதி³கங் பஞ்ஞாஸங்வத்தனியங் கரோதி, தஸ்ஸ கம்மூபனிஸ்ஸயவஸேன குஸலசித்தங் உப்பஜ்ஜமானங் ஞாணஸம்பயுத்தங்

ஹோதி. ததா² அப்யாபஜ்ஜே லோகே உப்பன்னஸ்ஸ உபபத்திங் நிஸ்ஸாய ஞாணஸம்பயுத்தங் ஹோதி. வுத்தஞ்ஹேதங் “தஸ்ஸ தத்த² ஸுகி²னோ த⁴ம்மபதா³ ப்லவந்தி, த³ந்தோ⁴, பி⁴க்க²வே, ஸதுப்பாதோ³, அத² கோ² ஸோ ஸத்தோ கி²ப்பங்யேவ விலேஸஸபா⁴கீ³ (அ. நி. 4.191) ஹோதி³. ததா² பஞ்ஞாத³ஸகபத்தஸ்ஸ இந்த³ரியபரிபாகங் நிஸ்ஸாய குஸலங் உப்பஜ்ஜமானங் ஞாணஸம்பயுத்தங் ஹோதி. யேன பன கிலேஸா விக்க²ம்பி⁴தா, தஸ்ஸ கிலேஸதூரீபா⁴வங் நிஸ்ஸாய ஞாணஸம்பயுத்தங் ஹோதி. வுத்தம்பி சேதங் “யோகா³ வே ஜாயதே பூ⁴ரி, அயோகா³ பூ⁴ரிஸங்க்யோ”தி (த⁴. ப. 282). அத்தனோ வா பரஸ்ஸ வா ஸமுஸ்ஸாஹஜனிதங் சித்தபயோக³ஸங்கா²தங் ஸங்க²ரணங் ஸங்கா²ரோ, ஸோ ஏதஸ்ஸ நத்தீதி அஸங்கா²ரங். தேன பன ஸஹ ஸங்கா²ரேன பவத்தீதி ஸஸங்கா²ரங். ஞானேன விப்பயுத்தங் விரஹிதந்தி ஞாணவிப்பயுத்தங். விப்பயோகோ³தி செத்த² ஞாணஸ்ஸ அபா⁴வோ அப்பவத்தியேவாதி த³ட்ட²ப³பங். உபெக்க²தீதி உபெக்கா², வேத்யமானாபி ஆரம்மணங் அஜ்ஜ²பெக்க²தி மஜ்ஜ²த்ததா³காரஸண்டி²த்தாதி அத்தோ². அத² வா உபேதா ஸுக²துக்கா²னங் அவிருத்தா⁴ இக்கா² அனுப⁴வனந்தி உபெக்கா². அத² வா இட்டே² ச அனிட்டே² ச ஆரம்மணே பக்க²பாதாபா⁴வேன உபபத்திதோ யுத்திதோ இக்க²தி அனுப⁴வதீதி உபெக்கா², தாய ஸஹக³தந்தி உபெக்கா²ஸஹக³தங். ஸேஸங் ஸப்³பங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ.

ஏவங் அட்ட² காமாவசரகுஸலசித்தானி உத்தி³ஸித்வா இதா³னி தேஸங் பவத்திஆகாரங் தஸ்ஸேதுங் “யதா³ ஹி”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² படிக்கா³ஹகாதி³ஸம்பத்திந்தி எத்த² ஆதி³-ஸத்தே³ன தே³ஸகாலகல்யாணமித்தாதி³ஸம்பத்திங் ஸங்க²ண்ணாதி. அஞ்ஞங் வா ஸோமனஸ்ஸஹேதுந்தி எத்த² அஞ்ஞக்க³ஹணேன ஸத்தா⁴ப³ஹுலதா, விஸுத்த⁴திட்ட²தா, குஸலகிரியாய ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிதா, ஸோமனஸ்ஸபடிஸந்தி⁴கதா, ஏகாத³ஸ பீதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ட்டா²னியா த⁴ம்மாதி ஏவமாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ. ஆதி³னயப்பவத்தந்தி எத்த² ஆதி³-ஸத்தே³ன ந கேவலங் “அத்தி² யிட்ட²”ந்திஆதி³னங் (ம. நி. 1.441; 2.95) நவன்னங்யேவ ஸம்மாதி³ட்ட²வத்தூ²னங் க³ஹணங், அத² கோ² த⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ட்டா²னியாதீ³னம்பி ஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³. புரக்க²த்வாதி புப்³பங்க³மங் கத்வா. தஞ்ச கோ² ஸஹஜாதபுப்³பங்க³மவஸேன “மனோபுப்³பங்க³மா த⁴ம்மா”திஆதி³ஸு (த⁴. ப. 1-2) விய ஸம்பயோக³ஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா. அஸங்ஸீத³ந்தோதி லிலோகமச்ச²ரியாதி³வஸேன புஞ்ஞகிரியாயங் ஸங்ஸீத³ங் ஸங்கோசங் அனாபஜ்ஜந்தோ, தேன முத்தசாக³தாதி³ங் தஸ்ஸேதி. அனுஸ்ஸாஹிதோதி கேனசிபி ந உஸ்ஸாஹிதோ. ஸரஸதோ ஹி புஞ்ஞபடிபத்தித³ஸ்ஸனமித³ங். பரேஹீதி பன பாகடுஸ்ஸாஹனத³ஸ்ஸனங்.

தா³னாதீ³னீதி தா³னங் ஸீலங் யாவ தி³ட்ட²ஜுகம்மந்தி இமானி தா³னாதீ³னி த³ஸ புஞ்ஞானி, தா³னாதீ³னீதி வா தா³னஸ்ஸபா⁴வனாமயானி இதரேஸம்பி ஸத்தன்னங் எத்தே²வந்தோக³த⁴த்தா. யத்த² ஸயங் உப்பஜ்ஜந்தி, தங் ஸந்தானங் புனந்தி, புஜ்ஜங் ப⁴வப²லங் நிப்³பத்தெந்தீதி வா புஞ்ஞானி. அஸ்ஸ புஞ்ஞசேதனாஸமங்கி³னோ. அமுத்தசாக³தா தெய்யத⁴ம்மே ஸாபெக்க²சித்ததா. ஆதி³-ஸத்தே³ன ஸீலஸமாதா³னாதீ³ஸு அனதி⁴முத்ததாதி³ங் ஸங்க²ண்ணாதி. ததே³வாதி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாதி³னா ஸதி³ஸதாய வுத்தங். ஸதி³ஸம்பி ஹி “ததே³வா”தி வோஹரீயதி யதா² “ஸா ஏவ தித்திரீ, தானியேவ ஓஸதா⁴னீ”தி. இமஸ்மிஞ்ஹி அத்தே²தி லீனஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ உஸ்ஸாஹனபயோக³ஸங்கா²தே அத்தே². ஏதந்தி “ஸங்கா²ரோ”தி ஏதங் பத³ங். புப்³பயோக³ஸ்ஸாதி புஞ்ஞகிரியாயங் ஸங்கோசே ஜாயமானே ததோ விவேசெத்வா ஸமுஸ்ஸாஹனவஸேன பவத்தஸ்ஸ சித்தபயோக³ஸ்ஸ, புப்³பக்க³ஹணஞ்செத்த² ததா²பவத்தபுப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரவஸேன ஸோ ஸங்கா²ரோ ஹோதீதி கத்வா வுத்தங், ந தஸ்ஸ ஸங்கா²ரஸ்ஸ புப்³பகாலிகத்தா. “அத்தி² தி³ன்ன”ந்திஆதி³ (ம. நி. 1.441; 2.95) நயப்பவத்தாய

ஸம்மாதி³ட்டி²யா அஸம்ப⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் பா³ல-க்³ஹணங்.

ஸங்ஸீத³னுஸ்ஸாஹனாபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் ஸஹஸா-க்³ஹணங். ஸோமனஸ்ஸரஹிதா ஹொந்தி புஞ்ஞங் கரொந்தாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஸோமனஸ்ஸஹேதுனங் அபா⁴வங் ஆக்³ம்மாதி இத³ங் நித³ஸ்ஸனமத்தங் துட்ட²பு³புங். மஜ்ஜத்தாரம்மணததா²ருபசேதோஸங்கா²ராத³யோபி ஹி உபெக்கா²ஸஹக்³ததாய காரணங் ஹொந்தியேவாதி.

ஏவந்திஆதி³ நிக³மனங். தயித³ங் அட்ட²வித⁴ம்பி காமாவசரங் குஸலசித்தங் ரூபாரம்மணங் யாவ த⁴ம்மாரம்மணந்தி ச²ஸு ஆரம்மணேஸு யங் வா தங் வா ஆலம்பித்வா உபெக்கா²ஸஹக்³தா²ஹேதுககிரியாமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தானந்தரங் காயத்³வாராதீ³ஹி தீஹி த்³வாரேஹி காயகம்மாதி³வஸேன உப்பஜ்ஜதீதி வேதி³தப்³புங். தத்த² ஞாணஸம்பயுத்தானி சத்தாரி யதா³ தி²ஹேதுகபடிஸந்தி⁴ங் உப்பாதே³ந்தி, ததா³ ஸோளஸ விபாகசித்தானி ப²லந்தி. யதா³ பன து³ஹேதுகங், ததா³ த்³வாத்³ஸ தி²ஹேதுகவஜ்ஜானி. அ²ஹேதுகங் பன படிஸந்தி⁴ங் தி²ஹேதுகானி ந உப்பாதே³ந்தேவ, து³ஹேதுகானி பன து³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴தா³னகாலே த்³வாத்³ஸ, அ²ஹேதுகபடிஸந்தி⁴ங் தா³னகாலே அட்ட² ப²லந்தி. தி²ஹேதுகா பன படிஸந்தி⁴ து³ஹேதுகேஹி ந ஹொதியேவ. “அட்ட² ப²லந்தீ”தி சேதங் படிஸந்தி⁴ங் ஜனககம்மவஸேன வுத்தங். அஞ்ஞேன பன கம்முனா “ஸஹேதுகங் ப⁴வங்க³ங் அ²ஹேதுகஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்ட². 3.1.102) வசனதோ ஸஹேதுகம்பி விபாகசித்தங் அ²ஹேதுகபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸ ஹொதியேவ. இமஸ்மிங் ச பக்கே² ப³லவதா பச்சயேன உப்பன்னங் அஸங்கா²ரங், து³பு³புலேன ஸஸங்கா²ரந்தி வேதி³தப்³புங். யே பன ஆக்³மனதோ ச விபாகஸ்ஸ அஸங்கா²ரஸஸங்கா²ரபா⁴வங் இச்ச²ந்தி, தேஸங் மதேன த்³வாத்³ஸ, அட்ட² ச ப²லந்தீதி யோஜேதப்³புங். ஏவங் திதா⁴ ப²லங் து³தந்தஞ்சேதங் காமாவசரஸு³கதியங் உபபத்திங், ஸு³கதிது³க்³தீஸு போ⁴க்³ஸம்பத³ஞ்ச கரோதி. நாக்³ஸுபண்ணாதீ³னம்பி ஹி யங் தே³வபோ⁴க்³ஸம்பத்திஸதி³ஸங் போ⁴க்³ஜாதங் உப்பஜ்ஜதி, தம்பி காமாவசரகுஸலஸ்ஸேவ ப²லங். ந ஹி அகுஸலஸ்ஸ இட்ட²ங் ப²லங் அததீ²தி.

ரூபாவசரங் பனாதி பன-ஸத்³தோ³ விஸேஸத்த²ஜோதகோ. தேன யதா² காமாவசரங் கிலேஸானங் தத³ங்க³ப்பஹானமத்தகரங், ந ஏவமித³ங், இத³ங் பன விக்³ம்ப⁴னப்பஹானகரங். யதா² வா தங் வேத்³னாஞாணஸங்கா²ரபே⁴த³தோ அட்ட²தா⁴ பி⁴ஜ்ஜதி, ந ஏவமித³ங், இத³ங் பன ததோ அஞ்ஞதா² வாதி வக்³மானங் விஸேஸங் ஜோதேதி. தங் பனேதங் ஸவத்து²கங், ஸாஸவங், வினீவரணஞ்ச ரூபாவசரந்தி துட்ட²பு³புங். “ஸவத்து²கங் ஏவா”தி ஹி இமினா அரூபாவசரங் நிவத்தேதி, “ஸாஸவ”ந்தி இமினா பட²மமக்³சித்தங், “வினீவரண”ந்தி இமினா படி⁴க்³ஸஹிதத்³வயங். கத்த²சி பஞ்ச ஜா²னங்கா³னி, கத்த²சி சத்தாரி, கத்த²சி தீணி, கத்த²சி த்³வே, கத்த²சி அபரானி த்³வேதி ஏவங் ஜா²னங்க³யோக்³பே⁴த³தோ பஞ்சவித⁴ந்தி ஸங்கே³பதோ வுத்தமத்த²ங் விவரிதுங் “ஸெய்யதி²த³”ந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² யங் வத்தப்³புங், தங் ஹெட்டா² ஜா²னகதா²யங் (விஸுத்³தி⁴. 1.79 ஆத³யோ) வுத்தமேவ. தயித³ங் பா⁴வனாமயமேவ ஹுத்வா வுத்தனயேன பத²விக்³ஸிணாதி³கங் ஆலம்பித்வா யதா²ரஹங் ஞாணஸம்பயுத்தகுஸலானந்தரங் உப்பஜ்ஜதி, ஹீனாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னங் பனேதங் யதா²க்கமங் ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீ³ஸு ஸோளஸஸுபி ப்³ரஹ்மலோகேஸு உபபத்தினிப்பா²த³கந்தி துட்ட²பு³புங்.

ரூபஸஞ்ஞாஸமதிக்கமாதி³னா ஸமதி⁴க்³ந்தப்³புங் அரூபாவசரங். சதுன்னங் அரூபானந்தி உபெக்கா²ஸமாதி⁴ஸங்கா²தேஹி சதுஹி அரூபஜ்ஜா²னேஹி. கரணே ஹி ஏதங் ஸாமிவசனங். அரூபானங் வா யோ ஆரம்மணாதி³கதோ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஹி யோகோ³ யோக்³பே⁴தோ³, தஸ்ஸ வஸேன. வுத்தப்பகாரேனாதி ஹெட்டா² ஆரூப்பகதா²யங் (விஸுத்³தி⁴. 1.275 ஆத³யோ) வுத்தப்பகாரேன. பட²மந்தி பட²மங் அரூபாவசரகுஸலசித்தங். து³தியததியசதுத்தா²னீதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. தானிமானி பா⁴வனாமயானேவ ஹுத்வா யதா²னுபு³புங்

கலிணுக்கா⁴டிமாகாஸங், பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணங், நத்தி²பா⁴வங், ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனந்தி இமானி ஆலம்பி³த்வா உபெக்கா²ஸஹக³தஞாணஸம்பயுத்தகுஸலானந்தரங் உப்பஜ்ஜித்வா சதூஸு அருபீப்³ரஹ்மலோகேஸு படிஸந்தி⁴பவத்திவிபாகதா³யீனி. ஸேஸங் பனெத்த² யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. ச²விஸுத்³தி⁴பரம்பராய ஸமதி⁴க³ந்தப்³பங் லோகுத்தரங். தத்த² வத்தப்³பங் பரதோ ஆக³மிஸ்ஸதி. சதுமக்³ஸம்பயோக³தோதி ஸோதாபத்திமக்³கோ³ யாவ அரஹத்தமக்³கோ³தி இமேஹி சதூஹி அரியமக்³கே³ஹி ஸம்பயோக³தோ. சதுப்³பி³த⁴ம்பி சேதங் பா⁴வனாமயமேவ ஹுத்வா நிப்³பா³னங் ஆலம்பி³த்வா ஸுஞ்ஞுதோ விமொக்கோ², அனிமித்தோ விமொக்கோ², அப்பணிஹிதோ விமொக்கோ³தி நாமேன உப்பஜ்ஜதி, ஸத்தப்⁴வாதி³ப⁴வூபபத்தினிவத்தகந்தி துட்ட²ப்³பங். ஏகவீஸதிவித⁴ங் ஹோதி நாதிஸங்கே²பவித்தா²ரனயேனாதி அதி⁴ப்பாயோ.

453. காமாவசரமேவாதி எத்த² நிகாயந்தரியா ரூபாரூபாவசரம்பி அகுஸலங் இச்ச²ந்தீதி தேஸங் மதினிஸேத⁴னத்த²ங் காமாவசரக்³க³ஹணங். மஹக்³தபூ⁴மியங் உப்பஜ்ஜந்தம்பி தத்த² ரூபதா⁴துயங் பவத்திவிபாகங் தெ³ந்தம்பி ஏகந்தேன காமாவசரமேவாதி துஸ்ஸனத்த²ங் அவதா⁴ரணங். யதி³ ஏவங், கஸ்மா காமாவசரமேவாதி? தத்த² காரணங் வுத்தமேவ. கத²ங் வுத்தங்? “காமதண்ஹா காமோ உத்தரபத³லோபதோ, அவசரதி எத்தா²தி அவசரங், காமஸ்ஸ அவசரங் காமாவசர³ந்தி. எத்த² ஹி காமதண்ஹாவிஸயதா “காமாவசரபா⁴வஸ்ஸ காரணங்” வுத்தா யதா² ரூபாரூபதண்ஹாவிஸயதா “ரூபாரூபாவசரபா⁴வஸ்ஸ”. ஏகங்ஸேன சேதங் ஏவங் இச்சி²தப்³பங். அஞ்ஞுதா² ப்யாபிலக்க³ணங் ந ஸியா. யதி³ ஹி ஆலம்பி³தப்³பத⁴ம்மவஸேன பூ⁴மிவவத்தா²னங் கரெய்ய, ஏவங் ஸதி அனாரம்மணானங் ஸங்க³ஹோ ந ஸியா. அத² விபாகதா³னவஸேன, ஏவம்பி அவிபாகானங் ஸங்க³ஹோ ந ஸியா. தஸ்மா ஆலம்ப³ணத⁴ம்மவஸேன பரியாபன்னானங் ஸா காதப்³பா³, அபரியாபன்னானங் பன லோகதோ உத்திண்ணதாய லோகுத்தரதா, உத்தரிதராபா⁴வதோ அனுத்தரதா ச வேதி³தப்³பா³.

பரியாபன்னாதி ச பரிச்சே²த³காரிகாய தண்ஹாய பரிச்சி²ஜ்ஜ ஆபன்னா, க³ஹிதாதி அத்தோ². நனு செத்த² காமதண்ஹா கதமா? காமாவசரத⁴ம்மாரம்மணா தண்ஹா, காமாவசரத⁴ம்மா கதமே? காமதண்ஹாவிஸயாதி இதரேதரஸன்னிஸ்ஸயதாதோ³ஸோதி? நயித³மேவங் அவீசிஆதி³ஏகஆத³ஸோகாஸனின்னதாய கஞ்சி தண்ஹங் காமதண்ஹாபா⁴வேன க³ஹெத்வா தங்ஸபா⁴வாய தண்ஹாய விஸயபா⁴வேன காமாவசரத⁴ம்மானங் உபலக்கி²தப்³பத்தா. நிக்³கே²பகண்டே³பி (த⁴. ஸ. 985 ஆத³யோ) “எத்தா²வசரா³தி வசனங் அவீசிபரனிம்மிதபரிச்சி²ன்னோகாஸாய காமதண்ஹாய விஸயபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி க³ஹெதப்³பங். ததோ³காஸதா ச தண்ஹாய தன்னின்னதாய வேதி³தப்³பா³.

மூலதோ திவித⁴ந்தி தீணி அகுஸலமூலானி லோபா⁴தீ³னி, தேஸங் வஸேன தங்ஸஹிதம்பி திவித⁴ந்தி அத்தோ². தானி ஹி ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வகாரணத்தா மூலமிவாதி மூலானி, லோபோ⁴ மூலங் ஏதஸ்ஸாதி லோப⁴மூலங். அஸாதா⁴ரணேன நித்³தே³ஸோ யதா² பே⁴ரிஸத்³தோ³, யவங்குரோதி. ததா² தோ³ஸமூலங். மோஹோ ஏவ மூலங் இமஸ்ஸ, நாஞ்ஞந்தி மோஹமூலங்.

ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²தி³ட்டி²க³தஸங்கா²ரபே⁴த³தோதி ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²பே⁴த³தோ தி³ட்டி²க³தபே⁴த³தோ ஸங்கா²ரபே⁴த³தோதி பச்சேகங் பே⁴த³ஸத்³தோ³ யோஜேதப்³போ³. யதெத்த² வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வுத்தனயமேவ. தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தந்தி தி³ட்டி²யேவ தி³ட்டி²க³தங் “கூ³த³க³தங், முத்தக³த³ந்தி (ம. நி. 2.119; அ. நி. 9.11) யதா². அத² வா விபரியேஸக்³க³ஹதாய தி³ட்டி²யா க³தமேவ, ந எத்த² க³ந்தப்³பவத்து² ததா² ஸபா⁴வந்தி தி³ட்டி²க³தங். தயித³ங் “இத³மேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞ³ந்தி (ம. நி. 2.187, 202, 203, 427; 3.27-29) அபி⁴னிவேஸபா⁴வதோ லோபே⁴னேவ ஸத்³தி⁴ங் பவத்ததி, ந தோ³ஸேன.

யதாஹீதிஆதி³ லோப⁴மூலசித்தானங் பவத்திஆகாரத³ஸ்ஸனங். மிச்சா²தி³ட்டி²ந்தி உச்சே²த³தி³ட்டி²ஆதி³மிச்சா²தி³ட்டி²ங். தாய ஹி விபல்லத்த³சித்தா ஸத்தா “ஏதாவகோ ஜீவவிஸயோ யாவ இந்த்³ரியகோ³சரோ”தி பரலோகங் படிக்கி²பித்வா “நத்தி² காமேஸு ஆதீ³னவோ”தி யதா² ததா² காமேஸு பாதப்யதங் ஆபஜ்ஜந்தி. ஆதி³-ஸத்³தே³ன “ஏஸ பந்தோ² பகே³வ விஹிதோ தே³வயானே, யேன யந்தி புத்தவந்தோ விஸோகா. தங் பஸ்ஸந்தி பஸவோ, பக்கி²னோ ச, தேன தே மாதரிபி மிது²னங் சரந்தீ”திஆதி³னா நயேன புத்தமுக³த³ஸ்ஸனங் ஸக்³மொக்க³மக்³கோ³தி ஏவமாதிகங் மிச்சா²தி³ட்டி²ங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

காமே வாதி எத்த² வா-ஸத்³தே³ன அனியமத்தோ², தேன ப்ராஹ்மணானங் ஸுவண்ணஹரணமேவ அதி³ன்னாதா³னே ஸாவஜ்ஜங், இதரங் அனவஜ்ஜங். க்ருனங், கு³ன்னங், அத்தனோ, ஜீவிதஸ்ஸ, விவாஹஸ்ஸ ச அத்தா²ய முஸாவாதோ³ அனவஜ்ஜோ, இதரோ ஸாவஜ்ஜோ. க்ருஆதீ³னங் அத்தா²ய பேஸுஞ்ஞஹரணங் அனவஜ்ஜங், இதரங் ஸாவஜ்ஜங். பா⁴ரதயுத்த⁴ஸீதாஹரணாதி³கதா² பாபவூபஸமாய ஹோதீதி ஏவமாதிகே மிச்சா²கா³ஹே ஸங்க³ண்ஹாதி. தி³ட்ட²மங்க³லாதீ³னீதி தி³ட்ட²ஸுதமுதமங்க³லானி. ஸபா⁴வதிக்கே³னாதி லோப⁴ஸ்ஸ, மிச்சா²பி⁴னிவேஸஸ்ஸ வா வஸேன ஸரஸேனேவ திகி²ணேன குருரேன. மந்தே³னாதி தந்தே⁴ன அதிகி²ணேன. தாதி³ஸங் பன அத்தனோ, பரஸ்ஸ வா ஸமுஸ்ஸாஹனேன பவத்தீதி ஆஹ “ஸமுஸ்ஸாஹிதேனா”தி. பரப⁴ண்ட³ங் வா ஹரதீதி வா-ஸத்³தே³ன ததா²பவத்தனகமுஸாவாதா³தீ³னம்பி ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²பு³போ³. காமானங் வா அனுபு⁴ய்யமானானங். வா-ஸத்³தே³ன பரஸந்தகஸ்ஸ வா அயதா²தி⁴ப்பேததாய யங் லத்³த⁴ங், தங் க³ஹேதப்³ந்தி க³ஹணாதி³கங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

து³வித⁴மேவ ஹோதி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மவஸேன பே⁴தா³பா⁴வதோ. யதி³ ஏவங், கஸ்மா “தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தங் படிக⁴ஸம்பயுத்த”ந்தி வுத்தந்தி? அஸாதா⁴ரணத⁴ம்மேஹி தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ உபலக்க³ணத்த³ங். பாணாதிபாதா³தீ³ஸுதி பாணாதிபாதனா³தீ³ஸு. ஆதி³-ஸத்³தே³ன அதி³ன்னாதா³னமுஸாவாத³பேஸுஞ்ஞப²ருஸஸம்ப²ப்பலாபப்யாபாதே³ ஸங்க³ண்ஹாதி. ஸபா⁴வதிக்க³ங் ஹுத்வா பவத்தமானங் சித்தங் அஸங்கா²ரமேவ ஹோதி, இதரங் ஸஸங்கா²ரந்தி அதி⁴ப்பாயேனாஹ “திக்க³மந்த³ப்பவத்திகாலே”தி. மந்த³ங் பன ஹுத்வா பவத்தமானங் ஏகங்ஸேன ஸஸங்கா²ரமேவாதி ந ஸக்கா விஞ்ஞாதுங். யங் ஸஸங்கா²ரேன ஸப்பயோகே³ன பவத்தி, தங் மந்த³மேவ ஹோதீதி கத்வா ததா²வுத்தந்தி த³ட்ட²பு³பங்.

மோஹேகஹேதுகங் சித்தங் மூலந்தரவிரஹதோ அதிமூள்ஹங், விசிகிச்ச³த⁴ச்சயோக³தோ சஞ்சலஞ்சாதி உபெக்கா²ஸஹக³தமேவ ஹோதி, ந தஸ்ஸ கதா³சிபி ஸபா⁴வதிக்க³தா அத்தி². ஆரம்மணே ஹி ஸங்ஸப்பனவஸேன, விக்²பனவஸேன ச பவத்தமானஸ்ஸ சித்தத்³வயஸ்ஸ கீதி³ஸே கிச்சே ஸபா⁴வதிக்க³தாய, உஸ்ஸாஹேதப்³பு³தாய வா ப⁴விதப்³பங், தஸ்மா ந தத்த² ஸங்கா²ரபே⁴தோ³ அத்தி². அஞ்ஞேஸு அகுஸலசித்தேஸு லப்⁴ப⁴மானம்பி உத்³த⁴ச்சங் விஸேஸதோ எத்தே²வ ப³லவங், ததோ ஏவ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு பதா⁴னங் ஹுத்வா பவத்தீதி இத³மேவ உத்³த⁴ச்சேன விஸேஸெத்வா வுத்தங் “உத்³த⁴ச்சஸம்பயுத்த”ந்தி. ததா² ஹி பாலியங் (த⁴. ஸ. 427) இத⁴ ஸருபதோ உத்³த⁴ச்சங் ஆக³தங், ஏவங் அஸாதா⁴ரணபதா⁴னத⁴ம்மவஸேன மோஹமூலங் “விசிகிச்சா³ஸம்பயுத்தங், உத்³த⁴ச்சஸம்பயுத்த”ந்தி து³வித⁴ங் வுத்தந்தி த³ட்ட²பு³பங். அஸன்னிட்டா²னங் ஸங்ஸயோ. விக்²கே³போ அவூபஸமோ, ப⁴ந்ததாதி அத்தோ².

தயித³ங் த்வாத³ஸவித⁴ம்பி அகுஸலசித்தங் ச²ஸு ஆரம்மணேஸு யங் வா தங் வா ஆலம்பி³த்வா உபெக்கா²ஸஹக³தாஹேதுககிரியாமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தானந்தரங் காயத்வாரா³தீ³ஹி தீஹி த்வாரேஹி காயகம்மாதி³வஸேன யதா²ரஹங் பாணாதிபாதா³தி³கம்மபத²வஸேன சேவ கம்மவஸேன ச உப்பஜ்ஜதீதி வேதி³தப்³பங்.

தத்த² ட²பெத்வா உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் ஸேஸங் ஏகாத³ஸவித⁴ம்பி சதூஸுபி அபாயேஸு படிஸந்தி⁴ங் தே³தி, பவத்திவிபாகங் ஸுக³தியம்பி. உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் பன பவத்திவிபாகமேவாதி. எத்தா²ஹ - கிங் பன காரணங் ஸப்³புது³பு³லங் விசிகிச்சா²ஸம்பயுத்தங் படிஸந்தி⁴ங் தே³தி, அதி⁴மொக்க²ஸப்³பா⁴வதோ ததோ ப³லவந்தம்பி உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் ந தே³தி? த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பே³ஸு அவத்தத்தா. இதங் ஹி படிஸந்தி⁴ங் தெ³ந்தங் அபாயேஸு த³தெ³ய்ய, அபாயக³மனீயஞ்ச த³ஸ்ஸனபஹாதப்³புந்தி தத்த² வச்செய்ய, ந ச வுத்தங். தஸ்மா படிஸந்தி⁴ங் ந தே³தி, பவத்திவிபாகதா³னங் பனஸ்ஸ ந ஸக்கா படிக்கி²பிதுங். படிஸம்பி⁴தா³விப⁴ங்கே³ “உத்³த⁴ச்சஸஹக³தே ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³, தஸ்ஸ விபாகே ஞாணங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா³”தி (விப⁴. 730 அத்த²தோ ஸமானங்) வசனதோ.

அபரே பனாஹு - புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ உப்பஜ்ஜமானங் உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் த³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³புஸஹாயஸப்³பா⁴வதோ உப⁴யவிபாகம்பி தே³தி, ந ஸெக்க²ஸ்ஸ தத³பா⁴வதோதி. இதமெத்த² விசாரேதப்³புங், யஸ்ஸ விபாகதா³னங் வுத்தங், கிங் தங் பா⁴வனாய பஹாதப்³புங், உதா³ஹு நோதி? கிஞ்செத்த² - யதி³ தாவ பா⁴வனாய பஹாதப்³புங், பட்டா²னே பா⁴வனாய பஹாதப்³புஸ்ஸ நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ வத்தப்³போ³ ஸியா. அத² ந பா⁴வனாய பஹாதப்³புங், த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³புத்திகே “நேவத³ஸ்ஸனேனநபா⁴வனாயபஹாதப்³பு”மிச்சஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ வத்தப்³புங் ஸியா. யதி³ தப்³பி³ருத்³த⁴ஸபா⁴வதாய தத்த² ந வச்செய்ய, ஏவம்பி தஸ்மிங் திகே தஸ்ஸ நவத்தப்³புதா ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி, கிங் காரணங்? சித்துப்பாத³கண்டே³ (த⁴. ஸ. 365 ஆத³யோ) ஆக³தானங் த³வாத³ஸன்னங் அகுஸலசித்துப்பாதா³னங் த³வீஹி பதே³ஹி ஸங்க³ஹித்தா விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸேதப்³புஸ்ஸ நியோக³தோ கஸ்ஸசி சித்துப்பாத³ஸ்ஸ அபா⁴வா, யதா² உப்பன்னத்திகே அதீதாதீ³னங் நவத்தப்³புதா ந வுத்தா, ஏவமேதஸ்ஸாபி. அத² வா பா⁴வனாய பஹாதுங் அஸக்குணெய்யஸ்ஸாபி தஸ்ஸ புது²ஜ்ஜனே வத்தமானஸ்ஸ பா⁴வனாய பஹாதப்³புஸபா⁴வஸாமஞ்ஞதோ, ஸாவஜ்ஜதோ ச பா⁴வனாய பஹாதப்³புபரியாயோ விஜ்ஜதீதி நத்தி² நவத்தப்³புதாபஸங்க³தோ³ஸோ. நிப்பரியாயேன ச ந பா⁴வனாய பஹாதப்³புந்தி தஸ்ஸ வஸேன நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோபி ந வுத்தோ. த³ஸ்ஸனபஹாதப்³புச்சயஸ்ஸாபி உத்³த⁴ச்சஸஹக³தஸ்ஸ ஸஹாயவேகல்லமத்தமேவ த³ஸ்ஸனேன கதங், ந கோசிபி பா⁴வோ அனுப்பாத³த⁴ம்மதங் தஸ்ஸ ஆபாதி³தோதி ஏகந்தேன பா⁴வனாய பஹாதப்³புதா வுத்தா. அத² வா அபாயக³மனீயபா⁴வாபெக்க²ங் த³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³புவசனந்தி தத³பா⁴வதோ தங் விப⁴ஜனங் வுத்தந்தி.

454. “விஞ்ஞாண”ந்தி பத³ங் அபெக்கி²த்வா “அப்³யாகதங் விபாக”ந்தி ஆதி³கோ நபுங்ஸகனித்³தே³ஸோ, ததோ ஏவ அதி⁴கதாப்³யாகதாபெக்கா²ய து³வித⁴ந்தி வுத்தங். அஞ்ஞதா² ரூபனிப்³பா³னானம்பி அப்³யாகதபா⁴வதோ தங் சதுப்³பி³த⁴ந்தி வத்தப்³புங் ஸியா. விபாகஸ்ஸ காமாவசராதி³பா⁴வோ குஸலே வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. அஹேதுகதா ஸஹேதுகதா விய ஸம்பயுத்தஹேதுவஸேன, ந நிப்³புத்தகஹேதுவஸேன. விபாகஸ்ஸ ஹி ஸஹேதுகதா ஸஹேதுககம்மவஸேன ஸிஜ்ஜ²மானாபி ஸம்பயுத்தஹேதுவஸேனேவ வச்சதி, அஞ்ஞதா² அஹேதுகானம்பி ஸஹேதுகதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி. கஸ்மா பன ஸஹேதுகஸ்ஸ அஹேதுகோ விபாகோ ஹோதீதி? தத்த² காரணங் வுத்தமேவ. கிஞ்ச ஆரம்மணாபி⁴னிபாதமத்தே³ஸு பஞ்சஸு விஞ்ஞாணேஸு யதா² அலோபா⁴தி³ஸம்பயோகோ ந ஸம்ப⁴வதி, ஏவங் மந்த³தரமந்த³கிச்சே³ஸு ஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணேஸு³தி ஹேதுானங் உப்பத்தியா அஸம்ப⁴வதோபி நேஸங் அஹேதுகதா த³ட்ட²பு³பா³.

மனோவிஞ்ஞாணதோ உப்பஜ்ஜனவிஸிட்ட²மனநகிச்சானங் அபா⁴வதோ மனோமத்தா தா⁴து மனோதா⁴து.

சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸிதங் ஹுத்வா ரூபஸ்ஸ விஜானநங் லக்க²ணங் ஏதஸ்ஸாதி
சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸிதரூபவிஜானநலக்க²ணங். தத்த² சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸிதவசனேன
 ரூபாரம்மணங் அஞ்ஞங் விஞ்ஞாணங் நிவத்தேதி. விஜானநக்³ஹ்ணேன சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸிதே
 பஸ்ஸாதி³கே நிவத்தேதி. சக்கு²ரூபக்³ஹ்ணேன நிஸ்ஸயதோ, ஆரம்மணதோ ச விஞ்ஞாணங்
 விபா⁴வேதி உப⁴யாதீ⁴னவுத்திகத்தா. யதி³ ஹி சக்கு² நாம ந ஸியா, அந்தா⁴பி ரூபங்
 பஸ்ஸெய்யுங், ந ச பஸ்ஸந்தி. யதி³ ச நீலாதி³ரூபங் நாம ந ஸியா, தே³ஸாதி³னியமேன ந
 ப⁴விதப்³பங், அத்தே²வ ச நியமோ, ஏகந்தஸாரம்மணதா ச சித்தஸ்ஸ வுத்தாதி “ஆரம்மணேன
 வினா நீலாதி³ஆபா⁴ஸங் சித்தங் பவத்தீ²தி ஏவங் பவத்தோ வாதோ³ மிச்சா²வாதோ³தி
 வேதி³தப்³பங். தேனாஹ ப⁴க³வா “சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி
 சக்கு²விஞ்ஞாண²ந்திஆதி³ (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425; ஸங். நி. 2.44; 4.60; கதா². 465).

கஸ்மா பனெத்த² வசனபே⁴தோ³ கதோதி? ஏகம்பி சக்கு² விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி,
 ரூபங் பன அனேகமேவ ஸங்ஹதந்தி இமஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ த³ஸ்ஸனத்த²ங். கிங் பன
 காரணங் ஏகம்பி சக்கு² விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி, ரூபங் பன அனேகமேவாதி?
 பச்சயபா⁴வவிஸேஸதோ. சக்கு² ஹி சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ
 நிஸ்ஸயபுரேஜாதஇந்த³ரியவிப்பயுத்தபச்சயேஹி பச்சயோ ஹொந்தங் அத்தி²பா⁴வேனேவ
 ஹோதி, தஸ்மிங் ஸதி தஸ்ஸ பா⁴வதோ, அஸதி அபா⁴வதோ. யதோ தங்
 அத்தி²அவிக³தபச்சயேஹிஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதீதி வுச்சதி, தங்னிஸ்ஸயதா சஸ்ஸ ந
 ஏகதே³ஸேன அல்லீயனவஸேன இச்சி²தப்³பா³ அரூபபா⁴வதோ, அத² கோ² க³ருராஜாதீ³ஸு
 ஸிஸ்ஸராஜபுரிஸாதீ³னங் விய தப்படிப³த⁴வுத்திதாய. இதரே பன பச்சயா தேன தேன
 விஸேஸேன வேதி³தப்³பா³. ஸ்வாயங் பச்சயபா⁴வோ ந ஏகஸ்மிங் ந ஸம்ப⁴வதீதி ஏகம்பி
 சக்கு² விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதீதி “சக்கு²ஞ்ச படிச்சா²தி ஏகவசனேன நித்³தே³ஸோ
 கதோ.

ரூபங் பன யதி³பி சக்கு² விய புரேஜாதஅத்தி²அவிக³தபச்சயேஹி பச்சயோ ஹொதி புரேதரங்
 ஹுத்வா விஜ்ஜமானக்க²ணேயேவ உபகாரகத்தா, ததா²பி அனேகமேவ ஸங்ஹதங் ஹுத்வா
 பச்சயோ ஹொதி ஆரம்மணபா⁴வதோ. யஞ்ஹி பச்சயத⁴ம்மங் ஸபா⁴வபூ⁴தங்,
 பரிகப்பிதாகாரமத்தங் வா விஞ்ஞாணங் விபா⁴வெந்தங் பவத்ததி, தத³ஞ்ஞேஸஞ்ச ஸதிபி
 பச்சயபா⁴வே ஸோ தஸ்ஸ ஸாரம்மணஸபா⁴வதாய யங் கிஞ்சி அனாலம்பி³த்வா பவத்திதுங்
 அஸமத்த²ஸ்ஸ ஒலுப்³ப⁴ பவத்திகாரணதாய ஆலம்ப³னீயதோ ஆரம்மணங் நாம. தஸ்ஸ
 யஸ்மா யதா² ததா² ஸபா⁴வூபலத்³தி⁴வஸேன ஆரம்மணபச்சயலாபோ⁴, தஸ்மா
 சக்கு²விஞ்ஞாணங் ரூபங் ஆரப்³ப⁴ பவத்தமானங் தஸ்ஸ ஸபா⁴வங் விபா⁴வெந்தமேவ
 பவத்ததி. ஸா சஸ்ஸ இந்த³ரியாதீ⁴னவுத்திகஸ்ஸ ஆரம்மணஸபா⁴வூபலத்³தி⁴, ந
 ஏகத்³விகலாபக³தவண்ணவஸேன ஹொதி, நாபி கதிபயகலாபக³தவண்ணவஸேன, அத² கோ²
 ஆபோ⁴கா³னுரூபங் ஆபாத³க³தவண்ணவஸேனாதி அனேகமேவ ரூபங் ஸங்ஹச்சகாரிதாய
 விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதீதி த³ஸ்ஸெந்தோ ப⁴க³வா “ரூபே சா²தி ப³ஹுவசனேன
 நித்³தி³ஸி.

யங் பன “ரூபாயதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துயா தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங்
 ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ²தி (பட்டா². 1.1.2) வுத்தங், தங் கத²ந்தி? தம்பி யாதி³ஸங்
 ரூபாயதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ ஹொதி, தாதி³ஸமேவ
 ஸந்தா⁴ய வுத்தங். கீதி³ஸங் பன தந்தி? ஸமுதி³தந்தி பாகடோயமத்தோ². ஏவஞ்ச கத்வா
 யதே³கே வத³ந்தி “ஆயதனஸல்லக்க²ணவஸேன சக்கு²விஞ்ஞாணாத³யோ
 ஸல்லக்க²ணாரம்மணா, ந த³ப்³ப³ஸல்லக்க²ணவஸேனா²தி, தம்பி யுத்தமேவ ஹொதி. ந செத்த²
 ஸமுதா³யாரம்மணதா ஆஸங்கிதப்³பா³ ஸமுதா³யாபோ⁴க³ஸ்ஸேவாபா⁴வதோ. ஸமுதி³தா
 பன வண்ணத⁴ம்மா ஆரம்மணபச்சயா ஹொந்தி. கத²ங் பன பச்சேகங் அஸமத்தா² ஸமுதி³தா
 ஆரம்மணா பச்சயா ஹொந்தி, ந ஹி பச்சேகங் த³ட்³டுங் அஸக்கொந்தா அந்தா⁴ ஸமுதி³தா

பஸ்ஸந்தீதி? நயித³மேகந்திகங் விஸுங் விஸுங் அஸமத்தா²னங் ஸிவிகாவஹனாதீ³ஸு
ஸமத்த²தாய த³ஸ்ஸனதோ. கேஸாதீ³னஞ்ச யஸ்மிங் டா²னே டி²தானங் பச்சேகங் வண்ணங்
க³ஹேதுங் ந ஸக்கா, தஸ்மிங்யேவ டா²னே ஸமுதி³தானங் வண்ணங் க³ஹேதுங் ஸக்காதி
பி⁴ய்யோபி தேஸங் ஸங்ஹச்சகாரிதா பரிப்யத்தா. ஏதேன சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ
பரமாணுரூபங் ஆரம்மணங், உதா³ஹு தங்ஸமுதாயோதிஆதி³கா சோத³னா படிக்கி²த்தாதி
வேதி³தப்³பா³. “ஸோதஞ்ச படிச்ச ஸத்³தே³ சா³திஆதி³ஸுபி (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425, 426)
ஏஸேவ நயோ. ஏவங் உப⁴யாதீ⁴னவுத்திகதாய சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயதோ,
ஆரம்மணதோ ச விபா⁴வனங் கதங், ஏவங் ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³ஸுபி யதா²ரஹங் வத்தப்³பங்.

ரூபமத்தாரம்மணரஸந்தி ரூபாயதனமத்தஸ்ஸேவ ஆரம்மணகரணரஸங். மத்தஸத்³தே³ன
யதா² ஆரம்மணந்தரங் நிவத்தேதி, ஏவங் ரூபாயதனேபி லப்⁴ப⁴மானே ஏகச்சே விஸேஸே
நிவத்தேதி. ந ஹி சக்கு²விஞ்ஞாணங் வண்ணமத்ததோ அஞ்ஞங் கிஞ்சி விஸேஸங் தத்த²
க³ஹேதுங் ஸக்கோதி. தேனாஹ ப⁴க³வா “பஞ்சஹி விஞ்ஞாணேஹி ந கிஞ்சி த⁴ம்மங்
படிவிஜானாதி அஞ்ஞத்ர அபி⁴னிபாதமத்தா³தி. சக்கு²விஞ்ஞாணங் உப்பஜ்ஜமானங்
ரூபாரம்மணே ஏவ உப்பஜ்ஜனதோ தத³பி⁴முசுபா⁴வேன க³ய்ஹதீதி வத்தங்
“ரூபாபி⁴முசுபா⁴வபச்சுபட்டா²ன³ந்தி. அத்தனோ அனந்தரங் உப்பஜ்ஜமானானங்
அரூபத⁴ம்மானங் ஸமனந்தரவிக³தா அரூபத⁴ம்மா பவத்தி³ஓகாஸதா³னேன
அனந்தரஸமனந்தரனத்தி²விக³தபச்சயேஹி உபகாரகா நிஸ்ஸயாரம்மணத⁴ம்மா விய
ஆஸன்னகாரணந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ரூபாரம்மணாய கிரியமனோதா⁴துயா
அபக³மபத³ட்டா²ன³ந்தி. ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³ஸுபி வத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³க³ஹிதங் ரூபாதி³ஆரம்மணங் தத³னந்தரமேவ அபரிபதந்தங் கத்வா
ஸம்படிச்ச²ந்தீ க³ண்ஹந்தீ விய ஹோதீதி வத்தங் “ரூபாதி³ஸம்படிச்ச²னரஸா³தி.
ததா²பா⁴வேன ஸம்படிச்ச²னபா⁴வேன பச்சுபதிட்ட²தீதி ததா²பா⁴வபச்சுபட்டா²னா³.

ச²ஸு ஆரம்மணேஸு கதா³சி பஞ்சன்னங், ததோ வா கதிபயானங் விஜானநஸபா⁴வாபி
ச²ளாரம்மணவிஜானநலக்க³ணா வத்தா தங்ஸபா⁴வானதிவத்தனதோ, ச²ஸ்வேவ வா
இதரேஸங் ஆரம்மணானங் அந்தோக³த⁴த்தா. ஸந்தீரணாதீ³கிச்சாதி
ஸந்தீரணததா³ரம்மணகிச்சா வா, ஸந்தீரணததா³ரம்மணபடிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிகிச்சா வாதி
அதி⁴ப்பாயோ. “ஹத³யவத்து²பத³ட்டா²னா³தி இத³ங் இமாஸங் த³வின்னங்
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துானங் ஏகந்தேனேவ ஹத³யவத்து²ஸன்னிஸ்ஸயதாய வத்தங். ஹெட்டா²
வத்தனயேன பன தங்தங்அனந்தராதீதிவிஞ்ஞாணாபக³மபத³ட்டா²னாதிபி வத்துங் வட்டதியேவ.
தஸ்ஸா பே⁴தோ³தி தஸ்ஸா விபாகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா “து³விதா⁴”தி வத்தாய
து³வித⁴தாஸங்கா²தோ பே⁴தோ³. ஏகந்தமிட்டா²ரம்மணேதி ஏகந்தேனேவ இட்டே² ஆரம்மணே,
அதிவிய இட்டா²ரம்மணேதி அத்தோ². பஞ்சத்³வாரே சேவ ஜவனாவஸானே சாதி எத்த²
பஞ்சத்³வாரே ஸம்படிச்ச²னவொட்ட²ப்³பனானங் அந்தராளங் டா²னங், இதரத்ர
ஜவனப⁴வங்கா³னந்தி ஏவங் த³விடா²னா ஹோதி. இதராயபி ஸந்தீரணததா³ரம்மணகாலே
யதா²வத்தமேவ டா²னங், படிஸந்தி⁴ஆதி³காலே பன சுதிப⁴வங்கா³னங் அந்தராளங்
படிஸந்தி⁴யா, படிஸந்தி⁴ஆவஜ்ஜனானங் ததா³ரம்மணாவஜ்ஜனானங் ஜவனாவஜ்ஜனானங்
வொட்ட²ப்³பனாவஜ்ஜனானஞ்ச அந்தராளங் ப⁴வங்க³ஸ்ஸ, ததா³ரம்மணபடிஸந்தீ⁴னங்
ஜவனபடிஸந்தீ⁴னங் வா அந்தராளங் சுதியா டா²னந்தி வேதி³தப்³பங்.

ச²ஸுதி எத்த² புப்³பே³ வத்தனயேனேவ விபா⁴கோ³ வேதி³தப்³போ³. காயஸ்ஸ
நிஸ்ஸயபூ⁴தானங் நாதிஇட்ட²பொ²ட்ட²ப்³பூ⁴தானங் படிக⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸஸ்ஸ
ப³லவபா⁴வதோ காயவிஞ்ஞாணங் ஸுக³ஸம்பயுத்தங். உபாதா³ரூபானங்யேவ க⁴ட்டனா
து³ப்³பலாதி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னி உபெக்கா³ஸஹக³தானி. தேனாஹ “ஸேஸங்
உபெக்கா³யுத்த²”ந்தி. ஸேஸங் ச²ப்³பி³த⁴ம்பி.

அலோபா⁴தோ³ஸாமோஹா சேவ அலோபா⁴தோ³ஸா ச அலோபா⁴த்யோ, தேஹி அலோபா⁴தீ³ஹி விபாகஹேதுஹி ஸம்பயுத்தங் அலோபா⁴தி³விபாகஹேதுஸம்பயுத்தங். காமாவசரகுஸலங் விய ஸோமனஸ்ஸாதி³பே⁴த³தோதி யதா² காமாவசரங் குஸலங் ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²ஞாணஸங்கா²ரபே⁴த³தோ அட்ட²வித⁴ங், ஏவமித³ம்பீதி அட்ட²வித⁴தாய ஸதி³ஸதங் த³ஸ்ஸேதி. காமாவசரபா⁴வதோ ஹீனாதி³தோ, யோனீஸு உப்பத்திதோ ச ஸதி³ஸமேவ, ஸம்பயுத்தத⁴ம்மதோ பன ஆரம்மணதோ, பவத்திஆகாரதோ ச விஸதி³ஸங். ததா² ஹி குஸலங் கம்மத்³வாரவஸேன பவத்தி, ந இத³ங், விபாகானங் அவிஞ்ஞத்திஜனகத்தா. உப்பத்தித்³வாரவஸேன பன இமஸ்ஸாபி அத்தே²வ பவத்திபே⁴தோ³ பஞ்சத்³வாரமனொத்³வாரேஸு மஹாவிபாகானங் ததா³ரம்மணவஸேன பவத்திஸம்ப⁴வதோ. யதா² பன குஸலங் க³திவஸேன பஞ்சவித⁴ங், விஞ்ஞாணட்டி²திவஸேன ஸத்தவித⁴ஞ்ச, ந ஏவமித³ங் ததே³கதே³ஸே ஏவ உப்பஜ்ஜனதோ. தத்த² ஆரம்மணதோ, ஏகச்சபவத்திஆகாரதோ ச விஸதி³ஸதங் த³ஸ்ஸேதுங் “யதா² பனா²திஆதி³ வுத்தங். ச²ஸு ஆரம்மணேஸுதி பரித்தாதி³அதீதாதி³அஜ்ஜத்தாதி³ப்பபே⁴தோ³ ச²ஸு ஆரம்மணேஸு.

ஆக³மனாதி³வஸேனாதி ஆக³மனபச்சயவஸேன. தத்த² ஏகச்சானங் ஆசரியானங் மதேன முகே² சலிதே ஆதா³ஸதலே முக²னிமித்தங் சலனங் விய அஸங்கா²ரஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ விபாகோ அஸங்கா²ரோ, ஸஸங்கா²ரஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ விபாகோ ஸஸங்கா²ரோதி ஏவங் ஆக³மனவஸேன. ஏகச்சானங் பன ஆசரியானங் மதேன ப³லவந்தேஹி விபு⁴தேஹி பச்சயேஹி கம்மாதீ³ஹி உப்பன்னோ அஸங்கா²ரோ, து³ப³புலேஹி ஸஸங்கா²ரோதி ஏவங் பச்சயவஸேன. ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானந்தி பானியங் ஸருபதோ ஆக³தஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங். தேஸங் ஹி வஸேன குஸலதோ விபாகஸ்ஸ விஸேஸாபா⁴வோ. நிருஸ்ஸாஹந்தி எத்த² உஸ்ஸாஹோ நாம அனுபச்சி³ன்னாவிஜ்ஜாதண்ஹாமானஸந்தானே விபாகுப்பாத³னஸமத்த²தாஸங்கா²தோ ப்யாபாரோ, ஸோ விபாகேஸு நத்தீ²தி தங் நிருஸ்ஸாஹங். குஸலேஸு பன அபி⁴ஞ்ஞாவஸபவத்தேஸுபி அத்தே²வாதி தங் ஸஉஸ்ஸாஹங்.

லோபா⁴தீ³னங் ஏகந்தஸாவஜ்ஜதாய அயோனிஸோமனஸிகாரஹேதுகானங் நத்தி² விபாகபா⁴வோ, அலோபா⁴தீ³னம்பி ஏகந்தஅனவஜ்ஜஸபா⁴வானங் காரணஸ்ஸ தப்³பி³து⁴ரதாய நத்தே²வ அகுஸலவிபாகபா⁴வோதி ஆஹ “அகுஸலவிபாகங் அஹேதுகமேவா²தி. யதா² அதிஇட்டே², இட்ட²மஜ்ஜத்தே ச ஆரம்மணே வேத³னாபே⁴த³ஸப்பா⁴வதோ குஸலவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴து து³விதா⁴ ஹோதி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தா, உபெக்கா²ஸஹக³தாதி, ந ஏவங் அதிஅனிட்டே², அனிட்ட²மஜ்ஜத்தே ச ஆரம்மணே வேத³னாபே⁴தோ³ அத்தீ²தி அகுஸலவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ஏகமேவாதி “ஸத்தவித⁴”ந்தி வுத்தங். ஸதி ஹி தத்த² வேத³னாபே⁴தே³ அதிஅனிட்டே² தோ³மனஸ்ஸேன ப⁴விதப்³ங், ந ச படிக்கே⁴ன வினா தோ³மனஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜதீதி.

காயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ து³க்க²ஸஹக³தா குஸலவிபாகே வுத்தவிபரியாயேன வேதி³தப்³பா³. உபெக்கா² ஹீனாதி ஏகந்தனிஹீனஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ விபாகபா⁴வதோ உபெக்கா²பி ஸமானா ஹீனா ஏவ து³க்க²ஸபா⁴வத்தா. தேனாஹ “து³க்க²ங் விய நாதிதிகி²ணா²தி. யதா² து³க்க²ங் அதிவிய திகி²ணங் கடுகங், ந ஏவமயங், ததா²பி து³க்க²ஸபா⁴வேனேவ பவத்தி. ந ஹி அகுஸலஸ்ஸ விபாகோ அது³க்கோ² ஹோதி. உபெக்கா²பா⁴வோ சஸ்ஸ ப³லவதா பா³தி⁴யமானஸ்ஸ படிப்பஹரிதுங் அஸக்கொந்தஸ்ஸ து³ப³புலஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸ தேன கரியமானபா³தா⁴ய உபெக்க²னா வியாதி த³ட்ட²பு³போ³. இதரேஸுதி குஸலவிபாகேஸு.

ரூபாவசரந்தி ரூபாவசரவிபாகவிஞ்ஞாணங். விபாககதா² ஹேஸாதி. குஸலங் வியாதி ரூபாவசரகுஸலங் விய. ந ஹி ரூபாவசரவிபாகோ தத³ஞ்ஞகுஸலஸதி³ஸோ. அபிச ஸம்ப³ந்தி⁴ஸத்³தா³ ஏதே, யதி³த³ங் “குஸலங், விபாகோ”தி ச. தஸ்மா யதா² “மாதரங் பயிருபாஸதீ”தி வுத்தே அத்தனோ மாதரந்தி அவுத்தம்பி ஸித்³த⁴மேவேதங், ஏவங் இதா⁴பீதி

அத்தனோ குஸலங் வியாதி அத்தோ². குஸலஸதி³ஸதா செத்த² த்⁴ம்மதோ, ஆரம்மணதோ ச வேதி³தப்³பா³. ததா² ஹி யே ப²ஸ்ஸாத³யோ குஸலே லப்³ப⁴ந்தி, தே விபாகேபி லப்³ப⁴ந்தி. யஸ்மிங் ச ஆரம்மணே குஸலங் பவத்ததி, தத்தே²வ அயங் விபாகோபி பவத்ததி. யங் பனெத்த² பஞ்சமஜ்ஜாⁿனசித்தங் அபி⁴ஞ்ஞாப்பத்தங், தஸ்ஸ விபாகோ ஏவ நத்தி². கஸ்மா நத்தி²? அஸம்ப⁴வதோ, ஆனிஸங்ஸபூ⁴தத்தா ச. தஞ்ஹி விபாகங் தெ³ந்தங் ரூபாவசரமேவ த்தே³ய்ய. ந ஹி அஞ்ஞபூ⁴மிகங் கம்மங் அஞ்ஞபூ⁴மிகங் விபாகங் தே³தி. கம்மனிமித்தாரம்மணதா ச ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ வுத்தாதி ந தங் அஞ்ஞங் ஆரப்³ப⁴ பவத்ததி. பரித்தாரம்மணாதி³ஆரம்மணஞ்ச தங் ந ஹோதீதி அயமஸம்ப⁴வோ. ஜா²னஸ்ஸ ஆனிஸங்ஸபூ⁴தஞ்ச தாⁿனாதீⁿங் தஸ்மிங் அத்தபா⁴வே பச்சயலாபோ⁴ வியாதி.

பவத்திதோ பன விபாகஸ்ஸ, குஸலஸ்ஸ ச அத்தே²வ பே⁴தோ³தி தங் த³ஸ்ஸேதுங் “குஸலங் பனா”திஆதி³ வுத்தங். குஸலங் விய கஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸாதி³ஆரம்மணபே⁴தோ³ சதுப்³பி⁴த⁴ங். பவத்திபே⁴தோ³ வுத்தனயோவ ஜவனவஸேன, படிஸந்தி⁴ஆதி³வஸேன ச பவத்தனதோ.

சதுமக்³க்யுத்தசித்தப²லத்தாதி சதுஹி அரியமக்³கேஹி ஸம்பயுத்தகுஸலசித்தஸ்ஸ ப²லத்தா, சதுப்³பி⁴த⁴ஸாமஞ்ஞப²லஸம்பயுத்தபா⁴வதோதி அத்தோ². மக்³கவீதி²யங் த்³விக்க²த்துங், திக்க²த்துங் வா ப²லஸமாபத்தியங் அபரிச்சி²ன்னபரிமாணங் பவத்தமானம்பி த்³வீஸு டா²னேஸு பவத்தியா “த்³விதா⁴ பவத்ததி”தி வுத்தங். ஸப்³ப³மபீதி தேவீஸதிவிதா⁴ங் காமாவசரவிபாகங், பஞ்சவிதா⁴ங் ரூபாவசரவிபாகங், சதுப்³பி⁴த⁴ங் அரூபாவசரவிபாகங், சதுப்³பி⁴த⁴மேவ லோகுத்தரவிபாகந்தி ஸப்³ப³ம்பி விபாகவிஞ்ஞாணங் நாதிஸங்கே²பவித்தா²ரனயேன ச²த்திங்ஸவிதா⁴ங் ஹோதி.

பூ⁴மிபே⁴தோ³தி விதி⁴ங் லோகுத்தரஸ்ஸ அபா⁴வதோ. லோகுத்தரஞ்ஹி கிரியசித்தங் நத்தி² ஏகந்தேன அனந்தரவிபாகதாⁿயிபா⁴வதோ. வுத்தஞ்ஹி “ஸமாதி⁴மானந்தரிகஞ்ஞமாஹு”தி (கு². பா. 6.5; ஸு. நி. 228). ஹோது தாவ ஸெக்கா²னங் உப்பஜ்ஜமானங் அனுத்தரங் குஸலங் புக்³க²லந்தரபா⁴வூபனயனதோ ஸப²லங், அரஹதோ பன உப்பஜ்ஜமானங் புக்³க²லந்தரபா⁴வூபனயனதோ நிப்ப²லங், தஸ்ஸ கிரியபா⁴வோ கஸ்மா ந இச்சி²தோதி? இச்சி²தப்³போ³ ஸியா. யதி³ தஸ்ஸ புனப்புனங் உப்பத்தி ஸியா, ஸகிங்யேவ பன லோகுத்தரகுஸலங் பவத்ததி. யதி³ ஹி புனப்புனங் பவத்தெய்ய, மக்³க²சித்தங் அரஹதோபி பவத்ததி லோகுத்தரகிரியசித்தங் ஸியா, ந சேதங் அத்தி² பயோஜனாபா⁴வதோ. தஸ்மா நத்தி² லோகுத்தரகிரியவிஞ்ஞாணங். கிரியவிஞ்ஞாணந்தி ச கிரியாமத்தங் விஞ்ஞாணங், குஸலாகுஸலங் விய கிஞ்சி விபாகங் அனுப்பாதெ³த்வா கிரியாமத்தமேவ ஹுத்வா பவத்தனகவிஞ்ஞாணந்தி அத்தோ². கஸ்மா பனேதங் விபாகங் ந உப்பாதே³தீதி? வுச்சதே - எத்த² ஹி யதே³தங் ஆவஜ்ஜனத்³வயங், தங் அனுபச்சி²ன்னப⁴வமூலேபி ஸந்தானே பவத்தங் அனாஸேவனதாய து³ப்³ப³லபா⁴வதோ அபீஜஸாமத்தி²யங் விய புப்ப²ங் அப²லமேவ ஹோதி. யங் பன உச்சி²ன்னப⁴வமூலாயங் ஸந்ததியங் பவத்தங் அட்டா²ரஸவிதா⁴ங் விஞ்ஞாணங், தங் ஸமுச்சி²ன்னமூலாய லதாய புப்ப²ங் விய ப²லதாⁿயி ந ஹோதீதி வேதி³தப்³ப³ங். அஞ்ஞஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ கிரியஹேதுனா நாம அலோபா⁴தி³னாவ ப⁴விதப்³ப³ந்தி ஆஹ “அலோபா⁴தி³கிரியஹேதுவிரஹித”ந்தி.

சக்³கு²விஞ்ஞாணாதீⁿங் புரேசரா ஹுத்வா ரூபாதி³ஆரம்மணானங் விஜானநலக்க²ணா சக்³கு²விஞ்ஞாணாதி³புரேசரரூபாதி³விஜானநலக்க²ணா. அயங் பன மனோவிஞ்ஞாணதோ உப்பன்னாபி விஸிட்ட²மனநகிச்சாபா⁴வேன மனோமத்தா தா⁴துதி மனோதா⁴து. ததா² ஹேஸா மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ந ஹோதி. அயமெத்த² ஸங்கே²போ, வித்தா²ரோ பன தா⁴துனித்³தே³ஸே (விஸுத்³தி⁴. 2.517) ஆக³மிஸ்ஸதி. ஆவஜ்ஜனரஸாதி ஆபோ⁴க³ரஸா, சித்தஸந்தானஸ்ஸ வா புரிமாகாரதோ அஞ்ஞதா² ஒணோஜனரஸா.

ப⁴வங்க³விச்சே²த³பத³ட்டா²னாதி ப⁴வங்க³ஸந்தானவிச்சே²த³பத³ட்டா²னா. அபு³பா³ரம்மணா ஸகிதே³வ பவத்தமானா ஸப்³பதா² விஸயரஸங் அனுப⁴விதுங் ந ஸக்கோதீதி இட்டா²தீ³ஸு ஸப்³பத்த² உபெக்கா²யுத்தாவ ஹோதி.

ஸாதா⁴ரணாதி ஸெக்கா²ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் ஸாதா⁴ரணா. அஸாதா⁴ரணாதி அஸெக்கா²னங்யேவ ஆவேணிகா. வொட்ட²ப³ப³னாவஜ்ஜனரஸாதி பஞ்சத்³வாரே ஸந்தீரணேன க³ஹிதாரம்மணங் வவத்த²பெந்தீ விய பவத்தனதோ வொட்ட²ப³ப³னரஸா, மனொத்³வாரே பன வுத்தனயேன ஆவஜ்ஜனரஸா. ததா²பா⁴வேன பஞ்சத்³வாரமனொத்³வாரேஸு யதா²க்கமங் வொட்ட²ப³ப³னாவஜ்ஜனபா⁴வேன பச்சுபதிட்ட²தீதி ததா²பா⁴வபச்சுபட்டா²னா. வொட்ட²ப³ப³னகாலே ஸந்தீரணகிச்சானங் திஸ்ஸன்னங் அஹேதுகவிபாகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூனங் ஆவஜ்ஜனகாலே யஸ்ஸ கஸ்ஸசி ப⁴வங்க³ஸஸாதி இமேஸங் அஞ்ஞதராபக³மோ ஏதிஸ்ஸா ஆஸன்னகாரணந்தி ஆஹ “அஹேதுக...பே... பத³ட்டா²னா”தி.

அரஹதந்தி அரஹதங்யேவ அஸாதா⁴ரணபா⁴வதோ. அனுளாரேஸுதி அட்டி²கஸங்க²லிகபேதருபாதீ³ஸு, அஞ்ஞேஸு வா அப்பணீதேஸு வத்தா²ஸு. ஹஸிதுப்பாத³னரஸாதி ஹஸிதஸ்ஸேவ உப்பாத³னரஸா. ததா² ஹி தங் சித்தங் “ஹஸிதுப்பாத³ன”ந்தவேவ வுச்சதி, ந அஞ்ஞேஸங் ஹஸிதுப்பாத³கசித்தானங் அபா⁴வதோ. அஞ்ஞானிபி ஹி த³வாத³ஸ ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானி பரித்தகுஸலாகுஸலகிரியசித்தானி யதா²ரஹங் புது²ஜ்ஜனாதீ³னங் ஹஸிதுப்பாத³கானி விஜ்ஜந்தி, இத³ங் பன சித்தங் விசாரணபஞ்ஞாவிரஹிதங் பரித்தேஸு அப்பணீதேஸு ஆரம்மணேஸு அரஹந்தானங் ஸோமனஸ்ஸமத்தங் உப்பாதெ³ந்தங் உப்பஜ்ஜதி. ப⁴க³வதோபி உப்பஜ்ஜதீதி அட்ட²கதா²யங் வுத்தங், தங் அதீதங்ஸாதீ³ஸு அப்படிஹதஞ்ஞாணங் வத்வா “இமேஹி தீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ புத்த³த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ ஸப்³பங் காயகம்மங் ஞாணபு³ப³ங்க³மங் ஞாணானுபரிவத்தீ”தி (மஹானி. 69; சூளனி. மோக⁴ராஜமாணவபுச்சா²னித்தே³ஸ 85; படி. ம. 3.5) வசனதோ விசாரேதப்³பந்தி ஏகே . தத்த² ஹஸிதுப்பாத³சித்தேன பவத்தியமானம்பி ப⁴க³வதோ ஸிதகரணங் புப்பே³னிவாஸானாக³தங்ஸஸப்³பஞ்ஞுதஞ்ஞாணானங் அனுவத்தகத்தா ஞாணானுபரிவத்தியேவாதி ஏவங் பன ஞாணானுபரிவத்திபா⁴வே ஸதி ந கோசி பாளிஅட்ட²கதா²னங் விரோதோ⁴. ஏவஞ்ச கத்வா அட்ட²கதா²யங் “தேஸங் ஞாணானங் சிண்ணபரியந்தே இத³ங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதீ”தி வுத்தங். அவஸ்ஸஞ்ச ஏதங் ஏவங் இச்சி³தப்³பங், அஞ்ஞதா² அஞ்ஞஸ்ஸாபி விஞ்ஞுத்திஸமுட்டா²பகஸ்ஸ அஹேதுகசித்தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ உப்பத்தி ந யுஜ்ஜெய்ய. ந ஹி விஞ்ஞுத்திஸமுட்டா²பகஸ்ஸ தங்ஸமுட்டி²தாய விஞ்ஞுத்தியா காயகம்மாதி³பா⁴வங் ஆபஜ்ஜனபா⁴வோ விபந்த⁴தீதி. ஏகந்ததோ ஹத³யவத்து²பத³ட்டா²னா பஞ்சவோகாரபா⁴வே ஏவ உப்பஜ்ஜனதோ.

அயமெத்த² விஸேஸோதி அயங் ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் உப்பத்தியா விபாகுப்பாத³னஸமத்த²தா, அரஹதங் உப்பத்தியா தத³பா⁴வோதி உப⁴யேஸங் ஸந்தானே உப்பத்திஸமுபலக்கி²தோ எத்த² குஸலகிரியவிஞ்ஞாணேஸு விஸேஸோ. ஏவஞ்ச கத்வா பச்சயவேகல்லேன அவிபாகஸ்ஸாபி குஸலாகுஸலஸ்ஸ கிரியபா⁴வப்பஸங்கோ³ நிவத்திதோ ஹோதி. பரதோ குஸலதோ விஸேஸோதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ.

455. ஸப்³பா³னிபி குஸலாகுஸலப்³யாகதானி ஏக³னநவுதி விஞ்ஞாணானி ஹோந்தி நாதிஸங்கே²பவித்தா²ரனயேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணாதீ³னங் கிச்சங் நாம ப⁴வந்தரபடிஸந்தா⁴தினா ஆகாரேன பவத்தி ஏவ. தப்³பி³னிமுத்தஞ்ச சித்தஸ்ஸ அஞ்ஞங் கிச்சங் நத்தீ²தி ஆஹ “சுத்த³ஸஹி ஆகாரேஹி பவத்தந்தீ”தி.

ஆனுபா⁴வேனாதி ஸாமத்தி²யேன. கதூபசிதங் ஹி கம்மங் அவஸேஸபச்சயஸமவாயே விபாகங் தெந்தங் அத்தனோ ஆனுபா⁴வங் விஸ்ஸஜ்ஜந்தங் விய ஹோதி.

தேவமனுஸ்ஸேஸுதி ச்ஸு காமாவசரதேவேஸு சேவ மனுஸ்ஸேஸு ச.
 கம்மகம்மனிமித்தக³தினிமித்தானந்தி எத்த² கம்மங் நாம கதூபசிதங் காமாவசரகுஸலகம்மங்,
 தஞ்ச கோ² விபாகதா³னாய லத்³தோ⁴காஸங். தேனாஹ “பச்சபட்டி²த”ந்தி. கம்மனிமித்தங்
 கம்மாயுஹனக்க²ணே சேதனாய பச்சயபூ⁴தங் தெய்யத⁴ம்மாதி³. க³தினிமித்தங் யங் க³திங்
 உபபஜ்ஜதி, தப்பரியாபன்னங் ரூபாயதனங். பண்ட³காதி³பா⁴வந்தி
 பண்ட³கமுக³ம்மனாதி³பா⁴வங். து³ப³ப³லஸ்ஸ த³விஹேதுககுஸலஸ்ஸ விபாகபூ⁴தா
 உபெக்கா³ஸஹக³தாஹேதுமனோவிஞ்ஞாணதா⁴து து³ப³ப³ல...பே... மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து.
 நேஸந்தி பா⁴விதரூபாரூபாவசரகுஸலானங் ஸத்தானங். கம்மனிமித்தமேவாதி
 பத²விக்ஸிணாதி³கங் அத்தனோ கம்மாரம்மணமேவ.

ஏவங் தாவெத்தா²தி எத்த² விஞ்ஞாணக்க²ந்த⁴னித்³தே³ஸே ஏவங் ஸங்கே²பதோ
 ஸரூபத³ஸ்ஸனமத்தேனேவ ஏகனவீஸதியா விபாகவிஞ்ஞாணானங் படிஸந்தி⁴வஸேன
 பவத்தி வேதி³தப்³பா³. ப⁴வாலம்ப³னாதி³விபா⁴கே³ன பன யதே³த்த² வத்தப்³ப³ங், தங்
 படிச்சஸமுப்பாத³கதா²யங் ஆக³மிஸ்ஸதீதி.

தங் தந்தி ஏகனவீஸதியா படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணேஸு யங் யங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்த⁴ங்,
 தங் தங் அனந்தரங் உப்பத்தியா அனுப³ந்த⁴மானங். தஸ்ஸ தஸ்ஸேவாதி யஸ்ஸ யஸ்ஸ
 கம்மஸ்ஸ விபாகபூ⁴தங் படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணங், தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ. தஸ்மிஞ்ஞேவாதி
 கம்மாதி³கே ஏவ. கம்மஞ்சே படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங், தஸ்மிங் கம்மே, அத²
 கம்மனிமித்தங், க³தினிமித்தஞ்ச, தஸ்மிங் கம்மனிமித்தே க³தினிமித்தேதி அத்தோ².
 தாதி³ஸமேவாதி யாதி³ஸங் படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணங் ஹேதுதோ, ஸேஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மதோ
 ச தாதி³ஸமேவ. ஸந்தானவினிவத்தகேதி ப⁴வங்க³ஸந்தானஸ்ஸ வினிவத்தனகே.
 அஞ்ஞஸ்மிங் ஆவஜ்ஜனஸங்கா²தே சித்துப்பாதே³. கிரியமயசித்தேனேவ ஸுபினத³ஸ்ஸனங்
 ஹோதீதி ஆஹ “ஸுபினங் அபஸ்ஸதோ”தி. அபரிமாணஸங்க்யம்பி பவத்ததியேவ, ததா²
 ஹித³ங் உபபத்திப⁴வஸ்ஸ அங்க³பா⁴வேன பவத்தனதோ “ப⁴வங்க³”ந்தி வுச்சதி.
 தேஸஞ்ஞேவாதி படிஸந்தி⁴பூ⁴தானங்யேவ.

இந்த³ரியானீதி சக்கா²தீனி இந்த³ரியானி. ஆரம்மணக³ஹணக்க²மானீதி ரூபாதி³ஆரம்மணங்
 க³ஹேதுங் ஸமத்தா²னி. மாதுகுச்சி²க³தகாலே விய ஹி ப³ஹினிக்க²ந்தகாலேபி ந தாவ
 இந்த³ரியானி ஸகிச்சகானி ஹொந்தி, அனுக்கமேன பன விஸத³பா⁴வங் பத்தகாலே ஏவ
 ஸகிச்சகானி ஹொந்தி. தேனேவாஹ “இத⁴ பரிபக்கத்தா ஆயதனான”ந்தி. ஆபாத³க³தேதி
 யொக்யதே³ஸாவட்டி²தே. தமேவ யொக்யதே³ஸாவட்டி²தங் ரூபங் படிச்ச க⁴ட்டனா பச்சயங்
 லத்தா⁴. க⁴ட்டனாதி படிகா⁴தோ, யேன ப்யாபாராதி³விஸேஸபச்சயந்தரஸஹிதே
 சக்கு²ஸ்ஸ விஸயே விகாருப்பத்திவிஸதி³ஸுப்பத்திவிஸயஸ்ஸ இட்டா²னிட்ட²பா⁴வேன
 அனுக்க³ஹொ, உபகா⁴தோ சாதி அத்தோ². ததோதி க⁴ட்டனானந்தரங்.
 க⁴ட்டனானுபா⁴வேனாதி க⁴ட்டனாப³லேன. ப⁴வங்க³சலனந்தி ப⁴வங்க³சித்தஸ்ஸ
 பகம்பனங், ததா² த³விக்க²த்துங் பவத்தியா விஸதி³ஸஸ்ஸ காரணபா⁴வூபக³மனந்தி அத்தோ².
 தஞ்ஹி சித்தஸந்தானஸ்ஸ புரிமாவத்தா²ய பி⁴ன்னாவத்தா²ஹேதுதாய சலனங் வியாதி
 “சலன”ந்தி வுத்தங். விஸயவிஸயீபா⁴வஸித்தா⁴ய த⁴ம்மதாய ஆரம்மணஸ்ஸ
 அபி⁴முகீபா⁴வேன பஸாத³ஸ்ஸ தாவ க⁴ட்டனா ஹொது, அஞ்ஞஸன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸ பன
 ப⁴வங்க³ஸ்ஸ சலனங் கத³ங் ஹொதீதி? தங்ஸம்ப³ந்த⁴பா⁴வதோ. பே⁴ரிதலே ட²பிதாஸு
 ஸக்க²ராஸு ஏகிஸ்ஸா ஸக்க²ராய க⁴டிதாய தத³ஞ்ஞஸக்க²ராயங் டி²தமக்கி²கா சலனங் செத்த²
 உதா³ஹரணந்தி. ததே³வ ரூபந்தி ததே³வ ப⁴வங்க³சலனஸ்ஸ பச்சயபூ⁴தங் ஆபாத³க³தங்
 ரூபாயதனங். ப⁴வங்க³ங் விச்சி²ந்த³மானா வியாதி ப⁴வங்க³ஸந்தானங் விச்சி²ந்த³ந்தீ விய.
 ததா³ரம்மணுப்பத்தியா பரதோ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனதோ விஸயக்க³ஹணங்
 பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனங் வத்வா தத³னந்தரங் த³ஸ்ஸனாதீ³ஸு வத்தப்³பே³ஸு தானி அவத்வா

மனொத்வாராவஜ்ஜனஸ்ஸ கஹ்ணங் உத்தேஸே த்வின்னங் ஆவஜ்ஜனானங்
ஆவஜ்ஜனஸாமஞ்ஞேன கஹிதத்தா.

ஆவஜ்ஜனானந்தரந்தி பஞ்சத்வாராவஜ்ஜனானந்தரங். யே ஹத்யவத்து² விய
ஸம்படிச்சநாதி³வீதி²சித்தானிபி நானுஜானந்தி, தேஸங் “ஸம்படிச்சநாய
சக்குவிஞ்ஞாணதா⁴துயா”திஆதி³னா தத்த² தத்த² பாளி ஆகதா. ந ஹி ஸக்கா பாளிங்
படிஸேதே⁴துங்.

“ஸசே மஹந்தங் ஹோதி”தி இதங் ஜவனபரியோஸானாய சித்தப்பவத்தியா வுச்சமானத்தா
வுத்தங். சுத்தஸ்சித்தக்கணாயுகஞ்ஹி ஆரம்மணமித⁴ “மஹந்த”ந்தி அதி⁴ப்பேதங், தஞ்ச
உப்பஜ்ஜித்வா த்விதிசித்தக்கணாதீதங் ஹுத்வா ஆபாதகமனவஸேன வேதி³தப்பங்.

யதாவவத்தா²பிதேதி வொட்ட²ப்ப³புனேன வுத்தாகாரேன கதவவத்தா²பனே. ஆவஜ்ஜனாய,
வொட்ட²ப்ப³னஸ்ஸ ச வுத்தத்தா “அவஸேஸகாமாவசரகிரியான”ந்தி அவஸேஸக்கஹ்ணங்
கதங். ச² ஸத்த வாதி வா-ஸத்தேன “பஞ்ச வா”தி இதம்பி வுத்தமேவாதி துட்ட²ப்ப³ங்.
ஸுத்தமுச்சிதாதிகாலே ஹி பஞ்சபி ஜவனானி ஜவந்தீதி.

தானியேவாதி “அட்டன்னங் வா”திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 2.455) வுத்தானி ஏகனதிங்ஸ
காமாவசரஜவனானியேவ. இதோ அஞ்ஞங் மனொத்வாராவஜ்ஜனானந்தரங் உப்பஜ்ஜனகசித்தங்
நாம நத்தீதி தஸ்ஸனத்தங் ஏவகாரக்கஹ்ணங். “கொத்ரபு⁴தோ”தி இதங்
கொத்ரபு⁴ட்டா²னியானங் பரிகம்மவோதா³னானம்பி கஹ்ணங், ந கொத்ரபு⁴னோ ஏவ.
புலசித்தானீதி ஸமாபத்திவஸேன பவத்தனகபுலசித்தானி. யங் யங் லத்த⁴பச்சயந்தி யங்
யங் ஜவனங் ரூபாவசரஜவனாதி³வஸேன கொத்ரபு⁴அனந்தரங் உப்பத்தியா லத்த⁴பச்சயங்.

அதிமஹந்தந்தி ஸோளஸசித்தக்கணாயுகங். தத்த² ஹி ததாரம்மணசித்தங் உப்பஜ்ஜதி, ந
அஞ்ஞத்த². விபு⁴தந்தி ஸுபாகடங், தஞ்ச காமாவசரமேவ. தத்த² ஹி ததாரம்மணஸ்ஸ
உப்பத்தி. காமாவசரஜவனாவஸானேதி காமாவசரஜவனஸ்ஸேவ அவஸானே. ந ஹி தங்
காமதண்ஹா²ஹேதுகம்மனிப்பத்தங் மஹக்கதானுத்தரஜவனங் அனுபந்த⁴தி அஜனகத்தா,
ஜனகாஸதி³ஸத்தா ச. யதா² கேஹதோ பஹி கந்துகாமோ தருணதாரகோ ஜனகங்,
ஜனகாஸதி³ஸங் வா அனுபந்த⁴தி, ந அஞ்ஞங், ஏவமிதம்பி . தத்தா²பி ந ஸப்ப³ஸ்மா ஜவனா
ஸப்ப³ங் ஜவனேன ததாரம்மணஸ்ஸ நியமேதப்ப³தோ, ஆரம்மணேன ச வேதனாய
பரிவத்தேதப்ப³தோ. தத்தாயங் நியமோ -

பரித்தகுஸலலோப⁴மோஹமூலஸோமனஸ்ஸஸஹகதகிரியஜவனானங் அஞ்ஞதரானந்தரங்
அதிமஹதி விஸயே பஞ்சன்னங் ஸோமனஸ்ஸஸஹகதானங் அஞ்ஞதரங் ததாரம்மணங்
உப்பஜ்ஜதி, ததா² பரித்தகுஸலாகுஸலஉபெக்கா²ஸஹகதகிரியஜவனானங் அஞ்ஞதரானந்தரங்
உபெக்கா²ஸஹகதானங் சன்னங் ததாரம்மணானங் அஞ்ஞதரங் பவத்ததி.

இட்டாரம்மணாதீனந்தி இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜத்தஅனிட்டாரம்மணானங் வஸேனாதி
ஸம்பந்தோ⁴. தயிதங் ஆரம்மணேன வேதனாபரிவத்தி³ஸ்ஸனத்தங் வுத்தங்.

“புரிமகம்மவஸேனா”தி இதங் ததாரம்மணவிஸேஸதஸ்ஸனத்தங். ந ஹி
படிஸந்தி⁴ஜனகமேவ கம்மங் ததாரம்மணங் ஜனேதி, அத² கோ² அஞ்ஞகம்மம்பி. தங் பன
படிஸந்தி⁴தாயினா கம்மேன நிப்பத்தேதப்ப³ததாரம்மணதோ விஸதி³ஸம்பி நிப்பத்தேதீதி.
“ஜவனசித்தவஸேனா”தி இதங் ததாரம்மணநியமதஸ்ஸனத்தங். “ஜவனேன ததாரம்மணங்
நியமேதப்ப³ந்தி ஹி வுத்தங். ஆதி³-ஸத்தேன படிஸந்தி⁴சித்தங் ஸங்கண்ஹாதி. தஞ்ஹி
அத்தனோ உக்கட்ட²தரஸ்ஸ ததாரம்மணஸ்ஸ பச்சயோ ந ஹோதி. யோ யோ பச்சயோ
லத்தோ⁴ ஹோதீதி யதாவத்தேஸு இட்டாரம்மணாதீஸு யோ யோ ததாரம்மணஸ்ஸ
உப்பத்தியா பச்சயோ ஸமவேதோ ஹோதி. கிஞ்சி அந்தரந்தி கிஞ்சி கண்ணந்தரங். உதகமிவாதி
படிஸோதங் கச்சந்தங் உதகமிவ.

த³விக்க²த்துங் ஸகிங் வாதி வசனஸிலிட்ட²வஸேன வுத்தங் “அட்ட² வா த³ஸ வா”திஆதீ³ஸு (அ. நி. 8.11; பாரா. 11) விய. த³விக்க²த்துங்யேவ பன வண்ணெந்தி. விபாகசித்தத்தா, ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ ச விதூ³ரத்தா, மூலப⁴வங்கா³தி³ப⁴வங்க³ஸாமஞ்ஞஸப்பா⁴வதோ ச ப⁴வங்க³ஸ்ஸ ஆரம்மணே பவத்தனாரஹங் ஸமானங் தஸ்ஸ ஜவனஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஆரம்மணங் ஏதஸ்ஸாதி ததா³ரம்மணந்தி வுச்சதி ஏகஸ்ஸ ஆரம்மணஸத்³த³ஸ்ஸ லோபங் கத்வா “காமாவசரங், ஒட்ட²முக²”ந்தி ச யதா². எத்த² ச கேசி “பட்டா²னே குஸலாகுஸலே நிருத்³தே⁴ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ³தி (பட்டா². 1.1.406) விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மானங் ஏவ அனந்தரங் ததா³ரம்மணங் வுத்த³ந்தி கிரியாஜவனானந்தரங் ந இச்ச²ந்தி. விப்பா³ரவந்தங் ஹி ஜவனங் நாவங் விய நதீ³ஸோதோ ப⁴வங்க³ங் அனுப³ந்த⁴தி, ந பன ச²ளங்கு³பெக்கா²வதோ ஸந்தவுத்திகிரியஜவனங் பண்ணபுடங் விய நதீ³ஸோதோதி. தயித³ங் லப்ப⁴மானஸ்ஸாபி கேனசி அதி⁴ப்பாயேன கத்த²சி அவசனங் தி³ஸ்ஸதி, யதா² தங் த⁴ம்மஸங்க³ஹே அகுஸலனித்³தே³ஸே லப்ப⁴மானோபி அதி⁴பதி ந வுத்தோ. யஞ்ச பண்ணபுடங் நித³ஸ்ஸிதங், தம்பி நித³ஸ்ஸிதப்பே³ன ந ஸமானங். நாவாபண்ணபுடானஞ்ஹி நதீ³ஸோதஸ்ஸ ஆவட்டனங், க³தி ச விஸதி³ஸீதி நாவாய நதீ³ஸோதஸ்ஸ அனுப³ந்த⁴னங், பண்ணபுடஸ்ஸ அனுப³ந்த⁴னஞ்ச யஜ்ஜதி, இத⁴ பன கிரியஜவனேதரஜவனானங் ப⁴வங்க³ஸோதஸ்ஸ ஆவட்டனங், க³தி ச ஸதி³ஸீதி ஏதஸ்ஸ அனுப³ந்த⁴னங், இதரஸ்ஸ அனுப³ந்த⁴னஞ்ச ந யஜ்ஜதி. தஸ்மா விசாரேதப்ப³ங்.

ப⁴வங்க³மேவாதி அவதா⁴ரணங் ப⁴வபரியோஸானஸ்ஸ இத⁴ ந அதி⁴ப்பேதத்தா. அஞ்ஞதா² ததா³ரம்மணாவஸானே சுதிபி ந ஹோதியேவ. த³ஸ்ஸனாதீ³னீதி த³ஸ்ஸனஸவனகா⁴யனஸாயனபு³ஸனானி. இதி-ஸத்³தோ³ ஆதி³அத்தோ², தேன ஸம்படிச்ச²னாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்போ³. படிஸந்தி⁴தோ ப⁴வங்க³மேவ, ப⁴வங்க³தோ ஆவஜ்ஜனமேவாதி ஏவங் பவத்தசித்தனியமவஸேனேவ. தம்பீதி சுதிசித்தம்பி. படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சித்தானி விய ஏக³னவீஸதிவித்⁴மேவ ஹோதி அத்த²தோ பே⁴தா³பா⁴வதோ.

ப⁴வக³திடி²தினிவாஸேஸுதி தீஸு ப⁴வேஸு, பஞ்சஸு க³தீஸு, ஸத்தஸு விஞ்ஞாணட்டி²தீஸு, நவஸு ஸத்தாவாஸேஸு ச. யோ பனெத்த² அசித்தகோ, ஸோ இத⁴ ந க³ஹேதப்போ³ விஞ்ஞாணகதா³பா⁴வதோ. “எத்தா²”தி இத³ங் “ஸங்ஸரமானானங் ஸத்தான”ந்தி இமினா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்ப³ங். எத்த² ஏதேஸு வுத்தனயேன ஸங்ஸரமானேஸு ஸத்தேஸு யோ பன அரஹத்தங் பாபுணாதி ஸம்மாபடிபத்திமன்வாயாதி அதி⁴ப்பாயோ. தஸ்ஸ அரஹதோ நிருத்³த⁴மேவ ஹோதி சித்தங் அப்படிஸந்தி⁴கபா⁴வதோ.

இதி விஞ்ஞாணக்க²ந்தே⁴ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

வேத³னாக்க²ந்த⁴கதா²வண்ணனா

456. வேதே³ன அனுப⁴வனாகாரேன அயிதங் பவத்தங் வேத³யிதங், வேத³யிதந்தி லக்கி²தப்ப³த⁴ம்மஜாதங் வேத³யிதலக்க²ணங். தங் பன அத்த²தோ வேத³னா ஏவாதி ஆஹ “வேத³யிதலக்க²ணங் நாம வேத³னாவா”தி. அத² வா வேத³யிதங் லக்க²ணங் ஏதிஸ்ஸாதி கப்பனாஸித்த⁴ங் பே⁴த³ங் நிஸ்ஸாய அஞ்ஞப³த்த²ஸமாஸவஸேனாபி வேத³னாவ வுச்சதீதி ஆஹ “வேத³யிதலக்க²ணங் நாம வேத³னாவா”தி. வேத³யதி வேத³யதீதி ப்யாபனிச்சா²வஸேன வசனங் வேத³னாய ஸவிஸயே அபி⁴ண்ணஹப்பவத்தித்³ஸ்ஸனத்த²ங். ஸபா⁴வத்⁴ம்மதோ அஞ்ஞோ கத்தா நத்தீ²தி த³ஸ்ஸனத்த²ங் கத்துனித்³தே³ஸோ. இதீதி அனியமதோ ஹேதுஅத்தோ². கோ²தி வசனாலங்காரமத்தங். தஸ்மாதி தஸ்ஸ நியமனங். இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - யஸ்மா யதா²பச்சயங் ஆரம்மணரஸங் அனுப⁴வதி, தஸ்மா வேத³னாதி வுச்சதீதி.

“குஸலவிஞ்ஞானேன ஸம்பயுத்தா”தி இத்³ங் குஸலாய வேத்³னாய உபலக்²ணங் து³ட்ட²பு³புங். யா காசி குஸலா வேத்³னா, ஸப்³பா³ ஸா குஸலேன விஞ்ஞானேன ஸம்பயுத்தாதி, ந பன தஸ்ஸா குஸலபா⁴வஸங்ஸித்³தி⁴த்³ஸ்ஸனத்த²ங். ந ஹி குஸலேன விஞ்ஞானேன ஸம்பயோக³தோ குஸலாய வேத்³னாய குஸலபா⁴வோ, அத² கோ² யோனிஸோமனஸிகாராதி³கதோ. தேனாஹ “ஜாதிவஸேனா”தி. அகுஸலாதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. யதா² பன ஜாதிவஸேன குஸலாதி³விஞ்ஞாணஸம்பயுத்தாய திவிதா⁴, ஏவங் யாவ ஏகனநவுதிவிஞ்ஞாணஸம்பயுத்தாதி ஏகனநவுதிவிதா⁴ வேதி³தப்³பா³. ஸபா⁴வபே⁴த்³தோதி ஸம்பயுத்தபூ⁴மிஆரம்மணாதி³வஸேன லப்³ப⁴மானங் பே⁴த்³ங் அக்³ஹெத்வா கேவலங் ஸபா⁴வகதபே⁴த்³தோ ஏவாதி அத்தோ².

“பஞ்சவிதா⁴”தி வத்வா தங் பஞ்சவித⁴தங் து³ஸ்ஸேதுங் “ஸுக²”ந்திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸுக²யதீதி ஸுக²ங், காயங், ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே ச லத்³த⁴ஸ்ஸாதே³ கரோதீதி அத்தோ². ஸுட்டு² வா கா²த்³தி, க²ணதி வா காயிகங் ஆபா³த⁴ந்தி ஸுக²ங். ஸுகரங் ஓகாஸதா³னங் ஏதஸ்ஸாதி ஸுக²ந்தி அபரே. து³க்²யதீதி து³க்²ங், காயங், ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே ச விபா³த⁴தீதி அத்தோ². து³ட்டு² வா கா²த்³தி, க²ணதி வா காயிகங் அஸ்ஸாத³ந்தி து³க்²ங். து³க்²ரங் ஓகாஸதா³னங் ஏதஸ்ஸாதி து³க்²ந்தி அபரே. ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²னங் ஸத்³த்³தோ² ஹெட்டா² வுத்தோயேவ. தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ ஸோமனஸ்ஸே வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³புங். கிங் பன காரணங் மானஸேதரஸாதாஸாதவஸேன ஸுக²ங், து³க்²ஞ்ச விப⁴ஜித்வா வுத்தங் “ஸுக²ங் ஸோமனஸ்ஸங் து³க்²ங் தோ³மனஸ்ஸ”ந்தி, உபெக்கா² பன மானஸீ, இதரா ச ஏகதா⁴வ வுத்தாதி? பே⁴தா³பா⁴வதோ. யதா² ஹி அனுக்³ஹுபகா⁴தகதாய ஸுக²து³க்கா²னி அஞ்ஞதா² காயஸ்ஸ அனுக்³ஹுமுபகா⁴தஞ்ச கரோந்தி, அஞ்ஞதா² மனஸோ, ந ஏவமுபெக்கா². தஸ்மா பே⁴தா³பா⁴வதோ ஏகதா⁴வ உபெக்கா² வுத்தாதி.

தத்த² யேன ஸபா⁴வபே⁴தே³ன வேத்³னா பஞ்சவிதா⁴, ஸா பவத்திட்டா²னே து³ஸ்ஸிதே ஸுபாகடா ஹோதீதி பவத்திட்டா²னங் தாவ து³ஸ்ஸேதுங் “தத்தா²”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். அகுஸலவிபாகேனாதி எத்தா²பி “காயவிஞ்ஞானேன ஸம்பயுத்த”ந்தி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³புங். யதா² அதி⁴கரணிமத்த³கே கப்பாஸபிசுபிண்ட³ங் ட²பெத்வா அயோகூடேன பஹரந்தஸ்ஸ பிசுபிண்ட³ங் அதிக்கமித்வா கூடங் அதி⁴கரணிங் க³ணஹாதி, நிக⁴ங்ஸோ ப³லவா ஹோதி, ஏவங் படிக⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸஸ்ஸ ப³லவபா⁴வதோ இட்டே², இட்ட²மஜ்ஜத்தே ச ஆரம்மணே காயவிஞ்ஞாணங் ஸுக²ஸஹக³தங் ஹோதி. அனிட்டே², அனிட்ட²மஜ்ஜத்தே ச து³க்²ஸஹக³தந்தி ஆஹ “குஸல...பே... து³க்²”ந்தி. காமாவசரவிபாகவிஞ்ஞாணானி பஞ்ச கம்மாரம்மணவஸேன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானி ஹொந்தி, ரூபாவசரவிபாகானி சத்தாரி கம்மவஸேன, ஸேஸானி தேரஸ காமாவசரானி, அட்ட² ரூபாவசரானி, த்³வத்திங்ஸ லோகுத்தரானி, யதா²ரஹங் சேதோபி⁴ஸங்கா²ராரம்மணபாத³காதி³வஸேன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானி ஹொந்தீதி ஆஹ “ஸோமனஸ்ஸங் த்³வாஸட்டி²யா விஞ்ஞானேஹி ஸம்பயுத்த”ந்தி. தோ³மனஸ்ஸங் த்³வீஹி அகுஸலவிஞ்ஞானேஹி ஸம்பயுத்தங் சேதோபி⁴ஸங்கா²ராரம்மணாதி³வஸேன.

அவஸேஸபஞ்சபஞ்ஞாஸாயாதி யதா²வுத்தானி ச்²ஸட்டி² விஞ்ஞாணானி ட²பெத்வா அவஸேஸாய பஞ்சபஞ்ஞாஸாய. தத்த² குஸலாகுஸலவிபாகானி இட்டா²னிட்டே²ஸு நிப்³பிகப்பகானி ஸுக²து³க்²ஸம்பயுத்தானி ப⁴விதுங் யுத்தானிபி த்³வின்னங் பிசுபிண்டா³னங் விய த்³வின்னங் த்³வின்னங் உபாதா³ரூபானங் க⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸஸ்ஸ மந்த³பா⁴வதோ சக்கா²தி³ஸன்னிஸ்ஸிதானி அட்ட²பி விஞ்ஞாணானி ஸப்³புத்த² உபெக்கா²ஸம்பயுத்தானேவ ஹொந்தி, ததா² ப³லவபச்சயதாய ஸுக²து³க்கா²னங் தேஸஞ்ச தத³பா⁴வதோ. அபுப்³பா³ரம்மணனிஸ்ஸயப்பவத்தீனி ஆவஜ்ஜனஸம்படிச்ச²னவிஞ்ஞாணானி, அஸதி³ஸானந்தரப்பச்சயங் கிரியாரம்ப⁴ஸ்ஸ ஆதி³பூ⁴தங் வொட்ட²பு³புனங்,

காயதுக்கபதா⁴னதாய அகுஸலப²லஸ்ஸ தது³பனிஸ்ஸயபு⁴தங்
அகுஸலவிபாகபடிஸந்தி⁴ஆதி³, இட்ட²மஜ்ஜத்தாரம்மணப்பவத்தீனி
காமாவசரகுஸலவிபாகவிஞ்ஞாணானி ச உபெக்கா²ஸஹக³தானியேவ ஹொந்தி. கம்மவஸேன
வா விபாகானுப⁴வனஸ்ஸ இட்ட²பா⁴னிட்டா²ரம்மணேஸு அது³க்க²மஸுக²பா⁴வோ யுத்தோ.
ஸதி ச விபாகபு⁴தாய உபெக்கா²ய ஸுக²து³க்க²மஜ்ஜத்தபா⁴வே கம்மாரம்மணவஸேன
குஸலவிபாகாய இட்ட²பா⁴வோ, அகுஸலவிபாகாய அனிட்ட²பா⁴வோ ச வேதி³தப்³பா³.
அவஸிட்ட²பா⁴னி பன ஸத்ததிங்ஸ விஞ்ஞாணானி சேதோபி⁴ஸங்கா²ராரம்மணபாத³காதி³வஸேன
உபெக்கா²ஸம்பயுத்தானி ஹொந்தீதி ஏவங் பஞ்சபஞ்ஞாஸாய விஞ்ஞாணேஹி உபெக்கா²ய
ஸம்பயுத்ததா வேதி³தப்³பா³.

ஸலக்க²ணங் நாம த⁴ம்மானங் அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணோ ஸபா⁴வோ, அனுப⁴வனஞ்ச
ஸப்³வேத³னானங் ஸாதா⁴ரணலக்க²ணந்தி தங் படினியதேன ஆரம்மணேன நியமெத்வா
தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “இட்ட²பொ²ட்ட²ப்³பா³னுப⁴வனலக்க²ணங் ஸுக²”ந்தி தஸ்ஸ
ப்³யபி⁴சாராபா⁴வதோ. பு⁴ஸங் ப்³ருஹனங் வட்³ட⁴னங் உபப்³ருஹனங். தயிதங் காமஞ்ச
சேதஸிகஸுகேபி லப்³ப⁴தி, தங் பன ஸவிகப்பகங் சேதோபி⁴ஸங்கா²ரவஸேனாபி ஹொதி.
இத³ந்து நிப்³பிகப்பகங் ஸபா⁴வஸித்த⁴த்தா ததோ ஸாதிஸயந்தி ஆஹ “ஸம்பயுத்தானங்
உபப்³ருஹனரஸ”ந்தி. அஸ்ஸாதி³யதீதி அஸ்ஸாதோ³, ஸுகா²வேத³னா. தேனாஹ ப⁴க³வா
“யங், பி⁴க்க²வே, பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தே⁴ படிச்ச உப்பஜ்ஜதி ஸுக²ங் ஸோமனஸ்ஸங், அயங்
வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தே⁴ஸு அஸ்ஸாதோ³”தி (ஸங். நி. 3.26).
காயனிஸ்ஸிதத்தா காயே ப⁴வோ காயிகோ, ஸோ ஏவ அஸ்ஸாதோ³ ததா² பச்சபதிட்ட²தீதி
காயிகஅஸ்ஸாத³பச்சபட்ட²னங். காயிந்த்³ரியபத³ட்ட²னங் அனஞ்ஞவத்து³கத்தா.

து³க்க²ஸ்ஸ லக்க²ணாதீனி வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³பா³னி.

ஸபா⁴வதோ , பரிகப்பதோ வா இட்ட²ஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ அனுப⁴வனலக்க²ணங்
இட்ட²ரம்மணானுப⁴வனலக்க²ணங். தேனாஹ “யதா² ததா² வா
இட்ட²காரஸம்போ⁴க³ரஸ”ந்தி, யதா²பு⁴தேன வா அயதா²பு⁴தேன வா இட்ட²காரேன
ஆரம்மணஸ்ஸ ஸங்⁴ஞ்ஜனரஸங், பச்சனுப⁴வனகிச்சந்தி அத்தோ².
“பஸ்ஸத்தி⁴பத³ட்ட²ன”ந்தி இத³ங் “பஸ்ஸத்த⁴காயோ ஸுக²ங் வேதே³தீ”தி (ஸங். நி. 5.376;
அ. நி. 11.12) ஸுத்தபத³ங் நிஸ்ஸாய வுத்தங், தங் பன நிராமிஸஸோமனஸ்ஸவஸேன
வேதி³தப்³பா³ங்.

ஸோமனஸ்ஸே வுத்தவிபரியாயேன தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ லக்க²ணாதீனி வேதி³தப்³பா³னி.
தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ காமதா⁴துயங் உப்பஜ்ஜனதோ ஏகந்தேன ஹத³யவத்து³பத³ட்ட²னதா ததோ
விஸேஸோ.

மஜ்ஜத்தஸ்ஸ, ஆரம்மணஸ்ஸ மஜ்ஜத்தங் வா வேத³யிதங் அனுப⁴வனங் லக்க²ணங்
ஏதிஸ்ஸாதி மஜ்ஜத்தவேத³யிதலக்க²ணா. மஜ்ஜத்தானுப⁴வனதோ ஏவ ஸம்பயுத்தானங்
நாதிஉபப்³ருஹனமிலாபனரஸா. “ஸந்தபா⁴வபச்சபட்ட²னா”தி இத³ங் அனவஜ்ஜாய
நிராமிஸாய உபெக்கா²ய வஸேன வேதி³தப்³பா³ங், ந ஸப்³பாய.

இதி வேத³னாக்க²ந்தே⁴ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

ஸஞ்ஞாக்க²ந்த⁴கதா²வண்ணனா

457. ஸஞ்ஜானலக்க²ணங் நாம ஸஞ்ஞாவாதிஆதீ³ஸு யங் வத்தப்³பா³ங், தங்
வேத³னாக்க²ந்த⁴னித்தே³ஸே வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³ங்.

காமங் வேத³னாயபி விப்பயுத்தங் விஞ்ஞாணங் நத்தி², தஸ்ஸா பன ஸபா⁴வதோ பி⁴ன்னத்தா காயசி வேத³னாய ஸம்பயுத்தம்பி காயசி விப்பயுத்தங் ஹோதி. ஸஞ்ஞாய பன ஈதி³ஸங் நத்தீதி ஆஹ “ந ஹி தங் விஞ்ஞாணங்...பே... ஸஞ்ஞாயா”தி.

ஸப்பா³வாதி சதுபு⁴மிகாபி. அத² வா யதா² வேத³னா பி⁴ன்னஸபா⁴வத்தா பே⁴த³னலக்க²ணாதி³தோ வுத்தா, ந ஏவமயங், அயங் பன ஸப்பா³வ ஸஞ்ஜானநலக்க²ணா . நீலாதி³பே⁴த³ஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ ஸஞ்ஜானநங் ஸஞ்ஞங் கத்வா ஜானநங் லக்க²ணங் ஏதிஸ்ஸாதி ஸஞ்ஜானநலக்க²ணா. ததா² ஹி ஸா அபி⁴ஞ்ஞாணேன ஸஞ்ஜானநதோ பச்சாபி⁴ஞ்ஞாணரஸாதி வுச்சதி. நிமித்தேன ஹி புன ஸஞ்ஜானநகிச்சா பச்சாபி⁴ஞ்ஞாணரஸா. தஸ்ஸா வட்³ட⁴கிஸ்ஸ தா³ரும்ஹி அபி⁴ஞ்ஞாணங் கத்வா தேன அபி⁴ஞ்ஞாணேன பச்சாபி⁴ஜானநகாலே பவத்தி வேதி³தப்பா³. தேனாஹ “ததே³வேத”ந்திஆதி³. புன ஸஞ்ஜானநஸ்ஸ பச்சயோ புனஸஞ்ஜானநபச்சயோ, ததே³வ நிமித்தங் புன...பே... நிமித்தங், தஸ்ஸ கரணங், புன...பே... கரணங், புனஸஞ்ஜானநபச்சயபு⁴தங் வா நிமித்தகரணங் புன...பே... கரணங், தத³ஸ்ஸா கிச்சந்தி புனஸஞ்ஜானநபச்சயனிமித்தகரணரஸா. புனஸஞ்ஜானநனிமித்தகரணங் நிமித்தகாரிகாய, நிமித்தேன ஸஞ்ஜானநந்தியா ச ஸப்பா³ய ஸஞ்ஞாய ஸமானங் யோஜேதப்ப³ங். அபி⁴னிவேஸகரணங் “இத³மேவ ஸச்ச”ந்தி (ம. நி. 2.187, 202, 203, 427; ம. நி. 3.27-29) ஸஞ்ஞாபி⁴னிவேஸமத்தேனேவ த³ட்ட²ப்ப³ங். யதா²உபட்டி²தவிஸயபத³ட்டா²னா அவிகப்பஸபா⁴வத்தா. ஞாணஸம்பயுத்தா பன ஸஞ்ஞா ஞாணமேவ அனுவத்ததி, தஸ்மா அபி⁴னிவேஸகாரிகா, விபரீதக்³கா³ஹிகா ச ந ஹோதி. ஏதேனேவ ஸமாதி⁴ஸம்பயுத்ததாய அசிரட்டா²னதா ச ந ஹோதீதி வேதி³தப்பா³. ஏவங் ராக³தி³ட்டி²மானாதி³ஸம்பயுத்தாய ஸஞ்ஞாய ராகா³தி³அனுவத்திகபா⁴வோதி.

இதி ஸஞ்ஞாக்க²ந்தே⁴ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴கதா²வண்ணனா

458. ராஸிகரணலக்க²ணந்தி ஸம்பிண்ட³னலக்க²ணங், ததோ ஸங்கா²ரா ஆயுஹனரஸா வுச்சந்தி. சேதனாபதா⁴னதாய ஹி ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴த⁴ம்மா ஏவங் வுத்தா. தேனேவாஹ “கிங் பன தந்தி ஸங்கா²ராயேவா”திஆதி³. தத்த² ஸங்க²தமபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி யதா² அத்தனோ ப²லங் ஸங்க²தங் ஸம்மதே³வ நிப்பன்னங் ஹோதி, ஏவங் அபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி அத்தோ². விப்பா²ரபச்சபட்டா²னாதி எத்த² விப்பா²ரோ நாம விப்பா²ரவந்ததா, தஸ்மா ஸப்பா³யாரபச்சபட்டா²னாதி அத்தோ².

தஸ்மிங் தஸ்மிங் சித்தே உப்பன்னே நியமேன உப்பஜ்ஜனதோ நியதா. ஸருபேன ஆக³தாதி ஏவங் பிட்டி²வத்தகே அகத்வா பாலியா ஸருபேனேவ ஆக³தா. கதா³சிதே³வ உப்பஜ்ஜனதோ ந நியதாதி அனியதா. யதி³பி அனியதா ஏகஜ்ஜங் ந உப்பஜ்ஜந்தி, தஸ்மிங் பன சித்தே உப்பஜ்ஜனத⁴ம்மதாய “சுத்திங்ஸா”தி வுத்தங். தேனாஹ “உப்பஜ்ஜமானாபி ச ந ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தி”தி.

459. புஸதீதி கத்துனித்³தே³ஸோ. யங் தத்த² காரணங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. புஸந்தி ஏதேனாதி வா ப²ஸ்ஸோ. ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா ஹி ஆரம்மணே பவத்தமானா தங் புஸனலக்க²ணேன ப²ஸ்ஸேன புஸந்தா விய ஹொந்தி. ஆரம்மணபுஸனமத்தங் வா ப²ஸ்ஸோதி ஸாத⁴னத்தயம்பி யுஜ்ஜதேவ. ஸபா⁴வத⁴ம்மேஸு கத்துகரணஸாத⁴னவசனங் ததா³காரஸமாரோபனதோ பரியாயகதா², பா⁴வஸாத⁴னவசனமேவ நிப்பரியாயகதா²தி வுத்தங் “புஸனலக்க²ணா”தி. அயஞ்ஹீதிஆதி³ யதா²வுத்தலக்க²ணாதி³ஸமத்த²னங். யதி³ அயங் த⁴ம்மோ சேதஸிகோ, ஸ்வாயங் அருபத⁴ம்மோ ஸமானோ கத²ங் புஸனலக்க²ணோ, ஸங்க⁴ட்டனரஸாதி³கோ ச ஹொதீதி அந்தோலீனங் சோத³னங் ஹத³யே ட²பெத்வா தஸ்ஸ ஸோத⁴னத்தங் “அருபத⁴ம்மோபி ஸமானோ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² “புஸனாகாரேனேவ

பவத்ததி இமினா அருபஸ்ஸாபி தஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ அயங் ஸபாவோதி தஸ்ஸேதி. ஸா ச தஸ்ஸ புஸனாகாரப்பவத்தி அம்பிலஅம்புபக்காதிங் காத்தந்தங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ பரஸ்ஸ கேருப்பத்தி, பரங் விபாதிமயமானங் திஸ்வா தயாலுக்ஸஸ்ஸ ஸரீரகம்பனங், ருக்கஸாகக்கே துட்டிதங் புரிஸங் திஸ்வா பூமியங் டிதஸ்ஸ பீருகபுரிஸஸ்ஸ ஜங்கச்சலனங், பிஸாசாதிப்பாமிதப்பங் திஸ்வா ஊருகம்போதி ஏவமாதீஸு பரிப்யத்தா ஹோதி.

ஏகதேஸேனாதி கட்டத்வயாதி விய அத்தனோ ஏகபஸ்ஸேன. அனல்லீயமானோபீதி அஸங்ஸிலியமானோபி. ரூபஸத்தேஹி ஸஹ பஸ்ஸஸ்ஸ ஸாமஞ்ஞங் அனல்லீயமானஸங்கட்டனமேவ, ந விஸயபாவோ. யதா ரூபஸத்தா சக்குஸோதானி அனல்லீயமானா ஏவ “புஸித”ந்திஆதினா வுத்தா, ஏவங் பஸ்ஸஸ்ஸாபி ஆரம்மணபுஸனஸங்கட்டனானீதி. ஸங்கட்டனஞ்ச பஸ்ஸஸ்ஸ சித்தாரம்மணானங் ஸன்னிபதனபாவோ ஏவ. தேனாஹ “சித்தமாரம்மணஞ்ச ஸங்கட்டேதி”தி. கிச்சட்டேன ரஸேன ஸங்கட்டனரஸதா வுத்தா, வத்தாரம்மணஸன்னிபாதேன வா ஸம்பஜ்ஜதீதி ஸங்கட்டனஸம்பத்திகோ பஸ்ஸோ ஸங்கட்டனரஸோ வுத்தோ. யதா “த்வே பாணீ வஜ்ஜெய்ய”ந்திஆதிஸு (மி. ப. 2.3.8) பாணிஸ்ஸ பாணிம்ஹி ஸங்கட்டனங் தப்பிஸேஸபூதா ரூபதம்மா, ஏவங் சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணே ஸங்கட்டனங் தப்பிஸேஸபூதோ ஏகோ சேதஸிகதம்மோ தட்டப்போ. “திண்ணங் ஸங்கதி பஸ்ஸோ”தி (ம. நி. 1.204; 3.421, 425, 426; ஸங். நி. 2.43-44; 4.60) வசனதோ சக்குரூபவிஞ்ஞாணாதீனங் ஸங்கதிவஸேன கஹேதப்பத்தா ஆஹ “திகஸன்னிபாதஸங்காதஸ்ஸா”திஆதி. தஸ்ஸ பஸ்ஸஸ்ஸ காரணபூதோ ததனுரூபோ ஸமன்னாஹாரோ தஜ்ஜாஸமன்னாஹாரோ. இந்த்ரியஸ்ஸ தத்பிமுகப்பாவோ, ஆவஜ்ஜனாய ச ஆரம்மணகரணங் விஸயஸ்ஸ பரிக்கததா அபிஸங்கததா, விஞ்ஞாணஸ்ஸ விஸயபாவகரணந்தி அத்தோ. யதா நிச்சம்மா காவீ யங் யங் டானங் உபகதா, தத்த தத்த துக்கமேவ பாபுணாதி, ஏவங் பஸ்ஸே ஸதி வேதனா உப்பஜ்ஜதேவ. வேதனா ச துக்கஸல்லாதிஸபாவாதி வுத்தங் “வேதனாதிட்டானபாவதோ பன நிச்சம்மகாவீ விய தட்டப்போ”தி.

460. அபிஸந்தஹதி பபந்ததி பவத்தேதி. சேதனாபாவோ ப்யாபாரபாவோ. ஆயுஹனங் சேதயனங் ஈரியனங். ஸங்விதஹனங் விசாரணங். ஆயுஹனரஸாய சேதனாய பவத்தமானாய ஸப்பேபி ஸம்பயுத்ததம்மா யதாஸகங் கிச்சப்பஸுதா ஹொந்தீதி ஸா ஸகிச்சபரகிச்சஸாதிக்கா வுத்தா. ஜெட்டஸிஸ்ஸோ பரே ஸஜ்ஜாயனே உய்யோஜெந்தோ ஸயம்பி ஸஜ்ஜாயதி. மஹாவட்டகிம்ஹி வட்டகிகம்மங் காதுமாரத்தே இதரேபி கரொந்தியேவ. உஸ்ஸாஹனபாவேனாதி ஆதரகரணபாவேன. ஸா ஹி ஸயங் ஆதரபூதா ஸம்பயுத்ததம்மே ஆதரயதீதி. ஆயுஹனவஸேன உஸ்ஸாஹனங் தட்டப்பங், ந வீரியுஸ்ஸாஹவஸேன.

461. வீரபாவோதி யேன வீரோ நாம ஹோதி, ஸோ தம்மோதி அத்தோ. விதினா ஈரேதப்பங் பவத்தேதப்பந்தி வா வீரியங், உஸ்ஸாஹோ, தங்தங்கிச்சஸமாரம்போ, பரக்கமோ வா. உபத்தம்பனங் ஸம்பயுத்ததம்மானங் கோஸஜ்ஜபக்கே பதிதுங் அதத்வா தாரணங் அனுபல்பதானங், ஸம்பக்கண்ணஹனங் வா. ஸங்ஸீதனபடிபக்கோ தம்மோ அஸங்ஸீதனங், ந ஸங்ஸீதனாபாவமத்தந்தி அஸங்ஸீதனபாவேன பச்சபதிட்டதீதி வுத்தங் “அஸங்ஸீதனபாவபச்சபட்டான”ந்தி. ஸங்வேகபதட்டானந்தி அட்டஸங்வேகபுப்பிகாய (அ. நி. அட்ட. 1.1.418) குஸலகிரியாய வீரியாரம்பவத்துபதட்டானங். “மக்கோ கந்தப்போ ஹோதி, மக்கோ கதோ, கம்மங் காதப்பங், கம்மங் கதங், அப்பமத்தகோ ஆபாதோ உப்பன்னோ, கிலானா வுட்டிதோ ஹோதி, அசிரவுட்டிதோ கேலஞ்ஞா, காமங் வா நிகமங் வா பிண்டாய விசரந்தோ ந லபதி லூகஸ்ஸ வா பணீதஸ்ஸ வா போஜனஸ்ஸ யாவதத்தங் பாரிபுரிங், லபதி...பே...

பாரிபுரி"ந்தி ஏவங் வுத்தானி ஏதானி அனுருபபச்சவெக்கண்ணாஸஹிதானி அட்ட²
வீரியாரம்ப⁴வத்தூ²னி, தங்முலகானி வா பச்சவெக்கண்ணானி.

462. அத்தனா அனுபாலேதப்பா³னங் ஸஹஜாதத⁴ம்மானங் அனுபாலனங் ஜீவிதஸ்ஸ
ப்யாபாரோ, தஞ்ச நேஸங் ஜீவனந்தி தங் தஸ்ஸ காரணபா⁴வங் புரக்க²வா வுத்தங் "ஜீவந்தி
தேனா"தி. தம்பி சஸ்ஸ அத்த²தோ ஜீவனமேவாதி ஆஹ "ஜீவனமத்தமேவ வா த"ந்தி.

463. ஆதி⁴யதீதி ட²பேதி. அவிஸாரோ அத்தனோ ஏவ அவிஸரணஸபா⁴வோ.
அவிக்²போ ஸம்பயுத்தானங் த⁴ம்மானங் அவிக்கி²த்ததா. யேன ஸம்பயுத்தா அவிக்கி²த்தா
ஹோந்தி, ஸோ த⁴ம்மோ அவிக்²பேதி. அலுபஸமலக்க²ணஸ்ஸ விக்²பஸ்ஸ
படிபக்க²தாய சித்தஸ்ஸ உபஸமனாகாரேன பச்சபதிட்ட²தீதி உபஸமபச்சபட்டா²னோ.
விஸேஸதோதி யேபு⁴ய்யேன. ஸுக²விரஹிதோபி ஹி அத்தி² ஸமாதீ⁴தி.
தீ²பச்சிநித²ஸ்ஸனேன ஸந்தானடி²திபா⁴வங் ஸமாதி⁴ஸ்ஸ த³ஸ்ஸேதி.

464. ஸத்த²ஹந்தி ஏதாயாதி ஸத்த²ஹனகிரியாய பவத்தமானானங் த⁴ம்மானங் தத்த²
ஆதி⁴பச்சபா⁴வேன ஸத்த²தா⁴ய பச்சயதங் த³ஸ்ஸேதி. தஸ்ஸா ஹி த⁴ம்மானங்
ததா²பச்சயபா⁴வே ஸதி புக²லோ ஸத்த²ஹதீதி வோஹாரோ ஹோதி. ஸத்த²ஹனங்
ஸத்த²தெ⁴ய்யவத்து²னோ பத்தியாயனங், தங் லக்க²ணங் ஏதிஸ்ஸாதி ஸத்த²ஹனலக்க²ணா.
ஓகப்பனலக்க²ணாதி அனுபவிஸித்வா ஏவமேதந்தி கப்பனலக்க²ணா. காலுஸ்ஸியமலங்
வித⁴மெத்வா ஸம்பயுத்தானங், புக²லஸ்ஸேவ வா பஸாத²னங் அனாவிலபா⁴வகரணங்
ரஸோ ஏதிஸ்ஸாதி பஸாத²னரஸா. பக்க²ந்த²னங் அதி⁴முச்சனவஸேன ஆரம்மணஸ்ஸ
அனுபவிஸனங். அகாலுஸபா⁴வோ அகாலுஸ்ஸியங், அனாவிலபா⁴வோதி அத்தோ².
பஸாத²னியட்டா²னேஸு பஸாத²விபரீதங் அகுஸலங் அஸ்ஸத்தி⁴யங், மிச்சா²தி⁴முத்தி ச,
தப்பச்சனிகோவ பஸாத²பூ⁴தோ வத்து²க²தோ நிச்ச²யோ அதி⁴முத்தி, ந
யேவாபனகாதி⁴மொக்கோ². ரதனத்தயங், கம்மங், கம்மப²லஞ்ச ஸத்த²தெ⁴ய்யவத்து².
ஸப்புரிஸஸங்ஸேவனஸத்த²த⁴ம்மஸவனயோனிஸோமனஸிகாரத⁴ம்மானுத⁴ம்மப்படிபத்தியோ
ஸோதாபத்தியங்கா³னி. குஸலத⁴ம்மானங் ஆதா²னே ஹத்த²ங் விய,
ஸப்ப³ஸம்பத்திஸம்பதா²னே வித்தங் விய, அமதகஸிப²லப²லனே பீஜங் விய த³ட்ட²பா³.

465. ஸரந்தி தாயாதி ஸரணகிரியாய பவத்தமானானங் த⁴ம்மானங் தத்த²
ஆதி⁴பச்சபா⁴வேன ஸதியா பச்சயதங் த³ஸ்ஸேதி. தஸ்ஸா ஹி த⁴ம்மானங்
ததா²பச்சயபா⁴வே ஸதி தங்ஸமங்கிபுக²லோ ஸரதீதி வோஹாரோ ஹோதி. உத³கே அலாபு³
விய பிலவித்வா க³ந்துங் அத³த்வா பாஸாணஸ்ஸ விய நிச்சலஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ ட²பனங்
ஸரணங் அஸம்முட்ட²தா²கரணங் அபிலாபனங். ஸம்மோஸபச்சனீகங் கிச்சங் அஸம்மோஸோ,
ந ஸம்மோஸாபா⁴வமத்தங். "ஸதாரக்கே²ன சேதஸா"தி (அ. நி. 10.20) வசனதோ
ஆரக்க²பச்சபட்டா²னா. அஞ்ஞதோ ஆக²ந்த²வா சித்தவிஸயே அபி⁴முகோ² ப⁴வதி ஏதாயாதி
விஸயாபி⁴முக²பா⁴வோ, ஸதி. ஸதியா வத்து²பூ⁴தா காயாத²யோவ
காயாதி²ஸதிபட்டா²னானி, ஸதி ஏவ வா புரிமா பச்சி²மாய பத³ட்டா²னங்.

466. காயது³ச்சரிதாதீ²ஹீதி ஹேதும்ஹி கரணவசனங். ஹிரியதீதி லஜ்ஜாகாரேன ஜிகு³ச்ச²தி.
தேஹியேவாதி காயது³ச்சரிதாதீ²ஹியேவ. ஒத்தப்பதீதி உப்பி³ஜ்ஜதி. ஹிரீ பாபத⁴ம்மே கூ³த²ங்
விய பஸ்ஸந்தீ ஜிகு³ச்ச²தீதி ஆஹ "பாபதோ ஜிகு³ச்ச²னலக்க²ணா ஹிரீ"தி. ஒத்தப்பங் தே
உண்ஹங் விய பஸ்ஸந்தங் ததோ உத்தஸதீதி வுத்தங் "உத்தாஸலக்க²ணங் ஒத்தப்ப"ந்தி.
வுத்தப்பகாரேனாதி லஜ்ஜாகாரேன, உத்தாஸாகாரேன ச. அத்தகா³ரவபத³ட்டா²னா ஹிரீ
அஜ்ஜத்தஸமுட்டா²னதாய, அத்தாதி⁴பதிதாய ச. பரகா³ரவபத³ட்டா²னங் ஒத்தப்பங்
ப³ஹித்த²தா⁴ஸமுட்டா²னதாய, லோகாதி⁴பதிதாய ச. தமேவத்த²ங் பாகடதரங் காதுங்
"அத்தானங் ஹீ"திஆதி³ வுத்தங். அஜ்ஜத்தஸமுட்டா²னாதி³தா ச ஹிரிஒத்தப்பானங் தத்த² தத்த²
பாகடபா⁴வேன வுத்தா, ந பனேதேஸங் கதா³சி அஞ்ஞமஞ்ஞவிப்பயோகா³. ந ஹி லஜ்ஜனங்

நிப்பாயங், பாபபாயங் வா அலஜ்ஜனங் அத்தீதி. லோகபாலகாதி எத்த² “த்வேமே, பி⁴க்கவே, ஸுக்கா த⁴ம்மா லோகங் பாலெந்தீ”தி (அ. நி. 2.9; இதிவு. 42) ஸுத்தபதங் அத்தாதி⁴பதி, லோகாதி⁴பதிபா⁴வே ச “ஸோ அத்தானங்யேவ அதி⁴பதிங் கரித்வா, ஸோ லோகங்யேவ அதி⁴பதிங் கரித்வா”தி (அ. நி. 3.40) ச ஸுத்தபதா³னி ஆஹரித்வா வத்தப்பா³னி.

467. யஸ்மா லோப⁴படிபக்கோ² அலோபோ⁴தி யே த⁴ம்மா தேன ஸம்பயுத்தா, தங்ஸமங்கி³னோ வா ஸத்தா தேன ந லுப்ப⁴ந்தி, ஸயங் கதா³சிபி ந லுப்ப⁴தேவ, அத்த²தோ வா அலுப்ப⁴னாகாரோ ஏவ ச ஹோதி, தஸ்மா வத்தங் “ந லுப்ப⁴ந்தீ”திஆதி³. ஏஸேவ நயோதி “ந து³ஸ்ஸந்தி தேனா”திஆதி³னா காரகத்தயயோஜனங் அதிதி³ஸதி. அகே³தோ⁴ அகி³ஜ்ஜனங் அனபி⁴கங்கனங். அலக்³க³பா⁴வோ அனாஸத்ததா. அபரி³க³ஹோ கஸ்ஸசி வத்து²னோ மமத்தவஸேன அஸங்க³ஹோ. அனல்லீனோ பா⁴வோ அதி⁴ப்பாயோ ஏதஸ்ஸாதி அனல்லீனபா⁴வோ. ஏவஞ்ஹி உபமாய ஸமேதி.

468. சண்டிகஸ்ஸ பா⁴வோ சண்டி³க்கங், கோபோ. தப்படிபக்கோ² அசண்டி³க்கங், அப்யாபாதோ³. அவி³ரோதோ⁴ அவி³க³ஹோ. அனு³கூலமித்தோ அனுவத்தகோ. வினயரஸோதி வினயனரஸோ. ஸொம்மபா⁴வோ மேஜ்ஜனவஸேன ஹிலாத³னீயதா.

469. த⁴ம்மானங் யோ யோ ஸபா⁴வோ யதா³ஸபா⁴வோ, தஸ்ஸ தஸ்ஸ படிவிஜ்ஜனங் யதா³ஸபா⁴வபடிவேதோ⁴. அக்க³லிதங் அவிரஜ்ஜி²த்வா படிவேதோ⁴ அக்க³லிதபடிவேதோ⁴. விஸயஸ்ஸ ஓபா⁴ஸனங் தப்படிச்சா³த³கஸம்மோஹந்த⁴காரவித⁴மனங் விஸயோபா⁴ஸனங். கத்த³சிபி விஸயே அஸம்முய்ஹனாகாரேனேவ பச்சுபதிட்ட²தி, ஸம்மோஹபடிபக்க²தாய வா தத³பா⁴வங் பச்சுபட்ட²பேதீதி அஸம்மோஹபச்சுபட்டா²னோ. ஸப்ப³குஸலானங் மூலபூ⁴தாதி ஸப்பே³ஸங் சதுபூ⁴மககுஸலத⁴ம்மானங் ஸுப்பதிட்ட²தபா⁴வஸாத⁴னேன பதிட்டா²பூ⁴தா, ந தேஸங் குஸலபா⁴வஸாத⁴னேன. யதி³ ஹி தேஸங் குஸலபா⁴வோ குஸலமூலபடிபு³தோ⁴ ஸியா, ஏவங் ஸதி தங்ஸமுட்டா²னரூபேஸு ஹேதுபச்சயதா ந ஸியா. ந ஹி தே தேஸங் குஸலாதி³பா⁴வங் ஸாதெ⁴ந்தி, ந ச பச்சயா ந ஹோந்தி. வுத்தஞ்ஹேதங் “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங் தங்ஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.1). யதா² ச குஸலபா⁴வோ, ஏவங் அப்யாகதபா⁴வோபி அப்யாகதமூலப்படிபு³தோ⁴ ஸியா. ததா² ஸதி அஹேதுகசித்தானங் அப்யாகதபா⁴வோ ஏவ ந ஸியா, அகுஸலேஸு ச யத்த² ஏகங்யேவ மூலங், தஸ்ஸ அகுஸலபா⁴வோ ந ஸியா, உப⁴யம்பி ஹோதியேவ. தஸ்மா ந மூலப்படிபு³தோ⁴ குஸலாதி³பா⁴வோ, அத² கோ² யோனிஸோமனஸிகாராதி³படிபு³தோ⁴. தேஸங் பன ஸுப்பதிட்ட²தபா⁴வஸாத⁴னானி மூலானீதி க³ஹேதப்ப³ங்.

470. பஸ்ஸம்ப⁴னங் த³ரத²ஹுபஸமோ. காயஸத்³தோ³ ஸமூஹவாசீ, ஸோ ச கோ² வேத³னாதி³க்க²ந்த⁴த்தயவஸேனாதி ஆஹ “காயோதி செத்த² வேத³னாத³யோ தயோ க²ந்தா⁴”தி. தேனேவாஹ “தத்த² கதமா தஸ்மிங் ஸமயே காயபஸ்ஸத்தி⁴ ஹோதி? யா தஸ்மிங் ஸமயே வேத³னாக்க²ந்த⁴ஸ்ஸா”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 40). த³ரதோ² ஸாரம்போ⁴, தோ³மனஸ்ஸபச்சயானங் உத்த⁴ச்சாதி⁴கானங் கிலேஸானங், ததா²பவத்தானங் வா சதுன்னங் க²ந்தா⁴னங் ஏதங் அதி⁴வசனங். த³ரத²னிம்மத்த³னேன பரிளாஹபரிப்ப²ந்த³விரஹிதோ ஸீதிபா⁴வோ அபரிப்ப²ந்த³ஸீதிபா⁴வோ. உத்த⁴ச்சப்பதா⁴னா கிலேஸா உத்த⁴ச்சாதி³கிலேஸா, உத்த⁴ச்சங் வா ஆதி³ங் கத்வா ஸப்ப³கிலேஸே ஸங்க³ண்ஹாதி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

க³ருபா⁴வோ த³ந்த⁴தா, தி²னமித்தா⁴தி⁴கானங், ததா²பவத்தானங் வா சதுன்னங் க²ந்தா⁴னங் ஏதங் அதி⁴வசனங். த³ந்த⁴தாய படிபக்கோ² அத³ந்த⁴தா, ந த³ந்த⁴தாய

அபா⁴வமத்தங்.

த²த⁴பா⁴வோ த²ம்போ⁴, தி³ட்டி²மானாதி⁴கானங், தப்பதா⁴னானங் வா சதுன்னங் க²ந்தா⁴னமேதங் நாமங். த²த⁴பா⁴வனிம்மத்த³னதோ ஏவ கத்த²சி ஆரம்மணே அப்படிஹதாகாரேன பச்சுபதிட்ட²ந்தி, ஸம்பயுத்தானங் வா தத்த² அப்படிகா⁴தங் பச்சுபட்டா²பெந்தீதி அப்படிகா⁴தபச்சுபட்டா²னா.

கம்மனி ஸாது⁴ கம்மஞ்ஞங், ந கம்மஞ்ஞங் அகம்மஞ்ஞங், தஸ்ஸ பா⁴வோ அகம்மஞ்ஞபா⁴வோ, தா³னஸ்ஸீலாதி³புஞ்ஞுகிரியாயங் அயொக்³யதா. அத்த²தோ காமச்ச²ந்தா³தி³ஸங்கிலேஸத⁴ம்மா, தப்பதா⁴னா வா சத்தாரோ அகுஸலக்க²ந்தா⁴. கம்மஞ்ஞபா⁴வேனேவ ஸம்பன்னாகாரேன ஆரம்மணஸ்ஸ க³ஹணங் ஆரம்மணகரணஸம்பத்தி. வுத்தாவஸேஸா காமச்ச²ந்தா³த³யோ, ததே³கட்டா² ச ஸங்கிலேஸத⁴ம்மா அவஸேஸனீவரணாத³யோ. வினிப³ந்த⁴னிம்மத்த³னேன ஸுக²ப்பவத்தி³ஹேதுதாய பஸாத³னீயவத்து³ஸு பஸாதா³வஹா. ஸுவண்ணவிஸுத்தி⁴ வியாதி யதா² ஸுவண்ணவிஸுத்தி⁴ அபக³தகாளகா அலங்காரவிகதிவினியோக³க்க²மா, ஏவமயம்பி ஸங்கிலேஸவிக³மேன ஹிதகிரியாவினியோக³க்க²மா.

காயசித்தானங் கே³லஞ்ஞங், அஸ்ஸத்தி⁴யாதி³, ததே³கட்டா² ச பாபத⁴ம்மா. கே³லஞ்ஞபடிபக்கோ² அகே³லஞ்ஞங் , தப்³பா⁴வோ லக்க²ணங் ஏதாஸந்தி அகே³லஞ்ஞபா⁴வலக்க²ணா. யதா²வுத்தகே³லஞ்ஞனிம்மத்த³னேனேவ நத்தி² ஏதாஸங் ஆதீனவோ தோ³ஸோ, ந வா ஏதா ஆதீனங் கபணங் வந்தி பவத்தந்தீதி நிராதீனவா, தேனாகாரேன பச்சுபதிட்ட²ந்தி, தங் வா ஸம்பயுத்தேஸு பச்சுபட்ட²பெந்தீதி நிராதீனவபச்சுபட்டா²னா.

காயஸம்ப³ந்தீ⁴, சித்தஸம்ப³ந்தீ⁴ ச உஜுபா⁴வோதி லக்கி²தப்³புதாய காயசித்தஅஜ்ஜவலக்க²ணா. காயசித்தானங் நங்க³லஸ்ஸசந்த³கோடிகோ³முத்தவங்கதாஸங்கா²தானங் குடிலபா⁴வானங் நிம்மத்த³னதோ காயசித்தகுடிலபா⁴வனிம்மத்த³னரஸா. ததோ ஏவ ஸப்³புதா²பி அஜிம்ஹபா⁴வேன பச்சுபதிட்ட²ந்தி, ஸம்பயுத்தானங் வா அஜிம்ஹதங் பச்சுபட்ட²பெந்தீதி அஜிம்ஹதாபச்சுபட்டா²னா. “ஸந்ததோ³ஸபடிச்சா²த³னலக்க²ணா மாயா, அஸந்தகு³ணஸம்பா⁴வனலக்க²ணங் ஸாடெ²ய்ய”ந்தி ஏவங் வுத்தா ததா³காரப்பவத்தா அகுஸலா க²ந்தா⁴, ததே³கட்டா² ச ஸங்கிலேஸத⁴ம்மா மாயாஸாடெ²ய்யாதி³கா. எத்த² ச சித்தபஸ்ஸத்தி⁴ஆதீ³ஹி சித்தமேவ பஸ்ஸத்த⁴ங், லஹு, முது³, கம்மஞ்ஞங், பகு³ணங், உஜு ச ஹோதி. காயபஸ்ஸத்தி⁴ஆதீ³ஹிபன ரூபகாயோபி. தேனேவெத்த² ப⁴க³வதா த⁴ம்மானங் து³வித⁴தா வுத்தா, ந ஸப்³புத்த².

471. ச²ந்த³னங் ச²ந்தோ³, ஆரம்மணேன அத்தி²கதா. “ச²ந்தோ³ காமோ”திஆதீ³ஸு (விப⁴. 564) பன தண்ஹாபி வுச்சதி, “ச²ந்த³ங் ஜனேதி வாயமதீ”திஆதீ³ஸு (விப⁴. 432) வீரியம்பீதி ததோ நிவத்தனத்த²ங் “கத்துகாமதாயேதங் அதி⁴வசன”ந்தி வுத்தங். கத்துகாமதா வுச்சதி கரணிச்சா². சேதஸிகஸ்ஸ ச த⁴ம்மஸ்ஸ ஸாரம்மணத்தா கரணிச்சா² நாம ஆலம்ப³னஸ்ஸ ஆலம்பி³துகாமதாமுகே²னேவ ஹோதீதி ஆரம்மணகரணிச்சா²லக்க²ணோ ச²ந்தோ³ கத்துகாமதாலக்க²ணோ வுத்தோ. தேனேவாஹ “ஆரம்மணபரியேஸனரஸோ, ஆரம்மணேன அத்தி²கதாபச்சுபட்டா²னோ”தி ச. யத³க்கே³ன பனாயங் அத்தனோ ஆரம்மணபரியேஸனரஸோ, தத³க்கே³ன ஸம்பயுத்தானம்பி ஹோதியேவ ஏகாரம்மணதாய தேன தேஸங். தேனேவாஹ “ஆரம்மணக்க³ஹணே சாயங் சேதஸோ ஹத்த²ப்பஸாரணங் விய த³ட்ட²ப்³போ”தி. ஸ்வாயங் குஸலேஸு உப்பன்னோ குஸலச்ச²ந்தோ³தி வுச்சதி யோனிஸோமனஸிகாரஸமுட்டா²னத்தா.

472. **அதி⁴முச்சனங்** ஆரம்மணே ஸன்னிட்டா²னவஸேன வேதி³தப்³புங், ந பஸாத்²னவஸேன. யதா² ததா² வா ஹி ஆரம்மணே நிச்சயனங் அதி⁴முச்சனங் அனதி⁴முச்சந்தஸ்ஸ பாணாதிபாதா³ஸு, தா³னாதீ³ஸு வா பவத்தியா அபா⁴வா, ஸத்³தா⁴ பன பஸாத்²னீயேஸு பஸாதா³தி⁴மொக்கா²தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. வொட்ட²ப்³புனங் பன யதா² ஸந்தீரிதே அத்² நிச்சயனாகாரேன பவத்தித்வா பரதோ த்தமானா²னங் ததா² பவத்தியா பச்சயோ ஹோதி. யதி³ ஏவங், விசிகிச்சா²ஸம்பயுத்தேஸு கத²ந்தி? தேஸம்பி ஏகங்ஸேனேவ ஸங்ஸப்பனாகாரஸ்ஸ பச்சயதாய த³ட்ட²ப்³புங். தா³ரகஸ்ஸ விய இதோ சிதோ ச ஸங்ஸப்பனஸ்ஸ “கரிஸ்ஸாமி ந கரிஸ்ஸாமீ”தி அனிச்சயஸ்ஸ படிபக்க²கிரியா **அஸங்ஸப்பனங்**, யேஸு சித்துப்பாதே³ஸு அயங் ஸன்னிட்டா²னலக்க²ணோ அதி⁴மொக்கோ², தேஸங் ஆரம்மணத⁴ம்மோ ஏவ ஸன்னிட்டெய்யத⁴ம்மோ.

473. **கிரியா காரோதி** காரஸத்³தஸ்ஸ பா⁴வஸாத⁴னதமாஹ. **மனம்ஹி காரோதி** மனஸி ஆரம்மணஸ்ஸ கரணங். யேன ஹி மனோ ஆரம்மணே கரீயதி ஆரம்மணேனஸ்ஸ ஸங்யோஜனதோ, ததோ ஏவ தேன ஆரம்மணம்பி மனஸி கரீயதீதி. **புரிமமனதோதி** ப⁴வங்க³மனதோ. **விஸதி³ஸமனந்தி** வீதி²ஜவனங் மனங் **கரோதீதி** மனஸிகாரஸாமஞ்ஞேன வீதி²ஜவனபடிபாத³கே த³ஸ்ஸேதி.

ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே ஆரம்மணாபி⁴முக³ங் ஸாரெந்தோ விய ஹோதீதி மனஸிகாரோ **ஸாரணலக்க²ணோ** வுத்தோ. ஸதியா அஸம்முஸ்ஸனவஸேன விஸயாபி⁴முக³பா⁴வபச்சுபட்டா²னதா, மனஸிகாரஸ்ஸ பன ஸங்யோஜனவஸேன ஆரம்மணாபி⁴முக³பா⁴வபச்சுபட்டா²னதாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. ஆரம்மணபடிபாத³கஸ்ஸ ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னதாவசனங் இதரமனஸிகாரானங் தத³ஞ்ஞக்க²ந்த⁴பரியாபன்னதாமத்தங் ஜோதேதீதி ததா²ஜோதிதங் தங் விஞ்ஞாணக்க²ந்தே⁴ ஓதாரெத்வா த³ஸ்ஸேதுங் “வீதி²படிபாத³கோ”திஆதி³ வுத்தங்.

474. **தேஸு த⁴ம்மேஸுதி** யேஸு த⁴ம்மேஸு ஸயங் உப்பன்னா, தேஸு அத்தனா ஸம்பயுத்தேஸு சித்தசேதஸிகத⁴ம்மேஸு. அனாரம்மணத்தேபி ஹி தேஸு ஸமப்பவத்தேஸு உதா³ஸினபா⁴வதோ “தத்ரமஜ்ஜத்ததா”தி வுச்சதி. **ஸமவாஹிதலக்க²ணாதி** ஸமங் அவிஸமங் யதா²ஸககிச்சேஸு பவத்தனலக்க²ணா. உதா³ஸினபா⁴வேன பவத்தமானாபி ஹேஸா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே யதா²ஸககிச்சேஸு பவத்தேதி, யதா² ராஜா துண்ஹீ நிஸின்னோபி அத்தகரணே த⁴ம்மட்டே² யதா²ஸககிச்சேஸு அப்பமத்தே பவத்தேதி. அலீனானுத்⁴த⁴பவத்திபச்சயதா ஊனாதி⁴கதானிவாரணரஸா, கிச்சவஸேன சேதங் வுத்தங். யதி³ ஏவங், ஸஹஜாதாதி⁴பதினோ கத²ந்தி? தம்பி தஸ்ஸா கிச்சமேவ. யங் ஸஹஜாதத⁴ம்மானங் அதி⁴பதிபா⁴வோதி, தஸ்ஸாபி ததா²பவத்தனமேவாதி நாயங் தோ³ஸோ. “இத³ங் நிஹீனகிச்சங் ஹோது, இத³ங் அதிரேகதரகிச்ச”ந்தி ஏவங் பக்க²பாதவஸேன விய பவத்தி பக்க²பாதோ, தங் உபச்சிந்த³ந்தீ விய ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ.

“**அனியதேஸு இச்சந்தீ**”தி இமினா சேதஸிகந்தரபா⁴வேன இச்சந்தீதி த³ஸ்ஸேதி. **அதோ³ஸோயேவ** மெத்தா. ததா² ஹி ஸோயேவ “மெத்தா மெத்தாயனா”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 1062) நித்³தி³ட்டோ². **உபெக்கா²தி** யங் உபெக்க²ங் மெத்தாய ஸத்³தி⁴ங் பரிகப்பெந்தி, ஸா தத்ரமஜ்ஜத்துபெக்கா²யேவ.

475. **காயதுச்சரிதாதி³வத்து²னந்தி** பரபாணபரத⁴னபரஇத்தி²ஆதீ³னங். **அமத்³த³னங்** மத்³த³னபடிபக்க²பா⁴வோ. காயதுச்சரிதாதி³வத்து²தோ ஸங்கோசனகிரியாபதே³ஸேன காயதுச்சரிதாதி³தோ ஏவ ஸங்கோசனகிரியா வுத்தாதி த³ட்ட²ப்³புங். ந ஹி விரதியோ துச்சரிதவத்து²னோ **அகிரியபச்சுபட்டா²னா** யுஜ்ஜந்தி, அத² கோ² துச்சரிதஸ்ஸ, விரதீனஞ்ச ஸோர்ச்சவஸேன ஸங்கோசனங், அகிரியானஞ்ச ஹிரொத்தப்பானங் ஜிகுச்ச²னாதி³வஸேனாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

476. ஸங்கா²ராதி ஸங்கா²ர்க்க²ந்த²த²ம்மே ஸந்தா²யாஹ. தே ஹி இதா²தி²ப்பேதா, அஞ்ஞதா² அட்ட²திங்ஸாதி வத்தப்²பங் ஸியா. யதா² சித்தங், ஏவங் தங்ஸம்பயுத்த²²ம்மாபி து³தியே ஸஸங்கா²ரா ஏவாதி ஆஹ “ஸஸங்கா²ரபா²வமத்தமேவ ஹெத்த² விஸேஸோ”தி. அவஸேஸா பட²மே வுத்த²²ம்மா.

அவஸேஸா பஞ்சமேன ஸம்பயோக²ங் க²ச்ச²ந்தீதி எத்த² கத²ங் கருணாமுதி³தா²உபெக்கா²ஸஹக²தே ஸம்ப²²வந்தீதி? பு²ப²பா²க²பா²வதோ. அப்பனாப்பத்தா ஏவ ஹி கருணாமுதி³தா² உபெக்கா²ஸஹக²தா² ந ஹொந்தி, ததோ அஞ்ஞத்த² பன உபெக்கா²ஸஹக²தா²பி ஹொந்தீதி ஆசரியா.

ஸுவிஸு²த்த²²ஸ்ஸ காயகம்மாதி³கஸ்ஸ சித்தஸமாதா²²னவஸேன ரூபாரூபாவசரகுஸலப்பவத்தி, ந காயகம்மாதி³னங் ஸோத²²னவஸேன, நாபி து³ச்சரிதது³ராஜீவானங் ஸமுச்சி²ந்த²²னபடிப்பஸ்ஸம்ப²²னவஸேனாதி மஹக்²²தசித்துப்பாதே²ஸு விரதீனங் அஸம்ப²²வோயேவாதி ஆஹ “உ²பெத்வா விரதித்தய”ந்தி. ததோதி ரூபாவசரபட²மே வுத்தசேதஸிகதோ. தேயேவாதி ரூபாவசரபஞ்சமே வுத்தசேதஸிகா ஏவ. யதி³ ஏவ ரூபாவசரதோ கோ விஸேஸோதி ஆஹ “அரூபாவசரபா²²வோயேவ ஹி எத்த² விஸேஸோ”தி.

பட²மஜ்ஜா²னிகேதி பட²மஜ்ஜா²னவதி. மக்²²க²விஞ்ஞானேதி சது²ப²பி²தே²பி மக்²²க²விஞ்ஞானே வுத்தனயேனேவ வேதி³த²ப²ப²தி ஸம்ப²²ந்தோ². து³தியஜ்ஜா²னிகாதி²பே²தே² மக்²²க²விஞ்ஞானேதி எத்த² ஆதி³-ஸத்²தே²ன ததியசதுத்த²²பஞ்சமஜ்ஜா²னிகானி ஸங்க²²ண்ஹாதி. “வுத்தனயேனா”தி வுத்தங் கிங் அவிஸேஸேனாதி சோத²²னாயனே தங் த²ஸ்ஸெந்தோ “கருணாமுதி³தான”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² மக்²²க²விஞ்ஞானானங் நி²ப²ப²னாரம்மணத்தா, கருணாமுதி³தானஞ்ச ஸத்தாரம்மணத்தா ந தாஸங் தத்த² ஸம்ப²²வோ. மக்²²க²²²ம்மேஸு ச பாத²²காதி³னியமேன கதா³சி ஸம்மாஸங்கப்பவிரஹோ ஸியா , ந பன விரதிவிரஹோ காயது³ச்சரிதாதி³னங் ஸமுச்சி²ந்த²²னவஸேனேவ அரியமக்²²க²ஸ்ஸ பவத்தனதோதி நியதவிரதிதா.

478. ந ஹிரியதி ந லஜ்ஜதீதி அஹிரிகோ, புக்²²லோ, சித்தங், தங்ஸம்பயுத்த²²ம்மஸமுதா²யோ வா. “அஹிரிக²”ந்தி வத்தப்²பே² ஏகஸ்ஸ ககாரஸ்ஸ லோபங் கத்வா “அஹிரிக²”ந்தி வுத்தங். “ந ஒத்தப்ப²”ந்தி ஒத்தப்பஸ்ஸ படிபக்க²பூ²²தங் த²²ம்மாஹ. அஜிகு²²ச்ச²²னங் அஹீனங். அலஜ்ஜா² அவிரிளா. தேஹேவாதி காயது³ச்சரிதாதி³ஹி ஏவ. அஸாரஜ்ஜங் நி²ப²ப²யதா. அனுத்தாஸோ அஸம்ப²²மோ. வுத்தபடிபக்க²²வஸேனாதி அலஜ்ஜனாகாரேன பாபானங் கரணரஸங் அஹிரிகங், அனுத்தாஸாகாரேன அனொத்தப்பங், வுத்தப்பகாரேனேவ பாபதோ அஸங்கோசனபச்சபட்ட²²னானி அத்தனி, பரேஸு ச அகா²²ரவபத²²ட்ட²²னானி. கா²²மஸு²கரஸ்ஸ விய அஸுசிதோ கிலேஸாஸுசிதோ அஜிகு²²ச்ச²²னங் அஹிரிகேன ஹோதி, ஸலப²²ஸ்ஸ விய அக்²²கி²தோ பாபதோ அனுத்தாஸோ அனொத்தப்பேன ஹோதி ஏவங் வுத்தப்படிபக்க²²வஸேன வித்தா²ரோ வேதி³த²ப²போ².

479. லு²²ப²²ந்தி தேனாதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்²ப²ங், தங் ஹெட்ட²² வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³த²ப²ப²ங். லு²²ப²²ந்தீதி அபி²²கி²ஜ்ஜ²ந்தி. முய்ஹந்தீதி ந பு²ஜ்ஜ²ந்தி. ஆரம்மணக்²²ஹணங் “மம இத²²”ந்தி தண்ஹாபி²²னிவேஸவஸேன அபி²²னிவிஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ அவிஸ்ஸஜ்ஜனங், ந ஆரம்மணகரணமத்தங். அபி²²ஸங்²கோ² அபி²²முக²²பா²²வேன ஆஸத்தி. அபரிச்சாகோ² அவிஜஹனங், து³ம்மோசனீயதா வா. அஸ்ஸாத²²த²²ஸ்ஸனங் அஸ்ஸாத²²தி³ட்டி². “அஸ்ஸாத²²னுபஸ்ஸினோ ச தண்ஹா பவட்²²²²தி”தி (ஸங். நி. 2.52, 54, 57) ஹி வுத்தங்.

480. த⁴ம்மஸபா⁴வஸ்ஸ யாதா²வதோ அத³ஸ்ஸனங் சித்தஸ்ஸ அந்த⁴பா⁴வோ. அஞ்ஞாணங் ஞாணபடிபக்கோ². ஸம்படிவிஜ்ஜி²துங் அஸமத்த²தா அஸம்படிவேதோ⁴. யதா² ஞாணங் ஆரம்மணஸபா⁴வங் படிவிஜ்ஜி²துங் ந லப்³ப⁴தி, மோஹஸ்ஸ ததா² பவத்தி ஆரம்மணஸபா⁴வச்சா²த²னங். அஸம்மாபடிபத்திங் பச்சுபட்ட²பேதி, ஸம்மாபடிபத்தியா படிபக்க²பா⁴வேன க³ய்ஹதீதி வா அஸம்மாபடிபத்திபச்சுபட்டா²னோ. யஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ அந்த⁴கரணங் அந்த⁴காரோ, ததா² பச்சுபதிட்ட²தீதி அந்த⁴காரபச்சுபட்டா²னோ.

481. மிச்சா²தி த⁴ம்மஸபா⁴வஸ்ஸ விபரீதங், நிச்சாதி³தோதி அத்தோ². அயோனிஸோ அபி⁴னிவேஸோ அனுபாயாபி⁴னிவேஸோ உப்பதா²பி⁴னிவேஸோ. த⁴ம்மஸபா⁴வங் அதிக்மித்வா பரதோ ஆமஸனங் பராமாஸோ. விபரீதக்³கா³ஹவஸேன “இத³மேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞ”ந்தி (ம. நி. 2.187, 202, 203; 3.27-29) அபி⁴னிவிஸனங் மிச்சா²பி⁴னிவேஸோ.

482. யஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ வஸேன உத்³த⁴தங் ஹோதி சித்தங், தங்ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா வா, ஸோ த⁴ம்மோ உத்³த⁴ச்சங். அலுபஸமோதி அஸன்னிஸின்னஅப்பஸன்னபா⁴வமாஹ. அனவட்டா²னரஸந்தி சலனகிச்சங். ப⁴ந்தத்தந்தி பரிப்³ப⁴மனாகாரங். சேதஸோ அலுபஸமேதி நிப்பா²தே³தப்³பே³ பயோஜனே பு⁴ம்மங், அலுபஸமபச்சயபூ⁴தங் ஆரம்மணங் வா “அலுபஸமோ”தி வுத்தங். அகுஸலத⁴ம்மானங் ஏகந்தனிஹினதாய “அகுஸலபா⁴வேன ச லாமகத்த”ந்தி வுத்தங்.

483. தி²னமித்த⁴மெத்த² அனியதங், ந மானாதீ³தி தி²னமித்த⁴ஸ்ஸ அனியததா ச எத்த² து³தியசித்தே பட²மாகுஸலதோ விஸேஸோ.

அனுஸ்ஸாஹனாவஸீத³னபா⁴வேன ஸங்ஹதபா⁴வோ தி²னங், தேன யோக³தோ சித்தங் தி²னங், தஸ்ஸ பா⁴வோதி தி²னதா. அஸமத்த²தாவிகா⁴தவஸேன அகம்மஞ்ஞதா மித்³த⁴ங். யஸ்மா ததோ ஏவ தேன ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா மேதி⁴தா விஹதஸாமத்தி²யா ஹோந்தி, தஸ்மா “மித்³த⁴னதா மித்³த⁴”ந்தி வுத்தங். அனுஸ்ஸாஹலக்க²ணந்தி உஸ்ஸாஹபடிபக்க²லக்க²ணங். வீரியஸ்ஸ அவனோத³னங் கி²பனங் வீரியாவனோத³னங். ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் ஸங்ஸீத³னாகாரேன பச்சுபதிட்ட²தி, தேஸங் வா ஸங்ஸீத³னங் பச்சுபட்ட²பேதீதி ஸங்ஸீத³னபச்சுபட்டா²னங். அகம்மஞ்ஞதாலக்க²ணந்தி எத்த² காமங் தி²னம்பி அகம்மஞ்ஞஸபா⁴வமேவ, தங் பன சித்தஸ்ஸ, மித்³த⁴ங் வேத³னாதி³க்க²ந்த⁴த்தயஸ்ஸாதி அயமெத்த² விஸேஸோ. ததா² ஹி பாளியங் “தத்த² கதமங் தி²னங்? யா சித்தஸ்ஸ அகல்லதா அகம்மஞ்ஞதா. தத்த² கதமங் மித்³த⁴ங்? யா காயஸ்ஸ அகல்லதா அகம்மஞ்ஞதா”தி (த⁴. ஸ. 1162-1163) ச ஆதி³னா இமேஸங் நித்³தே³ஸோ பவத்தோ. ஓனஹனங் விஞ்ஞாணத்³வாரானங் பித்³ஹனங். லீனதா லீனாகாரோ ஆரம்மணக்³ஹணே ஸங்கோசோ. யஸ்மா தி²னேன சித்தஸ்ஸேவ ஸங்ஹனநங் ஹோதி, மித்³தே⁴ன பன வேத³னாதி³க்க²ந்த⁴த்தயஸ்ஸ விய ரூபகாயஸ்ஸாபி, தஸ்மா தங் பசலாயிகானித்³த³ங் பச்சுபட்ட²பேதீதி பசலாயிகானித்³தா³பச்சுபட்டா²னங் வுத்தங். அரதி பந்தஸேனாஸனேஸு, அதி⁴குஸலத⁴ம்மேஸு ச அரோசனா. விஜம்பி⁴கா விஜம்ப⁴னஸங்கா²தஸ்ஸ காயது³ட்டுல்லஸ்ஸ காரணபூ⁴தா ஸங்கிலேஸப்பவத்தி. அரதிவிஜம்பி⁴காதீ³ஸுதி ச ஆதி³-ஸத்³தே³ன தந்தி³ஆதி³னங் க³ஹணங். நிப்பா²தே³தப்³பே³ பயோஜனே சேதங் பு⁴ம்மவசனங்.

அவஸேஸா ஸோளஸ. மானோ பனெத்த² அனியதோ ஹோதி, தேன ஸத்³தி⁴ங் ஸத்தரஸேவ ஹோந்தி. பட்டா²னே ஹி “ஸங்யோஜனங் த⁴ம்மங் படிச்ச ஸங்யோஜனோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயா”தி எத்த² சதுக்க²த்துங் காமராகே³ன, திக்க²த்துங் படிகே⁴ன ச மானோ விசிகிச்சா² ப⁴வராகோ³தி தயோபேதே ஸகதா³கா³மினோ ஸங்யோஜனானங் ஸங்யோஜனேஹி த³ஸவிதா⁴ யோஜனாதி த³ஸ்ஸிதாய த³ஸவிதா⁴ய யோஜனாய “காமராக³ஸங்யோஜனங் படிச்ச மானஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி (பட்டா². 3.4.1)

வத்வா “காமராக்ஸங்யோஜனங் படிச்ச அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி (பட்டா². 3.4.1) ததா²
“மானஸங்யோஜனங் படிச்ச ப்⁴வராக்ஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி (பட்டா². 3.4.1)
வத்வா “ப்⁴வராக்ஸங்யோஜனங் படிச்ச அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி (பட்டா². 3.4.1) ச
ஏவமாக்தாஹி யோஜனாஹி மானஸ்ஸ அனியதபா⁴வோ பகாஸிதோ. யதி³ ஹி மானோ
நியதோ ஸியா, காமராக்ஸஸ் மானரஹிதா பவத்தி ந ஸியா, ததா² ப்⁴வராக்ஸஸ். ஏவங்
ஸதி பட்டா²னே சதுக்கத்துங் காமராகேன யோஜனா ந ஸியா, திக்கத்துங்யேவ ஸியா.
ப்⁴வராக்மூலிகா ச ந ஸியா. ஏவஞ்ச ஸங்யோஜனானங் ஸங்யோஜனேஹி அட்ட²விதே⁴ன
யோஜனா ஸியா, ந த³ஸவிதே⁴ன. த³ஸவிதா⁴வ ச த³ஸ்ஸிதாதி. ஸெய்யாதி³வஸேன
உச்சதோ நமனங் உன்னதி. உன்னமனவஸேனேவ ஸங்பக்³ஹரஸோ. ந வீரியங் விய
தங்தங்கிச்சஸாத⁴னே அப்⁴பு⁴ஸ்ஸஹனவஸேன. ஓமானஸ்ஸாபி அத்தானங் அவங் கத்வா
க்ஹணம்பி ஸம்பக்³ஹணவஸேனேவாதி த³ட்ட²ப்³பங். கேது வுச்சதி அச்சக்³தத⁴ஜோ,
இத⁴ பன கேது வியாதி கேது, உளாரதமாதி³பா⁴வோ. தங் கேதுபா⁴வஸங்காதங் கேதுங்
காமேதீதி கேதுகம்யங், சித்தங். யஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ வஸேன கேதுகம்யங், ஸா கேதுகம்யதா.
“அஹ”ந்தி பவத்தனதோ மானஸ்ஸ தி³ட்டி²ஸதி³ஸீ பவத்தீதி ஸோ தி³ட்டி²யா ஸத்தி⁴ங்
ஏகசித்துப்பாதே³ ந பவத்ததி, அத்தஸினேஹஸன்னிஸ்ஸயோ சாதி ஆஹ
“தி³ட்டி²விப்பயுத்தலோப⁴பத³ட்டா²னோ”தி.

எத்தா²பி சாதி ச-ஸத்தே³ன தி²னமித்த⁴ங் ஆகட்³ட⁴தி.

485. து³ஸ்ஸந்தீதி ப்யாபஜ்ஜந்தி. சண்டி³க்கங் குஜ்ஜனங். அத்தனோ பவத்திஆகாரவஸேன,
விருபஸங்ஸப்பனகஅனிட்ட²ருபஸமுட்டா²பனவஸேன ச விஸப்பனரஸோ. காயஸ்ஸ
விஜ்ஜத்தபா⁴வாபாத⁴னதோ அத்தனோ நிஸ்ஸயத³ஹனரஸோ. து³ஸ்ஸனங் அத்தனோ,
பரஸ்ஸ ச உபபோ⁴க்³பலகாலேஸு அனிட்ட²த்தா விஸஸங்ஸட்ட²பூதிமுத்தங் விய
த³ட்ட²ப்³போதி ஸப்³பேன ஸப்³பங் அக்³ஹேதப்³பதங் த³ஸ்ஸேதி.

486. யங் பரஸம்பத்தீஸு இஸ்ஸாகரணங், ஸா இஸ்ஸாதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ
“இஸ்ஸாயனா இஸ்ஸா”தி . உஸுயனங் அஸஹனங். தத்தே²வாதி பரஸம்பத்தீஸு ஏவ.
அபி⁴ரதிபடிபக்க³பூ⁴தங் இஸ்ஸாய கிச்சங், ந அபி⁴ரதியா அபா⁴வமத்தந்தி ஆஹ
“அனபி⁴ரதிரஸா”தி.

487. மச்ச²ரயோகேன “மச்ச²ரி”தி பவத்தமானங் மச்ச²ரிஸத்த³ங் க³ஹெத்வா ஆஹ
“மச்ச²ரபா⁴வோ மச்ச²ரிய”ந்தி. நிருத்தினயேன பன மா இத³ங் அச்ச²ரியங் அஞ்ஞேஸங்
ஹோது, மய்ஹமேவ ஹோதுதி மச்ச²ரியந்தி போராணா. தங் மச்ச²ரியங் வுச்சமானானி
லக்கணாதீனி பரியாதா³ய திட்ட²தி. ஸங்கோசனபச்சபட்டா²னந்தி அத்தஸம்பத்தீனங் பரேஹி
அஸாதா⁴ரணபா⁴வகரணேன ஸங்கோசனபச்சபட்டா²னங். கடுகாகாரக³தி கடுகஞ்சுகதா.
அத்தஸம்பத்தி ஆவாஸாதி³.

488. குகதந்தி எத்த² அகதம்பி குகதமேவ. ஏவஞ்ஹி வத்தாரோ ஹொந்தி “யங் மயா ந கதங்,
தங் குகத”ந்தி. ததா² ஹி வக்க²தி “கதாகதானுஸோசனரஸ”ந்தி. ஏவங் கதாகதங் து³ச்சரிதங்,
ஸுசரிதஞ்ச குகதங், தங் ஆரப்³ப⁴ விப்படிஸாரவஸேன பவத்தங் பன சித்தங்
தங்ஸஹசரிததாய இத⁴ “குகத”ந்தி க³ஹெத்வா “தஸ்ஸ பா⁴வோ குக்குச்ச”ந்தி வுத்தந்தி
த³ட்ட²ப்³பங். பச்சா² அனுதாபனங் விபாத⁴னங் பச்சா²னுதாபோ. யதா²பவத்தஸ்ஸ
கதாகதாகாரவிஸிட்ட²ஸ்ஸ து³ச்சரிதஸுசரிதஸ்ஸ அனுஸோசனவஸேன விருபங் படிஸரணங்
விப்படிஸாரோ. பராயத்ததாஹேதுதாய தா³ஸப்³யமிவ த³ட்ட²ப்³பங். யதா² ஹி தா³ஸப்³யே
ஸதி தா³ஸோ பராயத்தோ ஹோதி, ஏவங் குக்குச்சே ஸதி தங்ஸமங்கீ. ந ஹி ஸோ அத்தனோ
த⁴ம்மதாய குஸலே பவத்திதுங் ஸக்கோதி. அத² வா கதாகதாகுஸலகுஸலானுஸோசனே
ஆயத்ததாய தது³ப⁴யவஸேன குக்குச்சேன தங்ஸமங்கீ ஹோதீதி தங் தா³ஸப்³யங் விய
ஹோதீதி.

அனியதேஸு இஸ்ஸாதீஸு தி²னமித்த⁴ஸம்ப⁴வோவ சாதி ச-ஸத்த³ங் ஆனெத்வா
ஸம்ப³ந்தி⁴த³ப³ங்.

490. பவத்தி²டி²திமத்தோதி க²ண்டி²திமத்தோ. “நிவாதே தீ³பச்சீனங் டி²தி வியா”தி ஹி
ஏவங் வுத்தசித்த²டி²தி விய ஸந்தான²டி²தியா பச்சயோ ப⁴விதுங் அஸமத்தோ²
நிச்சயாபா⁴வேன அஸண்ட²ஹனதோ சேதஸோ பவத்தி²பச்சயமத்ததாய பவத்தி²டி²திமத்தோ.
தேனாஹ “து³ப³பலோ ஸமாதீ⁴”தி. விக³தா சிகிச்சா²தி சிகிச்சி²துங் து³க்கரதாய வுத்தங், ந
ஸப்³ப³தா² விசிகிச்சா²ய சிகிச்சா²பா⁴வதோதி தத³த்த²மத்தங் த³ஸ்ஸேதி. “ஏவங் நு கோ², நனு
கோ²”திஆதி³னா ஸங்ஸப்பனவஸேன ஸேதீதி ஸங்ஸயோ. கம்பனரஸாதி நானாரம்மணே
சித்தஸ்ஸ கம்பனகிச்சா. உத்³த⁴ச்ச³ஞ்ஹி அத்தனா க³ஹிதாகாரே ஏவ ட²த்வா ப⁴மதீதி
ஏகாரம்மணஸ்மிங்யேவ விப்ப²ந்த³னவஸேன பவத்தி. விசிகிச்சா² பன யதி³பி ரூபாதீ³ஸு
ஏகஸ்மிங்யேவ ஆரம்மணே உப்பஜ்ஜதி, ததா²பி “ஏவங் நு கோ², நனு கோ², இத³ங் நு கோ²,
அஞ்ஞங் நு கோ²”தி அஞ்ஞங் க³ஹேத³ப³பா³காரங் அபெக்க²தீதி நானாரம்மணே கம்பனங்
ஹோதீதி. அனிச்சயங் த³வெள்ஹகங் பச்சபட்ட²பேதீதி அனிச்சயபச்சபட்ட²னா.
அனேகங்ஸஸ்ஸ ஆரம்மணே நானாஸபா⁴வஸ்ஸ க³ஹணாகாரேன பச்சபதி²ட்ட²தீதி
அனேகங்ஸகா³ஹபச்சபட்ட²னா.

491. ஸத்தாரம்மணத்தாதி ஸத்தபஞ்ஞத்திஆரம்மணத்தா. நனு ச பஞ்ஞத்திஆரம்மணாபி
விபாகா ஹொந்தீதி சோத³னங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஏகந்தபரித்தாரம்மணா ஹி
காமாவசரவிபாகா”தி. விரதியோபி விபாகேஸு ந ஸந்தீதி எத்தா²பி நனு கேஸுசி விபாகேஸு
விரதியோபி ஸந்தீதி சோத³னங் மனஸி கத்வா ஆஹ “பஞ்ச ஸிக்கா²பதா³ குஸலாயேவாதி
ஹி வுத்த”ந்தி, தேன லோகியவிபாகேஸு விரதியோ ந ஸந்தீதி த³ஸ்ஸேதி.

தேஸந்தி ரூபாவசராதீ³விபாகவிஞ்ஞாணானங். ஜனேத³ப³ஜனகஸம்ப³ந்தே⁴ ஹி இத³ங்
ஸாமிவசனங்.

492. தேதி தே அஹேதுககிரியஸங்கா²ரா. தத்த² குஸலவிபாகமனோதா⁴துஸம்பயுத்தேஹி
ஸமானா அஹேதுககிரியமனோதா⁴துஸம்பயுத்தா,
ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தஸந்தீரணஸம்பயுத்தேஹி ஸமானா ஹஸிதுப்பாத³ஸம்பயுத்தா,
உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணஸம்பயுத்தேஹி ஸமானா வொட்ட²ப³ப³னஸம்பயுத்தாதி இமமத்த²ங்
த³ஸ்ஸெந்தேன “குஸல...பே... ஸமானா”தி வத்வா ததோ லப்³ப⁴மானங் விஸேஸங்
த³ஸ்ஸேதுங் “மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துத்வயே பனா”திஆதி³ வுத்தங். வீரியஸப்³பா⁴வதோ
ப³லப்பத்தோ ஸமாதி⁴ ஹோதி “வீரியந்தங் ப³ல”ந்தி கத்வா.

ஸமுச்சே²த³விரதீஹி ஏவ அரஹந்தானங் விரமனகிச்சஸ்ஸ நி²டி²தத்தா கிரியசித்தேஸு
விரதியோ ந ஸந்தீதி ஆஹ “ட²பெத்வா விரதியோ”தி. காமாவசரஸஹேதுககிரியஸங்கா²ரானங்
காமாவசரகுஸலேஹி விரதிகதோ விஸேஸோ அத்தி², மஹக்³தேஸு பன தாதி³ஸோபி
நத்தீதி ஆஹ “ஸப்³பா³காரேனபீ”தி, த⁴ம்மதோ, ஆரம்மணதோ, பவத்திஆகாரதோதி
ஸப்³ப³காரேனபீதி அத்தோ².

இதி ஸங்கா²ரக்க³ந்தே⁴ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

அதீதாதி³விபா⁴க³கதா²வண்ணனா

அபி⁴த⁴ம்மந்தோக³த⁴ம்பி ஸுத்தந்தபா⁴ஜனீயங் ஸுத்தந்தனயோ ஏவ,
ஏகந்தஅபி⁴த⁴ம்மனயோ பன அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயந்தி ஆஹ “அபி⁴த⁴ம்மே
பத³பா⁴ஜனீயனயேனா”தி.

493. ப்⁴க³வதா பன ஏவங் க³ந்தா⁴ வித்தா²ரிதாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தஸ்மா இமாயபி பானியா வஸேன க³ந்தா⁴னங் ஸங்வண்ணனங் கரிஸ்ஸாமாதி அதி⁴ப்பாயோ. யங் கிஞ்சீதி எத்த² யந்தி ஸாமஞ்ஞேன அனியமத³ஸ்ஸனங். கிஞ்சீதி பகாரபே⁴த³ங் ஆமஸித்வா அனியமத³ஸ்ஸனங். உப⁴யேனாபி அதீதங் வா...பே... ஸந்திகே வா அப்பங் வா ப்³ஹுங் வா யாதி³ஸங் வா தாதி³ஸங் வா நபுங்ஸகனித்³தே³ஸாரஹங் ஸப்³பங் ப்யாபெத்வா க்³ண்ஹாதீதி ஆஹ “அனவஸேஸபரியாதா³ன”ந்தி. ஏவங் பன அஞ்ஞேஸுபி நபுங்ஸகனித்³தே³ஸாரஹேஸு பஸங்கங் தி³ஸ்வா தத்த² அதி⁴ப்பேதத்த³ங் அதிச்ச பவத்தனதோ அதிப்பஸங்க³ஸ்ஸ நியமனத்த³ங் ரூபந்தி வுத்தந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ “ரூபந்தி அதிப்பஸங்க³னியமன”ந்தி ஆஹ. யங் கிஞ்சீதி ச யங்-ஸத்த³ங் ஏகங் பத³ங், ஸனிபாதங் கிங்-ஸத்த³ஞ்ச ஏகங் பத³ந்தி க்³ஹெத்வா அனியமேகத்த³பனதோ “பத³த்வயேனாபீ”தி வுத்தங். அஸ்ஸாதி ரூபஸ்ஸ. அதீதாதி³னா விபா⁴க³ங் ஆரப⁴தி அதீதானாக³தபச்சப்பன்னந்திஆதி³னா.

494. அத்தா⁴ஸந்ததிஸமயக³ணவஸேனாதி எத்த² சுதிபடிஸந்தி⁴பரிச்சி³ன்னே காலே அத்தா⁴-ஸத்தோ³ வத்ததீதி “அஹோஸிங் நு கோ² அஹமதீதமத்தா⁴ன”ந்திஆதி³ஸுத்தவஸேன (ம. நி. 1.18; ஸங். நி. 2.20) விஞ்ஞாயதி. ததா² ஹி ப்⁴த்தே³கரத்தஸுத்தேபி “அதீதங் நான்வாக³மெய்யா”திஆதி³னா (ம. நி. 3.272, 275, 276, 277) அத்தா⁴வஸேனேவ அதீதாதி³பா⁴வோ வுத்தோ. “தயோமே, பி⁴க்க²வே, அத்தா⁴, கதமே தயோ? அதீதோ அத்தா⁴ அனாக³தோ அத்தா⁴ பச்சப்பன்னோ அத்தா⁴”தி (தீ³. நி. 3.305; இதிவு. 63) பன பரமத்த³தோ பரிச்சி³ஜ்ஜமானோ அத்தா⁴ நிருத்திபத³ஸுத்தவஸேன க்³ணபரிச்சி³ன்னோ வுத்தோ. தத்த² ஹி “யங், பி⁴க்க²வே, ரூபங் ஜாதங்...பே... பாதுபு⁴தங். அத்தீதி தஸ்ஸ ஸங்கா²”தி (ஸங். நி. 3.62) விஜ்ஜமானஸ்ஸ பச்சப்பன்னதா, ததோ புப்³பே³, பச்சா² ச அதீதானாக³ததா வுத்தா. தத³ஞ்ஞஸுத்தேஸு பன யேபு⁴ய்யேன சுதிபடிஸந்தி⁴பரிச்சி³ன்னோ அதீதாதி³கோ அத்தா⁴ வுத்தோதி ஸோ ஏவ இதா⁴பி “அத்தா⁴வஸேனா”தி வுத்தோ.

ஸீதங் ஸீதஸ்ஸ ஸபா⁴கோ³, ததா² உண்ஹங் உண்ஹஸ்ஸ. யங் பன ஸீதங், உண்ஹங் வா ஸரீரே ஸன்னிபதிதங் ஸந்தானவஸேன பவத்தமானங் அனூனங் அனதி⁴கங் ஏகாகாரங், தங் ஏகோ உதுதி வுச்சதீதி ஸபா⁴க³உதுனோ அனேகத்தா ஏக-க்³ஹுணங் கதங், ஏவங் ஆஹாரேபி. ஏகவீதி³ஏகஜவனஸமுட்டா²னந்தி பஞ்சச²ட்ட²த்³வாரவஸேன வுத்தங். ஸந்ததிஸமயகதா² விபஸ்ஸகானங் உபகாரத்தா²ய அட்ட²கதா²ஸு கதி²தா. ஜனகோ ஹேது, உபத²ம்ப⁴கோ பச்சயோ, தேஸங் உப்பாத³னங், உபத்த²ம்ப⁴னஞ்ச கிச்சங். யதா² பீஜஸ்ஸ அங்குருப்பாத³னங், பத²வீஆதீ³னஞ்ச தது³பத்த²ம்ப⁴னங், கம்மஸ்ஸ கடத்தாரூபவிபாகுப்பாத³னங், ஆஹாராதீ³னங் தது³பத்த²ம்ப⁴னங், ஏவங் ஏகேகஸ்ஸ கலாபஸ்ஸ, சித்துப்பாத³ஸ்ஸ ச ஜனகானங் கம்மானந்தராதி³பச்சயபு⁴தானங், உபத்த²ம்ப⁴கானஞ்ச ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா²ஜாதானங் கிச்சங் யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³பங். ஏவங் உதுஆதீ³னங் ஸபா⁴க³விஸபா⁴க³தாஸம்ப⁴வதோ தங்ஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் ஸந்ததிவஸேன அதீதாதி³விபா⁴கோ³ வுத்தோ, கம்மஸ்ஸ பன ஏகப⁴வனிப்³புத்தகஸ்ஸ ஸபா⁴க³விஸபா⁴க³தா நத்தீதி தங்ஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் ஸந்ததிவஸேன அதீதாதி³விபா⁴கங் அவத்வா உபத்த²ம்ப⁴கவஸேனேவ வுத்தோ. யதா³ பன லிங்க³பரிவத்தனங் ஹோதி, ததா³ ப்³லவதா அகுஸலேன புரிஸலிங்க³ங் அந்தரதா⁴யதி, து³ப்³புலேன குஸலேன இத்தி²லிங்க³ங் பாதுப⁴வதி. து³ப்³புலேன ச அகுஸலேன இத்தி²லிங்க³ங் அந்தரதா⁴யதி, ப்³லவதா குஸலேன புரிஸலிங்க³ங் பாதுப⁴வதீதி கம்மஸமுட்டா²னரூபானம்பி அத்தே²வ விஸபா⁴க³தாதி தேஸம்பி ஸந்ததிவஸேன அதீதாதி³விபா⁴கோ³ ஸம்ப⁴வதி, ஸோ பன ந ஸப்³புகாலிகோதி ந க்³ஹிதோ.

தங்தங்ஸமயந்தி ஏகமுஹுத்தாதி³கோ ஸோ ஸோ ஸமயோ ஏதஸ்ஸாதி தங்தங்ஸமயங், ரூபங், தங்தங்ஸமயவந்தந்தி அத்தோ².

ததோ புப்பேதி ததோ கணத்தயஸ்ஸ பரியாபத்திதோ புப்பே. அனுப்பன்னத்தா அனாகுதங். பச்சாதி ததோ பச்சா. கணத்தயங் அதிககந்தத்தா அதீதங். யஸ்ஸ ஹேதுகிச்சங், பச்சயகிச்சஞ்ச நித்தித்தா அதிககந்தங், தங் அதீதங் உப்பாதக்கணே ஹேதுகிச்சங், உப்பன்னபலத்தா நித்தித்தஞ்சாதி துட்டப்பங். தீஸுபி கணேஸு பச்சயகிச்சங். பதவீஆதீனங் ஸந்தா⁴ரணாதிக்கங், பஸஸாதீனங் புஸனாதிக்கஞ்ச அத்தனோ கிச்சங் ஸகிச்சங், ஸகிச்சஸஸ கரணக்கணோ ஸகிச்சக்கணோ, ஸஹ வா கிச்சேன ஸகிச்சங், யஸ்மிங் கணே ஸகிச்சங் ரூபங் வா அரூபங் வா ஹோதி, ஸோ ஸகிச்சக்கணோ, தஸ்மிங் கணே பச்சப்பன்னங். எத்த² ச கணாதிக்கதாயங் “ததோ புப்பே அனாகுதங், பச்சா அதீத”ந்தி வசனங் அத்தா⁴தீஸு விய பே⁴தா³பா⁴வதோ நிப்பரியாயங். அத்தா⁴திவஸேன ஹி அஞ்ஞேவ த⁴ம்மா அதீதா அஞ்ஞே அனாகுதா அஞ்ஞே பச்சப்பன்னா லப்ப⁴ந்தி, கணாதிவஸேன பன நத்தி² த⁴ம்மதோ பே⁴தோ³, காலதோ ஏவ பே⁴தோ³. உப்பாததோ புப்பே அனாகுதோ, கணத்தயே வத்தமானோ, ததோ பரங் அதீதோதி நிப்பரியாயா, அத்தா⁴பச்சப்பன்னாதி³ விய கேனசி பரியாயேன அதீதமனாகுதந்தி ச வத்தப்பதாபா⁴வதோ.

495. ஹெட்டா² வத்தங் அஜ்ஜத்திகபா³ஹிரபே⁴தங் ஸந்தா⁴ய “வத்தனயோ ஏவா”தி வத்வா தேன அபரிதுஸ்ஸமானேன யதி³பி தத்த² அஜ்ஜத்தமேவ அஜ்ஜத்திகந்தி ஸத்தத்தோ² லப்ப⁴தி, ததா²பி அத்தே²வ அஜ்ஜத்தஅஜ்ஜத்திகஸத்தா³னங், ப³ஹித்தா⁴பா³ஹிரஸத்தா³னஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் அத்தபே⁴தோ³. ததா² ஹி அஜ்ஜத்திகஸத்தோ³ ஸபரஸந்தானிகேஸு சக்கா³தீஸு ரூபாதீஸு பா³ஹிரஸத்தோ³ விய பவத்ததி, அஜ்ஜத்தஸத்தோ³ பன தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ ஸஸந்தானிகேஸ்வேவ சக்கு²ரூபாதீஸு ததோ அஞ்ஞேஸு ப³ஹித்தா⁴ஸத்தோ³ விய பவத்ததி. தஸ்மா தமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ வத்தங். தத்த² இதா⁴தி இமஸ்மிங் ஸுத்தந்தனயே. நியகஜ்ஜத்தம்பி ந புப்பே வத்தஅஜ்ஜத்திகமேவ, பரபுக்க³லிகம்பி ந புப்பே வத்தபா³ஹிரமேவாதி அதி⁴ப்பாயோ.

496. ஹீனபணீதபே⁴தோ³ பரியாயதோ, நிப்பரியாயதோ ச வேதி³தப்போ³தி ஸம்பந்தோ⁴. ததே²வ ஸுதஸ்ஸீனங் ரூபங். யத்தா²தி யஸ்மிங் ஆரம்மணபு⁴தே. யங் ஆரம்மணங் கத்வா அகுஸலவிபாகவிஞ்ஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, தங் ஹீனங் அனிட்ட²பா⁴வதோ. யங் குஸலவிபாகங், தங் பணீதங் இட்ட²பா⁴வதோ. யதா² ஹி அகுஸலவிபாகோ ஸயங் அனிட்டோ² அனிட்டே² ஏவ உப்பஜ்ஜதி, ந இட்டே², ஏவங் குஸலவிபாகோபி ஸயங் இட்டோ² இட்டே² ஏவ உப்பஜ்ஜதி, ந அனிட்டே². ததா² ஹி வத்தங் அட்ட²கதாயங் -

“அகுஸலகம்மஜவஸேன அனிட்டா² பஞ்ச காமகுணா விப⁴த்தா, குஸலகம்மஜங் பன அனிட்ட²ங் நாம நத்தி², ஸப்ப³ங் இட்ட²மேவ. குஸலகம்மஜவஸேன இட்டா² பஞ்ச காமகுணா விப⁴த்தா. குஸலகம்மஜஞ்ஹி அனிட்ட²ங் நாம நத்தி², ஸப்ப³ங் இட்ட²மேவா”தி (விப⁴. அட்ட². 6) ச.

தத்த² மனாபானிபி கானிசி ஹத்தி²ரூபாதீனி அகுஸலகம்மனிப்பத்தானி ஸந்தி, ந பன தானி தேஸங்யேவ ஹத்தி²ஆதீனங் ஸுகஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வங் கச்சந்தி. தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ ஹி ஸத்தஸ்ஸ அத்தனா கதேன குஸலேன நிப்பத்தங் ஸுகஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி, அகுஸலேன நிப்பத்தங் துக்கஸ்ஸ. தஸ்மா கம்மஜானங் இட்டா²னிட்ட²தா கம்மகாரகஸத்தஸ்ஸ வஸேன யோஜனாரஹா ஸியா. தத்த² யங் வத்தங் “குஸலகம்மஜங் அனிட்ட²ங் நாம நத்தி²”தி, ந ச வத்தங் “அகுஸலகம்மஜங் இட்ட²ங் நாம நத்தி²”தி, தேன அகுஸலகம்மஜம்பி ஸோப⁴னங் பரஸத்தானங் இட்ட²ங் அத்தீதி அனுஞ்ஞாதங் ப⁴விஸ்ஸதி, குஸலகம்மஜங் பன ஸப்பே³ஸங் இட்ட²மேவாதி.

திரச்சானகூதானங் பன கேஸஞ்சி மனுஸ்ஸரூபங் அமனாபங், யதோ தே திஸ்வாவ பலாயந்தி, மனுஸ்ஸா ச தேவதாரூபங் பஸ்ஸித்வா பா⁴யந்தி, தேஸம்பி விபாகவிஞ்ஞாணங்

தங் ரூபங் ஆரப்³ப⁴ குஸலவிபாகமேவ உப்பஜ்ஜதி, தாதி³ஸஸ்ஸ பன புஞ்ஞஸ்ஸ அபா⁴வா ந தேஸங் தத்த² அபி⁴ரதி ஹோதி. குஸலகம்மஜஸ்ஸ பன அனிட்ட²ஸ்ஸ அபா⁴வோ விய அகுஸலகம்மஜஸ்ஸ ச இட்ட²ஸ்ஸ அபா⁴வோ வத்தப்³போ³. ஹத்தி²ஆதீ³னம்பி ஹி அகுஸலகம்மஜங் மனுஸ்ஸானங் அகுஸலவிபாகஸ்ஸேவ ஆரம்மணங், குஸலகம்மஜங் பன பவத்தே ஸமுட்டி²தங் குஸலவிபாகஸ்ஸ. இட்டா²ரம்மணேன பன வோமிஸ்ஸகத்தா அப்பகங் அகுஸலகம்மஜங் பஹு³லங் அகுஸலவிபாகுப்பத்தியா காரணங் ந ப⁴விஸ்ஸதீதி ஸக்கா விஞ்ஞாதுங், விபாகங் பன ந ஸக்கா வஞ்சேதுந்தி விபாகவஸேன இட்டா²னிட்டா²ரம்மணவவத்தா²னங் ஸுட்டு² யுஜ்ஜதி. யங் பன வுத்தங் “அனிட்டா² பஞ்ச காமகுணா”தி, தங் ரூபாதி³பா⁴வஸாமஞ்ஞதோ காமகுணஸதி³ஸதாய தங்ஸதி³ஸேஸு தப்³போ³ஹாரேன வுத்தங். இட்டா²னேவ ஹி ரூபாதீ³னி “காமகுணா”தி பானியங் (ம. நி. 1.164-165, 177-178, 287; 2.155, 280; 3.57, 190; ஸங். நி. 5.30) வுத்தானி. காமகுணவிஸபா⁴கா³ வா ரூபாதீ³யோ “காமகுணா”தி வுத்தா அஸிவே ஸிவோதி வோஹாரோ விய, ஸப்³பா³னி வா இட்டா²னிட்டா²னி ரூபாதீ³னி தண்ஹாவத்து²பா⁴வதோ காமகுணா ஏவ. வுத்தஞ்ஹி “ரூபா லோகே பியரூபங் ஸாதரூப”ந்திஆதி³ (தீ³. நி. 2.400; ம. நி. 1.133). அதிஸயேன பன கமனியத்தா ஸுத்தேஸு காமகுணாதி இட்ட²ரூபாதீ³னி வுத்தானி.

வுத்தனயமேவாதி அபி⁴தே³ஸேன லக்கணதோ தூரஸந்திகங் து³ஸ்ஸிதந்தி ஆஹ “ஓகாஸதோபெத்த² உபாதா³யுபாதா³ய தூரஸந்திகதா வேதி³தப்³பா³”தி. தத்த² கித்தகதோ பட்டா²ய ரூபங் ஓகாஸவஸேன ஸந்திகே நாம, கித்தகதோ பன பட்டா²ய தூரே நாம? பகதிகதா³ய கதெ²ந்தானங் து³வாத³ஸ ஹத்தா² ஸவஹுபசாரோ நாம, தஸ்ஸ ஓரதோ ஸந்திகே, பரதோ தூரே. தத்த² ஸுகு²மரூபங் தூரே ஹொந்தங் லக்கணதோபி ஓகாஸதோபி தூரே ஹோதி, ஸந்திகே ஹொந்தங் பன ஓகாஸதோவ ஸந்திகே ஹோதி, ந லக்கணதோ. ஓளாரிகரூபங் ஸந்திகே ஹொந்தங் லக்கணதோபி ஓகாஸதோபி ஸந்திகே ஹோதி, தூரே ஹொந்தங் ஓகாஸதோவ ஹோதி, ந லக்கணதோ. “உபாதா³யுபாதா³யா”தி பன வுத்தத்தா அத்தனோ ரூபங் ஸந்திகே நாம, அந்தோகுச்சி³க³தஸ்ஸாபி பரஸ்ஸ தூரே. அந்தோகுச்சி³க³தஸ்ஸ ஸந்திகே, பஹி டி²தஸ்ஸ தூரேதி ஏவங் அந்தோகப்³ப⁴புருக²பரிவேணஸங்கா⁴ராமஸீமாகா³மகெத்தஜனபத³ரஜ்ஜஸமுத்த³சக்கவாளேஸு ததந்தோகதப³ஹிகதானங் வஸேன தூரஸந்திகதா வேதி³தப்³பா³.

497. ததே³கஜ்ஜந்தி தங் ஏகஜ்ஜங் ஏகதோ. அபி⁴ஸங்யுஹித்வாதி ஸங்ஹரித்வா, ஸமுஹங் வா கத்வா. அபி⁴ஸங்கி²பித்வாதி ஸங்கி²பித்வா ஸங்கே²பங் கத்வா. “ஸப்³பும்பி ரூபங்...பே... து³ஸ்ஸிதங் ஹோதீ”தி இமினா ரூபக²ந்த⁴ஸத்தா³னங் ஸமானாதி⁴கரணஸமாஸபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதி. தேனேவாஹ “ந ஹி ரூபதோ அஞ்ஞோ ரூபக்க²ந்தோ⁴ நாம அத்தீ”தி.

498. ராஸிபா⁴வூபக³மனேன வேத³னாக்க²ந்தா⁴த³யோதி து³ஸ்ஸிதா ஹொந்தீதி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பங்.

ஸந்ததிவஸேன, க²ணாதி³வஸேன சாதி எத்த² அத்தா⁴ஸமயவஸேன அதீதாதி³விபா⁴க³ஸ்ஸ அவசனங் ஸுகா²தி³வஸேன பி⁴ன்னாய அதீதாதி³பா⁴வவசனதோ. ந ஹி ஸுகா² ஏவ அத்தா⁴வஸேன, ஸமயவஸேன ச அதீதாதி³கா ஹோதி, ததா² து³க்கா² ஏவ, அது³க்க²மஸுகா² ஏவ ச காயிகசேதஸிகாதி³பா⁴வேன பி⁴ன்னா, தேன வேத³னாஸமுதா³யோ அத்தா⁴ஸமயவஸேன அதீதாதி³பா⁴வேன வத்தப்³பதங் அரஹதி ஸமுதா³யஸ்ஸ தேஹி பரிச்சி²ந்தி³தப்³பத்தா, வேத³னேகதே³ஸா பன க³யஹமானா ஸந்ததிக²ணேஹி பரிச்சே²தங் அரஹந்தி ததா² பரிச்சி²ந்தி³த்வா க³ஹேதப்³பதோ. ஏகஸந்ததியங் பன ஸுகா²தீ³ஸு அனேகபே⁴த³பி⁴ன்னேஸு யோ பே⁴தோ³ பரிச்சி²ந்தி³தப்³பா⁴வேன க³ஹிதோ, தஸ்ஸ ஏகப்பகாரஸ்ஸ பாகடஸ்ஸ பரிச்சே²தி³கா தங்ஸஹிதத்³வாராலம்ப³னப்பவத்தா, அவிச்சே²தே³ன

ததுப்பாத்³கேகவித⁴விஸயஸமாயோகப்பவத்தா ச ஸந்ததி ப⁴விதுங் அரஹதீதி தஸ்ஸா பே⁴தந்தரங் அனாமஸித்வா பரிச்சே²த்கபா⁴வேன க³ஹணங் கதங், லஹுபரிவத்தினோ வா அருபத⁴ம்மா பரிவத்தனேனேவ பரிச்சே²தே³ன பரிச்சிந்த³னங் அரஹந்தீதி ஸந்ததிக³ணவஸேனேவ பரிச்சே²தோ³ வுத்தோ. ஏகவித⁴விஸயஸமாயோகப்பவத்தா தி³வஸம்பி புத்த⁴ருபங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ, த⁴ம்மங் ஸுணந்தஸ்ஸ பவத்தஸத்தா⁴தி³ஸஹிதவேத³னா பச்சப்பன்னா. “புப்ப³ந்தாபரந்தமஜ்ஜத்தக³தா”தி ஏதேன ஹேதுபச்சயகிச்சவஸேன வுத்தனயங் த³ஸ்ஸேதி.

499. ஸப்யாபாரஸஉஸ்ஸாஹஸவிபாகதா குஸலாதீ³ஹி தீஹிபி ஸாதா⁴ரணாதி அஸாதா⁴ரணமேவ த³ஸ்ஸேதுங் “ஸாவஜ்ஜகிரியஹேதுதோ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸாவஜ்ஜகிரியஹேதுதோதி பாணாதிபாதாதி³காரய்ஹகிரியானிமித்ததோ. கிலேஸஸந்தாபபா⁴வதோதி கிலேஸபரிளாஹேன ஸத³ரத²பா⁴வதோ . லுபஸந்தஸபா⁴வாய குஸலாய வேத³னாய ஓளாரிகா. ஸப்யாபாரதோதி ஸாஹதோ. தேன யதா² பவத்தமானாயஸ்ஸா விபாகேன ப⁴விதப்ப³ங், ததா² பவத்திங் வத³ந்தோ விபாகுப்பாத³னயொக்யதமாஹ. ஸஉஸ்ஸாஹதோதி ஸஸத்திதோ, தேன விபாகுப்பாத³னஸமத்த²தங். ஸவிபாகதோதி விபாகஸப்பா⁴வதோ, தேன பச்சயந்தரஸமவாயேனஸ்ஸா விபாகனிப்ப³த்தனங். தீஹிபி பதே³ஹி விபாகத⁴ம்மதங்யேவ த³ஸ்ஸேதி. காயகம்மாதி³ப்யாபாரஸப்பா⁴வதோ வா ஸப்யாபாரதோ, ஜவனுஸ்ஸாஹவஸேன ஸஉஸ்ஸாஹதோ, விபாகுப்பாத³னஸமத்த²தாவஸேன ஸவிபாகதோதி ஏவமெத்த² அத்தோ² வேதி³தப்போ³. விபாகங் அனுப்பாதெந்தீபி கிரியா குஸலா விய ஸப்யாபாரா, ஸஉஸ்ஸாஹா ஏவ ச ஹோதீதி தது³ப⁴யங் அனாமஸித்வா கிரியாப்யாகதவாரே “ஸவிபாகதோ” இச்சேவ வுத்தங். ஸப்யாபாஜ்ஜ²தோதி கிலேஸதுக்கே³ன ஸதுக்க²தோ. வுத்தவிபரியாயதோதி அனவஜ்ஜகிரியஹேதுதோ, கிலேஸஸந்தாபபா⁴வதோ, அப்யாபாஜ்ஜ²தோ ச லுபஸந்தவுத்தீதி ஏவங் அகுஸலாய வுத்தவிபல்லாஸதோ. யதாயோக³ந்தி யோகானுருபங். தீஸு காரணேஸு யங் யங் யஸ்ஸா யஸ்ஸா யுஜ்ஜதி, தத³னுருபந்தி அத்தோ². குஸலாகுஸலவேத³னாஹி விபாகப்யாகதாய தீஹிபி காரணேஹி ஓளாரிகா. கிரியாப்யாகதாய ஸவிபாகதோ ஸவிபாகதாவிஸிட்ட²ஸப்யாபாரஸஉஸ்ஸாஹதோ வாதி. வுத்தபரியாயேனாதி விபாகப்யாகதா அப்யாபாரதோ , அனுஸ்ஸாஹதோ, அவிபாகதோ ச தாஹி குஸலாகுஸலவேத³னாஹி ஸுகு²மா. கிரியாப்யாகதா அவிபாகதோ, அவிபாகதாவிஸிட்ட²ஸப்யாபாரஸஉஸ்ஸாஹதோ வாதி ஏவங் குஸலாகுஸலாய வுத்தவிபல்லாஸேன. கம்மவேக³க்கித்தா ஹி கம்மபடிபி³ம்ப³பூ⁴தா ச காயகம்மாதி³ப்யாபாரவிரஹதோ நிருஸ்ஸாஹா விபாகா. ஸஉஸ்ஸாஹா ச கிரியா அவிபாகத⁴ம்மா. ஸவிபாகத⁴ம்மா ஹி ஸக³ப்பா⁴ விய ஓளாரிகாதி.

500. நிரஸ்ஸாத³தோதி அஸ்ஸாதா³பா⁴வதோ ஸுக³படிக்கே³பதோ. ஸவிப்பா²ரதோதி ஸபரிப்ப³ந்த³தோ, அனுபஸந்ததோதி அத்தோ². அபி⁴ப⁴வனதோதி அஜ்ஜொத்த²ரணதோ. ஸுகா²ய மஜ்ஜத்ததா நத்தி², உபெக்கா²ய ஸாததா. ஸந்ததாத³யோ பன ஸப்ப³த்த² ஸுகு²பெக்கா²ஸு லப்ப⁴ந்தீதி “யதாயோக³ந்தி வுத்தங். பாகடதோதி ஸுகி²தோ துக்கி²தோதி தி³ஸ்வாபி ஜானிதப்ப³த்தா விபூ⁴தபா⁴வதோ. ஸா அதுக்க³மஸுகா² வேத³னா.

501. அஸமாபன்னஸமாபன்ன-க்³ஹணேன செத்த² பூ⁴மிவஸேனாபி வேத³னானங் ஓளாரிகஸுகு²மதா வுத்தாதி வேதி³தப்பா³. இதரா ஸமாபன்னஸ்ஸ வேத³னா.

ஓக⁴னியதோதி ஓகே⁴ஹி ஆரம்மணங் கத்வா அதிக்கமிதப்ப³தோ. ததா² யோக³னியதோ, க³ந்த²னியதோ சாதி எத்தா²பி க³ந்தோ²வ க³ந்த²னங், தஸ்ஸ ஹிதங் ஆரம்மணபா⁴வேன ஸம்பந்த⁴னதோதி க³ந்த²னியங். ஏவங் நீவரணியங், உபாதா³னியஞ்ச வேதி³தப்ப³ங். ஸங்கிலேஸே நியுத்தா, ஸங்கிலேஸங் வா அரஹந்தீதி ஸங்கிலேஸிகா. ஸா அனாஸவா.

502. தத்தா²தி யதா²வுத்தாய ஓளாரிகஸு²மதாய. ஸம்பே⁴தோ³தி ஸங்கரோ. “ஓளாரிகா, ஸு²மா²”தி ச வுத்தானம்பி ஜாதிஆதி³வஸேன புன ஸு²மோளாரிகபா⁴வாபத்திதோ³ஸோ யதா² ந ஹோதி, ததா² பரிஹரிதப்³போ³. ஜாதிவஸேன ஸு²மாய வேத³னாய ஸபா⁴வபுக்³லலோகியவஸேன ஓளாரிகதங் பானிவஸேன த³ஸ்ஸேதுங் “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³ வுத்தங். ஏவங் ஸுகா²த்யோபீதி எத்த² அகுஸலா வேத³னா ஜாதிவஸேன ஓளாரிகா, ஸபா⁴வவஸேன ஸு²மா. குஸலஜ்ஜா²னஸஹக³தா ஸுகா² வேத³னா ஜாதிவஸேன ஓளாரிகா, ஸமாபன்னஸ்ஸ வேத³னாதி கத்வா புக்³லவஸேன ஸு²மாதி ஏவமாதி³னா யோஜேதப்³பா³. “ந பராமஸிதப்³போ³”தி ஏதேன ஜாதிஆத்யோ சத்தாரோ கொட்டா²ஸா அஞ்ஞமஞ்ஞங் அவோமிஸ்ஸகா ஏவ க³ஹேதப்³பா³. ஏவங் ஸம்பே⁴த³ஸ்ஸ பரிஹாரோ, ந அஞ்ஞதா²தி த³ஸ்ஸேதி. யதா² அப்யாகதமு²கே²ன, ஏவங் குஸலாகுஸலமு²கே²னபி, யதா² ச ஜாதிமு²கே²ன, ஏவங் ஸபா⁴வாதி³மு²கே²னபி த³ஸ்ஸேதப்³பந்தி இமமத்த²ங் “ஏஸ நயோ ஸப்³பத்தா²”தி அதிதி³ஸதி.

இதா³னி ஜாதிஆதி³கொட்டா²ஸேஸுபி மிதோ² அகுஸலாதீ³னங் உபாதாயுபாதாய ஓளாரிகஸு²மதங் த³ஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். “நிஸ்ஸயத³ஹனதோ³”தி இமினா தோ³ஸஸஹக³தாய பாகடங் குரூரப்பவத்திங் த³ஸ்ஸேதி. நியதாதி மிச்சத்தனியாமேன நியதா, ஆனந்தரியபா⁴வப்பத்தா கப்பதிட்ட²னகவிபாகதாய கப்பட்டி²திகா தே³வதத்தாதீ³னங் விய. அஸங்காரிகா ஸபா⁴வதிகி²ணதாய ஓளாரிகா. தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தா மஹாஸாவஜ்ஜதாய ஓளாரிகா. ஸாபி தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தா நியதா ஓளாரிகா, ததோ கப்பட்டி²திகா, ததோ அஸங்காரிகாதி திவிதா⁴பி ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா ஏகஜ்ஜ²ங் வுத்தா விஸுங் விஸுங்யேவ யோஜேதப்³பா³. தேனாஹ “இதரா ஸு²மா”தி. அவிஸேஸேனாதி தோ³ஸஸஹக³தா, லோபா⁴ஸஹக³தாதி அபே⁴தே³ன. அகுஸலா ப³ஹுவிபாகா தோ³ஸுஸ்ஸன்னதாய ஓளாரிகா. ததா² குஸலா அப்பவிபாகா. மந்த³தோ³ஸத்தா அகுஸலா அப்பவிபாகா ஸு²மா. ததா² குஸலா ப³ஹுவிபாகா.

ஓளாரிகஸு²மனிகந்திவத்து²பா⁴வதோ காமாவசராதீ³னங் ஓளாரிகஸு²மதா, லோகுத்தரா பன ஏகந்தஸு²மாவ. தத்தா²பி ச விபா⁴க³ங் பரதோ வக்க²தி. பா⁴வனாமயாபீதி பா⁴வனாமயாய பே⁴த³னேன தா³னஸ்ஸிலமயானம்பி பே⁴த³னங் நயதோ த³ஸ்ஸிதந்தி வேதி³தப்³பங். பா⁴வனாய பகு³ணப³லவகாலாதீ³ஸு கதா³சி ஞாணவிப்பயுத்தசித்தேனபி மனஸிகாரோ ஹோதீதி வுத்தங் “பா⁴வனாமயாபி து³ஹேதுகா”தி. தங்தங்பூ⁴மிவிபாககிரியாவேத³னாஸு²தி எத்த² “காமாவசரவிபாகா ஓளாரிகா, ரூபாவசரா ஸு²மா”திஆதி³னா யாவ அரஹத்த²பலா நேதப்³பங். “காமாவசரகிரியா ஓளாரிகா, ரூபாவசரகிரியா ஸு²மா”திஆதி³னா காமாவசரா ச “தா³னாகாரப்பவத்தா ஓளாரிகா, ஸீலாகாரப்பவத்தா ஸு²மா”திஆதி³னா யாவ நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனா நேதப்³பங். யதா² ச ஜாதிகொட்டா²ஸே அயங் விபா⁴கோ³, ஏவங் ஸபா⁴வகொட்டா²ஸாதீ³ஸுபீதி த³ஸ்ஸேதுங் “து³க்கா²தீ³”திஆதி³ வுத்தங்.

ஸப்³போ³ சாயங் விபா⁴கோ³ லக்க²ணஸன்னிஸ்ஸிதோ வுத்தோதி கத்வா ஆஹ “ஓகாஸவஸேன சாபீ”திஆதி³. ஸுகா²பீதி பி-ஸத்³தே³ன அது³க்க²மஸுக²ங் ஸம்பிண்டே³தி. ஸப்³பத்தா²தி ஸப்³பா³ஸு பூ⁴மீஸு. யதா²னுரூபந்தி யா யா வேத³னா யத்த² யத்த² லப்³ப⁴தி, தத³னுரூபங். வத்து²வஸேனாதி யங் வத்து²ங் ஆரப்³ப⁴ வேத³னா பவத்ததி, தஸ்ஸ வஸேனாபி. ஹீனவத்து²காதி ஹீனங் வத்து²ங் ஆரம்மணங் கத்வா கங்கு³ப⁴த்தங் பு⁴ஞ்ஜந்தஸ்ஸ வேத³னா ஹீனவத்து²கதாய ஓளாரிகா. ஸாலிமங்ஸோத³னங் பு⁴ஞ்ஜந்தஸ்ஸ பணீதவத்து²கதாய ஸு²மாதி.

503. ஆதி³னா நயேனாதி ஸப்³பங் பானிக³திங் ஆமஸதி. ஜாதிஆதி³வஸேன அஸமானகொட்டா²ஸதா விஸபா⁴க³தா. து³க்க²விபாகதாதி³வஸேன அஸதி³ஸகிச்சதா

அஸங்ஸட்ட²தா, ந அஸம்பயோகோ³. யதி³ ஸியா, தூ³ரவிபரியாயேன ஸந்திகங் ஹோதீதி ஸங்ஸட்ட²தா ஸந்திகதா ஆபஜ்ஜதி, ந ச வேத³னாய வேத³னாஸம்பயோகோ³ அத்தி². ஸந்திகபத³வண்ணனாய ச “ஸபா⁴க³தோ ச ஸரிக்க³தோ சா”தி வக்க³தீதி வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அஸதி³ஸஸபா⁴வதா அஸரிக்க³தா. ஸப்³புவாரேஸூதி ஓளாரிகஸுகு²மபே⁴தே³ வுத்தனயானுஸாரேன வத்தப்³போ³ஸு ஸப்³போ³ஸு வாரேஸு. ஜாதிஆதி³வஸேன ஸமானகொட்டா²ஸதா ஸபா⁴க³தா, து³க்க³விபாகதாதி³வஸேன பன ஸதி³ஸஸபா⁴வதா ஸரிக்க³தா. தேனாஹ “அகுஸலா பன...பே... ஸந்திகே”தி.

இதி வேத³னாக்க³ந்த⁴ஸ்ஸ அதீதாதி³விபா⁴கே³ வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

கமாதி³வினிச்ச²யகதா²வண்ணனா

504. ஏதந்தி ஏவங் அதீதாதி³விபா⁴கே³ வித்தா²ரகதா²முக²ங். ஞாணபே⁴த³த்த²ந்தி நானப்பகாரங் ஞாணப்பபே⁴த³த்த²ங். கமதோதி தே³ஸனாக்கமதோ, யேன காரணேனாயங் தே³ஸனாக்கமோ கதோ, ததோதி அத்தோ². விஸேஸதோதி பே⁴த³தோ, க²ந்து⁴பாதா³னக்க³ந்த⁴விபா⁴க³தோதி அத்தோ². அனுனாதி⁴கதோதி பஞ்சபா⁴வதோ. உபமாதோதி உபமாஹி உபமேதப்³புதோ. து³ட்ட²ப்³புதோ த்³விதா⁴தி த்³வீஹி ஆகாரேஹி ஞாணேன பஸ்ஸிதப்³புதோ. பஸ்ஸந்தஸஸத்த²ஸித்தி⁴தோதி யதா² பஸ்ஸந்தஸஸ யதா²தி⁴ப்பேதத்த²னிப்ப²த்திதோ. விபா⁴வினாதி பஞ்ஞவதா.

உப்பத்திக்கமோதி யதா²பச்சயங் உப்பஜ்ஜந்தானங் உப்பஜ்ஜனபடிபாடி. “த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பா³”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 8, 9) பட²மங் பஹாதப்³பா³ பட²மங் வுத்தா, து³தியங் பஹாதப்³பா³ து³தியங் வுத்தாதி அயங் பஹானக்கமோ. ஸீலவிஸுத்தி⁴ங் படிபஜ்ஜ சித்தவிஸுத்தி⁴ படிபஜ்ஜிதப்³பா³, ததா² ததோ பராபீதி ஆஹ “ஸீலவிஸுத்தி⁴...பே... படிபத்திக்கமோ”தி, அனுபுப்³பணீதா பூ⁴மியோ அனுபுப்³போ³ன வவத்தி²தாதி அயங் பூ⁴மிக்கமோ. “சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா”திஆதி³கோ (விப⁴. 355) ஏகக்க³ணேபி ஸதிபட்டா²னாதி³ஸம்ப⁴வதோ தே³ஸனாக்கமோ ச. தா³னகதா²த³யோ அனுபுப்³புக்கங்ஸதோ கதி²தா, உப்பத்திஆதி³வவத்தா²னாபா⁴வதோ பன தா³னாதி³னங் இத⁴ தே³ஸனாக்கமவசனங். உப்பத்திஆதி³வவத்தா²னஹேதுகதாய ஹி “பட²மங் கலலங் ஹோதீ”திஆதி³கா (ஸங். நி. 1.235; கதா². 692) தே³ஸனாபி ஸமானா உப்பத்திஆதி³கமபா⁴வேனேவ வுத்தா. யதா²வுத்தவவத்தா²னாபா⁴வேன பன அனேகேஸங் வசனானங் ஸஹபவத்தியா அஸம்ப⁴வதோ யேன கேனசி புப்³பா³பரியேன தே³ஸேதப்³புதாய தேன தேன அதி⁴ப்பாயேன தே³ஸனாமத்தஸ்ஸேவ கமோ தே³ஸனாக்கமோ து³ட்ட²ப்³போ³. புப்³பா³பரியவவத்தா²னேனாதி பட²மங் ரூபக்க³ந்தோ⁴, ததோ வேத³னாக்க³ந்தோ⁴தி ஏவங் புப்³பா³பரியவவத்தா²னேன அனுப்பத்திதோ. அப்பஹாதப்³புதோதி க²ந்தே⁴ஸு ஏகச்சானங் பஹாதப்³புதாவ நத்தி², குதோ பஹானக்கமோ. ஸதி ஹி ஸப்³போ³ஸங் பஹாதப்³புதாய பஹானக்கமேன நேஸங் தே³ஸனா ஸியா. அப்படிபஜ்ஜனீயதோதி ஸம்மாபடிபத்திவஸேன ந படிபஜ்ஜிதப்³புதோ. “சதுபூ⁴மிபரியாபன்னத்தா”தி இமினா வேத³னாதி³னங் அனியதபூ⁴மிகதங் த³ஸ்ஸேதி. நியதபூ⁴மிகானஞ்ஹி பூ⁴மிக்கமோ ஸம்ப⁴வெய்ய.

அபே⁴தே³னாதி ரூபாதி³னங் பே⁴த³ங் விபா⁴க³ங் அகத்வா ஏகஜ்ஜ²ங் பிண்ட³க்க³ஹணேன. அத்தகா³ஹபதிதந்தி அத்தகா³ஹஸங்கா²தே தி³ட்டோ²கே⁴ நிபதிதங். ஸமுஹக⁴னவினிப்³போ⁴க³த³ஸ்ஸனேனாதி ரூபதோ அரூபங் விவேசெந்தோ ரூபாரூபஸமுஹே க⁴னவினிப்³பு⁴ஜ்ஜனத³ஸ்ஸனேன. சக்கு²ஆதி³னம்பி விஸயபூ⁴தந்தி ஏகதே³ஸேன ஸமுதா³யபூ⁴தங் ரூபக்க³ந்த⁴ங் வத³தி. யா எத்த² இட்ட²ங், அனிட்ட²ஞ்ச ரூபங் ஸங்வேதே³தி, அயங் வேத³னாக்க³ந்தோ⁴தி இட்ட²னிட்ட²ரூபஸங்வேத³னிகங் வேத³னங் தே³ஸேஸீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஏவங் ஸப்³புத்த². இட்ட²மஜ்ஜ²த்த²அனிட்ட²மஜ்ஜ²த்தானம்பி

இட்டா²னிட்ட²ஸபா⁴வத்தா இட்டா²னிட்ட²க்³ஹ்ணேனேவ க³ஹ்ணங் த³ட்ட²ப³பங். ஏவந்தி யதா²வுத்தனயேன. ஸஞ்ஞாய க³ஹிதாகாரே விஸயே அபி⁴ஸங்கா²ரப்பவத்தீதி ஆஹ “ஸஞ்ஞாவஸேன அபி⁴ஸங்கா²ரகே”தி. யதா² விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபா⁴வோ பாகடோ, ந ததா² வேத³னாதீ³னந்தி ஆஹ “வேத³னாதீ³னங் நிஸ்ஸய”ந்தி. “மனோபு³பங்க³மா த⁴ம்மா (த⁴. ப. 1-2), சித்தானுபரிவத்தினோ த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 62), ச²த்³வாராதி⁴பதி ராஜா”தி (த⁴. ப. அட்ட². 2.181 ஏரகபத்த³னாக³ராஜவத்து³) வசனதோ விஞ்ஞாணங் அதி⁴பதி.

505. ரூபக்க²ந்தே⁴ “ஸாஸவங் உபாதா³னிய”ந்தி வசனங் அனாஸவானங் த⁴ம்மானங் ஸப்³பா⁴வதோ ரூபக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ தங்ஸபா⁴வதானிவத்தனத்த³ங், ந அனாஸவரூபனிவத்தனத்த³ங்.

அனாஸவாவ க²ந்தே⁴ஸு வுத்தாதி எத்த² அட்டா²னப்பயுத்தோ ஏவ-ஸத்³தோ³, அனாஸவா க²ந்தே⁴ஸ்வேவ வுத்தாதி அத்தோ². இத்⁴ பன விஸுத்³தி⁴மக்³கே³ ஸப்³பே³பேதே க²ந்தா⁴பி உபாதா³னக்க²ந்தா⁴பி.

506. ஸப்³புஸங்க²தானங் ஸபா⁴கே³ன ஏகஜ்ஜங் ஸங்க³ஹோ ஸப்³புஸங்க²தா ஸபா⁴கே³கஸங்க³ஹோ. ஸபா⁴க³ஸபா⁴வேன ஹி ஸங்க³ய்ஹமானா ஸப்³புஸங்க²தா பஞ்சக்க²ந்தா⁴ ஹொந்தி. தத்த² ரூப்பனாதி³ஸாமஞ்ஞேன ஸமானகொட்டா²ஸா ஸபா⁴கா³தி வேதி³தப்³பா³. தேஸு ஸங்க²தாபி⁴ஸங்க²ரணகிச்சங் ஆயுஹனரஸாய சேதனாய ப³லவந்தி ஸா “ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴”தி வுத்தா. அஞ்ஞே ச ரூப்பனாதி³விஸேஸலக்க²ணரஹிதா ப³ஸ்ஸாத³யோ ஸங்க²தாபி⁴ஸங்க²ரணஸாமஞ்ஞேனாதி த³ட்ட²ப³பா³, பு³ஸனாத³யோ பன ஸபா⁴வா விஸுங் க²ந்த⁴ஸத்³த³வசனியா ந ஹொந்தீதி த⁴ம்மஸபா⁴வஞ்ஞுனா ததா²க³தேன ப³ஸ்ஸக்க²ந்தா⁴த³யோ ந வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. “யே ஹி கேசி, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ஸஸ்ஸதவாதா³ ஸஸ்ஸதங் அத்தானஞ்ச லோகஞ்ச பஞ்ஞபெந்தி, ஸப்³பே³ தே இமே ஏவ பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தே⁴ நிஸ்ஸாய படிச்ச, ஏதேஸங் வா அஞ்ஞதர”ந்தி ஏவமாதி³ஸுத்தானஞ்ச வஸேன அத்தத்தனியகா³ஹஸ்ஸ ஏதப்பரமதா த³ட்ட²ப³பா³. ஏதேன ச வக்க²மானஸுத்தவஸேன ச க²ந்தே⁴ ஏவ நிஸ்ஸாய பரித்தாரம்மணாதி³வஸேன ந வத்தப்³பா³ ச தி³ட்ட² உப்பஜ்ஜதி க²ந்த⁴னிப்³பா³னவஜ்ஜஸ்ஸ ஸபா⁴வத்⁴ம்மஸ்ஸ அபா⁴வதோதி வுத்தங் ஹொதி. ரூபந்தி ரூப்பனஸபா⁴வங் த⁴ம்மஜாதமாஹ. வேத³னந்திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. “ஸீலக்க²ந்தோ⁴ ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴”திஆதி³ (தீ³. நி. 3.355) வசனதோ அஞ்ஞேஸஞ்ச க²ந்த⁴ஸத்³த³வசனியானங் ஸீலக்க²ந்தா⁴தீ³னங் ஸப்³பா⁴வதோ ந பஞ்சேவாதி சோத³னங் நிவத்தேதுமாஹ “அஞ்ஞேஸங் தத³வரோத⁴தோ”தி.

507. பவத்திட்டா²னபு⁴தங் வஸனட்டா²னங் விய ஹொதீதி வுத்தங் “நிவாஸட்டா²னதோ”தி. து³க்க²து³க்க²விபரிணாமது³க்க²ஸங்கா²ரது³க்க²தாவஸேன வேத³னாய ஆபா³த்⁴கத்தங் த³ட்ட²ப³பங். ராகா³தி³ஸம்பயுத்தஸ்ஸ விபரிணாமாதி³து³க்க²ஸ்ஸ இத்தி³புரிஸாதி³ஆகாரகா³ஹிகா தங்தங்ஸங்கப்பமூலபு⁴தா ஸஞ்ஞா ஸமுட்டா²னங். பித்தாதி³ விய ரோக³ஸ்ஸ ஆஸன்னகாரணங் ஸமுட்டா²னங். உதுபோ⁴ஜனவிஸமதாவிஸமபரிஹாராதி³ விய மூலகாரணங் நிதா³னங். சித்தஸ்ஸ அங்க³பு⁴தா சேதஸிகாதி விஞ்ஞாணங் கி³லானுபமங் வுத்தங். குட்ட²ரோக³வதோ ஸினிய்ஹனங் தஸ்ஸ பி⁴ய்யோபா⁴வாய விய பா³லஸ்ஸ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராதி³வஸேன பவத்தி வேத³னாது³க்க²வஹா அஸப்பாயஸேவனஸதி³ஸீ. வேத³னத்தாயாதி வேத³னாஸபா⁴வத்த³ங், வேத³னத்தலாபா⁴யாதி அத்தோ². காரணட்டா²னதாய, போ⁴ஜனாதா⁴ரதாய ச சாரக³பமங், பா⁴ஜனாபமஞ்ச ரூபங். ஸுப்³புஸஞ்ஞாதி³வஸேன வேத³னாகாரணஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வதோ, வேத³னாபோ⁴ஜனஸ்ஸ சா³தா³பனதோ ச அபராதா⁴பமா, ப்³யஞ்ஜனாபமா ச ஸஞ்ஞா. வேத³னாஹேதுதோ காரணகாரக³பமோ, பரிவேஸக³பமோ ச ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴. ப⁴த்தகாரோ ஏவ

யேபு⁴ய்யேன பரிவிஸதீதி பரிவேஸகக்³ஹணங். வேத³னாய விபா³தி⁴தப்³தோ, அனுக்³ஹேதப்³தோ ச அபராதி⁴கூபமங், பு⁴ஞ்ஜகூபமஞ்ச விஞ்ஞாணங் வுத்தங்.

508. “பஞ்ச வத⁴கா பச்சத்தி²கா உக்கித்தாஸிகாதி கோ², பி⁴க்கவே, பஞ்சன்னேதங் உபாதா³னக்க²ந்தா⁴னங் அதி⁴வசன²ந்தி ஆஸீவிஸுபமே (ஸங். நி. 4.238) வத⁴காதி வுத்தா, “பா⁴ரோதி கோ², பி⁴க்கவே, பஞ்சன்னேதங் உபாதா³னக்க²ந்தா⁴னங் அதி⁴வசன²ந்தி பா⁴ரஸுத்தே (ஸங். நி. 3.22) பா⁴ராதி, “அதீதம்பாஹங் அத்³தா⁴னங் ஏவமேவ ரூபேன க²ஜ்ஜிங், ஸெய்யதா²பி ஏதரஹி பச்சப்பன்னேன ரூபேன க²ஜ்ஜாமி. அஹஞ்சேவ கோ² பன அனாக³தங் ரூபங் அபி⁴னந்தெ³ய்யங், அனாக³தம்பாஹங் அத்³தா⁴னங் ஏவமேவ ரூபேன க²ஜ்ஜெய்யங், ஸெய்யதா²பி...பே... க²ஜ்ஜாமீ²திஆதி³னா (ஸங். நி. 3.79) க²ஜ்ஜனீயபரியாயே கா²த³காதி, “ஸோ அனிச்சங் ரூபங் ‘அனிச்சங் ரூப’ந்தி யதா²பு⁴தங் நப்பஜானாதீ²திஆதி³னா (ஸங். நி. 3.85) யமகஸுத்தே அனிச்சாதி³காதி. யதி³பி “இத⁴ பன ஸப்³பே³பேதே ஏகஜ்ஜங் கத்வா க²ந்தா⁴தி அதி⁴ப்பேதா²தி வுத்தங், பா³ஹுல்லேன பன உபாதா³னக்க²ந்தா⁴னங் தத³ந்தோக²தா⁴னங் தட்ட²ப³தா வேதி³தப்³பா³. விபஸ்ஸனாய பு⁴மிவிசாரோ ஹேஸோதி.

பே²ணபிண்டோ³ வியாதிஆதீ³ஸு ரூபாதீ³னங் ஏவங் பே²ணபிண்டா³தி³ஸதி³ஸதா தட்ட²ப³பா³, யதா² பே²ணபிண்டோ³ நிஸ்ஸாரோ பரிது³ப³லோ அக³ய்ஹுபகோ³; க³ஹிதோபி கிஞ்சி அத்த²ங் ந ஸாதே⁴தி, சி²த்தா³வசித்தோ³ அனேகஸந்தி⁴ஸங்க⁴டிதோ ப³ஹுனங் பாணகானங் ஆவாஸோ அனுபு³பு³பசிதோ ஸப்³பாவத்த²னிபாதீ² அவஸ்ஸங்பே⁴தீ³, ஏவங் ரூபம்பி நிச்சஸாராதி³விரஹதோ நிஸ்ஸாரங் பெக்³கு³ விய, ஸுக²ப⁴ஞ்ஜனீயதோ து³ப³புலங், நிச்சந்தி வா து⁴வந்தி வா அஹந்தி வா மமந்தி வா ந க³ஹேதப்³பங், க³ஹிதம்பி ததா² ந ஹோதி, ப³ஹுசித்த³ங் அஸீதிஸதஸந்தி⁴ஸங்க⁴டிதங் அனேககிமிகுலாவாஸங் கலலாதி³வஸேன அனுபு³பு³பசிதங் கலலகாலதோ பட்டா²ய ஸப்³பா³ஸுபி அவத்தா²ஸு வினஸ்ஸதி, அவஸ்ஸமேவ ச பி⁴ஜ்ஜதி. அட்ட²கதா²யங் (ஸங். நி. அட்ட². 2.3.95; விப⁴. அட்ட². 26 கமாதி³வினிச்ச²யகதா²) பன பரிமத்த³னாஸஹனமேவ உபமூபமெய்யஸம்ப³ந்தோ⁴ வுத்தோ.

யதா² பு³பு³ளோ நிஸ்ஸாரோ பரிது³ப³லோ அக³ய்ஹுபகோ³, க³ஹிதோபி ந கிஞ்சி அத்த²ங் ஸாதே⁴தி, ந சிரட்டி²திகோ, ததா² வேத³னாபி. யதா² ச பு³பு³ளோ, உத³கதலங், உத³கபி³ந்துங், உத³கஜல்லிகங் ஸங்கட்³டி⁴த்வா புடங் கத்வா க³ஹணவாதஞ்சாதி சத்தாரி காரணானி படிச்ச ஜாயதி, ஏவங் வேத³னாபி வத்து²ங், ஆரம்மணங், கிலேஸஜல்லங், ப²ஸ்ஸஸங்க⁴ட்டனஞ்சாதி சத்தாரி காரணானி படிச்ச உப்பஜ்ஜதி. யதா² ஹி உத³கதலே பி³ந்து³னிபாதஜனிதோ வாதோ உத³கஜல்லிகஸங்க²தங் உத³கலஸிகங் ஸங்கட்³டி⁴த்வா புடங் கத்வா பு³பு³ளங் நாம கரோதி, ஏவங் வத்து²மஹி ஆரம்மணாபாத³க³மனஜனிதோ ப²ஸ்ஸோ அனுபச்சி³ன்னங் கிலேஸஜல்லங் ஸஹகாரீபச்சயபா⁴வேன ஸங்கட்³டி⁴த்வா வேத³னங் நாம கரோதி. இத³ஞ்ச கிலேஸேஹி மூலகாரணபு⁴தேஹி, ஆரம்மணஸ்ஸாத³னபு⁴தேஹி ச நிப்³புத்தங் வட்டக³தங் வேத³னங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். உக்கட்ட²பரிச்சே²தே³ன வா சத்தாரோ பச்சயா வுத்தா, ஊனேஹிபி பன உப்பஜ்ஜதேவ. இத⁴ முஹுத்தரமணீயதா உபமோபமெய்யஸம்ப³ந்தோ⁴ வுத்தோ.

யதா² பன மரீசிகா அஸாரா அக³ய்ஹுபகா³. ந ஹி தங் க³ஹேதவா பாதுங் வா நஹாயிதுங் வா பா⁴ஜனங் வா பூரேதுங் ஸக்கா, ஏவங் ஸஞ்ஞாபி அஸாரா அக³ய்ஹுபகா³. யதா² ச மரீசிகா விப்பந்த³மானா ஸஞ்ஜாதாமிவேகா³ விய காயந்தீ² மஹாஜனங் விப்பலம்பே³தி, ஏவங் ஸஞ்ஞாபி “நீலங் பீதங் தீக⁴ங் ரஸ்ஸ”ந்திஆதி³னா ஆரம்மணே பவத்தமானா ஸபா⁴வமத்தே அட்ட²த்வா “ஸுப⁴ங் ஸுக²ங் நிச்ச”ந்திஆதி³மிச்சா²கா³ஹஸ்ஸ காரணபா⁴வேன லோகங் விப்பலம்பே³தி.

யதா² கதலிக்கந்தோ⁴ அஸாரோ அக்ய்ஹுபகோ³. ந ஹி தங் க்ஹெத்வா கோ³பானஸீஆதி³னங் அத்தா²ய உபனேதுங் ஸக்கா, உபனிதம்பி ததா² ந ஹோதி, ப்ஹுவட்டிஸமோதா⁴னோ ச ஹோதி, ஏவங் ஸங்கா²ரக்கந்தோ⁴பி அஸாரோ அக்ய்ஹுபகோ³. ந ஹி தங் நிச்சாதி³வஸேன க்ஹேதுங் ஸக்கா, க்ஹிதம்பி ததா² ந ஹோதி, ப்ஹுத⁴ம்மஸமோதா⁴னோ ச. அஞ்ஞதே³வ ஹி ப்ஸ்ஸஸ்ஸ லக்கணங், அஞ்ஞங் சேதனாதீ³னங், தே பன ஸப்³பே³ ஸமோதா⁴னெத்வா ஸங்கா²ரக்கந்தோ⁴தி வுச்சதி.

யதா² ச மாயா அஸாரா அக்ய்ஹுபகா³. ந ஹி தங் க்ஹெத்வா கிஞ்சி அத்த²ங் கிச்சங் ஸாதே⁴துங் ஸக்கா, இத்தரா லஹுபச்சபட்டா²னா அமணிஆதி³மேவ மணிஆதி³ருபேன த்ஸ்ஸெந்தீ மஹாஜனங் வஞ்சேதி, ஏவங் விஞ்ஞாணம்பி அஸாரங் இத்தரங் லஹுபச்சபட்டா²னங், தேனேவ சித்தேன ஆகச்சந்தங் விய, கச்சந்தங் விய, டி²தங் விய, நிஸின்னங் விய ச கத்வா கா³ஹாபேதி, அஞ்ஞதே³வ சித்தங் ஆகமனே, அஞ்ஞங் கமனாதீ³ஸூதி. ஏவங் விஞ்ஞாணங் மாயாஸதி³ஸங்.

பஞ்சபி உபாதா³னக்கந்தா⁴ அஸுபா⁴தி³ஸபா⁴வா ஏவ ஸங்கிலேஸாஸூசிவத்து²பா⁴வாதி³தோதி அஸுபா⁴தி³தோ தட்ட²ப்³பா³ ஏவ, ததா²பி கத்த²சி கோசி விஸேஸோ ஸுக்க்³ஹணியோ ஹோதீதி ஆஹ “விஸேஸதோ சா”திஆதி³. தத்த² சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா சதுவிபல்லாஸப்பஹானகராதி தேஸங் கோ³சரபா⁴வேன ரூபக்கந்தா⁴தி³ஸு அஸுபா⁴தி³பா⁴வேன தட்ட²ப்³பா³தா வுத்தா.

509. கந்தே⁴ஹி ந விஹஞ்ஞதி பரிவிதி³தஸபா⁴வத்தா. விபஸ்ஸகோபி தேஸங் விபத்தியங் ந துக்கமாபஜ்ஜதி, கீணாஸவேஸு பன வத்தப்³மேவ நத்தி². தே ஹி ஆயதிம்பி கந்தே⁴ஹி ந பா³தி⁴யந்தீதி.

கபளீகாராஹாரங் பரிஜானாதீதி “ஆஹாரஸமுதயா ரூபஸமுதயோ”தி (ஸங். நி. 3.56,57) வசனதோ அஜ்ஜத்திகரூபே சந்த்³ராகங் பஜஹந்தோ தஸ்ஸ ஸமுதயபூ⁴தே கபளீகாராஹாரேபி சந்த்³ராகங் பஜஹதீதி அத்தோ². அயங் பஹானபரிஞ்ஞா. அஜ்ஜத்திகரூபங் பன பரிக்க்³ணஹந்தோ தஸ்ஸ பச்சயபூ⁴தங் கபளீகாராஹாரங் பரிக்க்³ணஹாதீதி ஞாதபரிஞ்ஞா. தஸ்ஸ ச உதயப்³யானுபஸ்ஸீ ஹோதீதி தீரணபரிஞ்ஞா ச யோஜேதப்³பா³. ஏவங் பரிஞ்ஞத்தயே ஸிஜ்ஜந்தே இமே விபல்லாஸாதயோ வித⁴மீயந்தி ஏவாதி ஆஹ “அஸுபே⁴ ஸுப⁴ந்தி விபல்லாஸங் பஜஹதீ”திஆதி³. தத்த² காமராக³பூ⁴தங் அபி⁴ஜ்ஜங் ஸந்தா⁴யாஹ “அபி⁴ஜ்ஜாகாயகந்த”ந்தி. அஸுபா⁴னுபஸ்ஸனாய ஹி காமராகப்பஹானங் ஹோதி, காமராகமுகேன வா ஸப்ப³லோப⁴ப்பஹானங் வததி. ந உபாதி³யதி ந க்ணஹதி ந உப்பாதே³தி.

“ப்ஸ்ஸபச்சயா வேதனா”தி (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.39; மஹாவ. 1; உதா³. 1; நெத்தி. 24) வுத்தத்தா “வேதனாய சந்த்³ராகங் பஜஹந்தோ தஸ்ஸா பச்சயபூ⁴தே ப்ஸ்ஸாஹாரேபி சந்த்³ராகங் பஜஹதீ”திஆதி³னா ஆஹாரபரிஜானநே வுத்தனயேன ப்ஸ்ஸபரிஜானநங் யோஜேதப்³பங். வேதனாய துக்கதோ த்ஸ்ஸனேன தத்த² ஸுகந்தி விபல்லாஸங் பஜஹதி. ஸுகத்தமேவ ப⁴வபத்தனா ஹோதீதி வேதனாய தண்ஹங் பஜஹந்தோ ப⁴வோக⁴ங் உத்தரதி. ததோ ஏவ ப⁴வயோகேன விஸங்யஜ்ஜதி. ப⁴வாஸவேன ச அனாஸவோ ஹோதி, ஸப்ப³வேதனங் துக்கதோ பஸ்ஸந்தோ அத்தனோ பரேன அபுப்³பங் துக்கங் உப்பாதி³தங், ஸுகங் வா வினாஸிதங் ந சிந்தேதி, ததோ “அனத்த²ங் மே அசரீ”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1237; விப⁴. 909) ஆகா⁴தவத்து²ப்பஹானதோ ப்யாபாதகாயகந்த²ங் பி⁴ந்ததி. “ஸுகப்³ஹுலே ஸுகதிப⁴வே ஸுத்தீ⁴”தி அக்க்ஹெத்வா கோ³ஸீலகோவதாதீ³ஹி ஸுத்தி⁴ங் பராமஸந்தோ ஸுகபத்தனாவஸேனேவ பராமஸதீதி வேதனாய தண்ஹங் பஜஹந்தோபி ஸீலப்ப³துபாதா³னங் ந உபாதி³யதி.

மனோஸஞ்சேதனா ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴, ஸஞ்ஞா பன தங்ஸம்பயுத்தாதி
 ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரே அனத்ததோ பஸ்ஸந்தோ மனோஸஞ்சேதனாய ச²ந்த³ராக³ங் பஜஹதி, தஞ்ச
 பரிக்³க்³ணஹாதி, தீரேதி சாதி “ஸஞ்ஞங் ஸங்கா²ரே...பே... பரிஜானாதீ”தி வுத்தங்.
 ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரே அனத்தாதி பஸ்ஸந்தோ அத்ததி³ட்டி²மூலகத்தா ஸப்³ப³தி³ட்டி²னங்
 அத்ததி³ட்டி²ங் விய ஸப்³ப³தி³ட்டி²யோபி வித⁴மதீதி த³ஸ்ஸெந்தோ “தி³ட்டோ²க⁴ங் உத்தரதி...
 பே... அத்தவாது³பாதா³னங் ந உபாதி³யதீ”தி ஆஹ.

விஞ்ஞாணங் அனிச்சதோ பஸ்ஸந்தோ அனிச்சானுபஸ்ஸனாமுகே²ன திஸ்ஸோபி
 அனுபஸ்ஸனா உஸ்ஸுக்கந்தோ தீஹிபி பரிஞ்ஞாஹி விஞ்ஞாணாஹாரங் பரிஜானாதி.
 விஸேஸதோ பனெத்த² அனிச்சே நிச்சந்தி விபல்லாஸங் பஜஹதி. தத்த²
 நிச்சக்³கா³ஹபா³ஹுல்லதோ அவிஜ்ஜாய விஞ்ஞாணே க⁴னக³ஹணங் ஹோதீதி
 க⁴னவினிப்³போ⁴க³ங் கத்வா தங் அனிச்சதோ பஸ்ஸந்தோ அவிஜ்ஜோக⁴ங் உத்தரதி. ததோ
 ஏவ அவிஜ்ஜாயோகே³ன விஸங்யுத்தோ அவிஜ்ஜாஸவேன அனாஸவோ ச ஹோதி.
 மோஹப³லேனேவ ஸீலப்³ப³தபராமஸனங் ஹோதீதி தங் பஜஹந்தோ
 “ஸீலப்³ப³தபராமாஸகாயக³ந்த²ங் பி⁴ந்த³தி.

“யஞ்ச கோ² இத³ங், பி⁴க்க²வே, வுச்சதி சித்தங் இதிபி, மனோ இதிபி, விஞ்ஞாணங்
 இதிபி, தத்ராஸ்ஸுதவா புது²ஜ்ஜனோ நாலங் நிப்³பி³ந்தி³துங், நாலங் விரஜ்ஜிதுங், நாலங்
 விமுச்சிதுங். தங் கிஸ்ஸ ஹேது? தீ³க⁴ரத்தங் ஹேதங், பி⁴க்க²வே, அஸ்ஸுதவதோ
 புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ அஜ்ஜோ²ஸிதங் மமாயிதங் பராமட்ட²ங் ‘ஏதங் மம, ஏஸோஹமஸ்மி,
 ஏஸோ மே அத்தா’”திஆதி³ (ஸங். நி. 2.62) -

வசனதோ யதா² விஞ்ஞாணங் நிச்சதோ பஸ்ஸந்தோ தி³ட்டு²பாதா³னங் உபாதி³யதி, ஏவங்
 தங் அனிச்சதோ பஸ்ஸந்தோ தி³ட்டு²பாதா³னங் ந உபாதி³யதீதி.

ஏவங் மஹானிஸங்ஸந்தி வுத்தப்பகாரேன
 விபல்லாஸாதி³ஸகலஸங்கிலேஸவித⁴மனுபாயபா⁴வதோ ஏவங் விபுலுத³யங்.
 வத⁴காதி³வஸேனாதி உக்கி²த்தாஸிகவத⁴காதி³வஸேன. பஸ்ஸெய்யாதி ஞாணத³ஸ்ஸனேன
 பச்சக்க²தோ பஸ்ஸெய்ய.

க²ந்த⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.
 இதி சுத்³த³ஸமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

15. ஆயதனதா⁴துனித்³தே³ஸவண்ணனா

ஆயதனவித்தா²ரகதா²வண்ணனா

510. “க²ந்தா⁴யதனா”திஆதி³னா ஹெட்டா² உத்³தி³ட்டா²னி பது³த்தா⁴ரவஸேன
“ஆயதனானி”தி வத்வா க³ண்பரிச்சே²தே³னாஹ “த்³வாத³ஸாயதனானி”தி. தத்த² வத்தப்³பங்
பரதோ ஸயமேவ வக்க²தி. சக்கா²யதனந்திஆதி³ நேஸங் ஸருபத³ஸ்ஸனங்.

அத்தோ² நாம ஸத்³தத்தோ², பா⁴வத்தோ² பன லக்க²ணமேவ. ஸோ பன ஸத்³தத்தோ²
து³விதோ⁴ - அஸாதா⁴ரணோ ஸாதா⁴ரணோதி. தத்த² அஸாதா⁴ரணோ
சக்கா²தி³ஸத்³தத்தோ², ஸாதா⁴ரணோ ஆயதனஸத்³தத்தோ² த்³வாத³ஸன்னம்பி ஸமானத்தா.

தேஸு அஸாதா⁴ரணங் தாவ த³ஸ்ஸெந்தோ “விஸேஸதோ தாவா”திஆதி³மாஹ. தத்த²
விஸேஸதோதி விஸேஸத்த²தோ, சக்கா²தி³ஸத்³தத்த²தோதி அத்தோ². அஸ்ஸாதே³தீதி
சக்க²தி-ஸத்³தோ³ “மது⁴ங் சக்க²தி, ப்³யஞ்ஜனங் சக்க²தி”தி ரஸஸாயனத்தோ² அத்தீ²தி தஸ்ஸ
வஸேன அத்த²ங் வத³தி. “சக்கு²ங் கோ² பன, மாக³ண்டி³ய, ரூபாராமங் ரூபரதங்
ரூபஸம்முதி³த”ந்தி (ம. நி. 2.209) வசனதோ சக்கு² ரூபங் அஸ்ஸாதே³தி. ஸதிபி ஸோதாதீ³னங்
ஸத்³தாராமதாதி³பா⁴வே யோ “யங் சக்கு² சதுன்னங் மஹாபூ⁴தானங் உபாதா³ய
பஸாதோ³”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 597) பானியங்,
“ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹபூ⁴தப்பஸாத³லக்க²ண”ந்திஆதி³னா (த⁴. ஸ. அட்ட². 600; விஸுத்³தி⁴.
2.433) அட்ட²கதா²யஞ்ச வத்தோ அத்த²விஸேஸோ, தத்தே²வ நிருள்ஹத்தா சக்கு²ம்ஹி ஏவ
சக்கு²ஸத்³தோ³ பவத்ததி க³வாதீ³ஸு கோ²ஸத்³தா³தி³ வியாதி த³ட்ட²ப்³பங்.

விபா⁴வேதி சாதி ஸத்³த³லக்க²ணஸித்³த⁴ஸ்ஸ சக்க²தி-ஸத்³த³ஸ்ஸ வஸேன அத்த²ங்
வத³தி. சக்க²தீதி ஹி ஆசிக்க²தி, அபி⁴ப்³யத்தங் வத³தீதி அத்தோ². நெத்தஸ்ஸ ச வத³ந்தஸ்ஸ
விய ஸமவிஸமவிபா⁴வனமேவ ஆசிக்க²னந்தி கத்வா ஆஹ “விபா⁴வேதி சாதி அத்தோ²”தி,
அனேகத்த²த்தா வா தா⁴தூனங் விபா⁴வனத்த²தா ச சக்க²தி-ஸத்³த³ஸ்ஸ த³ட்ட²ப்³பா³.
ரத்தது³ட்டா²தி³காலேஸு ககண்டகரூபங் விய, உத்³த³ரூபங் விய ச வண்ணவிகாரங்
ஆபஜ்ஜமானங் ரூபங் ஹத³யங்க³தபா⁴வங் ரூபயதி ரூபமிவ பகாஸங் கரோதி,
ஸவிக்³ஹமிவ கத்வா த³ஸ்ஸேதீதி அத்தோ². வித்தா²ரணங் வா ரூபஸத்³த³ஸ்ஸ அத்தோ²,
வித்தா²ரணஞ்ச பகாஸனமேவாதி ஆஹ “பகாஸேதீதி அத்தோ²”தி. அனேகத்த²த்தா வா
தா⁴தூனங் பகாஸனத்தோ² ஏவ ரூபஸத்³தோ³ த³ட்ட²ப்³போ³. வண்ணவாசகஸ்ஸ
ரூபஸத்³த³ஸ்ஸ ரூபயதீதி நிப்³பசனங், ரூபக்க²ந்த⁴வாசகஸ்ஸ ரூப்பதீதி அயங் விஸேஸோ.
உதா³ஹரீயதீதி வச்சதீதி அத்தே² வசனஸத்³தோ³ ஏவ க³ஹிதோ ஸியா, ந ச வசனஸத்³தோ³
ஏவெத்த² ஸத்³தோ³, அத² கோ² ஸப்³போ³பி ஸோதவிஞ்ஞய்யோதி. ஸப்பதீதி ஸகேஹி
பச்சயேஹி ஸப்பீயதி, ஸோதவிஞ்ஞய்யபா⁴வங் க³மீயதீதி அத்தோ².

ஸுசயதீதி அத்தனோ வத்து²ங் அபாகடங் க³ந்த⁴வஸேன “இத³ங் ஸுக³ந்த⁴ங்,
து³க்க³ந்த⁴”ந்தி பகாஸேதி, படிச்சன்னங் வா புப்பா²தி³வத்து²ங் “எத்த² புப்ப²மத்தி²,
சம்பகாதி³ப²லமத்தி², அம்பா³தீ³”தி பேஸுஞ்ஞங் கரொந்தங் விய ஹோதீதி அத்தோ².
ரஸக்³ஹணமூலகத்தா அஜ்ஜோ²ஹரணஸ்ஸ ஜீவிதஹேதும்ஹி ஆஹாரரஸே நின்னதாய
ஜீவிதங் அவ்ஹயதீதி ஜிவ்ஹா நிருத்திலக்க²ணேன. குச்சி²தானங் ஸாஸவத⁴ம்மானங்
ஆயோதி விஸேஸேன காயோ வத்தோ அனுத்தரியஹேதுபா⁴வங் அனாகச்ச²ந்தேஸு
காமராக³னிதா³னகம்மஜனிதேஸு, காமராக³ஸ்ஸ ச விஸேஸபச்சயேஸு
கா⁴னஜிவ்ஹாகாயேஸு காயஸ்ஸ விஸேஸதரஸாஸவபச்சயத்தா. தேன ஹி
பொ²ட்ட²ப்³புஸுக²ங் அஸ்ஸாதெ³ந்தா ஸத்தா மேது²னம்பி ஸேவந்தி. உப்பத்திதே³ஸோதி
உப்பத்திட்டா²னந்தி அத்தோ², காயிந்த³ரியவத்து²கா வா சத்தாரோ க³ந்தா⁴

புலவகாமாஸவாதி³ஹேதுபா⁴வதோ விஸேஸேன ஸாஸவாதி வுத்தாதி தேஸங்
உப்பத்திட்டா²னந்தி அத்தோ².

முனாதீதி நாளியா மினமானோ விய, மஹாதுலாய தா⁴ரயமானோ விய ச ஆரம்மணங்
விஜானாதீதி அத்தோ². மனதே இதி வா மனோ, தங் தங் ஆரம்மணங் பரிச்சே²த³வஸேன
ஜானாதீதி வுத்தங் ஹோதி. அத்தனோ லக்க²ணங் தா⁴ரெந்தீதி யே விஸேஸலக்க²ணேன
ஆயதனஸத்³த³பரா வத்தப்³பா³, தே சக்கா²த³யோ ததா² வுத்தாதி ததோ அஞ்ஞே
மனோகோ³சரபு⁴தா த⁴ம்மா ஸாமஞ்ஞலக்க²ணேனேவ ஏகாயதனபா⁴வங் உபனெத்வா வுத்தா.
யதா² ஹி ஓளாரிகவத்தா²ரம்மணமனநஸங்கா²தேஹி விஸயவிஸயீபா⁴வேஹி புரிமானி
பாகடானி, ததா² அபாகடா ச அஞ்ஞே மனோகோ³சரா ந அத்தனோ ஸபா⁴வங் ந தா⁴ரெந்தீதி
இமஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ தீ³பனத்தோ² த⁴ம்மஸத்³தோ³. தா⁴ரீயந்தி ஸாமஞ்ஞருபேன
அவதா⁴ரீயந்தீதி வா த⁴ம்மா. யதா² ஹி ரூபாத³யோ சக்²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி
அஸாதா⁴ரணதோ ஏவ யதா²ஸகங் ஸபா⁴வதோ விஞ்ஞாயந்தி, ந ஏவமேதே, ஏதே பன
அனேகத⁴ம்மபா⁴வதோ, ஸாதா⁴ரணதோ, ஸபா⁴வஸாமஞ்ஞதோபி மனஸா விஞ்ஞாயந்தீதி.

511. ஸேன ஸேனாதி ஸகேன ஸகேன. உட்ட²ஹந்தீதி உட்டா²னங் கரொந்தி. வாயமந்தீதி
உஸ்ஸஹந்தி, அத்தனோ கிச்சங் கரொந்திச்சேவ அத்தோ². இமஸ்மிங் ச அத்தே² ஆயதந்தி
எத்தா²தி ஆயதனானீதி அதி⁴கரணத்தோ² ஆயதனஸத்³தோ³, து³தியத்தியேஸு கத்துஅத்தோ².
தே சாதி சித்தசேதஸிகே த⁴ம்மே. தே ஹி தங்தங்³வாராரம்மணேஸு அயந்தி கச்ச²ந்தி
பவத்தந்தீதி ஆயா. வித்தா²ரெந்தீதி புப்³பே³ அனுப்பன்னத்தா லீனானி அபாகடானி புப்³பந்ததோ
உத்³த⁴ங் பத்த²ரெந்தி பாகடானி கரொந்தி, உப்பாதெ³ந்தீதி அத்தோ². இது³ஞ்ச ஸங்ஸாரது³க்க²ங்.
ந நிவத்ததீதி அனுப்பாத³னிரோத⁴வஸேன ந நிருஜ்ஜதி. ஆயதனங் ஆயதனந்தி
ஆமேடி³தவசனங் அஸ்ஸா ஸமஞ்ஞாய சக்கா²தீ³ஸு நிருஹ்பா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங்.

512. ஏவங் அவயவபே⁴த³வஸேன ஆயதனஸத்³த³ஸ்ஸ அத்த²ங் வத்வா இதா³னி தத்த²
பரியாயதோபி த³ஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். ஸாது⁴ப²லப⁴ரிததாய,
அபரிஸ்ஸயதாய ச மனோரம்மே.

தத்த² நிவஸந்தீதி நிவஸந்தா விய ஹொந்தி. தேனாஹ “ததா³யத்தவுத்திதாயா”தி. யத்த²
ஸுவண்ணரதனாதீ³னி நிவுத்தா²னி விய ஆகிண்ணானி திட்ட²ந்தி, ஸோ பதே³ஸோ தேஸங்
ஆகரோ, ஏவங் சித்தசேதஸிகா சக்கா²தீ³ஸுதி தே தேஸங் ஆகரோதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ
“சக்கா²தீ³ஸு ச...பே... ஆகரோ”தி. தன்னிஸ்ஸிதத்தாதி எத்த² மனோ மனோவிஞ்ஞாணாதீ³னங்
சித்தசேதஸிகானங் நிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹோதீதி தஸ்ஸ தேஸங் த்வாரபா⁴வோ
நிஸ்ஸயபா⁴வோதி துட்ட²ப்³போ³. அஹுத்வா ஏவ பச்சயஸாமக்கி³வஸேன உப்பஜ்ஜந்தாபி
சித்தசேதஸிகா அனேகே ஏகஜ்ஜ²ங் தத்த² லப்³ப⁴மானா ஸமோஸடா விய ஹொந்தீதி வுத்தங்
“வத்து²த்வாராரம்மணவஸேன ஸமோஸரணதோ”தி. ந ஹி த⁴ம்மானங் அனாக³தத்³தே⁴
விஜ்ஜமானதாலேஸோபி அத்தி². தேனாஹ “புஞ்ஜோ நத்தி² அனாக³தே”தி (மஹானி. 10).
தத்தே²வ உப்பத்திதோதி தேஸு சக்கா²தீ³ஸு ஏவ உப்பத்திதோ. உப்பத்தியா பச்சயபு⁴தே
சக்கா²தீ³கே உப்பத்திட்டா²னங் விய கத்வா உபசாரவஸேன வுத்தங். ந ஹி அருபத⁴ம்மானங்
நிப்பரியாயதோ உப்பத்திதே³ஸோ நாம அத்தி². யத³க்கே³ன வா தே தேஸங்
நிஸ்ஸயாரம்மணபு⁴தா, தத³க்கே³ன ஸஞ்ஜாதிதே³ஸோ. ந ஹி பச்சயபா⁴வமந்தரேன
ரூபத⁴ம்மானம்பி ஆதா⁴ராதெ⁴ய்யபா⁴வோ அத்தி². தேனாஹ
“நிஸ்ஸயாரம்மணபா⁴வேனா”தி. ப்யதிரேகபதா⁴னதாய காரணலக்க²ணஸ்ஸ “தேஸங்
அபா⁴வே அபா⁴வதோ” இச்சேவாஹ, ந “பா⁴வே பா⁴வதோ”தி.

யதா²வுத்தேனத்தே²னாதி “சக்க²தீ”திஆதி³னா, “ஆயதனதோ ஆயானங் தனநதோ”திஆதி³னா,
“நிவாஸட்டா²ன”ந்திஆதி³னா ச வுத்தப்பகாரேன அத்தே²ன. த⁴ம்மாயதனபரியாபன்னானங்

த⁴ம்மானங் ப³ஹுபா⁴வதோ யேபு⁴ய்யேன ச தே ப³ஹு ஏவ ஹுத்வா கிச்சகராதி “த⁴ம்மா ச தே ஆயதனஞ்சா”தி ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோ.

513. ததா² ததா² லக்கி²தப்³பு³தோ லக்கீ²யதி ஏதேனாதி வா லக்க²ணங், ஸபா⁴வோ.

தாவபா⁴வதோதி தத்தகதோ, தேன அனூனாதி⁴கபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதி. தத்த² து³வாத³ஸாயதனவினிமுத்தஸ்ஸ கஸ்ஸசி த⁴ம்மஸ்ஸ அபா⁴வா அதி⁴கபா⁴வதோ சோத³னா நத்தி², ஸலக்க²ணதா⁴ரணங் பன ஸப்³பே³ஸங் ஸாமஞ்ஞலக்க²ணந்தி ஊனசோத³னா ஸம்ப⁴வதீதி தங் து³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “சக்கா²து³யோபி ஹி”திஆதி³. ப⁴வங்க³மனஸங்கா²தோதி து³விக்²த்துங் சலித்வா பவத்தப⁴வங்க³மனஸங்கா²தோ. சலனவஸேன ப⁴வங்க³ப்பவத்தியா ஸதி ஏவ ஆவஜ்ஜனுப்பத்தி, ந அஞ்ஞத்தா²தி ஆவஜ்ஜனஸ்ஸாபி காரணபூ⁴தந்தி கத்வா வுத்தங் “ப⁴வங்க³மனஸங்கா²தோ...பே... உப்பத்தித்³வார”ந்தி. அஸாதா⁴ரணந்தி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் அஸாதா⁴ரணங். ஸதிபி அஸாதா⁴ரணபா⁴வே சக்கா²தீ³னங் து³வாரபா⁴வேன க³ஹிதத்தா த⁴ம்மாயதனேன அக்க³ஹணங் து³ட்ட²பு³ங். து³வாராரம்மணபா⁴வேஹி வா அஸாதா⁴ரணதங் ஸந்தா⁴ய “அஸாதா⁴ரண”ந்தி வுத்தங்.

514. யேபு⁴ய்யஸஹுப்பத்திஆதீ³ஹி உப்பத்திக்கமாதீ³ஸு அயுத்தி யோஜேதப்³பா³. யேபு⁴ய்யேன ஹி சக்கா²யதனாதீ³னி கஸ்ஸசி கதா³சி ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தி. ததா² ஹி வுத்தங் “காமதா⁴துயா உப்பத்திக்க²ணே கஸ்ஸசி ஏகாத³ஸாயதனானி பாதுப⁴வந்தீ”திஆதி³ (யம. அட்ட². ஆயதனயமக 18-21). தஸ்மா ஆயதனானங் உப்பத்திக்கமோ தாவ ந யுஜ்ஜதி, ந பஹானக்கமோ குஸலாப்³யாகதானங் அப்பஹாதப்³பு³தோ, ந படிபத்திக்கமோ அகுஸலானங் ஏகச்சஅப்³யாகதானஞ்ச அப்படிபஜ்ஜனீயதோ, ந பூ⁴மிக்கமோ அட்³டே⁴காத³ஸன்னங் ஆயதனானங் ஏகந்தகாமாவசரத்தா, இதரேஸஞ்ச சதுபூ⁴மிபரியாபன்னத்தா, ஏகச்சஸ்ஸ லோகுத்தரபா⁴வதோ சாதி. “அஜ்ஜத்திகேஸு ஹி”தி ஏதேன அஜ்ஜத்திகபா⁴வேன, விஸயீபா⁴வேன ச அஜ்ஜத்திகானங் பட²மங் தே³ஸேதப்³பு³தங் து³ஸ்ஸேதி, தேஸுபி பட²மங் தே³ஸேதப்³பு³ஸு பாகடத்தா பட²மதரங் சக்கா²யதனங் தே³ஸிதந்தி.

ததோ கா⁴னாயதனாதீ³னீதி எத்த² ப³ஹுபகாரத்தாபா⁴வேன சக்கு²ஸோதேஹி புரிமதரங் அதே³ஸேதப்³பா³னி, ஸஹ வத்துங் அஸக்குணெய்யத்தா ஏகேன கமேன தே³ஸேதப்³பா³னீதி கா⁴னாதி³க்கமேன தே³ஸிதானீதி அதி⁴ப்பாயோ. அஞ்ஞதா²பி ஹி தே³ஸிதேஸு ந ந ஸக்கா சோதே³துங், ந ச ஸக்கா போ³தே⁴தப்³பா³னி ந தே³ஸேதுந்தி. பச்சப்பன்னாரம்மணத்தா வா சக்கா²தீ³னி பட²மங் வுத்தானி ஆரம்மணதோ ஸுபாகடானீதி, மனாயதனங் பன கிஞ்சி பச்சன்னாரம்மணங்...பே... கிஞ்சி யாவ நவத்தப்³பா³ரம்மணந்தி பச்சா² வுத்தங். பச்சப்பன்னாரம்மணேஸுபி உபாதா³ருபாரம்மணானி சத்தாரி பட²மங் வுத்தானி, ததோ பூ⁴தருபாரம்மணங். உபாதா³ருபாரம்மணேஸுபி தூ³ரதரே தூ³ரே, ஸீக⁴தரங் ஸீக⁴ஞ்ச ஆரம்மணஸம்படிச்ச²னதீ³பனத்தங் சக்கா²தீ³னங் தே³ஸனாக்கமோ. சக்கு²ஸோதத்³வயஞ்ஹி தூ³ரகோ³சரந்தி பட²மங் வுத்தங், தத்ராபி சக்கு² தூ³ரதரகோ³சரந்தி ஸப்³பு³பட²மங் வுத்தங். பஸ்ஸந்தோபி ஹி தூ³ரதரே நதீ³ஸோதங், ந தஸ்ஸ ஸோதபடிகா⁴தஸத்த³ங் ஸுணாதி. கா⁴னஜிவ்ஹாஸுபி கா⁴னங் ஸீக⁴தரவுத்தீதி பட²மங் வுத்தங் புரதோ ட²பிதமத்தஸ்ஸபி போ⁴ஜனஸ்ஸ க³ந்தோ⁴ க³ய்ஹதீதி. யதா³டா²னங் வா தேஸங் தே³ஸனாக்கமோ. இமஸ்மிஞ்ஹி ஸரீரே ஸப்³பு³பரி சக்கு²ஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னங், தஸ்ஸ அதோ⁴ ஸோதஸ்ஸ, தஸ்ஸ அதோ⁴ கா⁴னஸ்ஸ, தஸ்ஸ அதோ⁴ ஜிவ்ஹாய, ததா² காயஸ்ஸ யேபு⁴ய்யதோ, மனோ பன அருபிபா⁴வதோ ஸப்³பு³பச்சா² வுத்தோ. தங்தங்கோ³சரத்தா தஸ்ஸ தஸ்ஸ அனந்தரங் பா³ஹிராயதனானி வுத்தானீதி வுத்தோவாயமத்தோ²தி ஏவம்பி இமேஸங் கமோ வேதி³தப்³போ³. கோ³சரோ விஸயோ ஏதஸ்ஸாதி கோ³சரவிஸயோ, மனோ. கஸ்ஸ பன கோ³சரோ ஏதஸ்ஸ விஸயோ? சக்கா²தீ³னங் பஞ்சன்னம்பி.

விஞ்ஞாணுப்பத்திகாரணவவத்தா²னதோதி சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³னங் உப்பத்திகாரணஸ்ஸ வவத்தி²தபா⁴வதோ ஸவிப⁴த்திபா⁴வதோ. ஏதேன சக்கா²தி³அனந்தரங் ரூபாதி³வசனஸ்ஸ ச காரணமாஹ.

515. ஸங்க³ஹிதத்தாதி க³ணனஸங்க³ஹவஸேன ஸங்க³ஹிதத்தா. ஜாதிவஸேனாதி சக்கு²பா⁴வஸமானதாவஸேன. பச்சயபே⁴தோ³ கம்மாதி³பே⁴தோ³. தா³னாதி³பாணாதிபாதாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னஸ்ஸ ஹி குஸலாகுஸலகம்மஸ்ஸ, தஸ்ஸ ச ஸஹகாரீகாரணபூ⁴தானங் அப³ப⁴ந்தரானங், பா³ஹிரானஞ்ச பச்சயானங் பே⁴தே³ன சக்கா²யதனங் பி⁴ன்னங் விஸதி³ஸங் ஹோதீதி. நிரயாதி³கோ, அபதா³தி³க³தினானாகரணஞ்ச க³திபே⁴தோ³ க³தீனங், க³தீஸு வா பே⁴தோ³தி கத்வா. ஹத்தி²அஸ்ஸாதி³கோ, க³த்தியாதி³கோ ச நிகாயபே⁴தோ³. தங்தங்ஸத்தஸந்தானபே⁴தோ³ புக்³லபே⁴தோ³. யா சக்கா²தி³னங் வத்து²னங் அனந்தப்பபே⁴த³தா வுத்தா, ஸோ ஏவ ஹத³யவத்து²ஸ்ஸ பே⁴தோ³ தாதி³ஸபே⁴தா³னாதிவத்தனதோ. ததோ மனாயதனஸ்ஸ அனந்தப்பபே⁴த³தா யோஜேதப்பா³. யஸ்மா ஜா²னவிரஹிதங் நாம லோகுத்தரங் நத்தி², தஸ்மா பஞ்சன்னங் ஜா²னானங் வஸேன அட்ட² லோகுத்தரசித்தானி சத்தாலீஸங் ஹொந்தீதி தானி ஏகாஸீதியா லோகியசித்தேஸு பக்கி³பித்வா ஆஹ “ஏகவீஸுத்தரஸதப்பபே⁴த³ஞ்சா”தி. வத்து²தி சக்கா²தி³வத்து². தப்பபே⁴தே³ன விஞ்ஞாணங் அனந்தப்பபே⁴த³ங். படிபதா³ து³க்கா²படிபதா³தி³. ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஜா²னாதி³பதிபூ⁴மிஆரம்மணாதி³னங் ஸங்க³ஹொ தட்ட²ப³போ³. நீலங் நீலஸ்ஸ ஸபா⁴க³ங், அஞ்ஞங் விஸபா⁴க³ங். பச்சயோ கம்மாதி³. தத்தா²பி குஸலஸமுட்டா²னாதி³தா, ஸீதஉதுஸமுட்டா²னாதி³தா ச பே⁴தோ³ வேதி³தப்போ³. ஆதி³-ஸத்³தே³ன க³தினிகாயபே⁴தோ³. ஸபா⁴வனானத்தபே⁴த³தோதி ஸுகா² து³க்கா² அது³க்க²மஸுகா²தி ஏவமாதி³கோ ஸபா⁴வபே⁴தோ³. சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸஜா ஸோதஸம்ப²ஸ்ஸஜாதி ஏவமாதி³கங் நானத்தங்.

516. “அனாக³மனதோ அனிக்³மனதோ”தி ஸங்கே²பேன வுத்தமத்த²ங் விவரிதுங் “ந ஹி”திஆதி³ வுத்தங். புப்ப³ந்தாபரந்தேஸு அவிஜ்ஜமானஸரூபத்தா உத³யதோ புப்பே³ குதோசி நாகச்ச²ந்தி, வயதோ ச உத்³த⁴ங் ந கத்த²சி கச்ச²ந்தி, விஜ்ஜமானக்க²ணேபி இத்தரகாலதாய அனிச்சா து³க்கா² விபரிணாமத⁴ம்மா. தேனாஹ “அத² கோ”திஆதி³. ஸபரிப்ப³ந்த³கிரியாவஸேன ஈஹனங் ஈஹா, சிந்தனவஸேன ப்யாபாரனங் ப்யாபாரோ, தத்த² ப்யாபாரங் தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ந ஹி சக்கு²ரூபாதி³னங் ஏவங் ஹொதீ”தி. ஈஹங் தஸ்ஸெந்தோ “ந ச தானி”திஆதி³. உப⁴யம்பி பன ஈஹா ச ஹொதி ப்யாபாரோ சாதி உப்படிபாடிவசனங். த⁴ம்மதாவாதி ஸபா⁴வோ ஏவ, காரணஸமத்த²தா வா ஈஹாப்யாபாரரஹிதானங் த்வாராதி³பா⁴வோ த⁴ம்மதா. இமஸ்மிஞ்ச அத்தே² “ய”ந்தி ஏதஸ்ஸ யஸ்மாதி அத்தோ². புரிமஸ்மிங் ஸம்ப⁴வனவிஸேஸனங் யங்-ஸத்³தோ³. “ஸுஞ்ஞோ கா³மோதி கோ², பி⁴க்க²வே, ச²ன்னேதங் அஜ்ஜத்திகானங் ஆயதனானங் அதி⁴வசன”ந்தி (ஸங். நி. 4.238) வசனதோ ஸுஞ்ஞகா³மோ விய தட்ட²ப³பா³னி. அன்னபானஸஹிதந்தி க³ஹிதே ஸுஞ்ஞகா³மே யங் யதே³வ பா⁴ஜனங் பராமஸீயதி, தங் தங் ரித்தகங்யேவ பராமஸீயதி, ஏவங் து⁴வாதி³பா⁴வேன க³ஹிதானி யோனிலோ உபபரிக்கி²யமானானி ரித்தகானேவ ஏதானி தி³ஸ்ஸந்தீதி. தேனாஹ “து⁴வஸுப⁴ஸுக²த்தபா⁴வவிரஹிதத்தா”தி. சக்கா²தி³த்வாரேஸு அபி⁴ஜ்ஜாதோ³மனஸ்ஸுப்பாதகபா⁴வேன ரூபாதி³னி சக்கா²தி³னங் அபி⁴கா⁴தகானீதி வுத்தானி. அஹிஸுஸுமாரபக்கீ²குக்குரஸிங்கா³லமக்கடா ச² பாணகா. விஸமபி³லாகாஸகா³மஸுஸானவனானி தேஸங் கோ³சரா. தத்த² விஸமாதி³அஜ்ஜா²ஸயேஹி சக்கா²தி³ஹி விஸமபா⁴வபி³லாகாஸகா³மஸுஸானஸன்னிஸ்ஸிதஸதி³ஸுபாதி³ன்னத⁴ம்மவனபா⁴வேஹி அபி⁴ரமிதத்தா ரூபாதி³னங் விஸமாதி³ஸதி³ஸதா யோஜேதப்பா³.

இதி ஆயதனானங் வித்தா²ரகதா²முக²வண்ணனா.

தா⁴துவித்தா²ரகதா²வண்ணனா

517. சக்கு²ஸ்ஸ விஞ்ஞாணந்தி சக்கு²ஸ்ஸ காரணபூ⁴தஸ்ஸ விஞ்ஞாணங். காமங் ரூபாலோகமனஸிகாராத³யோபி தஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ காரணா, தே பன ஸாதா⁴ரணகாரணங், சக்கு² அஸாதா⁴ரணந்தி அஸாதா⁴ரணகாரணேனாயங் நித்³தே³ஸோ யதா² பே⁴ரிஸத்³தோ³, யவங்குரோதி. ததா² ஹி சக்கு² புக³க்³லந்தராஸாதா⁴ரணங், நீலாதி³ஸப்³புரூபஸாதா⁴ரணஞ்சாதி ஸாமிபா⁴வேன நித்³தி³ட்ட²ங்.

வித³ஹதீதி ஏவங் ஏவஞ்ச தயா பவத்திதப்³பந்தி வினியுஞ்ஜமானங் விய உப்பாதே³தீதி அத்தோ². வித³ஹதீதி ச தா⁴த்வத்தோ² ஏவ விஸிட்டோ² உபஸக்³கேன தீ³பீயதீதி வினாபி உபஸக்³கேன தா⁴தூதி ஏஸ ஸத்³தோ³ தமத்த²ங் வத³தீதி த³ட்ட²ப்போ³. கத்துகம்மபா⁴வகரணாதி⁴கரணேஸு ச தா⁴துஸத்³தஸ்ஸித்³தி⁴ ஹோதீதி பஞ்சாபி தே அத்தா² வுத்தா. லோகுத்தரா தா⁴துயோ ஸங்ஸாரது³க்க²ங் ந வித³ஹந்தி, அஞ்ஞுத்த² வித⁴ங்ஸெந்தீதி கத்வா “லோகியா”தி விஸேஸிதங். வவத்தி²தாதி அவத்தி²தா, அஞ்ஞுமஞ்ஞங் வா அஸங்கிண்ணா. ஸுவண்ணரஜதாதி³தா⁴துயோ ஸுவண்ணாதீ³னங் பீஜபூ⁴தா ஸேலாத³யோ. யதா²ஸம்ப்⁴வந்தி எத்த² கேசி “லோகியலோகுத்தராஸு தா⁴தூஸு யோ யோ அத்தோ² ஸம்ப்⁴வதி, தத³னுரூப”ந்தி அத்த²ங் வத³ந்தி, தத³யுத்தங் “லோகியா ஹி தா⁴துயோ”தி விஸேஸெத்வா வுத்தத்தா. அத்த²வஸேன சேதங் யதா²ஸம்ப்⁴வக்³க்³ஹணங் கதங், ந தா⁴துவஸேன . காமங் பஞ்சபி அத்தா² சக்கா²தீ³னங் ஸப்³பே³ஸங் இச்சி²தப்³பா³, ததா²பி சக்கா²தீ³ஸு யஸ்ஸ யஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ யதா³ கத்துவசனிச்சா², ந ததா³ கம்மபா⁴வோ. யதா³ பன கம்மவசனிச்சா², ந ததா³ கத்துபா⁴வோ. ஏவங் ஸேஸேஸுபீதி யதா²ஸம்ப்⁴வக்³க்³ஹணங். தேனாஹ “இதி சக்கா²தீ³ஸு”திஆதி³.

518. அத்தனோ ஸபா⁴வங் தா⁴ரெந்தீதி தா⁴துயோதி எத்தா²பி தா⁴தீதி தா⁴தூதி பத³ஸித்³தி⁴ வேதி³தப்³பா³ தா⁴ரணத்தோ² தா⁴-ஸத்³தோ³தி கத்வா. கத்துஅத்தோ²பி சாயங் புரிமேன அஸதி³ஸோ விதா⁴னதா⁴ரணத்தா²னங் பி⁴ன்னஸபா⁴வத்தா. நிஸ்ஸத்தஸபா⁴வமத்ததா⁴ரணஞ்ச தா⁴துஸத்³தஸ்ஸ பதா⁴னோ அத்தோ²தி விஸுங் வுத்தோ. தா⁴துயோ விய தா⁴துயோதி எத்த² ஸீஹஸத்³தோ³ விய கேஸரிம்ஹி நிருள்ஹா புரிஸே ஸேலாவயவேஸு நிருள்ஹோ தா⁴துஸத்³தோ³ சக்கா²தீ³ஸு உபசரிதோதி த³ட்ட²ப்போ³. ஞாணஞ்ச ஞெய்யஞ்ச ஞாணஞெய்யானி, தேஸங் அவயவா தப்பபே⁴த³பூ⁴தா தா⁴துயோ ஞாணஞெய்யாவயவா. தத்த² ஞாணப்பபே⁴தோ³ த⁴ம்மதா⁴துஏகதே³ஸோ, ஞெய்யப்பபே⁴தோ³ அட்டா²ரஸாபீதி ஞாணஞெய்யாவயவமத்தா தா⁴துயோ ஹொந்தீதி. அத² வா ஞாணேன ஞாதப்³போ³ ஸபா⁴வோ அவிபரீதோ தா⁴துஸத்³தே³ன வுச்சமனோ ஞாணஞெய்யோ, ந தி³ட்டி²ஆதீ³ஹி விபரீதக்³கா³ஹகேஹி ஞெய்யோதி அத்தோ², தஸ்ஸ ஞாணஞெய்யஸ்ஸ அவயவா சக்கா²த³யோ, விஸபா⁴க்³லக்³கணாவயவேஸு ரஸாதீ³ஸு நிருள்ஹோ தா⁴துஸத்³தோ³ தாதீ³ஸேஸு அஞ்ஞாவயவேஸு சக்கா²தீ³ஸு உபசரிதோதி த³ட்ட²ப்போ³. ரஸாதீ³ஸு விய வா சக்கா²தீ³ஸுபி நிருள்ஹோ ஏவ. “நிஜ்ஜீவமத்தஸ்ஸேதங் அதி⁴வசன”ந்தி ஏதேன நிஜ்ஜீவமத்தபத³த்தே² தா⁴துஸத்³தஸ்ஸ நிருள்ஹதங் த³ஸ்ஸேதி. ச² தா⁴துயோ ஏதஸ்ஸாதி ச²தா⁴துரோ. யோ லோகே புரிஸோதி த⁴ம்மஸமுதா³யோ வுச்சதி, ஸோ ச²தா⁴துரோ ச²ன்னங் பத²வீஆதீ³னங் நிஜ்ஜீவமத்தானங் ஸபா⁴வானங் ஸமுதா³யமத்தோ, ந எத்த² ஜீவோ வா புரிஸோ வா அத்தீ²தி அத்தோ².

519. சக்கா²தீ³னங் கமோ புப்³பே³ வுத்தோதி இதே⁴கேகஸ்மிங் திகே திண்ணங் தா⁴தூனங் கமங் த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஹேதுப²லானுபுப்³வவத்தா²னவஸேனா”தி. ஹேதுப²லானங் அனுபுப்³வவத்தா²னங் ஹேதுப²லபா⁴வோ ஏவ, மனோத⁴ம்மதா⁴தூனஞ்ச மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ யதா²ஸம்ப்⁴வங் யோஜேதப்³போ³. கிரியமனோதா⁴து மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயகோடியா, விபாகமனோதா⁴து

விபாகமனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ அனந்தராதி³னாபி, இதரஸ்ஸ ஸப்³பா³பி உபனிஸ்ஸயகோடியா ச, த⁴ம்மதா⁴து பன வேத³னாதி³கா ஸஹஜாதா ஸஹஜாதாதி³னா, அஸஹஜாதா அனந்தராதி³னா, உபனிஸ்ஸயேன, ஆரம்மணாதி³னா ச மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீதி த³வாரபூ⁴தமனோவஸேன வா. த³வாரபூ⁴தமனோபி ஹி ஸுத்தேஸு மனோதா⁴துதி வச்சதீதி தஸ்ஸா வா மனோதா⁴துயா மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³போ³. தத்த² ஹேதுதி பச்சயோ அதி⁴ப்பேதோ, ப²லந்தி பச்சயுப்பன்னந்தி ஆஹ “சக்கு²தா⁴து”திஆதி³.

520. ஸப்³பா³ஸங் வஸேனாதி யதா²வுத்தானங் ஆபா⁴தா⁴துஆதீ³னங் பஞ்சதிங்ஸாய தா⁴துனங் வஸேன. அபரமத்த²ஸபா⁴வஸ்ஸ பரமத்த²ஸபா⁴வேஸு ந கதா³சி அந்தோக²த⁴தா அதீ²தி ஆஹ “ஸபா⁴வதோ விஜ்ஜமானான”ந்தி.

சந்தா³பா⁴ஸூரியாபா⁴தி³கா வண்ணனிபா⁴ ஏவாதி ஆஹ “ரூபதா⁴துயேவ ஹி ஆபா⁴தா⁴து”தி. ரூபாதி³படிப³த்தா⁴தி ராக³வத்து²பா⁴வேன க³ஹேதப்³பா³காரோ ஸுப⁴னிமித்தந்தி கத்வா “ரூபாத³யோ ஏவா”தி அவத்வா படிப³த்த⁴வசனங் வுத்தங். அஸதிபி ராக³வத்து²பா⁴வே குஸலவிபாகாரம்மணங் ஸுப⁴தா⁴துதி து³தியோ விகப்போ வுத்தோ. ஸேஸாதி மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துஸம்பயுத்தா. தா⁴துத்வயனிரோத⁴மத்தந்தி மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துனங் நிரோத⁴மத்தங் சதுத்தா²ரூப்பசித்துப்பாத³னிரோத⁴பா⁴வதோ. தத³ஞ்ஞவிஞ்ஞாணனிரோதோ⁴ விய ஹி விஞ்ஞாணதா⁴துமனோதா⁴துனங் நிரோதோ⁴ ஸமாபத்திப³லஸித்தோ⁴தி கத்வா தா⁴துத்வயக்³ஹணங்.

“த⁴ம்மதா⁴துமத்த”ந்தி இத³ங் காமதா⁴துயா த⁴ம்மதா⁴துபரியாபன்னத்தா வுத்தங். காமபடிஸங்யுத்தோதி காமரா³ஸம்பயுத்தோ, ஆரம்மணகரணேன வா காமகு³ணோபஸங்ஹிதோ. யங் ஏதஸ்மிங் அந்தரேதி யே ஏதஸ்மிங் அவீசிபரனிம்மிதவஸவத்திபரிச்சி²ன்னே ஓகாஸே. ஓகா³ள்ஹா ஹுத்வா அதோ⁴பா⁴கே³ ச ஓகாஸே சரந்தீதி எத்தா²வசரா. அஞ்ஞத்த² சரந்தாபி யதா²வுத்தே ஏவ டா²னே பரியாபன்னாதி எத்த² பரியாபன்னா.

நெக்க²ம்மதா⁴து த⁴ம்மதா⁴து ஏவ விதக்கபக்கே². ஸப்³பே³பி குஸலா த⁴ம்மதாதி தா³னமயபுஞ்ஞுகிரியதோ, ஸீலமயபுஞ்ஞுகிரியதோ, பப்³பஜ்ஜதோ ச பட்டா²ய யாவ அக்³மக்³கா³தி⁴க³மா பவத்தா ஸப்³பே³பி அனவஜ்ஜத⁴ம்மா. விஹிங்ஸாதா⁴து சேதனா, பரவிஹே²னச்சந்தோ³ வா. அவிஹிங்ஸா கருணா.

ஹீனாதி ஹீளிதா. பணீதாதி ஸம்பா⁴விதா. “நாதிஹீளிதா நாதிஸம்பா⁴விதா மஜ்ஜி²மா”தி க³ந்த⁴னித்³தே³ஸே ஆக³தா ஹீனது³கதோ ஏவ நீஹரித்வா மஜ்ஜி²மா தா⁴து வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. உபோ⁴பீதி த⁴ம்மதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயோ.

விஞ்ஞாணதா⁴து யதி³பி ச²விஞ்ஞாணதா⁴துவஸேன விப⁴த்தா, ததா²பி விஞ்ஞாணதா⁴துக்³ஹணேன தஸ்ஸ புரேசாரிகபச்சா²சாரிகத்தா மனோதா⁴து க³ஹிதாவ ஹோதீதி ஆஹ “விஞ்ஞாணதா⁴து சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³ஸத்தவிஞ்ஞாணதா⁴து ஸங்கே³போயேவா”தி. அனேகேஸங் சக்கு²தா⁴துஆதீ³னங், தாஸு ச ஏகேகிஸ்ஸா நானப்பகாரதாய நானாதா⁴துனங் வஸேன அனேகதா⁴து நானாதா⁴து லோகோ வுத்தோதி ஆஹ “அட்டா²ரஸதா⁴துப்பே⁴த³மத்தமேவா”தி.

521.

சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாகாயமனோதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துபே⁴தே³னாதி ப³ஹுஸு பொத்தகேஸு லிகி²தங், கேஸுசி “சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாகாயமனோமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துபே⁴தே³னா”தி. தத்த² ந

சக்கா²தீ³னங் கேவலேன தா⁴துஸத்³தே³ன ஸம்ப³ந்தோ⁴ அதி⁴ப்பேதோ
விஜானநஸபா⁴வஸ்ஸ பபே⁴த³வசனதோ. விஞ்ஞாணதா⁴துஸத்³தே³ன ச ஸம்ப³ந்தோ⁴
கரியமானே த்³வே மனோக³ஹணானி ந காதப்³பா³னி. ந ஹி த்³வே
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயோ ஸந்தி. அந்தரா வா மனோதா⁴துக³ஹணங் அகத்வா “சக்கு²...பே...
காயமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துமனோதா⁴து”தி வத்தப்³பங் அதுல்யயோகே³
த்³வந்த³ஸமாஸாபா⁴வதோ. அயங் பனெத்த² பாடோ² ஸியா “சக்கு²...பே...
காயவிஞ்ஞாணமனோமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துபே⁴தே³னா”தி. தஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ
யேபு⁴ய்யேன அத்தவாதி³னோ தஸ்ஸ ஏகமேகஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ அத்³வயதங், நிச்சத்தஞ்ச
பவேதெந்தீதி அனேகதானிச்சதாபகாஸனங் தேஸங் ஜீவஸஞ்ஞாஸமுஹனநாய ஹோதி.
க²ந்தா⁴யதனதே³ஸனா ஸங்கே²பதே³ஸனா, இந்த்³ரியதே³ஸனா வித்தா²ரதே³ஸனா,
தது³ப⁴யங் அபெக்கி²த்வா அயங் அனதிஸங்கே²பவித்தா²ரா தா⁴துதே³ஸனா. அபி⁴த⁴ம்மே
வா ஸுத்தந்தபா⁴ஜனீயே (விப⁴. 172 ஆத³யோ) வுத்தா தா⁴துதே³ஸனா
அதிஸங்கே²பதே³ஸனா, ஆபா⁴தா⁴துஆதீ³னங் அனேகதா⁴துனானாதா⁴துஅந்தானங் வஸேன
தே³ஸேதப்³பா³ அதிவித்தா²ரதே³ஸனா, தது³ப⁴யங் அபெக்கி²த்வா அயங்
அனதிஸங்கே²பவித்தா²ரா.

அஸ்ஸ ப⁴க³வதோ. ஸத்³த⁴ம்மதேஜஸா விஹதங் ஸத்³த⁴ம்மதேஜவிஹதங்.

522. ஸங்க²தோதி க³ணனதோ. ஜாதிதோதி சக்கு²பா⁴வஸாமஞ்ஞதோ. அத² வா
ஜாதிதோதி சக்கு²ஸபா⁴வதோ. தேனாஹ “சக்கு²பஸாதோ”தி. வீஸதி த⁴ம்மாதி ஸங்க²ங்
க³ச்ச²தி வேத³னாதீ³னங் அபி⁴ந்தி²த்வா க³ஹணதோ.
ஸேஸகுஸலாகுஸலாப்யாகதவிஞ்ஞாணவஸேனாதி எத்த² அப்யாகதாபெக்கா²ய
ஸேஸக்³ஹணங், குஸலாகுஸலங் பன ஸப்³பஸோ அக்³ஹிதமேவாதி.

523. தா ச சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துஆத³யோ பஞ்சபி.

புரிமேஹேவாதி அனந்தராதி³ஹி ஏவ. ஜவனமனோவிஞ்ஞாணதா⁴து பன
ஜவனமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ஆஸேவனபச்சயேனாபி பச்சயோ ஹோதீதி
வுத்தோவாயமத்தோ². த⁴ம்மதா⁴துதி பன ஸஹஜாதோ வேத³னாதி³க்க²ந்தோ⁴
அதி⁴ப்பேதோ. தேனாஹ “ஸஹஜாத...பே... பச்சயோ ஹோதீ”தி. அவிச²தாதி³ஹீதி எத்த²
ஆதி³-ஸத்³தே³ன மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா யதா²ரஹங்
ஹேதுஅதி⁴பதிகம்மவிபாகாஹாரிந்த்³ரியஜா²னமக்³பச்சயபா⁴வோ ஸங்க²யஹதி. தேனாஹ
“ப³ஹுதா⁴ பச்சயோ ஹோதீ”தி. ஏகச்சா ச த⁴ம்மதா⁴து ஸுகு²மருபனிப்³பா³னப்பகாரா, யா
ச ஸம்பயோகா²னந்தரபா⁴வாதீ³னங் அபா⁴வேன ஆரம்மணகரணே யொக்²யா.
பஞ்சத்³வாரிகவிபாகவஜ்ஜனத்த²ங் “ஏகச்சாய மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா”தி வுத்தங்,
மனோத்³வாரிகா பன விபாகாபி ததா²ரம்மணபூ⁴தா ஏகச்சங் த⁴ம்மதா⁴துங் ஆரப்³ப⁴
பவத்தீதி. அத² வா “ஏகச்சாய மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா”தி இத³ங் ஸப்³பங்
காமாவசரகுஸலங் காமாவசரகிரியங் அபி⁴ஞ்ஞாத்³வயங் ஆருப்பத்³வயந்தி ஏவருபங்
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், லோகுத்தரமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா பன
ஏகச்சா த⁴ம்மதா⁴து ஆரம்மணபச்சயோதி பாகடோயமத்தோ². சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துஆதீ³னங்
சக்கா²தீ³னங் யதா²வுத்தபச்சயத⁴ம்மதோ அதிரேகேபி பச்சயத⁴ம்மே த³ஸ்ஸேதுங் “ந
கேவல”ந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² ஆலோகாத³யோதி ஆலோகோ நாம ஸூரியாலோகாதி³.
தஸ்ஸ ஸுத்தந்தனயேன உபனிஸ்ஸயபா⁴வோ வேதி²தப்³போ³, ஏவங் ஸேஸானிபி.

விவரங் நாம விஸேஸதோ ஸோதபி³லங். வாயு க²ந்தா⁴பஸங்ஹரணகவாதோ. ஆபோ
முகே² பக்கி²த்தஆஹாரஸ்ஸ தேமனகஉத³கங். பத²வீ காயப்பஸாத³ஸ்ஸ நிஸ்ஸயபூ⁴தா

பத்வீதாது. பவங்குமனங் த்விக்கத்துங் சலிதங் பவங்குசித்தங். ஸப்புத்த மனஸிகாரோ ஆவஜ்ஜனமனஸிகாரோ.

524. அவிஸேஸதோ தட்டப்பாக்காரஸ்ஸ வுச்சமானத்தா ஆஹ “ஸப்பா ஏவா”தி. விஸேஸதோ விபஸ்ஸனாய பூமிவிசாரோ ஏஸோதி “ஸங்குதா”தி விஸேஸிதங். புப்பந்தாபரந்தவிவித்ததோதி எத்த புப்பந்தோநாம அதீதோ அத்தா, அபரந்தோ நாம அனாகதோ. உபயத்த ச ஸங்குதா தாதுயோ ஸபாவவிவித்தா அனுபலப்பமானஸபாவத்தா. புப்பந்தோ வா ஸபாவதம்மஸ்ஸ உத்யோ ததோ புப்பே அவிஜ்ஜமானத்தா. அபரந்தோ வயோ ததோ பரங் அபாவதோ. தஸ்மா புப்பந்தாபரந்தவிவித்ததோதி பாகாபாவதோ வித்தாங்ஸாபாவதோதி வுத்தங் ஹோதி.

பேரிதலங் விய சக்குதாது ஸத்தஸ்ஸ விய விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயபாவதோ. ஆதாஸதலாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ. யந்தங் நாம உச்சயந்தங். சக்கயட்டி திலமந்தங் ஆஹ. ஸோ ஹி அசக்கபுண்தோபி தங்ஸதிஸதாய சக்கயட்டித்வேவ வுச்சதி, சக்கபுந்தமேவ வா ஸந்தாய ததா வுத்தங். இமாவஹி ச உபமாவஹி நிஜ்ஜீவான. பேரிதலதண்டாதீனங் ஸமாயோகே, நிஜ்ஜீவானங் ஸத்தாதீனங் விய நிஜ்ஜீவானங் சக்குருபாதீனங் ஸமாயோகே நிஜ்ஜீவானங் சக்குவிஞ்ஞாணாதீனங் பவத்தி காரணபலானங் தாதுமத்தங், காரகவேதகவிரஹஞ்ச தஸ்ஸேதி.

புரேசரானுசரா வியாதி நிஜ்ஜீவஸ்ஸ கஸ்ஸசி கேசி நிஜ்ஜீவா புரேசரானுசரா வியாதி அத்தோ. மனோதாதுயேவ வா அத்தனோ கணங் அனதிவத்தந்தீ அத்தனோ கண அனதிவத்தந்தானயேவ சக்குவிஞ்ஞாணாதீனங் அவிஜ்ஜமானாயபி புரேசரானுசராபிஸந்தியங் அனந்தரபுப்பகாலாபரகாலதாய புரேசரானுசரா விய தட்டப்பா.

சன்னஞ்ஹி விஞ்ஞாணதாதானங் ஏகஜ்ஜங் அனேகானந்தரபச்சயாபாவதோ ஏகஜ்ஜங் உப்பத்திஅபாவோ விய அஞ்ஞமஞ்ஞானந்தரபச்சயதாபாவதோ அனந்தருப்பத்திபி நத்தி. யதி ஸியா, ச்ளாரம்மணஸன்னிதானே மனஸிகாரமந்தரேனாபி ச்ளாரம்மணாபலத்தி ஸியா, ந ச ஹோதி, தஸ்மா தஸ்ஸனாதீனந்தரங் ஸவனாதீனங் அபாவோ விய மனோவிஞ்ஞாணதாதானந்தரங் ந தஸ்ஸனாதீனி, ந ச தஸ்ஸனாதீனந்தரங் மனோவிஞ்ஞாணதாது ஹோதி. தத்த பவங்குஸ்ஸ, தஸ்ஸனாதீனஞ்ச பின்னாரம்மணதாய மனோவிஞ்ஞாணதாதானந்தரங் தஸ்ஸனாதீனி, தஸ்ஸனாதீனங் அனந்தரஞ்ச ஸவனாதீனி ந உப்பஜ்ஜந்தி யுத்தமேதங். தஸ்ஸனாதீனங், பன ஸந்தீரமணஸ்ஸ ச அபின்னவிஸயதாய தஸ்ஸனாதீனந்தரங் ந மனோவிஞ்ஞாணதாது ஹோதி அயுத்தந்தி ? நயிதமேவங் நியதானியதவிஸயானங் பின்னவிஸயபாவபுப்பத்திதோ. யதி ச தஸ்ஸனாதீனந்தரங் காசி விஞ்ஞாணதாது உப்பஜ்ஜெய்ய, ஸாபி தஸ்ஸனாதீனவாரதாய தஸ்ஸனாதீனவிஞ்ஞாணதாது ஏவ ஸியா, ந மனோவிஞ்ஞாணதாது, ததோ ச தஸ்ஸனாதீனச்சிவிதுரங் சிந்தனங் மனநந்தி மனோத்வாரப்பவத்தானங் மனநகிச்சாபரிச்சாகோ விய தஸ்ஸனவிஞ்ஞாணதாதுயா தஸ்ஸனகிச்சாபரிச்சாகோ ஆபஜ்ஜதி. ததா ததனந்தரஸ்ஸாதி ஸப்பாயபி தஸ்ஸனவிஞ்ஞாணபாவதோ ச விஞ்ஞாணகாயா ந பவெய்யங்.

யதா பன மனோவிஞ்ஞாணதாதானந்தரங் மனோதாது, ததோ சக்குவிஞ்ஞாணாதீனி, ஏவங் தஸ்ஸனவிஞ்ஞாணதாதானந்தரங் மனோதாது, ததோ ஸோதவிஞ்ஞாணாதீனி ஹோந்தி சே? ந, மனோதாதுயா தஸ்ஸனதாதுபாவப்பஸங்குதோ. யதா ஹி மனஸோ நிப்பிஸேஸாவத்தா மனநமத்ததாய மனோதாது, ஏவங் தஸ்ஸனஸ்ஸ நிப்பிஸேஸாவத்தா தஸ்ஸனமத்ததாய தஸ்ஸனதாது ஸியா. தஞ்ச சக்கவிஞ்ஞாணங் ரூபவிஸயந்தி ஸத்தாதீனவிஸயாபோகாபாவதோ ஸவனவிஞ்ஞாணாதீனங்

அஸம்பு⁴வோ. ததோ ச ரூபாரம்மணபஸுதமேவ விஞ்ஞாணங் ஸியா மனோவிஞ்ஞாணானங்
விய து³ஸ்ஸனவிஞ்ஞாணாதீ³னங் ஸமானவத்து²பா⁴வப்பஸங்கு³தோ,
அஞ்ஞவத்து²ஸன்னிஸ்ஸிதஞ்ச விஞ்ஞாணங் ந ஸியா, ந சேதங் யுத்தங். தஸ்மா
ஸுக²துக்கா²னங் விய உபெக்கா² சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங், மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ச
ப்யவதா⁴யிகா மனோதா⁴து து³ட்ட²பு³பா³, ந சஸ்ஸா உபெக்கா²ய விய அது³க்க²மஸுக²தா
அது³ஸ்ஸனாதீ³அமனந்தா, அத கோ² மனநகிச்சாவிலேஸஸதோ மனோவிஞ்ஞாணஸபா⁴க²தா.
மனோ ஹி ஹத³யவத்து²மஹி வத்தமானோ அஞ்ஞவத்து²ஸன்னிஸ்ஸிதானங் விஞ்ஞாணானங்
விஸயங் து³ஸ்ஸெத்வா நிவத்தமானோ அக்³கி³ விய உஸுமமத்தே மனநமத்தே ட²த்வா
நிவத்ததி, அஞ்ஞவத்து²ஸன்னிஸ்ஸிதவிஞ்ஞாணனிரோதே⁴ ச உட்ட²ஹந்தோ அக்³கி³ விய
உஸுமமத்தே உட்ட²ஹதி. பச்சயானுரூபவத்திகானி ச மனநமத்தானி
மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா அந்தானி ஹொந்தி. படி⁴க²ஸஞ்ஞாஸஹக²தானஞ்ஹி பஞ்சன்னங்
விஞ்ஞாணானங் இந்த³ரியாரம்மணபடிகா⁴தஜதாய அபி⁴னிபாதமத்தகிச்சங்,
மனநலக்க²ணிந்த³ரியஸமுப்பன்னஸ்ஸ ச மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ
விஸயவிசிந்தனாஸம்பு⁴ததாய தது³னுரூபாசிந்தனா. தஸ்மா
அபி⁴னிபாதப்பச்சயபடிக⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸப³லேன ப⁴வங்க²லக்க²ணங் சித்தங் சலனாவத்த²ங்
ஹுத்வா நிவத்தமானங் சிந்தனாவிலேஸஸவிரஹதோ அபி⁴னிபாதானுகு³ணங்
சிந்தனாவஸானங் மனநமத்தங் உப்பாதே³தி.

து³ஸ்ஸனாதீ³பி அபி⁴னிபாதமத்தங் து³தியங் க²ணங் அனதிவத்தமானங் அத்தானுகு³ணங்
சிந்தனாமனநஸமஞ்ஞாவிரஹதோ து³ஸ்ஸனாதீ³அபி⁴னிபாதவிலேஸஸவிசித்தங்
சித்தபா⁴வாதீ³னா ஸமானங் சிந்தனாதீ³மனநமத்தங் அஞ்ஞவத்து²ஸ்மிங் நிப³புத்தேதி, தஸ்மா
வத்து²கிச்சேஹி தங் மனோவிஞ்ஞாணகாயஸங்க²ஹிதாபி மனோதா⁴து
மனோத்வாரனிக்க²மபவேஸபு⁴தா ஆரம்மணந்தரே
து³வாரந்தரமனஸிகாரதபு³பி³ஸயஸம்படிச்ச²னபா⁴வேன பஞ்சன்னங் விஞ்ஞாணதா⁴துனங்
யதா²க்கமங் புரேசரா, அனுசராதி ச வுத்தா. ஸா பனாயங் ஸதிபி விஞ்ஞாணபா⁴வே மனஸோ
ஸம்பு⁴ய விஸிட்ட²மனநகிச்சாபா⁴வதோ தா⁴துபா⁴வஸாமஞ்ஞேன மனோமத்தா தா⁴து
மனோதா⁴துதி வுச்சதி.

யதா²வுத்தேனேவ ச ஹேதுனா மத்த-ஸத்³தலோபங் கத்வா விஞ்ஞாணட்ட²யோக²தோ
மனோமத்தங் விஞ்ஞாணந்தி மனோவிஞ்ஞாணகாயஸங்க²ஹொபி சஸ்ஸா யுஜ்ஜதி ஏவ.
அஞ்ஞவிஞ்ஞாணேஹி பன து³வாராரம்மணேஹி ச விலேஸஸனத்த²ங் “மனோதா⁴து”தி
வுத்தாதி. மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துதி பன விஞ்ஞாணதா⁴துவிலேஸஸனங் மனோக²ஹணங்.
தா⁴துவிலேஸஸனத்தே² ச மனோவிஞ்ஞாணக்²ஹணே விஞ்ஞாணவிலேஸஸனங்
து³வாரபு⁴தமனோது³ஸ்ஸனமேவாதி து³வாரஸமஞ்ஞாரஹத்தா ந மனோதா⁴துதி வுச்சதி.
தஞ்ஹி மனோத்வாரந்தோக²த⁴ங், ந ச து³ஸ்ஸனாதீ³புரேசரானுசரந்தி மனஸோ
விஞ்ஞாணதா⁴து, மனஸோ விஞ்ஞாணந்தி ச மனோத்வாரஸமஞ்ஞாரஹங், ஸவிலேஸஸஞ்ச
தஸ்ஸ மனநகிச்சங், விஞ்ஞாணகிச்சஞ்சாதி மத்தஸத்³தஸ்ஸ லோபமந்தரேன
“மனோவிஞ்ஞாண”ந்தி, நிஜ்ஜீவபா⁴வவிபா⁴வனத்த²ங் “மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து”தி ச வுச்சதீதி.

ஸல்லமிவ ஸுலமிவ திவித⁴து³க்க²தாஸமாயோக²தோ து³ட்ட²பு³பா³.
வேது³னாஸல்லஸுலயோகா³தி வேது³னாஸங்கா²தஸல்லஸுலயோக²தோ. ஆதுரா வியாதி
தேன ஆதுரிபு⁴தா புக்³லா விய. ஆஸாயேவ து³க்க²ங் ஆஸாது³க்க²ங், ஆஸாவிகா⁴தங்
து³க்க²ங் வா. ஸஞ்ஞா ஹி அஸுபா⁴தி³கம்பி ஸுபா⁴தி³தோ ஸஜ்ஜானந்தீ ஆஸங், தஸ்ஸா ச
விகா⁴தங் ஆஸீஸிதஸுபா⁴தி³அஸித்தி⁴யா ஜனேதீதி. வனமிகோ³ திணபுரிஸங் புரிஸோதி
க²ணஹந்தோ அயதா²பு⁴ச்சனிமித்தக்²கா²ஹகோ, ததா² ஸஞ்ஞாபீதி ஆஹ “வனமிகோ³
வியா”தி. கம்மபதா⁴னா ஸங்கா²ராதி “படிஸந்தி⁴யங் பக்கி²பனதோ”திஆதி³ வுத்தங்.
ஜாதிது³க்கா²னுப³ந்த⁴தோதி அத்தனா நிப³புத்தியமானேன ஜாதிது³க்கே²ன அனுப³ந்த⁴தா.

ப⁴வபச்சயா ஜாதி ஹி ஜாதிது³க்க²ந்தி. பது³மங் விய தி³ஸ்ஸமானங் கு²ரசக்கங் விய ரூபம்பி இத்தி²ஆதி³பா⁴வேன தி³ஸ்ஸமானங் நானாவிது⁴பத்³த³வங் ஜனேதி. ஸப்³பே³ அனத்தா² ராகா³த³யோ, ஜாதிஆத³யோ ச விஸயபூ⁴தா, அனுபஸந்தா, ஸப்படிப⁴யா சாதி. தப்படிபக்க²பூ⁴தத்தா அஸங்க²தா தா⁴து அமதாதி³தோ த³ட்ட²ப³பா³.

வவத்தா²னாபா⁴வோ “இத³மேவ இமஸ்ஸ ஆரம்மண”ந்தி நியமாபா⁴வோ, தேன யதா² அரஞ்ஞமக்கடோ கேனசி அனிவாரிதோ க³ஹிதங் ஏகங் ருக்க²ஸாக²ங் முஞ்சித்வா அஞ்ஞங் க³ண்ஹாதி, தம்பி முஞ்சித்வா அஞ்ஞந்தி கத்த²சி அனவட்டி²தோ பரிப்³ப⁴மதி, ஏவங் க³ஹிதங் ஏகங் ஆரம்மணங் முஞ்சித்வா அஞ்ஞங், தம்பி முஞ்சித்வா அஞ்ஞந்தி அனவட்டி²ததா, ஆரம்மணங் அக்³க³ஹெத்வா பவத்திதுங் அஸமத்த²தா ச மக்கடஸமானதாதி த³ஸ்ஸேதி. அட்டி²வேத⁴வித்³தோ⁴பி உப்பத²ங் அனுக்³ச்ச²ந்தோ து³ட்ட²ஸ்ஸோ அஸ்ஸக²ளுங்கோ. யத்த²காமனிபாதிதோதி யத்த² கத்த²சி இச்சி²தாரம்மணே நிபாதிபா⁴வதோ. நானாவேஸதா⁴ரீ ரங்க³னடோ.

ஆயதனதா³துனித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி பன்னரஸமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

16. இந்த்³ரியஸச்சனித்³தே³ஸவண்ணனா

இந்த்³ரியவித்தா²ரகதா²வண்ணனா

525. பா³வீஸதீதி க³ணனபரிச்சே²தோ³. இந்த்³ரியானீதி பரிச்சி²ன்னத⁴ம்மனித³ஸ்ஸனங். சக்குந்த்³ரியந்திஆதி³ தேஸங் ஸ்ருபத்³ஸ்ஸனங். தத்த² சக்குத்³வாரே இந்த்³ட்ட²ங் காரேதி சக்குத்³வாரபா⁴வே தங்த்³வாரிகேஹி அத்தனோ இந்த்³பா⁴வங் பரமிஸ்ஸரபா⁴வங் காரயதீதி சக்குந்த்³ரியங். தஞ்ஹி தே ரூபக்³ஹணே அத்தானங் அனுவத்தேதி, தே ச தங் அனுவத்தந்தி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தஸ்மா ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாகாயத்³வாரே இந்த்³ட்ட²ங் காரேதீதி. காயிந்த்³ரியங். விஜானநலக்க²ணே இந்த்³ட்ட²ங் காரேதீதி மனிந்த்³ரியங். இத்தி²பா⁴வலக்க²ணே, பரிஸபா⁴வலக்க²ணே, அனுபாலனலக்க²ணே, ஸுக²லக்க²ணே, து³க்க²லக்க²ணே, ஸோமனஸ்ஸலக்க²ணே, தோ³மனஸ்ஸலக்க²ணே, உபெக்கா²லக்க²ணே, அதி⁴மொக்க²லக்க²ணே, பக்³ஹலக்க²ணே, உபட்ட²னலக்க²ணே, அவிக்கே²பலக்க²ணே, து³ஸ்ஸனலக்க²ணே, அனஞ்ஞாதங் ஞஸ்ஸாமீதி பவத்தே ஜானநலக்க²ணே, ஞாதானங் ஏவ த⁴ம்மானங் புன ஆஜானநே அஞ்ஞாதாவிபா⁴வே இந்த்³ட்ட²ங் காரேதீதி அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங்.

விஜானியாதி விஜானெய்ய. பூ⁴மிதோ சாதி ச-ஸத்³தோ³ அவுத்தஸம்பிபண்ட³னத்தோ², தேன தாவத்வங் ஸங்க்³ணஹாதி, தங் பன தாவத்வங் பரதோ வண்ணயிஸ்ஸாம. அஸம்மஸனுபகா³னம்பி அத்தி²பா⁴வதோ து³ட்ட²பு³தா இத⁴ ந க³ஹிதா.

பு³பு³பா⁴கே³தி அரியமக்³தோ பு³பு³பா⁴கே³. அனஞ்ஞாதந்தி ந அஞ்ஞாதங் ந அதி⁴க³தங். நிச்சதாய நத்தி² ஏதஸ்ஸ மதங் ப⁴ங்கோ³, ந வா ஏதஸ்மிங் அதி⁴க³தே மரணந்தி அமதங், பஜ்ஜிதப்³தோ பத்³ஞ்சாதி அமதபத்³ங் நிப்³பா³னங். “ஏவங் படிபன்னஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனதோ”தி ஏதேன பு³பு³பா⁴க³வஸேனேதங் இந்த்³ரியங் ஏவங் வோஹரீயதீதி து³ஸ்ஸேதி. ஆஜானநதோதி பட²மமக்³கே³ன தி³ட்ட²மரியாதங் அனதிக்கமித்வாவ ஜானநதோ. யேன தங்ஸமங்கி³புக்³லோ, தங்ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா வா அஞ்ஞாதாவினோ ஹோந்தி, ஸோ அஞ்ஞாதாவிபா⁴வோ பரினிட்டி²தகிச்சஜானநகீ³ணாஸவஸ்ஸ பா⁴வபூ⁴தோ ஹுத்வா உப்பத்திதோ “கீ³ணாஸவஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனதோ”தி வுத்தங்.

லிங்கே³தி க³மேதி ஞாபேதீதி லிங்கங், லிங்கீயதி வா ஏதேனாதி லிங்கங். கிங் லிங்கே³தி, கிங் வா லிங்கீயதீதி? இந்த்³ங், இந்தோ³ வா. இந்த்³ஸ்ஸ லிங்க³ இந்த்³லிங்கங், இந்த்³லிங்க்ஸ்ஸ அத்தோ² தங்ஸபா⁴வோ இந்த்³லிங்க³ட்டோ², இந்த்³லிங்க³மேவ வா இந்த்³ரியஸத்³ஸ்ஸ அத்தோ²தி இந்த்³லிங்க³ட்டோ². ஸஜ்ஜிதங் உப்பாதி²தந்தி ஸிட்ட²ங், இந்தே³ன ஸிட்ட²ங் இந்த்³ஸிட்ட²ங். ஜுட்ட²ங் ஸேவிதங். கம்மஸங்காதஸ்ஸ இந்த்³ஸ்ஸ லிங்கா³னி, தேன ச ஸிட்ட²னீதி கம்மஜானேவ யோஜேதப்³பா³னி, ந அஞ்ஞானி, தே ச த்வே அத்தா² கம்மே ஏவ யோஜேதப்³பா³, இதரே ச ப⁴க³வதி ஏவாதி ஆஹ “யதாயோக³”ந்தி. தேனாதி ப⁴க³வதோ, கம்மஸ்ஸ ச இந்த்³த்தா. எத்தா²தி ஏதேஸு இந்த்³ரியேஸு. உல்லிங்கெ³ந்தி ஞாபெந்தி பகாஸெந்தி ப²லஸம்பத்திவிபத்தீ²ஹி காரணஸம்பத்திவிபத்தி²அவபோ³த⁴தோ. “ஸோ தங் நிமித்தங் ஆஸேவதீ”திஆதீ³ஸு (அ. நி. 9.35) கோ³சரகரணம்பி ஆஸேவனா வுத்தாதி ஆஹ “கானிசி கோ³சராஸேவனாயா”தி. தத்த² ஸப்³பே³ஸங் கோ³சரிகாதப்³த்தேபி “கானிசீ”தி வசனங் அவிபஸ்ஸிதப்³பா³னங் ப³ஹுலங் மனஸிகரணேன அனாஸேவனீயத்தா. பச்சவெக்க²னாமத்தமேவ ஹி தேஸு ஹோதீதி. “தஸ்ஸ தங் மக்³ங் ஆஸேவதோ”திஆதீ³ஸு (அ. நி. 4.170) பா⁴வனா ஆஸேவனாதி வுத்தாதி பா⁴வேதப்³பா³னி ஸத்தா⁴தீ³னி ஸந்தா⁴யாஹ “கானிசி பா⁴வனாஸேவனாயா”தி.

ஆதி⁴பச்சங் இந்த்³ரியபச்சயபா⁴வோ. அஸதிபி ச இந்த்³ரியபச்சயபா⁴வே இத்தி²பரிஸிந்த்³ரியானங், அத்தனோ அத்தனோ பச்சயவஸேன பவத்தமானே தங்ஸஹிதஸந்தானே அஞ்ஞாகாரேன அப்பவத்தமானேஹி லிங்கா³தீ³ஹி அனுவத்தனீயபா⁴வே ஆதி⁴பச்சங். இமஸ்மிங்

ச அத்தே² இந்த்³ந்தி பரிமிஸ்ஸரியங் கரொந்திச்சேவ இந்த்³ரியானி. சக்கா²தீஸ் து³ஸ்ஸிதேன நயேன அஞ்ஞேஸஞ்ச ஜீவிதா²னங் தத³னுவத்தீஸ் ஆதி⁴பச்சங் யதா²ரஹங் யோஜேதப்³பங்.

அமோஹோயேவ ந விஸுங் சத்தாரோ த⁴ம்மா, தஸ்மா தஸ்ஸ ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴கதா²யங் விபா⁴விதானி லக்க²ணாதீனி தேஸஞ்ச வேதி³தப்³பானிதி அதி⁴ப்பாயோ. ஸேஸானி தத்த² க²ந்த⁴னித்தே³ஸே லக்க²ணாதீஹி அருபேனேவ ஆக³தானி.

526. ஸத்தானங் அரியபு⁴மிபடிலாபோ⁴ ப⁴க²வதோ தே³ஸனாய ஸாதா⁴ரணங், பதா³னஞ்ச பயோஜனந்தி ஆஹ “அஜ்ஜத்தத⁴ம்மே பரிஞ்ஞாயா”திஆதி³. அஞ்ஞேஸம்பி இந்த்³ரியானங் அத்தபா⁴வபரியாபன்னதாய ஸதிபி அத்தபா⁴வபஞ்ஞாபனாய மூலபா⁴வதோ சக்கா²தீனங் ஸாதிஸயா அத்தபா⁴வபரியாபன்னாதி வுத்தங் “அத்தபா⁴வபரியாபன்னானி சக்கு²ந்தி³யாதீனி”தி (விப⁴. அட்ட². 219). அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதா²யங் இத்தி²புரிஸிந்த்³ரியானந்தரங் ஜீவிதிந்த்³ரியதே³ஸனாக்கமோ வுத்தோதி இதா⁴பி “ததோ ஜீவிதிந்த்³ரிய”ந்தி வுத்தங். தங் இந்த்³ரியயமகதே³ஸனாய (யம. 3.இந்த்³ரியயமக.1 ஆத³யோ) ஸமேதி. இந்த்³ரியவிப⁴ங்கே³ (விப⁴. 219 ஆத³யோ) பன மனிந்த்³ரியானந்தரங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் வுத்தங், தங் புரிமபச்சி²மானங் அஜ்ஜாத்திகபா⁴ஹிரானங் அனுபாலகபா⁴வதி³பனத்தங் தேஸ மஜ்ஜே² வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். யஞ்ச கிஞ்சி வேத³யிதங், ஸப்³பங் தங் து³க்கங். யாவ ச து³வித⁴த்தபா⁴வானுபாலகஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ பவத்தி, தாவ து³க்க²பு⁴தானங் ஏதேஸங் வேத³யிதானங் அனிவத்தீதி ஞாபனத்தங், தேன ச சக்கா²தீனங் து³க்கா²னுப³ந்த⁴தாய பரிஞ்ஞெய்யதங் ஞாபேதி. படிபத்தி³ஸ்ஸனத்த³ந்தி புப்³பா⁴க²படிபத்தி³ஸ்ஸனத்தங். தஸ்ஸேவாதி அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியஸ்ஸேவ. ததோ அனந்தரங் பா⁴வேதப்³பத்தாதி பா⁴வனாமக்க³ஸம்பயுத்தங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். து³ஸ்ஸனாந்தரா ஹி பா⁴வனாதி.

பே⁴தோ³தி இத⁴ ஸபா⁴வதோ பே⁴தோ³ அதி⁴ப்பேதோ, ந பு⁴மிபுக்க³லாதி³வஸேனாதி ஆஹ “ஸேஸானங் அபே⁴தோ³”தி. நனு ச ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ அனுபாலனலக்க²ணங் ஸபா⁴வோ, தேனஸ்ஸ து³வித⁴ஸ்ஸாபி அபே⁴தோ³தி? ஸச்சமேதங், தஸ்ஸ பன ரூபாரூபஸபா⁴வகதோ பே⁴தோ³ க²ஹிதோ, ந ஏவங் ஸேஸானங் கோசி பே⁴தோ³ அத்தீதி தேஸங் அபே⁴தோ³தி பே⁴தா³பா⁴வோ வுத்தோ. நனு செத்த² வேத³னா, பஞ்ஞா ச பி⁴ந்தி³த்வா வுத்தாதி? ந, யதா² தே³ஸிதேஸு பா³வீஸதியா இந்த்³ரியேஸு பே⁴தா³பே⁴த³ஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா.

527. சக்கு²ந்த்³ரியாதீனங் ஸதிபி புரேஜாதாதி³பச்சயபா⁴வே இந்த்³ரியபச்சயபா⁴வேன ஸாதே⁴தப்³பமேவ கிச்சங் கிச்சந்தி வுத்தங் தஸ்ஸ அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணத்தா, இந்த்³ரியகதா²ய ச அதி⁴கதத்தா. அத்தனோ திக்க²மந்தா³தி³ஆகாரோ அத்தாகாரோ, தஸ்ஸ அனுவத்தாபனங் அத்தாகாரானுவத்தாபனங். தேனாஹ “திக்க²மந்தா³தி³ஸங்கா²தஅத்தாகாரானுவத்தாபன”ந்தி. அத² வா திக்க²மந்தா³தி³ஸங்கா²தஸ்ஸ ச அத்தாகாரஸ்ஸ ச அனுவத்தாபனங் திக்க²...பே... வத்தாபனங். விஸுங் அத்தாகாரக்க³ஹணேன செத்த² ரூபாவபா⁴ஸனாதி³கஸ்ஸ ஸங்க³ஹோ தட்ட²ப்³போ³. சக்கு²ந்த்³ரியஸ்ஸ ஹி ரூபாபி⁴ஹனநயொக்யதாஸங்கா²தே ரூபாவபா⁴ஸனஸாமத்தி³யே அஸதி ந கதா³சிபி சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ து³ஸ்ஸனகிச்சங் ஸம்ப⁴வதி. ஏஸ நயோ ஸோதிந்த்³ரியாதீஸுபி. புப்³பங்க³மபா⁴வேன மனிந்த்³ரியஸ்ஸ வஸாவத்தாபனங் ஹோதி, ந அஞ்ஞேஸங். தங்ஸம்பயுத்தானிபி ஹி இந்த்³ரியானி தப்³பஸேனேவ ஹுத்வா அத்தனோ அத்தனோ இந்த்³ரியகிச்சங் ஸாதெ⁴ந்தி சேதஸிகபா⁴வதோ , ந தேஸங் வஸேன மனிந்த்³ரியங் . அயஞ்ஹிஸ்ஸ புப்³பங்க³மதா. ஸப்³புத்த² ச இந்த்³ரியபச்சயபா⁴வேன ஸாதே⁴தப்³பந்தி அதி⁴காரோ அனுவத்தீதி தட்ட²ப்³போ³. ஸதிபி அனுப்பாதனே, அனுபத்த²ம்ப⁴னே ச தப்பச்சயானங் தப்பவத்தனே நிமித்தபா⁴வோ அனுவிதா⁴னங்.

சா²தேத்வா ப²ரித்வா உப்பஜ்ஜமானா ஸுக²துக்க²வேத³னா ஸஹஜாதத⁴ம்மே அபி⁴ப⁴வித்வா அஜ்ஜோத்த³ரித்வா ஸயமேவ பாகடா ஹோதி, ஸஹஜாதத⁴ம்மா ச தஸ்ஸா வஸேன ஸுக²துக்க²பா³வப்பதா விய ஹொந்தீதி ஆஹ “யதா²ஸகங் ஓளாரிகாகாரானுபாபன”ந்தி. அஸந்தஸ்ஸ, அபணீதஸ்ஸபி அகுஸலதப்³பி³பாகாதி³ஸம்பயுத்தஸ்ஸ யதா²ரஹங்

மஜ்ஜித்தாகாரானுபாபனங் யோஜேதப்³புங். ஸமானஜாதியேஹி வா ஸுக²துக்கே³ஹி
 ஸந்தபணீதாகாரானுபாபனங் து²ட்ட²பு³புங். படிபக்கா²பி⁴ப⁴வனந்தி
 அஸ்ஸத்தி⁴யாதி³படிபக்கா²பி⁴ப⁴வனங். பஸன்னாகாராதா³தி
 பஸன்னபக்³ஹிதஉப²டி²தஸமாஹிதத³ஸ்ஸனாகாரானுபாபனங் யதா²க்கமங் ஸத்தா⁴தீ³னங்.
 ப்யாபாதா³தீ³தி ஆதி³-ஸத்தே³ன உத்த⁴ம்பா⁴கியஸங்யோஜனானி க³ஹிதானி.
 மக்³ஸம்பயுத்தஸேவ ச அஞ்ஞிந்த்³ரியஸ்ஸ கிச்சங் த³ஸ்ஸிதங். தேனேவ ச
 ப²லஸம்பயுத்தஸேவ தங்தங்ஸங்யோஜனப்படிப்பஸத்தி⁴பஹானகிச்சதா த³ஸ்ஸிதா ஹோதீ³தி.
 கதஸப்³பகிச்சஸேவ அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங் அஞ்ஞஸ்ஸ காதப்³பஸ்ஸ அபா⁴வா
 அமதாபி⁴முக²மேவ தப்³பா⁴வபச்சயோ ச ஹோதி, ந இதரானி விய கிச்சந்தரபஸுதங். தேனாஹ
 “அமதாபி⁴முக²பா⁴வபச்சயதா சா”தி.

528. பூ⁴மிதோ வினிச்ச²யோ உத்தானத்தோ² ஏவ. எத்தா²ஹ - கஸ்மா பன எத்தகேனேவ
 இந்த்³ரியானி வுத்தானி, ஏதானி ஏவ ச வுத்தானீதி? ஆதி⁴பச்சட்ட²வஸேன, ஆதி⁴பச்சங் நாம
 இஸ்ஸரியந்தி வுத்தமேவேதங். தயித³ங் ஆதி⁴பச்சங் அத்தனோ அத்தனோ கிச்சே, ப²லே சாதி
 அஞ்ஞேஸம்பி ஸபா⁴வத⁴ம்மானங் கஸ்மா ந லப்³ப⁴தி? பச்சயாதீ⁴னவுத்திகா ஹி
 பச்சயுப்பன்னாதி ஸியா ப²லஹேதுத⁴ம்மேஸு அனுவத்தனானுவத்தனீயதாதி? ஸச்சமேதங், ததா²பி
 அத்தி² தேஸங் விஸேஸோ. ஸ்வாயங் “சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³ப்பவத்தியஞ்ஹி சக்கா²தீ³னங்
 ஸித்த⁴மாதி⁴பச்ச”ந்திஆதி³னா (விப⁴. அட்ட². 219) அட்ட²கதா²யங் த³ஸ்ஸிதோயேவ. அபிச
 க³ந்த⁴பஞ்சகே யாயங் ஸத்தபஞ்ஞத்தி, தஸ்ஸா விஸேஸனிஸ்ஸயோ “ச² அஜ்ஜத்திகானி
 ஆயதனானீ”தி தானி தாவ ஆதி⁴பச்சத்தங் உபாதா²ய “சக்கு²ந்த்³ரியங்...பே...மனிந்த்³ரிய”ந்திஆதி³தோ
 (விப⁴. 219) வுத்தானி. ஸ்வாயங் அத்தபா⁴வோ இமேஸங் வஸேன “இத்தீ² புரிஸோ”தி ஸமஞ்ஞங்
 லப⁴தீதி த³ஸ்ஸனத்தங் பா⁴வத்³வயங். தயிமே உபாதி³ன்னத⁴ம்மா யேன த⁴ம்மேன பவத்தந்தி,
 அயங் ஸோ த⁴ம்மோ தேஸங் டி²திஹேதுதி த³ஸ்ஸனத்தங் ஜீவிதிந்த்³ரியங். ஸ்வாயங்
 ஸத்தஸஞ்ஞிதோ த⁴ம்மபுஞ்ஜோ ப²ந்த⁴வஸேன பவத்தமனோ இமாஹி வேத³னாஹி
 ஸங்கிலிஸ்ஸதீதி த³ஸ்ஸனத்தங் வேத³னாபஞ்சகங். ததோ விஸுத்³தி⁴காமானங்
 வோதா²னஸம்பா⁴ரத³ஸ்ஸனத்தங் ஸத்தா⁴தி³பஞ்சகங். ஸம்ப⁴வவோதா²னஸம்பா⁴ரா இமேஹி
 விஸுஜ்ஜந்தி, விஸுத்³தி⁴ப்பத்தா நி²டி²தகிச்சாவ ஹொந்தீதி த³ஸ்ஸனத்தங்
 அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீந்த்³ரியாதீ³னி தீணி வுத்தானி. ஸப்³புத்த² “ஆதி⁴பச்சத்தங் உபாதா²யா”தி
 பத³ங் யோஜேதப்³புங். எத்தாவதா அதி⁴ப்பேதத்த²ஸித்தீ⁴தி அஞ்ஞேஸங் அக்³ஹணங்.

அத² வா பவத்தினிவத்தீனங் நிஸ்ஸராதி³த³ஸ்ஸனத்தம்பி ஏதானியேவ வுத்தானி. பவத்தியா ஹி
 விஸேஸதோ மூலனிஸ்ஸயபூ⁴தானி ச² அஜ்ஜத்திகாயதனானி. யதா²ஹ “ச²ஸு லோகோ
 ஸமுப்பன்னோ”திஆதி³ (ஸு. நி. 171). தஸ்ஸ உப்பத்தி இத்தி²புரிஸிந்த்³ரியேஹி
 விஸபா⁴க³வத்து²ஸரா³க³னிமித்தேஹி யேபு⁴ய்யேன ஸத்தகாயஸ்ஸ அபி⁴னிப்³புத்தி.
 வுத்தஞ்ஹேதங் “திண்ணங் கோ², மஹாராஜ, ஸன்னிபாதா க³ப்³ப⁴ஸ்ஸ அவக்கந்தி ஹோதி மாதா
 ச உதுனீ ஹோதி, க³ந்த⁴பு³போ³ ச பச்சபட்டி²தோ ஹோதி, மாதாபிதரோ ச ஸன்னிபதிதா
 ஹொந்தீ”திஆதி³ (ம. நி. 1.408; மி. ப. 4.1.6). அவட்டா²னங் ஜீவிதிந்த்³ரியேன தேன
 அனுபாலேதப்³புதோ. தேனாஹ “ஆயு டி²தி யபனா யாபனா”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 19). உபபோ⁴கோ³
 வேத³னாஹி. வேத³னாவஸேன ஹி இட்டா²தி³ஸப்³புவிஸயூபபோ⁴கோ³. யதா²ஹ “வேத³யதி
 வேத³யதீதி கோ², பி⁴க்க²வே, தஸ்மா வேத³னாதி வுச்சதீ”தி (ம. நி. 1.450). ஏவங் பவத்தியா
 நிஸ்ஸயஸமுப்பாத³ட்டி²திஸம்போ⁴க³த³ஸ்ஸனத்தங் சக்கு²ந்த்³ரியங் யாவ உபெக்கிந்த்³ரியந்தி
 சுத்த³ஸிந்த்³ரியானி தே³ஸிதானி. யதா² சேதானி பவத்தியா, ஏவங் இதரானி நிவத்தியா.
 விவட்டஸன்னிஸ்ஸிதேன ஹி நிப்³புத்திதானி ஸத்தா⁴தீ³னி பஞ்சிந்த்³ரியானி நிவத்தியா
 நிஸ்ஸயோ. உப்பாதோ³ அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீந்த்³ரியேன தஸ்ஸ நிவத்திவஸேன பட²மங்
 உப்பஜ்ஜனதோ. அவட்டா²னங் அஞ்ஞிந்த்³ரியேன, உபபோ⁴கோ³ அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியேன
 அக்³ப²லஸமுபபோ⁴க³தோ. கீணாஸவாஹி விஸவிதாய நிப்³புதிஸுக²ங் பரிபு⁴ஜ்ஜந்தி. ஏவம்பி
 ஏதானி ஏவ இந்த்³ரியானி தே³ஸிதானி. எத்தாவதா யதா²தி⁴ப்பேதத்த²ஸித்தீ⁴தோ அஞ்ஞேஸங்
 அக்³ஹணங். இமினாவ நேஸங் தே³ஸனாக்கமோபி ஸங்வண்ணிதோதி வேதி³தப்³போ³தி.

ஸச்சவித்தா²ரகதா²வண்ணனா

529. அரியஸத்³தே³ன விஸேஸனங் அகத்³வா கேவலங் ஸச்சஸத்³தே³ன உத்³தி⁴ட்டா²னிபி அரியஸச்சானி ஏவாதி த்³ஸ்ஸெந்தோ “ஸச்சானீதி சத்தாரி அரியஸச்சானீ”தி ஆத்³. ஸமாஞ்ஞஜோதனா ஹி விஸேஸே அவதிட்ட²தி, விஸேஸத்தி²னா ச விஸேஸோ அனுபயஜ்ஜிதப்³போ³தி. அரியஸச்சேஸு வா விசாரிதேஸு இதரானிபி அத்த²தோ விசாரிதானேவ ஹொந்தீதி விபஸ்ஸனாய ச பூ⁴மிபூ⁴தானி, அரியஸச்சானேவாதி ச கத்³வா “ஸச்சானீ”தி உத்³த⁴ரித்³வாபி “சத்தாரி அரியஸச்சானீ”தி வுத்தங்.

ஸாஸனக்கமோதி அரியஸச்சானி வுச்சந்தி, அரியஸச்சதே³ஸனா வா. ஸகலஞ்ஹி ஸாஸனங் ப்⁴க்³வதோ வசனங் ஸச்சவினிமுத்தங் நத்தி² பவத்தினிவத்திதது³ப⁴யஹேதுஸந்த்³ஸ்ஸனவஸேன பவத்தனதோ. தஸ்மா ஸச்சேஸு கமதி, ஸீலஸமாதி⁴பஞ்மாஸங்கா²தங் வா ஸாஸனங் ஏதேஸு கமதி, பரிஞ்ஞாதி³கிச்சஸாத⁴னவஸேன பவத்ததி, தஸ்மா கமதி எத்தா²தி கமோ, கிங் கமதி? ஸாஸனங். ஸாஸனஸ்ஸ கமோ “ஸாஸனக்கமோ”தி ஸச்சானி ஸாஸனப்பவத்திட்டா²னானி வுச்சந்தி, தங்³தே³ஸனா ச தப்³போ³ஹாரேனாதி.

ததா²தி தங்³ஸபா⁴வா து³க்கா²தி³ஸபா⁴வா. **அவிததா²தி** அமுஸாஸபா⁴வா பாத⁴னாதி³பா⁴வேன பூ⁴தஸபா⁴வா. **அனஞ்ஞதா²தி** அஞ்ஞாகாரஹிதா அபாத⁴னாதி³ஆகாரவிவித்தா. து³க்க²து³க்க²தாதன்னிமித்ததாஹி அதி⁴ட்டி²த்தா பீளனட்டோ². ஸமேச்ச ஸம்பூ⁴ய பச்சயேஹி கதபா⁴வோ **ஸங்க²தட்டோ²**. து³க்க²து³க்க²தாதன்னிமித்ததாஹி பரித³ஹனங், கிலேஸதா²ஹஸமாயோகோ³ வா **ஸந்தாபட்டோ²**. ஜராய, மரணேன சாதி த்³வேதா³ விபரிணாமேதப்³பதா **விபரிணாமட்டோ²**. எத்த² ச பீளனட்டோ² து³க்க²ஸ்ஸ ஸரஸேனேவ ஆவிப⁴வனாகாரோ, இதரே யதா²க்கமங் ஸமுத³யமக்³க்³னிரோத⁴த³ஸ்ஸனேஹி ஆவிப⁴வனாகாராதி அயங் சதுன்னம்பி விஸேஸோ. தத்³ரத்³ராபி⁴னந்த³னவஸேன ப்யாபித்³வா ஊஹனங் ராஸிகரணங் து³க்க²ஸ்ஸ நிப்³புத்தனங் **ஆயுஹனங்** ஆகாரஸ்ஸ ப்யாபனத்த²த்தா. ஆக்³ச்ச²தி ஸமுத³யதோதி வா ஆயங், து³க்க²ங், தஸ்ஸ ஊஹனங் பவத்தனங் **ஆயுஹனங்**, அயங் ஸரஸேனேவ ஆவிப⁴வனாகாரோ. நித³தா²தி து³க்க²ந்தி **நிதா³னங்**, “இத³ங் தங் து³க்க²”ந்தி ஸம்படிச்சா²பெந்தங் விய ஸமுட்டா²பேதீதி அத்தோ². அயங் **நிதா³னட்டோ²** து³க்க²த³ஸ்ஸனேன ஆவிப⁴வனாகாரோ. ஸங்³ஸாரது³க்கே²ன ஸங்யோஜனங் **ஸங்யோகட்டோ²**. மக்³கா²தி⁴க்³மனநிவாரணங் **பலிபோ³த⁴ட்டோ²**. இமே ச ஸங்யோக³பலிபோ³த⁴ட்டா² நிரோத⁴மக்³க²த³ஸ்ஸனேஹி ஆவிப⁴வனாகாரா. நிஸ்ஸரந்தி ஸத்தா எத்த², ஸயமேவ வா நிஸ்ஸடங் விஸங்யுத்தங் ஸப்³பு³ஸங்க²தேஹி ஸப்³பூ³பதி⁴படினிஸ்ஸக்³பா⁴வதோதி **நிஸ்ஸரனங்**. அயமஸ்ஸ ஸபா⁴வேன ஆவிப⁴வனாகாரோ, இதரே விவேகாஸங்க²தாமதட்டா, ஸமுத³யக்³²ரஅபச்சயஅவினாஸிதா வா ஸமுத³யமக்³²து³க்க²த³ஸ்ஸனேன ஆவிப⁴வனாகாரா.

ஸங்³ஸாரதோ நிக்³மனங் **நிய்யானங்**. அயமஸ்ஸ ஸரஸேன ஆவிப⁴வனாகாரோ. பரிபோ³தூ⁴பச்சே²த³னேன நிப்³பா³னாதி⁴க்³மோவ நிப்³பா³னநிமித்தத்தா மக்³க்³ஸ்ஸ **ஹேதுட்டோ²**. பஞ்ஞாபதா⁴னத்தா சஸ்ஸ நிப்³பா³னத³ஸ்ஸனங், சதுஸச்சத³ஸ்ஸனங் வா **த³ஸ்ஸனட்டோ²**. சதுஸச்சத³ஸ்ஸனே, கிலேஸது³க்க²ஸந்தாபலுபஸமனே ச ஆதி⁴பச்சங் கரொந்தி மக்³க²த⁴ம்மா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸுதி ஸோ மக்³க்³ஸ்ஸ **ஆதி⁴பதெய்யட்டோ²**. விஸேஸதோ வா ஆலம்ப³னாதி⁴பதிபூ⁴தா மக்³க²த⁴ம்மா ஹொந்தி “மக்³கா²தி⁴பதினோ”தி (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 16) வசனதோதி ஸோ தேஸங் ஆகாரோ **ஆதி⁴பதெய்யட்டோ²**. ஏதே **ஹேதுத³ஸ்ஸனாதி⁴பதெய்யட்டா²** ஸமுத³யனிரோத⁴து³க்க²த³ஸ்ஸனேஹி ஆவிப⁴வனாகாரா. ஏவமாதி³ ஆஹாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. **அபி⁴ஸமயட்டோ²**தி அபி⁴ஸமேதப்³புட்டோ². அபி⁴ஸமயஸ்ஸ வா விஸயபூ⁴தோ அத்தோ² அபி⁴ஸமயட்டோ². அத² வா அபி⁴ஸமயஸ்ஸ பவத்திஆகாரோ **அபி⁴ஸமயட்டோ²**. ஸோ செத்த² அபி⁴ஸமேதப்³பேன பீளனாதி³னா த³ஸ்ஸிதோதி த³ட்ட²ப்³போ³.

530. குச்சிதங் கங் துக்கங், காரயஹங் ஹுத்வா அஸாரந்தி அத்தோ².

“ஸமாகமோ ஸமேத”ந்திஆதீஸு கேவலஸ்ஸ ஆகமஸத்தீஸ்ஸ, ஏத-ஸத்தீஸ்ஸ ச பயோகே³ ஸங்யோகத்தீஸ்ஸ அனுபலப்ப⁴னதோ, ஸங்-ஸத்தீஸ்ஸ ச ஸங்யோகே³ உபலப்ப⁴னதோ “ஸங்யோகங் தீபேதி”தி ஆஹ அன்வயதோ, ப்யுதிரேகதோ ச ததத்தீஜோதகதாஸித்தி⁴தோ. உப்பன்னங் உதித்தந்தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. அய-ஸத்தீஜோ கதிஅத்தே² ஸித்தீஜோ⁴ ஹேதுஸத்தீஜோ⁴விய காரணங் தீபேதி. அத்தனோ ப்லனிப்பா⁴தீனேன அயதி பவத்ததி, ஏதி வா ஏதஸ்மா ப்லந்தி அயோதி, ஸங்யோகே³ உப்பத்திகாரணங் ஸமுத்யோதி. எத்த² விஸுங் பயஜ்ஜமானாபி உபஸக்க³ஸத்தா³ ஸதா⁴துகங் ஸங்யோகத்தங், உப்பாதத்தீஞ்ச தீபேந்தி, கிரியாவிலேஸகத்தாதி வேதித்தப்பா³.

“அபா⁴வோ எத்த² ரோத⁴ஸ்ஸாதி நிரோதோ⁴”தி ஏதேன நிப்பா⁴னஸ்ஸ துக்க²விவித்தபா⁴வங் தீஸ்ஸேதி. ஸமதி⁴கதே தஸ்மிங் தததி⁴கமதோ புக³லஸ்ஸ ரோதா⁴பா⁴வோ பவத்திஸங்காதஸ்ஸ ரோத⁴ஸ்ஸ படிபக்க³பூ⁴தாய நிவத்தியா அதி⁴கத்தத்தாதி. ஏதஸ்மிஞ்ச அத்தே² அபா⁴வோ ஏதஸ்மிங் ரோத⁴ஸ்ஸாதி நிரோதோ⁴ இச்சேவ பதீஸமாஸோ. துக்கா⁴பா⁴வோ பனெத்த² புக³லஸ்ஸ, ந நிப்பா⁴னஸ்ஸேவ. அனுப்பாதோ³ ஏவ நிரோதோ⁴ அனுப்பாத²நிரோதோ⁴. ஆயதிங் ப⁴வாதீஸு அப்பவத்தி, ந பன ப⁴ங்கோதி ப⁴ங்க்வாசகங் நிரோத⁴ஸத்தீங் நிவத்தெத்வா அனுப்பாத²வாசகங் கண்ணாதி. ஏதஸ்மிங் அத்தே² காரணே ப்லுபசாரங் கத்வா நிரோத⁴பச்சயோ நிரோதோ⁴தி வுத்தோ.

படிபதா³ ச ஹோதி புக³லஸ்ஸ துக்க²நிரோத³ப்பத்தியா. நனு ச ஸா ஏவ துக்க²நிரோத³ப்பத்தீதி தஸ்ஸா ஏவ ஸா படிபதா³தி ந யுஜ்ஜதீதி? ந புக³லாதி⁴கமஸ்ஸ பத்திபா⁴வேன, யேஹி ஸோ அதி⁴கச்ச²தி, தேஸங் காரணபூ⁴தானங் படிபதா³பா⁴வேன ச வுத்தத்தா. ஸச்சி² கிரியாஸச்சிகரணத⁴ம்மானஞ்ஹி அஞ்ஞத்தா²பா⁴வேபி புக³லஸச்சிகிரியாத⁴ம்மபா⁴வேஹி நானத்தங் கத்வா நித்தீஸோ கதோதி. அத² வா யங் துக்க²நிரோத³ப்பத்தியா நிட்டானங் ப்லங், ஸயஞ்ச துக்க²நிரோத³ப்பத்திபூ⁴தங், தஸ்ஸ அபி⁴ஸமயபூ⁴தாய துக்க²நிரோத³ப்பத்தியா படிபதா³ த³ட்ட²ப்பா³.

531. புத்தா⁴தீயோ அரியா படிவிஜ்ஜந்தீதி எத்த² படிவித்த⁴காலே பவத்தங் புத்தா⁴தீயோஹாரங் “அகமா ராஜகஹங் புத்தீஜோ⁴”திஆதீஸு (ஸு. நி. 410) விய பா⁴வினி பூ⁴தே விய உபசாரோதி புரிமகாலேபி ஆரோபெத்வா “புத்தா⁴தீயோ”தி வுத்தங். தே ஹி புத்தா⁴தீயோ சதுஹி மக்கேஹி படிவிஜ்ஜந்தீதி. தஸ்மா அரியஸச்சானீதி வுச்சந்தீதி எத்த² அரியபடிவிஜ்ஜத³ப்பா⁴னி ஸச்சானி அரியஸச்சானீதி புரிமபதே³ உத்தரபதீலோபோ அரியஸச்சானீதி வுச்சந்தீதி அத்தோ². ததா²கதேன ஹி ஸயங் அதி⁴கத்தத்தா, பவேதித்தத்தா, ததோ ஏவ ச அஞ்ஞேஹி அதி⁴கமனீரத்தா தானி தஸ்ஸ ஹோந்தீதி. அரியபா⁴வஸித்தி⁴தோபீதி எத்த² அரியஸாத⁴கானி ஸச்சானி அரியஸச்சானீதி புப்பே³ விய உத்தரபதீலோபோ த³ட்ட²ப்பா³. அரியானி ஸச்சானீதிபீதி எத்த² அவிதத³பா⁴வேன அரணியத்தா அதி⁴கந்த³ப³த்தா அரியானி, அரியஸமஞ்ஞா வா அவிஸங்வாதீகே அவிததே² நிருள்ஹா த³ட்ட²ப்பா³.

532. பா³த⁴னலக்க³ணந்தி எத்த² துக்க²துக்க²தன்னிமித்தபா⁴வோ, உத்யவயபடிபீனிதபா⁴வோ வா பா³த⁴னங். ப⁴வாதீஸு ஜாதிஆதி³வஸேன, சக்கு²ரோகாதி³வஸேன ச அனேகதா³ துக்க²ஸ்ஸ பவத்தனமேவ புக³லஸ்ஸ ஸந்தாபனங், ததீஸ்ஸ கிச்சங் ரஸோதி ஸந்தாபனரஸங். பவத்தினிவத்தீஸு ஸங்ஸாரவிமொக்கே³ஸு பவத்தி ஹுத்வா க்யஹதீதி பவத்திபச்சுபட்டா²னங். பப⁴வதி ஏதஸ்மா துக்க²ங் நிப்ப³த்ததி, புரிமப⁴வேன பச்சி²மப⁴வோ க⁴டிதோ ஸங்யுத்தோ ஹுத்வா பவத்தீதி பபா⁴வோ. “ஏவம்பி தண்ஹானுஸயே அனுஹதே, நிப்ப³த்ததி துக்க²மித³ங் புனப்புன”ந்தி (த⁴. ப. 338; நெத்தி. 30) ஏவங் புனப்புனங் உப்பாத³னங் அனுபச்சே²த³கரணங். ப⁴வனிஸ்ஸரணனிவாரணங் பலிபோ⁴தோ⁴. தண்ஹக்க²யாதி³பா⁴வேன ஸப்ப³துக்க²ஸந்ததா ஸந்தி. அச்சுதிரஸந்தி அச்சுதிஸம்பத்திகங் அசவனகிச்சங் வா. கிச்சந்தி ச சவனாபா⁴வங் கிச்சமிவ கத்வா பரியாயேன வுத்தங், அசவனஞ்சஸ்ஸ ஸபா⁴வாபரிச்சஜனங் அவிகாரிதா த³ட்ட²ப்பா³. பஞ்சக்கந்த⁴னிமித்தஸுஞ்ஞதாய அவிக்க³ஹங் ஹுத்வா க்யஹதீதி அனிமித்தபச்சுபட்டா²னங்.

அனுஸயஸமுச்சிந்தனேன ஸங்ஸாரசாரகதோ நிக்ஃமனுபாயபா⁴வோ நிய்யானங்.
ஸப்³புகிலேஸானங் அனுப்பாத்³னிரோத⁴னங் கிலேஸப்பஹானகரணங். நிமித்ததோ, பவத்ததோ ச
சித்தஸ்ஸ வுட்டா²னங் ஹுத்வா கய்ஹதீதி வுட்டா²னபச்சுபட்டா²னங்.

533. அஸுவண்ணாதி³ ஸுவண்ணாதி³ விய தி³ஸ்ஸமானங் மாயாதி வத்து²ஸப்³பா⁴வா தஸ்ஸா
விபரீததா வுத்தா. உதகங் விய தி³ஸ்ஸமானா பன மரீசி உபக³தானங் துச்சா². வத்து²மத்தம்பி
தஸ்ஸா ந தி³ஸ்ஸதீதி விஸங்வாதிகா³ வுத்தா. மரீசிமாயாஅத்தவிது⁴ரோ பா⁴வோ
தச்சா²விபரீதபூ⁴தபா⁴வோ. அரியஞாணஸ்ஸாதி அரியஸ்ஸ அவிதத³க³கா³ஹகஸ்ஸ
ஞாணஸ்ஸ, தேன படிவேத⁴ஞாணங் விய பச்சவெக்க³ணஞாணம்பி க³ஹிதங் ஹோதி. தேஸங்
கோசரபா⁴வோ படிவிஜ்ஜிதப்³புதா, ஆரம்மணபா⁴வோ ச த³ட்ட²ப்³போ³. அக்³கிலக்க³ணங்
உண்ஹத்தங். தஞ்ஹி கத்த³சி கட்டா²தி³உபாதா³னபே⁴தே³ விஸங்வாதிகங், விபரீதங், அபூ⁴தங்
வாகதா³சிபி ந ஹோதி. “ஜாதித⁴ம்மா ஜராத⁴ம்மா, அதோ² மரணத⁴ம்மினோ”தி (அ. நி. 3.39; 5.57)
ஏவங் வுத்தா ஜாதிஆதி³கா லோகபகதி. ஏகச்சானங் திரச்சா²னானங் திரியங் தீக⁴தா,
மனுஸ்ஸாதீனங் உத்த⁴ங் தீக⁴தா, வுத்தி⁴னி⁴ட்ட²ங் பத்தானங் புன அவட்³ட⁴னந்தி ஏவமாதிகா³
ச லோகபகதீதி வத³ந்தி. தச்சா²விபரீதபூ⁴தபா⁴வோஸு பச்சி²மோ தத²தா. பட²மோ அவிதத²தா,
மஜ்ஜி²மோ அனஞுததாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ,

துக்கா² அஞ்ஞங் ந பா³த⁴க ந்தி கஸ்மா வுத்தங், நனு தண்ஹாபி ஜாதி விய
துக்க²னிமித்ததாய பா³தி⁴காதி? ந, பா³த⁴கப்ப⁴வபா⁴வேன விஸங் க³ஹிதத்தா. ஏவம்ஹி
பவத்தி, பவத்திஹேது ச அஸங்கரதோ போ³தி⁴தா ஹோந்தி. அத² வா ஜாதிஆதீனங் விய
துக்க²ஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னபா⁴வோ, துக்க²துக்க²தா ச பா³த⁴கதா, ந துக்க²ப்ப⁴வதாதி நத்தி²
தண்ஹாய பப⁴வபா⁴வேன விஸங் க³ஹிதாய பா³த⁴கபா⁴வபஸங்கோ³. தேனாஹ “துக்கா²
அஞ்ஞங் ந பா³த⁴க”ந்தி. பா³த⁴கத்தனியாமேனாதி துக்க²ங் பா³த⁴கமேவ, துக்க²மேவ
பா³த⁴கந்தி ஏவங் த்விதா⁴பி பா³த⁴கத்தாவதா⁴ரனேனாதி அத்தோ². பா³த⁴கத்தனியாமேனாதி
ஹி பா³த⁴கஸ்ஸ, பா³த⁴கத்தே ச நியாமேன. யதா பா³த⁴கத்தஸ்ஸ துக்கே² நியததா, ஏவங்
துக்க²ஸ்ஸ ச பா³த⁴கத்தே நியததாதி.

தங் வினா நாஞ்ஞதோதி ஸதிபி
அவஸேஸகிலேஸஅவஸேஸாகுஸலஸாஸவகுஸலமூலாவஸேஸஸாஸவகுஸலத⁴ம்மானங்
துக்க²ஹேதுபா⁴வே ந தண்ஹாய வினா தேஸங் துக்க²ஹேதுபா⁴வோ அத்தி², தேஹி பன
வினாபி தண்ஹாய துக்க²ஹேதுபா⁴வோ அத்தி² குஸலேஹி வினா அகுஸலேஹி
ரூபாவசராதி³குஸலேஹி வினா காமாவசராதி³ஹி ச தண்ஹாய துக்க²னிப்³பத்தகத்தா.
ஸந்தபா⁴வஸ்ஸ, ஸந்தபா⁴வே வா நியாமோ ஸந்தபா⁴வனியாமோ, தேன
ஸந்தபா⁴வனியாமேன. தச்ச²னிய்யானபா⁴வத்தாதி த்விதா⁴பி நியாமேன தச்சோ²
நிய்யானபா⁴வோ ஏதஸ்ஸ, ந மிச்சா²மக்³ஸ்ஸ விய விபரீததாய, ந லோகியமக்³ஸ்ஸ விய வா
அனேகந்திகதாய அதச்சோ²தி தச்ச²னிய்யானபா⁴வோ, மக்³கோ³, தஸ்ஸ பா⁴வோ
தச்ச²னிய்யானபா⁴வத்தங், தஸ்மா தச்ச²னிய்யானபா⁴வத்தா. ஸப்³புத்த² த்விதா⁴பி நியாமேன
தச்சா²விபரீதபூ⁴தபா⁴வோ வுத்தோதி ஆஹ “இதி தச்சா²விபல்லாஸா”திஆதி³.

534. ஸச்சஸத்த³ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வந்தானங் அத்தா²னங் உத்த⁴ரணங், ஸம்ப⁴வந்தே வா அத்தே²
வத்வா அதி⁴ப்பதேஸஸ அத்த²ஸ்ஸ உத்த⁴ரணங் நித்தா⁴ரணங் அத்து²த்வாரோ.
விரதிஸச்சேதி முஸாவாத³விரதியங். ந ஹி அஞ்ஞவிரதீஸு ஸச்சஸத்தோ³ நிருள்ஹோ. யே பன
“விரதிஸச்சங் ஸமாதா³னவிரதீ”தி வத³ந்தி, தேஸம்பி ந ஸமாதா³னமத்தங் விரதிஸச்சங், அத² கோ²
ஸமாதா³னாவிஸங்வாத³னங். தங் பன படிஞ்ஞாஸச்சங் முஸாவாத³விரதியேவ ஹோதி. “இத³மேவ
ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞ”ந்தி (ம. நி. 2.187, 202-203, 427; 3.27-29) பவத்தா தி³ட்டி² “ஸச்ச”ந்தி
அபி⁴னிவிஸனவுத்தியா தி³ட்டி²ஸச்சங். அமோஸத⁴ம்மத்தா நிப்³பா³னங் பரமத்து²ஸச்சங்.
“அமோஸத⁴ம்மங் நிப்³பா³னங், தத³ரியா ஸச்சதோ விதூ³”தி (ஸு. நி. 763) ஹி வுத்தங், தஸ்ஸ பன
தங்ஸம்பாபகஸ்ஸ ச மக்³ஸ்ஸ பஜானநா படிவேதோ⁴ அவிவாதகாரணந்தி த்வயம்பி “ஏகங் ஹி

ஸச்சங் ந துதியமத்தி², யஸ்மிங் பஜா நோ விவதே³ பஜான⁴ந்தி இமிஸ்ஸா (ஸு. நி. 890; மஹானி. 119) காதா²ய “ஸச்ச”ந்தி வுத்தங்.

535. “நேதங் துக்கங் அரியஸச்சந்தி ஆகச்செய்ய, நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி”தி ஏதேன ஜாதிஆதி²னங் துக்க²அரியஸச்சபா⁴வே அவிபரீததங் து³ஸ்ஸேதி ஏகந்தேனேவ பா³த⁴கபா⁴வதோ. “அஞ்ஞங் துக்கங் அரியஸச்சந்தி ஆகச்செய்ய, நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி”தி இமினா துக்க²அரியஸச்சபா⁴வஸ்ஸ ஜாதிஆதி²ஸு நியததங் து³ஸ்ஸேதி அனஞ்ஞத்த²பா⁴வதோ. ஸசேபி கத²ஞ்சி கோசி ஏவங்சித்தோ ஆகச்செய்ய, பஞ்ஞாபனே பன ஸஹத⁴ம்மேன ஞாபனே அத்தனோ வாத³ஸ்ஸ பதிட்டா²பனே ஸமத்தோ² நத்தீ²தி து³ஸ்ஸேதுங் “அஹமேதங்...பே... பஞ்ஞபெஸ்ஸாமீதி ஆகச்செய்ய, நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி”தி வுத்தங். ஜாதிஆதி²னங் அனஞ்ஞத்தா அஞ்ஞஸ்ஸ ச ததாபு⁴தஸ்ஸ அபா⁴வோயேவெத்த² டா²னாபா⁴வோ. ஸசேபி கோசி ஆகச்செய்ய ஆகச்சுது, டா²னங் பன நத்தீ²தி அயமெத்த² ஸுத்தத்தோ². ஏஸ நயோ துதியஸுத்தேபி. தத்த² பன அத்தபா⁴வபடிலாபே⁴னேவ ஸத்தானங் ஜாதிஆதி²னங் பத்தி, ஸம்முகீபா⁴வோ ச ஹோதீதி ஸம்பத்தத்தா, பச்சக்கதா ச பட²மதா, யதோ தங் ப⁴குவதா பட²மங் தே³ஸிதங், தன்னிமித்ததா துதியதா, தது³பஸமதா ததியதா, தங்ஸம்பாபகதா சதுத்த²தாதி து³ட்ட²பா³.

“ஏதபரமதோ”தி ஏதேன சதூஹி அரியஸச்சேஹி பவத்திஆதி²னங் அனவஸேஸபரியாதா²னமாஹ. நிபு³புதிகாமேன பரிஜானநாதீ²ஹி அஞ்ஞங் கிஞ்சி கிச்சங் காதப்³ங் நத்தி, த⁴ம்மஞாணகிச்சங் வா இதோ அஞ்ஞங் நத்தி², பரிஞ்ஞய்யாதீ²னி ச ஏதபரமானேவாதி சத்தாரியேவ வுத்தானி. தண்ஹாய ஆதி²னவது³ஸ்ஸாவின்ங் வஸேன தண்ஹாவத்து²ஆதி²னங் ஏதபரமதாயாதி வுத்தங். ததா² ஆலயே பஞ்சகாமஞ்ஞஸங்கா²தே, ஸகலவத்து²காமஸங்கா²தே, ப⁴வத்தயஸங்கா²தே வா துக்கே² தோ³ஸது³ஸ்ஸாவின்ங் வஸேன ஆலயாதீ²னங் ஏதேபரமதாயாதி வுத்தங்.

536. “ஓளாரிகத்தா”தி இதங் ஜாதிஆதி²னங் துக்க²பா⁴வஸ்ஸ பசுரஜனபாகடதாமத்தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந அரியேன ஞாணேன படிவிஜ்ஜி²தப்³பா³காரங். தந்தி துக்க²ங். அகதந்தி அனிப்³புத்திதங், அனிப்பா³தி³தகாரணந்தி அதி⁴ப்பாயோ. காரணே ஹி ஸித்தே⁴ ப²லங் ஸித்த⁴மேவ ஹோதி. “நேவ அகதங் ஆகச்சு²தி”தி ச இமினா அஹேதுவாதங் படிக்கி²பதி. “ந இஸ்ஸரனிம்மானாதி³தோ”தி ஏதேன பஜாபதிபுரிஸபகதிகாலாதி³வாதே³ படிக்கி²பதி. யங் பனெத்த² வத்தப்³ங், தங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. “ஸஹேதுகேன துக்கே²னா”தி ஏதேன துக்க²து³ஸ்ஸனேன ஜனிதஸ்ஸ ஸங்வேக³ஸ்ஸ ஸங்வட்⁴னமாஹ. துக்க²ஸ்ஸ ஹி ஸஹேதுகபா⁴வஸவஸேன ப³லவஸங்வேகோ ஜாயதி யாவாயங் ஹேது, தாவ இதங் துக்க²ங் அவிச்சே²தே³ன பவத்தீதி. அஸ்ஸாஸஜனந்த²ங் நிரோத⁴ந்தி ஸங்வேக³ஜாதஸ்ஸ அஸ்ஸாஸங் ஜனேதுங் நிரோத⁴ஸச்சமாஹ. நிபு³பின்னஸங்ஸாரதுக்க²ஸ்ஸ ஹி நிரோத⁴கதா² வச்சமானா அதிவிய அதிவிய அஸ்ஸாஸங் ஸஞ்ஜனேதி.

537. யே தே ஜாதிஆதயோ த⁴ம்மா ப⁴குவதா வுத்தாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. கஸ்மா பனெத்த² ப்யாதி⁴ ந க³ஹிதோதி? அனேகந்தபா⁴வதோ. ததா² ஹி ஸோ கதா³சி, கேஸஞ்சி ச நத்தி². யதா²ஹ “தயோ ரோகா³ புரே ஆஸுங், இச்சா² அனஸனங் ஜரா”தி (ஸு. நி. 313). பா³குலத்தேராதி³னங் ஸோ நாஹோஸியேவ, துக்க²க்³ஹணேன வா ப்யாதி⁴ எத்த² ஹிதோவாதி து³ட்ட²பா³ங். பரமத்த²தோ ஹி தா⁴துக்கோ²ப⁴பச்சயங் காயிகங் துக்க²ங் ப்யாதி⁴தி. உபாதா²னக்க²ந்த⁴பஞ்சகங் ஏகங் கொட்டா²ஸங் கத்வா “துவாத³ஸ த⁴ம்மா”தி வுத்தங். காமதண்ஹாபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஏகஜ்ஜங் கத்வா “துக்க²ஸமுதயோ அரியஸச்ச”ந்தி அஞ்ஞே அந்தோக³த⁴பே⁴தே³ அனாமஸித்வா ஏகருபேன க³ஹிதாபி தண்ஹா ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸஹக³தா, உச்சே²ததி³ட்டி²ஸஹக³தா, தி³ட்டி²விரஹிதா கேவலங் காமஸ்ஸாதபு⁴தா சாதி திதா⁴வ பி⁴ந்தித்வா வுத்தா. “அயமேவ அரியோ அட்ட²ங்கிகோ மக்கோ”தி மக்க³ஸச்சபா⁴வேன ஏகஜ்ஜங் கத்வா வுத்தாபி ஸபா⁴வதோ பி⁴ன்னா ஏவ தே த⁴ம்மாதி ஆஹ “அட்ட² த⁴ம்மா”தி.

ஸச்சனித்³தே³ஸவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

ப⁴வேதி ஆதா³னநிக்கே²பபரிச்சி²ன்னோ த⁴ம்மப்ப³ந்தோ⁴ ப⁴வோ, தஸ்மிங் ப⁴வே. ஸோ ஹி ஜாயதி எத்த² யோனிக³திஆதி³விபா⁴கோ³தி ஜாதீதி வச்சதி, ஜாயந்தி எத்த² ஸத்தா ஸமானவ்யாதி ஜாதி, நிகாயோ. ஸங்க²தலக்க²ணேதி யத்த² கத்த²சி உப்பாதே³. ஸோ ஹி ஜனநட்டே²ன ஜாதி. படிஸந்தி⁴யந்தி படிஸந்தி⁴சித்தக்க²ணே . ஸம்பாதிஜாதோதி எத்த² ஜாதிஸத்³தே³ன லப்³ப⁴மானங் மாதுகுச்சி²தோ நிக்க²மனஸங்கா²தங் ஜாயனத்த²ங் ஸந்தா⁴யாஹு “பஸுதிய”ந்தி, அபி⁴ஜாதியந்தி அத்தோ². ஜாயதி ஏதாய கத்தியாதி³ஸமஞ்ஞாதி ஜாதி, குலங்.

538. ஸயந்தி எத்தா²தி ஸெய்யா, மாதுகுச்சி²ஸங்கா²தோ க³ப்போ⁴ ஸெய்யா ஏதேஸந்தி க³ப்ப⁴ஸெய்யகா, அண்ட³ஜா, ஜலாபுஜா ச. இதரேஸந்தி ஸங்ஸேத³ஜானங், ஓபபாதிகானஞ்ச. அயம்பி சாதி “படிஸந்தி⁴க²ந்தெ⁴ஸ்வேவா”தி அனந்தரங் வுத்தகதா²பி, பகே³வ “படிஸந்தி⁴தோ பட்டா²யா”தி வுத்தகதா²யங். தேனாஹ “தேஸங் தேஸங் பட²மபாதுபா⁴வோ ஜாதீ”தி.

உம்முஜ்ஜனவஸேன க³ய்ஹதீதி உம்முஜ்ஜனபச்சுபட்டா²னங். வக்க²மானவிபா⁴க³ங் துக்க²விசித்தங் பச்சுபட்ட²பேதீதி துக்க²விசித்ததாபச்சுபட்டா²னா.

539. “கஸ்மா பனா”தி வத³தோ சோத³கஸ்ஸாயமதி⁴ப்பாயோ - ஏகந்ததுக்கே² நிரயே தாவ ஜாதிதுக்கா² ஹோது, அஞ்ஞாஸுபி வா துக்க³தீஸு பாபகம்மஸமுட்டா²னதோ ஸுக³ஸங்வத்தனியகம்மஸமுட்டா²னாஸு பன ஸுக³தீஸு கத²ந்தி. இதரோ “நாயங் ஜாதி ஸபா⁴வதுக்க²வஸேன துக்கா²தி வுத்தா, ந ஹி காசி படிஸந்தி⁴ துக்க²வேது³னாஸம்பயுத்தா அத்தி², அத² கோ² துக்க²ஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னபா⁴வதோ”தி தஸ்ஸெந்தோ “அனேகேஸங் துக்கா²னங் வத்து³பா⁴வதோ”திஆதி³மாஹ. அதுக்க²ஸபா⁴வம்பி பரியாயதோ துக்க²ந்தி வச்சதீதி துக்க²ஸபா⁴வங் துக்க²ஸத்³தே³ன விஸேஸெத்வா வுத்தங் “துக்க²துக்க²”ந்தி யதா² ரூபரூபந்தி.

துக்குப்பத்திஹேதுதோதி “அஹு வத மே, தங் வத நாஹோஸீ”தி சேதஸிகதுக்குப்பத்திஹேதுதோ.

“யத³னிச்சங், தங் துக்க²”ந்தி (ஸங். நி. 3.15, 45, 76, 77, 85; 2.4.1, 4) வசனதோ தேபூ⁴மகா ஸங்கா²ரா ஸங்கா²ரதுக்க²ங், தத்த² காரணமாஹ “உத³யப்ப³யப்படிபாளிதத்தா”தி. யஞ்ஹி அபி⁴ண்டஹங் படிபீளிதங், தங் துக்க²மனதாய துக்க²ந்தி, விபஸ்ஸனாசாரஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா தேபூ⁴மகக்க³ஹணங்.

துக்க²துக்க²ந்தி துக்க²தோ³மஸ்ஸுபாயாஸே வத³தி. “ஜாதிபி துக்கா²”திஆதி³னா (விப⁴. 190) துக்க²ஸச்சவிப⁴ங்கே³ ஆக³தங்.

ப⁴க³வதாபீதி அனாவரணஞ்ஞாணவதா அச்சரியாபரிமெய்யதே³ஸனாகோஸல்லவதா ப⁴க³வதாபி. உபமாவஸேனதி அங்கா³ரகாஸுபமாதி³உபமாவஸேன.

540. புண்ட³ரீகாதீ³ஸுதி ஆதி³-ஸத்³தே³ன ந மணிகனகரஜதபவாளாதி³ரதனஸன்னிச்சயே, நாபி அண்ட³ஜமெண்ட³ஜவாயஜாதிகே ஸுப⁴மனுஞ்ஞஸயனதலே, நாபி ரதனமயகுட்டிமமனோஹரே பாஸாத³தலே, நாபி ஸித்தஸம்மட்ட²குஸுமோபஹாரவதி பாஸாதூ³பசாரே, நாபி முத்தாஜாலஸதி³ஸவாலிகாவிகிண்ணே விவிடங்க³ணே, நாபி ஹரிதகம்ப³லஸதி³ஸமுது³ஸத்³த³லஸமோதலே பூ⁴மிபா⁴கே³தி ஏவமாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ தட்ட²ப்போ³. பரமஸம்பா³தே⁴தி அதிவிய ஸம்பா³தே⁴. திப்ப³ந்த⁴காரேதி ப³ஹலந்த⁴காரே. பித்தஸெம்ஹபு³ப³ருஹிரக³தோ²த³ரியாதி³ நானாகுணபஸம்பா³தே⁴. மாதா யதி³ வீஸதிவஸ்ஸா, அத² திங்ஸ, சத்தாலீஸாதி³வஸ்ஸா, தத்தகங் காலங் அதோ⁴தவச்சகூபஸதி³ஸதாய அதி⁴மத்தஜேகுச்சே². பூதிமச்சா² தி³ ஸப்ப³ங் ந ஸதி³ஸுபம்மங் தஸ்ஸ வாதாதி³வஸேன ஏகச்சதுக்க²ந்தா⁴பக³மஸப்பா⁴வதோ. து³ஸ மாஸேதி அச்சந்தஸங்யோகே³ உபயோக³வசனங்,

யேபுய்யவஸேன வுத்தங் ததோ பி⁴ய்யோபி ஏகச்சானங் தத்தா²வட்டா²னஸம்ப⁴வதோ .
அத்தனோ அதோ⁴முக²ங் ட²பிதஸங்சிதஹத்த²வயஸ்ஸ உக்குடிகஸ்ஸேவ நிஸீத²தோ
ஸமிஜ்ஜனப்பஸாரணாதி²ரஹிதோ.

அபி⁴முக²ங் கட்³ட்⁴னங் ஆகட்³ட்⁴னங். பரிதோ ஸமந்ததோ கட்³ட்⁴னங் பரிகட்³ட்⁴னங்.
ஹெட்டா² து⁴னநங் ஒது⁴னநங். நிதா⁴ய நிதா⁴ய து⁴னநங் நிது⁴து⁴னநங்.
ஆகட்³ட்⁴னாதி²ஸதி²ஸஞ்செத்த² “ஆகட்³ட்⁴னாதீ”தி வுத்தங். தருணவணஸதி²ஸங் அதிவிய
ஸுசுமாலங் க³ப⁴க³தங் ஸரீரங் ஸீதாதி²அப்பகம்பி ந ஸஹதீதி ஸீதனரகூபபன்னதாதி²
நிது⁴ஸஸிதங். தஞ்ஹி தஸ்ஸ அதிவிய ஸீதங், அதிவிய உண்ஹஞ்ச ஹுத்வா உபதிட்ட²தி. ஸரீரங்
வாஸியாதீஹி தச்செத்வா கா²ராவஸேசனகரணங் கா²ராபடிச்சுகங். து³க்குப்பத்திட்டா²னேதி
க³ப⁴பா⁴ஸயஸஞ்ஞிதங் ததியங் ஆவட்டங் ஸந்தா⁴யாஹ.

பரிவத்தெத்வாதி உத்த⁴ங்பாத²அதோ⁴ஸீஸபா⁴வேன பரிவத்தெத்வா. இதுங்
விஜாயனமூலகங் து³க்க²ங், யேன மரணது³க்கே²ன ச அட்டிதா வேது³னாப்பத்தா ஸத்தா
கதிபயமாஸமத்தாதிக்கந்தம்பி பவத்திங் விஸ்ஸரந்தி, மஹந்த⁴காரங் மஹாவிது³க்க²ங் பக்க²ந்தா⁴
விய ஹொந்தி.

வதெ⁴ந்தஸ்ஸாதி ஸோசனபரிதே²வனஸ்ஸபடிஹனநாதி²னா பா³தெ⁴ந்தஸ்ஸ. கு²ப்பிபாஸா
ஹி ஆதபாவட்டா²னாதி²னா ச ஆதாபனங். பஞ்சக்கி³தாபனாதி²னா பரிதாபனங்.

இமஸ்ஸாதி யதா²வுத்தஸ்ஸ ஸத்தவித⁴ஸ்ஸ. ஸப்³ப⁴ஸஸாபீதி க³ப⁴ப⁴காலாதீ²ஸு
தாபனமத்²து³னாதி²னிரயக்கி³தாஹாதி²ஸஞ்ஜனிதஸ்ஸ ஸகலஸ்ஸாபி. வத்து²மேவ ஹொதி
தத³பா⁴வே அபா⁴வதோ. தேனேவாஹ “ஜாயேத² நோ சே”திஆதி².

541. விசித்தந்தி விவித⁴ங், அச்ச²ரியங் வா.

இதி ஜாதினித்²தே²ஸவண்ணனா.

ஜரானித்²தே²ஸவண்ணனா

542. ஸங்கா²தலக்க²ணந்தி “டி²தஸ்ஸ அஞ்ஞத²த்த”ந்தி (ஸங். நி. 3.38; அ. நி. 3.47; கதா². 214)
வுத்தங் க²ணிகஜரங் ஸந்தா⁴யாஹ. க²ண்டி³ச்சாதி²ஸம்மதோதி க²ண்டி³ச்சபாலிச்சவலித்தசதாதி²னா
ஸமஞ்ஞதோ. ஸாதி க²ந்த⁴புராணபா⁴வஸஞ்ஞிதா பாகடஜரா. க²ந்த⁴பரிபாகோ
ஏகப⁴வபரியாபன்னானங் க²ந்தா⁴னங் புராணபா⁴வோ.

இதி ஜரானித்²தே²ஸவண்ணனா.

மரணனித்²தே²ஸவண்ணனா

543. ஸங்க²தலக்க²ணந்தி ஸங்கா²ரானங் வயஸஞ்ஞிதங் க²ணிகமரணமாஹ. யங் ஸந்தா⁴யாதி
யங் க²ணிகமரணங் ஸந்தா⁴ய, “ஜீராமரணங் த³வீஹி க²ந்தே⁴ஹி ஸங்க²ஹித”ந்தி (தா⁴து. 71)
எத்த² “மரண”ந்தி வுத்தந்தி அத்தோ². தந்தி ஜீவிதிந்த³ரியுபச்சேத²ஸஞ்ஞிதங் பாகடமரணங். “சவன”ந்தி
லக்கி²த³ப³தாய சுதிலக்க²ணங். வியோக³ரஸந்தி யதா²தி⁴க²தேஹி ஸத்தஸங்கா²ரேஹி
வியோஜனரஸங். யதா²பபன்னாய க²தியா விப்பவாஸவஸேன க²ய்ஹதீதி
க²திவிப்பவாஸபச்சுபட்டா²னங்.

பாபஸ்ஸாதி பாபயோகே²ன பாபஸ்ஸ, உபசிதபாபகம்மஸ்ஸாதி அத்தோ².
பாபகம்மாதி²னிமித்தந்தி பாபகம்மகம்மனிமித்தக²தினிமித்தஸங்கா²தங் மரணகாலே உபட்டி²தங்
அகுஸலவிபாகாரம்மணங். தம்ஹி பஸ்ஸந்தஸ்ஸேவ கஸ்ஸசி அனுப⁴வந்தஸ்ஸ விய
மஹாது³க்க²ங் ஹொதி. ப⁴த்²து³ஸ்ஸாதி ப⁴த்²து³கம்மஸ்ஸ, கதகுஸலஸ்ஸாதி அத்தோ². தஸ்ஸ
பன காமங் இட்ட²மேவ ஆரம்மணங் உபட்டா²தி, பியவிப்பயோக²வத்து²கங் பன மஹந்தங் து³க்க²ங்
ஆரம்மணங் உபட்டா²தி, பியவிப்பயோக²வத்து²கங் பன மஹந்தங் து³க்க²ங் உப்பஜ்ஜதீதி ஆஹ

“அஸஹந்தஸ்ஸ வியோகங் பியவத்து”ந்தி. அவிஸேஸதோதி பாபஸ்ஸ, ப்⁴த்³ஸ்ஸ ச ஸாமஞ்ஞதோ. “அவிஸேஸதோ”தி வத்வாபி “ஸப்³பேஸ்”ந்தி வசனங் தங் இதங் து³க்கங் பரிமத்³திஸங்கா²ரானங் ஏகச்சானங் கீணாஸவானம்பி ஹோதியேவாதி து³ஸ்ஸனத்தங். விதுஜ்ஜமானம்மானந்தி ஸந்தி⁴ப்³ந்த⁴னாவச்சே²த³கவாயுனா விஜ்ஜியமானம்மட்டா²னானங்.

இதி மரணனித்³தே³ஸவண்ணனா.

ஸோகனித்³தே³ஸவண்ணனா

544. ஸோதி ஸோகோ. அத்த²தோ தோ³மனஸ்ஸமேவ ஹோதி சேதஸிகந்தராபா⁴வதோ. தோ³மனஸ்ஸவிஸேஸோ பன ஹோதி விஸயவிஸேஸே பவத்திஆகாரவிஸேஸஸப்³பா⁴வதோதி தங் விஸேஸங் லக்கணாதி³தோ து³ஸ்ஸேதுங் “ஏவங் ஸந்தேபீ”திஆதி³ வுத்தங். அந்தோ நிஜ்ஜானங் சித்தஸந்தாபோ. பரிஜ்ஜாபனங் ராக³தோ³ஸபரிளாஹவிஸிட்ட²ங் து³ஹனங். கதாகதகுஸலாகுஸலவிஸயங் விப்படிஸாராகாரேன பவத்தங் அனுஸோசனங் குக்குச்சங், ஞாதிப்³யஸனாதி³விஸயங் கேவலங் சித்தஸந்தா²பு⁴தங் அனுஸோசனங் ஸோகோதி அனுஸோசனபச்சபட்டா²னத்தேபி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

விஸபீதங் ஸல்லங் விஸஸல்லங். ஸோகவஸேன அதிஸாராதி³ ப்யாதி⁴பி ஹோதி, ஸோகப்³ஹுலஸ்ஸ ஸரீரங் ந சிரஸ்ஸேவ ஜீரதி, ப்³லவஸோகாபி⁴பூ⁴தோ மரணம்பி பாபுணாதீதி ஆஹ “ஸமாவஹதி ச ப்யாதி⁴ஜராமரணபே⁴த³ன”ந்தி.

இதி ஸோகனித்³தே³ஸவண்ணனா.

பரிதே³வனித்³தே³ஸவண்ணனா

545. வசீபலாபோதி வாசாவிப்பலாபோ, ஸோ அத்த²தோ ஸத்³தோ³ ஏவ. பி⁴ய்யோதி ஸோகது³க்க²தோ உபரி. ஸோகஸமுட்டா²னோ ஹி பரிதே³வோ.

இதி பரிதே³வனித்³தே³ஸவண்ணனா.

து³க்க²னித்³தே³ஸவண்ணனா

546. ஜாதிஆதீனம்பி யதா²ரஹங் து³க்க²வத்துது³க்க²து³க்க²தாஹி ஸதிபி து³க்க²பா⁴வே காயஸ்ஸ பீளனவஸேன இதங் ஸவிஸேஸங் து³க்க²மந்தி ஆஹ “து³க்க²ந்தி விஸேஸதோ வுத்த”ந்தி.

இதி து³க்க²னித்³தே³ஸவண்ணனா.

தோ³மனஸ்ஸனித்³தே³ஸவண்ணனா

547. மனோவிகா⁴தரஸந்தி ப்யாபாத்³ஸம்பயோக³வஸேன மனஸோ விஹஞ்ஞனகிச்சங். சேதோது³க்க²ஸமப்பிதாதி சேதஸிகது³க்க²ஸமங்கினோ. ஆவட்டந்தீதி ஆமுகங் வட்டந்தி, யங்தி³ஸாபி⁴முகங் பதிதா, தங்தி³ஸாபி⁴முகா² ஏவ வட்டந்தி. விவட்டந்தீதி விபரிவத்தனவஸேன வட்டந்தி. உத்³த⁴ங்பாத³ங் பபதந்தீதி உத்³த⁴ங்முக²பாதா³ ஹுத்வா பதந்தி. ஸத்த³ங் ஆஹரந்தீதி அத்தனோ ஸரீரஸ்ஸ விஜ்ஜனபே⁴த³னவஸேன ஸத்த³ங் உபனெந்தி.

இதி தோ³மனஸ்ஸனித்³தே³ஸவண்ணனா.

உபாயாஸனித்³தே³ஸவண்ணனா

548. தோ³ஸோயேவாதி காயசித்தானங் ஆயாஸனவஸேன தோ³ஸஸ்ஸேவ பவத்திஆகாரோதி அத்தோ², யதோ பு⁴ஸோ ஆயாஸோதி உபாயாஸோதி வுச்சதி யதா² பு⁴ஸமாதா³னங் உபாதா³னந்தி. ஏகோ த⁴ம்மோதி சுத்³த³ஸஹி அகுஸலசேதஸிகேஹி அஞ்ஞோ ஏகோ சேதஸிகத⁴ம்மோ, யங் “விஸாதோ”தி ச வத்³ந்தி. நித்து³னநவஸேன ஸம்பஜ்ஜனதோ

நித்துனநரஸோ, காயே வா நித்துனநகரணகிச்சோ. “ஸங்கா²ரது³க்க²பா⁴வதோ”தி வத்வா ஸோ பனெத்த² ஸாதிஸயோதி த³ஸ்ஸெந்தோ “சித்தபரித³ஹனதோ, காயவிஸாத³னதோ சா”தி ஆஹ.

ஏதே ச ஸோகபரிதே³வுபாயாஸா விஞ்ஞத்தியா வினா, ஸஹ ச யதா²பச்சயங் தோ³மனஸ்ஸசித்துப்பாத³ஸ்ஸ பவத்திஆகாரவிஸேஸோதி த³ஸ்ஸேதுங் “எத்த² சா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² பாகோ வியாதி ரஜனாதி³னோ பசிதப்³வத்து²னோ பாகோ விய.

இதி உபாயாஸனித்³தே³ஸவண்ணனா.

அப்பியஸம்பயோக³னித்³தே³ஸவண்ணனா

549. ஸமோதா⁴னங் ஸமாக³மோ. காயிகது³க்க²சித்தவிகா⁴தாதி³அனத்தா²னங் அத்தி²பா⁴வஸ்ஸ பச்சபட்டா²னோ அனத்த²பா⁴வபச்சபட்டா²னோ.

தேஸங் அப்பியானங் காயிகவாசஸிகபயோக³ஸங்கா²தோ உபக்கமோ தது³பக்கமோ, ததோ ஸம்பூ⁴தோ தது³பக்கமஸம்பூ⁴தோ.

இதி அப்பியஸம்பயோக³னித்³தே³ஸவண்ணனா.

பியவிப்பயோக³னித்³தே³ஸவண்ணனா

550. உபத்³த³வபா⁴வேன பச்சபதிட்ட²திதி ப்யஸனபச்சபட்டா²னோ.

இதி பியவிப்பயோக³னித்³தே³ஸவண்ணனா.

இச்சி²தாலாப⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா

551. இச்சி²தாலாபோ⁴ நாம யஸ்ஸ கஸ்ஸசி அத்தனா இச்சி²தஸ்ஸ வத்து²னோ அலாபோ⁴. “யம்பிச்ச²ங் ந லப⁴தீ”தி ஹி வுத்தங். மத்த²கப்பத்தங் பன இச்சி²தாலாப⁴ங் த³ஸ்ஸேதுங் பானியங் “ஜாதித⁴ம்மானங் ஸத்தான”ந்திஆதி³னா நித்³தி³ட்ட²ந்தி தமேவ த³ஸ்ஸேதுங் “அஹோ வதா”திஆதி³ வுத்தங். இச்சா²வாதி எத்த² இச்சா²ஸஹிதோ அலாபோ⁴வாதி ச வத³ந்தி. தப்பரியேஸனரஸாதி தேஸங் அலப்³ப⁴னெய்யவத்து²னங் பரியேஸனரஸா. அப்பத்தி அலாபோ⁴.

இதி இச்சி²தாலாப⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா.

பஞ்சபாதா³னக்க²ந்த⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா

552. யங் வுத்தமிதா⁴தி இத⁴ ஸச்சனித்³தே³ஸே யங் ஸரூபதோ வுத்தங். அவுத்தந்தி அஞ்ஞத்த² து³க்க²க்க²ந்த⁴பா³லபண்டிதஸுத்தாதீ³ஸு வுத்தம்பி இத⁴ ஸரூபதோ அவுத்தங். தஞ்ச ஸப்³ப³ங் இமே உபாதா³னக்க²ந்தே⁴ வினா ந லப்³ப⁴தீதி தத்த² க²ந்த⁴ஸன்னிஸ்ஸயமேவ து³க்க²ங் க²ந்தே⁴ விபா³த⁴தீதி த³ஸ்ஸேதுங் “இந்த³னமிவ பாவகோ”தி வுத்தங். யதா² வா லக்க²ங் பஹரணபஹாரஸ்ஸ வத்து², ஏவங் க²ந்தா⁴ ஸங்ஸாரது³க்க²ஸ்ஸ. யதா² ச கோ³ரூபங் ட³ங்ஸமகஸாதி³விபா³தா⁴ய, யதா² ச கெ²த்தங் நிப்ப²ன்னஸஸ்ஸலாயனஸ்ஸ, கா³மோ ச கா³மகா⁴தகவிபா³தா⁴ய, ஏவங் க²ந்தா⁴ ஜாதிஆதி³து³க்க²ஸ்ஸ வத்து²தி த³ஸ்ஸேதுங் “லக்க²மிவா”திஆதி³ வுத்தங். யேபு⁴ய்யேன லோகே விபா³த⁴கா விபா³தே⁴தப்³பா³தீ⁴னா ந ஹொந்தி, இமே பன விபா³தே⁴தப்³பா³தீ⁴னா ஏவாதி த³ஸ்ஸேதுங் “திணலதாதீ³னீ”தி வுத்தங். காமங் அனாதி³மதி ஸங்ஸாரே ஆதி³ நாம கஸ்ஸசி நத்தி², ஏகப⁴வபரிச்சி²ன்னஸ்ஸ பன க²ந்த⁴ஸந்தானஸ்ஸ வஸேன வுத்தங் “ஆதி³து³க்க²ங் ஜாதீ”தி. தேனேவாஹ “பரியோஸானது³க்க²ங் மரண”ந்தி. ந ஹொத்த² ஸமுச்சே²த³மரணமேவ அதி⁴ப்பேதங். மரணஸ்ஸ அந்திகே ஆஸன்னே ஜாதங் து³க்க²ங் மாரணந்திகது³க்க²ங். பரித³ய்ஹனங் சித்தஸந்தாபோ. லாலப்பனங் அதிவிய விப்பலாபோ. அனுத்து²னநங் அந்தோ நிஜ்ஜ²யனங். ஏகமேகந்தி

ஜாதிஆதினங் அந்தரபே⁴த³பி⁴ன்னானங், ஜாதிஆதினமேவ வா உபாதா³னக்க²ந்த⁴பஞ்சகானங் வா ஏகமேகங். ஸங்கி³பித்வாதி ஸமாஸெத்வா, ஸாமஞ்ஞனித்³தே³ஸேன வா ஸங்கே²பங் கத்வா.

இதி து³க்க²னித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா.

ஸமுத³யனித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா

553. புனப்⁴வகரணங் புனப்⁴வோ உத்தரபத³லோபேன, யதா² வா அபுப⁴க்க²னஸ்லோ ஆபுபிகோ, ஏவங் புனப்⁴வகரணஸ்லா, புனப்⁴வங் வா ப²லங் அரஹதி, ஸோ வா ஏதிஸ்ஸா பயோஜனந்தி போனோப⁴விகா. நந்த³னதோ, ரஞ்ஜனதோ ச நந்தீ³ராக³பா⁴வங் ஸப்³பா³ஸு அவத்தா²ஸு அபச்சக்கா²ய வுத்தியா நந்தீ³ராக³ஸஹக²தா. தாய ச ஸத்தா தத்த² தத்த² ப⁴வாதி³கே கிமிகீடபடங்கா³தி³அத்தபா⁴வேபி நந்த³ந்தி, ரூபாபி⁴னந்த³னாதி³பூ⁴தாய ரஞ்ஜந்தி சாதி தத்ரதத்ராபி⁴னந்தி³னீ. தேனாஹ “நந்தீ³ராகே³ன ஸஹக²தா”திஆதி³. தப்⁴பா⁴வத்தோ² ஹி ஏஸ ஸஹக²தஸத்³தோ³. காமப⁴வவிப⁴வபே⁴த³வஸேன பவத்தியா காமதண்ஹா, ப⁴வதண்ஹா, விப⁴வதண்ஹா ச வேதி³தப்³பா³. காமதண்ஹாதி³பே⁴த³ங் அனாமஸித்வா கேவலங் தண்ஹாபா⁴வேனேவ ஏகபா⁴வக்³ஹ்ணேன ஏகத்தங் உபனெத்வா கஸ்ஸசிபி ஸத்தஸ்ஸ கேனசி ஸதி³ஸதாபா⁴வதோ தங்தங்விசித்தபா⁴வஜனககம்மனிப்பா²த³னேன அதிவிசித்தஸபா⁴வா ஸகலஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வதோ து³க்க²ஸமுத³யோ அரியஸச்சங்.

கஸ்மா பனெத்த² தண்ஹாவ ஸமுத³யஸச்சங் வுத்தாதி? விஸேஸஹேதுபா⁴வதோ. அவிஜ்ஜா ஹி ப⁴வேஸு ஆதி³னவங் படிச்சா²தெ³ந்தீ, தி³ட்டி²ஆதி³உபாதா³னஞ்ச தத்த² தத்த² அபி⁴னிவிஸமானங் தண்ஹங் அபி⁴வட்³டெ³ந்தீ தோ³ஸாத³யோபி கம்மஸ்ஸ காரணங் ஹொந்தி, தண்ஹா பன தங்தங்⁴வயோனிக³திவிஞ்ஞாண்டி²திஸத்தாவாஸஸத்தனிகாயகுலபோ⁴கி³ஸ்ஸரியாதி³விசித்ததங் அபி⁴பத்³தெ³ந்தீ, கம்மவிசித்ததாய உபனிஸ்ஸயதங் கம்மஸ்ஸ ச ஸஹாயபா⁴வங் உபக்³ச்ச²ந்தீ ப⁴வாதி³விசித்ததங் நியமேதி, தஸ்மா து³க்க²ஸ்ஸ விஸேஸஹேதுபா⁴வதோ அஞ்ஞேஸுபி அவிஜ்ஜாஉபாதா³னகம்மாதீ³ஸு ஸுத்தே (தீ³. நி. 2.400; ம. நி. 1.133; 3.374) அபி⁴த⁴ம்மே (விப⁴. 203) ச அவஸேஸகிலேஸாகுஸலமூலாதீ³ஸு வுத்தேஸு து³க்க²ஹேதுஸு விஜ்ஜமானேஸு தண்ஹாவ ஸமுத³யஸச்சந்தி வுத்தாதி வேதி³தப்³பங்.

இதி ஸமுத³யனித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா.

நிரோத⁴னித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா

554. தஸ்ஸாயேவாதி யத³க்கே³ன தண்ஹா ஸமுத³யஸச்சந்தி வுத்தா, தத³க்கே³ன தஸ்ஸாயேவாதி அவதா⁴ரணங். ஸதி ஹி பதா⁴னஹேதுனி³ரோதே⁴ தத³ஞ்ஞஹேது³ நிருத்தா⁴யேவ ஹொந்தீதி ப்யாதி⁴னிமித்தவூபஸமனேன ப்யாதி⁴வூபஸமோ விய ஹேதுனி³ரோதே⁴ன ப²லனி³ரோதோ⁴தி ஆஹ “ஸமுத³யனி³ரோதே⁴ன து³க்க²னி³ரோதோ⁴”தி. ந அஞ்ஞதா²தி யதா²வுத்தஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ ஏகந்திகதங் த³ஸ்ஸேதி.

அனுபத்³வேதி பாணகவிஜ்ஜனஸத்த²ப்பஹாராதி³உபத்³வரஹிதே. ததோ ஏவ த³ஸ்ஸே தி²ரே. ஸாகா³தி³சே²த³னேன சி²ன்னோபி. தண்ஹானுஸயேதி காமராக³ப⁴வராக³னுஸயே. அனாஹதேதி அஸமுபகா⁴டிதே.

யதா² ஸீஹோ யேனத்தனி ஸரோ கி²த்தோ, தத்தே²வ அத்தனோ ப²லங் த³ஸ்ஸேதி, ந ஸரே, ததா² புத்தா⁴னங் காரணே படிபத்தி, ந ப²லே. யதா² பன ஸாரமெய்யா கேனசி லெட்³ஓப்பஹாரே தி³ன்னே பு⁴ஸ்ஸந்தா லெட்³ஓங் கா²த³ந்தி, ந பஹாரதா³யகே உட்ட²ஹந்தி, ஏவங் அஞ்ஞதித்தி²யா து³க்க²ங் நிரோதே⁴துகாமா காயச்சே²த³மனுயுஞ்ஜந்தி, ந கிலேஸனி³ரோத⁴னந்தி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஸீஹஸமானவுத்தினோ”திஆதி³ வுத்தங்.

555. விரஜ்ஜதி பலுஜ்ஜதி சி²ஜ்ஜதி ஸமுத³யோ ஏதேனாதி விராகோ³ வுச்சதி மக்³கோ³. விரஜ்ஜனங் பலுஜ்ஜனங் ஸமுச்சி²ந்த³னங் விராகோ³தி பஹானங் வுச்சதி. தஸ்மாதி யஸ்மா பஹானபரியாயோ விராகு³ஸத்தோ³, நிரோத⁴ஸத்தோ³ ச, தஸ்மா. அனுஸயஸமுக்³கா⁴ததோ அஸேஸோ விராகோ³ அஸேஸோ நிரோதோ⁴தி ஸம்ப³ந்த⁴னியங். சாகா³தி³பதா³னிபி க³ஹெத்வா வத³தி ஸப்³பா³னேவ ஏதானி³. யஸ்மா நிப்³பா³னங் வுச்சதி, ந து³க்³ஸ்ஸ நிருஜ்ஜ²னமத்தங், தஸ்மா தண்ஹாய அஸேஸவிராகு³னிரோதா⁴தி³பதா³னிபி நிப்³பா³னவேவசனானி³. வுத்தமேவத்த²ங் ஸமத்தே²தி “யஸ்மா பனா”திஆதி³. யதா² விராகா³தி³பதா³னி நிப்³பா³னே யுஜ்ஜந்தி, தங்த³ஸ்ஸனங். தத்த² தங் ஆக்³ம்மாதி தங் நிப்³பா³னங் ஆரம்மணகரணவேஸன பத்வா. தண்ஹா விரஜ்ஜீதி அரியமக்³கேன அச்சந்தவிராகு³வேஸன தண்ஹா விரஜ்ஜீயதி. நிருஜ்ஜீதி நிரோதீ⁴யதி, தேன விராகு³னிரோத⁴ஸத்தா³னங் அதி⁴கரணஸாத⁴னதமாஹ. ததே³வாதி நிப்³பா³னமேவ. சாகா³த³யோ ஹொந்தீதி சாகா³தி³ஹேதுங் ப²லவோஹாரேன வத³தி. “காமகு³ணாலயேஸு”தி பொத்த²கேஸு லிக²ந்தி, “காமகு³ணாலயாதீ³ஸு”தி பன பாடோ².

556. தயித³ந்திஆதி³ ந போராணபாடோ², ஸச்சத்த³தீ³பனே பன வுத்தனியாமேன ததோ ஆனெத்வா பச்சா² ட²பிதங். ததா² ஹி புப்³பே³ வுத்தானிபி லக்³ணாதீ³னி புனபி வுத்தானி. ஸங்ஸாரது³க்³தோ நிப்³பி³ன்னமானஸஸ்ஸ அஸ்ஸாஸங் கரொந்தோ விய ஹோதீதி அஸ்ஸாஸகரணரஸங். ராகா³தி³ஸப்³ப³பஞ்சபு³பஸமனிமித்ததாய நிப்பஞ்சதங் பச்சபட்ட²பேதீதி நிப்பஞ்சபச்சபட்டா²னங்.

557. நத்தே²வ நிப்³பா³னந்தி யதி³ ஸாமஞ்ஞதோ படிஞ்ஞா, அத்தனா அதி⁴ப்பேதனிப்³பா³னஸ்ஸபி அபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி, ததா² ஸதி படிஞ்ஞாவி³ரோதோ⁴. அத² பராபி⁴மதங் நிப்³பா³னங் பதி, ஏவங் ஸதி த⁴ம்மிஅஸித்தி⁴, ததோ ச நிஸ்ஸயாஸித்தோ⁴ ஹேது. அனுபலப்³ப⁴னியதோதி கிங் பச்சக்³தோ, உதா³ஹு அனுமானதோ? புரிமஸ்மிங் பக்³கே² சக்கா³தி³ஹி அனேகந்திகதா, து³தியஸ்மிங் பரங் பதி அஸித்தோ⁴ ஹேது. தேனாஹ “ந, உபாயேன உபலப்³ப⁴னியதோ”திஆதி³. தத்த² யதா² சேதோபரியஞாணலாபி⁴னோ ஏவ அரியா பரேஸங் லோகுத்தரசித்தங் ஜானந்தி, தத்தா²பி ச அரஹா ஏவ ஸப்³பே³ஸங், ந ஸப்³பே³, ஏவங் நிப்³பா³னம்பி ஸீலஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸங்கா³தஸம்மாபடிபத்திபு⁴தேன உபாயேன உபலப்³ப⁴தீதி அத்த²வசனங் சேதங் த³ட்ட²பு³பங், ந பயோக³வசனங். தங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி.

558. நத்தீ²தி ந வத்தப்³பங், அரியேஹி உபலப்³ப⁴னியதோதி அதி⁴ப்பாயோ. ஸங்ஸாரதோ ஸங்விக்க³மானஸா ஸம்மாபடிபத்தியா நிப்³பா³னங் அதி⁴கச்சந்தீதி ஸப்³ப³ஸமயஸித்தோ⁴யங் நயோ. தத்த² ஸாஸனிகமேவ நிஸ்ஸாய வத³தி “படிபத்தியா வஞ்சபா⁴வாபஜ்ஜனதோ”தி. தேனாஹ “அஸதி ஹீ”திஆதி³. ஸம்மாதி³ட்டி³பு³ரேஜவாயாதி ஸம்மாதி³ட்டி³பு³பங்³மாய. புப்³பங்³மதா சஸ்ஸா பதா⁴னபா⁴வதோ. ததா² ஹி ஸா ப²மங் தே³ஸனாருஹா, ந ஸப்³ப³ப²மங் உப்பஜ்ஜனதோ. ந சாயங் ஸம்மாபடிபத்தி வஞ்ஜா², நிப்³பா³னபாபனதோ நிப்³பா³னஸ்ஸ ஸம்பாபகதோ. தவ மதேன பன நிப்³பா³னஸ்ஸேவ அபா⁴வதோ வஞ்ஜ²பா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி யோஜனா. அபா⁴வபாபகத்தாதி ஸம்மாபடிபத்தியா கிலேஸஸமுச்சி²ந்த³னமுகே²ன க²ந்தா⁴னங் அபா⁴வஸம்பாபகபா⁴வதோ, ந வஞ்ஜ²பா⁴வாபத்தீதி சே வதெய்யாஸீதி அத்தோ². ந இதி படிக்கே²பே. யங் தயா “அபா⁴வபாபகத்தா”தி வத³ந்தேன க²ந்தா⁴பா⁴வோ நிப்³பா³னந்தி படிஞ்ஞாதங், தங் ந. கஸ்மா? அதீதானாக³தாபா⁴வேபி நிப்³பா³னப்பத்தியா அபா⁴வதோ. அதீதானாக³தா ஹி க²ந்தா⁴ ந ஸந்தீதி தஸ்மிங் அபா⁴வே நிப்³பா³னங் அதி⁴க³தங் நாம ஸியா, ஸோ பன நத்தீ²தி. ந கேவலங் அதீதானாக³தானமேவ, அத² கோ² வத்தமானானம்பீதி தியத்த⁴க³தானங் ஸப்³பே³ஸங் க²ந்தா⁴னங் அபா⁴வோ நிப்³பா³னங். ந ஹி தங் ஏகதே³ஸாபா⁴வோ ப⁴விதுங் யுத்தந்தி வத்தமானா சே, ந ந ஸந்தி, ந ஸந்தி சே, ந வத்தமானாதி “வத்தமானா, ந ஸந்தி சா”தி விப்படிஸித்த⁴மேதந்தி ஆஹ “ந, தேஸங்...பே... பஜ்ஜனதோ”தி.

கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - யதி³ வத்தமானாபா⁴வோ நிப்³பா³னங், யதா³ அரியமக்³கோ³ வத்ததி, ததா³ தஸ்ஸ நிஸ்ஸயபு⁴தா க²ந்தா⁴ வத்தமானாதி கத்வா ததா³ நிப்³பா³னஸ்ஸ அபா⁴வோ ஸியா. ததா² ச ஸதி மக்³க்³ணேபி நிப்³பா³னஸச்சி²கிரியாய அபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி த³ஸ்ஸெந்தோ “வத்தமான...பே... தோஸதோ”தி ஆஹ. ந மயங் ஸப்³பே³ஸங்யேவ அவத்தமானதாய நிப்³பா³னங்

வதா³ம. கிஞ்சரஹிதி, ததா³ மக்³க்³க்³ணே கிலேஸானங் அவத்தமானத்தா, தஸ்மா ந தோ³ஸோ யதா³வுத்ததோ³ஸாபா⁴வோதி? யதி³ கிலேஸானங் அவத்தமானதாஸங்கா³தோ அபா⁴வோ நிப்³பா³னங், ஏவங் ஸதி அரியமக்³க்³ஸ்ஸ நிரத்த³கதா ஆபஜ்ஜதி மக்³க்³க்³ணதோ புப்³பே³பி தத³பா⁴வஸித்தி⁴தோ. தேனாஹ “அரியமக்³க்³ஸ்ஸா”திஆதி³. தஸ்மா அகாரணமேதந்தி யஸ்மா ந நிப்³பா³னஸ்ஸ அனுபலப்³ப⁴னீயதா, அபா⁴வமத்ததா, படிபத்தியா வஞ்ஜ³பா⁴வோ, அதீதானாக³தாபா⁴வே நிப்³பா³னாதி⁴க்³மோ ச ஆபஜ்ஜதி, வத்தமானானங் அபா⁴வோபி ந ஸம்ப⁴வதி , பகே³வ கிலேஸானங் அவத்தமானதா, அரியமக்³க்³ஸ்ஸ ச நிரத்த³கபா⁴வாபத்தி, தஸ்மா நிப்³பா³னஸ்ஸ அபா⁴வஸாத⁴னத்த³ங் யதி³த³ங் “அனுபலப்³ப⁴னீயதோ, அபா⁴வபாபகத்தா, ததா³ கிலேஸானங் அவத்தமானத்தா”தி ச காரணங் வத்தங், அகாரணமேதங், அயுத்திரேஸாதி அத்தோ².

559. ஆதி³வசனதோதி ஆதி³-ஸத்தே³ன அவஸிட்ட²ங் ஜம்புகா³த³கஸுத்தபதே³ஸங் (ஸங். நி. 4.314 ஆத³யோ), அஞ்ஞம்பி அஸங்க³தாய தா⁴துயா நித்தே³ஸபாளிங் ஸங்க³ணஹாதி. ததா² ஹி “நிப்³பா³னங் நிப்³பா³னந்தி, ஆவுஸோ ஸாரிபுத்த, வச்சதி, கதமங் நு கோ², ஆவுஸோ, நிப்³பா³னந்தி? யோ கோ², ஆவுஸோ, ராக³க்³யோ தோ³ஸக்³யோ மோஹக்³யோ, இத³ங் வச்சதி நிப்³பா³னந்தி ஜம்புகா³த³கஸுத்தே (ஸங். நி. 4.314 ஆத³யோ), “தத்த² கதமா அஸங்க³தா தா⁴து? ராக³க்³யோ தோ³ஸக்³யோ மோஹக்³யோ”தி (விப⁴. 184) ஆயதனவிப⁴ங்கே³ வத்தங். தத்ராயமத்தோ² - நிப்³பா³னங் அஸங்க³தா தா⁴து அஸங்க³தஸபா⁴வோ த⁴ம்மோ. யஸ்மா தங் ஆக³ம்ம ராகா³த³யோ கீயந்தி, தஸ்மா ராக³க்³யோ, தோ³ஸக்³யோ, மோஹக்³யோதி ச வச்சதீதி. ஆக³ம்மாதி ச ஸப்³ப³ஸங்கா³ரேஹி நிப்³பி³ன்னஸ்ஸ விஸங்கா³ரனின்னஸ்ஸ கொத்ரபு⁴னா விவட்டிதமானஸஸ்ஸ மக்³கே³ன ஸச்சிகரணேனாதி அத்தோ². ஸச்சிகிரியமானஞ்ஹி தங் அதி⁴க்³ந்த்வா ஆரம்மணபச்சயபு⁴தஞ்ச படிச்ச அதி⁴பதிபச்சயபு⁴தே ச தஸ்மிங் பரமஸ்ஸாஸபா⁴வேன வினிமுத்தஸங்கா³ரஸ்ஸ பரமக³திபா⁴வேன ச பதிட்டா²னபு⁴தே பதிட்டா²ய கயஸங்கா³தோ மக்³கோ³ ராகா³த³யோ கே³பேதீதி தங்ஸச்சிகரணாபா⁴வே ராகா³தீனங் அனுப்பத்தினிரோத⁴க்³மனாபா⁴வா தங் ஆக³ம்ம ராகா³த³யோ கீயந்தீதி வச்சந்தி. ஏகங்ஸேன சேதங் ஏவங் ஸம்படிச்சி³தப்³ப³ங், இதரதா² யதா²ருதவஸேன பாளியா அத்தே² கய்ஹமானே பஹு³ தோ³ஸா ஆபஜ்ஜந்தீதி தே தஸ்ஸேதுங் “அரஹத்தஸ்ஸாபீ”திஆதி³ வத்தங். அரஹத்தஞ்ஹி அக்³ப³லபமுகா² சத்தாரோ கந்தா⁴தி ந தஸ்ஸ ராகா³தி³க்³யமத்ததா யுத்தா. தம்பி ஹி...பே... நித்தி³ட்ட²ங். தத்த² யதா² ராகா³தீனங் கீணந்தே உப்பன்னத்தா அரஹத்தங் “ராக³க்³யோ”திஆதி³னா நித்தி³ட்ட²ந்தி ஸுத்தஸ்ஸ நெய்யத்த³தா. ஏவங் நிப்³பா³னங் ஆக³ம்ம ராகா³த³யோ கீயந்தீதி நிப்³பா³னங் “ராக³க்³யோ”திஆதி³னா நித்தி³ட்ட²ந்தி இமஸ்ஸாபி ஸுத்தஸ்ஸ நெய்யத்த³தா வேதி³தப்³பா³. நிப்³பா³னஸ்ஸ ராகா³தி³க்³யமத்ததாய பஹு³தோ³ஸா ஆபஜ்ஜந்தீதி தஸ்ஸேதுங் “கிஞ்ச பி⁴ய்யோ”திஆதி³ ஆரத்த³ங்.

தத்த² இத்தரகாலாதி³ப்பத்திதோ³ஸதோதி ராகா³தீனங் கயமத்ததாய பரித்தகாலதா, ஸங்க³தலக்³ணதா, பயோகே³ன வினா ஸரஸேனேவ அதி⁴க்³ந்த⁴ப்³ப³தா, ராகா³தீஹி அபரிமுத்ததா, ஆதி³த்ததா, து³க்³தா, அனுபஸந்ததா, பஹு³பா⁴வோ, ஓளாரிகதா, கொத்ரபு⁴மக்³கா³னங் அனாரம்மணதாதி ஏவமாதி³தோ³ஸாபஜ்ஜனதோ . ராக³ஸ்ஸேவ க²யோ ராக³க்³யோ, ந தோ³ஸாதீனங். ததா² தோ³ஸக்³யாத³யோபீதி அஞ்ஞோ ராக³க்³யோ, அஞ்ஞோ தோ³ஸக்³யோ, அஞ்ஞோ மோஹக்³யோதி திண்ணங் அகுஸலமூலானங் கயபு⁴தானி தீணி நிப்³பா³னானி, சதுன்னங் உபாதா³னானங் க²யே சத்தாரி, பஞ்சன்னங் நீவரணானங் க²யே பஞ்ச, சன்னங் தண்ஹாகாயானங் க²யே ச², ஸத்தன்னங் அனுஸயானங் க²யே ஸத்த, அட்ட²ன்னங் மிச்சத்தானங் க²யே அட்ட², நவன்னங் தண்ஹாமூலகானங் க²யே நவ, தஸ்ஸன்னங் ஸங்யோஜனானங் க²யே தஸ்ஸ, தியட்ட³ட⁴கிலேஸஸஹஸ்ஸஸ்ஸ க²யே பாடியேக்கங் நிப்³பா³னந்தி பஹு³னா நிப்³பா³னானி ஹொந்தி. ராகா³தி³க்³யோ நாம அந்த⁴பா³லானம்பி பாகடோ, அந்தமஸோ தீபிமிக³மக்கடா³தீனம்பி ஸுவிஞ்ஞெய்யோதி ஓளாரிகங் நிப்³பா³னங் ஹொதி. கொத்ரபு⁴க்³ணே கிலேஸக்³யஸ்ஸ அபா⁴வதோ, மக்³க்³க்³ணே ச அகீணத்தா, ஆரம்மணகரணஸ்ஸ ச அஸம்ப⁴வோ ஏவ. தஸ்ஸ நிப்³பா³னபா⁴வதோதி ஸப்³பரியோஸானஸ்ஸ ராகா³தி³க்³யஸ்ஸ நிப்³பா³னபா⁴வதோ. யதோ கயதோ பட்டா²ய

ராகாதினங் பவத்தி ந ஹோதி, ஸோ “அயங் நாமா”தி நியமேதப்³போ³ மக்³க³ப³லஞாணானங் ஆரம்மணபூ⁴தோ நத்தீ²தி ஆஹ “ந தாதி³ஸஸ்ஸ கயஸ்ஸ அபா⁴வதோ”தி.

கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - யோ பச்சி²மப⁴வதோ ததியத்தபா⁴வேயேவ ராகாதி³ஸ ஆதி³னவங் தி³ஸ்வா ஜா²னபா⁴வனாய தே விக்²ம்பெ⁴த்வா அபரிஹீனஜ்ஜா²னோ காலங் கத்வா ப்³ரஹ்மலோகங் உபபன்னோ, தத்த² யாவதாயுகங் ட²த்வா இதா⁴க³தோபி காமேஸு விதராகோ³வ ஹுத்வா பப்³ஜித்வா அரஹத்தங் பத்தோ, யோ ச பட்²மவயே ஏவ ராகாதி³தோ நிப்³பின்னோ தே ச ஜா²னேன விக்²ம்பெ⁴த்வா பச்சி²மவயே அரஹத்தங் பத்தோ, தேஸங் ராகாதி³னங் விக்²ம்ப⁴னதோ பட்டா²ய அனுப்பஜ்ஜனதோ நிரோத⁴ஸதி³ஸதாய அனுப்பத்தியேவ நிரோதோ⁴. தே நிப்³பா³னப்பத்தா நாம ஸியுங், ந ச ஹோந்தி, தஸ்மா ந தாதி³ஸஸ்ஸ கயஸ்ஸ நிப்³பா³னபா⁴வோ. தஸ்ஸாபி இத்தரகாலதாதி³தோ³ஸஸமாயோகோ³ ஏவாதி ஆஹ “பா⁴வேபி சா”திஆதி³.

யதி³ “க²யோ”தி வசனதோ யதோ கயதோ பட்டா²ய ராகாதி³னங் அப்பவத்தி, தங் கயமத்தங் நிப்³பா³னங் மஞ்ஞஸி, ஏவங் ஸதி “க²யே ஞாண”ந்திஆதி³ஸ (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 142; 1382) “க²யோ”தி வுத்தத்தா தது³ப்பத்திதோ பட்டா²ய ச ராகாதி³னங் அனுப்பத்தீதி மக்³க³ஸ்ஸாபி நிப்³பா³னபா⁴வாபத்தீதி த்³ஸ்ஸெந்தோ “அரியமக்³க³ஸ்ஸ சா”திஆதி³மாஹ.

யதா² நிருத்தா⁴ ந ஸந்தி, ஏவங் அனுப்பன்னாபீதி அபா⁴வஸாமஞ்ஞதோ நிரோத⁴ஸதி³ஸதாய அனுப்பத்தி ஏவ நிரோதோ⁴ அனுப்பத்தினிரோதோ⁴. அயஞ்ஹி மக்³கேன கே²பேதப்³பாகாரோ, யதி³தங் உப்பஜ்ஜனாரஹஸ்ஸ அனுப்பத்தித⁴ம்மதாபாத்³னந்தி “க²யோ”தி ச வுச்சதீதி. தங் இதரகயதோ விலேஸெந்தோ “அனுப்பத்தினிரோத⁴ஸங்காதஸ்ஸ பன கயஸ்ஸா”தி ஆஹ. அனிப்பன்னதா பன தஸ்ஸ கயஸ்ஸ பரியாயேன உபனிஸ்ஸயத்தாதி வுத்தங். அனுப்பத்தினிரோத⁴க்²யகரஸ்ஸ ஹி மக்³க³ஸ்ஸ ஆரம்மணபூ⁴தங் நிப்³பா³னங் அத்த²தோ தஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ வியாதி வுத்தப்³தங் லப⁴தி. தது³பசாரேனாதி அத்த²தோ ப³லபூ⁴தகயவோஹாரேன. ப்³லூபசாரேன ஹி காரணங் வோஹரீயதி யதா² “ஆயு க⁴தங், ஸெம்ஹோ கு³ளோ”தி ச.

அஸ்ஸாதி நிப்³பா³னஸ்ஸ. “இத³ம்பி கோ² டா²னங் ஸுது³த்த³ஸ”ந்திஆதி³னா (தி³. நி. 2.64, 66-67; ம. நி. 2.337; ஸங். நி. 1.172; மஹாவ. 7-8) பச்சவெக்க²தோ ப⁴க³வதோ அப்பொஸ்ஸுக்கபா⁴வாவஹனதோ. “தஞ்ஹி தே, மாக்³ண்டிய, அரியங் சக்குங் நத்தி², யேன த்வங் அரியேன சக்கு²னா ஆரொக்³யங் ஜானெய்யாஸி, நிப்³பா³னங் பஸ்ஸெய்யாஸீ”தி (ம. நி. 2.218) வசனதோ அரியேன சக்கு²னா பஸ்ஸிதப்³பங்.

560. யதி³ நிப்³பா³னங் நாம ஸபா⁴வத⁴ம்மோ அத்தி² ஸத்தஸந்தானபரியாபன்னோ ச, அத² கஸ்மா சதுமஹாபதே² ஸபா⁴ விய ஸப்³புஸாதா⁴ரணா ந லப்³ப⁴தீதி ஆஹ “மக்³க³ஸமங்கி³னா பத்தப்³பதோ அஸாதா⁴ரண”ந்தி. “அஸுகஸ்ஸ ஸம்மாஸம்புத்த⁴ஸ்ஸ காலே உப்பன்ன”ந்தி ஏவங் புரிமாய கோடியா அபா⁴வதோ அப்பப⁴வங். மக்³க³பா⁴வேதி அரியமக்³க³ஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வே. பா⁴வதோ விஜ்ஜமானதோ லத்த⁴ப்³பதோ.

அணுஆதி³னந்தி அணுபகதிகாலபுரிஸாதி³னங். நிச்சபா⁴வாபத்தீதி ஸஸ்ஸதபா⁴வஸித்தி⁴. கூட்ட²னிச்சதா ஹி இதா⁴தி⁴ப்பேதா. ஹேதுனோ அபா⁴வாதி உபபத்தியா ஸாத⁴னஹேதுனோ அபா⁴வா. நிச்சா தே அணுஆத்யோ. நிப்³பா³னஸ்ஸ நிச்சத்தாதி அபெக்க²த⁴ம்மத்தாதி ஹேதுலக்க³ணானுபபத்தி. “அணுஆதி³னங் அஸித்த⁴த்தா”தி ஏதேன “நிச்சா அணுஆத்யோ”தி படிஞ்ஞாய த⁴ம்மிஅஸித்தி⁴, ததோ ச நிஸ்ஸயாஸித்தோ⁴ ஹேதுதி த்³ஸ்ஸேதி.

561. யதா²வுத்தயுத்திஸப்³பா⁴வதோதி “அப்பப⁴வத்தா”தி அத்தனா வுத்தங் ஹேதுங் ஸந்தா⁴யாஹ. அப்பப⁴வதா சஸ்ஸ அபச்சயதாய த்³ட்ட²ப்³பா³, தாய தஸ்ஸ புரிமாய கோடியா அபா⁴வோ. “ரூபஸபா⁴வாதிக்கமதோ”தி ஏதேன யதா² ரூபத⁴ம்மானங் ரூப்பனஸபா⁴வோ, படிகா⁴தவந்ததாய கலாபஸோ வுத்தியா பதே³ஸஸம்ப³ந்தோ⁴ ச ஸபா⁴வோ, ஏவங்

நிப்பான்ஸ்ஸ கத்த்சி படிகா⁴தோ, ஸப்பதேஸ்தா ச நத்தீதி த்ஸ்ஸேதி. ந ஹி நிப்பான்ஸ்ஸ
“அஸுகதிஸாய, அஸுகதேஸே”தி வா நித்திஸீயதி, யதோ தங் அப்பதிட்ட²மேவாதி.

“அஸிதி²ல ...பே... க³மனீயதோ”தி ஏதேன நிப்பான்ஸ்ஸ அரியானங் பச்சக்க²ஸித்த⁴தங்
த்ஸ்ஸேதி. “ஸப்ப³ஞ்ஞவசனதோ”தி ஏதேன தத்ஞ்ஞேஸங் அனுமானஸித்த⁴தங், தது³ப⁴யேன
“அனுபலப்ப⁴னீயதோ”தி பனஸ்ஸ ஹேதுனோ அஸித்த⁴தங் த்ஸ்ஸேதி. பரமத்தே²ன
நாவிஜ்ஜமானங் விஜ்ஜமானமேவாதி யதா²ரத்த⁴மத்தங் நிக்மெத்வா தத்த²ஸாத⁴னங் ஆக³மங்
த்ஸ்ஸெந்தோ “வுத்தஞ்ஞேத”ந்தி- ஆதி³மாஹ.

தத்த² அஜாதங் அபு⁴தங் அகதங் அஸங்க²தந்தி (உதா³. 73; நெத்தி. 41) சத்தாரிபி பதா³னி
அஞ்ஞமஞ்ஞவேவசனாநி. அத² வா வேதுனாத³யோ விய ஹேதுபச்சயஸமவாயஸங்கா²தாய
காரணஸாமக்³யா ந ஜாதங் ந நிப்பத்தந்தி அஜாதங். காரணேன வினா, ஸயமேவ ச ந பூ⁴தங் ந
பாதுபூ⁴தங் ந உப்பன்னந்தி அபு⁴தங். ஏவங் அஜாதத்தா, அபு⁴தத்தா ச யேன கேனசி காரணேன ந
கதந்தி அகதங். ஜாதபூ⁴தகதபா⁴வோ ச நாம ரூபாதீ³னங் ஸங்க²தத்⁴ம்மானங் ஹோதி, ந
அஸங்க²தபா⁴வஸ்ஸ நிப்பான்ஸ்ஸாதி த்ஸ்ஸனத்த²ங் “அஸங்க²த”ந்தி வுத்தங். படி³லோமதோ
வா ஸமேச்ச ஸம்பூ⁴ய பச்சயேஹி கதந்தி ஸங்க²தங், ததா² ந ஸங்க²தங்
ஸங்க²தலக்க²ணரஹிதந்தி ச அஸங்க²தந்தி ஏவங் அனேகேஹி காரணேஹி நிப்பத்திதபா⁴வே
படிஸித்தே⁴ “பகதிவாதீ³னங் பகதி விய ஸியா நு கோ² ஏகேனேவ காரணேன ஏதங் கத”ந்தி
ஆஸங்காயங் கேனசி ந கதந்தி த்ஸ்ஸனத்த²ங் “அகத”ந்தி வுத்தங். ஏவங் அபச்சயம்பி ஸமானங்
“ஸயமேவ நு கோ² இதங் பூ⁴தங் பாதுபூ⁴த”ந்தி ஆஸங்காயங் தங் நிவத்தனத்த²ங் “அபு⁴த”ந்தி
வுத்தங். அயஞ்சேதஸ்ஸ அஸங்க²தாகதாபூ⁴தபா⁴வோ ஸப்பே³ன ஸப்ப³ங் அஜாதித்⁴ம்மத்தாதி
த்ஸ்ஸேதுங் “அஜாத”ந்தி வுத்தங்.

ஏவமெத்த² ஸத்தா² பரமத்த²தோ நிப்பான்ஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வங் பவேதே³ஸி. பவேதே³ந்தோ ச
“அஹங் த⁴ம்மிஸ்ஸரோ த⁴ம்மஸ்ஸாமீ”தி ந அத்தனோ ஆணாமத்தேன பவேதே³ஸி, அபிச கோ²
பன பத³பரமே அனுகம்பமானோ யுத்திதோபி பவேதே³ஸி. யதா²ஹ -

“நோ சேதங், பி⁴க்க²வே, அப⁴விஸ்ஸ அஜாதங் அபு⁴தங் அகதங் அஸங்க²தங், நயித்⁴
ஜாதஸ்ஸ பூ⁴தஸ்ஸ கதஸ்ஸ ஸங்க²தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயேத². யஸ்மா ச கோ²,
பி⁴க்க²வே, அத்தி² அஜாதங் அபு⁴தங் அகதங் அஸங்க²தங், தஸ்மா ஜாதஸ்ஸ பூ⁴தஸ்ஸ
கதஸ்ஸ ஸங்க²தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயதீ”தி (உதா³. 73; நெத்தி. 41).

தஸ்ஸத்தோ² - பி⁴க்க²வே, யதி³ அஜாதாதி³ஸபா⁴வா அஸங்க²தா தா⁴து ந அப⁴விஸ்ஸ ந
ஸியா, இத⁴ லோகே ஜாதாதி³ஸபா⁴வஸ்ஸ ரூபாதி³க்க²ந்த⁴பஞ்சகஸங்கா²தஸ்ஸ ஸங்க²தஸ்ஸ
நிஸ்ஸரணங் அனவஸேஸவஸமோ ந பஞ்ஞாயெய்ய ந உபலப்பெ⁴ய்ய ந ஸம்ப⁴வெய்ய.
நிப்பான்ஞ்ஹி ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தமானா ஸம்மாதி³ட்டி²ஆத³யோ அரியமக்³த⁴ம்மா
அனவஸேஸங் ஸங்கிலேஸே ஸமுச்சி³ந்த²ந்தி, தேனெத்த² ஸப்ப³ஸ்ஸாபி வட்டது³க்க²ஸ்ஸ
அபக³மோ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயதி. ஏவங் ப்யதிரேகவஸேன நிப்பான்ஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வங்
த்ஸ்ஸெத்வா இதா³னி அனுக³மனவஸேனபி தங் த்ஸ்ஸெத்வா நிக்மேதுங் “யஸ்மா ச
கோ²”திஆதி³ வுத்தங். தஸ்ஸத்தோ² வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்போ³.

எத்த² ச யஸ்மா “அப்பச்சயா த⁴ம்மா அஸங்க²தா த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 7-8). அத்தி²,
பி⁴க்க²வே, ததாயதனங், யத்த² நேவ பத³வீ (உதா³. 71). இத³ம்பி கோ² டா³னங் ஸுது³த்த³ஸங்,
யதி³தங் ஸப்ப³ஸங்கா²ரஸமதோ² ஸப்ப³பதி⁴படினிஸ்ஸக்³கோ³ (தீ³. நி. 2.64, 67; ம. நி. 2.337; ஸங்.
நி. 2.172; மஹாவ. 7-8). அஸங்க²தஞ்ச வோ, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மங் தே³ஸெஸ்ஸாமி
அஸங்க²தகா³மினிஞ்ச படிபத³ந்திஆதி³ஹி (ஸங். நி. 4.366) அனேகேஹி ஸுத்தபதே³ஹி “அத்தி²,
பி⁴க்க²வே, அஜாத”ந்தி (உதா³. 73; நெத்தி. 41) இமினா ச ஸுத்தபதே³ன நிப்பான்தா⁴துயா
பரமத்த²தோ ஸப்பா⁴வோ ஸப்ப³லோகங் அனுகம்பமானேன ஸம்மாஸம்பு³த்தே⁴ன பகாஸிதோ,
தஸ்மா யதி³பி கத்த² அபச்சக்க³காரீ³னம்பி ஸாஸனே அபி⁴ப்பஸன்னானங் விஞ்ஞானங் ஸங்ஸயோ

நத்தியேவ. யே பன பரனெய்யபுத்தி⁴னோ புக்கலா, தேஸங் விமதிவினோத³னத்தங் அயமெத்த² அதி⁴ப்பாயனித்தா⁴ரணமுகேன யுத்திவிசாரணா.

யதா² பரிஞ்ஞய்யதாய ஸஉத்தரானங் காமானங், ஞுபானஞ்ச படிபக்க²பு⁴தங் தப்³பி³து⁴ரஸபா⁴வங் நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயதி, ஏவங் ஸபா⁴வானங் ஸப்³பே³ஸம்பி ஸங்க²த⁴ம்மானங் படிபக்க²பு⁴தேன தப்³பி³து⁴ரஸபா⁴வேன நிஸ்ஸரணேன ப⁴விதப்³பங். யஞ்ச தங் நிஸ்ஸரணங், ஸா அஸங்க²தா தா⁴து. கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - ஸங்க²த⁴ம்மாரம்மணவிபஸ்ஸனாஞாணங், அபிச அனுலோமஞாணங் கிலேஸே தத²ங்க²வஸேன பஜஹதி, ந ஸமுச்சே²த³வஸேன பஜஹிதுங் ஸக்கோதி. ததா² ஸம்முதிஸச்சாரம்மணங் பட²மஜ்ஜா²னாதீ³ஸு ஞாணங் விக்²ம்ப⁴னவஸேனேவ கிலேஸே பஜஹதி, ந ஸமுச்சே²த³வஸேன. இதி ஸங்க²த⁴ம்மாரம்மணஸ்ஸ, ஸம்முதிஸச்சாரம்மணஸ்ஸ ச ஞாணஸ்ஸ கிலேஸானங் ஸமுச்சே²த³ப்பஹானே அஸமத்த²பா⁴வதோ தேஸங் ஸமுச்சே²த³ப்பஹானகரஸ்ஸ அரியமக்க²ஞாணஸ்ஸ தது³ப⁴யவிபரீதஸபா⁴வேன ஆரம்மணேன ப⁴விதப்³பங், ஸா அஸங்க²தா தா⁴து.

ததா² “அத்தி², பி⁴க்க²வே, அஜாதங் அபு⁴தங் அகதங் அஸங்க²த³ந்தி (உதா³. 73; நெத்தி. 41) ஏவமாதி³ நிப்பா³னஸ்ஸ பரமத்த²தோ அத்தி²பா⁴வஜோதகவசனங் அவிபரீதத்த²ங் ப⁴க²வதா பா⁴ஸித்ததா. யஞ்ஹி ப⁴க²வதா பா⁴ஸிதங், தங் அவிபரீதத்த²ங் யதா² தங் “ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா அனிச்சா, ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா துக்கா², ஸப்³பே³ த⁴ம்மா அனத்தா²தி (ம. நி. 1.353, 356; த⁴. ப. 277-279; தே²ரகா³. 676-678; நெத்தி. 5), ததா² நிப்பா³னஸத்தோ³ கத்த²சி விஸயே யதா²பு⁴தபரமத்த²விஸயோ உபசாரவுத்திஸப்³பா⁴வதோ. ஸெய்யதா²பி ஸீஹஸத்தோ³தி ஏவமாதீ³ஹி நயேஹி யுத்திதோபி அஸங்க²தாய தா⁴துயா பரமத்த²தோ அத்தி²பா⁴வோ வேதி³தப்³போ³.

அபரோ நயோ - யதி³ பன நிப்பா³னங் அபா⁴வமத்தமேவ ஸியா, தஸ்ஸ “கம்பீ⁴ரோ துத்த²ஸோ து³ரனுபோ³தோ⁴ ஸந்தோ பணீதோ அதக்காவசரோ நிபுணோ பண்டி³தவேத³னீயோ³தி (தீ³. நி. 2.64, 67; ம. நி. 2.337; ஸங். நி. 1.172; மஹாவ. 7-8) கம்பீ⁴ராதி³தா, “அஸங்க²தஞ்ச வோ, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மங் தே³ஸெஸ்ஸாமீ³திஆதி³னா (ஸங். நி. 4.366) அஸங்க²தாதி³தா, “அப்யாகதா த⁴ம்மா அபச்சயாத⁴ம்மா³திஆதி³னா அப்யாகதத⁴ம்மாதி³தா ச ந வத்தப்³பா³ ஸியா. ந ஹி அபா⁴வஸ்ஸ கோசி ஸபா⁴வோ அத்தி², யேன ஸோ கம்பீ⁴ராஸங்க²தாதி³ஆகாரதோ விஞ்ஞாயெய்ய. அபா⁴வோ ஹி அபா⁴வோ ஏவ, குதோ தஸ்ஸ கம்பீ⁴ராஸங்க²தாதி³பா⁴வஸம்ப³ந்தோ⁴. கிஞ்சாயமபா⁴வோ ஸப்³பே³ஸங் கிலேஸானங் ஸப்³புஸத்தஸந்தானக²தானங் ஏகோ வா ப⁴வெய்ய அனேகோ வா. யதி³ ஏகோ, ஏகேனேவ மக்கே²ன ஸப்³புகிலேஸாபா⁴வோ கதோ, ஸச்சிகதோ சாதி அஞ்ஞஸ்ஸ, அஞ்ஞேஸஞ்ச மக்கா²னங் நிரத்த²கதாதி ந ஸியா மக்க²பு³ஹுதா, ஏகஜ்ஜ²ஞ்ச ஸப்³புஸத்தானங் நிப்பா³னாதி⁴க²மோ ஆபஜ்ஜதி. ஸியா பனேவங் ஏகோ ஏவ ஸோ நிப்பா³னஸஞ்ஞிதோ கிலேஸாபா⁴வோ, ஸோ பன ந மக்கே²ஹி காதப்³போ³, அத² கோ² ஸச்சிகாதப்³போ³தி. ஏவங் ஸதி விஸேஸதோ மக்க²ஸ்ஸ நிரத்த²கதா ஆபஜ்ஜதி, கிலேஸானங் அப்பஹானதோதி ஏகோபி மக்கோ² ந ஸியா. அஸதி ச கிலேஸப்பஹானே துக்க²ஸ்ஸ அனுபச்சே²த³னதோ கிலேஸாபா⁴வஸச்சிகிரியா கிமத்தி²யா ஸியா, அத² பன மக்கா²னங் ஸந்தானக²தஸங்யோஜனத்தயப்பஹானாதி³படினியதகிச்சதாய சதூஸு மக்கே²ஸு பாடியேக்கங் கிலேஸாபா⁴வோ. ஏவங் ஸதி ஸபா⁴வபபே⁴தே³ன வினா ந ப³ஹுபா⁴வோதி ஸோ கிலேஸக்க²யபரியாயேன வுத்தோ ஸபா⁴வத⁴ம்மோ ஏவ ஸியா.

யேஸங் அபா⁴வோ, தப்பபே⁴தே³ன அபா⁴வே பே⁴தோ³பசாரோதி சே? யேஸங் அபா⁴வோ, தேஸங் ஸஸபா⁴வதாய தஸ்ஸ ஸபா⁴வோபசாரோபி ஸியா. ததா² ச தே ஸங்கிலேஸஸங்க²ததாதி³தோ கிலேஸஸங்க²ததாதி³உபசாராபி ஸியுங். நோ சே தே இச்சி²தா, தப்பபே⁴தே³ன பே⁴தோ³பசாரோபி ந இச்சி²தப்³போ³. ந ச பஹோதி உபசரிதோ ப³ஹுபா⁴வோ அத்த²தோ ப³ஹுபா⁴வாய. ந ஹி ஜலங் அனலந்தி உபசரிதங் த³ஹதி, பசதி வா. ஏகத்தபஞ்ஹம்பி

சாயம்பா⁴வோ அஸ்பா⁴வதாய ந ஸஹதீதி ந ஸக்கா வத்துங் நத்தி²பா⁴வஸாமஞ்ஞதோ அபே⁴த³வோஹாரோ யுத்தருபோதி. ஏகத்தே ச பு³பே³ வுத்தா ஏவ தோ³ஸா, ப³ஹுபா⁴வே பன ஸதி வுத்தனயேனேவ ஸித்தா⁴ ஸபா⁴வத⁴ம்மதா. ஸபா⁴வத⁴ம்மத்தேபி ச ப³ஹுபா⁴வோ விய பா⁴வங் பா⁴வோபி ப³ஹுபா⁴வங் ந ப்யபி⁴சரெய்யாதி நி³பா³னஸ்ஸ ப³ஹுபா⁴வபஸங்கோ³ ஸியாதி சே? ந ப³ஹுபா⁴வஸ்ஸேவ அபா⁴வப்பஸங்க³தோ. யதி³ ஹி யதா² கக்க²ளதா பா⁴வங், ஏவங் பா⁴வோபி கக்க²ளதங் ந ப்யபி⁴சரெய்ய. ஏவங் ஸதி ஸப்³பே³ஸங் பா⁴வானங் பத்³வீபா⁴வாபத்திதோ குதோ பா⁴வஸ்ஸ ப³ஹுபா⁴வோ, தஸ்மா லோகவோஹாரானங் விசித்ததாய யதி³பி ப³ஹுதா பா⁴வாபெக்கா², பா⁴வதா பன ந ப³ஹுதாபெக்கா²தி ந பா⁴வஸ்ஸ ஸதோ நி³பா³னஸ்ஸ ப³ஹுபா⁴வோ “ஏகா நிட்டா² ந புது² நிட்டா²”தி வசனதோ. ஏகஸ்மிந்யேவ ச த³ஸ்ஸனபா⁴வனாத்³வயங் ஸம்ப⁴வதி.

பரினிப்பு³தானங் பச்சேகங் நி³பா³னபா⁴வே ஸத்தஸந்தானநியதங் நாம நி³பா³னங் ஸியா. ததா² ச ஸதி ஸங்க²ததாதி³தோ³ஸானதிவத்தியேவ, கிலேஸப்பஹானங் வா மக்³கிச்சங் கிலேஸானங் அபா⁴வோ. தஸ்ஸ ச ஏகத்தே ந மக்³க³ப³ஹுதா கிச்சந்தரஸ்ஸ கத்தப்³பஸ்ஸ அபா⁴வதோ. மக்³க³ப³ஹுபா⁴வோ ச மக்³கே³ஹி ஸச்சிகாதப்³பே³ ஏகஸ்மிந் த⁴ம்மே இந்த்³ரியானங் அபா⁴வபா⁴வபா⁴வதரபா⁴வதமபா⁴வேன ஸச்சிகிரியாவிலேஸேன கிலேஸானங் பஹானபே⁴தே³ன ஹோதீதி நி³பா³னஸ்ஸ ஸபா⁴வத⁴ம்மத்தே ஏவ ஸியா. அபா⁴வோபி ச கிலேஸானங் மக்³கே³ன ஸகிச்சகதாய காதப்³பே³ ஏவ ஸியா, ந ஸச்சிகாதப்³பே³. கோ ஹி ஸபா⁴வோ அபா⁴வஸ்ஸ? யோ ஸச்சிகாதப்³பே³ ஸியா, ஸோ சே நி³பா³னங் ஏகேனேவ மக்³கே³ன ஸப்³பகிலேஸானங் அபா⁴வோ ஏகோ அபி⁴ன்னோ காதப்³பே³ ஆபன்னோ. அஞ்ஞதா² மக்³க³வஸேன சதுப்³பித்⁴பா⁴வே நி³பா³னஸ்ஸ சதுப்³பித்⁴பா⁴வப்பஸங்கோ³, நி³பா³னவிலேஸப்பஸங்கோ³ ச ஆபஜ்ஜெய்யாதி மக்³கிச்சஸ்ஸ ஏகத்தேன மக்³க³ப³ஹுதா ஸியா. ப³ஹுபா⁴வே பன தேஸங் ஸோ வுத்தனயேன ஏகஸ்மிந் த⁴ம்மே ஸச்சிகிரியாவிலேஸஸதோதி ஸித்தா⁴ நி³பா³னஸ்ஸ ஸபா⁴வத⁴ம்மதா. க்யாதி⁴க³ந்தப்³பதாய பனேதங் “க²யோ”தி வுத்தங். “க²யே ஞாண”ந்தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 142; 1382) ஹி வசனதோ அரியமக்³கோ³ க²யோ நாம. தேன சேதங் அதி⁴க³ந்தப்³பங் ஸச்சிகாதப்³பங், தஸ்மா “க²யோ”தி வுத்தந்தி.

இதி நிரோத⁴னித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா.

மக்³க³னித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா

562. அட்ட² த⁴ம்மாதி “கதமங் து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³ அரியஸச்ச”ந்தி ஆரபி⁴த்வா “ஸம்மாதி³ட்ட²”திஆதி³னா பானியங் (விப⁴. 205) து³க்க²னிரோத⁴கா³மினிபடிபதா³னித்³தே³ஸே ஆக³தா, தமேவ ச பானிங் ஆனெத்வா உத்³தே³ஸவஸேன இத⁴ ச வுத்தா ஸம்மாதி³ட்ட²ஆத்யோ அட்ட² த⁴ம்மா அத்த²தோ பகாஸிதா, ந மக்³க³ஸச்சனித்³தே³ஸவஸேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. யதி³ அத்த²தோ பகாஸிதா, கிமத்தியங் பன இத⁴ கத²னந்தி ஆஹ “இத⁴ பனா”திஆதி³. தத்த² “ஏகக்க²ணே பவத்தமானாந”ந்தி இத³ங் லோகியகுஸலசித்துப்பாதே³ஸு விரதியோ நானாக்²ணிகா ஏவ ஹோந்தீதி கத்வா வுத்தங். ஸேஸமக்³க³த⁴ம்மா பன தத்தா²பி ஏகஜ்ஜ²ங் உப்பஜ்ஜந்தியேவ. விலேஸாவபோ³த⁴னத்த²ந்தி படிபக்க²ஸமுக்³கா⁴தாதி³பவத்திஆகாரவிலேஸஸஸ்ஸ அவபோ³த⁴னத்த²ங். வித்தா²ரதோ மக்³க³கதா² பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதீதி ஆஹ “ஸங்கே²பதோ”தி. சதுஸச்சபடிவேதா⁴ய படிபன்னஸ்ஸாதி யதா² சதுஸச்சாபி⁴ஸமயோ ஹோதி, ஏவங் ஸப்³பஸோ புப்³பா⁴க³படிபத்தியா பரிபூரணவஸேன படிபன்னஸ்ஸ. அரியமக்³க³ஸங்காதஸ்ஸ யோகஸ்ஸ ஸப்³பா⁴வதோ யோகி³னோ. காமங் அவிஜ்ஜானுஸயஸமுக்³கா⁴தே ததே³கட்ட²கிலேஸானங் லேஸோபி நாவஸிஸ்ஸதி, விஜ்ஜாய பன அவிஜ்ஜா உஜ்விபச்சனீகத⁴ம்மோதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் “அவிஜ்ஜானுஸயஸமுக்³கா⁴தக”ந்தி வுத்தங். பரதோ மிச்சா³ஸங்கப்பாதி³க்³ஹணேபி ஏஸேவ நயோ. தா⁴துப்பகாஸனரஸாதி பரமத்த²பகாஸனரஸா, சதுஸச்சவிபா⁴வனகிச்சாதி அத்தோ². மக்³க³த⁴ம்மானங் படிபக்க²வித⁴மனாகாரோ ஸாதிஸயங் பாகடோ ஹுத்வா உபட்டா²தீதி

அவிஜ்ஜானுஸயஸமுக்³கா⁴தகதங் ஸம்மாதி³ட்டி²யா வத்வாபி
அவிஜ்ஜந்த⁴காரவித்⁴ங்ஸனபச்சுபட்டா²னதா வுத்தா.

ததா² ஸம்பன்னதி³ட்டி²னோதி யதா² அவிஜ்ஜானுஸயஸமுக்³கா⁴தோ ஹோதி, ததா² மக்³க³ஸம்மாதி³ட்டி²யா ஸம்பன்னதி³ட்டி²னோ. ஏவஞ்ஹி சதுஸச்சபடிவேதா⁴ய படிபன்னஸ்ஸ யோகி³னோதி இமமத்தங் ததா²-ஸத்³தோ³ உபஸங்ஹரதி. நிப்³பா³னாரம்மணதா பன தங்ஸம்பயுத்தவசனேனேவ போ³தி⁴தா. மிச்சா²ஸங்கப்பனிகா⁴தகந்தி
காமஸங்கப்பாதி³மிச்சா²ஸங்கப்பஸமுச்சே²த³கங். அப்பனாரஸோதி நிப்³பா³னாரம்மணே மக்³க³சித்தஸ்ஸ ஸமுப்பாத³வஸேன பவத்தனதோ அப்பனாகிச்சோ.

ததா² பஸ்ஸதோ விதக்கயதோ சாதி வுத்தப்பகாராய ஸம்மாதி³ட்டி²யா பஸ்ஸதோ, நிப்³பா³னாரம்மணே ச ஸம்மாஸங்கப்பேன சித்தங் அபி⁴னிரோபயதோ.
வசீது³ச்சரிதஸமுக்³கா⁴திகாதி சதுப்³பி³த்⁴ஸ்ஸபி வசீது³ச்சரிதஸ்ஸ ஸமுச்சே²தி³கா.
முஸாவாதா³தி³னங் விஸங்வாத³னாதி³கிச்சதாய லூகா²னங் அபரிக்கா³ஹகானங் படிபக்க³பா⁴வதோ ஸினித்⁴பா⁴வேன ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் பரிக்கா³ஹகஸபா⁴வா ஸம்மாவாசாதி ஆஹ “ஸா பரிக்க³ஹலக்க³ணா³தி. காயிகிரியா கிஞ்சி கத்தப்³பங் ஸமுட்டா²பேதி, ஸயஞ்ச ஸமுட்ட²ஹனங் க⁴டனங் ஹோதி³ ஸம்மாகம்மந்தஸங்கா³தா விரதிபி ஸமுட்டா²னஸபா⁴வா வுத்தா. ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் வா உக்கி²பனங் ஸமுட்டா²பனங் காயிகிரியாய பா⁴ருக்கி²பனங் விய.

அஸ்ஸாதி யோகி³னோ. தஸ்மிங் ஸதி விஸுஜ்ஜனதோ விஸுத்³தி⁴பூ⁴தா. ஜீவமானஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ, ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் வா ஸுத்³தி⁴ வோதா³னங், ஆஜீவஸ்ஸேவ வா ஜீவிதிந்த³ரியவுத்தியா . ஞாயாஜீவஸ்ஸ அபுத்³த⁴படிசுட்டா²ய ஸம்மாஜீவிகாய பவத்திஹேதுதாய ஞாயாஜீவபவத்திரஸோ. இமஸ்ஸ ஹி பவத்திதோ பட்டா²ய மிச்சா²ஜீவோ ந பவத்தீதி.

ஸப்³பா³குஸலவித்⁴ங்ஸகோபி ஸம்மாவாயாமோ உஜுபடிபக்க³த³ஸ்ஸனவஸேன கோஸஜ்ஜஸமுச்சே²த³கோ வுத்தோ. ஸங்கிலேஸபக்க³தோபி தஸ்ஸ பக்³க³ண்ஹனங் பக்³க³ஹோ. காயாதி³ஸு ஸுபா⁴தி³ஆகாருபதா⁴ரணவஸேன பவத்தா ஸுப⁴ஸஞ்ஞாதி³புப்³பங்க³மா அகுஸலக்க³ந்தா⁴ மிச்சா²ஸதி, தஸ்ஸா வித்⁴ங்ஸனோ மிச்சா²ஸதிவினித்⁴து⁴னநோ. அஸம்மோஸோதி ஸம்மோஸவித்⁴ங்ஸனதோ தப்படிபக்கோ². ஆரம்மணஸ்ஸ யதா²ஸபா⁴வஸல்லக்க³ணங் உபட்டா²னங். “ஆரக்க³பச்சுபட்டா²னா³தி, “ஸதாரக்கே²ன சேதஸா³தி (தி³. நி. 3.348) ச வசனதோ விஸேஸதோ ஸதி குஸலசித்தஸ்ஸ ஆரக்கா³தி ஆஹ “ஸதியா ஸங்ரக்கி²யமானசித்தஸ்ஸா³தி.

563. ஸச்சஞாணஸ்ஸாதி ஸச்சானி ஆரப்³ப⁴ பவத்தனகஞாணஸ்ஸ, ந படிவேத⁴ஞாணங் விய ஸகிதே³வ புஜ்ஜதி, அத² கோ² புனப்புனங் உப்பஜ்ஜனதோ அனு அனு போ³தோ⁴ அனுபோ³தோ⁴, அனுஸ்ஸவாகாரபரிவிதக்கதி³ட்டி²னிஜ்ஜா²னக்க³ந்திஅனுக்³தோ வா போ³தோ⁴ அனுபோ³தோ⁴, ததே³வ ஞாணந்தி அனுபோ³த⁴ஞாணங். ந ஹி தங் பச்சக்க³தோ புஜ்ஜதி, அனுஸ்ஸவாதி³வஸேன பன கப்பனமுகே²ன புஜ்ஜதி. கிச்சதோதி பரிஜானநாதி³தோ. தங்கிச்சகரணேனேவ ஹி பரிஞ்ஞெய்யாதி³னி விய தானிபி தஸ்ஸ பாகடானி ஹொந்தி. விவட்டானுபஸ்ஸனாய ஹி ஸங்கா²ரேஹி பதிலீயமானமானஸ்ஸ உப்பஜ்ஜமானங் மக்³க³ஞாணங் விஸங்கா²ரங் துக்க³னிஸ்ஸரணங் ஆரம்மணங் கத்வா துக்க³ங் பரிச்சி²ந்த³தி, துக்க³க³தஞ்ச தண்ஹங் பஜஹதி, நிரோத⁴ஞ்ச ஸச்சிகரோதி புஸதி. ஆதிச்சோ விய பபா⁴ய ஸம்மாஸங்கப்பாதி³ஹி ஸஹ ஸமுப்பன்னங் தங் மக்³க³ங் பா⁴வேதி, ந ச ஸங்கா²ரே அமுஞ்சித்வா பவத்தமானேன ஞானேன ஏதங் ஸப்³பங் காதுங் ஸக்கா நிமித்தபவத்தேஹி அவுட்டி²தத்தா. தஸ்மா ஏதானி கிச்சானி கரொந்தங் தங் ஞாணங் துக்கா²தி³னி விபா⁴வேதி தத்த² ஸம்மோஹனிவத்தனேனாதி “சத்தாரிபி ஸச்சானி படிவிஜ்ஜதி³தி வுத்தங், ஏகபடிவேதே⁴னாதி அதி⁴ப்பாயோ.

துக்க³ஸமுதயம்பி ஸோ பஸ்ஸதீதி காலந்தரத³ஸ்ஸனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி சே? ந, “யோ நு கோ², ஆவுஸோ, துக்க³ங் பஸ்ஸதி, துக்க³ஸமுதயம்பி ஸோ பஸ்ஸதீதிஆதி³னா (ஸங். நி. 5.1100) ஏகத³ஸ்ஸினோ அஞ்ஞத்தயத³ஸ்ஸிதாவிசாரணாயங் தங்ஸாத⁴னத்த²ங் ஆயஸ்மதா

கவம்பதித்தேரேன இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ ஆனீதத்தா, பச்சேகஞ்ச ஸச்சேஸு திஸ்ஸமானேஸு அஞ்ஞத்தயத்ஸ்ஸனஸ்ஸ யோஜித்தா. அஞ்ஞதா² அனுபுப்பா³பி⁴ஸமயே புரிமதிட்ட²ஸ்ஸ பச்சா² அத்ஸ்ஸனதோ ஸமுதயாதி³த்ஸ்ஸினோ துக்கா²தி³த்ஸ்ஸினிதா ந யோஜேதப்பா³ ஸியா. யோஜிதா ச ஸா “யோ துக்க²ஸமுதயங் பஸ்ஸதி, துக்க²ம்பி ஸோ பஸ்ஸதி”திஆதி³னா (ஸங். நி. 5.1100). லோகியங் ஸச்சஞாணங். தத்த² லோகியஞாணே. பரியுட்டா²னஸங்காதோ அபி⁴ப⁴வோ பரியுட்டா²னாபி⁴ப⁴வோ, தஸ்ஸ வஸேன. ஸுத்த⁴ஸங்காரபுஞ்ஜமத்தத்ஸ்ஸனதோ ஸக்காயதி³ட்டி²பரியுட்டா²னங் நிவத்தேதி. “லோகஸமுதயங் கோ², கச்சான, யதா²பு⁴தங் ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதோ யா லோகே நத்தி²தா, ஸா ந ஹோதி²தி (ஸங். நி. 2.15) வசனதோ ஸமுதயத்ஸ்ஸனங் ஹேதுப²லப³ந்தா⁴விச்சே²த்ஸ்ஸனதோ பரியுட்டா²னாபி⁴ப⁴வவஸேன பவத்தமானங் உச்சே²தி³ட்டி²ங் நிவத்தேதி. “லோகனிரோத⁴ங் கோ²...பே... பஸ்ஸதோ யா லோகே அத்தி²தா, ஸா ந ஹோதி²தி (ஸங். நி. 2.15) வசனதோ நிரோத⁴த்ஸ்ஸனங் ஹேதுனிரோதா⁴ ப²லனிரோத⁴த்ஸ்ஸனதோ ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ங் நிவத்தேதி. அத்தகாரஸ்ஸ பச்சக்க²த்ஸ்ஸனதோ மக்க²த்ஸ்ஸனங் “நத்தி² அத்தகாரே, நத்தி² பரகாரே, நத்தி² புரிஸகாரே”திஆதி³கங் (தி³. நி. 1.168) அகிரியதி³ட்டி²ங் பஜஹதி. “நத்தி² ஹேது, நத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸாய, அஹேது அப்பச்சயா ஸத்தா ஸங்கிலிஸ்ஸந்தி, நத்தி² ஹேது...பே... விஸுத்தி⁴யா, அஹேது அப்பச்சயா ஸத்தா விஸுஜ்ஜந்தி²திஆதி³கா (தி³. நி. 1.168; ம. நி. 2.101, 227; ஸங். நி. 3.212) அஹேதுகதி³ட்டி² ச இத⁴ அகிரியாதி³ட்டி²க்க²ஹணேனேவ க³ஹிதாதி த³ட்ட²ப்பா³. ஸாபி ஹி விஸுத்தி⁴மக்க²த்ஸ்ஸனேன பஹியதி². துக்கே² ஞாணங் ஸமுதயப²லஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ அத்³து⁴வாதி³பா⁴வங் பஸ்ஸதி² ப²லே விப்படிபத்திங் நிவத்தேதி.

இஸ்ஸரோ லோகங் பவத்தேதி ஸஜ்ஜேதி நிவத்தேதி ஸங்ஹரதி² இஸ்ஸரகாரணினோ வதந்தி. பதா⁴னதோ லோகோ ஆவி ப⁴வதி, தத்தே²வ ச பதிலியதி² பதா⁴னகாரணினோ.

“காலோ கரோதி பு⁴தானி, காலோ ஸங்ஹரதி² பஜா;
காலோ ஸுத்தே ஜாக³ரதி, காலோ ஹி து³ரதிக்கமோ”தி. -

காலவாதி³னோ. கண்டகஸ்ஸ திகி³ணபா⁴வோ விய, கபிட்ட²ப²லாதீ³னங் பரிமண்ட³லதா விய, மிக³பக்கி²ஸரீஸபாதி³னங் விசித்ததா விய ச ஸபா⁴வேனேவ லோகோ ஸம்போ⁴தி, விபோ⁴தி சாதி ஸபா⁴வவாதி³னோ. ஆதி³-ஸத்தே³ன அணுஹி லோகோ பவத்ததி, ஸப்ப³ங் புப்பேகதஹேது, லோகோ நியதோ அச்சே²ஜ்ஜஸுத்தாவுதாபே⁴ஜ்ஜமணிஸதி³ஸோ, ந எத்த² கஸ்ஸசி புரிஸகாரோதி நியதிவாதி³னோ.

“யதிச்சா²ய பவத்தந்தி, யதிச்சா²ய நிவத்தரே;
யதிச்சா²ய ஸுக²ங் துக்க²ங், தஸ்மா யாதிச்ச²கீ பஜா”தி. -

யதிச்சா²வாதி³னோ, யே அதி⁴ச்சஸமுப்பத்திவாதி³னோதி ச வுச்சந்தி. ஏவமாதி³அகாரணவாத³ஸங்க²ஹோ த³ட்ட²ப்போ³. ராமுத³கஆளாராதி³னங் விய, அருபலோகே நிக³ண்டா²னங் விய ச லோகது²பிகாயங் அபவக்கோ³ மொக்கோ²தி க³ஹணங் அபவக்க³கா²ஹோ. ஆதி³-ஸத்தே³ன பதா⁴னஸ்ஸ அப்பவத்தி, கு³ணவியுத்தஸ்ஸ அத்தனோ ஸகத்தனி அவட்டா²னங், ப்ரஹ்முனா ஸலோகதா, ஸமீபதா, ஸங்யோகோ³, தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்பா³னவாதா³தி ஏவமாதி³னங் க³ஹணங் த³ட்ட²ப்பா³ங். எத்த² ச பதா⁴னஸ்ஸ அப்பவத்தி மஹதாதி³பா⁴வேன அபரிணாமோ, அனபி⁴ப்பயத்தி வா. “அஹமஞ்ஞோ, பகதி அஞ்ஞா”தி ஏவங் பவத்தபகதிபுரிஸந்தரஜானநேன அத்தஸுக²துக்க²மோஹேஸு அவிபா⁴க³க³ஹணே கிர நிவத்திதே வுத்தனயேன பதா⁴னங் நப்பவத்ததி, ஸோ விமொக்கோ²தி காபிலா. கு³ணவியுத்தஸ்ஸாதி புத்தி⁴ஸுக²துக்க²இச்சாதோ³ஸப்பயத்தத⁴ம்மாத⁴ம்மஸங்கா²ரேஹி நவஹி அத்தகு³ணேஹி வியுத்தஸ்ஸாதி கணாத³மதானுஸாரினோ. ஸலோகதா ப்ரஹ்முனா ஸமானலோகதா. ஸமீபதா தஸ்ஸ ஸமீப்பவத்திதா. ஸங்யோகோ³ தேன ஏகிபா⁴ஹுபக³மனங். “இந்த³ரியதப்பனபுத்தமுக²த்ஸ்ஸனாதீ³ஹி வினா அபவக்கோ³ நத்தி²”தி க³ஹேத்வா ததா² பவத்தனங்

காமஸுக்³ல்லிகா¹னுயோகோ³. அனஸனகேஸலுஞ்சனாதி³தபசரியாய

நக்³ஸீலகோ³ஸீலகுக்குரஸீலாதீ³ஹி ச அத்தபரிதாபனேன மொக்கோ² ஹோதீதி அத்தகிலமதோ².

ஸ்வாயங் ஸப்³போ³ மிச்சா²கா³ஹோ ஸச்சஞானே ஸதி பதிட்ட²ங் ந லப⁴தீதி வுத்தமேவத்த²ங் ஸங்க்³ஹந்தோ “லோகே லோகப்ப⁴வே”தி கா³த²மாஹாதி.

ஞானகிச்சதோ வினிச்ச²யவண்ணனா நிட்டி²தா.

564. ஸேஸா ஸப்³பு⁴ம்மாதி ஸேஸா ஏகாஸீதி லோகியத⁴ம்மா. அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிரேஸு த்வாத்³ஸஸு ஆயதனேஸு காமப⁴வவிப⁴வதண்ணாவஸேன த்வாத்³ஸதிகா ச²த்திங்ஸ தண்ணாவிசரிதானி, கு²த்³த³கவத்து²விப⁴ங்கே³ வா ஆக³தனயேன காலவிபா⁴கங் அனாமஸித்வா வுத்தானி. ததா³மஸனே ஹி அட்ட²ஸதங் ஹொந்தி. அஸம்மிஸ்ஸந்தி ஏககத்தா கேனசி அஸம்மிஸ்ஸங், குதோ தத³ந்தோக³த⁴ப்பபே⁴தோ³தி அதி⁴ப்பாயோ. விமங்ஸித்தி⁴பாதா³தீனங் போ³தி⁴பக்கியானங் ஸதிபி கிச்சனானத்தே அத்த²தோ ஏகத்தா ஸம்மாதி³ட்டி²யா ஸங்க்³ஹொதி ஸம்மாதி³ட்டி²முகே³ன தத³ந்தோக³த⁴தா வுத்தா.

தயோ நெக்கம்மவிதக்காத³யோதி லோகியக்க²னே

அலோப⁴மெத்தாகருணாஸம்பயோக³வஸேன பி⁴ன்னா, மக்³கக்க²னே

லோப⁴ப்யாபாத³விஹிங்ஸாஸமுச்சே²த³னவஸேன தயோதி ஏகோபி வுத்தோ. ஏஸ நயோ ஸம்மாவாசாதீ³ஸு. அப்பிச்ச²தாஸந்துட்டி²தானங் பன பா⁴வே ஸம்மாஆஜீவஸம்ப⁴வதோ தேன தேஸங் ஸங்க்³ஹொ த³ட்ட²பு³போ³. ப⁴வந்தரேபி ஜீவிதஹேதுபி அரியேஹி அவீதிக்கமனியத்தா அரியகந்தானங் ஸம்மாவாசாதீ³ஸீலானங் க³ஹனேன யேன ஸத்த³தா⁴ஹத்தே²ன தானி க³ஹேதப்³பா³னி, ஸோ ஸத்த³தா⁴ஹத்தோ² க³ஹிதோ ஏவ ஹோதீதி ததோ அனஞ்ஞானி ஸத்தி⁴ந்த³ரியஸத்த³தா⁴புலானி தத்த² அந்தோக³தா⁴னி வுத்தானி. ச²ந்தோ³ பன ஸத்த³தா⁴னுகு³ணோதி கத்வா ச²ந்தி³த்தி⁴பாத³ஸ்ஸாபி தத³ந்தோக³த⁴தா வுத்தா. தேஸங் அத்தி²தாயாதி ஸத்தி⁴ந்த³ரியஸத்த³தா⁴புலசந்தி³த்தி⁴பாதா³னங் அத்தி²தாய ஸீலஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வதோ திவிதே⁴னாபி ஸீலேன தே தயோபி க³ஹிதாதி தத்த² அந்தோக³தா⁴.

சித்தஸமாதீ⁴தி சித்தித்தி⁴பாத³ங் வத³தி. “சித்தங் பஞ்ஞஞ்ச பா⁴வய”ந்தி (ஸங். நி. 1.23, 192; பேடகோ. 22; மி. ப. 2.1.9) ஹி சித்தமுகே³ன ஸமாதி⁴ வுத்தோதி ஸமாதி⁴முகே³ன சித்தம்பி வத்தப்³புதங் அரஹதி. சித்தித்தி⁴பாத³பா⁴வனாய பன ஸமாதி⁴பி அதி⁴மத்தோ ஹோதீதி விமங்ஸித்தி⁴பாதா³திவசனங் விய சித்தித்தி⁴பாதோ³தி அவத்வா இத⁴ “சித்தஸமாதீ⁴”தி வுத்தங். “பீதிமனஸ்ஸ காயோ பஸ்ஸம்ப⁴தி, பஸ்ஸத்த³த⁴காயோ ஸுக³ங் வேதே³தி, ஸுகி²னோ சித்தங் ஸமாதி⁴யதீ”தி (தீ. நி. 1.466; 3.359; ஸங். நி. 5.376; அ. நி. 3.96; 11.12) வசனதோ ஸமாதி⁴உபகாரா பீதிபஸ்ஸத்தி⁴யோ, தஸ்மா ஸமாதி⁴க³ஹனேன க³ஹிதா. உபெக்கா² பன ஸமாதி⁴உபகாரகதோ, தங்ஸதி³ஸகிச்சதோ ச. தஸ்மா ஸமாதி⁴ஸீலேன ஏதேஸங் அந்தோக³த⁴தா த³ட்ட²பு³போ³.

அந்தோக³தா⁴னங் பபே⁴த³வினிச்ச²யவண்ணனா நிட்டி²தா.

565. பா⁴ரோ விய துக்க³ஸச்சங் விகா⁴தகத்தா, ஸங்ஹரணீயவஸேன விஹந்தபா⁴வதோதி அத்தோ². பா⁴ராதா³னமிவ தத்த² தத்த² ப⁴வே உப்பஜ்ஜனகவிகா⁴தஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வதோ. பா⁴ரணிக்கே²பனமிவ பவத்திதுக்க³ஹுபஸமபா⁴வதோ . ரோகோ³ விய, துப்³பி⁴க்க³மிவ ச பா³த⁴கத்தா. ரோக³னிதா³னங் விய, துப்³பு⁴ட்டி² விய ச பப⁴வலக்க²ணத்தா. துப்³பு⁴ட்டி²தி ச அவஸ்ஸனங் வா அதிவஸ்ஸனங் வா. ரோக³ஹுபஸமோ விய, ஸபி⁴க்க³மிவ ச ஸந்திலக்க²ணத்தா, ஸுக³பா⁴வதோ. “நிப்³பா³னங் பரமங் ஸுக²ந்தி (த⁴. ப. 203-204) ஹி வுத்தங். பே⁴ஸஜ்ஜமிவ, ஸுவுட்டி² விய ச துக்க³ஸ்ஸ ஹேதுபச்சே²த³தோ, தஸ்ஸ ச அபக³மூபாயபா⁴வதோ. நிய்யானலக்க²ணஞ்ஹி மக்³ஸச்சங். அனிட்ட²பா⁴வதோ, ஸாஸங்கஸப்படிப⁴யதோ ச துக்க³ங் வேரிவிஸருக்க³ப⁴யஓரிமதீருபமங். வேரங் ப்யாபாதோ³, பச்சத்தி²கபா⁴வோ வா. வேரஸமுக³கா⁴தோ வேரஹுபஸமோ மெத்தா. வேரஸமுக³கா⁴துபாயோ ஸங்க்³ஹவத்த²ானி.

566. ஏஸ நயோ ஸமுத்யாதீஸுதி அத்தி² செத்த² ஸமுத்யோ, ந அரியஸச்சங், அத்தி² அரியஸச்சங், ந ஸமுத்யோ, அத்தி² ஸமுத்யோ சேவ அரியஸச்சஞ்ச, அத்தி² நேவ ஸமுத்யோ ந அரியஸச்சந்தி. ஸேஸஸச்சத்வயேபி ஏஸேவ நயோ. ந அரியஸச்சங் பரிஞ்ஞெய்யபஹாதப்⁴பாஸங்க²தனிய்யானபா⁴வாபா⁴வதோ. இதரங் பன அரியஸச்சத்வயந்தி ஸமுத்யமக்³ஸச்சத்வயமாஹ. ஸியா துக்கங் ஸங்கா²ரதுக்க²தாய. தேனாஹ “அனிச்சதோ”தி. ததத்தேனாதி தத²ஸபா⁴வேன, பரிஞ்ஞெய்யபா⁴வேனாதி அத்தோ². ஏதேன தங் அரியஸச்சத்வயங் “ஸியா துக்கங், ந அரியஸச்சங், ஸியா அரியஸச்சங், ந துக்க²”ந்தி இமமத்தங் தஸ்ஸேதி. அரியஸச்சஸத்த²பரா ஹி துக்கா²திஸத்தா³ பரிஞ்ஞெய்யாதிபா⁴வங் வதந்தி. தேனேவ அரியஸச்சஸத்த²தானபெக்கங் துக்க²ஸத்த²ங் ஸந்தா⁴ய மக்³ஸம்பயுத்தஸாமஞ்ஞுப⁴லத⁴ம்மானங் ஆதி³பத²ஸங்க²ஹோ வத்தோ, அரியஸச்சஸத்த²தா³பெக்கங் பன ஸந்தா⁴ய சதுத்த²பத²ஸங்க²ஹோ.

ஸப்பா⁴காரேனாதி ஸப்ப³ப்பகாரேன. யதா² மக்³ஸம்பயுத்த²த⁴ம்மாத்யோ ஏகங்க³விகலா, ஏவங் அஹுத்வா ஸப்ப³ங்க²யோகேன துக்க²தாய சேவ அரியஸச்சதாய சாதி அத்தோ². “உபாதானக்க²ந்த⁴பஞ்சக”ந்தி வத்தே தண்ஹாயபி ஸங்க²ஹோ ஸியாதி தங்னிவத்தனத்தங் “அஞ்ஞத்ர தண்ஹாயா”தி வத்தங் தஸ்ஸா விஸங் அரியஸச்சபா⁴வதோ. ஸமுத்யாதீஸு அவஸேஸகிலேஸாத்யோ பப⁴வட்டே²ன ஸமுத்யோ, ந அரியஸச்சங் ஸுத்தந்தஸங்வண்ணனா அயந்தி கத்வா . நிரோதோ⁴ அரியஸச்சங், ந ஸமுத்யோ. இதரங் பன அரியஸச்சத்வயங் ஸியா ஸமுத்யோ அத்தனோ ப⁴லஸ்ஸ பச்சயட்டே²ன, ந பன யஸ்ஸ பஹானாய ப⁴க³வதி ப்ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ததத்தேன, ஸப்பா⁴காரேன பன தண்ஹாஸமுத்யோ சேவ அரியஸச்சஞ்ச. மக்³ஸம்பயுத்த²த⁴ம்மா, ஸாமஞ்ஞுப⁴லானி ச யஸ்ஸ பஹானாய ப⁴க³வதி ப்ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ததத்தேன நேவ ஸமுத்யோ, ந அரியஸச்சங். ஸங்கா²ரனிரோதோ⁴, நிரோத⁴ஸமாபத்தி ச நிரோதோ⁴, ந அரியஸச்சங். ஸமுத்யோ அரியஸச்சங், ந நிரோதோ⁴. இதரங் பன அரியஸச்சத்வயங் ஸியா நிரோதோ⁴ கண்ணிரோத⁴ஸப்பா⁴வதோ, ந பன யஸ்ஸ ஸச்சிகிரியாய ப⁴க³வதி ப்ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ததத்தேன. ஸப்பா⁴காரேன பன அஸங்க²தா தா⁴து நிரோதோ⁴ சேவ அரியஸச்சஞ்ச. ஸேஸங் வத்தனயமேவ. அரியமக்³தோ அஞ்ஞானி மக்கா³னி மக்கோ³, ந அரியஸச்சங். நிரோதோ⁴ அரியஸச்சங், ந மக்கோ³. இதரங் பன ஸச்சத்வயங் ஸியா மக்கோ³ ப⁴வகா³மினிபடிபதா³பா⁴வதோ, ந பன யஸ்ஸ பா⁴வனாய ப⁴க³வதி ப்ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ததத்தேன, ஸப்பா⁴காரேன பன நிரோத⁴கா³மினிபடிபதா³ மக்கோ³ சேவ அரியஸச்சஞ்ச. ஸேஸங் வத்தனயமேவ.

567. ஸுஞ்ஞானீதி வேதகாதீஹி பாஹிரகபரிகப்பிதேஹீதி அதி⁴ப்பாயோ. துக்க²ஞ்ஹி வேதனீயம்பி ஸந்தங் வேதகரஹிதங், கேவலங் பன தஸ்மிங் அத்தனோ பச்சயேஹி பவத்தமானே துக்க²ங் வேதேதீதி வோஹாரமத்தங் ஹோதி. ஏஸ நயோ இதரேஸுபி.

“துக்க²மேவா”தி அவதா⁴ரணேன நிவத்திதமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “ந கோசி துக்கி²தோ”தி வத்தங். கிரியாவ விஜ்ஜதீதி ஸமுத்யஸச்சங் ஸந்தா⁴ய வததி. புரிமஸச்சத்வயஸ்ஸ விபாகவட்டகம்மவட்டஸங்க²ஹதோ காரகஸ்ஸ வா துக்க²ஸச்சஸபா⁴வமாஹ. காதப்பா⁴பி ஹி கிரியா காரகரஹிதா கேவலங் அத்தனோ பச்சயேஹி தாய பவத்தமானாய துக்க²ஸஞ்ஞிதே த⁴ம்மப்பந்⁴தே⁴ கிரியங் கரோதீதி வோஹாரமத்தங் ஹோதி. நிப்பு³தக³மகேஸுபி ஏஸேவ நயோ. “மக்கோ³ அத்தி²”தி வத்தப்பே³ “மக்³மத்தி²”தி ஓகாரஸ்ஸ அபா⁴வோ கதோதி துட்ட²ப்பங். கமகோதி நிப்பு³திங் கந்தா.

கிலேஸாஸுசிபக்³ரணட்டே²ன ஸாஸவதா அஸுப⁴தாதி கத்வா அனாஸவத்தா நிரோத⁴மக்³கா³ ஸபா⁴ ஏவ. துக்கா²தினங் பரியாயேன ஸமுத்யாதிபா⁴வோ ச அத்தி² , ந பன

நிரோத⁴பா⁴வோ, நிரோத⁴ஸ்ஸ வா ந து³க்கா²தி³பா⁴வோதி நிரோதா⁴வஸேஸத்தயானங் ந அஞ்ஞமஞ்ஞஸமங்கி³தாதி ஆஹ “நிரோத⁴ஸுஞ்ஞானி வா”திஆதி³.

ஸமுத³யே து³க்க²ஸ்ஸாபா⁴வதோதி போனோப⁴விகாய தண்ஹாய புனப்³ப⁴வஸ்ஸ அபா⁴வதோ. யதா² வா பகதிவாதீ³னங் விகாரா அவிகாரிபா⁴வதோ, புப்³பே³ பதிபலீனா ச பகதிபா⁴வேனேவ திட்ட²ந்தி, ந ஏவங் ஸமுத³யஸம்பயுத்தம்பி து³க்க²ங் ஸமுத³யபா⁴வேன திட்ட²தீதி ஆஹ “ஸமுத³யே து³க்க²ஸ்ஸாபா⁴வதோ”தி . மக்³கே³ ச நிரோத⁴ஸ்ஸ அபா⁴வதோதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. யதா² அவிப⁴த்தேஹி விகாரேஹி மஹாஹங்காரதம்மத்தவிஸேஸிந்த்³ரியபு⁴தவிஸேஸேஹி பகதிபா⁴வேனேவ டி²தேஹி பகதி ஸக³ப்³பா⁴ இச்சி²தா பகதிவாதீ³ஹி, ஏவங் ந ப²லேன ஸக³ப்³போ⁴ ஹேதுதி அத்தோ². “து³க்க²ஸமுத³யானங் நிரோத⁴மக்³கா²னஞ்ச அஸமவாயா”தி ஏதங் விவரந்தோ ஆஹ “ந ஹேதுஸமவேதங் ஹேதுப²ல”ந்திஆதி³. தத்த² “இத⁴ தந்தூஸு படோ, கபாலேஸு க⁴டோ, பீரணேஸு க⁴டோ த்³வீஸு அணூஸு த்³விஅணுக”ந்திஆதி³னா இத⁴ வத்தி⁴வோஹாரஜனகோ அவிஸுங் ஸித்தா⁴னங் ஸம்ப³ந்தோ⁴ ஸமவாயோ, தேன ஸமவாயேன காரணேஸு த்³வீஸு அணூஸு த்³விஅணுகங் ப²லங் ஸமவேதங் ஏகீபு⁴தமிவ ஸம்ப³த்த⁴ங், தீஸு அணூஸு திஅணுகந்தி ஏவங் மஹாபத²விமஹாஉத³கமஹாஅக்³கி³மஹாவாதக்க²ந்த⁴பரியந்தங் ப²லங் அத்தனோ காரணேஸு ஸமவேதந்தி ஸமவாயவாதி³னோ வத³ந்தி. ஏவங் பன வத³ந்தேஹி அபரிமானேஸு காரணேஸு மஹாபரிமாணங் ஏகங் ப²லங் ஸமவேதங் அத்தனோ அந்தோக³தே⁴ஹி காரணேஹி ஸக³ப்³பா⁴ங் அஸுஞ்ஞந்தி வத்தங் ஹோதி. ஏவமித⁴ ஸமவாயாபா⁴வா ப²லே ஹேது நத்தீ²தி ஹேதுஸுஞ்ஞங் ப²லந்தி அத்தோ².

ஸுஞ்ஞதோ வினிச்ச²யவண்ணனா நி²டி²தா.

இதி மக்³க³னித்³தே³ஸகதா²வண்ணனா.

ஏகவிதா⁴தி³வினிச்ச²யகதா²வண்ணனா

568. **பவத்திபா⁴வதோதி** ஸங்ஸாரஸ்ஸ பவத்திபா⁴வதோ. சதுஆஹாரபே⁴த³தோதி சதுஆஹாரப்பச்சயவிஸேஸதோ. ஏதேன சத்தாரோ கப³ளிகாராதி³ஆஹாரவிஸேஸே, அஜ்ஜோ²ஹரணீயவத்து², ஸளாயதன, அவிஜ்ஜா, அபி⁴ஸங்கா²ரஸங்கா²தே தப்பச்சயபு⁴தத⁴ம்மவிஸேஸே ச ஸங்க³ண்ஹாதி , ஓஜட்ட²மகரூப, வேத³னா, படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாண, நாமரூபஸங்கா²தே தன்னிப்³புத்தத⁴ம்மவிஸேஸே ச.

பவத்தகபா⁴வதோ பவத்திது³க்க²ஸ்ஸ. ரூபாபி⁴னந்த³னாதி³பே⁴தோ³ ரூபக்க²ந்தா⁴தி³அபி⁴னந்த³னபே⁴தோ³, ரூபாரம்மணாதி³வஸேனாபீதி வத³ந்தி. ரூபதண்ஹாதீ³னங் பச்சேகங் அனேகபே⁴த³த்தா ச² தண்ஹாகாயா, தேஸங் பே⁴த³தோ.

உபாதா³னேஹி உபாதீ³யதீதி உபாதி³, உபாதா³னக்க²ந்த⁴பஞ்சகங். தன்னிஸ்ஸரணபு⁴தங் நிப்³பா³னங், தஸ்ஸ லுபஸமோ தங்ஸந்தீதி கத்வா தஸ்ஸ யாவ பச்சி²மங் சித்தங், தாவ ஸேஸதங், ததோ பரங் அனவஸேஸதஞ்ச உபாதா³ய ஸஉபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴து, **நிருபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴து**தி த்³விதா⁴ வோஹரீயதி. யதா² சாயங் பே⁴தோ³ வோஹாரதோ, ஏவமிதரேபீதி தே கதிபயே த்³ஸ்ஸேதுங் “திவிதோ⁴”திஆதி³ வத்தங். அஞ்ஞதா² ஏகஸ்ஸ ஸதோ நிப்³பா³னஸ்ஸ குதோ பே⁴தோ³தி.

ஸமத²விபஸ்ஸனாபே⁴த³தோதி எத்த² ஸம்மாதி³ட்டி²ஸம்மாஸங்கப்பா விபஸ்ஸனா, இதரே ஸமதா²தி வத³ந்தி. ஸீலம்பி ஹி ஸமத²ஸ்ஸ உபகாரகத்தா ஸமத²க்³ஹணேன க³ய்ஹதீதி தேஸங் அதி⁴ப்பாயோ. அத² வா யானத்³வயஸ்ஸ வஸேன லத்³தோ⁴ மக்³கோ³ ஸமதோ² விபஸ்ஸனாதி ஆக³மனவஸேன வத்தோதி த்³ட்ட²ப்³போ³. அயந்தி அரியமக்³கோ³. **ஸப்பதே³ஸத்தாதி** ஸீலக்க²ந்தா⁴தீ³னங் ஏகதே³ஸத்தாதி அத்தோ². ஏகதே³ஸோ ஹி பதி³ஸ்ஸதி அவயவபா⁴வேன அபதி³ஸீயதீதி பதே³ஸோ, அத்தனோ ஸமுதா³யங் பதி ஸஹ பதே³ஸேனாதி **ஸப்பதே³ஸோதி** வச்சதி யதா² “ஸனித³ஸ்ஸனா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 9), ஸீலக்க²ந்தா⁴த³யோ ச

ஸப்³புலோகியலோகுத்தரஸீலாதி³ஸங்கா³ஹகா, அரியமக்³கோ³ லோகுத்தரோ ஏவாதி
ததே³கதே³ஸோ ஹோதி.

ஸஜாதிதோதி ஸமானஜாதிதோ, வசீது³ச்சரிதவிரதிஆதி³பே⁴தே³ஸு ஸமானாய ஸீலஜாதியாதி
அத்தோ².

ஓனதஸஹாயோ விய வாயாமோ பக்³ஹகிச்சஸாமஞ்ஞதோ. அங்ஸகூடங் தத்வா
டி²தஸஹாயோ விய ஸதி அபிலாபனவஸேன நிச்சலபா⁴வகரணஸாமஞ்ஞதோ. ஸஜாதிதோதி
ஸவிதக்கஸவிசாராதி³பே⁴தே³ஸு ஸமானாய ஸமாதி⁴ஜாதியாதி அத்தோ². கிரியதோதி
ஸமாதி⁴அனுருபகிரியதோ. ததோ ஏவ ஹி “சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா ஸமாதி⁴னிமித்தா, சத்தாரோ
ஸம்மப்பதா⁴னா ஸமாதி⁴பரிக்கா²ரா²தி (ம. நி. 1.46) ஸதிவாயாமானங் ஸமாதி⁴ஸ்ஸ
நிமித்தபரிக்கா²ரபா⁴வோ வுத்தோ.

ஆகோடெந்தேன வியாதி “அனிச்சங் அனிச்ச”ந்திஆதி³னா பஞ்ஞாகிச்சஸதி³ஸேன கிச்சேன
ஸமந்ததோ கோடெந்தேன விய, “அனிச்சங் க்யட்டே²ன, துக்கங் ப⁴யட்டே²னா”திஆதி³னா (படி. ம.
1.48) பரிவத்தெந்தேன விய ச ஆதாய ஊஹித்வா தின்னமேவ பஞ்ஞா படிவிஜ்ஜ²தி. த்வின்னங்
ஸமானகாலத்தேபி பச்சயபா⁴வேன ஸம்மாஸங்கப்பஸ்ஸ புரிமகாலஸ்ஸ விய நித்³தே³ஸோ
கதோ. ஸஜாதிதோதி “துக்கே² ஞாண”ந்திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 5.8) ஸமானாய பஞ்ஞாஜாதியா.
கிரியதோதி எத்த² பஞ்ஞாஸதி³ஸங் கிச்சங் “கிரியா”தி வுத்தங், புப்பே³ பன ஸமாதி⁴உபகாரகங்
ததனுருபகிச்சந்தி அயமெத்த² விஸேஸோ.

“ஸப்³பங் , பி⁴க்கவே, அபி⁴ஞ்ஞெய்ய”ந்தி (ஸங். நி. 4.46) வசனதோ சத்தாரிபி அபி⁴முகங்
பச்சக்கதோ ஞாதப்பா³னி, அபி⁴விஸிட்டே²ன வா ஞாணேன ஞாதப்பா³னிதி அபி⁴ஞ்ஞெய்யானி.

569. அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸபா⁴கா³னிதி அஞ்ஞமஞ்ஞஸமானபா⁴கா³னி, ஸதி³ஸுருபானிதி அத்தோ².

து³ரபி⁴ஸம்ப⁴வதரந்தி அபி⁴ஸம்ப⁴விதுங் ஸாதே⁴துங் அஸக்குணெய்யதரங்,
ஸத்திவிகா⁴தேன து³ரதி⁴கம்ந்தி அத்தோ². அஸனந்தி கண்டங். அதிபாதெய்யாதி கி²பெய்ய.
கோடியாதி கண்ட³ஸ்ஸ கோடியா வாலக்கே³ன. கோடிந்தி வாலஸ்ஸேவ கோடிங்.
படிவிஜ்ஜெய்யாதி படிமுகபா⁴வேன விஜ்ஜெய்ய.

பா³த⁴கபப⁴வஸந்தினிய்யானலக்க²ணேஹி வவத்தா²னங் ஸலக்க²ணவவத்தா²னங்.
து³ரவகா³ஹத்தேன கும்பீ⁴ரத்தாதி ஓளாரிகா துக்க³ஸமுதயா. திரச்சா³னகதானம்பி ஹி துக்க³ங்,
ஆஹாராதீ³ஸு ச அபி⁴லாஸோ பாகடோ. பீளனாதி³ஆயுஹனாதி³வஸேன பன “இதங் துக்க³ங்,
இதம்ஸ்ஸ காரண”ந்தி யாதாவதோ ஓகா³ஹிதுங் அஸக்குணெய்யத்தா கும்பீ⁴ரா.
ஸண்ஹஸுகு²மத⁴ம்மத்தா நிரோத⁴மக்கா³ ஸபா⁴வதோ ஏவ கும்பீ⁴ரட்டே²ன து³ரவகா³ஹா.
தேனேவ உப்பன்னே மக்கே³ நத்தி² நிரோத⁴மக்கா³னங் அனவகா³ஹோதி. நிப்பா³னம்பி மக்கே³ன
அதி⁴கந்தப்பத்தா தஸ்ஸ ப²லந்தி அபதி³ஸீயதீதி ஆஹ “புலாபதே³ஸதோ”தி. வுத்தஞ்ஹேதங்
“துக்க³னிரோதே⁴ ஞாணங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா³”தி (விப⁴. 719). மக்கோ³பி நிரோத⁴ஸ்ஸ
ஸம்பாபகபா⁴வதோ “ஹேது”தி அபதி³ஸீயதீதி ஆஹ “ஹேதுஅபதே³ஸதோ”தி. வுத்தம்பி சேதங்
“துக்க³னிரோத⁴கா³மினியா படிபதாய ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³”தி (விப⁴. 719).

இதி ஏவங் பகாரேஹீதி இதி விஜஞ்ஞாதி ஸம்பந்தோ⁴. தத்த² இதிஸத்³தே³ன விஜானநக்கமங்
தஸ்ஸேதி. ஏவங் பகாரேஹீதி ஏவங்-ஸத்³தே³ன விஜானநகாரணபூ⁴தேன ஏவ.

ஸபா⁴க³விஸபா⁴க³தோவினிச்சயவண்ணனா நிட்டி²தா.

இந்த³ரியஸச்சனித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி ஸோளஸமபரிச்சே²தவண்ணனா.

17. பஞ்ஞாபு⁴மினித்³தே³ஸவண்ணனா

படிச்சஸமுப்பாத³கதா²வண்ணனா

570. இமிஸ்ஸா பஞ்ஞாயாதி இமிஸ்ஸா யதா²தி⁴க³தாய விபஸ்ஸனாய. பூ⁴மிபூ⁴தேஸுதி பவத்திட்ட²னபூ⁴தேஸு. காமஞ்சாயங் படிச்சஸமுப்பாத³படிச்சஸமுப்பன்னஸமஞ்ஞா பிதாபுத்தஸமஞ்ஞா விய அபெக்கா²ஸித்தா⁴, ஹேதுப²லத⁴ம்மேஸு பன யதா²க்கமங் வவத்தி²தாவாதி “படிச்சஸமுப்பாதோ³ சேவா”திஆதி³னா விப⁴ஜ்ஜ வுத்தங். ஆதி³ஸத்³தே³னாதி “படிச்சஸமுப்பாதா³தி⁴பே⁴தா³”தி எத்த² வுத்தஆதி³ஸத்³தே³ன. அவஸேஸா ஹொந்தி, ஸங்வண்ணனாவஸேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. தேனாஹ “தேஸங் வண்ணனாக்கமோ அனுப்பத்தோ”தி.

அவிஜ்ஜாத³யோ த⁴ம்மா படிச்சஸமுப்பாதோ³, ந ஸமுப்பத்திமத்தங். ஸ்வாயமத்தோ² இமினா ஸுத்தபதே³ன வேதி³தப்⁴போ³தி த³ஸ்ஸெந்தோ “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³ங் வத்வா படிச்சஸமுப்பன்னே பன த³ஸ்ஸேதுங் “ஜராமரணாத³யோ பனா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். கஸ்மா பனெத்த² அனுவோமதோ படிச்சஸமுப்பாத³த⁴ம்மா த³ஸ்ஸிதா, படிவோமதோ படிச்சஸமுப்பன்னா த⁴ம்மாதி? யதோ தே பச்சயதோ உப்பன்னா, தஸ்ஸ ஸமனந்தரத³ஸ்ஸனத்த²ங்.

ந நிச்சங் ந ஸஸ்ஸதந்தி அனிச்சங். ஸமேச்ச ஸம்பூ⁴ய பச்சயேஹி கதந்தி ஸங்க²தங். படிச்ச பச்சயாரஹங் பச்சயங் நிஸ்ஸாய ஸஹிதமேவ உப்பன்னந்தி படிச்சஸமுப்பன்னங். க²யனஸபா⁴வங் க²யத⁴ம்மங். வயனஸபா⁴வங் வயத⁴ம்மங். விரஜ்ஜனஸபா⁴வங் பலுஜ்ஜனஸபா⁴வங் விராக²த⁴ம்மங். நிருஜ்ஜனஸபா⁴வங் நிரோத⁴த⁴ம்மங். ஸேஸங் யதெத்த² வத்தப்³பங், தங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி.

571. எத்தா²தி ஏதேஸு யதா²வுத்தேஸு ஸுத்தபதே³ஸு. ஸங்கே²போதி அத்த²ஸங்கே²போ.

ஜாதிபச்சயாதி ஜாதிஸங்க²தா பச்சயா. ஹேதும்ஹி நிஸ்ஸக்கவசனங். டி²தாவ ஸா தா⁴தூதி யாயங் ஜராமரணஸ்ஸ இத³ப்பச்சயதா “ஜாதிபச்சயா ஜராமரண”ந்தி, ஏஸா தா⁴து ஏஸ ஸபா⁴வோ. ஸா ததா²க³தானங் உப்பாத³தோ பு³பே³, உத்³த⁴ஞ்ச அவிஞ்ஞாயமானோ, மஜ்ஜே² ச விஞ்ஞாயமானோ, ந ததா²க³தேஹி உப்பாதி³தோ, அத² கோ² ஸம்ப⁴வந்தஸ்ஸ ஜராமரணஸ்ஸ ஸப்³பகாலங் ஜாதிபச்சயதோ ஸம்ப⁴வோதி டி²தா ஏவ. கேவலங் பன ஸயம்பூ⁴ஞானேன அபி⁴ஸம்புஜ்ஜனதோ, “அயங் த⁴ம்மோ ததா²க³தேன அதி⁴க³தோ”தி பவேத³னதோ ச ததா²க³தோ “த⁴ம்மஸ்ஸாமீ”தி வுச்சதி ந அபு³புஸ்ஸ உப்பாத³னதோ. தேன வுத்தங் “டி²தாவ ஸா தா⁴தூ”தி. ஸா ஏவ ஜாதிபச்சயா ஜராமரணந்தி எத்த² விபல்லாஸாபா⁴வதோ ஏவங் அவபுஜ்ஜமானஸ்ஸ ஏதஸ்ஸ ஸபா⁴வஸ்ஸ, ஹேதுனோ வா ததே²வ பா⁴வதோ டி²ததாதி த⁴ம்மட்டி²ததா. ஜாதி வா ஜராமரணஸ்ஸ உப்பாத³ட்டி²தி பவத்தஆயுஹனஸங்யோக³பலிபோ³த⁴ஸமுத³யஹேதுபச்சயட்டி²தி தது³ப்பாதா³தி⁴பா⁴வேனஸ்ஸா டி²ததா “த⁴ம்மட்டி²ததா”தி ப²லங் பதிஸாமத்தி²யதோ ஹேதுமேவ வத³தி.

அத² வா தா⁴ரீயதி பச்சயேஹிதி த⁴ம்மோ, திட்ட²தி தத்த² ததா³யத்தவுத்திதாய ப²லந்தி டி²தி, த⁴ம்மஸ்ஸ டி²தி த⁴ம்மட்டி²தி. த⁴ம்மோதி வா காரணங், பச்சயோதி அத்தோ². த⁴ம்மஸ்ஸ டி²திஸபா⁴வோ, த⁴ம்மதோ ச அஞ்ஞோ ஸபா⁴வோ நத்தீதி த⁴ம்மட்டி²தி, பச்சயோ. தேனாஹ “பச்சயபரிக்க³ஹே பஞ்ஞா த⁴ம்மட்டி²திஞாண”ந்தி (படி. ம. 1.45). த⁴ம்மட்டி²தி ஏவ த⁴ம்மட்டி²ததா. ஸா ஏவ தா⁴து “ஜாதிபச்சயா ஜராமரண”ந்தி இமஸ்ஸ ஸபா⁴வஸ்ஸ, ஹேதுனோ வா அஞ்ஞுத்தாபா⁴வதோ “ந ஜாதிபச்சயா ஜராமரண”ந்தி விஞ்ஞாயமானஸ்ஸ தப்³பா⁴வாபா⁴வதோ நியாமதா வவத்தி²தபா⁴வோதி த⁴ம்மனியாமதா. ப²லஸ்ஸ வா ஜராமரணஸ்ஸ ஜாதியா ஸதி ஸம்ப⁴வோ த⁴ம்மே ஹேதும்ஹி டி²ததாதி த⁴ம்மட்டி²ததா. அஸதி அஸம்ப⁴வோ த⁴ம்மே நியததாதி த⁴ம்மனியாமதாதி ஏவங் ப²லேன ஹேதுங் விபா⁴வேதி. தங் “டி²தாவ ஸா தா⁴தூ”திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.20) வுத்தங் இத³ப்பச்சயதங் அபி⁴ஸம்புஜ்ஜதி பச்சக்க³கரணேன அபி⁴முக²ங் புஜ்ஜதி யாதா²வதோ படிவிஜ்ஜதி. அபி⁴ஸமேதீதி தஸ்ஸ வேவசனங். ஆதி³தோ

கதெந்தோ ஆசிக்கதி, உத்திஸ்தீதி அத்தோ. தமேவ உத்தேஸங் பரியோஸாபெந்தோ தேஸேதி. யதாஉத்திட்டமத்தங் நித்திஸனவஸேன பகாரேஹி ஞாபெந்தா பஞ்ஞபேதி. பகாரேஹியேவ பதிட்டபெந்தோ பட்டபேதி. யதாநித்திட்டமத்தங் படிநித்திஸனவஸேன விவரதி விபஜதி, விவடஞ்ஹி விபத்தஞ்ச அத்தங் ஹேதுதாாரணதஸ்ஸனேஹி பாகடங் கரொந்தோ உத்தானிகரோதி. உத்தானிகரொந்தோ ததாபச்சக்கபூதங் கத்வா நிக்மனவஸேன பஸ்ஸதாதி சாஹ.

572. பச்சயலக்கணோதி பச்சயபாவலக்கணோ, பச்சயோதி வா லக்கிதப்போ. பவத்திதுக்கஸ்ஸ அனுபந்தாபனகிச்சதாய துக்கானுபந்தனரஸோ. நிப்பானகாமிமக்கஸ்ஸ உப்பதபாவதோ கும்மக்கபச்சபட்டானோ.

ஸோ பனாயங் படிச்சஸமுப்பாதோ. யாவத்தகேஹி பச்சயேஹி யங் ப்லங் உப்பஜ்ஜனாரஹங், அவிகலேஹேவ தேஹி தஸ்ஸ உப்பத்தி, ததஞ்ஞேன ச தஸ்ஸ பயோஜனங் நத்தீதி ஆஹ “அனானாதிக்கேஹேவா”தி. யதா தங் சக்குருபாலோகமனஸிகாரேஹி சக்குவிஞ்ஞாணஸ்ஸ, ஏதேன தங்தங்ப்லனிப்பாத்நேன தஸ்ஸா பச்சயஸாமக்கியா தப்பரதா தத்தாதி தஸ்ஸேதி. ஸாமக்கிந்தி ஸமோதாநங், ஸமவாயந்தி அத்தோ. அஸம்பவாபாவதோதி அனுப்பஜ்ஜனஸ்ஸ அபாவதோ. பச்சயஸாமக்கியஞ்ஹி ஸதி அனுப்பஜ்ஜனே தஸ்ஸா விதத்தா ஸியா. அஞ்ஞதம்மப்பச்சயேஹீதி அஞ்ஞஸ்ஸ ப்லதம்மஸ்ஸ பச்சயேஹி. அஞ்ஞதம்மானுப்பத்திதோதி ததோ அஞ்ஞஸ்ஸ ப்லதம்மஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனதோ. ந ஹி கதாசி சக்குருபாலோகமனஸிகாரேஹி ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸம்பவோ அத்தி, யதி ஸியா, தஸ்ஸா ஸாமக்கியா அஞ்ஞதநா நாம ஸியா, ந சேதங் அத்தீதி “அனஞ்ஞதா”தி வுத்தங். பச்சயதோதி பச்சயபாவதோ. பச்சயஸமுஹதோதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ.

573. இதப்பச்சயா ஏவ இதப்பச்சயதாதி தா-ஸத்தேன பதங் வட்டிதங், ந கிஞ்சி அத்தந்தரங் யதா தேவோ ஏவ தேவதாதி. இதப்பச்சயானங் வா ஸமுஹோ இதப்பச்சயதாதி ஸமுஹத்தங் தா-ஸத்தமாஹ யதா “ஜனானங் ஸமுஹோ ஜனதா”தி. நனு ச “அத்தி இதப்பச்சயா ஜராமரணந்தி இதி புட்டேன ஸதா, ஆனந்த, அத்தீதிஸ்ஸ வசனீயங். கிங் பச்சயா ஜராமரணந்தி இதி சே வதெய்ய, ஜாதிபச்சயா ஜராமரணந்தி இச்சஸ்ஸ வசனீய”ந்தி (தீ. நி. 2.96) ஜாதிஸத்தப்பச்சயஸத்தஸமானாதிக்கரணேன கிங்-ஸத்தேன இதங்ஸத்தஸ்ஸ ஸமானாதிக்கரணதாஸ்ஸனதோ இதப்பச்சயஸத்தஸ்ஸ கம்மதாரயஸமாலோ திஸ்ஸதி, ந ஹேத்த “இமஸ்ஸ பச்சயா இதப்பச்சயா”தி ஜராமரணஸ்ஸ, அஞ்ஞஸ்ஸ வா பச்சயதோ ஜராமரணஸம்பவபுச்சா ஸம்பவதி விதிதபாவதோ, அஸம்பவதோ ச, ஜராமரணஸ்ஸ பன பச்சயபுச்சா ஸம்பவதி. பச்சய-ஸத்தேன ச ஸமானாதிக்கரணதாய இதங்-ஸத்தஸ்ஸ இமஸ்மா பச்சயாதி பச்சயபுச்சா யுஜ்ஜதி. ஸா ச ஸமானாதிக்கரணதா பாஹிரத்தஸமாலேபி லப்பதி. ததோ ச அஞ்ஞபத்த்வசனிச்சாபாவே கம்மதாரயஸமாலோ லப்பதி.

ஸாமிவசனஸமாலே பன ஸமானாதிக்கரணதா நத்தீதி ந கதஞ்சி கம்மதாரயஸமாஸஸம்பவோதி? நயிதமேவங் வசனிச்சந்தரபாவதோ. படிச்சஸமுப்பாத்வசனிச்சா ஹேஸா “இதப்பச்சயதா படிச்சஸமுப்பாதோ”தி எத்த. “அத்தி இதப்பச்சயா ஜராமரணந்தி எத்த பன ஜராமரணஸ்ஸ பச்சயமத்தபரிபுச்சா, தஸ்மா யதா இதங்-ஸத்தஸ்ஸ படிச்சஸமுப்பாத்விஸேஸனதா, புச்சிதப்பச்சயவிஸேஸனதா ச ஹோதி, ததா ஸமாஸவிகப்போ எத்த, தத்த ச காதப்போதி ந ஸமாஸந்தரதஸ்ஸனங் ஸாமிவசனஸமாஸபாதாகங். கஸ்மா பனெத்தாபி கம்மதாரயஸமாலோ ந இச்சிதோதி? ஹேதுப்பவானங் ஹேது படிச்சஸமுப்பாதோதி இமஸ்ஸத்தஸ்ஸ கம்மதாரயஸமாலே அஸம்பவதோ, “இமஸ்ஸ அத்தனோ பச்சயானுருபஸ்ஸ அனுருபோ பச்சயோ இதப்பச்சயோ”தி இமஸ்ஸ ச அத்தஸ்ஸ இச்சிதத்தா. யோ பனெத்த இதங்-ஸத்தேன கஹிதோ அத்தோ, ஸோ “அத்தி இதப்பச்சயா ஜராமரணந்தி எத்த ஜராமரணக்கஹணேனேவ கஹிதோதி இதங்-ஸத்தோ படிச்சஸமுப்பன்னதோ அபஸ்ஸித்வா அஞ்ஞாஸம்பவதோ பச்சயே அவதிட்டதி, தஸ்மா தத்த கம்மதாரயஸமாலோ. எத்த பன இதங்-ஸத்தஸ்ஸ ததோ பரிச்சஜனகாரணங் நத்தீதி ஸாமிவசனஸமாலோ ஏவ. ஏவம்பி ந இதப்பச்சயோ ஏவ இதப்பச்சயபாவோ பவிதுங் யுத்தோதி

இதப்பச்சயதாய படிச்சஸமுப்பாததானுபபத்தி? நாயங் தோஸோ அத்தந்தராபாவதோதி
வுத்தோவாயமத்தோ?

அத வா பன ஹோது இதப்பச்சயபாவோ இதப்பச்சயதாதி. பாவோதி செத்த
அவினாபாவிபலங் பதி ஹேதுனோ ஸத்வங். ததா ஹி இதப்பச்சய-ஸத்தோ ஜாதிஆதீஸு
நிருளஹோ. தஞ்ச இதப்பச்சயஸத்வங் இதப்பச்சயதோ அஞ்ஞங் நத்தி. யதி அஞ்ஞங் ஸியா, தங்
அவிஜ்ஜமானங் ஸியா. ந ஹி ஸதா அஞ்ஞங் விஜ்ஜமானங் ஹோதி. அத ஸத்வங் ஸங் நாம,
யஸ்ஸ ஸதோ பாவோ, தங் அஸங் நாம ஸியா. ந ஹி தங் ஸத்வங் ஸபாவங் ஸத்வதோ
அஞ்ஞத்தா, தஸ்மா ஸதோ பாவோ ஸத்வந்தி நித்தோஸோ ந யுஜ்ஜதி. ந ச ஸங்-ஸம்பந்தோன
அஸங் ஸங் நாம ஹோதி, பகேவ ஸங்-ஸம்பந்தோன. அஸதி ச ஸதிதிக்கஹணங்
விபரீதக்கஹோதி ந கஹணதோ ஸங்ஸித்தி. ஸதிஸகப்பனாயஞ்ச மாணவகஸ்ஸ
ஸீஹபாவோ விய ந அஸதோ ஸங்-ஸபாவதா. யஸ்மா பன இதப்பச்சயபாவோ யதாவுத்தங்
ஸத்வங், ந அஸத்வங். நாபி யஸ்ஸ தங் ஸத்வங், ததஸங், தஸ்மா இதப்பச்சயபாவோ
இதப்பச்சயஸருபங் ஸபாவந்தரேஹி வினிவத்தபாவதஸ்ஸனத்தங் இமஸ்ஸாயந்தி
விஸேஸெத்வா இதப்பச்சயதாதி வுத்தந்தி ந இதப்பச்சயதாய படிச்சஸமுப்பாதபாவாஸம்பாவோ.

படிச்ச ஸமுப்பஜ்ஜதி ஏதஸ்மாதி படிச்சஸமுப்பாதோதி தஸ்ஸாபி ஹேதுஅத்தபாவதோ
ஜாதிஆதிபதானங் ஏவமேவ ஹேதுபாவவாசகதாய ஹேதுபதானதா யோஜேதப்பா
ஹேதுப்பவாவானங் ஹேது படிச்சஸமுப்பாதோதி கத்வா . ததா ஹி “தஸ்பலஸமன்னாகதோ,
பிர்க்கவே, ததாக்கதோ சதுஹி வேஸாரஜ்ஜேஹி ஸமன்னாகதோ ஆஸபாவ் டானங் படிஜானாதி,
பரிஸாஸு ஸீஹனாதங் நத்தி, ப்ரஹ்மசக்கங் பவத்தேதி, இமஸ்மிங் ஸதி இதங் ஹோதி யாவ
ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ துக்கக்கந்தஸ்ஸ நிரோதோ ஹோதி” (ஸங். நி. 2.21-22) அனேன
ஸீஹனாதஸுத்தேன பகாஸிதோ ஏவமத்தோ. “கிங் வாதீ பனாயஸ்மதோ ஸத்தா கிமக்காயி”
புட்டேன ஆயஸ்மதா அஸ்ஸஜித்தேரேன -

“யே தம்மா ஹேதுப்பவாவா, தேஸங் ஹேதுங் ததாக்கதோ ஆஹ;

தேஸஞ்ச யோ நிரோதோ, ஏவங்வாதீ மஹாஸமணோ”தி. (மஹாவ. 60; அப. தேர 1.1.286) -

வுத்தோ. தேன விஞ்ஞாயதி ஹேதுப்பவாவானங் ஹேது படிச்சஸமுப்பாதோதி. ஸேஸமெத்த
வத்தப்பங் பரதோ ஆவி பவிஸ்ஸதி.

574. படிச்சாதி தங் தங் காரணங் நிஸ்ஸாய. ஸம்மாதி அவிபரீதங் அனிச்சதோ அனிச்சஸ்ஸ
உப்பாதோதி கத்வா. நிச்சதோ ஹி காரணதோ பஸஸ்ஸ உப்பாதோ விபரீதோ. தேனாஹ “தித்திய...
பே... நிரபெக்கோ”தி. “உப்பாதோ பஞ்ஞாயதி” (ஸங். நி. 3.38; அ. நி. 3.47; கதா. 214) ஏவங்
வுத்தஸங்கதலக்கணதோ அஞ்ஞோ “பச்சயதோ கணதோ”தி எத்த வுத்தபச்சயலக்கணோ ஏகோ
ஆகாரோ உப்பாதோதி தேஸங் அதிப்பாயோ. யங் ஸந்தாய தே “ஜாதிஆதினங் ஹேதவோ
ஜாதிஆதயோ”தி வதந்தி, தங் தேஸங் மதிமத்தங், நிப்பத்திலக்கணவினிமுத்தஸ்ஸ தாதிஸஸ்ஸ
கஸ்ஸசி அபாவதோ. தேனாஹ “தங் ந யுஜ்ஜதி”திஆதி. கம்பீரனயாஸம்பாவதோதி
கம்பீரானங் நயானஞ்ச அஸம்பாவதோ. ஸத்தபேதத்தோதி ஸத்தவினாஸதோ
ஸத்தாயோகதோ. ஸுத்தங் நத்தி “படிச்சஸமுப்பாதங் வோ, பிர்க்கவே,
தேஸேஸஸாமீ”திஆதிஸுத்தபதேஹி (ஸங். நி. 2.1, 20) உப்பாதமத்தஸ்ஸ அப்பகாஸிதத்தா.
அயமேவ ஹி அத்தோ ஹேட்டா தஸ்ஸிதோ இதானிபி தஸ்ஸீயதி. தங் உப்பாதமத்தங்.
விஹராமி தஸ்மிங் படமாபிஸம்புத்தகாலேதி அதிப்பாயோ. விஹராமீதி வா
காலவிபல்லாஸேன வுத்தங், விஹாஸிந்தி அத்தோ. தத்ராதி தஸ்மிங் பதேஸவிஹாரே.
பச்சயாகாரதஸ்ஸனேனாதி யேனாகாரேன பச்சயதம்மோ பச்சயப்பன்னஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி,
ஸோ பச்சயாகாரோ பச்சயபாவோ, தஸ்ஸ தஸ்ஸனேன. இத பன வேதனானங்
பச்சயபாவோ அதிப்பேதோ. தேனாஹ “மிச்சாதிட்டிபச்சயாபி வேதயித”ந்திஆதி.
வேதனானங்யேவ ஹி பச்சயங் பஸ்ஸந்தேன வுத்தவிஹாரோ படிச்சஸமுப்பாதஸ்ஸ
ஏகதேஸமேவ பஸ்ஸதோ விஹாரோதி கத்வா பதேஸவிஹாரோ ஜாதோ,
அனந்தனயஸமந்தபட்டாநமனஸிகாரோ படமாபிஸம்புத்தவிஹாரோ. தஞ்ஹி நிப்பதேஸதோ

பச்சயாகாரத³ஸ்ஸனந்தி ஏகே. பதே³ஸவிஹாரஸுத்தவிரோதோ⁴ ஆபஜ்ஜதி தஸ்ஸ வேத³னானங் பச்சயத⁴ம்மமனஸிகாரவிபா⁴வனதோ.

லோகோ ஸமுதே³தி ஏதஸ்மாதி லோகஸமுத³யோ, அவிஜ்ஜாதி³கோ பச்சயக³ணோ, ந லோகஸமுத³யமத்தங். தேனாஹ “அனுலோமபடிச்சஸமுப்பாதோ³”தி. நத்தி²தாதி ஸப்³புஸோ அபா⁴வோ, நரன்வயவினாஸோ உச்சே²தோ³தி அத்தோ². நத்தி²தாஸஹசரணதோ பன உச்சே²த³தி³ட்டி² நத்தி²தாதி அதி⁴ப்பேதா. பச்சயானுபரமோ பச்சயானங் அவிச்சே²தோ³. யதா² ஹி அதீதஹேதுபஞ்சகஸன்னிஸ்ஸயேன ஏதரஹிப²லபஞ்சகங் விய ஹேதுபஞ்சகம்பி ஹோதி, ஏவங் ஏதரஹிஹேதுபஞ்சகஸன்னிஸ்ஸயேன ஆயதிந்²ப²லபஞ்சகம்பி ப⁴விஸ்ஸதி. தேனாஹ “பச்சயானுபரமே ப²லானுபரமதோ³”தி.

தங் க³ம்பீ⁴ரத்தங் உப்பாத³மத்தே நத்தி² அஸபா⁴வத⁴ம்மத்தா. ஏகத்தனயாத³யோ நயா ஸபா⁴வத⁴ம்மேஸு லப்³பு⁴மானதோ உப்பாத³மத்தே கத²ஞ்சிபி ந லப்³பெ⁴ய்யுந்தி ஆஹ “நயசதுக்கங் உப்பாத³மத்தே நத்தி²”தி.

575. ஸமானே கத்தரீதி ஏகஸ்மிந்யேவ கத்தரி உப்பஜ்ஜனகிரியாய யோ கத்தா, தஸ்மிந்யேவ பச்சயனகிரியாய ச கத்துபு⁴தேதி அத்தோ². யதா² “ந்ஹத்வா பு⁴ஞ்ஜதி, பு⁴த்வா ஸயதீ³”தி. “புப்³பகாலே”தி இத³ஞ்ச த்வாஸத்த³ந்தானங் பதா³னங் யேபு⁴ய்யேன புரிமகாலகிரியாய தீ³பனதோ வுத்தங், ந இத⁴ படிச்சஸத்த³ஸ்ஸ புரிமகாலத்த²த்தா. ஏவஞ்ஹி “சக்கு²ங் படிச்சா”தி நித³ஸ்ஸனவசனங் நித³ஸ்ஸிதப்³பேன ஸங்ஸந்தெ³ய்ய. அத² வா காமஞ்செத்த² உபி⁴ன்னங் கிரியானங் ஸமகாலதா உப்பஜ்ஜனகிரியாய புப்³பே³ பச்சயனகிரியாய அஸம்ப⁴வதோ, ததா²பி ப²லகிரியாய ஹேதுகிரியா புரிமகாலோ விய வோஹரிதுங் யுத்தா. ஏவமெத்த² ஹேதுப²லவவத்தா²னங் ஸுபாகடங் ஹோதீதி உபசாரஸித்த⁴ங் புரிமகாலங் க³ஹெத்வா வுத்தங் “புப்³பகாலே”தி. அத்த²ஸித்தி⁴கரோதி வாக்யத்த²படிவிஞ்ஞத்திகரோ. படிச்சஸமுப்பாதோ³தி ஹி எத்த² வாக்யத்தா²வபோ³தோ⁴ இத⁴ அத்த²ஸித்தி⁴தி அதி⁴ப்பேதோ. பயஜ்ஜமானோ படிச்சஸத்தோ³ உப்பாத³ஸத்தே³ன வச்சமானஸ்ஸ ஸமானஸ்ஸ “கத்து அபா⁴வதோ”தி பத³ங் ஆனெத்வா யோஜேதப்³பங். அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ² “சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு²விஞ்ஞாண”ந்திஆதீ³ஸு (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425-426; ஸங். நி. 2.43-44; 2.4.60; கதா². 465) பச்சயனகிரியாய, உப்பஜ்ஜனகிரியாய ச விஞ்ஞாணமேவ கத்தாதி ஸமானகத்துகதா லப்³ப⁴தி.

“படிச்சஸமுப்பாதோ³”தி எத்த² பன உப்பாத³ஸத்த³ஸ்ஸ பா⁴வஸாத⁴னதாய கிரியாவ வுத்தாதி ஸமானகத்துலக்க³ணோ ஸத்த³ப்பயோகோ³ ந ஸம்ப⁴வதீதி. தேனாஹ “ஸத்த³பே⁴த³ங் கச்ச²தீ³”தி, அபஸத்த³ப்பயோகோ³ ஹோதீதி அத்தோ². ந செத்த² பராவரயோகோ³ (பாணினி 3.4.20) “அப்பத்வா நதி³ங் பப்³பதோ, அதிக்ம்ம பப்³பதங் நதீ³”திஆதீ³ஸு விய, நாபி லக்க³ணஹேதுஆதி³பயோகோ³ “ஸீஹங் தி³ஸ்வா ப⁴யங் ஹோதி, க⁴தங் பிவித்வா ப³லங் ஜாயதே, ‘த⁴’ந்தி கத்வா துண்டோ³ பதிதோ”திஆதீ³ஸு விய. நேவெத்த² ஸத்த³பே⁴தோ³. ந ஹி ஹத்த²தலே ஆமலகங் விய ஸப்³புஞ்ஞெய்யங் பச்சக்க³ங் கத்வா டி²தானங் மஹேஸீனங் வசனே அக்க³ரிசிந்தகானங் விப்பலாபோ அவஸரங் லப⁴தி. லப⁴து, வாக்யத்தே²ன ஸத்த³ஸித்தி⁴தோ “ந்ஹத்வா க³மனங், பு⁴த்வா ஸயன”ந்திஆதீ³ஸு வியாதி. ஏவம்பி ந ச கிஞ்சி அத்த²ங் ஸாதே⁴தி. யதி³பி பச்சேகங் பத³த்தோ² லப்³ப⁴தி, வாக்யத்தோ² பன ந யஜ்ஜதி, தஸ்மா த³ஸதா³ளிமாதி³வாக்யானி விய அஸம்ப³ந்த⁴த்த²தாய நிரத்த²கங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ.

நாமபதே³ வுத்தே அப்பயுத்தானிபி “அத்தி², ஹோதி, விஜ்ஜதீ³”தி ஏவருபானி கிரியாபதா³னி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பானி ஞாயங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஹோதிஸத்தே³ன ஸத்தி⁴ங் யோஜயிஸ்ஸாமா”தி. இமேஸுதி யதா²வுத்தேஸு தே³ஸனாபடிஞ்ஞாபுச்சா³னிக³மனவஸேன வுத்தேஸு படிச்சஸமுப்பாத³பதே³ஸு. நித³ஸ்ஸனமத்தஞ்சேதங், அஞ்ஞேஸுபி “படிச்சஸமுப்பாத³மேவ ஸாது⁴கங் யோனிஸோ மனஸி காரோதி. யதி³த³ங் இத³ப்பச்சயதா படிச்சஸமுப்பாதோ³ (தீ³. நி. 2.67; ம. நி. 2.337; ஸ. நி. 1.172; மஹாவ. 7). க³ம்பீ⁴ரோ சாயங், ஆனந்த³, படிச்சஸமுப்பாதோ³தி (தீ³. நி. 2.95; ஸங். நி. 2.60) ஏவமாதீ³ஸுபி ஏகேனபி ஸத்தி⁴ங் ஹோதி-ஸத்தோ³ ஸம்ப³ந்த⁴ங் ந கச்ச²தி. யோக³ங் ந கச்ச²தி ததா² ஸம்ப³ந்த⁴வஸேன அவுத்தத்தா. “ந

ச உப்பாதோ³ ஹோதீ³தி இத³ங் அஸபா⁴வத⁴ம்மத்தா உப்பாத³ஸ்ஸ நிப்³புத்திலக்க²ணாயோக³ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். யதா² ஹி வினாஸஸ்ஸ வினாஸோ நத்தி², ஏவங் உப்பாத³ஸ்ஸ வினாஸோ விய உப்பாதோ³பி நத்தி². யதி³ ஸியா, யேன உப்பாதே³ன உப்பாதோ³ உப்பாத³வா, ஸோபி உப்பாத³வாதி அனவட்டா²னமேவ ஆபஜ்ஜெய்யாதி வுத்தோவாயமத்தோ². தேனாஹ “ஸசே ஹெய்யா”திஆதி³. யதி³ ஏவங், கதா³ங் ஸமுத³யோ ஹோதீ³? நாயங் தோ³ஸோ நிப்³புத்தியா அனதி⁴ப்பேதத்தா. ஏவங் துக்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ பாதுபா⁴வோ ஸம்ப⁴வதீதி அயஞ்ஹெத்த² அத்தோ², இத⁴ பன படிச்சஸமுப்பாதோ³ ஹோதீதி தஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வசோத³னாதி கத்வா ஹோதி, ஜாயதீதி நிப்³புத்திசோத³னா கதா ஸியாதி அதி⁴ப்பாயேன வுத்தங் “ந உப்பாதோ³ ஹோதீ”தி.

576. இமேஸங் ஸங்கா²ராதி³னங் பச்சயா இத³ப்பச்சயா, அவிஜ்ஜாத³யோ, தேஸங் பா⁴வோ இத³ப்பச்சயதா . கோ பன ஸோ பா⁴வோதி ஆஹ “பா⁴வோ ச நாமா”திஆதி³. தஸ்ஸத்தோ² - யேனாகாரேன அவிஜ்ஜாத³யோ ஸங்கா²ராதி³பாதுபா⁴வஹேதா ஹொந்தி, தஸ்மிங் அவிஜ்ஜாதீ³னங் பவத்திஆகாரவிஸேஸே விகாரே படிச்சஸமுப்பாதோ³தி அயங் ஸமஞ்ஞாதி. தேஸங் வாதி³னங் தங் மஞ்ஞனங். ஹேதுவசனதோதி ஹேதுபா⁴வவசனதோ.

577. எத்தா²தி படிச்சஸமுப்பாத³பதே³. ஸமுப்பாத³பதா⁴னவசனவிஞ்ஞெய்யோ ஸஸத்திகோ ஹேது படிச்சஸமுப்பாதோ³தி அவிபரீதங் அத்த²ங் அஜானந்தானங் அஞ்ஞத்த² ஸமுப்பாத³ஸத்³த³ஸ்ஸ பா⁴வஸாத⁴னஸ்ஸ த³ஸ்ஸனதோ ததா² இதா⁴பி ப்யஞ்ஜனச்சாயாய உப்பாதோ³யேவாயங் வுத்தோ, ந ஹேதுதி யா ஸஞ்ஞா உப்பஜ்ஜதி, ஸா இமஸ்ஸ படிச்சஸமுப்பாத³பத³ஸ்ஸ ஏவங் இதா³னி வுச்சமானாகாரேன அத்த²ங் க³ஹெத்வா ஓபஸமேதப்³பா³ வினோதே³தப்³பா³.

த்வேதா⁴தி கா³தா²ய அயங் ஸங்கே²பத்தோ² - யஸ்மா அத்தனோ பச்சயவஸேன பவத்தோ பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மஸமுஹோ பச்சேதப்³புதோ படிச்சோ ச ஸோ ஸஹ உப்பஜ்ஜனதோ ஸமுப்பாதோ³ ச, படிச்ச வா காரணஸாமக்³கிங் அபச்சக்கா²ய ஸஹ உப்பஜ்ஜனதோ ஏவாதி ச ஏவங் த்வேதா⁴ “படிச்சஸமுப்பாதோ³”தி இத³ங் வசனங் இச்சிதப்³பங், தஸ்மா தஸ்ஸ பச்சயத⁴ம்மோபி ப்லூபசாரேன படிச்சஸமுப்பாதோ³ இச்சேவ வுத்தோதி.

பச்சயதாயாதி பச்சயஸமுஹதோ. பவத்தோதி நிப்³புத்தோ. த⁴ம்மஸமுஹோதி பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மபுஞ்ஜோ. பதீயமானோதி ஞாணக³தியா அபி⁴முக²ங் உபேயமானோ, அபி⁴ஸமியமானோதி அத்தோ². ஹிதாய ஸுகா²ய சாதி லோகுத்தரஹிதாய, லோகுத்தரஸுகா²ய ச. ஸஹ உப்பஜ்ஜதி ஏகேகஸ்ஸ கதா³சிபி உப்பத்தியா அபா⁴வதோ. ஸம்மா உப்பஜ்ஜதி அஹேதுதோ, விஸமஹேதுதோ ச அனுப்பஜ்ஜனதோ. ஸஹ உப்பஜ்ஜதீதி ஏகஜ்ஜங் உப்பஜ்ஜதி அந்தமஸோ அட்ட²ன்னங் த⁴ம்மானங் உப்பஜ்ஜனதோ. ந பச்சக்கா²யாதி அபடிக்கி²பித்வா, அத்தனோ பச்சயபு⁴தத⁴ம்மஸமுதா³யேன கேனசி ந வினாதி அத்தோ². தஸ்ஸாதி ய்வாயங் “படிச்சஸமுப்பாதோ³”தி வுத்தோ பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மஸமுஹோ, தஸ்ஸ அயங் அவிஜ்ஜாதிகோ ஹேதுஸமுஹோ. “தப்பச்சயத்தா”தி ஏதேன படிச்சஸமுப்பாத³பச்சயே படிச்ச ஸமுப்பாத³ஸமஞ்ஞாதி த³ஸ்ஸேதி. தேனாஹ “யதா² லோகே”திஆதி³. யதா² ஹி லோகே “மித்தங் மதி²தங், ஸூரா த³தி⁴, திபுஸங் ஜரோ, ஸெம்ஹோ கு³ளோ, ஆயு க⁴த³ந்தி ச பச்சயோ ப்லவோஹாரேன வுச்சதி, ஏவங் ப்லூபசாரேன படிச்சஸமுப்பாதோ³ வுத்தோதி வேதி³தப்³போ³.

578. படிச்ச-ஸத்³தே³ படி-ஸத்³தோ³ அபி⁴முக²த்தோ², இச்ச-ஸத்³தோ³ க³ம்மத்தோ²தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “படிமுக²மிதோ”தி. கஸ்ஸ பன படிமுக²ங், கேன வா இதோ, கோ வா இதோதி சோத³னத்தயே பச்சி²மங் விஸ்ஸஜ்ஜெந்தோ “ஹேதுஸமுஹோ”தி ஆஹ. தஸ்மிஞ்ஹி விஸ்ஸட்டே² ஹேதுஸமுஹோ நாம பச்சயஸாமக்³கீதி தத்த² அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ படிமுக²ங், அஞ்ஞமஞ்ஞேனவ ச இதோதி விஸ்ஸட்டோ²வாயமத்தோ² ஹோதீதி. ஸஹிதேதி ஸமுதி³தே அவினிப்⁴த்தே. ஸோதி ஹேதுஸமுஹோ. ஸமுப்பாதோ³ இதி வுத்தோதி யோஜனா.

பாதுபா⁴வாயாதி உப்பாதா³ய. காமங் பானியங் “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”தி (ஸங். நி. 2.1; உதா³. 1; மஹாவ. 1; நெத்தி. 24; விப⁴. 225) அவிஜ்ஜாவ பச்சயபா⁴வேன வுத்தா, ததா²பி ந அவிஜ்ஜா ஏகாவ பச்சயோ ஹோதி, அத² கோ² ஸஹஜாதத⁴ம்மவத்து²ஆரம்மணாத³யோ, யோனிலோமனஸிகாராத³யோ, தண்ஹுபாதா³னாத³யோ ச த⁴ம்மா யதா²ரஹங் ஸங்கா²ருப்பாத³னே அவிஜ்ஜாய ஸஹகாரீகாரணங் ஹொந்தியேவ. ஏவங் ஸங்கா²ராத³யோபி விஞ்ஞாணாதீ³னந்தி ஆஹ “அவிஜ்ஜாதி³ஏகேகஹேதுஸீஸேன நித்தி³ட்டோ² ஹேதுஸமூஹோ”தி. ஸாதா⁴ரணபுலனிப்பா²த³கட்டே²னாதி தங்ஸமூஹபரியாபன்னானங் ஹேதுத⁴ம்மானங் ஸாதா⁴ரணஸ்ஸ புலஸ்ஸ நிப்புத்தகபா⁴வேன. அவேகல்லட்டே²னாதி அனூனபா⁴வேன. தஸ்மிஞ்ஹி ஹேதுஸமூஹே ஏகச்சாஸாதா⁴ரணஞ்சேதங் புலங், ஏகச்சேஹேவ ச நிப்புத்தேதப்பு³ங் ஸியா, ஸப்பு³ஸங் தேஸங் பச்சயத⁴ம்மானங் அஞ்ஞமஞ்ஞாபெக்கா² நத்தீ²தி படிமுக³மனாபா⁴வதோ படிச்சத்தோ² ந பரிபூரெய்யாதி. ஸாமக்³கி³அங்கா³னந்தி பச்சயஸாமக்³கியா அங்கபூ⁴தானங், ஸமூஹீனந்தி அத்தோ². நித்தா⁴ரணே சேதங் ஸாமிவசனங். புலத⁴ம்மானங் ஸஹிததா நாம விஸுங் அபா⁴வோ, ந ஹேதுத⁴ம்மானங் விய அஞ்ஞமஞ்ஞாபெக்கா²தி ஆஹ “அஞ்ஞமஞ்ஞங் அவினிப்பு⁴க³வுத்தித⁴ம்மே”தி அவினிப்பு⁴க³க³ஹணஞ்செத்த² ரூபத⁴ம்மானம்பி ஸங்க³ண்ஹனத்த³ங். அஞ்ஞதா² ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேதி வுச்செய்ய.

579. பச்சயதாதி அயங் அவிஜ்ஜாதி³கோ பச்சயஸமூஹோ. அஞ்ஞோஞ்ஞந்தி அஞ்ஞமஞ்ஞங். படிச்சாதி நிஸ்ஸாய ஸஹகாரீகாரணங் லத்தா⁴. ஸமந்தி அவிஸமங் அவேகல்லேன. ஸஹாதி ஏகஜ்ஜ³ங். த⁴ம்மேதி அத்தனோ பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மே. யஸ்மா உப்பாதே³தி, ததோபி தஸ்மாபி. ஏவங் படிச்சஸமுப்பாதோ³தி முனினா ப⁴க³வதா பா⁴ஸிதாதி யோஜனா. ந அபடிச்ச படிச்சேவாதி அவதா⁴ரணத்த³ங் துஸ்ஸெந்தோ கா³தா³யங் ஏவ-காரோ லுத்தனித்தி³ட்டோ²தி துஸ்ஸேதி.

ஏகேகதே³ஸந்தி புலஸமுதா³யஸ்ஸ ஏகதே³ஸேகதே³ஸங், பா⁴க³ஸோதி அத்தோ². புப்பு³பரபா⁴வேனாதி படிபாடியா. ஸப்பு³மேதங் ரூபாரூபகலாபுப்பாத³னங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அத்தா²னுஸாரவோஹாரகுஸலேனாதி பரமத்த⁴ம்மானுக³தவோஹாரனிபுணேன.

580. புரிமேன பதே³னாதி யோஜனா. ஸஸ்ஸதாதீ³னந்தி ஸஸ்ஸதபா⁴வாதீ³னங், ஸஸ்ஸதவாதா³தீ³னங் வா. ஸஸ்ஸதஸஹசரிதா ஹி வாதா³பி ஸஸ்ஸதாத³யோதி வுச்சந்தி யதா² “துக்க³தே³ஸனா துக்க³”ந்தி. உச்சேதா³தீ³தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. விகா⁴தோ வினாஸோ, பஹானந்தி அத்தோ². ஞாயோதி அந்தத்³வயவிரஹிதா மஜ்ஜி²மா படிபத்தி.

பவத்தித⁴ம்மானந்தி பவத்திபூ⁴தானங் த⁴ம்மானங், கிலேஸவட்டாதீ³னந்தி அத்தோ². “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா”திஆதி³னயப்பவத்தோ (தீ³. நி. 1.31) ஸஸ்ஸதவாதோ³. “நத்தி² ஹேது, நத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸாயா”திஆதி³னயப்பவத்தோ (தீ³. நி. 1.168; ம. நி. 2.101, 227; ஸங். நி. 3.212) அஹேதுவாதோ³. பகதி அணுகாலாதி³வஸேன லோகோ பவத்தீ²தி ஏவங் பவத்தோ விஸமஹேதுவாதோ³. இஸ்ஸரபுரிஸபஜாபதிவாதா³ வஸவத்திவாதா³. அஹேதுவாத³க³ஹணேனேவ செத்த² ஸபா⁴வனியதி யதிச்சா²வாதா³னம்பி ஸங்க³ஹோ தட்ட²ப்பு³போ³. கேசி பன “சக்கு² ஏவ சக்கு²ஸ்ஸ காரண”ந்தி ஏவமாதிகோ விஸமஹேதுவாதோ³. இஸ்ஸராதி³வாதோ³ அஹேதுவாத³ந்தோக³தோ⁴. ஸபா⁴வேனேவ த⁴ம்மா பவத்தந்தீ²தி வாதோ³ “வஸவத்திவாதோ³”தி வதந்தி. கிங் ஹி பச்சயஸாமக்³கியா பயோஜனந்தி அதி⁴ப்பாயோ. ஸமுப்பாத³பதே³ன பரிதீ³பிதோ ஹோதீ²தி யோஜனா. பரிதீ³பனஸ்ஸ பன அவிபரீதகாரணங் துஸ்ஸேதுங் “பச்சயஸாமக்³கியங் த⁴ம்மானங் உப்பத்திதோ”தி வுத்தங். விஹதாதி அப்பு⁴ஹதா. “புரிமபுரிமபச்சயவஸேனா”தி இமினா அவிச்சே²த³வஸேன பவத்தமானங் உச்சே²த³தி³ட்டி²னிவத்தகங் ஹேதுபுலப³ந்த⁴ங் துஸ்ஸேதி. தேனாஹ “குதோ உச்சே²தோ³”தி. உச்சே²தா³பா⁴வகத³னேனேவ செத்த² உச்சே²த³வாத³ஸ்ஸாபி அபா⁴வங் துஸ்ஸேதீ²தி தட்ட²ப்பு³ங்.

தஸ்ஸா தஸ்ஸா பச்சயஸாமக்³கியாதி தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஹேதுபச்சயஸமவாயே. ஸந்ததிங் அவிச்சி³ந்தி³த்வாதி ஹேதுபுலப³ந்த⁴ஸங்கா²தஸ்ஸ ஸந்தானஸ்ஸ அவிச்சி³ந்த³னேன. தேஸங் தேஸங் பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மானங் ஸம்ப⁴வதோ உப்பஜ்ஜனதோ ஸஸ்ஸதுச்சே²த³ஸங்கா²தங்

அந்தத்வயங் அனுபக்³க³ம்ம யதா²ஸகங் பச்சயேஹி அனுருபப்³லுப்பத்தி இத² மஜ்ஜி²மபடிபதா³தி அதி²ப்பேதா. கம்மவட்டஸ்ஸ, விபாகவட்டஸ்ஸ ச பி²ன்னஸபா²வத்தா, பி²ன்னகாலத்தா ச ஸோ கரோதி ஸோ படிஸங்வேதே²தீதி வாத³ப்பஹானங். குஸலாகுஸலக்³ந்த²ப்பவத்தியஞ்ஹி காரகவோஹாரோ, விபாகக்³ந்த²பவத்தியங் வேத³கவோஹாரோதி. யஸ்மிங் ஸந்தானே கம்மங் நி³ப³த்தங், தத்தே²வ தஸ்ஸ ப²லஸ்ஸ நி³ப³த்தனதோ அஞ்ஞோ கரோதி அஞ்ஞோ படிஸங்வேதே²தீதி வாத³ப்பஹானங். ந ஹி கதஸ்ஸ வினாஸோ, அகதஸ்ஸ வா அப்³பா²க³மோ அத்தி². “இத்தீ², புரிஸா”தி வோஹாரேன ஜனபத³னிருத்தி. தத்த² யஸ்மா பண்டி³தாபி லோகே “பஞ்சக்³ந்தே² ஆனேது, நாமருபங் ஆக்³ச்ச²து”தி அவத்வா இத்தீ², புரிஸோத்வேவ வோஹரந்தி, தஸ்மா “இத்தீ² ஏவாயங், புரிஸோ ஏவாயந்தி அபரிஞ்ஞாதவத்து²கானங் ஹோதி அபி²னிவேஸோ. வித்³ஸுனோ பன படிச்சஸமுப்பாத³ங் ஜானந்தஸ்ஸ ததா² ததா² பவத்தமானே த²ம்மே உபாதாய பஞ்ஞத்திமத்ததோ தத்த² பரமத்த²தோ ந அபி²னிவேஸோதி ஆஹ “ஜனபத³னிருத்தியா அனபி²னிவேஸோ”தி. ஸமஞ்ஞாயாதி லோகஸமஞ்ஞாய. அனதிதா²வனந்தி அனதிக்கமனங். “ஸத்தோ”தி ஹி வுத்தே “கோ எத்த² ஸத்தோ, கிங் ரூபங், உதா²ஹு வேத³னாத³யோ”தி விபா²க³ங் அகத்வா லோகஸமஞ்ஞாவஸேனேவ லோகியேஹி விய லோகியோ அத்தோ² ஸமஞ்ஞங் அவிலங்க²ந்தேன வோஹரிதப்³போ².

அபரோ நயோ - பச்சேதுமரஹதீதி படிச்சோ. யோ ஹி நங் பச்சேதி அபி²ஸமேதி, தஸ்ஸ அச்சந்தமேவ து³க்³வூபஸமாய ஸங்வத்ததி. ஸம்மா, ஸஹ ச உப்பாதே²தீதி ஸமுப்பாதோ². பச்சயத²ம்மோ ஹி அத்தனோ ப²லங் உப்பாதே²ந்தோ ஸம்புண்ணமேவ உப்பாதே²தி, ந விகலங். யே ச த²ம்மே உப்பாதே²தி, தே ஸப்³பே² ஸஹேவ உப்பாதே²தி, ந ஏகேகங். இதி படிச்சோ ச ஸோ ஸமுப்பாதோ² சாதி படிச்சஸமுப்பாதோ². அத² வா படிச்ச படிமுக²ங் இத்வா காரணஸாமக்³கிங் அப்படிக்கி³பித்வா ஸஹிதே உப்பாதே²தீதி படிச்சஸமுப்பாதோ². படிமுக²க³மனஞ்ச பச்சயஸ்ஸ காரணஸாமக்³கியா அங்க³பா²வேன ப²லஸ்ஸ உப்பாத³னமேவ. அப்படிக்கி³பித்வாதி ச ந வினா தாய காரணஸாமக்³கியா, அங்க³பா²வங் அக³ந்த்வா ஸயமேவ ந உப்பாதே²தீதி அத்தோ². ஏதேன காரணப்³ஹுதா த³ஸ்ஸிதா, “ஸஹிதே”தி இமினா பச்சயுப்பன்னத²ம்மப்³ஹுதா. உப²யேனாபி “ஏகங் ந ஏகதோ”திஆதி³னா (விஸுத்³தி². 2.617) பரதோ வுச்சமானோ ஸாஸனநயோ தீ³பிதோ ஹோதி.

அத² வா படிச்ச பச்சேதப்³ப³ங் பச்சயங் படிக³ந்த்வா ந வினா தேன ஸம்ப³ந்த²ஸ்ஸ உப்பாதோ² படிச்சஸமுப்பாதோ² (உதா². அட்ட². 1). படிச்சஸமுப்பாதோ²தி செத்த² ஸமுப்பாத³ப்பதா²னவசனவிஞ்ஞெய்யோ ஸஸத்திகோ ஹேதுதி வேதி³தப்³போ². தத்த² “படிச்சா”தி வுத்தே கிங் படிச்சாதி வத்தப்³ப³ந்தி ஆஹ “பச்சேதப்³ப³”ந்தி. ஸோ ச பச்சயத²ம்மோதி கத்வா வுத்தங் “பச்சய”ந்தி. இதா²னி படிச்சஸத்³த³ஸ்ஸ அத்த²மாஹ “படிக³ந்த்வா”தி. காரணஸ்ஸ ஸபா²வேன தப்படிலாப²க³தியா பத்வா. கத³ங் ந வினா தேன? ஸதி ஏவ தஸ்மிங், தஸ்ஸ ச ப²லஸ்ஸ உப்பாத³தோ ஏவ, ந அஞ்ஞதா². அஸதி, நிரோத²தோ சாதி அயங் பச்சயட்டி²தி படிச்சஸத்³த³ஸ்ஸ அத்தோ². தேனாயங் படிச்சஸத்³தோ² யதா² “இமஸ்மிங் ஸதி இமஸ்ஸுப்பாதோ²”தி ஏதே ஸத்³தா² பு²ம்மனிஸ்ஸக்கவசனஜோதனியேன இத³ங்-ஸத்³த³வசனியஸ்ஸ ஹேதுமதோ ஹேதுஆயத்தபா²வேன பா²வுப்பாது³த்தரகிரியாபெக்கே²ன யாயஸ்ஸ ததாயத்ததா, தாய ஸமத்த²தாய ஹேதுங் வத³ந்தி, ஏவங் க³ந்த்வா-ஸத்³த³ந்தரவசனியேன தங்விஞ்ஞெய்யஸ்ஸேவ பச்சயனகிரியாகத்துஹேதுமதோ ஹேதுபச்சயனேன ஹேதுஆயத்தபா²வேன ஸமுப்பாது³த்தரகிரியாபெக்கே²ன யாயஸ்ஸ ததாயத்ததா, தாய ஸமத்த²தாய ஹேதுமாஹ. ஏவஞ்ச கத்வா “அவிஜ்ஜா படிச்ச, ஸங்கா²ரா படிச்சஸமுப்பன்னா”திஆதி³ (படி. ம. 1.46) ஸங்கா²ரபிடகே வுத்தங். ஸமத்த²தா செத்த² நிதா²னாதி³பா²வோ. ஸோ ச தத³வினாபா²விப²லங் பதி ஸத்வமேவ. ஸம்ப³ந்த²ஸ்ஸாதி ச ஸங்யோஜனானுருபதாவஸேன ஜாதிஆதி³னா ஸம்ப³ந்த²ஸ்ஸ ஜராமரணாதி³பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ. உப்பாதோ²தி உப்பஜ்ஜனங். யதி³ ஏவங் கத³ங் படிச்சஸத்³த³ப்பயோகோ², நனு ஸமானகத்துகானங் பு³ப³காலே ஈதி³ஸோ ஸத்³த³ப்பயோகோ²தி? “பு²த்வா க³ச்ச²தி, கஸித்வா வபதீ”திஆதி³ஸு ஸச்சமேதங், தங் பன யேபு²ய்யவஸேன த³ட்ட²ப்³ப³ங் ஸமானாபரகாலே, அஸமானகத்துகே ச த³ஸ்ஸனதோ. ஸமானகாலே தாவ -

“அந்த⁴காரங் நிறுந்தவான, உதி³தாயங் தி³வாகரோ;

வண்ணபஞ்ஞாவபா⁴ஸேஹி, ஓபா⁴ஸெத்வா ஸமுக்³தோ”தி. -

உதா³ஹரணங். கேசி பன “முக²ங் ப்யாதா³ய ஸயதி, அக்கீ²னி பரிவத்தெத்வா பஸ்ஸதி”தி உதா³ஹரந்தி. அபரே “நிஸஜ்ஜ அதீ⁴தே, ட²த்வா கதே²தி”தி.

தத்த² ப்யாதா³னபரிவத்தனுத்தரகாலபா⁴விஸயனத³ஸ்ஸனகிரியாபெக்கா² புப்பு³த்தரகாலதா அதி², ஸா ச பே⁴தா³னுபலக்க²ணா கேஹிசி ந லக்கீ²யதி. “நிஸஜ்ஜ அதீ⁴தே, ட²த்வா கதே²தி”தி ச ஸமானகாலதாயபி அஜ்ஜேனகத²னேஹி புப்பே³பி நிஸஜ்ஜட்டா²னானி ஹொந்தீ²தி ஸக்கா புப்பு³த்தரகாலதா ஸம்பா⁴வேதுங், தஸ்மா புரிமானியேவ உதா³ஹரணானி யுத்தானி. உதயஸமகாலமேவ ஹி தன்னிவத்தனியனிவத்தனந்தி. அபரகாலே “த்³வாரமாவரித்வா பவிஸதி, ஆவரித்வா நிக்க²மதி”தி. கேசி பன “ட³க்கச்ச பதிதோ துண்டோ³”தி உதா³ஹரந்தி. அபி⁴கா⁴தபூ⁴தஸஹஜாதாய பன அபி⁴கா⁴தஜஸத்த³ஸ்ஸ ஸமானகாலதா எத்த² லப்ப⁴தி, தஸ்மா இதா⁴பி புரிமானியேவ உதா³ஹரணானி யுத்தானி. புரிமதாவசனிச்சா²வஸேனேவ பன லக்க²ணஹேதுகிரியானங் லக்க²ணஹேதுபா⁴வவசனிச்சா²தி லக்க²ணபா⁴வதோ புரிமகாலோ இச்சேவ “நிறுந்தவானா”தி ஸத்த³ஸித்தி⁴ இச்சி²தா, ஏவஞ்ச பச்சயனகிரியா ஸமுப்பஜ்ஜனகிரியாய புரிமிகாவாதி படிச்ச-ஸத்த³ஸித்தி⁴. தத்த² யுத்தங் பச்சக்க²தோ கத்துத்³ஸ்ஸனதோ. இத⁴ பன தத³பா⁴வதோ ந யுத்தந்தி சே? நாயங் தோ³ஸோ. இதா⁴பி அனுமானதோ ஸித்தோ⁴. ஜராமரணாதி³கோ கத்தா அத்தே²வ “குத்வா கிரியதோ வய”ந்தி ஏவமாதி³பயோக²த்³ஸ்ஸனதோ அவஸ்ஸங் அனுமியமானேன கத்துனா ஈதி³ஸோ ஸத்த³பயோகோ³ இச்சி²தப்போ³. அஸமானே பன கத்தரி “பிஸாசங் தி³ஸ்வா ப⁴யங் ஹொதி, பஞ்ஞாய சஸ்ஸ தி³ஸ்வா ஆஸவா பரிக்கீ²ணா ஹொந்தீ²தி (ம. நி. 1.271; 2.182; பு. ப. 204) ஏவமாதி³ வேதி³தப்போ³. யதா² ச தத்த² பிஸாசத்³ஸ்ஸனாதி³புரிஸப்பயாபாரோ, ஏவமிதா⁴பி பச்சயனங் பச்சயப்பயாபாரோ அத்தனோ ப²லுப்பாத³னங், தஞ்ச ஸத்வங் ஸமுப்பாதோ³வாதி “பச்சயே ஸதி, பச்சயஸ்ஸ உப்பாதா³”தி பச்சயனஸ்ஸ ஸமுப்பாத³ஹேதுதாய க²மகோ ஸமானஸ்ஸ கத்து அபா⁴வேபி படிச்ச-ஸத்தோ³ ஸித்தோ⁴தி வேதி³தப்போ³. யதி³ படிச்சஸம்பந்த⁴ஸ்ஸ உப்பாதோ³ படிச்சஸமுப்பாதோ³, கத²ங் பச்சயோ படிச்சஸமுப்பாதோ³தி? ஹெட்டா² விசாரிதோவாயமத்தோ². அபிச யோயங் ஸமுப்பாத³-ஸத்த³விபா⁴விதானங் பச்சயப்பன்னானங் படிச்சஸத்த³விபா⁴விதோ ஸஸத்திகோ ஹேது அதி⁴ப்பேதோ, தஸ்ஸ ஸமுப்பாதா³பி⁴முக²தாய பதா⁴னவசனவிஞ்ஞெய்யஸபா⁴வத்தா ததா² வுத்தோதி.

கிங் பன காரணங் ஸமுப்பாத³பதா⁴னேன வசனேன ஸமுப்பாத³ஸ்ஸ ஹேது வேதி³தப்போ³, ந பன ஸஹேதுகோ ஸமுப்பாதோ³ ஏவாதி? வுச்சதே - தி³ட்ட²ஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ யோ பச்சயோ பச்சயனித்தே³ஸேன தஸ்ஸ விபா⁴விதத்தா. கத²ங்? யதா²ஹ -

“இத⁴, பி⁴க்கவே, பி⁴க்கு² பரிவிமங்ஸமானோ பரிவிமங்ஸதி ‘யங் கோ² இத³ங் அனேகவித⁴ங் நானப்பகாரகங் துக்க²ங் லோகே உப்பஜ்ஜதி ஜராமரணங், இத³ங் நு கோ² துக்க²ங் கிங் நிதா³னங் கிங் ஸமுதயங் கிங் ஜாதிகங் கிங் பப⁴வங், கிஸ்மிங் ஸதி ஜராமரணங் ஹொதி, கிஸ்மிங் அஸதி ஜராமரணங் ந ஹொதீ²தி. ஸோ பரிவிமங்ஸமானோ ஏவங் பஜானாதி ‘யங் கோ² இத³ங்...பே... இத³ங் கோ² துக்க²ங் ஜாதினிதா³ன”மிச்சாதி³னா (ஸங். நி. 2.51) -

தி³ட்ட²ஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ நிதா³னங் பரிவிமங்ஸஸுத்தே வுத்தங். தங் பஜானஞ்ச நிதா³னம்பி விஞ்ஞாதப்ப³ந்தி. யதா² சாஹ -

“புப்பே³ மே, பி⁴க்கவே, ஸம்போ³தா⁴ அனபி⁴ஸம்புத்த⁴ஸ்ஸ போ³தி⁴ஸத்தஸ்ஸேவ ஸதோ ஏதத³ஹொஸி ‘கிச்ச²ங் வதாயங் லோகோ ஆபன்னோ ஜாயதி ச ஜீயதி ச மீயதி ச சவதி ச உப்பஜ்ஜதி ச, அத² ச பனிமஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் நப்பஜானாதி ஜராமரணஸ்ஸ. குதா³ஸ்ஸ நாம இமஸ்ஸ துக்க²ஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயிஸ்ஸதி ஜராமரணஸ்ஸாதி...

பே... தஸ்ஸ மய்ஹங், பி⁴க்க²வே, யோனிஸோ மனஸிகாரா அஹு பஞ்ஞாய அபி⁴ஸமயோ
‘ஜாதியா கோ² ஸதி ஜராமரணங் ஹோதி, ஜாதிபச்சயா ஜராமரண’”ந்தி (ஸங். நி. 2.10) -

ஆதினா தி³ட்ட²ஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ பச்சயவீமங்ஸாபி⁴ஸமயா வுத்தா. பச்சயோ ஹி ஞாதப்³போ³.
தத³பி⁴ஸமயாயத்தஞ்ச து³க்க²னிஸ்ஸரணபஜானந்தி யோ ச ஞாதப்³போ³, ஸோ பவேதே³தப்³போ³தி
படிச்சஸமுப்பாத³ஸத்³தோ³ யங் யதி³த³ங் ஸமுப்பாத³ஸத்³தவிபா⁴விதங் தி³ட்ட²ங் து³க்க²ங், தங்
பச்சயங் படிச்சேவ, ந அஞ்ஞதா²தி ஏவங் பச்சயவிபா⁴வனத்த³ங் வுச்சதி. ப⁴வதி ஹி ஞாதுங்,
பவேதே³துஞ்ச இச்சி²தபா⁴வேன பதா⁴னஸ்ஸாபி கேனசி விலேஸேஸேன ஞாதப்³பதாய
அப்பதா⁴னபா⁴வேன நித்³தே³ஸோ யதா² “கோ ஸோதாபன்னோ, யஸ்ஸ தீணி ஸங்யோஜனானி
பஹீனானி. கோ தே³வத³த்தோ, யஸ்ஸ உச்சதரானி கேஹானீதி, ஏவமிதா⁴பி
பச்சயபச்சயனபவேத³னட்டே²ன நித்³தே³ஸே ஸத்திவிலேஸேஸேன அத்தனோ ப²லேன பச்சனியதாய
ஞாதப்³பா⁴வேன “படிச்சா”தி பரியாயேன பச்சயோ வுத்தோ.

யோ சாயங் “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”திஆதி³கோ நித்³தே³ஸோ, ஸோ ச ஸகலஸ்ஸ
து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ மூலதோ பட்டா²ய பச்சயானங் பவேத³னாய நித்³தி³ட்டே²தி பரியோஸானேபி
“ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ ஹோதீ”தி ஏவங்-ஸத்³தே³ன
ஸமுக்கா⁴தங் து³க்க²ங் து³ஸ்ஸெத்வா தஸ்ஸ யதா²வுத்தே பச்சயே தங்ஸமுத³யாபி⁴முகே²
கத்வா நிக³மிதா பச்சயா. படிபதா³ஸுத்தேபி (ஸங். நி. 2.3) “அவிஜ்ஜாபச்சயா...பே... ஸமுத³யோ
ஹோதீ”தி வத்வா “அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, மிச்சா²படிபதா³”தி வத்தங். ந ச
படிச்சஸமுப்பன்னபா⁴வேன க³ஹிதங் து³க்க²ங் மிச்சா²படிபத³ங், அத² கோ² து³க்க²ஸமுத³யபூ⁴தா
பச்சயாதி. யதா² ச “பஞ்சங்கிகோ ஸம்மாஸமாதி⁴ (தீ³. நி. 3.335), பஞ்சஞாணிகோ
ஸம்மாஸமாதீ⁴”தி (தீ³. நி. 3.355) அங்க³ஞாணபடிவேத³னத்த³த்தா தே³ஸனாய
ஸம்மாஸமாதி⁴பதா⁴னேஹி ஸத்³தே³ஹி அங்க³ஞாணபடிவேத³னங் கதங், ஏவமிதா⁴பி
ஸமுப்பாத³பதா⁴னேன ஸத்³தே³ன பச்சயபடிவேத³னங் கதந்தி வேதி³தப்³பங்.

581. யா பனாயங் தந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. நிக்கித்தாதி ட²பிதா, தே³ஸிதாதி அத்தோ².
யதா²தி⁴ப்பேதஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ தனந்தோ தந்தி, க³ந்தோ². “கிங் வாதீ³, ப⁴ந்தே,
ஸம்மாஸம்புத்³தோ⁴”தி புச்சி²தேன “விப⁴ஜ்ஜவாதீ³, மஹாராஜா”தி (பாரா. அட்ட².
1.ததியஸங்கீதிகதா²; கதா². அட்ட². நிதா³னகதா²) மொக்³க³லிபுத்ததிஸ்ஸத்தே²ரேன வுத்தத்தா
ஸம்மாஸம்புத்³த⁴ஸாவகா விப⁴ஜ்ஜவாதீ³னோ. தே ஹி ஸத்தா²ரா வேனயிகாதி³பா⁴வங்
விப⁴ஜ்ஜ வுத்தங் அனுவத³ந்தி, ஸோமனஸ்ஸாதீ³னங், சீவராதீ³னஞ்ச
ஸேவிதப்³பா⁴ஸேவிதப்³பா⁴வங். ஸஸ்ஸதுச்சே³த³வாதே³ வா விப⁴ஜ்ஜ வுத்த³ந்தி. “ஸஸ்ஸதோ
அத்தா ச லோகோ சா”திஆதீ³னங் (தீ³. நி. 1.31) ட²பனீயானங் ட²பனதோ, ராகா³தி³க்க²யஸ்ஸ
ஸஸ்ஸதஸ்ஸ, ராகா³தி³காயதுச்சரிதாதி³உச்சே³த³ஸ்ஸ ச வசனதோ, ந பன
ஏகங்ஸப்³யாகரணீயாதி³கே தயோ பஞ்ஹே அபனெத்வா விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயமேவ வுத்த³ந்தி.
விப⁴ஜ்ஜவாதீ³னங் மண்ட²லங் ஸமூஹோ விப⁴ஜ்ஜவாதீ³மண்ட²லங். விப⁴ஜ்ஜவாதீ³னோ வா
ப⁴க³வதோ பரிஸா விப⁴ஜ்ஜவாதீ³மண்ட²லந்திபி வுத்த³ந்தி, விப⁴ஜ்ஜ வா ஸஸ்ஸதுச்சே³தே³
உபோ⁴ அந்தே அனுபக³ம்ம மஜ்ஜி²மபடிபதா³பூ⁴தஸ்ஸ படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ தே³ஸனதோ
ப⁴க³வா, தத³னுவாத³தோ தஸ்ஸ ஸாவகா ச விப⁴ஜ்ஜவாதீ³னோதி. ஸேஸங் புரிமஸதி³ஸங்.

ஓதரித்வாதி ஓகா³ஹெத்வா, விப⁴ஜ்ஜவாதீ³ ஹுத்வாதி அத்தோ². ந ஹி ஸயங்
அவிப⁴ஜ்ஜவாதீ³ ஸமானோ விப⁴ஜ்ஜவாதீ³னங் அந்தரே டா²னமத்தேன விப⁴ஜ்ஜவாதீ³மண்ட²லங்
ஓதிண்ணோ நாம ஹோதி. ஆசரியேஹி அவுத்தவிபரீதத்த³தி³பனேன தே ந அப்³ப⁴சி³க்க²ந்தேன.
அவிஜ்ஜா புஞ்ஞானேஞ்ஜாபி⁴ஸங்கா²ரானம்பி ஹேது பச்சயோ ஹோதீதி வுத்த³ந்தோ,
கதா²வத்து³ம்ஹி படிக்கி²த்தே புக்³க³லவாதா³தி³கே ச வுத்த³ந்தோ ஸகஸமயங் வோக்கமதி நாம, ததா²
அவோக்கமந்தேன. பரஸமயங் தோ³ஸாரோபனப்³யாபாரவிரஹேன அனாயுஹந்தேன. “இத³ம்பி
ஸுத்தங் க³ஹேதப்³ப”ந்தி பரஸமயங் அஸம்பிண்டெ³ந்தேனாதி கேசி வுத்த³ந்தி. “ததா²ஹங் ப⁴க³வதா
த⁴ம்மங் தே³ஸிதங் ஆஜானாமி, யதா² ததே³வித³ங் விஞ்ஞாணங் ஸந்தா⁴வதி ஸங்ஸரதி
அனஞ்ஞ”ந்திஆதீ³னி (ம. நி. 1.396) வுத்த³ந்தோ ஸுத்தங் படிபா³ஹதி நாம, ததா² அபடிபா³ஹந்தேன.

“ததா²ஹங் ப⁴க³வதா த⁴ம்மங் தே³ஸிதங் ஆஜானாமி, யதா² யேமே அந்தராயிகா த⁴ம்மா வுத்தா ப⁴க³வதா, தே படிஸேவதோ நாலங் அந்தராயாய (ம. நி. 1.234; பாசி. 417, 418), ஸுபின்னதே கதோ வீதிக்கமோ ஆபத்திகரோ ஹோதீ³தி ச ஏவமாதிங் வத³ந்தோ வினயங் படிஸோமேதி நாம, தப்³பி³பரியாயேன தங் அனுலோமெந்தேன. படிஸோமெந்தோ ஹி கம்மந்தரங் பி⁴ந்த³ந்தோ, த⁴ம்மதஞ்ச விலோமெந்தோ குதோ கிலேஸவினயங் அனுலோமேதி. ஸுத்தே (தீ³. நி. 2.187 ஆத்யோ; அ. நி. 4.180) வுத்தே சத்தாரோ மஹாபதே³ஸே, அட்ட²கதா²யஞ்ச வுத்தே ஸுத்தஸுத்தானுலோமஆசரியவாத³அத்தனோமதிமஹாபதே³ஸே ஓலோகெந்தேன. ததோ³லோகனேன ஹி ஸுத்தே, வினயே ச ஸந்திட்ட²தி நாதிதா⁴வதி.

த⁴ம்மந்தி படிச்சஸமுப்பாத³பாளிங். அத்த³ந்தி தத³த்த³ங். ஹேது, ஹேதுப²லானி வா அயமெத்த² ஹேது த⁴ம்மோ, இத³மெத்த² ஹேதுப²லங் அத்தோ²தி. த⁴ம்மந்தி வா த⁴ம்மதங். யதா² ஏகே “உப்பாதா³ வா ததா³க³தானங் அனுப்பாதா³ வா ததா³க³தானங் டி²தாவ ஸா தா⁴தூ³தி (ஸங். நி. 2.20) ஸுத்தபத³ஸ்ஸ அத்த³ங் மிச்சா² கா³ஹெந்தா “நிச்சோ படிச்சஸமுப்பாதோ³தி பச்சயாகாரத⁴ம்மங் மிச்சா² தீ³பெந்தி, ஏவங் அதீ³பெத்வா ஹெட்டா² வுத்தனயேனேவ அத்தனோ ப²லங் பதி காரணஸ்ஸ வவத்தி²தஸபா⁴வங் தீ³பெந்தேன. யதா² ச ஏகே “அனிரோத⁴ங் அனுப்பாத³ந்திஆதி³னா படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ அத்த³ங் மிச்சா² கா³ஹெந்தி, ஏவங் கா³ஹே அகத்வா வுத்தனயேனேவ அவிபரீதங் அத்த³ங் ஸங்கா³ஹெந்தேன. “து³க்கா²தீ³ஸு அஞ்ஞாணங் அவிஜ்ஜா³தி வுத்தமத்த³ங் பரிவத்தெத்வா புன “பு³ப³ந்தே அஞ்ஞாண³ந்திஆதீ³ஹி (த⁴. ஸ. 1067) அபரேஹிபி பரியாயேஹி நித்தி³ஸந்தேன . “ஸங்கா³ரா இமினா பரியாயேன ப⁴வோதி வுச்சந்தி, தண்ஹா இமினா பரியாயேன உபாதா³ன³ந்திஆதி³னா நித்தி³ஸந்தேனாதி ச வத³ந்தி. பகதியாதி யதா²வுத்தவிதா⁴னங் அனாமஸித்வா கேவலமேவ.

ஸச்சந்தி சதுஸச்சங். ஸத்தோதி ஸத்தஸுஞ்ஞதாதி வத³ந்தி, ஸத்தஸுஞ்ஞேஸு பன ஸங்கா³ரேஸு ஸத்தவோஹாரோ, ஸத்தத்த³கிச்சஸித்தி⁴ ச. பச்சயாகாரமேவ சாதி பச்சயாகாரோ ஏவ ச, ம-காரோ பத³ஸந்தி⁴கரோ. பச்சயத⁴ம்மானங் அத்தனோயேவ ப²லஸ்ஸ பச்சயபா⁴வோ படிச்சஸமுப்பாதோ³தி அத்தோ².

தஸ்மாதி வுத்தனயேன அத்த³வண்ணனாய காதப்³த்தா, து³க்கரத்தா ச பதிட்ட²ங் நாதி⁴கச்சா³மீதி யத்த² டி²தஸ்ஸ வண்ணனா ஸுகரா ஹோதி, தஸ்ஸா பதிட்டா²பூ⁴தங் தங் நயங் அத்தனோயேவ ஞாணப³லேன நாதி⁴கச்சா³மீதி அத்தோ². நிஸ்ஸயங் பன ஆசிக்க²ந்தோ “ஸாஸனங் பனித³ந்திஆதி³மாஹ. இத⁴ ஸாஸனந்தி பாளித⁴ம்மமாஹ, படிச்சஸமுப்பாத³மேவ வா. ஸோ ஹி அனுலோமபடிஸோமாதீ³னானாதே³ஸனானயபடிமண்டி³தோ அப³பொச்சி³ன்னோ அஜ்ஜாபி பவத்ததீ³தி நிஸ்ஸயோ ஹோதி. தத³ட்ட²கதா²ஸங்காதோ ச பு³பா³சரியமக்கோ³. “தங் ஸுணாத² ஸமாஹிதா³தி ஆத³ரஜனநே, உஸ்ஸாஹனே ச கிங் பயோஜனந்தி சே, தங் தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “வுத்தஞ்ஞேத³ந்திஆதி³. அட்ட² கத்வாதி அத்த³ங் கத்வா. யதா² வா ந நஸ்ஸதி, ஏவங் அட்ட²கத்வங் விய கரொந்தோ அட்ட²ங் கத்வா. பு³பகாலதோ அபரகாலே ப⁴வங் பு³பா³பரியங். விஸேஸந்தி பட²மாரம்ப⁴தோ பபு⁴தி க²ணே க²ணே ஞாணவிஸேஸங், கிலேஸக்க²யவிஸேஸஞ்ச லப⁴தீதி அத்தோ².

582. தே³ஸனாபே⁴த³தோதி தே³ஸனாவிஸேஸதோ. அத்த³தோ, லக்க²ணாதி³தோ, ஏகவிதா⁴தி³தோ ச அத்த³லக்க²ணேகவிதா⁴தி³தோ . அங்கா³னஞ்ச வவத்தா²னாதி அவிஜ்ஜாதீ³னங் த்வாத³ஸன்னங் அங்கா³னங் வவத்தா²னத³ஸ்ஸனதோ.

கம்மவிபாககிலேஸவட்டானங் மூலகாரணத்தா, ஆதி³தோ வுத்தத்தா ச அவிஜ்ஜா படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ மூலங். தத்த² வல்லியா மூலே தி³ட்டே² ததோ பபு⁴தி வல்லிஹரணங் விய படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ மூலே தி³ட்டே² ததோ பபு⁴தி படிச்சஸமுப்பாத³தே³ஸனாதி உபமாஸங்ஸந்த³னா ந காதப்³பா³. ந ஹி ப⁴க³வதோ இத³மேவ தி³ட்ட²ங், இத³ங் அதி³ட்ட²ந்தி விப⁴ஜனீயங் அத்தி² ஸப்³ப³ஸ்ஸ தி³ட்ட²த்தா. மூலதோ பபு⁴தி பன வல்லிஹரணங் விய மூலதோ பபு⁴தி படிச்சஸமுப்பாத³தே³ஸனா கதாதி இத³மெத்த² ஸாமஞ்ஞங் அதி⁴ப்பேதங்,

போத⁴னெய்யஜ்ஜா²ஸயவஸேன வா போதே⁴தப்³பா⁴வேன மூலாதி³த³ஸ்ஸனஸாமஞ்சுங்
யோஜேதப்³பங்.

தஸ்ஸாதி -

“ஸ கோ² ஸோ, பி⁴க்க²வே, குமாரோ வுத்தி⁴மன்வாய இந்த்³ரியானங் பரிபாகமன்வாய
பஞ்சஹி காமகு²ணேஹி ஸமப்பிதோ...பே... ரஜனீயேஹி. ஸோ சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா
பியரூபே ரூபே ஸாரஜ்ஜதி, அப்பியரூபே ரூபே ப்யாபஜ்ஜதி, அனுபட்டி²தகாயஸதி ச விஹரதி
பரித்தசேதஸோ, தஞ்ச சேதோவிமுத்திங் பஞ்ஞாவிமுத்திங் யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானாதி,
யத்த²ஸ்ஸ தே பாபகா அகுஸலா த⁴ம்மா அபரிஸேஸா நிருஜ்ஜந்தி. ஸோ ஏவங்
அனுரோத⁴விரோத⁴ங் ஸமாபன்னோ யங் கிஞ்சி வேத³னங் வேதே³தி ஸுக²ங் வா து³க்க²ங்
வா அது³க்க²மஸுக²ங் வா, ஸோ தங் வேத³னங் அபி⁴னந்த³தி அபி⁴வத³தி, அஜ்ஜோ²ஸாய
திட்ட²தி” (ம. நி. 1.408) -

ஏவங் வுத்தஸ்ஸ. ஏவங் ஸோதத்³வாராதீ³ஸுமி. தஸ்ஸ அபி⁴னந்த³தோதி ஸப்பீதிகதண்ணாய
அபி⁴முக்²பா⁴வேன நந்த³தோ. அபி⁴வத³தோதி “அஹோ ஸுக²ங், அஹோ ஸுக²”ந்தி
வசீபே⁴த³கரணபவத்தாய பல்வதண்ணாய “அஹங், மமா”தி அபி⁴வத³தோ. ததோ பல்வதியா
மோசேதுங் அஸக்குணெய்யதாய அஜ்ஜோ²ஸாய திட்ட²தோ. ததோபி பல்வதீ பன உபாதா³னபூ⁴தா
தண்ணா நந்தீ³. எத்த² ச அபி⁴னந்த³னாதி³னா தண்ணா வுத்தா, நந்தி³வசனேன தப்பச்சயங்
உபாதா³னங் சதுப்³பி³த⁴ம்பி நந்தி³தாதத³விப்பயோக³தாஹி, தண்ணாதி³ட்டா³பி⁴னந்த³னபா⁴வேஹி
சாதி வேதி³தப்³பங்.

ஜாதிபச்சயா ஜராமரணந்திஆதி³கஞ்ச தத்தே³வ மஹாதண்ணாஸங்க²யஸுத்தே வுத்தங்.

விபாகவட்டபூ⁴தே படிஸந்தி⁴பவத்திப²ஸ்ஸாதி³கே கம்மஸமுட்டா²னஞ்ச ஓஜங் ஸந்தா⁴ய
“சத்தாரோ ஆஹாரா தண்ணாநிதா³னா”திஆதி³ வுத்தங். வட்டுபத²ம்ப⁴கா பன இதரேபி ஆஹாரா
தண்ணாபப⁴வே தஸ்மிங் அவிஜ்ஜமானே ந விஜ்ஜந்தீதி “தண்ணாநிதா³னா”தி வத்துங் வட்டந்தி.

583. ததோ ததோதி சதுப்³பி³தா⁴ஸு தே³ஸனாஸு ததோ ததோ தே³ஸனதோ.
ஞாயப்படிவேதா⁴ய ஸங்வத்ததீதி ஞாயோதி மக்³கோ³, ஸோ ஏவ வா படிச்சஸமுப்பாதோ³
“அரியோ சஸ்ஸ ஞாயோ பஞ்ஞாய ஸுதி³ட்டோ² ஹோதி”தி (ஸங். நி. 2.41; 5.1024) வசனதோ.
ஸயமேவ ஹி ஸோ ஸமந்தப⁴த³த³கத்தா ததா² ததா² படிவிஜ்ஜி²தப்³பத்தா தாய தாய தே³ஸனாய
அத்தனோ படிவேதா⁴ய ஸங்வத்ததி. சதுப்³பி³த⁴க³ம்பீ⁴ரபா⁴வப்பத்தியாதி
த⁴ம்மத்த³தே³ஸனாபடிவேத⁴க³ம்பீ⁴ரேஸு பதிட்டா²தி⁴க³மனேன பதிட்டி²தத்தாதி அத்தோ².

ஸமந்தப⁴த³த³கதா, தே³ஸனாவிலாஸப்பத்தி ச சதுன்னம்பி தே³ஸனானங் ஸமானங் காரணந்தி
விஸேஸகாரணங் வதுகாமோ ஆஹ “விஸேஸதோ”தி. அஸ்ஸாதி அஸ்ஸ ப⁴க³வதோ
தே³ஸனா, அஸ்ஸ வா படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ தே³ஸனாதி யோஜேதப்³பங்.
பவத்திகாரணவிபா⁴கோ³ அவிப⁴த்தஸபா⁴வா அவிஜ்ஜாதயோவ, காரணந்தி வா க³ஹிதானங்
பகதிஆதீ³னங், அவிஜ்ஜாதீ³னஞ்ச அகாரணதா, காரணதா ச. தத்த² ஸம்மூள்ஹா கேசி அகாரணங்
காரணந்தி கண்ணந்தி, கேசி ந கிஞ்சி காரணங் புஜ்ஜந்தீதி தேஸங் யதா²ஸகேஹி அனுரூபேஹி
காரணேஹி ஸங்கா²ராதி³பவத்திஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ங், ஸங்ஸாரப்பவத்திஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ந்தி
அத்தோ². பவத்திஆதீ³னவபடிச்சா²தி³கா அவிஜ்ஜா ஆதி³, ததோ ஸங்கா²ரா உப்பஜ்ஜந்தி, ததோ
விஞ்ஞாணந்தி ஏவங் பவத்தியா உப்பத்திக்கமஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ங், க³ப்ப⁴ஸெய்யகாதி³வஸேன
வா தத்த² தத்த² ப⁴வே அத்தபா⁴வஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனானுபு³பி³ஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ஞ்ச
அனுலோமதே³ஸனா பவத்தாதி. இதராஸங் ததத்த²தாஸம்ப⁴வேபி ந தாஸங் ததத்த²மேவ பவத்தி
அத்த²ந்தரஸப்³பா⁴வதோ. அயங் பன ததத்த² ஏவாதி ஏதிஸ்ஸா ததத்த²தா வுத்தா.

அனுவிலோகயதோ யோ ஸம்போ³தி⁴தோ புப்³பா⁴கே³
தங்தங்பச்சயுப்பன்னாவபோ³த⁴ஸங்கா²தோ புப்³பா⁴க³படிவேதோ⁴ பவத்தோ, தத³னுஸாரேன
தத³னுக்³மேன ஜராமரணாதி³கஸ்ஸ ஜாதிஆதி³காரணங் யங் அதி⁴க³தங், தஸ்ஸ

ஸந்த்ஸ்ஸனத்தங் அயங் படிலோமதேஸனா பவத்தா. அனுவிலோகயதோ படிலோமதேஸனா பவத்தாதி வா ஸம்பந்தோ⁴. தேஸெந்தோபி ஹி ப⁴க³வா கிச்சா²பன்னங் லோகங் அனுவிலோகெத்வா புப்பா⁴க³...பே... ஸந்த்ஸ்ஸனத்தங் தேஸேஸீதி. ஆஹாரதண்ணா³யோ பச்சப்பன்னத்தா⁴, ஸங்கா²ராவிஜ்ஜா அதீதத்தா⁴தி இமினா அதி⁴ப்பாயேனாஹ “யாவ அதீதங் அத்தா⁴னங் அதிஹரித்வா”தி. ஆஹாரா வா தண்ணாய பபா⁴வேதப்பா³ அனாக³தோ அத்தா⁴, தண்ணா³யோ பச்சப்பன்னோ , ஸங்கா²ராவிஜ்ஜா அதீதோதி. பச்சக்க²ங் பன ப²லங் த்ஸ்ஸெத்வா தன்னிதா³னத்ஸ்ஸனவஸேன ப²லகாரணபரம்பரத்ஸ்ஸனங் யுஜ்ஜதீதி ஆஹாரா புரிமதண்ணாய உப்பாதி³தா பச்சப்பன்னோ அத்தா⁴, தண்ணா³யோ அதீதோ, ஸங்கா²ராவிஜ்ஜா ததோபி அதீததரோ ஸங்ஸாரஸ்ஸ அனாதி³பா⁴வத்ஸ்ஸனத்தங் வுத்தோதி. யாவ அதீதத்தா⁴னந்தி யாவ அதீததரங் அத்தா⁴னந்தி அத்தோ² யுத்தோதி. ஆயதிங் புனப்ப⁴வாபி⁴னிப்ப³த்திஆஹாரகா வா சத்தாரோ ஆஹாரா “ஆஹாரேதீதாஹங் ந வதா³மி...பே... ஏவங் பன மங் அவத³ந்தங் யோ ஏவங் புச்செய்ய கிஸ்ஸ நு கோ², ப⁴ந்தே, விஞ்ஞாணாஹாரோ”தி, ஏஸ கல்லோ பஞ்ஹோ, தத்ர கல்லங் வெய்யாகரணங், விஞ்ஞாணாஹாரோ ஆயதிங் புனப்ப⁴வாபி⁴னிப்ப³த்தியா”தி (ஸங். நி. 2.12) வசனதோ, தங்ஸம்பயுத்தத்தா ப்ஸ்ஸசேதனானங், தப்பவத்திஹேதுத்தா ச கப³ளீகாராஹாரஸ்ஸ. தேன ஹி உபத்த²ம்பி⁴தருபகாயஸ்ஸ, தஞ்ச இச்சந்தஸ்ஸ காமவிஞ்ஞாணாயுஹனங் ஹோதி. போ⁴ஜனஞ்ஹி ஸத்தா⁴தீனங், ராகா³தீனஞ்ச உபனிஸ்ஸயோதி வுத்தங். தஸ்மா தே கம்மவட்டஸங்க³ஹிதா ஆஹாரா பச்சப்பன்னோ அத்தா⁴தி இமஸ்மிங் பரியாயே புரிமோயேவ அத்தோ² யுத்தோ.

அதீதத்த⁴தோ பபு⁴தி “இதி கோ², பி⁴க்க²வே, அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.2) அதீதே, ததோ பரஞ்ச ஹேதுப²லபடிபாடிங் பச்சக்க²பூ⁴தானங் ஆஹாரானங் நிதா³னத்ஸ்ஸனவஸேன ஆரோஹித்வா நிவத்தனேன வினா அபுஜ்ஜந்தானங் தங்ஸந்த்ஸ்ஸனத்தங் ஸா அயங் தேஸனா பவத்தாதி அத்தோ². **அனாக³தத்த⁴ஹேதுஸமுட்டானதோ பபு⁴தீதி** அனாக³தஸ்ஸ ப⁴வஸ்ஸ ஹேதுபூ⁴தானங் த⁴ம்மானங் உப்பத்திதோ பட்டாய. **அனாக³தத்த⁴ஸந்த்ஸ்ஸனத்தந்தி** அனாக³தத்த⁴னோ அப்படிவிஜ்ஜந்தானங் அபஸ்ஸந்தானங் பச்சக்க²ங் பச்சப்பன்னங் ஹேதுங் த்ஸ்ஸெத்வா ஹேதுப²லபரம்பராய தஸ்ஸ ஸந்த்ஸ்ஸனத்தந்தி அத்தோ². எத்த² ச ஆதி³தோ பட்டாய யாவ பரியோஸானா, பரியோஸானதோ ச பட்டாய யாவ ஆதி³ பவத்தா தேஸனா த்வாத்ஸங்கா³, ததோ ஏவ திஸந்தி⁴ சதுஸங்கே²பா. மஜ்ஜ²தோ பட்டாய யாவ ஆதி³ பவத்தா தேஸனா அட்ட²ங்கா³ த்விஸந்தி⁴ திஸங்கே²பா. மஜ்ஜ²தோ பன பட்டாய யாவ பரியோஸானா பவத்தா தேஸனா ச²ளங்கா³ த்விஸந்தி⁴ திஸங்கே²பா. “ஸங்யோஜனியேஸு, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸினோ விஹரதோ தண்ணா பவட்³ட⁴தி, தண்ணாபச்சயா உபாதா³னந்திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.53, 57) மஜ்ஜ²தோ பட்டாய யாவ பரியோஸானா பவத்தா தேஸனா ஏகஸந்தி⁴ த்விஸங்கே²பா. ஏவங் அயங் அனேகங்கா³ ஏவ படிச்சஸமுப்பாத³தேஸனா ஆக³தா. ஏகங்க³வஸேனாபி ச படிச்சஸமுப்பாத³தேஸனா லப்ப⁴தேவ. யதா²ஹ -

“தத்ர, பி⁴க்க²வே, ஸுதவா அரியஸாவகோ படிச்சஸமுப்பாத³ங்யேவ ஸாது⁴கங் யோனிஸோ மனஸி கரோதி ‘இதி இமஸ்மிங் ஸதி இத³ங் ஹோதி, இமஸ்ஸுப்பாதா³ இத³ங் உப்பஜ்ஜதி. இமஸ்மிங் அஸதி இத³ங் ந ஹோதி, இமஸ்ஸ நிரோதா⁴ இத³ங் நிருஜ்ஜதீதி. ஸுக²வேத³னியங், பி⁴க்க²வே, ப்ஸ்ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதி ஸுக²வேத³னா”தி (ஸங். நி. 2.62) -

ஆதி³. எத்த² ஹி “ப்ஸ்ஸபச்சயா”தி எத்தகோ ஏவ படிச்சஸமுப்பாதோ³ வுத்தோ. தேனேதங் விஞ்ஞாயதி “ஏகங்க³படிச்சஸமுப்பாதோ”தி.

தத்த² இமஸ்மிங் ஸதி இத³ங் ஹோதீதி இமஸ்மிங் அவிஜ்ஜாதிகே பச்சயே ஸதி இத³ங் ஸங்கா²ராதி³கங் ப²லங் ஹோதி. இமஸ்ஸுப்பாதா³ இத³ங் உப்பஜ்ஜதீதி இமஸ்ஸ அவிஜ்ஜாதிகஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ உப்பாதா³ இத³ங் ஸங்கா²ராதி³கங் ப²லங் உப்பஜ்ஜதீதி அத்தோ². இமஸ்மிங் அஸதி இத³ங் ந ஹோதி, இமஸ்ஸ நிரோதா⁴ இத³ங் நிருஜ்ஜதீதி அவிஜ்ஜாதீனங் அபா⁴வே ஸங்கா²ராதி³னங் அபா⁴வஸ்ஸ, அவிஜ்ஜாதீனங் நிரோதா⁴ ஸங்கா²ராதி³னங்

நிரோத⁴ஸ்ஸ ச வசனேன புரிமஸ்மிங் பச்சயலக்க²ணே நியமோ த³ஸ்ஸிதோ ஹோதி “இமஸ்மிங் ஸதி ஏவ, ந அஸதி, இமஸ்ஸ உப்பாதா³ ஏவ, ந நிரோதா⁴”தி. தேனேதங் லக்க²ணங் அந்தோக²த⁴னியமங் இத⁴ படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ வுத்தந்தி த³ட்ட²ப³பங்.

நிரோதோ⁴தி ச அவிஜ்ஜாதீ³னங் விராகா³தி⁴க³மேன ஆயதிங் அனுப்பாதோ³ அப்பவத்தி. ததா² ஹி வுத்தங் “அவிஜ்ஜாயத்வேவ அஸேஸவிராக³னிரோதா⁴”திஆதி³ (மஹாவ. 1; உதா³. 3). நிரோத⁴விரோதீ⁴ ச உப்பாதோ³, யேன ஸோ உப்பாத³விரோதி⁴பா⁴வேன வுத்தோ “இமஸ்ஸ நிரோதா⁴ இத³ங் நிருஜ்ஜதீ³”தி, தேனேதங் த³ஸ்ஸேதி “அனிரோதோ⁴ உப்பாதோ³ நாம, ஸோ செத்த² அத்தி²பா⁴வோதிபி வுச்சதீ³”தி. “இமஸ்மிங் ஸதி இத³ங் ஹோதீ³”தி இத³மேவ ஹி லக்க²ணங் பரியாயந்தரேன “இமஸ்ஸுப்பாதா³ இத³ங் உப்பஜ்ஜதீ³”தி வத³ந்தேன பரேன புரிமங் விலேஸிதங் ஹோதி, தஸ்மா ந த⁴ரமானதங்யேவ ஸந்தா⁴ய “இமஸ்மிங் ஸதீ³”தி வுத்தங், அத² கோ² மக்³கேன அனிருத்த⁴பா⁴வஞ்சாதி விஞ்ஞாயதி. யஸ்மா ச “இமஸ்மிங் அஸதி இத³ங் ந ஹோதி, இமஸ்ஸ நிரோதா⁴ இத³ங் நிருஜ்ஜதீ³”தி (உதா³. 2) த்விதா⁴பி உத்தி³ட்ட²லக்க²ணஸ்ஸ நிரோத⁴ஸ்ஸ நித்தே³ஸங் வத³ந்தேன “அவிஜ்ஜாயத்வேவ அஸேஸவிராக³னிரோதா⁴ ஸங்கா²ரனிரோதோ⁴”திஆதி³னா (மஹாவ. 1; உதா³. 3) நிரோதோ⁴ ஏவ வுத்தோ, தஸ்மா நத்தி²பா⁴வோபி நிரோதோ⁴ ஏவாதி நத்தி²பா⁴வவிருத்தோ⁴ அத்தி²பா⁴வோ அனிரோதோ⁴தி த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி. தேன அனிரோத⁴ஸங்கா²தேன அத்தி²பா⁴வேன உப்பாத³ங் விலேஸேதி. ததோ ந இத⁴ அத்தலாப⁴மத்தங் உப்பாதோ³தி அதி⁴ப்பேதோ, அத² கோ² அனிரோத⁴ஸங்கா²தோ அத்தி²பா⁴வோ சாதி அயமத்தோ² விபா⁴விதோதி ஏவமேதங் லக்க²ணத்வயவசனங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் விலேஸனவிலேஸிதப்ப³பா⁴வேன ஸாத்த²கந்தி வேதி³தப்ப³ங்.

கோ பனாயங் அனிரோதோ⁴ நாம, யோ அத்தி²பா⁴வோ, உப்பாதோ³தி ச வுச்சதீ³? அப்பஹீனபா⁴வோ, அனிப்ப³த்திதப²லதாப்பஹீனாரஹதாஹி ப²லுப்பாத³னாரஹதா ச. யே தேஹி பஹாதப்ப³ அகுஸலா த⁴ம்மா, தேஸங் அரியமக்³கேன அஸமுக்கா⁴திதபா⁴வோ, யே பன ந பஹாதப்ப³ குஸலாப்யாகதா த⁴ம்மா, யானி தேஸு ஸங்யோஜனானி அகீ²ணாஸவானங், தேஸங் அபரிக்³ணதா ச. அஸமுக்கா⁴திதானுஸயதாய ஹி ஸஸங்யோஜனாக²ந்த⁴ப்பவத்தி படிச்சஸமுப்பாதோ³. ததா² ஹி வுத்தங் -

“யாய ச, பி⁴க்க²வே, அவிஜ்ஜாய நிவுதஸ்ஸ பா³லஸ்ஸ, யாய ச தண்ஹாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ அயங் காயோ ஸமுதா³க³தோ, ஸா சேவ அவிஜ்ஜா பா³லஸ்ஸ அப்பஹீனா, ஸா ச தண்ஹா அபரிக்³ணா. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? ந, பி⁴க்க²வே, பா³லோ அசரி ப்ரஹ்மசரியங் ஸம்மா து³க்க³க்க³யாய, தஸ்மா பா³லோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³ காயுபகோ³ ஹோதி, ஸோ காயுபகோ³ ஸமானோ ந பரிமுச்சதி ஜாதியா ஜராமரணேனா”தி (ஸங். நி. 2.19) -

ஆதி³. கீ²ணஸங்யோஜனானங் பன அவிஜ்ஜாய அபா⁴வதோ ஸங்கா²ரானங், தண்ஹுபாதா³னானங் அபா⁴வதோ உபாதா³னப⁴வானங் ந ஸம்ப⁴வோதி வட்டஸ்ஸ உபச்சே²தோ³ பஞ்ஞாயதி. தேனேவாஹ -

“ச²ன்னந்தவேவ, ப²க்³கு³ன, ப²ஸ்ஸாயதனானங் அஸேஸவிராக³னிரோதா⁴ ப²ஸ்ஸனிரோதோ⁴, ப²ஸ்ஸனிரோதா⁴ வேத³னானிரோதோ⁴”தி (ஸங். நி. 2.12) -

ஆதி³. ந ஹி அக்³மக்³கா³தி⁴க³மதோ உத்த⁴ங் யாவ பரினிப்ப³னா ஸளாயதனாதீ³னங் அப்பவத்தி, அத² கோ² நத்தி²தா, நிரோத⁴ஸத்த³வசனியதா, கீ²ணஸங்யோஜனதாதி நிரோதோ⁴ வுத்தோ. அபிச சிரகதம்பி கம்மங் அனிப்ப³த்திதப²லதாய, அப்பஹீனாரஹதாய ச ப²லாரஹங் ஸந்தங் ஏவ நாம ஹோதி, ந நிப்ப³த்திதப²லங், நாபி பஹீனாரஹந்தி ப²லுப்பத்திபச்சயானங் அவிஜ்ஜாஸங்கா²ராதீ³னங் வுத்தனயேன ப²லாரஹபா⁴வோ அனிரோதோ⁴தி வேதி³தப்ப³ங். ஏவங் அனிருத்த⁴பா⁴வேனேவ ஹி யேன வினா ப²லங் ந ஸம்ப⁴வதி, தங் காரணங் அதீதாதி³பி “இமஸ்மிங் ஸதீ³”தி இமினா வசனேன வுத்தங். ததோ ஏவ ச அவுஸிதப்ரஹ்மசரியஸ்ஸ அப்பவத்தித⁴ம்மதங் அனாபன்னோ பச்சயுப்பாதோ³ காலபே⁴த³ங் அனாமஸித்வா அனிவத்திதாய ஏவ “இமஸ்ஸுப்பாதா³”தி வுத்தோ. அத² வா அவஸேஸபச்சயஸமவாயே அவிஜ்ஜமானஸ்ஸாபி

விஜ்ஜமானஸ்ஸ விய பகேவ விஜ்ஜமானஸ்ஸ யா ப்லுப்பத்திஅபி⁴முக²தா, ஸா
 “இமஸ்ஸுப்பாதா³”தி வுத்தா. ததா³ ஹி ததோ ப்லங் உப்பஜ்ஜதீதி தத³வத்த²ங் காரணங் ப்லஸ்ஸ
 உப்பாத்னபா⁴வேன உபட்டி²தங் உப்பதிதங் நாம ஹோதி, ந விஜ்ஜமானம்பி அதத³வத்த²ந்தி
 தத³வத்த²தா உப்பாதோ³தி வேதி³தப்³பா³.

தத்த² “ஸதீ”தி இமினா விஜ்ஜமானதாமத்தேன பச்சயபா⁴வங் வதந்தோ அப்யாபாரதங்
 படிச்சஸமுப்பாத்ஸ்ஸ த்ஸ்ஸேதி. உப்பாதா³தி உப்பத்தித⁴ம்மதங், அஸப்³பகாலபா⁴விதங்,
 ப்லுப்பத்திஅபி⁴முக²தஞ்ச தீபெந்தோ அனிச்சதங் படிச்சஸமுப்பாத்ஸ்ஸ த்ஸ்ஸேதி. “ஸதி, ந
 அஸதி, உப்பாதா³, ந நிரோதா⁴”தி பன ஹேதுஅத்தே²ஹி பு⁴ம்மனிஸ்ஸக்கவசனேஹி ஸமத்தி²தங்
 நிதா³னஸமுத்யஜாதிபப⁴வபா⁴வங் படிச்சஸமுப்பாத்ஸ்ஸ த்ஸ்ஸேதி. ஹேதுஅத்த²தா செத்த²
 பு⁴ம்மவசனே யஸ்ஸ பா⁴வேன தத்³வினாபா⁴விப²லஸ்ஸ பா⁴வோ லக்கீயதி, தத்த² பவத்தியா
 வேதி³தப்³பா³, யதா² அத⁴னானங் த⁴னே அனநுப்பதீயமானே தா³லித்தீயங் வேபுல்லமக³மாஸி (தீ³.
 நி. 3.91), நிப்பன்னே ஸஸ்ஸே ஸுபி⁴க்க²ங் ஜாயதீதி ச. நிஸ்ஸக்கவசனஸ்ஸாபி ஹேதுஅத்த²தா
 ப்லஸ்ஸ பப⁴வே பகதியஞ்ச பவத்தியா, யதா² “கலலா ஹோதி அப்பு³தங், அப்பு³தா³ ஜாயதே
 பேஸீ”தி (ஸங். நி. 1.235; கதா². 692), “ஹிமவதா கங்கா³ பப⁴வதி, ஸிங்க³தோ ஸரோ ஜாயதீ”தி ச.
 அவிஜ்ஜாதி³பா⁴வேன ச தத்³வினாபா⁴விஸங்கா³ராதி³பா⁴வோ லக்கீயதி, அவிஜ்ஜாதீ³ஹி ச
 ஸங்கா³ராத்யோ பப⁴வந்தி, பகரீயந்தி சாதி தேஸங் பப⁴வோ, பகதி ச, தஸ்மா தத³த்த²தீ³பனத்த²ங்
 “இமஸ்மிங் ஸதி இமஸ்ஸுப்பாதா³”தி ஹேதுஅத்த²தா பு⁴ம்மனிஸ்ஸக்கனித்தே³ஸா கதா.

யஸ்மா செத்த² “இமஸ்மிங் ஸதி இதங் ஹோதி, இமஸ்ஸுப்பாதா³ இதங் உப்பஜ்ஜதீ”தி
 ஸங்கே²பேன உத்தி²ட்ட²ஸ்ஸ படிச்சஸமுப்பாத்ஸ்ஸ “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா³ரா”திஆதி³கோ
 நித்தே³ஸோ, தஸ்மா யதா²வுத்தோ அத்தி²பா⁴வோ, உப்பாதோ³ ச தேஸங் தேஸங்
 பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மானங் பச்சயபா⁴வோதி விஞ்ஞாயதி. ந ஹி அநிருத்த⁴தாஸங்கா²தங்
 அத்தி²பா⁴வங், உப்பாதஞ்ச அனிவத்தஸபா⁴வதாஸங்கா²தங், உத்யாவத்த²தாஸங்கா²தங் வா
 “ஸதியேவ, ந அஸதி, உப்பாதா³ ஏவ, ந நிரோதா⁴”தி அந்தோக³த⁴னியமேஹி வசனேஹி
 பகாஸிதங் முஞ்சித்வா அஞ்ஞோ பச்சயபா⁴வோ நாம அத்தி², தஸ்மா யதா²வுத்தோ அத்தி²பா⁴வோ,
 உப்பாதோ³ ச பச்சயபா⁴வோதி வேதி³தப்³போ³. யேபி ஹி பட்டா²னே ஆக³தா ஹேதுஆத்யோ
 சதுவீஸதி பச்சயா, தேபி ஏதஸ்ஸேவ பச்சயபா⁴வஸ்ஸ விஸேஸாதி வேதி³தப்³பா³. ததா² ய்வாயங்
 மூலஹேதுனிதா³னஸம்ப⁴வபப⁴வாதி³பரியாயேஹி , உப்பாத³ட்டி²தி பவத்தட்டி²தி நிமித்தட்டி²தி
 ஆயுஹனட்டி²தி ஸங்யோக³ட்டி²தி பலிபோ²த⁴ட்டி²திஆதி³பரியாயேஹி ச பகாஸிதோ காரணத்தோ²,
 ஸோபி எத்தே²வ அந்தோக³தோ⁴தி தட்ட²ப்³போ³.

584. மூலகாரணஸத்த³ங் அபெக்கித்வா ந அகாரணந்தி நபுங்ஸகனித்தே³ஸோ, அகாரணாதி
 அத்தோ². அகாரணங் யதி³ ஸியா, ஸுத்தங் படிபா³ஹிதங் ஸியாதி த்ஸ்ஸெந்தோ
 “ஆஸவஸமுத்யா”தி ஸுத்தங் ஆஹரதி. பரியாயோ காரணங். வட்டகதா²ய ஸீஸபா⁴வோ
 வட்டஹேதுனோ கம்மஸ்ஸாபி ஹேதுபா⁴வோ. தத்த² ப⁴வதண்ணாயபி ஹேதுபு⁴தா அவிஜ்ஜா,
 தாய படிச்சா³தி³தா³னவே ப⁴வே தண்ணாய உப்பஜ்ஜனதோ அவிஜ்ஜா விஸேஸேன ஸீஸபு⁴தாதி
 “மூலகாரண”ந்தி வுத்தா.

புரிமாய கோடியா அபஞ்ஞாயமானாய உப்பாத்³விரஹதோ நிச்சதங் கண்ணெய்யாதி ஆஹ
 “ஏவங் சேதங், பி⁴க்க²வே, வுச்சதீ”திஆதி³. தேன இதோ புப்³பே³ உப்பன்னபுப்³பதா நத்தீ²தி
 அபஞ்ஞாயனதோ புரிமகோடிஅபஞ்ஞாயனங் வுத்தந்தி இமமத்த²ங் த்ஸ்ஸேதி.

585. அவிஜ்ஜாதண்ணாஹேதுக்கமேன ப்லேஸு வத்தப்³பே³ஸு “ஸுக³திது³க்³திகா³மினோ”தி
 வசனங் ஸத்த³லக்க³ணாவிரோத⁴னத்த²ங். பூஜிதஸ்ஸ ஹி த்³வந்தே³ புப்³பனிபாதோ. ஸவரா கிர
 மங்ஸஸ்ஸ அட்டி²னா அலக்³னத்த²ங் புனப்புனங் தாபெத்வா கொட்டெத்வா உண்ணோத³கங்
 பாயெத்வா விரித்தங் ஸுனங் அட்டி²தோ முத்தமங்ஸங் கா³விங் மாரெந்தி. தேனாஹ
 “அக்³கி³ஸந்தாபா”திஆதி³. தத்த² யதா² வஜ்ஜகா³வீ ச அவிஜ்ஜாபி⁴பு⁴ததாய யதா²வுத்தங்
 உண்ணோத³கபானங் ஆரப⁴தி, ஏவங் புது³ஜ்ஜனோ யதா²வுத்தங் துக்³திகா³மிகம்மங். யதா² பன
 ஸா உண்ணோத³கபானே ஆதி³னவங் தி³ஸ்வா தண்ணாவஸேன ஸீதுத³கபானங் ஆரப⁴தி, ஏவங்

புதுஜனஜனோ அவிஜ்ஜாய நாதிபுலவபா⁴வதோ து³க்³திகா³மிகம்மே ஆதி³னவங் தி³ஸ்வா தண்ஹாவஸேன ஸுக³திகா³மிகம்மங் ஆரப⁴தி. து³க்³கே² ஹி அவிஜ்ஜங் தண்ஹா அனுவத்தி, ஸுகே² தண்ஹங் அவிஜ்ஜாதி.

586. கத்தசி ஸுத்தே. ஏகத⁴ம்மமூலிகங் தே³ஸனந்தி அவிஜ்ஜாதண்ஹாஸு ஏகோயேவ த⁴ம்மோ மூலங் ஏதிஸ்ஸாதி ஏகத⁴ம்மமூலிகா, தங், தத்த² ஏகங் ஏவ த⁴ம்மங் மூலங் கத்வா படிச்சஸமுப்பாத³தே³ஸனங் தே³ஸேதீதி அத்தோ². உபனிஸீத³தி ப²லங் எத்த²தி உபனிஸா, காரணங், அவிஜ்ஜா உபனிஸா ஏதேஸந்தி அவிஜ்ஜாபனிஸா. அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸினோதி உபாதா³னியேஸு தேபு⁴மகத⁴ம்மேஸு விஸயபு⁴தேஸு அஸ்ஸாதே³தப்³தோ அஸ்ஸாத³ஸஞ்ஞிதங் ஸுக³ஸோமனஸ்ஸங் அனுபஸ்ஸனஸ்ஸஸ. அப்பஹீனாவிஜ்ஜதாய பா³லலக்கணயோகேன பா³லஸ்ஸ. ஏவந்தி அவிஜ்ஜானிவுத்தா, தண்ஹாஸங்யுத்தத்தா ச. அயங் காயோதி அயங் மமஞ்சேவ தும்ஹாகஞ்ச பச்சக்க³பு⁴தோ ஸவிஞ்ஞாணககாயோ க²ந்த⁴பஞ்சகங்.

“ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோ”தி (மஹாவ. 1; உதா³. 1) வசனதோ ப²ஸ்ஸகாரணஞ்சேதங் வச்சதீதி ஆயதனச்சக்கங் வா. ஸமுதா³க³தோதி உப்பன்னோ. ப³ஹித்தா⁴ ச நாமரூபந்தி ப³ஹித்தா⁴ ஸவிஞ்ஞாணககாயோ க²ந்த⁴பஞ்சகங், ஸளாயதனானி வா. இத்தே³தந்தி இத்த²ங் ஏதங். அத்தனோ ச பரேஸஞ்ச பஞ்சக்க³ந்தா⁴ த³வாத³ஸாயதனானி த³வாராலம்ப³னபா⁴வேன வவத்தி²தானி த³வயங் நாமாதி அத்தோ². த³வயங் படிச்ச ப²ஸ்ஸோதி அஞ்ஞத்த² சக்கு²ரூபாதீ³னி த³வயானி படிச்ச சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாத³யோ வுத்தா, இத⁴ பன அஜ்ஜத்திகபா³ஹிரானி ஆயதனானி, மஹாத³வயங் நாம கிரேதந்தி வுத்தங். அயமெத்த² அதி⁴ப்பாயோ - அஞ்ஞத்த² “சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு²விஞ்ஞாணங், திண்ணங் ஸங்க³தி ப²ஸ்ஸோ”திஆதி³னா (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425, 426; ஸங். நி. 2.44; 4.60; கதா². 465) சக்கு² சேவ ரூபா ச...பே... மனோ சேவ த⁴ம்மா சாதி வுத்தானி த³வயானி படிச்ச சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாத³யோ வுத்தா. இத⁴ பன “அயஞ்சேவ காயோ”தி சக்கா³தி³னிஸ்ஸயே ஸேஸத⁴ம்மே சக்கா³தி³னிஸ்ஸிதே ஏவ கத்வா வுத்தங் சக்கா³தி³காயங் ஏகத்தேன “அஜ்ஜத்திகாயதன”ந்தி க³ஹெத்வா, “ப³ஹித்தா⁴ ச நாமரூப”ந்தி வுத்தங் ரூபாதீ³ஆரம்மணங் ஏகத்தேனேவ “பா³ஹிராயதன”ந்தி தானி அஜ்ஜத்திகபா³ஹிரானி ஆயதனானி படிச்ச ப²ஸ்ஸோ வுத்தோ, தஸ்மா மஹாத³வயமேதந்தி.

ஏவஞ்ச கத்வா அத்தனோ ச பரஸ்ஸ ச பஞ்சஹி க²ந்தே⁴ஹி, ச²ஹி ஆயதனேஹி சாதி அயமத்தோ² தீ³பேதப்³போ³வாதி வுத்தங். “அயங் காயோ”தி ஹி வுத்தானி ஸனிஸ்ஸயானி சக்கா³தி³னி அத்தனோ பஞ்சக்க³ந்தா⁴, “ப³ஹித்தா⁴ நாமரூப”ந்தி வுத்தானி ரூபாதீ³னி பரேஸங். ததா² அயங் காயோ அத்தனோ ச² அஜ்ஜத்திகானி ஆயதனானி, ப³ஹித்தா⁴ நாமரூபங் பரேஸங் பா³ஹிரானீதி. அஞ்ஞதா² அஜ்ஜத்திகாயதனமத்தே ஏவ “அயங் காயோ”தி வுத்தேன அஜ்ஜத்திகாயதனானேவ அத்தனோ பஞ்சக்க³ந்தா⁴ ஹொந்தீதி அத்தனோ ச பரேஸஞ்ச பஞ்சஹி க²ந்தே⁴ஹி தீ³பனா ந ஸம்ப⁴வெய்யாதி. ஸளேவாயதனானீதி ஸளேவ ப²ஸ்ஸகாரணானி, யேஹி காரணபு⁴தேஹி ஆயதனேஹி உப்பன்னேன ப²ஸ்ஸேன பு²ட்டோ² பா³லோ ஸுக³து³க்கங் படிஸங்வேதே³தி. ஆதி³-ஸத்தே³ன “ஏதேஸங் வா அஞ்ஞதரேன. அவிஜ்ஜானீவரணஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, பண்டி³தஸ்ஸ தண்ஹாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸா”திஆதி³ (ஸங். நி. 2.19) யோஜேதப்³பங். இமஸ்மிஞ்ஹி ஸுத்தே ஸங்கா²ரே அவிஜ்ஜாதண்ஹானிஸ்ஸிதே ஏவ கத்வா காயக்³ஹணேன விஞ்ஞாணனாமரூபஸளாயதனானி க³ஹெத்வா தஸ்மிங் காயே ஸளாயதனானங் ப²ஸ்ஸங் தங்னிஸ்ஸிதமேவ கத்வா வேது³னாய விஸேஸபச்சயபா⁴வங் த³ஸ்ஸெந்தேன ப⁴க³வதா பா³லபண்டி³தானங் அதீத³தா⁴விஜ்ஜாதண்ஹாமூலகோ வேது³னாந்தோ படிச்சஸமுப்பாதோ³ த³ஸ்ஸிதோ. புன ச பா³லபண்டி³தானங் விஸேஸங் த³ஸ்ஸெந்தேன -

“யாய ச, பி⁴க்க²வே, அவிஜ்ஜாய நிவுதஸ்ஸ பா³லஸ்ஸ, யாய ச தண்ஹாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ அயங் காயோ ஸமுதா³க³தோ, ஸா சேவ அவிஜ்ஜா பா³லஸ்ஸ அப்பஹீனா, ஸா ச தண்ஹா அபரிக்கீ²ணா. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? ந, பி⁴க்க²வே, பா³லோ அசரி ப்ரஹ்மசரியங் ஸம்மா து³க்க³க³யாய. தஸ்மா பா³லோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³ காயுபகோ³ ஹோதி, ஸோ காயுபகோ³ ஸமானோ ந பரிமுச்சதி ஜாதியா...பே... து³க்க³ஸ்மாதி வதா³மீ”தி (ஸங். நி. 2.19) -

வேத³னாபப⁴வங் ஸாவிஜ்ஜங் தண்ஹங் த³ஸ்ஸெத்வா, உபாதா³னப⁴வே ச தன்னிஸ்ஸிதே கத்வா “காயுபகோ³ ஹோதி³”திஆதி³னா ஜாதிஆதி³கே த³ஸ்ஸெந்தேன பச்சப்பன்னஹேதுஸமுட்டா²னதோ பபு⁴தி உப⁴யமுலவஸேன படிச்சஸமுப்பாதோ³ வுத்தோ, தப்³பி³பரியாயேன ச பண்டிதஸ்ஸ பச்சப்பன்னஹேதுபரிக்க²யதோ பபு⁴தி உப⁴யமுலகோ படிலோமபடிச்சஸமுப்பாதோ³தி.

587. பூரேதுந்தி வட்³டே⁴துங், உபசினிதுந்தி அத்தோ². து³க்³திகா³மிகம்மஸ்ஸ விஸேஸபச்சயத்தா அவிஜ்ஜா “அவிந்தியங் விந்ததீ³”தி வுத்தா, ததா² விஸேஸபச்சயோ விந்தியஸ்ஸ ந ஹோதீதி “விந்தியங் ந விந்ததீ³”தி ச. அத்தனிஸ்ஸிதானி கத்வா சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் பவத்தனங் உப்பாத³னங் ஆயதனங். ஸம்மோஹபா⁴வேனேவ அனபி⁴ஸமயபூ⁴தத்தா அவிதி³தங் அஞ்ஞாதங் கரோதி. அந்தவிரஹிதே ஜவாபேதீதி வண்ணாக³மவிபரியாயவிகாரவினாஸதா⁴துஅத்த²விஸேஸயோகே³ஹி பஞ்சவித⁴ஸ்ஸ நிருத்திலக்க²ணஸ்ஸ வஸேன அ-கார வி-கார ஜ-காரே க³ஹெத்வா அஞ்ஞேஸங் வண்ணானங் லோபங், ஜ-காரஸ்ஸ ச து³தியஸ்ஸாக³மங் கத்வா “அவிஜ்ஜா”தி வுத்தங். ப்யஞ்ஜனத்த²ங் வத்வா ஸபா⁴வத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ வுத்தங். சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் வத்தா²ரம்மணானி “இத³ங் வத்து², இத³ங் ஆரம்மண³ந்தி அவிஜ்ஜாய ஞாதுங் ந ஸக்காதி அவிஜ்ஜா தப்படிச்சா²திகா வுத்தா. வத்தா²ரம்மணஸபா⁴வசா²த³னதோ ஏவ அவிஜ்ஜாதீ³னங் படிச்சஸமுப்பாத³பா⁴வஸ்ஸ, ஜராமரணாதீ³னங் படிச்சஸமுப்பன்னபா⁴வஸ்ஸ ச சா²த³னதோ படிச்சஸமுப்பாத³படிச்சஸமுப்பன்னச்சா²த³னங் வேதி³தப்³பங்.

அபச்சக்கி²த்வாதி பச்சக்கா²னங் அகத்வா அபடிக்கி²பித்வா. உபகாரகட்டோ² பச்சயட்டோ² யதா² பிண்ட³பாதாதி³ ஸரீரஸ்ஸ.

ஸங்க²தமபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி யதா² ஸங்க²தங் ஹோதி, ஏவங் அபி⁴ஸங்க²ரொந்தி. ஸங்கா²ரஸத்³த³க்³ஹணேன ஆக³தா ஸங்கா²ரா ஸங்கா²ரஸத்³தே³ன ஆக³தஸங்கா²ரா. யதி³பி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ராபி ஸங்கா²ரஸத்³தே³ன ஆக³தா, தே பன இமிஸ்ஸா தே³ஸனாய பதா⁴னாதி விஸுங் வுத்தா, தஸ்மா “து³விதா⁴”தி எத்த² ஸங்கா²ரஸத்³தே³ன ஆக³தஸங்கா²ரேஸு அபி⁴ஸங்க²ரணகஸங்கா²ரங் வஜ்ஜெத்வா தத³ஞ்ஞே ஸங்கா²ரஸத்³தே³ன ஆக³தஸங்கா²ரா யோஜேதப்³பா³. ஸங்கா²ரஸத்³தே³ன ஆக³தஸங்கா²ராதி வா ஸமுதா³யோ வுத்தோ. ததே³கதே³ஸா ச இத⁴ வண்ணேதப்³பா⁴வேன க³ஹிதா அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா, தஸ்மா வண்ணேதப்³பா³ஸப்³பா³ஸங்கா²ஹகவஸேன து³வித⁴தா வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. “பட்²மங் நிருஜ்ஜதி வசீஸங்கா²ரோ”திஆதி³னா (ம. நி. 1.464) விதக்கவிசாரஅஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸஸஞ்ஞாவேத³னாவசீஸங்கா²ராத³யோ வுத்தா, ந அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரேஸு வுத்தா காயஸஞ்சேதனாத³யோ.

ஸங்க²தஸங்கா²ரா நாம யதா²ஸகங் பச்சயேஹி ஸங்க²தத்தா. ஸதிபி பச்சயனிப்³புத்தானங் ஸப்³பே³ஸம்பி ஸங்க²தபா⁴வே “மமேதங் ப²ல”ந்தி தத்தா²பி⁴முகே³ன விய கம்முனா நிப்³புத்தித்தத்தா தேபூ⁴மகவிபாககடத்தா²ருபேஸு ஸாதிஸயோ ஸங்க²தபா⁴வோதி அதி⁴ப்பாயேன அட்ட²கதா²யங் (விஸுத்³தி⁴. 2.587) கம்மனிப்³புத்தானங் அபி⁴ஸங்க²தஸங்கா²ரதா வுத்தா. பாலியங் பன ததா² ஆக³தட்டா²னஸ்ஸ அபா⁴வதோ “தேபி ...பே... எத்தே²வ ஸங்க²ஹங் கச்ச²ந்தீ”தி வுத்தங். அனிச்சா வத ஸங்கா²ராதி வுத்தா உபு⁴ஆதி³ஸமுட்டா²னாபி ஸப்³புத்⁴ம்மா. அபி⁴ஸங்க²ரணகஸங்கா²ரோதி வுச்சதி அத்தனோ ப²லஸ்ஸ அபி⁴ஸங்க²ரணதோ. காயபயோக³ஸமுட்டா²பனவீரியங் காயிகவீரியங். அபி⁴ஸங்கா²ரஸ்ஸாதி பயோக³வேக³ஸ்ஸ.

வாசங் ஸங்க²ரோதீதி வசீஸங்கா²ரோ. காயேன ஸங்க²ரீயதீதி காயஸங்கா²ரோ. சித்தேன ஸங்க²ரீயதி, சித்தங் வா ஸங்க²ரோதீதி சித்தஸங்கா²ரோ. ஸங்கே²பதோ பன ஸப்³பே³பி யதா²ரஹங் ஸங்க²ரொந்தி, ஸங்க²ரீயந்தீதி ச ஸங்கா²ராதி வேதி³தப்³பா³. வுத்தந்தி ஸங்கா²ரட்ட²பச்சயட்டா²தி³மாஹ.

நமதீதி ஏகந்தஸாரம்மணதாய ஆரம்மணாபி⁴முக³ங் நமதி. பரிதஸ்ஸதீதி பிபாஸதி, தண்ஹாபரிதாபதாய வா விசலதி. உபாதி³யதீதி த³ஸ்ஸஹங் ஆதி³யதி. ப⁴வதீதி உபபத்திப⁴வங்

ஸந்தா⁴யாஹ. பா⁴வயதீதி கம்மப⁴வங். சுதி கந்தா⁴னங் மரணந்தி “மரந்தி ஏதேனா”தி வுத்தங். துக்கா² வேதனா உப்பாத³துக்கா², டி²திதுக்கா²தி ச கத்வா “த்வேதா⁴ கண்தீ”தி வுத்தங். ஆயாஸோ பரிஸ்ஸமோ விஸாதோ³.

நித்தி³ட்டனயத³ஸ்ஸனந்தி யதா²னித்தி³ட்டவிதி⁴ஸந்த³ஸ்ஸனங். கேவல-ஸத்தோ³ அஸம்மிஸ்ஸவாசகோ ச ஹோதி “கேவலா ஸாலயோ”திஆதீ³ஸு, நிரவஸேஸவாசகோ ச “கேவலா அங்க³மக³தா⁴”திஆதீ³ஸு, தஸ்மா த்விதா⁴பி அத்த²ங் வத³தி. தத்த² அஸம்மிஸ்ஸஸஸாதி ஸுக³ரஹிதஸ்ஸ. ந ஹி எத்த² கிஞ்சி உப்பாத³வயரஹிதங் அத்தி². ஸகலஸ்ஸாதி ஸப்ப³ப⁴வாதி³க³தஸ்ஸ, ஸப்ப³காலிகஸ்ஸ ச.

588. “லக்க²ணைகவிதா⁴தி³தோ”தி எத்த² ஆதி³-ஸத்தோ³ பச்சேகங் பரிஸமாபேதப்போ³தி தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “லக்க²ணாதி³தோ”தி. ஸம்பயுத்தே, தங்ஸமங்கி³புக்க³லே வா ஸம்மோஹயதீதி ஸம்மோஹனரஸா. ஆரம்மணஸபா⁴வஸ்ஸ சா²த³னங் ஹுத்வா கய்ஹதீதி சா²த³னபச்சபட்டா²னா. “ஆஸவஸமுதயா அவிஜ்ஜாஸமுதயோ”தி (ம. நி. 1.103) வசனதோ ஆஸவபத³ட்டா²னா. படிஸந்தி⁴ஜனந்த²ங் ஆயுஹந்தி ப்யாபாரங் கரொந்தீதி ஆயுஹனரஸா. ராஸிகரணங் வா ஆயுஹனங். சேதனாஸபா⁴வத்தா சேதனா ஹுத்வா கய்ஹதீதி சேதனாபச்சபட்டா²னா. நாமரூபஸ்ஸ புரேசாரிகபா⁴வேன பவத்ததீதி புப்ப³ங்க³மரஸங். புரிமப⁴வேன ஸத்தி⁴ங் க⁴டனங் ஹுத்வா கய்ஹதீதி படிஸந்தி⁴பச்சபட்டா²னங். விஞ்ஞானேன ஸஹ, அஞ்ஞமஞ்ஞஞ்ச ஸம்பயுஜ்ஜதீதி ஸம்பயோக³ரஸங். ஸமங் பகாரேஹி யோகோ³ ஸம்பயோகோ³. விஸங் அபா⁴வோ அவினிப்போ⁴கோ³. ரூபங் ஸம்பயோகா³பா⁴வதோ விகிரதீதி விகிரணரஸங். ததோ ஏவ ஹி பிஸியமானா தண்டுலாத³யோ விகிரந்தி, சுண்ணிபூ⁴தா வித்த⁴ங்ஸந்தி, நாமஸ்ஸ கதா³சி குஸலாதி³பா⁴வோபி அத்தீதி ததோ விஸேஸனத்த²ங் “அப்யாகதபச்சபட்டா²ன”ந்தி வுத்தங். “அசேதனோ அப்யாகதோ”தி (விஸுத்தி⁴. 1.311; விப⁴. அட்ட². 173) எத்த² விய அனாரம்மணதா வா அப்யாகததா தட்ட²ப்பா³. ஆயதனலக்க²ணந்தி க⁴ட்டனலக்க²ணங், ஆயானங் தனநலக்க²ணங் வா. தஸ்ஸனஸ்ஸ யதா²ஸகங் விஸயக்க³ஹணஸ்ஸ கரணதோ தஸ்ஸனரஸங். “தஸ்ஸனாதி³ரஸ”ந்தி பன ஸம்மோஹவினோத³னியங் வுத்தங். வத்து²த்வாரபா⁴வபச்சபட்டா²னங் யதா²ரஹங் விஞ்ஞாணமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூனந்தி அதி⁴ப்பாயோ. வத்து²க்க³ஹணஞ்செத்த² சக்கா²தி³பஞ்சகாபெக்க²ங். அகுஸலவிபாகுபெக்கா²ய அனிட்ட²பா⁴வதோ துக்கே²ன, இதராய இட்ட²பா⁴வதோ ஸுகே²ன ஸங்க³ஹிதத்தா “ஸுக³துக்க³பச்சபட்டா²னா”தி வுத்தங். துக்க²ஸமுதயத்தா ஹேதுலக்க²ணா தண்ஹா. “தத்ரதத்ராபி⁴னந்தி³னீ”தி (ம. நி. 1.91, 460; ஸங். நி. 5.1081; விப⁴. 203; மஹாவ. 14) வசனதோ அபி⁴னந்த³னரஸா. சித்தஸ்ஸ, புக்க³லஸ்ஸ வா ரூபாதீ³ஸு அதித்தபா⁴வோ ஹுத்வா கய்ஹதீதி அதித்தபா⁴வபச்சபட்டா²னா. அமுஞ்சனரஸங் தண்ஹாதி³ட்டா²பி⁴னிவேஸவஸேன. தண்ஹாத³ஹத்தங் ஹுத்வா காமுபாதா³னங், ஸேஸானி தி³ட்டி² ஹுத்வா உபட்ட²ஹந்தீதி தண்ஹாத³ஹத்ததி³ட்டி²பச்சபட்டா²னங். கம்முபபத்திப⁴வவஸேன ப⁴வஸ்ஸ லக்க²ணாத³யோ யோஜேதப்பா³.

589. மோஹாதி³பா⁴வதோதி எத்த² ஆதி³-ஸத்தோ³ன அனநுபோ³தா⁴தீ³னங் ஸங்க³ஹோ. துக்கா²தீ³ஸு அஞ்ஞாணவஸேன அப்படிபத்தி, அஸுபா⁴தீ³ஸு ஸுபா⁴தி³விபல்லாஸவஸேன மிச்சா³படிபத்தி. தி³ட்டி²விப்பயுத்தவஸேன வா அப்படிபத்தி, தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தவஸேன மிச்சா³படிபத்தி. த்வாராரம்மணதோதி த்வாரதோ, ஆரம்மணதோ ச ச²ஸு த்வாரேஸு, ச²ஸு ஆரம்மணேஸு ச பவத்தனதோ. அயங் பன விபா⁴கோ³ ந அவிஜ்ஜாய ஏவ, அஞ்ஞேஸுபி படிச்சஸமுப்பாத³ங்கே³ஸு அருபத⁴ம்மானங் லப்ப⁴தீதி ஆஹ “ஸப்பே³ஸுபீ”தி.

விபாகத⁴ம்மத⁴ம்மாதி³பா⁴வதோதி எத்த² ஆதி³-ஸத்தோ³ன நேவஸெக்கா²னாஸெக்க²ஸங்யோஜனியாதி³பா⁴வே ஸங்க³ண்ஹாதி. சதுயோனிஸங்வத்தனதோதி சதுயோனிபரியாபன்னத்தபா⁴வனிப்ப³த்தனதோ.

லோகியவிபா⁴கா³தி³பா⁴வதோதி எத்த² ஆதி³-ஸத்தோ³ன அப்யாகதஸப்பச்சயஸங்க³தாதி³பா⁴வே ஸங்க³ண்ஹாதி. ஸஹேதுகாஹேதுகாதி³தோதி ஆதி³.

ஸத்³தே³ன ஸஸங்கா²ராஸங்கா²ராதி³பே⁴தே³ ஸங்க³ண்ஹாதி.

காமங் நாமருபங் பச்சப்பன்னத்³த⁴வஸேன வச்சதி, ததா²பி யதா² பச்சப்பன்னங், ஏவங் அதீதானாக³தம்பீதி அத்³த⁴த⁴வ்யபரியாபன்னஸ்ஸாபி நயதோ க³ஹேதப்³பத்தா வுத்தங் “அதீதாதி³தோ திவித⁴”ந்தி.

ஸஞ்ஜாதிஸமோஸரணட்டா²னதோதி விஞ்ஞாணதங்ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் உப்பத்திபவத்திதே³ஸபா⁴வதோ. “பூ⁴தப்பஸாத³விஞ்ஞாணதோ”தி பாடோ² யுத்தோ. “விஞ்ஞாணாதி³தோ”தி பன பட²ந்தி. ஏகஸேஸனயேன பா³ஹிராயதனஸ்ஸாபி ஸங்க³ஹே ஸதி ஆதி³-ஸத்³தே³ன தஸ்ஸ ஸங்க³ஹிததா த³ட்ட²ப³பா³. நோப⁴யகோ³சரந்தி மனாயதனமாஹ. ந ஹி அருபத⁴ம்மானங் தே³ஸவஸேன ஆஸன்னதா, தூ³ரதா வா அத்தி² அவிக்க³ஹத்தா, தஸ்மா மனாயதனஸ்ஸ கோ³சரோ மனாயதனங் ஸம்பத்தோ, அஸம்பத்தோ வாதி ந வச்சதி. ப²ஸ்ஸாதீ³னம்பீதி எத்த² ப²ஸ்ஸோ தாவ பு²ஸனஸபா⁴வதோ, லோகியஸாஸவாதி³பா⁴வதோ ச ஏகவிதோ⁴. படிக்க⁴ஸம்ப²ஸ்ஸஅதி⁴வசனஸம்ப²ஸ்ஸபே⁴த³தோ, ஸஹேதுகாதி³பா⁴வதோ ச து³விதோ⁴. ப⁴வத்தயபரியாபன்னதோ, வேத³னாத்தயஸம்பயோக³தோ , அஹேதுகது³ஹேதுகதிஹேதுகதோ ச திவிதோ⁴. யோனிக³திவஸேன சதுப்³பி³தோ⁴, பஞ்சவிதோ⁴ ச.

வேத³னா அனுப⁴வனலக்க³ணதோ, லோகியஸாஸவாதி³பா⁴வதோ ச ஏகவிதா⁴. பஞ்சத்³வாரிகமனொத்³வாரிகபே⁴த³தோ து³விதா⁴. ஸுகா²தி³பே⁴த³தோ திவிதா⁴. யோனிக³திவஸேன சதுப்³பி³தா⁴, பஞ்சவிதா⁴ ச. ச²ளாரம்மணபே⁴த³தோ ச²பி³தா⁴.

தண்ஹா லோகஸ்ஸ ஸமுத³யபா⁴வதோ ஏகவிதா⁴. து³விதா⁴ தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபா⁴வதோ. திவிதா⁴ காமப⁴வவிப⁴வதண்ஹாபே⁴த³தோ. சதுப்³பி³தா⁴ சதுமக்க³பஹய்யதோ. பஞ்சவிதா⁴ ரூபாபி⁴னந்த³னாதி³பா⁴வதோ. ச²பி³தா⁴ ச²தண்ஹாகாயபே⁴த³தோ.

உபாதா³னங் ஏகவிதா⁴ங் த³ஹக்³கா³ஹபா⁴வதோ. து³விதா⁴ங் தண்ஹாதி³ட்டி²பே⁴த³தோ. திவிதா⁴ங் ப⁴வத்தயுபனிஸ்ஸயபா⁴வதோ. சதுப்³பி³தா⁴ங் காமுபாதா³னாதி³பே⁴த³தோ. பஞ்சவிதா⁴ங் பஞ்சக³திஸங்வத்தனதோ.

ப⁴வோ ஏகவிதோ⁴ லோகியஸாஸவாதி³பா⁴வதோ. து³விதோ⁴ கம்முபபத்திபே⁴த³தோ. திவிதோ⁴ காமப⁴வாதி³பே⁴த³தோ. சதுப்³பி³தோ⁴ சதுருபாதா³னபச்சயதோ. பஞ்சவிதோ⁴ பஞ்சக³திஸங்வத்தனதோ. ச²பி³தோ⁴ காமகம்மப⁴வாதி³பே⁴த³தோ. ஸத்தவிதோ⁴ ஸத்தவிஞ்ஞாணட்டி²திஸங்க³ஹதோ. அட்ட²விதோ⁴ சதுருபாதா³னபச்சயகம்மப⁴வாதி³பே⁴த³தோ. நவவிதோ⁴ காமப⁴வாதி³பே⁴த³தோ.

ஜாதி ஏகவிதா⁴ தத்த² தத்த² ப⁴வே பட²மாபி⁴னிப்³பத்திபா⁴வதோ. து³விதா⁴ ரூபக்க³ந்த⁴ஸங்கா²ரக்க³ந்த⁴ஸங்க³ஹதோ. திவிதா⁴ ப⁴வத்தயபரியாபன்னதோ. யோனிக³திவஸேன சதுப்³பி³தா⁴, பஞ்சவிதா⁴ ச. இமினா நயேன ஜராமரணாதீ³னம்பி ஏகவிதா⁴தி³பா⁴வோ வேதி³தப்³போ³.

590. ஸோகாதீ³னம்பி க³ஹிதத்தா அங்க³ப³ஹுத்தப்பஸங்கே³ “த்³வாத³ஸேவா”தி அங்க³வவத்தா³னங் வேதி³தப்³பங். ந ஹி ஸோகாத³யோ அங்க³பா⁴வேன வுத்தா, ப²லேன பன காரணங் அவிஜ்ஜங் மூலங்க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் தே வுத்தா. ஜராமரணப்³பா⁴ஹதஸ்ஸ ஹி பா³லஸ்ஸ தே ஸம்ப⁴வந்தீதி ஸோகாதீ³னங் ஜராமரணகாரணதா வுத்தா, ந பன “காயிகாய து³க்கா²ய வேத³னாய பு²ட்டோ²”தி ச ஸுத்தே ஜராமரணனிமித்தஞ்ச து³க்க³ங் ஸங்க³ஹிதந்தி தங் தன்னிமித்தானங் ஜராமரணப்³பா⁴ஹதஸ்ஸ ஸம்ப⁴வே ஸாத⁴கபா⁴வேன வுத்தங். யஸ்மா பன ஜராமரணேனேவ ஸோகாதீ³னங் ஏகஸங்கே²போ கதோ, தஸ்மா தேஸங் ஜாதிபச்சயதா யுஜ்ஜதி. ஜராமரணபச்சயபா⁴வே ஹி அவிஜ்ஜாய ஏகஸங்கே²போ காதப்³போ³ ஸியா. ஜாதிபச்சயா பன ஜராமரணங் , ஸோகாத³யோ ச ஸம்ப⁴வந்தீதி தத்த² ஜராமரணங் ஏகந்திகங் அங்க³பா⁴வேன

கஹிதங். ஸோகாத்யோ பன ருபப்வாதீஸு அபாவதோ அனேகந்திகா கேவலங் பாகடேன ப்லேன அவிஜ்ஜானிதஸ்ஸனத்தங் கஹிதா. தேன அனாகதே ஜாதியா ஸதி ததோ பராய படிஸந்தி்யா ஹேதுஹேதுபுதா அவிஜ்ஜா தஸ்ஸிதாதி ப்வசக்கஸ்ஸ அவிச்சேதோ தஸ்ஸிதோ ஹோதீதி. ஸுத்தஞ்ச ஸோகாதீனங் அவிஜ்ஜா காரணந்தி ஏதஸ்ஸேவ அத்தஸ்ஸ ஸாத்கங் தட்டப்பங், ந ஸோகாதீனங் பாலஸ்ஸ ஜராமரணனிமித்ததாமத்தஸ்ஸ. “அஸ்ஸுதவா புதுஜ்ஜனோ”தி ஹி வசனேன அவிஜ்ஜா ஸோகாதீனங் காரணந்தி தஸ்ஸிதா, ந ச ஜராமரணனிமித்தமேவ துக்கங் துக்கந்தி.

அபரோ நயோ ஜராமரணம்பி பச்சயோ, அஞ்ஞதா த்வாதஸ்ஸங்காநி ந பரிபுரெந்தி. கஸ்ஸ பன ஸோ பச்சயோ? ஸோகாதீனங். யதி ஏவங் கஸ்மா “ஜராமரணபச்சயா ஸோகாத்யோ ஸம்ப்வந்தீ”தி அவத்வா “ஜாதிபச்சயா ஜராமரணங், ஸோகாத்யோ ச ஸம்ப்வந்தீ”தி வுத்தந்தி? யஸ்மா ததஞ்ஞேனபி துக்கதமமேன புட்டஸ்ஸ தே ஸம்ப்வந்தி, தஸ்மா அப்பஹீனஸங்யோஜனஸ்ஸாபி தேஸங் தப்பச்சயதா ந ஏகங்ஸிகாதி ஜாதிபச்சயதாவ வுத்தா. அத வா ஜராமரணக்கஹனேன உபபத்திப்வோ ஸங்கஹிதோ. உபாதின்னக்கந்தபரிபாகோ ஹி ஆயனோ ஸங்ஹானி, இந்த்ரியானங் பரிபாகோ ச ஜரா, தேஸஞ்ச பேதோ மரணந்தி. ஸதி ச உபபத்திப்வே தத்த கதுபசிதங், போராணங் வா கம்மங் கம்மப்வோ, கம்மாதிஉபட்டானே சுதிஅனந்தரங் படிஸந்திங் ஜனேதீதி உபபத்திப்வோ ஜாதியா பச்சயோ, தஸ்மா ஜராமரணம்பி ஜாதியா பச்சயதாய படிச்சஸமுப்பாதோ. யஸ்மா பன “ப்வபச்சயா ஜாதீ”தி எத்தேவ உபபத்திப்வஸ்ஸ ஜாதியா பச்சயதா ஸங்கஹிதா, தஸ்மா வுத்தபரியாயஸங்கஹதோ ச “ஜராமரணபச்சயா ஜாதீ”தி ந வுத்தங். ஏவங் ஜராமரணஸ்ஸாபி பச்சயபாவஸித்திதோ படிச்சஸமுப்பாதாதி த்வாதஸ்ஸங்கதா வவத்திதாதி வேதிதப்பா. தேனாஹ “த்வாதஸேவா”திஆதி. அயங் தாவாதி “தேஸனாபேதத்தோ”திஆதினா வுத்தங் அத்தஸ்ஸங்வண்ணனங் ஸந்தாயாஹ.

அவிஜ்ஜாபச்சயாஸங்காரபத்கதாவண்ணனா

591. அயங் பனாதி இதாநி வக்கமானங். “கதமா ச, பிக்கவே, அவிஜ்ஜா துக்கே அஞ்ஞாணந்திஆதினா (ம. நி. 1.103) ஸுத்தந்தேஸு சதுட்டானிகா அவிஜ்ஜா வுத்தாதி “ஸுத்தந்தபரியாயேனா”தி வுத்தங். நிக்கேபகண்டே (த. ஸ. 1106) பன ஸுத்தந்தேஸு சதுஸ டானேஸு கதிதாய ஏவ அவிஜ்ஜாய அட்டஸு டானேஸு கிச்சஜாதிதோ கதித்தா தத்த்வண்ணனாவஸேன விபாவனங் காதுங் “அபிதமம்பரியாயேனா”தி ஆரபித்வா “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி வுத்தங். அஹாபெத்வா விபஜிதப்பங். விபஜனஞ்ஹி அபிதமம்பரியாயோ. “அட்டஸு டானேஸு அஞ்ஞாணந்தி ஆனெத்வா தங் ஸம்பந்திதப்பங். ஸேஸட்டானேஸுதி துக்கஸமுதயேஸு, புப்பந்தாதீஸு ச. ஆரம்மணவஸேனாதி ஆரம்மணகரணவஸேனாபி. இதாதி இமஸ்மிங் “துக்கே அஞ்ஞாணந்திஆதிக்கே பாடே. ஸாதி அவிஜ்ஜா. உப்பன்னாதி அஸமுஹதுப்பன்னா, பகேவ பச்சப்பன்னா. “படிச்சாதேத்வா”தி எத்த வுத்தங் படிச்சாத்னாகாரங் தஸ்ஸேதுங் “யாதாவஸரஸலக்கணங் படிவிஜ்ஜிதுங் ந தேதீ”தி வுத்தங். ரஸிதப்போ படிவிஜ்ஜிதப்போ ஸபாவோ ரஸோ, அத்தனோ ரஸோ ஸரஸோ, யாதாவோ யதாபுதோ ஸரஸோ யாதாவஸரஸோ, யோ “பீளனட்டோ”திஆதினா (படி. ம. 2.8) வுத்தோ துக்கஸச்சப்பபேதா ஏவ ச புப்பந்தாத்யோ, ஸோ ஏவ லக்கிதப்பத்தா யாதாவஸரஸலக்கணங். தங் படிவிஜ்ஜிதுங் பச்சக்கதோ ஜானிதுங் ந தேதி.

ததுபயந்தி புப்பந்தஞ்சேவ அபரந்தஞ்ச அதீதங், அனாகதஞ்ச கந்தபஞ்சகங். புப்பந்தாபரந்தபாக்வந்ததாய வா பச்சப்பன்னத்தபுதோ மஜ்ஜந்தோ புப்பந்தாபரந்தோ. அயங் அவிஜ்ஜா இமே ஸங்காராதி இதப்பச்சயதாபடிச்சஸமுப்பன்னதமமேஸு பச்சக்கதோ ஜானநாகாரதஸ்ஸனங். எத்தாதி ஏதேஸு துக்காதீஸு. யதிபி அவிஜ்ஜா துக்காதீஸு ஆரம்மணகரணவஸேனபி பவத்ததி, யதா பன நிரோதமக்கே ஆரம்மணங் காதுங் அஸக்கொந்தீ தே ஜானிதுகாமஸ்ஸ தப்படிச்சாத்னவஸேன, அனிரோதமக்கேஸு நிரோதமக்கக்கஹணகாரணபாவேன ச பவத்தமானா தே யாதாவதோ படிவிஜ்ஜிதுங் ந தேதி,

ஏவங் துக்காதிஸுபீதி வேதிதப்பங். ததா ஹி வுத்தங் “படிச்சாத்னவஸேனேவ இதாதிப்போதி. துக்காதிவிஸயோ அந்தாதமகரோ, லோபாதினஞ்ச அந்தாதமகரானங் பச்சயபுதோ அதஸ்ஸனாகாரோ அஞ்ஞாணங்.

592. புஞ்ஞாத்யோதி புஞ்ஞாபிஸங்காராத்யோ. தத்த புனாதி அத்தனோ ஸந்தானங் அபுஞ்ஞபுலதோ, துக்கஸங்கிலேஸதோ ச ஸோதேதீதி புஞ்ஞங். ஹிதஸுகஜ்ஜாஸயேன புஞ்ஞங் கரோதீதி தன்னிப்பாத்னேன காரகஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயங் பூரேதி, புஜ்ஜபாவங் நிப்பத்தேதீதி வா புஞ்ஞங். இதி பூரகோ, புஜ்ஜனிப்பத்தகோ ச நிருத்தினயேன புஞ்ஞந்தி வேதிதப்போ. புஞ்ஞஞ்ச ஸோ அத்தனோ புலஸ்ஸ அபிஸங்கரணட்டேன அபிஸங்காரோ சாதி புஞ்ஞாபிஸங்காரோ. புஞ்ஞபடிபக்கதோ அபுஞ்ஞந்தி வுத்தவிபரியாயேன அபுஞ்ஞாபிஸங்காரோ வேதிதப்போ. ஸமாதிபச்சனீகானங் அதிதூரதாய ந இஞ்ஜதி, அனிஞ்ஜஞ்ச பாவங் அபிஸங்காரோதீதி ஆனேஞ்ஜாபிஸங்காரோ. காயேன பவத்திதோ, காயதோ வா பவத்தோ, காயஸ்ஸ வா ஸங்காரோதி காயஸங்காரோ. வசீசித்தஸங்காரேஸுபி ஏஸேவ நயோ. தத்த படமத்திகோ பரிவீமங்ஸனஸுத்தாதிவஸேன கஹிதோ. தத்த ஹி “புஞ்ஞங் சே ஸங்காரங் அபிஸங்காரோதி, புஞ்ஞாபகங் ஹோதி விஞ்ஞாணந்திஆதினா (ஸங். நி. 2.51) ஆக்தங். துதியத்திகோ விபங்கஸுத்தவஸேன. தத்த ஹி “தயோமே, பிஃக்கவே, ஸங்காரா. கதமே தயோ? காயஸங்காரோ வசீஸங்காரோ சித்தஸங்காரோ”தி (ஸங். நி. 2.28) வுத்தங்.

வித்தாரதோ பனாதிஆதி புஞ்ஞாபிஸங்காராதீனங் ஸருபதோ, பபேததோ ச விபாவனங். பாாவனாவஸேனேவ பவத்தா, ந தானஸ்ஸிலவஸேனாதி தத்த லப்பமானங் புஞ்ஞுகிரியவத்துங் தஸ்ஸேதி. ஏவஞ்ச கத்வா அருபாவசரசேதனாபி “பாவனாவஸேனேவ பவத்தா”தி வுத்தா. யே பன “பாவனாவஸேனேவா”தி அவதாரணேன அபிஞ்ஞாசேதனங் நிவத்தேதீதி வதந்தி, தத்யுத்தங் தாஸம்பி அவிஜ்ஜாபச்சயதாய விய புஞ்ஞாபிஸங்காரபாவஸ்ஸ ச இச்சித்தத்தா. அஞ்ஞதா அபிஞ்ஞாசித்துப்பாத்ஸ்ஸ புஞ்ஞுகிரியவத்துஸு அஸங்கஹோ ஏவ ஸியா, ந ச யுத்தங் “குஸலஞ்ச புஞ்ஞுகிரியவத்துஞ்ச ந ஹோதீ”தி. பாணாதிபாதாதீதி ஆதி-ஸத்தேன ந ததவஸிட்டஅகுஸலகம்மபதானங்யேவ கஹணங், அத கோ அனவஸேஸஅகுஸலகம்மஸ்ஸாபி கஹணங் தட்டப்பங்.

இதரேஸு பனாதி காயஸங்காராதீஸு. புஞ்ஞாபிஸங்காராத்யோ பவத்தமானா இமேஹி த்வாரேஹி பவத்தந்தீதி த்வாரதோ பவத்திதஸ்ஸனத்தங். “ஸமவீஸதி சேதனா”தி கஸ்மா வுத்தங், யதி காயவசீவிஞ்ஞத்தியோ ஸமுட்டாபெந்தியோ குஸலாகுஸலசேதனா காயஸங்காரோ, வசீஸங்காரோதி ச வுச்சந்தி, ஏவங் ஸந்தே அபிஞ்ஞாசேதனாயபி குஸலாய ததா பவத்தாய வசீஸங்காரபாவோ வத்தப்போதி சோதனங் ஸந்தாடியாஹ “அபிஞ்ஞாசேதனா”திஆதி. எத்தாதி காயவசீஸங்காரக்கஹணே, காயவசீஸஞ்சேதனாக்கஹணே வா. ந கஹிதாதி அட்டகதாயங் ந கஹிதா “அபிஞ்ஞாசேதனா விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ந ஹோதீ”தி. கஸ்மா பன ந ஹோதி, நனு ஸாபி குஸலா, விபாகதம்மா சாதி? ஸச்சமேதங், அனுபச்சின்னதண்ணாவிஜ்ஜமானே பன ஸந்தானே ஸப்பாபாரப்பவத்தியா தஸ்ஸா குஸலதா, விபாகதம்மதா ச வுத்தா, ந விபாகுப்பாத்னேன. ஸா பன விபாகங் உப்பாதேந்தீ ரூபாவசரமேவ உப்பாதேய்ய. ந ஹி அஞ்ஞபுமிகங் கம்மங் அஞ்ஞபுமிகங் விபாகங் உப்பாதேதீதி. அத்தனா ஸதிஸாரம்மணங் திட்டானிகமேவ ச உப்பாதேய்ய சித்துப்பாதகண்டே ரூபாவசரவிபாகஸ்ஸ கம்மஸதிஸாரம்மணஸ்ஸேவ வுத்தத்தா. ந ச ரூபாவசரவிபாகோ பரித்தாதிஆரம்மணோ அத்தி, அபிஞ்ஞாசேதனா ச பரித்தாதிஆரம்மணாவ ஹோதி. தஸ்மா விபாகங் ந உப்பாதேதீதி விஞ்ஞாயதி. கஸிணேஸு ச உப்பாதிதஸ்ஸ சதுத்தஜ்ஜானஸமாதிஸஸ்ஸ ஆனிஸங்ஸபுதா அபிஞ்ஞா. யதாஹ “ஸோ ஏவங் ஸமாஹிதே சித்தே”திஆதி (தீ. நி. 1.244-245; ம. நி. 1.384-386, 431-433; பாரா. 12). தஸ்மா ஸமாதிபுலஸதிஸா ஸா, ந ச புலங் தேதி. தானஸ்ஸலானிஸங்ஸபுதோ தஸ்மிங் பாவே பச்சயலாபோ வியாதி ஸாபி விபாகங் ந உப்பாதேதீதி.

“யதா ச அபிஞ்ஞாசேதனா, ஏவங் உத்தாச்சசேதனாபி ந ஹோதீ”தி இதங் உத்தாச்சஸஹகத்தம்மே விஸுங் உத்தாரித்வா “தேஸங் விபாகே ஞாணங்

அத்தபடிஸம்பி⁴தா³தி (விப⁴. 725) வுத்தத்தா விசாரேதப்³பங். ஸா பன விசாரணா ஹெட்டா² க²ந்த⁴னித்³தே³ஸவண்ணனாயங் அகுஸலகதா²யங் விசாரிதா ஏவாதி தத்த² விசாரிதனயேனேவ வேதி³தப்³பா³. அபிசெத்த² யதே³கே விப⁴ஜ்ஜ வத³ந்தி, த³ஸ்ஸனபா⁴வனானங் அபா⁴வேபி யேஸங் புது³ஜ்ஜனானங், ஸெக்கா²னஞ்ச த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி ப⁴விதப்³பங், தேஸங் தது³ப்பத்திகாலே தேஹி பஹாதுங் ஸக்குணெய்யா அகுஸலா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³தி ச வுச்சந்தி. புது³ஜ்ஜனானங் பன பா⁴வனாய அபா⁴வா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³சிந்தா நத்தி². தேன தேஸங் பவத்தமானா த³ஸ்ஸனேன பஹாதுங் அஸக்குணெய்யாபி பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³தி ந வுச்சந்தி. யதி³ வுச்செய்யுங், த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பா³ பா⁴வனாயபஹாதப்³பா³னங் கேஸஞ்சி கேனசி கதா³சி ஆரம்மணஆரம்மணாதி⁴பதிஉபனிஸ்ஸயபச்சயேஹி பச்சயோ ப⁴வெய்யுங்? ந ச பட்டா²னே த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பா³ பா⁴வனாயபஹாதப்³பா³னங் கேனசி பச்சயேன பச்சயோதி வுத்தா. ஸெக்கா²னங் பன விஜ்ஜமானா பா⁴வனாய பஹாதுங் ஸக்குணெய்யாதி பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³. தேனேவ ஸெக்கா²னங் த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, சத்தத்தா வந்தத்தா முத்தத்தா பஹீனத்தா படினிஸ்ஸட்ட²த்தா உக்கே²டித்தா ஸமுக்கே²டித்தா அஸ்ஸாதி³தப்³பா³, அபி⁴னந்தி³தப்³பா³ ச ந ஹொந்தி. பஹீனதாய ஏவ ஸோமனஸ்ஸஹேதுபு⁴தா, அவிக்கே²பஹேதுபு⁴தா ச ந தோ³மனஸ்ஸங், உத்த⁴ச்சஞ்ச உப்பாதெந்தீதி ந தே தேஸங் ஆரம்மணஆரம்மணாதி⁴பதிபா⁴வங், பகதுபனிஸ்ஸயபா⁴வஞ்ச கச்சந்தி. ந ஹி பஹீனே உபனிஸ்ஸாய அரியோ ராகா³தி³கிலேஸே உப்பாதே³தி.

வுத்தஞ்ஹேதங் “ஸோதாபத்திமக்கே³ன யே கிலேஸா பஹீனா, தே கிலேஸே ந புனேதி ந பச்சேதி ந பச்சாகச்ச²தி...பே... அரஹத்தமக்கே³ன...பே... பச்சாகச்ச²தி”தி (மஹானி. 80; துளனி. மெத்தகூ³மாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 27). ந ச புது³ஜ்ஜனானங் த³ஸ்ஸனேன பஹாதுங் ஸக்குணெய்யா, இதரேஸங் ந கேனசி பச்சயேன பச்சயோ ஹொந்தீதி ந ஸக்கா வத்துங் “தி³ட்டி²ங் அஸ்ஸாதே³தி அபி⁴னந்த³தி, தங் ஆரப்³பா⁴ ராகோ உப்பஜ்ஜதி, தி³ட்டி², விசிகிச்சா², உத்த⁴ச்சங் உப்பஜ்ஜதி. விசிகிச்சங் ஆரப்³பா⁴ விசிகிச்சா², தி³ட்டி², உத்த⁴ச்சங் உப்பஜ்ஜதி”தி (பட்டா². 1.1.407) தி³ட்டி²விசிகிச்சா²னங் உத்த⁴ச்சாரம்மணபச்சயபா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா. எத்த² ஹி உத்த⁴ச்சந்தி உத்த⁴ச்சஸஹக³தசித்துப்பாத³ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஏவஞ்ச கத்வா அதி⁴பதிபச்சயனித்³தே³ஸே “தி³ட்டி²ங் கருங் கத்வா அஸ்ஸாதே³தி அபி⁴னந்த³தி, தங் கருங் கத்வா ராகோ உப்பஜ்ஜதி, தி³ட்டி² உப்பஜ்ஜதி”தி (பட்டா². 1.1.415) எத்தகமேவ வுத்தங், ந வுத்தங் “உத்த⁴ச்சங் உப்பஜ்ஜதி”தி. தஸ்மா த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி பஹாதப்³பா³னங் அதீதாதி³பா⁴வேன ந வத்தப்³புத்தேபி யாதி³ஸானங் தாஹி அனுப்பத்தித⁴ம்மதா ஆபாதே³தப்³பா³, தேஸு புது³ஜ்ஜனேஸு வத்தமானா த³ஸ்ஸனங் அபெக்கி²த்வா தேன பஹாதுங் ஸக்குணெய்யா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, ஸெக்கே²ஸு வத்தமானா பா⁴வனங் அபெக்கி²த்வா தாய பஹாதுங் ஸக்குணெய்யா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³.

தேஸு பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ ஸஹாயவிரஹா விபாகங் ந ஜனயந்தீதி பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³சேதனாய நானாக்க³ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ ந வுத்தோ, அபெக்கி²தப்³பா³த³ஸ்ஸனபா⁴வனாரஹிதானங் பன புது³ஜ்ஜனேஸு உப்பஜ்ஜமானானங் ஸகப⁴ண்டே³ சந்த³ராகா³தி³னங், உத்த⁴ச்சஸஹக³தசித்துப்பாத³ஸ்ஸ ச ஸங்யோஜனத்தயததே³கட்ட²கிலேஸானங் அனுபச்சி³ன்னதாய அபரிக்க³ணஸஹாயானங் விபாகுப்பாத³னங் ந ஸக்கா படிஸேதி⁴துந்தி உத்த⁴ச்சஸஹக³தத⁴ம்மானங் விபாகோ விப⁴ங்கே³ வுத்தோ. யதி³ ஏவங், அபெக்கி²தப்³பா³த³ஸ்ஸனபா⁴வனாரஹிதானங் அகுஸலானங் நேவத³ஸ்ஸனேன-நபா⁴வனாயபஹாதப்³பா³தாய நவத்தப்³பா³தா ஆபஜ்ஜதி? நாபஜ்ஜதி, அப்பஹாதப்³பா³னங் “நேவத³ஸ்ஸனேன-நபா⁴வனாய பஹாதப்³பா³”தி (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 9) வுத்தத்தா, அப்பஹாதப்³பா³விருத்த⁴ஸபா⁴வத்தா ச அகுஸலானங்.

ஏவம்பி தே இமஸ்மிங் திகே “நவத்தப்³பா³”தி வத்தப்³பா³ ஆபஜ்ஜந்தீதி? நாபஜ்ஜந்தி, சித்துப்பாத³கண்டே³ த³ஸ்ஸிதானங் த³வாத³ஸஅகுஸலசித்துப்பாதா³னங் த³வீஹி பதே³ஹி ஸங்க³ஹிதத்தா. யதா² ஹி த⁴ம்மவஸேன ஸப்³பே³ ஸங்க³தத⁴ம்மா ஸங்க³ஹிதாதி உப்பன்னத்திகே காலவஸேன அஸங்க³ஹிதாபி அதீதா “நவத்தப்³பா³”தி ந வுத்தா சித்துப்பாத³ருபபா⁴வேன க³ஹிதேஸு நவத்தப்³பா³ஸ்ஸ அபா⁴வா, ஏவமிதா⁴பி

சித்துப்பாத்³பா⁴வேன க³ஹிதேஸு நவத்தப்³புஸ்ஸ அஸங்க³ஹிதஸ்ஸ அபா⁴வா நவத்தப்³புதா நவத்தாதி வேதி³தப்³பா³. யத்த² ஹி சித்துப்பாதோ³ கோசி நியோக³தோ நவத்தப்³போ³ அத்தி², தத்த² தேஸங் சதுத்தோ² கொட்டா²ஸோ அத்தீ²தி யதா²வுத்தபதே³ஸு விய தத்தா²பி பி⁴ந்தி³த்வா ப⁴ஜாபேதப்³புசித்துப்பாதே³ பி⁴ந்தி³த்வா ப⁴ஜாபேதி “ஸியா நவத்தப்³பா³ பரித்தாரம்மணா”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 1422). தத³பா⁴வா உப்பன்னத்திகே, இத⁴ ச ததா² ந வுத்தா.

அத² வா யதா² ஸப்படிகே⁴ஹி ஸமானஸபா⁴வத்தா ரூபதா⁴துயங் தயோ மஹாபூ⁴தா ஸப்படிகா⁴தி வுத்தா. யதா²ஹ “அஸஞ்ஞஸத்தானங் அனித³ஸ்ஸனஸப்படிக⁴ங் ஏகங் மஹாபூ⁴தங் படிச்ச த்வே மஹாபூ⁴தா, த்வே மஹாபூ⁴தே படிச்ச ஏகங் மஹாபூ⁴த³ந்தி , ஏவங் புது²ஜ்ஜனானங் பவத்தமானா பா⁴வனாய பஹாதப்³புஸமானஸபா⁴வா பா⁴வனாய பஹாதப்³புதி வுச்செய்யந்தி? நத்தி² நவத்தப்³புதாபஸங்கோ³. ஏவஞ்ச ஸதி புது²ஜ்ஜனானங் பவத்தமானாபி பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ ஸகப⁴ண்டே³ சந்த³ராகா³த்யோ பரப⁴ண்டே³ சந்த³ராகா³தீ³னங் உபனிஸ்ஸயபச்சயோ, ராகோ³ ச ராகதி³ட்டீ²னங் அதி⁴பதிபச்சயோதி அயமத்தோ² லத்தோ⁴ ஹோதி. யதா² பன அபொ²ட்ட²ப்³புத்தா ரூபதா⁴துயங் தயோ மஹாபூ⁴தா ந பரமத்த²தோ ஸப்படிகா⁴, ஏவங் அபெக்கி²தப்³பா⁴வனாரஹிதா புது²ஜ்ஜனேஸு வத்தமானா ஸகப⁴ண்டே³ சந்த³ராகா³த்யோ ந பரமத்த²தோ பா⁴வனாய பஹாதப்³புதி பா⁴வனாய பஹாதப்³புனங் நானாக்²ணிககம்மபச்சயதா ந வுத்தா. ந ச த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பா³ பா⁴வனாயபஹாதப்³புனங் கேனசி பச்சயேன பச்சயோதி வுத்தா. யே ஹி த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³புச்சயா கிலேஸா, ந தே த³ஸ்ஸனதோ உத்த⁴ங் பவத்தந்தி. த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³புச்சயஸ்ஸபி பன உத்த⁴ச்சஸஹக³தஸ்ஸ ஸஹாயவேகல்மத்தமேவ த³ஸ்ஸனேன கதங், ந தஸ்ஸ கோசி பா⁴வோ த³ஸ்ஸனேன அனுப்பத்தி⁴ம்மதங் ஆபாதி³தோதி தஸ்ஸ ஏகந்தபா⁴வனாயபஹாதப்³புதா வுத்தா. தஸ்மா தஸ்ஸ தாதி³ஸ்ஸேவ ஸதி ஸஹாயே விபாகுப்பாத³னவசனங், அஸதி ச விபாகானுப்பாத³னவசனங் ந விருஜ்ஜ²தி.

தயித³ங் ஸப்³புங் தேஸங் ஆசரியானங் அஹோபுரிஸிகாமத்தந்தி அபரே. கஸ்மா? உத்த⁴ச்சஸஹக³தஸ்ஸ ஏகந்தேன பா⁴வனாய பஹாதப்³புத்தா. ஏவஞ்ஹி வுத்தங் ப⁴க³வதா “கதமே த⁴ம்மா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³? உத்த⁴ச்சஸஹக³தோ சித்துப்பாதோ³”தி (த⁴. ஸ. 1406). யதி³ ஹி தங் இச்சி²தங் ஸியா, யதா² அதீதாரம்மணத்திகே “நியோகா³ அனாக³தாரம்மணா நத்தீ²”தி (த⁴. ஸ. 1433) வத்வா விப⁴ஜ்ஜ வுத்தங், ஏவமிதா⁴பி “நியோகா³ பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ நத்தீ²”தி வத்வா “உத்த⁴ச்சஸஹக³தோ ஸியா பா⁴வனாய பஹாதப்³போ³, ஸியா ந வத்தப்³போ³”தி வதெ³ய்ய. யா ச தங் ஸமத்தெ²ந்தேன “யதி³ வுச்செய்ய³ந்திஆதி³னா யுத்தி வுத்தா, ஸாபி அயுத்தி. கஸ்மா? யஸ்மா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ரம்மணானங் ராகதி³ட்டீ²விசிகிச்சா²உத்த⁴ச்சானங் த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா⁴வோ ஏவ இச்சி²தோதி. யங் பன உத்த⁴ச்சக்³ஹணேன பானியங் உத்த⁴ச்சஸஹக³தோ சித்துப்பாதோ³ வுத்தோதி வத்வா தங் ஸாதே⁴துங் அதி⁴பதிபச்சயனித்³தே³ஸே உத்த⁴ச்சஸ்ஸ அனுத்த⁴ரணங் நிபந்த⁴னங் வுத்தங், தம்பி அனிபந்த⁴னங் பட்டா²னே ஸாவஸேஸபா²த³ஸ்ஸனதோ. ததா² ஹி “அதீதோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ, அனாக³தோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.18.2) ஏதேஸங் விப⁴ங்கே³ சேதோபரியஞாணக்³ஹணங் கத்வா “பச்சப்பன்னோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸா”தி ஏதஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ லப்³ப⁴மானம்பி ந உத்த⁴டங்.

பா⁴வனாய பஹாதப்³புஸ்ஸ விபாகதா³னங் பதி த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³புஸ்ஸ ஸஹாயபா⁴லுபக³மனங் விசாரேதப்³புங். கிங் அவிஜ்ஜாதி³ விய தா³னஸ்ஸலாதீ³னங் உப்பத்தியாயேவ விபாகதா³னஸாமத்தி²யா டா²னவஸேன த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³புங் பா⁴வனாயபஹாதப்³புஸ்ஸ ஸஹாயபா⁴வங் உபக³ச்ச²தி, உதா²ஹு கிலேஸா விய கம்மஸ்ஸ படிஸந்தி⁴தா³னங் பதீதி? கிஞ்செத்த² - யதி³ தாவ புரிமோ பக்கோ² பஹீனத³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³புத்தா ஸெக்க³ஸந்தானே பவத்தினோ பா⁴வனாபஹாதப்³புஸ்ஸ கிரியபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி பஹீனாவிஜ்ஜாதண்ஹாமானே ஸந்தானே பவத்ததா³னாதி³ விய. அத² து³தியோ, தஸ்ஸாபி த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³புதா ஆபஜ்ஜதி அபாயக³மனீயஸபா⁴வானதிவத்தனதோ, தஸ்மா ஹெட்டா² விசாரிதனயேனேவ

உத்த⁴ச்சஸஹக³தஸ்ஸ விபாகதா³னங் பதி பானியா, அட்ட²கதா²ய ச அவிருஜ்ஜ²னவஸேனெத்த² அத்த²வினிச்ச²யோ வேதி³தப்போ³.

ஸாபீதி உத்த⁴ச்சசேதனாபி. விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயபா⁴வேதி ஸம்புண்ணஸ்ஸ விபாகவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயபா⁴வே. யதி³ அபனேதப்பா³, கஸ்மா “ஸமவீஸேதி சேதனா”தி வுத்தந்தி தஸ்ஸ காரணங் தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “அவிஜ்ஜாபச்சயா பன ஸப்பா⁴பேதா ஹோந்தீ”தி. அபி⁴ஞ்ஞாசேதனாயபி பச்சயபா⁴வங் தஸ்ஸேதி. யதி³ ஏவங் அபி⁴ஞ்ஞாசேதனாய ஸஹ ஏகவீஸேதீதி வத்தப்பங், ந, ததா² அவசனஸ்ஸ வுத்தகாரணத்தா. தங் பன இதராவசனஸ்ஸாபி காரணந்தி ஸமானரூபாய ஏகிஸ்ஸா அவசனே யங் காரணங் அபெக்கி²த்வா ஏகா ந வுத்தா, தேன காரணேன வுத்தாயபி அவத்தப்ப³தங் தஸ்ஸேதி. அயங் திகோதி காயஸங்கா²ரத்திகோ. புரிமத்திகந்தி புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரத்திகங். பவிஸதீதி கதங் பவிஸதி. புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ ஹி அட்ட²காமாவசரசேதனாபபே⁴தோ³ காயதுச்சரிததோ விரமந்தஸ்ஸ ஸியா காயஸங்கா²ரோ, வசீதுச்சரிததோ விரமந்தஸ்ஸ ஸியா வசீஸங்கா²ரோ, மனோத்வாரே பன உப்பன்னா தேரஸபி சேதனா புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ ச ஹோதி சித்தஸங்கா²ரோ ச. அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோபி காயதுச்சரிதவஸேன பவத்தியங் ஸியா காயஸங்கா²ரோ, வசீதுச்சரிதவஸேன பவத்தியங் ஸியா வசீஸங்கா²ரோ, த்வே த்வாரானி முஞ்சித்வா மனோத்வாரே பவத்தியங் ஸியா சித்தஸங்கா²ரோ, ஆனேஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ சாதி ஏவங் து³தியத்திகோ புரிமத்திகமேவ பவிஸதி. தேன வுத்தங் “அத்த²தோ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராதீனங்யேவ வஸேன அவிஜ்ஜாய பச்சயபா⁴வோ வேதி³தப்போ³”தி.

593. அவிஜ்ஜாபா⁴வே பா⁴வதோதி அவிஜ்ஜாய அத்தி²பா⁴வே ஸங்கா²ரானங் பா⁴வதோ. ந ஹி அவிஜ்ஜாய அஸதி கதா³சி ஸங்கா²ரா ஸம்ப⁴வந்தி. இதா³னி தங் அவிஜ்ஜாய பா⁴வங் தஸ்ஸெந்தோ “அஞ்ஞாணங் அப்பஹீனங் ஹோதி”தி ஆஹ. தேன மக்கே³ன அனிரோதோ⁴ இத⁴ அவிஜ்ஜாய அத்தி²பா⁴வோ, ந த⁴ரமானதா ஏவாதி தஸ்ஸேதி. ஸ்வாயமத்தோ² ஹெட்டா² விபா⁴விதோயேவ. “அவிஜ்ஜாஸங்கா²த”ந்தி ச இமினா ஞாணாபா⁴வாதிங் நிவத்தேதி. அயஞ்ஹி அகாரோ “அஹேதுகா த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 2) அபி⁴க்கு²கோ ஆவாஸோ”திஆதீஸு (சூளவ. 76) தங்யோக³னிவத்தியங் தி³ஸ்ஸதி. அபா⁴வோ ஹெத்த² தீ³பிதோ. “அப்பச்சயா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 7) தங்ஸம்ப³ந்தி⁴தானிவத்தியங். பச்சயுப்பன்னஞ்ஹி பச்சயஸம்ப³ந்தீ⁴தி அப்பச்சயுப்பன்னத்தாதி தங்ஸம்ப³ந்தி⁴தா எத்த² ஜோதீயதி. “அனித³ஸ்ஸனா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 9) தங்ஸபா⁴வனிவத்தியங். நித³ஸ்ஸனஞ்ஹி தட்ட²ப³தா. அத² சக்கு²விஞ்ஞாணங் நித³ஸ்ஸனங் ந பஸ்ஸதீதி தக்க³ஹேதப்ப³தானிவத்தியங். ததா² “அனாஸவா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 15). “அப்படிகா⁴ த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 10), அனாரம்மணா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 55) தங்கிச்சனிவத்தியங். “அரூபினோ த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 11), அசேதஸிகா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 57) தப்பா⁴வனிவத்தியங். தத³ஞ்ஞதா² ஹி எத்த² பகாஸீயதி. “அமனுஸ்ஸோ”தி (தீ³. நி. 2.321) தப்பா⁴வமத்தனிவத்தியங். மனுஸ்ஸத்தமத்தங் நத்தி², அஞ்ஞங் ஸமானந்தி ஸதி³ஸதா ஹெத்த² ஸுசீயதி. “அஸ்ஸமணோ ஸமணபடிஞ்ஞோ (அ. நி. 3.13, 27; பு. ப. 91, 124), அபுத்தோ”தி ததா² ஸம்பா⁴வனியகு³ணனிவத்தியங். க³ரஹா ஹி எத்த² ஞாயதி. “கச்சி போ⁴தோ அனாமயங் (ஜா. 1.15.146; 2.20.129), அனுத³ரா கஞ்ஞா”தி தத³னப்பா⁴வனிவத்தியங். “அனுப்பன்னா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 17) தங்ஸதி³ஸபா⁴வனிவத்தியங். அதீதானஞ்ஹி உப்பன்னபு³த்தா, உப்பாதி⁴ம்மானஞ்ச பச்சயேகதே³ஸனிப்ப³த்தியா ஆரத்³து⁴ப்பாத³பா⁴வா, காலவினிமுத்தஸ்ஸ ச விஜ்ஜமானத்தா உப்பன்னானுகூலதா, பகே³வ பச்சுப்பன்னானந்தி தப்பி³து⁴ரபா⁴வோ எத்த² விஞ்ஞாயதி. “அஸெக்கா² த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 11) தத³பரியோஸானிவத்தியங். தன்னிட்டா²னஞ்ஹெத்த² பகாஸீயதி. இமேஸங் பன அத்தா²னங் அஸம்ப⁴வதோ பாரிஸேஸேன யதா² குஸலபடிபக்கா² த⁴ம்மா அகுஸலா, ஏவங் விஜ்ஜாபடிபக்கா² அவிஜ்ஜாதி கத்வா ஞாணபடிபக்கோ² த⁴ம்மோ அஞ்ஞாணந்தி வேதி³தப்பங்.

ஸுக³ஸஞ்ஞாய க³ஹெத்வா து³க்க²து³க்க²விபரிணாமது³க்க²ஸங்கா²ரது³க்க²தாஹி விஞ்ஞாஹி து³க்க²ந்தவேவ க³ஹேதப்ப³ங் ஸங்ஸாரது³க்க²ங் ஸுக³ந்தி ஸஞ்ஞாய அபி⁴னிவிஸித்வா, ஏதேன

தத்த² தண்ஹாபவத்திங் த³ஸ்ஸேதி. ஆரப⁴தீதி நிப³புத்தேதி. தண்ஹாபரிக்கா²ரேதி தண்ஹாய
 “ஸுக²ங் ஸுப⁴”ந்திஆதி³னா ஸங்க²தே பரிக்க²தே, அலங்க²தேதி அத்தோ². தண்ஹா ஹி து³க்க²ஸ்ஸ
 ஸமுத³யோதி அஜானந்தோ பா³லோ “அஹோ வதாஹங் காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா
 க²த்தியமஹாஸாலானங் ஸஹப³யதங் உபபஜ்ஜெய்ய”ந்திஆதி³னா (ம. நி. 1.442) பரிதஸ்ஸந்தோ
 காயஸங்கா²ரே பரிக்க²ரோதி. தண்ஹாபரிக்கா²ரேதி வா தண்ஹாய பரிவாரபு⁴தே. தண்ஹாவத்து³ங்
 ஹி சக்கா²தி³ங், ரூபாதி³ஞ்ச அபி⁴ஸங்க²ரித்வா தங்ஸமங்கீனங் தெ³ந்தா ஸங்க²ரா தண்ஹாய
 உபனெந்தா தஸ்ஸா பரிவாரா விய ஹொந்தீதி. க²திவிஸேஸே ப்³ரஹ்மலோகாதி³கே.
 அனேகஸதபஸுப³த⁴பி⁴ங்ஸனோ வாஜபெய்யாதி³கோ யஞ்ஞோ. அமரணத்தா²தி க²ஹிதா
 து³க்கரகிரியா அமரதபோ. அமரோ வா தே³வோ வா ப⁴வெய்யங், தே³வஞ்ஞுதரோ வாதி பவத்திதா
 வதசரியா அமரதபோ. து³க்க²த்தா வா மரோ மாரகோ தபோ அமரதபோ. தி³ட்டே² அதி³ட்ட²ஸத்தோ³
 விய மரே அமரஸத்தோ³ த³ட்ட²புபோ³.

ஜாதிஆதி³ப்பாதது³க்க²ஜனந்தோ மருப்பாதஸதி³ஸதா புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரஸ்ஸ வுத்தா.
 “மஹாபரிளாஹஜனிக”ந்தி இமினா அனுத³ஹனட்டே²ன திணுக்காஸதி³ஸதங் புஞ்ஞப³லஸ்ஸ
 த³ஸ்ஸேதி. அப்பஸ்ஸாத³தஞ்சாதி ச-ஸத்தே³ன
 அதி⁴குட்டனவினிவிஜ்ஜனஅங்க³பச்சங்க³பலிப⁴ஞ்ஜனாதி³ங் ஸங்க²ண்ஹாதி. தப்பச்சயந்தி தஸ்ஸ
 விபரிணாமது³க்க²ஸபா⁴வஸ்ஸ ஸுக²திப³லஸ்ஸ பச்சயபு⁴தங். ரமணீயபா⁴வேன ச
 அஸ்ஸாத³பா⁴வேன ச க²ய்ஹமானங் புஞ்ஞப³லங் தீ³பஸிகா²மது⁴லித்தஸத்த²தா⁴ராஸதி³ஸங்.
 தத்தோ² ச புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ தங்னிபாதலேஹனஸதி³ஸோ வுத்தோ. “ஸுகோ² இமிஸ்ஸா
 பரிப³பா³ஜிகாய தருணாய முதுகாய லோமஸாய பா³ஹாய ஸம்ப³ஸ்ஸோ”திஆதி³னா (ம. நி. 1.469)
 ஸுக²ஸஞ்ஞாய அஸுப⁴பா⁴வஸ்ஸ அஸல்லக்க²ணேனேவ ஏகச்சகாமபரிபோ⁴கோ³தி பா³லோ
 விய கூ²த³கீளனங், கிலேஸாபி⁴பு⁴ததாய கோதா⁴ரதிஅபி⁴பு⁴தோ அஸவஸோ மரிதுகாமோ
 விய விஸகா²த³னங் ஸம்பதி கிரியாக²ணே, ஆயதிங் ப³லக்க²ணே ச ஜி³சுச்ச²னீயங், து³க்க²ஞ்ச
 அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரங் ஆரப⁴தி. லோப⁴ஸஹக²தஸ்ஸ வா கூ²த³கீளனஸதி³ஸதா,
 தோ³ஸஸஹக²தஸ்ஸ விஸகா²த³னஸதி³ஸதா யோஜேத³பா³. ஸப⁴யஸ்ஸாபி பிஸாசனக²ரஸ்ஸ
 காமகு³ணஸமித்தி⁴யா ஸுக²விபல்லாஸஹேதுபா⁴வோ விய ஆருப்பவிபாகானங் நிரந்தரதாய,
 அனுபலக்க²யமானஉப்பாத³வயானங் தீ³க⁴ஸந்தானதாய அக²ய்ஹமானவிபரிணாமானங்
 ஸங்கா²ரவிபரிணாமது³க்க²பு⁴தானம்பி நிச்சாதி³விபல்லாஸஹேதுபா⁴வோதி, தேஸங்
 பிஸாசனக²ரஸதி³ஸதா, தத³பி⁴முக²க³மனஸதி³ஸதா ச ஆனேஞ்ஜாபி⁴ஸங்கா²ரஸ்ஸ
 யோஜேத³பா³.

அவிஜ்ஜாபா⁴வதோவ ஸங்கா²ரபா⁴வோ, ந அபா⁴வதோதி ஸங்கா²ரானங்
 அவிஜ்ஜாபச்சயபா⁴வே ஸங்கே²பேன அன்வயதோ, ப்³யதிரேகதோ ச வுத்தமத்த³ங் ஸுத்தேன
 ஸமத்தே³துங் “வுத்தம்பி சேத”ந்திஆதி³னா ஸுத்தப³ங் ஆப⁴தங் . தத்த² அவித்³வாதி அவித்³த³ஸு.
 அவிஜ்ஜாக²தோதி அவிஜ்ஜாய ஸமன்னாக²தோ, அப்பஹீனாவிஜ்ஜோதி அதி⁴ப்பாயோ.

பட்டா²னபச்சயகதா²வண்ணனா

594. தாவாதி வத்தப்³ந்தராபெக்கோ² நிபாதோ, தேன “அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ”தி
 இத³ங் தாவ ஸித்³த⁴ங், இத³ங் பன அபரங் வத்தப்³ந்தி த³ஸ்ஸேதி. “இத³ங் பன வத்தப்³”ந்தி
 யமத்த³ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், தங் த³ஸ்ஸேதுங் பச்சயத⁴ம்மா நாம யேஸங் பச்சயா ஹொந்தி,
 யதா² வா பச்சயா ஹொந்தி, தது³ப⁴யேஸங் ப்³ஹுபா⁴வதோ அனேகதா⁴வ பச்சயா ஹொந்தீதி.
 அவிஜ்ஜாயபி தங் ஆஸங்கந்தோ புச்சி² “கதமேஸங் ஸங்கா²ரானங் கத³ங் பச்சயோ ஹொதீ”தி,
 புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராத³யோ ப்³ஹு ஸங்கா²ரா வுத்தா. அவிஜ்ஜா ச தேஸங் பச்சயோ ஹொதி, ந
 ஸப்³பேஸங் ஏகதா⁴வ ஹொதி, தஸ்மா இமேஸங் ஸங்கா²ரானங் ஏவங் பச்சயோ ஹொதீதி இத³ங்
 வத்தப்³ந்தி அத்தோ². தத்ராதி தஸ்மிங் பச்சயபா⁴வே. யதி³பி “கதமேஸங் ஸங்கா²ரான”ந்திஆதி³னா
 அஸாதா⁴ரணதோ புச்சா² ஆரத்தா⁴, ஏகதே³ஸேன பன ஸமுதா³யோபலக்க²ணமேதந்தி
 த்வாத³ஸன்னங் படிச்சஸமுப்பாத³ங்கா²னங் யதா²ஸகங் பச்சயுப்பன்னானங் பச்சயபா⁴வோ
 வத்தப்³போதி தங் த³ஸ்ஸேதுங், அவிஜ்ஜாய வா பச்சயபா⁴வே புச்சி²தே தப்பஸங்கே²ன

ஸப்ஸேஸம்பி பச்சயத்⁴ம்மானங் பச்சயபா⁴வங் விஸஜ்ஜேதுகாமோ பச்சயே தாவ பானினயேனேவ துஸ்ஸேதுங் “ப⁴க்வதா ஹி”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்² ச ப⁴க்வதா சதுவீஸதி பச்சயா வுத்தாதி ஸம்பந்⁴தோ⁴. தேஸங் வஸேன அவிஜ்ஜாதீனங் பச்சயபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³தி அதி⁴ப்பாயோ.

“ஹேது ச ஸோ பச்சயோ சா”தி இமினா வசனேன ஹேதுனோ, அதி⁴பதிபச்சயாதி³பூ⁴தஸ்ஸ ச கஹணங் ஸியாதி தங் நிவாரெந்தோ ஆஹ “ஹேது ஹுத்வா பச்சயோ”தி. ஏவம்பி ஸோ ஏவ தோஸோ ஆபஜ்ஜதீதி புன ஆஹ “ஹேதுபா⁴வேன பச்சயோதி வுத்தங் ஹோதி”தி. தேன ந இத⁴ ஹேதுஸத்³தே³ன த⁴ம்மக்³ஹணங் கதங், அத² கோ² த⁴ம்மஸ்ஸ ஸத்திவிஸேஸோ கஹிதோதி துஸ்ஸேதி. தஸ்ஸ ஹி பச்சயஸத்³தஸ்ஸ ச ஸமானாதி⁴கரணதங் ஸந்தா⁴ய “ஹேது ச ஸோ பச்சயோ ச, ஹேது ஹுத்வா பச்சயோ”தி ச வுத்தங். ஏவஞ்ச கத்வா பரதோ பானியங் “ஹேது ஹேது...பே... ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³னா (பட்டா². 1.1.1) தேன தேன ஹேதுபா⁴வாதி³உபகாரேன தஸ்ஸ தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ உபகாரகத்தங் வுத்தங். அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதா²யங் பன “யோ ஹி த⁴ம்மோ யங் த⁴ம்மங் அப்பச்சக்கா²ய திட்ட²தி வா உப்பஜ்ஜதி வா, ஸோ தஸ்ஸ பச்சயோ”தி (பட்டா². அட்ட². பச்சயுத்³தே³ஸவண்ணனா), “மூலட்டே²ன உபகாரகோ த⁴ம்மோ ஹேதுபச்சயோ”தி (பட்டா². அட்ட². பச்சயுத்³தே³ஸவண்ணனா) ச ஏவமாதி³னா த⁴ம்மபட்டா²னநித்³தே³ஸேன த⁴ம்மதோ அஞ்ஞா த⁴ம்மஸத்தி நாம நத்தீ²தி த⁴ம்மேஹேவ த⁴ம்மஸத்திவிபா⁴வனங் கதந்தி துட்ட²பு³ங். இதா⁴பி வா “ஹேது ச ஸோ பச்சயோ சா”தி த⁴ம்மேனேவ த⁴ம்மஸத்திங் துஸ்ஸேதி. ந ஹி “ஹேதுபச்சயோ”திஆதி³கோ உத்³தே³ஸோ குஸலாதி³உத்³தே³ஸோ விய த⁴ம்மப்பதா⁴னோ, அத² கோ² த⁴ம்மானங் உபகாரகபா⁴வப்பதா⁴னோதி.

“ஏஸேவ நயோ”தி இமினா தப்³பா⁴வேன பச்சயபா⁴வங் ஆரம்மணாதீஸு அதி³ஸதி “ஆரம்மணஞ்ச தங் பச்சயோ சாதி ஆரம்மணபச்சயோ, ஆரம்மணங் ஹுத்வா பச்சயோ, ஆரம்மணபா⁴வேன பச்சயோதி அத்தோ²”தி, ந கம்மதா⁴ரயமத்தங்.

595. வசனாவயவோதி ஸாத⁴னாவயவங் ஸந்தா⁴யாஹ. வசனஸபா⁴வஞ்ஹி ஸாத⁴னங் பரேஸங் அவிதி³தத்த²ஞாபனதோ லோகே ஸாத⁴னந்தி பாகடங் பஞ்ஞாதங். ததா² ஹி நங் அவயவலக்க³ணங், வசனஸபா⁴வஞ்ச ஸாத⁴னங், அவயவபக்கா²தீ³னி வசனானி ஸாத⁴னந்தி ச ஞாயவாதி³னோ வத³ந்தி. படிஞ்ஞா, ஹேதுதிஆதி³ஸுதி படிஞ்ஞா, ஹேது, உதா³ஹரண, உபனய, நிக³மனானி. உதா³ஹரணஸாத⁴ம்மியா ஸாத⁴யஸாத⁴னங் ஹேது. விருபோ ஹேதுதி ச ஏவமாதி³ஸு காரணங் யங் கிஞ்சி காரணலக்க³ணங், ஸம்பாபகலக்க³ணம்பி வா. ஆதி³-ஸத்³தே³ன தஸ்ஸாபி ஸங்க³ஹேதப்³தாய, ஞாபகலக்க³ணங் பன வசனாவயவக்³ஹணேன கஹிதங். காமங் மூலம்பி காரணலக்க³ணங் காரணமேவ, காரணந்தி பனெத்த² பச்சயஹேது கஹிதோ. மூலந்தி ஹேதுஹேதுதி காரணவிஸேஸவிஸயத்தா மூலஸ்ஸ விஸுங் கஹணங். ஏதீதி ஏதஸ்ஸ அத்த²வசனங் வத்தீதி, தஞ்ச உப்பத்தி²டி²தீனங் ஸாதா⁴ரணவசனங். தேனேவாஹ “திட்ட²தி வா உப்பஜ்ஜதி வா”தி. ஏகச்சோ ஹி பச்சயோ டி²தியா ஏவ உபகாரகோ ஹோதி யதா² பச்சா²ஜாதபச்சயோ, ஏகச்சோ உப்பத்தியா ஏவ யதா² அனந்தராதி³கோ, ஏகச்சோ உப⁴யஸ்ஸ யதா² ஹேதுஆதயோ.

உபகாரகலக்க³ணோதி ச த⁴ம்மேன த⁴ம்மஸத்திங் உபகாரங் துஸ்ஸேதீதி துட்ட²பு³ங். ஹினோதி பதிட்டா²தி எத்தா²தி ஹேது, அனேகத்த²த்தா தா⁴துஸத்தா³னங் ஹி-ஸத்³தோ³ மூலஸத்³தோ³ விய பதிட்ட²த்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஹினோதி வா ஏதேன கம்மனிதா³னபூ⁴தேன உத்³த⁴ங் ஓஜங் அதிஹரந்தேன மூலேன விய பாத³போ தப்பச்சயங் ப²லங் கச்ச²தி பவத்தி வுத்தி⁴ங் விருஹிங் ஆபஜ்ஜதீதி ஹேது. அத்தனோ ப²லங் கரோதீதி காரணங். நித³தா³தி துஸ்ஸெந்தங் விய ஹோதீதி நிதா³னங். ஸம்ப⁴வதி தங் ஏதஸ்மாதி ஸம்ப⁴வோ. பப⁴வதி ஏதஸ்மாதி பப⁴வோதி பச்சயஹேதுஸத்³தே³ஹி இதரேஸம்பி ஸமானத்த²தா வேதி³தப்³பா³. ஏவங் ஸந்தேபி காரணவிஸேஸவிஸயோ ஹேதுஸத்³தோ³, காரணஸாமஞ்ஞவிஸயோ பச்சயஸத்³தோ³தி துஸ்ஸெந்தோ “மூலட்டே²னா”திஆதி³மாஹ. ஹேதுஅத்தோ², பச்சயட்டோ² ச ஹெட்டா² பபஞ்சவஸேன வுத்தோதி தங் ஸங்கி²ப்பங் துஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஸங்கே²பதோ...பே... ஹேதுபச்சயோ”தி.

யதா² ஸாலிவீஹிபீஜாதீ³னி தங்தங்ஓஸதீ⁴னங் ஸாலிவீஹிஆதி³பா⁴வஸ்ஸ ஸாத⁴கானி, மணிஆதி³ப்பா⁴வத்தூ²னி ச நீலாதி³வண்ணானி நீலாதி³ப்பா⁴ஸாத⁴கானி, ஏவங் ஹேதுபச்சயோ யதா²ரஹங் அத்தனா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் குஸலாதி³பா⁴வஸ்ஸ ஸாத⁴கோதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதி “ஸோ ஸாலிஆதி³ன”ந்திஆதி³னா. ஆசரியானந்தி ச ரேவதாசரியங் ஸந்தா⁴யாஹ. ஏவங் ஸந்தேதி ஹேதுபச்சயோ யதி³ குஸலாதி³பா⁴வஸாத⁴கோ, ஏவங் ஸதி. ந ஸம்பஜ்ஜதி ந ஸிஜ்ஜதி. யதா² குஸலாகுஸலஹேது தங்ஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ குஸலாகுஸலபா⁴வாய ந பரியத்தோ, ஏவங் அப்யாகதோபி ஹேது தங்ஸமுட்டா²னரூபஸ்ஸ அப்யாகதபா⁴வாய. ஸபா⁴வேனேவ ஹி தங் அப்யாகதந்தி ஆஹ “ந ஹி ஸோ தேஸங் குஸலாதி³பா⁴வங் ஸாதே⁴தி”தி. ஹேதுபச்சயோ ச தேஸங் ஹோதியேவாதி ஆஹ “ந ச பச்சயோ ந ஹோதி”தி. இதா²னி தமத்த²ங் பானியா ஸமத்தேதுங் “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³ வுத்தங். வினா ஏதேனாதி ஏதேன ஹேதுனா அப்யாகதபா⁴வஸாத⁴கேன வினா அஹேதுகத்தா, அப்யாகதபா⁴வோ ஸித்தோ⁴ ஸபா⁴வேனேவாதி அதி⁴ப்பாயோ.

“யோனிஸோ, பி⁴க்க²வே, மனஸி கரோதோ அனுப்பன்னா சேவ குஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, உப்பன்னா ச குஸலா த⁴ம்மா அபி⁴வட்²ட⁴ந்தி”திஆதி³ (அ. நி. 1.67) வசனேஹி குஸலபா⁴வஸ்ஸ யோனிஸோமனஸிகாரப்படிபுத்த⁴தா ஸித்தா⁴தி ஆஹ “யோனிஸோமனஸிகாரப்படிபுத்தோ⁴ குஸலபா⁴வோ”தி. ஏதேனேவ அகுஸலஅப்யாகதபா⁴வாபி குஸலபா⁴வோ விய ந ஹேதுபடிபுத்த⁴தா⁴தி த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி. யங் பனேகே மஞ்ஞய்யுங் “அஹேதுகஹேதுஸ்ஸ அகுஸலபா⁴வோ விய ஸஹேதுகஹேதுனம்பி ஸபா⁴வதோவ குஸலாதி³பா⁴வோ, அஞ்ஞேஸங் தங்ஸம்பயுத்தானங் ஹேதுபடிபுத்தோ⁴”தி, தஸ்ஸ உத்தரங் வத்துங் “யதி³ சா”திஆதி³மாஹ. அலோபோ⁴ குஸலோ வா ஸியா அப்யாகதோ வாதி யதி³ அலோபோ⁴ ஸபா⁴வதோ குஸலோ, ஸோ குஸலஸபா⁴வத்தா அப்யாகதோ ந ஸியா. அத² அப்யாகதோ தங்ஸபா⁴வத்தா குஸலோ ந ஸியா அலோப⁴ஸபா⁴வஸ்ஸ அதோ³ஸத்தாபா⁴வோ விய. யஸ்மா பன உப⁴யதா²பி ஹோதி, தஸ்மா யதா² உப⁴யதா² ஹோந்தேஸு ஸத்தா⁴தீ³ஸு ஸம்பயுத்தேஸு ஹேதுபடிபுத்த⁴ங் குஸலாதி³பா⁴வங் பரியேஸேத², ந ஸபா⁴வதோ, ஏவங் ஹேதுஸாபி குஸலாதி³தா அஞ்ஞபடிபுத்த⁴தா⁴ பரியேஸித³பா³, ந ஸபா⁴வதோதி யங் வுத்தங் “ஸம்பயுத்தஹேதுஸா ஸபா⁴வதோவ குஸலாதி³பா⁴வோ”தி, தங் ந யுஜ்ஜதி. ஸா பன பரியேஸியமானா யோனிஸோமனஸிகாராதி³படிபுத்த⁴தா⁴ ஹோதீதி ஹேதுஸா விய ஸம்பயுத்தேஸாபி யோனிஸோமனஸிகாராதி³படிபுத்தோ⁴ குஸலாதி³பா⁴வோ, ந ஹேதுபடிபுத்தோ⁴தி ஸித்த⁴ங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ.

விருள்ஹமூலா வியாதி ஏதேன மூலானி விய மூலானீதி த³ஸ்ஸேதி. தேனேவாஹ “ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னேனா”தி. ஸ்வாயங் “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ, குஸலோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸா”தி ஏவங் ஸத்ததா⁴ பஞ்ஹாவாரே நித்தி³ட்டோ². யங் பன வுத்தங் ஹேதுகிச்சங் த³ஸ்ஸெந்தேன “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங், தங்ஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.1), தத்த² பட²மோ ஹேதுஸத்தோ³ பச்சத்தனித்தி³ட்டோ² பச்சயத⁴ம்மனித்தே³ஸோ, தேனஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வேன உபகாரகதா ஹேதுபச்சயதாதி த³ஸ்ஸேதி. துதியோ பச்சயுப்பன்னவிஸேஸனங், தேன ந யேஸங் கேஸஞ்சி ஸம்பயுத்தகானங் ஹேது ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, அத² கோ² ஹேதுனா ஸம்பயுத்தானமேவாதி த³ஸ்ஸேதி. நனு ச ஸம்பயுத்தஸத்த³ஸ்ஸ ஸாபெக்கத்தா துதியே ஹேதுஸத்தே³ அவிஜ்ஜமானேபி அஞ்ஞேஸஸ அபெக்கி²த³ப³ஸ்ஸ அனித்தி³ட்ட²த்தா ஹேது அத்தனாவ ஸம்பயுத்தகானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி அயமத்தோ² விஞ்ஞாயதீதி? நாயமேகந்தோ. ஹேதுஸத்தோ³ ஹி பச்சத்தனித்தி³ட்டோ² “ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”தி எத்தேவ ப்யாவடோ யதா³ க்யஹதி, ந ததா³ ஸம்பயுத்தவிஸேஸனங் ஹோதீதி ஸம்பயுத்தஅவிஸிட்டா² யே கேசி கஹிதா ப⁴வெய்யுந்தி. நனு ச யதா² “அருபினோ ஆஹாரா ஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங், அருபினோ இந்த³ரியா ஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மான”ந்தி ச வுத்தே துதியேன ஆஹாரக்³ஹணேன, இந்த³ரியக்³ஹணேன

ச வினாபி ஆஹாரிந்த்ரியஸம்பயுத்தகாவ க்யஹந்தி, ஏவமிதாபி ஸியாதி? ந, ஆஹாரிந்த்ரியாஸம்பயுத்தஸஸ வஜ்ஜேதப்பஸஸ அபாவதோ. வஜ்ஜேதப்பாபாவதோ ஹி தத்த துதியே ஆஹாரிந்த்ரியக்ஹணே அஸதிபி தங்ஸம்பயுத்தகாவ க்யஹந்தீதி தங் ந கதங், இத பன வஜ்ஜேதப்பங் அதீதி கத்தப்பங் துதியங் ஹேதுக்ஹணங். ஏவம்பி “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி எத்த ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் ஸோ ஏவ ஸம்பயுத்தகஹேதுதி விஸேஸனஸஸ அகதத்தா யோ கோசி ஹேது யஸஸ கஸஸசி ஹேதுஸம்பயுத்தஸஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி, பச்சத்தனித்திட்டஸஸேவ ஹேதுனோ புன ஸம்பயுத்தவிஸேஸனபாவேன வுத்தத்தா. ஏதத்தமேவ ஹி வினாபி துதியேன ஹேதுஸத்தேன ஹேதுஸம்பயுத்தபாவே ஸித்தேபி தஸஸ கஹணங் கதங்.

அத வா அஸதி துதியே ஹேதுஸத்தே ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ, ந பன ஹேதுனந்தி ஏவம்பி கஹணங் ஸியாதி தன்னிவாரணத்தங் ஸோ வுத்தோ. தேன ஹேதுஸம்பயுத்தபாவங் யே லபந்தி, தேஸங் ஸப்பேஸங் ஹேதுனங், அஞ்ஞேஸம்பி ஹேது ஹேதுபச்சயேன பச்சயோதி தஸஸிதங் ஹோதி. யஸ்மா பன ஹேதுஜானமக்கா பதிட்டாமத்தாதிபாவேன அஞ்ஞதம்மனிரபெக்கா, ந ஆஹாரிந்த்ரியா விய ஸாபெக்கா ஏவ, தஸ்மா ஏதெஸ்வேவ துதியங் ஹேதாதிக்கஹணங் கதங். ஆஹாரிந்த்ரியா பன ஆஹரிதப்பஸிதப்பாபெக்கா ஏவ, தஸ்மா தே வினாபி துதியேன ஆஹாரிந்த்ரியக்ஹணேன அத்தனா ஏவ ஆஹரிதப்பே, ஈஸிதப்பே ச ஆஹாரிந்த்ரியபுதே, அஞ்ஞே ச ஸம்பயுத்தகே பரிச்சிந்தந்தீதி தங் தத்த ந கதங். இத ச துதியேன ஹேதுக்ஹணேன பச்சயுப்பன்னானங் ஹேதுனா, பச்சயுதேனேவ ச ஸம்பயுத்தானங் ஹேதுனங், அஞ்ஞேஸஞ்ச பரிச்சின்னத்தா புன விஸேஸேன கிச்சங் நத்தீதி பஞ்ஹாவாரே “குஸலா ஹேது ஸம்பயுத்தகானங் கந்தான”ந்திஆதிஸு துதியங் ஹேதுக்ஹணங் ந கதந்தி திட்டப்பங்.

596. ஆரம்மணபாவேனாதி விஸயபாவேன, ஆலம்பித்தப்பாவேனாதி அத்தோ. ஆரபித்தவாபீதி பி-ஸத்தேன இமமத்தங் தஸஸேதி - ரூபாயதனாதிமத்தே யஸ்மிங் கிஸ்மிஞ்சி ஏகஸ்மிங் அட்ட்வா “யங் யங் தம்மங் ஆரப்பாதி (பட்டா 1.1.2) அனியமேன ஸப்பரூபாயதனானங்...பே... ஸப்பதம்மாயதனானஞ்ச ஆரம்மணபச்சயபாவஸஸ வுத்தத்தா ரூபாதிபேதேன சப்பிதேஸு ஸங்க்தாஸங்க்தபஞ்ஞத்திதம்மேஸு ந கோசி தம்மோ ஆரம்மணபச்சயோ ந ஹோதீதி. ஸ்வாயங் ஆரம்மணபச்சயபாவோ ஹெட்டா விபாவிதோ ஏவ. ஆலம்பித்தவாதி கஹெத்வா. ஏகந்தஸாரம்மணபாவதோ அனாரப்பாவத்தி ஏவ நத்தீதி ஆஹ “ஆரப்பேவா”தி. ஸ்வாயங் “குஸலோ தம்மோ குஸலஸஸ, குஸலோ தம்மோ அகுஸலஸஸ, குஸலோ தம்மோ அப்யாகதஸஸ, அகுஸலோ தம்மோ அகுஸலஸஸ, குஸலஸஸ, அப்யாகதஸஸ, அப்யாகதோ தம்மோ அப்யாகதஸஸ, குஸலஸஸ, அகுஸலஸஸ”தி ஏவங் நவப்பகாரோ வேதித்தப்போ.

597. ஜெட்டகட்டேனாதி பமுகபாவேன. அத்தாதீனானஞ்ஹி பதிபுதோ தம்மோ அதிபதி. ஸோ தேஸங் பமுகபாவேன பவத்ததி. “சந்த்வதோ கிங் நாம ந ஸிஜ்ஜதீதிஆதி”கங் புரிமாபிஸங்காரூபனிஸஸயங் லபித்தவா உப்பஜ்ஜமானே சித்துப்பாதே சந்தாத்யோ துரபுதா ஜெட்டகபுதா ஸம்பயுத்ததம்மே ஸாதாயமானா வஸே வத்தயமானா ஹுத்வா பவத்தந்தி, ஸம்பயுத்ததம்மா ச தேஸங் வஸேன வத்தந்தி ஹீனாதிபாவேன ததனுவத்தனதோ, தேன தே அதிபதிபச்சயா ஹொந்தி. கருகாதப்பம்பி ஆரம்மணங் தன்னின்னபோணப்பாரானங் அஸஸாத்நபச்சவெக்கணமக்கப்பலானங் அத்தனோ வஸே வத்தயமானங் விய பச்சயோ ஹொதி. தஸ்மா அயங் அத்தாதீனானங் பதிபாவேன உபகாரகத்தா அதிபதிபச்சயோதி திட்டப்போ. சந்தாதிபதீதி சந்தஸங்காதோ அதிபதி, சந்தங் துரங் சந்தங் ஜெட்டகங் கத்வா சித்துப்பத்திகாலே உப்பன்னஸஸ கத்துகமயதாசந்தஸஸேதங் நாமங். ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. கஸ்மா பன யதா ஹேதுபச்சயனித்தேஸே “ஹேது ஹேதுஸம்பயுத்தகான”ந்தி (பட்டா 1.1.1) வுத்தங், ஏவமித “அதிபதி அதிபதிஸம்பயுத்தகான”ந்தி அவத்வா “சந்தாதிபதி சந்தஸம்பயுத்தகான”ந்திஆதினா (பட்டா 1.1.3) நயேன வுத்தந்தி? ஏகக்கணே அபாவதோ. ஹேதவோ ஹி தவே தயோபி ஏகக்கணே ஹேதுபச்சயா ஹொந்தி, மூலட்டேன

உபகாரகபா⁴வஸ்ஸ அவிஜஹனதோ. அதி⁴பதி பன ஜெட்ட²கட்டே²ன உபகாரகோ, ந ச ஏகக்க²ணே ப³ஹு ஜெட்ட²கா ஹொந்தி. தஸ்மா ஏகதோ உப்பன்னானம்பி தேஸங் ஏகக்க²ணே அதி⁴பதிபச்சயபா⁴வோ நத்தீ²தி "அதி⁴பதி அதி⁴பதிஸம்பயுத்தகான"ந்தி அவத்வா "ச²ந்தா³தி⁴பதி ச²ந்த³ஸம்பயுத்தகான"ந்திஆதி³னா நயேன வுத்தங்.

யங் யங் த⁴ம்மந்தி யங் யங் ஆரம்மணத⁴ம்மங். க³ருங் கத்வாதி க³ருகாரசித்தீகாரவஸேன வா அஸ்ஸாத³னவஸேன வா க³ருகாரிகங் லத்³த⁴ப³பங் அவிஜஹித³ப³பங் அனவஞ்ஞாதங் கத்வா. தே தே த⁴ம்மாதி தே தே க³ருகாத³ப³ த⁴ம்மா. தேஸங் தேஸந்தி தங்தங்³ருகாரகத⁴ம்மானங். அதி⁴பதிபச்சயேனாதி ஆரம்மணாதி⁴பதிபச்சயேன. ஸ்வாயங் "குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ ஸஹஜாதாரம்மணேஹி, அகுஸலஸ்ஸ ஆரம்மணேனேவ, அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதாரம்மணேஹி, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதேனேவாதி குஸலமூலா சத்தாரோ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ ஸஹஜாதாரம்மணேஹி, அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதேனேவ, ததா² அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸாதி அகுஸலமூலா தயோ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதாரம்மணேஹி, குஸலஸ்ஸ ஆரம்மணேனேவ, ததா² அகுஸலஸ்ஸாதி அப்யாகதமூலா தயோ"தி ஸங்கேபதோ த³ஸப்பகாரோ அதி⁴பதிபச்சயோ. எத்த² ச ஸத்ததா⁴ ஸஹஜாதாதி⁴பதி, ஸத்ததா⁴ ஆரம்மணாதி⁴பதி வேதி³த³போ³.

598. அந்தராயதீதி அந்தரங், ப்யவதா⁴யகந்தி அத்தோ². நாஸ்ஸ அந்தரங் விஜ்ஜதீதி அனந்தரோ, அனந்தரோ ச ஸோ பச்சயோ சாதி அனந்தரபச்சயோ. "அத்தா²னந்தரதா அனந்தரபச்சயோ, காலானந்தரதா ஸமனந்தரபச்சயோ"திஆதி³னா ப³ஹுதா⁴ பபஞ்சயந்தி, அஸாரங் க³ந்த²வித்தா²ரங் கரொந்தி. யதா² பவத்திஓகாஸதா³னவிஸேஸபா⁴வேன நத்தி²விக³தபச்சயா வுத்தா, ந ஏவங் அனந்தரஸமனந்தரபச்சயா, ஏதே பன சித்தனியமஹேதுபா⁴வேன வுத்தாதி தங் சித்தனியமஹேதுபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங் "யோ ஹி ஏஸா"திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² மனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூதிஆதி³ சித்தனியமோதி எத்த² ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஸந்தீரணானந்தரா வொட்ட²ப³ப³னங், சுதிஅனந்தரா படிஸந்தீ⁴தி யஸ்ஸ யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனந்தரா யங் யங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ த³னந்தருப்பாத³னியமோ தங்தங்³ஸஹகாரிபச்சயவிஸிட்ட²ஸ்ஸ புரிமபுரிமசித்தஸ்ஸேவ வஸேன இஜ்ஜதீதி த³ஸ்ஸேதி.

அத்தா²னந்தரதாயாதி அத்தே²ன கேனசி த⁴ம்மேன அனந்தரதாய. காலானந்தரதாயாதி காலபே⁴தே³ன அனந்தரதாய . ஆசரியானந்தி இதா⁴பி ரேவதாசரியமேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தத்தா²தி தஸ்மிங் காலானந்தரதாய ஸமனந்தரபச்சயபா⁴வே, தஸ்மிங் வா யதா²வுத்தவிரோதே⁴. பா⁴வனாப³லேன பன வாரிதத்தாதி எத்த² யதா² ருக்க³ஸ்ஸ வேதே⁴ தி³ன்னே புப்பி³துங் ஸமத்த²ஸ்ஸேவ புப்ப³னங் ந ஹோதி, வேதே⁴ பன அபனீதே தாய ஏவ ஸமத்த²தாய புப்ப³னங் ஹோதி, ஏவமிதா⁴பி பா⁴வனாப³லேன வாரிதத்தா ஸமுட்டா²பனஸமத்த²ஸ்ஸேவ அஸமுட்டா²பனங், தஸ்மிஞ்ச அபக³தே தாய ஏவ ஸமத்த²தாய ஸமுட்டா²பனங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. தம்பி வசனங் காலானந்தரதா நத்தி² ஸத்தாஹாதி³னா காலேன அந்தரிதபா⁴வதோ. ஏததே³வ "காலந்தரிததா அத்தி²" இச்சேவ வதா³ம. நனு ச காலோ நாம கோசி பரமத்த²தோ நத்தீ²தி வதெய்யாதி ஆஸங்கந்தோ ஆஹ "காலானந்தர...பே... லத்³தீ⁴"தி.

ப்யஞ்ஜனமத்ததோவெத்த² நானாகரணங் பச்சேத³ப³பங், ந அத்த²தோதி உபசயஸந்ததிஅதி⁴வசனநிருத்திபதா³னங் விய ஸத்³த³த்த²மத்ததோ நானாகரணங், ந வசனீயத்த²தோதி அதி⁴ப்பாயோ. தேனேவ ஸத்³த³த்த²விஸேஸங் த³ஸ்ஸேதுங் "கத²"ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² புரிமபச்சி³மானங் நிரோது⁴ப்பாத³ந்தராபா⁴வதோ நிரந்தருப்பாத³னஸமத்த²தா அனந்தரபச்சயபா⁴வோ. ரூபகலாபானங் விய ஸண்டா²னாபா⁴வதோ, பச்சயபச்சயுப்பன்னானங் ஸஹாவட்டா²னாபா⁴வதோ ச "இத³மிதோ ஹெட்டா², உத்³த⁴ங், திரிய³ந்தி விபா⁴கா³பா⁴வா அத்தனா ஏகத்தமிவ உபனெத்வா ஸுட்ட² அனந்தரபா⁴வேன உப்பாத³னஸமத்த²தா ஸமனந்தரபச்சயதா. உப்பாத³னஸமத்த²தாதி ச அப்யாபாரத்தா த⁴ம்மானங் யஸ்மிங் யதா³காரே நிருத்³தே⁴, வத்தமானே வா ஸதி தங்தங்³விஸேஸவந்தோ த⁴ம்மா ஹொந்தி, தஸ்ஸ ஸோவ ஆகாரோ வுச்சதீதி துட்ட²ப³போ³. த⁴ம்மானங் பவத்திமத்தமேவ ச உபாதா³ய காலவோஹாரோதி நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனப²லஸமாபத்தீனங் அஸஞ்ஞப⁴வா

சவந்தஸ்ஸ, புரிமசுதிபச்சி²மபடிஸந்தி⁴னஞ்ச நிரோது⁴ப்பாத³னிரந்தரதாய காலந்தரதா நத்தி². ந ஹி தேஸங் அந்தரா அருபத⁴ம்மப்பவத்தி அத்தி², யங் உபாதா³ய காலந்தரதா வச்செய்ய, ந ச ரூபத⁴ம்மப்பவத்தி அருபத⁴ம்மப்பவத்தியா அந்தரங் கரோதி அஞ்ஞஸந்தானத்தா. ரூபாரூபஸந்ததியோ ஹி த்³வே அஞ்ஞமஞ்ஞங் விஸதி³ஸஸபா⁴வத்தா அஞ்ஞமஞ்ஞபகாரபா⁴வேன பவத்தமானாபி விஸுங்யேவ ஹொந்தி. ஏகஸந்ததியஞ்ச புரிமபச்சி²மானங் மஜ்ஜே² பவத்தமானங் தங்ஸந்திபரியாபன்னதாய அந்தரகாரகங் ஹொதி. தாதி³ஸஞ்ச கிஞ்சி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனப²லஸமாபத்தீனங் மஜ்ஜே² நத்தி², ந ச அபா⁴வோ அந்தரகாரகோ ஹொதி அபா⁴வத்தா ஏவ. தஸ்மா ஜவனானந்தரஸ்ஸ ஜவனஸ்ஸ விய, ப⁴வங்கா³னந்தரஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ விய ச நிரந்தரதா ஸுட்ட² அனந்தரதா ஹொதீதி ததா² உப்பாத³னஸமத்த²தா நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனசுதீனம்பி துட்ட²ப³பா³. உப்பத்தியா பச்சயபா⁴வோ செத்த² அனந்தரபச்சயாதீ³னங் பாகடோதி உப்பாத³னஸமத்த²தாவ வத்தா . பச்சப்பன்னானங் பன த⁴ம்மானங் புப்ப³ந்தாபரந்தபரிச்சே²தே³ன க³ஹிதானங் உப்பஜ்ஜதீதி வசனங் அலப⁴ந்தானங் “அதீதோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ³திஆதி³னா (பட்டா². 2.18.4) அனந்தராதி³பச்சயபா⁴வோ வத்தோதி ந ஸோ உப்பத்தியா ஏவாதி விஞ்ஞாயதி. ந ஹி குஸலாதி³க்³ஹணங் விய பச்சப்பன்னக்³ஹணங் அபரிச்சே²த³ங். யதோ உப்பத்திமத்தஸமங்கி³னோ ஏவ க³ஹணங் ஸியா. தேனேவ ச அதீதத்திகே படிச்சவாராத³யோ ந ஸந்தீதி. தஸ்ஸ “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ, குஸலோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ”தி ஸத்ததா⁴ பே⁴தோ³ வேதி³தப்போ³.

599. உப்பஜ்ஜமானோவ ஸஹ உப்பாத³னபா⁴வேனாதி எத்தா²பி உப்பத்தியா பச்சயபா⁴வேன பாகடேன டி²தியாபி பச்சயபா⁴வங் நித³ஸ்ஸேதீதி துட்ட²ப³பா³ங், அஞ்ஞதா² பதி³பனித³ஸ்ஸனங் ந யுஜ்ஜெய்ய. பதி³போ ஹி பபா⁴ஸ்ஸ டி²தியாபி பச்சயோ, ந உப்பத்தியா ஏவ. பச்சயுப்பன்னானங் ஸஹஜாதபா⁴வேன உபகாரகதா ஸஹஜாதபச்சயதா. ஓக்கந்திக்க²ணேதி படிஸந்தி⁴க்க²ணே. தஸ்மிங் ஹி க²ணே நாமரூபங் ஓக்கந்தங் விய பரலோகதோ ஆக³ந்த்வா இத⁴ மாதுகுச்சி²ஆதி³ங் பவிஸந்தங் விய உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா ஸோ க²ணோ ஓக்கந்திக்க²ணோதி வச்சதி. எத்த² ச ரூபந்தி ஹத³யவத்து²யேவ அதி⁴ப்பேதங். தஞ்ஹி நாமஸ்ஸ, நாமஞ்ச தஸ்ஸ ஸஹஜாதபச்சயோ ஹொதி. சித்தசேதஸிகாதி பவத்தியங் சத்தாரோ க²ந்தா⁴ படிஸந்தி⁴க்க²ணே சித்தஸமுட்டா²னானங் அபா⁴வதோ. ரூபினோ த⁴ம்மமாதி ஹத³யவத்து²ங் ஸந்தா⁴யாஹ. தத்த² யதி³பி புப்பே³ “ஓக்கந்திக்க²ணே நாமரூப³ந்தி வத்தங், ததா²பி தேன க²ணந்தரே ஸஹஜாதபச்சயபா⁴வோ ரூபத⁴ம்மானங் ந நிவாரிதோதி தன்னிவாரணத்த²மித³ங் வத்தந்தி க³ஹேதப்ப³ங். கிஞ்சி காலேதி கேசி கிஸ்மிஞ்சி காலேதி அத்தோ², தேன ரூபினோ த⁴ம்மா கேசி வத்து²பூ⁴தா கிஸ்மிஞ்சி படிஸந்தி⁴காலேதி அஞ்ஞேஸங் ரூபத⁴ம்மானங், வத்து²னோ ச பவத்தியங் அருபத⁴ம்மானங் ஸஹஜாதபச்சயபா⁴வங் புப்பே³ அனிவாரிதங் நிவாரேதி. ஏவஞ்ச கத்வா “கிஞ்சி கால³ந்தி வா “கிஸ்மிஞ்சி காலே”தி வா வத்தப்பே³ ததா² அவத்வா விப⁴த்திவிபல்லாஸங் கத்வா வத்தங். தேன கிஞ்சீதி உபயோகே³வசனங். “ரூபினோ த⁴ம்மா”தி ஏதேன ஸம்ப³ந்தே⁴ பச்சத்தப³ஹுவசனங் ஜாயதி. “காலே”தி ஏதேன ஸம்ப³ந்தே⁴ பு⁴ம்மேகவசனந்தி தீ³பிதந்தி வேதி³தப்ப³ங். புரிமேன ச “ஏகோ க²ந்தோ⁴, வத்து² ச திண்ணன்னங் க²ந்தா⁴ன³ந்தி (பட்டா². 1.1.419) ஆதி³வசனேன நாமஸஹிதங் ஏவ வத்து² நாமஸ்ஸ பச்சயோதி வத்தப்பே³ ஆபன்னே இதரேன கேவலஸ்ஸ ச ததா²வத்தப்ப³தங் துஸ்ஸேதி. ஸ்வாயங் ஸஹஜாதபச்சயோ “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ, அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ , அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலாப்யாகதஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ, அகுஸலாப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ”தி (பட்டா². 1.1.419) நவவிதோ⁴ வேதி³தப்போ³.

600. அத்தனோ உபகாரகஸ்ஸ உபகாரகதா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதா. ததா² ஹிஸ்ஸ தித³ண்ட³ங் நித³ஸ்ஸிதங். உபகாரகதா ச அஞ்ஞமஞ்ஞதாவஸேனேவ துட்ட²ப³பா³, ந ஸஹஜாததாதி³வஸேன. ஸஹஜாதாதி³பச்சயோ ஹொந்தோயேவ ஹி கோசி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ந ஹொதி, ந ச

ஸஹஜாதாதி³பச்சயத⁴ம்மேஹி வினா இமஸ்ஸ பவத்தி அத்தி². ததா² ஹி ஸஹஜாதாதி³பச்சயோ ச ஹொந்தோயேவ ஹி கோசி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ஹொதி. யதி³ ச அத்தனோ உபகாரகஸ்ஸ உபகாரகதாமத்தங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ஸியா, புரேஜாதபச்சா²ஜாதபா⁴வேன உபகாரஸ்ஸ உபகாரகா வத்து²கந்தா⁴ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயா ஸியுங், ந ச தங் இச்சி²தங். தேன வுத்தங் “உபகாரகதா ச அஞ்ஞமஞ்ஞவஸேனேவ து⁴ட்ட²ப³பா³”தி. அயஞ்ச உப்பத்தியா, டி²தியா ச உபகாரகோதி வேதி³தப்போ³. அயங் பன “குஸலோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸா”தி திவிதோ⁴ வேதி³தப்போ³.

601. தருஆதீ³னங் பத²வீ விய அதி⁴ட்டா²னாகாரேன பத²வீதா⁴து ஸேஸதா⁴துனங், சக்கா²தயோ சக்ஞவிஞ்ஞாணாதீ³னங் உபகாரகா சித்தகம்மஸ்ஸ படாத²யோ விய நிஸ்ஸயாகாரேன கந்தா⁴தயோ தங்தங்னிஸ்ஸயானங் கந்தா⁴தீ³னங். பத²வீதா⁴துயங் பதிட்டா²ய ஏவ ஹி ஸேஸதா⁴துயோ உபாதா³ருபானி விய யதா²ஸகங் கிச்சங் கரொந்தி.

அதி⁴ட்டா²னாகாரேனாதி ஆதா⁴ராகாரேன. ஆதா⁴ராகாரோ செத்த² தேஸங் ஸாதிஸயங் தத²தீ⁴னவுத்திதாய வேதி³தப்போ³. யதோ பூ⁴தானி அனித்தி³ஸிதப்ப³ட்டா²னானி வுச்சந்தி, ஏவஞ்ச கத்வா சக்கா²தீ³னம்பி அதி⁴ட்டா²னாகாரேன உபகாரகதா ஸுட்டு² யுஜ்ஜதி. ந ஹி யதா²வுத்தங் தத²தீ⁴னவுத்திதாவிஸேஸங் முஞ்சித்வா அஞ்ஞோ சக்கா²தீ³ஸு அதே³ஸகானங் அருபத⁴ம்மானங் அதி⁴ட்டா²னாகாரோ ஸம்ப⁴வதி. யதி³பி யங் யங் த⁴ம்மங் படிச்ச யே யே த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, தேஸங் ஸப்பே³ஸங் தத²தீ⁴னவுத்திபா⁴வோ. யேன பன பச்சயபா⁴வவிஸேஸேன சக்கா²தீ³னங் படுமந்த³பா⁴வேஸு சக்ஞவிஞ்ஞாணாதயோ தத²னுவிதா⁴னாகாரேனேவ பவத்தந்தி, ஸ்வாயமித⁴ தேஸங் தத²தீ⁴னவுத்திதாஸித்தோ⁴ விஸேஸோதி. ஏவஞ்ஹி பச்சயபா⁴வஸாமஞ்ஞே ஸதிபி ஆரம்மணபச்சயதோ நிஸ்ஸயபச்சயஸ்ஸ விஸேஸோ விபா⁴விதோ ஹொதி. ஸ்வாயங் நயோ ஹொட்டா² பகாஸிதோவ. சுட்டோ² பனாதி எத்த² “ருபினோ த⁴ம்மா அருபீனங் த⁴ம்மானங் கிஸ்மிஞ்சி காலே”தி இதங் ந லப்ப⁴தி. யங் பனெத்த² லப்ப⁴தி “ருபினோ த⁴ம்மா கேசீ²தி, தத்த² தே ஏவ த⁴ம்மே து⁴ஸ்ஸேதுங் “சக்கா²யதன”ந்திஆதி³ நித்தி³ட்ட²ங். யங் ரூபந்தி ஹத³யவத்து²ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அயங் பன நிஸ்ஸயபச்சயோ தேரஸவிதோ⁴. கத²ங்? ஸஹஜாததோ குஸலமூலா தயோ, ததா² அகுஸலமூலா, அப்யாகதமூலேஸு பன புரேஜாதங் லப்ப⁴தி. அப்யாகதஞ்ஹி அப்யாகதஸ்ஸ ஸஹஜாதம்பி பச்சயோ ஹொதி, புரேஜாதம்பி குஸலஸ்ஸ புரேஜாதமேவ, ததா² அகுஸலஸ்ஸ, குஸலாப்யாகதங் ஸஹஜாதபுரேஜாததோ குஸலஸ்ஸ, ஸஹஜாததோ ஏவ அப்யாகதஸ்ஸ, ததா² அகுஸலாப்யாகத”ந்தி ஏவங் தேரஸ.

602. தத²தீ⁴னவுத்திதாய அத்தனோ ப²லேன நிஸ்ஸிதோதி யங் கிஞ்சி காரணங் நிஸ்ஸயோதி வத்வா தத்த² யோ பு⁴ஸோ நிஸ்ஸயோ, தங் உபனிஸ்ஸயோதி நித்தா⁴ரேதி. ப²லவகாரணபா⁴வேன உபகாரகோதி ஆரம்மணபா⁴வவஸேன அனந்தரங் அனுருபசித்துப்பாத³னஸமத்த²தாவஸேன, கேவலஞ்ச ப²லவந்தங் காரணங் ஹுத்வா உபகாரகோ. தேனாஹ “ஸோ”திஆதி³.

தத்த² தா³னங் தத்வாதி தெய்யத⁴ம்மங் சஜித்வா. யாய வா சேதனாய ஸோ திய்யதி, ஸா சேதனா தா³னங். தத்வாதி தங் சேதனங் பரியோத³பெத்வா விஸுத்த⁴ங் கத்வா. ஸீலங் ஸமாதியித்வாதி பஞ்சங்க³த³ஸங்கா³தி³வஸேன நிச்சஸீலங் க³ணஹித்வா. இமினா ஸமாதா³னவிரதியேவ து⁴ஸ்ஸிதா, ஸம்பத்தவிரதிஸமுச்சே²த³விரதியோ பன லோகே “ஸீல”ந்தி அபாகடத்தா ந வுத்தா. கிஞ்சாபி ந வுத்தா, ஆரம்மணபச்சயோ பன ஹொந்தியேவ. தத்த² ஸமுச்சே²த³விரதி ஸெக்கா³னங்யேவ குஸலஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹொதி, ந இதரேஸங். உபோஸத²கம்மந்தி “பாணங் ந ஹனே, ந சாதி³ன்னமாதியே”தி (ஸு. நி. 402) ஏவங் வுத்தங் உபோஸத²ஸீலங். தங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²தீ³தி தங் யதா²வுத்தங் குஸலங் ஸெக்கோ²பி புது²ஜ்ஜனோபி பச்சவெக்க²தி, அரஹாபி தங் பச்சவெக்க²தேவ. அரஹதோபி ஹி புப்பே³ கதங் குஸலங் குஸலமேவ. யேன பன சித்தேன பச்சவெக்க²தி, தங் கிரியசித்தங் நாம ஹொதி. தஸ்மா “குஸலோ குஸலஸ்ஸா”தி இமஸ்மிங் அதி⁴காரே ந லப்ப⁴தி. புப்பே³ ஸுசிண்ணானீதி “தத்வா கத்வா”தி ஹி ஆஸன்னகதானி வுத்தானி, இமினா ந ஆஸன்னகதானீதி வேதி³தப்பா³னி, தா³னாதீ³ஹி வா ஸேஸானி காமாவசரகுஸலானி து⁴ஸ்ஸேதுங் இதங் வுத்தங். ஜா²னா வுட்ட²ஹித்வாதி ஜா²னங்

ஸமாபன்னோ ஜானதோ வுட்டஹித்வா. “ஜானங் வுட்டஹித்வா”திபி பாளி. **ஸெக்கா²**
கொத்ரபு⁴ந்தி ஸோதாபன்னங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸோ ஹி கொத்ரபு⁴ங் பச்சவெக்க²தி.
 “**வோதா⁴ன**”ந்தி இத⁴ங் பன ஸகதா³கா³மிஅனாகா³மினோ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தேஸஞ்ஹி தங்
 சித்தங் வோதா⁴னங் நாம ஹோதி. **ஸெக்கா²**தி ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மிஅனாகா³மினோ . **மக்³கா³**
வுட்டஹித்வாதி மக்³கா³புலப⁴வங்கா³திக்கமவஸேன அத்தனா படிவத்⁴மக்³கா³ வுட்டஹித்வா,
 ஸுத்⁴மக்³கா³தோயேவ பன வுட்டா⁴ய பச்சவெக்க²ணங் நாம நத்தி². ஆதி³-ஸுத்⁴தே⁴ன “குஸலங்
 அனிச்சதோ து³க்க²தோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தீ”தி (பட்டா². 1.1.404) ஏவமாதி³ங் ஸங்க³ண்ஹாதி.
 யதி³பி நானத்தங் அகத்வாவ விப⁴த்தோ, ததா²பி இத³ம்பி
 ஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயானங் விஸேஸோதி து³ஸ்ஸேதுங் “**தத்தா²**”திஆதி³ வுத்தங்.

நேஸங் சித்தசேதஸிகானங் அனந்தரபச்சயஅனந்தரூபனிஸ்ஸயானங் நிக்கே²பவிஸேஸோ
 அத்தி². யஸ்மா புரிமோ அப்யாகததா⁴ம்மவஸேன பவத்தோ, இதரோ குஸலாதி³வஸேனபீதி ஸோபி
 நிக்கே²பவிஸேஸோ **அத்ததோ ஏகீபா⁴வமேவ கச்ச²தி** ஸப்பே⁴ஸாபி சித்துப்பாதே⁴ஸு
 தது³ப⁴யஸ்ஸ இச்சி²தப்³பத்தா. ஏவங் **ஸந்தேபீதி**ஆதி³ அனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயானங்
 விஸேஸத³ஸ்ஸனங். **யதா² ஹீதி**ஆதி³ அனந்தரூபனிஸ்ஸயஸ்ஸ ஸம்ப⁴வத³ஸ்ஸனங்.

பகதோதி எத்த² ப-காரோ உபஸக²கோ³, ஸோ அத்தனோ ப⁴லஸ்ஸ உப்பாத³னஸமத்த²பா⁴வேன
 ஸுட்டு²கததங் தீ³பேதி. ததா² ச கதங் அத்தனோ ஸந்தானே கதங் ஹோதீதி ஆஹ “**அத்தனோ**
ஸந்தானே”திஆதி³. கரணஞ்ச து³வித⁴ங் நிப்பா²து⁴னங், உபஸேவனஞ்சாதி தங் து³ஸ்ஸேதுங்
 “**நிப்பா²தி**தோ வா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² **நிப்பா²து⁴னங்** ஹேதுபச்சயஸமோதா⁴னேன ப⁴லஸ்ஸ
 நிப்ப³பத்தனங். **உபஸேவனங்** பன காயே அல்லியாபனவஸேன உபயோக³பஸேவனங்,
 விஜானநஸஞ்ஜானநாதீ⁴னங் வஸேன ஆரம்மணாபஸேவனஞ்ச. தேனேவ அனாக³தானம்பி
 உதுஸம்பதா²தீ⁴னங் ஆரம்மணாபஸேவனேன உபஸேவிதானங் பகதூபனிஸ்ஸயதா வுத்தா ஹோதி,
 பகே³வ அதீதபச்சப்பன்னானங். பச்சப்பன்னஸ்ஸாபி ஹி “பச்சப்பன்னங் உதுபோ⁴ஜனங்
 ஸேனாஸனங் உபனிஸ்ஸாய ஜா²னங் உப்பாதே⁴தீ”திஆதி³வசனதோ (பட்டா². 2.18.8)
 பகதூபனிஸ்ஸயபா⁴வோ லப்ப⁴தீதி. **பகதியா** ஏவாதி பச்சயந்தரஸங்கரரஹிதேன அத்தனோ
 ஸபா⁴வேனேவ. **உபனிஸ்ஸயோதி** ப⁴லவகாரணங் கத்வா. **அனேகப்பகாரதோ பபே⁴தோ³**
வேதி³தப்போ³ பஞ்ஹாவாரே ஆக³தனயேன. பச்சயவாரே பன -

“புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் குஸலானங் த⁴ம்மானங்
 உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ, புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி²மானங் பச்சி²மானங்
 அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் கேஸஞ்சி, குஸலா அப்யாகதானங், அகுஸலா அகுஸலானங்,
 குஸலானங் கேஸஞ்சி, அகுஸலா அப்யாகதானங், அப்யாகதா அப்யாகதானங், அப்யாகதா
 குஸலானங், அப்யாகதா அகுஸலானங் , புக்³லோபி, ஸேனாஸனம்பி உபனிஸ்ஸயபச்சயேன
 பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.9).

தத்த² யே புரிமா யேஸங் பச்சி²மானங் அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ ஹொந்தி, தே தேஸங்
 ஸப்பே⁴ஸம்பி ஏகந்தேனேவ ஹொந்தி, ந கேஸஞ்சி கதா³சி. தஸ்மா யேஸு பதே⁴ஸு
 அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ லப்ப⁴தி, தேஸு “கேஸஞ்சீ”தி ந ஸக்கா வத்துந்தி ந வுத்தங். யே பன
 புரிமா யேஸங் பச்சி²மானங் ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயோ வா பகதூபனிஸ்ஸயோ வா ஹொந்தி, தே
 தேஸங், ந ஸப்பே⁴ஸங் ஏகந்தேன ஹொந்தி. யேஸங் உப்பத்திவிப⁴ந்த⁴கா பச்சயா ப⁴லவந்தோ
 ஹொந்தி, தேஸங் ந ப⁴வந்தி, இதரேஸங் ப⁴வந்தி. தஸ்மா யேஸு பதே⁴ஸு அனந்தரபச்சயோ ந
 லப்ப⁴தி, தேஸு “கேஸஞ்சீ”தி வுத்தங். ஸித்தா⁴னங் பச்சயத⁴ம்மானங் யேஹி
 பச்சயுப்பன்னேஹி ப⁴விதப்ப³ங், தேஸங் “கேஸஞ்சீ”தி அயமெத்த² அத்தோ².

கஸிணபஞ்ஞத்தியா ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயதாபா⁴வதோ ஏகச்சாய பஞ்ஞத்தியா ஸுத்தி⁴ங்
 ஸப்பே⁴ த⁴ம்மோ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயோ, அனந்தராதீதோ சித்தசேதஸிகராஸி
 அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ, குஸலாகுஸலவிபாககிரியாரூபவஸேன பஞ்சவிதோ⁴
 பகதூபனிஸ்ஸயோதி அயமெத்த² ஸங்கே²போ. வித்தா²ரோ பன பட்டா²னட்ட²கதா⁴யங்
 வேதி³தப்போ³.

603. படம்மதரந்தி பச்சயுப்பன்னதோ புரேதரங். அயஞ்ஹி புரேஜாதபச்சயோ ரூபத்⁴ம்மவஸேனேவ லப்⁴தி. பச்சயுப்பன்னோ ச அருபத்⁴ம்மாயேவ. தேனாஹ “வத்தமானபா⁴வேன உபகாரகோ”தி. நிஸ்ஸயாரம்மணாகாராதீஹி விஸிட்டா² புரேஜாதபா⁴வேன வினா உபகாரகபா⁴வங் அகச்சந்தானங் வத்தாரம்மணானங் புரேஜாதாகாரேன உபகாரகதா புரேஜாதபச்சயதா. ஏவங் வத்தாரம்மணவஸேன து³விதே⁴ புரேஜாதபச்சயே “சக்காயதன”ந்திஆதி³ வத்துவஸேன வத்தங், “ரூபாரம்மண”ந்திஆதி³ ஆரம்மணவஸேன.

யங் ரூபந்தி ஹதயவத்துங் ஸந்தா⁴யாஹ. தத்த² “கிஞ்சி காலே”தி பவத்திகாலவஸேன வத்தங். “கிஞ்சி காலேன” இதி படிஸந்தி⁴காலவஸேன. யானி ஆரம்மணபுரேஜாதேன வினா ந வத்தந்தி, தேஸங் சக்குவிஞ்ஞாணாதீனங் ஆரம்மணபுரேஜாதத்³ஸ்ஸனேன மனோத்வாரேபி யங் யங் ஆரம்மணபுரேஜாதேன வத்ததி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயபூ⁴தங் ஸப்³பங் ரூபரூபங் ஆரம்மணபுரேஜாதந்தி த்³ஸ்ஸிதமேவ ஹோதி. ததா² ஹி வத்தங் பஞ்ஹாவாரே “ஆரம்மணபுரேஜாதங் ஸெக்கா² வா புதுஜ்ஜனா வா சக்குங் அனிச்சதோ து³க்கதோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தி”திஆதி³ (பட்டா². 1.1.424). “அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ குஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ, அப்யாகதோ த⁴ம்மோ அகுஸலஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ புரேஜாதபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.424) அப்யாகதமூலகா தயோவ வாரா. தே ச பச்சேகங் வத்து²புரேஜாதங், ஆரம்மணபுரேஜாதந்தி த்³விதா⁴ விப⁴த்தா.

604. பச்சயுப்பன்னத்⁴ம்மஸ்ஸ புரேதரங் ஸித்த⁴பா⁴வே ஸதி பச்சயத்⁴ம்மஸ்ஸ பச்சாஜாததாதி வத்தங் “புரேஜாதான”ந்தி. அயஞ்ச நயோ ரூபத்⁴ம்மேஸு ஏவ லப்⁴தி, ந அருபத்⁴ம்மேஸுதி வத்தங் “ரூபத்⁴ம்மான”ந்தி. யதி³ பச்சயுப்பன்னத்⁴ம்மா புரேதரமேவ ஜாதா, கதங் பச்சயபா⁴வோதி ஆஹ “உபத்⁴ம்ப⁴கத்தேனா”தி. பச்சாஜாதேன ஹி வினா ஸந்தானாவிச்சேத்³ஹேதுபா⁴வங் அகச்சந்தானங் த⁴ம்மானங் யே பச்சாஜாதாகாரேன உபகாரகா, தேஸங் ஸா விப்பயுத்தாகாராதீஹி விஸிட்டா² உபகாரகதா பச்சாஜாதபச்சயதா. ஏவங் ஸப்³பச்சயானங் பச்சயந்தராகாரவிஸிட்டா² உபகாரகதா யோஜேதப்³பா³. “கிஜ்ஜபோதகஸரீரானங் ஆஹாராஸாசேதனா வியா”தி ஏதேன மனோஸஞ்சேதனாஹாரவஸேன பவத்தமானேஹி அருபத்⁴ம்மேஹி ரூபகாயஸ்ஸ உபத்த⁴ம்பி⁴தபா⁴வங் த்³ஸ்ஸேதி. தேனேவ “ஆஹாராஸா வியா”தி அவத்வா சேதனாக்³ஹணங் கதங். காயஸ்ஸாதி சதுஸமுட்டா²னிகபூ⁴துபாதாயரூபஸங்காதஸ்ஸ ரூபகாயஸ்ஸ. ஸங்கே²பதோ ட²பெத்வா ரூபத்⁴ம்மே அவிஸிட்டோ² அருபக்கந்தோ⁴ பச்சாஜாதபச்சயோ. ஸோ ஜாதிவஸேன குஸலோ, அகுஸலோ, விபாகோ, கிரியாதி சதுப்³பி³தோ⁴தி வேதி³தப்³பங்.

605. குஸலாதி³பா⁴வேன அத்தனா ஸதி³ஸ்ஸ பயோகே³ன கரணீயஸ்ஸ புனப்புனங் கரணங் பவத்தனங் ஆஸேவனட்டோ², அத்தஸதி³ஸ்ஸபா⁴வதாபாத்³னங் வாஸனங் வா. புரிமபுரிமாபி⁴யோகோ³ வியாதி உக்³ஹணஸவனதா⁴ரணாதி³புரிமாபுரிமாஸேவனா விய. தீஸு பன ஏதேஸு புரிமா புரிமாதி ஸமனந்தராதீதா த்³ட்ட²ப்³பா³. கஸ்மா பனெத்த² அனந்தரபச்சயே விய “புரிமா புரிமா குஸலா த⁴ம்மா பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் அப்யாகதான”ந்திஆதி³னா பி⁴ன்னஜாதியேஹி ஸத்தி⁴ங் நித்தே³ஸோ ந கதோதி? அத்தனோ கதிங் கா³ஹேதுங் அஸமத்தத்தா. பி⁴ன்னஜாதிகா ஹி பி⁴ன்னஜாதிகானங் ஆஸேவனகு³ணேன பகு³ணப்³லவபா⁴வங் ஸம்பாதெந்தா அத்தனோவ குஸலாதி³பா⁴வஸங்காதங் கதிங் கா³ஹேதுங் ந ஸக்குணந்தி. தஸ்மா தேஹி ஸத்தி⁴ங் நித்தே³ஸங் அகத்வா யே யேஸங் வாஸனாஸங்காதேன ஆஸேவனகு³ணேன பகு³ணப்³லவபா⁴வவிஸிட்ட²ங் அத்தனோ குஸலாதி³பா⁴வஸங்காதங் கதிங் கா³ஹேதுங் ஸமத்தா², தேஸங் தேஹி ஸமானஜாதிகேஹேவ ஸத்தி⁴ங் நித்தே³ஸோ கதோதி த்³ட்ட²ப்³போ³.

அத² விபாகாப்யாகதங் கஸ்மா ந க்³ஹிதங்? ஆஸேவனாபா⁴வதோ. விபாகாப்யாகதஞ்ஹி கம்மவஸேன விபாகபா⁴வப்பத்தங் கம்மபரிணாமிதங் ஹுத்வா பவத்தமானங் நிருஸ்ஸாஹங் து³ப்³பலங் ஸந்தங் ஆஸேவனகு³ணேன அத்தனோ ஸபா⁴வங் கா³ஹேத்வா பரிபா⁴வெத்வா நேவ அஞ்ஞங் விபாகங் பவத்தேதி, ந ச புரிமவிபாகானுபா⁴வங் க்³ஹேத்வா உப்பஜ்ஜதி, அத² கோ²

கம்மவேகக்கித்தங் பதிதங் விய ஹுத்வா உப்பஜ்ஜதி. தஸ்மா ஸப்பதாபி விபாகே ஆஸேவனா நத்தீதி ந கஹிதங். குஸலாகுஸலகிரியானந்தரங் உப்பஜ்ஜமானம்பி ஸகம்மபடிபுத்தவத்திதாய ஆஸேவனகுணங் ந கஹ்ஹாதீதி குஸலாத்யோபி தஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயோ ந ஹொந்தி. நானாஜாதிகத்தாபி சேதே தஸ்ஸ ஆஸேவனாதாநங் ந கரொந்தேவ. பூமிதோ, பன ஆரம்மணதோ வா நானாஜாதிகதா நாம நத்தீதி பரித்தகுஸலகிரியா மஹக்கத்தகுஸலகிரியானங், ஸங்காராரம்மணஞ்ச குஸலங் நிப்பாநாரம்மணஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயோ ஹொதியேவ. ஸ்வாயங் “குஸலோ தம்மோ குஸலஸ்ஸ, அகுஸலோ தம்மோ அகுஸலஸ்ஸ, அப்யாகதோ தம்மோ அப்யாகதஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.426) திதாவ வுத்தோ. அப்யாகதக்கஹ்ணேன ஆவஜ்ஜனவஜ்ஜிதா கிரியதம்மா கஹிதா.

606. சித்தபயோகோ சித்தகிரியா, ஆயுஹனந்தி அத்தோ². யதா² ஹி காயவசீபயோகோ விஞ்ஞத்தி, ஏவங் சித்தபயோகோ சேதனா. தேன ஹி ஸா உப்பன்னகிரியதாவிஸிட்டே² ஸந்தானே ஸேஸபச்சயஸமாக்மே பவத்தமானானங் விபாககடத்தாருபானம்பி தேனேவ ஸந்தானவிஸேஸேன கிரியாபாவேன உபகாரிகா ஹொதி. தஸ்ஸ ஹி கிரியாபாவஸ்ஸ பவத்தத்தா தேஸங் பவத்தி, ந அஞ்ஞதா². ஸஹஜாதானங் பன ஆயுஹனகிரியாபாவேன பவத்தமானா உபகாரிகாதி கிங் வத்தப்பங். கம்மந்தி ச சேதனாகம்மமேவ அதிப்பேதங். ந ஹி சேதனாஸம்பயுத்தங் கம்மங் அபிஜ்ஜாதீ³ கம்மபச்சயோ ஹொதி. ஸதிபி விபாகதம்மபாவே சேதனாவஜ்ஜானங் அதங்ஸபாவத்தா விபாகாபி சேதனா ஸஹஜாதகம்மபச்சயோ ஹொதியேவ, ஸ்வாயங் கம்மபச்சயோ ஜாதிவஸேன சதுப்பிதோதி ஸப்பங் வத்தப்பங்.

607. “நிருஸ்ஸாஹஸந்தபாவேனா”தி ஏதேன ஸஉஸ்ஸாஹேஹி விபாகதம்மதம்மேஹி குஸலாகுஸலேஹி ஸாரம்மணாதிப்பாவேன ஸதிஸானம்பி அஸதிஸங் விபாகபாவங் தஸ்ஸேதி. ஸொ ஹி விபாகானங் பயோகேன அஸாதேதப்பதாய பயோகேன, அஞ்ஞதா² வா ஸேஸபச்சயேஸு ஸித்தேஸு கம்மஸ்ஸ கடத்தா ஏவ ஸிஜ்ஜனதோ நிருஸ்ஸாஹொ ஸந்தபாவோ ஹொதி, ந கிலேஸவூபஸந்தபாவோ. ததாஸந்தபாவதோ ஏவ ஹி பாவங்காத்யோ துவிஞ்ஞெய்யா. பஞ்சத்வாரேபி ஹி ஜவனப்பவத்தியா ரூபாதீனங் கஹிததா விஞ்ஞாயதி, அபிநிபாதஸம்படிச்சநஸந்தீரணமத்தா பன விபாகா துவிஞ்ஞெய்யா ஏவ. நிருஸ்ஸாஹஸந்தபாவாயாதி நிருஸ்ஸாஹஸந்தபாவத்தாய. ஏதேன தப்பச்சயவந்தானங் அவிபாகானம்பி ரூபதம்மானங் விபாகானுக்ஹலங் பவத்திங் தஸ்ஸேதி. பவத்தேதிஆதி³ பஞ்ஹாவாரனயங் கஹெத்வா வுத்தங். படிச்சவாரே பன “விபாகா சத்தாரோ கந்தா² அருபினோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் விபாகபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³னா (பட்டா². 1.1.14) ஆகதா. எத்த² ச யேஸங் ஏகந்தேன விபாகோ விபாகபச்சயோ ஹொதி, தேஸங் வஸேன நயதஸ்ஸனங் கதந்தி தட்டப்பங். ந ஹி ஆருப்பே காமரூபபூமீஸு விய விபாகோ ரூபஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதி.

608. ஸதிபி ஜனகபாவே உபத்தம்பக்கத்தங் ஆஹாரானங் பதானகிச்சந்தி ஆஹ “ரூபாரூபானங் உபத்தம்பக்கத்தேனா”தி. உபத்தம்பக்கத்தஞ்ஹி ஸதிபி ஜனகத்தே அருபீனங் ஆஹாரானங், ஆஹாரஜரூபஸமுட்டா²பகரூபாஹாரஸ்ஸ ச ஹொதி. அஸதிபி சதுஸமுட்டா²னிகரூபபத்தம்பகரூபாஹாரஸ்ஸ, அஸதி பன உபத்தம்பக்கத்தே ஆஹாரானங் ஜனகத்தங் நத்தீதி உபத்தம்பக்கத்தங் பதானங். அத² வா ஜனயமானோபி ஆஹாரோ அவிச்சேத்வஸேன உபத்தம்பெந்தோ ஜனேதீதி உபத்தம்பனபாவோ ஏவ ஆஹாரபாவோதி “உபத்தம்பக்கத்தேனா”தி வுத்தங். கேசி பன “ரூபாஹாரோ அத்தனா ஜனிதஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயோ ந ஹொதி, அஞ்ஞேன ஜனிதஸ்ஸ ஹொதி, தஸ்மா “உபத்தம்பக்கத்தேனா”தி வுத்தந்தி வதந்தி. தங் “ஆஹாரோ ரூபஸ்ஸ பச்சயோ ஹொந்தோ ஆஹாரபச்சயோ ந ஹொதீதி விருத்தமேதந்தி அபரே நானுஜானந்தி. ரூபாஹாரோ செத்த² ரூபதம்மானங் ஏவ ஆஹாரபச்சயோ ஹொதி. அருபாஹாரா பன ரூபதம்மானம்பி ஆஹாரபச்சயோ ஹொந்தி. தஞ்ச கோ² ந கேவலங் சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானமேவ, அத² கோ² கதாசி கடத்தாருபானம்பீதி தஸ்ஸேதுங் “பஞ்ஹாவாரே பனா”திஆதி³ வுத்தங்.

609. அதி⁴பதியட்டே²னாதி எத்த² ந அதி⁴பதிபச்சயத்⁴ம்மானங் விய பவத்தினிவாரகே அபி⁴ப⁴வித்வா பவத்தனென க³ருபா⁴வோ அதி⁴பதியட்டோ², அத² கோ² த³ஸ்ஸனாதி³கிச்சேஸு சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³ஹி, ஜீவனே கம்மஜருபேஹி அருபத்⁴ம்மேஹி ச ஜீவந்தேஹி, மனநே ஸம்பயுத்தத்⁴ம்மேஹி, ஸுகி²தாதி³பா⁴வே ஸுகி²தாதி³ஹி, அதி⁴மொக்க²பக்³ஹு²பட்டா²னாவிக்கே²பபஜானநேஸு, “அனஞ்ஞாதங் ஞஸ்ஸாமீ”தி பவத்தியங் ஆஜானநே, அஞ்ஞாதாவிபா⁴வே ச ஸத்தா⁴தி³ஸஹஜாதேஹீதி ஏவங் தங்தங்கிச்சேஸு சக்கா²தி³பச்சயேஹி த⁴ம்மேஹி சக்கா²தி³னங் அனுவத்தனீயதா. தேஸு ஹி கிச்சேஸு சக்கா²தி³னங் இஸ்ஸரியங், தப்பச்சயானஞ்ச தத²னுவத்தனென தத்த² பவத்தி. கஸ்மா பனெத்த² இத்தி²புரிஸிந்த²ரியத்வயங் ந க³ஹிதங், நனு சேதம்பி லிங்கா³தி³ஹி அனுவத்தியதீதி? ஸச்சங் அனுவத்தியதி, ந பன பச்சயபா⁴வதோ. யதா² ஹி ஜீவிதாஹாரா யேஸங் பச்சயா ஹொந்தி, தேஸங் அனுபாலகஉபத்த²ம்ப⁴கா , அத்தி²அவிகு²தபச்சயபு⁴தா ச ஹொந்தி, ந ஏவங் இத்தி²புரிஸபா⁴வா லிங்கா³தி³னங் கேனசி பகாரேன உபகாரகா ஹொந்தி. யதோ பச்சயா ஸியுங், கேவலங் பன யதா²ஸகேஹி ஏவ பச்சயேஹி பவத்தமானானங் லிங்கா³தி³னங் யதா² இத்தி²ஆதி³க்³ஹணஸ்ஸ பச்சயபா⁴வோ ஹொதி, ததோ அஞ்ஞனாகாரேன தங்ஸஹிதஸந்தானே அப்பவத்திதோ லிங்கா³தி³ஹி அனுவத்தனீயதா, இந்த²ரியதா ச தேஸங் வுச்சதி. தஸ்மா ந தேஸங் இந்த²ரியபச்சயபா⁴வோ வுத்தோ. சக்கா²த³யோ அருபத்⁴ம்மானங்யேவாதி எத்த² ஸுகி²ந்த²ரியது³க்கி²ந்த²ரியானிபி சக்கா²தி³க்³ஹணென க³ஹிதானீதி த³ட்ட²ப³பா³னி.

610. லக்கணாரம்மணாபனிஜ்ஜா²னபு⁴தானங் விதக்கா³தி³னங் விதக்கனாதி³வஸேன ஆரம்மணங் உபக³ந்த்வா நிஜ்ஜா²னங் பெக்க²னங், சிந்தனங் வா விதக்கா³தி³னங்யேவ ஆவேணிகோ ப்யாபாரோ உபனிஜ்ஜா²யனட்டோ². “²பெத்வா த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணே ஸுக²து³க்²வேது³னாத்வய”ந்தி வத்வாபி “ஸத்த ஜா²னங்கா³னீ”தி வசனென அஜா²னங்கா³னங் உபெக்கா³சித்தேகக்³தானங் நிவத்தனங் கதந்தி த³ட்ட²ப³பங். யதி³ ஏவங் “ஸத்த ஜா²னங்கா³னீ”தி ஏதேனேவ ஸித்தே⁴ “²பெத்வா ஸுக²து³க்²வேது³னாத்வய”ந்தி கஸ்மா வுத்தங்? வேது³னாபே⁴தே³ஸு பஞ்சஸு ஸுக²து³க்²த்வயஸ்ஸ ஏகந்தேன அஜா²னங்க³பா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ங் ஜா²னங்க³ட்டா²னே நித்தி³ட்ட²த்தா, ஸதிபி வா ஜா²னங்க³வோஹாரே வேது³னாபே⁴த³த்வயஸ்ஸ ஏகந்தேன ஜா²னபச்சயத்தாபா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ங். உபெக்கா³சித்தேகக்³தானங் பன யதி³பி ஜா²னபச்சயத்தாபா⁴வோ அத்தி², நஜா²னபச்சயபா⁴வோ பன நத்தீதி ஸப்³பா³னிபி ஸத்த ஜா²னங்கா³னீதி எத்த² க³ஹணங் கதங். தத்த² “ஸப்³பா³னிபீ”தி வசனங் ஸப்³புகுஸலாதி³பே⁴த³ஸ்ஸங்க³ண்ஹனத்த²ங், ந பன ஸப்³பித்துப்பாத³க³தஸங்க³ண்ஹனத்த²ந்தி த³ட்ட²ப³பங். யேஸங் பன “²பெத்வா த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணே வேது³னாத்வய”ந்தி பாடோ², தேஸங் யதா²வுத்தோ விசாரோ சித்தேகக்³தாவஸேனேவ வேதி³த³போ³.

611. யதோ ததோ வாதி ஸம்மா வா மிச்சா² வாதி அத்தோ². பஞ்ஹாவாரே பனாதிஆதி³ யதி³பி பச்சயனித்³தே³ஸே தங்ஸமுட்டா²னக்³ஹணென ஸோ அத்தோ² ஞாபிதோ ஏவ, பஞ்ஹாவாரே பன ஸருபேனேவ க³ஹிதோதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஏதே பன த்வேபி...பே... ந லப்³ப⁴ந்தி “யதா²ஸங்க்ய”ந்தி வசனஸேஸோ வேதி³த³போ³. பட்டா²னட்ட²கதா²யங் பன “த்வேபி ஜா²னமக்³பச்சயா அஹேதுகசித்தேஸு ந லப்³ப⁴ந்தீ”தி வுத்தங். தேனஸ்ஸ கத²மவிரோதோ⁴தி? அதி⁴ப்பாயவஸேன . அயஞ்ஹி தத்த² அதி⁴ப்பாயோ - அஹேதுகசித்தேஸு ஏவ ஜா²னமக்³பச்சயா ந லப்³ப⁴ந்தி, ந ஸஹேதுகசித்தேஸுதி ஸஹேதுகசித்தேஸு அலாபா⁴பா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங், ந அஹேதுகசித்தேஸு லாபா⁴பா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ந்தி. ஏவஞ்ஹி அத்தே² க்ய³ஹமானே அஹேதுகசித்தேஸு கத்த²சி கஸ்ஸசி லாபோ⁴ ந நிவாரிதோதி விஞ்ஞாயதி. தேன ஸவிதக்காஹேதுகசித்தேஸு ஜா²னபச்சயஸ்ஸ ஸம்ப⁴வோ அனுஞ்ஞாதோ ஹொதி. தத்த² ஹி யேன அலாபே⁴ன த⁴ம்மஸங்க³ணியங் மனோதா⁴துஆதி³னங் ஸங்க³ஹஸுஞ்ஞதவாரேஸு ஜா²னங் ந உத்³த⁴டங், தங் அலாப⁴ங் ஸந்தா⁴ய ஜா²னபச்சயஸ்ஸபி அஹேதுகசித்தேஸு அலாபோ⁴ வுத்தோ. யதா² ஹி ஸஹேதுகசித்துப்பாதே³ஸு விதக்கா³தி³னங் ஸஹஜாதே ஸங்கட்³டி⁴த்வா ஏகத்தக³தபா⁴வகரணங் உபனிஜ்ஜா²யனப்³யாபாரோ ப³லவா, ந ததா² அஹேதுகசித்துப்பாதே³ஸுதி. இத⁴ பன துப்³ப³லம்பி உபனிஜ்ஜா²யனங் யதி³ கிஞ்சிமத்தம்பி அத்தி², ந தேன உபகாரகதா ந ஹொதீதி ஸவிதக்காஹேதுகசித்தேஸுபி ஜா²னபச்சயங் அனுஜானந்தேன

“ஏதே பன த்வேபி ஜாநமக்³பச்சயா த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணாஹேதுகசித்தேஸு ந லப்³ப⁴ந்தீ”தி (பட்டா². அட்ட². பச்சயுத்³தே³ஸவண்ணனா) வுத்தங். பச்சயகதா² நாம ஸமந்தபட்டா²னநிஸ்ஸிதா, ந த⁴ம்மஸங்க³ணீனிஸ்ஸிதாதி.

612. ஸமங் அவிஸமங், ஸம்மா, ஸஹ வா பகாரேஹி யுத்ததாய ஏகீபா⁴வூபக்³மேன விய உபகாரகதா ஸம்பயுத்தபச்சயதா. கா பன ஸா பகாரேஹி யுத்ததாதி ஆஹ
“ஏகவத்து²கஏகாரம்மணஏகுப்பாதே³கனிரோத⁴ஸங்கா²தேனா”தி. தத்த² யே ஏகவத்து²கா, தே ஸம்பயுத்தாதி எத்தகே வுச்சமானே அவினிப்³போ⁴க்³ருபேஸு ஏகங் மஹாபூ⁴தங்
ஸேஸமஹாபூ⁴துபாதா³ருபானங் நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதி, தேன தானி ஏகவத்து²கானி, சக்கா²தி³னிஸ்ஸயபூ⁴தானி வா பூ⁴தானி ஏகங் வத்து² ஏதேஸு நிஸ்ஸிதந்தி ஏகவத்து²கானீதி கப்பெந்தஸ்ஸ தேஸங் ஸம்பயுத்ததாபத்தி ஸியாதி தன்னிவாரணத்த²ங் ஏகாரம்மணக்³ஹணங். யே ஏகவத்து²கா, ஏகாரம்மணா ச, தே ஸம்பயுத்தாதி ஏவம்பி சுதிஆஸன்னானங்
ஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணாதீ²னங் ஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி ஏகுப்பாத³க்³ஹணங். யே ஏகவத்து²கேகாரம்மணேகுப்பாதா³, தே ஸம்பயுத்தாதி கிங் பன நானானிரோதா⁴பி
ஏவங்திவித⁴லக்³ணா ஹோந்தி, உதா³ஹு ஏகனிரோதா⁴ ஏவாதி விசாரணாயங் ஏகனிரோதா⁴ ஏவ ஏவங்லக்³ணா ஹோந்தீதி த்ஸ்ஸனத்த²ங் “ஏகனிரோதா⁴”தி வுத்தங்.

படிலோமதோ வா ஏகனிரோதா⁴ ஸம்பயுத்தாதி வுச்சமானே ஏகஸ்மிங் க²ணே நிருஜ்ஜ²மானானங் ரூபாரூபத⁴ம்மானங் ஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி “ஏகுப்பாதா³”தி வுத்தங். ஏவம்பி அவினிப்³போ⁴க்³ருபானங் அத்தி² ஏகுப்பாதே³கனிரோத⁴தாதி தேஸம்பி ஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி தன்னிவாரணத்த²ங் ஏகாரம்மணக்³ஹணங். யே ஏகாரம்மணா ஹுத்வா ஏகுப்பாதே³கனிரோதா⁴, தே ஸம்பயுத்தாதி அயஞ்ச நயோ ஏகவத்து²கேஸு ஏவ லப்³ப⁴தி, ந நானாவத்து²கேஸுதி த்ஸ்ஸனத்த²ங் ஏகவத்து²கக்³ஹணங். யே ஏகவத்து²கேகாரம்மணேகுப்பாதே³கனிரோதா⁴, தே ஸம்பயுத்தாதி பஞ்சவோகாரப⁴வாபெக்கா²ய சேதங் ஏகவத்து²கக்³ஹணங். ஆருப்பே பன வத்து²யேவ நத்தீ²தி குதோ ஏகவத்து²கக்³ஹணஸ்ஸ அவஸரோ.

613. அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்ப³ந்த⁴தாய யுத்தானம்பி ஸமானானங் விப்பயுத்தபா⁴வேன விஸங்ஸட்ட²தாய நானத்துபக்³மேன உபகாரகதா விப்பயுத்தபச்சயதா. அயஞ்ச விப்பயுத்ததா ந ஸம்பயுத்தபச்சயதாய விய அஞ்ஞமஞ்ஞங் பச்சயபச்சயுப்பன்னத⁴ம்மவஸேன க³ஹேதப்³பா³, அத² கோ² விஸுங்யேவ. தத்த² ஹி அருபத⁴ம்மானங் ஸமானஜாதியதாய ஸமது⁴ரங், இத⁴ ரூபாரூபத⁴ம்மானங் விஜாதியதாய விது⁴ரங். தேன வுத்தங் “யுத்தானம்பி...பே... விப்பயுத்தபச்சயதா”தி. ந ஹி வத்து²ஸஹஜாதபச்ச²ஜாதவஸேன அயுத்தானங் ரூபாதீ²னங் ஆரம்மணாதி³பா⁴வேன உபகாரகானங் விப்பயுத்தானம்பி விப்பயுத்தபச்சயதா அத்தி². யதா² ஹி “வத்து² க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ, ஸஹஜாதா குஸலா க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங், பச்ச²ஜாதா குஸலா க²ந்தா⁴ புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³வசனதோ (பட்டா². 1.1.434) வத்து²னா, ஸஹஜாதபச்ச²ஜாதவஸேன ச யுத்தானங் அத்தி² விப்பயுத்தபச்சயபா⁴வோ, ந ஏவங் அயுத்தானங் அத்தீ²தி. யதி³ ஏவங் ரூபானங் ரூபேஹி கஸ்மா விப்பயுத்தபச்சயோ ந வுத்தோதி? ரூபானங் ரூபேஹி ஸதிபி அவினிப்³போ⁴கே³ ஸம்பயோகோ³ விய விப்பயோகோ³ (தா⁴து. 3) நத்தீ²தி ந தேஸங் விப்பயுத்தபச்சயதா. வுத்தஞ்ஹி “சதூஹி ஸம்பயோகோ³, சதூஹி விப்பயோகோ³”தி. ஸம்பயுஜ்ஜமானாஞ்ஹி அருபானங் ரூபேஹி, ரூபானஞ்ச தேஹி ஸியா ஸம்பயோகா³ஸங்காதி தேஸங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் விப்பயுத்தபச்சயதா வுத்தா. ரூபானங் பன ரூபேஹி ஸம்பயோகோ³ நத்தீ²தி ந தேஸங் விப்பயுத்தபச்சயதா வுத்தா.

ரூபினோ த⁴ம்மா அருபீனங் த⁴ம்மானங், அருபினோபி ரூபீனந்தி எத்த² அருபக்³ஹணங் சதுன்னங் க²ந்தா⁴னங் வஸேன வேதி³தப்³பங். அருபத⁴ம்மேஸு ஹி சத்தாரோ ஏவ க²ந்தா⁴ ஸஹஜாதபுரேஜாதானங் ரூபத⁴ம்மானங் விப்பயுத்தபச்சயா ஹோந்தி. நி³பா³னங் பன யதா² அருபத⁴ம்மானங் ஸம்பயுத்தபச்சயோ ந ஹோதி, ஏவங் ரூபத⁴ம்மானங் விப்பயுத்தபச்சயோ ந

ஹோதி. “சதூஹி ஸம்பயோகோ³, சதூஹி விப்பயோகோ³”தி (தா⁴து. 3) ஹி வுத்தங். தஸ்மா அருபத⁴ம்மேஸு சதுன்னங் க²ந்தா⁴னமேவ விப்பயுத்தபச்சயதா. வுத்தஞ்ச பஞ்ஹாவாரே “ஸஹஜாதா குஸலா க²ந்தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ³திஆதி³ (பட்டா². 1.1.434). ரூபினோ த⁴ம்மாதி சேதங் ஹத்யவத்து²னோ சேவ சக்கா²தீனஞ்ச வஸேன வேதி³தப்³பங். ரூபத⁴ம்மேஸு ஹி ச² வத்து²னியேவ அருபக்க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயோ. ரூபாயதனாத்யோ பன ஆரம்மணத⁴ம்மா கிஞ்சாபி விப்பயுத்தத⁴ம்மா, விப்பயுத்தபச்சயோ பன ந ஹொந்தி. கிங் காரணா? ஸம்பயோகா³ஸங்காபா⁴வதோ. அருபக்க²ந்தா⁴ ஹி சக்கா²தீனங் வத்து²னங் அப்³ப⁴ந்தரதோ நிக்க²மந்தா விய உப்பஜ்ஜந்தீதி ஸியா தத்த² ஆஸங்கா “கிங் நு கோ² இமே இமேஹி ஸம்பயுத்தா, உதா³ஹு விப்பயுத்தா”தி? ஆரம்மணத⁴ம்மா பன வத்து²ஸன்னிஸ்ஸயேன உப்பஜ்ஜமானானங் ஆரம்மணமத்தங் ஹொந்தீதி நத்தி² தேஸு ஸம்பயோகா³ஸங்காதி ந தே விப்பயுத்தா. ஸம்பயோகா³ஸங்காஸப்³பா⁴வதோ வத்து²னியேவ விப்பயுத்தபச்சயா ஹொந்தி. வுத்தம்பி சேதங் பஞ்ஹாவாரே “வத்து² குஸலானங் க²ந்தா⁴னங் விப்பயுத்தபச்சயேன பச்சயோ, வத்து² அகுஸலானங் க²ந்தா⁴னங், சக்கா²யதனங் சக்கு²விஞ்ஞாணதா⁴துயா³திஆதி³. ஸ்வாயங் விப்பயுத்தபச்சயோ “ஸஹஜாதபச்சா²ஜாததோ குஸலேன அப்³யாகதங், ததா² அகுஸலேன அப்³யாகதங், ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா²ஜாததோ அப்³யாகதேன அப்³யாகதங், வத்து²புரேஜாததோ அப்³யாகதேன குஸலங், ததா² அகுஸலந்தி குஸலமூலமேகங், அகுஸலமூலமேகங், அப்³யாகதமூலானி தீணி²தி பஞ்சவிதோ⁴ வேதி³தப்³போ³.

614. பச்சுப்பன்னலக்க²ணேனாதி பச்சுப்பன்னஸபா⁴வேன. தேன “அத்தி² மே பாபகம்மங் கதங், அத்தி² புக³லோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ”தி (பு. ப. சதுக்கஉத்³தே³ஸ 24) ச ஏவமாதீ³ஸு வுத்தங் நிப்³பத்திதூபலப்³ப⁴மானதாலக்க²ணங் அத்தி²பா⁴வங் நிவாரேதி. ஸதிபி ஜனகத்தே உபத்த²ம்ப⁴கத்தப்பதா⁴னா அத்தி²பா⁴வேன உபகாரகதாதி ஆஹ “உபத்த²ம்ப⁴கத்தேனா”தி. இதுஞ்ச உபத்த²ம்ப⁴கத்தங் வத்தா²ரம்மணஸஹஜாதாதீ³னங் ஸாதா⁴ரணங் அத்தி²பா⁴வேன உபகாரகத்தந்தி துட்ட²ப்³பங். “ஸத்ததா⁴ மாதிகா நிக்கித்தா”தி வுத்தமத்தங் பாலியா ஏவ துஸ்ஸேதுங் “யதா³ஹா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² “சத்தாரோ க²ந்தா⁴ அருபினோ”திஆதி³னா ஸஹஜாதவஸேன அத்தி²பச்சயோத³ஸ்ஸிதோ , “சக்கா²யதன”ந்திஆதி³னா புரேஜாதவஸேன, “யங் ரூபங் நிஸ்ஸாயா”திஆதி³னா ஸஹஜாதபுரேஜாதவஸேன. ஏவமயங் பாடோ² ஸஹஜாதபுரேஜாதஅத்தி²பச்சயவஸேனேவ ஆக³தோ.

அஞ்ஞத்த² பன ததோ அஞ்ஞதா²பி ஆக³தோதி துஸ்ஸேதுங் “பஞ்ஹாவாரே பனா”திஆதி³மாஹ. தங் தேன பச்சா²ஜாதாஹாரிந்த்³ரியவஸேனாபி அத்தி²பச்சயத்தங் விபா⁴வேதி. புரிமபாடே² பன ஸாவஸேஸா தே³ஸனா கதாதி வேதி³தப்³பங். ஸதி ச யேஸங் பச்சயா ஹொந்தி, தேஹி ஏகதோ, புரேதரங், பச்சா² ச உப்பன்னபா⁴வே ஸஹஜாதாதி³பச்சயத்தாபா⁴வதோ ஆஹாரோ, இந்த்³ரியஞ்ச ஸஹஜாதாதி³பே⁴தங் ந லப⁴ந்தி, தத³பா⁴வோ ச தேஸங் த⁴ம்மஸபா⁴வவஸேன துட்ட²ப்³போ³. ஸ்வாயங் அத்தி²பச்சயோ “ஸஹஜாததோ குஸலேன குஸலங், ஸஹஜாதபச்சா²ஜாததோ குஸலேன அப்³யாகதங், ஸஹஜாததோ ஏவ குஸலேன குஸலாப்³யாகதந்தி குஸலமூலா தயோ, ததா² அகுஸலமூலா. ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா²ஜாதாஹாரிந்த்³ரியதோ பன அப்³யாகதேன அப்³யாகதங், வத்தா²ரம்மணபுரேஜாததோ அப்³யாகதேன குஸலங், ததா² அகுஸலங். ஸஹஜாதபுரேஜாததோ குஸலஞ்ச அப்³யாகதஞ்ச குஸலஸ்ஸ, ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா²ஜாதாஹாரிந்த்³ரியதோ குஸலஞ்ச அப்³யாகதஞ்ச அப்³யாகதஸ்ஸ, ஸஹஜாதபுரேஜாததோ அகுஸலஞ்ச அப்³யாகதஞ்ச அகுஸலஸ்ஸ, ஸஹஜாதபுரேஜாதபச்சா²ஜாதாஹாரிந்த்³ரியதோ அகுஸலஞ்ச அப்³யாகதஞ்ச அப்³யாகதஸ்ஸா”தி ஏவங் தேரஸவிதோ⁴. ஸங்கே²பேன குஸலாகுஸலவிபாககிரியரூபவஸேன பஞ்சவிதோ⁴ அத்தி²பச்சயோ, ந நிப்³பா³னங். யோ ஹி அத்தி²பா⁴வாபா⁴வேன அனுபகாரகோ அத்தி²பா⁴வங் லபி⁴த்வா உபகாரகோ ஹோதி, ஸோ அத்தி²பச்சயோ ஹோதி. நிப்³பா³னஞ்ச நிப்³பா³னாரம்மணானங் ந அத்தனோ அத்தி²பா⁴வாபா⁴வேன அனுபகாரகங் ஹுத்வா அத்தி²பா⁴வலாபே⁴ன உபகாரகங் ஹோதீதி, உப்பாதா³தியுத்தானங் வா நத்தி²பா⁴வோபகாரகதாவிருத்³தோ⁴ உபகாரகபா⁴வோ அத்தி²பச்சயதாதி, ந நிப்³பா³னங் அத்தி²பச்சயோ ஹோதி.

615. ஆரம்மணே புஸனாதிவஸேன பவத்தமானானங் புஸஸாதீனங் அனேகேஸங் ஸஹபாஃவோ நத்தீதி ஏகஸ்மிங் புஸஸாதீஸமுதாயே ஸதி துதியோ ந ஹோதி, அஸதி பன ஹோதீதி தேன நத்திபாஃவேன உபகாரகதா நத்திபச்சயதா. ஸதிபி புரிமதரசித்தானங் நத்திபாஃவே ந தேன தானி நத்திபாஃவேன உபகாரகானி, அனந்தரமேவ பன அத்தனோ அத்திபாஃவேன பவத்திஓகாஸங் அலபஃமானங் நத்திபாஃவேன ஓகாஸங் துதமானங் விய உபகாரகங் ஹோதீதி “பவத்திஓகாஸதானேன உபகாரகா”தி ஆஹ. படுப்பன்னானந்தி பச்சப்பன்னானங்.

“தே ஏவா”தி ஏதேன நத்திவிகுதபச்சயானங் தஃம்மதோ விஸேஸாபாஃவமாஹ. ஏவங் ஸந்தேபி அபாஃவமத்தேன உபகாரகதா ஓகாஸதானங் நத்திபச்சயதா, ஸபாஃவாவிக்மேன அப்பவத்தமானானங் ஸபாஃவாவிக்மேன உபகாரகதா விகுதபச்சயதா. நத்திதா ச நிரோதாஃனந்தரா ஸுஞ்ஞதா, விகுததா நிரோதஃப்பத்ததாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

அத்திபச்சயதஃம்மா ஏவ சாதி ச-ஸத்தோ ஸம்பிண்ட்னத்தோ. தேன ந கேவலங் நத்திவிகுதபச்சயா ஏவ தஃம்மதோ அவிஸிட்டா, அத் கோ அத்திவிகுதபச்சயாபீதி இமமத்தங் தீபேதி. யதிபிமே பச்சயா தஃம்மதோ அவிஸிட்டா, ததாபி அத்திதாய ஸஸபாஃவதாய உபகாரகதா அத்திபச்சயதா, ஸபாஃவாவிக்மேன நிரோதஃஸ்ஸ அப்பத்தியா உபகாரகதா அவிசுதபச்சயதாதி பச்சயபாஃவவிஸேஸோ தஃம்மாவிஸேஸபி வேதிதப்போ. தஃம்மானஞ்ஹி ஸமத்ததாவிஸேஸங் ஸப்பங் யாதாவதோ அபிஃஸம்புஜ்ஜித்வா பஃகுவதா சதுவீஸதிபச்சயவிஸேஸா வுத்தாதி தஃம்மஸ்ஸாமிம்ஹி ஸத்தாஃய “ஏவங் விஸேஸா ஏதே தஃம்மா”தி ஸுதமயஞாணங் உப்பாதெத்வா சிந்தாபாஃவனாமயேஹி ததப்பிஃஸமயாய யோகோ கரணீயோ.

எத்த ச

ஆரம்மணஅனந்தரஸமனந்தரஉபனிஸ்ஸயபுரேஜாதஆஸேவனஸம்பயுத்தனத்திவிகுதபச்சயா அருபதஃம்மானங்யேவ, பச்சாஜாதபச்சயோ ரூபதஃம்மானங்யேவ, இதரே சுத்தஸ ரூபாரூபதஃம்மானங்.

ஹேதுஅனந்தரஸமனந்தராஸேவனபச்சாஜாதகம்மவிபாகஜாநமக்கஸம்பயுத்தனத்திவிகுதபச்சயா அருபதஃம்மா ஏவ, புரேஜாதபச்சயோ ரூபமேவ, உபஃயங் ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயே டபெத்வா ஸேஸா, தே துவே பஞ்ஞத்திஸபாஃவாபி ஹோந்தி.

அனந்தரஸமனந்தராஸேவனநத்திவிகுதபச்சயா அதீதா ஏவ.

ஆரம்மணாரம்மணாதிபதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயா திகாலிகா, காலவினிமுத்தா ச. கம்மபச்சயோ அதீதபச்சப்பன்னவஸேன த்விகாலிகோ. ஸேஸா பஞ்சதஸ பச்சப்பன்னாவ.

ததா அனந்தரஸமனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயாஸேவனபச்சயா, நானாக்ணிககம்மபச்சயோ, நத்திவிகுதபச்சயா சாதி இமே பச்சயா ஜனகா ஏவ, ந உபத்தம்பஃகா. பச்சாஜாதபச்சயோ உபத்தம்பஃகோ ஏவ, ந ஜனகோ. ஸேஸா ஜனகா ச உபத்தம்பஃகா சாதி அயம்பி விஸேஸோ வேதிதப்போ.

அவிஜ்ஜாபச்சயாஸங்காரபதவித்தாரகதாவண்ணனா

616. பச்சயேஸுதி நித்தாஃரணே புஃம்மங். துவிதாஃ த்விப்பகாரேன. அனேகதாஃதி ஸத்தரஸதாஃ ஆரம்மணபச்சயாதிவஸேன.

அபிஃஞ்ஞாசித்தேனாதி சேதோபரியபுப்பேனிவாஸஅனாகுதங்ஸஞாணஸங்காதாஹி அபிஃஞ்ஞாஹி ஸஹகசித்தேன. ஸமோஹசித்தஜானநகாலேதி பரேஸங், அத்தனோ ச ஸமோஹஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஜானநகாலே. அவிஜ்ஜாபுப்பங்மா அகுஸலப்பவத்தியோ யா காசி விபத்தியோ, ஸப்பா தா மோஹமூலிகாதி ச அவிஜ்ஜாய ஆதினவதஸ்ஸனேன அவிஜ்ஜாஸமதிக்கமத்தாய விவட்டாபிஃபத்தனாயாதி அத்தோ. த்வின்னம்பி தேஸங் பஞ்ஞாபிஃஸங்காரானங். அவிஜ்ஜாஸம்மூள்ஹத்தாதி பஃவாதீனவப்படிச்சாதிசாய அவிஜ்ஜாய

ஸம்மூள்ஹத்தா. தானேவ புஞ்ஞானி தானேவ யதா²வுத்தானி காமாவசரூபாவசரபுஞ்ஞானி. உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ ஹோதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

ராகா³தீனந்தி ராக³தி³ட்டி²விசிகிச்சு²த்⁴ச்சதோ³மனஸ்ஸானங். அவிஜ்ஜாஸம்பயுத்தத்தா ராகா³தீனங் ராகா³தி³அஸ்ஸாத³னகாலேஸு அவிஜ்ஜங் ஆரப்⁴ உப்பத்தி வேதி³தப்³பா³. க³ருங் கத்வா அஸ்ஸாத³னங் ராக³தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தாய ஏவ அவிஜ்ஜாய யோஜேதப்³பங். அஸ்ஸாத³னஞ்ச ராகோ³, தத்²வியுத்தா ச தி³ட்டி²தி அஸ்ஸாத³னவசனேனேவ யதா²வுத்தங் அவிஜ்ஜங் க³ருங் கரொந்தீ தி³ட்டி² ச வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. ராகா³தீஹி ச பானியங் ஸ்ரூபதோ வுத்தேஹி தங்ஸம்பயுத்தஸங்கா²ரஸ்ஸ அவிஜ்ஜாரம்மணாதி³தங் து³ஸ்ஸேதி. அனாதீ³னவது³ஸ்ஸாவினோதி பாணாதிபாதாதீ³ஸு ந ஆதீ³னவது³ஸ்ஸினோ. அவிஜ்ஜாய அனாரம்மணஸ்ஸ, பட²மஜவனஸ்ஸ ச ஆரம்மணாதி⁴பதிஅனந்தராதி³பச்சயவசனேஸு அவுத்தஸ்ஸ, வுத்தஸ்ஸ ச ஸப்³பஸ்ஸ ஸங்க³ண்ஹனத்த²ங் “யங் கிஞ்சீ³தி ஆஹ.

வுத்தனயேனாதி ஸமதிக்கமப⁴வபத்த²னாவஸேன புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரே வுத்தனயேன.

617. கிங் பனாயந்திஆதி³னா சோத³கஸ்ஸ அயமதி⁴ப்பாயோ - “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா ஸம்ப⁴வந்தீ³தி எத்த² ஸம்ப⁴வந்தி ஏவாதி அவதா⁴ரணங் ந யுஜ்ஜதி , அவஸேஸபச்சயஸமவாயாபா⁴வே ஸங்கா²ரானங் ஸம்ப⁴வாபா⁴வதோ. ததா² ஸங்கா²ரா ஏவாதி அவதா⁴ரணம்பி ந யுஜ்ஜதி. கஸ்மா? அஞ்ஞேஸஞ்ச பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மானங் ஸம்ப⁴வஸ்ஸ ததோ இச்சி³தப்³புத்தா. வாக்யஸ்ஸ அவதா⁴ரணப⁴லத்தா அவிஜ்ஜாபச்சயா ஏவ ஸங்கா²ரா ஸம்ப⁴வந்தீ³தி அவதா⁴ரணே க³ய்ஹமானேபி அயங் தோ³ஸோ. கஸ்மா? யஸ்மா லோபா⁴தி³கம்மனிதா³னஉபாதா³னவத்தா²ரம்மணமனஸிகாராத³யோ அஞ்ஞேபி பச்சயா லப்⁴ப⁴ந்தியேவாதி. தத்த² ஏகாதி அஸஹாயா, காரணந்தரனிரபெக்கா²தி அத்தோ². அஞ்ஞேபி பச்சயா ஸஹகாரிகாரணப⁴தா. தோ³ஸமெத்த² வத்துகாமோ சோத³கோ புச்ச²தீதி ஞத்வா ஆசரியோ ஆஹ “கிங் பனெத்தா²”தி. எத்த² அவிஜ்ஜாய பச்சயந்தரேன ரஹிதபா⁴வே ச ஸஹிதபா⁴வே ச கிங் பன வத்தப்³பங், அஸமத்தா தே சோத³னா, அவஸிட்ட²ஞ்ச தாவ கதே²ஹீதி வுத்தங் ஹோதி. ஏககாரணவாதோ³ ஆபஜ்ஜதீதி தோ³ஸப்பஸங்கோ³ வுத்தோ. அனிட்டோ² ஹி ஏககாரணவாதோ³ ஸப்³புத்த² ஸப்³பகாலங் ஸம்ப⁴வாபத்திதோ, ஏகஸதி³ஸாஸபா⁴வாபத்திதோ ச.

யஸ்மா ஏகங் ந ஏகதோதிஆதி³ஸு தீஸு பகாரேஸு அவிஜ்ஜமானேஸு பாரிஸேஸேன அனேகதோ அனேகமேவாதி ஏதஸ்மிங் சதுத்தே² ஏவ பகாரே விஜ்ஜமானே ஏகஹேதுப²லதீ³பனே அத்தோ² அத்தி², தஸ்மா ந நுபபஜ்ஜதி உபபஜ்ஜதியேவ. ஏகங் ப²லங் ஏகதோ நத்தி², அனேகம்பி ஏகதோ நத்தி². அனேகதோபி ஏகங் ப²லங் நோ அத்தீ²தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

ஏகேகஹேதுப²லதீ³பனந்தி “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”தி ஏகஹேதுதீ³பனங், “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாண”ந்தி ஏகப²லதீ³பனந்தி ஏவங் தத்த² தத்த² ஏகேகஹேதுப²லதீ³பனங் கதங்.

வேனெய்யானங் அனுருபதோதி வேனெய்யானங் அஜ்ஜா²ஸயஸ்ஸ அனுருபதோ. ஏகஸ்ஸேவ ஹேதுனோ, ப²லஸ்ஸ ச தீ³பனா ஸத்து² தே³ஸனாவிலாஸதோ வா வேனெய்யபுக்³கலானங் அஜ்ஜா²ஸயதோ வா. தது³ப⁴யஸ்ஸ பனெத்த² காரணங் தத்த² தத்த² தே³ஸேதப்³பஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ பதா⁴னதா, பாகடதா, அஸாதா⁴ரணதா ச. தே³ஸனாவிலாஸப்பத்தா ச புத்³தா⁴ ப⁴க³வந்தோ தே தே³ஸேதப்³பே³ அத்தே² ப³ஹுஸுபி பரியாயேஸு லப்⁴ப⁴மானேஸு யதா²ருசிதங் க³ஹெத்வா த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தி, ஸா தே³ஸனாவிலாஸானுருபதா. தத்த² பன யேன பரியாயேன யே வேனெய்யா புஜ்ஜந்தி, தேனேவ தேஸங் போ³த⁴னங், ஸா வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயானுருபதா.

யதா²ப²ஸ்ஸங் வேத³னாவவத்தா²னதோதி “ஸுக²வேத³னீயங், பி⁴க்க²வே, ப²ஸ்ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதி ஸுகா² வேத³னா”திஆதி³னா (ஸங். நி. 4.129), “சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு²விஞ்ஞாணங், திண்ணங் ஸங்க³தி ப²ஸ்ஸோ, ப²ஸ்ஸபச்சயா வேத³னா”திஆதி³னா (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425, 426; ஸங். நி. 2.43-44; 2.4.60; கதா². 465, 467) ச ஸுக²வேத³னீயப²ஸ்ஸாதி³சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதி³அனுருபேன

ஸுகவேதநாதிசக்குஸம்பஸ்ஸஜாவேதநாதீனங் வவத்தானதோ. ஸமானேஸுபி ஹி சக்குருபாதீஸு பஸ்ஸவஸேன ஸுகாதீவிபரியாயபாவதோ, ஸமானேஸு ரூபமனஸிகாராதீஸு சக்காதீஸங்கட்டனவஸேன சக்குஸம்பஸ்ஸஜாதீவிபரியாயபாவதோ, அஞ்ஞபச்சயஸாமஞ்ஞேபி சக்குஸம்பஸ்ஸவஸேன ஸுகாதீசக்குஸம்பஸ்ஸஜாதீனங் ஓளாரிகஸுகுமாதீஸங்கராபாவதோ சாதி அத்தோ. யதாவுத்தபஸ்ஸஸஸ்ஸ ஸுகாதீனங் அவிபரீதோ பச்சயபாவோ ஏவ யதாவேதநங் பஸ்ஸவவத்தானங். காரணபலவிஸேஸேன வா பலகாரணவிஸேஸனிச்சயோ ஹோதீதி உபாயத்தாபி நிச்சயோ பவத்தானந்தி வுத்தோ.

கம்மாதயோதி கம்மஆஹாரஉதுஆதயோ அபாகடா ஸெம்ஹபடிகாரேன ரோகஸூபஸமனதோ. ஸெம்ஹஸ்ஸ மந்தபாவாதீனா ச ஸெம்ஹங்யேவ பாகடங் காரணங். அயமித அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் ஹேதுபாவேன தீபிதாதி ஸம்பந்தோ. **அஸ்ஸாதானுபஸ்ஸினோ தண்ஹா பவட்டீதி வசனதோதி** “ஸங்யோஜனியேஸு, பிஃக்கவே, தம்மேஸு அஸ்ஸாதானுபஸ்ஸினோ தண்ஹா பவட்டீதி, தண்ஹாபச்சயா உபாதானங், உபாதானபச்சயா பாவோதி (ஸங். நி. 2.53) இமினா ஸுத்தேன தண்ஹாய ஸங்காரகாரணபாவஸ்ஸ வுத்தத்தாதி அத்தோ. புன தஸ்ஸாபி அவிஜ்ஜாய காரணந்தி தஸ்ஸனத்தங் **“அவிஜ்ஜாஸமுதயா ஆஸவஸமுதயோதி ச வசனதோ”**தி ஆஹ . தண்ஹா வா சதுருபாதானபூதா காமாஸவதிட்டாஸவா ச ஸங்காரஸ்ஸ காரணந்தி பாகடா அவிஜ்ஜாஹேதுகாதி ஸுத்தத்வயேனாபி அவிஜ்ஜாய பாகடங் ஸங்காரானங் காரணபாவமேவ தஸ்ஸேதி. **“அஸ்ஸாதானுபஸ்ஸினோ”**தி (ஸங். நி. 2.53) ஹி வசனேன பாவாதீனவப்படிச்சாதானகிச்சா அவிஜ்ஜா தண்ஹாய காரணந்தி தஸ்ஸிதா ஹோதி. யஸ்மா அவித்வா, தஸ்மா புஞ்ஞாபிஸங்காராதீகே அபிஸங்கரோதீதி அவிஜ்ஜாய ஸங்காரகாரணபாவஸ்ஸ பாகடத்தா அவித்தஸுபாவோவ ஸங்காரகாரணபாவேன வுத்தோ. கீணாஸவஸ்ஸ ஸங்காரபாவதோ, அஸாதாரணத்தா ச புஞ்ஞாபிஸங்காராதீனங் ஸாதாரணகாரணானி வத்தாரம்மணாதீனீதி புஞ்ஞபாவாதீனவப்படிச்சாதீகா அவிஜ்ஜா புஞ்ஞாபிஸங்காராதீனங் அஸாதாரணங் காரணந்தி வா அத்தோ தட்டப்போ. ஏதேனேவ **“அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்காரா, ஸங்காரபச்சயா விஞ்ஞாணந்தி** (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா. 1; மஹாவ. 1; நெத்தி. 24) எத்த பன பதானத்தா, பாகடத்தா, அஸாதாரணத்தாதி ஏகேகஹேதுபலதீபனபரிஹாரவசனேன ஸப்பத்த **“பஸ்ஸபச்சயா வேதநா, வேதநாபச்சயா தண்ஹா”**திஆதீஸு போதனெய்யஜ்ஜாஸயவஸேன தம்மஸ்ஸ போதனஸங்காதங் பயோஜனங் வேதிதப்பங்.

618. **“ஏகந்தானிட்டபலாயா”**தி ஏதேன விருத்தபாவங், **“ஸாவஜ்ஜாயா”**தி ஏதேன விஜாதியபாவங் அவிஜ்ஜாய ஜோதேதி. புஞ்ஞானேஞ்ஞாபிஸங்காரா ஹி இட்டவிபாகதாய, அனவஜ்ஜஸபாவதாய ச தஸ்ஸா விருத்தா, விஜாதியா சாதி. கதங் ந யுஜ்ஜிஸ்ஸதீதிஆதி ஸமாதானங், தேன ய்வாயங் ஏகந்தானிட்டபலதாதீஹேதுபதேஸோ, தஸ்ஸ அனேகந்திகதங் தஸ்ஸேதி. அயங் ஹெத்த அதிப்பாயோ - யாயங் தயா சோதனா **“ஏவங் ஸந்தேபீ”**திஆதினா கதா, ஸா யுத்தா விபாகங் பதி. ந ஹி அனிட்டவேபக்கங் காரணங் இட்டங் பலதி, இட்டவேபக்கங் வா அனிட்டங். யஸ்மா பனெத்த பச்சயுப்பன்னதம்மானங் பச்சயபாவலக்கணதம்மானங் தம்மதா அதிப்பேதா, தத்ர சாயங் நியமோ நத்தி விசித்தரூபத்தா தஸ்ஸாதி. தேனாஹ **“விருத்தோ சா”**திஆதி.

தத்த தம்மானந்தி ஸபாவதம்மானங். டானந்தி அவட்டானங். தஸ்மா டானவிருத்தோதி அத்திதாவிருத்தோ. கேசி பன **“படிஸந்திஆதினிடானானீ”**தி வுத்தி. ஏவங் ஸதி **“புரிமசித்தங் பச்சிமசித்தஸ்ஸ டானவிருத்தோ பச்சயோ”**தி நயிதங் ஏகந்திகங் ஸியா. பாவங்கம்பி ஹி பாவங்கஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ, ஜவனங் ஜவனஸ்ஸ, ந ச ஸிப்பாதீனங் படிஸந்திஆதிட்டானங் அத்தி, தஸ்மா ந தங் இத அதிப்பேதங். **கம்மங் ரூபஸ்ஸ** நமனரூப்பனவிரோதா, ஸாரம்மணானாரம்மணாதீவிரோதா ச ஸபாவவிருத்தோ பச்சயோ . **கீராதீனி ததிஆதினங்** மதுரம்பிஸஸாதீஸபாவவிரோதா. அவிஜானநகிச்சோ ஆலோகோ விஜானநகிச்சஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ. அமதனகிச்சா ச குளாதயோ மதனகிச்சஸ்ஸ ஆஸவஸ்ஸ.

கோலோமாவிலோமாதீதிஆதிஸு கோலோமாவிலோமானி துப்பாய, அவீதி ச ரத்தா ஏளகா வேதிதப்பா. விஸாணங் ஸரஸ்ஸ. துதிதிலபிட்டகுளானி பூதிணகஸ்ஸ. ஸேவாலங் தண்டுலெய்யகஸ்ஸ, கரவளவா அஸ்ஸதரஸ்ஸாதி ஏவமாதி ஆதி-ஸத்தேன ஸங்கஹிதோ. யஸ்மா விபாகா ஏவ ந, தஸ்மா துக்கவிபாகாயபி அவிஜ்ஜாய அதுக்கவிபாகானங் புஞ்ஞானேஞ்ஜாபிஸங்காரானங் பச்சயத்தங் ந ந யுஜ்ஜதீதி அத்தோ.

ததவிபாகத்தேபி ஸாவஜ்ஜதாய ததவிருத்தாநங், தங்ஸதிஸானஞ்ச அபஞ்ஞாபிஸங்காரானமேவ பச்சயோ, ந இதரேஸந்தி ஏதஸ்ஸ பஸங்கஸ்ஸ நிவாரணத்தங் “விருத்தோ சாவிருத்தோ ச, ஸதிஸாஸதிஸோ ததா. தம்மானங் பச்சயோ ஸித்தோ”தி வுத்தங். தஸ்மா தமத்தங் பாகடங் கரொந்தோ “இதி அயங் அவிஜ்ஜா”திஆதிமாஹ.

619. ஸப்பத்த கந்தாநங் பேதோ மரணந்தி சுதிங் அக்கண்ணஹந்தோதி இத சுதி நாம தத்த தத்த பவாதீஸு ரூபாதீனங் கந்தாநங் மரணஸஞ்ஞிதோ சரிமோ பேதோதி யாதாவதோ அஜானந்தோ. ஸத்தஸ்ஸ ஸதோ விஜ்ஜமானஸ்ஸேவ. தேஹந்தரஸங்கமனங் அஞ்ஞேன காயேன ஸமாகமோ.

ஸப்பத்த கந்தாநங் பாதுபாவோதி தத்த தத்த பவாதீஸு கந்தாநங் படமாபிநிப்பத்தி. நவஸரீரபாதுபாவோதி இத ஜிண்ணஸ்ஸ ஸரீரஸ்ஸ நிக்கேபே பரலோகபரியாபன்னஸ்ஸ நவகாயஸ்ஸ உப்பாதோ. யதேகே வதந்தி -

“வத்தானி ஜிண்ணானி யதா பஹாய,
நவானி கண்ணாதி நரோ பரானி;
நிக்கிப்ப தேஹங் இத ஜிண்ணமேவங்,
கண்ணாதி அத்தாபிநவங் ஸுகேஸீ”தி.

அயங் ஸத்தோதி அயமத்தா, யோ ஸாமீ, நிவாஸீ, காரகோ, வேதுகோ சாதி அதிப்பேதோ. ஸத்தோ மரதி, ஸத்தோ உபபஜ்ஜதீதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. தீஸுபி டானேஸு ஆதி-ஸத்தேன இஸ்ஸரகுத்தப்ரஹமகுத்தாதிவிகப்பனங் ஸங்கண்ணாதி.

ஸபாவலக்கணந்தி ரூப்பனானுபவனாதிங், கக்களபுஸனாதிஸபாவமேவ வா. ஸாமஞ்ஞலக்கணந்தி அனிச்சதாதிங். ஸங்காரே அத்ததோ அத்தனியதோதி ரூபாதீஸு ஏகச்சங் அத்ததோ, ததஞ்ஞங் அத்தனியதோ.

அத்தா ஜானாதி வாதி விகப்பேதி காபிலாதயோ விய. ந ஜானாதி வாதி காணாதாஜீவிகாதயோ விய. காணாதோபி ஹி அத்தா ஸபாவேன ந ஜானாதி. யதா புத்திக்குணேன ஸங்யுஜ்ஜதி, ததா ஜானாதீதி இச்சதி. ஸோ ஏவ கரோதி ச காரேதி சாதி யோ பரத்த ஸுகதுக்கங் அனுபவதி, ஸோ ஏவ புஞ்ஞாபுஞ்ஞங் ஸயங் கரோதி, அஞ்ஞஞ்ச காரேதி, ந அஞ்ஞோதி அதிப்பாயோ . ஸண்டபெந்தாதி த்விஅணுகாதிஉப்பாத்னவஸேன, இச்சாவஸேன ச ஸம்பாதெந்தா. ஸோதி அத்தஸஞ்ஞிதோ ஸத்தோ. இந்த்ரியஸம்பன்னோதி சக்காதீஹி இந்த்ரியேஹி ஸமன்னாகதோ, தேன ஸளாயதனப்பவத்திங் தஸ்ஸேதி. ஸப்பஞ்ஹேதங் யதாபச்சயங் பவத்தமானானங் அவிஜ்ஜாதீனங் கிச்சங் அத்தனோ ப்யாபாரங் கத்வா திட்டிகுதினோ விமுய்ஹதீதி தஸ்ஸனவஸேன வுத்தங். அச்சேஜ்ஜஸுத்தாவுதாபேஜ்ஜமணீனங் விய புப்பாபரியவவத்தானங் நியதி, நியதியா, நியதி ஏவ வா ஸங்கதி ஸமாகமோ நியதிஸங்கதி, தாய பாாவேஸு பரிணதா மனுஸ்ஸதேவவிஹங்காதிபாவங் பத்தா நியதிஸங்கதிபாவபரிணதா. நியதியா, ஸங்கதியா, பாாவஸங்காதேன ஸபாவேன ச பரிணதா நானப்பகாரதங் பத்தா நியதிஸங்கதிபாவபரிணதாதி ச அத்தங் வதந்தி.

ஏதேஹி ச விகப்பனேஹி அவிஜ்ஜா அகுஸலங் சித்தங் கத்வா ஸத்தே புஞ்ஞாதீஸு ஸங்காரேஸு யத்த கத்தசி பவத்தேதீதி இமமத்தங் தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஸோ அவிஜ்ஜாய அந்தீகதோ”திஆதி. படிபஜ்ஜதீதி உபஸங்கமதி.

அபரிணாயகோதி அரஹத்தமக்³க்³ஸம்படிபாத³ககல்யாணமித்தரஹிதோ,
 அரஹத்தமக்³க்³ஞாணாவஸானங் வா ஞாணங் ஸமவிஸமங் து³ஸ்ஸெத்வா ஸத்தே நிப்³பா³னங்
 நயதீதி பரிணாயகங், தேன ரஹிதோ அபரிணாயகோ. த⁴ம்மங் சூத்வாதி ஸப்புரிஸுபஸ்ஸயேன
 சதுஸ்சப்பகாஸகங் ஸுத்தாதி³த⁴ம்மங் சூத்வா, மக்³க்³ஞாணேனேவ வா ஸப்³பு³த⁴ம்மபவரங்
 நிப்³பா³னத⁴ம்மங் சூத்வா. தங்ஜானநாயத்தங் பன ஸேஸஸச்சத்தயாபி⁴ஸமயங் ஸமானகாலம்பி
 தங் புரிமகாலங் விய கத்வா வுத்தங். உபஸந்தோ சரிஸ்ஸதீதி அக்³க்³மக்³க்³தி⁴க்³மேன
 ஸப்³பு³ஸோ அவிஜ்ஜுபஸமா உபஸந்தோ ஸஉபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴துயங் டி²தோ யாவ
 அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴துபத்தி, தாவ ஸத்தானங் ஹிதசரியாய அத்தபா⁴வங் பவத்தெந்தோ
 சரிஸ்ஸதி, தி³ட்ட²த⁴ம்மஸுக்³விஹாரேஹி விஹரிஸ்ஸதீதி அத்தோ².

ஸங்கா²ரபச்சயாவிஞ்ஞாணபத³வித்தா²ரகதா²வண்ணனா

620. யதா²வுத்தஸங்கா²ரபச்சயா உப்பஜ்ஜமானங் தங் கம்மனிப்³புத்தமேவ ப⁴விதுங் அரஹதீதி
 “பா³த்திங்ஸ லோகியவிபாகவிஞ்ஞாணானி ஸங்க³ஹிதானி”தி ஆஹ. தா⁴துகதா²யங் பன
 விப்பயுத்தேன ஸங்க³ஹிதாஸங்க³ஹிதபத³னித்³தே³ஸே “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணேன யே
 த⁴ம்மா, ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸேன யே த⁴ம்மா, ப²ஸ்ஸபச்சயா வேத்னாய யே த⁴ம்மா
 விப்பயுத்தா, தே த⁴ம்மா கதிஹி க²ந்தே⁴ஹி...பே... ஸங்க³ஹிதா? தே த⁴ம்மா அஸங்க²தங்
 க²ந்த⁴தோ ட²பெத்வா ஏகேன க²ந்தே⁴ன, ஏகாத³ஸஹி ஆயதனேஹி, ஏகாத³ஸஹி தா⁴துஹி
 ஸங்க³ஹிதா. கதிஹி அஸங்க³ஹிதா? சதுஹி க²ந்தே⁴ஹி, ஏகேனாயதனேன, ஸத்தஹி தா⁴துஹி
 அஸங்க³ஹிதா”தி (தா⁴து. 466) வசனதோ ஸப்³பு³விஞ்ஞாணப²ஸ்ஸவேத்னாபரிக்³க்³ஹோ கதோ.
 யதி³ ஹி எத்த² விஞ்ஞாணப²ஸ்ஸவேத்னா ஸப்பதே³ஸா ஸியங், “விபாகா த⁴ம்மா”தி (த⁴. ஸ.
 திகமாதிகா 3) இமஸ்ஸ விய விஸஜ்ஜனங் ஸியா. தஸ்மா தத்த² அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயவஸேன
 ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணாத³யோ க³ஹிதாதி அதி⁴ப்பாயோ வேதி³தப்³போ³. அவிஜ்ஜாபச்சயா
 ஸங்கா²ரோ ச அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயே (விப⁴. 243) சதுபு⁴மககுஸலஸங்கா²ரோ,
 அகுஸலஸங்கா²ரோ ச வுத்தோதி ஏஸோ ஏவ தா⁴துகதா²யங் க³ஹிதோதி த³ட்ட²ப்³போ³. ப⁴வோ
 பன தா⁴துகதா²யங் கம்மபபத்திப⁴வவிஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் ந அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயவஸேன
 க³ஹிதோ, ஏவஞ்ச கத்வா தத்த² “உபாதா²னபச்சயா ப⁴வோ”தி அனுத்த⁴ரித்வா
 “கம்மப⁴வோ”திஆதி³னா (தா⁴து. 66) நயேன ப⁴வோ உத்த⁴டோ.

லோகியவிபாகமனோவிஞ்ஞாணமேவ ஸந்தா⁴யாஹ “பா³வீஸதிவித⁴ங் ஹோதீ”தி. ச²ஹி
 விஞ்ஞாணேஹிதி யதா²அதி⁴கதேஹி சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி. கஸ்மா
 பனெத்த² லோகியவிபாகவிஞ்ஞாணஸ்ஸேவ க³ஹணங் கதந்தி ஆஹ “லோகுத்தரானி பன
 வட்டகதா²ய ந யுஜ்ஜந்தீ”தி. யதி³ ஏவங் கஸ்மா தா⁴துகதா²யங் “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணேன
 யே த⁴ம்மா விப்பயுத்தா”திஆதி³ஸு (தா⁴து. 362) லோகுத்தரவிபாகானம்பி க³ஹணங் கதந்தி? தங்
 யதா²த⁴ம்மஸாஸனத்தா அபி⁴த⁴ம்மதே³ஸனாய விபாகத்திகே (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 3) விய
 அனவஸேஸவிபாகத⁴ம்மஸங்க³ஹணவஸேன வுத்தங். ஸுத்தந்ததே³ஸனா பன
 யதா²னுலோமதே³ஸனாதி தத்த² பவத்தினிவத்தியோ அஸங்கரதோ த³ஸ்ஸேதப்³பா³. தஸ்மா
 தத³த்த³ஸங்³வண்ணனாதி கத்வா பவத்திகதா²யங் லோகியவிபாகவிஞ்ஞாணானியேவ க³ஹிதானி.
 தேனேவாஹ “வட்டகதா²ய ந யுஜ்ஜந்தீதி ந க³ஹிதானி”தி.

யதா² கதங் கம்மங் ப²லதா²னே ஸமத்த²ங் ஹோதி, ததா² கதங் “உபசித”ந்தி வுச்சதீதி
 விபாகதா²னயொக்³யமேவ ஸங்கா²ரங் க³ஹணந்தோ “உபசிதகம்மாபா⁴வே”தி ஆஹ. ஹேது நாம
 ப்³யதிரேகப்பதா⁴னந்தி அபா⁴வ-க்³க்³ஹணங், தேன கம்மே ஸதி பா⁴வதோ, அஸதி
 அபா⁴வதோதி அயமெத்த² அதி⁴ப்பாயோ . யதா² பனஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸங்கா²ரபச்சயதா ந
 ஸித்தா⁴, ந ஏவங் விபாகபா⁴வோ. ஸோ பன ஸித்தோ⁴தி கத்வா ஆஹ “விபாகங்ஹேத”ந்தி.
 தேன விஞ்ஞாணஸ்ஸ விபாகபா⁴வேன ஸங்கா²ரபச்சயத்தங் ஸாதே⁴தி. தஸ்ஸ பன
 ஸாத⁴னத்த²ங் “உபசிதகம்மாபா⁴வே விபாகபா⁴வதோ”தி வுத்தந்தி தங் விவரந்தோ
 “விபாகஞ்சா”திஆதி³மாஹ. யதி³ உப்பஜ்ஜெய்யாதி யதி³ கம்மனிரபெக்கோ² விபாகோ உப்பஜ்ஜெய்ய.
 ஸப்³பேஸங் ஸத்தானங் ப்³ரஹ்மத்தங் உபக³தானங் கா⁴னாதி³விஞ்ஞாணானி

மஹாவிபாகவிஞ்ஞாணானீதி தஸ்ஸ தஸ்ஸ விபாகஸ்ஸ அனோகாஸே டி²தானம்பி. விபாகானீதி விஞ்ஞாணாபெக்காய நபுங்ஸகனித்³தே³ஸோ, ஸப்³பிபாகவிஞ்ஞாணானீதி அத்தோ².

ஸங்கா²ரா பஹு² ஏகனதிங்ஸசேதனாபே⁴த³தோ, விஞ்ஞாணானி ச பஹு²னி பா³த்திங்ஸவித⁴த்தா, ந ச ஸப்³புதோ ஸப்³பானீதி ஆஹ “கதரஸங்கா²ரபச்சயா கதரவிஞ்ஞாணந்தி சே”தி. “விஞ்ஞாண”ந்தி ச இத³ங் விஞ்ஞாணஸாமஞ்ஞங் க³ஹெத்வா வுத்தங். காமங் க³ந்த⁴னித்³தே³ஸேபி (விஸுத்³தி⁴. 2.451 ஆத்யோ) இமானி விஞ்ஞாணானி நித்³தி³ட்டா²னி, தங் பன அதிஸங்கித்தங், ந ச தத்த² நேஸங் ஸங்கா²ரபச்சயதா விபா⁴விதாதி தங் பவத்தியங், படிஸந்தி⁴யஞ்ச ப⁴வாதீ³ஸு பவத்தனாகாரவஸேன வித்தா²ரதோ த³ஸ்ஸேதுங் “காமாவசரபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரபச்சயா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். மனோவிஞ்ஞாணேதி நித்³தா⁴ரணே பூ⁴ம்மங். மஹாவிபாகானீதி விஞ்ஞாணாபெக்காய நபுங்ஸகனித்³தே³ஸோ. மஹாவிபாகாதி பன பாடே² மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயோதி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³புங்.

621. யங்ஸங்கா²ரபச்சயாதி யஸ்ஸ யஸ்ஸ ஸங்கா²ரஸ்ஸ பச்சயபா⁴வேன. யங் விஞ்ஞாணந்தி “யங் யங் விஞ்ஞாண”ந்தி ஏவங் உப⁴யத்த² ஆமேடிதலோபோ த³ட்ட²ப்³போ³. “ஹோதீ”தி இமினா காரணபா⁴வே விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸப்³பா⁴வமத்தங் பவேதி³தங், ந பவத்திவிஸேஸோதி தங் த³ஸ்ஸெந்தோ “ஏவங் பவத்தி வேதி³தப்³பா”தி ஆஹ . ப்³ரஹ்மானம்பி அனிட்ட²ருபாதி³ஆபாத²க³மனே அகுஸலவிபாகசக்ஞ³விஞ்ஞாணாதீ³னி கதா³சி உப்பஜ்ஜந்தீதி “இமானி தேரஸ...பே... பவத்தந்தீ”தி வுத்தங். தத்த² பஞ்சன்னங் க³ந்தா⁴னங் வோகாரோ வித்தா²ரோ எத்தா²தி பஞ்சவோகாரோ, ஸோ ஏவ ப⁴வோ, ஏதஸ்மிங் பஞ்சவோகாரப⁴வே. ஹோதி ஹி பி⁴ன்னாதி⁴கரணானம்பி அஞ்ஞபத³த்³ஸமாலோ யதா² “உரஸிலோமோ”தி. அத² வா யதா²பச்சயங் பவத்தமானேஹி பஞ்சஹி க³ந்தே⁴ஹி வோகரீயதீதி பஞ்சவோகாரோ, ஸோ ஏவ ப⁴வோதி ஸப்³புங் புப்³பே விய.

“பவத்தியஞ்ஞேவ பவத்தந்தீ”தி ஸங்கே²பதோ வுத்தமத்த²ங் விவரிதுங் “கத”ந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங்.

“யேபு⁴ய்யேன லோப⁴ஸம்பயுத்தஜவனாவஸானே”தி இத³ங் படிக⁴விசிகிச்சுத்⁴ச்சஸம்பயுத்தானந்தரங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனதோதி கேசி, தங் ந க³ஹேதப்³புங். “சக்ஞ²ங் அஸ்ஸாதே³தி அபி⁴னந்த³தி, தங் ஆரப்³ப⁴ ராகோ³ உப்பஜ்ஜதி, தி³ட்டி² உப்பஜ்ஜதி...பே... விசிகிச்சா² உப்பஜ்ஜதி, உத்³த⁴ச்சங் உப்பஜ்ஜதி, அகுஸலே நிருத்³தே⁴ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ”தி வசனதோ. இட்ட²ங் சே ஆரம்மணங், ஸோமனஸ்ஸததா³ரம்மணங் ந ந உப்பஜ்ஜதீதி. ஜவனேன ததா³ரம்மணனியமே ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானந்தரங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி அபரே, தங் விசாரேதப்³புங் உபெக்கா²ஸஹக³தகுஸலாகுஸலஜவனானந்தரம்பி ஸோமனஸ்ஸததா³ரம்மணஸ்ஸ இச்சி³தப்³புத்தா. உபெக்கா²ஸஹக³தகிரியாஜவனானந்தரமேவ ஹி ஸோமனஸ்ஸததா³ரம்மணங் ந இச்ச³ந்தி.

யஸ்மா பன திஹேதுகஜவனாவஸானே ச கதா³சி அஹேதுகங் ததா³ரம்மணங் ஹோதி, தஸ்மா “யேபு⁴ய்யேனா”தி வுத்தங். யஸ்மா ஏகசித்தக்க²ணாயுகங் ஜவனாரம்மணங் ஹோதி, ததா³ தத்த² ஏகமேவ ததா³ரம்மணங் ஹோதீதி கத்வா “ஸகிங் வா”தி வுத்தந்தி கேசி. அபரே பன ததா³ரம்மணங் நாம ஜவனாரம்மணானுப⁴வனகிச்சங், தங் ஏகசித்தக்க²ணிகே ததா² ஆஸன்னபே⁴தே³ ஆரம்மணே நுப்பஜ்ஜதி. தஸ்மா “ஸகிங் வா”தி இத³ங் தி³ரத்திரத்தாதி³ விய வசனஸிலிட்ட²தாவஸேன வுத்தந்தி வேதி³தப்³புங், த்³விக்²த்துமேவ பன உப்பஜ்ஜதீதி. “தி³ரத்திரத்த”ந்தி (பாசி. 50) எத்த² ஹி வா-ஸத்³த³ஸ்ஸ அபா⁴வா வசனஸிலிட்ட²தாமத்தேன தி³ரத்தக்க³ஹணங் கதந்தி யுஜ்ஜதி. “நிரந்தரங் திரத்த³த³ஸ்ஸனத்த²ங் வா”தி இத⁴ பன வா-ஸத்³தோ³ விகப்பத்தோ² வுத்தோதி ஸகிங் ஏவ ச கதா³சி பவத்திங் ஸந்தா⁴ய “ஸகிங் வா”தி வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³புங். தேனேவ ஹி ஸம்மோஹவினோது³னியங் ஸகிங் ததா³ரம்மணப்பவத்தியா விசாரேதப்³புதங் த³ஸ்ஸெந்தேன “சித்தப்பவத்திக³ணனாயங் பன ஸப்³புத்³வாரேஸு ததா³ரம்மணே த்³வே ஏவ சித்தவாரா ஆக³தா”தி (விப⁴. அட்ட². 227) வுத்தங்.

தத்த² சித்தப்பவத்திகுண்ணாயந்தி விபாககதா²யங் ப³லவருபாதி³ஆரம்மணே வுத்தங் சித்தப்பவத்திகுண்ணங் ஸந்தா⁴யாஹ. தத்த² ஹி த்³வேவ ததா³ரம்மணுப்பத்திவாரா வுத்தா . ததே³வ ஹி ஸந்தா⁴ய இதா⁴பி வுத்தங் “அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதா²யங் பன ததா³ரம்மணே த்³வே சித்தவாரா ஆக்தா”தி. அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதா²யங் அனியதாரம்மணட்டா²னகிச்சா ஹுத்வா பவத்தந்தீதி (விப⁴. அட்ட². 227) த்³வாரங் அனாமஸித்வா ஏவ வுத்தங், தங் அனந்தரங் பரதோ வுத்தஸஹேதுகவிபாகவிஞ்ஞாணானங் ஸதி³ஸஸங்வண்ணனங் காதுகாமதாதி⁴ப்பாயேன வுத்தங். அஹேதுகத்வயாதீ³னஞ்ஹி ப⁴வங்க்பூ⁴தானங் ஸயமேவ த்³வாரத்தா, சுதிபடிஸந்தி⁴பூ⁴தானஞ்ச ப⁴வங்க்பூ⁴ஸங்கா²தேன, அஞ்ஞேன ச த்³வாரேன அனுப்பத்திதோ நியதங், அனியதங் வா த்³வாரங் ஏதேஸந்தி ந ஸக்கா வத்துந்தி.

அஹேதுகத்வயஸ்ஸ பன ஸந்தீரணததா³ரம்மணபூ⁴தஸ்ஸ த்³வாரங் லப்³ப⁴தி, தஞ்ச அனியதந்தி தம்பி க்³ணஹந்தோ “அனியதத்³வாராரம்மணட்டா²னகிச்சா ஹுத்வா பவத்தந்தீ”தி ஆஹ. தேனேவ செத்த² மஹாவிபாகானம்பி ததா³ரம்மணபூ⁴தானங் த்³வாரங் லப்³ப⁴தி தத்தா³பி த்³வாரக்³ஹணங் கதங்.

ஏகஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ பவத்தோ ரூபாவசரவிபாகோ பத்³வீகஸிணாதீ³ஸு யஸ்மிங் ஆரம்மணே பவத்தோ, ததோ அஞ்ஞஸ்மிங் தஸ்ஸ பவத்தி நத்தீ²தி ரூபாவசரானங் நியதாரம்மணதா வுத்தா. இதரானி ஆருப்பவிபாகவிஞ்ஞாணானி. நியதங் அவத்து²கானீதி நியதாவத்து²கானி. கஸிணுக்³கா⁴டிமாகாஸாதீ³ஸுயேவ ஆரம்மணேஸு பவத்தனதோ நியதாரம்மணானி. தத்ராதி பவத்தியங். அஸ்ஸாதி பா³த்திங்ஸவித⁴ஸ்ஸ விபாகவிஞ்ஞாணஸ்ஸ. தே தே ஸங்கா²ராதி யதா²வுத்தா புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராதீ³ஸங்கா²ரா. கம்மபச்சயேனாதி நானாக்க²ணிககம்மபச்சயேன. உபனிஸ்ஸயபச்சயேனாதி பகதூபனிஸ்ஸயபச்சயேன.

622. ஏவங் பவத்தியங் விஞ்ஞாணப்பவத்திங் த்³ஸ்ஸெத்வா படிஸந்தி⁴யங் த்³ஸ்ஸேதுங் “யங் பன வுத்த”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² அனுரூபாய படிஸந்தி⁴யாதி அனுரூபேன படிஸந்தி⁴கிச்சேன. தங் பன அனுரூபதங் ஸயமேவ வக்க²தி. ப⁴வந்தரேன ப⁴வந்தரஸ்ஸ ஸந்தா⁴னங் இத⁴ படிஸந்தி⁴தி தங் அசித்தகம்பி அத்தே²வாதி கத்வா “கதி படிஸந்தி⁴யோ”தி புச்ச²ங் கத்வாபி “கதி படிஸந்தி⁴சித்தானீ”தி புச்சா² கதா. “கேன கத்தா²”தி கேன சித்தேன கஸ்மிங் ப⁴வே.

தத்தா³தி தேஸு ஏகனவீஸதியா படிஸந்தி⁴சித்தேஸு. குஸலவிபாகாய அஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயாதி ஸம்பந்தோ⁴. நத்தி² தே³வேஸு அஹேதுகா படிஸந்தி⁴தி “மனுஸ்ஸலோகே”தி விஸேஸனங். நபுங்ஸகாதீ³னந்தி ஆதி³ஸத்³தே³ன மம்மாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ. கேசி பன ஏகச்சே அஹேதுகபடிஸந்தி⁴கா அவிகலிந்த்³ரியா ஹுத்வா தோ²கங் விசாரணபகதிகாபி ஹொந்தியேவ, தஸ்மா தாதி³ஸானம்பி இத⁴ ஆதி³ஸத்³தே³ன ஸங்க³ஹொதி வத்³ந்தி. ஸங்கே²பதோதி ஸமாஸதோ, அஸுகாய படிஸந்தி⁴யா அஸுகங் ஆரம்மணந்தி விபா⁴கங் அகத்வாதி அத்தோ².

ஸேஸானந்தி ரூபாவசரா பஞ்ச, பட்²மத்தியாருப்பா த்³வேதி இமாஸங் வுத்தாவஸேஸானங் ஸத்தன்னங் படிஸந்தி⁴னங். பச்சுப்பன்னாரம்மணங் சுதிசித்தங் நாம நத்தி² படிஸந்தி⁴ஆரம்மணே ஏவ பவத்தனதோ. த்³வீஸு ஆரம்மணேஸுதி அதீதனவத்தப்³வஸேன த்³வீஸு ஆரம்மணேஸு.

623. தானீதி புப்³பே³ கதானி கம்மானி. அஸ்ஸாதி ஆஸன்னமரணஸ்ஸ புக்³லஸ்ஸ. ஓலம்பந்தீதி ஸாயன்ஹே மஹந்தானங் பப்³புதகூடானங் சா²யா விய பூ⁴மியங் தஸ்ஸ சித்தே அவலம்பந்தி உபதிட்ட²ந்தி. தஸ்மிங் நிருத்தே⁴தி தஸ்மிங் சுதிசித்தே நிருத்த⁴மத்தே தஸ்ஸ நிரோத⁴ஸமனந்தரமேவ. ததே³வாதி தங்யேவ யதா²வுத்தஜவனவீதி³யா ஆரம்மணபூ⁴தங். அவிஜ்ஜாதண்ஹாதீ³ஸு கிலேஸேஸு அனுபச்சி³ன்னெஸ்வேவ கம்மாதீ³னோ உபட்டா²னங், தஞ்ச ஆரப்³ப⁴ சித்தஸந்தானஸ்ஸ ப⁴வந்தரனின்னபோணப்பா⁴ரதா ஹொதீதி ஆஹ “அனுபச்சி³ன்னகிலேஸப³லவினாமித”ந்தி. ஸந்தானே ஹி வினாமிதே ததே³கதே³ஸபூ⁴தங் படிஸந்தி⁴சித்தஞ்ச வினாமிதமேவ ஹொதி, ந ச ஏகதே³ஸவினாமிதபா⁴வேன வினா ஸந்தானஸ்ஸ வினாமிததா அதீ²தி. ஸப்³புத்த² பன துக்³கதிபடிஸந்தி⁴னின்னாய சுதியா

புரிமஜவனானி அகுஸலானி, இதராய ச குஸலானி நிச்சிநந்தி. “நிமித்தஸ்ஸாதகத்தி⁴தங் வா, பி⁴க்க²வே, விஞ்ஞாணங் திட்ட²மானங் திட்ட²தி, அனுப்யஞ்ஜனஸ்ஸாதகத்தி⁴தங் வா, தஸ்மிங் சே ஸமயே காலங் கரோதி, டானமேதங் விஜ்ஜதி, யங் த்வின்னங் கத்தினங் அஞ்ஞதரங் கத்திங் உபபஜ்ஜெய்ய நிரயங் வா திரச்சானயோனிங் வா²தி (ஸங். நி. 4.235) ஹி வுத்தங், தஸ்மா அகுஸலங் துக்கத்தியங், குஸலஞ்ச ஸுகத்தியங் படிஸந்தி⁴யா உபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. அரஹதோ பன ஸப்பஸோ கிலேஸானங் உபச்சின்னத்தா படிப்பஸ்ஸத்த⁴ஸப்ப⁴வுஸ்ஸுக்கதாய கம்மாதி³னிமித்தங் ந உபட்ட²ஹதி, ததோ விஜ்ஜமானம்பி கம்மங் அலத்த⁴ஸஹாயத்தா படிஸந்தி⁴ங் ந ஜனேதி.

வுத்தப்பகாரகம்மவஸேனாதி பாபகம்மவஸேன, ததுபட்டா²பிதந்தி அதி⁴ப்பாயோ. “நரகாதீஸ³ அக்கிஜாலவண்ணாதிக³ந்தி இதங் தங்ஸதி³ஸதாவஸேன வுத்தங். ந ஹி ஸோ ஏவ நிரயக்கி³வண்ணாதி³ ததா³ தஸ்ஸ ஆபாதங் ஆகச்சதி. தத்த² அக்கிஜாலவண்ணாதிகந்தி ஆதி³-ஸத்தே³ன வெத்தரணீஸிம்ப³லிஅஸிபத்தவனாதி³வண்ணங் ஸங்கண்ஹாதி. நரகாதீஸ³தி பன ஆதி³-ஸத்தே³ன பேததிர்ச்சானானங் நிபத்த⁴ஸஞ்சரணட்டானபரியாபன்னவண்ணங். மனொத்வாரே ஆபாதமாகச்சத்தி³ கம்மபலேன உபட்டா²பிதவண்ணாயதனங் ஸுபினங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ விய, திப்பச்சக்குஸ்ஸ விய ச மனொத்வாரே ஏவ கோசரபா⁴வங் கச்சதி. ஏகங் ஆவஜ்ஜனங், பஞ்ச ஜவனானி, த்வே ததாரம்மணானி தீணி வீதி²சித்தானி.

ராகாதீஹேதுபூ⁴தங் ஹீனமாரம்மணந்தி அகுஸலவிபாகஸ்ஸ ஆரம்மணங் ப⁴விதுங் யுத்தங் அனிட்ட²மாரம்மணமாஹ. தம்பி ஹி ஸங்கப்பனவஸேன ராகஸ்ஸாபி ஹேது ஹோதி. அகுஸலவிபாகஜனகம்மஸஹஜாதானங் வா தங்ஸதி³ஸாஸன்னகதிஜவனசேதனாஸஹஜாதானஞ்ச ராகாதீ³னங் ஹேதுபா⁴வோ ஏவ ஹீனதா. தஞ்ஹி பச்சானுதாபஜனகம்மானமாரம்மணங் கம்மவஸேன அனிட்ட²ங் அகுஸலவிபாகஸ்ஸ ஆரம்மணங் ப⁴வெய்ய. அஞ்ஞதா² ச இட்டா²ரம்மணே பவத்தஸ்ஸ அகுஸலகம்மஸ்ஸ விபாகோ அகுஸலகம்மனிமித்தாரம்மணோ ந ப⁴வெய்ய. ந ஹி அகுஸலவிபாகோ இட்டா²ரம்மணோ ப⁴விதுங் அரஹதி.

பஞ்சத்வாரே ச ஆபாதங் ஆகச்சந்தங் பச்சப்பன்னங் கம்மனிமித்தங் ஆஸன்னகதகம்மாரம்மணஸந்தியங் உப்பன்னங், தங்ஸதி³ஸஞ்ச தட்ட²ப்பங். அஞ்ஞதா² ததே³வ படிஸந்தி⁴ஆரம்மணாபட்டா²பகங், ததே³வ ச படிஸந்தி⁴ஜனகங் ப⁴வெய்ய. ந ச படிஸந்தி⁴யா உபசாரபூ⁴தானி விய, ஏதஸ்மிங் தயா பவத்திதப்ப³ந்தி படிஸந்தி⁴யா ஆரம்மணங் அனுப்பாதெந்தானி விய ச பவத்தானி சுதிஆஸன்னானி ஜவனானி படிஸந்தி⁴ஜனகானி ப⁴வெய்யுங். “கதத்தா உபசித்தா²தி (த⁴. ஸ. 431) ஹி வுத்தங். ததா³ ச தங்ஸமானவீதியங் விய பவத்தமானானி கதங் கதுபசிதானி ஸியுங்? ததா³ ந அஸ்ஸாதி³தானி. ந ச லோகியானி லோகுத்தரானி விய ஸமானவீதி²பலானி ஹோந்தி. “புப்பே³ வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி பாபகம்மங் துக்கவேதனீயங், பச்சா² வாஸ்ஸ தங்கதங் ஹோதி பாபகம்மங் துக்கவேதனீயங், மரணகாலே வாஸ்ஸ ஹோதி மிச்சாதி³ட்டி² ஸமத்தா ஹோதி ஸமாதி³ன்னா. தேன ஸோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் துக்கத்திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபஜ்ஜதி³ஆதி³னா (ம. நி. 3.303) ஸுத்தே மரணகாலே ஸமத்தாய ஸமாதி³ன்னாய மிச்சாதி³ட்டி²யா, ஸம்மாதி³ட்டி²யா ச ஸஹஜாதசேதனாய படிஸந்தி⁴தானங் வுத்தங், ந ச துப்பஸேஹி பஞ்சத்வாரிகஜவனேஹி மிச்சாதி³ட்டி², ஸம்மாதி³ட்டி² வா ஸமத்தா ஹோதி ஸமாதி³ன்னா. ததா³ ஹி வுத்தங் ஸம்மோஹவினோதனீயங் “ஸப்பம்பி ஹேதங் குஸலாகுஸலத⁴ம்மபடிவிஜானநாதி³சவனபரியோஸானங் கிச்சங் மனொத்வாரிகசித்தேனேவ ஹோதி, ந பஞ்சத்வாரிகேனாதி ஸப்பஸ்ஸபேதஸ்ஸ கிச்சஸ்ஸ கரணே ஸஹஜவனகானி வீதி²சித்தானி படிக்கித்தானி² (விப⁴. அட்ட². 766).

தத்த² ஹி ந கிஞ்சி த⁴ம்மங் படிவிஜானாதி³ “மனோபுப்பங்கமா த⁴ம்மா²தி (த⁴. ப. 1-2) ஏவங் வுத்தங் ஏகம்பி குஸலங் வா அகுஸலங் வா ந படிவிஜானாதி³ ச வுத்தங். யேஸங் படிவிபா⁴வனப்பவத்தியா ஸுகங் வா துக்கங் வா அன்வேதி, தேஸங் ஸா பவத்தி பஞ்சத்வாரே படிக்கித்தா. குஸலாகுஸலகம்மஸமாதானஞ்ச தாதி³ஸமேவாதி. ததாரம்மணானந்தரங் பன சவனங், தத³னந்தரா ச உபபத்தி மனொத்வாரிகா ஏவ ஹோதி, ந ஸஹஜவனகவீதி²சித்தபரியாபன்னாதி

இமினா அதி⁴ப்பாயேன இத⁴ பஞ்சத்³வாரிகததா³ரம்மணானந்தரா சுதி, தத³னந்தரா படிஸந்தி⁴ ச வுத்தாதி துட்ட²ப³பா³. தத்த² அவஸேஸபஞ்சசித்தக்க²ணாயுகே ரூபாதி³ம்ஹி உப்பன்னங் படிஸந்தி⁴ங் ஸந்தா⁴ய “பச்சப்பன்னாரம்மணங் உபபத்திசித்தங் பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ³தி, அவஸேஸஏகசித்தக்க²ணாயுகே ச உப்பன்னங் படிஸந்தி⁴ங் ஸந்தா⁴ய “பச்சப்பன்னாரம்மணங் உபபத்திசித்தங் அதீதாரம்மணஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ³தி ச வுத்தந்தி வேதி³தப்³ப³ங்.

624. கண்ஹபக்கே² ஸுக்கபக்க²ங் ட²பெத்வாதி எத்த² யதா² பு³பே³ “பாபகம்மங் வா கம்மனிமித்தங் வா³தி வுத்தே கண்ஹபக்கே² “அனவஜ்ஜகம்மங் வா கம்மனிமித்தங் வா³தி ஸுக்கபக்கோ² வுத்தோ, ஏவங் “து³க்க³திபரியாபன்னங் படிஸந்தி⁴சித்தங், நரகாதீ³ஸு அக்³கி³ஜாலவண்ணாதி³கங் து³க்க³தினிமித்த³ந்தி ச வுத்தே கண்ஹபக்கே² “ஸு³க³திபரியாபன்னங் படிஸந்தி⁴சித்தங், மனுஸ்ஸலோகே ரத்தகம்³பலஸதி³ஸமாதுகுச்சி³வண்ணஸங்கா²தங், தே³வலோகே வா உய்யானவிமானகப்பருக்கா²தி³வண்ணஸங்கா²தங் ஸு³க³தினிமித்த³ந்தி ஏவங் ஸுக்கபக்க²ங் ட²பெத்வா ஸேஸங் ஸப்³ப³ங் புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³ப³ங். அதீதபச்சப்பன்னாரம்மணாயாதி கம்மகம்மனிமித்தவஸேன அதீதாரம்மணாய, மாதுகுச்சி³வண்ணாதி³ஸு³க³தினிமித்தவஸேன பச்சப்பன்னாரம்மணாய.

625. தஞ்ச கோ²தி யதே³தங் “அனவஜ்ஜகம்மங் வா கம்மனிமித்தங் வா³தி அனியமனங் கதங், தஞ்ச கோ². கம்மனிமித்தமேவ ஆபாத³மாகச்ச²தி ஏகந்ததோ அத்தனோ கம்மாரம்மணதாய மஹக்³தவிபாகஸ்ஸ. ஸு³த்தா⁴ய வாதி மஹக்³தகம்மனிமித்தாரம்மணாய ஜவனவீ³யா, ததா³ரம்மணரஹிதாயாதி அத்தோ², ஸா பன ஜவனவீ³ மஹக்³தவிபாகஸ்ஸ உபசாரோ விய துட்ட²ப³பா³. கேசி பன தஞ்ச வீ³தங் மஹக்³தாவஸானங் வத³ந்தி. “நவத்தப்³பா³ரம்மணா வா³தி இத³ங் ரூபாவசரபடிஸந்தி⁴ங், ஆருப்பேஸு ச பட²மங், ததியஞ்ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். து³தியசதுத்தா² பன அதீதாரம்மணவசனேனேவ க³ஹிதா.

மாதுகுச்சி³வண்ணஸங்கா²தந்திஆதி³னா வண்ணோ ஏவ க³தினிமித்தபா⁴வேன ஆக³தோ. தத்த² ஸத்³தோ³ தாவ அனுபாதி³ன்னபா⁴வேன ஸு³க³திபரியாபன்னதாய க³தினிமித்தபா⁴வேன அட்ட²கதா³ஸு நாக³தோதி யுத்தமேதங், க³ந்தா⁴தீ³னங் பன அனாக³மனே காரணங் விமங்ஸிதப்³ப³ங்.

அயங் தாத தவத்தா²ய பு³த்த⁴பூஜா கரீயதீ³திஆதி³ஸு பு³ப³சேதனாவஸேன புஞ்ஞங் ஹோதி. ஸப்³ப³ந்திமஜவனே வத்தமானஸ்ஸாபீதி வத³ந்தி.

626. “ஏதேனானுஸாரேன ஆருப்பகதியாபி அனந்தரா படிஸந்தி⁴ வேதி³தப்³பா³”தி இத³ங் கஸ்மா வுத்தங், நனு “பத²வீகஸிணஜ்ஜா²னாதி³வஸேன படிஸந்தி⁴மஹக்³தஸ்ஸ ஸு³க³தியங் டி²தஸ்ஸா³தி ஏவமாதி³கே ஏவ நயே அயம்பி படிஸந்தி⁴ அவருத்தா⁴தி? ந, தத்த² ரூபாவசரசுதிஅனந்தராய ஏவ படிஸந்தி⁴யா வுத்தத்தா. தத்த² ஹி “பத²வீகஸிணாதி³கங் வா நிமித்தங் மஹக்³தசித்தங் வா மனொத்³வாரே ஆபாத³ங் ஆக³ச்ச²தி, சக்³கு³ஸோதானங் வா³திஆதி³னா தேன வசனேன ரூபாவசரசுதியா ஏவ அனந்தரா படிஸந்தி⁴ வுத்தாதி விஞ்ஞாயதி. அதா²பி யதா²ஸம்ப⁴வயோஜனாய அயம்பி படிஸந்தி⁴ தத்தே²வ அவருத்தா⁴, அரூபாவசரசுதிஅனந்தரா பன ரூபாவசரபடிஸந்தி⁴ நத்தி². அரூபாவசரே ச உபரூபரி சுதியா அனந்தரா ஹெட்டி²மா ஹெட்டி²மா படிஸந்தி⁴ நத்தீ²தி சதுத்தா²ருப்பகதியா நவத்தப்³பா³ரம்மணபடிஸந்தி⁴ நத்தி². தேன ததோ தத்தே²வ அதீதாரம்மணா, காமாவசரே ச அதீதபச்சப்பன்னாரம்மணா படிஸந்தி⁴. இதராஹி ச யதா²ஸம்ப⁴வங் அதீதனவத்தப்³பா³ரம்மணா ஆருப்பபடிஸந்தி⁴, அதீதபச்சப்பன்னாரம்மணா ச காமாவசரபடிஸந்தி⁴ யோஜேதப்³பா³தி இமஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ து³ஸ்ஸனத்த²ங் விஸுங் உத்³த⁴ரணங் கதங்.

627. ஏவங் ஆரம்மணவஸேன ஏகவிதா⁴ய காமாவசரஸு³க³திசுதியா து³விதா⁴ து³க்க³திபடிஸந்தி⁴, து³க்க³திசுதியா து³விதா⁴ ஸு³க³திபடிஸந்தி⁴, காமாவசரஸு³க³திசுதியா து³விதா⁴விபகாரானங் காமரூபாரூபானங் வஸேன பஞ்சவிதா⁴ ஸு³க³திபடிஸந்தி⁴, ரூபாவசரசுதியா ததே²வ பஞ்சவிதா⁴, து³விதா⁴ய ஆருப்பகதியா பச்சேகங் து³வின்னங் து³வின்னங்

காமாருப்பானங் வஸேன அட்ட²விதா⁴ ச படிஸந்தி⁴ து³ஸ்ஸிதா. து³க்³திசுதியா பன ஏகவிதா⁴ய து³க்³திபடிஸந்தி⁴ து³விதா⁴ ந து³ஸ்ஸிதா, தங் து³ஸ்ஸேதுங் “து³க்³தியங் டி²தஸ்ஸ பனா”திஆதி³ வுத்தங். யதா² வுத்தா பன -

த³வே த³வே பஞ்சாத² பஞ்சட்ட², த³வே ப⁴வாலம்ப³பே⁴த³தோ;
சுதியா தாதி³ஸாயேதா, சதுவீஸதி ஸந்தி⁴யோ. (விப⁴. மூல¹. 227);

628. “காமாவசரஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ கதத்தா”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 431)
நானாக்²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ ஹெட்டா² து³ஸ்ஸிதப்பகாரோதி உபனிஸ்ஸயபா⁴வமேவ து³ஸ்ஸெந்தோ “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³மாஹ.

நிஸ்ஸயபச்சயபு⁴தேன ரூபேன ஸஹபவத்தியேவெத்த² விஞ்ஞாணஸ்ஸ தேன மிஸ்ஸிதா, தத³பா⁴வோ அமிஸ்ஸிதா. யவந்தி எத்த² ஸத்தா ஏகஜாதிஸமன்வயேன அஞ்ஞமஞ்ஞமிஸ்ஸிதா ஹொந்தீதி யோனியோ. ஸுசரிதது³ச்சரிதவஸேன க³ந்தப்³பா³ பாபுணிதப்³பா³தி க³தியோ. திட்ட²தி எத்தா²தி டி²தி, விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தி விஞ்ஞாணட்டி²தி.
நானத்தகாயனானத்தஸஞ்ஞீதிஆதி³ஆவாஸோ ஏவ ஸத்தேஹி ஆவஸிதப்³ப³தோ ஸத்தாவாஸோ. அஸஞ்ஞஸத்தாவாஸஸ்ஸ இத⁴ அஸம்ப⁴வதோ “ஸத்தாவாஸவஸேன அட்ட²விதா⁴ங் ஹோதி”தி வுத்தங்.

629. அஞ்ஞத்ர ஜாதிபண்ட³கபடிஸந்தி⁴யாதி எத்த² பட²மகப்பிகபடிஸந்தி⁴யாபீதி வத்தப்³பங். ஸாபி ஹி பா⁴வேன வினாவ உப்பஜ்ஜதீதி.

ஓமதோதி அவமதோ, அவகங்ஸதோதி அத்தோ². ஆதி³னாதி “மிஸ்ஸங் அமிஸ்ஸ”ந்தி ஏதஸ்மிங் து³கே ஆதி³ம்ஹி வுத்தேன மிஸ்ஸவிஞ்ஞாணேன. ஓமதோ த³வே வா தயோ வா து³ஸகா உப்பஜ்ஜந்தீதி க³ப்³ப⁴ஸெய்யகானங் வஸேன வுத்தங். அஞ்ஞத்த² பன அனேகே கலாபா ஸஹ உப்பஜ்ஜந்தி. ப்³ரஹ்மத்தபா⁴வேபி ஹி அனேககா³வுதப்பமாணேன அனேகே கலாபா ஸஹ உப்பஜ்ஜந்தீதி திங்ஸதோ அதி⁴கானேவ ரூபானி ஹொந்தி. தத³ஹுஜாதஏளகஸ்ஸ லோமங் ஜாதிஉண்ணாதி கேசி. ஹிமவந்தப்பதே³ஸே ஜாதிமந்தஏளகலோமங் ஜாதிஉண்ணாதி அபரே. க³ப்³ப⁴ங் பா²லெத்வா க³ஹிதஏளகலோமங் ஜாதிஉண்ணாதி அஞ்ஞே. இமாஸு க³தீஸு இமா யோனியோ ஸம்ப⁴வந்தி, இமாஸு ந ஸம்ப⁴வந்தீதி ஏவங் யோனீனங் க³திவஸேன ஸம்ப⁴வபே⁴தோ³.

630. பு⁴ம்மவஜ்ஜேஸுதி பு⁴ம்மதே³வானங் வஜ்ஜனங் யோனிவிபா⁴க³ங் பதி தேஸங் மனுஸ்ஸஸதி³ஸத்தா. யோனியோ திஸ்ஸோ புரிமிகா ந ஹொந்தீதி யோனித்தயபடிக்²கே²பேன பச்சி³மா யோனி அனுஞ்ஞாதாதி அத்த²தோ ஆபன்னமேவ ஹொதி. க³தித்தயேதி மனுஸ்ஸபேததிர்ச்சா³னஸஞ்ஞிதே க³தித்தயே. தஞ்ஹி எத்த² பு³பே³ அனாமட்ட²ங்.

ச-ஸத்தோ³ அவுத்தஸமுச்சயத்தோ²தி து³ஸ்ஸேதுங் “ச-ஸத்தே³னா”திஆதி³ வுத்தங். கஸ்மா பன நிஜ்ஜாமதண்ஹிகபேதேஸு புரிமிகா திஸ்ஸோ யோனியோ ந ஸந்தீதி? அஸம்ப⁴வதோ. தாஸஞ்ஹி நிச்சாதுரபா⁴வதோ காமஸேவா நத்தீதி ந தா அண்ட³ஜாத³யோ ஹொந்தி. குச்சி³யங் தாஸங் க³ப்³போ⁴ நாவதிட்ட²தி ஜாலஸப்³பா⁴வதோதி கேசி. அக்³கிஜாலாய ஸந்தப்பமானஸரீரா ஏதா நிப்³புத்தந்தீதி அல்லட்ட²னேஸு, புப்பா³தீஸு ச ஸம்ப⁴வாபா⁴வதோ ஸங்ஸேத³ஜதாபி தாஸங் நத்தே²வாதி வத³ந்தி. தேனாஹ “ஓபபாதிகா ஏவ ஹி தே ஹொந்தீ”தி.

ரூபீப்³ரஹ்மேஸு தாவ ஓபபாதிகயோனிகேஸுதி ஓபபாதிகயோனிகேஹி ரூபீப்³ரஹ்மே நித்தா⁴ரேதி. ரூபீப்³ரஹ்மேஸுதி ஹி அதி⁴கரணே பு⁴ம்மங், ஓபபாதிகேஸுதி நித்தா⁴ரணே. தேன “ஓபபாதிகயோனிகேஸுதி ஸாமஞ்ஞதோ வுத்தராஸிதோ “ரூபீப்³ரஹ்மேஸுதி விஸேஸேன ததே³கதே³ஸங் நித்தா⁴ரேதி. சக்³ஸோதவத்து³த³ஸகானங், ஜீவிதனவகஸ்ஸ சாதி எத்த² கேசி “சக்³ஸோதவத்து³ஸத்தகானங், ஜீவிதச²க்கஸ்ஸ சாதி சதுன்னங் கலாபானங் வஸேன ரூபப⁴வே படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணேன ஸஹ ஸத்தவீஸதி ரூபானி உப்பஜ்ஜந்தி, தத்த² க³ந்த⁴ரஸாஹாரானங் படிக்கி²த்தத்தா”தி காரணங் வத்வா தங் ஸமத்தெ²ந்தா “பாளியஞ்ஹி ‘ரூபதா⁴துயா உபபத்திக்க²ணே

ட²பெத்வா அஞ்ஞஸத்தானங் தே³வானங் பஞ்சாயதனானி பாதுப⁴வந்தி, பஞ்ச தா⁴துயோ பாதுப⁴வந்தீதி (விப⁴. 1015-1016) வுத்தங், ததா² ரூபதா⁴துயா ச² ஆயதனானி, நவ தா⁴துயோதி ஸப்³ஸங்குஹகவஸேன தத்த² விஜ்ஜமானாயதனதா⁴துயோ துஸ்ஸேதுங் வுத்தங். கதா²வத்து²ம்ஹி ச கா⁴னாயதனாதீனங் விய க³ந்தா⁴யதனாதீனஞ்ச தத்த² பா⁴வோ படிக்கித்தோ 'அத்தி² தத்த² கா⁴னாயதனந்தி? ஆமந்தா. அத்தி² தத்த² க³ந்தா⁴யதனந்தி? ந ஹேவங் வத்தப்³பே³திஆதி³னா (கதா². 520). ந ச அபொ²ட்ட²ப்³பா³யதனானங் பத²வீதா⁴துஆதி³னங் விய அக³ந்த⁴ரஸாயதனானங் க³ந்த⁴ரஸானங் தத்த² பா⁴வோ ஸக்கா வத்துங், பு²ஸிதுங் ஸக்குணெய்யதாவினிமுத்தஸ்ஸ பத²வீஆதி³ஸபா⁴வஸ்ஸ விய க³ந்த⁴ரஸாயதனபா⁴வவினிமுத்தஸ்ஸ க³ந்த⁴ரஸஸபா⁴வஸ்ஸ அபா⁴வா. யதி³ ச கா⁴னஸம்ப³ஸ்ஸாதீனங் காரணபா⁴வோ நத்தீதி 'ஆயதனானீதி தே ந வச்செய்யுங், தா⁴துஸத³தோ³ பன நிஸ்ஸத்தனிஜ்ஜீவவாசகோதி 'க³ந்த⁴தா⁴து ரஸதா⁴துதி அவசனே காரணங் நத்தி², த⁴ம்மபா⁴வோ ச தேஸங் ஏகந்தேன இச்சி²தப்³போ³ ஸபா⁴வதா⁴ரணாதி³லக்க²ணதோ அஞ்ஞஸ்ஸ அபா⁴வா. த⁴ம்மானஞ்ச ஆயதனபா⁴வோ ஏகந்திகோ யமகே வுத்தோ 'த⁴ம்மோ ஆயதனந்தி? ஆமந்தாதி (யம. 1.ஆயதனயமக.13). தஸ்மா தேஸங் க³ந்த⁴ரஸாயதனபா⁴வாபா⁴வேபி கோசி ஆயதனபா⁴வோ வத்தப்³போ³. யதி³ ச பொ²ட்ட²ப்³பா³வதோ அஞ்ஞோ பத²வீஆதி³பா⁴வோ விய க³ந்த⁴ரஸபா⁴வதோ அஞ்ஞோ தேஸங் கோசி ஸபா⁴வோ ஸியா, தேஸங் த⁴ம்மாயதனஸங்க³ஹோ. க³ந்த⁴ரஸபா⁴வே பன ஆயதனபா⁴வே ச ஸதி 'க³ந்தோ⁴ ச ஸோ ஆயதனஞ்ச க³ந்தா⁴யதனங், ரஸோ ச ஸோ ஆயதனஞ்ச ரஸாயதனந்தி இதுமாபன்னமேவாதி க³ந்த⁴ரஸாயதனபா⁴வோ ச ந ஸக்கா நிவாரேதுங். 'தயோ ஆஹாராதி ச வசனதோ கப³ளிகாராஹாரஸ்ஸ தத்த² அபா⁴வோ விஞ்ஞாயதி. தஸ்மா யதா² பானியா அவிரோதோ⁴ ஹோதி, ததா² ரூபக³ணனா காதப்³பா³. ஏவஞ்ஹி த⁴ம்மதா ந விலோமிதா ஹோதி²தி வத³ந்தி.

எத்த² வச்சதே - ரூபாவசரஸத்தானங் கா⁴னஜிவ்ஹாயதனபா⁴வதோ விஜ்ஜமானாபி க³ந்த⁴ரஸா ஆயதனகிச்சங் ந கரொந்தீதி தே அனாமஸித்வா பானியங் "பஞ்சாயதனானி பாதுப⁴வந்தீதி (விப⁴. 1015), "ச² ஆயதனானீதி (விப⁴. 992) ச ஆதி³ வுத்தங், "தயோ ஆஹாரா"தி ச அஜ்ஜோ²ஹரிதப்³ஸ்ஸ ஆஹாரஸ்ஸ அபா⁴வேன ஓஜட்ட²மகரூபஸமுட்டா²பனஸங்கா²தஸ்ஸ ஆஹாரகிச்சஸ்ஸ அகரணதோ, ந ஸப்³பேன ஸப்³பங் க³ந்த⁴ரஸானங், ஓஜாய ச அபா⁴வதோ. இதி விஸயினோ, கிச்சஸ்ஸ ச அபா⁴வேன விஸயோ, கிச்சவா ச த⁴ம்மோ ந வுத்தோ. யஸ்மிஞ்ஹி ப⁴வே விஸயீ நத்தி², தஸ்மிங் தங்ஹேதுகோ நிப்பரியாயேன விஸயஸ்ஸ ஆயதனபா⁴வோ நத்தீதி விஜ்ஜமானஸ்ஸாபி அவசனங் யதா² தத்தே²வ ரூபப⁴வே பத²வீதேஜோவாயோதா⁴துனங் பொ²ட்ட²ப்³பா³யதனபா⁴வேன. யஸ்ஸ பன யத்த² வசனங், தஸ்ஸ தத்த² விஸயீஸப்³பா³வஹேதுகோ நிப்பரியாயேன ஆயதனபா⁴வோ வுத்தோ யதா² தத்தே²வ ரூபாயதனஸ்ஸ.

யதி³ விஸயீஸப்³பா³வஹேதுகோ விஸயஸ்ஸ நிப்பரியாயேன ஆயதனபா⁴வோ, கத²மஸஞ்ஞஸத்தானங் த³வே ஆயதனானி பாதுப⁴வந்தீதி, அஸஞ்ஞஸத்தானஞ்ஹி சக்கா²யதனங் நத்தி², அசக்கா²யதனபா⁴வேன ச நேஸங் ரூபாயதனங் அஞ்ஞேஸங் அவிஸயோதி? நாயங் விரோதோ⁴. யேன அதி⁴ப்பாயேன ரூபதா⁴துயங் ஸஞ்ஞீனங் க³ந்தா⁴யதனாதீனங் அவசனங், தேன ரூபாயதனஸ்ஸாபி அவசனந்தி அஸஞ்ஞீனங் ஏகங் ஆயதனங் வத்தப்³பங். யதா²ஸகஞ்ஹி இந்ந்ரியகோ³சரபா⁴வாபெக்கா²ய யேஸங் நிப்பரியாயேன ஆயதனபா⁴வோ அத்தி², தேஸு நித்தி³ஸியமானேஸு தத³பா⁴வதோ ரூபதா⁴துயங் ஸஞ்ஞீனங் க³ந்தா⁴தி³கே விஸுங் ஆயதனபா⁴வேன அவத்வா த⁴ம்மஸபா⁴வானதிவத்தனதோ, மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ச விஸயபா⁴வூபக³மனதோ த⁴ம்மாயதனந்தோக³தே⁴ கத்வா "பஞ்சாயதனானீதி பானியங் (விப⁴. 1015) வுத்தங். ஏதத³த்த³ஞ்ஹி "த⁴ம்மாயதன"ந்தி ஸாமஞ்ஞதோ நாமகரணங், பிட்டி²வட்டகானி வா தானி கத்வா "பஞ்சாயதனானீதி வுத்தங்.

யேன ச பன அதி⁴ப்பாயேன அஸஞ்ஞீனங் ரூபாயதனங் வுத்தங், தேன ஸஞ்ஞீனம்பி க³ந்தா⁴தி³னங் விஸுங் க³ஹணங் காதப்³பந்தி இமஸ்ஸ நயஸ்ஸ துஸ்ஸனத்த²ங்

“அஸஞ்ஞஸத்தானங் தேவானங் த்வே ஆயதனானி பாதுபுவந்தீ”தி (விபு. 1017) வுத்தங். அஸதிபி ஹி தத்த² அத்தனோ இந்த்ரீயே ரூபஸ்ஸ வண்ணாயதனஸபாவாதிக்கமோ நத்தேவாதி தங் ரூபாயதனந்தவேவ வுச்சதி. இமினா ச நயதஸ்ஸனேன கந்தாதீனி தீணி பக்கிபித்வா ஸஞ்ஞினங் அட்ட² ஆயதனானி, அஸஞ்ஞினங் பஞ்சாதி அயமத்தோ² தஸ்ஸிதோ ஹோதி. ஏவஞ்சேதங் ஸம்படிச்சிதப்பங், அஞ்ஞதா² ரூபலோகே புஸிதுங் அஸக்குணெய்யதாய பதவீஆதீனங் ப்ரஹ்மானங் வசீகோஸோ ஏவ ந ஸியா. ந ஹி படிகுட்டனானிகுங்ஸமந்தரேன ஸத்தப்பவத்தி அத்தி², ந ச புஸனஸபாவானங் கத்தசி அபுஸனபாவதா ஸக்கா விஞ்ஞாதுங், பொட்டப்பாயதனஸங்காதஸ்ஸ ச பூத்தத்தயஸ்ஸ அபாவே ரூபபாவே ரூபாயதனாதீனம்பி ஸம்பாவோ ஏவ ந ஸியா. தஸ்மா புஸிதுங் ஸக்குணெய்யதாயபி பதவீஆதீனங் தத்த² காயிந்த்ரியாபாவேன தேஸங் பொட்டப்பப்பாவோ ந வுத்தோ. ஏவஞ்ச கத்வா ரூபதாதுயங் தேஸங் ஸப்படிகுவசனஞ்ச ஸமத்திதங் ஹோதி. வுத்தஞ்ஹி “அஸஞ்ஞஸத்தானங் அனிதஸ்ஸனஸப்படிகுங் ஏகங் மஹாபூதங் படிச்ச த்வே மஹாபூதாதிஆதி³ (பட்டா. 2.22.20).

படிகோ⁴ ச நாம பூத்தத்தயஸ்ஸ காயப்பஸாதங் பதி தன்னிஸ்யபூதகுட்டனாத்வாரேன அபிமுகபாவோ, இத⁴ பன தங்ஸபாவதா. ஸோ ச புஸிதுங் அஸக்குணெய்யஸபாவவஸ்ஸ குட்டனாய அபாவதோ நத்தி². யதி³ தத்த² அஸதிபி விஸயினி ரூபாயதனங் கஹெத்வா “த்வே ஆயதனானீ”தி வுத்தங், அத² கஸ்மா கந்தாயதனாதீனி கஹெத்வா “பஞ்சாயதனானீ”தி ந வுத்தந்தி? நயதஸ்ஸனவஸேன தேஸனா பவத்தாதி வுத்தோவாயமத்தோ². அத² வா தத்த² ரூபாயதனஸ்ஸேவ வசனங் கதாசி அஞ்ஞபூமிகானங் பஸாதஸ்ஸ விஸயபாவங் ஸந்தாய, ந பன இதரேஸங் அபாவதோ, நாபி பரியாயேனபி ஆயதனபாவாபாவதோ. அஸஞ்ஞினஞ்ஹி ரூபாயதனங் ஸமானதலவாஸீனங் வேஹப்பலானங், உபரிபூமிகானஞ்ச ஸுத்தாவாஸானங் பஸாதஸ்ஸ விஸயபாவங் கச்சி, ந பன கந்தாரஸாதி தேஸங்யேவ தத்த² அவசனங் யுத்தங். கதாவத்தும்ஹி ச நிப்பரியாயேன கந்தாயதனாதீனங் அத்திபாவங் படிஜானந்தங் ஸந்தாய படிஸேதோ⁴ கதோ.

யதி³பி சேதங் வசனங் தத்த² கந்தாயதனாதீனங் அபாவவிபாவனங் ந ஹோதி, அத்திபாவவீபனம்பி பன அஞ்ஞவசனங் நத்தேவாதி? நயிதமேவங், அட்டகதாஸு தத்த² நேஸங் அத்திபாவஸ்ஸ நித்தாரெத்வா வுத்தத்தா. யஞ்ஹி அட்டகதாவசனங் பானியா ந விருஜ்ஜிதி, தங் பானி விய பமாணபூதங் அகரஹிதாய ஆசரியபரம்பராய யாவஜ்ஜதனா ஆகத்ததா. தத்த² ஸியா - யங் பானியா ந விருஜ்ஜிதி அட்டகதாவசனங், தங் பமாணங், இதங் பன விருஜ்ஜிதீதி? நயிதமேவங், யதா² ந விருஜ்ஜிதி, ததா² படிபாதித்ததா. சக்காதீனங் ஆயதனானங், தன்னிஸ்யானஞ்ச விஞ்ஞாணானங் ஸத்தஸஞ்ஞதாஸந்தஸ்ஸனத்தங் பகுவதோ தாதுதேஸனாதி ஆயதனபாவேன வுத்தானங்யேவ தாதுபாவவீபனதோ தாதுபாவஸ்ஸாபி தேஸங் அவசனங் யுஜ்ஜிதி ஏவ. தஸ்மா யதா² பானியா அவிரோதோ⁴ ஹோதி, ததா² சக்குதஸகாதிவஸேன இத⁴ ரூபகணனா கதாதி ந எத்த² தம்மதாவிலோமனாஸங்காய ஓகாஸோதி வேதிதப்பங்.

அஞ்ஞேஸு ஸங்ஸேதஜஓபபாதிகயோனிகேஸுதி ரூபீப்ரஹ்மே பன ட்பெத்வா அஞ்ஞேஸு ஓபபாதிகேஸு, ஸங்ஸேதஜேஸு சாதி ஏவமெத்த² ஸம்பந்தோ⁴ வேதிதப்போ³. ஓபபாதிகவிஸேஸனஞ்ஹெத்த² அஞ்ஞக்ஹணங், ந ஸங்ஸேதஜவிஸேஸனங் அஸம்பாவதோ. ஸதி ஹி ஸம்பாவே, ப்யபிசாரே ச விஸேஸனவிஸேஸிதப்பதா ஹோதி. காமாவசரதேவேஸு ஸப்பகாலங் படிஸந்திபவத்தீஸு யதாவுத்தாய ஸந்ததியா ரூபானங் லப்பனதோ வுத்தங் “தானி ச நிச்சங் தேவேஸு”தி. ந ஹி தே கதாசிபி விகலிந்த்ரியா, அபாவகா ச ஹொந்தீதி. சக்கு² நேஸங் தஸ்ஸன்னங் பூரணோதி கத்வா சக்குதஸகோ நாம, அஸாதாரணேன வா சக்கு²னா லக்கிதோ தஸகோ சக்குதஸகோ. ஏவங் ஸேஸாதி யதா² சக்குதஸகோ வுத்தோ, ஏவங் ஸேஸாபி தஸகா யோஜெத்வா வேதிதப்பா³. “ஸங்ஸேதஜஓபபாதயோனீஸு”, அவகங்ஸதோ திங்ஸா”தி ஸங்கேபேன வுத்தமத்தங் விவரந்தோ “அவகங்ஸதோ பணா”திஆதிமாஹ, தங் பனேதங் பானியா ந ஸமேதி. ந ஹி பானியங் காமாவசரானங் ஸங்ஸேதஜஓபபாதிகானங் அகானகானங் உபபத்தி வுத்தா. தம்மஹதயவிபங்கே³ ஹி “காமதாதுயா உபபத்திக்கணே கஸ்ஸசி

ஏகாத்ஸாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி, கஸ்ஸசி த்ஸாயதனானி, கஸ்ஸசி அபரானி த்ஸாயதனானி, கஸ்ஸசி நவாயதனானி, கஸ்ஸசி ஸத்தாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி வுத்தங், ந வுத்தங் “அட்டாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி (விபு⁴. 1007). யதி³ ஹி அகா⁴னகஸ்ஸாபி உபபத்தி ஸியா, திக்க²த்துங் “த்ஸாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி வத்தப்³பங் ஸியா, திக்க²த்துஞ்ச “நவாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி, ந ச தங் வுத்தங்.

தத்த² உபபத்திக்க²ணேதி படிஸந்தி⁴க்க²ணே. ஏகாத்ஸாதி பரிபுண்ணாயதனஸ்ஸ ஸத்தாயதனவஜ்ஜானி ஏகாத்ஸ ஆயதனானி. கஸ்ஸசி த்ஸாயதனானி²தி அந்த⁴ஸ்ஸ சக்காயதனவஜ்ஜானி. அபரானி த்ஸாயதனானி²தி பதி⁴ரஸ்ஸ ஸோதாயதனவஜ்ஜானி. நவாயதனானி²தி அந்த⁴பதி⁴ரஸ்ஸ சக்கு²ஸோதாயதனவஜ்ஜானி. ஸத்தாயதனானி²தி கப்ப⁴ஸெய்யகஸ்ஸ ரூபகந்த⁴ரஸகாயபொட்ட²பு³மனோத⁴ம்மாயதனவஸேன வுத்தங். யதி³ சக்கு²ஸோதகா⁴னவிகலோபி உப்பஜ்ஜெய்ய, தஸ்ஸ அட்டே²வாயதனானி ஸியுங், ந ச வுத்தங் “அட்டாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி. தஸ்மா நத்தே²வ சக்கு²ஸோதகா⁴னவிகலோ. ஸதி ச அகா⁴னகூபத்தியங் புனபி “கஸ்ஸசி அபரானிபி த்ஸாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி வத்தப்³பங் ஸியா. ததா² ச ஸதி யதா² அந்த⁴பதி⁴ரஸ்ஸ வஸேன “கஸ்ஸசி நவாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி ஏகவாரங் வுத்தங், ஏவங் அந்தா⁴கா⁴னகஸ்ஸ, பதி⁴ராகா⁴னகஸ்ஸ ச வஸேன “கஸ்ஸசி அபரானி நவாயதனானி, கஸ்ஸசி அபரானிபி நவாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி வத்தப்³பங் ஸியாதி அத்தோ². ஏவங் தா⁴துபாதுபா⁴வாதி³பஞ்ஹானிபி வத்தப்³பானி²தி வதந்தி. எத்த² ச யதா² “ஸத்ததி உக்கங்ஸதோத² ரூபானி²தி பதங் “ஸங்ஸேதஜு³பபாதயோனிஸு²தி எத்த² யோனித்வயவஸேன யோஜியதி, ந ஏவங் “அவகங்ஸதோ திங்ஸா²தி இதங். இதங் பன ஸங்ஸேதஜு³யோனிவஸேனேவ யோஜேதப்³பங். ஏகயோக²னித்தி³ட்ட²ஸ்ஸாபி ஏகதே²ஸோ ஸம்பந்த⁴ங் லப⁴தீதி ஸங்ஸேதஜு³ஸ்ஸ ஜச்சந்த⁴பதி⁴ரஅகா⁴னகனபுங்ஸகஸ்ஸ ஜிவ்ஹாகாயவத்து²த்ஸகானங் வஸேன திங்ஸ ரூபானி உப்பஜ்ஜந்தி²தி வுத்தங், ந ஓபபாதிகஸ்ஸாதி அயமெத்த² அட்ட²கதா²யமதி⁴ப்பாயோ.

யே பன “ஓபபாதிகஸ்ஸ ஜச்சந்த⁴பதி⁴ரஅகா⁴னகனபுங்ஸகஸ்ஸ ஜிவ்ஹாகாயவத்து²த்ஸகானங் வஸேன திங்ஸ ரூபானி உப்பஜ்ஜந்தி²தி மஹாஅட்ட²கதா²யங் வுத்த²ந்தி வதந்தி, தங் ந க³ஹேதப்³பங். ஸோ ஹி பமாத³பாடோ². ஏவஞ்ச கத்வா ஆயதனயமகவண்ணனாயங் “காமதா⁴துயங் பன அகா⁴னகோ ஓபபாதிகோ நத்தி². யதி³ ப⁴வெய்ய, ‘கஸ்ஸசி அட்டாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி வதெ³ய்யா²தி (யம. அட்ட². ஆயதனயமக 18-21) வுத்தங். அபரே பனாஹு “கஸ்ஸசி ஏகாத்ஸாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²தி யாவ ‘கஸ்ஸசி நவாயதனானி²தி பாளி ஓபபாதிகே ஸந்தா⁴ய வுத்தா. தஸ்மா புப்³பேனாபரங் அட்ட²கதா²யங் அவிரோதோ⁴ ஸித்தோ⁴. ததா² ச யதா²வுத்தபாளியா அயமத்த²வண்ணனா அஞ்ஞுத்த² ஸங்ஸந்த³தி ஸமேதியேவா²தி. யங் பனேகே வதந்தி “ஓபபாதிகக்³ஹணேன ஸங்ஸேதஜாபி ஸங்க்யஹந்தி. ததா² ஹி த⁴ம்மஹதயவிப⁴ங்கே³ ‘காமதா⁴துயா உபபத்திக்க²ணே கஸ்ஸசி ஏகாத்ஸாயதனானி பாதுபு⁴வந்தி²திஆதி³னங் (விபு⁴. 1007) நித்தே³ஸே ‘ஓபபாதிகானங் பேதானந்திஆதி³னா (விபு⁴. 1009) ஓபபாதிகக்³ஹணமேவ கதங், ந ஸங்ஸேதஜு³க்³ஹண²ந்தி, தங் பரிபுண்ணாயதனானங்யேவ ஸங்ஸேதஜானங் ஓபபாதிகேஸு ஸங்க³ஹணவஸேன வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். ததா² ஹி வுத்தங் அட்ட²கதா²யங் “ஸங்ஸேதஜு³யோனிகா பரிபுண்ணாயதனாபரிபுண்ணாயதனபா⁴வேன ஓபபாதிகஸங்க³ஹங் கத்வா வுத்தா²தி, பதா⁴னாய வா யோனியா ஸப்³பங் பரிபுண்ணாயதனயோனிங் த்ஸ்ஸேதுங் “ஓபபாதிகானந்தி வுத்த²ந்தி ச, இத⁴ பன யோனித்வயங் ஸரூபேனேவ பகாஸேதுங், ஸங்ஸேதஜு³யோனிவஸேனேவ ச அவகங்ஸதோ ரூபவத்திங் த்ஸ்ஸேதுங் ஓபபாதிகயோனியா இதரங் அஸங்க³ஹெத்வா “ஸங்ஸேதஜு³பபாதயோனிஸு²தி வுத்தங். தங் ஸப்³பங் விமங்ஸித்வா க³ஹேதப்³பங்.

உக்கங்ஸாவகங்ஸானங் பன அந்தரேதி “ஸத்ததி, திங்ஸா²தி ஏவங் வுத்தானங் ரூபஸ்ஸ உக்கங்ஸாவகங்ஸபரிச்சே²தா²னங் மஜ்ஜே². அனுரூபதோ விகப்போ வேதி³தப்³போ²தி அபாயேஸு அந்த⁴ஸ்ஸ ச² சக்கு²த்ஸகாபா⁴வதோ, ததா² பதி⁴ரஸ்ஸ ஸோதத்ஸகாபா⁴வதோ,

அந்த⁴புதி⁴ரஸ்ஸ பன பஞ்ச சக்ஞ²ஸோதத³ஸகாபா⁴வதோதி ஏவமாதி³னா நயேன வேதி³தப்³போ³. யங் பனெத்த² வத்தப்³பங், தங் வத்தமேவாதி.

631. சுதிபடிஸந்தி⁴னங் க²ந்தா⁴தீ³ஹி அஞ்ஞமஞ்ஞஸமானதா அபே⁴தோ³. அஸமானதா பே⁴தோ³.

ஆரம்மணதோபி அபி⁴ன்னாதி சதூஸு ஆருப்பேஸு ததோ ததோ சவித்வா தத்த² தத்தே²வ உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸ வஸேன வுத்தங். ததே²வ பன ஹெட்டா², ரூபப⁴வே வா உபபத்தி நத்தி². அருபபு⁴மிதோ சவித்வா ஹெட்டா² உபபத்தி நாம காமப⁴வே ஏவ, தத்தா²பி திஹேதுகபடிஸந்தி⁴ ஏவ. ரூபப⁴வதோ பன சுதோ து³ஹேதுகோபி ஹோதீதி வத³ந்தி.

அமஹக்³தப³ஹித்தா⁴ரம்மணாய சுதியா அனந்தரா மஹக்³தஅஜ்ஜத்தாரம்மணா து³தியசதுத்தா²ருப்பபடிஸந்தி⁴. ஏவங் நயமத்தஸ்ஸ த³ஸ்ஸிதத்தா வுத்தங், அவுத்தஞ்ச ஸப்³பங் ஸங்க³ஹெத்வா ஆஹ “அயங் தாவ அருபபு⁴மீஸுயேவ நயோ”தி. ரூபாரூபாவசரானங் உபசாரஸ்ஸ பல்வதாய ததோ சவித்வா து³க்³தியங் உபபத்தி நத்தி²தி “ஏகச்சஸு³க³திசுதியா”தி ஆஹ. ஏகச்சது³க்³திபடிஸந்தி⁴தி எத்த² ஏகச்சக்³ஹணஸ்ஸ பயோஜனங் மக்³கிதப்³பங். அயங் பனெத்த² அதி⁴ப்பாயோ ஸியா - நானத்தகாயனானத்தஸஞ்ஞீஸு வுத்தா ஏகச்சே ச வினிபாதிகா திஹேதுகாதி³படிஸந்தி⁴கா, தேஸங் படிஸந்தி⁴ங் வினிபாதிகபா⁴வேன “து³க்³திபடிஸந்தி⁴”தி க³ஹெத்வா ஸப்³புஸு³க³திசுதியா ச ஸா படிஸந்தி⁴ ஹோதி, ந ஏகச்சஸு³க³திசுதியா ஏவாதி தன்னிவத்தனத்த²ங் ஏகச்சது³க்³தி³க்³ஹணங் கதங். அபாயபடிஸந்தி⁴ ஏவ ஹி ஏகச்சஸு³க³திசுதியா ஹோதி, ந ஸப்³புஸு³க³திசுதியாதி. அத² வா து³க்³திபடிஸந்தி⁴ து³விதா⁴ ஏகச்சஸு³க³திசுதியா அனந்தரா, து³க்³திசுதியா சாதி. தத்த² பச்சி²மங் வஜ்ஜெத்வா புரிமங்யேவ க³ஹேதுங் வுத்தங் “ஏகச்சது³க்³திபடிஸந்தி⁴”தி. அஹேதுகசுதியா ஸஹேதுகபடிஸந்தி⁴தி து³ஹேதுகா ச திஹேதுகா ச யோஜேதப்³பா³. மண்ஞீகதே³வபுத்தாதீ³னங் விய ஹி அஹேதுகசுதியா திஹேதுகபடிஸந்தி⁴பி ஹோதீதி.

தஸ்ஸ தஸ்ஸ விபரீததோ ச யதா²யோகங் யோஜேதப்³பந்தி “ஏகச்சஸு³க³திசுதியா ஏகச்சது³க்³திபடிஸந்தி⁴”திஆதீ³ஸு பே⁴த³விஸேஸேஸு “ஏகச்சது³க்³திசுதியா ஏகச்சது³க்³திபடிஸந்தி⁴”திஆதி³னா யங் யங் யுஜ்ஜதி, தங் தங் யோஜேதப்³பந்தி அத்தோ². யுஜ்ஜமானமத்தாபெக்க²னவஸேன நபுங்ஸகனித்தே³ஸோ கதோ. யோஜேதப்³பந்தி வா பா⁴வத்ததா தட்ட²பா³. “அமஹக்³தப³ஹித்தா⁴ரம்மணாய மஹக்³தஅஜ்ஜத்தாரம்மணா”திஆதீ³ஸு பன விபரீதயோஜனா ந காதப்³பா³. ந ஹி மஹக்³தஅஜ்ஜத்தாரம்மணாய சுதியா அருபபு⁴மீஸு அமஹக்³தப³ஹித்தா⁴ரம்மணா படிஸந்தி⁴ அத்தி². “சதுக்க²ந்தா⁴ய ஆருப்பசுதியா அனந்தரா பஞ்சக்க²ந்தா⁴ காமாவசரபடிஸந்தி⁴”தி ஏதஸ்ஸ விபரியாயோ ஸயமேவ யோஜிதோ. “அதீதாரம்மணாய சுதியா பச்சப்பன்னாரம்மணா படிஸந்தி⁴”தி ஏதஸ்ஸ ச விபரியாயோ நத்தி² ஏவ. பே⁴த³விஸேஸோ ஏவ ச ஏவங் வித்தா²ரேன த³ஸ்ஸிதோ, அபே⁴த³விஸேஸோ பன ஏகேகஸ்மிங் பே⁴தே³ தத்த² தத்தே²வ சுதிபடிஸந்தி⁴யோஜனாவஸேன வேதி³தப்³போ³ “பஞ்சக்க²ந்தா⁴ய காமாவசரசுதியா பஞ்சக்க²ந்தா⁴ காமாவசரா...பே... அவிதக்கஅவிசாராய அவிதக்காவிசாரா”தி. சதுக்க²ந்தா⁴ய பன சதுக்க²ந்தா⁴ ஸயமேவ யோஜிதா. ஏதேனேவ நயேன ஸக்கா விஞ்ஞாதுந்தி பஞ்சக்க²ந்தா⁴தீ³ஸு அபே⁴த³விஸேஸோ ந த³ஸ்ஸிதோதி.

632. இதீதி ஏவங் வுத்தப்பகாரேன. ஏதங் விஞ்ஞாணங் அவிஜ்ஜாதி³ஸஹகாரிகாரணஸஹிதஸ்ஸ ஸங்கா²ரஸ்ஸ வஸேன லத்த²ப்பச்சயங். பா³ஹிரககப்பிதஸ்ஸ அதி⁴பதிட்ட²னகஸ்ஸ அபா⁴வதோ ரூபாரூபத⁴ம்மமத்தங். தேனாஹ “ந ஸத்தோ ந ஜீவோ”தி. உபேதீதி வச்சதி ததா²வோஹாரமத்தங், அத்த²தோ பன பச்சயஸாமக்³கியா ப⁴வந்தரபா⁴வேன உப்பஜ்ஜனமத்தந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தேனாஹ “தஸ்ஸ சா”திஆதி³. ததோ ஹேதுங் வினாதி தத்த² ஹேதுங் வினா. மனுஸ்ஸசுதிபடிஸந்தி⁴க்கமேனாதி மனுஸ்ஸசுதிதோ மனுஸ்ஸபடிஸந்தி⁴க்கமேன. ஏவஞ்ஹி பாகடக்³ஹணங் உப⁴யவிஸேஸனங் ஹோதி. பாகடதா செத்த² ததா³ஸன்னக்க²ந்த⁴வஸேன வேதி³தப்³பா³ “சவமானே உபபஜ்ஜமானே”திஆதீ³ஸு (தீ³. நி. 1.247) விய. மனுஸ்ஸசுதிபடிஸந்தி⁴க்கமேனாதி வா மனுஸ்ஸசுதிதோ யஸ்ஸ கஸ்ஸசி படிஸந்தி⁴க்கமேன.

ததா² ஹி வக்க²தி “நிஸ்ஸயங் அஸ்ஸாத³யமானங் வா அனாஸ்ஸாத³யமானங் வா”தி
(விஸுத்³தி⁴. 2.632).

ஸரஸேனாதி ஸபா⁴வேன, பரிக்²ணாயுஸங்கா²ரதாயாதி அத்தோ². உபக்கமேனாதி அத்தனா,
பரேன வா கதேன ஸீஸச்சே²து³னாதி²உபக்கமேன. ஸப்³பே³ஸங் அங்க³பச்சங்க³ஸந்தீ⁴னங்
புந்த⁴னாநி ஸப்³பங்க³பச்சங்க³ஸந்தி⁴புந்த⁴னாநி, தேஸங் சே²து³கானங். ஸன்னிபாதந்தி
பதனங் பவத்தி. ஹத³யப்பதே²ஸோபி அனுக்கமேன ஸுஸ்ஸித்வா அப்பாவஸேஸோ ஹோதி,
பகே³வ காயோதி ஆஹ “கமேன உபஸுஸ்ஸமானே ஸரீரே”தி. தேனேவாஹ
“தங்க²ணாவஸேஸஹத³யவத்து²ஸன்னிஸ்ஸித”ந்தி. “நிருத்³தே⁴ஸு சக்கா²தீ³ஸு”தி இத³ங்
கப்³ப⁴ஸெய்யகானங் ஆயதனானங் அனுபு³பு³பத்தி விய நிரோதோ⁴பி அனுபு³பு³தோ ஹோதீதி
அதி⁴ப்பாயேன வுத்தங், அதிமந்த³பா⁴லுபக³மனதங் வா ஸந்தா⁴ய “நிருத்³தே⁴ஸு”தி வுத்தங், ந
அனவஸேஸனிரோத⁴ங். பஞ்சத்³வாரிகவிஞ்ஞாணானந்தரம்பி ஹி புப்³பே³ சுதி துஸ்ஸிதா. யமகே ச
“யஸ்ஸ சக்கா²யதனங் நிருஜ்ஜ²தி, தஸ்ஸ மனாயதனங் நிருஜ்ஜ²தீதி? ஆமந்தா. யஸ்ஸ வா பன
மனாயதனங் நிருஜ்ஜ²தி, தஸ்ஸ சக்கா²யதனங் நிருஜ்ஜ²தீதி? ஸசித்தகானங் அசக்கு²கானங்
சவந்தானங் தேஸங் மனாயதனங் நிருஜ்ஜ²தி, நோ ச தேஸங் சக்கா²யதனங் நிருஜ்ஜ²தி.
ஸசக்கு²கானங் சவந்தானங் தேஸங் மனாயதனஞ்ச நிருஜ்ஜ²தி, சக்கா²யதனஞ்ச நிருஜ்ஜ²தீதிஆதி³னா
(யம. 1.ஆயதனயமக.120) சக்கா²யதனாதீ³னங் சுதிசித்தேன ஸஹ நிரோதோ⁴ வுத்தோதி.

ஹத³யவத்து²மத்தேதி ஹத³யவத்து²பதே²ஸமத்தே. ந ஹி ஹத³யவத்து²ங் நிஸ்ஸாய
காயிந்த³ரியங் பவத்ததி. ஹத³யவத்து²பி ததா³ ஆதபே பக்கித்தஹரிததாலபண்ணங் விய
அப்பாவஸேஸங் ஹோதீதி “தங்க²ணாவஸேஸஹத³யவத்து²ஸன்னிஸ்ஸித”ந்தி வுத்தந்தி வத³ந்தி.
இதரவத்து²னங் பன ஸகிச்சாஸமத்த²தாய கேவலங் ஹத³யவத்து²ஸன்னிஸ்ஸிதமேவ, ததா³
விஞ்ஞாணங் ஹோதீதி வுத்தங் “தங்க²ணாவஸேஸஹத³யவத்து²ஸன்னிஸ்ஸித”ந்தி.
மாதுகா⁴தாதி³, மஹக்³தமஞ்ஞங் வா தாதி³ஸங் க³ருகங் நாம. ஸமாவேஸவிதங்
அபி⁴ண்ஹஸோ கதங். ஆஸன்னங் மரணகாலே கதங், யதா³ ததா³ வா கதம்பி பரிப்³யத்தங்
ஹுத்வா அனுஸ்ஸரிதங். புப்³புகதங் அபராபரியாயவேத³னீயங். லத்தோ⁴ அவஸேஸோ
அவிஜ்ஜாதி³கோ விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஏதேனாதி லத்தா⁴வஸேஸபச்சயோ, ஸங்கா²ரோ.
ஏதேன விபச்சிதுங் கதோகாஸங் யதா³பசிதங் குஸலாகுஸலசேதனமாஹ. கம்மனிமித்தங் நாம யங்
வத்து²ங் ஆரம்மணங் கத்வா ஆயுஹனகாலே கம்மங் ஆயுஹதி, தங். அதீதே
கப்பகோடிஸதஸஹஸ்ஸமத்த²கேபி ஹி கம்மே கதே விபச்சனகாலே ஆக³ந்த்வா கம்மங் வா
கம்மனிமித்தங் வா உபதிட்ட²தி. க³தினிமித்தங் நாம நிப்³புத்தனகஓகாஸே ஏகோ வண்ணோ. ஸோ
ச நிரயே நிப்³புத்தனாரஹஸ்ஸ “அக்³கிஜாலவண்ணாதி³கோ”திஆதி³னா ஹெட்டா² வுத்தோயேவ.
அவிஜ்ஜாபடிச்சா²தி³தாதி³னவே தஸ்மிங் கம்மாதி³விஸயே படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஸ்ஸ
ஆரம்மணபா⁴வேன உப்பத்திட்டா²னபூ⁴தே.

தண்ஹாய அப்பஹினத்தா ஏவ, புரிமுப்பன்னாய ச ஸந்ததியா ததா²பரிணதத்தா
படிஸந்தி⁴ட்டா²னாபி⁴முக²ங் விஞ்ஞாணங் நின்னபோணபப்⁴பா⁴ரங் ஹுத்வா பவத்ததீதி ஆஹ
“தண்ஹா நாமேதீ”தி. ஸஹஜாதஸங்கா²ராதி சுதிஆஸன்னஜவனவிஞ்ஞாணஸஹஜாதா சேதனா,
ஸப்³பே³பி வா பஸ்ஸாத³யோ. தஸ்மிங் படிஸந்தி⁴ட்டா²னே கம்மாதி³விஸயே விஞ்ஞாணங்
கி²பந்தி. கி²பந்தா விய தஸ்மிங் விஸயே படிஸந்தி⁴வஸேன விஞ்ஞாணபதிட்டா²னஸ்ஸ
ஹேதுபா⁴வேன பவத்தந்தீதி அத்தோ². தந்தி தங் விஞ்ஞாணங்.
சுதிபடிஸந்தி⁴ததா³ஸன்னவிஞ்ஞாணானங் ஸந்ததிவஸேன விஞ்ஞாணந்தி உபனீதேகத்தங் .
தண்ஹாய நாமியமானங்...பே... பவத்ததீதி

நமனகி²பனபுரிமனிஸ்ஸயஜஹனஅபரனிஸ்ஸயஸ்ஸாத³னநிஸ்ஸயரஹிதபவத்தனானி
ஸந்ததிவஸேன தஸ்ஸேவேகஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹொந்தி, ந அஞ்ஞஸ்ஸாதி துஸ்ஸேதி.
ஸந்ததிவஸேனாதி ச வத³ந்தோ “ததே³வித³ங் விஞ்ஞாணங் ஸந்தா⁴வதி ஸங்ஸரதி அனஞ்ஞ”ந்தி
(ம. நி. 1.396) இமஞ்ச மிச்சா²கா²ஹங் படிக்கி²பதி. ஸதி ஹி நானத்தனயே ஸந்ததிவஸேன
ஏகத்தனயோ ஹோதீதி. எத்த² ச ஓரிமதீரருக்க²வினிபு³த⁴ரஜ்ஜு² விய
புரிமப⁴வத்தபா⁴வவினிபு³த⁴ங் கம்மாதி³ஆரம்மணங் து³ட்ட²பு³பங், புரிஸோ விய விஞ்ஞாணங்,

தஸ்ஸ மாதிகாதிக்கமனிச்சா² விய தண்ணா, அதிகமனபயோகோ³ விய கி²பனகஸங்கா²ரா, யதா² ச ஸோ புரிஸோ பரதீரே பதிட்ட²ஹமானோ பரதீரருக்க²வினிப்த²ங் கிஞ்சி அஸ்ஸாத²யமானோ வா அனஸ்ஸாத²யமானோ வா கேவலங் பத²வியங் ஸகப²லபயோகோ³ஹேவ பதிட்ட²தி, ஏவமித²ம்பி ப⁴வந்தரத்தபா⁴வவினிப்த²ங் ஹத²யவத்து²ஸங்கா²தங் நிஸ்ஸயங் பஞ்சவோகாரப⁴வே அஸ்ஸாத²யமானங், சதுவோகாரப⁴வே அனஸ்ஸாத²யமானங் வா கேவலங் ஆரம்மணஸம்பயுத்தகம்மேஹேவ பவத்ததி. தத்த² அஸ்ஸாத²யமானந்தி பாபுணந்தங், படிப⁴மானந்தி அத்தோ².

ப⁴வந்தராதி³படிஸந்தா⁴னதோதி ப⁴வந்தரஸ்ஸ அஞ்ஞப⁴வஸ்ஸ ஆதி³படிஸந்தா⁴னபா⁴வதோ. ப⁴வந்தராத²யோ வா ப⁴வயோனிக³திவிஞ்ஞாண்டி²திஸத்தாவாஸந்தரானி, தேஸங் படிஸந்தா⁴னதோதி அத்தோ². ததே²தங் விஞ்ஞாணங் நாபி இதா⁴க²தங் இமஸ்மிந்யேவ ப⁴வே உப்பன்னத்தா. கம்மந்தி படிஸந்தி⁴ஜனகங் கம்மங். ஸங்கா²ராதி சுதிஆஸன்னஜவனவிஞ்ஞாணஸஹக³தா கி²பனகஸங்கா²ரா. நதீதி நமனவஸேன பவத்ததண்ணா. விஸயோ கம்மாதி³.

633. ஸத்த²படிகோ⁴ஸாதீ²னங் ஸதிபி பச்சயபச்சயுப்பன்னபா⁴வே ஸந்தானப³ந்தோ⁴ ந பாகடோதி தேஸங் ஏகத்தனானத்தபா⁴வங் அனாமஸித்வா அனாக³மனாதீ²ஹேதுஸமுப்பாத³மேவ தஸ்ஸெந்தோ “எத்த² சா”திஆதி³மாஹ. ஸத்த²தா³தி³ஹேதுகாதி எத்த² படிகோ⁴ஸோ ஸத்த²ஹேதுகோ. பதீ³போ பதீ³பந்தராதி³ஹேதுகோ. முத்த²தா³ லஞ்ச²னஹேதுகா. சா²யா ஆதா³ஸாதி³அபி⁴முக²முகா²தி³ஹேதுகா. ஹொந்தி அஞ்ஞத்ர அக³ந்த்வாதி ஸத்த²தா³தி³பச்சயதே³ஸங் அனுபக³ந்த்வா ஸத்த²தா³தி³ஹேதுகா ஹொந்தி ததோ புப்பே³ அபா⁴வா. ஏவங் இத²ம்பி படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணங் ந ஹேதுதே³ஸங் க³ந்த்வா தங்ஹேதுகங் ஹொதி ததோ புப்பே³ அபா⁴வா. தஸ்மா ந இத²ங் ஹேதுதே³ஸதோ புரிமப⁴வதோ இதா⁴க²தங் படிகோ⁴ஸாத²யோ விய ஸத்த²தா³தி³தே³ஸதோ, நாபி தத்த² ஹேதுனா வினா உப்பன்னங் ஸத்த²தா³தி³ஹி வினா படிகோ⁴ஸாத²யோ வியாதி அத்தோ². அத² வா ஹொந்தி அஞ்ஞத்ர அக³ந்த்வாதி புப்பே³ பச்சயதே³ஸே ஸன்னிஹிதா ஹுத்வா ததோ அஞ்ஞத்ர க³ந்த்வா தப்பச்சயா ந ஹொந்தி உப்பத்திதோ புப்பே³ அபா⁴வா, நாபி ஸத்த²தா³தி³பச்சயா ந ஹொந்தி, ஏவங் இத²ம்பீதி வுத்தனயேனேவ யோஜேதப்ப³ங்.

நத்தி² ஏகதா ஏகஸந்தானேகத்தேபி அஞ்ஞஸ்ஸேவ விஞ்ஞாணஸ்ஸ பாதுப⁴வனதோ. நாபி நானதா ஸந்தானப³ந்தோ⁴ பதீ³போ விய. க³ணிகாய ஹி பதீ³பஜாலாய ஸந்தானேகத்தங் உபாத²ய ஸோ ஏவாதி வுச்சதி, அத்த²கிச்சஞ்ச ஸாதே⁴தி, ஏவமிதா⁴பி தட்ட²ப்ப³ங். “யதி³ ஹி”திஆதி³னா ஸந்தானப³ந்தோ⁴ ஏகந்தங் ஏகதாய, நானதாய ச அக³க³ஹேதப்ப³தங், க³ஹணே ச தோ³ஸங் தஸ்ஸேதி. ஏஸ நயோதி அதிதே³ஸேன பீஜங்குராதி³ஸு ஸப்ப³ஹேதுஹேதுஸமுப்பன்னேஸு யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜனா காதப்ப³ாதி தஸ்ஸேதி. இதா⁴பி ஹி ஹேதுஹேதுஸமுப்பன்னவிஞ்ஞாணானங் ஏகந்தமேகத்தே ஸதி ந மனுஸ்ஸக³திதோ தே³வக³தி ஸம்பூ⁴தா ஸியா. ஏகந்தனானத்தே ந கம்மவதோ ப²லங் ஸியா, ததோ “ரத்தஸ்ஸ பீஜங் ரத்தஸ்ஸ ப²ல”ந்திஆதி³கஸ்ஸ விய “பூ⁴தபுப்ப³ாஹங், ப⁴ந்தே, ரோஹிதஸ்ஸோ நாம இஸி அஹொஸி”ந்திஆதி³கஸ்ஸ (ஸங். நி. 1.107) வோஹாரஸ்ஸ லோபோ ஸியா, தஸ்மா எத்த² ஸந்தானப³ந்தோ⁴ஸு ஹேதுஹேதுஸமுப்பன்னேஸு ந ஏகந்தமேகதா வா நானதா வா உபக³ந்தப்ப³ா ந க³ஹேதப்ப³ா. எத்த² ச ஏகந்தஏகதாபடிஸேதே⁴ன “ஸயங்கதங் ஸுக²ங் துக்க²”ந்தி (விப⁴. மூல. 227) இமங் திட்டி²ங் நிவாரேதி, ஏகந்தனானதாபடிஸேதே⁴ன “பரங்கதங் ஸுக²ங் துக்க²”ந்தி (விப⁴. மூல. 227), ஹேதுஹேதுஸமுப்பன்னதாவசனேன “அதி⁴ச்சஸமுப்பன்ன”ந்தி (விப⁴. மூல. 227) இமங் திட்டி²ங் நிவாரேதி.

634. தத்த²தா³தி ப²லுப்பத்திட்ட²ானே. அஞ்ஞஸ்ஸாதி யேன தங் கம்மங் கதங், ததோ அஞ்ஞஸ்ஸ. அஞ்ஞதோதி யங் தங் கம்மங் நிப்ப³த்திதங், ததோ அஞ்ஞதோ. “த⁴ம்மமத்தங் ப⁴வந்தரமுபேதி”தி (விஸுத்தி⁴. 2.632; விப⁴. அட்ட². 227; மஹானி. அட்ட². 27; படி. ம. அட்ட². 1.1.105) வுத்தத்தா

புலஸ்ஸ உபபுஞ்சுக் ச அஸதி கஸ்ஸ தங் புலங் ஸியாதி அனுயுஞ்சேதி. தத்ராதி தஸ்மிங் யதாவுத்தே அனுயோகே.

தத்தாதி ஏகஸந்தானே. யஸ்மிங் தம்மபுஞ்சே கம்மங் நிப்புத்தங், தஸ்ஸேவ ஸந்தானேதி அத்தோ. ஏதஸ்ஸ அத்தஸ்ஸாதி ஹேதுபுலானங் அத்ததோ அஞ்சுத்தேபி தேனேவ ஹேதுபுலபாவேன ஸம்பந்தத்தா தங் புலங் “அஞ்சுஸ்ஸ, அஞ்சுதோ”தி வா ந வத்தப்புந்தி ஏதஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ. சதுமதுராலத்தகரஸாதிபாவனா அம்புமாதுலுங்காதிபுஜானங் அபிஸங்காரோ. எத்த ச அபிஸங்காதங் புஜங் விய கம்மவா ஸத்தோ, அபிஸங்காரோ விய கம்மங், புஜஸ்ஸ அங்குராதிப்புபந்தோ விய ஸத்தஸ்ஸ படிஸந்திவிஞ்ஞாணாதிப்புபந்தோ. தத்துப்பன்னஸ்ஸ மதுரஸ்ஸ ரத்தகேஸரஸ்ஸ வா புலஸ்ஸ வா தஸ்ஸேவ புஜஸ்ஸ, ததோ ஏவ ச அபிஸங்காரதோ பாாவோ விய கம்மகாரகஸ்ஸேவ ஸத்தஸ்ஸ, தங்கம்மதோ ஏவ ச புலஸ்ஸ பாாவோ வேதிதப்போ. பாலஸ்ரீரே கதங் விஜ்ஜாபரியாபுணனங், ஸிப்பஸிக்கனங், ஓஸதாப்பயோகோ ச ந வுட்ஸரீரங் கச்சந்தி. அத ச தன்னிமித்தங் விஜ்ஜாபாடவங் ஸிப்பஜானங், அனாமயதா ச வுட்ஸரீரே ஹொந்தி, ந ச தானி அஞ்சுஸ்ஸ ஹொந்தி தங்ஸந்திபரியாபன்னே ஏவ வுட்ஸரீரே உப்பஜ்ஜனதோ, ந ச யதாபயுத்தேன விஜ்ஜாபரியாபுணனாதினா வினா தானி அஞ்சுதோ ஹொந்தி தத்பாவே அபாவதோ, ஏவங் இதாபி ஸந்தானே யங் புலங், ஏதங் நாஞ்சுஸ்ஸ. ந ச அஞ்சுதோதி யோஜேதப்புங். ஏதேன ச ஸங்காராபாவே புலாபாவமேவ தஸ்ஸேதி, ந அஞ்சுபச்சயனிவாரணங் கரோதி.

யம்பி வுத்தங், தத்த வதாமாதி வசனஸேஸோ. தத்த வா உபபுஞ்சுக் அஸதி ஸித்தா புஞ்சுகஸம்முத்தி ஸம்பந்தோ. புலத்தி ஸம்முதி புலதிஸம்முதி.

ருக்கஸங்காதானங் தம்மானந்தி ருக்கபஞ்சுத்தியா உபாதானபுதானங் புதுபாதாயதம்மானங். தஸ்மாதி யஸ்மா யதா கந்தாஸந்தானே குஸலாகுஸலசேதனுப்பத்தியங் “புஞ்சுங் கரோதி, பாபங் கரோதி”தி கத்துவோஹாரோ, ஏவங் தஸ்ஸ ப்லுப்பத்தியங் “ஸுகங் அனுபாவதி, துக்கங் அனுபாவதி”தி உபபுஞ்சுகவோஹாரோ, தஸ்மா ந எத்த கந்தாவினிமுத்தேன அஞ்சுன உபபுஞ்சுகேன நாம கோசி அத்தோ அத்தி.

635. ஏவங் ஸந்தேபீதி அஸங்கந்திபாதுபாவே தத்த ச யதாவுத்ததோஸபரிஹரணே ஸதி, ஸித்தேதி அத்தோ. பவத்திக்கணேயேவாதி ஸங்காரானங் பவத்தமானக்கணே ஏவ. பவத்திதோ புப்பேதி கம்மாயுஹனக்கணதோ புப்பே, அவிஜ்ஜமானதாய ஸமானத்தா ஏவங் வுத்தங். பச்சா சாதி விபச்சனப்பத்திதோ பச்சா ச.

அவிபக்கவிபாகா கதத்தா சே பச்சயா, விபக்கவிபாகானம்பி கதத்தங் ஸமானந்தி தேஸம்பி புலாவஹதா ஸியாதி ஆஸங்கானிவத்தனத்தங் ஆஹ “ந ச நிச்சங் புலாவஹா”தி.

“ந விஜ்ஜமானத்தா அவிஜ்ஜமானத்தா வா”தி ஏதேன விஜ்ஜமானத்தங், அவிஜ்ஜமானத்தஞ்ச நிஸ்ஸாய வுத்ததோஸே பரிஹரதி. தஸ்ஸா பாடிபோக்கிரியாய, பாண்டுகீணனகிரியாய, இணக்கஹணகிரியாய வா கரணமத்தங் தங்கிரியாகரணமத்தங், ததேவ ததத்தனிய்யாதனே படிபாண்டதானே, இணதானே ச பச்சயோ ஹொதி, அபுலிதனிய்யாதனாதிபுலந்தி அத்தோ.

636. ஸம்மோஹவிகாதத்தந்தி பாத்திங்ஸாய விஞ்ஞானேஸு யதாவுத்தஸங்காரானங் படிஸந்தியங், பவத்தியஞ்ச பச்சயபாவே விபாஜ்ஜ அவிபாவிதே பவத்தனகஸம்மோஹஸ்ஸ அபனயனத்தங்.

புஞ்சாபிஸங்காரேதி நித்தாரணே பும்மங். அவிஸேஸேனாதி “திஹேதுகோ திஹேதுகஸ்ஸா”திஆதிக்கங் பேதங் அகத்வா ஸாமஞ்சுதோ, பிண்டவஸேனாதி அத்தோ. ஸப்புத்த உபனிஸ்ஸயபச்சயோ புலவகம்மஸ்ஸ வஸேன யோஜேதப்போ. “துப்புலஞ்ஹி கம்மங் உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ந ஹொதி”தி பட்டானஸங்வண்ணனாய தஸ்ஸிதமேதங். ரூபாவசரபஞ்சகுஸலசேதனாபேதோதி “பெத்வா அபிஞ்சுப்பத்த”ந்தி விஸேஸெத்வா வத்தப்புங், ந வா வத்தப்புங் விபாகஸ்ஸ பச்சயபாவகதாய அவிபாகாரஹஸ்ஸ

பஸங்கா³பா⁴வதோ. அபி⁴ஞ்ஞாசேதனாய ஹி அவிபாகதா ஹெட்டா² விபா⁴விதா ஏவ. அவிஸேஸேன பனாதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. பஞ்சன்னங் விபாகவிஞ்ஞாணானந்தி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³பங்.

பஞ்சன்னந்தி சக்கு²ஸோதவிஞ்ஞாணானங், ஸம்படிச்ச²னமனோதா⁴துயா, த்³வின்னங் ஸந்தீரணமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூனஞ்சாதி ஏதேஸங் பஞ்சன்னங். ததே²வாதி த்³வேதா⁴ ஏவ. கதங் பன இட்டா²ரம்மணேயேவ பவத்தனகானி குஸலவிபாகவிஞ்ஞாணானி து³க்³தியங் பவத்தந்தீதி ஆஹ “நிரயே மஹாமொக்³க்³ல்லானத்தே²ரஸ்ஸா”திஆதி³. தே²ரோ ஹி தத்த² இத்³தி⁴யா வஸ்ஸங் நிம்மினித்வா கதிபயங் வேலங் நிரயக்³கிங் லுபஸமெத்வா தேஸங் த⁴ம்மங் தே³ஸேதி.

ஸ்வேவ காமாவசரோ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ. அவிஸேஸேன பன புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோதி காமாவசரங், ரூபாவசரஞ்சாதி து³வித⁴ம்பி புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரங் ஏகஜ்ஜங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

த்³வாத்³ஸாகுஸலசேதனாபே⁴தோ³தி எத்த² உத்³த⁴ச்சஸஹக³தசேதனாய க்³ஹணே காரணங் ந தி³ஸ்ஸதி, விசாரேதப்³மேதங். ஏகஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ ததே²வ பச்சயோ படிஸந்தி⁴யங், நோ பவத்தேதி ஏகஸ்ஸேவ பச்சயபா⁴வனியமோ படிஸந்தி⁴யங், நோ பவத்தே. பவத்தே ஹி ஸத்தன்னம்பி பச்சயோதி அதி⁴ப்பாயோ.

ரூபப⁴வே சதுன்னந்தி அகுஸலவிபாகானங் சக்கு²ஸோதவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணானங். தானி பன ஏகந்ததோ அனிட்டா²ரம்மணானி, ரூபப⁴வே ச கதங் அனிட்டா²ரம்மணஸமாயோகோ³தி ஆஹ “ஸோ ச கோ”திஆதி³. “ததா² காமாவசரதே²வலோகேபி அனிட்ட²ரூபாத்³யோ நத்தீ”தி இதங் யேபு⁴ய்யவஸேன வுத்தங். ப்³ஹுலஞ்ஹி தேஸங் இட்டா² ஏவ ரூபாத்³யோ உபட்ட²ஹந்தி, கதா³சி அனிட்ட²ங். தே³வானஞ்ஹி கேஸஞ்சிதே²வ புப்³பினிமித்தபாதுபா⁴வகாலாதீ³ஸு மிலாதமாலாதி³அனிட்டா²ரம்மணஸமாயோகோ³ ஹோதீதி.

637. யத்த² வித்தா²ரப்பகாஸனங் கதங், ததோ ப⁴வதோ பட்டா²ய முக்²மத்தப்பகாஸனங் காதுகாமோ ஆஹ “ஆதி³தோ பட்டா²யா”தி. தேனேவ “த்³வீஸு ப⁴வேஸு”திஆதி³ வுத்தங். மனுஸ்ஸாபி கேசி அண்ட²ஜா, ஸங்ஸேதஜா ச ஹொந்தீதி தத³பெக்கா²ய “சதூஸு யோனீஸு”தி வுத்தங். ஏகத்தகாயஏகத்தஸஞ்ஞிதாஸாமஞ்ஞேன சதுத்தஜா²னபு⁴மிகாபி அஸஞ்ஞாருப்பவஜ்ஜா சதுத்தி²ங்யேவ விஞ்ஞாணட்டி²திங் ப⁴ஜந்தி. ஏஸ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ. வுத்தனயேனேவாதி “நானாக்³ணிககம்மபச்சயேன சேவ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன சா”தி வுத்தனயேனேவ. யதா²ஸம்ப⁴வந்தி ஏகவிஸதிகாமாவசரரூபாவசரகுஸலவிபாகேஸு சுத்³த³ஸன்னங் படிஸந்தி⁴யங், பவத்தே ச, ஸத்தன்னங் பவத்தே ஏவாதி அயங் யதா²ஸம்ப⁴வோ.

தாதி³ஸேயேவாதி நானத்தகாயஏகத்தஸஞ்ஞிஸங்கா²தேயேவ.

சதுன்னங் விஞ்ஞாணானந்தி ப⁴வாத்³யோ அபெக்கித்வா வுத்தங். சதூஸு அந்தோக³தா⁴னங் பன திண்ணங் விஞ்ஞாணானங் தீஸு விஞ்ஞாணட்டி²தி³ஸு பச்சயபா⁴வோ யோஜேதப்³போ³. அவிஞ்ஞாணகே ஸத்தாவாஸே ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணே அலப்³ப⁴மானேபி தஸ்ஸ ஸங்கா²ரஹேதுகத்தங் லப்³ப⁴தேவ. ததா² ஹி தத்த² புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ கடத்தா²ரூபானங் நானாக்³ணிககம்மபச்சயேன பச்சயோ ஹோதி. ஏதஸ்மிஞ்ச முக்²மத்தப்பகாஸனே புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராதீ³னங் து³க்³திஆதி³ஸு பவத்தியங் குஸலவிபாகாதி³விஞ்ஞாணானங் பச்சயபா⁴வோ ப⁴வேஸு வுத்தனயேனேவ விஞ்ஞாயதீதி ந வுத்தோதி வேதி³தப்³போ³.

விஞ்ஞாணபச்சயானாமரூபபத³வித்தா²ரகதா²வண்ணனா

638. விபா⁴கா³ நாமரூபானந்தி நாமஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ ச பபே⁴த³தோ.

தத்த² நாமஸ்ஸ தாவ பபே⁴த³ங் த்³ஸ்ஸெந்தேன காமங் விஞ்ஞாணம்பி நாமமேவ, பச்சயபச்சயுப்பன்னே பன அஸங்கரதோ த்³ஸ்ஸேதுங் “ஆரம்மணாபி⁴முக்²ங் நமனதோ

வேதனாதயோ தயோ கந்தா⁴தி வுத்தங். நிப்பா³னஸ்ஸ பனெத்த² பவத்திகதாயங் அப்பச்சயத்தா, நமனட்டாபா⁴வதோ ச பஸங்கோ³ ஏவ நத்தி². நாமனட்டே²ன ஹி தங் நாமங், ந நமனட்டே²ன. தேஸங் நாமருபானங் ஸுகா²திவஸேன, பதவீஆதிவஸேன ச விபா⁴கோ³.

ஏகங் ஸத்தாவாஸந்தி அஸஞ்ஞஸத்தாவாஸங். புரிமேஸு சதூஸு, அஸஞ்ஞஸத்தாவாஸே சாதி பஞ்சஸு.

கப்ப⁴ஸெய்யக்க³ஹணேன ஜலாபுஜா க³ஹிதாதி “அண்ட³ஜானஞ்சா”தி வுத்தங். அண்ட³ஜானஞ்ச அபா⁴வகானந்தி யோஜேதப்ப³ங். ஸந்ததிஸீஸானீதி கலாபஸந்தானமுலானி. யதி³பி விகாரருபானி படிஸந்தி⁴க்க²ணே ந ஸந்தி, லக்க²ணபரிச்சேத³ருபானி பன ஸந்தீதி தானி பரமத்த²தோ அபரினிப்பன்னானீதி வஜ்ஜெந்தோ ஆஹ “ருபருபதோ”தி. ப²ஸ்ஸாதி³கே ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பா⁴வேன ஏகத்தங் நெத்வா “தேவீஸதி த⁴ம்மா”தி வுத்தங். அபனெத்வாதி கலாபந்தரக³தே பதவீஆதி³கே ஸமானலக்க²ணதாய அக்க³ஹெத்வா.

தேஸந்தி ப்ரஹ்மகாயிகாதீனங். வித்தா²ரேனாதி சதூஸுபி ஸந்ததிஸீஸேஸு ருபானங் அஸங்கி²பனேன.

காமப⁴வே பன யஸ்மா ஸேஸஓபபாதிகானந்தி எத்த² கிஞ்சாபி காமப⁴வே ஓபபாதிகா வுத்தா ந ஸந்தி, யேன ஸேஸக்க³ஹணங் ஸாத்த²கங் ப⁴வெய்ய, அண்ட³ஜக³ப்ப⁴ஸெய்யகேஹி பன ஓபபாதிகஸங்ஸேத³ஜா ஸேஸா ஹொந்தீதி ஸேஸக்க³ஹணங் கதந்தி வேதி³தப்ப³ங். அத² வா ப்ரஹ்மகாயிகாதி³கேஹி ஓபபாதிகேஹி வுத்தேஹி ஸேஸே ஸந்தா⁴ய “ஸேஸஓபபாதிகான”ந்தி ஆஹ. தே பன அருபினோபி ஸந்தீதி “காமப⁴வே”தி வுத்தங். அபரிபுண்ணாயதனானங் பன நாமருபங் யதா²ஸம்ப⁴வங் ருபமிஸ்ஸகவிஞ்ஞாணனித்³தேஸே வுத்தனயேன ஸக்கா த⁴ம்மக³ணனதோ விஞ்ஞாதுந்தி ந வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்ப³ங்.

படிஸந்தி⁴சித்தேன ஸஹ பவத்த²துதோதி படிஸந்தி⁴சித்தேன ஸஹ உப்பன்னருபேஸு தேஜோதா⁴துதோ. ஹத³யவத்து²னோ தங்க²ணுப்பன்னத்தா படிஸந்தி⁴சித்தஸு வத்து²துப்ப³லதா. தேஸங் அஜ்ஜோஹரிதாஹாரேன அனுக்க³தே ஸரீரே ஆஹாரஸமுட்டா²னங் ஸுட்ட²த³த⁴கந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. நரோதி தேனேவ மாதுகுச்சி³க³தபா⁴வேன திரொக்கோ². அவகங்ஸதோ த்³வே அட்ட²கானேவ உதுசித்தஸமுட்டா²னானி ஹொந்தீதி ஸஸத்³த³காலங் ஸந்தா⁴ய “உக்கங்ஸதோ த்³வின்னங் நவகான”ந்தி வுத்தங். புப்பே³தி யங் புப்பே³ ஸந்ததித்³வயாதி³கங் ஸத்தகபரியோஸானங் ருபங் இத⁴ வுத்தங், தங் ஏகேகஸ்ஸ சித்தஸு தீஸு தீஸு க²ணேஸு உப்பஜ்ஜமானமேவ வுத்தந்தி கத்வா ஆஹ “புப்பே³...பே... ஸத்ததிவித⁴”ந்தி. துவித⁴ம்பி தந்தி உதுஸமுட்டா²னங், சித்தஸமுட்டா²னஞ்சாதி துவித⁴ம்பி தங் ஸத்³த³ங்.

ஸண்டா²துந்தி அத்³த⁴னியபா⁴வேன டா²துங், அத்தனோ பன க²ணமத்தங் திட்ட²தேவ. சதுத்³திஸா வவத்தா²பிதாதி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்ஸட்ட²ஸீஸா மூலேன சதூஸு திஸாஸு வவத்தா²பிதா. அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஆலிங்கெத்வா டி²தா பி⁴ன்னவாஹனிகா விய ச.

639. பஞ்சவோகாரப⁴வே ச பவத்தியந்தி ருபாஜனககம்மஜபஞ்சவிஞ்ஞாணப்பவத்திகாலங், ஸஹஜாதவிஞ்ஞாணபச்சயஞ்ச ஸந்தா⁴யாஹ. ததா³ ஹி ததோ நாமமேவ ஹொதீதி. கம்மவிஞ்ஞாணபச்சயா பன ததா³பி உப⁴யங் ஹொதீதி ஸக்கா வத்துங், பச்சா²ஜாதவிஞ்ஞாணபச்சயா ச ருபங் உபத்த³த⁴ங் ஹொதீதி. அஸஞ்ஞேஸுதிஆதி³ கம்மவிஞ்ஞாணபச்சயங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். பஞ்சவோகாரப⁴வே ச பவத்தியந்தி ப⁴வங்கா³தி³ஜனககம்மதோ அஞ்ஞேன ருபுப்பத்திகாலங், நிரோத⁴ஸமாபத்திகாலங், ப⁴வங்கா³தி³உப்பத்திகாலதோ அஞ்ஞகாலஞ்ச ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி யுத்தங். ப⁴வங்கா³தி³உப்பத்திகாலே ஹி தங்ஜனகேன கம்முனா உப்பஜ்ஜமானங் ருபங், ஸோ ச விபாகோ கம்மவிஞ்ஞாணபச்சயோ ஹொதீதி ஸக்கா வத்துங். ஸஹஜாதவிஞ்ஞாணபச்சயானபெக்க³ம்பி ஹி பவத்தியங் கம்மேன பவத்தமானங் ருபங், நாமஞ்ச ந கம்மவிஞ்ஞாணானபெக்க³ங் ஹொதீதி. ஸப்ப³த்தா²தி படிஸந்தி⁴யங், பவத்தே ச. ஸஹஜாதவிஞ்ஞாணபச்சயா நாமருபங்,

கம்மவிஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபஞ்ச யதாஸம்ப்⁴வங் யோஜேதப்³பங். நாமஞ்ச ரூபஞ்ச நாமரூபஞ்சாதி எத்த² நாமரூபஸத்³தோ³ அத்தனோ ஏகதே³ஸேன நாமஸத்³தே³ன நாமஸத்³தஸ்ஸ ஸரூபோ, ரூபஸத்³தே³ன ச ரூபஸத்³தஸ்ஸ, தஸ்மா ஸரூபானங் ஏகஸேஸோதி ஏகதே³ஸஸரூபேகஸேஸோ, நாமரூபஸத்³தஸ்ஸ டா²னங் இதரேஸஞ்ச நாமரூபஸத்³தா²னங் அதஸ்ஸனந்தி அத்தோ².

விபாகதோ அஞ்ஞங் அவிபாகங். யதோ த்³விதா⁴ மதங், ததோ யுத்தமேவ இத³ந்தி யோஜேதப்³பங்.

குஸலாதி³சித்தக்க²ணேதி ஆதி³-ஸத்³தே³ன அகுஸலகிரியசித்தக்க²ணே விய விபாகசித்தக்க²ணேபி விபாகாஜனககம்மஸமுட்டா²னங் ஸங்க³ஹிதந்தி வேதி³தப்³பங். விபாகசித்தக்க²ணே பன அபி⁴ஸங்கா²ரவிஞ்ஞாணபச்சயா புப்³பே³ வுத்தனயேன உப⁴யஞ்ச லப்³ப⁴தீதி தாதி³ஸவிபாகசித்தக்க²ணவஜ்ஜனத்த²ங் “குஸலாதி³சித்தக்க²ணே”தி வுத்தங்.

640. ஸுத்தந்திகபரியாயதோதி பட்டா²னே ரூபானங் உபனிஸ்ஸயபச்சயஸ்ஸ அவுத்தத்தா வுத்தங். ஸுத்தந்தே பன யஸ்மிங் ஸதி யங் ஹோதி, அஸதி ச ந ஹோதி, ஸோ தஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ நிதா²னங் ஹேது பப⁴வோதி கத்வா “விஞ்ஞாணாபனிஸங் நாமரூப”ந்தி ரூபஸ்ஸ ச விஞ்ஞாணாபனிஸ்ஸயதா வுத்தா. வனபத்த²பரியாயே ச வனபத்த²கா²மனிக³மனக³ரஜனபத³புக்³லூபனிஸ்ஸயோ இரியாபத²விஹாரோ, ததோ ச சீவராதி³னங் ஜீவிதபரிக்கா²ரானங் கஸிரேன, அப்பகஸிரேன ச ஸமுதா³க³மனங் வுத்தங், ந ச வனபத்த²தாயோ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயாதி³பா⁴வங் இரியாபதா²னங், சீவராதி³ஸமுதா³க³மனஸ்ஸ ச ப⁴ஜந்தி. தஸ்மா வினா அபா⁴வோ ஏவ ஸுத்தந்திகபரியாயதோ உபனிஸ்ஸயபா⁴வோ துட்ட²பு³போ³. நாமஸ்ஸ அபி⁴ஸங்கா²ரவிஞ்ஞாணங் கம்மாரம்மணபடிஸந்தி⁴ஆதி³காலே ஆரம்மணபச்சயோவ ஹோதீதி வத்தப்³பமேவ நத்தீதி ரூபஸ்ஸேவ ஸுத்தந்திகபரியாயதோ ஏகதா⁴வ பச்சயபா⁴வோ வுத்தோ. ஸஸங்ஸயஸ்ஸ ஹி ரூபஸ்ஸேதங் பச்சயோ ஹோதீதி வுத்தே நாமஸ்ஸ ஹோதீதி வத்தப்³பமேவ நத்தீதி.

பவத்தஸ்ஸ பாகடத்தா அபாகடங் படிஸந்தி⁴ங் க³ஹெத்வா புச்ச²தி “கத²ங் பனேத”ந்திஆதி³னா. ஸுத்ததோ நாமங், யுத்திதோ ரூபங் விஞ்ஞாணபச்சயா ஹோதீதி ஜானிதப்³பங்.

யுத்திதோ ஸாதெ⁴த்வா ஸுத்தேன தங் த³ள்ளங் கரொந்தோ “கம்மஸமுட்டா²னஸ்ஸாபி ஹி”திஆதி³மாஹ. சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸேவாதி சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ விய. எத்த² ச “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூப”ந்தி (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1, 39; மஹாவ. 1; உதா³. 1) பா⁴ஸமானேன ப⁴க³வதா யஸ்மா உபபரிக்க²மானானங் பண்டிதானங் பரமத்த²தோ நாமரூபமத்தமேவ பவத்தமானங் தி³ஸ்ஸதி, ந ஸத்தோ, ந ஜீவோ, தஸ்மா கேனசி அப்படிவத்தியங் அனுத்தரங் த⁴ம்மசக்கங் பவத்திதங் ஹோதி. ஸுஞ்ஞதப்பகாஸனஞ்ஹி த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனந்தி. அத² வா நாமரூபமத்ததாவசனேன பவத்தியா து³க்க³ஸச்சமத்ததா வுத்தா. து³க்க³ஸச்சப்பகாஸனேன ச தஸ்ஸ ஸமுத³யோ, தஸ்ஸ ச நிரோதோ⁴, நிரோத⁴கா³மினிபடிபதா³ ச பகாஸிதா ஏவ ஹோதி. அஹேதுகஸ்ஸ து³க்க³ஸ்ஸ, ஹேதுநிரோதா⁴ அனிருஜ்ஜ²னகஸ்ஸ ச அபா⁴வா, நிரோத⁴ஸ்ஸ ச உபாயேன வினா அனதி⁴க³ந்தப்³புத்தாதி சதுஸச்சப்பகாஸனங் த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனங் நித்தா⁴ரேதப்³பங்.

நாமரூபபச்சயாஸளாயதனபத³வித்தா²ரகதா²வண்ணனா

641. தந்தி நாமரூபங். தஸ்ஸாதி ஸளாயதனஸ்ஸ. தாதி³ஸஸ்ஸேவாதி கதேகஸேஸஸ்ஸேவ.

இதா⁴பி நாமந்தி க²ந்த⁴த்தயஸ்ஸேவ க³ஹணே காரணங் வுத்தனயமேவ. நியமதோதி இத³ஞ்ச சதுன்னங் பூ⁴தானங், ச²ன்னங் வத்தூ²னங், ஜீவிதஸ்ஸ ச யதா²ஸம்ப்⁴வங் ஸஹஜாதனிஸ்ஸயபுரேஜாதஇந்த³ரியாதி³னா ஸளாயதனஸ்ஸ பவத்தமானஸ்ஸ ஏகந்தேன பச்சயபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ரூபாயதனாதீ³னங் பன ஸஹஜாதனிஸ்ஸயானுபாலனபா⁴வோ நத்தீதி அக்³ஹணங் வேதி³தப்³பங். ஆரம்மணாரம்மணபுரேஜாதாதி³பா⁴வோ ச தேஸங் ந

ஸஸந்ததிபரியாபன்னானமேவ, ந ச சக்கா²தீ³னங் விய ஏகப்பஹாரேனேவாதி அனியமதோ பச்சயபா⁴வோ. நியமதோ...பே... ஜீவிதிந்த³ரியந்தி ஏவந்தி எத்த² ஏவங்-ஸத்³தே³ன வா ரூபாயதனா³தீ³னம்பி ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப³போ³. ச²ட்டா²யதனஞ்ச ஸளாயதனஞ்ச ஸளாயதனந்தி எத்த² யதி³பி ச²ட்டா²யதனஸளாயதனஸத்³தா³னங் ஸத்³த³தோ ஸரூபதா நத்தி², அத்த²தோ பன ஸளாயதனேகதே³ஸோவ ச²ட்டா²யதனந்தி ஏகதே³ஸஸரூபதா அத்தீ²தி ஏகதே³ஸஸரூபேகஸேஸோ கதோதி வேதி³த³ப³போ³. அத்த²தோபி ஹி ஸரூபானங் ஏகதே³ஸஸரூபேகஸேஸங் இச்ச³ந்தி “வங்கோ ச குடிலோ ச குடிலா”தி. தஸ்மா அத்த²தோ ஏகதே³ஸஸரூபானஞ்ச ஏகஸேஸேன ப⁴வித³ப³ந்தி.

அத² வா ச²ட்டா²யதனஞ்ச மனாயதனஞ்ச ச²ட்டா²யதனந்தி வா மனாயதனந்தி வா ச²ட்டா²யதனஞ்ச ச²ட்டா²யதனஞ்ச ச²ட்டா²யதனந்தி வா மனாயதனஞ்ச மனாயதனஞ்ச மனாயதனந்தி வா ஏகஸேஸங் கத்வா சக்கா²தீ³ஹி ஸத்³தி⁴ங் “ஸளாயதன”ந்தி வுத்தந்தி தமேவ ஏகஸேஸங் நாமமத்தபச்சயஸ்ஸ, நாமரூபபச்சயஸ்ஸ ச மனாயதனஸ்ஸ வஸேன கதங் அத்த²தோ த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ச²ட்டா²யதனஞ்ச ஸளாயதனஞ்ச ஸளாயதனந்தி ஏவங் கதேகஸேஸஸ்ஸா”தி. யதா²வுத்தோபி ஹி ஏகஸேஸோ அத்த²தோ ச²ட்டா²யதனஞ்ச ஸளாயதனஞ்சாதி ஏவங் கதோ நாம ஹோதீதி. ஸப்³ப³த்த² ச ஏகஸேஸே கதே ஏகவசனநித்³தே³ஸோ கதேகஸேஸானங் ஸளாயதனாதி³ஸத்³த³வசனீயதாஸாமஞ்ஞவஸேன கதோதி த³ட்ட²ப³போ³.

“ந அஞ்ஞதா”தி ஏதேன தஸ்ஸ தஸ்ஸ நாமஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ ச அபா⁴வே தங் தங் ஆயதனங் ந ஹோதீதி ப்யதிரேகங் விபா⁴வேதி.

யந்தி யங் யங் நாமங், ரூபஞ்ச. யஸ்ஸாதி யஸ்ஸ யஸ்ஸ ஆயதனஸ்ஸ. யதா²தி ஸஹஜாதாதி³னா யேன யேன பகாரேன. நெய்யந்தி ஞெய்யங்.

தஸ்ஸ வஸேனாதி தஸ்ஸ ஹேதுஆதி³பச்சயஸ்ஸ வஸேன. உக்கங்ஸாவகங்ஸோதி எத்த² ஸத்ததா⁴ பச்சயபா⁴வதோ உக்கங்ஸோ அட்ட²தா⁴ பச்சயபா⁴வோ, ததோ நவதா⁴, ததோ த³ஸதா⁴தி அயங் உக்கங்ஸோ. அவகங்ஸோ பன த³ஸதா⁴ பச்சயபா⁴வதோ நவதா⁴ பச்சயபா⁴வோ, ததோ அட்ட²தா⁴, ததோ ஸத்ததா⁴தி ஏவங் வேதி³த³ப³போ³, ந பன ஸத்ததா⁴ பச்சயபா⁴வதோ ஏவ த³வேபி உக்கங்ஸாவகங்ஸா யோஜேத³பா³, ததோ அவகங்ஸாபா⁴வதோதி.

விபாகங் நாமந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. வுத்தனயேனேவாதி ஸஹஜாதாதி³வஸேன, ஸத்ததா⁴, ஹேதுஆதி³வஸேன ச. இதரந்தி அவிபாகங் நாமங்.

“ஹத்யவத்து²னோ ஸஹாயங் ஹுத்வா”தி ஏதேன அருபே விய அஸஹாயங் நாமங் ந ஹோதி, ஹத்யவத்து² ச நாமேன ஸஹ ச²ட்டா²யதனஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீதி எத்தகமேவ த³ஸ்ஸேதி, ந பன யதா² ஹத்யவத்து² பச்சயோ ஹோதி, ததா² நாமம்பீதி அயமத்தோ² அதி⁴ப்பேதோ. வத்து² ஹி நாமஸ்ஸ விப்பயுத்தபச்சயோ ஹோதி, ந நாமங். நாமஞ்ச விபாகஹேதாதி³பச்சயோ ஹோதி, ந வத்து²தி. பவத்தே அருபத⁴ம்மா கம்மஜரூபஸ்ஸ டி²திப்பத்தஸ்ஸேவ பச்சயா ஹோந்தி, ந உப்பஜ்ஜமானஸ்ஸாதி விப்பயுத்தஅத்தி²அவி³க³தா ச பச்சா²ஜாதவிப்பயுத்தாத³யோ ஏவ சக்கா²தீ³னங் யோஜேத³பா³.

“தத்தே²வா”தி இமினா “பவத்தே”தி இதங் பச்சாமட்ட²ந்தி ஆஹ “தத்தே²வ ஹி பவத்தே”தி. “பஞ்சவோகாரப⁴வே”தி பன இத³ங் “பஞ்சன்ன”ந்தி இமினா தீ³பிதமேவாதி. பவத்தியங் சக்கா²யதனாதி³கஸ்ஸ நாமங் விபாகபச்சயோ ந ஹோதி, அத்தனா ஜனிதரூபஸ்ஸேவ ஹோதி. படிஸந்தி⁴யங் பன கம்மஸமுட்டா²னங் சித்தஸமுட்டா²னஸதி³ஸங், தஸ்மா வத்து²னோபி விபாகபச்சயோ ஹோதியேவ.

ரூபதோதி ரூபேஸு. யங் யங் ஆயதனங் உப்பஜ்ஜதீதி படிஸந்தி⁴யங் அண்ட²ஜஜலாபு³ஜானங் பஞ்சஸு ஆயதனேஸு காயாயதனமேவ உப்பஜ்ஜதி. இதரேஸங் யதா²ரஹங் இதரானிபி.

அவஸேஸமனாயதனஸ்ஸாதி எத்த² “பஞ்சக்கந்த⁴ப⁴வே பனா”தி ஏதஸ்ஸ அனுவத்தமானத்தா பஞ்சவோகாரப⁴வே ஏவ பவத்தமானங் பஞ்சவிஞ்ஞானேஹி அவஸேஸங்

மனாயதனங் வுத்தந்தி துட்டபுங். நாமருபஸ்ஸ ஸஹஜாதாதிஸாதா⁴ரணபச்சயபா⁴வோ, ஸம்பயுத்தாதி³அஸாதா⁴ரணபச்சயபா⁴வோ ச யதாஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்போ³. “ருபபச்சயா பஞ்சாயதனானி³தி அயம்பி நயோ லப்ப⁴தி நிரோத⁴ஸமாபன்னானங் வஸேன, ஸோ பன அபசுரபா⁴வதோ யேபு⁴ய்யேன ச படிஸந்தி⁴யங் பச்சயபு⁴தஸ்ஸேவ நாமருபஸ்ஸ பவத்தியங் பச்சயபா⁴வோ விபா⁴விதோதி ந துஸ்ஸிதோதி வேதி³தப்பங்.

ஸளாயதனபச்சயாபுஸ்ஸபதுவித்தா²ரகதா²வண்ணனா

642. பா³வீஸதியா லோகியவிபாகவிஞ்ஞானேஹி ஸம்பயுத்தா பா³வீஸதிலோகியவிஞ்ஞானஸம்பயுத்தா. ததோ ஏவ பா³வீஸதி.

தத்தா²தி தஸ்மிங் ஸளாயதனே, தேஸு ச²ஸு ஆயதனேஸுதி அத்தோ². அஜ்ஜத்தந்தி ஸஸந்ததிபரியாபன்னமேவ கண்ணாதி. தஞ்ஹி ஸஸந்ததிபரியாபன்னகம்மனிப்புத்தங் தாதி³ஸஸ்ஸ ப²ஸ்ஸஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி. ரூபாதீனி, பன ப²ஹித்தா⁴ அனுபாதி³ன்னானி ச ப²ஸ்ஸஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹொந்தி, ந தானி சக்காதீனி விய ஸஸந்ததிபரியாபன்னகம்மகிலேஸனிமித்தப்பவத்திபா⁴வேன ப²ஸ்ஸஸ்ஸ பச்சயா ஹொந்தீதி பட²மாசரியவாதே³ ந க³ஹிதானி, து³தியாசரியவாதே³ பன யதா² ததா² வா பச்சயபா⁴வே ஸதி ந ஸக்கா வஜ்ஜேதுந்தி க³ஹிதானி.

தத்தா²தி ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸபதே³. யே தாவ ஆசரியா மஹாவிஹாரவாஸினோவ யதா² விஞ்ஞானங், ஏவங் நாமருபங், ஸளாயதனங், ப²ஸ்ஸங், வேத³னஞ்ச பச்சயங், பச்சயப்பன்னஞ்ச ஸஸந்ததிபரியாபன்னங் தீ³பெந்தா விபாகமேவ இச்சந்தி. “சுட்டாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோ”தி அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனீயபாளி (விப⁴. 243) ஆருப்பங் ஸந்தா⁴ய வுத்தாதி “சுட்டாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோதி பாளிஅனுஸாரதோ”தி வுத்தங்.

ஸப்பே³ ப²ஸ்ஸா ந ஸம்பொ⁴ந்தீதி யோஜனா. யதி³ ஸப்பாயதனேஹி ஏகோ ப²ஸ்ஸோ ஸம்ப⁴வெய்ய, “ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோ”தி ஏகஸ்ஸ வசனங் யுஜ்ஜெய்ய , அதா²பி ஏகம்ஹா ஆயதனா ஸப்பே³ ப²ஸ்ஸா ஸம்ப⁴வெய்யுங், ததா²பி ஸப்பாயதனேஹி ஸப்ப²ப²ஸ்ஸஸம்ப⁴வதோ ஆயதனபே⁴தே³ன ப²ஸ்ஸபே⁴தோ³ நத்தீ²தி தத³பே⁴த³வஸேன ஏகஸ்ஸ வசனங் யுஜ்ஜெய்ய, ததா² பன அஸம்ப⁴வதோ ந யுத்தந்தி சோதே³தி “ந ஸப்பாயதனேஹி”திஆதி³னா . அஞ்ஞஸ்ஸாபி வா அஸம்ப⁴வந்தஸ்ஸ விதா⁴னஸ்ஸ போ³த⁴னத்த³மேதங் வுத்தங் “நாபி ஏகம்ஹா ஆயதனா ஸப்பே³ ப²ஸ்ஸா”தி. “ந ஸப்பாயதனேஹி ஏகோ ப²ஸ்ஸோ ஸம்பொ⁴தி”தி இத³மேவ பன ஏகப²ஸ்ஸவசனஸ்ஸாயுத்தத்த³பகங் காரணந்தி வேதி³தப்பங். நித³ஸ்ஸனவஸேன வா ஏதங் வுத்தங். நாபி ஏகம்ஹா ஆயதனா ஸப்பே³ ப²ஸ்ஸா ஸம்பொ⁴ந்தி, ஏவங் ந ஸப்பாயதனேஹி ஏகோ ப²ஸ்ஸோ ஸம்பொ⁴தி. தஸ்மாஏகஸ்ஸ வசனங் அயுத்தந்தி. பரிஹாரங் பன அனேகாயதனேஹி ஏகப²ஸ்ஸஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோதி து³ஸ்ஸெந்தோ “தத்ரித³ங் விஸ்ஸஜ்ஜன”ந்திஆதி³மாஹ. அவஸேஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மாயதனா ப²ஸ்ஸவஜ்ஜிதா தங்ஸம்பயுத்தசேதஸிகா த⁴ம்மா.

ஏகோபி அனேகாயதனப்ப⁴வோ ஏகோபனேகாயதனப்ப⁴வோ.

சுதா⁴ பச்சயத்தே பஞ்ச விபா⁴வயே, ஏகங் நவதா⁴ பச்சயத்தே, பா³ஹிரானி ச² ஆயதனானி ஆரம்மணாதி³னா யதா²ஸம்ப⁴வங் பச்சயத்தே விபா⁴வயேதி ஸம்ப²ந்தோ⁴.

அனேகபே⁴த³ஸ்ஸாதி குஸலவிபாகாதி³பஞ்சத்வாராதி³வஸேன அனேகவித⁴ஸ்ஸ து³விபஞ்சவிஞ்ஞானஸம்பயுத்தவஜ்ஜஸ்ஸ விபாகப²ஸ்ஸஸ்ஸ. தானி சாதி ரூபாயதனாதீ³னி. “மனோ ச நேஸங் கோசரவிஸயங் பச்சனுபோ⁴தி”தி (ம. நி. 1.455) ஹி வுத்தங். ததா² சாதி பச்சப்பன்னானி ரூபாதீனி பச்சப்பன்னஞ்ச த⁴ம்மாயதனபரியாபன்னங் ரூபருபங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஆரம்மணபச்சயமத்தேனாதி தங் ஸப்ப²ங் அபச்சப்பன்னங், அஞ்ஞஞ்ச த⁴ம்மாயதனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

புஸ்ஸபச்சயாவேதநாபதவித்தாரகதாவண்ணனா

643. துவாரதோ ஸளேவாதி பபுவஸாமஞ்ஞதோ ஏகவிதாபி உப்பத்தித்வாரதோ ச² ஏவ ஹொந்தீதி ச²ளேவ வேதநா வுத்தா.

சித்தபேதேன ஏகனநவுதிவிதாபி இதாதிப்பேதா ஏவ தஸ்ஸேதுங் “வேதநாஸு பனா”திஆதி³ வுத்தங். “ஸேஸான”ந்தி எத்த² ஸம்படிச்ச²னஸம்பயுத்தாய சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாத்யோ பஞ்ச யதி³பி அனந்தராதி³ஹி பச்சயா ஹொந்தி, அனந்தராதி³னங் பன உபனிஸ்ஸயே அந்தோக³த²த்தா ஸந்தீரணததாரம்மணானஞ்ச ஸாதா²ரணஸ்ஸ தஸ்ஸ வஸேன “ஏகதா²”தி வுத்தங். ஏகேகஸ்மிங் த்வாரே ஹி சக்கு²த்வாராதி³ஸு உப்பன்னசக்கு²விஞ்ஞாணாதி³ஹி ஸஹஜாதா ப²ஸ்ஸா ஸகஸகவிதி³ஸு ஸம்படிச்ச²னாதி³ஹி ஸம்பயுத்தவேதநானங், மனொத்வாரே ததாரம்மணவஸேனேவ பவத்தானங் தேபூ²மகவிபாகவேதநானம்பி ஸஹஜாதமனோஸம்ப²ஸ்ஸஸங்காதோ ஸோ ப²ஸ்ஸோ அட்ட²தா² பச்சயோ ஹொதீதி யோஜேதப்ப³ங்.

ரூபாரூபாவசரவிபாகவேதநா படிஸந்தி²ஆதி³வஸேனேவ பவத்தந்தி, காமாவசராபி ஏகச்சாதி “தேபூ²மகவிபாகவேதநானம்பி”தி வுத்தங். தாஸம்பி ஹி ஸஹஜாதமனோஸம்ப²ஸ்ஸோ அட்ட²தா²வ பச்சயோ ஹொதி. பச்சயங் அனுபாதி³ன்னம்பி கேசி இச்ச²ந்தீதி “யா பனா”திஆதி³னா மனொத்வாராவஜ்ஜனஸம்பயுத்தப²ஸ்ஸஸ்ஸ பச்சயபா²வோ வுத்தோ. தஞ்ச முக²மத்தத²ஸ்ஸனங் தட்ட²ப்ப³ங். ஏதேன நயேன ஸப்ப²ஸ்ஸ அனந்தரஸ்ஸ, அனானந்தரஸ்ஸ ச ப²ஸ்ஸஸ்ஸ தஸ்ஸா தஸ்ஸா விபாகவேதநாய உபனிஸ்ஸயதா யோஜேதப்ப³பா³தி.

வேதநாபச்சயாதண்ஹாபதவித்தாரகதாவண்ணனா

644. இதா²தி இமஸ்மிங் லோகே, இமஸ்மிங் வா ஸாஸனே ச² தண்ஹா தீ³பிதா. இதா²தி வா இமஸ்மிங் வேதநாபச்சயா தண்ஹாபதே³. தத்தா²தி தாஸு ச²ஸு தண்ஹாஸு.

ஏகேகாய ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸஹக³தாய, உச்சே²ததி³ட்டி²ஸஹக³தாய ச தண்ஹாய தத³பி²னந்த³னானுக³ணோ ரூபாதி³ஸு பவத்திஆகாரோ, கேவலங் காமஸ்ஸாத²வஸேன பவத்தியா விஸிட்ட²காரத்தா வுத்தப்பவத்திஆகாரதோ தண்ஹாய திவித²தா.

மமத்தேனாதி ஸம்பியாயனேன, அஸ்ஸாத²னதண்ஹாய இச்சேவ வுத்தங் ஹொதி. தத்த² புத்தோ விய வேதநா தட்ட²ப்ப³, கீ²ராத³யோ விய வேதநாய பச்சயபூ²தா ரூபாத³யோ, கீ²ராத³யிகா தா²தி விய ரூபாதி³ஸுளாரம்மணதாயகா சித்தகாராத³யோ ச². தத்த² ஸுக²ஸம்ப²ஸ்ஸவத்த²தாயகோ தந்தவாயோ, வேஜ்ஜோ ரஸாயதனோஜாவஸேன, தது³பத்த²ம்பி²தஜீவிதவஸேன ச த²ம்மாரம்மணஸ்ஸ தாயகோதி தட்ட²ப்ப³போ³. ஸப்ப³பேஸா அட்ட²ஸதப்பே²தா³பி.

ஆரம்மணபச்சயோ உப்பஜ்ஜமானாய ஆரம்மணமத்தமேவ ஹொதி, ந உபனிஸ்ஸயோ விய உப்பாத³கோதி உப்பாத³கஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயஸ்ஸேவ வஸேன “ஏகதா²வா”தி வுத்தங். உபனிஸ்ஸயேன வா ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயோ ஸங்க³ஹிதோ. தேன ச ஆரம்மணபா²வேன தங்ஸபா²கோ³ அஞ்ஞோபி ஆரம்மணபச்சயபா²வோ தீ³பிதோ ஹொதீதி உபனிஸ்ஸயவஸேனேவ பச்சயபா²வோ வுத்தோதி வேதி³தப்போ³.

“யஸ்மா வா”திஆதி³னா ந கேவலங் விபாகஸுக²வேதநா ஏவ, திஸ்ஸோபி பன வேதநா விபாகா விஸேஸேன தண்ஹாய உபனிஸ்ஸயபச்சயோ, அவிஸேஸேன இதரா சாதி த²ஸ்ஸேதி. உபெக்கா² பன ஸந்தத்தா, ஸுக²மிச்சேவ பா²ஸிதாதி தஸ்மா ஸாபி பி²ய்யோ இச்ச²னவஸேன தண்ஹாய உபனிஸ்ஸயோதி அதி²ப்பாயோ. உபெக்கா² பன அகுஸலவிபாகபூ²தா அனிட்ட²த்தா து³க்கே² அவரோதே²தப்ப³, இதரா இட்ட²த்தா ஸுகே²தி ஸா து³க்க²ங் விய, ஸுக²ங் விய ச உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ஹொதீதி ஸக்கா வத்துங். “வேதநாபச்சயா தண்ஹா”தி வசனேன

ஸப்ஸு வேதுனாவதோ பச்சயஸ்ஸ அத்திதாய தண்ஹுப்பத்திப்பஸங்கே³
தன்னிவாரணத்தமாஹ “வேதுனாபச்சயா சாபீ”திஆதி³.

நனு “அனுஸயஸஹாயா வேதுனா தண்ஹாய பச்சயோ”தி வசனஸ்ஸ அபா⁴வா
அதிப்பஸங்குனிவத்திங் ந ஸக்கா காதுந்தி? ந, வட்டகதாய பவத்தத்தா. வட்டஸ்ஸ ச
அனுஸயவிரஹே அபா⁴வதோ அனுஸயஸஹிதாவ பச்சயோதி அத்ததோ வுத்தமேவேதங்
ஹோதீதி. அத² வா “அவிஜ்ஜாபச்சயா”தி அனுவத்தமானத்தா அனுஸயஸஹிதாவ பச்சயோதி
விஞ்ஞாயதி. வேதுனாபச்சயா தண்ஹாதி செத்த² வேதுனாபச்சயா ஏவ தண்ஹா, ந வேதுனாய
வினாதி அயங் நியமோ இச்சிதோ, ந வேதுனாபச்சயா தண்ஹா ஹோதியேவாதி, தஸ்மா
அதிப்பஸங்கே³ எத்த² நத்தி² ஏவாதி.

வுஸீமதோதி வுஸிதவதோ, வுஸிதப்ரஹ்மசரியவாஸஸ்ஸாதி அத்தோ². வுஸ்ஸதீதி வா வுஸீதி
மக்கோ³ வுச்சதி, ஸோ ஏதஸ்ஸ வுத்தோ² அத்தீதி வுஸீமா, உக்கட்டனிதே²ஸேன அரஹா.
அக்கப்பலங் வா பரினிட்டிதவாஸத்தா “வுஸீ”தி வுச்சதி, தங் ஏதஸ்ஸ அத்தீதி வுஸீமா.

தண்ஹாபச்சயாஉபாதா³னபத²வித்தா²ரகதா²வண்ணனா

645. அத்தவிபா⁴கோ³ அத்தஸ்ஸ விப⁴ஜனா. வத்துஸங்காதங் காமந்தி
காமகுணஸஞ்ஞிதங் ரூபாதி³ஆரம்மணமாஹ. உபாதி³யதீதி காமவஸேன கண்ணாதி, துள்ளங்
அஸ்ஸாதேதீதி அத்தோ². காமங் உபாதி³யதீதி எத்த² கம்மஸாத⁴னோ காமஸத்தோ³, காமோ ச
ஸோதி எத்த² கத்துஸாத⁴னோ கிலேஸகாமஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா. உபாதா³னஸத்தோ³ பன
உப⁴யத்தாபி கத்துஸாத⁴னோவ. துள்ளத்தோ² பு⁴ஸத்தோ². யதா² பு⁴ஸோ ஆயாஸோ
உபாயாஸோ, பு⁴ஸங் குட்டங் உபகுட்டங், ஏவங் இதா⁴பீதி ஆஹ “உபாயாஸஉபகுட்டா²தீஸு
வியா”தி. புரிமதி³ட்டி²ங் உத்தரதி³ட்டி² உபாதி³யதீதி புரிமதி³ட்டி²ங் ஸஸ்ஸதபா⁴வேன கண்ணந்தி
உபாதி³யதி, புரிமதி³ட்டி²ஆகாரேன வா உத்தரதி³ட்டி² உபஜ்ஜமானா தேனேவ புரிமதி³ட்டி²ங் துள்ளங்
கரொந்தி தங் உபாதி³யதீதி வுத்தா. அத² வா புரிமதி³ட்டி²ங் உத்தரதி³ட்டி² உபாதி³யதீதி “ஸஸ்ஸதோ
அத்தா”தி (தீ. நி. 1.31) இதங் புரிமதி³ட்டி²ங் உபாதி³யமானங் உத்தரதி³ட்டி²ங் நிதஸ்ஸேதுங் வுத்தங்.
யதா² ஹி ஏஸா துள்ளிகரணவஸேன புரிமங் உத்தரா உபாதி³யதி, ஏவங் “நத்தி²
தின்ன”ந்திஆதி³காபீதி (ம. நி. 1.445; 2.94; 3.91, 116, 136; த⁴. ஸ. 1221; விப⁴. 938). அத்தக்கஹணங்
பன அத்தவாது³பாதா³னந்தி ந இதங் திட்டு²பாதா³னதஸ்ஸனந்தி துட்டப்பங். லோகோ சாதி வா
அத்தக்கஹணவினிமுத்தங் கஹணங் திட்டு²பாதா³னபு⁴தங் இத⁴
புரிமதி³ட்டி²உத்தரதி³ட்டி²வசனேஹி வுத்தந்தி வேதி³தப்பங்.

ஸீலப்பதங் உபாதி³யதீதி எத்த² அஸுத்தி⁴மக்ககோ³ஸீலாதி³ஸமாதா³னவஸேன ஸீலங்,
அவீதிக்கமனவஸேன வதங். உப⁴யதாபி வா ஸீலங், தபோகம்மபா⁴வேன கஹிததாய வதங்,
குவாதி³பகதிபா⁴வனா. அத்தனோ வா குவாதி³பா⁴வாதி⁴ட்டா²னங் ஸீலங், “கச்சந்தோ ப⁴க்கேதி,
திட்டந்தோ முத்தேதி”திஆதி³னா குவாதி³கிரியாகரணங் வதங். தங்தங்அகிச்சஸம்மததோ வா நிவத்தி
ஸீலங், தங்ஸமாதா³னவதோவேஸ போ⁴ஜனகிச்சகரணாதி³விஸேஸபடிபத்தி வதங், தங்
ஸீலப்பதங் அஸுத்தி⁴மக்கங் “ஸுத்தி⁴மக்ககோ”தி பராமஸந்தோ ததா² அபி⁴னிவிஸந்தோ
உபாதி³யதி, தங் காஹங் துள்ளங் கண்ணாதி³ அத்தோ². ஸீலப்பதஸஹசரிதங் பராமாஸங்
ஸீலப்பதந்தி கஹெத்வா ஆஹ “ஸீலப்பதஞ்ச தங் உபாதா³னஞ்சா”தி. கோ³ஸீலகோ³வதாதி³னீதி
ச ததா²பு⁴தங் திட்டி²ங் வததி. தேனேவாஹ “ஸயமேவ உபாதா³னானீ”தி. அபி⁴னிவேஸதோதி
அபி⁴னிவேஸபா⁴வதோ, அபி⁴னிவிஸனதோ வா. அத்தவாது³பாதா³னந்தி “அத்தா”தி வாதஸ்ஸ
பஞ்ஞாபனஸ்ஸ, கஹணஸ்ஸ ச காரணபு⁴தா திட்டி²தி அத்தோ². அத்தவாத³மத்தமேவாதி
அத்தஸ்ஸ அபா⁴வா “அத்தா”தி இதங் வசனமத்தமேவ. உபாதி³யந்தி துள்ளங் கண்ணந்தி.
கதங்? “அத்தா”தி. “அத்தா”தி ஹி அபி⁴னிவிஸந்தா வசனமத்தமேவ துள்ளங் கத்வா கண்ணந்தி
அத்தோ²தி. ஏவங் “அத்தவாத³மத்தமேவ உபாதி³யந்தி”தி வுத்தங். அத்தவாத³மத்தந்தி வா
வாசாவத்து³மத்தமேவாஹ. வாசாவத்து³மத்தமேவ ஹி “அத்தா”தி உபாதி³யந்தி அத்தஸ்ஸ
அபா⁴வாதி.

“த⁴ம்மஸங்கே²பவித்தா²ரே பன காமுபாதா³னங் ஸங்கே²பதோ தண்ஹாத³ள்ஹத்தங், ஸேஸுபாதா³னத்தயங் தி³ட்டி²மத்தமேவ, வித்தா²ரதோ பனா³தி ஏவங் த⁴ம்மஸங்கே²பவித்தா²ரஸமுதா³யதோ தத³வயவபு⁴தங் ஸங்கே²பங், வித்தா²ரஞ்ச நித்தா⁴ரேதீதி. த⁴ம்மஸங்கே²பவித்தா²ரேதி நித்தா⁴ரணே பு⁴ம்மங் த³ட்ட²பு³பங். காமேஸு³தி பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு . காமச்சந்தோ³தி காமஸங்கா³தோ சந்தோ³, ந கத்துகம்யதாசந்தோ³, ந ச த⁴ம்மச்சந்தோ³. காமனவஸேன, ரஞ்ஜனவஸேன ச காமோயேவ ராகோ³ காமராகோ³, ஏவங் ஸப்³பத்த² காமத்த²ங் விதி³த்வா காமோ ஏவ நந்த³னட்டே²ன காமனந்தீ³, தண்ஹாயனட்டே²ன காமோயேவ காமதண்ஹா, ஸினேஹனட்டே²ன காமோ ஏவ காமஸ்னேஹோ, பரித³ய்ஹனட்டே²ன காமபரிளாஹோ, முச்சனட்டே²ன காமமுச்சா², கி³லித்வா பரினிட்டா²பனட்டே²ன காமஜ்ஜோ²ஸானங் வேதி³தப்³பங். அப்பத்தவிஸயபத்த²னா தண்ஹா ஆரம்மணே பரிதஸ்ஸனபா⁴வதோ, ஸம்பத்தவிஸயக்³ஹணங் உபாதா³னங் ஆரம்மணே த³ள்ஹக்³ஹபா⁴வதோ. அப்பிச்சதாபடிபக்கா² தண்ஹா விஸயாபி⁴முக³பா⁴வதோ, ஸந்துட்டி²படிபக்கா² உபாதா³னங் தண்ஹாத³ள்ஹத்தங் ஹுத்வா அத்ரிச்சதாபா⁴வதோ. பரியேஸனது³க்க³முலா தண்ஹா அப்பத்தவிஸயபத்த²னாபா⁴வதோ, ஆரக்க³து³க்க³முலங் உபாதா³னங் ஸம்பத்தவிஸயக்³ஹணபா⁴வதோ.

நத்தி² தி³ன்னந்திஆதீ³ஸு தி³ன்னந்தி தா³னமாஹ, தங் அப²லத்தா ரூபங் விய தா³னங் நாம ந ஹோதீதி படிக்கி²பதி. யிட்ட²ங் வுச்சதி மஹாவிஜிதயஞ்ஞஸதி³ஸோ மஹாயாகோ³. ஹுநந்தி ஆஹுனபாஹுனமங்க³லகிரியா. தத்த² ஆமந்தெத்வா ஹவனங் தா³னங் ஆஹுனங், பாஹுனானங் அதிதீ²னங் அதிதி²கிரியா பாஹுனங், ஆவாஹாதீ³ஸு மங்க³லத்த²ங் தா³னங் மங்க³லகிரியா, த³ஸ குஸலகம்மபதா² ஸுகதகம்மானி நாம, த³ஸ அகுஸலகம்மபதா² து³க்கடகம்மானி நாம, ப²லங் விபாகோதி நிஸ்ஸந்தா³தி³ப²லஞ்சேவ நிப்பரியாயவிபாகோ ச நத்தீ²தி யோஜனா. யதா² செத்த², ஏவங் “நத்தி² தி³ன்ன”ந்திஆதீ³ஸுபி ப²லவிபாகபடிக்கே²போவ த³ட்ட²பு³போ³. நத்தி² அயங் லோகோதி பரலோகே டி²தோ இமங் லோகங் “நத்தீ²”தி க³ண்ஹாதி. இமங் ஹி லோகங் அவெக்கி²த்வா பரலோகோ, பரஞ்ச லோகங் அவெக்கி²த்வா அயங் லோகோ ஹோதி க³ந்தப்³பதோ, ஆக³ந்தப்³பதோ சாதி பரலோகதோ இதா⁴க³மனஸ்ஸ அபா⁴வா தத்தே²வ உச்சி²ஜ்ஜனதோ சித்தேன பரலோகே டி²தோ இமங் லோகங் “நத்தீ²”தி க³ண்ஹாதீதி அத்தோ². ந ஹி அயங் தி³ட்டி² பரலோகே டி²தஸ்ஸேவ ஹோதீதி. நத்தி² பரலோகோதி இதா⁴லோகே டி²தோ பரலோகங் “நத்தீ²”தி க³ண்ஹாதி. இதா⁴பி வுத்தனயேனேவ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. அயங் வா எத்த² அத்தோ² - ஸங்ஸரணப்பதே³ஸோ இதா⁴லோகோ, பரலோகோ ச நாம கோசி நத்தி² ஸங்ஸரணஸ்ஸ அபா⁴வா தத்த² தத்தே²வ உச்சி²ஜ்ஜனதோதி.

புரிமப⁴வதோ பச்சி²மப⁴வே உபபதனங் உபபாதோ, ஸோ யேஸங் ஸீலங், தே ஓபபாதிகா. தே பன சவனகஉபபஜ்ஜனகஸத்தா நத்தீ²தி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “நத்தி² ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி. நத்தி² லோகே ஸமண...பே... பவேதெ³ந்தீதி அனுலோமபடிபதங் படிபன்னத்தா ஸம்மக்³தா ஸம்மாபடிபன்னா த⁴ம்மிகஸமணப்³ராஹ்மணா லோகஸ்மிங் நத்தி², யே இமஞ்ச லோகங், பரஞ்ச லோகங் அத்தனா ஏவ அபி⁴விஸிட்டே²ன ஞானேன பச்சக்க³தோ ஞுத்வா பவேத³னஸமத்தா² ஸப்³பஞ்ஞபுத்தா⁴ நாம நத்தீ²தி த³ஸ்ஸேதி. ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதீதிஆதீ³ஸு வத்தப்³பங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ.

பகதிஅனுஆதீ³னங் ஸஸ்ஸதக்³ஹபுப்³பங்க³மோ, ஸரீரஸ்ஸ உச்சே²தக்³ஹபுப்³பங்க³மோ ச தேஸங் கா³ஹானங் ஸாமிபு⁴தோ கோசி ஸஸ்ஸதோ, உச்சி²ஜ்ஜமானோ வா அத்தா அத்தீ²தி அத்தக்³ஹோ கதா³சி ஹோதீதி “யேபு⁴ய்யேனா”தி வுத்தங். ஸ்வாயங் அத்தக்³ஹோ அத்ததோ க³ந்தா⁴ரம்மணோ ஏவ த³ட்ட²பு³போ³. யேபு⁴ய்யேன பட²மங் அத்தவாது³பாதா³னந்திஆதி³னாவ ஸம்பந்தோ⁴. யதி³பி ப⁴வராக³ஜவனவீதி² பட²மங் பவத்ததி க³ஹிதபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸ ப⁴வனிகந்தியா பவத்திதப்³பத்தா, ஸோ பன ப⁴வராகோ³ தண்ஹாத³ள்ஹத்தங் ந ஹோதீதி மஞ்ஞமானோ ந காமுபாதா³னஸ்ஸ பட²முப்பத்திமாஹ.

தண்ஹா காமுபாதா³னந்தி பன விபா⁴க³ஸ்ஸ அகரணே ஸப்³பா³பி தண்ஹா காமுபாதா³னங், கரணேபி வா காமராக³தோ அஞ்ஞாபி தண்ஹா த³ள்ஹபா⁴வங் பத்தா காமுபாதா³னந்தி தஸ்ஸ

அரஹத்தமக்³வஜ்ஜ²தா வுத்தா.

உப்பத்திட்டா²னபூ⁴தா சித்துப்பாதா³ விஸயோ. பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தா⁴ ஆலயோ. தத்த² ரமதீதி ஆலயராமா, பஜா. தேனேவ ஸா ஆலயராமதா ஸஸந்தானே, பரஸந்தானே ச பாகடா ஹோதி. காமானந்தி வத்து²காமானங். “ஸுக²துக்க²ங் கம்முனா ஹோதி”தி அக்³ஹெத்வா கோதூஹலமங்க³லாதி³ப³ஹுலோ ஹோதி. ஸா கோதூஹலமங்க³லாதி³ப³ஹுலதா. அஸ்ஸ காமுபாதா³னவதோ. தந்தி தி³ட்டு²பாதா³னங், அனத்தனி த⁴ம்மமத்தே “அத்தா”தி மிச்சா²பி⁴னிவேஸஸஸ ஸுகு²மதரத⁴ம்முபாதா³னதாய ஸுகு²மதா வுத்தா. உபனிஸ்ஸயவசனேன ஆரம்மணானந்தரபகதுபனிஸ்ஸயா வுத்தாதி அனந்தரபச்சயாதீ²னம்பி ஸங்க³ஹோ கதோ ஹோதி.

உபாதா³னபச்சயாப⁴வபத்³வித்தா²ரகதா²வண்ணனா

646. அத்த²தோதி வசனத்த²தோ. த⁴ம்மதோதி ஸபா⁴வத⁴ம்மதோ. ஸாத்த²தோதி ஸாத்த²கதோ, புப்³பே³ வுத்தஸ்ஸபி புன வசனஸ்ஸ ஸப்பயோஜனதோ. பே⁴த³ஸங்க³ஹாதி பே⁴த³தோ ஸங்க³ஹதோ, விபா⁴க³தோ சேவ விப⁴த்தஸ்ஸ ஸங்கி²பனதோ சாதி அத்தோ². யங் யஸ்ஸ பச்சயோதி யங் யங் உபாதா³னங் யஸ்ஸ யஸ்ஸ ப⁴வஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி, ததோ சாதி அத்தோ².

ப⁴வதீதி ப⁴வோதி ப²லவோஹாரேன கம்மப⁴வோ வுத்தோ. உபபத்திப⁴வனிப்³சனமேவ ஹி த்வயஸ்ஸபி ஸாதா⁴ரணங் கத்வா வுத்தங், ப⁴வதி ஏதஸ்மா உபபத்திப⁴வோதி வா. துதியோ பன கம்மப⁴வோ ஸத்தஸ்ஸ புனப்³ப⁴வபா⁴வேன ஸவிஸேஸங் ப⁴வதீதி ப⁴வோ. ததோ ஏவ ந ஸப்³பஸ்ஸ ப⁴வந்தரஸ்ஸ, தங்ஹேதுனோ வா ப⁴வபா⁴வப்பஸங்கோ³. துவிதே⁴னாதி த்வீஹி ஆகாரேஹி பவத்திதோதி அத்தோ². துவிதே⁴னாதி வா பச்சத்தத்தே² கரணவசனங், துவிதோ⁴தி வுத்தங் ஹோதி. அத்தீ²தி ஸங்விஜ்ஜதி.

647. அத்தனோ பச்சயேஹி கரீயதீதி கம்மங், அத்தனோ ப²லங் கரோதீதி கம்மந்தி கேசி, “கம்ம”ந்தி ஏவங் வத்தப்³பா³ கம்மஸங்கா²தா. பரித்தபூ⁴மகோதி காமபூ⁴மகோ. மஹாபூ⁴மகோதி மஹக்³தபூ⁴மகோ. ஸப்³பந்தி அனவஸேஸங். ப⁴வங் கச்ச²தி, க³மேதி சாதி ப⁴வகா³மி. கச்ச²தீதி ச நிப்பா²த³னஸமத்த²தாவஸேன, அத்தனோ பவத்திகாலே ப⁴வாபி⁴முக்²ங் ஹுத்வா பவத்தீதி அத்தோ², நிப்³பத்தனமேவ வா க³மனங் அதி⁴ப்பேதங். “ப⁴வகா³மீ”தி ச ஏதேன கம்மக்க³யகரங் கம்மங் நிவத்தேதி. அயஞ்ஹி வட்டகதா², தஞ்ச விவட்டனிஸ்ஸிதந்தி. அபஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோதி த்வாத³ஸ சேதனாதி உத்²த⁴ச்சஸஹக³தேதனாயபி க³ஹணங் “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா”தி எத்த² விய வேதி³தப்³பங். “ப⁴வபச்சயா ஜாதீ”தி எத்த² பன “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாண”ந்தி (ம. நி. 3.126; மஹாவ. 1; ஸங். நி. 2.1; உதா³. 1; நெத்தி. 24) எத்த² விய ஸாபி அபனேதப்³பா³. மந்த³ப³ஹுவிபாகதாதி அப்பமஹாவிபாகதா.

“ஸப்³பம்பி ப⁴வகா³மிகம்மந்தி இமினா சேதனாஸம்பயுத்தா அபி⁴ஜ்ஜாத²யோ வுத்தா”தி ஏதேன ஆசயகா³மிதாய தேஸங் கம்மஸங்கா²ததா வுத்தாதி கம்மப⁴வபரியாபன்னதங் பரியாயேன வதீதி, நிப்பரியாயேன பன சேதனாவ கம்மப⁴வோ. வுத்தஞ்ஹி “கம்மப⁴வோ தீஹி க³ந்தே⁴ஹி ஏகேனாயதனேன ஏகாய தா⁴துயா ஸம்பயுத்தோ, ஏகேன க³ந்தே⁴ன ஏகேனாயதனேன ஏகாய தா⁴துயா கேஹிசி ஸம்பயுத்தோ”தி (தா⁴து. 244). உபபத்திப⁴வோ தீஹிபி திகேஹி வுத்தோ உபாதி³ன்னக்க³ந்தோ⁴வ. யதா²ஹ “உபபத்திப⁴வோ... காமப⁴வோ... ஸஞ்ஞாப⁴வோ... பஞ்சவோகாரப⁴வோ பஞ்சஹி க³ந்தே⁴ஹி ஏகாத³ஸஹாயதனேஹி ஸத்தரஸஹி தா⁴துஹி ஸங்க³ஹிதோ”திஆதி³ (தா⁴து. 67). யதி³ ஹி அனுபாதி³ன்னகானம்பி க³ஹணங் ஸியா, “த்வாத³ஸஹி ஆயதனேஹி அட்டா²ரஸஹி தா⁴துஹி”தி வுத்தப்³பங் ஸியாதி. காமதண்ஹாய காமேதப்³பதோ காமனிஸ்ஸயதாய போ⁴கா³ விய, காமஸஹசரிததாய “குந்தா பசரந்தீ”தி விய, காமாரம்மணதாய “ஸுக²ங் ரூப”ந்தி விய, காமபச்சயட்டா²னதாய “ஸுகோ² ஸக்³கோ”தி விய காமாதி அவீசிபரனிம்மிதவஸவத்திபரிச்சி²ன்னா உபாதி³ன்னக்க³ந்தா⁴ வுச்சந்தி . ரூபாவிராக³தோ யங் நிஸ்ஸிதா, தது³பசாரேன “மஞ்சா கோ⁴ஸந்தீ”தி விய, “ப²ந்த³னதே²வதா”தி விய ச “ரூப”ந்தி வுச்சந்தி ப³ரஹ்மகாயிகாகனிட்ட²பரிச்சி²ன்னா உபாதி³ன்னக்க³ந்தா⁴.

ரூபமேவ ப்⁴வோ ரூபப்⁴வோ, ததா² அரூபந்தி ஆகாஸானஞ்சாயதனப்⁴வக்³பரிச்சி²ன்னா சத்தாரோ உபாதி³ன்னக்²ந்தா⁴ வுச்சந்தி. அரூபமேவ ப்⁴வோ அரூபப்⁴வோ. காமோ ஏவ ப்⁴வோதி காமப்⁴வோ, ஸோ பன யஸ்மா யதா²வுத்தேனத்தேன “காமோ”தி வத்தப்³போ³ ஹோதி, தஸ்மா “காமஸங்கா²தோ ப்⁴வோ”தி வத்தங். காமாவசரஸஞ்ஞிதோ வா ப்⁴வோ “காமஸங்கா²தோ ப்⁴வோ”தி வத்தோ. ததா² ரூபாரூபப்⁴வோதி ஆஹ “ஏஸ நயோ ரூபாரூபப்⁴வேஸு”தி. ஸஞ்ஞாவதங் ப்⁴வோதி எத்த² வந்து-ஸத்³தஸ்ஸ லோபோ த்³ட்டப்³போ³. தஸ்ஸ வா அத்தே² அகாரங் கத்வா “ஸஞ்ஞப்⁴வோ”திபி பாடோ². தேனாஹ “ஸஞ்ஞாவா”திஆதி³. வோகிண்ணோதி ஏதேன வோகாரஸத்³தஸ்ஸ கம்மஸாத⁴னதமாஹ. வோகிரீயதி பஸாரீயதி வித்தாரீயதீதி வோகாரோ, வோகிரணங் வா வோகாரோ, ஸோ ஏகஸ்ஸேவ க்²ந்த⁴ஸ்ஸ வஸேன பவத்தத்தா “ஏகோ வோகாரோ”தி வத்தோ, பஸடுப்பத்தீதி அத்தோ².

648. கிஞ்சாபி ப்⁴வனித்தே³ஸே “ஸப்³பும்பி ப்⁴வகா³மிகம்மங் கம்மப்⁴வோ”தி (விப⁴. 234) இமினா சேதனாஸம்பயுத்தத⁴ம்மாபி வத்தா. புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா³ராத்யோவாதி பன அவதா⁴ரணங் பச்சயத⁴ம்மவிஸேஸேபி அத்தப்³பே⁴தே³ன ஸங்கா³ரப்⁴வக்³ஹ்ணேஸு அத்தே²வ விஸேஸோதி த்³ஸ்ஸனத்தங் கதங். தேனாஹ “ஏவங் ஸந்தே³பீ”திஆதி³. ஸங்கா³ரப்⁴வானங் த⁴ம்மபே⁴தே³தோ ந ஸங்கா³ரா ஏவ புன வத்தாதி “ஸாத்த³கமேவிதங் புனவசன”ந்தி ஏதங் அயுத்தந்தி சே? ந, ப்⁴வேகதே³ஸபா⁴வேன ஸங்கா³ரானங் ப்⁴வோதி புன வத்தத்தா. பரேன வா த⁴ம்மவிஸேஸங் அக்³ஹெத்வா புனவசனங் சோதி³ந்தி சோத்காபி⁴லாஸவஸேன “ஸாத்த³கமேவிதங் புனவசன”ந்தி வத்தங்.

649. காமப்⁴வாதி³னிப்³புத்தகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ காமப்⁴வாதி³பா⁴வோ ப்²லவோஹாரேன அட்ட²கதா²யங் வத்தோ. ஸஹஜாதவிஞ்ஞாணஸ்ஸபி பச்சயபூ⁴தங் அவிஜ்ஜாஹேதுகங் ஸங்கா³ரக்³ஹ்ணேன யங் கிஞ்சி கம்மங் புப்³போ³ வத்தங், இத⁴ பன “ஸப்³பும்பி ப்⁴வகா³மிகம்ம”ந்தி (விப⁴. 234) வசனதோ ப்⁴வஸ்ஸ நிப்³புத்தகங் உபாதா³னஹேதுகங் விபச்சனாய கதோகாஸமேவ ப்⁴வோதி அதி⁴ப்பேதோ. யங் காமுபாதா³னபச்சயா ரூபப்⁴வனிப்³புத்தகங், அரூபப்⁴வனிப்³புத்தகஞ்ச கம்மங் கரீயதி, ஸோ கம்மப்⁴வோ, தத³பி⁴னிப்³புத்தா க்²ந்தா⁴ உபபத்திப்⁴வோதி இமமத்தங் “ஏஸ நயோ ரூபாரூபப்⁴வேஸு”தி அதிதி³ஸதி. த்வே காமப்⁴வாதி காமகம்மப்⁴வோ, காமுபபத்திப்⁴வோதி த்வே காமப்⁴வா. ஏவங் “த்வே ரூபப்⁴வா, த்வே அரூபப்⁴வா”தி எத்தா²பி. அந்தோகதே⁴ ஹி விஸுங் அக்³ஹெத்வா அப்³பா⁴ந்தரகதே ஏவ கத்வா காமப்⁴வாதி³கே கம்மபபத்திப்⁴வவஸேன து³கு³ணே கத்வா ஆஹ “ச² ப்⁴வா”தி.

அவிஸேஸேனாதி உபாதா³னவஸேன பே⁴தங் அகத்வா. உபாதா³னபே⁴தா³கரணேனேவ ச த்வாத்³ஸப்பே⁴தஸ்ஸ ஸங்க்³ஹவஸேன ஸங்க்³ஹதோ “ச² ப்⁴வா”தி வத்தங். அனுபகம்மாதி அனிஸ்ஸாய, அனாமஸித்வாதி அத்தோ².

650. கோஸ்ஸேன, குக்குரஸ்ஸேன ச ஸமத்தேன ஸமாதி³ன்னேன குன்னங், குக்குரானஞ்ச ஸஹப்³யதா வத்தாதி “ஸ்ஸப்³புதுபாதா³னவதோ ஜா²னபா⁴வனா ந இஜ்ஜதீ”தி மஞ்ஞமானா தேன ரூபாரூபப்⁴வா ந ஹொந்தீதி கேசி வத்³ந்தி. வக்³மானேன பன பகாரேன பச்சயபா⁴வதோ “தங் ந க்³ஹேதப்³”ந்தி ஆஹ. அஸுத்தி⁴மக்³கே³ ச ஸுத்தி⁴மக்³பராமஸனங் ஸ்ஸப்³புதுபாதா³னந்தி ஸுத்தி⁴மக்³பராமஸனேன ரூபாரூபாவசரஜ்ஜா²னானங் நிப்³புத்தனங் ந ந யுஜ்ஜதீதி.

அனுஸ்ஸவவஸேனாதி “ஸேதவத⁴யஜ்ஜங் ஆலப்⁴தே பூ⁴திகாமோ”தி ஆதி³ன்னஅனுஸ்ஸவவஸேன, யதா² இமே மனுஸ்ஸலோகே காமா ஸமித்தா⁴, ஏவங் தேவலோகே இதோ ஸமித்த⁴தராதி தி³ட்டா²னுஸாரேன வா. புராணபா⁴ரதஸீதாஹரணபஸுப்³ந்த⁴விதி⁴ஆதி³ஸவனங் அஸ்ஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனங். ஆதி³-ஸத்³தே³ன அஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயங் புப்³போ³ ச அகதபஞ்ஞதங், அத்தமிச்சா²பணிதி⁴ஞ்ச ஸங்க்³ஹொதி. காயது³ச்சரிதாதீ³னிபீதி அத்தனோ அதி⁴ப்பேதானங் காமானங் அனுபாயபூ⁴தானிபி காயது³ச்சரிதாதீ³னி கரோதி, சிரஸக்³கா³தி³அத்தங் யுத்தா⁴தி³வஸேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஸந்தி³ட்டி³கே வா பன ரஜ்ஜஸேனாபதிட்டா²னாதி³ஸங்க்³ஹே காமே. ததந்தோகதா⁴ ஏவாதி

தஸ்மிங் துச்சரிதனிப்புத்தே, ஸுசரிதனிப்புத்தே ச காமபுவே அந்தோகதா⁴ ஏவாதி அத்தோ². அந்தோகதா⁴தி ச ஸஞ்ஞாபுவபஞ்சவோகாரபுவானங் ஏகதே³ஸேன அந்தோகதா⁴த்தா வுத்தங். ந ஹி தே நிரவஸேஸா காமபுவே அந்தோகதா⁴தி.

ஸப்பபே⁴தஸ்ஸாதி ஸுக்திதுக்கதிமனுஸ்ஸாதிப்பபே⁴தவதோ.

காமாவசரஸம்பத்திபுவே பட²மதுதியஉச்சே²தவாதுவஸேன, ரூபபுவே ததியஉச்சே²தவாதுவஸேன, அரூபபுவே ஸேஸஉச்சே²தவாதுவஸேன அயமத்தா ஸுஉச்சி²ன்னோ ஹோதீதி ததுபகங் கம்மங் கரோதீதி ஆஹ “அயங் அத்தா நாமா”திஆதி³. தத்த² ஸுஉச்சி²ன்னோதி ஸகலவட்டதுக்க²ஸமுச்சே²தேன ஸுட்டு² உச்சி²ன்னோ, அபுனப்புவப்பத்திகோ ஹோதீதி அத்தோ².

“காமாவசரஸம்பத்திபுவே”தி இதங் பட²மதிட்ட²த⁴ம்மனிப்பானவாதுவஸேன வுத்தங், ஸேஸங் இதரதிட்ட²த⁴ம்மனிப்பானவாதுவஸேன. தத்த² கிஞ்சாபி பானியங் (தீ³. நி. 1.93 ஆத்யோ) ரூபாவசரஜ்ஜானவஸேனேவ உபரி சத்தாரோ திட்ட²த⁴ம்மனிப்பானவாதா³ ஆகதா, திட்டி²க்திகோ பன யங் கிஞ்சி க³ஹெத்வா யதா² ததா² அபி⁴னிவிஸதீதி அரூபபுவக்க³ஹணங், அரூபஜ்ஜானாமபி வா சதுத்தஜ்ஜானஸங்க³ஹதோ அரூபபுவக்க³ஹணங், ஸந்தஸுகதாய வா தங்ஸமங்கினோ ஸுகிதபாவஸாமஞ்ஞதோ. விகுதபரிளாஹோதி யதா²பி⁴லாஸிதவிஸ்யுபஹாரேன, பஹானேன ச லுபஸந்தகாமராகபரிளாஹோ, திட்டே²வ த⁴ம்மே நிப்பானப்பத்தோதி அத்தோ².

ஸுத்தி⁴மக்கபராமஸனவஸேன பவத்திதங் யங் கிஞ்சி லோகியங் ஸீலங், ஜானஞ்ச ஸீலப்பதமிச்சேவ இதா⁴தி⁴ப்பேதந்தி ஆஹ “இதங் ஸீலப்பதங் நாமா”திஆதி³. கமேன அவத்வா ஸீலப்பதுபாதானஸ்ஸ அந்தே புவபச்சயதாவசனங் அத்தவாதுபாதானங் விய அபி⁴ண்ணங் அஸமுதா³சாரதோ, அத்தவாதுபாதானநிமித்தத்தா ச.

கம்மபுவேதி நித்தா⁴ரணே பு⁴ம்மங். ஹேதுபச்சயப்பபே⁴தேஹீதி எத்த² மக்கபச்சயோ ச வத்தப்போ³. திட்ட²பாதானாதீனி ஹி ஸஹஜாதகம்மபுவஸ்ஸ மக்கபச்சயா ஹோந்தீதி, தஸ்மா தானி ஸஹஜாதா³ஸு ஹேதுபச்சயங் அபனிய மக்கபச்சயங் பக்கி²பித்வா ஸத்ததா⁴ பச்சயா ஹோந்தீதி வேதி³தப்பா³னி. ஸப்பா³னி பன அனந்தரஸமனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயனத்தி²விகுதாஸேவனபச்சயேஹி பச்சயா ஹோந்தி. நானந்தரஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயா ஹோந்தி. கதா³சி ஆரம்மணபச்சயாதி³னாபி, தங் பன உபனிஸ்ஸயபச்சயேனேவ ஸங்க³ஹெத்வா வுத்தங் “விப்பயுத்தஸ்ஸ பன உபனிஸ்ஸயபச்சயேனேவா”தி.

புவபச்சயாஜாதிஆதி³பதவித்தா²ரகதாவண்ணனா

651. ஜாதீதிஆதி³ஸுதி ஆதி³-ஸுத்தேன “ஜாதிபச்சயா ஜராமரணங் ஸோகபரிதேவதுக்க²தோமனஸ்ஸபாயாஸா ஸம்புவந்தீ”தி (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; மஹாவ. 1; உதா³. 1; நெத்தி. 24) ஸப்பங் ஸங்க³ண்ணாதி. தேனாஹ “ஜாதிஆதி³ன”ந்திஆதி³. உபபத்திபுவப்பத்தியேவ ஜாதீதி ஆஹ “ந உபபத்திபுவோ”தி. ஜாயமானஸ்ஸ பன ஜாதி ஜாதீதி உபபத்திபுவோபி அஸதி அபா⁴வா ஜாதியா பச்சயோதி ஸக்கா வத்துங். ஜாயமானரூபபதட்டா²னதாபி ஹி ரூபஜாதியா வுத்தா “உபசிதரூபபதட்டா²னோ உபசயோ, அனுப்பபந்த⁴ரூபபதட்டா²னா ஸந்ததீ”தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 641).

ஜாதானங் கந்தா⁴னங் உஞ்ஞாததா, அபி⁴மததா ச ஹீனபணீததா. அனிட்ட²ஞ்ஹி ஹீனங், இட்ட²ங் பணீதங். ஆதி³-ஸுத்தேன ஸுவண்ணதுப்பண்ணஹீனுத்தமாதி³ங் ஸங்க³ண்ணாதி. யமகானம்பி ஸதந்தி யமகபாவேன நிப்பத்தானம்பி ஸமானானங். ஸோ ச ஸத்தானங் விஸேஸோ. பி⁴ன்னஸந்தானிகஸ்ஸ விஸேஸகாரணஸ்ஸ ஸப்பேன ஸப்பங் அபா⁴வதோ “அஜ்ஜத்தஸந்தானே”தி வுத்தங். அஞ்ஞஸ்ஸ காரணஸ்ஸ அபா⁴வதோதி அத்தஸந்தானகததோ அஞ்ஞஸ்ஸ விஸேஸகாரணஸ்ஸ அனுபலப்ப⁴மானத்தா, ஸதி ச தஸ்மிங் ஸப்பதா³

ஸப்³பே³ஸங் அபா⁴வதோதி பஸங்க³ஸ்ஸ து³ன்னிவாரணதோ காரணே அவிஸிட்டே²
புலவிஸேஸஸ்ஸ அயுஜ்ஜமானகத்தா. தேனாஹ “கம்மப⁴வஹேதுகோவா”தி.

தேன தேனாதி ஞாதிப்யஸனாதி³னா ஜராமரணதோ அஞ்ஞேன து³க்க²த⁴ம்மேன.
ஜராமரணமித்தஞ்ஞஹி உப்பன்னா ஸோகாத³யோ ஜராமரணாபி⁴ஸம்பந்தா⁴, தத³ஞ்ஞே
அனபி⁴ஸம்பந்தா⁴. உபனிஸ்ஸயகோடியாதி உபனிஸ்ஸயங்ஸேன, உபனிஸ்ஸயலேஸேனாதி
அத்தோ². யோ ஹி பட்டா²னே அனாக³தோ ஸதி பா⁴வா, அஸதி ச அபா⁴வா ஸுத்தந்தபரியாயேன
உபனிஸ்ஸயோ, ஸோ “உபனிஸ்ஸயகோடி”தி வுச்சதி. பச்சயமஹாபதே³ஸோ கிரேஸோ, யதி³த³ங்
உபனிஸ்ஸயோதி.

ப⁴வசக்ககதா²வண்ணனா

652. ந கேவலங் ஸோகாதீ³னங்யேவ ஜாதி பச்சயோ ஹோதி, ஸோகாதீ³னங் பன பச்சயத்தா
அவிஜ்ஜாயபி பச்சயோ ஏவாதி த³ஸ்ஸேதுங் “யஸ்மா பனா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். எத்தா²தி
படிச்சஸமுப்பாத³தே³ஸனாயங். அவிதி³தாதி³ மித³ந்தி ம-காரோ பத³ஸந்தி⁴கரோ. ஸததந்தி
ஸப்³பகாலங் யாவ அக்³மக்³கா³தி⁴க³மா. ஸமிதந்தி ஸங்க³தங், அப்பொச்சி³ன்னந்தி அத்தோ².

தேஸுதி ஸோகாதீ³ஸு. ஸித்³தே⁴ஸுதி லப்³ப⁴மானேஸு. ஸித்தா⁴ ஹோதி அவிஜ்ஜா
அவினாபா⁴வதோ.

காமயானஸ்ஸாதி காமயமானஸ்ஸ, காமோ வா யானங் ஏதஸ்ஸாதி காமயானோ, தஸ்ஸ
காமவஸேன யாயமானஸ்ஸாதி அத்தோ². சந்த³ஜாதஸ்ஸாதி ஜாததணஹாசந்த³ஸ்ஸ.
பரிஹாயந்தீதி விகச்சந்தி. ரூப்பதீதி ஸோகாதீ³னா குப்பதி.

பரியுட்டா²னதாய திட்ட²னஸீலோ பரியுட்டா²னட்டாயீ. “பரியுட்ட²ட்டாயினோ”தி வா பாடோ².
தத்த² பரியுட்டா²தீதி பரியுட்ட²ங், திட்ட²பரியுட்டா²னங், தேன திட்ட²தீதி பரியுட்ட²ட்டாயீதி அத்தோ²
தூட்ட²ப்போ³.

பஞ்ச புப்³புனிமித்தானீதி “மாலா மிலாயந்தி, வத்தா²னி கிலிஸ்ஸந்தி, கச்சே²ஹி ஸேதா³
முச்சந்தி, காயே வேவண்ணியங் ஓக்கமதி, தே³வோ தே³வாஸனே நாபி⁴ரமதீ”தி (இதிவு. 83)
வுத்தானி பஞ்ச மரணபுப்³புனிமித்தானீதி அத்தோ². தானி ஹி தி³ஸ்வா
கம்மனிப்³புத்தக்கந்த⁴ஸங்காதே உபபத்திப⁴வே ப⁴வச்சந்த³புலேன தே³வானங் புலவஸோகோ
உப்பஜ்ஜதீதி.

பாலோதி அவித்³வா. தேன அவிஜ்ஜாய காரணபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. திவித⁴ங் து³க்க²ந்தி
தஸ்ஸாருப்பகதா³ஸவன, கம்மகாரணாத³ஸ்ஸன, மரணகாலகம்மோபட்டா²னநிதா³னங்
ஸோகாதி³து³க்க²ங்.

ஆஸவே ஸாதெ⁴ந்தீதி ஆஸவே க³மெந்தி போ³தெ⁴ந்தீதி அத்தோ².

ஏவங் ஸதீதி ஏவங் ப⁴வசக்கஸ்ஸ அவிதி³தாதி³தாய அனாதி³பா⁴வே ஸதி.
ஆதி³மத்தகத²னந்தி அவிஜ்ஜாவஸேன ஆதி³ஸப்³பா⁴வகத²னங். ஆதி³ ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி ஹி
ஆதி³மங், ப⁴வசக்கங். தஸ்ஸ பா⁴வோ ஆதி³மத்தங், தஸ்ஸ கத²னங் ஆதி³மத்தகத²னங்.
விஸேஸனிவத்திஅத்தோ² வா மத்தஸத்³தோ³, ஸதி அனாதி³பா⁴வே அவிஜ்ஜா ஆதி³ம்ஹி, மஜ்ஜே²,
பரியோஸானே ச ஸப்³புத்த² ஸியாதி ஆதி³மத்தாய அவிஜ்ஜாய கத²னங் விருஜ்ஜதீதி அத்தோ².
“அவிஜ்ஜா பதா⁴னா”தி வத்வா தஸ்ஸா பதா⁴னபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங்
“அவிஜ்ஜாக்³ஹணேனா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² அவிஜ்ஜாக்³ஹணேனாதி அவிஜ்ஜாய
உப்பாத³னேன, அப்பஹானேன வா, அத்தனோ ஸந்தானே ஸன்னிஹிதபா⁴வகரணேனாதி அத்தோ².
கம்மாதீ³னீதி கம்மவிபாகவட்டானி. பலிபோ³தெ⁴ந்தீதி நானாது³க்க²பரிப்யுள்ஹே ஸங்ஸாரசாரகே
நிரோதெ⁴ந்தி. தேஹீதி கிலேஸகம்மவிபாகவட்டேஹி. வட்டஸ்ஸ காரணபா⁴வேன பதா⁴னத்தா
“பதா⁴னத⁴ம்மோ”தி அவிஜ்ஜா கதி²தா.

ததோ அவிஜ்ஜாதீதோ. ப்ரஹ்மாதீனாதி ஆதி-ஸத்³தே³ன பஜாபதிஸ்ஸரபுரிஸாதீகே ஸங்குண்ஹாதி. வத³தீதி வதோ³, தங் தங் ஹிதாஹிதங் பவத்தாதி அத்தோ². வேதே³தி, வேதியதீதி வா வேதெய்யோ, ஸுகா²திங் அனுப⁴வதி, ஸப்³பிஸயே வா ஜானாதி, “ஸுகி²தோ து³க்கி²தோ”திஆதி³னா அத்தனா, பரேஹி ச ஜானாதி, ஞாயதி சாதி அத்தோ². ப்ரஹ்மாதீனா வா அத்தனா வாதி வா-ஸத்³தோ³ ச-ஸத்³தத்³தோ². தேனாஹ “காரகவேதுகரஹித”ந்தி ச-ஸத்³தத்³த²ஸமாஸங்.

த்வாத்ஸவித⁴ஸுஞ்ஞதாஸுஞ்ஞந்தி அவிஜ்ஜாதீனங் த்வாத்ஸன்னங் ஸுஞ்ஞஸபா⁴வானங் ஸுஞ்ஞதாய ஸுஞ்ஞங் த்வாத்ஸவித⁴ஸுஞ்ஞதாஸுஞ்ஞங், து⁴வபா⁴வாதீஸுஞ்ஞதாய வா சதுப்³பி³த⁴ம்பி ஸுஞ்ஞதங் ஏகங் கத்வா த்வாத்ஸங்கு³தத்தா த்வாத்ஸவிதா⁴தி தாய த்வாத்ஸஸுஞ்ஞதாய ஸுஞ்ஞந்தி அத்தோ².

653. புப்³பந்தாஹரணதோதி புப்³பந்ததோ அதீதகொட்டா²ஸதோ பச்சப்பன்னவிபாகஸ்ஸ ஆஹரணதோ. வேத³னாவஸானங் பரிச்சின்னங் ஏகங் ப⁴வசக்கங் ஹோதி. ப⁴வசக்கேகதே³ஸோபி ஹி ப⁴வசக்கந்தி வச்சதி. வேத³னா வா தண்ஹாஸஹாயாய அவிஜ்ஜாய பச்சயோ ஹோதீதி வேத³னாதோ அவிஜ்ஜா, அவிஜ்ஜாதோ ஸங்கா²ராதி ஸம்ப³ஜ்ஜனதோ வேத³னாவஸானங் ப⁴வசக்கங் பரிபுண்ணமேவாதி த³ட்ட²ப³ங். அவிஜ்ஜாக்கு³ஹணேன வா தண்ஹாபாதா³னானி தத்³வினாபா⁴வதோ. ஸங்கா²ரக்கு³ஹணேன ப⁴வோ, விஞ்ஞாணாதி³க்கு³ஹணேன ஜாதிஜராமரணானி, ஸோகாத³யோ ச க³ஹிதாதி ஏவம்பி வேத³னாவஸானங் ப⁴வசக்கந்தி யுத்தமேவேதங். ஏவங் தண்ஹாமூலகே ச யோஜேத³ப³ங். த்வின்னம்பி ஹி அஞ்ஞமஞ்ஞாநுப்பவேஸோ ஹோதீதி. அவிஜ்ஜா த⁴ம்மஸபா⁴வங் படிச்சா²தெத்வா விபரீதாபி⁴னிவேஸங் காரெந்தீ தி³ட்டி³சரிதே ஸங்ஸாரே நயதி, தேஸங் வா ஸங்ஸாரங் ஸங்கா²ராதி³பவத்திங் நயதி பவத்தேதீதி ஸங்ஸாரனாயிகா வுத்தா. தண்ஹாய தண்ஹாசரிதானங் ஸங்ஸாரனாயிகாபா⁴வே வத்தப்³மேவ நத்தி².

பட்²மங் ப⁴வசக்கங். ப்லுப்பத்தியாதி கத்துஅத்தே² கரணவசனங், கரணத்தே² ஏவ வா. விஞ்ஞாணாதி³பச்சப்பன்னப்³லுப்பத்தி ஹி இத⁴ தி³ட்டா², அதி³ட்டா²னங் புரிமப⁴வே அத்தனோ ஹேதுனங் அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரானங் ப்லங் அனுப்பா²தெத்வா அனுபச்சி²ஜ்ஜனங் பகாஸேதி, பகாஸனஸ்ஸ வா கரணங் ஹோதீதி. அத² வா புரிமப⁴வசக்கங் து³தியேன ஸம்ப³ந்த⁴ங் வுத்தந்தி வேத³னாஸங்கா²தஸ்ஸ ப்லஸ்ஸ உப்பத்தியா தண்ஹாதீனங் ஹேதுனங் அனுபச்சே²த³ங் பகாஸேதி, தஸ்மா ப்லுப்பத்தியா காரணபூ⁴தாய பட்²மஸ்ஸ ப⁴வசக்கஸ்ஸ ஹேதுனங் அனுபச்சே²த³ப்பகாஸனதோதி அத்தோ². ஸங்கா²ராதி³னமேவ வா ப்லானங் உப்பத்தியா அவிஜ்ஜாதீனங் ஹேதுனங் ப்லங் அஜனெத்வா அனுபச்சே²த³மேவ, விஞ்ஞாணாதி³ஹேதுனங் வா ஸங்கா²ராதி³னங் அனுப்ப³ந்த⁴மேவ பகாஸேதி பட்²மங் ப⁴வசக்கங், ந து³தியங் விய பரியோஸானம்பீதி “ப்லுப்பத்தியா ஹேதுனங் அனுபச்சே²த³ப்பகாஸனதோ”தி வுத்தங். அனுபு³பவத்தி³பனதோதி “ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங், விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூப”ந்திஆதி³னா (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா³. 1) த⁴ம்மானங் அனுபு³பதோ பவத்தியா தீபனதோ. “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூப”ந்தி ஹி எத்த² அபரிபுண்ணாயதனங் கலலரூபங் வத்வா ததோ உத்³த⁴ங் “நாமரூபபச்சயா ஸளாயதன”ந்தி ஸளாயதனப்பவத்தி வுத்தா. ஸஹு³ப்பத்தி³பனதோதி “உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோ, ப⁴வபச்சயா ஜாதீ”தி வா உபபத்திக்க³ந்தா⁴னங் ஏகஜ்ஜங் உப்பத்தியா தீபனதோ. ந ஹி எத்த² பட்²மே விய ப⁴வசக்கே ஆயதனானங் கமேன உப்பத்தி வுத்தா.

654. ஹேதுஆதி³புப்³பகா தயோ ஸந்தீ⁴ ஏதஸ்ஸாதி ஹேதுப்³லஹேதுபு³புகதிஸந்தி⁴, ப⁴வசக்கங். ஹேதுப்³லஹேதுப்³லவஸேன சதுப்பபே⁴தோ³ அங்கா³னங் ஸங்கு³ஹோ ஏதஸ்ஸாதி சதுபே⁴த³ஸங்கு³ஹங். ஸரூபதோ அவுத்தாபி தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸங்கு³ஹே ஆகிரீயந்தி அவிஜ்ஜாஸங்கா²ராதி³க்கு³ஹணேஹி பகாஸீயந்தீதி ஆகாரா. அதீதஹேதுஆதி³னங் வா பகாரா ஆகாரா. கிலேஸகம்மவிபாகா விபாககிலேஸகம்மேஹி ஸம்ப³ந்தா⁴ ஹுத்வா புனப்புனங் பரிவத்தந்தீதி தேஸு வட்டனாமங் ஆரோபெத்வா “திவட்ட”ந்தி வுத்தங், வட்டேகதே³ஸத்தா வா “வட்டானீ”தி வுத்தானி.

ஸந்தீனங் ஆதிபரியோஸானவவத்திதாதி ஸந்தீனங் புப்பாபரவவத்திதாதி அத்தோ².

பரிதஸ்ஸதீதி தங் தங் வத்துங் பரிக்கஹகரணவஸேன தஸ்ஸதி, தண்ஹாயதீதி அத்தோ². உபாதியதீதி தஹகாஹங் கண்ணாதி. புரிமகம்மபவஸ்மிந்தி புரிமகம்மபவே ஸதி.

தஸ்ஸ ச ஸப்பாவோ கரியமானதா ஏவாதி ஆஹ “கம்மபவே கரியமானேதி அத்தோ²”தி. துக்காதீஸு மோஹோதி துக்காதீனங் ஆதினவபடிச்சாதகோ அப்பஹீனோ மோஹோ. ஆயுஹனாதி ஸம்பிண்டனகா தானாதிகிரியாய பவத்தனகா. ஏகங் ஆவஜ்ஜனங் ஏதேஸந்தி ஏகாவஜ்ஜனா, தேஸு ஏகாவஜ்ஜனேஸு. ஸத்தமே சேதனா பவோ. “யா காசி வா பன சேதனா பவோ, ஸம்பயுத்தா ஆயுஹனா ஸங்காரா”தி இதங் யதாதஸஸிதாய தம்மட்டிதிஞாணபாஜனீயே வுத்தாய படிஸம்பிதாபாளியா (படி. ம. 1.45) வஸேன வுத்தங். தத்த² ஹி “சேதனா பவோ”தி ஆகதா. பவனித்தேஸே பன “ஸாத்ததோ”தி எத்த² “சேதனாவ ஸங்காரா, பவோ பன சேதனாஸம்பயுத்தாபீ”தி விபங்க்பாளிவஸேன தஸஸிதங். “தத்த² கதமோ புஞ்ஞாபிஸங்காரோ? குஸலா சேதனா காமாவசரா”திஆதினா ஹி ஸங்காரானங் சேதனாபாவோ விபங்க்பாளியங் (விப. 226) வுத்தோ. தத்த² படிஸம்பிதாபாளியங் “சேதனாஸம்பயுத்தா விபாகதம்மத்தா ஸவிபாகேன ஆயுஹனஸங்காதேன ஸங்கதாபிஸங்கரணகிச்சேன ஸங்காரா”தி வுத்தா. விபங்க்பாளியங் “ஸப்பம்பி பவகாமிகம்மங் கம்மபவோ”தி (விப. 234) பவஸ்ஸ பச்சயபாவேன பவகாமிபாவதோ, கம்மஸங்ஸட்டஸஹாயதாய கம்மபாவதோ ச உபபத்திபவங் பாவெந்தீதி “பவோ”தி வுத்தா. உபபத்திபவபாவனாகிச்சங் பன சேதனாய ஸாதிஸயந்தி படிஸம்பிதாபாளியா சேதனா “பவோ”தி வுத்தா. பவாபிஸங்கரணகிச்சங் சேதனாய ஸாதிஸயந்தி விபங்க்பாளியங் “குஸலா சேதனா”திஆதினா (விப. 226) சேதனா “ஸங்காரா”தி வுத்தா. தஸ்மா தேன தேன பரியாயேன உபாயங் உபாயத்த² வத்துங் யுத்தந்தி நத்தெத்த² விரோதோ². தஸ்ஸ பவே உபபத்திபவே நிகாமனாதி “தஸ்ஸ ஸுதங் ஹோதி சாதுமஹாராஜிகா தேவா தீகாயுகா வண்ணவந்தோ ஸுகபஹுலாதி”ஆதிஸுதானுஸாரேன பாவினி உபபத்திபவே அபிகங்க்னா. கஹணந்தி காமுபாதானங் கிச்சேனாஹ. பராமஸனந்தி இதரானி. ஆயுஹனாவஸானேதி தீஸுபி அத்த²விகப்பேஸு வுத்தஸ்ஸ ஆயுஹனஸ்ஸ அவஸானே.

இதா²தி இமஸ்மிங் பச்சப்பன்னபவே. பவந்தரஸ்ஸ அதீதபவஸ்ஸ இமினா பச்சப்பன்னபவேன படிஸந்தா²னங் பவந்தரபடிஸந்தா²னங், பவந்தரபாவேன வா படிஸந்தா²னங் பவந்தரபடிஸந்தா²னங், தஸ்ஸ வஸேன. யங் படிஸந்தீதி வுச்சதி, தங் விஞ்ஞாணந்தி ஸம்பந்தோ². ததா² ஹி விஞ்ஞாணங் “படிஸந்தா²னபச்சபட்டான”ந்தி வுச்சதி. கப்பே²தி மாதுகுச்சியங், கப்பாவத்தாயங் வா.

தவீஸு அத்த²விகப்பேஸு வுத்தே ஆயுஹனஸங்காரே “தஸ்ஸ புப்பாபாவா²”தி ஆஹ, ததியே அத்த²விகப்பே வுத்தே “தங்ஸம்பயுத்தா”தி. தங்ஸம்பயுத்தா அவிஜ்ஜா கஹிதாவ ஹோதீதி ஸம்பந்தோ². தஹரஸ்ஸ சித்தப்பவத்தி பவங்க்பஹுலா யேபுய்யேன பவந்தரஜனகம்மாயுஹனஸமத்தா² ந ஹோதீதி “இத² படிபக்கத்தா ஆயதனான”ந்தி வுத்தங். “கம்மகரணகாலே ஸம்மோஹோ தஸஸிதோ”தி ஏதேன கம்மஸ்ஸ பச்சயபு²தங் ஸம்மோஹங் தஸஸேதி, ந கம்மஸம்பயுத்தமேவ.

“தத்த² புரிமபவஸ்மிங் பஞ்ச கம்மஸம்பா²ரா, ஏதரஹி பஞ்ச விபாகதம்மா, ஏதரஹி பஞ்ச கம்மஸம்பா²ரா, அனாகதே பஞ்ச விபாகதம்மாதி தஸ தம்மா கம்மங், தஸ தம்மா விபாகோ, இதி தவீஸு டானேஸு கம்மங், கம்மவட்டங், தவீஸு டானேஸு விபாகோ, விபாகவட்டந்தி கம்மஸங்கேபோ ச விபாகஸங்கேபோ ச, கம்மபவோ ச விபாகபவோ ச கம்மவட்டஞ்ச விபாகவட்டஞ்ச, கம்மபவத்தஞ்ச விபாகபவத்தஞ்ச, கம்மஸந்ததி ச விபாகஸந்ததி ச, கிரியா சேவ கிரியாபலஞ்சாதி -

“ஏவங் ஸமுப்பன்னமிதங் ஸஹேதுகங்,
துக்கங் அனிச்சங் சலமித்தரத்து²வங்;

த⁴ம்மேஹி த⁴ம்மா பப⁴வந்தி ஹேதுஸோ,
ந ஹேத்த² அத்தாவ பரோவ விஜ்ஜதி.

“த⁴ம்மா த⁴ம்மே ஸஞ்ஜனெந்தி, ஹேதுஸம்பா⁴ரபச்சயா;
ஹேதுனஞ்ச நிரோதா⁴ய, த⁴ம்மோ புத்³தே⁴ன தே³ஸிதோ.

“ஹேதுஸு உபருத்³தே⁴ஸு, சி²ன்னங் வட்டங் ந வட்டதி;
ஏவங் து³க்கந்தகிரியாய, ப்³ரஹ்மசரியித⁴ விஜ்ஜதி;
ஸத்தே ச நுபலப்³ப⁴ந்தே, நேவுச்சே³தோ³ ந ஸஸ்ஸத³ந்தி. (விப⁴. அட்ட². 242);

தத்த² கம்மானேவ விபாகங் ஸம்ப⁴ரந்தி வட்³டெ⁴ந்தீதி கம்மஸம்பா⁴ரா, கம்மங் வா
ஸங்கா²ரப⁴வா, தது³பகாரகானி அவிஜ்ஜாதண்ஹுபாதா³னானி கம்மஸம்பா⁴ரா.
படிஸந்தி⁴தா³யகோ வா ப⁴வோ கம்மங், தது³பகாரகா யதா²வுத்தா ஆயுஹனஸங்கா²ரா,
அவிஜ்ஜாத³யோ ச கம்மஸம்பா⁴ராதி கம்மஞ்ச கம்மஸம்பா⁴ரா ச கம்மஸம்பா⁴ராதி
ஏகஸேஸவஸேன கம்மஸம்பா⁴ரக்³ஹணங் வேதி³தப்³பங். து³ஸ த⁴ம்மா கம்மந்தி
அவிஜ்ஜாத³யோபி கம்மஸஹாயதாய கம்மஸரிக்க²கா, தது³பகாரா சாதி “கம்ம”ந்தி வுத்தா.
ஸங்கி²ப்பந்தி எத்த² அவிஜ்ஜாத³யோ, விஞ்ஞாணாத³யோ சாதி ஸங்கே²போ, கம்மங், விபாகோ ச.
“கம்மங் விபாகோ”தி ஏவங் ஸங்கி²பீயதீதி வா ஸங்கே²போ, அவிஜ்ஜாத³யோ, விஞ்ஞாணாத³யோ ச.
ஸங்கே²பபா⁴வஸாமஞ்ஞேன பன ஏகவசனங் கதந்தி து³ட்ட²ப்³பங், ஸங்கே²பஸத்³தோ³ வா
பா⁴கா³தி⁴வசனந்தி கம்மபா⁴கோ³ கம்மஸங்கே²போ.

ஏவங் ஸமுப்பன்னந்தி கம்மதோபி விபாகோ. தத்தா²பி “அவிஜ்ஜாதோ ஸங்கா²ரா”தி ஏவங்
ஸமுப்பன்னங், திஸந்தி⁴ஆதி³வஸேன வா ஸமுப்பன்னங் இத³ங் ப⁴வசக்கந்தி அத்தோ². இத்தரந்தி
க³மனத⁴ம்மங், வினஸ்ஸத⁴ம்மந்தி அத்தோ². தேன உப்பாத³வயவந்ததா³பகேன
அனிச்சஸத்³தே³ன, விகாராபத்தி³பகேன சலஸத்³தே³ன ச அதி³பிதங் காலந்தரட்டா²யிதாபா⁴வங்
விபா⁴வேதி. அத்து⁴வந்தி ஏதேன தி²ரபா⁴வாபா⁴வனிஸ்ஸாரதங். ஹேது ஏவ ஸம்பா⁴ரா
ஹேதுஸம்பா⁴ரா. “டா²னஸோ ஹேதுஸோ”தி (கதா². 355; படி. ம. 1.44) எத்த² ஏவங் வுத்தங் வா
டா²னங், அஞ்ஞம்பி தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸாதா⁴ரணங் காரணங் ஸம்பா⁴ரோ, அஸாதா⁴ரணங்
ஹேது. ஏவந்தி ஏவங் ஹேதுதோ த⁴ம்மமத்தஸம்பா⁴வே, ஹேதுனிரோதா⁴ ச வட்டச்சே²தே³
த⁴ம்மே ச தங்னிரோதா⁴ய தே³ஸிதே ஸதீதி அத்தோ². ப்³ரஹ்மசரியங் இத⁴ ப்³ரஹ்மசரியித⁴
ஸத்தே சாதி எத்த² ச-ஸத்³தோ³ “ஏவங் ப்³ரஹ்மசரியஞ்ச விஜ்ஜதி, ஸஸ்ஸதுச்சே²தா³ ச ந
ஹோந்தீ”தி ஸமுச்சயத்தோ². ஏவஞ்ஹி ஹேதுஆயத்தே த⁴ம்மமத்தஸம்பா⁴வே ஸத்தோ
நுபலப்³ப⁴தி, தஸ்மிஞ்ச உபலப்³ப⁴ந்தே ஸஸ்ஸதோ, உச்சே²தோ³ வா ஸியாதி நுபலப்³ப⁴ந்தே
தஸ்மிங் நேவ உச்சே²தோ³ ந ஸஸ்ஸதந்தி வுத்தங் ஹோதி.

655. ஸச்சப்பப⁴வதோதி ஸச்சதோ, ஸச்சானங் வா பப⁴வதோ ச.

குஸலாகுஸலங் கம்மந்தி வட்டகதா²ய வத்தமானத்தா ஸாஸவந்தி விஞ்ஞாயதி.
அவிஸேஸேனாதி “சேதனா சேதனாஸம்பயுத்தகா”தி விஸேஸங் அகத்வா, ஸப்³பம்பி தங்
குஸலாகுஸலங் கம்மங் ஸமுத³யஸச்சந்தி வுத்தந்தி அத்தோ². “தண்ஹா ச...பே... அவஸேஸா ச
ஸாஸவா குஸலா த⁴ம்மா”தி (விப⁴. 208-210) ஹி சேதனாசேதனாஸம்பயுத்தவிஸேஸங் அகத்வா
வுத்தந்தி, அரியஸச்சவிஸேஸங் வா அகத்வா ஸமுத³யஸச்சந்தி வுத்தந்தி அத்தோ².
ஸச்சவிப⁴ங்கே³ ஹி ஸப்³பேபி கிலேஸா ஸப்³பம்பி ப⁴வகா³மிகம்மங் “ஸமுத³யஸச்ச”ந்தி
வுத்தங். து³தியஸச்சங் பப⁴வோ ஏதஸ்ஸாதி து³தியஸச்சபப⁴வங். உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோதி
உபபத்திப⁴வஸ்ஸ, கம்மப⁴வஸ்ஸ ச அதி⁴ப்பேதத்தா வுத்தங் “பட²மது³தியஸச்சத்³வய”ந்தி.

656. வத்தூ²ஸுதி ஆரம்மணேஸு, து³க்கா²தீ³ஸு வா படிச்சா²தே³தப்³பே³ஸு வத்தூ²ஸு.
ஸம்மோஹேதீதி த⁴ம்மஸபா⁴வங் ஜானிதுங் படிவிஜ்ஜி²துங் அதெ³ந்தீ தஸ்ஸ
படிச்சா²த³னவஸேன ஸம்மோஹேதி. வத்தூ²ந்தி இத⁴ ஆரம்மணங் அதி⁴ப்பேதங். அஞ்ஞமஞ்ஞஞ்ச
உபத்த³ம்பே⁴தி அஞ்ஞமஞ்ஞஞஸன்னிஸ்ஸயேன வினா டா²துங் அஸக்கொந்தா த்வே நளகலாபா

விய. ஸவிஸயேதி யதாஸகங் விஸயே ரூபாயதனாதிக்கே. ஜாயமானாநங் கந்தாநங்
 விகாரபாவேன லப்பமானா ஜாதி தே ஜனெந்தீ விய ஹோதீதி வுத்தங் “கந்தே ச ஜனேதீ”தி.
 தேனாஹ “தேஸங் அபிநிப்பத்திபாவேன பவத்தத்தா”தி. பாகபேதபாவஞ்ச
 அதிதிட்டீதி எத்தாபி “கந்தே ஜனேதீ”தி எத்த வுத்தனயேனேவ அத்தோ கஹேதப்போ.
 பாகபேதவஸேன வத்ததிச்சேவ அத்தோ . பச்சதீதி பாகோ, பிஜ்ஜதீதி பேதோ, பாகோ ச
 பேதோ ச பாகபேதங், தஸ்ஸ பாவங் பச்சனங், பிஜ்ஜனஞ்சாதி அத்தோ. ஸோகாதீனங்
 அதிட்டானத்தாதி தேஸங் காரணத்தா, தேஹி ஸித்தாய அவிஜ்ஜாய ஸஹிதேஹி
 ஸங்காரேஹி பச்சயோ ச ஹோதி பவந்தரபாதுபாவாயாதி அதிப்பாயோ. சுதிசித்தங் வா
 படிஸந்திவிஞ்ஞாணஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ ஹோதீதி “பச்சயோ ச ஹோதி
 பவந்தரபாதுபாவாயா”தி வுத்தங். தங் பன சுதிசித்தங் அவிஜ்ஜாஸங்காரஹிதங்
 பவந்தரஸ்ஸ பச்சயோ ந ஹோதீதி ஸஸஹாயத்ததஸ்ஸனத்தமாஹ “ஸோகாதீனங்
 அதிட்டானத்தா”தி. துவேதாதி அத்தனோ அத்தனோ ஸரஸேன, தம்மந்தரபச்சயபாவேன
 சாதி துவேதா துவேதா. ப்யாபனிச்சாலோபேன ஹி நித்தேஸோ.

657. “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்காரா”தி ஏதேன ஸங்காரானங் பச்சயுப்பன்னதாஸ்ஸனேன “கோ
 நு கோ அபிஸங்கரோதீதி ஏஸ நோ கல்லோ பஞ்ஹோ”தி தஸ்ஸேதி, தேனேதங்
 காரகதஸ்ஸனநிவாரணங். அத்தா பவதோ பவந்தரங் ஸங்கமதீதி தஸ்ஸனங்
 அத்தஸங்கந்திதஸ்ஸனங், தங் ஸங்காரபச்சயா விஞ்ஞாணுப்பத்திவசனேன நிவாரிதங் ஹோதி.
 பஞ்சன்னங் கந்தாநங் அபேததோ ஏகோ அத்தாதி கஹணங் கனஸஞ்ஞா, தங்
 யமகதாலகந்தங் பிந்தந்தேன விய “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபமத்தமேத”ந்தி வசனேன நிவாரிதங்
 ஹோதி. “ஏவமாதிதஸ்ஸனநிவாரண”ந்தி ஏதேன “ஸோசதி பரிதேவதி
 துக்கிதோ”திஆதிதஸ்ஸனநிவாரணமாஹ. ஸோகாதயோபி ஹி பச்சயாயத்தா அவஸவத்தினோதி
 “ஜாதிபச்சயா ஜராமரணங் ஸோக...பே... ஸம்பவந்தீ”தி (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா. 1) ஏதேன
 வுத்தமேவாதி. மிச்சாதஸ்ஸனநிவாரணதோபீதி
 காரகதஸ்ஸனாதினானாவிதமிச்சாபிவிவேஸனிவாரணதோபி.

658. “ஸலக்கணஸாமஞ்ஞலக்கணவஸேனா”தி ஏதேன ஸப்பப்பகாரேன தம்மானங்
 யாதாவதோ அதஸ்ஸனமாஹ ததுபயவினிமுத்தஸ்ஸ தம்மேஸு பரமத்ததோ
 பஸ்ஸிதப்பாவஸ்ஸ அபாவதோ. உபக்கலனங் விய துக்குப்பத்திஹேதுதோ. பதனங் விய
 பவந்தரபாததோ. கண்டபாதுபாவோ விய துக்கதாஸாலயோகதோ,
 கிலேஸாஸுசிபக்காரணதோ ச. கண்டபேதபீளகா வியாதி பேதனத்தங் பச்சமானே கண்டே
 தஸ்ஸ உபரி ஜாயமானா குத்தகபீளகா விய, கண்டஸ்ஸ வா அனேகதாபேதே பீளகா விய.
 கட்டனங் விய ஸங்கட்டனரஸதாய பஸ்ஸோ. கட்டனதுக்கங் வியாதி கட்டனதோ
 ஜாதங் துக்கங் விய திவிததுக்கதாவஸேன திஸ்ஸன்னம்பி வேதனானங் துக்கபாவதோ.
 படிகாராபிலாஸோ வியாதி ஸமுதாயஸ்ஸ ஏகதேஸனிதஸ்ஸனபாவேனாஹ.
 அஸப்பாயக்கஹணங் விய பஹுவிதானத்துப்பத்தினிமித்ததோ. அஸப்பாயலேபனங் விய
 துக்கஹேதுனோ ஸஸந்தானே ஸன்னிதாபனதோ. கண்டவிகாரபாதுபாவோ விய
 அத்தபாவகண்டஸ்ஸ நிப்பத்திவிகாரபாவதோ , தன்னிமித்தஞ்சஸ்ஸ
 ஸனபாவாதிஸம்பவதோ. ஸனதாஸராகுப்புக்கஹணாதயோ ஹி கண்டவிகாரா.
 ஸரஸதோ கண்டஸ்ஸ பிஜ்ஜனங் பாகேன வினா ந ஹோதீதி பேதக்கஹணேனேவஸ்ஸ
 பாகோபி கஹிதோதி கத்வா ஆஹ “கண்டபேதோ விய ஜராமரண”ந்தி. கண்டஸ்ஸ வா
 விஸதிஸாபத்தி, பிஜ்ஜனஞ்ச கண்டபேதோ, தத்த விஸதிஸாபத்தி பாகோதி வேதிதப்பங்.

உபமாஹி பவசக்கங் விஞ்ஞாபெந்தேன ஏகாதிட்டானேஹி உபமாவிலேஸேஹி தங்
 விஞ்ஞாபெத்வா இதாஸி நானாதிட்டானேஹி விஞ்ஞாபேதுங் “யஸ்மா வா”திஆதி வுத்தங். தத்த
 படலாபிபூதசக்குகோ ரூபானி ந பஸ்ஸதி, கிஞ்சி பஸ்ஸந்தோபி விபரீதங் பஸ்ஸதி, ஏவங்
 அவிஜ்ஜாபிபூதோ துக்காதீனி ந படிபஜ்ஜதி ந பஸ்ஸதி, மிச்சா வா படிபஜ்ஜதி படலங் விய
 அவிஜ்ஜா. கோஸகாரகிமி விய அத்தனாவ கத்தா, வட்டஸ்ஸ அத்தனோ ஏவ
 பரிப்பமனகாரணத்தா ச கோஸப்பதேஸா விய ஸங்காரா. ஸங்காரபரிக்கஹங் வினா

பதிட்டங் அலபுமானங் விஞ்ஞாணங் பரிணாயகபரிக்கஹங் வினா பதிட்டங் அலபுமானோ ராஜகுமாரோ வியாதி பரிக்கஹேன வினா பதிட்டாலாபோ எத்த உபமோபமெய்யஸாமஞ்ஞங். உபபத்தினிமித்தந்தி கம்மாதிஆரம்மணமாஹ. பரிகப்பனதோதி ஆரம்மணகரணதோ, ஸம்பயுத்தேன வா விதக்கேன விதக்கனதோ. தேவமனுஸ்ஸமிகஹிஹங்காதிவிவிதாப்பகாரதாய மாயா விய நாமரூபங். பதிட்டாவிலேஸேன வுத்திவிஸேஸாபத்திதோ வனப்பகும்போ விய ஸளாயதனங். ஆயதனானங் விஸயிவிஸயபுத்தானங் அஞ்ஞமஞ்ஞாபிமுகபாவோ ஆயதனகட்டனங். ததோ ஆயதனகட்டனதோ த்வயஸங்கட்டனுப்பத்திதோ, வேதுனாதுக்கஹேதுதோ ச அக்கி விய பஸ்ஸோ. ஸபரிளாஹதோ தாஹோ விய வேதுனா. உபரூபரி தண்ஹாபவட்டனதோ லோணாதுகபானங் விய விஸயானுபவனங். ஆரம்மண பாதுகமயதாபாவதோ பிபாஸா விய தண்ஹா. ததஸ்ஸபாதானந்தி தங் அபிலாஸகரணங் தண்ஹாதிட்டாபிநந்தனங் அஸ்ஸ தங்ஸமங்கினோ புகுலஸ்ஸ, ததஸ்ஸ வா புவெய்ய உபாதானங். ப்யஸனாவஹதாய அஜானந்தோ பவபாதானங் மச்சஸ்ஸ ப்ளிஸுபாதானங் விய. எத்த ச ஸங்காராதீனங் கோஸப்பதேஸபரிணாயகாதீஹி த்வீஹி த்வீஹி ஸதிஸதாய த்வே த்வே உபமா வுத்தாதி வேதிதப்பா.

659. கோசி அகம்பீரோ ஏவ கம்பீரோ விய காயதி புராணதிணபண்ணாதிபரிதோ பப்பதஸங்கேபே ஜலாஸயோ விய, ந ஏவமயங். அயங் பன கம்பீரோவ ஹுத்வா ஒபாஸதி பகாஸதி திஸ்ஸதீதி கம்பீராவபாஸோ. யதாரஹந்தி அத்தாதிவஸேன யதானுரூபங்.

ஜாதிதோ ஜராமரணங் ந ந ஹோதி, ஹோதி ஏவாதி அவதாரணே ஸித்தே “ஸியா நு கோ ஜராமரணங் ஜாதிதோ, அஞ்ஞதோபிதி ஆஸங்காயங் ததாஸங்கானிவத்தனத்தங் “ந ச ஜாதிங் வினா அஞ்ஞதோ ஹோதி”தி வுத்தங். தத்த அஞ்ஞக்கஹணங் ஜாதியா படியோகிவிஸயங், ந அஞ்ஞமத்தவிஸயங் “ஜாதிங் வினா”தி வசனதோ. தேனஸ்ஸ நாஞ்ஞங் ஜாதியா ஸஹகாரீகாரணபுத்தங் நிவத்திதங் ஹோதி. ஏஸ நயோ இதோ பரேஸுபி. இத்தந்தி இதங் பகாரங், இமினா பகாரேனாதி அத்தோ. ஜாதிபச்சயஸம்புத்தஸமுதாஃகத்தடோதி ஜாதிபச்சயஸம்புத்தங் ஹுத்வா ஸஹிதஸ்ஸ அத்தனோ பச்சயானுரூபஸ்ஸ உத்தங் உத்தங் ஆகதபாவோ, அனுப்பவத்தடோதி அத்தோ. அத வா ஸம்புத்தடோ ச ஸமுதாஃகத்தடோ ச ஸம்புத்தஸமுதாஃகத்தடோ. “ந ஜாதிதோ ஜராமரணங் ந ஹோதி, ந ச ஜாதிங் வினா அஞ்ஞதோ ஹோதி”தி ஹி ஜாதிபச்சயஸம்புத்தடோ வுத்தோ. இத்தஞ்ச ஜாதிதோ ஸமுதாஃகத்தீதி ஜாதிபச்சயஸமுதாஃகத்தடோ, யா யா ஜாதி யதா யதா பச்சயோ ஹோதி, ததனுரூபபாதுபாவோதி அத்தோ.

தத்த “ந ஜாதிதோ ஜராமரணங் ந ஹோதி”தி இமினா ஜராமரணஸ்ஸ ஜாதிபச்சயதாய அவிதத்தங் தஸ்ஸேதி, “ந ஜாதிங் வினா அஞ்ஞதோ ஜராமரணங் ஹோதி”தி இமினா அனஞ்ஞத்தங், “இத்தஞ்ச ஜாதிதோ ஸமுதாஃகத்தீதி”தி இமினா தத்தங். தேன ச யதா பச்சயதம்மா அத்தனோ பச்சயுப்பன்னானங் பச்சயபாவே, ததா அவிததா அனஞ்ஞதா, ஏவங் பச்சயுப்பன்னதம்மாபி தப்பாவேதி தஸ்ஸேதி. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. “ஹேதுபலே ஞாணங் அத்தபடிஸம்பித்தா”தி ஏதேன வசனேன அத்தஸ்ஸ ஹேதுபலபாவோ கதங் ஞாதப்போதி? “அத்தபடிஸம்பித்தா”தி ஏதஸ்ஸ ஸமாஸபதஸ்ஸ அவயவபத்தங் தஸ்ஸெந்தேன “ஹேதுபலே ஞாண”ந்தி வுத்தத்தா. “அத்தே படிஸம்பித்தா” அத்தபடிஸம்பித்தா”தி எத்த ஹி “அத்தே”தி ஏதஸ்ஸ அத்தங் தஸ்ஸெந்தேன “ஹேதுபலே”தி வுத்தங், “படிஸம்பித்தா”தி ஏதஸ்ஸ அத்தங் தஸ்ஸெந்தேன “ஞாண”ந்தி, தஸ்மா ஹேதுபலஅத்தஸத்தா ஏகத்தா, ஞாணபடிஸம்பித்தா சாதி இமமத்தங் வதந்தேன ஸாதிதோ அத்தஸ்ஸ ஹேதுபலபாவோ.

யேனாகாரேனாதி யேன பவத்திஆகாரேன. ஸபாவதம்மா ஹி பச்சயவிஸேஸஸித்தேன பவத்திஆகாரேன விஸிட்டாகாரா ஹொந்தி. தேனாஹ “ஸப்பே தம்மா ஸப்பாகாரேன புத்தஸ்ஸ பகவதோ ஞாணமுகே ஆபாதமாக்கச்சந்தி”தி (மஹானி. 156; சூளனி. மோகாராஜமாணவபுச்சானித்தேஸ 85). யதவத்தாதி யாய அவத்தாய அவத்திதா. அவத்தாவிஸேஸவந்தோ ஹி தம்மா தேன தேன அவத்தாவிஸேஸேன தங் தங் அத்தகிச்சங் ஸாதேதுங் ஸமத்தா ஹொந்தி. ஸ்வாயங் பவத்திஆகாரோ, அவத்தாவிஸேஸோ ச அவிஜ்ஜாயபி

அனுபசிதகுஸலஸம்பா⁴ரேஹி து³ரவபோ³த⁴தோ ஏவ ஞாணேன அலப்³ப⁴னெய்யபதிட்டோ² சாதி ஆஹ “தஸ்ஸ...பே... கம்பீ⁴ரோ”தி. தஸ்ஸ ஆகாரஸ்ஸ, அவத்தா²ய ச. ஹேதும்ஹி ஞாணந்தி எத்த² ஹேதுனோ த⁴ம்மபரியாயதா வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³.

அஸ்ஸாதி படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ. தேன தேன காரணேனாதி தேன தேன வேனெய்யானங் பு³ஜ்ஜ²னானுகு³ணதாஸங்கா²தேன காரணேன. தத்தா²தி தஸ்மிங் தே³ஸனப்பகாரே. அனுலோமபடிலோமதோதி நயித⁴ பச்சயுப்பாதா³ பச்சயுப்பன்னுப்பாத³ஸங்காதங் அனுலோமங், பச்சயனிரோதா⁴ பச்சயுப்பன்னநிரோத⁴ஸங்காதஞ்ச படிலோமமாஹ. ஆதி³தோ பன அந்தக்³மனமனுலோமங், அந்ததோ ச ஆதி³க்³மனங் படிலோமமாஹ. ஆதி³தோ பட்டா²ய அனுலோமதே³ஸனாய, அந்ததோ பட்டா²ய படிலோமதே³ஸனாய ச திஸந்தி⁴சதுஸங்கேபங். “இமே சத்தாரோ ஆஹாரா கிங்னிதா³னா”திஆதி³காய (ஸங். நி. 2.11) வேமஜ்ஜ²தோ பட்டா²ய படிலோமதே³ஸனாய, “சக்கு²ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு²விஞ்ஞாணங், திண்ணங் ஸங்க³தி ப²ஸ்ஸோ, ப²ஸ்ஸபச்சயா வேத³னா”திஆதி³காய (ம. நி. 1.204, 400; ம. நி. 3.421, 425-426; ஸங். நி. 2.43-45; 2.4.60; கதா². 465, 467) அனுலோமதே³ஸனாய ச த்³விஸந்தி⁴திஸங்கேபங். “ஸங்யோஜனீயேஸு, பி⁴க்கவே, த⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸினோ விஹரதோ தண்ஹா பவட்³ட⁴தி, தண்ஹாபச்சயா உபாதா³ன”ந்திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 2.53, 57) ஏகஸந்தி⁴த்³விஸங்கேபங். கத்த²சி ஏகங்கோ³பி ச படிச்சஸமுப்பாதோ³ தே³ஸிதோ, ஸோ “தத்ர, பி⁴க்கவே, ஸுதவா அரியஸாவகோ”திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.62) த³ஸ்ஸிதோ ஏவ.

அவிஜ்ஜாதீனங் ஸபா⁴வோ படிவிஜ்ஜீயதீதி படிவேதோ⁴. வுத்தங் ஹேதங் அட்ட²கதா²யங் “தேஸங் தேஸங் வா தத்த² தத்த² வுத்தத⁴ம்மானங் படிவிஜ்ஜி²தப்³போ³ ஸலக்க²ணஸங்காதோ அவிபரீதஸபா⁴வோ படிவேதோ⁴”தி (த⁴. ஸ. அட்ட². நிதா³னகதா²). ஜானநலக்க²ணஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ படிபக்க²பு⁴தோ அவிஜ்ஜாய அஞ்ஞாணட்டோ². ஆரம்மணஸ்ஸ பச்சக்க²ரணேன த³ஸ்ஸனபு⁴தஸ்ஸ படிபக்க²பு⁴தோ அத³ஸ்ஸனட்டோ². யேன பனேஸா து³க்கா²தீனங் யாதா²வஸரஸங் படிவிஜ்ஜி²துங் ந தே³தி, சா²தெத்வா பரியோனந்தி⁴த்வா திட்ட²தி, ஸோ தஸ்ஸா ஸச்சாஸம்படிவேத⁴ட்டோ². அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரேகதே³ஸோ ஸராகோ³, அஞ்ஞோ விராகோ³. ராக³ஸ்ஸ வா அபடிபக்க²பா⁴வதோ ராக³பவட்³ட⁴கோ அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ ஸப்³போ³பி ஸராகோ³, இதரோ தப்படிபக்க²பா⁴வதோ விராகோ³. “தீ³க்⁴ரத்தங் ஹேதங், பி⁴க்கவே, அஸ்ஸுதவதோ புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ அஜ்ஜோ²னிதங் மமாயிதங் பராமட்ட²ங் ‘ஏதங் மம, ஏஸோஹமஸ்மி, ஏஸோ மே அத்தா”தி (ஸங். நி. 2.62) அத்தபராமாஸஸ்ஸ விஞ்ஞாணங் விஸேஸதோ வத்து² வுத்தந்தி விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸுஞ்ஞுதட்டோ² கம்பீ⁴ரோ. அத்தா விஜானாதி ஸங்ஸரதீதி ஸப்³யாபாரதாஸங்கந்தி அபி⁴னிவேஸப³லவதாய அப்³யாபாரட்ட²அஸங்கந்திபடிஸந்தி⁴பாதுபா⁴வட்டா² ச கம்பீ⁴ரா. நாமரூபஸ்ஸ படிஸந்தி⁴க்க²ணே ஏகுப்பாதோ³, பவத்தியங் விஸுங் விஸுங் யதா²ரஹங் ஏகுப்பாதோ³, நாமஸ்ஸ ரூபேன, ரூபஸ்ஸ ச நாமேன அஸம்பயோக³தோ வினிப்³போ⁴கோ³, நாமஸ்ஸ நாமேன, ரூபஸ்ஸ ச ரூபேன, ஏகச்சஸ்ஸ ஏகச்சேன அவினிப்³போ⁴கோ³ யோஜேதப்³போ³. ஏகுப்பாதே³கனிரோதே⁴ ஹி அவினிப்³போ⁴கே³ அதி⁴ப்பேதே ஸோ ரூபஸ்ஸ ச ஏககலாபவுத்தினோ லப்³ப⁴தி. அத² வா ஏகசதுவோகாரப⁴வேஸு நாமரூபானங் அஸஹவத்தனதோ அஞ்ஞுமஞ்ஞுவினிப்³போ⁴கோ³, பஞ்சவோகாரப⁴வே ஸஹவத்தனதோ அவினிப்³போ⁴கோ³ ச வேதி³தப்³போ³.

அதி⁴பதியட்டோ² நாம இத⁴ இந்த்³ரியபச்சயபா⁴வோ. “லோகோபேஸோ த்வாராபேஸா கெத்தம்பேத²ந்தி (த⁴. ஸ. 598-599) வுத்தா லோகாதி³அத்தா² சக்கா²தீஸு பஞ்சஸு யோஜேதப்³பா³. மனாயதனஸ்ஸாபி லுஜ்ஜனதோ, மனோஸம்ப²ஸ்ஸாதீனங் த்வாரகெத்தபா⁴வதோ ச ஏதே அத்தா² ஸம்ப⁴வந்தி ஏவ. ஆபாத²க்தானங் ரூபாதீனங் பகாஸனயொக்³யதாலக்க²ணங் ஓபா⁴ஸனங் சக்கா²தீனங் விஸயிபா⁴வோ, மனாயதனஸ்ஸ விஜானநங். ஸங்க⁴ட்டனட்டோ² விஸேஸதோ சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதீனங் பஞ்சன்னங், இதரே ச²ன்னம்பி யோஜேதப்³பா³. பு²ஸனஞ்ச ப²ஸ்ஸஸ்ஸ ஸபா⁴வோ, ஸங்க⁴ட்டனங் ரஸோ, இதரே உபட்டா²னாகாரா. ஆரம்மணரஸானுப⁴வனட்டோ² ரஸவஸேன வுத்தோ, வேத³யிதட்டோ² லக்க²ணவஸேன. ஸுக²து³க்க²மஜ்ஜ²த்தபா⁴வா யதா²க்கமங் திஸ்ஸன்னங் வேத³னானங் ஸபா⁴வவஸேன வுத்தா. அத்தா வேத³யதீதி அபி⁴னிவேஸஸ்ஸ

புலவதாய நிஜ்ஜீவட்டோ² வேத³னாய க³ம்பீ⁴ரோ. நிஜ்ஜீவாய வா வேத³னாய வேத³யிதங்
 நிஜ்ஜீவவேத³யிதங், நிஜ்ஜீவவேத³யிதமேவ அத்தோ² நிஜ்ஜீவவேத³யிதட்டோ². ஸப்பீதிகதண்ணாய
 அபி⁴னந்தி³தட்டோ², புலவதரதண்ணாய கி³லித்வா பரினிட்டா²பனங் அஜ்ஜோ²ஸானட்டோ².
 இதரோ ஸாதா⁴ரணவஸேன வேதி³தப்போ³. ஆதா³னக்³ஹணாபி⁴னிவேஸட்டா² சதுன்னம்பி
 உபாதா³னானங் ஸமானா, பராமாஸட்டோ² வுத்தோ தி³ட்டு²பாதா³னாதீ³னமேவ, ததா²
 து³ரதிக்கமட்டோ². “தி³ட்டி²கந்தாரோ”தி (த⁴. ஸ. 392) ஹி வசனதோ தி³ட்டி²னங் து³ரதிக்கமதா,
 த³ஹக்³ஹணத்தா வா சதுன்னம்பி து³ரதிக்கமட்டோ² யோஜேதப்போ³. து³ரதிக்கமதாயபி ஹி
 தண்ணாய ஸமுத்த³ட்டோ² வுத்தோ. யோனிக³திடி³தினிவாஸேஸுகி³பனந்தி ஸமாலே
 பு⁴ம்மவசனஸ்ஸ அலோபோ த³ட்ட²ப்போ³. ஏவஞ்ஹி தேன ஆபுஹணாபி⁴ஸங்க²ரணபதா³னங்
 ஸமாலேஸா ஹோதி. ஜராமரணங்க³ங் மரணப்பதா⁴னந்தி மரணட்டா² ஏவ க²யாத³யோ க³ம்பீ⁴ராதி
 த³ஸ்ஸிதா. நவனவானஞ்ஹி க²யேன க²ண்டி³ச்சாதி³பரிபக்கப்பவத்தி ஜராதி, க²யட்டோ² வா ஜராய
 வுத்தோதி த³ட்ட²ப்போ³. நவபா⁴வாபக³மோ ஹி க²யோதி வத்துங் யுத்தோதி. விபரிணாமட்டோ²
 த³வின்னம்பி. ஸந்ததிவஸேன வா ஜராய க²யவயபா⁴வோ, ஸம்முதிக²ணிகவஸேன மரணஸ்ஸ
 பே⁴த³விபரிணாமதா யோஜேதப்பா³.

660. அத்த³னயாதி அத்தா²னங் நயா, அவிஜ்ஜாதி³அத்தே³ஹி ஏகத்தாதீ³ ஸகேன பா⁴வேன நயந்தி
 க³மெந்தீதி ஏகத்தாத³யோ, தேஸங் நயாதி வுத்தா. நீயந்தீதி ஹி நயாதி. அத்தா² ஏவ வா
 ஏகத்தாதி³பா⁴வேன நீயமானா ஞாயமானா அத்த³னயாதி வுத்தா. நீயந்தி ஏதேஹீதி வா நயா,
 ஏகத்தாதீ³ஹி ச அத்தா² “ஏக”ந்திஆதி³னா நீயந்தி, தஸ்மா ஏகத்தாத³யோ அத்தா²னங் நயாதி
 அத்த³னயா.

அங்குராதி³பா⁴வேனாதி அங்குரபத்தனாஸக²ந்த⁴ஸாகா²பல்லவபலாஸாதி³பா⁴வேன
 பவத்தமானே அவயவே ஏகஜ்ஜங் க³ஹெத்வா ஸந்தானானுபச்சே²தே³ன பீஜங் ருக்க²பா⁴வங் பத்தங்
 ருக்க²பா⁴வேன பவத்தங் தஞ்ச ஏகத்தேன வச்சதீதி ஸந்தானானுபச்சே²தோ³ யதா² ஏகத்தங், ஏவங்
 இதா⁴பி அவிஜ்ஜாஸங்கா²ராதி³ஹேதுஹேதுஸமுப்பன்னானங் ஸந்தானானுபச்சே²தோ³
 ஏகஸந்ததிபதிததா ஏகத்தனயோதி த³ஸ்ஸேதி. “ஹேதுப²லஸம்ப³ந்தே⁴னா”தி ஏதேன
 ஸந்தானானுபச்சே²த³ங் விபா⁴வேதி. ஸதிபி ஹி ஹேதுப²லானங் பரமத்த³தோ பே⁴தே³
 ஹேதுபா⁴வேன, ப²லபா⁴வேன ச தேஸங் ஸம்ப³ந்த⁴பா⁴வோயேவெத்த²
 ஸந்தானானுபச்சே²தோ³, யதோ யஸ்மிங் ஸந்தானே கம்மங் நிப்ப³த்தங், தத்தே³வ ப²லுப்பத்தீதி
 கதஸ்ஸ வினாஸோ, அகதஸ்ஸ அப்பா⁴க³மோ ச நத்தீதி. ஏகத்தக்³ஹணதோதி
 ஹேதுப²லானங் பே⁴த³ங் அனுபதா⁴ரெத்வா ஹேதுங், ப²லஞ்ச அபி⁴ன்னங் கத்வா உபி⁴ன்னங்
 ஏகபா⁴வஸ்ஸ அபே⁴த³ஸ்ஸ க³ஹணேன. “ததே³வ விஞ்ஞாணங் ஸந்தா⁴வதி
 ஸங்ஸரதீ³திஆதி³னா ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ங் உபாதி³யதி.

லக்க²ணவவத்தா²னந்தி ஸபா⁴வவவத்தா²னங் ஹேதுனோ, ப²லஸ்ஸ ச
 பி⁴ன்னஸபா⁴வதாவபோ³தோ⁴. பி⁴ன்னஸந்தானஸஸேவாதி ஸம்ப³ந்த⁴ரஹிதஸ்ஸ
 நானத்தஸ்ஸ க³ஹணதோ அஞ்ஞோ மதோ, அஞ்ஞோ ஜாதோ, தஸ்மா “ஸத்தந்தரோ உச்சி³ன்னோ,
 ஸத்தந்தரோ உப்பன்னோ”தி க³ண்ணந்தோ உச்சே²த³தி³ட்டி²ங் உபாதி³யதி.

அம்ஹேஹி உப்பாதே³தப்ப³ந்தி ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தோ⁴. ப²யாபாராபா⁴வோ
 அனபி⁴ஸந்தி⁴தாய அப²யாவடதா. ஸம்மா பஸ்ஸந்தோதி “நிரீஹா நிஜ்ஜீவா த⁴ம்மமத்தா”தி
 பஸ்ஸந்தோ. ஸபா⁴வோ ஏவ நியமோ ஸபா⁴வனியமோ “ஸஸம்பா⁴ரக்³கி³னோ உத்த³⁴முக²தா,
 ஸஸம்பா⁴ரவாயுனோ திரியக²மன”ந்தி ஏவமாதி³ விய. தேன ஸித்தோ⁴ யதா²ஸகங்
 பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ. “கஸ்ஸசி கத்துனோ அபா⁴வா ந காசி கிரியா
 ப²லப³ந்தி⁴னீ³தி அகிரியதி³ட்டி²ங் உபாதி³யதி.

“கீரதோ த³தி⁴, ந உத³கதோ, திலதோ தேலங், ந வாலிகதோ”தி ஸப்ப³தோ
 ஸப்ப³ஸம்ப⁴வாபா⁴வத³ஸ்ஸனேன அஹேதுகதி³ட்டி²ங் ஹேதுஅனுரூபமேவ ப²லங் பஸ்ஸந்தோ
 அகிரியதி³ட்டி²ங் பஜஹதி. யதோ குதோசீதி யதி³ அஞ்ஞஸ்மா அஞ்ஞஸ்ஸ உப்பத்தி ஸியா,
 வாலிகதோ தேலஸ்ஸ, உச்ச²தோ கீரஸ்ஸ கஸ்மா உப்பத்தி ந ஸியா, தஸ்மா ந கோசி கஸ்ஸசி

ஹேது அத்தீதி அஹேதுகதிட்டிங், அவிஜ்ஜமானேபி ஹேதும்ஹி நியததாய
திலகாஸுக்கஸோணிதாதீஹி தேலகீரஸரீராதீனி பவத்தந்தீதி நியதிவாதஞ்ச உபாதியதீதி
விஞ்ஞாதப்பங் யதாரஹங்.

661. கஸ்மா? யஸ்மா இதஞ்ஹி பவசக்கங் அபதாலெத்வா ஸங்ஸாரபயமதீதோ ந கோசி
ஸுபினந்தரேபி அத்தீதி ஸம்பந்தோ. அகாதங் அப்பதிட்டங் துரதியானங் துரதிக்கமங்.
அஸனிவிசக்கமிவாதி அஸனிமண்டலமிவ. தஞ்ஹி நிம்மதனமேவ, நானிம்மதனங் பவத்ததி, ஏவங்
பவசக்கம்பி ஏகந்ததுக்குப்பாதனதோவ “நிச்சனிம்மதன”ந்தி வுத்தங்.

ஞாணாஸினா அபதாலெத்வா ஸங்ஸாரபயமதீதோ நத்தீதி ஏதஸ்ஸ ஸாதாகஸுத்தங்
தஸ்ஸெந்தோ “வுத்தம்பி சேத”ந்திஆதிமாஹ. தந்தானங் ஆகுலகங் தந்தாகுலகங், தந்தாகுலகமிவ
ஜாதா தந்தாகுலகஜாதா, கிலேஸகம்மவிபாகேஹி அதிவிய ஜடிதாதி அத்தோ. குலியா ஸகுணியா
நீடங் குலிகங், தங் விய ஜாதா குலிகுண்டிகஜாதா. முஞ்சா விய, பப்பஜா விய ச பூதா ஜாதா
முஞ்ஜப்பஜபூதா. ததுபயங் கிர திணங் ஆகுலங் ஜடிதங் ஹுத்வா வட்டிதி. வட்டியா
அபாவதோ அபாயங், துக்ககதிபாவதோ துக்கதிங், ஸுகஸமுஸ்யதோ வினிபதித்தா
வினிபாதஞ்ச, சதுப்பிதங் அபாயங் “கந்தாநஞ்ச படிபாடி”திஆதினா (விஸுத்தி. 2.619; தீ. நி.
அட்ட. 2.95 ஆபஸாத்னாவண்ணனா; ஸங். நி. அட்ட. 2.2.60; அ. நி. அட்ட. 2.4.199; விப. அட்ட. 2.226
ஸங்காரபதனித்தேஸ; த. ஸ. அட்ட. 2. நிதானகதா; ஸு. நி. அட்ட. 2.523; உதா. அட்ட. 39;
இதிவு. அட்ட. 14, 58; தேரகா. அட்ட. 1.67, 99; படி. ம. அட்ட. 2.1.117; துளனி. அட்ட. 6; பு. வங்.
அட்ட. 2.58) வுத்தங் ஸங்ஸாரஞ்ச நாதிவத்ததி. ஸங்ஸாரோ ஏவ வா ஸப்போ இத
வட்டிஅபகமாதிஅத்தேஹி அபாயாதினாமகோ வுத்தோ கேவலங் துக்கக்கந்தபாவதோ.

பஞ்ஞாபுமினித்தேஸவண்ணனா நிட்டிதா.

இதி ஸத்தரஸமபரிச்சேதவண்ணனா.

18. தி³ட்டி²விஸுத்தி⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா

நாமரூபபரிக்கஹுகதாவண்ணனா

662. யா விஸுத்தி⁴யோ ஸம்பாதேதப்பாதி ஸம்பந்தோ⁴. இமேஸு யதாவிசாரிதேஸு கந்தா⁴தீஸு விபஸ்ஸனாய பூ⁴மிபூ⁴தேஸு த⁴ம்மேஸு. கந்தஸ்ஸ உக்கண்ணனங் வாசக்கதகரணங் உக்கஹோ, பரிதோ ஸப்பதா⁴பி அத்தஸ்ஸ ஞாதுமிச்சா² பரிபுச்சா², ஸவனுபபரிக்காதி⁴வஸேன தத்தஸ்ஸ மனஸிகாரவிதி⁴, தது⁴பயவஸேன யஸ்மா தத்த⁴பி ஞாணங் ஸ்வாஸேவிதங் ஹோதி, தஸ்மா வுத்தங் “உக்கஹபரிபுச்சாவஸேன ஞாணபரிசயங் கத்வா”தி, கந்தா⁴தீஸு ஸுதமயங் ஞாணங் உப்பாதெத்வாதி அத்தோ². வித்தாரிதமேவ, தஸ்மா தத்த² வித்தாரிதனயானுஸாரேன ஸீலவிஸுத்தி⁴ ஸம்பாதேதப்பாதி அதி⁴ப்பாயோ. உபசாரஸமாதி⁴பி அப்பனாஸமாதி⁴ விய விபஸ்ஸனாய அதி⁴ட்டானபா⁴வதோ சித்தவிஸுத்தி⁴யேவாதி ஆஹ “ஸஉபசாரா”தி. வேதிதப்பாதி அத்தனோ ஸந்தானே நிப்புத்தனவஸேனேவ வேதிதப்பா³. ஏவஞ்ஹி தா பச்சக்கதோ விதி³தா நாம ஹொந்தி, தஸ்மா வேதிதப்பா³ ஸம்பாதேதப்பாதி வுத்தங் ஹோதி. வேதிதப்பாதி வா ஸமாபத்திஸுகாதி⁴க்மவஸேன அனுப⁴விதப்பாதி அத்தோ². ந ஹி கேவலேன ஜானநமத்தேன சித்தவிஸுத்தி⁴யங் பதிட்டி²தோ நாம ஹொதி, ந ச தத்த² அபதிட்டாய உபரிவிஸுத்தி⁴ங் ஸம்பாதேதுங் ஸக்காதி.

நாமரூபானங் யாதாவதஸ்ஸனந்தி நாமஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ ச விப⁴ஜ்ஜ யதா⁴புதஸபா⁴வதஸ்ஸனங். நாமக்கஹணேன செத்த² வேதுனாதீனங் சதுன்னங் தேபூ⁴மகானங் கந்தா⁴னங் கஹணங், ந “விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூப”ந்தி எத்த² விய விஞ்ஞாணங் வினா, நாபி “நாமஞ்ச ரூபஞ்சா”தி (தீ³. நி. 3.304, 352; த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 109) எத்த² விய ஸனிப்பானேஹி லோகுத்தரக்கந்தே⁴ஹி ஸத்தி⁴ந்தி தட்ட²ப்பங்.

663. யாதி பஜ்ஜதி ஏதேனாதி யானங், ஸமதோவ யானங் ஸமதயானங், தங் ஏதஸ்ஸ அத்தீதி ஸமதயானிகோ. ஜானே, ஜானாபசாரே வா பதிட்டாய விபஸ்ஸனங் அனுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸேதங் நாமங், தேன ஸமதயானிகேன . “உபெத்வா நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதன”ந்தி இதங் ப⁴வக்கத⁴ம்மானங் ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ துப்பரிக்கஹதாய வுத்தங். லக்கணரஸாதி⁴வஸேன பரிக்கஹேதப்பா³ ஞாணேன பரிச்சிஜ்ஜ கஹேதப்பா³, பரிக்கஹவிதி⁴ பன கந்த⁴னித்தேஸே (விஸுத்தி⁴. 2.421 ஆத்யோ) வுத்தா ஏவாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஆரம்மணாபி⁴முக³னமனங் ஆரம்மணேன வினா அப்பவத்தி, தேன நமனட்டே²ன, நாமகரணட்டே²ன வா. வேதுனாதயோ ஹி அருபத⁴ம்மா ஸப்பதா⁴பி ச பஸ்ஸாதி⁴னாமகத்தா பத⁴வீஆதயோ விய கேஸகும்பா⁴தி³னாமந்தரானாபஜ்ஜனதோ அத்தனாவ கதனாமதாய நாமகரணட்டே²ன “நாம”ந்தி வுச்சந்தி. அத² வா அதி⁴வசனஸம்பஸ்ஸோ விய அதி⁴வசனங் நாமங் அந்தரேன அனுபசிதஸம்பா⁴ரானங் கஹணங் ந கச்சந்தீதி நாமாயத்தக்கஹணதாய வேதுனாதயோ “நாம”ந்தி வுச்சந்தி, ரூபங் பன வினாபி நாமஸவனங் அத்தனோ ரூப்பனஸபா⁴வேனேவ கஹணங் கச்சதி. வவத்தா⁴பேதப்பந்தி அஸங்கரதோ உபேதப்பங், அஞ்ஞமஞ்ஞங், ரூபேன ச அமிஸ்ஸிதங் கத்வா சித்தே உபேதப்பந்தி அத்தோ².

நாமரூபபரிக்கஹோ ச நாம யாவதேவ தஸ்ஸ படினிஸ்ஸஜ்ஜனத்தந்தி ததனுரூபமேவ நிதஸ்ஸனங் தஸ்ஸெந்தோ “யதா² நாமா”திஆதி³மாஹ. ரூப்பனதோதி எத்த² ரூப்பனட்டோ² “ஸீதாதி³விரோதி⁴பச்சயஸன்னிபாதே விஸதி³ஸப்பத்தி³திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. மஹா⁴. 2.432) கந்த⁴னித்தேஸவண்ணனாயங் வுத்தோயேவ. ஏவங் விஸங் நாமபரிக்கஹங், ரூபபரிக்கஹஞ்ச தஸ்ஸெத்வா இதானி ஏகஜ்ஜங் நாமரூபபரிக்கஹங் தஸ்ஸேதுங் “ததோ நமனலக்கண”ந்திஆதி³ வுத்தங்.

664. இதி அருபமுகேன விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸங் தஸ்ஸெத்வா இதானி ரூபமுகேன தங் தஸ்ஸெந்தோ “ஸுத்த⁴விபஸ்ஸனாயானிகோ பனா”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஸமதயானிகஸ்ஸ ஸமத²முகேன விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ, விபஸ்ஸனாயானிகஸ்ஸ பன ஸமத²ங் அனிஸ்ஸாயாதி ஆஹ “ஸுத்த⁴விபஸ்ஸனாயானிகோ”தி, ஸமதபா⁴வனாய அமிஸ்ஸிதவிபஸ்ஸனாயானவாதி அத்தோ². அயமேவ வா ஸமதயானிகோதி யதா⁴வுத்தோ ஸமதயானிகோ ஏவ வா. தேன ஸமதயானிகஸ்ஸாபி ரூபமுகேன விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ லப்ப⁴தி, ந அருபமுகேனேவாதி தஸ்ஸேதி. தேஸங் தேஸங் தா⁴துபரிக்கஹமுகானந்தி “யங் தத்த⁴லக்கணங், அயங் பத⁴விதா⁴து”திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 1.308) ஸங்கேபமனஸிகாராதி⁴வஸேன வுத்தேஸு தேரஸஸு தா⁴துபரிக்கஹமுகேஸு. கம்மஸமுட்டானோ நாம கேஸோ சம்மப்ப⁴ந்தரகதோ. தத்தேவாதி தஸ்மிந்யேவ கம்மஸமுட்டானே கேஸே. காயப்பஸாதஸ்ஸ விய பா⁴வஸ்ஸாபி ஸகலஸரீரப்பாயிதாய “பா⁴வஸ்ஸ அத்தி³தாயா”தி வுத்தங். புன தத்தேவாதி தஸ்மிந்யேவ கேஸஸஞ்ஞிதே ரூபஸமுதாயே. அபரானிபீதி புப்பே³ வுத்தானி கம்மஸமுட்டானானி வீஸதி, இமானி ஆஹாரஸமுட்டானாதீனி சதுவீஸதி ரூபானி ஸப்பா⁴னிபி சதுசத்தாலீஸ, தஞ்ச கோ² தத்த² லப்ப⁴மானஸந்ததிஸ்ஸஸாமஞ்ஞேன வேதிதப்பங். “சதுசத்தாலீஸா”தி ச இதங் ஸத்தஸ்ஸ அனியதத்தா வுத்தங். ந ஹி ஸப்பகாலங் உதுசித்ததோ ரூபங் உப்பஜ்ஜந்தங் ஸஸத்த⁴மேவ உப்பஜ்ஜதீதி. ஏவந்தி யதா² கேஸே, ஏவங் லோமாதீஸு சதுஸமுட்டானிகேஸு. சதுவீஸதிகொட்டா⁴ஸேஸுதி த்வத்திங்ஸாய கொட்டா⁴ஸேஸு வக்கமானே அட்ட² கொட்டா⁴ஸே அபனெத்வா சதுவீஸதிகொட்டா⁴ஸேஸு. ஸேதாதீனங் ஆதபுதாபாதி³னா, சித்தவிகாரேன ச உப்பஜ்ஜனதோ தே உதுசித்தஸமுட்டானா வுத்தா.

த்வத்திங்ஸகொட்டா⁴ஸகதேஸு ரூபேஸு பாகடேஸு ஜாதேஸு ததஞ்ஞானிபி பாகடானி ஹொந்தீதி தானிபி தஸ்ஸேதுங் “அபரே”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அபரே துஸ ஆகாராதி தேஜோவாயோகொட்டா⁴ஸவஸேன அபரே துஸ

ஆகாரா. கம்மஜேதி பூதகதன்னங், ந விஸேஸனங் அஸிதாதி³பரிபாசகஸ்ஸ தேஜஸ்ஸ அகம்மஜஸ்ஸ அபா⁴வதோ. ததா² சித்தஜேதி ச ஏகந்தசித்தஸமுட்டா²னத்தா அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸானந்தி கேசி, தங் ந, அசித்தஜஸந்தானே பவத்தானங் உதுஜபா⁴வதோ. அப்³ப⁴ந்தரட்டா² ஏவ ஹி தே சித்தஜா, ந ப³ஹித்தா⁴, தஸ்மா தத்த² “சித்தஜே”தி இதுங் விஸேஸனமேவ, அயஞ்ச அத்தோ² ஹெட்டா² ஆனாபானகதாயங் வுத்தோயேவ. ஸேஸேஸுதி ஸந்தப்பனாதி³வஸேன சேவ உத்த⁴ங்³மாதி³வஸேன ச பவத்தேஸு தேஜோவாயோகொட்டா²ஸேஸு.

சக்கு²ஸகாதீ³ஸு பதா⁴னரூபங் சக்கா²த்யோதி தேஸு லப்³ப⁴மானங் வத்து²த்வாரபா⁴வங் அவயவகிச்சங் ஸமுதாயே ஆரோபெத்வா வுத்தங் “வத்து²த்வாரவஸேன பஞ்ச சக்கு²ஸகாதீ³யோ”தி. வத்து²வஸேன ஹதயவத்து²ஸகஞ்சாதி யோஜேதப்³ங், ஏகயோக³னித்தி³ட்டா²னம்பி ஏகதே³ஸோ அனுவத்ததீதி. ஸப்³பா⁴னிபீதி யதா²வுத்தக³ணனாயங் சதுன்னவதிசதுஸதாதி⁴கானி ஸஹஸ்ஸரூபரூபானி. கொட்டா²ஸாவயவானங் பன தத்வயவகலாபானஞ்ச பே⁴தே³ கய்ஹமானே அதிவிய ததோ ப³ஹுதரோ ரூபபே⁴தோ³ ஹோதி, ஸோ பன பே⁴தோ³ இத⁴ ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ துப்பரிக்க³ஹோதி ந க³ஹேதப்³போ³.

காமங் வத்து²வஸேனாபி அருபத⁴ம்மா பாகடா ஹொந்தி, த்வாரவஸேன பன பரிக்க³ஹொ அனாகுலோதி கத்வா வுத்தங் “த்வாரவஸேன அருபத⁴ம்மா பாகடா ஹொந்தி”தி. ஸப்³ப⁴ஸங்கா³ஹிகவஸேன “ஏகாஸீதி லோகியசித்தானி”தி வுத்தங், லாபி⁴னோ ஏவ பன மஹக்க³தசித்தானி ஸுபாகடானி ஹொந்தி. அவிஸேஸேனாதி ஸாதா⁴ரணதோ. ப³ஸ்ஸாதீ³யோ ஹி ஸத்த சேதஸிகா சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹிபி உப்பஜ்ஜனதோ ஸப்³ப⁴சித்துப்பாதீ³ஸாதா⁴ரணா. ஸப்³பே⁴பி தேதி ஏகாஸீதி லோகியசித்தானி, தங்ஸம்பயுத்தப³ஸ்ஸாதீ³யோதி ஸப்³பே⁴பி தே அருபத⁴ம்மே. ஆரம்மணாதி³விபா⁴கேன பன சித்துப்பாதீ³பே⁴தே³ கய்ஹமானே ததோ ப³ஹுதரோ ஏவ ஹொதி, ஸோ பன இத⁴ நாதி⁴ப்பேதோ.

665. அஸ்ஸ சக்கு²பஸாதீ³ஸு நிஸ்ஸயபூ⁴தா பன சதஸ்ஸோ தா⁴துயோதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஸஹஜாதரூபானி தஸ்ஸ சக்கு²பஸாதீ³ஸு இச்சேவ ஸம்ப³ந்தோ⁴. தத்தே³வாதி தஸ்மிந்யேவ ஸஸம்பா⁴ரசக்கு²பதே³ஸே. அனுபாதி³ன்னரூபானி³ புப்பே³ வுத்தரூபானங் உபாதி³ன்னரூபத்தா வுத்தங், அகம்மஜரூபானி³ அத்தோ². ஸேஸானி³தி பட்டமங் சக்கு²னோ வுத்தத்தா ததோ ஸேஸானி, தேன பன ஸத்தி⁴ங் சதுபஞ்ஞாஸ ரூபானி ஹொந்தி. சக்கு²ஸகாதீ³ஸு ஏகஸ்ஸபி அக்க³ஹேதப்³போ³ “அவஸேஸானி தேசத்தாலீஸ ரூபானி”தி வுத்தங். ஸத்தீ³ஸு அனியத்தா தங் அக்க³ஹேத்வா “தேசத்தாலீஸ ரூபானி”தி வத்வா புன உதுசித்தஸமுட்டா²னே த்வே ஸத்தீ³ க³ஹேத்வா “பஞ்சசத்தாலீஸா”தி கேசிவாதோ³ தஸ்ஸிதோ.

அவஸேஸரூபானி³ “தஸ்ஸ தா⁴துயோ”தி வுத்தே த்வாதீ³ஸ ரூபத⁴ம்மே ட²பெத்வா அவஸேஸானி³ ச² நிப்பன்னரூபானி. ரூபரூபானேவ ஹி இத⁴ பரிக்க³ய்ஹந்தி, ந ரூபபரிச்சே³த³விகாரலக்க³ணானி. சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸயரூபாரம்மணபா⁴வஸாமஞ்ஞேன, சித்தபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ச குஸலாகுஸலவிபாகதாய துவித⁴ம்பி சக்கு²விஞ்ஞாணங் சித்தந்தவேவ வுத்தங். ஏவந்தி இமினா “சக்கு²ங் நிஸ்ஸாயா”திஆதி³னா வுத்தங், அவுத்தஞ்ச “ஸோதங் நிஸ்ஸாயா”திஆதி³கங் ஸங்க³ணஹாதி. மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துதி எத்தபி “ஏகா”தி பதங் ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³ங் “ஏகா மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துதி. அட்டே⁴ன ஏகாதீ³ஸ அட்டே⁴காதீ³ஸ, அட்ட⁴ங் வா ஏகாதீ³ஸமங் ஏதாஸந்தி அட்டே⁴காதீ³ஸ. அட்ட⁴ட்ட⁴மாதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ.

666. சக்கு²தா⁴துயங் வுத்தனயேனேவாதி “யங் லோகோ ஸேதகண்ஹமண்ட³லவிசித்த”ந்திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 2.665) வுத்தனயேன.

667. இத⁴ பி⁴க்கு² இமஸ்மிங் ஸரீரேதி அஜ்ஜத்தங் விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸதீ³ஸஸனவஸேன வுத்தங். தேனேவ ஹி ஏகஸ்ஸேவ பா⁴வஸ்ஸ க³ஹித்தா “ஸுத்தரஸ ரூபானி ஸம்மஸனுபகா³னி”தி ஆஹ. ஸம்மஸனிதுங் ஸக்கு²ணெய்யானி ஸம்மஸனங் உபகச்சுந்தீதி ஸம்மஸனுபகா³னி, ஸம்மஸனியானி³தி அத்தோ². ஆகார-க்க³ஹணேன விஞ்ஞத்தித்வயங் வுத்தங், விகார-க்க³ஹணேன லஹுதாதி³த்தயங், இதரேன ஆகாஸதா⁴துதி வத்ந்தி. ஆகார-க்க³ஹணேன பன விஞ்ஞத்தித்வயேன ஸத்தி⁴ங் லக்க³ணரூபமாஹ. தம்பி ஹி ரூபானங் உப்பஜ்ஜனாதி³ஆகாரமத்தந்தி. அந்தரபரிச்சே³தோ³தி தங்தங்கலாபானங் அஸங்கரகாரணதாய அந்தரபூ⁴தோ பரிச்சே³தோ³. யதி³ ந ஸம்மஸனுபகா³னி, ஆகாராதி³மத்தானி ச, கதங் ரூபானி³தி ஆஹ “அபிச கோ²”திஆதி³.

668. ஏவங் த்வாஸத்தாலீஸாய கொட்டா²ஸானங் வஸேன வித்தாரதோ ரூபபரிக்க³ஹங் தது²ஸாரேன வித்தாரதோ ஏவ நாமபரிக்க³ஹங் விபா⁴வெத்வா ததோ ஸங்கித்தஸங்கித்ததரஸங்கித்ததமவஸேன, அட்டா²ரஸதா⁴துவஸேன, த்வாதீ³ஸாயதனவஸேன, பஞ்சக்க³ந்த⁴வஸேன ச ரூபரூபபரிக்க³ஹங் தஸ்ஸெத்வா அதிஸங்கித்தனயேனாபி தஸ்ஸேதுங் “யங் கிஞ்சி ரூப”ந்திஆதி³ வுத்தங்.

யதா² ச தா⁴துஆதி³வஸேன, ஏவங் இந்தீ³ரியஸச்சபடிச்சஸமுப்பாதீ³வஸேனபி ரூபரூபபரிக்க³ஹொ வேதி³தப்³போ³. கதங்? இந்தீ³ரியவஸேன தாவ சக்கா²தீ³னி பஞ்ச, இத்தி³பரிஸிந்தீ³ரியானி சாதி ஸத்த இந்தீ³ரியானி ரூபங், மனிந்தீ³ரியங், பஞ்ச வேதனிந்தீ³ரியானி, ஸத்தா⁴தீ³னி பஞ்ச சாதி ஏகாதீ³ஸ நாமங், ஜீவிதிந்தீ³ரியங் நாமஞ்ச ரூபஞ்ச, பச்சி³மானி தீணி இத⁴ அனதி⁴ப்பேதானி லோகுத்தரத்தா. துக்க³ஸச்சங் நாமஞ்ச ரூபஞ்ச, ஸமுதயஸச்சங் நாமங், இதரானி இத⁴ நாதி⁴ப்பேதானி லோகுத்தரத்தா. பச்சயாகாரே ஆதி³தோ தீணி அங்கா³னி நாமங், சதுத்தபஞ்சமானி நாமஞ்ச ரூபஞ்ச, சட்ட²ஸத்தமஅட்ட²மனவமானி நாமங், தஸ்மங் நாமஞ்சேவ நாமரூபஞ்ச, பச்சி³மானி த்வே பச்சேகங் நாமஞ்ச

ரூபஞ்சாதி ஏவங் தத்த் வுத்தனயானுஸாரேன இந்த்ரியஸச்சபச்சயாகாரவஸேனபி நாமரூபபரிக்கஹோ காதப்போ. ஏவங் பன நாமரூபபரிக்கஹஸ்ஸ விபாக்கேன கதனே பயோஜனங் ஹெட்டா வுத்தமேவ.

669. காமங் வேதுனாதீஸு அரூபதம்மேஸு ந உத்தருத்தரா விய புரிமபுரிமா ஸுகுமா, ததாபி ஸங்கட்டனேன விகாரஆபஜ்ஜனகே ரூபதம்மே உபாதாய ஸப்பேபி தே ஸுகுமா ஏவாதி ஆஹ “ஸுகுமத்தா அரூபங் ந உபட்டாதீ”தி. ஸம்மஸிதப்பந்தி ஸம்மதேவ லக்கணாதீதோ வீமங்ஸிதப்பங். மனஸிகாதப்பந்தி ததா சித்தே ட்பேதப்பங். பரிக்கஹேதப்பந்தி பரிச்சேதகாரிகாய பஞ்ஞாய பரிச்சிஜ்ஜ கஹேதப்பங். வவத்தபேதப்பந்தி அஞ்ஞமஞ்ஞங் அஸங்கரதோ வினிச்சிதப்பங். அஸஸாதி யோகினோ . ஸுவிக்காலிதந்தி ஸுவிஸோதித்தங். ஆதிக்கம்மிகஸ்ஸ ஹி கம்மட்டானங் பரிக்கஹ்ஹந்தஸ்ஸ யாவ தம்மா ஸுபரிப்யத்தங் ந உபதிட்டந்தி, தாவ தே தப்படிச்சாதகஸம்மோஹபலேன அபிபூதா அவிஸுத்தா நாம ஹொந்தி, அஸங்கரதோ உபட்டானாபாவதோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஜடதா. யதா பன ஸம்மஸனாதீவிதினா தங் விபூதங் ஹொதி, ததா தே ஸுவிக்காலிதா, நிஜ்ஜடா ச நாம ஹொந்தி. தேனாஹ “யதா யதா ஹீ”திஆதி. ஆதிக்கம்மிகஸ்ஸ அரூபதம்மா யேப்யயேன ரூபதம்மே ஆரப்பா பவத்தனாகாரேன கஹணங் கச்சந்தீதி கத்வா வுத்தங் “ததாரம்மணா அரூபதம்மா”தி. தேனேவ ஹி ஹெட்டா “தஸ்ஸேவங் பரிக்கஹிதரூபஸ்ஸ த்வாரவஸேன அரூபதம்மா பாகடா ஹொந்தீ”தி வுத்தங், ந வத்துவஸேனாதி.

இதானி ரூபபரிக்கஹோ அரூபபரிக்கஹஸ்ஸ உபாயோ, உபத்தம்போ சாதி யதாவுத்தமத்தங் உபமாஹி பகாஸேதுங் “யதா ஹீ”திஆதி வுத்தங். முகனிமித்தந்தி முகஸ்ஸ படிபிம்பங். தத்ரிதங் உபமாஸங்ஸந்த்நங் - சக்குமா புரிஸோ விய யோகாவசரோ, தஸ்ஸ சக்கு விய யோகினோ கம்மட்டானபரிக்கஹகஞாணங், ஆதாஸங் விய ரூபபரிக்கஹோ, முகனிமித்தங் விய அரூபபரிக்கஹோ, ஆதாஸஸ்ஸ அபரிஸுத்தாகாலோ விய ரூபபரிக்கஹஸ்ஸ அவிக்காலிதகாலோ, ததா முகனிமித்தஸ்ஸ அபஞ்ஞாயனங் விய ரூபபரிக்கஹஸ்ஸ அவிஸுத்தாதாய அரூபதம்மானங் அனுபட்டானங், ஆதாஸஸ்ஸ புனப்புனங் பரிமஜ்ஜனங் விய ரூபபரிக்கஹஸ்ஸ புனப்புனங் விஸோதனங், ஸுபரிமஜ்ஜிதே ஆதாஸே ஸுப்யத்தங் முகனிமித்தஸ்ஸ பஞ்ஞாயனங் விய ஸுவிக்காலிதே நிஜ்ஜடே ரூபபரிக்கஹே அரூபதம்மானங் ஸுட்டு உபட்டானந்தி. இமினா நயேன தேலத்திகோபமாதிஸுபி யதாரஹங் உபமாஸங்ஸந்த்நங் வேதிதப்பங். திலபிட்டந்தி திலகண்ணங். கதகட்டிந்தி கதகபீஜங். கலலகத்தம்ந்தி தனுக்கத்தம்ங்.

தப்பச்சனீகலேஸாதி தஸ்ஸ அரூபதம்மபரிக்கஹகஞாணஸ்ஸ விபந்தப்பாவேன படிபக்கபூதா ஸம்மோஹாதிகிலேஸா. உச்சுஆதிஉபமாஸு இதங் முகமத்தஸ்ஸ தஸ்ஸனங் - யதா உச்சுரஸங் கஹேதுகாமோ உச்சுனி உச்சுயந்தே பக்கிபிதவா ஏகவாரங் த்விவாரங் யந்தக்கமனமத்தேன உச்சுரஸே அனிக்கமந்தே ந உச்சுனி சட்டெத்வா கச்சுதி, யதா வா சோரே கஹேத்வா தேஹி கதகம்மங் ஜானிதுகாமோ த்வத்திப்பஹாரமத்தேன தேஸு தமத்தங் அகதெந்தேஸு ந தே முஞ்சதி, யதா வா பன கோதம்மகோ கோணங் தமேதுகாமோ துரே தங் யோஜெத்வா ஏகவாரங் த்விவாரங் தஸ்மிங் பதேன அகச்சந்தே ந விஸ்ஸஜ்ஜேதி, யதா ச ததிங் மந்தெத்வா நவனீதங் கஹேதுகாமோ ததிக்கலஸியங் மந்தங் பக்கிபிதவா ஸகிங், த்விக்கத்துங் வா மந்தஸ்ஸ பம்மனமத்தேன நவனீதே அனுப்பஜ்ஜந்தே ந ததிங் சட்டேதி, யதா வா பன மச்சே பசித்வா காதிதுகாமோ ஏகவாரங் த்விவாரங் அக்கிதாநமத்தேன மச்சேஸு அபச்சந்தேஸு ந தே சட்டேதி. “அத கோ நங் புனப்புனங் பரிமஜ்ஜதி”தி எத்த வுத்தனயானுஸாரேன “அத கோ நங் உச்சுயந்தே புனப்புனங் உப்பீளேதி”திஆதினா ஸப்பத்த உபமத்தோ யோஜெதப்போ.

அரூபதம்மானங் உபட்டானாகாரகதாவண்ணனா

670. ஆகிரீயந்தி அபிமுகா ஹொந்தி ஏதேஹீதி ஆகாரா, அரூபதம்மானங் உபட்டானஸ்ஸ முகபூதா புஸனானுபவனவிஜானநப்பகாராதி ஆஹ “அரூபதம்மா தீஹி ஆகாரேஹி உபட்டஹந்தீ”திஆதி. ஆரம்மணே பவத்தமானேஸு சித்தசேதஸிகேஸு அஸதிபி புப்பாபரியே புஸனலக்கணோ பஸ்ஸோ, தத்த ஸப்பபட்டமங் அபிநிபதந்தோ விய ஹொதீதி வுத்தங் “பட்டமாபிநிபாதோ பஸ்ஸோ”தி. தேனஸ்ஸ புஸனாகாரேன ஸுபாகடப்பாவேன உபட்டானங் தஸ்ஸேதி. பஸ்ஸே பன உபட்டிதே யஸ்மிங் ஆரம்மணே ஸோ பஸ்ஸோ, தஸ்ஸ அனுபவனலக்கணா வேதுனா, ஸஞ்ஜானநலக்கணா ஸஞ்ஞா, ஆயுஹனலக்கணா சேதனா, படிவிஜானநலக்கணங் விஞ்ஞாணந்தி இமேபி பாகடா ஹொந்தீதி ஆஹ “தங்ஸம்பயுத்தா வேதுனா”திஆதி. ஏவங் ஸலக்கணஸங்கேபதோ சதுதாதுவவத்தானவஸேன பஸ்ஸமுகேன அரூபபரிக்கஹங் தஸ்ஸெத்வா இதானி வித்தாரதோ சதுதாதுவவத்தானவஸேன தங் தஸ்ஸேதுங் “ததா கேஸே”திஆதி வுத்தங். தத்த கேஸே பதவீதாதுதி கேஸஸங்காதே பதவீகொட்டாஸே பதவீதாது. லக்கணவிபத்திதோ ஹி தாதுவவத்தானதஸ்ஸனமேதங்.

புனபி த்வின்னங் தாதுவவத்தானானங் வஸேன வேதுனாமுகேன அரூபபரிக்கஹங் தஸ்ஸேதுங் “ஏகஸ்ஸா”திஆதி வுத்தங். தத்த தஸ்ஸ ரஸானுபவனகவேதுனாதி தத்தப்பாவஸங்காதஸ்ஸ பொட்டப்பஸபாவஸஸ அனுபவனவஸேன பவத்தவேதுனா.

அபரஸ்ஸாதி எத்தாபி வுத்தனயேனேவ ஸம்பந்தோ வேதிதப்போ. தத்த ஆரம்மணபடிவிஜானந்தி தத்தாஸங்காதபொட்டப்பாரம்மணபடிவிஜானநங். காயத்வாராபிநிஹதங், கேவலங் வா மனொத்வாரிகஜவனவிஞ்ஞாணமாஹ. தஞ்ஹி “பதவீதாது கக்களலக்கணா”தி படிவிஜானாதி, இதரங் பன கக்களலக்கணபடிவிஜானநமத்தமேவாதி.

ஏதேனேவ உபாயேனாதி ய்வாயங் ஸலக்ஷணஸங்கேபதோ, ஸலக்ஷணவிபுத்திதோ ச தாதுவவத்தானவஸேன ரூபபரிக்கஹந் தஸ்ஸெத்வா தத்த² டிதஸ்ஸ பஸ்ஸாதிமுகேன அருபபரிக்கஹனுபாயோ தஸ்ஸிதோ, ஏதேனேவ உபாயேன. கம்மஸமுட்டானகேஸேதி சதுஸமுட்டானகேஸதோ நித்தா⁴ரிதே கம்மஸமுட்டானகேஸே. கக்களலக்ஷணாதிஆதினா நயேனாதி ஆதி-ஸத்தேன ந கேவலங் “பக்காரணலக்ஷணா ஆபோதா⁴தூ”திஆதினா லக்ஷணவிஸேஸேன ஸத்தி⁴ங் தா⁴த்வந்தரானியேவ, அத² கோ² ஏகஸமுட்டானாதிபே⁴தானி கொட்டாஸந்தரானிபீதி தட்ட²பு³ங். தேனேவாஹ “த்வாசத்தாலீஸாய தாதுகொட்டாஸேஸு”தி. ஸப்ப³ங் நயபே⁴தங் அனுகந்த்வாதி ய்வாயங் த்வாசத்தாலீஸாய தாதுகொட்டாஸேஸு பத்வீதா⁴துஆதினங் லக்ஷணாதிதோ வவத்தாபனவஸேன நானாவிதோ⁴ ரூபபரிக்கஹனயோ வுத்தோ, தங் ஸப்ப³ங் நயபே⁴தங் நயவிஸேஸங் அனுகந்த்வா, சக்குதா⁴துஆதி³ஸு ரூபபரிக்கஹமுகேஸு அருபபரிக்கஹதஸ்ஸனவஸேன யோஜனா காதப்பா³தி அதி⁴ப்பாயோ. தத்ரிதங் யோஜனாமுகமத்ததஸ்ஸனங் - ஏகஸ்ஸ தாவ “சக்குதா⁴து ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹபு⁴தப்பஸாதலக்ஷணா, தட்டுகாமதானிதானகம்மஸமுட்டானபு⁴தப்பஸாதலக்ஷணா வா”திஆதினா (த⁴. ஸ. அட்ட². 600) நயேன தாதுயோ பரிக்கஹந்தஸ்ஸ “பட்மாபி⁴னிபாதோ பஸ்ஸோ, தங்ஸம்பயுத்தா வேதனா”தி ஸப்ப³ங் யோஜேதப்ப³ங். ததா² “யதாவுத்தலக்ஷணாய சக்குதா⁴துயா ரஸானுப⁴வனகவேதனா வேதனாக்கந்தோ⁴திஆதி³ யோஜேதப்ப³ங். ததா² “யதாவுத்தலக்ஷணா சக்குதா⁴தூ”தி, “ஆரம்மணபடிவிஜானநங் விஞ்ஞாணங் விஞ்ஞாணக்கந்தோ⁴திஆதி³னா ஸப்ப³ங் யோஜேதப்ப³ங். ஆயதனாதிவஸேன ரூபபரிக்கஹமுகேஸுபி ஏஸேவ நயோ.

671. யதா² நாம ஹெட்டி⁴மஜானங் ஸுபா⁴விதங் வஸீபா⁴வங் பாபிதமேவ உபரிஜானஸ்ஸ பாதுகங் பதட்டானங் ஹோதி, ந படிஸத்த⁴மத்தங், ஏவங் ரூபபரிக்கஹோ ஸுவிஸுத்தோ⁴ நிஜ்ஜடோ நிக்³கும்போ³ ஏவ அருபபரிக்கஹஸ்ஸ பாதுகங் பதட்டானங் ஹோதி, ந அவிஸுத்தோ⁴, தஸ்மா ரூபாரூபஸ்ஸ ஏகதே⁴ஸேபி அனுபட்டி⁴தே ஸோ அவிஸுத்தோ⁴ ஏவ நாம ஹோதி, பகே⁴வ பஹுஸு அனுபட்டி⁴தேஸுதி தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஸசே ஹி”திஆதி³. பப்ப³தெய்யா கா⁴வீ விய பா⁴லா அப்யத்தா அகெத்தஞ்ஞா.

கக்கேனாதி கக்கக்கேன. ஸமுக்கந்தி மஞ்ஜஸாஸதி³ஸங் மஹாஸமுக்கங். அபரிக்கஹிதகம்மட்டானஸ்ஸ அவிபுத்தங் விய உபட்டஹந்தம்பி நாமரூபங் விபுத்தஸபா⁴வமேவ, தஸ்ஸ ச விபா⁴கோ² கம்மட்டானபரிக்கஹேஸு பாகடோ ஹோதி³ ச தஸ்ஸனத்தங் ஸமுக்கவிவரணங், யமகதாலகந்தப்பாலஞ்ச நிதஸ்ஸனபா⁴வேன வுத்தங். யமகதாலகந்தஞ்ஞா³ பி⁴ன்னஸந்தானம்பி அபி⁴ன்னங் விய உபட்டா³தி, ஏவங் ரூபாரூபத⁴ம்மாதி. ஸப்பே⁴பி தேபு⁴மகே த⁴ம்மே நாமஞ்ச ரூபஞ்சாதி த்வேதா⁴ வவத்தபேதி³ எத்த² கிஞ்சாபி ஸப்ப³ஸத்தோ³ அனவஸேஸபரியாதாயகோ, நாமரூபபா⁴வோ பன அஞ்ஞமஞ்ஞவிது⁴ரோதி ந தது³ப⁴யங் ஸமுதாயவஸேன பரிஸமாபயேதப்ப³ங், தஸ்மா “யதெத்த² நமனலக்ஷணங், தங் நாமங். யங் ரூப்பனலக்ஷணங், தங் ரூப³ந்தி ஏவங் த்வேதா⁴ வவத்தபேதி³ அத்தோ². ஏவங் வவத்தபெந்தோயேவ ச தது³ப⁴யவினிமுத்தஸ்ஸ தேபு⁴மகத⁴ம்மேஸு கஸ்ஸசி த⁴ம்மஸ்ஸ அபா⁴வதோ “ஸப்பே⁴பி தேபு⁴மகத⁴ம்மே நாமஞ்ச ரூபஞ்சாதி த்வேதா⁴ வவத்தபேதி³ வுச்சதி. “நாமஞ்ச ரூபஞ்சா”தி ஏதேனேவ தஸ்ஸ துவித⁴பா⁴வே ஸித்தே⁴ “த்வேதா⁴ வவத்தபேதி³ இதங் நாமரூபவினிமுத்தஸ்ஸ அஞ்ஞஸ்ஸ அபா⁴வதஸ்ஸனத்தங். தேனேவாஹ “நாமரூபமத்ததோ உத்த⁴ந்திஆதி³. “ஸப்பே⁴பி தேபு⁴மகே த⁴ம்மே”தி பன ஸப்ப³புக்கஹணஞ்செத்த² ஸம்மஸமனுபகஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனவஸேஸேதப்ப³தாய வுத்தங். தஞ்ஹி அனவஸேஸதோ பரிஞ்ஞெய்யங் ஏகங்ஸதோ விரஜ்ஜிதப்ப³ங், ததோ ச சித்தங் விராஜயங் பமோசேதப்ப³ங். தேனாஹ ப⁴க⁴வா -

“ஸப்ப³ங், பி⁴க்கவே, அனபி⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப⁴ப்போ³ துக்கக்கயாய. ஸப்ப³ஞ்ச கோ², பி⁴க்கவே, அபி⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப⁴ப்போ³ துக்கக்கயாயா”தி (ஸங். நி. 4.26-27).

யதி³ தேபு⁴மகங் த⁴ம்மஜாதங் அனவஸேஸதோ கஹிதங் “நாமரூப”ந்தி, யங் இதோ பா⁴ஹிரகேஹி பதத்த²பா⁴வேன பரிகப்பிதங், ஸெய்யதி³தங் - பகதிஆதி³ த்ரப்பயாதி³ ஜீவாதி³ காயாதி³. தத்த² கத³ங் படிபஜ்ஜிதப்ப³ந்தி? உம்மத்தகவிபல்லாஸஸதி³ஸே அஸம்மாஸம்புத்த⁴பவேதி³தே கா தத்த² அஞ்ஞா படிபத்தி அஞ்ஞார அஜ்ஜு³பெக்கனதோ. அத² வா தேபி நாமரூபந்தோகத⁴பா⁴வாபா⁴வவஸேன நிச்சி³தா ஏவாதி வேதி³தப்பா³. கத³ங்? பகதி, மஹா, அஹங்காரோ, தம்மத்தானி, இந்த்ரியானி, பூ⁴தானி, புரிஸோதி ஏதே பகதிஆதயோ. தத்த² ஸமபா⁴வேன பவத்தமானானங் ஸத்தரஜதமஸங்காதானங் ஸுகது³க்கமோஹானங் ஸமுதாயோ பகதி, பதா⁴னந்தி ச வுச்சதி. ஸத்தமத்தஸம்பவேதனீயோ மஹா, புத்தீ⁴தி கேசி. ஸத்தரஜாதீ³ஸு அபி⁴மானோ அஹங்காரோ, அஸ்மிமத்தாதி கேசி. ஸத்த²பஸ்ஸரூபரஸகந்தா⁴ தம்மத்தானி அஞ்ஞமஞ்ஞவிஸிட்டானங் பத்வீஆதி³னங் ஏகுத்தரதா⁴ஸ்ஸனதோ ஏகுத்தரானி தம்மத்தானி³ விஜ்ஜுவாஸிஏகலக்கணேஹி தம்மத்தேஹி ஏகலக்கணா விஸேஸா ஸஜியந்தி, ஸுகு³மபா⁴வேன பன நேஸங் ஸம்பவேஸனதோ ஏகுத்தரதாதி கேசி. ஸோதாதீ³னி பஞ்ச ஸவனாதி³வுத்திகானி புத்தி⁴ந்த்ரியானி, வசனாதானவிசரணுஸ்ஸக்கானந்தகிச்சானி வாசாதீ³னி பஞ்ச கம்மிந்த்ரியானி. மனோ அந்தோகரணங், இதரங் பா⁴ஹிரகரணங். கந்தா⁴தி³ஹி ஆரத்தா⁴னி பத்வீஉத³கஅக்கி³வாயுஆகாஸானி பூ⁴தானி, சேதனாஸபா⁴வோ புரிஸோதி ஏவங் பகதிஆதி³னி ஸரூபதோ வேதி³தப்பா³னி.

தத்த² ஹி பகதி தாவ ஸுகது³க்கமோஹமத்ததாய நாமங், ஸமவிஸமபா⁴வாபத்திதோ அனிச்சா, துக்கா², ஸங்கதா ச ஆபன்னா. மஹாபி “தஸ்மா அலிங்கதோ லிங்கவிஸேஸாமத்தோ மஹா உப்பஜ்ஜீ”தி வசனதோ, புத்தி⁴பா⁴வானுஜானந்தோ ச நாமங், அனிச்சங், ஸங்கதமேவ ச ஆபன்னங். “தஸ்மா மஹதோ ச² விஸேஸா

ஸஜியந்தி"தி ஸக்கதே வசனதோ "அஸ்மீ"தி க்ஹணனிமித்தபா்வானுஜானநேன அஹங்காரோ அபிமனோதி கத்வா நாமங், ததோ ஏவ அனிச்சஸங்க்தபாவாபத்தி சஸ்ஸ ஸித்தா. இதரங் தம்மத்தபஞ்சகங் கந்தா்ரஸரூபபஸ்ஸஸத்பாவானுஜானநதோ ரூபங், அரூபந்தி பன காலிபானங் மிச்சாபி்னிவேஸமத்தங். தே ஹி ஸோளஸ விஸேஸா பஞ்ச பூதானி, ஏகாத்ஸிந்த்ரியானி பூதேஹி பூதவிஸேஸானிதி கந்தா்தித்மமத்தேஹி தன்னிஸ்ஸயானி பத்வீஆபோதேஜோவாயோஆகாஸஸங்காதானி பூதானி இச்சித்தானி. "தப்பிஸேஸா ச நானாஜாதிகா அஹங்காரதோ ச இந்த்ரியானி"தி வசனதோ ஸோதகாயசக்குஜிவஹாகா்னவாசாபாணிபாத்பாயுபத்தா்னி சேவ மனோ சாதி ஏகாத்ஸிந்த்ரியானி.

தத்த மனோ நாமங், இதரானி ஸப்பா்னி ரூபங். வாசாதி செத்த அத்தாவஜோதகஸ்ஸ அக்கரஸமுதாயஸ்ஸ க்ஹணங். இமேஸங் பன தம்மினோ தம்மஸ்ஸ அனஞ்ஞத்தஸ்ஸ இச்சித்தா ஸித்தாவ் அனிச்சதா பரிணாமபக்கே, அபிப்ப்யத்திபக்கேபி யதி தப்பிஸயஞாணுப்பாதேன அபிப்ப்யஞ்ஜனங் ஸித்தாவ் அனிச்சதா, அத் ததோ பப்பேபி ஞாணங் அத்தேவ. அக்கப்ப்யத்திவாதோ பன ஸியாதி இத்மெத்த திஸாமத்தங். த்ரப்பயகுணகம்மஸாமஞ்ஞவிஸேஸஸமவாயா த்ரப்பயாதிகா. தத்த பத்வீ ஆபோ தேஜோ வாயு ஆகாஸோ காலோ திஸா அத்தா மனோதி நவ த்ரப்பயானி. ஸத்த ரூப ரஸ கந்தா பஸ்ஸ ஸங்கா பரிமாணானி புத்வ ஸங்யோக வியோக பரத்வா பரத்வ புத்தி ஸுக துக்க இச்சா தோஸ பயத்த குருத்வ த்ரவத்வ ஸ்னேஹ வேகா ஸங்காரா திட்டா சேதி ஏவமேதே தேவிஸதி குணா. உக்கேபனங் அவக்கேபனமாகுசனங் பஸாரணங் கமனமிதி பஞ்ச கம்மானி. அஞ்ஞமஞ்ஞவிஸிட்டேஸு அவிஸிட்டமபித்தா்னங் பச்சயோ ஹோதி. ஸங்-இதி யதோ த்ரப்பயகுணகம்மேஸு ஸா அத்தி ஏவாதி ஏதங் மஹாஸாமஞ்ஞங். பத்வீஆதிஸு அனுவத்திப்பயாவுத்தித்தி்னிமித்தங் த்ரப்பயத்வாதி, தங் யதா த்ரப்பயத்வ குணத்வ கம்மத்வ கட்டத்வாதி, ஏஸோ ஸாமஞ்ஞவிஸேஸோ. இஹ தந்தேஸு படோ, கபாலேஸு கட்டோதி இஹேதி யதோ ஹேதுஹேதுபலானங் ஸம்பந்தோ ஸமவாயோதி வத்தோ, ஸமவாயோதி ஏவமேதே த்ரப்பயாதிகா.

தத்த பத்வீ ஆப தேஜ வாயு பூதரூபங், ஆகாஸங் தேஸங் அபாவமத்தங், பரிச்சேதோ வா, சந்தஸூரியாதிப்பரிவத்தனங், தம்மப்பவத்திஞ்ச உபாதாய பஞ்ஞத்திமத்தங் காலோ. ததா திஸா, அத்தா ச. மனோ நாமங். ஸத்தரூபரஸகந்தா ரூபமேவ. ததா பஸ்ஸோ பூதத்தயஸபாவதோ. ஸங்கா ஏகாதிகா தங் தங் உபாதாய பஞ்ஞத்திமத்தங். ததா அவயவஸமுதாயே குணவிஸேஸவஸேன, ஸண்டா்னவிஸேஸவஸேன வா மஹந்தங் திக், தப்பிப்பரியாயதோ அணு ரஸ்ஸந்தி பின்னலக்கணதேஸேஸு புத்வந்தி. பின்னதேஸஜானங் ஸஹபாவே ஸங்யோகோதி. ததபாயே வியோகோதி. ஸமானிஸாதேஸக்தானங் ரூபானங் மஹத்ப்பந்தரானங் வஸேன பரமபரந்தி பஞ்ஞத்திமத்தங். புத்திஸுகதுக்கஇச்சாதோஸபயத்தா நாமமேவ. குருத்வ த்ரவத்வ ஸ்னேஹவேகா ரூபதம்மானங் பவத்திவிஸேஸதோ க்ஹேதப்பாகாரா. இதரோ ஸங்காரோ ஞாணஸ்ஸ பவத்திவிஸேஸோ. அதிட்டோபி தம்மாதம்மபாவதோ நாமமேவ. உக்கேபனங் அவக்கேபனங் ஆகுசனங் பஸாரணங் கமனந்தி ரூபதம்மானங் பவத்திமத்தங். ஸதிஸாஸதிஸதாயங் ஸாமஞ்ஞவிஸேஸஸஞ்ஞா, அயுத்தஸம்பந்தோ ஸமவாயஸமஞ்ஞாதி த்ரப்பயாதீனம்பி நாமரூபந்தோக்தாதா தட்டப்பா.

ஜீவாஜீவபந்தா புஞ்ஞ பாபாஸவ ஸங்வரனிஜ்ஜரவிமொக்கா ஜீவாதிகா. தத்த ஜீவோதி அத்தா. பக்கலதம்மாதம்மாகாஸகாலேஸு அஜீவஸஞ்ஞா. தேஸு ஸத்தப்பஸ்ஸரூபரஸகந்தாஸண்டா்னபந்தாபேதஸுகுமபரஅபராகாதப்பபாச்சாயோஜ்ஜாகதமானி பக்கலலக்கணந்தி பக்கலோ ரூபங் ரூபதம்மானங் பவத்திஆகாரமத்ததோ. தம்மாதம்மா ஜீவபக்கலானங் கதிட்டித்திமத்ததாய ததவிஸிட்டா. ஆகாஸகாலா பஞ்ஞத்திமத்தங். பந்தோ "கம்மபக்கலந்தரஸங்யோகோ"தி வசனதோ தேஹி அனஞ்ஞோ. புஞ்ஞபாபானி நாமந்தி பாகடமேவ. "கம்மபக்கலானமாஸவோ"தி வசனதோ புஞ்ஞபுஞ்ஞஸம்பாவே ஆஸவஸமஞ்ஞாதி ததோ அவிஸிட்டோ ஆஸவோ. "ஆஸவனிரோதோ ஸங்வரோ"தி வசனதோ படிபக்கேன புஞ்ஞபுஞ்ஞனிரோதோ ஸங்வரோ. "கம்மபலப்பவத்தியா பகதியா அப்பவத்தி நிஜ்ஜரோ"தி வசனதோ விபாகனிரோதனிமித்தங் நிஜ்ஜரோ. மொக்கோபி "ஸப்பகம்மவிமொக்கோ"தி வசனதோ கம்மபக்கலஜீவவியோகோ. தத்த கம்மபக்கலானங் ஸத்தாதிஸுலக்கணதாய ரூபமத்ததா புஞ்ஞபுஞ்ஞமத்ததாய அரூபதா. ஜீவோ ச அரூபமத்தமேவாதி அயங் த்ரப்பயமொக்கோ. பாவமொக்கோ பன ஜீவஸ்ஸ ராகாதிப்பாவாபரிணாமோ ராகாதயோ நாமமேவாதி ஜீவாதயோபி நாமரூபந்தோக்தாதா ஏவ.

காயப்பவத்திக்திஜாதிபந்தாபவக்கா காயாதிகா. தத்த பத்வீஆபதேஜவாயுஅத்தஸுக்துக்கேஸு காயஸமஞ்ஞா. ததவிஸிட்டா பவத்திக்திஜாதிபந்தாபவக்கா, "பாவோதி அத்தோ, காயோதி அனத்தந்தரந்தி வசனதோ காயதோ அஞ்ஞங் கிஞ்சி நத்தி. "பவத்திஸஞ்ஞா கிரியாஸங்யோகவிபாக்கேஸு"தி வசனதோ கதிஆதிப்பகாரேன பவத்தா பத்வீஆதயோ ஏவ பவத்தி உபசாரோ. "தஸ்மிங் அனத்தந்தரந்தி வசனதோ காயதோ அனஞ்ஞா ஸுரமனுஜபேததிர்ச்சாநநகூபபத்தியோ கதியோ. தாஸு புரிமாபுரிமாவிஸிட்டோ கதிஸு ஜாதஸ்ஸ நிச்சயோபி பவத்திமத்தந்தி ததோ அனஞ்ஞா கண்ஹனீரரத்தபீதஸுக்கஅதிஸுக்கஸங்காதா ஜாதியோ. தா உத்தருத்தரவிஸிட்டா அஞ்ஞாணமோஹராகதோஸதத்வாஸந்தாஸஸனப்பாயா ஸுக்கஜாதி, அந்தா அச்சந்தவிமுத்தா அவகாஹிதத்வா சாதி ஸுக்கஜாதி. "தோஸேஸு பந்தாஸமஞ்ஞா"தி வசனதோ அஞ்ஞாணாதிஸுலக்கணஸ்ஸ பந்தாஸஸ ஜீவதோ அனஞ்ஞதா. அஞ்ஞாணாதிதோஸாபாவதோ அபவக்கஸித்திதி காயாதயோபி நாமரூபமத்தமேவ.

யோபி தத்த தத்த "புரிஸோ அத்தா ஜீவோ"திஆதிப்பரியாயேஹி வத்தோ அத்தபத்ததோ, ஸோபி யதாரஹங் நாமரூபமத்தங் உபாதாய பஞ்ஞத்தோ, நாமரூபமத்தமேவ வா. தேன வத்தங் தேபி

நாமரூபந்தோக்துபா்வாபாவவஸேன நிச்சிதா ஏவாதி.

ஸம்பஹுலஸுத்தந்தஸங்ஸந்த்நாகதாவண்ணனா

672. ஸோதி ஸோ விபஸ்ஸனாகம்மிகோ யோகாவசரோ. ஏவந்தி வுத்தப்பகாரபராமஸனங். யாதாவஸரஸதோதி யதாபூதஸபாவதோ. நாமரூபங் வவத்தபெத்வா ஏதமத்தங் ஸங்ஸந்தெத்வா வவத்தபேதி ஸம்பந்தோ. லோகஸமஞ்ஞாயபி பஹானத்தாய, பகேவ “ஸத்தோ ஜீவோ”தி பவத்தனகமிச்சாபிநிவேஸஸஸாதி அதிப்பாயோ. நாமரூபமத்ததாய அவினிச்சத்தா, ஸந்தானாதிக்கனபேதஸ்ஸ ச அகத்தா அபிநிவேஸேன வினா ஸமூஹேகத்தக்கஹணவஸேன “ஸத்தோ”தி பவத்தோ ஸம்மோஹோ ஸத்தஸம்மோஹோ. தஸ்ஸ விகம்மபன்னா அஸம்மோஹபூமி. ஸம்பஹுலஸுத்தந்தவஸேனாதி “யதாபூதிஆதி”னா இத வுத்தானங், அவுத்தானஞ்ச “ரூபஞ்ச ஹிதங், மஹாலி, அத்தா அபவிஸ்ஸ, நயிதங் ரூபங் ஆபாதாய ஸங்ஸந்தெய்யா”தி (ஸங். நி. 3.59; மஹாவ. 20) ஏவமாதீனா ஸம்பஹுலானங் ஸுத்தந்தானங் வஸேன. “நாமரூபமத்தமேவா”திஆதினா வுத்தமேவத்தங் ஸந்தாயாஹ “ஏதமத்த”ந்தி.

அங்குஸம்பாராதி அங்குஸம்பாரஹேது. தன்னிமித்தங் தங் அமுஞ்சித்வா ஸதி ஏவ தஸ்மிங் “ஸத்தோ”தி வோஹாரோ.

அகாரந்தவேவாதி யதா கட்டாதீனி படிச்ச உபாதாய தேஸங் நாமங் விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா அகாரமிச்சேவ ஸங்கங் ஸமஞ்ஞங் கச்சதி, ஏவங் அட்டிஆதினி படிச்ச உபாதாய தேஸங் நாமங் விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா ரூபங் ஸரீரமிச்சேவ ஸங்கங் கச்சதி யோஜனா.

துக்கமேவ ஸம்போதி துக்கதுக்கதாதிபேதங் திவிதங் துக்கமேவ ஸம்பவதி, யதாபச்சயங் உபஜ்ஜதி, ததேவ துக்கங் கணட்டிபபந்தட்டிதிவஸேன திட்டதி சேவ கண்ணிரோதஆயுக்கயனிரோதாதீவஸேன நிருஜ்ஜதி சாதி அத்தோ. இதானி துக்கமேவாதி ஏவகாரேன நிவத்திதமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “நாஞ்ஞத்ரா”திஆதி வுத்தங். தஸ்ஸத்தோ - யதாவுத்தங் துக்கங் டபெத்வா ததோ அஞ்ஞங் கிஞ்சி தம்மஜாதங் ந ஸம்பவதி, யோ “ஸத்தோ”தி வா “ஜீவோ”தி வா வுச்செய்ய, ஸப்பேன ஸப்பங் அபாவா குதோ தஸ்ஸ நிரோதோதி.

உபமாவ்ஹினாமரூபவிபாவனாகதாவண்ணனா

673. ஏகேனாகாரேன ஸண்டிதேஸுதி யேன பகாரேன அக்காதீஸு ஸன்னிவிட்டேஸு ரதஸ்ஸமஞ்ஞா, தேன ஏகேன ஆகாரேன ஸமவட்டிதேஸு ஏகஜ்ஜங் ராஸிகதேஸு. ஏவமேவந்தி ஸன்னிவேஸவிஸிட்டே அவயவஸமுதாயே ஸந்தானவஸேன பவத்தமானே யதா “ரதோ”கேஹங் முட்டி வீணா ஸேனா நகரங் ருக்கோதி வோஹாரமத்தங், பரமத்ததோ பன ரதாதி நாம கிஞ்சி நத்தி, ஏவமேவங். உபாதானக்கந்தேஸுதி உபாதானக்கந்தஸஞ்ஞிதேஸு ரூபரூபதம்மேஸு ஸமுதிதேஸு ஸந்தானவஸேன பவத்தமானேஸு “ஸத்தோ ஜீவோ”தி வோஹாரமத்தங், பரமத்ததோ பன ஸத்தோ வா ஜீவோ வா நத்தி யாதாவதோ ஜானநங். இதங் யதாபூததஸ்ஸனங் “திட்டிவிஸுத்தி”தி வுச்சதி.

674. தஸ்ஸாதி ஸத்தோதி கஹிதஸ்ஸ அத்தனோ. வினாஸந்தி நிருத்தஸ்ஸ வினாஸங். அவினாஸந்தி அவினஸ்ஸனங், நிச்சதந்தி அத்தோ. த்வயவஸேனேவ ஹி அத்தவாதீனோ டிதா, ஸஸ்ஸதோ அத்தா, உச்சிஜ்ஜதி வா, ஏகச்சஸஸஸதவாதோபி எத்தேவ ஸமவருத்தோதி. அவினாஸங் அனுஜானந்தோதி புத்திஆதினங் தம்மானங் வினாஸங் இச்சந்தோபி “தம்மீ நிச்சோ கூட்டடோ”தி அத்தனோ வினாஸாபாவங் அனுஜானந்தோ. ஸஸ்ஸதேதி ஸஸ்ஸதகாஹே. பத்தி கதவினாஸஅகதப்பாக்கமாதீதோஸப்பஸங்கதோதி அதிப்பாயோ. கீரன்வயஸ்ஸாதி கீரஸ்ஸ அன்வயபூதஸ்ஸ, பல்பூதஸ்ஸாதி அத்தோ. ததன்வயஸ்ஸாதி தஸ்ஸ அத்தனோ அன்வயபூதஸ்ஸ அஞ்ஞஸ்ஸ கஸ்ஸசி அபாவதோ. ஒலீயதி நாமாதி “ஸஸ்ஸதோ அத்தா”தி அபிநிவேஸேன பாவாபிரதோ ஹுத்வா பவனிரோததோ ஸங்கோசனங் ஆபஜ்ஜந்தோ பாவேயேவ நிலீயதி நாம. அதிதாவதி நாமாதி தத்த தத்தேவ ஹி பாவே அத்தா உச்சிஜ்ஜதி உச்சேதுவாதீ “உச்சிஜ்ஜதி அத்தா”தி கண்ணந்தோ பரங் மரணா ஸந்தங் பாவங் “நத்தி”தி அதிக்கமந்தோ அதிதாவதி நாமாதி வதந்தி. கிலேஸனிரோதே பன கம்மஸ்ஸ அவிபச்சனதோ பவனிரோதே இச்சிதப்பே ததா அக்கஹெத்வா “தங் தங் பாவவிஸேஸங் ஆகம்ம அத்தா உச்சிஜ்ஜதி ஏவங் பவனிரோதோ ஹோதி”தி கண்ணந்தோ தங் அதிதாவதி நாம.

பரியுட்டிதாதி அபிபூதா. சக்குமந்தோதி யதாபூததஸ்ஸனஸங்காதேன ஞாணசக்குனா சக்குமந்தோ.

காமபாவாதிபேதோ பாவோ ஆரமிதப்பட்டேன ஆராமோ ஏதேஸந்தி பாவாராமா. தஸ்மிங் பாவே ரதா அபிரதாதி பாவரதா. பாவே ஸம்மோதங் ஆபன்னாதி பாவஸம்முதிதா. தீஹிபி பதேஹி பாவஸ்ஸாதக்கித்தாவ வுத்தா. சித்தங் ந பக்கந்ததி பாவஸ்ஸாதக்கித்தா ஏவ பவனிரோதாவஹே தம்மே சித்தங் ந அனுப்பவிஸதி. நப்பஸீததி ந ஓகப்பதி. ந ஸந்திட்டதி ந பதிட்டஹி. நாதிமுச்சதி ந அதிமுச்சதி.

அட்டயமானாதி துக்காபியமானா. ஹராயமானாதி லஜ்ஜமானா. ஜிசுச்சமானாதி ஹிளெந்தா. விபவந்தி உச்சேதங். அபிநந்தந்தி வுத்தஅபிநந்தனாகாரதஸ்ஸனங் “யதோ கிர போ”திஆதி.

பூதந்தி கந்தாபஞ்சகங். தஞ்ஹி யதாஸகங் பச்சயேஹி ஜாதத்தா, பரமத்ததோ விஜ்ஜமானத்தா ச பூதந்தி வச்சதி. பூததோதி யதாபூதஸபாவதோ, ஸலக்கணதோ, ஸாமஞ்ஞலக்கணதோ ச.

675. ஏவங் ஸத்தகாஹதோ அவலீயனாதிதா்வனதோஸே, யதாபூததஸ்ஸனதோ நிப்பிதாதிக்குணே ச ஸுத்தவஸேனேவ தஸ்ஸெத்வா இதாஸி நாமரூபமத்தேபி கமனாதிஅத்தகிச்சஸித்திஂ தஸ்ஸெதுங் “தஸ்மா”திஆதி வுத்தங். தத்த தஸ்மாதி யஸ்மா “அஸ்மீ”தி வா “அஹ”ந்தி வா காஹஸ்ஸ வத்துபூதோ ஸத்தோ நாம நத்தி, பரமத்ததோ நாமரூபமத்தமேவ, தஸ்மா. ஸசே கோசி அத்தா நாம நத்தி, கதமிதா நாமரூபமத்தே கமனாதிஅத்தகிச்சஸித்திஂ சோதனங் ஸந்தாாயாஹ “தாருயந்த”ந்திஆதி. “காயதி”தி ஏதேன யதா நிஜ்ஜேவே தாருமயயந்தே அப்பாந்தரே வத்தமானஸ்ஸ ஜீவஸ்ஸ வஸேன ஸஹஸ்ஸ ஸப்பாபாரஸ்ஸ விய உபட்டானமத்தங் பச்சயவிஸேஸதோ, ஏவங் நிஜ்ஜேவே நாமரூபமத்தே பச்சயவிஸேஸதோ கமனாதிஅத்தகிச்சஸித்திஂ ஸஹஸ்ஸ ஸப்பாபாரஸ்ஸ விய உபட்டானந்தி தஸ்ஸேதி.

ஸச்சதோதி பூததோ, பரமத்ததோதி அத்தோ. ஸுஞ்ஞங் ஜீவேன யந்தமிவ அபிஸங்கதங் பச்சயவஸேன பவத்தி அதிப்பாயோ. துக்கஸ்ஸ புஞ்ஜோ நிச்சாதுரதாய திணகட்டஸதிஸோ அத்தஸுஞ்ஞதாயாதி அத்தோ. ஏதங் நாமரூபங்.

யமகந்தி யுகளகங். ஸோ ச கோ யமகபாவோ அஞ்ஞமஞ்ஞஸன்னிஸ்ஸிதபாவேனாதி ஆஹ “உபோ அஞ்ஞோஞ்ஞனிஸ்ஸிதா”தி. ததோ ஏவ ச ஏகஸ்மிங் பிஜ்ஜமானஸ்மிங் உபோ பிஜ்ஜந்தி. ந ஹி கதாசி பஞ்சவோகாரபாவே ரூபே நிருஜ்ஜந்தே அருபங் அநிருஜ்ஜந்தங், அருபே வா நிருஜ்ஜந்தே ரூபங் அநிருஜ்ஜந்தங் அத்தி. ஸ்வாயங் பங்கோ பச்சயா பச்சயனிரோதோனேவ, நாமரூபனிரோதோதி அத்தோ. பச்சயாதி வா பச்சயபூதா, அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ பச்சயா ஹாந்தாபி உபோ பிஜ்ஜந்தியேவாதி அத்தோ.

676. தண்டாபிஹதந்தி விஸேஸனேன தண்டங், தண்டாபிகாதஸ்ஸ பச்சயங் புரிஸவாயாமஞ்ச தஸ்ஸேதி, போரியா பன விஸேஸிதப்பதா ஸத்தஸ்ஸ அஸாதாரணகாரணதாய. தேனேவ ஹி “அஞ்ஞோ போரி”தி போரியேவ கஹிதா, ந தண்டாத்யோ. அதிஸ்ஸமானரூபதாய ஸத்தங் நாமட்டானியங் கத்வா “ஏவமேவ”ந்திஆதினா உபமாஸங்ஸந்தனங் கரோதி.

ந சக்குதோ ஜாயரேதி ந சக்காயதனதோ நிக்ச்சனவஸேன ஜாயந்தி. ந ஹி சக்காயதனஸ்ஸ பச்சயபாவபுபுமனதோ புப்பே பஸ்ஸபஞ்சமகா லப்பாந்தி, ந ச பதேஸவந்தோ, யேன தே ததோ நிக்ச்செய்யுங். தேனேவாஹ “புஞ்ஜோ நத்தி அனாகதே”தி (மஹாணி. 10). ந ரூபதோதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. “நோ ச உபின்னமந்தரா”தி இதங் பன தேஸங் அருபதம்மத்தா அப்பதேஸதாய வுத்தங். கேவலங் பன யஸ்மிங் கணே பச்சயஸமவாயோ, ததா உப்பஜ்ஜனமத்தமேவாதி ஆஹ “ஹேதுங் படிச்ச பபவந்தி ஸங்கதா”தி, சக்குரூபாலோகமனஸிகாராதிபேதங் தம்மஜாதங் நிஸ்ஸாய பச்சயபூதங் காரணங் லபித்வா தேஹி ஸமேச்ச ஸம்பூய கதத்தா ஸங்கதா பஸ்ஸாத்யோ தம்மா உப்பஜ்ஜந்தி அத்தோ. தஸ்ஸா பன தம்மானங் உப்பத்தியா பாகடங் ரூபதம்மபவத்திங் தஸ்ஸெந்தோ “யதாபி ஸத்தோ பஹடாய போரியா”தி ஆஹ. பஸ்ஸபஞ்சமக்கஹணஞ்செத்த பாகடஅருபதம்மானங் தஸ்ஸனங். ஸேஸகாதாஸாபி ஏஸேவ நயோ.

வத்துரூபாதி ஹதயவத்துதோ. தன்னிஸ்ஸயானங் அருபதம்மானங் பஹுபேதத்தா ஸாமஞ்ஞவோஹாரேன தே தஸ்ஸேதுங் “ஸங்கதா”தி வுத்தங்.

677. நித்தேஜந்தி தேஜஹீனங் ஆனுபாவரஹிதங். யதா பன தங் நித்தேஜங், தங் தஸ்ஸேதுங் “ந காததி”திஆதி வுத்தங். ந ஹி அஞ்ஞதா ஸத்தஹனுஸ்ஸஹனாதீஸு நாமங் “நித்தேஜ”ந்தி ஸக்கா வத்துங், நாபி ரூபங் ஸந்தாரணாபந்தானாதீஸு. தேனேவ ஹி “ரூபங் நித்தேஜ”ந்தி வத்வா “ந ஹி தஸ்ஸ காதீதுகாமதா”திஆதி வுத்தங். “அத கோ”திஆதினா ப்யதிரேகவஸேனாபி நாமரூபானங் நித்தேஜதங்யேவ விபாவேதி. அஞ்ஞமஞ்ஞஸன்னிஸ்ஸயேன ஹி நாமரூபஸ்ஸ அத்தகிச்சஸித்திஂ பிச்சேகங் அஸமத்ததாவிபாவனமேவ. ததா ஹி நாமரூபஸ்ஸ அத்தஸுஞ்ஞதா, நிரீஹதா, ப்யாபாரவிரஹதா ச ஸுட்டுதரங் பாகடா ஹாந்தி.

கதங் பன பச்சேகங் அஸமத்தானங் ஸமுதிதபாவே ஸமத்ததா ஹோதி? அஸாமக்கியங் அஹேதுானங் ஸாமக்கியம்பி அஹேதுபாவாபத்திதோ. ந ஹி பச்சேகங் தட்டுங் அஸக்கொந்தானங் அந்தாநங் ஸதம்பி ஸஹஸ்ஸம்பி ஸமுதிதங் தட்டுங் ஸக்கோத்தி சோதனங் ஸந்தாாயாஹ “இமஸ்ஸ பனத்தஸ்ஸா”திஆதி. இமங் உபமங் உதாஹரந்தி அட்டகதாசரியா உபமாயபி அஸித்தஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஸாதேதப்பதோ. தேனேவாஹ “உபமங் தே கரிஸ்ஸாமி, உபமாயபிதேகச்சே விஞ்ஞா புரிஸா பாஸிதஸ்ஸ அத்தங் ஜானந்தி”தி (ஸங். நி. 2.67). துட்டஹட்டோதி யதிபாஹங் சக்குகரணியங் காதுங் ந ஸக்கோமி, பாதுகரணியங் பன காதுங் ஸக்கோமி, த்வஞ்ச சக்குகரணியங், தஸ்மா அம்ஹாகங் உபின்னங் ஸஹிதானஞ்ச வஸேன இச்சித்தேஸஸம்பத்தி ஸிஜ்ஜத்தி துட்டஹட்டோ ஜச்சந்தோ. தத்த ஜச்சந்தோதிஆதி உபமோபமெய்யஸங்ஸந்தனங். தம்மானங் அத்தலாபோ பரபடிபத்தோதி வத்தப்பமேவ நத்தி ததோ புப்பே அவிஜ்ஜமானத்தா, படிஸத்தத்தலாபாஸ்ஸாபி பரபடிபத்தமேவ அத்தகிச்சந்தி தஸ்ஸேதுங் “ந ஸகேன தேஜேன உப்பஜ்ஜதி, ந தாஸ தாஸ கிரியாஸ பவத்ததி”தி வுத்தங். தேஸங் நாமரூபானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் நிஸ்ஸாய உப்பத்தி வா பவத்தி வா ந ச ந ஹோத்தி ஜச்சந்தாபீஸப்பிஉபமாய ஸாதிதமத்தங் நிகமெந்தோ “அஸாமக்கியங் அஹேதுானங் ஸாமக்கியம்பி அஹேதுகபாவாபத்திதோ”தி யதாவத்தஸ்ஸ ஹேதுனோ அனேகந்திகபாவங் விபாவேதி.

பரத⁴ம்மவஸானுவத்தினோதி பரேஸங் அத்ததோ அஞ்ஞேஸங் ஹேதுபச்சயஸங்கா²தானங் த⁴ம்மானங் வஸேன அனுவத்தனஸீலா. அத்தது³பு³புலாதி அத்தனா து³பு³புலா அஸமத்தா². பரபச்சயதோதி பரேஸங் த⁴ம்மானங் பச்சயபா⁴வதோ. ஏதேன ஜனகபச்சயங் வத³தி. தேனேவாஹ “ஜாயரே”தி. பரஆரம்மணதோதி பரேஸங் த⁴ம்மானங் ஆரம்மணபா⁴வதோ. ஏதேன உபத்த²ம்ப⁴கபச்சயங் வத³தி. பச்சயக்³ஹணங் வா ரூபாபெக்கங், ஆரம்மணக்³ஹணங் நாமாபெக்கங். “பரத⁴ம்மேஹி”தி இதங் ஆரம்மணபச்சயானங் விஸேஸனங். புரிமத்தே²ன ஹி வுத்தமேவத்தங் பச்சி²மத்தே²ன பாகடங் கரோதி. பபா⁴விதாதி உப்பாதி³தா.

நாவாயந்திகூபமாயபி நாமரூபானங் அவஸவத்திதங் விபா⁴வேதுங் “யதா³பீ”திஆதி³னா திஸ்ஸோ கா²தா² வுத்தா. நிஸ்ஸாயாதி பதிட்டா²ய. யந்தீதி கச்ச²ந்தி. மனுஸ்ஸே நிஸ்ஸாயாதி நேதுபூ⁴தே நியாமககம்மகாரகாதி³மனுஸ்ஸே அபஸ்ஸாய. ந ஹி தேஸங் அரணக்³ஹணலங்காரஸண்டா²பனஉத³குஸ்ஸிஞ்சனாதி³கிரியாய வினா நாவா இச்சி²ததே²ஸங் பாபுணாதி. உபோ⁴தி அஞ்ஞமஞ்ஞங் நாவங் நிஸ்ஸாய மனுஸ்ஸா, மனுஸ்ஸே நிஸ்ஸாய நாவாதி அத்தோ².

ஏவந்தி வுத்தப்பகாரேன. நானானயேஹி³தி பட²மாதீ³னங் ஸத்தன்னங் ஜா²னானங், தேஸங் உபசாரானஞ்ச வஸேன சுத்த³ஸ அருபபரிக்க³ஹமுகா²னி, சதுதா⁴துவவத்தா²னே வுத்தானங் தேரஸன்னங் தா⁴துபரிக்க³ஹமுகா²னங் தா⁴தாயதனகந்த⁴மஹாபூ⁴தவஸேன, இத⁴ வுத்தானங் அவுத்தானஞ்ச இந்த³ரியஸச்சபடிச்சஸமுப்பன்னானங் வஸேன ஸமவீஸதி ரூபபரிக்க³ஹமுகா²னி, தானி பச்சேகங் “புஸ்ஸோ வேது³னா சித்த”ந்தி இமேஸங் ஸம்முக³பா⁴வேன உபட்டி²தானங் திண்ணங் அருபத⁴ம்மானங் வஸேன திகுணிதானி ஸமஸட்டி², சுத்த³ஸ அருபபரிக்க³ஹமுகா²னி, தானி சாதி சதுஸத்ததியா நாமரூபபரிக்க³ஹனயேஹி சேவ ஸம்ப³ஹுலஸுத்தந்தரத²கே³ஹமுட்டி²விணாஸேனாருக்க³தா²ருயந்தனளகலாபிபே⁴ரிஜச்சந்த⁴பங்³குளனாவாமனுஸ்ஸா² ச நாமரூபமத்ததாவவத்தா²பனநயேஹி ச. ஸத்தஸஞ்ஞங் அபி⁴ப⁴வித்வாதி அனாதி³காலபா⁴விதங் கந்த⁴பஞ்சகே அத்தகா³ஹங் விக்³ம்பெ⁴த்வா. நாமரூபானங் யாதா³வது³ஸ்ஸனந்தி “இதங் நாமங், எத்தகங் நாமங், ந இதோ பி⁴ய்யோ. இதங் ரூபங், எத்தகங் ரூபங், ந இதோ பி⁴ய்யோ”தி ச தேஸங் லக்க³ணஸல்லக்க³ணமுகே²ன த⁴ம்மமத்தபா⁴வது³ஸ்ஸனங். அத்ததி³ட்டி²மலவிஸோத⁴னதோ தி³ட்டி²விஸுத்தீ⁴தி வேதி³தப³ங். ஏதஸ்ஸேவாதி நாமரூபஸ்ஸ யாதா³வது³ஸ்ஸனஸ்ஸேவ.

தி³ட்டி²விஸுத்தி⁴னித்³தே²ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அட்டா²ரஸமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா

பச்சயபரிக்க³ஹகதா²வண்ணனா

678. அனந்தரனித்³தி³ட்டா²ய தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴யா விஸயபா⁴வேன த³ஸ்ஸிதத்தா “ஏதஸ்ஸேவா”தி வுத்தங், ந தத³ஞ்ஞதோ விஸேஸனத்த²ங் தத³ஞ்ஞஸ்ஸேவ அபா⁴வதோ. அஜ்ஜ²த்தங் வா ஹி விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ ஹோது ப³ஹித்³தா⁴ வா, அஜ்ஜ²த்தஸித்³தி⁴யங் பன லக்க²ணதோ ஸப்³ப³ம்பி நாமருபங் அனவஸேஸதோ பரிக்க³ஹிதமேவ ஹோதீதி. பச்சயபரிக்க³ஹேனாதி ஹேதும்ஹி கரணவசனங். பச்சயபரிக்க³ஹேது ஹிஸ்ஸ அத்³த⁴த்தயகங்கா²விதரணங் ஹோதீதி, கரணே வா ஏதங் கரணவசனங் பச்சயபரிக்க³ஹஸ்ஸ ஸாத⁴கதமபா⁴வதோ கங்கா²விதரணகிரியாய. யதா³ ஹிஸ்ஸ ஸுபரிஸுத்³தோ⁴ நிஜ்ஜடோ நிக்³கு³ம்போ³ பச்சயபரிக்க³ஹோ ஸிஜ்ஜ²தி, ததா³னேன கங்கா² விதரீயதீதி. விதரித்வாதி அதிக்³மித்வா, விக்³ம்³பெ⁴த்வாதி அத்தோ². தங் பன ஞாணங் ததா²தி⁴க³தங் வஸீபா⁴வப்பத்தங் ஜா²னங் விய யோகி³னோ ஸந்தானே பபந்த⁴வஸேன பவத்ததீதி கத்வா வுத்தங் “டி²தங் ஞாண”ந்தி.

தந்தி கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி⁴ங். தங் ஸம்பாதே³துகாமோ ஆபஜ்ஜதீதி ஸம்பந்தோ⁴. யாதா²வதோ தி³ட்ட²ங் நாமருபங் திவித⁴துக்க³தாயோக³தோ ரோகோ³ விய. பச்சயா சஸ்ஸ ரோக³ஸமுட்டா²னங் விய உபட்ட²ஹந்தீதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ “யதா² நாம...பே... பரியேஸதீ”தி ஆஹ. ஸங்ஸாரதுக்க³னிமுக³க்³ஸ்ஸ ஸந்தானஸ்ஸ ததோ விமோசேதுகாமதாவஸேன அனுக்³ம்பிதப்³பதா லப்³ப⁴தீதி தமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “யதா² வா பனா”திஆதி³ வுத்தங். ஏவமேவ டி²தே யதே³கே வத³ந்தி “அனுக்³ம்பேதப்³பகுமாரகத³ஸ்ஸனேன தஸ்ஸ மாதாபிதுஆவஜ்ஜனங் இத⁴ அனுதா³ஹரணங் நிரோதே⁴தப்³பதாய நாமருபஸ்ஸ அனுக்³ம்பிதப்³பதாபா⁴வதோ”தி, தத³பாஹதங் ஹோதி. அவஸ்ஸஞ்சேதங் ஏவங் இச்சி²தப்³பங், அஞ்ஞதா² வேனெய்யபுக்³லஸந்தானே ஸத்து² மஹாகருணாபவத்தி ஏவ விசாரேதப்³பா³ ஸியா. மந்த³புத்³தி⁴தாய மந்த³ங். வுட்³ட⁴தரோபி கோசி மந்த³புத்³தி⁴ ஹோதீதி ததோ விஸேஸனத்த²ங் “குமார”ந்தி வுத்தங். யோ கோசி பட²மவயே வத்தமானோ “குமாரோ”தி வுச்சதீதி ததோ விஸேஸனத்த²ங் “த³ஹர”ந்தி வுத்தங். ஏவம்பி யோ ஆதா⁴வித்வா பரிதா⁴வித்வா விசாரணகோ தருணதா³ரகோ, ஸோபி “த³ஹரோ”தி வுச்சதீதி ததோ நிவத்தனத்த²ங் “உத்தானஸெய்யக”ந்தி வுத்தங். சதுஹிபி பதே³ஹி கருணாயிதப்³பதங்யேவ த³ஸ்ஸேதி. ஆபஜ்ஜதீதி கரோதி.

யதா² பனஸ்ஸ ஹேதுபச்சயபரியேஸனாபத்தி ஹோதி, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஸோ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ப்³யதிரேகமுகே²ன அத்தோ² ஸாதி⁴தோ ஸம்மதே³வ ஸாதி⁴தோ ஹோதீதி அஹேதுகபா⁴வங் தாவ படிக்கி²பந்தோ “ந தாவித³ங் நாமருபங் அஹேதுக”ந்தி வத்வா தத்த² காரணமாஹ “ஸப்³புத்தா²”திஆதி³னா. ஹேதுமந்தரேன ஸதி ஸம்ப⁴வே ஸப்³புத⁴ம்மானங் ஹேதுஅபா⁴வோ ஸமானோதி ஸப்³புஸமானதா ஸியா, ததா² ச ஸதி ஸோதபதே³ஸாதீஸு, ப்³ஹித³தா⁴ ச சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹேதுஅபா⁴வோதி ஸப்³புத்த², சக்கா²தீ³னங் உப்பத்திதோ புப்³பே³, பரிபே⁴த³தோ உத்³த⁴ஞ்ச ஹேதுஅபா⁴வோதி ஸப்³புதா³ ச அந்தா⁴தீ³னங் அருபீனங், அஸஞ்ஞீனஞ்ச ஹேதுஅபா⁴வோதி ஸப்³பே³ஸஞ்ச சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி ப⁴விதப்³புங், ஹேதுஅபா⁴வா விஸேஸதோ தஞ்ச நத்தீ²தி ஆஹ “ஸப்³புத்த² ஸப்³புதா³ ஸப்³பே³ஸஞ்ச ஏகஸதி³ஸபா⁴வாபத்திதோ”தி. நித³ஸ்ஸனமத்தஞ்சேதங் யதி³த³ங் “சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஸு ஹீ”தி. யத்தகா லோகே விஸேஸா, தேஹி ஸப்³பே³ஸங், ஸப்³புகாலஞ்ச ப⁴விதப்³புந்தி அதி⁴ப்பாயோ. ஆதி³-ஸத்³தே³ன வா தேஸம்பி க்³ஹணங் கதமேவாதி துட்ட²பு³புங். தஸ்மா அஹேதுகபா⁴வே விஸிட்ட²தாய அஸம்ப⁴வோ ஏவாதி ஸப்³புத்த² ஏகஸதி³ஸபா⁴வாபத்திதோ, ஸப்³புதா³ ஏகஸதி³ஸபா⁴வாபத்திதோ, ஸப்³பே³ஸங் ஏகஸதி³ஸபா⁴வாபத்திதோதி பச்சேகங் ஸம்ப³ந்தோ⁴ வேதி³தப்³போ³. ஏவங் அஹேதுபா⁴வே படிஸித்³தே⁴ விஸமஹேதுவாதீ³ வதே³ய்ய “ந இத³ங் அஹேதுகங் கிஞ்சரஹி ஸஹேதுகங், கேன பன ஹேதுனா ஸஹேதுகந்தி? இஸ்ஸராதி³னா”தி.

ஆதி³-ஸத்³தே³ன பகதிபுரிஸபஜாபதிகாலாதீ³னங் க்³ஹணங் வேதி³தப்³புங், தங் படிக்கி²பந்தோ ஆஹ “ந இஸ்ஸராதி³ஹேதுக”ந்திஆதி³. ந நாமருபங் இஸ்ஸராதி³ஹேதுகங் நாமருபதோ அஞ்ஞஸ்ஸ அனுபலப்³ப⁴மானத்தா இஸ்ஸரபகதிஆதி³னமேவ அபா⁴வதோ. யதி³ பன அஸதோ இஸ்ஸராதி³தோ நாமருபஸ்ஸ உப்பத்தி, ஏவங் ஸதி ஸா ஏவ ஸப்³புத்த² ஸப்³புதா³ ஸப்³பே³ஸங் ஏகஸதி³ஸதா ஆபஜ்ஜதி. அத² நாமருபமத்தமேவ இஸ்ஸராதி³ஹேதுகங், நாமருபஞ்ச அஹுத்வா ஸம்ப⁴வந்தங், ஹுத்வா ச வினஸ்ஸந்தங் தி³ஸ்ஸதீதி இஸ்ஸராதி³ஹிபி தாதி³ஸேஹி ப⁴விதப்³புங். ததா² ச தத³பி ஸப்பச்சயங் ஸங்க²தமேவாதி தஸ்ஸாபி பச்சயபரிக்க³ஹோ காதப்³போ³. அத² தங் நுப்பஜ்ஜதி, அஹேதுகதா தஸ்ஸ ஆபன்னா. தேனாஹ “அஹேதுகபா⁴வாபத்திதோ”தி.

அபிச ந இஸ்ஸராதி³ஹேதுகங் நாமருபங். கிங் காரணங்? கமேன உப்பத்திதோ. யதி³ ஹி ஏவங் நிச்சங் இஸ்ஸராதி³ஸஞ்ஞிதங் கம்மகிலேஸிந்த்³ரியாரம்மணாதீ³னிரபெக்க²காரணம்பி ஸியா, ஸப்³பே³ஸங்யேவ ஏகஜ்ஜங் உப்பத்தி ஸியா, யத்தகேஹி ததோ உப்பஜ்ஜிதப்³புங். கஸ்மா? காரணஸ்ஸ ஸன்னிஹிதபா⁴வதோ. யதி³ பன தஸ்ஸ இச்சா²வஸேன தஸ்ஸ

உப்பத்திங் பரிகப்பெய்யுங், தாஸஞ்ச இச்சா²னங் ஏகஜ்ஜ²ங் உப்பத்தியங் கோ
விப³ந்தோ⁴. அத² அஞ்சும்பி கிஞ்சி
கம்மகிலேஸிந்த்³ரியாரம்மணாதி³அபெக்கி²தப்³பங் அத்தீ²தி சே? ததே³வ ஹேது
காரணங், கிமஞ்சுன அதி³ட்ட²ஸாமத்தி²யேன பரிகப்பிதேன பயோஜனங்?
தி³ட்ட²ஞ்ஹி கம்மாதீ³னங் ஸாமத்தி²யங் தத³ஞ்சுபச்சயஸன்னிதா⁴னேபி
தத³பா⁴வே அபா⁴வதோ. யதா² ஹி ரூபாலோகமனஸிகாரஸன்னிதா⁴னேபி
சக்கு²னோ அபா⁴வே சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ அபா⁴வங், பா⁴வே ச பா⁴வங்
தி³ஸ்வா சக்கு²னோ சக்கு²விஞ்ஞாணுப்பாத³னஸமத்த²தா அத்தீ²தி விஞ்ஞாயதி.
யதா² ச ய்வாயங் யமகானம்பி ஸமானானங்
ஜனகஜனநீஸுக்கஸோணிதாதி³பா³ஹிரபச்சயஸமபா⁴வேபி ஸத்தானங்
ஹீனபணீததாதி³விஸேஸோ தி³ஸ்ஸதி, ஸோ ச ஸஸந்தானே தாதி³ஸ்ஸஸ்ஸ
அஞ்சுஸ்ஸ ஹேதுனோ அபா⁴வா கம்மகிலேஸஹேதுகோதி தஸ்ஸ தத்த²
ஸமத்த²தா அத்தீ²தி விஞ்ஞாயதி, ந ஏவமிஸ்ஸராதி³கஸ்ஸ. காரணஸ்ஸ ஹி
பா⁴வாபா⁴வே ப²லஸ்ஸ பா⁴வாபா⁴வேஹி காரணஸ்ஸ ஸமத்த²தா
விஞ்ஞாயெய்ய. ந ச ஸன்னிஹிதே தத³காரணஸ்ஸ நாமரூபஸ்ஸ
இஸ்ஸராதி³வேகல்வேன கத்த²சி அனுப்பத்தி தி³ட்டா², தஸ்மா
அகாரணமிஸ்ஸரோ.

அதா²பி ஸக்³கோ³ ஏவங் இஸ்ஸராதி³ஹேதுகோ வச்செய்ய, ஸோபி
ஸக்³கப்பகாரோ ஸப்³பகாலங் ததோ நிப்³பத்தெய்ய. ந ஹி
ஸன்னிஹிதகாரணஸ்ஸ ப²லஸ்ஸ அனுப்பத்தி யுத்தா. நிச்சே ச ஸதி
அஞ்சுனிரபெக்க²காரணே ஸக்³கஸ்ஸ ஆதி³யேவ ந யுத்தோ, யாவ
இஸ்ஸராதி³கங் காரணங், தாவ ஸப்³பஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வப்பஸங்க³தோ.
அதா²பி வதெ³ய்ய “அஞ்சுபி யதா²ரஹங் பச்சயா ஹொந்தியேவ,
இஸ்ஸராதி³கம்பி தேஸங் ஸஹகாரீ காரணங் ஹொதீ”தி. யதெ³த்த² வத்தப்³பங்,
தங் ஹெட்டா² வத்தமேவ. யதி³ பரோ வதெ³ய்ய “இத⁴ புத்தி⁴புப்போ³
பா⁴வானங் ரசனாவிலேஸோ தி³ட்டோ², யதா² தங் க⁴டகே³ஹாதீ³னங்.
அத்தி² ச அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிரானங் ஸரீரபது³மாதீ³னங் ரசனாவிலேஸோ,
தஸ்மா தேனாபி புத்தி⁴புப்பேன ப⁴விதப்³பங். யஸ்ஸ ச ஸோ
புத்தி⁴புப்போ³, ஸோ இஸ்ஸராதி³கோ, தஸ்மா தேன நாமரூபஸஞ்சிதஸ்ஸ
லோகஸ்ஸ காரணேன ப⁴விதப்³ப”ந்தி. தயித³ங் அஸித்த⁴ங், ரசிதா
ஸரீரபது³மாத³யோதி தத்தே²வ உப்பன்னத்தா. உப்பன்னஸ்ஸ ஹி
ஸன்னிவேஸவஸேன ததா² ததா² பட்ட²பனங் “ரசனா”தி வச்சதி. அனேகந்திகோ
சாயங் அபுத்தி⁴புப்பஸ்ஸாபி தி³ட்டத்தா. தி³ட்டோ² ஹி ந்ஹாருஆதீ³னங்
அக்³கி³ஸங்யோகே³ன ரசனாவிலேஸோ, ததா² விஸுஸ்ஸந்தானங்
புப்பச்சம்மாதீ³னங். யதி³ பனாயமிஸ்ஸராதி³கோ க³வஸ்ஸஜக³த்ரபா⁴தீ³னங்
கரீஸாவத்தே படிமஹுதங் ரசெய்ய, உம்மத்தோ விய விக்கி²த்தோ ஸியா.
கிஞ்சாயங் லோகங் ஸஜ்ஜெந்தோ அத்தத்த²ங் வா ஸஜ்ஜெய்ய லோகத்த²ங் வா.

தத்த² ச யதி³ புரிமோ மக்கோ² கதகிச்சோ ந ஸியா லோகேன
 ஸாதே⁴தப்³புஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வதோ. அத² து³தியோ, கஸ்மா லோகஸ்ஸ
 அஹிதது³க்கா²வஹங் பாபங் நிரயாதி³ங், ஜராமரணாதி³ஞ்ச ஸஜதி? அத²
 தது³ப⁴யங் அனாமஸித்வா கீளத்த²ங் ஸஜதி. கீளா ச நாம ரதிஅத்தா² ஹோதி.
 வினா கீளாய ரதிங் அஜானந்தானங் ரதிஅத்த²ஞ்ச கீளமாரப⁴ந்தோ ரதியங்
 இஸ்ஸரோ அனிஸ்ஸரோ ஸியா. அத² பயோஜனநிரபெக்கோ², ஸப்³புக்காலங்
 ஸஜெய்ய, தஸ்ஸ சாயங் ஸஜனஸமத்த²தா அஹேதுகா வா ஸியா
 ஸஹேதுகா வா. அஹேதுகா சே, ஸப்³பே³ஸங் ஸியா ஸஹேதுகா வா.
 அஹேதுகா சே, ஸப்³பே³ஸம்பி ஸியா. அத² ஸஹேதுகா, ஸோ சஸ்ஸ
 ஹேது பரதோ வா ஸம்பு⁴தோ ஸியா அத்ததோ வா. தத்த² பரதோ சே
 ஸம்பு⁴தோ, யத³ஸ்ஸ ஸோ லத்³தோ⁴, தஸ்ஸாயங்
 வெய்யாவச்சகரஸதி³ஸோ ஸியா. அத² அத்ததோ தது³ப்பத்திதோ புப்³பே³ அயங்
 கீதி³ஸோ லோகோ சாதி ஸப்³புமித³ங் ஆலுனவிஸிணங் ஆகுலப்³யாகுலங்
 கோ³யுதே²ன க³தமக்³ஸதி³ஸபே²ணபிண்ட³ஸமங் அவிமத்³த³க்க²மங்
 அஸாரங். திட்ட²து பஸங்கோ³, யதா²தி⁴கதமேவ வண்ணயிஸ்ஸாம. தஸ்மாதி
 யஸ்மா இத³ங் நாமருபங் ந அஹேதுகங், நாபி இஸ்ஸராதி³விஸமஹேதுகங்,
 தஸ்மா. தேதி ஹேதுபச்சயா.

679. ஓளாரிகத்தா, ஸுபாகடத்தா ச ரூபஸ்ஸ பச்சயபரிக்க³ஹோ ஸுகரோதி
 “இமஸ்ஸ தாவ ரூபகாயஸ்ஸா”திஆதி³னா பட²மங் தஸ்ஸ
 பச்சயபரிக்க³ஹவிதி⁴ங் ஆரப⁴தி. தத்த² யதா² நாமருபஸ்ஸ
 பச்சயபரிக்க³ஹோ அஹேதுவிஸமஹேதுவாத³னிவத்தியா ஹோதி, ஏவங்
 நிப்³பி³தா³விராகா³வஹபா⁴வேன தத்த² அபி⁴ரதினிவத்தியாபி இச்சி²தப்³போ³தி
 தங் கப்³ப⁴ஸெய்யகவஸேன த³ஸ்ஸெந்தோ நிப்³புத்தட்டா²னஸ்ஸ
 ஸுசிபா⁴வபடிஸேத⁴னமுகே²ன அஸுசிபா⁴வங் விபா⁴வேதுங் “அயங்
 காயோ”திஆதி³மாஹ. தத்த² உப்பலாதீ³னி அஸுசிட்டா²னே நிப்³புத்தானிபி
 ஸயங் ஸுசிஸம்மதானேவாதி தங்த³ஸ்ஸனத்த²ங் அப்³ப⁴ந்தரக்³ஹணங்.
 தேனாஹ ப⁴க³வா -

“யதா² ஸங்காரதா⁴னஸ்மிங், உஜ்ஜி²தஸ்மிங் மஹாபதே²;

பது³மங் தத்த² ஜாயேத², ஸுசிக³ந்த⁴ங் மனோரம”ந்தி. (த⁴. ப. 58);

“நிப்³புத்ததி”தி இத³ங் மாதுகுச்சி²யங் படிஸந்தி⁴பவத்தீஸு ரூபகாயஸ்ஸ
 நிப்³புத்தனஸாமஞ்ஞதோ க³ஹேத்வா வுத்தங், ந பட²மாபி⁴னிப்³புத்திமத்தங்.
 ஏவஞ்ச கத்வா ஆஹாரஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கபச்சயதாவசனங், உத³ரபடலஸ்ஸ
 பச்ச²தோ கரணாதி³வசனங், து³க்³ந்த⁴ஜேகு³ச்ச²படிக்கூலதாவசனஞ்ச
 ஸமத்தி²தங் ஹோதி. ஏவமவட்டி²தே யதே³கச்சேஹி பிட்டி²தோ, புரதோ ச
 கரணங் கிங் ஸியா படிஸந்தி⁴காலேதிஆதி³ வுத்தங், தங் அபாஹதங் ஹோதி.
 “நிப்³புத்தகத்தா”தி இமினா பீ³ஜங் விய அங்குரஸ்ஸ அவிஜ்ஜாத³யோ

ரூபகாயஸ்ஸ அஸாதா⁴ரணகாரணதாய ஹேதுதி த³ஸ்ஸேதி.
 “உபத்த²ம்ப⁴கத்தா”தி இமினா பன அங்குரஸ்ஸ பத²வீஸிலபாரிஸிஆத³யோ
 விய ஆஹாரோ ஸாதா⁴ரணகாரணதாய பச்சயோதி த³ஸ்ஸேதி.

பஞ்ச த⁴ம்மா ஹேதுபச்சயாதி அவிஜ்ஜாத³யோ பஞ்ச த⁴ம்மா
 யதா²ரஹங் ஹேது ச பச்சயோ சாதி அத்தோ². ப⁴வேஸு
 விஜ்ஜமானதோ³ஸபடிச்சா²த³னபத்த²னா த³ள்ஹக்³கா³ஹபா⁴வேன
 ஸங்கா²ரப⁴வானங் ஹேதுபு⁴தா ஜனகஸஹாயதாய ப⁴வனிகந்தி
 தங்ஸஹஜாதஆஸன்னகாரணத்தா அபி⁴ஸங்கா²ரிகா, அபஸ்ஸயபு⁴தா சாதி
 “மாதா விய தா³ரகஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயா”தி வுத்தா. யதா² பிது ஜனிதஸுக்கே
 புத்தஸ்ஸ உப்பத்தீதி பிதா ஜனகோ, ஏவங் கம்மங் ஸத்தஸ்ஸ உப்பாத³கத்தா
 ஜனகங் வுத்தங். யதா² தா⁴தி ஜாதஸ்ஸ தா³ரகஸ்ஸ போஸனவஸேன
 ஸந்தா⁴ரிகா, ஏவங் ஆஹாரோ உப்பன்னஸ்ஸ காயஸ்ஸாதி ஸந்தா⁴ரகோ
 வுத்தோ.

காமஞ்செத்த² அவிஜ்ஜாத³யோ நாமகாயஸ்ஸாபி பச்சயோ, பகாரந்தரேன
 பன தஸ்ஸ பாகடங் பச்சயபரிக்க³ஹவிதி⁴ங் த³ஸ்ஸேதுங் “சக்கு²ஞ்ச
 படிச்சா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² சக்கு²ஞ்சாதி ச-ஸத்³தோ³ ஸமுச்சயத்தோ². தேன
 சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாதி³அஜ்ஜத்தங் ஸப்³பங் பச்சயஜாதங்
 ஸங்க³ண்ஹாதி. ரூபே சாதி பன ச-ஸத்³தே³ன யதா² ப³ஹுலங் பா³ஹிரரூபங்
 சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயோ, ஏவங் அஞ்ஞம்பி பா³ஹிரங்
 பச்சயஜாதங் ஸங்க³ண்ஹாதி. படிச்சாதி பச்சயபு⁴தங் லத்³தா⁴தி அத்தோ².
 தேன சக்கு²ஸ்ஸ நிஸ்ஸயபுரேஜாதஇந்த³ரியவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தவஸேன,
 ரூபஸ்ஸ ஆரம்மணபுரேஜாதஅத்தி²அவிக³தவஸேன, இதரேஸஞ்ச
 ஸங்க³ஹிதானங் அனந்தராதி³ஸஹஜாதாதி³வஸேன பச்சயபா⁴வங்
 த³ஸ்ஸேதி. வசனபே⁴தே³ பன காரணங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. ஆதி³-
 ஸத்³தே³ன ச ப²ஸ்ஸாதீ³னங் விய ஸஹபச்சயேஹி ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³னங்
 ஸங்க³ஹோ வேதி³தப்³போ³ “திண்ணங் ஸங்க³தி ப²ஸ்ஸோ”திஆதி³பாட²ஸ்ஸ
 (ம. நி. 1.204; 3.421, 425-426; ஸங். நி. 2.43-45; கதா². 465, 467) விய “ஸோதஞ்ச
 படிச்சா”திஆதி³பாட²ஸ்ஸ ஸங்க³ஹிதத்தா. ஏவங் ஸம்மஸனுபக³ங் ஸப்³பங்
 நாமங் ஸஹபச்சயேன ஸங்க³ஹிதங் ஹோதி. தேனாஹ “நாமகாயஸ்ஸ
 பச்சயபரிக்க³ஹங் கரோதீ”தி.

பவத்திங் தி³ஸ்வாதி ஏதரஹி பவத்திங் தி³ஸ்வா. ஏவந்தி இமினா ந
 கேவலங் ஸப்பச்சயதாமத்தமேவ பச்சாமட்ட²ங், அத² கோ² யாதி³ஸேஹி
 பச்சயேஹி ஏதரஹி பவத்தி, தாதி³ஸேஹி அவிஜ்ஜாதி³பச்சயேஹேவ அதீதேபி
 பவத்தித்தா²தி பச்சயஸதி³ஸதாபி பச்சாமட்டா²தி த³ட்ட²ப³ங்.

680. புப்புந்தந்தி அதீதங் கந்த⁴ப்பப்பந்த⁴கொட்டா²ஸங். ஆரப்பா⁴தி உத்தி³ஸ்ஸ. அஹோஸிங் நு கோ², ந நு கோ² அஹோஸிந்தி ஸஸ்ஸதாகாரங், அதி⁴ச்சஸமுப்பத்திஆகாரஞ்ச நிஸ்ஸாய அதீதே அத்தனோ விஜ்ஜமானதங், அவிஜ்ஜமானதஞ்ச கங்க²தி. கிங் நு கோ² அஹோஸிந்தி ஜாதிலிங்க³பபத்தியோ நிஸ்ஸாய “கத்தியோ நு கோ² அஹோஸிங், ப்ராஹ்மணாதீ³ஸு க³ஹட்டாதீ³ஸு தே³வாதீ³ஸு அஞ்ஞதரோ நு கோ²”தி கங்க²தி. கத²ங் நு கோ²தி ஸண்டா²னாகாரங் நிஸ்ஸாய “தீ³கோ⁴ நு கோ² அஹோஸிங், ரஸ்ஸஓதாதகாளபமாணிகஅப்பமாணிகாதீ³னம்பி அஞ்ஞதரோ”தி கங்க²தி. இஸ்ஸரனிம்மானாதி³ங் நிஸ்ஸாய “கேன நு கோ² பகாரேன அஹோஸி”ந்தி நிப்புத்தாகாரதோ கங்க²தீதி ச வத³ந்தி. கிங் ஹுத்வா கிங் அஹோஸிந்தி ஜாதிஆதி³ங் நிஸ்ஸாய “கத்தியோ ஹுத்வா நு கோ² ப்ராஹ்மணோ அஹோஸிங்...பே... தே³வோ ஹுத்வா நு கோ² மனுஸ்ஸோ அஹோஸி”ந்தி அத்தனோ அபராபருப்பத்திங் கங்க²தி. ஸப்புத்தே³வ ச அத்தா⁴னந்தி காலாதி⁴வசனங். ப⁴விஸ்ஸாமி நு கோ²தி ஸஸ்ஸதாகாரங், உச்சே²தா³காரஞ்ச நிஸ்ஸாய அனாக³தே அத்தனோ விஜ்ஜமானதங், அவிஜ்ஜமானதஞ்ச கங்க²தி. ஸேஸமெத்த² வுத்தனயமேவ. ஏதரஹி வா பன பச்சப்பன்னங் அத்தா⁴னந்தி இதா³னி வா படிஸந்தி⁴மாதி³ங் கத்வா சுதிபரியந்தங் ஸப்பும்பி வத்தமானகாலங். அஜ்ஜத்தங் கத²ங்கதீ² ஹோதீதி அத்தனோ கந்தே⁴ஸு விசிகிச்சா² ஹோதி. அஹங் நு கொ²ஸ்மீதி அத்தனோ அத்தி²பா⁴வங் கங்க²தி. அயுத்தங் பனேதந்தி. யுத்தங் அயுத்தந்தி கா எத்த² சிந்தா. உம்மத்தகோ விய ஹி பா³லபுது²ஜ்ஜனோ. நோ நு கொ²ஸ்மீதி அத்தனோ நத்தி²பா⁴வங் கங்க²தி. கிங் நு கொ²ஸ்மீதி கத்தியோவ ஸமானோ அத்தனோ கத்தியபா⁴வங் கங்க²தி. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸு. கத²ங் நு கொ²ஸ்மிந்தி வுத்தனயமேவ. கேவலஞ்ஹெத்த² “அப்பு⁴ந்தரே ஜீவோ நாம அத்தீ²”தி க³ஹெத்வா தஸ்ஸ தீ³கா⁴தி³பா⁴வங் கங்க²ந்தோ “கத²ங் நு கொ²ஸ்மி”ந்தி கங்க²தீதி வேதி³தப்போ³. பச்சப்பன்னங் பன அத்தனோ ஸரீரஸண்டா²னங் அஜானந்தோ நாம நத்தி². குதோ ஆக³தோ, ஸோ குஹிங் கா³மீ ப⁴விஸ்ஸதீதி அத்தபா⁴வஸ்ஸ ஆக³திக³திட்டா²னங் கங்க²தி. ஸா ஸப்புப்பா³பி பஹீயதீதி ஸா யதா²வுத்தா ஸோளஸவிதா⁴பி விசிகிச்சா² விக்க²ம்ப⁴னவஸேன பஹீயதி.

681. குஸலாதி³பே⁴த³தோ ஸப்புப்பகாரஸ்ஸாபி நாமஸ்ஸ ஸாதா⁴ரணோ பச்சயோதி, ததோ பவத்திதோ மனஸிகாராதி³கோ குஸலாதி³பே⁴த³தோ ஸப்புப்பகாரஸ்ஸாபி நாமஸ்ஸ அஸாதா⁴ரணோ பச்சயோதி ச யோஜேதப்பு³ங். குஸலாதி³பே⁴த³தோதி குஸலாகுஸலவிபாககிரியபே⁴த³தோ. தஸ்ஸாபி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாதி³அஞ்ஞதரபே⁴த³வஸேன ஸப்புப்பகாரஸ்ஸாபி. யங் ஏகந்ததோ ச²த்³வாரிகங், தம்பி ச²த்³வாரக்³க³ஹணேனேவ க³ஹிதங் யதா²

சுட்டா²ரம்மணங் சு²ளாரம்மணக்³ஹ்ணேனாதிபி வுத்தங்
 “ஸப்³புப்பகாரஸ்ஸாபீ”தி. ததோதி சக்கு²ருபாதி³தோ. மனஸிகாராதி³கோதி
 யோனிலோமனஸிகாரஅயோனிலோமனஸிகாராதி³கோ ,
 கம்மப⁴வங்கா³தி³கோ ச. காமஞ்செத்த²
 த்³வாரச்ச²க்கயோனிலோமனஸிகாராதி³வஸேன நாமஸ்ஸேவ ஸாதா⁴ரணோ,
 அஸாதா⁴ரணோ ச பச்சயோ வுத்தோ, தங் பன அவிலேஸேவஸேன வுத்தங்.
 விலேஸேவதோ பன கம்மங் விபாகனாமஸ்ஸ, கம்மஸமுட்டா²னருபானஞ்ச
 சித்தங் சேதஸிகனாமஸ்ஸ, சித்தஸமுட்டா²னருபானஞ்ச ஸாதா⁴ரணோ
 பச்சயோ, யதா²வுத்தஸ்ஸேவ ச நாமஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ ச
 தத³ஞ்ஞனாமருபாபெக்கா²ய அஸாதா⁴ரணோ பச்சயோ. ததா² ஸபா⁴கோ³,
 உதுஸபா⁴கோ³ ச ஆஹாரோ தங்ஸமுட்டா²னருபானங் ஸாதா⁴ரணோ
 பச்சயோ, தத³ஞ்ஞாபெக்கா²ய அஸாதா⁴ரணோதி ரூபஸ்ஸாபி ஸாதா⁴ரணோ,
 அஸாதா⁴ரணோ ச பச்சயோ யதா²ரஹங் நித்³தா⁴ரேதப்³போ³.
 பச்சயபரிக்க³ஹோ நாம அனதி⁴க³தாரஹத்தேன காதப்³போ³தி தத³பெக்கா²ய
 “யோனிலோமனஸிகாரஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனாதி³கோ குஸலஸ்ஸேவா”தி
 வுத்தங். ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயஸ்ஸ, சதுன்னம்பி வா
 ஸம்பத்திசக்கானங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³. விபரீதோ அகுஸலஸ்ஸாதி
 வசனதோ யதா² யோனிலோமனஸிகாராதி³விபரீதோ அகுஸலஸ்ஸேவ
 பச்சயோ, ததா² யோனிலோமனஸிகாராதி³ குஸலஸ்ஸேவ பச்சயோ ஹோதீதி
 அத்தோ². யஸ்ஸ வா குஸலங் ஸம்ப⁴வதி, அகுஸலங் ஸம்ப⁴வதி,
 குஸலாகுஸலானி வா, தஸ்ஸாதி அத்த²ஸித்³த⁴மேதங். கம்மாதி³கோதி
 ஆதி³-ஸத்³தே³ன அவிஜ்ஜாத³யோ விய க³திகாலாத³யோபி ஸங்க³ஹிதாதி
 த³ட்ட²ப்³போ³. ப⁴வங்கா³தி³கோதி
 ப⁴வங்க³ஸந்தீரணபரித்தகிரியாரஹத்தாதி³கோ. தத்த² ப⁴வங்க³ங்
 பஞ்சத்³வாரமனொத்³வாராவஜ்ஜனகிரியானங், ஸந்தீரணங் வொட்ட²ப்³பு³னஸ்ஸ,
 பரித்தகிரியா யதா²ரஹங் பரித்தமஹக்³தகிரியானங், அரஹத்தங்
 ஆவஜ்ஜனவஜ்ஜானங் ஸப்³புகிரியானங் பச்சயோதி வேதி³தப்³பு³ங்.

கம்மந்தி சேதனாவ அதி⁴ப்பேதா, ஸா ச கோ² குஸலாகுஸலா.
 வுத்தஞ்ஹேதங் “குஸலாகுஸலசேதனா விபாகானங் க²ந்தா⁴னங், கடத்தா ச
 ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.427). ந சித்தங் விய
 ஸஸம்பயுத்தா. சித்தஞ்ஹேத்த² ஸஸம்பயுத்தங் அதி⁴ப்பேதங் “ஹேது
 ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த⁴ம்மானங், தங்ஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங்
 ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³வசனதோ (பட்டா². 1.1.1). தத்தா²தி தேஸு
 கம்மாதி³ஸு ரூபஜனகபச்சயேஸு. அதீததோ ஏவ கம்மதோ ப²லங் உப்பஜ்ஜதி, ந
 வத்தமானதோதி வுத்தங் “கம்மங் அதீதமேவ கம்மஸமுட்டா²னஸ்ஸ
 ரூபஸ்ஸ பச்சயோ”தி. யதி³ ஹி பச்சப்பன்னதோ கம்மதோ ப²லங்
 உப்பஜ்ஜெய்ய, ஆயுஹனக்க²ணே ஏவ ப²லேன உப்பஜ்ஜிதப்³பு³ங் ப⁴வெய்ய, ந

ச தங் தி³ட்ட²மிச்சி²தங் வா. ந ஹி லோகே குதா³சனங் கரியமானமேவ கம்மங் ப²லங் தெ³ந்தங் தி³ட்ட²ங், ததா²ருபோ வா ஆக³மோ அத்தீ²தி. நனு ச இத³ம்பி ந தி³ட்ட²ங், யங் வினட்ட²தோ ஹேதுதோ ப²லங் உப்பஜ்ஜமானங், மதோ வா குக்குடோ வஸ்ஸந்தோதி? ஸச்சமதி³ட்ட²ங் ரூபத⁴ம்மானங் பப³ந்த⁴விச்சே²தே³, இத³ங் பன அருபங் பப³ந்தோ⁴பி அத்தீ²தி உபமா ந ஸங்ஸந்த³தி. கம்மதோ ஹி அதீததோ ஏவ கம்மஸ்ஸ கதத்தா, உபசிதத்தா ச ப²லங் உப்பஜ்ஜதி. வுத்தஞ்ஹேதங் “காமாவசரஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ கதத்தா உபசிதத்தா விபாகங் சக்கு²விஞ்ஞாணங் உப்பன்னங் ஹோதீ²திஆதி³ (த⁴. ஸ. 431). யஸ்மா அனந்தராதி³பச்சயலாப⁴தோ உப்பாத³க்க²ணே ஏவ சித்தஸ்ஸ ப³லவதா, தஸ்மா தங் உப்பஜ்ஜமானமேவ ரூபங் ஜனேதீதி ஆஹ “சித்தங் சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ உப்பஜ்ஜமான”ந்தி. ரூபஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. யஸ்மா பன ரூபஸ்ஸ டி²திக்க²ணே ப³லவதா பச்சா²ஜாதாதி³பச்சயலாப⁴தோ, தஸ்மா வுத்தங் “உதுஆஹாரா...பே... ஹொந்தீ²தி, பா³ஹிரங் உதுங், ஆஹாரஞ்ச பச்சயங் லபி⁴த்வா அத்தனோ டி²திக்க²ணே உதுஆஹாரா ரூபங் ஜனெந்தீதி அத்தோ².

ஏவந்தி “ஸாதா⁴ரணாஸாதா⁴ரணவஸேனா”திஆதி³னா வுத்தப்பகாரேன.

682. ஸங்கா²ரானந்தி ஸங்க²தஸங்கா²ரானங். ப⁴ங்க³ந்தி மரணங். ஜராமரணங் நாம ஜாதியா ஸதீதிஆதி³ ப²லத³ஸ்ஸனானுபு³பி³யா ஹேதுத³ஸ்ஸனக்கமேன நாமரூபஸ்ஸ பச்சயபரி³க்க³ஹொ ஸுகரோதி கத்வா த³ஸ்ஸிதோ. தத்த² ப⁴வே ஸதீதி கம்மப⁴வே ஸதி.

683. பு³பே³ வித்தா²ரெத்வா த³ஸ்ஸிதஅனுலோமபடிச்சஸமுப்பாத³வஸேனாதி பரியோஸானதோ பட்டா²ய படி²லோமனயேன ஆதி³பாபனவஸேன வித்தா²ரெத்வா த³ஸ்ஸிதஅனுலோமபடிச்சஸமுப்பாத³வஸேன. “அஸதி ஜாதியா நத்தி² ஜராமரண”ந்திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.4) ஹி படி²லோமவஸேன த³ஸ்ஸிதே பச்சயாகாரே “யஸ்ஸ அபா⁴வா யஸ்ஸ அபா⁴வோ, ஸோ தஸ்ஸ பச்சயோ”தி ப்³யதிரேகதோ, அன்வயதோ ச நாமரூபஸ்ஸ பச்சயபரி³க்க³ஹொ ஸுகரோதி.

684. புரிமகம்மப⁴வஸ்மிங் மோஹொதிஆதி³ வுத்தத்த²மேவ. கம்மஸஹாயத்தா கிலேஸவட்டங் கம்மவட்டே பக்கி²த்வா வுத்தங் “கம்மவட்டவிபாகவட்டவஸேனா”தி.

685. தி³ட்ட²த⁴ம்மோ வுச்சதி பச்சக்க²பூ⁴தோ பச்சப்பன்னோ அத்தபா⁴வோ, தத்த² வேதி³தப்³ப²லங் கம்மங் தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயங். பச்சப்பன்னப⁴வதோ அனந்தரங் வேதி³தப்³ப²லங் கம்மங் உப்பஜ்ஜவேத³னீயங். அபராபரியாயேதி தி³ட்ட²த⁴ம்மானந்தரானாக³ததோ

அஞ்ஞஸ்மிங் அத்தபா⁴வபரியாயே அத்தபா⁴வபரிவத்தே. அஹோஸிகம்மந்தி அஹோஸி ஏவ கம்மங், ந தஸ்ஸ விபாகோ அஹோஸி, “அத்தி², ப⁴விஸ்ஸதி வா”தி ஏவங் வத்தப்³ப³கம்மங். படிபக்கே²ஹி அனபி⁴பூ⁴ததாய, பச்சயவிலேஸேன படிஸத்த⁴விஸேஸதாய ச ப³லவபா⁴வங் பத்தா தாதி³ஸஸ்ஸ புப்பா³பி⁴ஸங்கா²ரஸ்ஸ வஸேன ஸாதிஸயா ஹுத்வா பவத்தா பட²மஜவனசேதனா தஸ்மிங்யேவ அத்தபா⁴வே ப²லதா³யினி தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியா நாம. ஸா ஹி வுத்தாகாரேன ப³லவதி ஜவனஸந்தானே கு³ணவிலேஸையுத்தேஸு உபகாராபகாரவஸப்பவத்தியா, ஆஸேவனாலாபே⁴ன அப்பவிபாகதாய ச பட²மஜவனசேதனா இதரத்³வயங் விய பவத்தஸந்தானுபரமாபெக்க²ங், ஓகாஸலாபா⁴பெக்க²ஞ்ச கம்மங் ந ஹோதீதி இதே⁴வ புப்ப²மத்தங் விய பவத்திவிபாகமத்தங் ப²லங் தே³தி. ததா² அஸக்கொந்தந்தி கம்மஸ்ஸ விபாகதா³னங் நாம உபதி⁴பயோகா³தி³பச்சயந்தரஸமவாயேனேவ ஹோதீதி தத³பா⁴வதோ தஸ்மிங்யேவ அத்தபா⁴வே விபாகங் தா³துங் அஸக்கொந்தங். அத்த²ஸாதி⁴காதி தா³னாதி³பாணாதிபாதாதி³அத்த²ஸ்ஸ நிப்பா²தி³கா. கா பன ஸாதி ஆஹ “ஸத்தமஜவனசேதனா”தி. ஸா ஹி ஸன்னிட்டா²பகசேதனா வுத்தனயேன படிஸத்த⁴விஸேஸா, புரிமஜவனசேதனாஹி லத்³தா⁴ஸேவனா ச ஸமானா அனந்தரத்தபா⁴வே விபாகதா³யினி உபபஜ்ஜவேத³னியகம்மங் நாம. “ஸதி ஸங்ஸாரப்பவத்தியா”தி இமினா அஸதி ஸங்ஸாரப்பவத்தியங் அஹோஸிகம்மபக்கே² திட்ட²தி விபச்சனோகாஸஸ்ஸ அபா⁴வதோதி தீ³பேதி.

686. யங் க³ருகந்தி யங் அகுஸலங் மஹாஸாவஜ்ஜங், குஸலங் மஹானுபா⁴வங் கம்மங். யங் ப³ஹுலந்தி யங் ப³ஹுலங் அபி⁴ண்ஹஸோ கதங் ஸமாலேஸேவிதங். மரணகாலே அனுஸ்ஸரிதந்தி பரிப்³யத்தபா⁴வேன மரணஸ்ஸ ஆஸன்னகாலே அனுஸ்ஸரிதங். ஆஸன்னகாலே கதே வத்தப்³ப³மேவ நத்தீ²தி ஹி வுத்தங். “புனப்புனங் லத்³தா⁴ஸேவன”ந்தி இமினா “யங் ப³ஹுல”ந்தி வுத்தகம்மதோ விஸேஸேதி. ததா² தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னியங் நிவத்தேதி படிஸந்தி⁴ஆகட்³ட⁴னானுஜானந்தோ. படிஸந்தி⁴ஜனகவஸேன ஹி க³ருகாதி³கம்மசதுக்கங் வுத்தங்.

தத்த² க³ருகங் ஸப்³ப³பட²மங் விபச்சதி. ததா² ஹி தங் க³ருகந்தி வுத்தங். க³ருகே அஸதி ப³ஹுலீகதங், தஸ்மிங் அஸதி ஆஸன்னங், தஸ்மிம்பி அஸதி “கடத்தா வா பனா”தி வுத்தங் புரிமஜாதீஸு கதகம்மங் விபச்சதி. ப³ஹுலாஸன்னபுப்³ப³கதேஸு ச ப³லாப³லங் வா ஜானிதப்³ப³ங், பாபதோ பாபந்தரங், கல்யாணஞ்ச, கல்யாணதோ ச கல்யாணந்தரங், பாபஞ்ச, ப³ஹுலீகததோ ச மஹதோ ச புப்³ப³கதாதி³, அப்பஞ்ச. ப³ஹுலானுஸ்ஸரணேன விப்படிஸாராதி³ஜனந்தோ படிபக்க²ஸ்ஸ அபரிபுண்ணதாய ஆரத்³த⁴விபாகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ, கம்மஸேஸஸ்ஸ வா அபராபரியாயே வேத³னியஸ்ஸ அபரிக்²ணதாய ஸந்ததியா பரிணாமவிஸேஸதோதி தேஹி தேஹி

காரணேஹி ஆஹிதபுலங் படமங் விபச்சதி. மஹானாரதக்ஸஸபஜாதகே
விதேஹரஞ்ஞோ ஸேனாபதி அலாதோ, பீஜகோ தாஸோ, ராஜகஞ்ஞா ருசா ச
எத்த நிதஸ்ஸனங். ததா ஹி வுத்தங் பகவதா -

“தத்ரானந்த³, ய்வாயங் புக்கலோ இத⁴ பாணாதிபாதீ...பே...
மிச்சாதி³ட்டி² காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் துக்க³திங்
வினிபாதங் நிரயங் உபபஜ்ஜதி. புப்பே³ வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி
பாபகம்மங் துக்க²வேத³னியங், பச்சா² வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி
பாபகம்மங் துக்க²வேத³னியங், மரணகாலே வாஸ்ஸ ஹோதி
மிச்சாதி³ட்டி² ஸமத்தா ஸமாதி³ன்னா, தேன ஸோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³
பரங் மரணா அபாயங் துக்க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபஜ்ஜதி. யஞ்ச
கோ² ஸோ இத⁴ பாணாதிபாதீ ஹோதி...பே... மிச்சாதி³ட்டி² ஹோதி,
தஸ்ஸ தி³ட்டே² வா த⁴ம்மே விபாகங் படிஸங்வேதே³தி உபபஜ்ஜ வா
அபரே வா பரியாயே.

“தத்ரானந்த³, ய்வாயங் புக்கலோ இத⁴ பாணாதிபாதீ...பே...
மிச்சாதி³ட்டி² காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்க³ங்
லோகங் உபபஜ்ஜதி. புப்பே³ வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி கல்யாணகம்மங்
ஸுக²வேத³னியங், பச்சா² வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி கல்யாணகம்மங்
ஸுக²வேத³னியங், மரணகாலே வாஸ்ஸ ஹோதி ஸம்மாதி³ட்டி² ஸமத்தா
ஸமாதி³ன்னா, தேன ஸோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங்
ஸக்க³ங் லோகங் உபபஜ்ஜதி. யஞ்ச கோ² ஸோ இத⁴ பாணாதிபாதீ
ஹோதி...பே... மிச்சாதி³ட்டி² ஹோதி, தஸ்ஸ தி³ட்டே² வா த⁴ம்மே
விபாகங் படிஸங்வேதே³தி உபபஜ்ஜ வா அபரே வா பரியாயே.

“தத்ரானந்த³, ய்வாயங் புக்கலோ இத⁴ பாணாதிபாதா படிவிரதோ...
பே... ஸம்மாதி³ட்டி² காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்க³ங்
லோகங் உபபஜ்ஜதி. புப்பே³ வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி கல்யாணகம்மங்
ஸுக²வேத³னியங், பச்சா² வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி கல்யாணகம்மங்
ஸுக²வேத³னியங், மரணகாலே வாஸ்ஸ ஹோதி ஸம்மாதி³ட்டி² ஸமத்தா
ஸமாதி³ன்னா, தேன ஸோ காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங்
ஸக்க³ங் லோகங் உபபஜ்ஜதி. யஞ்ச கோ² ஸோ இத⁴ பாணாதிபாதா
படிவிரதோ...பே... ஸம்மாதி³ட்டி² ஹோதி, தஸ்ஸ தி³ட்டே² வா த⁴ம்மே
விபாகங் படிஸங்வேதே³தி உபபஜ்ஜ வா அபரே வா பரியாயே.

“தத்ரானந்த³, ய்வாயங் புக்கலோ இத⁴ பாணாதிபாதா படிவிரதோ...
பே... ஸம்மாதி³ட்டி² காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங்...பே... நிரயங் உபபஜ்ஜதி.
புப்பே³ வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி பாபகம்மங் துக்க²வேத³னியங், பச்சா²
வாஸ்ஸ தங் கதங் ஹோதி பாபகம்மங் துக்க²வேத³னியங், மரணகாலே

வாஸ்ஸ ஹோதி மிச்சா²தி³ட்டி² ஸமத்தா ஸமாதி³ன்னா, தேன ஸோ
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் ...பே... நிரயங் உபபஜ்ஜதி. யஞ்ச
கோ² ஸோ இத⁴ பாணாதிபாதா படிவிரதோ ஹோதி...பே... ஸம்மாதி³ட்டி²
ஹோதி, தஸ்ஸ தி³ட்டே² வா த⁴ம்மே விபாகங் படிஸங்வேதே³தி
உபபஜ்ஜ வா அபரே வா பரியாயே³தி (ம. நி. 3.303).

கிங் ப³ஹுனா யங் தங் ததா²க³தஸ்ஸ மஹாகம்மவிப⁴ங்க³ஞாணங்,
தஸ்ஸேவாயங் விஸயோ, யதி³த³ங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ தேன தேன
காரணேன பு³பா³பரவிபாகதா ஸாமத்தி²யங்.

687. படிஸந்தி⁴தா³னாதி³வஸேன விபாகஸந்தானஸ்ஸ நி³ப³த்தகங்
ஜனகங். தேனாஹ “தங் படிஸந்தி⁴யம்பி பவத்தேபி
ரூபாரூபவிபாகக்க²ந்தே⁴ ஜனேதி”தி. ஸுக²து³க்க²ஸந்தானஸ்ஸ,
நாமரூபப்ப³ந்த⁴ஸ்ஸ வா சிரதரப்பவத்திஹேதுபூ⁴தங் உபத்த²ம்ப⁴கங்.
தேனாஹ “ஸுக²து³க்க²ங் உபத்த²ம்பே⁴தி, அத்³தா⁴னங் பவத்தேதி”தி.
உபபீளகங் ஸுக²து³க்க²ப்ப³ந்தே⁴ பவத்தமானே ஸணிகங் ஸணிகங் தங்
ஹாபேதி. தேனாஹ “ஸுக²து³க்க²ங் பீளேதி பா³த⁴தி, அத்³தா⁴னங்
பவத்திதுங் ந தே³தி”தி. கா⁴தெத்வாதி உபச்சி²ந்தி³த்வா. கம்மஸ்ஸ
உபச்சி²ந்த³னங் நாம தஸ்ஸ விபாகபடிபா³ஹனமேவாதி ஆஹ “தஸ்ஸ
விபாகங் படிபா³ஹித்வா”தி. தஞ்ச அத்தனோ விபாகுப்பத்தியா ஓகாஸகரணந்தி
வுத்தங் “அத்தனோ விபாகஸ்ஸ ஓகாஸங் கரோதி”தி. விபச்சனாய
கதோகாஸங் கம்மங் விபக்கமேவ நாம ஹோதி³தி ஆஹ “ஏவங் பன கம்மேன
கதே ஓகாஸே தங் விபாகங் உப்பன்னங் நாம வுச்சதி”தி. உபபீளகங்
அஞ்ஞஸ்ஸ விபாகங் உபச்சி²ந்த³தி, ந ஸயங் அத்தனோ விபாகங் தே³தி.
உபகா⁴தகங் பன து³ப³லங் கம்மங் உபச்சி²ந்தி³த்வா அத்தனோ விபாகங்
உப்பாதே³தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

ப³வ்ஹாபா³த⁴தாதி³பச்சயூபனிபாதேன விபாகஸ்ஸ விபா³த⁴கங் உபபீளகங்,
ததா² விபாகஸ்ஸேவ உபச்சே²த³கங் உபகா⁴தகங். கம்மங் உபகா⁴தெத்வா
அத்தனோ விபாகஸ்ஸ ஓகாஸகரணேன விபச்சனே ஸதி ஜனகமேவ ஸியா,
ஜனகாதி³பா⁴வோ நாம விபாகங் பதி இச்சி²த³போ³, ந கம்மங் பதி³தி
விபாகஸ்ஸேவ உபகா⁴தகதா யுத்தா விய தி³ஸ்ஸதி, வீமங்ஸித³ப³ங்.

கம்மந்தரந்தி கம்மவிஸேஸோ கம்மானங் ப³லாப³லபே⁴தோ³.
விபாகந்தரந்தி விபாகவிஸேஸோ, தஸ்ஸ ஹீனபணீததாதி³பே⁴தோ³. அபரோ
நயோ - யஸ்மிங் கம்மே கதே படிஸந்தி⁴யங், பவத்தே ச
விபாககடத்தாரூபானங் உப்பத்தி ஹோதி, தங் ஜனகங். யஸ்மிங் பன கதே
அஞ்ஞேன ஜனிதஸ்ஸ இட்ட²ஸ்ஸ வா அனிட்ட²ஸ்ஸ வா ப²லஸ்ஸ
விபா³த⁴கவிச்சே²த³கபச்சயானுப்பத்தியா, உப³ருஹனபச்சயுப்பத்தியா ச
ஜனகானுபா⁴வானுரூபங் பரிபோஸசிரதரப்ப³ந்தா⁴ ஹோந்தி, தங்

உபத்த²ம்ப⁴கங். ஜனகேன நிப³புத்திதங் குஸலப²லங் வா அகுஸலப²லங் வா யேன பச்சனீகபூ⁴தேன ரோக³தா⁴துஸமதாதி³னிமித்ததாய பா³தீ⁴யதி, தங் உபபீளகங் . யேன பன கம்முனா ஜனகஸாமத்தி²யவஸேன சிரதரப்ப³ந்தா⁴ரஹம்பி ஸமானங் ப²லங் விச்சே²த³கபச்சயுப்பத்தியா உபஹஞ்ஞதி விச்சி²ஜ்ஜதி, தங் உபகா⁴தகங். தத்த² கேசி து³தியஸ்ஸ குஸலபா⁴வங் இத்த²ன்னாமக³தஸ்ஸ அப்பாபா³த⁴தீ³கா⁴யுகதாஸங்வத்தனவஸேன, பச்சி²மானங் த³வின்னங் அகுஸலபா⁴வங் ப³வ்ஹாபா³த⁴அப்பாயுகதாஸங்வத்தனவஸேன வண்ணெந்தி. தே³வத³த்தாதி³னங், பன நாகா³தீ³னங், இதோ அனுபதி³ன்னேன யாபனகபேதானஞ்ச நரகாதி³ஸு அகுஸலவிபாகுபத்த²ம்ப⁴னுபபீளனுபகா⁴தகானி ந ந ஸந்தீதி சதுன்னம்பி அகுஸலாகுஸலபா⁴வோ ந விருஜ்ஜ²தி. பு³த்தா⁴வேணிகதாய அஸாதா⁴ரணஸ்ஸேவ ஞாணஸ்ஸ கோ³சரபா⁴வதோ கம்மந்தராதி³ “அஸாதா⁴ரணங் ஸாவகேஹீ”தி வுத்தங். ஏகதே³ஸதோ ஜானிதப்³ங் அனவஸேஸதோ ஜானிதுங் ந ஸக்கா அவிஸயத்தா. ஸப்³பே³ன ஸப்³பங் அஜானநே பச்சயபரிக்க³ஹோ ந பரிபூரதீதி.

688. யதா²வுத்தங் கம்மங் வத்தமானவிபாகப்ப³ந்த⁴னிமித்தமேவ அதி⁴ப்பேதந்தி கம்மேகதே³ஸதாய “த்³வாத³ஸவித⁴ங் கம்மங் கம்மவட்டே பக்கி²பித்வா”தி வுத்தங். கிலேஸவட்டம்பி கம்மஸஹாயதாய கம்மவட்டபக்கி²கமேவ கத்வா ஆஹ “கம்மவட்டவிபாகவட்டவஸேனா”தி. யாதி³ஸதோ பச்சயதோ பச்சப்பன்னே அத்³தா⁴னே நாமரூபஸ்ஸ பவத்தி, தாதி³ஸதோ ஏவ இதரஸ்மிம்பி அத்³த⁴த்வயேதி யதா² அதீதானாக³தே நயங் நேதி, தங் த³ஸ்ஸெந்தோ “இத³”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² அனாக³தேபி கம்மவட்டவிபாகவட்டவஸேனேவாதி எத்த² வுத்தங் ஏவ-ஸத்³த³ங் “ஏதரஹி அதீதேபீ”தி எத்தா²பி ஆனெத்வா வத்தப்³ங் அத்³த⁴த்தயேபி கிரியாகிரியப²லமத்ததாத³ஸ்ஸனபரத்தா சோத³னாய. இதி கம்மஞ்சேவாதிஆதி³ வுத்தஸ்ஸேவத்த²ஸ்ஸ நிக³மனவஸேன வுத்தங். அபராபரங் வட்டனட்டே²ன வட்டங். ததா² பவத்தனங் பவத்தங். ஹேதுப²லபா⁴வேன ஸம்ப³ந்த⁴தீதி ஸந்ததி, பப³ந்தோ⁴. கரணட்டே²ன, பச்சயேஹி கரீயதீதி வா கிரியா.

கம்மாதி கம்மதோ. ஸம்ப⁴வதி ஏதஸ்மாதி ஸம்ப⁴வோ, கம்மங் ஸம்ப⁴வோ ஏதஸ்ஸாதி கம்மஸம்ப⁴வோ, விபாகோ.

காரணஸாமக்கி³யங் தா³னாதீ³ஹி ஸாதி⁴தகிரியாய வத்தமானாய காரணமத்தே கத்துவோஹாரோதி ஆஹ “நேவ காரணதோ உத்³த⁴ங் காரகங் பஸ்ஸதீ”தி. கரோதீதி ஹி காரகங். விபாகபடிஸங்வேத³கங் ந பஸ்ஸதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴ . காமங் பா³லாபி “காரகோ படிஸங்வேத³கோ”தி வத³ந்தா அத்²தோ பஞ்ஞத்திமத்தமேவ வத³ந்தி, தே பன

விபரீதாபி⁴னிவேஸவஸேனாபி வத³ந்தீதி தங் அப்பமாணந்தி ஆஹ
“ஸமஞ்ஞாமத்தேன பண்டி³தா வோஹரந்தீ”தி.

689. ஏவேதந்தி ஏவங்வித⁴ங் ஏதங் த³ஸ்ஸனங், ஸம்மத³ஸ்ஸனங், அவிபரீத³ஸ்ஸனந்தி அத்தோ². பீ³ஜருக்கா²தி³கானங்வாதி யதா² பீ³ஜதோ ருக்கோ², ருக்க²தோ புன பீ³ஜந்தி அனாதி³காலிகத்தா பீ³ஜருக்க²ஸந்தானஸ்ஸ பு³ப³கோடி நத்தி², ஏவங் கம்மபச்சயா விபாகோ, விபாகபச்சயா கம்மந்தி அனாதி³காலிகத்தா கம்மவிபாகஸந்தானஸ்ஸ பு³ப³கோடி ந பஞ்ஞாயதி. ஆதி³-ஸத்³தே³ன “குக்குடியா அண்ட³ங், அண்ட³தோ குக்குடி, புனபி குக்குடியா அண்ட³”ந்தி ஏவமாதி³ங் ஸங்க³ண்ஹாதி. அனாக³தேபி ஸங்ஸாரேதி யதா² அதீதே, ஏவங் அனாக³தேபி அத்³தா⁴னே “கந்தா⁴னஞ்ச படிபாடி”திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 2.619; தீ³. நி. அட்ட². 2.95 அபஸாத³னாவண்ணனா; ஸங். நி. அட்ட². 2.2.60; அ. நி. அட்ட². 2.4.199; த⁴. ஸ. அட்ட². நிதா³னகதா²; விப⁴. அட்ட². 226 ஸங்கா²ரபத³னித்³தே³ஸ; ஸு. நி. அட்ட². 2.523; உதா³. அட்ட². 39; இதிவு. அட்ட². 14, 58; தே²ரகா³. அட்ட². 1.67, 99; படி. ம. அட்ட². 2.1.117; சூளனி. அட்ட². 6; பு³. வங். அட்ட². 2.58) வுத்தே ஸங்ஸாரே ஸதி கம்மவிபாகானங் அப்பவத்தங் ந தி³ஸ்ஸதி, கம்மவிபாகானங் அப்பவத்தி ந தி³ஸ்ஸதி, பவத்ததி ஏவாதி அத்தோ².

ஏதமத்த²ந்தி “கம்மஸ்ஸ காரகோ நத்தீ”திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 2.689) வுத்தமத்த²ங். அஸயங்வஸீதி ந ஸயங்வஸினோ, மிச்சா²பி⁴னிவேஸபரவஸாதி அத்தோ². அஞ்ஞமஞ்ஞவிரோதி⁴தாதி இதரீதரவிரோதி⁴தா, தி³ட்டி²யோ, தி³ட்டி²யா வா அஞ்ஞமஞ்ஞேன விரோதி⁴தா விருத்³தா⁴.

க³ம்பீ⁴ரஞாணகோ³சரதாய க³ம்பீ⁴ரங். ததா² நிபுணங். ஸத்தஸுஞ்ஞதாய, அஞ்ஞமஞ்ஞஸபா⁴வஸுஞ்ஞதாய ச ஸுஞ்ஞங். பச்சயந்தி நாமரூபஸ்ஸ பச்சயங், தப்பச்சயபடிவேதே⁴னேவ ச ஸப்³பங் படிவித்³த⁴ங் ஹோதீதி. கம்மங் நத்தி² விபாகம்ஹீதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ.

பச்சயஸுஞ்ஞங் ப²லந்தி யதா²வுத்தமத்த²ங் உபமாய விபா⁴வேதுங் “யதா² ந ஸூரியே”திஆதி³ வுத்தங். தேஸந்தி ஸூரியாதீனங். ஸோதி அக்³கி³. ஸம்பா⁴ரேஹீதி ஆதபாதீ³ஹி காரணேஹி.

யதி³ ச ஹேது ச ப²லஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞரஹிதங், கத²ங் ஹேதுதோ ப²லங் நிப்³பத்தீதி ஆஹ “கம்மஞ்ச கோ² உபாதா³யா”தி. ந கேவலங் கம்மப²லமேவ ஸுஞ்ஞங் கத்துரஹிதங், ஸப்³பம்பி த⁴ம்மஜாதங் காரகரஹிதந்தி த³ஸ்ஸேதுங் “ந ஹெத்த² தே³வோ”தி கா³தா² வுத்தா.

ஹேதுஸம்பா⁴ரபச்சயாதி ஹேதுஸமுஹனிமித்தங், ஹேதுபச்சயனிமித்தங் வா.

690. சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன விதி³தா ஹொந்தீதி

கம்மவட்டவிபாகவட்டவஸேன பச்சயபரிக்க³ஹஸ்ஸ கதத்தா சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன விதி³தா ஹொந்தீதி வத³ந்தி. வுத்தனயேன பன ஸப்பச்சயனாமருபஸ்ஸ த³ஸ்ஸனேன தீஸு அத்³தா⁴ஸு பஹீனவிசிகிச்ச²ஸ்ஸ அத்³த⁴த்தயபரியாபன்னா த⁴ம்மா அதீதபச்சப்பன்னானாக³தப⁴வேஸு ச சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன விதி³தா ஹொந்தி, ந அனுபத³த⁴ம்மவஸேன ததா²பரிக்க³ஹஸ்ஸ அகதத்தா. ஸாஸ்ஸ ஹொதி ஞாதபரிஞ்ஞாதி யாய நாமருபபரிக்க³ஹங், தஸ்ஸ ச பச்சயபரிக்க³ஹங் கரோதி, ஸா அஸ்ஸ யோகி³னோ “இத³ங் நாமங், எத்தகங் நாம”ந்திஆதி³னா, “தஸ்ஸ அயங் பச்சயோ, எத்தகோ பச்சயோ”திஆதி³னா ச பரிச்சே²த³வஸேன ஞாதவதீ பஞ்ஞாதி கத்வா ஞாதபரிஞ்ஞா.

இதா³னி யேன காரணேன அத்³த⁴த்தயபரியாபன்னா த⁴ம்மா சுதிபடிஸந்தி⁴வஸேன விதி³தா ஹொந்தி, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஸோ ஏவங் பஜானாதீ”திஆதி³ வுத்தங். தேன த⁴ம்மானங் ப⁴வந்தரஸங்கமோ நாம ந கதா³சிபி அத்தி², தத்த² தத்தே²வ நிருஜ்ஜ²னதோதி த³ஸ்ஸேதி. ஸஜ்ஜா²ய மந்தோத³கபான முக²மண்ட³ன பதீ³பஸ்கூ²பமாஹி தமேவ த⁴ம்மானங் ஸங்கமாபா⁴வங் விபா⁴வேதுங் “அபிச கோ”திஆதி³மாஹ.

மனோதா⁴துஅனந்தரந்தி கிரியமனோதா⁴துயா அனந்தரங் லப்³ப⁴மானங் சக்கு²விஞ்ஞாணங். ந சேவ ஆக³தந்தி கிரியமனோதா⁴துதோ ந சேவ ஆக³தங் கிரியமனோதா⁴துயங் சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ அபா⁴வதோ. நாபி ந நிப்³புத்தங் அனந்தரந்தி கிரியமனோதா⁴துதோ அனாக³ச்ச²ந்தம்பி பச்சயஸாமக்³கி³லாபே⁴ன ததோ அனந்தரங் நாபி ந நிப்³புத்தங், நிப்³புத்தமேவ ஹொதி. யதா²யங் பவத்தியங் சித்தப்பவத்தி, ததே²வ படிஸந்தி⁴ம்ஹி வத்ததே சித்தஸந்ததி, சுதிசித்ததோ அனாக³ச்ச²ந்தம்பி படிஸந்தி⁴சித்தங் ததோ அனந்தரங் நாபி ந நிப்³புத்ததி, பச்சயஸாமக்³கி³வஸேன நிப்³புத்ததேவாதி அத்தோ². ஸந்ததிக³ஹணேன செத்த² குதோசி ஆக³மாபா⁴வமேவ விபா⁴வேதி. ஹேதுப²லபா⁴வேன ஹி ஸம்ப³ந்த⁴தாதி த⁴ம்மப்பவத்தி ஸந்ததீதி. தேனாஹ “புரிமங் பி⁴ஜ்ஜதே சித்த”ந்திஆதி³. புரிமந்தி சுதிசித்தங். பி⁴ஜ்ஜதேதி நிருஜ்ஜ²தி. பச்சி²மந்தி படிஸந்தி⁴சித்தங். ததோதி சுதிசித்ததோ அனந்தரமேவ ஜாயதி. யத்த² ஹி சுதிசித்ததோ தூ³ரேபி காலந்தரேபி உப்பஜ்ஜமானங் படிஸந்தி⁴சித்தங் அனந்தரமேவ ஜாயதீதி வுச்சதி. தஸ்மா தேஸங் அந்தரிகா நத்தி² தேஸங் சுதிபடிஸந்தி⁴சித்தானங் ப்³யவதா⁴யகங் கிஞ்சி நத்தி². வீசி தேஸங் ந விஜ்ஜதீதி தஸ்ஸேவ வேவசனங். இதோதி சுதிசித்ததோ அனந்தரங் ந ச க³ச்ச²தி கிஞ்சி சித்தங். தஞ்ஹி

ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மங் ததே²வ நிருஜ்ஜ²தி. படிஸந்தி⁴ சாதி
படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஞ்ச அஞ்ஞமேவ யதா²பச்சயங் ஜாயதி நிப்³புத்ததீதி
புனபி ஸங்கமாபா⁴வமேவ விபா⁴வெந்தோ ஸப்பச்சயனாமருபத³ஸ்ஸனங்
நிக³மேதி.

691. நாமருபக்³க³ஹணேன , தஸ்ஸ ச பச்சயத⁴ம்மக்³க³ஹணேன
அக்³க³ஹிதஸ்ஸ தேபு⁴மகத⁴ம்மஸ்ஸ அபா⁴வதோ
“விதி³தஸப்³புத⁴ம்மஸ்ஸா”தி வுத்தங். ந செத்த² லோகுத்தரத⁴ம்மா
அதி⁴க³தா. தா²மக³தங் ஹோதி
அனேகாகாரவோகாரபச்சயபரிக்க³ஹவிதி⁴னோ அனுட்டி²தத்தா. ஸுட்டு²தரங்
பஹீயதி தியத்³த⁴க³தத⁴ம்மப்பவத்தியா விக³தஸம்மோஹத்தா. ஸா ஏவாதி
ஸோளஸவிதா⁴ கங்கா² ஏவ. யஸ்மா எத்த² “புத்³தோ⁴, த⁴ம்மோ,
ஸங்கோ⁴, ஸிக்கா²”தி ச கங்கா²ய கோ³சரபு⁴தா லோகியா த⁴ம்மா
அதி⁴ப்பேதா. ந ஹி லோகுத்தரத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ கிலேஸா பவத்திதுங்
ஸக்கொந்தி. புப்³புந்தோதி அதீதா க²ந்தா⁴யதனதா⁴துயோ. அபரந்தோதி
அனாக³தா. புப்³புந்தாபரந்தோதி தது³ப⁴யங், அத்³தா⁴பச்சப்பன்னங் வா
தது³ப⁴யபா⁴க³யுத்தத்தா. ஏவங் புத்³தா⁴தி³க்³ஹணேன,
படிச்சஸமுப்பன்னத⁴ம்மக்³க³ஹணேன ச க³ஹிதோ அட்ட²மோ
கங்கா²விஸயோ நாமருபமத்தங், இத³ப்பச்சயதாக்க³ஹணேன பன தஸ்ஸ
பச்சயோ க³ஹிதோ, தஸ்மா ஸோளஸவத்து²காய கங்கா²ய பஹீனாய
அட்ட²வத்து²கா கங்கா² அப்பதிட்டா²வ ஹோதீதி ஆஹ “ந கேவலஞ்ச...பே...
பஹீயதியேவா”தி.

தி³ட்டே²கட்ட²த்தா விசிகிச்சா²ய யதா² தி³ட்டி² ஸமுச்சி²ஜ்ஜமானா
விசிகிச்சா²ய ஸத்³தி⁴ங்யேவ ஸமுச்சி²ஜ்ஜதி, ஏவங் விசிகிச்சா²
விக்க²ம்பி⁴யமானா தி³ட்டி²யா ஸத்³தி⁴ங்யேவ விக்க²ம்பி⁴யதீதி ஆஹ
“த்³வாஸட்டி² தி³ட்டி²க³தானி விக்க²ம்ப⁴ந்தீ”தி.
அத்தாபி⁴னிவேஸுபனிஸ்ஸயா ஹி “அஹோஸிங் நு கோ² அஹ”ந்திஆதி³
(ம. நி. 1.18; ஸங். நி. 2.20) நயப்பவத்தா ஸோளஸவத்து²கா கங்கா², ஸா ஏவ ச
புப்³புந்தாதி³வத்து²கபா⁴வேன வுத்தா. அத்தாபி⁴னிவேஸவத்து²கானி ச
த்³வாஸட்டி² தி³ட்டி²க³தானி, புத்³தா⁴தி³வத்து²கா ச கங்கா² ததே³கட்டா²தி.
த⁴ரீயந்தி அத்தனோ பச்சயேஹீதி த⁴ம்மா, திட்ட²தி எத்த²
ததா³யத்தவுத்திதாய ப²லந்தி டி²தி, த⁴ம்மானங் டி²தி த⁴ம்மட்டி²தி,
பச்சயத⁴ம்மோ. அத² வா த⁴ம்மோதி காரணங்
“த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³”திஆதீஸு (விப⁴. 718 ஆத³யோ) விய, த⁴ம்மஸ்ஸ
டி²தி ஸபா⁴வோ, த⁴ம்மதோ ச அஞ்ஞா ஸபா⁴வோ நத்தீதி
பச்சயத⁴ம்மானங் பச்சயபா⁴வோ த⁴ம்மட்டி²தி, த⁴ம்மட்டி²தியங் ஞாணங்
த⁴ம்மட்டி²திஞாணங். ஸங்கா²ரானங் யங் யங் பூ⁴தங் அனிச்சதாதி³

யதா²பூ⁴தங், தத்த² ஞாணந்தி யதா²பூ⁴தஞாணங். ஸம்மா பஸ்ஸதீதி
ஸம்மாத³ஸ்ஸனங்.

அவிஜ்ஜா பச்சயோதி அவிஜ்ஜா ஹேதுஆதி³வஸேன ஸங்கா²ரானங்
யதா²ரஹங் பச்சயோ. ததோ ஏவ ஸங்கா²ரா பச்சயஸமுப்பன்னா.
உபோ⁴பேதேதி யஸ்மா அவிஜ்ஜாபி ஆஸவாதி³வஸேன பச்சயஸம்பூ⁴தாவ,
தஸ்மா அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ராதி உப⁴யேபி ஏதே த⁴ம்மா பச்சயஸமுப்பன்னா.
இதீதி ஏவங். பச்சயபரிக்க³ஹே பஞ்ஞாதி பச்சயானங் பரிச்சி²ஜ்ஜ
க³ஹணவஸேன பவத்தா பஞ்ஞா. வுத்தனயேன த⁴ம்மட்டி²திஞாணங்.

நிமித்தந்தி ஸங்கா²ரனிமித்தங், அத்த²தோ பஞ்சக்க²ந்தா⁴. தே ஹி
க⁴னஸஞ்ஞாபவத்தியா வத்து²பா⁴வதோ நிமித்தங், ஸவிக்³ஹபா⁴வேன
உபட்டா²னதோ வா. யஸ்மா அனிச்சதா நாம ஸங்கா²ரானங் அவிபரீதாகாரோ.
தத்த² நிச்சதாய லேஸஸ்ஸாபி அபா⁴வதோ அனிச்சதோ பஸ்ஸந்தோ
யதா²பூ⁴தங் ஜானாதி. தஞ்ச ஞாணங் அவிபரீதக்³ஹணதாய
ஸம்மாத³ஸ்ஸனங். தங்ஸமங்கி³னா ச பச்சப்பன்னேஸு விய
அதீதானாக³தேஸுபி நயங் நெந்தேன தே ஸுபரிவிதி³தா ஹொந்தி.

அனிச்சதா ச நாம உப்பத்திமதோ, உப்பாதோ³ ச பச்சயவஸேனாதி
அனிச்சதா ஸிஜ்ஜமானா ஸங்கா²ரானங் ஸப்பச்சயதங் ஸாதெ⁴ந்தீ
யதா²வுத்தகங்க²ப்பஹானாய ஸங்வத்ததீதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ
“அனிச்சதோ...பே... பஹீயதீ”தி ஆஹ. தத்த² தத³ன்வயேனாதி பச்சக்க²தோ
தி³ட்ட²ஸ்ஸ அனுக்³மனேன. எத்தா²தி யதா²தி³ட்டே²ஸு த⁴ம்மேஸு.
து³க்க²தோ மனஸி கரொந்தோதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. பவத்தந்தி
உபாதி³ன்னக்க²ந்த⁴ப்பவத்தங். தஞ்ஹி கிலேஸாபி⁴ஸங்கா²ரேஹி
பவத்தித்தா ஸாதிஸயங் து³க்க²பா⁴வேன உபட்டா²தி. பவத்தந்தி
டா²னநிஸஜ்ஜாதி³வஸேன து³க்க²து³க்க²தாதி³வஸேன ச ஸங்கா²ரப்பவத்தந்தி
அபரே. “நிமித்தங், பவத்த”ந்தி ச வுத்தே
அஜ்ஜத்த³பஹித்தா⁴ஸந்தானஸஞ்ஞிதே ஸப்³புஸ்மிங் ஸப்பச்சயே நாமருபே
யாதா²வதோ பவத்தா ஏகாவ பஞ்ஞா பரியாயவஸேன “யதா²பூ⁴தஞாண”ந்திபி
“ஸம்மாத³ஸ்ஸன”ந்திபி தத்த² கங்கா²விக்க²ம்ப⁴னேன “கங்கா²விதரணா”திபி
வுச்சதி. யதா² “ருக்கோ² பாத³போ தரு”தி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ
“யஞ்ச யதா²பூ⁴தஞாண”ந்திஆதி³.

பரமத்த²தோ ஸாஸனே அஸ்ஸாஸோ நாம அரியப²லங், பதிட்டா² நாம
அரியமக்³கோ³, அயங் பன அனதி⁴க³தமக்³ப²லோபி
தத³தி⁴க³முபாயபடிபத்தியங் டி²தத்தா லத்³த⁴ஸ்ஸாஸோ விய,
லத்³த⁴பதிட்டோ² விய ச ஹொதீதி வுத்தங் “லத்³த⁴ஸ்ஸாஸோ
லத்³த⁴பதிட்டோ²”தி. அபரிஹீனகங்கா²விதரணவிஸுத்தி⁴கோ விபஸ்ஸகோ

லோகியாஹி ஸீலஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸம்பதா³ஹி ஸமன்னாக³தத்தா உத்தரி
அப்படிவிஜ்ஜ²ந்தோ ஸுக³திபராயணோ ச ஹோதீதி வுத்தங் “நியதக³திகோ”தி.
ததோ ஏவ சூளஸோதாபன்னோ நாம ஹோதி. ஸோதாபன்னோ ஹி
கீ²ணாபாயது³க்³திவினிபாதோதி.

அத² வா லத்³த⁴ஸ்ஸாஸோ தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ஸமதி⁴க³மேன.
நாமருபபரிச்சே²தே³ன ஹி க²ந்தா⁴தி³கே ஸபா⁴வஸரஸதோ ஸல்லக்க²த்வா
ஸாஸனே த⁴ம்முபஸங்ஹிதபாமோஜ்ஜப்படி⁴லாபே⁴ன லத்³த⁴ஸ்ஸாஸோ
ஹோதி. லத்³த⁴பதிட்டோ² கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி⁴ஸமதி⁴க³மேன.
ஸப்பச்சயனாமருபத³ஸ்ஸனேன ஹி பரிமத்³தி³தி³ட்டி²கண்டகோ
வினித்³த⁴த⁴அஹேதுவிஸமஹேதுவாதோ³ யதா²ஸகங் பச்சயேஹேவ
த⁴ம்மமத்தங் ஜானித்வா ஸாஸனே பதிட்டி²தஸத்³தோ⁴ லத்³த⁴பதிட்டோ²
நாம ஹோதி. நாமருபவவத்தா²னேன து³க்க²ஸச்சங், த⁴ம்மட்டி²திஞாணேன
ஸமுத³யஸச்சங், தஸ்ஸேவ அபரபா⁴கே³ன அனிச்சதோ
மனஸிகாராதி³விதி⁴னா மக்³ஸச்சஞ்ச அபி⁴ஞ்ஞாய பவத்தியா
து³க்க²பா⁴வங் தி³ஸ்வா அப்பவத்தே நிரோதே⁴ ஏகங்ஸேனேவ
நின்னஜ்ஜா²ஸயதாய லோகியேனேவ ஞாணேன சதுன்னங் அரியஸச்சானங்
அதி⁴க³தத்தா அபாயேஸு அப⁴பு³ப்பத்திகோ, ஸோதாபன்னபூ⁴மியங்
ப⁴பு³ப்பத்திகோ ச ஹோதீதி வுத்தங் “நியதக³திகோ”தி. தேனாஹ
“சூளஸோதாபன்னோ நாம ஹோதீ”தி.

தஸ்மாதி யஸ்மா ஏவங் மஹானிஸங்ஸமேதங் யதா²பூ⁴தஞாணங்,
தஸ்மா. ஸதா³தி ஸப்³பகாலங் ரத்திஞ்சேவ தி³வா ச. ஸப்³பஸோதி
நிப்³பத்தகஹேதுஆதி³பரிக்க³ணஹனவஸேன ஸப்³பப்பகாரேன.

கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி ஏகூனவீஸதிமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

20. மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தி³னித்³தே³ஸவண்ணனா

ஸம்மஸனஞாணகதா³வண்ணனா

692. ஏவங் மக்³க³ஞ்ச அமக்³க³ஞ்ச ஞுத்வா டி³தங் ஞாணந்தி அயங் உபக்கிலேஸவினிமுத்தா வீதி³படிபன்னா விபஸ்ஸனாபஞ்ஞா அரியமக்³க³ஸ்ஸ பு³ப³பா³க³மக்³கோ³, அயங் ஓபா³ஸாதி³பே³தோ³ த³ஸ்ஸவிதோ³ உபக்கிலேஸோ ந மக்³கோ³தி ஏவங் மக்³க³ஞ்ச அமக்³க³ஞ்ச யாதா³வதோ வவத்த³பெத்வா டி³தங் ஞாணங்.

அதீதாதி³வஸேன அனேகபே³த³பி³ன்னே த³ம்மே கலாபதோ ஸங்கி³பித்வா ஸம்மஸனங் கலாபஸம்மஸனங், அயங் கிர ஜம்பு³தீ³பவாஸீனங் அபி³லாபோ. “யங் கிஞ்சி ரூப³”ந்திஆதி³னா (ம. நி. 1.361; 2.113; 3.86; அ. நி. 4.181) நயேன ஹி த³ம்மானங் விபஸ்ஸனா நயவிபஸ்ஸனா, அயங் கிர தம்ப³பண்ணி³பவாஸீனங் அபி³லாபோ. தேனேவாஹ “கலாபஸம்மஸனஸங்க³தாய நயவிபஸ்ஸனாய³”தி. தாவ-ஸுத்³தோ³ கமத்தோ³, தேன ஸம்மஸனப்பகாரானங் ப³ஹு³பே³த³தங் தீ³பேதி. ப³ஹு³பா³வதோ ஹி தேஸங் பட³மங் நயவிபஸ்ஸனாய யோக³ரம்ப³ங் அனுஸாஸதி “நயவிபஸ்ஸனாய தாவ யோகோ³ கரணீயோ³”தி. கஸ்மாதி சோத³கவசனங். தஸ்ஸாயங் அதி³ப்பாயோ - யதி³ மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தி³ ஸம்பா³தே³த³ப³, அத³ கஸ்மா “நயவிபஸ்ஸனாய ஆதி³தோ யோகோ³ காத³போ³”தி வுத்தந்தி. இதரோ தஸ்ஸாயங் அதி³க³முபாயோதி த³ஸ்ஸெந்தோ “ஆரத்த³விபஸ்ஸகஸ்ஸா³”திஆதி³மாஹ. தேனேதங் த³ஸ்ஸேதி “விபஸ்ஸனாய ஸதி உத³ய³ப³யஞாணுப்பாதோ³, உத³ய³ப³யஞாணே ஸதி ஓபா³ஸாதி³உபக்கிலேஸஸம்ப³வோ, ததோ மக்³கா³மக்³க³வவத்த³னங், தஸ்மா தஸ்ஸ ஆதி³தோவ ஆரம்ப³ஸ்ஸ ஸம்ப³வோ நத்த³தி விபஸ்ஸனா பட³மங் ஆரத்த³ப³”தி. ஏவம்பி பட³மங் நயவிபஸ்ஸனாவ கஸ்மா ஆரத்த³ப³ப³தி ஆஹ “விபஸ்ஸனாய ச கலாபஸம்மஸனங் ஆதி³”தி. தஞ்ஹி அதீதாதி³பே³த³பி³ன்னானங் த³ம்மானங் ஸங்கி³பித்வா வவத்த³னவஸேன பவத்தனதோ ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ ஸுகரங் ஸம்மஸனந்தி ஆதி³பு³தங்.

தஸ்மாதி ஆதி³பு³தத்தா. அத³ வா தஸ்மாதி யஸ்மா ஆரத்த³விபஸ்ஸகஸ்ஸ...பே... கலாபஸம்மஸனங் ஆதி³, தஸ்மா. ஏதந்தி கலாபஸம்மஸனங். அபிசாதிஆதி³ கலாபஸம்மஸனஸ்ஸேவ விபஸ்ஸனாய ஆதி³பா³வே உபசயஹேதுத³ஸ்ஸனங். உத³ய³ப³யஞாணபரியோஸானா தீரணபரிஞ்ஞா, அஸம்பத்தே ஏவ ச உத³ய³ப³யஞாணே மக்³கா³மக்³க³வவத்த³னங் ஹோதீதி ஆஹ “தீரணபரிஞ்ஞாய வத்தமானாய³”தி. கலாபஸம்மஸனே தாவ யோகோ³ காத³போ³தி எத்த³பி தஸ்ஸேவ பட³மாரம்பே³ காரணங் வுத்தனயேனேவ வேதி³த³ப³ங். யஸ்மா கலாபஸம்மஸனங் நாம ஏகவிஸுத்த³யம்பி ந அந்தோக³த³ங், ஏகச்சே ச தங் அனாமஸித்வாவ விபஸ்ஸனாசாரங் வண்ணெந்தி. ஏவங் ஸந்தேபி தங் ஸுத்தந்தேஸு ஏகதே³ஸேன, அனவஸேஸதோ ச த³ஸ்ஸிதங். படிஸம்ப³த³யங் ஆதி³கம்மிகானங் மனஸிகாரஸுகரதாய விபஸ்ஸனாய ஆதி³பா³வேன ட³பிதங். விபஸ்ஸந்தஸ்ஸ ச ஓபா³ஸாதி³ஸு உப்பன்னேஸு மக்³கா³மக்³க³ஞாணஸம்ப³வோ, தஸ்மா “தங் ஸம்பா³தே³துகாமேனா³”திஆதி³னா அயங் விசாரோ கதோதி த³ட்ட³ப³ங்.

693. தத்ராதி தஸ்மிங் தீரணபரிஞ்ஞாய ஞாதபரிஞ்ஞானந்தரபா³வே, தாஸு வா பரிஞ்ஞாஸு. வினிச்ச³யோதி ஸருபதோ, கிச்சதோ, பூ³மிதோ ச ஸன்னிட்ட³னங். லோகுத்தராபி புரிமஸ்மிங் ஸச்சத்³வயே மக்³க³ஸம்பயுத்தா திவிதா³பி பரிஞ்ஞா கிச்சவஸேன லப்³தீதி “லோகியபரிஞ்ஞா³”தி விஸேஸெத்வா வுத்தங். ஸபா³வத³ம்மானங் லக்க³ணஸல்லக்க³ணதோ ஞெய்யஅபி³முக³ பஞ்ஞா அபி³ஞ்ஞாபஞ்ஞா. ஞாதட்டே³தி ஞாதபா³வனிமித்தங். அபி³ஞ்ஞெய்யஸ்ஸ ஜானநேஹேது “ஞாண³”ந்தி வுச்சதி. பரிஞ்ஞாபஞ்ஞாதி அனிச்சாதி³லக்க³ணானி பரிச்ச³ஜ்ஜ ஜானநபஞ்ஞா. தீரணட்டே³தி ஸம்மஸனபா³வஹேது. பஹானபஞ்ஞாதி பஹாத³ப³ஸ்ஸ பஜஹனபஞ்ஞா. வேத³யிதாதி³லக்க³ணவித³ரதாய ரூப்பனலக்க³ணங் பச்சத்தலக்க³ணங் வுத்தங். தேஸங்யேவ பச்சத்தலக்க³ணஸல்லக்க³ணவஸேன க³ஹிதத³ம்மானங்யேவ. யதா³ பத³வி³ஸ்ஸாதி³னங் கக்க³ளப³ஸனாதி³லக்க³ணானி தீஸுபி க³ணேஸு ஸல்லக்க³ி³த³ப³ானி படினியதருபதாய ஸபா³வஸித்த³னேவ ஹுத்வா க³ய்ஹந்தி, ந ஏவமனிச்சதாதி³லக்க³ணானி. தானி பன ப³ங்³த³ய³ப³யபீளாவஸவத்தனாகாரமுகே³ன க³ஹேத³ப³தோ ஸமாரோபிதருபானி விய க³ய்ஹந்தீதி வுத்தங் “ஸாமஞ்ஞலக்க³ணங் ஆரோபெத்வா³”தி. லோகியபரிஞ்ஞானங்யேவ அதி³ப்பேதத்தா லக்க³ணாரம்மணிகவிபஸ்ஸனாவ “பஹானபரிஞ்ஞா³”தி வுத்தா.

ஸங்க³ரபடிச்சே³தோதி நாமருபவவத்த³னதோ, யா “தி³ட்டி³விஸுத்த³³”தி வுத்தா. கேசி பன “க³ந்தா³தி³னங் விபஸ்ஸனாய பூ³மிபா³வதோ ஸப்³போ³பி க³ந்தா³தி³விசாரோ ஸங்க³ரபரிச்சே³தோ³”தி வுத்த³ந்தி. “பச்சத்தலக்க³ணபடிவேத³ஸ்ஸேவ ஆதி³பச்ச³”ந்தி இமினா நாமருபபச்சயபரிக்க³ஹபஞ்ஞானங் தீரணபஹானாஸமத்த³தங் த³ஸ்ஸேதி. தாஸம்பி பன “நமனலக்க³ணங் நாமங், ரூப்பனலக்க³ணங் ரூப³”ந்தி அருபருபானங் ஸாதா³ரணாகாரஸல்லக்க³ணவஸேன பவத்தியா ஏகேனாகாரேன தீரணபரியாயோ, தி³ட்டி³கங்க³விக்க³ம்ப³னேன பஹானபரியாயோ லப்³தீதி ஸியா தீரணபஹானேஸுபி ஆதி³பச்ச³ந்தி வுத்த³ந்தி. உக்கட்ட³னித்³தே³ஸேன பன யதா³ தி³ட்டி³விஸுத்த³³யாவ ஸங்க³ரபரிச்சே³த³தா, ஏவங் லக்க³ணாரம்மணிகவிபஸ்ஸனாய ஏவ தீரணபஹானகிச்சதா வேதி³த³ப³. ஏவங் ஹி திஸ்ஸோபி பரிஞ்ஞா வவத்த³தா ஹொந்தி, அஞ்ஞதா³ ஸங்க³ரோ ஸியா. தீரணபரிஞ்ஞாய பூ³மி தத்த³ பஞ்ஞாய அனிச்சதாதி³லக்க³ணஸந்தீரணதோ. தேனாஹ “ஏதஸ்மிங்...பே... ஆதி³பச்ச³”ந்தி. காமங் உத³ய³ப³யஞாணம்பி கஞ்சி மிச்ச³பி³னிவேஸங் பஜஹதி, தஸ்ஸ பன அத³மக³தத்தா ந ஸாதிஸயங் பஹானந்தி வுத்தங் “ப³ங்க³ானுபஸ்ஸனங் ஆதி³ங் கத்வா உபரி பஹானபரிஞ்ஞாய பூ³மீ³”தி. அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸந்தோதி அனிச்சாகாரதோ ஸங்க³ரே அனுபஸ்ஸந்தோ

ஸம்மஸந்தோ. நிச்சஸஞ்ஞந்தி “தே நிச்சா ஸஸ்ஸதா”தி பவத்தங் மிச்சாஸஞ்ஞங். ஸஞ்ஞாஸீஸேன திப்டிசித்தானம்பி கஹணங் துட்டபுபங். ஏஸேவ நயோ இதோ பரேஸுபி. நிப்பிந்தந்தோதி அனிச்சானுபஸ்ஸனாதிஸம்புதாய நிப்பிந்தானுபஸ்ஸனாய ஸங்காரே நிப்பிஜ்ஜனவஸேன பஸ்ஸந்தோ. நந்திந்தி ஸப்பீதிகதண்ணங். விரஜ்ஜந்தோதி விராகானுபஸ்ஸனாய விரஜ்ஜனவஸேன யதா ஸங்காரேஸு ராகோ நுப்பஜ்ஜதி, ஏவங் அனுபஸ்ஸந்தோ. ததாபுதோ ஹி ராகங் பஜஹதீதி வச்சதி. நிரோதெந்தோதி நிரோதானுபஸ்ஸனாய யதா ஸங்காரா நிருஜ்ஜந்தியேவ, ந ஆயதிங் புனப்புாவவஸேன உப்பஜ்ஜந்தி, ஏவங் அனுபஸ்ஸந்தோ. ததாபுதோ ஹி ஸங்காரானங் ஸமுதயங் பஜஹதி நாம அனுப்பத்திதம்மதாபாத்னதோ. படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தோதி படினிஸ்ஸக்கானுபஸ்ஸனாய யதா ஸங்காரா ந புன ஆதியந்தி, ஏவங் வொஸ்ஸஜ்ஜந்தோ. தேனாஹ “ஆதானங் பஜஹதீ”தி, நிச்சாதிவஸேன வா கஹணங் விஸ்ஸஜ்ஜேதீதி அத்தோ. ஸாதித்தத்தாதி ஸம்பாதித்தத்தா. இதராதி தீரணபஹானபரிஞ்ஞா. ஏவங் பரிஞ்ஞா நித்திஸித்தவா பரிஞ்ஞாக்கமவஸேனபி கங்காவிதரணானந்தரங் “கலாபஸம்மஸனே யோகோ காதப்போ”தி ய்வாயமத்தோ வுத்தோ, தங் நிகமவஸேன பச்சாஹரந்தோ “தேன வுத்த”ந்திஆதிமாஹ, தங் வுத்தத்தமேவ.

694. ததராதி தஸ்மிங் கலாபஸம்மஸனே விபாவேதப்பே, தஸ்ஸ வா கலாபஸம்மஸனஸ்ஸ ஆதிபாவே. அயங் பாளீதி தஸ்ஸியமானங் படிஸம்பிதாமக்கபாளிமாஹ. தத்த ஸங்கிபித்தவா வவத்தானே பஞ்ஞாதி அதீதாதிபேதாதிபின்னே தம்மே ஏகதோ ஸங்கஹெத்வா அனிச்சாதிவஸேன வினிச்சயே ஸாதேதப்பே தங்ஸாதானியா பஞ்ஞா. ஸம்மஸனே அனிச்சதாதிவஸேன தீரணே ஞாணந்தி பவுச்சதி, ஸா கதங் ஹோதீதி அத்தோ. வவத்தானே ஸம்மஸனேதி ச நிப்பாதேதப்பே பும்மவசனங். யங் கிஞ்சி ரூபந்திஆதினி பதானி ஹெட்டா வுத்தத்தானேவ. ஸப்பங் ரூபங் அனிச்சதோ வவத்தப்பேதீதிஆதினி பன யஸ்மா பரதோ வண்ணியிஸ்ஸந்தி, தஸ்மா தத்தேவ நேஸங் அத்தங் விபாவயிஸ்ஸாம.

பாளிவவத்தானங் பன ஏவங் வேதிதப்பங் - எத்த ஹி ஆதிக்கம்மிகானங் விபஸ்ஸனாமனஸிகாரஸுகத்தங் “யங் கிஞ்சி ரூப”ந்திஆதினா பட்டமங் தாவ பஞ்சக்கந்தா அதீதாதிவிபாக்கமுக்கேன கஹிதா, தே பன கந்தா யஸ்மா த்வாராரம்மணேஹி ஸத்திங் த்வாரப்பவத்ததம்மவஸேன விபாக்கங் லப்பந்தி, தஸ்மா ததனந்தரங் த்வாரசக்காதிவஸேன தஸ்ஸ சக்கா கஹிதா. யஸ்மா பன லக்கணேஸு அனத்தலக்கணங் துக்கவிபாக்கங், தஸ்மா தஸ்ஸ விபாவனாய ச தாதுயோ கஹிதா. ததோ யேஸு கலிணேஸு இதோ பாஹிரகானங் அத்தாபினிவேஸோ, தானி இமேஸங் ஜானானங் ஆரம்மணபாவேன உபட்டானாகாரமத்தானீதி தஸ்ஸனத்தங் தஸ்ஸ கலிணானி கஹிதானி. ததோ துக்கானுபஸ்ஸனாய பரிவாரபாவேன படிக்கலாகாரவஸேன த்வத்திங்ஸ கொட்டாஸா கஹிதா. புப்பே கந்தாவஸேன ஸங்கேபதோ கஹிதா தம்மா நாதிஸங்கேபவித்தாரனயேன, வித்தாரனயேன ச மனஸி காதப்பாதி தஸ்ஸனத்தங் த்வாதஸாயதனானி, அட்டாரஸ தாதுயோ ச கஹிதா. தேஸு இமே தம்மா ஸதிபி ஸஞ்ஞனிஹி அப்யாபாரபாவே தம்மஸபாவதோ ஆதிபச்சவஸேன பவத்தந்தி அனத்தலக்கணவிபாவனத்தங் இந்த்ரியானி கஹிதானி. ஏவங் அனேகபேதாதிபின்னாபிமே தம்மா பூமித்தயபரியாபன்னதாய திவிதாவ ஹோந்தி தஸ்ஸனத்தங் திஸ்ஸோ தாதுயோ கஹிதா.

எத்தாவதா நிமித்தங் தஸ்ஸெத்வா பவத்தங் தஸ்ஸேதுங் காமபாவாத்யோ நவ பாவா கஹிதா. எத்தகே அபிஞ்ஞெய்யவிஸேஸே பவத்தமனஸிகாரகோஸல்லேன ஸண்ஹஸுகுமேஸு நிப்பத்திதமஹக்கத்தம்மேஸு மனஸிகாரோ பவத்தேதப்போதி தஸ்ஸனத்தங் ஜானப்பமஞ்ஞாருப்பானி கஹிதானி. தத்த ஜானானி நாம வுத்தாவஸேஸாரம்மணானி ரூபாவசரஜ்ஜானானி. பச்சயபச்சயப்பன்னவிபாக்கதோ இமே தம்மா பிந்தித்வா மனஸி காதப்பாதி தஸ்ஸனத்தங் படிச்சஸமுப்பாதங்கானி கஹிதானி. பச்சயாகாரமனஸிகாரோ ஹி லக்கணத்தயங் ஸுகேன, ஸுட்டுதரஞ்ச விபாவேதி, தஸ்மா பச்சதோ கஹிதோ. ஏவமேதே ஸம்மஸனியபாவேன கஹிதா கந்தாதிவஸேன கொட்டாஸதோ பஞ்சவீஸதிவிதா. பபேததோ பன அதீதாதிபேதங் அனாமஸித்வாவ கயஹமானா த்வீஹி ஊனானி த்வேஸதானி ஹோந்தி.

தத்த அனிச்சதோ வவத்தப்பேதீதிஆதிக்கோ பட்டமோ லக்கணவவத்தாபனவாரோ. அனிச்சங் கயட்டேனாதிஆதிக்கோ துதியோ ஹேதுவாரோ லக்கணானங் ஹேதுகித்தனதோ. அனிச்சங் ஸங்கதந்திஆதிக்கோ பன ஹேதுபதிட்டாபனவாரோ பாகடபாவஸல்லக்கணதோ. கயட்டேனாதி ஹி கயஸபாவதோ யஸ்மா ரூபங் கயஸபாவங் உப்பஜ்ஜித்வா கயங் வயங் பேதங் கச்சதி, தஸ்மா அனிச்சந்தி அத்தோ. பாயட்டேனாதி பாடியிதப்பாவதோ யஸ்மா ரூபங் பபாங்குரதாய பாயானகங், தஸ்மா துக்கந்தி. தேனாஹ பாவா “யதனிச்சங், தங் துக்கந்தி (ஸங். நி. 30.15, 45, 46, 76, 85; 2.4.14; படி. ம. 2.10). அஸாரகட்டேனாதி அஸாரகபாவதோ, அத்தஸாரவிஹதோதி அத்தோ. ததியவாரே பன “ரூபங் அனிச்சந்தி வத்வா தஸ்ஸ ஹேதுங் பதிட்டாபேதுங் “ஸங்கத”ந்திஆதி” வுத்தங். யஸ்மா ஸமேச்ச ஸம்புய பச்சயேஹி கதங், அனுரூபே ச பச்சயே படிச்ச, ந வினா தேஹி ஸமங், ஸம்மா ச உப்பன்னங், தஸ்மா கயவயவிராகினிரோதாதம்மந்தி. ந ஹி பச்சயனிப்பத்தங் அனிர்ஜ்ஜனகங் நாம அத்தி. தேனாஹ பாவா “யங் தங் ரூபங் ஜாதங் பூதங் ஸங்கதங் பலோகதம்மங், தங் வத மா பலுஜ்ஜிதி நேதங் டானங் விஜ்ஜிதி (ஸங். நி. 5.379). ஏதேன அனிச்சா பதவிதாது பச்சயனிப்பத்தத்தா தஞ்ஞங் பச்சயனிப்பத்தங் வியாதி தஸ்ஸேதி. ஏஸ நயோ ஸேஸதம்மேஸுபி.

இதானி அன்வயதோ, ப்யதிரேகதோ ச ஸங்கததம்மானங் அனிச்சதங் பதிட்டாபேதுங் “ஜாதிபச்சயா”திஆதி வுத்தங். அனிச்சலக்கணஸ்ஸேவ செத்த பதிட்டாபனங் தஸ்மிங் பதிட்டாபிதே ஸேஸலக்கணத்வயஸ்ஸபி பதிட்டாபனஸித்திதோ.

இமினா பெய்யாலேன இமே தம்மராஸயோ ஸங்கித்தாதி ஸம்பந்தோ⁴. “த்வாராரம்மணேஹி ஸத்தி⁴ங் த்வாரப்பவத்தா தம்மா, பஞ்சக்கந்தோ⁴”தி இதங் அபி⁴ஞ்ஞெய்யனித்தேஸே “சக்குங், பி⁴க்கவே, அபி⁴ஞ்ஞெய்ய”ந்திஆதி³னா (படி. ம. 1.3; ஸங். நி. 4.46) த்வாராரம்மணேஹி ஸத்தி⁴ங் த்வாரப்பவத்தே தம்மே தஸ்ஸெத்வா தேஸங் பஞ்சஹி கந்தோ⁴ஹி ஸங்கஹிதங் தஸ்ஸேதுங் “ரூபங் அபி⁴ஞ்ஞெய்யங்...பே... விஞ்ஞாணங் அபி⁴ஞ்ஞெய்ய”ந்தி ஆகத்தா வத்தங். படிஸம்பி⁴தாயங் (படி. ம. 1.48) பன “யங் கிஞ்சி ரூப”ந்திஆதி³னா பட²மங் பஞ்சக்கந்தோ⁴ தஸ்ஸெத்வா “சக்கு”ந்திஆதி³னா த்வாராரம்மணேஹி ஸத்தி⁴ங் த்வாரப்பவத்தா தம்மா தஸ்ஸிதா. ததா²தஸ்ஸனே காரணங் ஹெட்டா² வத்தமேவ.

கஸ்மா பனெத்த² இமே தம்மராஸயோ ஸங்கித்தாதி பானியங் வித்தாரதோ ஆகத்தாதி தஸ்ஸெந்தோ “வுத்தங் ஹேத”ந்திஆதி³மாஹ. தேனேவாஹ “தங் தத்த²-பே... ஸங்கித்த”ந்தி. தத்த² தந்தி அபி⁴ஞ்ஞெய்யங். எத்தா²தி அபி⁴ஞ்ஞெய்யனித்தேஸே. “விஞ்ஞாணங் மனோ தம்மா”திஆதி³னா தத்த² தத்த² கொட்டா²ஸே யே லோகுத்தரதம்மா ஆக்தா. கேசி பன “எத்தா²தி படிஸம்பி⁴தாய”ந்தி வதந்தி, தங் ந ஸுந்தாரங். ஸம்மஸனுபகா³ ஏவ ஹி தம்மா படிஸம்பி⁴தாயங் கஹிதா ஸம்மஸனவாரஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா, ந அபி⁴ஞ்ஞெய்யனித்தேஸே (படி. ம. 1.3; ஸங். நி. 4.46) விய ஸப்பேவ அபி⁴ஞ்ஞெய்யா தம்மா. யே ரூபாரூபதம்மா. யஸ்ஸாதி யோகினோ. தேஸு தேன ஸம்மஸனங் ஆரபி⁴தப்பங் யதா²பாகடங் விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோதி கத்வா. பச்சா² பன அனுபட்ட²ஹந்தேபி உபாயேன உபட்ட²ஹாபெத்வா அனவஸேஸதோவ ஸம்மஸிதப்பா³.

695. “அதீதங் ரூபங் அனிச்ச”ந்திஆதி³னா அனிச்சதோ ஸம்மஸனஸ்ஸ அதீதாதி³விபா⁴கா³ பவத்திட்டா²னபூ⁴தாதி ஆஹ “ஏகாத்ஸஹி ஓகாஸேஹி”தி. வவத்தா²பனங் நாம ஸன்னிட்டா²னங். அனிச்சதோ ஸன்னிட்டா²னஞ்செத்த² “அனிச்ச”ந்தி விபஸ்ஸனாவாதி ஆஹ “அனிச்சந்தி ஸம்மஸதீ”தி.

கதந்தி ஸம்மஸனாகாரோ புச்சி⁴தோதி தங் பரதோ இதே⁴வ பானியங் துதியவாரே வுத்தனயேனேவாதி ஸங்கேபேனேவ விஸ்ஸஜ்ஜேதி. இதா²னி தமத்தங் பாகடதரங் காதுங் “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² ஹி⁴தி ஹேதுஅத்தே² நிபாதோ. யஸ்மா “ரூபங் அதீதானாகுதபச்சப்பன்னங் அனிச்சங் கயட்டே²னா”தி ஏவங் வுத்தங், தஸ்மா இமினா வுத்தனயேன அனிச்சந்தி ஸம்மஸதீதி யோஜனா.

ஏவம்பி ஸங்கேபோயேவாதி விப⁴ஜித்வா தஸ்ஸேதுங் “ஏஸா”திஆதி³ வுத்தங். அதீதேதி அதீதே ப⁴வே. ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ ஹி இதங் ஸம்மஸனவிதா⁴னங், தஸ்மா ப⁴வவஸேன அத்தா⁴பே⁴தோ³ அதி⁴ப்பேதோ. தேனாஹ “நயிமங் ப⁴வங் ஸம்பத்தந்தீ”தி. எத்த² இதி-ஸத்தோ³ ஹேதுஅத்தோ². இதங் வுத்தங் ஹோதி - யங் அதீதப⁴வே பரியாபன்னங் ரூபங், தங் அதீதேயேவ ப⁴வே கீணங், ததோ ந இமங் ப⁴வங் ஸம்பத்தங், தஸ்மா அனிச்சங் கயட்டே²ன கயஸபா⁴வத்தாதி ஸம்மஸதீதி. ஏஸ நயோ யங் அனாகுதந்திஆதி³ஸுபி.

யங் ப⁴ஹித்தா⁴, தம்பி ப⁴ஹித்தா⁴ ஏவ கீயதி, ந அஜ்ஜத்தபா⁴வங் கச்சதீதி அனிச்சங் கயட்டே²னாதி, யங் ஓளாரிகங், தம்பி தத்தே²வ கீயதீதி அனிச்சங் கயட்டே²னாதிஆதி³னா யோஜேதப்பங்.

இதங் ஸப்பம்பீதி இதங் அதீதாதி³பே⁴தஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ ஸம்மஸனதோ ஸப்பங் ஏகாத்ஸவிதா⁴ம்பி ஸம்மஸனங் ஏகங் ஸம்மஸனங் அனிச்சதோ ஸம்மஸனந்தி கத்வா.

தந்தி தங் ஏகாத்ஸவிதா⁴ம்பி ரூபங். ஸப்படிப⁴யதாயாதி ப⁴யானகதாய. ப⁴யாவஹங் ஹோதீதி அப்பஹீனவிபல்லாஸஸ்ஸ “அஹங் வினஸ்ஸாமி, மம ஸந்தகங் வினஸ்ஸதீ”தி சிந்தெந்தஸ்ஸ ப⁴யஜனகங் ஹோதி. ஸீஹோபமஸுத்தே தேவானங் வியாதி ஸீஹோபமஸுத்தே தேஸியமானே தேவானங் விய. தத்த² ஹி -

“யதா² ததா²கதோ லோகே உப்பஜ்ஜதி அரஹங் ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴...பே... ஸோ தம்மங் தேஸேதி இதி ரூபங், இதி ரூபஸ்ஸ ஸமுதயோ, இதி ரூபஸ்ஸ அத்தங்கமோ. இதி வேதனா... இதி ஸஞ்ஞா... இதி ஸங்காரா... இதி விஞ்ஞாணங், இதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸமுதயோ, இதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ அத்தங்கமோதி. யேபி தே, பி⁴க்கவே, தேவா தீகா⁴யுகா வண்ணவந்தோ ஸுகப்பஹுலா உச்சேஸு விமானேஸு சிரட்டி⁴திகா, தேபி ததா²கதஸ்ஸ தம்மதேஸனங் ஸுத்வா யேபு⁴ய்யேன ப⁴யங் ஸங்வேகங் ஸந்தாஸங் ஆபஜ்ஜந்தி ‘அனிச்சாவ கிர போ⁴ மயங் ஸமானா நிச்சம்ஹாதி அமஞ்ஞிம்ஹ, அத்து⁴வாவ...பே... அஸஸ்ஸதாவ கிர போ⁴ மயங் ஸமானா ஸஸ்ஸதம்ஹாதி அமஞ்ஞிம்ஹ, மயம்பி கிர போ⁴ அனிச்சா அத்து⁴வா அஸஸ்ஸதா ஸக்காயபரியாபன்னா”தி (ஸங். நி. 3.78; அ. நி. 4.33) -

ஏவங் தேவானங் ப⁴யுப்பத்தி ஆக்தா.

கந்த⁴பஞ்சகங், ததேகதேஸோ வா அத்தவாதீஹி “அத்தா”தி பரிகப்பீயதி, தஞ்ச ஏகந்ததோ அனிச்சங், துக்கஞ்சாதி ஆஹ “யஞ்ஹி அனிச்சங், தங் துக்க”ந்திஆதி³. தீஸு துக்கதாஸு ஸங்காரதுக்கதாவ ப்யாபினீ, “யதனிச்சங், தங் துக்க”ந்தி ச அதி⁴ப்பேதாதி வுத்தங் “அனிச்சதங் வா உதயப்பயபடி⁴ளனங் வா”தி. அத்தா அப⁴விஸ்ஸாதி “காரகோ வேதகோ ஸயங்வஸீ”தி ஏவங்பூ⁴தோ அத்தா அப⁴விஸ்ஸாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஏவஞ்ஹி ஸதி ரூபஸ்ஸ ஆபாதா⁴ய ஸங்வத்தனங் அயுஜ்ஜமானகங் ஸியா. யதா² ரூபக்கந்தோ⁴ அபே⁴ததோ திவிதா⁴ங் ஸம்மஸனங், பே⁴ததோ தெத்திங்ஸவிதா⁴ங், ஏவங் வேதனாக்கந்தா⁴தீஸுபீதி இமமத்தங் “ஏஸ நயோ”தி அதி³ஸதி. தேன

கந்த்⁴வஸேன தாவ பே⁴த⁴தோ பஞ்சஸட்டி²அதி⁴கா ஸதங் ஸம்மஸனவாரா த்ஸ்ஸிதா ஹொந்தி. இமினா நயேன த்⁴வாரசுக்காதீஸுபி யதா⁴ரஹங் ஸம்மஸனபே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³.

696. நியமதோ ஸங்குதாதி³பே⁴த⁴ங் ஹொதீதி ஏகங்ஸேன ஸங்குததாதி³விஸேஸவந்தங் ஹொதி அஸங்குதாதி³ஸபா⁴வே அனிச்சதாய அஸம்ப⁴வதோ. அஸ்ஸாதி அனிச்சஸஸ். பரியாயத³ஸ்ஸனத்த³ந்தி வேவசனத்³ஸ்ஸனத்த³ங், தங் பன “க³யத⁴ம்ம³ந்திஆதீ³னங் வஸேன வேதி³தப்³போ³ங், ந புரிமானங் திண்ணங். ந ஹி ததே³வ தஸ்ஸ பரியாயோ ஹொதி, நாபி ஸங்குதபடிச்சஸமுப்பன்னபதா³னி ஹுத்வா அபா⁴வதீ³பனதோ பாகபா⁴வதீ³பனதோ. பாகபா⁴வதீ³பனன பன அனிச்சதாய ஸாத⁴னபக்கே³ திட்ட²ந்தி. தேனேவ ஹி ஸப்³போ³ஸங் பதா³னங் பரியாயதாபா⁴வதோ “நானாகாரேஹி வா³தி விகப்பந்தரங் க³ஹிதங். மனஸிகாரப்பவத்தீ³த³ஸ்ஸனத்த³ந்தி அனிச்சதாய உபப்³ருஹனமனஸிகாரப்பவத்தீ³த³ஸ்ஸனத்த³ங்.

சத்தாரீஸாகாரஅனுபஸ்ஸனாகதா³வண்ணனா

697. ஸோதி யோகா³வசரோ. தஸ்ஸாதி யதா³வத்தபே⁴த⁴ஸ்ஸ அனிச்சதாதி³ஸம்மஸனஸ்ஸ. திரபா⁴வத்தா³யாதி த்³ஹபா⁴வத்தா³ய அனிச்சாதி³ஆகாரஸ்ஸ புனப்புனங் மனஸிகாரோ விய ப்³ஹுலீகாரபா⁴வதோ. யங் தங் ப்⁴க³வதா ஏதஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ அனிச்சாதி³ஸம்மஸனங் வுத்தந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. அனுலோமிகந்தி அரியமக்க³காதி⁴க³மஸ்ஸ அனுகூலங். க³ந்திந்தி ஞாணக³ந்திங். ஞாணஞ்ஹி விஸயஸபா⁴வங் ஓகா³ஹெத்வா வவத்தா³னே க³மதி ஸஹதீதி க³ந்தி வுச்சதி. ஸம்மத்தனியாமந்தி அரியமக்க³ங். ஸோ ஹி ஸம்மாதி³ட்டி²ஆதி³ஸம்மத்தஞ்சேவ அனிவத்தி⁴ம்மதாய நியாமோ சாதி வுச்சதி. “ஆதி³னா நயேனா³தி இமினா “பஞ்சக்க³ந்தே⁴ துக்க³தோ பஸ்ஸந்தோ அனுலோமிகங் க³ந்திங் படிஸப⁴தி, க³ந்தா⁴னங் நிரோதோ⁴ ஸுக³ங் நிப்³பா³னந்தி பஸ்ஸந்தோ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமதி³ (படி. ம. 3.38) ஏவமாதி³கோ பா⁴ஸேஸோ ரோகா³தி³படிபக்க³யோஜனாவஸேன வித்தா³ரேதப்³போ³. “க³ந்தா⁴னங் நிரோதோ⁴ நிச்சங் நிப்³பா³ன³ந்தி வசனேன ஸங்காரானங் துக்க³ரோகதாதி³படிபக்கோ³ நிப்³பா³னஸ்ஸ ஸுகா³ரொக்யாதி³பா⁴வோ “ஆதி³னா நயேனா³தி எத்த³ நயக்க³ஹணேன தீ³பிதோதி. அவஸேஸோ ஸப்³போ³ பாடோ³ பகாஸிதோ ஏவ ஹொதீதி.

காமஞ்சேதங் சத்தாரீஸாய ஆகாரேஹி ஸம்மஸனங் அனுலோமஞானே பா⁴வேதப்³விதா⁴னங். தேனாஹ “அனுலோமஞாணங் விப⁴ஜந்தேன³பே³... வுத்த³ந்தி, இதோ பட்டா³ய பன கதபரிசயஸ்ஸேவ கிச்சாவஹங் ஹொதீதி இதா⁴பி வுத்தந்தி தட்ட²ப்³போ³ங். தஸ்ஸாபீதி ந கேவலங் கலாபஸம்மஸனஸ்ஸேவ, அத³ கோ³ யதா³த³ஸ்ஸிததஸ்ஸ சத்தாலீஸப்பே⁴த⁴ஸ்ஸ அனிச்சாதி³ஸம்மஸனஸ்ஸபி. தஞ்ஹி அனுலோமிகக³ந்திபடிஸபா⁴ய, ஸம்மத்தனியாமோக்கமனாய ச ஸங்வத்தனதோ ஏகங்ஸதோ இச்சி³தப்³போ³ங். வுத்தஞ்ஹி -

“ஸோ வத, பி⁴க்க³வே, பி⁴க்கு² கஞ்சி ஸங்கா³ரங் நிச்சதோ ஸமனுபஸ்ஸந்தோ அனுலோமிகாய க³ந்தியா ஸமன்னாக³தோ ப⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா³னங் விஜ்ஜதி, அனுலோமிகாய க³ந்தியா அஸமன்னாக³தோ ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமிஸ்ஸதீதி நேதங் டா³னங் விஜ்ஜதி, ஸம்மத்தனியாமங் அனோக்கமமனோ ஸோதாபத்திபுலங் வா³பே³... அரஹத்தங் வா ஸச்சிகரிஸ்ஸதீதி நேதங் டா³னங் விஜ்ஜதி. ஸோ வத, பி⁴க்க³வே, பி⁴க்கு² ஸப்³போ³ஸங்கா³ரே அனிச்சதோ ஸமனுபஸ்ஸந்தோ³தி (அ. நி. 6.98; படி. ம. 3.36) -

ஆதி³ ஸுக்கபக்கோ³ வித்தா³ரேதப்³போ³. ததா³ “ஸோ வத, பி⁴க்க³வே, பி⁴க்கு² கஞ்சி ஸங்கா³ரங் ஸுக³தோ, துக்க³தோ, கஞ்சி த⁴ம்மங் அத்ததோ, அனத்ததோ³தி (படி. ம. 3.36) வித்தா³ரேதப்³போ³.

698. ஏகேகங் கந்த⁴ங் அனிச்சாதி³ஸம்மஸனஸ்ஸ வஸேன ஸம்மஸதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தஸ்ஸ பன ஸம்மஸனஸ்ஸ பஞ்சன்னங் கந்தா⁴னங் ஸாதா⁴ரணதாய “ஏகேகங் கந்த⁴”ந்தி வுத்தங். அனச்சந்திகதாயாதி அச்சந்திகதாபா⁴வதோ, அஸஸ்ஸததாயாதி அத்தோ³. ஸஸ்ஸதஞ்ஹி அச்சந்திகங் பராய கோடியா அபா⁴வதோ. ஆதி³அந்தவந்ததாயாதி புப்³பா³பரகோடிவந்ததாய, உதயப்³யத⁴ம்மதோதி அத்தோ³. அனிச்சதோ ஸம்மஸதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஏஸ நயோ ஸப்³புத்த³.

அனிச்சதோதி ச அத்து⁴வதோ. ஏதஞ்ஹி ந நிச்சங், கணிகதாய அஸதா³பா⁴விதாய வா ந இச்சங் ந உபகந்தப்³புந்தி அனிச்சங். உப்பாதுவயபடிபீனதாயாதி உப்பாதே³ன, வயேன ச பதி பதி க³ணே க³ணே தங்ஸமங்கி³னோ விபா⁴த⁴னஸபா⁴வத்தா, தேஹி வா ஸயமேவ விபா⁴தே⁴தப்³புத்தா. உதயப்³யவந்தோ ஹி த⁴ம்மா அபி⁴ண்ணஹங் தேஹி படிபீனிதா ஏவ ஹொந்தி, யா பீனனா “ஸங்கா³ரதுக்க³தா³தி வுச்சதி. துக்க³வத்து³தாயாதி திவித⁴ஸ்ஸாபி துக்க³ஸ்ஸ, ஸங்ஸாரதுக்க³ஸ்ஸ ச அதி⁴ட்டா³னபா⁴வதோ. பச்சயயாபனீயதாயாதி யதா³ரஹங் பச்சயேஹி யாபேதப்³புதாய. ரோக³மூலதாயாதி மூலப்³யாதி⁴ விய அனுபந்த⁴ப்³யாதீ⁴னங் மூலபா⁴வதோ, பதத்³வயேனாபி யாப்யரோக³ஸதி³ஸதோதி த்³ஸ்ஸேதி. யாப்யப்³யாதி⁴ ஹி ரோகோ³ இதரோ ஆபாதோ⁴தி. துக்க³தாஸுலயோகி³தாயாதி திவித⁴துக்க³தாஸங்கா³தேன ருஜ்ஜனேன யுஜ்ஜதாய. கிலேஸாஸுசிபக்³ரணதாயாதி யதா³ரஹமாரம்மணவஸேன, ஸமன்னாக³மவஸேன ச ராகா³தி³கிலேஸாஸுசிவிஸ்ஸந்த³னதோ. அஹுத்வா ஸம்ப⁴வதோ உப்பத்தியா உத்து⁴மாததா.

அந்தோதுதனதாயாதி அப்³புந்தரே துதனதோ. துக்க³வேதனாத³யோ விய ஹி இமே ஸங்கா³ரா அத்தபா⁴வஸ்ஸ அப்³புந்தரக³தா ஏவ உதயப்³யவஸேன துதந்தி. அரியமக்க³ஸண்டா³ஸேன வினா நீஹரிதுங் அஸக்குணெய்யதாய துன்னீஹரணீயதா தண்ணாதி³ட்டா³பி⁴னிவேஸத³ஹபா⁴வதோ. அக⁴ந்தி பாபங் விய அரியஜனேஹி

விக்ரஹிதப் பங். ஸத்தானங் அனத்தஜனந்தோ அவட்டிடி ஆவஹங், பாபஸ்ஸ ச வத்துபுத்தங் கந்தாபஞ்சகந்தி ஆஹ “விக்ரஹ...பே... அகத்தோ”தி. அஸேரிபாட்வஜனகதாயாதி பரவஸதாஜனந்தோ. யதா கிலானோ அஞ்ஞஹி ஸங்வேஸனவுட்டாபனாதினா பரபடிபுத்தாஸரீரவத்திகோ அஸேரீ, ஏவமேதேபி அஸேரிபாட்வஜனகா. அவஸதாயாதி அவஸவத்தனதோ. யதா பரோஸதந்தோ புரிஸோ பரஸ்ஸ வஸங் ந கச்சுதி, ஏவங் ஸுபாஸுகாதிபாடவேன வஸே வத்தேதுங் அஸக்குணெய்யதோ. அவிதெய்யதாயாதி “மா ஜீரத, மா மீயதா”திஆதினா விதாதுங் அஸக்குணெய்யதோ. பலுஜ்ஜனதாயாதி ப்யாதி ஆதிஹி பகாரேஹி சிஜ்ஜனதோ வினஸ்ஸனதோ. தேஹி ஏவ வா ஆப்யஸனதோ. ப்யஸனத்தோ ஹி லோகஸத்தோ, பஸத்தோ புஸத்தோ துட்டபுபோ. ப்யாதி ஆதிஹி ச கந்தாநங் ப்யஸனந்தி. ப்யஸனாவஹபாடவேன ஏதி ஈதி, ஆகந்துகானங் அகுஸலபக்கியானங் ப்யஸனஹேதுனங் ஏதங் அதிவசனங். கந்தா ச ஏதிஸாதி ஆஹ “அனேகப்யஸனாவஹதாய ஈதிதோ”தி.

உபத்தவதி உபத்தவோ, அனத்தங் ஜனெந்தோ அபிபாவதி அஜ்ஜொத்தரதி அத்தோ, ராஜதண்டாதினங் ஏதங் அதிவசனங். கந்தா ச ஏதிஸாதி வத்தங் “அவிதிதானங்...பே... உபத்தவதோ”தி. திட்டதாமிமிகஸம்பராயிகபாயாவஹதோ, அபாயபடிபக்கதோ ச கந்தா பாயந்தி ஆஹ “ஸப்பபாயானங்...பே... பாயதோ”தி. பஹித்தா ஞாதிப்யஸனாதிஹி, அஜ்ஜத்தங் ராகாதிஹி அனத்தேஹி உபஸஜ்ஜனட்டேன, உபஸக்கஸதிஸதாய ச உபஸக்கோ. உபஸக்கோதி ச தேவதுபஸங்ஹாரவஸேன பவத்தோ ப்யாதி ஆதிஅனத்தோ. ஸோ அத்தகாமேன முஹுத்தம்பி ந அஜ்ஜபெக்கிதபுபோ ஹோதி. தேன வத்தங் “அனேகேஹி...பே... உபஸக்கதோ”தி. தோஸுபஸட்டதாயாதி ஆரம்மணதோ, ஸம்பயோகதோ ச ராகாதிதோஸேஹி உபேததாய. லோகதா மமா லாபாதிஹேதுகா அனுனயபடிகா, தேஹி, ப்யாதி ஆதிஹி ச அனவட்டித்தா பசலிததா.

உபக்கமேனாதி அத்தனோ, பரஸ்ஸ வா பயோகேன. ஸரஸேனாதி ஸபாடவேன. பபங்குபகமனஸீலதா பிதுரதா. ஸப்பாவத்தனிபாதிதாயாதி ருக்கபுலங் விய அதிதருணகாலதோ பட்டாய ஸப்பாஸு அவத்தாஸு நிபதனஸீலதாய. அனிபதஸ்ஸபி ஸப்பேன ஸப்பங் அஸாரதாய திரபாடவஸ்ஸ அபாடவதாய. திரஹி துவங் நாம ஹோதி. தாயிதுங் ரக்கிதுங் அஸமத்ததாய ந தாயனோதி அதாயனோ, தப்பாடவோ அதாயனதா. தாணாஸ்ஸாய உபகதஸ்ஸ அலப்பாடெனய்யகேமதா. துக்கபீதியா உபலீயனாதிப்பாயேன அல்லியிதுங். துக்கனிவத்தனங் லேணகிச்சங். ஜாதிஆதிபாயானங் ஹிங்ஸனங் விதாமனங் பாயஸாரகத்தங். யதாபரிகப்பிதேஹி பரமத்ததோ அவிஜ்ஜமானேஹி பாஸேஹி பரிகப்பிதப்பகாரேஹி. ரித்ததாயாதி விவித்ததாய, விரஹிததாயாதி அத்தோ. அந்தோஸாராபாடவோ ரித்ததா. ஸா ஏவ ச துச்சுதாதி ஆஹ “ரித்ததாயேவ துச்சுதோ”தி. அப்பகத்தாதி பரித்தத்தா, லாமகத்தா வா. துவஸாராபாடவாதிஹி ஸத்திங் அத்தஸாராபாடவங் ரித்ததேன வத்வா நிப்பத்திதமத்தஸாராபாடவமேவ ஸஞ்ஞபதேன தஸ்ஸேதுங் “ஸாமி...பே... ஸஞ்ஞதோ”தி வத்தங். யதா கேனசி ஸாமிஆதிஸக்கணேன அத்தனா ஸஞ்ஞா ஏதே, ஏவங் ஸயம்பி அதங்ஸபாடவோதி ஆஹ “ஸயஞ்ச...பே... அனத்ததோ”தி. ந அத்தாதி ஹி அனத்தாதி.

பவத்திதுக்கதாயாதி பாவபவத்திதுக்கபாவதோ. பாவபவத்தி ச பஞ்சன்னங் கந்தாநங் அனிச்சாதி ஆகாரேன பவத்தனமேவ, ஸோ ச ஆதினவோ. யதாஹ “யங், பிக்குவே, பஞ்சபாதானக்கந்தா அனிச்சா துக்கா விபரிணாமதாமிமா. அயங், பிக்குவே, பஞ்சஸு உபாதானக்கந்தேஸு ஆதினவோ”தி. தேனாஹ “துக்கஸு ச ஆதினவதாயா”தி. ஆதினந்தி பாடவனபுங்ஸகனித்தேஸோ யதா “ஏகமந்தந்தி (தி. நி. 1.165), அதிவிய கபணந்தி அத்தோ. புஸத்தோ ஹி அயங் ஆகாரோ. யதா “தவிதா சித்தகங் விச்சித்தக”ந்தி எத்த தவி-ஸத்தஸு அத்தே வி-ஸத்தோ, ஏவமிதாபீதி ஆஹ “தவேதா பரிணாமபகிதாய விபரிணாமதாமிமதோ”தி. விபரிணாமோ ச விபரிதஸபாடவாபத்தி. துப்பலதாயாதி ஸரஸபிதுரதாய பாலாபாடவதோ. துப்பலம்பி கிஞ்சி முதுகம்மஞ்ஞாபாடவேன துப்பதாங்ஸியா. இமே பன ஸுபதாங்ஸியா ஏவாதி ஆஹ “பெக்கு விய ஸுகபாஞ்ஜனீயதாய சா”தி. அகாஸு பாபஸ்ஸ ஹேதுதா அகாஹேதுதா. கந்தாபடிபுத்தாமேவ ஹி ஸப்பங் கிப்பிஸந்தி. இமே ரூபாதயோ ஸுகஹேது, ந துக்கஹேதுதி ஜனிதவிஸ்ஸாஸானங் ஹனநஸீலதாய, கந்தேஸு ஹி “ஏதங் மமா”தி காஹவஸேன ஸத்தா ப்யஸனங் பாபுணந்தி, விஸ்ஸாஸங் வா ஹனந்தி விஸ்ஸாஸகாதினோ, தப்பாடவதோ.

விகதபாவதாயாதி அபக்தவட்டிதாய. விபாவதண்ணா, விபாவதிட்டி ச விபாவோ உத்தரபதலோபேன, ததோ விபாவதோ, பிதுஸதிஸஸ்ஸ வா ஸபாடவஹேதுனோ விபாவதோ வினாஸதோ ஸம்புத்தாய. ஆஸவானங் ஆரம்மணாதினா பச்சயபாடவோ ஆஸவபுட்டானதா. பீஜாதினோ அஸாதாரணோ ஹேது, புத்தஸலிலாதினோ ஸாதாரணோ பச்சயோ. ஏஸ நயோ அஜ்ஜத்தேபி. தேஹி ஸமேச்ச ஸம்புதய கதோ ஸங்கதோ. மச்சுமாரஸ்ஸ அதிட்டாநபாடவேன, கிலேஸமாரஸ்ஸ பச்சயபாடவேன ஸங்வுட்டானதோ ஆமிஸபுத்ததா, கந்தாபி கந்தாநங் ஆமிஸபுத்தா பச்சயபாடவேன ஸங்வுட்டானதோ, ததந்தோகதா அபிஸங்காரா. தேவபுத்தமாரஸ்ஸ பன “மமேதந்தி அதிமானவஸேன ஆமிஸபாடவோதி கந்தாதிமாரானம்பி இமேஸங் யதாஹங் ஆமிஸபுத்ததா வத்தப்பா. தாமிஸத்தோ “ஜாதிதாமிமானந்திஆதிஸு (ம. நி. 3.373; படி. ம. 1.33) விய பகதிஅத்தோ, “தாமிபடிஸம்பிதா”திஆதிஸு (விபா. 718 ஆதயோ) விய ஹேதுஅத்தோ சாதி ஆஹ “ஜாதிஜராப்யாதிமரணபகிதாய, ஸோகபரிதேவபாயாஸஹேதுதாயா”தி. ஸங்கிலேஸத்தயக்கஹணேன ததேகட்டானங் தஸன்னங் கிலேஸவத்தானம்பி ஸங்கஹோ துட்டபுபோ. ததாரம்மணாபி ஹி தாமிமா

ததன்திவத்தனதோ ஸங்கிலேஸிகா ஏவ. ததா² கு³த்தா³, தண்ணா, ஜடாதீஸு ஸரீரஸ்ஸ, ஸங்கிலேஸஸ்ஸ ச ஸங்குஹோ துட்ட²புபோ³.

சத்தாரீஸாபி ஸம்மஸனானி தீஸு அனுபஸ்ஸனாஸு அந்தோகதா⁴னேவாதி ததந்தோகதா⁴பா⁴வங் துஸ்ஸேதுங் “எத்த² ஹீ³திஆதி³ வுத்தங். அனிச்சானுபஸ்ஸனானி ஸருபதோ , பரியாயதோ ச அனிச்சபா⁴வவிபா⁴வனதோ. ஏஸ நயோ இதரேஸுபி. “அஸாரகதோ”தி இதங் நிச்சஸாராபா⁴வவிபா⁴வனங்.

எத்தாவதா கலாபதோ த⁴ம்மே ஸங்குஹேத்வா நயதோ ஸம்மஸனமத்தங் துஸ்ஸிதங், ந தாவ அனுபத⁴ம்மவிபஸ்ஸனா விஹிதாதி “ஸம்மஸனாரம்ப⁴விதா⁴ன”ந்தி. வுத்தங்.

இந்த்ரியதிக்ககாரணனவகதா²வண்ணனா

699. ஏகச்சஸ்ஸ திக்கிந்த்ரியஸ்ஸ மஹாபஞ்ஞஸ்ஸ நயவிபஸ்ஸனாவஸேனேவ உத்யப்பயஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, இதரஸ்ஸ நுப்பஜ்ஜதி. தங் ஸந்தா⁴ய “யஸ்ஸ பன...பே... ந ஸம்பஜ்ஜதி”தி வுத்தங். உத்யப்பயஞாணுப்பத்தி ஹி இத⁴ நயவிபஸ்ஸனாய ஸம்பஜ்ஜனந்தி அதி⁴ப்பேதங். தேன “நவஹாகாரேஹி இந்த்ரியானி திக்கானி ப⁴வந்தி...பே... அந்தரா ச அப்போஸானேனா”தி ஏவங் வுத்தானங் நவன்னங் ஆகாரானங் வஸேன இந்த்ரியானி திக்கானி கத்வா ஸப்பாயானி ஸேவமானேன ஸம்மஸிதப்ப³ந்தி ஸம்பந்தோ⁴.

தேனாதி யோகிணா. நவஹாகாரேஹி³தி வக்கமானேஹி நவஹி ஆகாரேஹி. இந்த்ரியானீதி ஸத்தா⁴தீனி இந்த்ரியானி. திக்கானீதி திகுணானி விஸதானி ஸுரானி. உப்பன்னுப்பன்னானந்தி கணே கணே உப்பன்னானங் உப்பன்னானங். ஸங்காரானந்தி விபஸ்ஸியமானானங் ரூபாரூபத⁴ம்மானங். கயமேவாதி பட²மங் உப்பாதங் திஸ்ஸவா தங் முஞ்சித்வா கயமேவ ப⁴ங்கமேவ பஸ்ஸதி. தஸ்ஸ ததா²கயத³ஸ்ஸனபஸுதஸ்ஸ விபஸ்ஸனாபஞ்ஞா திக்கா² ஸுரா வஹதி, இதரானி ச இந்த்ரியானி. தத்தா²தி கயத³ஸ்ஸனே. ஸக்கச்சகிரியாயாதி ஆதரகாரிதாய, யதா² கயத³ஸ்ஸனபரமேனேவ விபஸ்ஸனாஞாணங் பவத்ததி, ஏவங் தங் ஆதரஜாதோ ஸம்பாதேதி. ஸாதச்சகிரியாயாதி அவிச்சேத³கிரியாய, யதா² விபஸ்ஸனாஞாணங் கயத³ஸ்ஸனவஸேன நிரந்தரமேவ பவத்ததி, ஏவங் யுத்தப்பயுத்தோ நங் ஸம்பாதேதி. ஸப்பாயகிரியாயாதி அனுரூபகிரியாய ஆவாஸாதி³ஸத்தவித⁴ஸப்பாயாஸேவனகிரியாய . நிமித்தக்கா²ஹேனாதி யதா² மனஸிகரொந்தஸ்ஸ விபஸ்ஸனாஸமாதி⁴ உப்பன்னோ, தஸ்ஸ ஆகாரஸ்ஸ ஸல்லக்கணவஸேன ஸமத³னிமித்தக்க³ஹணேன ஸம்பாதேதீதி ஸம்பந்தோ⁴. அனுபவத்தனதாயாதி அனுரூபதோ பவத்தனேன பா⁴வனாசித்தஸ்ஸ லீனபா⁴வே பீதிவீரியத⁴ம்மவிசயஸம்பொஜ்ஜங்கானங் உத்த⁴தபா⁴வே பஸ்ஸத்தி⁴ஸமாதி⁴உபெக்கா²ஸம்பொஜ்ஜங்கானங் ப்ருஹனேனாதி அத்தோ². காயே ச ஜீவிதே ச அனபெக்கதந்தி அத்தனோ காயே அஸுசிபா⁴வேன பா⁴ஹிரகஅவிஞ்ஞாணககுணபே விய ஜீவிதே அஹிதாவஹபச்சத்தி²கே விய நிரபெக்கசித்தங் உபட்ட²பேதி. தத்த² ச அபி⁴பு⁴ய்ய நெக்கம்மேனாதி தஸ்மிங் காயசித்தே அனபெக்கபா⁴வேன இந்த்ரியானங் திக்கபா⁴வாபாதனேன உப்பன்னங் உப்பன்னங் துக்கங் விரியேன அபி⁴ப⁴வித்வா பா⁴வனங் ஸம்பாதேதி. அந்தராதி யதா²தி⁴ப்பேதாய பா⁴வனாஸித்தி⁴யா அந்தராவ. அப்போஸானேனாதி அஸங்கோசனேன.

ஏவங் வுத்தானந்தி ஏவங் “நவஹாகாரேஹி இந்த்ரியானி திக்கானி ப⁴வந்தி”திஆதி³னா அட்ட²கதாயங் வுத்தானங். எத்த² ச யதா² நாம ஸுகுமானங் முத்தாபவாளாதீனங் விஜ்ஜனே ஸுகுமதரேன வேத⁴னேன ப⁴விதப்பங், ஏவமேவ ஸண்ணஸுகுமானங் ரூபாரூபத⁴ம்மானங், பச்சயஸ்ஸ ச பரிக்கண்ணனே திக்கேன ஞானேன ப⁴விதப்பங். தேஸங் பன கயவயத³ஸ்ஸனே திக்கதரேன ப⁴விதப்பங். திக்கதரதா சஸ்ஸ நிஸானஸிலாயங் ஸண்ணமட்ட²தாய கரணேன விய பரஸுதா⁴ராய நிஸிதபா⁴வாபாதனேன இந்த்ரியானங் திக்கபா⁴வாபாதனேன ஸாதே⁴தப்பா³. தஞ்ச யேஹி நவஹி ஆகாரேஹி ஹோதி, தேஸு கணிகானங் ஸங்காரானங் கணே கணே பி⁴ஜ்ஜனாகாரத³ஸ்ஸனங் பட²மங் வுத்தங் “உப்பன்னுப்பன்னானங் ஸங்காரானங் கயமேவ பஸ்ஸதி”தி. அஸதி ஞாணஸ்ஸ திக்கதரபா⁴வே தத³பா⁴வதோ ஸேஸிந்த்ரியதிக்கதா தஸ்ஸ ஸம்பா⁴ரபா⁴வதோ வுத்தா, அவினாபா⁴வதோ வா. ஸக்கச்சகிரியாதி³க்க³ஹணங் பன தஸ்ஸ உபாயத³ஸ்ஸனங். அஸப்பாயானி போ⁴ஜனாதீனி அனுபயஜ்ஜனாதி³வஸேன வஜ்ஜெத்வா ஸப்பாயானி மத்தஸோ ஸேவமானேன. ரூபாரூபத⁴ம்மானங் அச்சந்தவிது⁴ரதாய ஏகஜ்ஜங் அஸம்மஸிதப்ப³த்தா, ததா² ஸம்மஸனஸ்ஸ ச இத⁴ அனதி⁴ப்பேதத்தா “காலேன ரூபங் ஸம்மஸிதப்ப³ங், காலேன அருப³ந்தி வுத்தங். தத்தா²பி ச ரூபஸ்ஸ ஓளாரிகதாய ஸுவிஞ்ஞெய்யத்தா பட²மங் ஸம்மஸிதப்ப³தா வுத்தா. நிப்பத்தி பஸ்ஸிதப்ப³பாதி பட²மங் தாவ ஆகமானுஸாரதோ அனுமானவஸேன துட்ட²புபா³. ததோ பரங் அனுக்கமேன ப்லப்பத்தே பா⁴வனாஞானே பச்சக்கதோபி திஸ்ஸதீதி.

ரூபனிப்பத்திபஸ்ஸனாகாரகதா²வண்ணனா

700. ஸப்பேஸந்தி காமாவசராதி³அண்டஜாதி³பே⁴தபி⁴ன்னானங் ஸப்பேஸங் ஸத்தானங். பட²மங் கம்மதோ நிப்பத்ததி தங்மூலகத்தா உதுஜாதி³ரூபானங். பரதோ பவத்தனககாயத³ஸகாதி³வஸேன லப்ப⁴மானங் பபந்த⁴த்தயங், ஸந்ததிஸீஸங் வா ஸந்தா⁴ய “திஸந்ததிவஸேனா”தி வுத்தங்.

தந்த⁴ங் மந்தங் சிரேன நிரோதோ⁴ ஏதஸ்ஸாதி தந்த⁴னிரோத⁴ங் ஸத்தரஸசித்தக்கணாயுகத்தா. தேனாஹ “கருபரிவத்தி”தி. தேனாதி தஸ்மா, யஸ்மா “ததோ ஸீக⁴தரங் கோ², பி⁴க்கவே, ஆயுஸங்காரா கீயந்தி”தி (ஸங். நி. 2.228) வசனதோ ரூபத⁴ம்மாபி இத்தரகாலா ஏவ, அருபத⁴ம்மா பன தேஹி ஸாதிஸயங் இத்தரகாலா, தஸ்மா ஆஹ ப⁴குவாதி அத்தோ². யங் பனெத்த² வத்தப்பங், தங் ஹெட்டா² விசாரிதமேவ. தேஹி ஸதி³ஸாதி சித்தஸ்ஸ

உப்பாத்³பு⁴ங்குக்க²ணேஹி ஸதி³ஸா. ஸப்³பேஸம்பி ஹி ஸங்கா³ரானங் உப்பாத்³பு⁴ங்குக்க²ணேஸு விஸதி³ஸதா நத்தி², ஸமானகாலாவ தே. டா³னப்பத்தந்தி டி²திக்க²ணப்பத்தங். தேனாதி து³தியபு⁴வங்கு³சித்தேன. வத்து²ருபங் ஏகஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ நிஸ்ஸயோ ஹுத்வா அஞ்ஞஸ்ஸ ந ஹோதி ட²பெத்வா மரணாஸன்னங், தஸ்மா வத்தங் “தேன ஸத்தி⁴”ந்திஆதி³.

ஏவங் படிஸந்தி⁴தோ பட்டா²ய யாவ சுதிசித்தஸ்ஸ உப்பத்தி, தங் து³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி நிரோத⁴ங் து³ஸ்ஸேதுங் “படிஸந்தி⁴சித்தஸ்ஸா”திஆதி³ ஆரத்⁴ங். தத்த² டா³னக்க²ணேதி படிஸந்தி⁴சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணே. யாவ பவத்தி நாம அத்தி²தி யாவ ஸங்ஸாரப்பவத்தி நாம அத்தி², யாவ வா சித்தஸ்ஸ பவத்தி நாம அத்தி². அஸஞ்ஞாபபத்தியஞ்ஹி நத்தி² சித்தப்பவத்தி². ரூபபபத்தியங் ஸங்ஸேதுஜா ஒபபாதிகஸதி³ஸாதி ஒபபாதிகானங்யேவ க³ஹணங். ஒபபாதிகானம்பி²தி பி-ஸத்³தே³ன வா ஸங்ஸேதுஜே ஸம்பிண்டே³தி. ஸத்தஸந்ததிவஸேனாதி சக்கு²து³ஸகாதீ³னங் ஸத்தன்னங் ஸந்ததிஸ்ஸானங் வஸேன.

701. தத்தா³தி கம்மதோ ரூபபவத்தியங். நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபூ⁴தங்யேவ இத⁴ கம்மந்தி அதி⁴ப்பேதந்தி ஆஹ “கம்மங் நாம குஸலாகுஸலசேதனா”தி. ஜீவிதனவகங் சக்கு²து³ஸகாதீ³அந்தோக³த⁴மேவ கத்வா “ஸமஸத்திரூப”ந்தி வத்தங். தங் வா சக்கு²து³ஸகாதீ³ விய ஸுக³பரிக்க³ஹங் ந ஹோதி². ததே³வாதி யதா³வத்தங் விபாகக்க³ந்த⁴கடத்தா³ருபமாஹ. கம்மஞ்ஹி கம்மஜஸ்ஸ ஜனகங், பரிபாசகம்பி ஹோதி ஜீவிதிந்த³ரியஸ்ஸ, கம்மஜக்கி³னோ ச வஸேன அனுரக்க²ணஸப்பா⁴வதோ, ஆஹாராதி³படிஸாப⁴ஹேதுதாய உபத்த²ம்ப⁴கனிமித்ததோ ச. தேனாஹ “உபத்த²ம்ப⁴கபச்சயோபி ஹோதி²”. உபத்த²ம்ப⁴கபச்சயதா சஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபச்சயவஸேனேவ வேதி³தப்பா³. கம்மங் பச்சயோ ஏதஸ்ஸாதி கம்மபச்சயங், ததே³வ சித்தங், தங் ஸமுட்டா²னங் ஏதஸ்ஸாதி கம்மபச்சயசித்தஸமுட்டா²னங். விபாகசேதஸிகானம்பி கம்மபச்சயசித்தஸமுட்டா²னதா வத்தப்பா³, ந வா வத்தப்பா³ கம்மஸமுட்டா²னகம்மபச்சயக்க³ஹணேன க³ஹித்ததா. டா³னப்பத்தா ஓஜா அஞ்ஞங் ஓஜட்ட²மகங் ஸமுட்டா²பேதி ஆஹாரானுக³தே ஸரீரேதி க³ஹேதப்ப³ங்.

தத்ராபீதி கம்மஸமுட்டா²னாஹாரஸமுட்டா²னேபி ஓஜட்ட²மகே. சதஸ்ஸோ வா பஞ்ச வா பவத்தியோ க⁴டேதீதி ஸதி³ஸஸந்ததிவஸேன சதஸ்ஸோ வா பஞ்ச வா ரூபகலாபப்பவத்தியோ ஸந்தானேதி. பா³ஹிரபச்சயவிஸேஸேன பன விஸதி³ஸா ப³ஹாபி பவத்தியோ க⁴டேதீதி வத்³ந்தி. யதா² கம்மபச்சயாஹாரஸமுட்டா²னே பவேணிக⁴டனா, ஏவங் கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னேபீதி தங் து³ஸ்ஸேதுங் “கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னங் நாமா”திஆதி³ வத்தங். எத்த² ச யதா² தத்த² தத்த² கொட்டா²ஸே பரம்பரப்பவத்திங் து³ஸ்ஸெந்தேன அகம்மஜா து³தியாதி³பவத்தியோ அஸம்பே⁴தே³ன து³ஸ்ஸிதா, ஏவங் கம்மஜாஹாரஸமுட்டா²னஉதுவஸேன, கம்மஜஉதுஸமுட்டா²னாஹாரவஸேன, கம்மபச்சயசித்தஜாஹாரஉதுஸமுட்டா²னஉதுஆஹாரவஸேன ச ஸம்பே⁴த³வஸேனாபி ரூபப்பவத்தி து³ஸ்ஸேதப்பா³தி வத்³ந்தி. தத்த² கம்மஜதோ பவத்தஆஹாரா விஸேஸபச்சயலாபே⁴ ஸதி யதா³வத்தபரிமாணாஹி பவத்தி³ஹி உத்³த⁴ம்பி பவத்தியோ ந க⁴டெந்தீதி ந ஸக்கா வத்துங். ததா² ஹி “து³ஸ துவாத்³ஸ வாரே பவத்திங் க⁴டேதீ”தி (விஸுத்தி⁴. 2.703), “ஏவங் தீ³க⁴ம்பி அத்தா⁴னங் அனுபாதி³ன்னபக்கே² ட²த்வாபி உதுஸமுட்டா²னங் பவத்ததி ஏவா”தி (விஸுத்தி⁴. 2.704) ச வக்கதி.

702. ஜனகாஜனகா மதாதி புரிமகா திகொட்டா²ஸஸங்க³ஹிதா ஜனகா, பச்சி³மகொட்டா²ஸிகா “ஸோளஸா”தி வத்தா அஜனகாதி மதா ஞாதா. குஸலகிரியதோதி குஸலதோ ச கிரியதோ ச. இரியாய காயிககிரியாய பவத்திட்டா²னதாய பத³பா⁴வதோ இரியாபதோ², க³மனாதி³, அத்த²தோ தத்வத்தா² ரூபப்பவத்தி. காமஞ்செத்த² ரூபவினிமுத்தோ இரியாபதோ², விஞ்ஞத்தி ச நத்தி², ததா³பி ந ஸப்ப³ங் ரூபஸமுட்டா²பகசித்தங் இரியாபதா²பத்த²ம்ப⁴கங், விஞ்ஞத்திவிகாருப்பாத³கஞ்ச ஹோதி. யங் பன சித்தங் விஞ்ஞத்திஜனகங், தங் ஏகங்ஸதோ இதரஸ்ஸ ஜனகங் அவினாபா⁴வதோ, ததா² இரியாபதா²பத்த²ம்ப⁴கங் ரூபஸ்ஸ. ஏதஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ து³ஸ்ஸனத்த²ங் “ரூபங், இரியாபத³ங், விஞ்ஞத்திஞ்சா”தி ஸமுச்சயோ கதோ. விபாகவஜ்ஜானீதி எத்த² விபாகாபி⁴ஞ்ஞாத்³வயவஜ்ஜானீதி வத்தப்ப³ங் தத்³ஞ்ஞேஸங்யேவ ஸேஸக்க³ஹணேன க³ஹேதப்ப³த்தா. ந வா வத்தப்ப³ங் ஸேஸக்க³ஹணேனேவ அபி⁴ஞ்ஞாசித்தானம்பி நிவத்தேதப்ப³தோ. ந விஞ்ஞத்திங் ஜனயந்தி மஹக்க³தகுஸலாதீ³னங் ஸந்தபா⁴வேன அவிப்பா³ரிகபா⁴வதோ. விப்பா³ரிகமேவ ஹி காமாவசரகுஸலாதி³விஞ்ஞத்திங் ஸமுட்டா²பேதி, இரியாபதா²பத்த²ம்ப⁴கானி பன ஹோந்தி ஸதிபி ஸந்தபா⁴வே ஜா³னவேகே³ன ஸஉஸ்ஸாஹத்தா, யதோ தேஸங் ஜவனகிச்சதா. பஞ்ச ப⁴வங்கு³சித்தானீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ரூபமேவ ஜனயந்தி, ந இரியாபத³ங் நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா⁴வேன பரிது³ப்ப³லபா⁴வதோ. கிரியாமயசித்தேஹி அவிமிஸ்ஸப⁴வங்கு³ப்பவத்திகாலே க³ந்தா⁴தி³ஸரீராவயவானங் நிச்சலபா⁴வேனாவட்டா²னங். ததா² ஹி அப்போ³கிண்ணே ப⁴வங்கே³ பவத்தமானே அங்கா³னி ஓஸீத³ந்தி பவிட்டா²னி விய ஹோந்தி. “த்³வத்திங்ஸா”தி பன ஆதி³னா வத்தேஸு ஜாக³ரணசித்தேஸு வத்தமானேஸு அங்கா³னி உபத்த²த்தா⁴னி யதா³பவத்தஇரியாபத³பா⁴வேனேவ பவத்தந்தி². த்³வேபஞ்சவிஞ்ஞாணானி ஸப்ப³து³ப்ப³லதாய ரூபங் ந ஜனேந்தி. படிஸந்தி⁴சித்தங் வத்து²து³ப்ப³லதாய. கீ³ணாஸவானங் சுதிசித்தந்தி எத்த² -

“காமாவசரானங் பச்சி³மசித்தஸ்ஸ உப்பாத்³க்க²ணே யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனந்தரா காமாவசரானங் பச்சி³மசித்தங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, ரூபாவசரே அருபாவசரே பச்சி³மப⁴விகானங், யே ச ரூபாவசரங் அருபாவசரங் உபபஜ்ஜித்வா பரினிப்பா³யிஸ்ஸந்தி, தேஸங் சவந்தானங் தேஸங் வசீஸங்கா³ரோ நிருஜ்ஜி³ஸ்ஸதி, நோ ச தேஸங் காயஸங்கா³ரோ நிருஜ்ஜி³ஸ்ஸதி”தி (யம. 2.ஸங்கா³ரயமக.88) -

பன வசனதோ அஞ்ஞேஸம்பி சுதிசித்தங் ரூபங் ந ஸமுட்டாபேதீதி விஞ்ஞாயதி. ந ஹி ரூபஸமுட்டாபகசித்தஸ்ஸ கப்புக் ததாதிவிபுந்தாபுாவே காயஸங்காராஸமுட்டாபனே காரணங் அத்தி, ந ச யுத்தங் சுதோ ச சித்தஸமுட்டாநரூபஞ்சஸ்ஸ பவத்தி, நாபி "சுதிசித்தங் ரூபங் ஸமுட்டாபேதீதி பாளி அத்தி, "கீணாஸவான"ந்தி, பன விஸேஸனங் அப்படிஸந்தி கனிர்ரோதேன நிருஜ்ஜந்தஸ்ஸ தேஸங் சுதிசித்தஸ்ஸ ரூபஸமுட்டாபனங் பாகடந்தி கத்வா கதந்தி துட்டபுபுங். ஸோளஸ சித்தானதி பரிச்சிஜ்ஜ கஹணங் தேஸங் ரூபஜனநே ஏகங்ஸதோ நியமேதப்புத்தா, அஞ்ஞானி பன புஹுனி அருபே உப்பன்னானி அனோகாஸகத்தா ரூபங் ந ஜனெந்தியேவ. ந டித்திக்ணே, பங்ங்கக்ணே வா ரூபங் ஜனெந்தீதி ஸம்பந்தோ. உப்பாதுக்கணே பன பாலவங் அனந்தராதிபச்சயலாபுதோ.

யதா பதவீஆதயோ ரூபதம்மா சித்தஹேதுகா சித்தஸமுட்டாநா, ஏவங் வேதனாதயோபீதி வுத்தங் "சித்தஸமுட்டாநாந் நாம தயோ அருபினோ கந்தா, ஸத்துனவக"ந்திஆதி. தேனேவாஹ - "கதமே தம்மா சித்தஸமுட்டாநா? வேதனாக்கந்தோ ஸஞ்ஞாக்கந்தோ ஸங்காரக்கந்தோ காயவிஞ்ஞத்தி வசீவிஞ்ஞத்தீ"தி (த. ஸ. 1201, 1535). தத்த காயவிஞ்ஞத்திஆதீனங் சித்தஸமுட்டாநதா பரியாயதோ வுத்தாதி வேதிதப்பா தேஸங் அனிப்பன்னத்தா. "ஏவங் வுத்தங் சதுஸமுட்டாநரூப"ந்தி இமினா அதங்ஸமுட்டாநஸஸேவ சித்தஜரூபஸ்ஸ சித்தபச்சயதா துஸ்ஸிதா. யதா பன கம்மபச்சயங் துஸ்ஸிதங், ஏவங் சித்தபச்சயே கய்ஹமானே தங்ஸமுட்டாநரூபஸ்ஸ, ஸஹஜாதவேதனாதீனஞ்ச சித்தபச்சயதா ஸியா. சித்தஸமுட்டாநசித்தபச்சயே பன அஸங்கரதோ துஸ்ஸேதுங் பச்சாஜாதபச்சயவஸேனேவ சித்தபச்சயங் உத்தாடந்தி துட்டபுபுங். சித்தஸமுட்டாநஉதுஆஹாரேஹி கம்மஸமுட்டாநஉதுஆஹாரா பாலவந்தோ ஹொந்தீதி தேஸங் வஸேன சதுபஞ்சபவத்திகுடனங் வுத்தங், சித்தஸமுட்டாநானங் பன வஸேன துவத்திப்பவத்திகுடனங் தங்பாகதிகசித்தவஸேன, மஹக்கதானுத்தரசித்தவஸேன பன புஹுதராபி பவத்தியோ இச்சிதப்பா. தங்னிப்புத்தானங் சித்தஜரூபானங் உளாரபணீதபாவதோ.

703. "உபாதின்னங் கம்மஜரூபங் பச்சயங் லபித்வா"தி ஏதேன புஹித்தா அனுபாதின்னஹ ஜரூபாஹரணகிச்சங் ந கரோதீதி துஸ்ஸேதி. பச்சயலாபோ சஸ்ஸ கம்மஜபுத்தஸன்னிஸ்ஸயதாவஸேனாதி ஆஹ "தத்த பதிட்டாயா"தி. தத்த கம்மபச்சயசித்தஸமுட்டாநாதீரூபஸ்ஸபி கம்மமூலகத்தா ஸியா கம்மஜபரியாயோதி தங்னிவத்தனத்தங் "உபாதின்ன"ந்தி விஸேஸெத்வா வுத்தங். ஆஹாரபச்சயஸ்ஸ ஆஹாரோ ந கேவலங் உபத்தம்புக்கோவ, அத் கோ ஜனகோபீதி துஸ்ஸேதுங் "சதுஸமுட்டாநரூப"ந்தி வுத்தங். "துஸ துவாதுஸ வாரே"தி வத்வா கதங் இமஸ்ஸேவ துஸ துவாதுஸ வாரே பவத்திகுடனாதி அனுயோகங் ஸந்தாயாஹ "ஏகதிவஸங் பரிபுத்தாஹாரோ"திஆதி. தாரகஸ்ஸ ஸரீரங் பரித்வாதி நாபிமூலானுகதாஹி ரஸஹரணீஹி பரித்வா, அஞ்ஞதா ஜலாபுஅந்தரிகே காயே மக்கனாவஸேன ந ஸம்மாவினியோகோ ஆஹாரஸ்ஸ ஸம்பவதீதி.

உபாதின்னகோ அனுபாதின்னகோதி துவிதே ஆஹாரே புப்பே அனுபாதின்னகோ ஆஹாரபச்சயஆஹாரோ துஸ்ஸிதோதி இதரங் துஸ்ஸேதுங் "கம்மஜாஹாரோ"திஆதி வுத்தங். தங் கம்மபச்சயாஹாரஸமுட்டாநே வுத்தனயமேவ. தேனாஹ "சதஸ்ஸோ வா பஞ்ச வா பவத்தியோ குடேதீ"தி. ஆஹாரபச்சயஉதுனோபி உதுபச்சயாஹாரஸ்ஸ விய துஸ துவாதுஸ வாரே பவத்திகுடனா வேதிதப்பா. வுத்தனயத்தா ந உத்தாதந்தி வத்ந்தி. ஸேஸானந்தி கம்மசித்தஉதுஸமுட்டாநானங் திஸந்திர்ரூபானங். கபளிகாராஹாரோ ஹி அஞ்ஞாஹாரஸமுட்டிதஸ்ஸ, திஸந்திர்ரூபானஞ்ச உபத்தம்புக்கவஸேன அத்தனா உப்பாதிதஸ்ஸ ஜனகோ ஹுத்வா பச்சயோ ஹோதி. ஏவங் ஆஹாரபச்சயோ ஹொந்தோயேவ அத்திஅவிகுத்வஸேனாபி பச்சயோ ஹோதி, நிஸ்ஸயபாவோ பன பட்டாநநயேன நத்தி. ஆஹாரபச்சயா பவத்தமானானி ரூபானி ஆஹாரனிஸ்ஸயானி நாம ஹொந்தீதி ஸுத்தந்தனயேன வுத்தோதி துட்டபுபோ. பரதோ உதுனோ நிஸ்ஸயஜோதனாயபி ஏஸேவ நயோ.

704. கம்மஸமுட்டாநாதீவஸேன சதுப்பிதாயபி தேஜோதாதுயா ரூபுப்பாதனே ஸமத்தபாவதோ "உது நாம சதுஸமுட்டாநா தேஜோதாது"தி வுத்தங். ஏஸ துவிதோ ஹோதீதி ஏஸ உது தேஜோதாதுபாவாவிஸேஸேபி திக்கம்மந்தாவிஸேஸேன உண்ஹோ, ஸ்தோதி துவிதோ ஹோதி. யங் பனெத்த வத்தப்பங், தங் ஹெட்டா விசாரிதமேவ. யதிபி உது உபாதின்னகேன வினாபி ரூபங் ஸமுட்டாபேதி, இந்த்ரியபுத்தே பன தேன வினா தஸ்ஸ ரூபுப்பாதனங் நத்தீதி ஆஹ "உபாதின்னகங் பச்சயங் லபித்வா"தி. தேனாஹ "சதுஸமுட்டாநோ உது"தி. உதுஸமுட்டாநோயேவ ஹி உது உபாதின்னகேன வினா ரூபங் ஸமுட்டாபேதி. உதுபச்சயங் நாம சதுஸமுட்டாநிகங் ரூபங். யஞ்ஹி உதுஸமுட்டாநங் பன்னரஸவிதங் ரூபங், யஞ்ச ததுஞ்ஞதிஸந்திர்ரூபங், தஸ்ஸ ஸப்புஸ்ஸபி ஸபாக்கோ உதுஉபத்தம்புக்கபச்சயோ ஹோதீதி. யஸ்மா விஸபாக்கோ உது ஹிமாதீ விய பதுமாதீனங் விஸதிஸ்ரூபுப்பத்திஹேதுபுத்தங் புரிமரூபங் வினாஸெந்தங் விய ஹோதி, தஸ்மா ஸபாக்கங், விஸபாக்கஞ்ச ஏகஜ்ஜங் கஹெத்வா வுத்தங் "உது சதுஸமுட்டாநிகரூபானங் பவத்தியா ச வினாஸஸ்ஸ ச பச்சயோ ஹோதீதி.

தீகம்பி அத்தாநந்தி "துஸ துவாதுஸ வாரே"தி அஞ்ஞஸ்ஸ வுத்தபரிச்சேததோ தீகம்பி காலங். உது ஹி ஸபாக்கஸந்திவஸேன லத்தாபச்சயங் சிரதரம்பி காலங் ஸதிஸாகாரங் ரூபப்பவத்திங் ஸந்தானேதி உபாதின்னகஸன்னிஸ்ஸயேன வினா, பகேவ இதரதா. தேனாஹ "அனுபாதின்னபக்கே டுத்வாபீ"தி, மங்ஸவினிமுத்தகேஸலோமனகச்சம்மகிலதிலகாதீவஸேன ஜீவமானஸரீரே அஞ்ஞத்த மதகளேவராதிவஸேனாதி அதிப்பாயோ. ரூபஸ்ஸ நிப்புத்தியா துட்டாய தஸ்ஸ பங்கோபி துட்டோயேவ ஹோதி இத்தரகாலத்தா தம்மப்பவத்தியாதி ஆஹ "நிப்புத்திங் பஸ்ஸந்தோ காலேன ரூபங் ஸம்மஸதி நாமா"தி. ந ஹி

நிப்புத்திமத்ததஸ்ஸனங் ஸம்மஸனங் நாம ஹோதி, உதயப்பயதஸ்ஸனஞ்ச அதி்கதந்தி. ஏஸ நயோ இதோ பரேஸுபி நிப்புத்திக்ஹணேஸு.

அருபணிப்புத்திபஸ்ஸனாகாரகதாவண்ணனா

705. லோகியசித்துப்பாதுவஸேனேவாதி அவதா்ரணங் இதரஸ்ஸ அவிஸயத்தா.

நிப்புத்தி தங்தங்புவவஸேன. ததேவ ஏகனவிஸதிப்பபேதங் சித்தங் புவங்குவஸேன நிப்புத்திதி ஸம்பந்தோ. ததா சுதிவஸேன ததாரம்மணவஸேனாதி எத்தாபி. தத்தாதி தேஸு ஏகனவிஸதிசித்துப்பாதேஸு. அனந்தரசித்ததோ பட்டாயாதிஆதினாபி பவத்தியேவ வுத்தா.

ஸோ பன படிஸந்திசித்தானங்யேவ பவத்தியங் பவத்தனாகாரோதி ஸுத்தப்பவத்திசித்தானங் உப்பத்திங் தஸ்ஸெந்தோ “பவத்தே பனா”திஆதிமாஹ. அஸம்பின்னத்தாதி அவினட்டத்தா. “அஸம்பின்னத்தா சக்குஸ்ஸா”திஆதினா ஸங்கேபதோ வுத்தமத்தங் விவரிதுங் “சக்குபஸாதஸ்ஸ ஹி”திஆதி வுத்தங். “டிதிப்பத்தமேவா”தி இமினா யதா நிருஜ்ஜமானங் ரூபங் கஸ்ஸசி பச்சயோ ந ஹோதி, ஏவங் உப்பஜ்ஜமானம்பீதி தஸ்ஸேதி. சக்குவிஞ்ஞாணங் உப்பஜ்ஜத்தி ஸம்பந்தோ. ஏவங் ஸேஸேஸுபி. காமாவசரகுஸலாகுஸலகிரியசித்தேஸு ஏகங் வா பஞ்ச, ஸத்த வா ஜவனானி ஹுத்வா உப்பஜ்ஜத்தி ஸம்பந்தோ. உபெக்காஸஹகதாஹேதுகங் சித்தங் வாதி வா-ஸுத்தங் ஆனெத்வா ஸம்பந்திதப்பங். வொட்டப்பனஞ்ஹி ஸந்தா்ய ஏவங் வுத்தங், தங் பன துத்தியமோகுவாரவஸேன வேதிதப்பங். பஞ்ச ஜவனானி ஸுத்தமுச்சிதாதிக்காலே, ஸத்த பாகதிககாலே வேதிதப்பாணி. ஜவனாரம்மணானுரூபந்தி “திஹேதுகங் சே ஜவனங், திஹேதுகங், த்விஹேதுகங் வா”திஆதினா, “இட்டங் சே ஆரம்மணங், ஸோமனஸ்ஸஸஹகத”ந்திஆதினா ச ஜவனஸ்ஸ, ஆரம்மணஸ்ஸ ச அனுரூபங். ஸேஸத்வாரேஸுதி ஸோதத்வாராதிஸேஸத்வாரேஸு.

அனுக்கமேனாதி உதயப்பயஞாணாதிக்கமானுக்கமேன பஞ்ஞாபாவனங் ஸம்பாதேதி அரஹத்தங் அதி்கச்சதி.

ரூபஸத்தகஸம்மஸனகதாவண்ணனா

706. ரூபேஸு மனஸிகாரஸத்தகங் ரூபஸத்தகங், ரூபதம்மேஸு ஸத்தஹாகாரேஹி மனஸி காரோத்தி அத்தோ. ஏவங் அருபஸத்தகம்பி வேதிதப்பங். இமேஹி ஆகாரேஹிதி இமேஹி ஆதானநிக்கேபனமனஸிகாராதிப்பகாரேஹி, இமேஹி வா யதாவுத்தகொட்டாஸேஹி. ஆரோபெத்வாதி திலக்கணங் ஆரோபெத்வா.

ஆதானநிக்கேபனதோதி புவஸ்ஸ கஹணவிஸ்ஸஜ்ஜனதோ, ஜாதிதோ, மரணதோ சாதி அத்தோ. வயோவுட்டத்தகாமிதோதி வயஸா வுட்டஸ்ஸ அத்தகாமிபாவதோ, அத்தங்கமதோ இச்சேவ அத்தோ. ஆஹாரதோதி ஆஹாரஹேது, ரூபஸ்ஸ பச்சயபூதஆஹாரதோதி அத்தோ. அயலோஹாதிபூமிபாஸாணாதிபேதங் விவிதவண்ணஸண்டானங் கம்மானபெக்கங் ஸபாவவிதித்தங் ரூபங் தம்மதாரூபங். ஸத்தாதி ஸத்ததா ஸத்தஹாகாரேஹி. விபஸ்ஸத்தி தங் தங் கொட்டாஸங் திலக்கணங் ஆரோபெத்வா விபஸ்ஸதி ஸம்மஸதி.

“பாராதானங் துக்கங் லோகே”தி வசனதோ கந்தப்பா்ரஸ்ஸ ஆதிதோ கஹணந்தி கத்வா “ஆதானந்தி படிஸந்தி”தி ஆஹ. “ஸப்பேவ நிக்கிபிஸ்ஸந்தி, பூதா லோகே ஸமுஸ்ஸய”ந்தி (தீ. நி. 2.220; ஸங். நி. 1.186) பன வசனதோ கந்தப்பா்ரணிக்கேபாதி கத்வா “நிக்கேபனந்தி சுதி”தி வுத்தங். “யோ சிரங் ஜீவதி, ஸோ வஸ்ஸஸத”ந்தி (தீ. நி. 2.7; ஸங். நி. 1.145-146; அ. நி. 7.74) வசனதோ ததோ ஊனாதிக்கபாவோ அப்பமாணந்தி வுத்தங் “ஏகங் வஸ்ஸஸதங் பரிச்சிந்தித்வா”தி. எத்தந்தரே ஸப்பே ஸங்காராதி ஏதஸ்மிங் ஆதானநிக்கேபந்தரே பவத்தா ஸப்பே பூதுபாதாயரூபப்பபேதா ஸங்காரா. ரூபதம்மேஸு ஹி இதங் ஸம்மஸனவிதா்னந்தி. “அனிச்சா”தி கஹிதமத்தங் யுத்திதோ ஹத்யே பதிட்டாபனத்தங் “கஸ்மா”திஆதி வுத்தங். தத்த உப்பாதவயவத்திதோதி உப்பஜ்ஜனவஸேன, நிருஜ்ஜனவஸேன ச பவத்தனதோ, அஹுத்வா ஸம்பாவதோ ஹுத்வா வ்யூபகமனதோதி அத்தோ. விபரிணாமதோதி ஸந்தானஸ்ஸ புரிமுத்தரவிஸதிஸபாவதோதி வதந்தி. தங் வஸ்ஸஸதபரிச்சின்னே ரூபே இதங் ஸம்மஸனந்தி அதிப்பாயேனேவ வுத்தங் ஸியா, ஜராமரணேன விபரிணாமேதப்பதோதி அத்தோ. அஸதிபி தம்மபேதே அவத்தாபேதோ இச்சிதப்போ. ந ஹி உப்பாதாவத்தா ஏவ பங்காவத்தாதி யுத்தா. ததா ஹி வுத்தங் “ஜராய சேவ மரணேன சாதி த்வேதா பரிணாமபகதிதாயா”தி. ஸபாவவிகமோ ஏவ வா எத்த விபரிணாமோ. கணிகதா தாவகாலிகதா. நிச்சஸபாவாவாவோ ஏவ நிச்சபடிக்வேபோ. அனிச்சதம்மா ஹி தேனேவ அத்தனோ ஸபாவேன ஜானந்தானங் நிச்சதங் படிக்கிபந்தி நாம. யதோ ந நிச்சந்தி அனிச்சங், உப்பாதக்கணே யதவத்தா ஸங்காரா, ந ததவத்தா டிதிக்கணேதி அவத்தந்தரப்பத்தியா ஞாயதி தேஸங் கிலமனாகாரோதி ஆஹ “டிதியங் ஜராய கிலமந்தி”தி, ஸ்வாயமத்தோ பாகடஜராய வேதிதப்போ. யே பன ஸங்காரானங் டிதிங் ந ஸம்படிச்சந்தி, தத்த வத்தப்பங் ஹெட்டா வுத்தமேவ. தம்மானங் ஸபாவோ நாம துரதிக்கமோ ஜரானந்தரங் பங்கோதி ஆஹ “ஜரங் பத்வா அவஸ்ஸங் பிஜ்ஜந்தி”தி. தஸ்மாதி யஸ்மா உப்பாதஜராவங்குவஸேன ஸங்காரானங் நிரந்தரபாதா, ததோ ச நேஸங் துஸ்ஸஹதாய துக்கமதா, திஸ்ஸன்னங் துக்கதானங், ஸங்ஸாரதுக்கஸ்ஸ ச அதிட்டானதாய துக்கவத்துதா, தஸ்மா. அபிண்ணஹபே... துக்காதி யோஜனா.

“ஸுகுபடிக்கேபதோ”தி இதங் வுத்தனயமேவ. டிதிங் மா பாபுணந்து, உப்பஜ்ஜமானாகாரேனேவ பவத்தந்தூதி அதிப்பாயோ. “உப்பன்னா”தி இமினா உப்பாதுக்கண்ணஸமங்கிதா வுத்தா. டானப்பத்தா மா ஜீரந்தூதி கஸ்மா வுத்தங், நனு அத்ததோ டிதி ஏவ ஜராதி? ஸச்சமேதங், ஜராவஸேன பன யோ கிலமதோ, ஸோ இத ஜராக்ஹணேன கஹிதோதி துட்டப்பங். மா பிஜ்ஜந்தூதி நிச்சதங் ஆஸீஸதி. கஸ்ஸசி தம்மிஸ்ஸரஸ்ஸாபி பகுவதோ வஸவத்திபாவோ நத்தி. ந ஹி லக்கண்ணஞ்ஞத்தங் கேனசி காதுங் ஸக்கா. பாவஞ்ஞத்தமேவ ஹி இத்திவிஸயோ. ஸஞ்ஞா ஸங்காரா தேன தீஸு டானேஸு வஸவத்தனாகாரேன. தஸ்மாதி வுத்தகாரணபராமஸனங். ஸஞ்ஞதோதி நிவாஸீகாரகவேதகஅதிட்டாயகவிரஹேன ததோ ஸஞ்ஞதோ, ந நிஸ்ஸபாவதோதி ஏகச்சபரிகப்பிதஸபாவஸுஞ்ஞதோ. அஸ்ஸாமிகதோதி ஸாமிபுத்தஸ்ஸ கஸ்ஸசி அபாவதோ. ஏதேன அனத்தனியதங் துஸ்ஸேதி. அவஸவத்திதோதி யதாவுத்தவஸவத்திபாவாபாவதோ. அத்தபடிக்கேபதோதி பரபரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ படிக்கிபனதோ. “ஸுஞ்ஞதோ”திஆதினா ஹி தம்மானங் பாஹிரகபரிகப்பிதஅத்தவிரஹோ வுத்தோ, இமினா பன அதங்ஸபாவதோ அத்தா ந ஹோதீதி.

707. எத்த ச “உப்பாதுவயவத்திதோ”திஆதினா சதூஹி காரணேஹி அனிச்சா, “அபிண்ஹஸம்படிபீனதோ”திஆதினா சதூஹி காரணேஹி துக்கா, “ஸுஞ்ஞதோ”திஆதினா சதூஹி காரணேஹி அனத்தாதி ரூபதம்மே நிருஹ்நங் லக்கணத்தயங் புப்பே அத்தனா அஸ்ஸலக்கிதங் ஸல்லக்கெத்வா ஸம்மஸந்தோ தங் தத்த ஆரோபேதீதி வுச்சதி. ததா பனானேன ஆதானநிக்கேபனவஸேன ஸம்மஸிதத்தா ஆஹ “ரூபே திலக்கணங் ஆரோபெத்வா”தி.

தத்த ச யஸ்மா அனிச்சலக்கணக்கஹணப்புபுகங் துக்கலக்கணக்கஹணங், துக்கலக்கணக்கஹணப்புபுகங் வா அனத்தலக்கணக்கஹணங். அனிச்சலக்கணஞ்செத்த ரூபபேதேன துஸ்ஸியமானங் யதோளாரிகதோ தீபேதப்பந்தி தங் வஸ்ஸஸதபரிச்சேதேன படமங் துஸ்ஸெந்தேன வஸ்ஸஸதங் டிதஸ்ஸ “துஸ்ஸ வா வீஸதி வா”திஆதினா விபஜித்வா அனுக்கமேன யாவஉத்தாரணாதிகொட்டாஸவஸேன ரூபஸ்ஸ பங்கங் துஸ்ஸவா ததோ “அனிச்சங் துக்கங் அனத்தா”தி திலக்கணாரோபனங் வயோவுட்டத்தங்கமதோ ஸம்மஸனந்தி துஸ்ஸேதுங் “தமேவ வஸ்ஸஸத”ந்திஆதினா வயவஸேன ரூபஸ்ஸ ஸம்மஸனவிதி ஆரத்தோ. தத்த யஸ்மா ஓளாரிகவஸேனேவாயங் ஆதிதோ ரூபபேதோ கய்ஹதி, தஸ்மா ந வஸ்ஸஸதங் ஸமகொட்டாஸவஸேன விபத்தங், மஜ்ஜிமாவத்தாய வா ததாரூபத்தா மஜ்ஜிமவயே ஏகங் வஸ்ஸங் வட்டிதங்.

708. மந்ததாபாஹுல்லேன பவத்தங் வஸ்ஸானங் துஸகங் மந்ததுஸகங். ஏஸ நயோ ஸேஸேஸாபி.

ததாதி படமே வஸ்ஸதஸகே. ஸோதி புக்கலோ. சபலோதி அனவட்டிகிரியதாய தரலோ. தேன மோமுஹபாவதோ விஸேஸேதி. ந ஹேஸ நவமதஸகே விய மோமுஹபாவேன மந்தோ, அத கோ சபலதாயாதி. தேனாஹ “குமாரகோ”தி. ததியே துஸகே மங்ஸபாரிபூரியா யதாரஹங் சவிவண்ணோ விப்பஸீத்தி ஆஹ “வண்ணாயதனங் வேபுல்லங் பாபுணாதீ”தி. சதுத்தே துஸகே அட்டினங், ந்ஹாரூனஞ்ச திரபாவப்பத்தியா பாலஞ்ச தாமோ ச வேபுல்லங் பாபுணாதி. பஞ்சமே துஸகே யொப்பனமதஸுஸ தூரீபாவேன யேபுய்யேன கிலேஸதனுதாய பஞ்ஞா யதாரஹங் ஸுவிஸதா ஹோதி. கிட்டாய ரதி கிட்டாரதி. கபல்லிகாதிஸ்ஸயவிஸேஸேன பதீபஸ்ஸ ஸுத்ததாதி விய நிஸ்ஸயவிஸேஸேன பஞ்சமசுட்டதஸகேஸு பஞ்ஞாய புத்திஹானியோ வேதிதப்பா. புரதோ பப்பாரோ ஹோதி கடிஸந்திஃவாஸந்தினங் வஸேன ரஸ்ஸஸ்ஸாபி, பகேவ தீகஸ்ஸ. பப்பாரோதி ச கருபாவேன பலம்பகோ. மோமுஹோ ஹோதி ஸதிபஞ்ஞாவிப்பவாஸதோ. ஸயனபஹுலோவ ஹோதி டானாதிவஸேன ஸரீரபாரங் வஹிதுங் அஸக்கொந்தோ.

709. திண்ணங் திண்ணங் வஸ்ஸானந்தி யேபுய்யதாய வுத்தங். சதுவஸ்ஸிகோபி ஹி ஏகோ கொட்டாஸோ ஹோதீதி. த்விஸதங் கொட்டாஸே கத்வா ஏகேகஅயனவஸேனாதிபி வேதிதப்பங்.

வஸ்ஸானே பவத்தரூபந்தி ஸம்பந்தோ.

தங் பன வஸ்ஸானங் த்விதா ஸமத்தங், ந புப்பே விய சதுமாஸந்தி ஆஹ “த்வேமாஸ”ந்தி. அச்சந்தஸங்யோகே சேதங் உபயோகவசனங். ஸோ பன வஸ்ஸானோ உது ஸாவணபொட்டபாத்மாஸா, அஸ்ஸயுஜகத்திகமாஸா ஸரதோ, மிகுஸிரபுஸ்ஸமாஸா ஹேமந்தோ, மாகப்பக்குனமாஸா ஸிஸிரோ, சித்தவேஸாக்மாஸா வஸந்தோ, ஜெட்டாஸஹ்மமாஸா கிம்ஹோ உதூதி வேதிதப்போ. ச கொட்டாஸே கத்வாதி துஸதஸுனாடிகாவஸேன ச கொட்டாஸே கத்வா.

710. அபிமுகங் புரதோ கமனங் அபிக்கமோ. படினிவத்தனவஸேன கமனங் படிக்கமோ. ஆமுகங் லோகனங் ஆலோகனங். விவிதங் இதோ சிதோ ச லோகனங் விலோகனங். ஹத்தபாதானங் ஸங்குசனங் ஸமிஞ்ஜனங். ஆயமனங் பஸாரணங்.

பாதுத்தாரணகாலேதி துதியபாதுத்தாரணகாலே. பாதஸ்ஸாதி உத்தட்டபாதஸ்ஸ. ஓமத்தாதி ஸத்திதோ ஹீனப்பமாணா. தேனாஹ “மந்தா”தி. இதராதி தேஜோவாயோதாதுயோ. யதா பாதஸ்ஸ உத்தாரணங் ஸிஜ்ஜதி. ததா பவத்தசித்தஸமுட்டானரூபேஸு ஏகங்ஸதோ தேஜோவாயோதாதுனங் அதிமத்ததா இச்சிதப்பா ஸல்லஹுகஸபாவதாய தாஸங். ததோ ஏவ ச இதராஸங் ஓமத்ததா கருஸபாவத்தா. தங்ஸம்பந்தத்தா பன ஸேஸங் திஸமுட்டானரூபங் தக்கதிகமேவ ஹோதி. காயவசீவிஞ்ஞத்திபவத்தியங் வாயோபதவீஅதிமத்ததா

இமஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ நிதஸ்ஸனந்தி துட்டபுபுங். புரதோ ஹரணே, பச்சுதோ ஹரணே ச உத்தரணே விய ஸல்லஹுகஸபாவுருபப்பவத்தி தாஸங்யேவ துவின்னங் தாதுநாந் அதிமத்ததா இச்சிதப்பாதி ஆஹ “ததா அதிஹரணவிதிஹரணஸு”தி. யதா உத்தரணாதீஸு ஸல்லஹுகஸபாவுத்தா பச்சிமானங் துவின்னங் தாதுநாந் கிச்சங் அதிகங் ஹோதி, இதராஸங் ஹீனங், ஏவங் வொஸ்ஸஜ்ஜனாதீஸு தீஸு கருஸபாவுத்தா புரிமானங் துவின்னங் கிச்சங் அதிகங் ஹோதி, இதராஸங் ஹீனந்தி துஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “வொஸ்ஸஜ்ஜனே”திஆதி.

ததுபாதாயருபானீதி தா தாதுயோ நிஸ்ஸாய பவத்தபாதாருபானி. எத்தேவாதி உத்தரணேயேவ. தேனாஹ “அதிஹரணங் அப்பத்வா”தி. இத்தி ஏவங். தத்த தத்தாதி தஸ்மிங் தஸ்மிங் உத்தரணாதிகொட்டாஸே. பப்பங் பப்பந்திஆதி தேஸங் துமமானங் கொட்டாஸந்தரஸங்கராபாவுதஸ்ஸனங். தததடாயந்தாதி தததடாயந்தி விய, தேன நேஸங் பவத்திக்ணஸ்ஸ இத்தரதங் துஸ்ஸேதி.

711. அஸ்ஸாதி ஸம்மஸனஸ்ஸ. தாருதிணுக்காதீஸுதி தாருஉக்காதிணுக்காதீஸு. “கிங் அந்தாபால ஏககானங் ஸததங் ஸப்பதாபாவிங் ஏகந்தி மஞ்ஞஸீ”தி அதிப்பாயேனாஹ “கிமெத்த மனாப”ந்தி. இதும்பீதி யதிதங் தேலவட்டிக்கயேன பதிபஸ்ஸ அபஞ்ஞாயனங் வுத்தங், இதும்பி. அங்குலங்குலந்தரேதி அங்குலியா மிதங் அங்குலந்தி அங்குலப்பமாணே பதேஸேதி அத்தோ. தந்துனோ அவயவலேஸபுதங் பரமஸுகுமபாவுப்பத்தங் அங்ஸங் ஸந்தாடியாஹ “அங்ஸங் பன முஞ்சித்வா”தி.

தத்தாதிஆதி உபமாஸங்ஸந்துநங். தத்த காமங் உபமெய்யே விய உபமாயங் பாகடோ காலபேதோ நத்தி, ஏககொட்டாஸகதங் பன கொட்டாஸந்தரங் ந பாபுணாதீதி எத்தாவதா உபமாபாவுவோ வேதிதப்போ. உபமாயம்பி வா தாவ யாவாதி காலஸ்ஸ பேதமத்தா லப்பதேவாதி தஸ்ஸா கஹணே காலபேதவஸேனாபி உபமாயோஜேதப்பா.

712. புப்பே ஆதாநநிக்கேபாதிவஸேன சதுஸந்ததிருபங் ஸங்காரித்வா துஸ்ஸிதங், இதுனி ஆஹாரஸமுட்டாநாதிவஸேன பிந்தித்வா துஸ்ஸெந்தோ “ததேவ ரூபங் விஸங்குரித்வா”திஆதிமாஹ. தத்த விஸங்குரித்வா விபஜித்வா. “விஸங்குரித்வா”தி வா பாடோ, அயமேவத்தோ. ஆஹாரமயந்தி ஆஹாரேன நிப்பத்தங். ஜத்தந்தி மிலாதங். கிலந்தந்தி கின்னங். தாதுந்தி தித்தங். பீணிதந்தி மங்ஸுபசயஸம்பத்தியா பீணிதங். ததோ ஏவ முது. ஸினித்தந்தி ஸினித்தாச்சுவிதாய ஸண்ஹங். ததோ ஏவ பஸ்ஸவந்தங்.

713. உண்ஹகாலே ஸமுட்டிதங் ரூபந்தி உண்ஹஸந்தாபேன ஸந்தத்தங் ரூபங் ஸந்தாடியாஹ. ஸீதஉதுனாதி ஸப்பாயேன ஸீதஉதுனா.

714. ஆயதனத்வாரவஸேனாதி ஆயதனஸங்காதுவாரவஸேன. கம்மத்வாரனிவத்தனத்தங் ஆயதனக்ஹணங். காயத்வாரேதி பஸாதகாயத்வாரே. மனொத்வாரங் நாம ஸாவஜ்ஜனங் பாவங்கங். தஸ்ஸ நிஸ்யபாவுதோ ஹதயவத்துங் ஸந்தாடிய நிஸ்ஸிதவோஹாரேன “மனொத்வாரே”தி வுத்தங், யத்த மனொத்வாரூப்பத்தி.

715. ஸோமனஸ்ஸிததோமனஸ்ஸிதவஸேனாதி ஸோமனஸ்ஸிததோமனஸ்ஸிதபுக்லவஸேன, ஸோமனஸ்ஸிததோமனஸ்ஸிதகாலவஸேன வா.

அயமத்தோதி அயங் இதுனி வுச்சமானோ ஸங்காரானங் அதிஇத்தரக்ணதாஸங்காதோ அத்தோ.

ஜீவிதந்தி ஜீவிதிந்திரியங். ஸுகதுக்காதி ஸுகதுக்கவேதுனா. உபெக்காபி ஹி ஸுகதுக்காஸு ஏவ அந்தோகதா இட்டாநிட்டபாவுதோ. அத்தபாவுவோதி ஜீவிதவேதுனாவிஞ்ஞாணானி டபெத்வா அவஸிட்டதம்மா வுத்தா. ஸஞ்ஞாதி கேசி. கேவலாதி அத்தனா நிச்சபாவுவேன வா அவோமிஸ்ஸா. ஏகசித்தஸமாயுத்தாதி ஏகேகேன சித்தேன ஸஹிதா. லஹுஸோ வத்ததே கணோதி வுத்தனயேன ஏகசித்தக்கணிகதாய லஹுகோ அதிஇத்தரோ ஜீவிதாதீனங் கணோ வத்ததி.

கல்லாஸீதிஸஹஸ்ஸானி கப்பந்தி சதுராஸீதிஸஹஸ்ஸபரிமானங் கப்பங், அச்சந்தஸங்யோகே ஏதங் உபயோகவசனங். கப்பந்தி ச ஸாமஞ்ஞவஸேன ஏகவசனங். மருதி தேவா. துவிஹி சித்தேஹி ஸமோஹிதாதி ஏவங் சிரஜீவினோபி தே துவிஹி சித்தேஹி ஸஹிதா ஹுத்வா ந திட்டந்தி. இதுங் வுத்தங் ஹோதி - தேஸம்பி ஸந்தானே ஜீவிதாதீனி துவிஹி சித்தேஹி ஸஹ ந திட்டந்தி, ஏகேன சித்தேன ஸஹ உப்பன்னானி தேனேவ ஸஹ நிருஜ்ஜனதோ யாவ துதியா ந திட்டந்தி.

யே நிருத்தா மரந்தஸ்ஸாதி சவந்தஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ சுதிசித்தேன ஸத்திங் நிருத்தாதி வத்தப்பா யே கந்தா. திட்டமானஸ்ஸ வா இதுதி யே வா இது பவத்தியங் திட்டந்தஸ்ஸ துரந்தஸ்ஸ பாங்குப்பத்தியா நிருத்தாக்கந்தா. ஸப்பேபி ஸதிஸா தே ஸப்பேபி ஏகஸதிஸா அத்தங்கதா அப்படிஸந்திகா புன ஆகந்தவா படிஸந்தாநாபாவுவேன விகுதா. யதா ஹி சுதிக்கந்தா ந நிப்பத்தந்தி, ஏவங் ததோ புப்பேபி கந்தா. தஸ்மா ஏகசித்தக்கணிகங் ஸத்தானங் ஜீவிதந்தி அதிப்பாயோ.

அனந்தரா ச யே பக்காதி யே ஸங்காரா அனந்தரமேவ பக்கா நிருத்தா. யே ச பக்கா அனாகதேதி யே ச ஸங்காரா அனாகதே பக்கா பஞ்ஜனஸ்ஸலா பிஜ்ஜிஸ்ஸந்தி. ததந்தரா நிருத்தாநந்தி தேஸங்

அத்தானாக்தானங் அந்தரா வேமஜ்ஜே² பச்சப்பன்னதங் பத்வா நிருத்தா⁴னங் ப⁴க்³கா³னங். வேஸமங் நத்தி² லக்க²ணேதி தேஸங் திவிதா⁴னம்பி ப⁴ங்குலக்க²ணனிமித்தங் விஸமதா விஸதி²ஸதா நத்தி².

அனிப்ப³த்தேன ந ஜாதோதி அனுப்பன்னேன சித்தேன ஜாதோ ந ஹோதி, அஜாதோ நாம ஹோதி. பச்சப்பன்னேன வத்தமானேன சித்தேன ஜீவதி ஜீவமானோ நாம ஹோதி. சித்தப⁴ங்கா³ மதோ லோகோதி சுதிசித்தஸ்ஸ விய ஸப்ப³ஸ்ஸபி தஸ்ஸ தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்குப்பத்தியா அயங் லோகோ பரமத்த²தோ மதோ நாம ஹோதி நிருத்த⁴ஸ்ஸ அப்படிஸந்தி⁴கத்தா. ஏவங் ஸந்தேபி பஞ்ஞத்தி பரமத்தி²யா யாயங் தங் தங் ஸந்தங் ஸனிஸ்ஸயங் சித்தங் உபாதா²ய “திஸ்ஸோ ஜீவதி, புஸ்ஸோ ஜீவதி”தி ஏவங் வசனப்பவத்தியா விஸயபூ⁴தா ஸந்தானபஞ்ஞத்தி, ஸா எத்த² பரமத்தி²யா பரமத்த²பூ⁴தா. ததா² ஹி வதந்தி “நாமகொத்தங் ந ஜீரதி”தி (ஸங். நி. 1.76).

அனிதா⁴னக²தா ப⁴க்³கா³தி யே ப⁴க்³கா³, ந தே கத்த²சி நிதா⁴னங் க²தா, அத² கோ² அபா⁴வமேவ க²தா. பஞ்ஜோ நத்தி² அனாக²தே யதோ ஆகச்செய்யயங் வத்தமானபா⁴வங். நிப்ப³த்தா யேபீதி யே படிஸத்த⁴த்தபா⁴வா பச்சப்பன்னா, தேபி ஆரக்கே² ஸாஸபூபமா திட்ட²ந்தி. யதா² நாம ஸூசியங் டிதாயங் ஸாஸபோ கித்தோ தஸ்ஸா ஸிகங் புட்ட²மத்தோ விகச்ச²தி ந திட்ட²தி, ஏவங் ஸங்கா²ரா உப்பஜ்ஜித்தவா பி⁴ஜ்ஜந்தி, ந தேஸங் அவட்டா²னங் அத்தி²தி.

ப⁴ங்கோ³ நேஸங் புரக்க²தோதி தேஸங் நிப்ப³த்தத⁴ம்மானங் ப⁴ங்கோ³ நாம புரதோ ஏவ கதோ, ஏகங்ஸபா⁴வீ ந அபஸக்கதி² அத்தோ². புராணேஹி²தி புரிமகேஹி² அதீதேஹி².

அதஸ்ஸனதோதி அபஸ்ஸிதப்ப³தோ. ஆயந்தீதி ஆகச்ச²ந்தி. “உப்பஜ்ஜந்தி”தி இமினாபி குதோசி ராஸிதோ ஆக²மனாபா⁴வமேவாஹ. ப⁴க்³கா³ கச்ச²ந்துத⁴ஸ்ஸனந்தி ப⁴க்³கா³பி கத்த²சி உபக²மனாபா⁴வதோ ஸப்ப³ோன ஸப்ப³ங் அதஸ்ஸனங் அபா⁴வமேவ கச்ச²ந்தி. தத்த² நிதஸ்ஸனமாஹ “விஜ்ஜப்பாதோ...பே... வயந்தி சா”தி.

716. “விவட்டகப்பதோ பட்டா²ய உப்பஜ்ஜனகருப”ந்தி இமினா ஸயமேவ உப்பஜ்ஜனகத⁴ம்மதாய “த⁴ம்மதாருப”ந்தி அன்வத்த²னாமதங் தஸ்ஸேதி. அயலோஹாதி²ஸு அயோ நாம காளலோஹங். லோஹங் நாம ஜாதிலோஹங் விஜாதிலோஹங் கித்திமலோஹங் பிஸாசலோஹந்தி சதுப்பி³த⁴ங். தத்த² அயோ ரஜதங் ஸுவண்ணங் திபு ஸீஸங் தம்ப³லோஹங் வேகந்தகலோஹந்தி இமானி ஸத்த ஜாதிலோஹானி. நாக்னாஸிகலோஹங் விஜாதிலோஹங். கங்ஸலோஹங் வட்டலோஹங் ஹாரகூடந்தி தீணி கித்திமலோஹானி. மோரக்க²காதி² பிஸாசலோஹங். தத்த² தம்ப³லோஹங் வேகந்தகந்தி இமேஹி த்வீஹி ஜாதிலோஹேஹி ஸத்தி⁴ங் ஸேஸங் ஸப்ப³ம்பி இத⁴ “லோஹ”ந்தி க²ஹிதந்தி. திபுதி ஸேததிபு. ஸீஸந்தி காளதிபு. ஸுவண்ணங் ஆகருப்பன்னரஸவித்த⁴தி³பே⁴த³ங். முத்தா ஸாமுத்தி³கமுத்தாதி³. மணீதி வேஞரியலோஹிதங்க²மஸாரகல்லானி ட²பெத்வா அவஸேஸோ ஸப்ப³ோ மணிவிஸேஸோ. வேஞரியோ வங்ஸவண்ணமணி. ஸங்கோ² ஸாமுத்தி³கஸங்கோ². ஸிலாதி காளஸிலாபண்டு²ஸிலாதி³பே⁴தா³ ஸப்ப³ாபி ரதனஸம்மதஸிலா. பவாளங் நாம வட்டுமங் வித்த⁴மங். லோஹிதங்க²ங் ரத்தமணி. மஸாரகல்லங் கப²ரமணி. பூ⁴மிஆத²யோ பாகடாவ. ததஸ்ஸாதி தங் த⁴ம்மதாருபங் அஸ்ஸ யோகி²னோ.

தருணபல்லவவண்ணந்தி அம்பா³தி²னங் தருணபல்லவேன ஸமானவண்ணங். ஸபா⁴க்³ருபஸந்ததிந்தி வண்ணாதி²னா ஸமானபா⁴க்³ங் ருபஸந்தானங். அனுப்ப³ந்தா⁴பயமானந்தி ஹேதுப²லபரம்பராய ஸம்ப³ந்த⁴னவஸேன பவத்தந்தி.

ஸோதி யோகீ. தந்தி அஸோகருக்க²பண்ணங். பரிக்க²ஹெத்வாதி ஞாணேன பரிச்சி²ஜ்ஜ க²ஹெத்வா. இமினா நயேனாதி இமினா அஸோகபண்ணே வுத்தேன நயேன. ஸப்ப³ம்பி அயலோஹாதி³பே⁴த³ங் த⁴ம்மதாருபங். தம்பி ஹி ஸீதகாலே ஸீதலங், உண்ஹகாலே ஸூரியஸந்தாபேன உண்ஹதரங் ஹோதி. தத்த² ஸீதபா⁴வேன பவத்தங் ரூபங் உண்ஹங் உண்ஹபா⁴வேன பவத்தங் ரூபங் ஸீதங் ந பாபுணாதி. தத்த² தத்தே²வ தடதடாயந்தங் பி⁴ஜ்ஜதி²ஆதி²னா யோஜேதப்ப³ங்.

அருபஸத்தகஸம்மஸனகதா²வண்ணனா

717. கலாபதோதி அருபத⁴ம்மகலாபதோ.

யஸ்மா தத்த² பஸ்ஸபஞ்சமகா த⁴ம்மா ஸப்ப³சித்துப்பாத²ஸாதா⁴ரணா ஸுபாகடா, ஸுவிஞ்ஞய்யா ச, தஸ்மா தேஸங் வஸேன தஸ்ஸெந்தோ “கலாபதோதி பஸ்ஸபஞ்சமகா த⁴ம்மா”தி ஆஹ. யே இமே ஸம்மஸனே உப்பன்னா பஸ்ஸபஞ்சமகா த⁴ம்மா, ஸப்பே³ தே வினட்டா²தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

பவத்தங் சித்தந்தி ஸத்தஸு டா²னேஸு ஸம்மஸனவஸேன பவத்தங் சித்தங். ஸம்மஸந்தோதி ஏகஜ்ஜங் க²ஹெத்வா ஸம்மஸந்தோ. தங் யுத்ததரந்தி தங் அரியவங்ஸகதா²யங் வுத்தங் யுத்ததரங் ஆஸன்னபா⁴வேன விபூ⁴ததரங் ரூபஸத்தகே ஸம்மஸனங் ஸஹ க²ஹெத்வா ஸம்மஸனஸ்ஸ வுத்தத்தா. அபிச ரூபஸத்தகே ஸம்மஸனஸ்ஸ ரூபத⁴ம்மேஸு ஸாதிஸயங் க⁴னவினிப்போ⁴க்³ங் கத்வா பவத்தத்தா தப்பி³ஸயங் அருபஸம்மஸனங் ஸாதிஸயங் அனிச்சாதி²லக்க²ணப்படிவேதா²ய ஸம்பவத்ததி² தங் யுத்ததரங், ந பன அபுப்ப³கேஸாதி²ஸம்மஸனங் கத்வா தப்பி³ஸயங் பவத்திதங். ததா² ஸதி கம்மட்டா²னங் நவங் நவங் ஏவ ஸியா,

புப்புே கஹிதங் ஸம்மஸனவிஸயங் ச²ட்³டெ²த்வா அஞ்ஞஸ்ஸ ஸம்மஸனவிஸயஸ்ஸ கஹ்ஹனதோ. ஸேஸாணிபீதி யமகதோ ஸம்மஸனாதீனிபி. தேனேவாதி அரியவங்ஸகதா²னயேனேவ.

718. தம்பி சித்தந்தி ஆதா²னநிக்கே²பதோ ஸம்மஸனவஸேன பவத்தசித்துப்பாத²ம்பி. சித்தஸீஸேன ஹி நித²தே²ஸோ. ஏஸ நயோ ஸப்²புத்த². யமகதோ ஸம்மஸதி நாம நாமரூபத²ம்மே ஆரப்²ப² யுக²ளவஸேன ஸம்மஸனஸ்ஸ பவத்தனதோ. அயஞ்ஹி புப்புே ரூபஸத்தகவஸேன ஸம்மஸித்வா டி²தோபி இதா²னி ஆதா²னநிக்கே²பாதி²வஸேன ஸம்மஸித்வாவ தங் ஸம்மஸதி. க²ணிகதோ ஸம்மஸனாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

719. ஏதம்பீதி ஏதங் சதுத்த²ஸம்மஸனசித்தம்பி. பட²மசித்தந்தி ஆதா²னநிக்கே²பாதி²வஸேன ரூபங் ஸம்மஸிதசித்தங், யங் ரூபபரி²க²ஹகசித்தந்தி அதி²²ப்பேதங். ஸம்மஸிதஸம்மஸிதசித்தஸம்மஸனேன தேஸங் க²ணிகபா²வஸ்ஸ விபா²வனதோ இத²ங் ஸம்மஸனங் “க²ணிகதோ ஸம்மஸன”ந்தி வுத்தங்.

720. இத²மேவ ச ஸம்மஸனங் தி²கு²ணிதங் அனேகஸம்மஸனபடிபாடிஸம்ப²²வதோ “படிபாடிதோ ஸம்மஸன”ந்தி வுத்தங். வட்டெய்யாதி ஸம்ப²²வெய்ய. ததா² ஸதி படிபாடிஸம்மஸனபஸுதா ஏவ பா²வனா ஸியா, ந மூலகம்மட்டா²னுபகாரீ, ந சாயங் ஸமாபத்திசாரோ. யஸ்மா ச தத்தகேன ரூபத²ம்மேஸு, அரூபத²ம்மேஸு ச அனிச்சாதி²லக்க²ணா²னி ஸுட்ட² விபூ²தா²னி ஹொந்தி, தஸ்மா வுத்தங் “யாவ த²ஸமசித்தஸம்மஸனா²பே... ட²பேதப்²ப²”ந்தி. ட²பேதப்²ப²ந்தி ச ந ஏகாத²ஸமங் த²வாத²ஸமேன ஸம்மஸிதப்²ப²ந்தி படிபாடிதோ ஸம்மஸனஸ்ஸ பரிச்சே²த²ஸ²ஸனபரங், ந ததோ ஸம்மஸனதோ ஓரமனத²ஸ²ஸனபரங், தஸ்மா புனபி ரூபங் பரி²க²ஹத்வா யாவ த²ஸமசித்தஸம்மஸனா பா²வனமனுயுஞ்ஜதேவ. வுத்தந்தி அரியவங்ஸகதா²யங் வுத்தங்.

721. விஸங் ஸம்மஸனநயோ நாம நத்தீதி அனிச்சாதி²மனஸிகாரவினிமுத்தோ அஞ்ஞோ விபஸ்ஸனாமனஸிகாரோ நத்தி². விபஸ்ஸனாய ச தி²ட்டி²ஆதி²விக²²ம்ப²²னா இத²² தி²ட்டி²உக்²கா²²டனாத²யோதி அதி²²ப்பேதா. விபஸ்ஸனாய ஏவ ஹி பவத்திவிஸேஸேன தி²ட்டி²உக்²கா²²டனாத²யோ இஜ்ஜ²ந்தி² த²ஸ்ஸெந்தோ “யங் பனேத”ந்திஆதி²மாஹ. தத்த² ஸத்தஸஞ்ஞாதி ஸத்தா அத்தீதி உப்பஜ்ஜனகஸஞ்ஞா. து²ப்²ப²லாய அத்ததி²ட்டி²யா ஸஹக²ஸஞ்ஞாதிபி வத²ந்தி. ஸத்தஸஞ்ஞங் உக்²கா²²டிதசித்தேனாதி ஸத்தஸஞ்ஞாய விக²²ம்ப²²னவஸேன பவத்தசித்தேன தி²ட்டி² நுப்பஜ்ஜதி, ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸஹேதுஉப்பஜ்ஜனகா சித்ததி²ட்டி²விபல்லாஸா தத²பா²²வேன ஹொந்தி². மானோ நாம யோ தி²ட்டி²பனிஸ்ஸயோ அபாயக²மன²யோ, ஸோ தி²ட்டி²யா விக²²ம்பி²²தாய விக²²ம்பி²²தோ ஏவ ஹொதி, தி²ட்டி²யா ஸமுச்சி²ன்னாய ஸமுச்சி²ஜ்ஜனதோதி ஆஹ “தி²ட்டி²உக்²கா²²டித²பே... மானோ நுப்பஜ்ஜதீ². மானோ விக²²ம்பி²²யமானோ தண்ஹாய பவத்திங் நிவாரேதி, அபி²²மதவிஸயேஸு ஏவ தண்ஹாய பவத்தனதோதி வுத்தங் “மானஸமுக்²கா²²டித²பே... தண்ஹா நுப்பஜ்ஜதீ². தண்ஹாதி இத²² ஸு²²மா நிகந்தி அதி²²ப்பேதாதி ஆஹ “தண்ஹாய²பே... பரியாதி²ன்னா நாம ஹொதீ²”தி.

அயங் நயோதி இதா²னி வுச்சமானோ ஸம்மஸனவிதி²².

மம விபஸ்ஸனாதி இமஸ்ஸாபி அத்தனியஸஞ்ஞிதாய விபஸ்ஸனாய ஸாமிபூ²²தோ அத்தா பராமஸீயதீதி தி²ட்டி²கா²²ஹதாதி ததா² “க²ஹ்ஹதோ ஹி தி²ட்டி²ஸமுக்²கா²²டனங் நாம ந ஹொதீ²”தி வுத்தங். காமஞ்சாயங் தி²ட்டி²விஸுத்தி²²கங்²கா²²விதரணவிஸுத்தி²²ஸமதி²²க²மேன விஸுத்த²²தி²ட்டி²கோ, மக்²கே²ன பன அஸமுக்²கா²²டிதத்தா அனோளாரிகாய ச தி²ட்டி²யா வஸேனேவங் வுத்தங்.

ஸுட்ட²²தி ஸம்மா. மனாபந்தி ச கிரியாவிஸேஸனங், மனவ²²ட²²னாகாரேனாதி அத்தோ². உப²²யேனாபி விபஸ்ஸனாவிஸயங் அதி²²மானமாஹ. தேன வுத்தங் “மானஸமுக்²கா²²டோ நாம ந ஹொதீ²”தி.

விபஸ்ஸிதுங் ஸக்கோமீதி தத்த² ஸமத்த²தாபதே²ஸேன கு²ணவிஸேஸயோக²தோ விபஸ்ஸனாய அஸ்ஸாதே²த²ப²தா த²ஸ்ஸீயதி, சித்தங் விபஸ்ஸிதுங் ஸக்கோமி. தஸ்மா விபஸ்ஸந்தோ ஏவ காலங் விதினாமெஸ்ஸாமீதி விபஸ்ஸனங் அஸ்ஸாதெ²ந்த²ஸ்ஸாதி யோஜனா.

யஸ்மா தி²ட்டி²ஸமுக்²கா²²டனங் நாமெத்த² விஸேஸதோ அனத்தானுபஸ்ஸனாய ஹொதி, தஸ்மா தங் த²ஸ்ஸெந்தேன “ஸசே ஸங்கா²²ரா²”திஆதி²னா அனத்தானுபஸ்ஸனாவிதி²²ங் வத்வா யஸ்மா பன அனத்ததோ அனுபஸ்ஸந்தேன ஸங்கா²²ரா² அனிச்சதோபி து²க்க²தோபி அனுபஸ்ஸிதப்²ப² ஏவ தது²ப்²²ருஹனதோ, தஸ்மா “ஹு²²வா அபா²²வட்டே²னா²”திஆதி² வுத்தங்.

யஸ்மா மானஸமுக்²கா²²டனங் நாம அனிச்சானுபஸ்ஸனாய ஹொதி. க²ணே க²ணே பி²²ஜ்ஜனகே ஸங்கா²²ரே பஸ்ஸந்த²ஸ்ஸ குதோ மானஸ்ஸ அவஸரோ. அனிச்சஸஞ்ஞா பா²²வேதப்²ப²² அஸ்மிமானஸமுக்²கா²²டாயாதி ஹி வுத்தங்.

யஸ்மா நிகந்திபரியாதா²னங் நாம து²க்க²²னுபஸ்ஸனாய ஹொதி. ந ஹி ஸபா²²வதோ, து²க்க²²வத்து²தோ ச து²க்க²²பூ²²தே ஸங்கா²²ரே பஸ்ஸந்த²ஸ்ஸ தத்த² ஈஸகம்பி அபி²²ரதோ ஹொதி. அஸ்ஸாதா²²னுபஸ்ஸினோ ஹி தத்த² தண்ஹா உப்பஜ்ஜெய்ய. ஸேஸங் அனத்தலக்க²ணே வுத்தனயமேவ. அயங் பனெத்த² ஸங்கே²பத்தோ² - வுத்தனயேன படிபாடிதோ ஸம்மஸனங் பஸுதஸ்ஸ யோகி²னோ யதா² அனத்தானுபஸ்ஸனா திக்கா²² ஸு²²ரா² விஸதா²² பவத்ததி, இதரா த²வேபி தத²னு²க²திகா, ததா²னேன தி²ட்டி²உக்²கா²²டனங் கதங் ஹொதி. அத்ததி²ட்டி²²மூலிகா ஹி ஸப்²ப²² தி²ட்டி²யோ. அனத்தானுபஸ்ஸனா ச அத்ததி²ட்டி²யா உஜ²படிபக்கா²².

யதா³ பன அனிச்சானுபஸ்ஸனா திக்கா² ஸூரா விஸதா³ பவத்ததி, இதரா த்வேபி ததனுக்³திகா , ததானேன மாஸுமுகா⁴டனங் கதங் ஹோதி. ஸதி ஹி நிச்சகா⁴ஹே மாஸுப்பனா “இதங் நிச்சங், இதங் து⁴வ”ந்திஆதி³னா (ம. நி. 1.501) புகப்³ரஹ்முனோ விய. அனிச்சானுபஸ்ஸனா ச நிச்சகா⁴ஹஸ்ஸ உஜுபடிபக்கா².

யதா³ பன துக்கா²னுபஸ்ஸனா திக்கா² ஸூரா விஸதா³ பவத்ததி, இதரா த்வேபி ததனுக்³திகா, ததானேன நிகந்தியா³தா³னங் கதங் ஹோதி. ஸதி ஹி ஸுக³ஸஞ்ஞாய தண்ஹாகா⁴ஹோவ, துக்கா²னுபஸ்ஸனா ச நிகந்தியா உஜுபடிபக்கா². ஏவங் திஸ்ஸன்னங் அனுபஸ்ஸனானங் கிச்சவிஸேஸவஸேன தி³ட்டி²உக்கா⁴டனாதீ³னி ஹோந்தி. தேன வுத்தங் “இதி அயங் விபஸ்ஸனா அத்தனோ அத்தனோ டானேயேவ திட்ட²தி³தி. அனுபஸ்ஸனானங் யதா³ரஹங் ஸககிச்சகரணஞ்ஹி ஸகட்டா²னேயேவ டானங், தஸ்மா விஸங் ஸம்மஸனநயோ நத்தீ³தி ந வத்தப்ப³ந்தி அதி⁴ப்பாயோ.

722. ஸப்பா³காரதோதி இத⁴ விய ஏகதே³ஸேன அவத்வா ஸப்பா³காரதோ ஸருபதோ, கிச்சதோ ச அனவஸேஸதோ வத்தப்பா³. இதே⁴வாதி தீரணபரிஞ்ஞாயமேவ. ஏகச்சானங்யேவெத்த² அனுபஸ்ஸனானங் படிபா⁴போ⁴தி ஆஹ “ஏகதே³ஸங் படிவிஜ்ஜந்தோ³தி, தா பன ஸயமேவ ஸருபதோ து³ஸ்ஸெஸ்ஸதி . தப்படிபக்கே² த⁴ம்மேதி யா அனுபஸ்ஸனா இத⁴ ஸம்ப⁴வந்தி, தாஸங் படிபக்கே² த⁴ம்மே நிச்சஸஞ்ஞாதி³கே பஜஹதி விக்³ம்மே⁴தி.

கயானுபஸ்ஸனந்தி ஸங்காரானங் கணப⁴ங்கா²னுபஸ்ஸனங். பா⁴வெந்தோதி வட்³டெ⁴ந்தோ. க⁴னஸஞ்ஞந்தி ஸந்ததிஸமுஹகிச்சாரம்மணானங் வஸேன ஏகத்தக்³ஹணங். கயானுபஸ்ஸனந்தி ஹுத்வா அபா⁴வானுபஸ்ஸனந்தி வத³ந்தி. யாய பஞ்ஞாய க⁴னவினிப்போ⁴க்³ங் கத்வா “அனிச்சங் கயட்³டே²னா”தி (படி. ம. 1.48) பஸ்ஸதி, ஸா கயானுபஸ்ஸனா. ப⁴ங்கா²னுபஸ்ஸனதோ பட்டாய தஸ்ஸா பாரிபூ³தி க⁴னஸஞ்ஞாய பஹானங் ஹோதி, ததோ புப்பே³ அபரிபுண்ணதாய தங் ந ஹோதி. ஏவமஞ்ஞத்தா³பீதி பரிபுண்ணாபரிபுண்ணதா பஹானதீரணபரிஞ்ஞாஸு விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய து³ட்ட²பா³. பச்சக்க³தோ, அன்வயதோ ச ஸங்காரானங் ப⁴ங்கங் தி³ஸ்வா தத்தே³வ ப⁴ங்க³ஸங்காதே நிரோதே⁴ அதி⁴முத்ததா வயானுபஸ்ஸனா, தாய ஆயுஹனங் பஜஹதி. யதத்த³ங், யாய ச ஆயுஹதி, தஸ்மிங் பவத்தே தண்ஹாய சஸ்ஸ சித்தங் ந நமதீ³தி. தேன வுத்தங் “வயானுபஸ்ஸனங் பா⁴வெந்தோ ஆயுஹனங் பஜஹதி³தி. ஜாதஸ்ஸ ஜராமரணேஹி து³விதா⁴ பரிணாமது³ஸ்ஸனங், ரூபஸத்தகாதி³வஸேன வா பரிக்க³ஹிதஸ்ஸ தங்தங்பரிச்சே³ததோ பரங் அஞ்ஞபா⁴வது³ஸ்ஸனங் விபரிணாமானுபஸ்ஸனா, தாய து⁴வஸஞ்ஞங் திரபா⁴வக்³ஹணங் பஜஹதி.

அனிமித்தானுபஸ்ஸனாதயோ அனிச்சானுபஸ்ஸனாதயோ ஏவ. நிமித்தந்தி ஸந்ததியங், ஸமுஹே ச ஏகத்தஸஞ்ஞாய கய³ஹமானங் காலந்தராவட்டாயிபா⁴வேன, நிச்சபா⁴வேன ச ஸங்காரானங் ஸகிச்சபரிச்சே³ததாய ஸவிக்க³ஹங் விய உபட்டா²னமத்தங். பணிதி⁴ந்தி ஸுக³பத்த³னங், ராகாதி³பணிதி⁴ங் வா, அத்ததோ தண்ஹாவஸேன ஸங்காரேஸு நின்னதங். அபி⁴னிவேஸந்தி அத்தாபி⁴னிவேஸங். ஏதேஸஞ்ஹி நிமித்தாதீ³னங் படிபக்க³பா⁴வேன அனிச்சானுபஸ்ஸனாதயோ அனிமித்தாதி³னாமேஹி வுத்தாதி அனிச்சானுபஸ்ஸனாதீ³ஹி பஹாதப்பா³ நிச்சஸஞ்ஞாதயோ விய நிமித்தக்³ஹாதயோவ படிபக்கா²தி து³ட்ட²பா³. ரூபாதி³ஆரம்மணங் ஞத்வா ததாரம்மணஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்கங் தி³ஸ்வா ஸங்காரா ஏவ பி⁴ஜ்ஜந்தி, ஸங்காரானங் மரணங், ந அஞ்ஞோ கோசி அத்தீ³தி ப⁴ங்க³வஸேன ஸஞ்ஞதங் க³ஹெத்வா பவத்தா விபஸ்ஸனா அதி⁴பஞ்ஞா ச ஸா த⁴ம்மேஸு ச விபஸ்ஸனாதி அதி⁴பஞ்ஞாத⁴ம்மவிபஸ்ஸனா, தாய நிச்சஸாராதி³ஆதானவஸேன பவத்தங் அபி⁴னிவேஸங் ஸதண்ஹங் தி³ட்டி²ங் பஜஹதி. யதா³பூ⁴தஞாணது³ஸ்ஸனங் நாம ஸப்பச்சயனாமரூபது³ஸ்ஸனங். தேன “அஹோஸிங் நு கோ² அஹமதீதமத்தா⁴ன”ந்தி (ம. நி. 1.18; ஸங். நி. 2.20) ஏவமாதிகங், “இஸ்ஸரதோ லோகோ ஸம்ப⁴வதீ³தி ஏவமாதிகஞ்ச ஸம்மோஹாபி⁴னிவேஸங் பஜஹதி. ப⁴யதுபட்டா²னவஸேன உப்பன்னங் ஸப்ப³ப⁴வாதீ³ஸு ஆதீனவது³ஸ்ஸனஞாணங் ஆதீனவானுபஸ்ஸனா, தாய கஸ்ஸசிபி ஆலயனிஸ்ஸயஅது³ஸ்ஸனதோ ஆலயாபி⁴னிவேஸங் ததா³பவத்தங் தண்ஹங் பஜஹதி. ஸங்காரானங் முஞ்சனஸ்ஸ உபாயபூ⁴தங் படிஸங்கா²ஞாணங் படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனா, தாய அனிச்சாதீ³ஸு அப்படிஸங்கா²த்தா படிஸங்கா²னஸ்ஸ படிபக்க³பூ⁴தங் அவிஜ்ஜங் பஜஹதி. ஸங்கா²ருபெக்கா², அனுலோமஞாணஞ்ச விவட்டானுபஸ்ஸனா. தஸ்ஸா ஹி வஸேன தஸ்ஸ பது³மபலாஸே உதுகபி³ந்து³ விய ஸப்ப³ஸங்காரேஹி சித்தங் பதிலீயதி பதிகுடதி, தஸ்மா தாய ஸங்யோகாபி⁴னிவேஸங் காமஸங்யோகாதி³கிலேஸப்பவத்திங் பஜஹதி. அனிச்சானுபஸ்ஸனாதயோ ஸத்த அனுபஸ்ஸனா ஹெட்டா² அத்ததோ விப⁴த்தாதி, பரதோ ச ஸங்வண்ணியந்திதி இத⁴ ந வுத்தா.

தாஸுதி அட்டாரஸஸு மஹாவிபஸ்ஸனாஸு. இமினாதி யோகி³னா. தஸ்மாதி அனிச்சாதி³லக்க³ணத்தயவஸேன ஸங்காரானங் தி³ட்ட²த்தா. தங்து³ஸ்ஸனஞ்ஹி அனிச்சாதி³அனுபஸ்ஸனாதி. படிவித்தா⁴தி படிஸத்தா⁴. யதக்கே³ன ஹி ஞாணேன ஸவிஸயோ படிவித்தோ⁴, ததக்கே³ன தங் படிஸத்தா⁴ங் நாம ஹோதி. ப்யஞ்ஜனமேவ நானங் யதா³ “ருக்கோ² பாதுபோ தரு”தி. தாபி அனிமித்தாபணிஹிதஸுஞ்ஞதானுபஸ்ஸனா.

ஸப்பா³பி விபஸ்ஸனா, தஸ்மா ஏகதே³ஸேன படிவித்தா⁴ ஹோந்திதி அதி⁴ப்பாயோ. கங்கா²விதரணவிஸுத்தி⁴யா ஏவ ஸங்க³ஹிதங், தஸ்மா தங் பகே³வ ஸித்த³ந்தி அத்தோ². தேனாஹ “இதம்பி துவயங் படிவித்த⁴மேவ ஹோதி³தி. ஸேஸேஸு நிப்பி³தானுபஸ்ஸனாதீ³ஸு து³ஸஸு. “கிஞ்சி படிவித்த⁴ங் கிஞ்சி அப்படிவித்த⁴”ந்தி இமினா தேஸங் ஏகதே³ஸபடிவேத⁴மாஹ. அனிச்சானுபஸ்ஸனாய ஹி ஸித்தா⁴ய

நிரோதா⁴னுபஸ்ஸனா, க²யானுபஸ்ஸனா, வயானுபஸ்ஸனா, விபரிணாமானுபஸ்ஸனா ச ஏகதே³ஸேன ஸித்தா⁴ நாம ஹோந்தி, து³க்கா²னுபஸ்ஸனாய ஸித்தா⁴ய நி³பி³தா²னுபஸ்ஸனா, ஆ³தி³னவானுபஸ்ஸனா ச, அனத்தானுபஸ்ஸனாய ஸித்தா⁴ய இதராதி.

உத்யப்³யா²யா²னா²கதா²வண்ணனா

723. பரதோ படிபதா³னா²னா²கதா²யங் அப³பா⁴தி³விக³மேன ஆகாஸஸ்ஸ விய, பங்கமலவிக³மேன உத³கஸ்ஸ விய, காளகாபக³மேன ஸுவண்ணஸ்ஸ விய ஸங்கிலேஸவிக³மேன ஞாணஸ்ஸ பரிஸுத்த⁴தி ஆஹ “நிச்சஸஞ்ஞாதி³னங் பஹானேன விஸுத்த⁴ஞானோ”தி. அனேகாகாரவோகாரஸங்காரேஸு லக்க³ணத்தயஸல்லக்க³ணஸம்மஸனஸ்ஸ கதத்தா வுத்தங் “ஸம்மஸனஞாணஸ்ஸ பாரங் க³ந்த்வா”தி. தத்த² ஸம்மஸனஞாணஸ்ஸாதி நயவிபஸ்ஸனாஸங்கா²தஸ்ஸ கலாபஸம்மஸனஞாணஸ்ஸ. தஸ்ஸேவ ஹி திரபா⁴வாய இதரே ஸம்மஸனவிஸேஸாதி வத³ந்தி. ஸம்மஸனஞாணஸ்ஸாதி வா கலாபஸம்மஸனாதி³ஸம்மஸனஞாணஸ்ஸ. அனுபத³த⁴ம்மவிபஸ்ஸனாய ஸதி³ஸா ஹி ஸா. தாய ஹி தி³ட்டி³உக்³கா⁴டனாதி³ ஸம்ப⁴வதி³. வித்தா²ரதோ பா⁴வனாவிதா⁴னங் பரதோ வத்துகாமோ “ஸங்கேபதோ தாவ ஆரப⁴தி”தி ஆஹ. ஸங்கேபதோ ஹி ஆரம்போ⁴ ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ ஸுகரோ. தத்ராதி ஸங்கேபேன ஆரம்போ⁴.

கத³ந்தி கதேதுகமயதாபுச்சா². யங் “பச்சப்பன்னானங்...பே... உத்யப்³யா²யா²னா²கதா²வண்ணனா ஞாண³ந்தி வுத்தங், தங் கத³ங் ஞாதப்³ந்தி சேதி அத்தோ². ஸந்ததிபச்சப்பன்னே, க³ணபச்சப்பன்னே வா த⁴ம்மே உத்யப்³யத³ஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ காதப்³போ³, ந அதீதானாக³தேதி வுத்தங் “பச்சப்பன்னானங் த⁴ம்மான”ந்தி. உத்யத³ஸ்ஸனஞஞ்செத்த² யாவதே³வ வயத³ஸ்ஸனத்த²ந்தி வயத³ஸ்ஸனஸ்ஸ பதா⁴னதங் த³ஸ்ஸேதுங் “விபரிணாமானுபஸ்ஸனே பஞ்ஞா”தி வத்வா தங் பன வயத³ஸ்ஸனங் உத்யத³ஸ்ஸனபு³பகந்தி ஆஹ “உத்யப்³யா²யா²னா²கதா²வண்ணனா ஞாண³ந்தி.

ஜாதந்தி நி³பு³த்தங் படிஸத்த⁴த்தபா⁴வங். அயங் ஹி ஜாதஸத்தோ³ க³ணத்தயஸமங்கி³தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தோ “யே த⁴ம்மா ஜாதா பூ⁴தா”திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 1046) விய, ந அதீதங்

“யே தே ஜாதா ந தே ஸந்தி, யே ந ஜாதா தத்தே³வ தே;

ஸத்த⁴த்தபா⁴வா நோ ப⁴க்³கா³, தேவ ஸந்தி ஸபா⁴வதோ”தி. -

ஆதி³ஸு விய, நாபி ஜாததாமத்தங் “யங் தங் ஜாதங் பூ⁴தங் ஸங்க³த³ந்திஆதி³ஸு விய. தேனாஹ “ஜாதங் ரூபங் பச்சப்பன்ன”ந்தி (தி³. நி. 2.207; ஸங். நி. 5.379), பச்சப்பன்னரூபங் நாம ஜாதங் க³ணத்தயபரியாபன்னந்தி அத்தோ². தங் பன ஆதி³தோ து³ப்பரிக்க³ஹந்தி ஸந்ததிபச்சப்பன்னவஸேன விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ காதப்³போ³. தஸ்ஸாதி ரூபஸ்ஸ. பச்சயலக்க³ணபஞ்சங் அனாமஸித்வா நி³பு³த்திலக்க³ணங் உத்யோதி நி³பு³த்தனஸஞ்ஞிதங் ஸங்க³தலக்க³ணங் உத்யோ உப்பாதோ³. விபரிணாமலக்க³ணங் வயோதி விபரிணாமஸஞ்ஞிதங் ஸங்க³தலக்க³ணங் வயோ வினாஸோ. அனுபஸ்ஸனாஞாணந்தி யா உத்யஸ்ஸ, வயஸ்ஸ ச அனுபெக்க³னா, தங் ஞாணங். கிஞ்சாபி கலாபஸம்மஸனாதி³ஸு ஜாதிஜராமரணஸீஸேன ஜாதிஜராமரணவந்தோ த⁴ம்மா வுத்தா, இத⁴ பன உத்யப்³யா²யா²னா²கதா²வண்ணனா²தே³ஸே “ஜாதி பச்சப்பன்னா, தஸ்ஸா நி³பு³த்திலக்க³ணங் உத்யோ, விபரிணாமலக்க³ணங் வயோ”திஆதி³னா (படி. ம. 1.49) வுச்சமானே ஜாதிஜராமரணானங் ஜாதிஜராமரணவந்ததா, நி³பு³ன்னதா ச அனுஞ்ஞாதா விய ஹோதி³தி தங் பரிஹரிதுங் படிச்சஸமுப்பாத³ங்கே³ஸு ப⁴வபரியோஸானாவ தே³ஸனா கதா.

ஸோதி யோகீ. இமினா பானினயேனாதி இமாய “ஜாதங் ரூபங் பச்சப்பன்ன”ந்திஆதி³னா த³ஸ்ஸிதாய பானிகுதியா. ஜாதிந்தி ந பஸுதிங், ந ச பட²மாபி⁴னி³பு³த்திமத்தங், அத² கோ² உப்பாத³ங் நி³பு³த்திவிகாரங். ஸ்வாயங் விகாரோ யஸ்மா ஸங்கா²ரானங் அபி⁴னவாவட்ட²னஜரா விய நவபா⁴வாபக³மோதி ஆஹ “அபி⁴னவாகார”ந்தி. ஸமனுபஸ்ஸதி³ ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. அனுப்பன்னஸ்ஸ ராஸி வா நிசயோ வா நத்தி² யதோ ஆக³ச்செய்ய உப்பஜ்ஜமானங் அஸத்த⁴த்தபா⁴வஸ்ஸ ஸப்³போ³ன ஸப்³பங் அவிஜ்ஜமானத்தா. தேனாஹ “உப்பஜ்ஜமான...பே... நத்தி²”தி. யதா² அனாக³தே அத்த⁴னி இமே த⁴ம்மா ஸப்³போ³ன ஸப்³பங் நத்தி², ஏவங் அதீதேபி அத்த⁴னி² த³ஸ்ஸெந்தோ “நிருஜ்ஜமானஸ்ஸாபீ”திஆதி³ங் வத்வா அவிஜ்ஜமானானங்யேவ ரூபா²ரூபத⁴ம்மானங் ஹேதுபச்சயஸமவாயே உப்பாதோ³, உப்பஜ்ஜித்வா ச ஸப்³போ³னா அபா⁴வூபக³மோதி இமமத்த²ங் ஸமுதாயக³தங் ததே³கதே³ஸபூ⁴தாய உபமாய விபா⁴வேதுங் “யதா² பனா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ராஸிதோதி ராஸிபா⁴வேன ஸமுஸ்ஸிதோ புஞ்ஜோ ராஸி. யதா² ததா² பிண்டி³பூ⁴தோ நிசயோ. பூ⁴மியங் நித³ஹித்வா ட²பிதங் நிதா⁴னங். உபவிணேதி ஏதேனாதி உபவிணங், வீணாவாத³னங்.

724. ஏவங் ஸங்கேபதோ உத்யப்³யா²யமனஸிகாரவிதி⁴ங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி வித்தா²ரதோ த³ஸ்ஸேதுங் “புன யானீதிஆதி³ வுத்தங். தத்த² அவிஜ்ஜாஸமுதயாதி அவிஜ்ஜாய உப்பாதா³, அத்தி²பா⁴வாதி அத்தோ². நிரோத³விரோதி⁴ஹி உப்பாதோ³ அத்தி²பா⁴வவாசகோபி ஹோதி³தி வுத்தோவாயமத்தோ². தஸ்மா புரிமப⁴வஸித்தா⁴ய அவிஜ்ஜாய ஸதி இமஸ்மிங் ப⁴வே ரூபஸ்ஸ உப்பாதோ³ ஹோதி³தி அத்தோ². பச்சயஸமுதய⁴ட்டே²னாதி பச்சயஸ்ஸ உப்பன்னபா⁴வேன, அத்தி²பா⁴வதோதி அத்தோ². அவிஜ்ஜாதி³ஹி ச தீஹி அதீதகாலிகானி தேஸங் ஸஹகாரீகாரணபூ⁴தானி உபாதா³னாதி³னிபி க³ஹிதானேவாதி து³ட்ட²பு³பங்.

பவத்திபச்சயேஸு கபுளிகாராஹாரஸ்ஸ புவதாய ஸோ ஏவ கஹிதோ “ஆஹாரஸமுத்யா”தி. தஸ்மிங் பன கஹிதே பவத்திபச்சயதாஸாமஞ்ஞேன உதுசித்தானிபி கஹிதானேவ ஹோந்தீதி சதுஸமுட்டானிகரூபஸ்ஸ பச்சயதோ உத்யதஸ்ஸனங் விபாவிதமேவாதி துட்டபுங். அவிஜ்ஜாதண்ஹுபனிஸ்ஸயஸஹிதேனேவ கம்முனா ரூபகாயஸ்ஸ நிப்புத்தி. அஸதி ச அவிஜ்ஜபனிஸ்ஸயாய புவனிகந்தியா ஜாதியா அஸம்புவோ ஏவாதி. யதா ச ரூபஸ்ஸ அவிஜ்ஜாதண்ஹுபனிஸ்ஸயதா, ஏவங் வேதுனாதீனம்பி துட்டபுங். ஆஹாரோ பன உப்பன்னஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ போஸகோ, கபுளிகாராஹாரஸ்ஸ அதிப்புத்தி, காமதாத்தாதிட்டானத்தா ச தேஸனாய. உக்கங்ஸனித்தேஸேன வா ஆஹாரக்குஹணங். “நிப்புத்திலக்கண”ந்திஆதினா காலவஸேன உத்யதஸ்ஸனமாஹ. தத்த அத்தானவஸேன பகேவ உத்யங் பஸ்ஸித்வா டுதோ இத ஸந்ததிவஸேன திஸ்வா அனுக்கமேன கணவஸேன பஸ்ஸதி. பஞ்ச லக்கணானிதி அவிஜ்ஜாதண்ஹா கம்மங் ஆஹாரோதி இமேஸங் பச்சயானங் அத்திதாஸங்காதலக்கணானி சேவ ரூபஸ்ஸ நிப்புத்திலக்கணஞ்சாதி இமானி பஞ்ச லக்கணானி. தேஸங் அத்திதா ஹி ரூபஸ்ஸ உத்யோ லக்கீயதி ஏதேஹிதி லக்கணானிதி வச்சந்தி. நிப்புத்தி பன ஸங்கதலக்கணமேவாதி.

அவிஜ்ஜானிரோதா ரூபனிரோதோதி அக்கமக்கஞானேன அவிஜ்ஜாய அனுப்பாத்நிரோதோதோ அனாகதஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ அனுப்பாத்நிரோதோ ஹோதி பச்சயாபாவே அபாவதோ. பச்சயனிரோதாட்டேனாதி அவிஜ்ஜாஸங்காதஸ்ஸ அனாகதே உப்பஜ்ஜனகரூபபச்சயஸ்ஸ நிருத்தபாவேன. தண்ஹானிரோதா கம்மனிரோதாதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. ஆஹாரனிரோதாதி பவத்திபச்சயஸ்ஸ கபுளிகாராஹாரஸ்ஸ அபாவே. ரூபனிரோதோதி தங்ஸமுட்டானரூபஸ்ஸ அபாவோ ஹோதி. ஸேஸங் ஹெட்டா வுத்தனயானுஸாரேன வேதிதப்புங். விபரிணாமலக்கணந்தி பங்ககாலவஸேன தேஸங் வயதஸ்ஸனங். தஸ்மா தங் அத்தாவஸேன பகேவ பஸ்ஸித்வா டுதோ இத ஸந்ததிவஸேன திஸ்வா அனுக்கமேன கணவஸேன பஸ்ஸதி. பஞ்ச லக்கணானிதி இத அவிஜ்ஜாதீனங் சதுன்னங் பச்சயானங் அனுப்பாத்நிரோதோ, ரூபஸ்ஸ கணனிரோதோ சாதி இமானி பஞ்ச லக்கணானி. தேஸஞ்ஹி அனுப்பாத்நிரோதோ, ரூபஸ்ஸ அச்சந்தனிரோதோ லக்கீயதி ஏதேஹிதி லக்கணானிதி வச்சந்தி.

விபரிணாமோ ஸங்கதலக்கணமேவ. ஏஸ நயோ வேதுனாக்கந்தாதீஸு. அயங் பன விஸேஸோ - “புட்டோ வேதேதி, புட்டோ ஸஞ்ஜானாதி, புட்டோ சேதேதி” (ஸங். நி. 4.93), “பஸ்ஸபச்சய வேதுனா, சக்குஸம்பஸ்ஸஜா வேதுனா, ஸஞ்ஞா, சேதனா”தி, ச வசனதோ பஸ்ஸோ வேதுனா (விப. 231) ஸஞ்ஞா ஸங்காரக்கந்தானங் பவத்திபச்சயோ, தங்நிரோதா ச தேஸங் நிரோதோ, மஹாபதான (தி. நி. 2.60) மஹானிதானஸுத்தேஸு, அபித்தம்மே ச அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயவாரே “நாமரூபபச்சயா விஞ்ஞாணந்தி (கதா. 719) வசனதோ நாமரூபங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ பவத்திபச்சயோ, தங்நிரோதா தஸ்ஸ நிரோதோதி வுத்தங் “பஸ்ஸஸமுத்யா வேதுனாஸமுத்யோ”திஆதி.

எத்த ச கேசி தாவ ஆஹு “அருபக்கந்தானங் உத்யப்பயதஸ்ஸனங் அத்தாஸந்ததிவஸேனேவ, ந கணவஸேனா”தி. தேஸங் மதேன கணதோ உத்யப்பயதஸ்ஸனமேவ ந ஸியா. அபரே பனாஹு “பச்சயதோ உத்யப்பயதஸ்ஸனே அதீதாதிவிபாக்கங் அனாமஸித்வா ஸப்பஸாதாரணதோ அவிஜ்ஜாதிபச்சயா வேதுனாஸம்பாவங் லப்பமானதங் பஸ்ஸதி, ந உப்பாதங். அவிஜ்ஜாதிஅபாவே ச தஸ்ஸா அஸம்பாவங் அலப்பமானதங் பஸ்ஸதி, ந பங்கங். கணதோ உத்யப்பயதஸ்ஸனே பச்சப்பன்னானங் உப்பாதங், பங்கஞ்ச பஸ்ஸதி. தங் யுத்தங். ஸந்ததிவஸேன ஹி ரூபாரூபதம்மே உத்யதோ, வயதோ ச மனஸி கரொந்தஸ்ஸ அனுக்கமேன பாவனாய பல்பத்தகாலே ஞாணஸ்ஸ திக்கவிஸத்பாவப்பத்தியா கணதோ உத்யப்பயா உபட்டஹந்தி. அயஞ்ஹி பட்டமங் பச்சயதோ உத்யப்பயங் மனஸி கரொந்தோ அவிஜ்ஜாதிகே பச்சயதம்மே விஸஸஜ்ஜேத்வா உத்யப்பயவந்தே கந்தே கஹெத்வா தேஸங் பச்சயதோ உத்யப்பயதஸ்ஸனமுகேன கணதோபி உத்யப்பயங் மனஸி கரோதி.

தஸ்ஸ யதா ஞாணங் திக்கங் விஸதங் ஹுத்வா பவத்தி, ததா ரூபாரூபதம்மா கணே கணே உப்பஜ்ஜந்தா, பிஜ்ஜந்தா ச ஹுத்வா உபட்டஹந்தி. தேன வுத்தங் “ஏவம்பி ரூபஸ்ஸ உத்யோ”திஆதி. தத்த ஏவம்பி ரூபஸ்ஸ உத்யோதி ஏவங் வுத்தனயேன அவிஜ்ஜாஸமுத்யாபி. தண்ஹா...பே... கம்ம...பே... ஆஹாரஸமுத்யாபி ரூபஸ்ஸ ஸம்பாவோ. ஏவம்பி ரூபஸ்ஸ வயோதி ஏவங் வுத்தனயேனேவ அவிஜ்ஜானிரோதாபி தண்ஹா...பே... ஆஹாரனிரோதாபி ரூபஸ்ஸ வயோ அனுப்பாதோதி பச்சயதோ வித்தாரேன மனஸிகாரங் கரோதி. ஏவம்பி ரூபங் உதேதீதி ஏவங் வுத்தனயேன நிப்புத்திலக்கணங் பஸ்ஸந்தோபி கம்மஸமுட்டானரூபம்பி ஆஹாரஉதுசித்தஸமுட்டானரூபம்பி உதேதி உப்பஜ்ஜதி நிப்பஜ்ஜதி. ஏவங் வுத்தனயேனேவ விபரிணாமலக்கணங் பஸ்ஸந்தோ கம்மஸமுட்டானரூபம்பி ஆஹாரஉதுசித்தஸமுட்டானரூபம்பி வேதி நிருஜ்ஜதீதி கணதோ வித்தாரேன மனஸிகாரங் கரோதீதி யோஜனா.

725. ஏவங் மனஸி கரோதோ ந யாவ உத்யப்பயஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, தாவ உத்யப்பயா ஸுட்டு பாகடா ந ஹோந்தி கத்வா வுத்தங் “இதி கிரிமே தம்மா...பே... படிவெந்தி”தி, நயதஸ்ஸனவஸேன வா ஏவங் வுத்தங். பட்டஞ்ஹி பச்சப்பன்னதம்மானங் உத்யப்பயங் திஸ்வா அத அதீதானாகதே நயங் நேதி. துக்காதிஸச்சப்பபேதா, அனுலோமாதிபடிச்சஸமுப்பாதப்பபேதா, ஏகத்தாதினயப்பபேதா, அனிச்சதாதிஸச்சப்பபேதா ச ஸச்சபடிச்சஸமுப்பாதநயலக்கணப்பபேதா. படிச்சஸமுப்பாதக்கஹணேனேவ செத்த படிச்சஸமுப்பன்னதம்மானம்பி கஹணங், தேஸம்பி அத்தனோ பல்ங் பதி படிச்ச ஸமுப்பாதபாவதோ.

726. யந்தி கரணே பச்சத்தவசனங், யேன ஞானேனாதி அத்தங் வதந்தி. யந்தி வா கிரியாபராமஸனங். கந்தா⁴னங் ஸமுதயங் பஸ்ஸதி, கந்தா⁴னங் நிரோதா⁴ங் பஸ்ஸதீதி எத்த² யதேதங் தஸ்ஸனந்தி அத்தோ². யங் பனாதி எத்தா⁴பி ஏஸேவ நயோ. எத்த² ச யதா² அவிஜ்ஜாதி³ஸமுதயனிரோதா⁴தோ கந்தா⁴னங் ஸமுதயனிரோதா⁴ஸ்ஸ அஞ்ஞத்தா “அவிஜ்ஜாஸமுதயா ரூபஸமுதயோ”திஆதி³வசனபே⁴தோ³ (படி. ம. 1.50) கதோ, ந ஏவங் நிப்புத்திவிபரிணாமலக்கணேஹி கந்தா⁴னங் உதயப்புயஸ்ஸ பே⁴தோ³ அத்தி² அபி⁴ன்னாதி³கரணத்தாதி “நிப்புத்திலக்கணவிபரிணாமலக்கணானி பஸ்ஸந்தோ கந்தா⁴னங் உதயப்புயங் பஸ்ஸதி”தி வசனபே⁴தங் அகத்வா வுத்தங். உப்பத்திக்கணேயேவ ஹி² ஹி-ஸத்தோ³ ஹேதுஅத்தோ². யஸ்மா உப்பாதக்கணேயேவ நிப்புத்திலக்கணங், பங்கக்கணேயேவ ச விபரிணாமலக்கணங், தஸ்மா தானி பஸ்ஸந்தோ கணதோ கந்தா⁴னங் உதயப்புயே பஸ்ஸதி நாமாதி “யங் பனா”திஆதி³னா வுத்தமேவத்தங் பாகடதரங் கரோதி.

727. இச்சஸ்ஸேவந்தி எத்த² இதி-ஸத்தோ³ ஹேதுஅத்தோ². யஸ்மா “அவிஜ்ஜா ஸமுதயா”திஆதி³ பச்சயதோ கந்தா⁴னங் உதயப்புயதஸ்ஸனங், “நிப்புத்திலக்கண”ந்திஆதி³ கணதோ, தஸ்மாதி அத்தோ². அஸ்ஸாதி யோகி³னோ. ஏவந்தி வுத்தப்பகாரபராமஸனங். யே பன “இச்சஸ்ஸ பச்சயதோ”தி பட²ந்தி, தேஸங் இத்தி வுத்தப்பகாரபராமஸனங். ஜனகாவபோ⁴தா³தோதி கந்தா⁴னங் ஜனகஸ்ஸ அவிஜ்ஜாதி³பச்சயஸ்ஸ அவபுஜ்ஜனதோ . ஜாதிதுக்காவபோ⁴தா³தோதி ஜாதிஸங்காதஸ்ஸ துக்கஸ்ஸ அவபுஜ்ஜனதோ. துக்கஸ்சங் பாகடங் ஹோதி ஏகதேஸதஸ்ஸனேன பப்புதஸமுத்தாதி³தஸ்ஸனகானங் விய. மரணதுக்காவபோ⁴தா³தோதி எத்தா⁴பி ஏஸேவ நயோ. “பச்சயானுப்பாதோ³னா”தி ஏதேன பச்சயானங் அனுப்பாத்நிரோதோ⁴ இத⁴ பச்சயனிரோதோ⁴தி தஸ்ஸேதி. பச்சயவந்தி பச்சயதோ உப்பஜ்ஜனகானங். யஞ்சஸ்ஸ உதயப்புயதஸ்ஸனந்தி யங் அஸ்ஸ யோகி³னோ பச்சயதோ, கணதோ ச உதயப்புயானங் தஸ்ஸனங். தத்த² அஸம்மோஹோ, தப்பதா⁴னோ வா விதக்காதி³தம்மபுஞ்ஜோ மக்கோ³ வாயங் லோகிகோதி நிய்யானானுலோமதோ லோகிகோ மக்கோ³ ஏவாயங். இதி தஸ்மா மக்கஸ்சங் பாகடங் ஹோதி ஸபா⁴வாவபோ⁴தா³தோ. தேனாஹ “தத்ர ஸம்மோஹவிகா⁴ததோ”தி, ததங்கவஸேனாதி அத்தோ². அத² வா யதா²வுத்தோ ஸம்மாதி³ட்டி³ஸங்காதோ மக்கோ³ அரியமக்கஸ்ஸ உபாயபு⁴தோ அஸம்மோஹஸபா⁴வோ அத்தானம்பி பகாஸேதி பதீபோ வியாதி மக்கஸ்சங் பாகடங் ஹோதி. ஸ்வாயங் பாகடபா⁴வோ மோஹந்த⁴காரவித⁴மனேனாதி ஆஹ “தத்ர ஸம்மோஹவிகா⁴ததோ”தி.

728. “அவிஜ்ஜாபச்சயா”திஆதி³கோ அனுலோமோ படிச்சஸமுப்பாதோ³ பவத்தியா அனுலோமனதோ. “அவிஜ்ஜாஸமுதயா”திஆதி³னா அவிஜ்ஜாதி³ஸு ஸந்தேஸுதி அயமத்தோ² வுத்தோதி ஆஹ “இமஸ்மிங் ஸதி இதங் ஹோத்தி அவபோ⁴தா³தோ”தி. பவத்தியா விலோமனதோ “அவிஜ்ஜாயத்வேவ அஸேஸவிராக்நிரோதா⁴”திஆதி³கோ படி³லோமோ படிச்சஸமுப்பாதோ³. தே ச ஸங்கதா படிச்சஸமுப்பன்னா “ஜராமரணங், பி⁴க்கவே, அனிச்சங் ஸங்கதங் படிச்சஸமுப்பன்ன”ந்திஆதி³வசனதோ (ஸங். நி. 2.20). படிச்சஸமுப்பன்னஸ்ஸ ச பாகடதா பச்சயாகாரபாகடதாய ஏவ “இமஸ்ஸேதங் பல்²ந்தி அவபோ⁴தா³தோ.

729. புரிமபுரிமானங் நிரோதோ⁴ உத்தருத்தரானங் உப்பாதானுபந்தோ⁴தி அயமத்தோ² பச்சயதோ உதயதஸ்ஸனேன ஸிஜ்ஜமானோ ஏகத்தனயாதி³காமாய ஹோதி. யதோ “அஞ்ஞோ கரோதி, அஞ்ஞோ படிஸங்வேதயதி”திஆதி³ (ஸங். நி. 2.17) வோஹாரஸித்தி³யா உச்சேததி³ட்டி³யா அனோகாஸதா. தேனாஹ “ஹேதுபுலஸம்பந்தோ³னா”திஆதி³. ஸங்காரா கணே கணே உப்பஜ்ஜந்தி³ அயமத்தோ² கணதோ உதயதஸ்ஸனேன ஸிஜ்ஜமானோ நானத்தனயாதி³காமாய ஹோதி. யதோ பச்சயபச்சயப்பன்னானங் ஸபா⁴வபே⁴தாவபோ⁴தா³தோ “ஸோ கரோதி, ஸோ படிஸங்வேதயதி”திஆதி³னயப்பவத்தாய ஸஸ்ஸததி³ட்டி³யா அனோகாஸதா. தேனாஹ “கணதோ உதயதஸ்ஸனேனா”திஆதி³. பச்சயதோ உதயப்புயதஸ்ஸனேன பச்சயே ஸதி புலஸ்ஸ பா⁴வோ, அஸதி அபா⁴வோதி இமஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஸித்தி³யா அத்தி²தாமத்தேனேவ தே த⁴ம்மா காரணந்தி அப்யாபாரனயோ பாகடோ ஹோதி. யதோ அத்ததி³ட்டி³யா அனோகாஸதா வஸவத்திதாய அலப்பு⁴னெய்யதோ . தேன வுத்தங் “த⁴ம்மான”ந்திஆதி³. அவஸவத்திபா⁴வோ பராயத்ததா, ஸா ச ஸப்பச்சயதாய வேதி³தப்பா³. பச்சயதோ உதயதஸ்ஸனேன தேஹி தேஹி பச்சயேஹி இமே த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, உப்பஜ்ஜமானா ச பச்சயானுரூபமேவ உப்பஜ்ஜந்தி³ ஹேதுபுலஸ்ஸ ஹேதுஅனுரூபதோ ஸித்தி³யா அகிரியதி³ட்டி³யா அனோகாஸதாவாதி ஆஹ “பச்சயதோ பனா”திஆதி³. ஸதி காரணே குதோ அகிரியவாதோ³. கரோத்தி ஹி காரணங்.

730. பச்சயதோ உதயங் பஸ்ஸதோ பச்சயே ஸதி ஸபா⁴வே ஸதி புலஸ்ஸ ஸம்பா⁴வோதி அத்தி²தாமத்தேன உபகாரகதாதி ஸங்கதானங் நிரீஹதா, அஸதி ச அபா⁴வோதி பச்சயாதீ³னவுத்திதா ச விஞ்ஞாயமானா அத்தஸுஞ்ஞதங் விபா⁴வேத்தி ஆஹ “பச்சயதோ சஸ்ஸ...பே... தாவபோ⁴தா³தோ”தி. அனிச்சலக்கணங் பாகடங் ஹோதி கணதோ உதயப்புயதஸ்ஸனேன ஸங்காரானங் உதயப்புயதோ பரிச்சி³ன்னதாய விஞ்ஞாயமானத்தா. தேனாஹ “ஹுத்வா அபா⁴வாவபோ⁴தா³தோ”தி. உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜனஞ்ஹி ஹுத்வா அபா⁴வோ. புப்புந்தாபரந்தவிவேகோ அதீதானாகதபா⁴வஸுஞ்ஞதா. ந ஹி ஸங்காரா கணத்தயதோ புப்பே³, பச்சா² ச விஜ்ஜந்தி. தஸ்மா புப்புந்தாபரந்தவிவேகாவபோ⁴தா³தோதி ஆதி³அந்தவந்ததாபடிவேத⁴தோதி அத்தோ². துக்கலக்கணம்பி பாகடங் ஹோதி உதயப்புயதஸ்ஸனேனாதி ஸம்பந்தோ⁴. உப்பஜ்ஜித்வா பி⁴ஜ்ஜந்தா ஸங்காரா உப்பாததோ உத்த⁴ங் ஜராபங்காவத்தந்தருப்பத்தியா நிரந்தரங் விபா⁴தீ³யந்தேவ. ஸா ச நேஸங் விபா⁴தீ³யமானதா ஸம்மா உதயப்புயதஸ்ஸனேன விபு⁴தா ஹோத்தி ஆஹ “துக்க...பே... போ⁴தா³தோ”தி.

ஸபா⁴வலக்கணம்பீதி உதயப்புயதஸ்ஸனேன ந கேவலங் அனிச்சதுக்கலக்கணமேவ, அத² கோ² பதவிபுஸ்ஸாதீ³னங் கக்களபு³ஸனாதி³ஸுஞ்ஞிதங் ஸபா⁴வஸங்காதங் லக்கணம்பி பாகபா⁴வவித்த⁴ங்

ஸபா⁴வாவச்சி²ன்னங் பாகடங் ஹோதி. தேனாஹ “உத்யப்³யபரிச்சி²ன்னாவபோ⁴தோ⁴தி. ஸபா⁴வலக்க²ணேதி ஸபா⁴வஸஞ்ஞிதே லக்க²ணே, தங்தங்த⁴ம்மானங் ஸலக்க²ணே. ஸங்க²தலக்க²ணஸ்ஸ தாவகாலிகத்தம்பீதி உப்பாதா³தி³ஸங்க²தலக்க²ணஸ்ஸ உப்பாதா³க்க²ணாதி³பரித்தகாலிகதாபி க²ணந்தரானவட்டா²னதோ தஸ்ஸ. தேனாஹ “உத்ய³க்க²ணே³திஆதி³. உத்யவயமத்தக்க²ஹணஞ்செத்த² உத்யப்³யதஸ்ஸனவஸேனேவ இமஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ பவத்தனதோ, ந டி²திக்க²ணஸ்ஸ அபா⁴வா.

731. ந கேவலஞ்ச நிச்சனவா, அத² கோ² பரித்தகாலட்டாயினோ. கத²ந்தி ஆஹ “ஸூரியுக்க²மனே³திஆதி³. தத்த² உத²கே த²ண்டே²ன கதலேகா² உத²கே த²ண்ட²ராஜி. உஸ்ஸாவபி³ந்து³ஆத²யோ பஞ்ச கிச்சாபி உத்தருத்தரி அதிபரித்தட்டாயிபா⁴வத²ஸ்ஸனத்த²ங் நித²ஸ்ஸிதா, ததா²பி தே த²ந்த²னிரோதா⁴ ஏவ நித²ஸ்ஸிதா, ததோபி லஹுதரனிரோத⁴த்தா ஸங்கா²ரானங். ததா² ஹி க²மனஸ்ஸாதா²னங் தே²வபுத்தானங் ஹெட்டு²பரியாயேன படிமுக²ங் தா⁴வந்தானங் லிரலி பாதே² ச ப²ந்த²கு²ரதா⁴ரா ஸன்னிபாததோபி ஸீக²தரோ ரூபத⁴ம்மானங் நிரோதோ⁴ வுத்தோ, பகே²வ அருபத⁴ம்மானங். ந கேவலங் நிச்சனவா, நாபி பரித்தகாலட்டாயினோவ, அத² கோ² அஸாரா. கத²ந்தி ஆஹ “மாயா³திஆதி³. மாயாத²யோ ஹி மணிஆதி³வஸேன தி²ஸ்ஸமானா அதங்ஸபா⁴வதாய அஸாரா. தத்த² மந்தோஸத⁴பா⁴விதா இந்த²ஜாலாதி³கா மாயா. மிக²தன்னஹிகா மரீசி. ஸூபினமேவ ஸூபினந்தங். மண்ட²லாகாரேன ஆவிஜ்ஜியமானங் அலாதமேவ அலாதசக்கங். க²ந்த²ப²தே²வபுத்தானங் கீளனிச்சா²வஸேன நக²ரங் விய ஆகாலே உபட்டா²னமத்தங் க²ந்த²ப²பனக²ரங்.

எத்தாவதாதி ய்வாயங் “ஜாதங் ரூபங் பச்சப்பன்ன³ந்திஆதி³பாளினயானுஸாரேன (படி. ம. 1.49), “யங் கிஞ்சி ரூபங் அதீதானாகுதப்பச்சப்பன்ன³ந்திஆதி³பாளினயானுஸாரேன (ம. நி. 1.347, 361; 2.113; 3.86, 89; படி. ம. 1.48) வா யாவ உத்யப்³யபடிவேதா⁴ பா⁴வனாவிதி⁴ ஆரத்தோ⁴, எத்தாவதா. கலாபஸம்மஸனாதி³கோபி ஹி ஸப்²போ² பா⁴வனாவிதி⁴ உத்யப்³யஞாணுப்பாத²னஸ்ஸேவ, ந பரிஸபரிஸரீரகரபுந்தோ⁴தி. வயத⁴ம்மமேவாதி பி⁴ஜ்ஜனஸபா⁴வமேவ. வயங் உபேதி அத்தனோ த⁴ம்மதாய. யஞ்ஹி உபக்கமேன வினஸ்ஸதீதி வுச்சதி, தம்பி அத்தனோ த⁴ம்மதாய ஏவ வினஸ்ஸதி அஹேதுகத்தா வினாஸஸ்ஸ. உபக்கமஹேது பன விஸதி³ஸுப்பாதோ² ஹோதி. இமினா ஆகாரேனாதி “யங் கிஞ்சி ஸமுத்யத⁴ம்மங், ஸப்²பங் தங் நிரோத⁴த⁴ம்ம²ந்தி (ஸங். நி. 5.1081; மஹாவ. 16; படி. ம. 2.30) ஹி வுத்தங், தஸ்மா வயங் அனாலம்பி³த்வாபி “வயத⁴ம்மமேவ உப்பஜ்ஜி³தி உத்யஸ்ஸ, “உப்பன்னஞ்ச இதங் வயங் உபேதி³ வயஸ்ஸ ச இமினா யதா²வுத்தேன பச்சக்க²கரணாகாரேன. அது⁴னா உப்பன்னங், ந தாவ ப²லப்பத்தந்தி ஆஹ “தருணவிபஸ்ஸனாஞாண³ந்தி. கலாபஸம்மஸனாதி³வஸேன பவத்தங் ஸம்மஸனங் ந நிப்பரியாயேன விபஸ்ஸனாஸமஞ்ஞங் லப⁴தி, உத்யப்³யானுபஸ்ஸனாதி³வஸேன பவத்தமேவ லப⁴தி ஆஹ “யஸ்ஸாதி⁴க²மா ஆரத்த⁴விபஸ்ஸகோதி ஸங்க²ங் கச்ச²தி³.

விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸகதா²வண்ணனா

732. இமாய உத்யப்³யானுபஸ்ஸனாஸங்க²தாய தருணவிபஸ்ஸனாய வஸேன, ந ஆரத்த⁴விபஸ்ஸனானங் ப⁴ங்க²னுபஸ்ஸனாதி³ஸங்க²தாய தருணவிபஸ்ஸனாய, நாபி நிப்²பி²தா²னுபஸ்ஸனாதி³ஸங்க²தாய ப²லவவிபஸ்ஸனாய வஸேனாதி அத்தோ². ந ஹி ததா² விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸா உப்பஜ்ஜந்தி. ஆரத்த⁴விபஸ்ஸகஸ்ஸாதி ச ஆரத்த⁴விபஸ்ஸகஸ்ஸேவாதி ஏவ-காரோ லுத்தனித்தி³ட்டோ². தேனாஹ “விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸா ஹி³திஆதி³. தி²ட்டி²கா²ஹாதி³வத்த²பா⁴வேன விபஸ்ஸனங் உபக்கிலேஸந்தி விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸா. “அரியஸாவகஸ்ஸா³தி இதங் உக்கட்ட²னித்தே²ஸேன வுத்தங் ப²லவவிபஸ்ஸனாபத்தஸ்ஸாபி அனுப்பஜ்ஜனதோ. விப்படிபன்னகஸ்ஸாதி ஸீலவிபத்தி³ஆதி³வஸேன யதா² ததா² விப்படிபன்னகஸ்ஸ. தஸ்ஸ பன படிபத்தியா க²ரஹித²ப²தங் தஸ்ஸெந்தோ “விப்படிபன்னகஸ்ஸா³தி ஆஹ. ச-ஸத்தோ² உபரிபத²வயேபி யோஜேத²போ². நிக்கித்தகம்மட்டா²னஸ்ஸாதி விபஸ்ஸனங் ஆரபி⁴த்வா அந்தரா வோஸானங் ஆபன்னஸ்ஸ. குஸீதபுக்க²லஸ்ஸாதி ஸீலஸம்பன்னஸ்ஸேவ கோஸஜ்ஜேன பா⁴வனங் அனநுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸ. அத² வா விப்படிபன்னகஸ்ஸாதி விபஸ்ஸனாபா⁴வனாஸங்க²தாய ஸம்மாபடிபத்தியா அபா⁴வேன விக²ரஹிதபடிபத்திகஸ்ஸ. விபஸ்ஸனாபடிபத்தியேவ ஹி ஸஸம்பா⁴ரா பு²ப²பா⁴கே² ஸம்மாபடிபத்தி, தத²ஞ்ஞா விப்படிபத்தி, ஸா ச தத்த² நிக்கித்தது⁴ரஸ்ஸ ஹோதி. நிக்கித்தது⁴ரதா ச கோஸஜ்ஜேனாதி வுத்தங் “நிக்கித்தகம்மட்டா²னஸ்ஸ குஸீதபுக்க²லஸ்ஸா³தி. யுத்தப்பயுத்தஸ்ஸாதி யோகேன ஞாணேன பா⁴வனமனுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸ. ஸா பன யுத்தப்பயுத்ததா ஸமத²வஸேனாபி ஹோதி³தி ஆஹ “ஆரத்த⁴விபஸ்ஸகஸ்ஸா³தி. உப்பஜ்ஜந்தியேவ ந நுப்பஜ்ஜந்தி அஞ்ஞதா² மக்க²மா²க்க²ஞாணஸ்ஸேவ அஸம்ப⁴வதோ.

ஓபா⁴ஸாதி³ஸு “அரியத⁴ம்மோ²தி பவத்தங் உத்த⁴ச்சங் விக்²கே²போ த⁴ம்முத்த⁴ச்சங், தேன த⁴ம்முத்த⁴ச்சேன விபஸ்ஸனாவதி³தோ உக்கமனேன விருபங் க²ஹிதங் பவத்திதங் மானஸங் த⁴ம்முத்த⁴ச்சவிக்²ஹிதமானஸங். ஓபா⁴ஸோ த⁴ம்மோதி காரணாபசாரேனாஹ, ஈதி³ஸங் ஓபா⁴ஸங் விஸஸஜ்ஜேந்தோ மம அரியமக்கோ²தி அத்தோ². ஓபா⁴ஸங் ஆவஜ்ஜதி “நிப்²பா²ன³ந்தி வா “மக்கோ²தி வா “ப²ல²ந்தி வா. நிப்²பா²னந்தி க²ணஹந்தோ தத்த² பவத்தத⁴ம்மே மக்க²ப²லபா⁴வேன க²ணஹாதி, ஞாணாதி³கே பன மக்க²ப²லபா⁴வேனேவ க²ணஹாதி. ததோ விக்²கே²போ உத்த⁴ச்சந்தி ததோ ஓபா⁴ஸஹேது யோ விக்²கே²போ, தங் உத்த⁴ச்சந்தி அத்தோ². “உத்த⁴ச்சேன விக்²ஹிதமானஸோ³தி ஸங்கே²பதோ வுத்தமத்த²ங் விவரிதுங் “அனிச்சதோ³திஆதி³ வுத்தங்.

தத்த² அனிச்ச...பே... நப்பஜானாதி “மக்³க்ங் பத்தொஸ்மீ”தி ஸஞ்ஞாய அனிச்சதாதி³வஸேன மனஸிகாரஸஸேவ அபா⁴வதோ. அயஞ்ச அத்தோ² -

“யோ ஹி கோசி, ஆவுஸோ, பி⁴க்கு² வா பி⁴க்கு²னீ வா மம ஸந்திகே அரஹத்தப்பத்திங் ப்யாகரோதி, ஸப்போ³ ஸோ சதுஹி மக்³கேஹி, ஏதேஸங் வா அஞ்ஞதரேன. கதமேஹி சதுஹி? இதா⁴வுஸோ, பி⁴க்கு² ஸமத்புப்பங்கம்ங் விபஸ்ஸனங் பா⁴வேதி, தஸ்ஸ ஸமத்புப்பங்கம்ங் விபஸ்ஸனங் பா⁴வயதோ மக்³கோ³ ஸஞ்ஜாயதி, ஸோ தங் மக்³க்ங் ஆஸேவதி பா⁴வேதி பஹுலீகரோதி. தஸ்ஸ தங் மக்³க்ங் ஆஸேவதோ...பே... கரோதோ ஸங்யோஜனானி பஹீயந்தி அனுஸயா ப்யந்தீஹொந்தி.

“புன சபரங், ஆவுஸோ, பி⁴க்கு² விபஸ்ஸனாபுப்பங்கம்ங் ஸமதங் பா⁴வேதி...பே... ஸமதவிபஸ்ஸனங் யுகுனத்தாங் பா⁴வேதி...பே....

“புன சபரங், ஆவுஸோ, பி⁴க்கு²னோ த⁴ம்முத்த⁴ச்சவிக்³க்ஹிதங் மானஸங் ஹோதி, ஹோதி ஸோ, ஆவுஸோ, ஸமயோ யங் தங் சித்தங் அஜ்ஜத்தமேவ ஸந்திட்ட²தி ஸன்னிஸீததி ஏகோதி³ ஹோதி ஸமாதி⁴யதி, தஸ்ஸ மக்³கோ³ ஸஞ்ஜாயதி...பே... அனுஸயா ப்யந்தீஹொந்தி”தி (அ. நி. 4.170) -

இமினா ஸுத்தபதே³னேவ வேதி³தப்போ³. எத்த² ஹி சதுத்தமக்³க்விஸ்ஸஜ்ஜனே யதா⁴வுத்தமக்³க்³புலனிப்பா³னத⁴ம்மா த⁴ம்மோ. தத்த² உத்த⁴ச்சங் “அதி⁴க்³தமக்³கா³தி³கோஹமஸ்மீ”தி அமக்³கா³தி³ஸு விக்³கேபோ த⁴ம்முத்த⁴ச்சங், தேன உபத்து³தங் விக்³க்ஹிதமானஸங் ஹோதி. நிகந்தி ஓபா⁴ஸாதி³ஸு அபெக்கா² ஸுகு³மரூபா தண்ணா, ஸா விபஸ்ஸனாபி⁴ரதிஆகாரேன உபட்ட²ஹந்தி அதி⁴மானிகேன “த⁴ம்மோ”தி கய்ஹதீதி ஆஹ “நிகந்தி ‘த⁴ம்மோ’தி நிகந்திங் ஆவஜ்ஜதி”தி.

733. விபஸ்ஸனோபா⁴ஸோதி விபஸ்ஸனாசித்தஸமுட்டி²தங், ஸஸந்திபதிதங் உதுஸமுட்டா²னஞ்ச பா⁴ஸுரங் ரூபங். தத்த² விபஸ்ஸனாசித்தஸமுட்டி²தங் யோகி³னோ ஸரீரட்ட²மேவ பப⁴ஸ்ஸரங் ஹுத்வா திட்ட²தி, இதரங் ஸரீரங் முஞ்சித்வா ஞாணானுபா⁴வானுரூபங் ஸமந்ததோ பத்த²ரதி, தங் தஸ்ஸேவ பஞ்ஞாயதி, தேன புட்டோ³காஸே ரூபகத்தம்பி பஸ்ஸதி, பஸ்ஸந்தோ ச சக்³விஞ்ஞாணேன பஸ்ஸதி, உதா⁴ஹு மனோவிஞ்ஞாணேனாதி விமங்ஸிதப்பந்தி வதந்தி. திப்ப³சக்³லாபி⁴னோ விய தங் மனோவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞெய்யமேவாதி வுத்தங் விய திஸ்ஸதீதி. விபஸ்ஸனாவீதி² நாம படிபடியா பவத்தமானா விபஸ்ஸனாவ. உக்கந்தா நாம ஹோதி யோகி³னா “மக்³க்³பத்தொம்ஹி”தி அதி⁴மானேன விஸ்ஸட்ட²த்தா, தஸ்ஸ வா யோகி³னோ விபஸ்ஸனா ததோ ஏவ வீதி² உக்கந்தா நாம ஹோதி. மூலகம்மட்டா²னந்தி விபஸ்ஸனமேவாஹ.

வேமத்ததாயாதி அப்பவிபுலதாவஸேன விஸதி³ஸதாய. அஸ்ஸாதி ஓபா⁴ஸஸ்ஸ. த்விஹி குட்டேஹி பரிச்சின்னங் கேஹங் த்விசுட்டகேஹங். தஸ்ஸ கிர அப்ப⁴ந்தரேபி ஏகா பி⁴த்தி ஹோதி பஹிபி, உபி⁴ன்னங் அந்தரே அனுபரியாயபதங் ஹோதி, ஸாயன்ஹே தத்த² ஸந்த²ரிதானி பஞ்சவண்ணானி குஸுமானி, விஸதஞ்ஞாணஸ்ஸ ஓபா⁴ஸேன பரிதட்டா²னே ரூபகத்தஞ்ச திப்ப³சக்³னோ விய பஞ்ஞாயந்தி. தேன வுத்தங் “ப⁴ந்தே மய்ஹ”ந்திஆதி³.

ஏவங் ஓபா⁴ஸஸ்ஸ வேமத்ததாய வத்துங் தஸ்ஸெத்வா சிரகாலவிப்பலம்பனே வத்துங் தஸ்ஸேதுங் “அயங் பனா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அயங் பன விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸோதி வக்³மானப்பகாரங் ஸந்தா⁴யாஹ, ந ஸப்பங். ஸோதி ஸோ ஸமதவிபஸ்ஸனாலாபி⁴ அதி⁴மானிகோ.

தி³வாஸனேதி தி³வாட்டா²னே நிஸீதி³தப்ப³ஆஸனே. பட்ட²மங் “பஞ்ஹங் புச்சி³ஸ்ஸாமீ”தி சிந்தித்தா வுத்தங் “பஞ்ஹங், ப⁴ந்தே, புச்சி³துங் ஆக³தொம்ஹி”தி.

பச்சா² உபாயேன புது²ஜ்ஜனபா⁴வங் விஞ்ஞாபெத்வா கம்மட்டா²னே நியோஜெஸ்ஸாமீதி சிந்தித்தா வுத்தங் “அவஸ்ஸயோ ப⁴விஸ்ஸாமிச்சேவாஹங் ஆக³தோ”தி, தஸ்ஸ ச பதா⁴னத்தா ஸாவதா⁴ரணங் கத்வா வுத்தங். அயங் த⁴ம்மோதி அயங் அரியமக்³கா³னுக்³தோ படிஸம்பி⁴தா⁴த⁴ம்மோதி தேரஸ்ஸ அஜ்ஜா³ஸயவஸேன வததி. ஸமாதி⁴ந்தி அபி⁴ஞ்ஞாஸமாதி⁴ங். அஞ்சிதகண்ணோதி நிச்சலட்ட²பிதகண்ணபுடோ. பலாயிதுங் ஆரத்தோ⁴ ப⁴யேன. தேனாஹ “தேரோ கிர தோ³ஸசரிதோ”தி. தோ³ஸசரிதஸ்ஸ ஹி ஸுரஸ்ஸாபி ஸஹஸா ப⁴யங் உப்பஜ்ஜதி. தேனஸ்ஸ கீணாஸவத்தேரோ அஜ்ஜா³ஸயங் ஞத்வா “இமினா உபாயேன புது²ஜ்ஜனபா⁴வங் ஜானாபெஸ்ஸாமீ”தி ஹத்தி³னிம்மாபனாதி³மகாஸி. தோ³ஸசரிதத்தா ஹி தேரோ கிப்பங் படிவிஜ்ஜி². கிப்பவிராகீ³ ஹி தோ³ஸசரிதோ.

734. தஸ்ஸாதி உதயப்ப³யஞாணங் மத்த²கங் பாபெந்தஸ்ஸ யோகி³னோ. “ஏவம்பி ரூபங் உதேதி, ஏவம்பி ரூபங் வேதி”திஆதி³னா உதயப்ப³யானுபஸ்ஸனமேவெத்த² துலனங், தீரணஞ்ச வேதி³தப்பங். யதா⁴ தேவானமிந்தேன கித்தங் வஜிரங் அமோக⁴ங், அப்படிஹதஞ்ச ஹோதி, ஏவமிதம்பி ஞாணங் நிபுணங் உதயப்ப³யதஸ்ஸனேதி வுத்தங் “விஸ்ஸட்ட²இந்தவஜிரமிவா”திஆதி³. தத்த² திகி³ணந்தி அகுண்டங். ஸுரந்தி தேஜவந்தங். அதிவிஸதந்தி நிஸிதபா⁴வேன அதிவிய படுதரங் ஞாணங் உப்பஜ்ஜதி. ததா⁴ ஹினேன யோகீ³ “மக்³க்³பத்தொஸ்மீ”தி மஞ்ஞதி.

விபஸ்ஸனாபீதி² விபஸ்ஸனாசித்தஸம்பயுத்தா பீதி. குத்த³காத³யோ பீதியோ ஹெட்டா² வண்ணிதா ஏவ. யஸ்மா உதயப்ப³யானுபஸ்ஸனாய வீதி²படிபன்னாய அனுக்கமேன பஞ்ச பீதியோ உப்பஜ்ஜந்தி, தஸ்மா வுத்தங் “அயங் பஞ்ச...

பே... உப்பஜ்ஜதி. மத்தகப்பத்தேன பன உத்யப்பயஞானேன ஸத்திங் பரணாபீதியேவ ஹோதி.
உபசாரப்பனாக்கணதோ அஞ்ஞதாபி ஹி பரணாபீதி ஹோதியேவ. தேனாஹ “ஸகலஸரீரங் பூரயமானா உப்பஜ்ஜதி.

பஸ்ஸத்திஆதீனி ச² யுகளகானி அஞ்ஞமஞ்ஞாவியோகினி பஸ்ஸத்தியா உப்பன்னாய இதராபி உப்பன்னா ஏவ ஹொந்தீதி கிச்சதஸ்ஸனமுகேன தா ஸப்பாபி தஸ்ஸெந்தோ “காயசித்தானங் நேவ துரதோ², ந கா²ரவ²ந்திஆதிமாஹ. தத்த² காயக்கஹணேன ரூபகாயஸ்ஸபி கஹணங் வேதிதப்பங், ந வேத்னாதிக்கந்த²த்தயஸ்ஸேவ. காயப்பஸ்ஸத்திஆதயோ ஹி ரூபகாயஸ்ஸபி துரதாதினிம்மத்திகாதி. காயசித்தானி பஸ்ஸத்தா²னி...பே... உஜுகானியேவ ஹொந்தி தேஸங் அபஸ்ஸத்தா²திப்பாவஸ்ஸ ஹேதுபுத்தானங்
உத்தாச்சாதி²னிமித்தா²தித்தி²டிமானாதிஸேஸனீவரணாதி²அஸ்ஸத்தியாதிமாயாஸாதெய்யாதிஸங்கிலேஸத² வித²மனவஸேன ததா² விபஸ்ஸனாசித்துப்பாதஸ்ஸ பவத்தனதோ. தஸ்மிங் ஸமயேதி தஸ்மிங் உத்யப்பயஞாணுப்பத்திஸமயே. மனுஸ்ஸானங் அயந்தி மானுஸீ, மனுஸ்ஸயொக்கா² காமஸுகரதி, தாதிஸேஹி மனுஸ்ஸவிஸேஸேஹி அனுபவிதப்பதானதிவத்தனதோ திப்பா² ரதிபி ஸங்கஹிதா, மானுஸீஸதிஸதாய காமஸுகபாவேன திப்பா² ரதிபி வா, தஸ்ஸா அதிகந்ததாய ந மானுஸீதி அமானுஸீ.

ஸஞ்ஞாகாரந்தி யங் கிஞ்சி விவித்தங் ஸேனாஸனங், விபஸ்ஸனங் ஏவ வா. ஸாபி ஹி நிச்சபாவாதிஸுஞ்ஞதாய, யோகினோ ஸுகஸன்னிஸ்யதாய ச “ஸஞ்ஞாகாரந்தி வத்தப்பதங் லப²தி. சித்தஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனகரானங் கிலேஸானங் விகமேன ஸந்தசித்தஸ்ஸ. ஸங்ஸாரே பாயஸ்ஸ இக்கனேன பிக்கு²னோ. ஸம்மா ஞாயேன ரூபரூபதம்மானங் உத்யப்பயானுபஸ்ஸனாதிவஸேன விபஸ்ஸதோ. ஸம்மஸதோ அனாரத்த²விபஸ்ஸனானங் மனுஸ்ஸானங் அவிஸயதாய அமானுஸீ. விபஸ்ஸனாபீதிஸுகஸஞ்ஞிதா ரதி ஹொத்தி அயமெத்த² காதாய ஸங்கேபத்தோ². துதியகாதா² பன உத்யப்பயஞாணமேவ ஸந்தாய வுத்தா. தத்த² யதோ யதோதி ரூபதோ வா அரூபதோ வா.

விபஸ்ஸனாஸுகந்தி விபஸ்ஸனாசித்தஸம்பயுத்தங் சேதஸிகஸுகங். யஸ்மா தங்ஸமுட்டிதேஹி அதிபணீரூபேஹி ஸப்போ² காயோ பரிபுடோ, பரிப்பூஹிதோ ச ஹொதி. தஸ்மா வுத்தங் “ஸகலஸரீரங் அபிஸந்தயமானந்தி.

அதிமொக்கோதி ஸத்தா², ந யேவாபனகாதிமொக்கோதி அதிப்பாயோ. ஸா செத்த² ந கம்மபல்ங், ரதனத்தயங் வா ஸத்தஹனவஸேன பவத்தா, அத² கோ² கிலேஸகாலுஸ்ஸியாபகமேன ஸம்பயுத்தானங் அதிவிய பஸன்னபாவஹேதுபுத்தா. தேனாஹ “விபஸ்ஸனாஸம்பயுத்தா...பே... ஸத்தா² உப்பஜ்ஜதி.

புரிமுப்பன்னபாவனாபலஸங்ஸித்தங் ஸம்பவத்தங் வீரியங் ஸம்பயுத்தம்மானங் ஸங்கிலேஸபக்கதோ கோஸஜ்ஜதோ பக்கஹனதோ பக்கஹொ. தேனாஹ “பக்கஹொதி வீரியந்திஆதி².

ஸுபட்டிதாதி ஸபாவஸல்லக்கனேன ஆரம்மணே ஸுட்டு² உபட்டிதா. ஸுபதிட்டிதாதி படிபக்கவிகமேன தேன அசலனியதாய ஸுட்டு² பதிட்டிதா. ததோ ஏவ நிகாதா விய அசலா. அசலபாவேனேவ பப்பதராஜஸதிஸாதி தீஹிபி பதேஹி ஸுபதிட்டிதமேவ தஸ்ஸேதி. ஸோதி யோகாவசரோ. யங் யங் டானந்தி யங் யங் அத்தனோ உபதிட்டானட்டானங் ரூபங் வா அரூபங் வா. ஒக்கந்தித்வாதி அனுபவிஸித்வா. பக்கிந்தித்வாதி தஸ்ஸேவ வேவசனங். திப்பாச்சக்கு²னோ பரிபண்டபூத்தஸ்ஸ யதா²கம்முபகஞாணஸ்ஸ உபட்டஹந்தே பரலோகஸஞ்ஞிதே ஸத்தே ஸந்தாயாஹ “திப்பாச்சக்கு²னோ பரலோகோ வியா²தி ந திப்பாச்சக்கு²னோ பரலோகவிஸயத்தா. வண்ணாயதனவிஸயஞ்ஞி தந்தி. அஸ்ஸ ஸதி உபட்டாதி காயதி, உபதிட்டீதி வா அத்தோ². யதாக்கேன ஹி ஸதி ஆரம்மணங் ஒக்கந்தித்வா உபதிட்டீதி, ததாக்கேன ஆரம்மணம்பிஸ்ஸ ஒக்கந்தித்வா உபதிட்டீதி வுச்சதி.

விசினிதவிஸயத்தா ஸங்காரானங் விசினநே மஜ்ஜத்தபாவேன டிதா விபஸ்ஸனுபெக்கா². ஸா பன அத்ததோ ததா²பவத்தா தத்ரமஜ்ஜத்துபெக்காவ. மனொத்வாராவஜ்ஜனசித்தஸம்பயுத்தா சேதனா ஆவஜ்ஜனே அஜ்ஜாபெக்கனவஸேன பவத்தியா “ஆவஜ்ஜனுபெக்கா²தி வுத்தா. உத்யப்பயானங் ஸுட்டு²தரங் உபட்டானதோ ததுபஸ்ஸனாயங் மஜ்ஜத்தபூதா இத² விபஸ்ஸனுபெக்கா² நாம. தே பன உத்யப்பயா ஸப்பாஸங்காரானந்தி ஆஹ “ஸப்பாஸங்காரேஸு மஜ்ஜத்தபூதா²தி. ஆவஜ்ஜனாய இந்த்வஜிரதத்தனாராஸதிஸதா, ஸூரதிக்கபாவோ ச ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணபுரேசரா விய ததுஸரஞாணஸ்ஸ ததாபாவேன தட்டப்பா².

விபஸ்ஸனானிகந்தீதி விபஸ்ஸனாய நிகாமனா அபெக்கா². ஓபாஸாதயோ விபஸ்ஸனாய விஜம்பனபூதா தஸ்ஸா அலங்காரோ விய ஹொந்தீதி ஆஹ “ஓபாஸாதிபடிமண்டிதாயா²தி. ஆலயந்தி அபெக்கங். ஸுகுமா, ஸந்தாகாராதி ஸுகுமாகாரா, ஸந்தாகாரா ச, ஸா சஸ்ஸா ஸுகுமஸந்தாகாரதா பாவனாய ஸாதிஸயப்பவத்தியா, யதோ கிலேஸபாவோபிஸ்ஸா துவிஞ்ஞெய்யோ ஹொதி. தேனாஹ “யா நிகந்தி கிலேஸோதி...பே... ஹொதி²தி.

ஏதேஸபீதி யதா²தஸ்ஸிதேஸு ஞாணாதீஸுபி. “அஞ்ஞதரஸ்மிங் உப்பன்னே²தி இதங் உப்பன்னே அஞ்ஞதரஸ்மிங் “மக்கப்பத்தொம்ஹீ²திஆதிக்கஹணதஸ்ஸனத்தங் வுத்தங், ந அஞ்ஞதரஞ்ஞதரஸ்ஸேவ உப்பஜ்ஜனதோ. ந வாபி ஹி உபக்கிலேஸா ஏக்கனேபி உப்பஜ்ஜந்தி, பச்சவெக்கணா பன விஸுங் விஸுங் ஹொதி. “ந வத மே இதோ புப்பே ஏவரூபா நிகந்தி உப்பன்னபுப்பா²தி இதங் தம்மஸபாவதஸ்ஸனவஸேன வுத்தங், ந பன ததா² யோகினோ ததா²சித்தப்பவத்திவஸேன. ந ஹி ஸோ ததா² தங் “நிகந்தி²தி ஜானாதி, ததா² ஸதி

தப்புபிஸயஸ்ஸ “மக்ஃபுப்த்தொம்ஹி”திஆதிஃஃஃஹணஸ்ஸ அஸம்புஃவோ ஏவ. தஸ்மா ஏவமஸ்ஸ ஸியா “ந வத மே ஏவருபா பாஃவனாபிஃரதி உப்பன்னபுபா, அதஃதாஃ மக்ஃபுப்த்தொம்ஹி”தி.

735. உபக்கிலேஸவத்துதாயாதி நிப்பரியாயதோ திஃட்டிஃமானதண்ணஹா இதஃ உபக்கிலேஸோ தேஸங் வத்துதாய உப்பத்திட்டானதாய. ந ஸபாஃவதோதி ஆஹ “ந அருஸலத்தா”தி. யதா பன ஓபாஃஸாத்யோ, ஏவங் நிகந்திபி திஃட்டிஃகாஹாதீனங் டானங் ஹோதீதி வத்தங் “உபக்கிலேஸவத்து சா”தி. வத்துவஸேனேவாதி காஹே அனாமஸித்வா காஹானங் வத்துதாவஸேனேவ. அத்தவாதீ ஹி “அஹங்புத்திஃனிபந்தானோ”தி பரிகப்பிதோ அத்தா ஓபாஃஸஸ்ஸ ஸாமிபுஃதோ “மமா”தி ஸாமிவசனஸ்ஸ விஸயபாஃவேன கஹிதோதி ஆஹ “மம ஓபாஃஸோ உப்பன்னோதி கண்ணுதோ ஹி திஃட்டிஃகாஹோ”தி. ஓபாஃஸஸ்ஸ மனாபக்ஃஹணமுக்கேன தேன அத்தானங் ஸெய்யாதிஃதோ தஹதீதி வத்தங் “மனாபோ வத ஓபாஃஸோ உப்பன்னோதி கண்ணுதோ மானகாஹோ”தி. அஸ்ஸாதயதோதி ஸம்பியாயதோ. தேஸந்தி திஃட்டிஃகாஹாதீஸஞ்ஞிதானங் உபக்கிலேஸானங் வஸேன. ஓபாஃஸாதீஸுதி ஓபாஃஸாதீனிமித்தங். கம்பனங் யதார்த்தவிபஸ்ஸனாய அட்டத்வா விக்ஃபாபத்தி, ஸா ச ஓபாஃஸாதீஸு தண்ணாதீகாஹோதி தஸ்ஸெந்தோ “ஓபாஃஸாதீஸு கம்பதி...பே... ஸமனுபஸ்ஸதீ”தி ஆஹ.

ஓபாஃஸனிமித்தங் சித்தங் விகம்பதீதி ஸம்பந்தோ. ஓபாஃஸோ வா விஸயபுஃதே உபக்கிலேஸேஹி சித்தங் விகம்பதீதி யோஜனா. தேனாஹ “யேஹி சித்தங் பவேதாதீ”தி. ஸேஸேஸுபி ஏஸேவ நயோ. உபட்டானேதி ஸதியங். உபெக்காய சாதி விபஸ்ஸனுபெக்காய ச.

மக்ஃகாமக்ஃவவத்தானகதாவண்ணனா

736. குஸலோ பனாதிஆதீஸு கம்மட்டானகோஸல்லயோக்கேன குஸலோ. பரிபக்கஞாணதாய பண்டிதோ. ஆகம்ப்யத்தியா ப்யத்தோ. உபக்கிலேஸதப்புஸோதானேஸு ஆதீனவானிஸங்ஸாவபோத்யோகதோ புத்திஃஸம்பன்னோ. அயங் கோ ஸோதி யோ ஸோ ஆசரியேன கம்மட்டானதானகாவே உதயப்பயஞாணுப்பத்திஸமயே உப்பஜ்ஜதீதி வத்தோ, அயங் கோ ஸோ ஓபாஃஸோ உப்பன்னோதி உபக்கிலேஸவத்துபாஃவவவத்தானங் தஸ்ஸெந்தவா இதானிஸ்ஸ விபஸ்ஸனாய விஸயபாஃஹுபனயனவிதிஃங் தஸ்ஸெந்தோ “ஸோ கோ பனா”திஆதிஃமாஹ. தத்த படமனயே அனிச்சலக்ஃணவிபாஃவனமேவ தஸ்ஸிதங், தஸ்மிங் ஸித்தே இதரம்பி லக்ஃணத்வயங் ஸித்தமேவ ஹோதி. துதியனயே பன ஓபாஃஸாதீகே நிஸ்ஸாய உப்பஜ்ஜனகதிஃட்டிஃகாஹாதீனங் உக்ஃகாஃடனஸமுக்ஃகாஃடனபரியாதானவஸேன மனஸிகாரவிதிஃங் தஸ்ஸெதுங் “ஸசே ஓபாஃஸோ அத்தா பஃவெய்யா”திஆதி வத்தங். அருபஸத்தகே “ஸசே ஸங்காரா அத்தா பஃவெய்ய”ந்திஆதி (விஸுத்திஃ. 2.721) ஸப்பஸங்காரஸங்கண்ணனவஸேன ஸாமஞ்ஞதோ வத்தங், இதஃ ஓபாஃஸாதீவஸேன ஸங்காரே விபஃஜ்ஜ வத்தங். ஸேஸோ மனஸிகாரவிதிஃ தத்த வத்தனயோவாதி ஆஹ “ஸப்பங் அருபஸத்தகே வத்தனயேன வித்தாரேதப்ப”ந்தி.

ஓபாஃஸங் “நேதங் மமா”தி ஸமனுபஸ்ஸந்தோ தண்ணாகாஹதோ சித்தங் விஸோதேதி, “நேஸோஹமஸ்மீ”தி ஸமனுபஸ்ஸந்தோ மானகாஹதோ, “ந மேஸோ அத்தா”தி ஸமனுபஸ்ஸந்தோ திஃட்டிஃகாஹதோ. தேனாஹ “ஓபாஃஸங் நேதங் மமா”திஆதி. ஏஸ நயோ ஞாணாதீஸுபி.

இமானி தஸ டானானீதி இமானி யதாவத்தானி ஓபாஃஸாதீனி தஸ உபக்கிலேஸகாரணானி. பஞ்ஞா யஸ்ஸ பரிச்சிதாதி யஸ்ஸ யோகினோ பஞ்ஞா ஓபாஃஸாதீஸு அனிச்சதாதிஃஃஃஹணவஸேன பரிசிதவதீ பரிஃஃஹெத்வா உபபரிக்கித்வா டிதா. தம்முத்தாச்சஸ்ஸ ஸமக்ஃபாஃவஜானநேன தம்முத்தாச்சகுஸலோ ஹோதி.

வீதிபடிபன்னந்தி உதயப்பயானுபஸ்ஸனாவஸேன விபஸ்ஸனாவீதிபடிபன்னங்.

திஃட்டிஃவிஸுத்திஃயந்தி திஃட்டிஃவிஸுத்திஃயங் அதிஃகதாயங், திஃட்டிஃவிஸுத்திஃஞாணேன வா திஃட்டிஃயா விஸோதானே துக்கஸச்சஸ்ஸ வவத்தானங் கதங் ஹோதி துக்கஸச்சபரியாபன்னஸ்ஸ நாமருபஸ்ஸ வவத்தானதோ. நாமருபஸ்ஸ பச்சயா நாமருபஸமுத்யபக்கியாதி ஆஹ “கங்கா...பே... ஸமுத்யஸச்சஸ்ஸ வவத்தானங் கத”ந்தி. அபிஃதம்மனயேன ஹி ஸப்பகிலேஸா, கம்மஞ்ச ஸமுத்யஸச்சங். இமிஸ்ஸந்தி இமாயங். ஸம்மாதி அவிபரீதங். மக்ஃஸஸாதி அரியமக்ஃஸஸ்ஸ உபாயபுஃதமக்ஃஸஸ்ஸ.

மக்ஃகாமக்ஃஞாணதஸ்ஸனவிஸுத்திஃனித்தேஸவண்ணனா நிஃட்டிதா.

இதி வீஸதிமபரிச்சேதவண்ணனா.

21. படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா

உபக்கிலேஸவிமுத்த³உத³யப்³யஞாணகதா²வண்ணனா

737. விபஸ்ஸனாசாரஸ்ஸ மத்த²கப்பத்தியா ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங் ஸிகா²ப்பத்தா விபஸ்ஸனா. ஸிகா²ப்பத்தி பனஸ்ஸ உத³யப்³யஞாணாதீ³னங் அத்த²ட்²மானங்²வஸேன ஜாதாதி ஆஹ “அட்ட²ன்னங் பன ஞாணானங் வஸேன ஸிகா²ப்பத்தா விபஸ்ஸனா”தி. ஓளாரிகோளாரிகஸ்ஸ ஸச்சபடிச்சா²த³கமோஹதமஸ்ஸ விக³மனேன ஸச்சபடிவேதா⁴னுக்ஹலத்தா “ஸச்சானுலோமிகஞாண”ந்தி அனுலோமஞாணமாஹ. தானி பன ஞாணானி ஸருபதோ த³ஸ்ஸேதுங் “அட்ட²ன்னந்தி சா”திஆதி³ ஆரத்³த³ங். தத்த² உத³யப்³யத³ஸ்ஸனேன ஸங்கா²ரானங் அனிச்சலக்க³ணங், தத³னுஸாரேன இதரலக்க³ணானி ச விபா⁴வெந்தீயேவ உத³யப்³யானுபஸ்ஸனா பவத்தீதி கத்வா “வீதி²படிபன்னவிபஸ்ஸனாஸங்கா²தங் உத³யப்³யானுபஸ்ஸனாஞாண”ந்தி வுத்தந்தி கேசி. தயித³ங் தஸ்ஸ ஸப்³ஸோ தீரணபரிஞ்ஞாபா⁴வமேவ மஞ்ஞமானேஹி வுத்தங். கிஞ்சாபி ஹி உத³யப்³யஞாணங் தீரணபரிஞ்ஞாந்தோக²த⁴மேவ, உத³யப்³யாதீ³னங் பன ஜானநட்டே²ன, பச்சக்க²தோ த³ஸ்ஸனட்டே²ன ச ஞாணத³ஸ்ஸனானி, உத³யப்³யஞாணாதீ³னி. தானியேவ படிபக்க²தோ விஸுத்³த⁴த்தா ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴, ஸா ஏவ அரியமக்கோ³ படிபஜ்ஜதி ஏதாயாதி படிபதா³ சாதி படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ வுத்தங். தங் பன உப்பன்னமத்தங் அப்பகுணங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். பகுணஞ்ஹி நிச்சஸஞ்ஞாதி³பஹானஸித்³தி⁴யா பஹானபரிஞ்ஞாய அதி⁴ட்டா²னபூ⁴தங். யதோ தத³விக³மேன அட்டா²ரஸஸு மஹாவிபஸ்ஸனாஸு ஏகச்சா அதி⁴க²தா ஏவ ஹொந்தி. ந ஹி உத³யப்³யானங் பச்சக்க²தோ படிவேதே⁴ன வினா ஸாமஞ்ஞாகாரானங் தீரணமத்தேன ஸாதிஸயங் படிபக்க²பஹானங் ஸம்ப⁴வதி. அஸதி ச படிபக்க²பஹானே குதோ ஞாணாதீ³னங் வஜிரமிவ அவிஹதவேக²தா, திகி³ணவிஸதா³தி⁴தா வா. தஸ்மா பகுணபா⁴வப்பத்தங் உத³யப்³யஞாணங் பஹானபரிஞ்ஞாபக்கி³யமேவ துட்ட²பூ³ங். ஸப்³ஸங்கா²ரானங் ப⁴ங்க³ஸ்ஸேவ அனுபஸ்ஸனா ப⁴ங்கா²னுபஸ்ஸனா, ததே³வ ஞாணங் ப⁴ங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணங். யதா²பூ⁴தத³ஸ்ஸாவீ பா⁴யதி ஏதஸ்மாதி ப⁴யங், தேபூ⁴மகத⁴ம்மா, தேஸு ப⁴யதோ உபட்டி²தேஸு பா⁴யித³ப்பா²காரகா²ஹிஞாணங் ப⁴யதுபட்டா²னஞாணங். முஞ்சிதுங் இச்சதீதி முஞ்சிதுகம்யங், சித்தங், புக³கலோ வா, தஸ்ஸ பா⁴வோ முஞ்சிதுகம்யதா , ததே³வ ஞாணங் முஞ்சிதுகம்யதா²ஞாணங். புன படிஸங்கா²னாகாரேன பவத்தங் ஞாணங் படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணங். நிரபெக்க²தாய ஸங்கா²ரானங் உபெக்க²னவஸேன பவத்தஞாணங் ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங். தஸ்மாதி யஸ்மா உபக்கிலேஸவிமுத்தங் உத³யப்³யஞாணாதீ³னவவித⁴ஞாணங் படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴, தஸ்மா.

738. “உபக்கிலேஸவிமுத்த”ந்தி விஸேஸனேன விபா⁴விதமத்த³ங் அனவபுஜ்ஜந்தோ சோத³கோ “புன உத³யப்³யஞாணே யோகோ³ கிமத்தி²யோ”தி புச்ச²தி. தத்த² கிமத்தி²யோதி கிங் பயோஜனோ நிரத்த²கோ, பகே³வ நிப்³பத்தித்தத்தா பக்கஸ்ஸ பசனங் வியாதி அதி⁴ப்பாயோ. அத² வா லக்க³ணஸல்லக்க³ணாதி³ஹேதுபடிபாடிக்க³ஹணவஸேன தமத்த³ங் ஞாபேதுகாமோ ஆசரியோவ கதே²துகம்யதாவஸேன “கிமத்தி²யோ”தி புச்ச²தி. லக்க³ணஸல்லக்க³ணத்தோ²தி அனிச்சாதி³லக்க³ணானங் ஸம்மதே³வ உபதா⁴ரணத்தோ². தத்த² காரணங் த³ஸ்ஸெந்தோ “உத³யப்³யஞாணங் ஹி”திஆதி³மாஹ. நனு ச உத³யப்³யஞாணங் நாம ஸங்கா²ரானங் உத³யப்³யமேவ பஸ்ஸதி, ந அனிச்சாதி³லக்க³ணத்தயங், தேன கத³ங் அனிச்சதாதி³லக்க³ணத்தயஸல்லக்க³ணங் ஹொதீதி? ந கோ² பனேதங் ஏவங் துட்ட²பூ³ங் “உத³யப்³யஞாணங் லக்க³ணத்தயவிஸயங் ஹொதீ”தி. உத³யப்³யே பன படிவித்³தே⁴ அனிச்சலக்க³ணங் பாகடங் ஹுத்வா உபட்டா²தி. ததோ “யத³னிச்சங், தங் துக்க³ங். யங் துக்க³ங், தத³னத்தா”தி (ஸங். நி. 3.15; 45, 77; 4.1, 4; படி. ம. 2.10) இதரலக்க³ணம்பி. அத² வா உத³யப்³யக்க³ஹணேன ஹுத்வா அபா⁴வாகாரோ, அபி⁴ண்ணஹஸம்படி³ளனாகாரோ, அவஸவத்தனாகாரோ ச விபூ⁴ததரோ ஹொதீதி காரணபா⁴வேன உத³யப்³யஞாணே யோக³ஸ்ஸ லக்க³ணத்தயஸல்லக்க³ணத்ததா வேதி³தப்பா³, ந ஸம்முகே³னேவ. ஹெட்டா²தி மக்கா³மக்க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴தோ ஹெட்டா². தஞ்ஹி ஓபா⁴ஸாதி³உப்பத்தி³ஹேதுதாய திக்க³ங் விஸத³ங் ஹுத்வா பவத்தம்பி தி³ட்டி²ஆதி³ஹி உபக்கிலிட்ட²த்தா குண்ட³ங் அவிஸத³மேவ ஜாதங். தேனாஹ “த³ஸஹி...பே... நாஸக்கீ”தி.

739. அமனஸிகாராதி ஹேதும்ஹி நிஸ்ஸக்கவசனங். “கிஸ்ஸ அமனஸிகாரா”தி ஹி இத³ங் “கேன படிச்ச²ன்னத்தா”தி புச்சி²தஸ்ஸ படிச்சா²த³கஸ்ஸ ஹேதுபுச்சா². ஸந்ததியா ஹிஸ்ஸ படிச்ச²ன்னத்தா அனிச்சலக்க³ணங் ந உபட்டா²தி, ஸா ச ஸந்ததி உத³யப்³யாமனஸிகாரேன படிச்சா²தி³கா ஜாதா. இரியாபதே²ஹி படிச்ச²ன்னத்தா துக்க³லக்க³ணங் ந உபட்டா²தி, தே ச இரியாபதா² அபி⁴ண்ணஹஸம்படி³ளனாமனஸிகாரேன படிச்சா²த³கா ஜாதா. க⁴னேன படிச்ச²ன்னத்தா அனத்தலக்க³ணங் ந உபட்டா²தி, தே ச க⁴னா நானாதா⁴துவினிப்போ⁴காமனஸிகாரேன படிச்சா²த³கா ஜாதாதி. உத³யப்³யங் பஸ்ஸதோ ந உத³யாவத்தா² வயாவத்த³ங் பாபுணாதி, வயாவத்தா² வா உத³யாவத்த³ங். அஞ்ஞோவ

உத்யக்கணோ, அஞ்ஞோவ வயக்கணோதி ஏகோபி தம்மோ கணவஸேன பேதத்தோ உபட்டாதி, பகேவ அதீதாதிகோதி ஆஹ “உத்யப்பயங் பன..பே... உபட்டாதீ”தி. தத்த ஸந்ததியா விகோபிதாயாதி புப்பாபரியேன பவத்தமானாந் தம்மானங் அஞ்ஞோஞ்ஞபாவஸல்லக்கணேன ஸந்ததியா உக்காடிதாய. ந ஹி ஸம்மதேவ உத்யப்பயங் ஸல்லக்கெந்தஸ்ஸ தம்மா ஸம்பந்தப்பாவேன உபட்டஹந்தி, அத கோ அயோஸலாகா விய அஸம்பந்தப்பாவேனாதி ஸுட்டுதரங் அனிச்சலக்கணங் பாகடங் ஹோதி.

அபிண்ணஹஸம்படிபீனங் மனஸி கத்வாதி யதாபரிக்ஹிதஉத்யப்பயவஸேன ஸங்காரானங் நிரந்தரங் படிபீனியமானதங் விபாதிமமானதங் மனஸி கரித்வா. இரியாபதே உக்காடிதேதி இரியாபதே லப்பாமானதுக்கபடிச்சாத்கபாவே உக்காடிதே. ஏகஸ்மிஞ்ஹி இரியாபதே உப்பன்னஸ்ஸ துக்கஸ்ஸ வினோதகங் இரியாபதந்தரங் தஸ்ஸ படிச்சாத்கங் விய ஹோதி, ஏவங் ஸேஸாபீதி இரியாபதானங் தங்தங்துக்கபடிச்சாத்கபாவே யாதாவதோ ஞாதே தேஸங் துக்கபடிச்சாத்கபாவோ உக்காடிதோ நாம ஹோதி ஸங்காரானங் நிரந்தரங் துக்காபித்துன்னதாய பாகடபாவதோ. தேனாஹ “துக்கலக்கணங் யாதாவஸரஸதோ உபட்டாதீ”தி. நானாதாதுயோதி நானாவிதா பதவீஆதிதாதுயோ நானாவிதே ஸபாவதம்மே. வினிப்புஜித்வாதி “அஞ்ஞா பதவீதாது, அஞ்ஞா ஆபோதாது”திஆதினா, “அஞ்ஞா பஸ்ஸோ, அஞ்ஞா வேதுனா”திஆதினா ச விஸுங் விஸுங் கத்வா. கனவினிப்போகே கதேதி ஸமுஹகனே, கிச்சாரம்மணகனே ச பபேதிதே. யா ஹேஸா அஞ்ஞமஞ்ஞபத்தத்தேஸு ஸமுதிதேஸு ரூபாரூபதம்மேஸு ஏகத்தாபிவிவேஸவஸேன அபரிமத்திதஸங்காரேஹி க்யஹமானா ஸமுஹகனதா, ததா தேஸங் தேஸங் தம்மானங் கிச்சபேதஸ்ஸ ஸதிபி படிநியதபாவே ஏகதோ க்யஹமானா கிச்சகனதா, ததா ஸாரம்மணதம்மானங் ஸதிபி ஆரம்மணகரணபேதே ஏகதோ க்யஹமானா ஆரம்மணகனதா ச, தா தாதுஸு ஞானேன வினிப்புஜித்வா திஸ்ஸமானா ஹத்தேன பரிமஜ்ஜியமானோ பேணபின்டோ விய விலயங் கச்சந்தி, “யதாபச்சயங் பவத்தமானா ஸுஞ்ஞா ஏதே தம்மா தம்மமத்தா”தி அனத்தலக்கணங் பாகடதரங் ஹோதி. தேன வுத்தங் “நானாதாதுயோ..பே... உபட்டாதீ”தி.

740. துவபாவபடிகேபதோ ந நிச்சந்தி அனிச்சங், கந்தப்பஞ்சகங். யதாஹ “ரூபங் கோ, ராத, அனிச்சங், வேதுனா... ஸஞ்ஞா... ஸங்காரா... விஞ்ஞாணங் அனிச்சந்தி (ஸங். நி. 3.172). தத்த காரணங் வதந்தோ “உப்பாதுவயஞ்ஞத்தபாவா”தி ஆஹ. உப்பாதோ நிப்பத்திலக்கணங், வயோ விபரிணாமலக்கணங், அஞ்ஞத்தங் ஜரா, தேஸங் ஸப்பாவதோதி அத்தோ. ஹுத்வா அபாவதோதி உப்பஜ்ஜித்வா வினஸ்ஸனதோ. எத்த ச புரிமேன ஜாதிஜராமரணஸப்பாவதோ அனிச்சந்தி தஸ்ஸேதி, துதியேன பாகபாவவித்தாங்ஸாபாவதோ. யஸ்ஸ பாவேன கந்தப்பஞ்சகங் “அனிச்சந்தி வுச்சதி, தங் அனிச்சலக்கணந்தி தஸ்ஸேதுங் “உப்பாதுவயஞ்ஞத்த”ந்திஆதி வுத்தங். தேன ஹி தங் “அனிச்சந்தி லக்கீயதி. ஆகாரவிகாரோதி ஆகாரவிகதி. அபாவாகாரோ ஹி விகதிருபேன லப்பாதி, விரூபத்தா ந உப்பாதாகாரோ. ஆகாரவிகாரோதி வா ஆகாரவிஸேஸோ. ஹுத்வா அபாவோ ஹி பாகபாவதோ பின்னோ வித்தாங்ஸாபாவத்தா தத்த ச அனிச்சலக்கணங் நிருஹ்நங். அனிச்சாகாரோ ஹி துக்கானத்தாகாரேஹி விய உப்பாதாகாரதோ ச விஸிட்டோ. ததா ஹி ஸத்தஸ்ஸ வித்தாங்ஸாபாவோ ஸங்கதபாவேனபி ஸாதீயதி.

ஸங்கதபாவோ ச அத்ததோ உப்பாத்வந்ததா. உப்பாதோ ச பாகபாவஸாதிதா தரமானாவத்தா. இமினா நயேன துக்கானத்தாலக்கணானி வேதிதப்பாணி. அபிச யதா நிச்சபடிகேபதோ அனிச்சந்தி நிச்சாகாரபடிகேபதோ யதாவுத்தோ அபாவாகாரஸங்காதோ அனிச்சாகாரோ அனிச்சலக்கணங், ஏவங் ஸுகபடிகேபதோ துக்கந்தி ஸுகாகாரபடிகேபதோ அபிண்ணஹபடிபீனாகாரஸங்காதோ துக்காகாரோ துக்கலக்கணங், ததா அத்தபடிகேபதோ அனத்தாதி அத்தாகாரபடிகேபதோ அவஸவத்தனாகாரஸங்காதோ அனத்தாகாரோ அனத்தலக்கணந்தி தட்டப்பங். தே யிமே தயோபி ஆகாரா அஸபாவதம்மத்தா கந்தப்பரியாபன்னா ந ஹோந்தி. கந்தேஹி வினா அனுபலப்பானியதோ கந்தவினிமுத்தாபி ந ஹோந்தி. கந்தே பன உபாதாய வோஹாரவஸேன லப்பாமானா ததாதீனவவிபாவனாய விஸேஸகாரணபுதா தஜ்ஜாபஞ்ஞத்திவிஸேஸாதி வேதிதப்பா.

தயிதங் ஸப்பம்பீதி யதாவுத்தலக்கணத்தயஞ்சேவ லக்கிதப்பஞ்ச கந்தப்பஞ்சகங். “உத்யப்பயானுபஸ்ஸனாஞானேன யாதாவஸரஸதோ ஸல்லக்கேதி”தி இதங் தத்ததே தப்போஹாரவஸேன வுத்தங். உத்யப்பயஞ்ஞணத்தஞ்ஹி லக்கணாரம்மணிகவிபஸ்ஸனா “உத்யப்பயஞ்ஞண”ந்தி கதிதா. ந ஹி உத்யப்பயஞ்ஞணங் துக்கலக்கணாதிவிஸயங். தப்பிஸயத்தே வா உத்யப்பயஞ்ஞணமேவ ந ஸியா, உத்யப்பயஞ்ஞணங் பன திக்கங், விஸதஞ்ச காதாகாமேன லக்கணத்தயதீரணமேவ காதப்பங். பரிகம்மஸதிஸஞ்ஹேதங் தஸ்ஸ. ஏஸ நயோ ஸேஸஞானேஸுபீதி.

ப⁴ங்காⁿனுபஸ்ஸனாஞாணகதாⁿவண்ணனா

741. வஹதீதி பவத்ததி. ஞாணஸ்ஸ திக்க⁴பா⁴வோ பா⁴வனாய பகுⁿணபா⁴வேன. பகுⁿணா ச பா⁴வனா விக்⁴கேபாபா⁴வதோ ஆரம்மணே அப்பிதா விய பவத்ததீதி ஞாணஸ்ஸ திக்க⁴பா⁴வேன ஸங்காⁿரானங் லஹு⁴உபட்டாⁿனதா த⁴ஸ்ஸிதா. **ஸங்காⁿரேஸு** பன உத்யப்³பயவஸேன **லஹு⁴ங் லஹு⁴ங் உபட்ட⁴ஹந்தேஸு** உத்யத⁴ஸ்ஸனஞ்ச “உப்பாத⁴வதோ வினாஸோ”தி யாவதே⁴வ வயத⁴ஸ்ஸனத்த⁴ங் தஸ்ஸ நிப⁴பி³தா⁴வஹத்தாதி வயே ஏவஸ்ஸ ஆபோ⁴க⁴ஸமன்னாஹாரோ மனஸிகாரோ பவத்ததி, தேன உப்பாதா⁴தி³ங் முஞ்சித்வா வயமேவாரப்³ப⁴ ஞாணங் உப்பஜ்ஜதி. தேன வுத்தங் “உப்பாத⁴ங் வா”திஆதி³. தத்த² உப்பாத⁴ந்தி நிப⁴பி³த்திவிகாரங். **டி⁴திந்தி** டி⁴திப்பத்தங், ஜரந்தி அத்தோ². **பவத்தந்தி** உபாதி³ன்னகப்பவத்தங். **நிமித்தந்தி** ஸங்காⁿரனிமித்தங். யங் ஸங்காⁿரானங் ஸமுத்யாதி³க⁴னவஸேன, ஸகிச்சபரிச்சே⁴த⁴தாய ச ஸவிக்⁴க⁴ஹானங் விய உபட்டாⁿனங், தங் ஸங்காⁿரனிமித்தங். கேசி பன “**பவத்தங்** நாம ஸங்காⁿரானங் அவிச்சே⁴தே⁴ன பவத்தனங் உப்பாதோ⁴வ, **நிமித்தங்** நாம உப்பன்னானங் விஜ்ஜமானதா டா⁴னபரம்பரா, தஸ்மா உப்பாத⁴மேவ க⁴ண்ஹாதி சே, பவத்தங் க⁴ண்ஹாதி நாம. டி⁴திங்யேவ க⁴ண்ஹாதி சே, நிமித்தங் க⁴ண்ஹாதி நாமா”தி வத⁴ந்தி, தங் “உப்பாத⁴ங் வா”திஆதி³வசனேன விருஜ்ஜதி. ந ஹி அஸதி பே⁴தே⁴ விகப்போ யுத்தோ. ந **ஸம்பாபுணாதி** அக்⁴க⁴ஹணதோ. கிங் பன ஸம்பாபுணாதீதி ஆஹ “**க⁴ய...பே... ஸந்திட்ட⁴தீ**”தி. தத்த² **நிரோத⁴ஸத்தோ** அனுப்பாதே⁴பி தி⁴ஸ்ஸதீதி பே⁴த⁴ஸத்தே⁴ன விஸேஸிதங், பே⁴த⁴ஸத்தோ விஸேஸவாசகோபி ஹோதீதி வயஸத்தே⁴ன விஸேஸிதங், ஸோபி அனிரோத⁴வாசகோபி அத்தீ⁴தி க⁴யஸத்தே⁴ன விஸேஸிதங், க⁴யவயபே⁴த⁴ஸங்கா⁴தே க⁴ணிகனிரோதே⁴தி அத்தோ². **ஸதி ஸந்திட்ட⁴தீ**தி ஸதிஸீஸேன ஞாணமாஹ. **ஏதஸ்மிங் டா⁴னேதி** உபக்கிலேஸவினிமுத்தஸ்ஸ உத்யப்³பயஞாணஸ்ஸ திக்க⁴பா⁴வாபத்தியங் வுத்தனயேன உத்யம்பி முஞ்சித்வா வயஸ்ஸேவ மனஸிகாரகாலே.

ஆரம்மணபடிஸங்கா⁴தி ரூபவேத⁴னாதி³ஆரம்மணங் க⁴யவயவஸேனேவ படிஸங்கா⁴ய. யகாரலோபேன ஹி நித⁴தே⁴ஸோ “ஸயங் அபி⁴ஞஞா”திஆதி³ஸு (தீ³. நி. 1.28, 405) விய. யதா⁴வுத்தஸ்ஸ வா ஆரம்மணஸ்ஸ க⁴யவயபே⁴த⁴வஸேன படிஸங்கா⁴ **ஆரம்மணபடிஸங்கா⁴**. **ப⁴ங்காⁿனுபஸ்ஸனேதி** யோ ததா⁴ரம்மணஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்கோ³, தஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனே. **பஞ்ஞாதி** பகாரதோ ஜானநா. யங் பனெத்த² வத்தப்³பங், தங் இதா⁴னேவ ஸங்வண்ணியதி.

742. **யங் கிஞ்சி ஆரம்மணந்தி** ரூபங் யாவ ஜராமரணந்தி விபஸ்ஸிதப்³பா⁴வேன க⁴ஹிதங் ஸப்³பங் ஸங்கா⁴ரக⁴தமாஹ . படிஸங்கா⁴னங் நாம ஜானநங், தஞ்ச ப⁴ங்காⁿனுபஸ்ஸனாய அதி⁴ப்பேதத்தா ப⁴ங்க⁴தோ த⁴ஸ்ஸனமேவாதி ஆஹ “**ஜானித்வா க⁴யதோ வயதோ தி⁴ஸ்வாதி அத்தோ²**”தி. தஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸாதி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴.

ரூபாரம்மணமேவ ரூபாரம்மணதா யதா² “தே⁴வோ ஏவ தே⁴வதா”தி இமமத்த⁴ங் த⁴ஸ்ஸேதுங் “**ரூபாரம்மணங் சித்த**”ந்தி வுத்தங். **ரூபாரம்மணதாதி** வா பு⁴ம்மத்தே² பச்சத்தவசனந்தி த⁴ஸ்ஸெந்தோ “**அத⁴ வா ரூபாரம்மணபா⁴வே**”தி ஆஹ. **அபரேன சித்தேன ப⁴ங்க⁴ங் அனுபஸ்ஸதீதி** விபஸ்ஸனாவிஸயங் ப⁴ங்காⁿனுபஸ்ஸனமாஹ. ஏவஞ்ஹி ப⁴ங்காⁿனுபஸ்ஸனா பகுⁿணா ஹோதி, ஆரம்மணஞ்சஸ்ஸ விபூ⁴ததரங் ஹுத்வா உபட்டா⁴தி. **ஞாதந்தி** ஆரம்மணமாஹ அனுபஸ்ஸனாவஸேன ஞாதத்தா. **ஞாணந்தி** அனுபஸ்ஸனாஞாணங். **உபோ⁴பி விபஸ்ஸதீதி** தது³ப⁴யம்பி க⁴யதோ வயதோ விபஸ்ஸதீதி. அயங் ஹெத்த² ஸங்கேபத்தோ² - ரூபஸ்ஸ யாவ ஜராமரணஸ்ஸ க⁴யதோ வயதோ த⁴ஸ்ஸனங் ஆரம்மணபடிஸங்கா⁴தங், த⁴ஸ்ஸனகஞாணஸ்ஸ க⁴யதோ வயதோ த⁴ஸ்ஸனங் ஆரம்மணபடிஸங்கா⁴ய ப⁴ங்க⁴ஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனந்தி உப⁴யத்த² பஞ்ஞா. புரிமங் வா தத⁴பா⁴வே அபா⁴வதோ பச்சி⁴மாயங் பக்கி⁴பித்வா பச்சி⁴மா ஏவ பஞ்ஞா விபஸ்ஸனே ஞாணந்தி.

எத்தா⁴தி “தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ...பே... ப⁴ங்க⁴ங் அனுபஸ்ஸதீ”தி எத்த². **அனேகேஹி ஆகாரேஹி**தி அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸனாதீ⁴ஹி அனேகேஹி ஆகாரேஹி. **அனு-ஸத்தோ³** “பி⁴ய்யோ”தி ஏதஸ்மிங் அத்தே⁴தி ஆஹ “**புனப்புனங் பஸ்ஸதீ**”தி.

இத⁴ ஸங்க⁴தத⁴ம்மோ நாம ஜாதிஜராமரணபகதினோ, தஸ்ஸ ஜாதி ஆதி³கோடி, ஜரா மஜ்ஜி⁴மகோடி, மரணங் ஓஸானகோடி. தத்த² கிஞ்சாபி உப்பாதா⁴தி³திவித⁴ம்பி ஸங்க⁴தலக்க⁴ணதாய அனிச்சலக்க⁴ணங், ததா⁴பி ஜாதிஜராஸு தி⁴ட்டா⁴ஸு ந ததா² அனிச்சலக்க⁴ணங் பாகடங் ஹுத்வா உபட்டா⁴தி யதா² வயக்க⁴ணேதி ஆஹ “**ப⁴ங்கோ³ நாம அனிச்சதாய பரமா கோடி**”தி, உத்தமா கோடி பரியோஸானகோடி அத்தோ². யதா² ஹி ஜராத⁴ம்மங், மரணத⁴ம்மமேவ ச ஜாயதீதி ஜாதி அனிச்சதாய ஆதி³ கோடி, ததா² ஜாதித⁴ம்மங், மரணத⁴ம்மமேவ ச ஜீரதீதி ஜரா மஜ்ஜி⁴மா கோடி, ஜாதித⁴ம்மங், ஜராத⁴ம்மமேவ ச பி⁴ஜ்ஜதீதி **ப⁴ங்கோ³**

பரமா கோடீதி. அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸதீதி ந கலாபதோ ஸம்மஸந்தோ விய “அனிச்சங் கயட்டேனா”தி (படி. ம. 1.48) அனுமானவஸேன, நாபி ஆரத்²விபஸ்ஸகோ விய உத்யக்³ஹணப்பு³பகவயத³ஸ்ஸனவஸேன, அத² கோ² உத்யப்ப³யஞாணானுபா⁴வேன பச்சக்க²தோ உபட்டி²தேஸு உத்யவயேஸு வுத்தனயேன உத்யங் முஞ்சித்வா ப⁴ங்கத³ஸ்ஸனவஸேனேவ அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸதி, ஏவங் அனுபஸ்ஸதோ பனஸ்ஸ நிச்சகா³ஹஸ்ஸ லேஸோபி நத்தீ²தி ஆஹ “நோ நிச்சதோ”தி. ததா² ஹேஸ நிச்சஸஞ்ஞங் பஜஹதீதி வுச்சதி. எத்த² ச “அனிச்சதோ ஏவ அனுபஸ்ஸதீ”தி ஏவ-காரோ லுத்தனித்தி²ட்டோ²தி தேன நிவத்திதமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “நோ நிச்சதோ”தி வுத்தங். ந செத்த² துக்க²தோ அனுபஸ்ஸனாதி³னிவத்தனமாஸங்கிதப்ப³ங் படியோகீ³னிவத்தனபரத்தா, ஏவ-காரஸ்ஸ உபரி தே³ஸனாருளஹத்தா ச தாஸங். துக்க²தோ அனுபஸ்ஸதீதிஆதீ³ஸுபி ஏஸேவ நயோ.

அனிச்சதோ தாவ அனுபஸ்ஸனா ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸகஸ்ஸ யுத்தா “ப⁴ங்கோ³ நாம அனிச்சதாய பரமா கோடீ”தி, துக்கா²தி³தோ பன கத²ந்தி ஆஹ “அனிச்சஸ்ஸ துக்க²த்தா”திஆதி³. ஏதேன யங் அனிச்சங், தங் ஏகந்ததோ துக்க²ங் அனத்தா, ததோ ச ந அபி⁴னந்த³னியாதி³ருபங். தஸ்மா உபரி நிப்ப³த்தேதப்ப³தோ ஞாணபரிகம்மத்த²ஞ்ச இதராஸம்பி ச²ன்னங் அனுபஸ்ஸனானங் வஸேன அனுபஸ்ஸதீதி த³ஸ்ஸேதி. கேசி பனெத்த² “அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸதி, நோ நிச்சதோதிஆதி³னா விஸுங் த³ஸ்ஸனகிச்சங் நத்தி², ப⁴ங்கத³ஸ்ஸனேனேவ ஸப்ப³ங் திட்ட²ங் ஹோதீ”தி வத²ந்தி, தங் ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனாய மத்த²கப்பத்தியங் யுத்தங், ததோ பன புப்ப³பா⁴கே³ அனேகாகாரவோகாரா அனுபஸ்ஸனா இச்சி²தப்ப³ாவ. அஞ்ஞதா² “அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸதீ”திஆதி³கா (படி. ம. 1.51) பாளி, “அனேகேஹி ஆகாரேஹி புனப்புனங் பஸ்ஸதீ”தி ஆக²தா தஸ்ஸா அட்ட²கதா² ச விரோதி⁴தா ஸியா. ததே²வ அனிச்சதோ திட்ட²மேவ ஸப்ப³ஸங்கா³ரக²தங்.

ந தங் அபி⁴னந்தி³தப்ப³ந்தி தங் ஸங்கா³ரக²தங் தண்ஹாதி³ட்டா²பி⁴னந்த³னவஸேன “ஏதங் மம, ஏஸோ மே அத்தா”தி ந அபி⁴னந்தி³தப்ப³ங். ந தத்த² ரஞ்ஜிதப்ப³ந்தி தத்த² ஸங்கா³ரக²தே ரஞ்ஜனவஸேன ந பவத்தி³தப்ப³ங், காமராகோ³, ப⁴வராகோ³ வா ந பவத்தேதப்போ³தி அத்தோ². ராக²ங் நிரோதே⁴தீதி ராக²ங் விக்க²ம்ப⁴னநிரோத⁴ங் பாபேதி, விக்க²ம்பே⁴தீதி அத்தோ². தேனாஹ “லோகிகேனேவ தாவ ஞாணேனா”தி. ஸதி ச விக்க²ம்ப⁴னே கத²ங் ஸமுத³யோதி ஆஹ “நோ ஸமுதே³தி, ஸமுத³யங் ந கரோதீ”தி.

ஏவங் விரத்தோதி ஏவங் ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனானுஸாரேன விரத்தோ. யதா² திட்ட²ங் ஸம்பதி உபட்டி²தங் ஸங்கா³ரக²தங் நிரோதே⁴தி நிரோத⁴ங் மனஸி கரோதி, அதி³ட்ட²ம்பி அதீதானாக²தங் அன்வயஞாணவஸேன யதா² இத³ங் ஏதரஹி, ஏவங் இதரேபீதி அனுமினந்தோ நிரோதே⁴தி மனஸிகதஸ்ஸாபி நிரோத⁴ங் கரோதி. நோ ஸமுதே³தீதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ, நோ ஸமுத³யங் மனஸி கரோதீதி அத்தோ².

ஏவங் படிபன்னோதி ஏவங் வுத்தப்பகாரேன அனிச்சானுபஸ்ஸனாதி³வஸேன படிபன்னோ. ஸத்தி⁴ங் க²ந்தா⁴பி⁴ஸங்கா³ரேஹி கிலேஸானங் பரிச்சஜனதோதி க²ந்தே⁴ஹி, அபி⁴ஸங்கா³ரேஹி ச ஸஹ கிலேஸானங் பஜஹனதோ. கிலேஸே ஹி பஜஹந்தோ தன்னிமித்தகம்மங், ததோ நிப்ப³த்தனகே க²ந்தே⁴ ச பஜஹதி நாம. ஸங்க²ததோ³ஸத³ஸ்ஸனேனாதி ஸங்க²தத⁴ம்மேஸு அனிச்சதுக்க²தாதி³ஆதீ³னவத³ஸ்ஸனேன. தப்பி³பரீதேதி நிச்சஸகா³தி³ஸபா⁴வே. தன்னின்னதாயாதி தத்தி⁴முத்ததாய. படினிஸ்ஸக்³ஸத³தோ³ பரிச்சாக²ததோ², பக்க²ந்த³னத்தோ² சாதி படினிஸ்ஸக்³ஸத³ துவித⁴தா வுத்தா. தத்த² பக்க²ந்த³னங் அதி⁴முச்சனங். யதா²வுத்தேனாதி ததங்கா³திப்பஹானப்பகாரேன, தன்னின்னப்பகாரேன ச. நிப்ப³த்தனவஸேனாதி உப்பாத³னவஸேன. நிப்ப³த்தெந்தோ ஹி கிலேஸே ஆதியதீதி தே அனிப்ப³த்தெந்தோ கிலேஸே ந ஆதியதி நாம. அதோ³ஸத³ஸ்ஸிதாவஸேனாதி தோ³ஸானங் அத³ஸ்ஸாவிபா⁴வேன. ஸங்க²தாரம்மணங் ஆதியதீதி யோஜனா. அனாதீ³னவத³ஸ்ஸிதாய ஹி ஸங்கா³ரே ஆதியதீதி ஆதீ³னவத³ஸ்ஸிதாய தே ந ஆதியதி ந க²ண்ஹாதி.

743. அஸ்ஸாதி யோகி³னோ. தேஹி ஞாணேஹி³தி அனிச்சானுபஸ்ஸனாதி³ஞாணேஹி. தந்தி பஹானங். நிச்சஸஞ்ஞந்தி நிச்சகா³ஹங், ஸஞ்ஞாஸீஸேன நித்தே³ஸோ. ஸுக²ஸஞ்ஞங் அத்தஸஞ்ஞந்தி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ. ஸப்பீதிகங் தண்ஹந்தி ஸஉப்பிலாவிதங் அபி⁴பத்த²னங்.

744. “வத்து²ஸங்கமனா”தி எத்த² விபஸ்ஸனாய பவத்திட்ட²னபா⁴வதோ ரூபாதி³ஆரம்மணங் “வத்து²”தி அதி⁴ப்பேதந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ “ரூபஸ்ஸா”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஸங்கமனாதி விபஸ்ஸனாபா⁴வஸாமஞ்ஞதோ ஏகத்தனயேன வுத்தங் , அஞ்ஞதா² அஞ்ஞதே²வ ரூபப⁴ங்க³விஸயங் ஞாணங், அஞ்ஞதே²வ ததாரம்மணசித்தப⁴ங்க³விஸயந்தி குதோ ஸங்கமனா. பஞ்ஞாவிவட்டனாயபி ஏஸேவ நயோ. பஞ்ஞாயாதி உத்யப்ப³யத³ஸ்ஸனவஸேன பவத்தமானாய விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய. வயஸ்ஸேவ க²ஹணவஸேன உத்யதோ வினிவட்டனா. தேனாஹ “உத்யங் பஹாய வயே ஸந்திட்ட²னா”தி. “அனந்தரமேவ ஆவஜ்ஜனஸமத்த²தா”தி இமினா ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனாய பஞ்ணப³லவபா⁴வமாஹ.

745. உபோதி திட்டாதிட்டபாவேன த்வேபி ஆரம்மணானி. ஏகவவத்தனாதி க்ணபாங்குரதாய ஸமானாதி வவத்தாபனா.

ஸங்விஜ்ஜமானம்ஹீதி பச்சக்கதோ உபலப்பாமானே பச்சப்பன்னே. விஸுத்தததஸ்ஸனோதி பங்குதஸ்ஸனஸ்ஸ பரிபந்தவிதமனேன விஸுத்தஞானோ, ஸுவிஸுத்தபங்குதஸ்ஸனோதி அத்தோ. ததன்வயங் நேதீதி தஸ்ஸ பச்சப்பன்னஸங்காரபங்குதஸ்ஸினோ ஞாணஸ்ஸ அன்வயங் அனுக்கபுத்தங் ஞாணங் பவத்தேதி. கத்த பன பவத்தேதீதி ஆஹ “அத்தனாகதே”தி, அதீதே, அனாகதே ச ஸங்காரகதே. ஸப்பேபீதிஆதி தஸ்ஸ பவத்தனாகாரதஸ்ஸனங்.

பங்குஸங்காதே நிரோதே, ந நிப்பான்ஸங்காதேதி அதிப்பாயோ. ஏஸாதி யா ஆரம்மணன்வயேன உபோதி திட்டாதிட்டே க்ணபாங்குரதாய ஏகபாவேன வவத்தாபனா, ஏஸா வயலக்கணே விபரிணாமலக்கணே விபஸ்ஸனா பங்காணுபஸ்ஸனாதி அத்தோ.

746. ஆரம்மணஞ்ச படிஸங்காதிஆதி பங்காணுபஸ்ஸனாய துப்படிவிஜ்ஜத்தா வுத்தஸ்ஸேவத்தஸ்ஸ த்ஹீகரணங். தயிதங் பங்குதஸ்ஸனங் ஸங்காரானங் அவஸவத்தனாவபோதனேன அனத்தலக்கணபடிவேதாயாதி தங் தஸ்ஸெந்தோ “ஸுஞ்ஞதோ ச உபட்டான”ந்தி ஆஹ. ஆரம்மணஸ்ஸ ஹி பங்காரம்மணசித்தஸ்ஸ ச பங்கமனுபஸ்ஸதோ விஸேஸதோ ஸங்காரா ஸுஞ்ஞ ஹுத்வா உபட்டஹந்தி. தேனாஹ “தஸ்ஸேவ”ந்திஆதி.

ந சத்தி அஞ்ஞாதி எத்த இமஸ்மிங் லோகே அஞ்ஞா கந்தவினிமுத்தோ அத்தா நாம கோசி நத்தி. தேஸங் கயங் பஸ்ஸதீதி தேஸங் தம்மானங் கணே கணே உபட்டஹந்தங் பங்கங் பஸ்ஸதி. யதாவத்தாய அப்பமாத் படிபத்தியா அப்பமத்தோ. யதா கிங்? மணிங் வ விஜ்ஜங் வஜிரேன யோனிஸோ யதா நாம குஸலோ புரிஸோ உபாயேன மணிங் விஜ்ஜந்தோ மணிஸ்ஸ சித்தமேவ பஸ்ஸதி மனஸி கரோதி, ந மணிஸ்ஸ வண்ணாதிங், ஏவமேவ ஸங்காரானங் நிரந்தரங் பங்கமேவ யோனிஸோ மனஸி கரோதி, ந ஸங்காரேதி அதிப்பாயோ. யதா வா வஜிரேன மணிங் விஜ்ஜந்தஸ்ஸ வித்தட்டானங் ந புன ருஹதி, ஏவங் வஜிரஸதிலேன பங்காணுபஸ்ஸனாஞானேன பங்கே திட்டே ந புன நிச்சகாஹோ ருஹதி, ஏவங் பங்கமேவ பஸ்ஸதீதி அத்தோ.

யா ச ஆரம்மணபடிஸங்காதி “ரூபாரம்மணதா சித்தங் உப்பஜ்ஜித்வா பிஜ்ஜதி, தங் ஆரம்மணங் படிஸங்கா”தி (படி. ம. 1.51) ஏவமாக்தா யா ச ஆரம்மணபடிஸங்கா, “தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ பங்கங் அனுபஸ்ஸதீதி ஏவங் வுத்தா யா ச பங்காணுபஸ்ஸனா, “ஸங்காராவ பிஜ்ஜந்தி, தேஸங் போதோ மரணங், ந அஞ்ஞா கோசி அத்தீ”தி ஏவங் வுத்தங் யஞ்ச ஸுஞ்ஞதோ உபட்டானங், அயங் ஏவங் திதா வுத்தாபி அதிபஞ்ஞாவிபஸ்ஸனா நாமாதி அத்தோ.

747. அனிச்சாணுபஸ்ஸனாதீஸுதி அனிச்சதுக்கானத்தானுபஸ்ஸனாஸு. நிப்பிதாதீஸுதி நிப்பிதாவிராக்னிரோதபடினிஸ்ஸக்காணுபஸ்ஸனாஸு. தயோ உபட்டானேதி அனிச்சாதீவஸேன திவிதே உபட்டானே. கயதோ வயதோ உபட்டானஞ்ஹி அனிச்சதோ உபட்டானங், பயதோ உபட்டானங் துக்கதோ, ஸுஞ்ஞதோ உபட்டானங் அனத்ததோதி. திட்டிஸுதி திட்டிமித்தங் ந வேததி. தா ஹி அஸங்ஹீரதாய ந சலதி.

748. துப்பலபாஜனஸ்ஸ வியாதி திந்தஆமமத்திகாபாஜனஸ்ஸ விய போதமேவ பஸ்ஸதீதி ஸம்பந்தோ. எத்த ச துப்பலபாஜனாபமா ஸரஸபிதுரதாதஸ்ஸனத்தங், விப்பகிரியமானஸுகுமரஜாபமா அஞ்ஞமஞ்ஞங் அஸம்பந்தாதாதஸ்ஸனத்தங், பிஜ்ஜியமானதிலாபமா கணே கணே பிஜ்ஜனகபாவதஸ்ஸனத்தந்தி தட்டப்பா. போதமேவாதி வினாஸமேவ பஸ்ஸதி உப்பாதாதீனங் அக்கஹணதோ. ஏவமேவாதி யதா உதகபுப்புளகானி உதகதலாதிபச்சயங் படிச்ச உப்பன்னானி ந சிரட்டிதிகானி ஸீகங் ஸீகங் பிஜ்ஜந்தி, ஏவமேவ ஸப்பே ரூபாரூபதம்மா கம்மாதிபச்சயங் படிச்ச உப்பன்னா கணட்டிதிகா ஸீகங் ஸீகங் பிஜ்ஜந்தீதி போதமேவ பஸ்ஸதி. துரிததுரிதஞ்ஹி நேஸங் போததஸ்ஸனத்தங் “பிஜ்ஜந்தி பிஜ்ஜந்தீ”தி ஆமேடிதவசனங்.

மரீசிபி இத்தரகாலிகாவ, நிஸ்ஸயப்பந்தவஸேன பன சிரதரூபட்டானந்தி “யதா பஸ்ஸே மரீசிக”ந்தி வுத்தங், ந அயாதாவுபட்டானதோவ. லோகந்தி கந்தலோகங். மச்சராஜா ந பஸ்ஸதி அரஹத்தாதிக்கமேன புனப்பாவாவதோ.

749. பவதிட்டிப்பஹானந்தி ஸஸ்ஸததிட்டியா விக்மப்பனங். ந ஹி நிரந்தரங் பங்கமேவ பஸ்ஸதோ ஸஸ்ஸததிட்டியா அவஸரோ அத்தி. ததோ ஏவ ஜீவிதே நிராலயத்தா ஜீவிதனிகந்திபரிச்சாகோ. ஸதாதி ஸப்பகாலங் ரத்திந்திவங். பாவனாய யுத்தப்பயுத்ததா. இச்சாசாரானங் துரீபாவதோ

விஸுத்தாஜீவிதா. உஸ்ஸுக்கப்பஹானங் கிச்சாகிச்சேஸு அப்யாவடதா திப்புஸங்வேகத்தா. விகுதபயதா குதோசிபி நிப்பயதா அத்தலினேஹாபாவதோ. கந்திஸோர்ச்சபடிலாபோ அனிச்சதாய ஸுதிட்டத்தா. பந்தஸேனாஸனேஸு அதிக்குஸலேஸு ச அரதியா, காமகுணேஸு ரதியா ச ஸஹனதோ அபிப்பவனதோ அரதிரதிஸஹனதா.

இமானி அட்டக்குணமுத்தமானிதி லிங்கவிபல்லாஸேன வுத்தங். ம-காரோ ச பதுஸந்திகரோ, பவதிட்டிப்பஹானாதிகே இமே அட்ட உத்தமானிஸங்ஸேதி அத்தோ. தஹிந்தி தத்த பங்காஹுபஸ்ஸனாயந்தி அத்தோ.

பங்காஹுபஸ்ஸனாஞாணங் நித்திதங்.

பயதுபட்டானஞாணகதாவண்ணனா

750. ஸப்புஸங்காரானந்தி தேபுமகானங் ஸப்புஸங்காரானங். அதிகாரவஸேன ஹி பதேஸஸப்பிஸயோ இத ஸப்புஸத்தோ. ஆஸேவந்தஸ்ஸாதி ஆத்ரவஸேன ஸேவந்தஸ்ஸ பவத்தெந்தஸ்ஸ. பாவுவந்தஸ்ஸாதி வட்டெந்தஸ்ஸ ப்ருஹந்தஸ்ஸ. பஹுலீகரொந்தஸ்ஸாதி புனப்புனங் கரொந்தஸ்ஸ யுஞ்ஜந்தஸ்ஸ. பபேதகாதி கணே கணே பிஜ்ஜனவஸேன பபேதகா. ஆஜீவிகா ப்யாதிஆதினிமித்தங் மரிதுகாமஸ்ஸ, அமரிதுகாமஸ்ஸாபி ஸுரஸ்ஸ பாபிதப்பி ந பயதோ உபட்டாதீதி “ஸகேன ஜீவிதுகாமஸ்ஸ பீருகபுரிஸஸ்ஸா”தி வுத்தங். யதா பீருகஜாதிகஸ்ஸ ஸஹாத்யோ ஸந்தாஸனிமித்தங் பயானகபாவதோ, ததா யோகிணோ பங்கதோ திஸ்ஸமானா ஸங்காராதி ஆஹ “ஸஹ...பே... உபட்டஹந்தீ”தி. பச்சப்பன்னாதி அத்தாபச்சப்பன்னா ஓளாரிகா தீகத்ரபபந்தா, கணபச்சப்பன்னா ஸுகுமதரா இத்தரகாலா, ஸந்ததிபச்சப்பன்னா மஜ்ஜிமா இத ஆதிதோ பரிக்கஹேதப்பா. பயதோ பாபிதப்பதோ உபதிட்டனகேஸு ஞாணங் பயதுபட்டானஞாணங்.

யதா இத்தியா புத்தானங் ஸீஸஸ்ஸ சின்னதா சிஜ்ஜமானதா க்யஹமானா பயாவஹா, ஏவங் யோகிணோ தியத்தாக்தானங் ஸங்காரானங் நிரோதா க்யஹமானாதி இமமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “ஏகிஸ்ஸா கிர இத்தியா”திஆதி வுத்தங்.

யதா பூதிபுதங் ஓதனாதி ந ஸபாவேன திட்டதி வினஸ்ஸதி, ஏவங் யஸ்ஸா இத்தியா விஜாதவிஜாதா புத்தா ந ஜீவந்தி மரந்தி ஏவ, ஸா “பூதிபஜா”தி வுத்தா. பூதிபஜாக்கஹணஞ்செத்த விஸேஸதோ கப்பாக்தமரணசிந்தாதஸ்ஸனேன யோகிணோ அனாகதஸங்காரனிரோதஸ்ஸன்னிட்டானதஸ்ஸனத்தங். அதீதபச்சப்பன்னஸங்காரனிரோதோ ஹிஸ்ஸ ஸபாகடோ ஏவாதி ந ஸோ உபமாய ஸாதேதப்போ. அந்திமபவிகஸ்ஸ ச யோகிணோ ஸத்தக்கத்துங் பரமாதிபாவினோ அதீதே துக்கப்பஹுதாய, அனாகததுக்கப்பரித்ததாய ச தஸ்ஸனத்தங் பஹுபஜாவ இத்தி நிதஸ்ஸிதா.

தத்த யதா தஸ்ஸா நவ புத்தா மதா, ஏவங் அஜ்ஜத்தாதிப்பபேதா அதீதா ஸங்காரா, வுஸிதபப்பா வா நவ ஸத்தாவாஸா தட்டப்பா, மீயமானபுத்தோ விய பச்சப்பன்னா ஸங்காரா, பவத்தமானோ வா ஸத்தாவாஸோ தட்டப்போ. அஜாதபுத்தோ விய அனாகதா ஸங்காரா, பாவீ வா ஸத்தாவாஸோ தட்டப்போ. ஏவமவட்டிதே யதேகே தஸபுத்தமாதரங் அக்கஹெத்வா நவபுத்தமாதுக்கஹணங் ஸாத்தகந்தி வதந்தி, தத்பாஹதங் ஹோதி. தாரகானங் மரணஸ்ஸ சிரகாலிகத்தா மரணானுஸ்ஸரணந்தி வுத்தங். கப்பாக்தோ அப்பச்சக்கதாய பாவிபக்கேயேவ திட்டதீதி அதிப்பாயேன குச்சிகதோ அனாகதஸங்காரட்டானியோ வுத்தோ. ஏதஸ்மிங் கணேதி பங்கதஸ்ஸனமுகேன ஸங்காரானங் பயானகபாவேன உபட்டானக்கணே.

751. ந பயதி ஞாணஸ்ஸ பயானாகாரேன அப்பவத்தனதோ. படிகசித்துப்பாதவஸேன ஹி பயனங், ஞாணங் பன பயிதப்புவத்துங் பயிதப்பந்தி யாதாவதோ ஜானாதி. தேனாஹ “அதீதா...பே... தீரணமத்தமேவா”தி, திஸ்ஸோ அங்காரகாஸ்யோ அதிதாபேன திக்கமஜ்ஜமுதுபேதாதி அதிப்பாயோ. காமபவாதீனஞ்ஹி திண்ணங் பவானங் நிதஸ்ஸனபாவேன தாஸங் கஹணங், ததா கதிராதிஸ்ஸலத்தயஸ்ஸ அப்பணீதாதிபாவதோ. தேனாஹ “கேவலங் ஹி”திஆதி. அஸ்ஸாதி ஞாணஸ்ஸ. பயஸனாபன்னாதி நானாவிதவிபுலானத்தபதிதா. பயதோதி பயிதப்பதோ.

ஸங்காரனிமித்தந்தி “ஸங்காரானங் ஸமுஹாதிக்னவஸேன, ஸகிச்சபரிச்சேததாய ச ஸவிக்ஹானங் விய உபட்டானந்தி வுத்தோவாயமத்தோ. ஸங்காரானங் பன ததா உபட்டானங் ஸங்காரவினிமுத்தங் ந ஹோதீதி ஆஹ “அதீதா...பே... அதிவசன”ந்தி. மரணமேவாதி பங்கமேவ. தேனாதி பங்கதஸ்ஸனேன. கணே கணே பங்கமேவ பஸ்ஸதோ ஹி நிமித்தஸஞ்ஞிதங் ஸங்காரகதங்

அனிச்சதாய வுத்தனயேன ஸப்படிபுயங் ஹுத்வா உபட்டாதி. பவத்தங் நாம காமங் ஸப்பா புவபவத்தி, மத்தகப்பத்தாய பன பங்காஹுஸஸனாய ஸப்புவேஸு அபிண்டஹஸம்படிபினஸஸ ஸுட்டுதரங் உபட்டானதோ ஸந்தஸுகாபிமதாபி புவா துக்கஸபாவதாய ப்யதோ உபட்டஹந்தி தஸஸனத்தங் “பவத்தந்தி ரூபாரூபுவபவத்தி”திஆதி வுத்தங். உபயந்தி நிமித்தங், பவத்தஞ்ச. த்வயம்பி ஹி தங் அத்தஸுஞ்ஞமேவ ஹுத்வா உபட்டஹந்தி.

பயதுபட்டானஞாணங் நிடிதங்.

ஆதினவாஹுஸஸனாஞாணகதாவண்ணனா

752. தாணந்தி ஸங்காஹேதுகா அனத்ததோ ரக்கணங். நேவ பஞ்ஞாயதி ஸப்புவாதீனங் ஸாதீனவதாய ஏகஸதிஸத்தா. லேணந்தி தஸ்ஸ பரிஹரணதாணாய உபலீயனங். கதீதி ததத்தங் கந்தப்பட்டானங். படிஸரணந்தி தஸ்ஸேவ படிஸரணட்டானங். பத்தனாதி ஆஸஸனா ந ஹோதி. ஏதேன “நேதங் மமா”தி தண்ஹாகாஹாபாவமாஹ. பராமாஸோதி திட்டிபராமாஸோ. தேன “ஏஸோ மே அத்தா”தி திட்டிகாஹாபாவமாஹ. தண்ஹாகாஹாபாவேனேவ செத்த “ஏஸோஹமஸ்மி”தி மானகாஹாபாவோபி வுத்தோயேவ ஹோதி, வா-ஸத்தக்கஹணேன வா.

இதானி பத்தனாதீனமபாவே காரணங் தஸ்ஸேதுங் “தயோ புவா”திஆதி வுத்தங். தத்த தயோ புவா அங்காரகாஸயோ விய ஜாதிஆதிதுக்காதிட்டானபாவேன மஹாபிதாபதாய. சத்தாரோ மஹாபுதா கட்டமுகபுதிமுகஅக்கிமுகஸத்தமுகஸங்காதா கோரவிஸஆஸவிஸா விய காயஸஸ தத்தாதாவிஸஸந்தனதாஹச்சேததுக்கவிதானதோ விஸேஸதோ, அவிஸேஸதோ பன ஆஸயதோ, விஸவிகாரதோ, அனத்ததானதோ, துருபசாரதோ, துராஸததோ, அகதஞ்ஞதோ, அவிஸேஸகாரிதோ, அனேகாதீனவபத்தவதோ ச. “சத்தாரோ ஆஸவிஸா உக்கதேஜா கோரவிஸாதி கோ, பிக்கவே, சதுன்னேதங் மஹாபுதானங் அதிவசனந்தி (ஸங். நி. 4.238) ஹி வுத்தங். பஞ்சக்கந்தா ஏகக்கந்தாபேதே அஞ்ஞக்கந்தானவட்டானதோ. அஞ்ஞமஞ்ஞகாதனதோ, மரணதுக்காவஹனதோ ச உக்கித்தாஸிகவதகா விய. வுத்தம்பி சேதங் “உக்கித்தாஸிகோ வதகோதி கோ, பிக்கவே, பஞ்சன்னேதங் உபாதானக்கந்தானங் அதிவசனந்தி. ச அஜ்ஜத்திகாயதனானி அத்தத்தனியபாவேன கஹிதானிபி ததோ ரித்தபாவதோ ஸஞ்ஞகாமோ விய போஜனாதிக்யஹுபகமெத்த அத்தீதி பவிட்டஸஞ்ஞகாமோ விய. ததா ஹி வுத்தங் -

“ஸஞ்ஞகாமோதி கோ, பிக்கவே, சன்னேதங் அஜ்ஜத்திகானங் ஆயதனானங் அதிவசனங். சக்குதோ சேபி நங், பிக்கவே, பண்டிதோ ப்யத்தோ மேதாவீ உபபரிக்கெய்ய, ரித்தகஞ்ஞேவ காயதி, துச்சகஞ்ஞேவ காயதி, ஸஞ்ஞகஞ்ஞேவ காயதீ”தி (ஸங். நி. 4.238) -

ஆதி. ச பாஹிராயதனானி காமகாதகசோரா விய ஸப்பாதாபி காதகபாவதோ. தேனேவாஹ “சோரா காமகாதகாதி கோ, பிக்கவே, சன்னேதங் பாஹிரானங் ஆயதனானங் அதிவசனங். சக்கு, பிக்கவே, ஹஞ்ஞதி மனாபாமனாபேஸு ரூபேஸு”திஆதி. ராகக்கிஆதிஹி ஏகாதஸஹி அக்கிஹி. வுத்தஞ்ஞேதங் -

“சக்கு, பிக்கவே, ஆதித்தங். கேன ஆதித்தங்? ராகக்கிணா தோஸக்கிணா மோஹக்கிணா ஜாதியா ஜராய மரணேன ஸோகேஹிபரிதேவேஹி துக்கேஹி தோமனஸ்ஸேஹி உபாயாஸேஹி”தி (ஸங். நி. 4.28) -

ஆதி. ஸங்காரானங் கண்டாதிஸதிஸதா ஹெட்டா வுத்தாயேவ. நிரஸ்ஸாதாதி அஸ்ஸாதேதப்பரஹிதா துக்கஸபாவத்தா. நிரஸாதி ஸம்பத்திரஹிதா விபத்திரியோஸானத்தா. ஸப்பத்த யதா ஹெட்டா நிரஸ்ஸாதா நிரஸா மஹாஆதினவராஸிபுதா ஹுத்வா உபட்டஹந்தி ஸம்பந்தோ, ஏவங் உபரிபி “ஸவாளகமிவ வனகஹன”ந்திஆதிஸு தங் ஆனெத்வா ஸம்பந்திதப்பங்.

ஸஸத்தூலாதி ஸப்யக்கா. காஹா கும்பிலாதயோ. ரக்கஸோ தகரக்கஸோ. “நிரஸங் நிரஸ்ஸாத”ந்தி இமினா ஆதினவஸ்ஸ அப்போகிண்ணதங் தஸ்ஸேதி. ததா ஹிஸ்ஸ யோகினோ ஸப்பேஸு புவாதீஸு ஸப்பேபி ஸங்காரா நிஸ்ஸக்கதோ நிரந்தரங் ஸப்படிபுவாவ ஹுத்வா உபட்டஹந்தி. யஞ்ச ஸப்படிபுயங், தங் ஸாதீனவங். தேனாஹ “தஸ்ஸேவ”ந்திஆதி.

யந்தி ஆதினவஞாணங். இதங் வுத்தந்தி இதங் தஸ்வத்துகங் த்வாதஸவாரபடிமண்டிதங் அன்வயப்யதிரேகவஸேன தஸ்ஸேவ பதபாஜனங் படிஸம்பிதாயங் வுத்தங்.

உப்பாதோ பயந்தி ஸங்காரானங் உப்பாதோ அகேமட்டேன பயவத்துதாய பயங். உப்பாதமுலகஞ்ஞி ஸப்பங் தங் ஸப்பவத்துகந்தி ஸப்யஸனங். பவத்தங் பயந்திஆதிஸுபி ஏஸேவ

நயோ. நத்தி² ஏதஸ்ஸ உப்பாதோ³, ந வா ஏதஸ்மிங் அதி⁴க்தே ஸங்கா⁵ரானங் ஆயதிங் உப்பாதோ⁶தி அனுப்பாதோ⁷, நிப்⁸பா⁹னங். தஞ்ச ஸப்¹⁰பேஸோ ப¹¹யாபா¹²வதோ பரமஸ்ஸாஸபூ¹³தத்தா நிப்¹⁴ப¹⁵யட்டே¹⁶ன கேமந்தி. ஸந்திபதே¹⁷தி ஸப்¹⁸பேஸங்கா¹⁹ருபஸமபூ²⁰தே அமதபதே²¹. அப்பவத்தந்திஆதீ²²ஹிபி பவத்தாதி²³படிக்கே²⁴பமு²⁵கே²⁶ன நிப்²⁷பா²⁸னமேவ வத²⁹தி. பவத்தியங் ஆதீ³⁰னவங் தி³¹ஸ்வா தத³²னந்தரமேவ நிவத்தியங் ஆனிஸங்ஸத³³ஸ்ஸனவஸேன ஸீக்³⁴ங் விபஸ்ஸனங் உஸ்ஸுக்காபெந்தானங் வஸேன “உப்பாதோ³⁵ ப³⁶யங், அனுப்பாதோ³⁷ கேம³⁸ந்தி ததியவாரோ வுத்தோ. ஏஸேவ நயோ ச³⁹ட்ட⁴⁰வாராதீ⁴¹ஸுபி. எத்த⁴² ச உப்பாதோ⁴³ விஸேஸோ, ப⁴⁴யங் விஸேஸிதப்⁴⁵பங் ஸாமஞ்சுபா⁴⁶வதோதி ஸதிபி த⁴⁷வின்னங் பதா⁴⁸னங் ஸமானாதி⁴⁹கரணபா⁵⁰வே லிங்க⁵¹பே⁵²தோ⁵³ க⁵⁴ஹிதோ. யதா⁵⁵ “து⁵⁶க்க⁵⁷ஸமுத⁵⁸யோ அரியஸச்ச⁵⁹ந்தி (தீ⁶⁰. நி. 3.354; ம. நி. 3.374). ஏஸ நயோ “க⁶¹தி ப⁶²ய⁶³ந்திஆதீ⁶⁴ஸுபி.

உப்பாதோ⁶⁵ ஸங்கா⁶⁶ராதி எத்த⁶⁷ பன ஸப்⁶⁸பேஸங் ஸங்கா⁶⁹ரானங் உப்பாத⁷⁰ங் ஸாமஞ்சு⁷¹ன க⁷²ஹெத்வா ஸங்கா⁷³ரா பே⁷⁴த⁷⁵தோ விஹிதா ஸப்⁷⁶புத்த⁷⁷கமேவ தேஸங் விபா⁷⁸க⁷⁹தோ விபஸ்ஸியமானத்தாதி வசனபே⁸⁰தோ⁸¹ கதோ.

ஆயுஹனங் படிஸந்தி⁸²ங் “து⁸³க்க⁸⁴ந்தி பஸ்ஸதீதி ஸம்ப⁸⁵ந்தோ⁸⁶. ஞாணங் ஆதீ⁸⁷னவே இத⁸⁸ந்தி ஆதீ⁸⁹னவே விஸயபூ⁹⁰தே இத⁹¹ங் பஞ்சவத்து⁹²கங் ஞாணங் வேதி⁹³தப்⁹⁴பங். ஞாணங் ஸந்திபதே⁹⁵தி ஸந்திபதே⁹⁶ நின்னாதி⁹⁷பா⁹⁸வேன டி⁹⁹தங் இத¹⁰⁰ங் ஞாணந்தி அத்தோ¹⁰¹.

753. கம்மபச்சயா பச்சப்பன்னப¹⁰²வே உப்பஜ்ஜமானானங் ஸங்கா¹⁰³ரானங் உப்பாதோ¹⁰⁴ பாகடதரோ ஹுத்வா உபட்ட¹⁰⁵தீதி ஆஹ “புரிமகம்மபச்சயா இத¹⁰⁶ உப்பத்தீ¹⁰⁷தி. பவத்தங் நாம இத¹⁰⁸ பவத்தியங் த¹⁰⁹ம்மப்பவத்தீதி ஆஹ “உப்பன்னஸ்ஸ பவத்தீ¹¹⁰தி. ஸப்¹¹¹புமபீதி தியத்த¹¹²க¹¹³தங் ரூபாரூபங் அஜ்ஜத்தப¹¹⁴ஹித்தா¹¹⁵தி¹¹⁶விபா¹¹⁷க¹¹⁸ங் ஸப்¹¹⁹புமபி. கம்மந்தி ஏதரஹி பவத்தங் கம்மங். எத்த¹²⁰ ச உப்பாத¹²¹பவத்தஆயுஹனக்¹²²ஹணேன பச்சப்பன்னத்த¹²³பரியாபன்னா ஸங்கா¹²⁴ரா க¹²⁵ஹிதா, படிஸந்தி¹²⁶க¹²⁷ஹணேன அனாக¹²⁸த்த¹²⁹பரியாபன்னா உபாதித்தா. உப்பாத¹³⁰க¹³¹ஹணேன ச அதீதத்த¹³²பரியாபன்னா கம்மஸங்கா¹³³ரா உல்லிங்கத்தா. நிமித்தக்¹³⁴ஹணேன பன ஸப்¹³⁵பேபி க¹³⁶ஹிதா. யாய க¹³⁷தியா ஸா படிஸந்தி¹³⁸ ஹோதி ஸா நிரயாதி¹³⁹பே¹⁴⁰தா¹⁴¹ க¹⁴²தி ஸுசரிதது¹⁴³ச்சரிதவஸேன க¹⁴⁴ந்தப்¹⁴⁵த்தா, ஸா பனத்த¹⁴⁶தோ தந்தங்கம்மனியமிதா ப¹⁴⁷வஸமஞ்சு¹⁴⁸ரஹா விபாகக்¹⁴⁹ந்தா¹⁵⁰, கடத்தா ச ரூபந்தி வேதி¹⁵¹தப்¹⁵²பா¹⁵³. க¹⁵⁴ந்தா¹⁵⁵னங் நிப்¹⁵⁶புத்தனந்தி ஸப்¹⁵⁷பேஸம்பி க¹⁵⁸ந்தா¹⁵⁹னங் நிப்¹⁶⁰புத்தனங். பாகடா ஏவ ஸச்சவிப¹⁶¹ங்கே¹⁶² லக்க¹⁶³ணாதி¹⁶⁴வஸேன நித்தி¹⁶⁵ட்ட¹⁶⁶த்தா. வத்து¹⁶⁷வஸேனாதி ஆரம்மணஸங்கா¹⁶⁸தபவத்திட்ட¹⁶⁹னவஸேன. யதி¹⁷⁰ தே பஞ்சேவ வத்து¹⁷¹பா¹⁷²வேன இச்சி¹⁷³தா, அத¹⁷⁴ கஸ்மா ஸேஸா வுத்தாதி ஆஹ “ஸேஸா தேஸங் வேவசனவஸேனா¹⁷⁵தி. தேன விபஸ்ஸகானங் ஞாணவிப்பா¹⁷⁶ரஸ்ஸ விஸயஸங்வட்¹⁷⁷னத்த¹⁷⁸ங் தே¹⁷⁹ஸனா வட்¹⁸⁰டி¹⁸¹தாதி த¹⁸²ஸ்ஸேதி.

அன்வயதோ த¹⁸³ஸ்ஸிதஸ்ஸ ஆதீ¹⁸⁴னவஞாணஸ்ஸ ப¹⁸⁵யதி¹⁸⁶ரேகதோ த¹⁸⁷ஸ்ஸனத்த¹⁸⁸ங் படிபக்க¹⁸⁹ஞாணத¹⁹⁰ஸ்ஸனங் “யத்த¹⁹¹ உப்பாதோ¹⁹² நத்தி¹⁹³, தத்த¹⁹⁴ ஸப்¹⁹⁵பேன ஸப்¹⁹⁶பங் ப¹⁹⁷யம்பி நத்தீ¹⁹⁸தி. “ப¹⁹⁹யதுபட்ட²⁰⁰னேன வா²⁰¹திஆதி²⁰²னா பவத்திங் த²⁰³ஸ்ஸெத்வா நிவத்தி²⁰⁴த்²⁰⁵ஸ்ஸனங் புத்த²⁰⁶தா²⁰⁷னங், அனுபுத்த²⁰⁸தா²⁰⁹னஞ்ச ஆசிண்ணமேதங் யதா²¹⁰ புரிமங் ஸச்ச²¹¹த²¹²வயங் த²¹³ஸ்ஸெத்வா நிரோத²¹⁴ஸச்ச²¹⁵தே²¹⁶ஸனாதி த²¹⁷ஸ்ஸேதி. யதா²¹⁸ லோகே கஸ்ஸசி ஆதீ²¹⁹னவத்²²⁰ஸ்ஸனங் நிரத்த²²¹கம்பி ஹோதி, ந ததா²²² இத²²³ங், இத²²⁴ங் பன ஸாத்த²²⁵கமேவாதி இமமத்த²²⁶ங் த²²⁷ஸ்ஸேதுங் “யஸ்மா வா²²⁸திஆதி²²⁹ வுத்தங். தப்படிபக்க²³⁰னின்னங் சித்தங் ஹோதி தா²³¹ஹாபி²³²பூ²³³தஸ்ஸ ஸீதனின்னதா விய ஸுட்டு²³⁴ தி²³⁵ட்ட²³⁶தீ²³⁷னவதோ ஏகங்ஸேன முஞ்சிதுகம்யதாபா²³⁸வதோ.

ப²³⁹யந்தி பா²⁴⁰யிதப்²⁴¹பங். “நியமதோ து²⁴²க்க²⁴³ந்தி ஏதேனஸ்ஸ து²⁴⁴க்க²⁴⁵பா²⁴⁶வேன பா²⁴⁷யிதப்²⁴⁸பதாதி பா²⁴⁹யிதப்²⁵⁰பதா து²⁵¹க்க²⁵²பா²⁵³வங் ந ப²⁵⁴யபி²⁵⁵சரதீதி த²⁵⁶ஸ்ஸேதி. வட்ட²⁵⁷மிஸங் உபாதி²⁵⁸ன்னக்²⁵⁹ந்தா²⁶⁰தி வத²⁶¹ந்தி. திவித²⁶²ம்பி வட்ட²⁶³ங், வட்ட²⁶⁴ஸன்னிஸ்ஸிதஞ்ச வட்ட²⁶⁵மிஸங். கிலேஸேஹி ஆமஸிதப்²⁶⁶பதோ லோகாமிஸங், பஞ்ச காமஞ்ஞா²⁶⁷. கிலேஸா ஏவ கிலேஸாமிஸங். ஸங்கா²⁶⁸ரமத்தமேவாதி எத்த²⁶⁹ ஏவ-ஸத்தே²⁷⁰ன விஸங்கா²⁷¹ரங் நிவத்தேதி. ந ஹி தத்த²⁷² ஸாமிஸதாலேஸாபி அத்தீ²⁷³தி. மத்த-ஸத்தே²⁷⁴ன பன அபரிபுண்ணதங் விபா²⁷⁵வேதி. ந ஹி ஸப்²⁷⁶பேஸங்கா²⁷⁷ரக²⁷⁸தங் ஸாமிஸந்தி. தஸ்மாதி “ப²⁷⁹ய²⁸⁰ந்தி வுத்தஸ்ஸ து²⁸¹க்கா²⁸²தி²⁸³பா²⁸⁴வேன நியதத்தா. யதி²⁸⁵ யங் ப²⁸⁶யங், தங் து²⁸⁷க்கா²⁸⁸தி²⁸⁹ஸபா²⁹⁰வமேவ, ததா²⁹¹ ஸதி ப²⁹²யாதீ²⁹³ஸு ஏகேனேவ அத்த²⁹⁴ஸித்தி²⁹⁵. கஸ்மா ஸப்²⁹⁶பா²⁹⁷னி க²⁹⁸ஹிதானீதி அனுயோக²⁹⁹ங் மனஸி கத்வா ஆஹ “ஏவங் ஸந்தே³⁰⁰பீ³⁰¹திஆதி³⁰². யதா³⁰³ தேஸு ஏவ ஸங்கா³⁰⁴ரேஸு அனிச்சதோ து³⁰⁵க்க³⁰⁶தோ அனத்ததோ பவத்திவஸேன ஆகாரனானத்ததோ அனுபஸ்ஸனானானத்தங், ஏவங் ப³⁰⁷யாகாராதி³⁰⁸ஆகாரனானத்ததோ பவத்திவஸேனேவெத்த³⁰⁹ ஞாணஸ்ஸ நானத்தங். தத்த³¹⁰ ப³¹¹யாகாரேன பவத்தங் ஞாணங் ப³¹²யதுபட்ட³¹³னஞாணங், இதராகாரவஸேன பவத்தங் ஆதீ³¹⁴னவஞாணந்தி த³¹⁵ட்ட³¹⁶ப³¹⁷பங்.

யஸ்மா ஆதினவஞாணஸ்ஸ விஸயபா⁴வேன வுத்தா பன்னரஸாபி அத்தா² உப்பாதா³தீஸு பஞ்சஸ்வேவ அந்தோகதா⁴, தத்த² ச ஞாணங் அன்வயப்யதிரேகவஸேன பவத்தனதோ தஸ்வித⁴ங் ஹோதி. தஸ்மா ஆஹ “துஸ ஞாணே பஜானாதீ”தி. பஜானஞ்ச ஸாதிஸயங் விஸயக³தஸம்மோஹவிக³மேன அஸம்முள்ளங், அத்தனிபி அஸம்முள்ளமேவாதி அத்தானம்பி பஜானந்தங் விய ஹோதீதி கத்வா வுத்தங். தேனாஹ “படிவிஜ்ஜதி ஸச்சிகரோதீ”தி. த்வின்னந்தி த்³வீஸு குஸலஸத்த³யோகேன ஹி பு⁴ம்மத்தே² ஸாமிவசனங் யதா² “குஸலா நச்சகீதஸ்ஸா”தி (ஜா. 2.22.94). குஸலதாதி கரணே பச்சத்தவசனந்தி ஆஹ “த்³வின்னங் குஸலதாயா”தி. த்வின்னந்தி வா த்வின்னங் ஞாணானங் வஸேனாதி அத்தோ². பவத்தியா யாதாவதோ திட்ட²தாய தப்படிபக்க²தோ ஸந்திபத³ங் ஸுவினிச்சி³தமேவ ஹுத்வா உபட்ட²தி. தேனஸ்ஸ சித்தங் பரமதிட்ட²த⁴ம்மனிப்பா³னாதி³மிச்சா³கா³ஹவஸேன ந விசலதி. தத்த² ஸுபரிதிட்ட²தீ³னவத்தாதி ஆஹ “நானாதிட்ட²ஸு ந கம்பதீ”திஆதி³. ஸேஸமெத்த² உத்தானத்த²மேவ.

ஆதினவானுபஸ்ஸனாஞாணங் நி³ட்டி²தங்.

நிப்பி³தா³னுபஸ்ஸனாஞாணகதா²வண்ணனா

754. ஸங்கா²ரக²தேதி ஸப்ப³ஸ்மிங் தேபு⁴மகே ஸங்கா²ரே. நிப்பி³ந்த³தீதி ஞாணனிப்பி³தே³ன நிப்பே³த³ங் ஆபஜ்ஜதி. ததா²பு⁴தோ ச தத்த² உக்கண்ட²ந்தோ, அனபி⁴ரமந்தோ ச நாம ஹோதீதி வுத்தங் “உக்கண்ட²தி நாபி⁴ரமதீ”தி.

தத்த² அனபி⁴ரமணஸ்ஸ உபமங் தஸ்ஸேதுங் “ஸெய்யதா²பீ”திஆதி³ வுத்தங். அனோதத்த²ஹங் பரிக்கி²பித்வா டி²தேஸு த்³வியோஜனஸதுப்பே⁴தே⁴ஸு யதா²க்கமங் ஸானுஅஞ்ஜனரஜதஸுவண்ணஸத்தரதனமயேஸுக³ந்த⁴மாத்³னகாளகேலாஸஸுத்³ஸ்ஸனசித்தகூடபே⁴தே³ஸு பஞ்சஸு ஹிமவதோ மஹாஸிக³ரேஸு பச்சி³மோ சித்தகூடபப்ப³தோ நாம. ஸீஹபபாதா³தீஸு ஸத்தஸு மஹாஸரேஸு.

ஸுவண்ணபஞ்ஜரேதி ஸுவண்ணமயே ஸீஹபஞ்ஜரே. பக்கி²த்தோதி நிருத்தோ⁴. திவிதே⁴ ஸுக³திப⁴வேதி காமஸுக³திஆதி³கே திவிதே⁴ ஸம்பத்திப⁴வே.

ஹத்த²பாத்வாலவத்தி²கோஸேஹி பு⁴மிபு³ஸனேஹி ஸத்தஹி பதிட்டி²தோதி ஸத்தபதிட்டோ². நக³ரமஜ்ஜே நாபி⁴ரமதி த்வாரபஞ்ஜரனாளனாதி³அவபா³த⁴னப⁴யேன. திட்டே²தி அதி⁴முத்திபு³புகேன அன்வயதஸ்ஸனேன திட்டே². தேனாஹ “தன்னின்னதப்போணதப்பப்பா⁴ரமானஸோ”தி.

நிப்பி³தா³னுபஸ்ஸனாஞாணங் நி³ட்டி²தங்.

755. தங் பனேதந்தி நிப்பி³தா³ஞாணமாஹ. ஞாணத்³வயேனாதி ப⁴யதுபட்ட²னாதீ³னவானுபஸ்ஸனாஞாணத்³வயேன. யஸ்மா ப⁴யதோ திஸ்ஸமானா ஏவ ஸங்கா²ரா மஹாதீனவா, நிப்பி³ந்தி³தப்பா³ ச ஹுத்வா உபட்ட²ஹந்தி, தஸ்மா ஏகம்பி தங் ஞாணங் ததா²பா⁴வனாப³லப்பத்தியா அவத்தா²விஸேஸயுத்தங் திவித⁴கிச்சஸாமத்தி³யவந்தங் ஹோதீதி வுத்தங் “அத்ததோ ஏக³ந்தி. தேனாஹ “ஸப்ப³ஸங்கா²ரே”திஆதி³.

தயித³ங் தாஸங் அனுபஸ்ஸனானங் மத்த²கப்பத்திவஸேன வுத்தங், ஆதி³ம்ஹி பன பி⁴ன்னஸபா⁴வா ஏவ பவத்தந்தி. உப்பாதே³ஸீதி பாத்வாகாஸி, விபா⁴வேஸீதி அத்தோ².

முஞ்சிதுகம்யதாஞாணகதா²வண்ணனா

756. ந ஸஜ்ஜதி ப்³ஹ்வாதீனவதாய திட்ட²த்தா. முஞ்சிதுகாமங் நிஸ்ஸரிதுகாமங் ஹோதி அனாதிகாலிகஸ்ஸ கந்த⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞாயமானத்தா. முஞ்சிதுகாமதா ததோ அத்தானங் நிப்பே³தே⁴துகாமதா நிஸ்ஸரிதுகாமதா அபக³ந்துகாமதா. பஞ்ஜரபக்கி²த்தோதி பஞ்ஜரேன ஸமோருத்தோ⁴. ஏவமாத³யோதி ஆதி³-ஸத்தே³ன ஆதி³த்தஅங்கா³ரஉபஸட்ட²தே³ஸப்ப³யாளஸாபதா³குலவனக³ஹனாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ திட்ட²ப்போ³.

முஞ்சிதுகம்யதாஞாணங் நி³ட்டி²தங்.

படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணகதா²வண்ணனா

757. “ஸப்ப³ப⁴வ ...பே... முஞ்சிதுகாமோ”தி வத்வா புன ஸப்ப³ஸ்மா ஸங்கா²ரக²தாதி ஸப்ப³க்³ஹணங் ஸாதிஸயமுத்திதஸ்ஸனத்த³ங் அதி⁴கவசனங் அஞ்ஞமத்த³ங் போ³தே⁴தீதி. யஞ்ஹி ஸங்கா²ரேஹி

அனநுபந்த்ஸு முஞ்சனங், தங் ஸாதிஸயங் முஞ்சனங். தங் பன வச்சமானாய படிஸங்காநுபஸ்ஸனாய ஹோதீதி தங் த்ஸஸேதுங் “புன தே ஏவங் ஸங்காரே”திஆதி³ வுத்தங். திலக்கணங் ஆரோபெத்வா ஸங்காரபரிக்கண்ணஹனங் புப்பேபி கதந்தி புனக்கண்ணங். பவாதி³கத்ஸஸ ஸங்காரஸ்ஸ அபரிதுலிதஸ்ஸ அபாவதோ “தே”தி வுத்தங். அனுபஸ்ஸனாகாரஸ்ஸ அபுப்பஸ்ஸபி அத்தி²தாய “ஏவ”ந்தி வுத்தங். இதா¹னி வச்சமானாகாரேனாதி ஹி அத்தோ². ஸங்காரானங் பரிக்கண்ணஹனங் நாம பரிபுண்ணலக்கணவஸேனேவ ஹோதீதி “திலக்கணங் ஆரோபெத்வா”தி வுத்தங்.

அனச்சந்திகதோதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்பங், தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. பட²மேன ஆதி³-ஸத்தே³ன “ஆதி³அந்தவந்ததோ நிச்சபடிக்கேபதோ”தி ஏவமாதீனங் ஸங்கஹோ.

துதியேன “உதயப்பயபடிபீனதோ ஸுகபடிக்கேபதோ”தி ஏவமாதீனங் ஸங்கஹோ.

அஜஞ்ஞதோதி அமனுஞ்ஞதோ, அஸோபனதோ வா. ஜேகுச்சதோதி “தீ”தி ஜிகுச்சிதப்பதோ. படிக்கூலதோதி அபி⁴ருசியா படி⁴லோமனேன படிக்கூலபாவதோ. ந மண்டனேன ஹதா அமண்டனஹதா, அமண்டனேன ஸக்கா ஏதேஸங் ஸுப்பாவங் ஹந்துந்தி அத்தோ². அமண்டனேன வா தேஸங் அஸுபாதா பாகடா ஹோதீதி அமண்டனஹதா. மண்டனேன வா ந ஹந்தப்பஸபாவா “அஸூரியபஸ்ஸா”தி விய அமண்டனஹதா. ததோ அமண்டனஹதாவதோதி ரூபஸங்காரே ஸந்தாய வததி. விருபதோதி அஸுந்தரதோ. படி⁴ஸங்யோஜனவத்து²தாய பஸ்ஸந்தே அத்தனி பந்த⁴தீதி பீப்பச்சங் அதிவிய விருபங். யங் திட்டமத்தமேவ தோமனஸ்ஸுப்பத்தினிமித்தங் ஹோதி. அஜஞ்ஞஜிகுச்சனியதா ஹி கூதங் விய பரிச்சஜிதப்பங் வா பீப்பச்சங். இத⁴ ஆதி³-ஸத்தே³ன “அஸூசிதோ அமனாபதோ”தி ஏவமாதீனங் ஸங்கஹோ.

சதுத்தே³ன ஆதி³-ஸத்தே³ன “அபரிணாயகதோ அத்தபடிக்கேபதோ”தி ஏவமாதீனங் ஸங்கஹோ.

758. அயந்தி யோகாவசரோ. முஞ்சனஸ்ஸாதி புன அனநுபந்த்ஸுனத்தங் ஸுமுத்தமுஞ்சனஸ்ஸ. உபாயஸம்பாதுனத்தந்தி அனிச்சாதி³வஸேன ஸுட்டு² பரிக்கண்ணஹனங் பரிமத்தனா உபாயோ, தஸ்ஸ ஸாத்ஸனத்தங்.

மச்சக்கண்ணத்தங் உதகே தத்த² தத்த² கிப்பந்தி ஏதந்தி கிப்பங், மச்சானங் கண்ணகூடபங். ஒட்டா³பேஸீதி ஓஸாரேஸி, கிப்பீதி அத்தோ². ஸப்பந்தி கண்ணஸப்பங். கண்ணேதி யதா³கஹிதங் ஸப்பங் அசுட்டெத்வா கண்ணே. ஹத்தங் நிப்பேட்டெத்வாதி ஸப்பேன அத்தனோ போ⁴கேன வேடிதங் ஹத்தபதே³ஸங் நிப்பேட்டெத்வா மோசெத்வா. ஆவிஜ்ஜித்வா ஆவேடிகப்பஹாபனேன பமெத்வா. நிஸ்ஸஜ்ஜித்வாதி சுட்டெத்வா.

தத்தா²திஆதி³ உபமாஸங்ஸந்தனங். தத்த² ஆதி³தோவாதி விஞ்ஞதங் பத்தகாலே. கனவினிப்போ⁴கங் கத்வாதி கம்மட்டானங் கஹெத்வா ஸமுஹாதி³கனக்கண்ணங் பிந்தித்வா. ஸுமுத்தந்தி பா⁴வனபுங்ஸகனித்தே³ஸோ “விஸமங் சந்தி³மஸூரியா பரிவத்தந்தி”திஆதி³ஸு (அ. நி. 4.70) விய. ஸங்காரானங் நிச்சாதி³ஆகாரேன உபட்டா²துங் அஸமத்ததா அனிச்சஸஞ்ஞாதி³பே⁴தாய விபஸ்ஸனாய ஸாதிஸயங் பல்வபாவப்பத்தியா, ஸா ச ஸங்காரானங் அனிச்சாதி³ஆகாரஸ்ஸ ஸுட்டு²தரங் ஸல்லக்கணேனாதி ஆஹ “திலக்கணாரோபனேன...பே... பாபெத்வா”தி. யதா² ஹி நிப்புத்த⁴கரணே பல்வதரேன படிமல்லேன தத்த² தத்த² முட்டிப்பஹாராதி³னா விமதி²தோ இதரோ தேன யஜ்ஜி²துங் அஸமத்ததங் பாபிதோ ஹோதி. ந கேவலங் அஸமத்ததங் பாபிதோவ ஹோதி, அத² கோ² மரணமத்தங் துக்கங் வா மரணங் வா பாபுணாதி, ஏவமேதேபி ஸங்காரா ஏவங் துப்பல்பாவங் பாபிதா உபரிஞாணா²பாவேன நிப்பி³ஸேவனதங், ஸப்பஸோ பங்குஞ்ச பாபுணந்தீதி.

759. எத்தாவதாதி ஏவங் “அனச்சந்திகதோ”திஆதி³னா பரோசத்தாலீஸாய ஆகாரேஹி ஸங்காரானங் அனிச்சாதி³பாவஸல்லக்கணவஸப்பவத்தேன படிஸங்கானேன.

அனிச்சதோ மனஸிகரோதோதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்பங், தங் பாயதுபட்டானகதாயங் (விஸுத்தி⁴. 2.750) வுத்தனயமேவ.

அயங் பன விஸேஸோ - “படிஸங்கா”தி பதஸ்ஸ “ஜானித்வா”தி அத்தங் வத்வா படிஸங்கா²னுப்பஜ்ஜனகிரியானங் ஸமானகணத்தா அஸதிபி புப்பா³பரகாலத்தே ஸத்த³வோஹாரமத்தேன ஏவங் வுத்தந்தி தஸ்ஸெந்தோ “காம”ந்திஆதி³மாவ. தேன “குஸலங் தம்மங் படிச்ச குஸலோ தம்மோ உப்பஜ்ஜதி ஹேதுபச்சயா (பட்டா². 1.1.53), நிறுந்தவா திமிரங் ஸப்பங், உக்கதோயங் திவாகரோ”தி ச ஏவமாதீஸு விய ஸமானகாலவஸேனாயங் ஸத்தப்பயோகோதி. ததா² மனஞ்ச தம்மே ச பட²மங் படிச்ச

பச்சா² ந மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ உப்பத்தி, ஏவமிதா⁴பீதி துஸ்ஸேதுங் “மனஞ்ச படிச்சா”திஆதி³ வுத்தங். ஏதி³ஸோ ஸத்த³பயோகோ³ யேபு⁴ய்யேன லோகே புப்பகாலவஸேனேவ திஸ்ஸதீதி புப்பகாலவஸேனேவ இதா⁴பி தங் துஸ்ஸேதுங் “ஏகத்தனயேன வா...பே... வேதி³தப்ப”ந்தி ஆஹ. தஸ்ஸத்தோ² - அபராபரங் உப்பன்னேஸு ஞாணேஸு புரிமஸ்ஸ வஸேன படிஸங்கா²னகிரியா, தத³ஞ்ஞஸ்ஸ வஸேன உப்பஜ்ஜனகிரியா ச யோஜேதப்பா³, ந ச தானி பே⁴த³தோ அபெக்கி³தப்பா³னி ஏகஸந்தானபதிததாய ஏகத்தனயவஸேன க³ஹிதத்தாதி. இதரஸ்மிங் பத³த்வயேதி “பவத்தங் படிஸங்கா², நிமித்தஞ்ச பவத்தஞ்ச படிஸங்கா²”தி இமஸ்மிங் பத³த்வயே.

படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணங் நி⁴டி²தங்.

ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணகதா²வண்ணனா

760. ஸங்கா²ரானங் அனிச்சது³க்கா²காராதி³பரிக்க³ண்ணஹனவஸேன பவத்தம்பி படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணங் விஸேஸதோ அனத்தாகாரபரிக்க³ண்ணஹனபதா⁴னந்தி வுத்தங் “ஸப்பே³ ஸங்கா²ரா ஸஞ்ஞாதி பரிக்க³ஹெத்வா”திஆதி³. தஸ்மிஞ்ஹி ஸதி ஸச்சஸம்படிவேதோ⁴ இஜ்ஜ²தி, ந அஸதி. தத³பா⁴வதோ ஹி அனிச்சது³க்க³லக்க³ணபஞ்ஞாபகம்பி ஸரப⁴ங்க³ஸத்தா²ராதி³னங் ஸாஸனங் அனிய்யானிகமேவ ஜாதங். அத² வா தேஸங் நிச்சஸாராதி³ஹி ரித்தகங் ஸந்தா⁴ய “ஸப்பே³ ஸங்கா²ரா ஸஞ்ஞாதி பரிக்க³ஹெத்வா”தி வுத்தங். யஞ்ஹி யதோ ரித்தகங், தங் தேன ஸஞ்ஞந்தி. ஸங்கா²ரானங் அத்தஸஞ்ஞதாய து³விஞ்ஞெய்யபா⁴வதோ அனேகவாரங் படிவித்⁴யபி ஸஞ்ஞதானுபஸ்ஸனாய து³ஹிபா⁴வாபாத³னத்த²ங் “புன ஸஞ்ஞமித³”ந்திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² யத³க்கே³ன ஸங்கா²ரா அனத்ததா, தத³க்கே³ன அனத்தனியா. ஸதி ஹி அத்தனி அத்தனியேன ப⁴விதப்ப³ந்தி வுத்தங் “ஸஞ்ஞமித³ங் அத்தேன வா அத்தனியேன வா”தி. து³விகோடிகந்தி து³விஅங்ஸிகங், அத்தானங் நேவ திஸ்வா ஞாணசக்கு³னா பச்சக்க³தோ, அனுமானதோ ச தஸ்ஸ அனுபலப்ப⁴னியதோதி அதி⁴ப்பாயோ. பரங் அஞ்ஞங் ஸத்தங், ஸங்கா²ரங் வா பரிக்கா²ரபா⁴வே அத்தனோ ஸுகது³க்க³ஸாத⁴னபா⁴வே டி²தங் ந திஸ்வாதி யோஜனா. புன பரிக்க³ண்ணாதி³ ஸம்ப³ந்தோ⁴. எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் ஸஞ்ஞதானுபஸ்ஸனாதி⁴காரே.

க்வசீதி கத்த²சி டா²னே, காலே, த⁴ம்மே வா. அத² வா க்வசீதி அஜ்ஜத்தங், ப³ஹித்தா⁴ வா. அத்தனோ அத்தானந்தி ஸகத்தானங். “அயங் கோ² ப⁴வங் ப்ரஹ்மா மஹாப்ரஹ்மா...பே... ஸெட்டோ² ஸஜிதா வஸீ பிதா பூ⁴தப⁴ப்யான”ந்திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.42) பரேஹி பரிகப்பிதங் அத்தானஞ்ச கஸ்ஸசி கிஞ்சனபூ⁴தங் ந பஸ்ஸதீதி துஸ்ஸெந்தோ “கஸ்ஸசீ”திஆதி³மாஹ. தத்த² பரஸ்ஸாதி “பரஜாதி, பரோ புரிஸோ”தி ச ஏவங் க³ஹிதஸ்ஸ. ந ச மம க்வசனீதி எத்த² மம-ஸத்தோ³ அட்டா²னே பயுத்தோதி ஆஹ “மம-ஸத்த³ங் தாவ ட²பெத்வா”தி. பரஸ்ஸ சாதி அத்ததோ அஞ்ஞஸ்ஸ. “பரோ புரிஸோ”தி ஏவங் பூ⁴தோ அத்தோ² மமத்தா²ய டி²தோ, தஸ்ஸ வஸேன மய்ஹங் ஸப்ப³ங் ஸிஜ்ஜ²தீதி ஏவங் ஏகச்சதி³ட்டி²க³திகபரிகப்பிதவஸேன பரங் அத்தானங் தஞ்ச அத்தனோ கிஞ்சனபூ⁴தங் ந பஸ்ஸதீதி துஸ்ஸெந்தோ “ந ச க்வசனீ”திஆதி³மாஹ. எத்த² ச நாஹங் க்வசனீதி ஸகஅத்தனோ அபா⁴வங் பஸ்ஸதி. ந கஸ்ஸசி கிஞ்சனதஸ்மிந்தி ஸகஅத்தனோ ஏவ கஸ்ஸசி அனத்தனியதங் பஸ்ஸதி. ந ச மமாதி ஏதங் துவயங் யதா²ஸங்க்யங் ஸம்ப³ந்தி⁴தப்ப³ங். அத்தீ²தி பச்சேகங். ந ச க்வசனி பரஸ்ஸ அத்தா அத்தீ²தி பரஸ்ஸ அத்தனோ அபா⁴வங் பஸ்ஸதி. தஸ்ஸ பரஸ்ஸ அத்தனோ மம கிஞ்சனதா ந சத்தீ²தி பரஸ்ஸ அத்தனோ அனத்தனியதங் பஸ்ஸதி. ஏவங் அஜ்ஜத்தங், ப³ஹித்தா⁴ ச க³ந்தா⁴னங் அத்தத்தனியஸஞ்ஞதா ஸுத்த⁴ஸங்கா²ரபுஞ்ஜதா சதுகோடிகஸஞ்ஞதாபரிக்க³ண்ணனேன தி³ட்டா² ஹோதி. தேன வுத்தங் “ஏவமய”ந்திஆதி³.

761. “சுஹாகாரேஹி”திஆதி³னா நித்தே³ஸாதி³ஸு தத்த² தத்த² ஆக³தே பகாரே ஸஞ்ஞதானுபஸ்ஸனாய பரிப்ப³ஹனங் ஸங்க³ஹெத்வா துஸ்ஸேதி. தத்த² சுஹாகாரேஹி³ ச³ஹி க³ஹணாகாரேஹி, க³ஹேதப்பா³காரேஹி வா. நிச்சேனாதி “நிச்சோ”தி பரிகப்பிதேன அத்தனா வா அஞ்ஞேன வா கேனசி. நிச்சேனாதி வா நிச்சபா⁴வேன. து⁴வாதயோ “நிச்சோ”தி க³ஹிதஸ்ஸேவ க³ஹேதப்பா³காரா. தப்பி³பா⁴கே³ன ஹி இமஸ்ஸ சக்கதா. தத்த² நிச்சதா நாம கூட்ட²தா. து⁴வபா⁴வோ திரதா. ஸதா³ பா⁴விதா ஸஸ்ஸததா. நிப்பி³காரதா அவிபரிணாமத⁴ம்மதா. யாவ ஜராமரணாதி பெய்யாலங் அகத்வா பரியோஸானபத³மேவ துஸ்ஸேதி.

762. ந ஸாரந்தி அஸாரங், நத்தி² ஏதஸ்ஸ ஸாரந்தி நிஸ்ஸாரங். ஸாரதோ அபக³தங், ஸாரங் வா ததோ அபக³தந்தி ஸாராபக³தங். கேசி பனெத்த² “நிச்சஸாரஸாரேன வா ஸுக³ஸாரஸாரேன வா அத்தஸாரஸாரேன வா”தி பாளீதி அதி⁴ப்பாயேன “அஸாரங் நிஸ்ஸாரங் ஸாராபக³த”ந்தி பத³த்தயங் ஏகோ ஸஞ்ஞதாபரிக்க³ஹாகாரோ, அஞ்ஞதா² ஸத்தேவ ஆகாரா ஸியுங், ந அட்டா²தி வத³ந்தி. அபரே பன “ஸுப⁴ஸாரஸாரேனாதிபி பாளியங் அத்தீ²தி ‘அஸாரங் நிஸ்ஸாரங் ஸாராபக³த’ந்தி இத³ங் பத³த்தயங்

‘நிச்சஸாரஸாரேனா’திஆதீஸு பச்சேகங் யோஜேதப்³ந்தி வத³ந்தி. ஸேதவச்சோ³தி ஸேதவருணகோ.
“மினருக்கோ³”திபி வத³ந்தி. பாஸிப³த³த³கோதி கிங்ஸுகோ.

763. நிச்சஸாராதீனங் அபா³வதோ ரித்ததோ பஸ்ஸதி. பரித்ததோ, லாமகத்தா வா துச்ச³தோ.
அத்தஸாராபா³வேன ஸுஞ்ஞதோ. ஸயங் அனத்ததாய அனத்ததோ. இஸ்ஸரியஸ்ஸ அபா³வதோ, கேனசி
இஸ்ஸரியங் காரேதுங் அஸக்குணெய்யதாய ச அனிஸ்ஸரியதோ. பேணபிண்டே³ன பா³ஜனாதி³ங்
காதுகாமஸ்ஸ விய ரூபஸ்ஸ நிச்சதாதி³ங் காதுகாமஸ்ஸ தங் ந ஸிஜ்ஜ³தி, ஸகஇச்ச³வஸேன வா காசி
கிரியா நத்தீ³தி அகாமகாரியதோ. “ஏவங் ரூபங் ஹோது, மா ஏவ³ந்தி அலப்³ப³னீயதோ. ஸயங் அஞ்ஞஸ்ஸ
வஸே ந வத்ததி, நாபி அஞ்ஞங் அத்தனோ வஸே வத்தேதீ³தி அவஸவத்தகதோ. யஸ்மிங் ஸந்தானே ஸயங்
தஸ்ஸ பரோ விய அவிதெ³ய்யதாய பரதோ. காரகாதி³ விய காரணேஹி, ப³லேன ச விவித்ததோ. ந ஹி
காரணேன ப³லங், ப³லேன வா காரணங் ஸக³ப்³ங் திட்ட³தி. ஏஸ நயோ வேத³னாதீ³ஸுபி.

764. ரூபங் ந ஸத்தோதிஆதீஸு யோ லோகவோஹாரேன ஸத்தோ, ரூபங் ஸோ ந ஹோதீ³தி அயமத்தோ³
இத³ நாதி³ப்பேதோ தஸ்ஸாவத்தஸித்த³த்தா. ந ஹி லோகோ ரூபமத்தங் “ஸத்தோ³தி வோஹரதி,
பா³ஹிரகபரிக்க³பிதோ பன அத்தா “ஸத்தோ³தி அதி³ப்பேதோ. ஸோ ஹி தேஹி ரூபாதீ³ஸு ஸத்தவிஸத்ததாய
பரேஸங் ஸஞ்ஜாபனட்டே³ன “ஸத்தோ³தி வுச்சதி, ரூபங் ஸோ ந ஹோதீ³தி அத்தோ³.
ஸுஞ்ஞதாபரிக்க³ணஹனஞ்ஹேதந்தி. ஏஸ நயோ ந ஜீவோதிஆதீ³ஸுபி. தத்த³ ஜீவனட்டே³ன ஜீவோ.
நரனட்டே³ன நேதுபா³வேன நரோ. “அஹமஸ்மீ³தி மானுப்பத்திட்ட³னதாய மானோ எத்த³ வாதி பவத்தீ³தி
மானவோ. தியதி எத்த³ க³ப்போ³தி இத்தீ³. பதா³னபா³வேன புரி ஸேதீ³தி புரிஸோ . ஆஹிதோ
அஹங்மானோ எத்தா³தி அத்தா. பச்சத்தங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ அஹங்காரவத்து³தாய “அஹ³ந்தி ச
தி³ட்டிக³திகேஹி அத்தா வுச்சதி, ரூபங் பன தாதி³ஸங் ந ஹோதீ³தி ஸுஞ்ஞதாபரிக்க³ணஹனவிதி³ங்
த³ஸ்ஸேதுங் “ரூபங் ந ஸத்தோ³திஆதி³ வத்தங். தஸ்மா அட்ட³ஹிபி பதே³ஹி ரூபஸ்ஸ அத்தஸுஞ்ஞதாவ
த³ஸ்ஸிதா. இதரேஹி சதுஹி தஸ்ஸ கிஞ்சனதாபா³வோ. தத்த³ ந மமாதி மய்ஹங் அத்தனோ ஸந்தகங் ந
ஹோதி, ததா³ அஞ்ஞஸ்ஸ அத்தனோ ஸந்தகங் ந ஹோதி, கஸ்ஸசிபி அத்தனோ ஸந்தகங் ந ஹோதி
அத்தனோயேவ அபா³வதோ. “ந அத்தனிய³ந்தி பதே³ன பகாஸிதோ ஏவத்தோ³ பரியாயந்தரேஹி தீஹிபி
பதே³ஹி பகாஸிதோ. ஏஸ நயோ வேத³னாதீ³ஸுபி.

765. ஹெட்டா³ கலாபஸம்மஸனஸ்ஸ த³ஹபா³வாய வுத்தஸம்மஸனநயாபி ஸுஞ்ஞதானுபஸ்ஸனாய
த³ஹபா³வாய ஸங்வத்தந்தீ³தி த³ஸ்ஸெந்தோ “தீரணபரிஞ்ஞாவஸேனா³திஆதி³மாஹ. தத்த³ ப³யஸ்ஸ
அஹிங்ஸனேன அஸரணதோ. “ஸரண³ந்தி க³ஹேதுங் அயுத்ததாய அஸரணீ³ப³ததோ. “அனஸ்ஸாத³தோ³தி
இத³ங் பாஸியங் நத்தி³. ஸதி ச தேசத்தாலீஸ ஆகாரா ஸியுங். ரூபப்பவத்தியங் ஸப்³பா³தீ³னவூபலத்த³யா
ஆதீ³னவதோ. “ஸமுத³யதோ அத்த³ங்க³மதோ³தி இத³ங் த³வயங் யதா³ அனிச்சதோ த³ஸ்ஸனங் பனாளிகாய,
நிச்சஸாரவிரஹதீ³பனேன வா ஸுஞ்ஞதாவிபா³வனங் ஹோதி, ஏவங் ஸுஞ்ஞதாவிபா³வனந்தி கத்வா
வுத்தங். ததா³ “யங் கோ³ ரூபங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதி ஸுக³ங் ஸோமனஸ்ஸங், அயங் ரூபஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³³தி
(ஸங். நி. 3.26) த³ஸ்ஸனங் பச்சயபச்சயுப்பன்னதாவிபா³வனேன ஸுஞ்ஞதாவிபா³வனங். “யங் ரூபங்
அனிச்சங் துக்க³ங் விபரிணாமத³ம்மங், அயங் ரூபஸ்ஸ ஆதீ³னவோ³தி (ஸங். நி. 3.26) ச த³ஸ்ஸனங்
நிச்சதாதி³ஸுஞ்ஞதாபா³வனதோ. ததா³ “யோ ரூபே ச³ந்த³ராக³வினயோ ச³ந்த³ராக³ப்பஹானங், இத³ங் ரூபஸ்ஸ
நிஸ்ஸரண³ந்தி ஏவங் ஸமுத³யாதீ³த³ஸ்ஸனானங், இதரேஸஞ்ச யதா³ரஹங்
ஸுஞ்ஞதானுபஸ்ஸனானு³ருஹனதா த³ட்ட³ப்ப³. யங் பன ஆதீ³னவதோ த³ஸ்ஸனங், பு³பே³ வத்வாபி புன
வசனங் அஸ்ஸாத³படிக்கே³பதோ த³ஸ்ஸனங் ஸந்தா³ய வுத்தந்தி வேதி³தப்³ங். ஸேஸங் ஹெட்டா³
வுத்தனயமேவ. வேத³னாதீ³ஸுபி த³வாசத்தாலீஸ ஆகாரா நேதப்³பா³தி ஆஹ “வேத³னங்...பே... விஞ்ஞாணங்
அனிச்சதோ...பே... நிஸ்ஸரணதோ பஸ்ஸதீ³தி.

வுத்தம்பி ச நித்தே³ஸே ஏதங் ஸுஞ்ஞதாபரிக்க³ணஹனகதா³ஸந்த³ஸ்ஸனங் “அஸுகாய பாஸியா அயங்
நித்தே³ஸோ³தி த³ஸ்ஸனத்த³ங், தஸ்ஸ ப³லஸந்த³ஸ்ஸனத்த³ஞ்ச.

766. ஏவங் தீரணபரிஞ்ஞாவஸேன பச்சேகங் க³ந்தே³ஸு த³வாசத்தாலீஸாய ஆகாரேஹி ஸுஞ்ஞதங்
பரிக்க³ஹேத்வாபி திவிதா³னுபஸ்ஸனாவஸேனேவ பா³வனங் அனுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸ
ஸங்கா³ருபெக்கா³ஞாணுப்பத்தீ³தி த³ஸ்ஸெந்தோ “ஏவங் ஸுஞ்ஞதோ³திஆதி³மாஹ. தத்த³
பரிக்க³ணஹந்தோ³தி ஸம்மஸந்தோ. ப³யஞ்ச நந்தி³ஞ்ச விப்பஹாயாதி அஜ்ஜ³பெக்க³தாய ஸங்கா³ரானங்
விபத்திங் நிஸ்ஸாய உப்பஜ்ஜனகப³யஞ்சேவ தேஸங் ஸம்பத்திங் நிஸ்ஸாய உப்பஜ்ஜனகபீதிஞ்ச பஜஹித்வா.
அத³ வா ப³யதுபட்ட³னவஸேன உப்பஜ்ஜனகஞாணப³யஞ்ச ஸம்மஸனவஸேன உப்பஜ்ஜனகபீதிஸங்கா³தங்
நந்தி³ஞ்ச பஹாய. ந ஹி ஸப்³ப³ஸோ ஸுஞ்ஞதாய தி³ட்ட³ய ப³யனந்தீ³னங் அவஸரோ அத்தி³, அத³ கோ³
உபெக்கா³வ ஸண்டா³தி. தேனாஹ “ஸங்கா³ரேஸு உதா³ஸீனோ ஹோதீ³தி. தத்த³ யேன மிச்ச³கா³ஹேன

அனுதாஸ்ஸினதா ஸியா, தத்பா⁴வங் துஸ்ஸெந்தோ “அஹந்தி வா மமந்தி வா ந க்ஷ்ணஹாதி”தி ஆஹ.
இதாஸ்ஸினதா உதாஸ்ஸினதாய உபமங் துஸ்ஸெந்தோ “விஸ்ஸட்டப⁴ரியோ விய புரிஸோ”திஆதி³மாஹ.

தத்த² அனுதாஸ்ஸினதாபு³பிகா உதாஸ்ஸினதா வுச்சமானா இத⁴ ஓபம்மத்தங் பரதீதி துஸ்ஸேதுங் “இட்டா² கந்தா”திஆதி³ வுத்தங். அதிவிய நங் மமாயெய்ய இதீ²னங் ஸாடெய்யகூடெய்யவங்கெய்யாதி³னங் அஜானந்தோ. முஞ்சிதுகாமோ ஹுத்வாதி முஞ்சிதுகாமோவ ஹுத்வா, தங் விஸ்ஸஜ்ஜெய்ய நிரபெக்கதாய வஸேனேவாதி அதி⁴ப்பாயோ. அயங் யோகாவசரோ. முஞ்சிதுகாமதாய உத்⁴ங் யாவ ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங் ந உப்பஜ்ஜதி, தாவ பவத்தா விபஸ்ஸனா படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனா ஏவாதி ஆஹ “படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாய ஸங்கா²ரே பரிக்³க்ஷ்ணஹந்தோ”தி.

பதிலீயதீதி ஏகபஸ்ஸேன நிலீயதி நிலீனங் விய ஹோதி. பதிசுடதீதி ஸங்குசதி. படிவட்டதீதி விவட்டதி. ந ஸம்பஸாரியதீதி ந விஸரதி, அபி⁴ரதிவஸேன ந பக்ஷந்தீதி அத்தோ².

இச்சஸ்ஸாதி இதி ஏவங் அஸ்ஸ யோகி³னோ.

767. திக்²விஸத³ஸுஹரபா⁴வேன ஸங்கா²ரேஸு அஜ்ஜ²பெக்க²னே ஸிஜ்ஜ²மானே தங் பனேதங் ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங் அனேகவாரங் பவத்தமானங் பரிபாகக்³மனேன அனுலோமஞாணஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் கச்சந்தங் நிப்பா³னங் ஸந்ததோ பஸ்ஸதி நாம. ததா²பு⁴தஞ்ச ஸப்ப³ங் ஸங்கா²ரப்பவத்தங் விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா நிப்பா³னமேவ பக்ஷந்தீதி நாம. தயித³ங் இத⁴ ஞாணங் அனுலோமகொத்ரபு⁴ஞாணேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஏகத்தங் நெத்வா வுத்தங் ஏகத்தனயவஸேன . நோ சே நிப்பா³னங் ஸந்ததோ பஸ்ஸதீதி தாவ ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணஸ்ஸ அபரிபக்கதமேவாஹ. ஸமுத்³ங் தரந்தீதி ஸாமுத்³திகா, ஸங்யத்திகா. திஸாஜானந்தகோ காகோ திஸாகாகோ, லக்ஷணமத்தஞ்சேதங் யோ கோசி தாதி³ஸோ ஸகுந்தோ வேதி³தப்போ. விதே³ஸந்தி அதே³ஸங் ஸமுத்³தே³ அபரிசித்தா²னங். அனுக்ஷந்த்வாதி அனு அனு க்ஷந்த்வா.

தயித³ங் விபஸ்ஸனாஞாணங். பிட்ட²ங் வட்டயமானங் வியாதி து²லது²லதோ விவேசனவஸேன நிப்போ²டியமானங் ஸண்ணங் ஸண்ணங் பிட்ட²க்ஷணங் விய. நிப்ப³ட்டிதகப்பாஸந்தி நிப்ப³ட்டிதபீ³ஜங் கப்பாஸங். விஹனமானங் வியாதி த⁴னுகேன விஹஞ்ஞமானங் விய. உபமாத்³வயேனபி புனப்புனங் ஸம்மஸனேன விபஸ்ஸனாஞாணஸ்ஸ ஸுகு²மதரபா⁴வாபத்திமாஹ. யதா² யதா² ஹி விபஸ்ஸனாபா⁴வனாப³லேன திக்கா², விஸதா³, ஸுஹா ச ஹோதி, ததா² ததா² ஸுகு²மதராபி ஹோதீதி. ஸங்கா²ரவிசினேநி பவிசயஸ்ஸ ஸிகா²ப்பத்ததாய ஸங்கா²ரேஸு விய தேஸங் விசினேநி உதாஸ்ஸினங் ஹுத்வா திவிதா⁴னுபஸ்ஸனாவஸேன திட்ட²தி பகாரந்தரஸ்ஸ அபா⁴வதோ. “ஸத்ததா⁴ அட்டா²ரஸதா⁴”திஆதி³னா விப⁴த்தாபி ஹி அனுபஸ்ஸனாபகாரா அனிச்சானுபஸ்ஸனாதி³ஸ்வேவ தீஸு அந்தோக்³தா⁴தி மத்தகப்பத்தா விபஸ்ஸனா தாஸங் ஏவ வஸேன திட்ட²தி.

768. தத்ராதி தஸ்மிங் விமொக்க²முக²பா⁴வாபஜ்ஜனே, அரியபுக்³லவிபா⁴கப்பச்சயத்தே² ச. இதுங் விபஸ்ஸனாஞாணங். திண்ணங் இந்த்³ரியானந்தி ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியஸமாதி⁴ந்த்³ரியபஞ்ஞிந்த்³ரியானங். ஆதி⁴பதெய்யவஸேனாதி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் அதி⁴பதிபா⁴வவஸேன. அனிச்சானுபஸ்ஸனாப³ஹுலஸ்ஸ ஹி ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங் பல்வங் ஹோதி, துக்கா²னுபஸ்ஸனாப³ஹுலஸ்ஸ ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங், அனத்தானுபஸ்ஸனாப³ஹுலஸ்ஸ பஞ்ஞிந்த்³ரியந்தி திஸ்ஸன்னங் அனுபஸ்ஸனானங் வஸேன பல்வதரபா⁴வங் பத்தானி இமானி தீணி இந்த்³ரியானி விமொக்க²முக²பா⁴வங் ஆபாதெ³ந்தீதி ஆஹ “திவிதா⁴னுபஸ்ஸனா...பே... ஆபஜ்ஜதி நாமா”தி. திவித⁴விமொக்க²முக²பா⁴வந்தி எத்த² கே பன தயோ விமொக்கா², கானி வா தீணி விமொக்க²முகா²னீதி அந்தோலீனே அனுயோகே³ விமொக்க²முகா²தீ⁴னத்தா விமொக்கா²தி⁴க்ஷமஸ்ஸ விமொக்க²முகா²னீ தாவ துஸ்ஸெந்தோ “திஸ்ஸோ ஹி...பே... வுச்சந்தீ”தி வத்வா அயஞ்ச அத்தோ² பாளிதோ ஏவ விஞ்ஞாயதீதி துஸ்ஸெந்தோ “யதா²ஹா”திஆதி³மாஹ.

லோகனிய்யானாயாதி லோகதோ நிக்²மனாய, ஸத்தலோகஸ்ஸ வா வட்டதுக்²தோ நிக்²மனாய. பரிச்சே²த³பரிவடுமதோதி உதயப³யவஸேன பரிச்சே²த³தோ சேவ பரிவடுமதோ ச. ஸமனுபஸ்ஸனதாயாதி ஸம்மதே³வ அனு அனு பஸ்ஸனாய ஸங்வத்தந்தீதி ஸம்பந்தோ⁴. அனிச்சானுபஸ்ஸனா ஹி ஸங்கா²ரே ஆதி³தோ உதயேன, அந்ததோ வயேன பரிச்சி³ன்னே பஸ்ஸதி. ஆதி³அந்தவந்ததாய ஹி தே அனிச்சாதி. அனிமித்தாய ச தா⁴துயாதி ஸப்ப³ஸங்கா²ரனிமித்தவிரஹதோ “அனிமித்தா”தி லத்³த⁴னாமாய அஸங்கதாய தா⁴துயா. சித்தஸம்பக்ஷந்தனதாயாதி பரிச்சி³ந்தித்வா அனுலோமஞாணாதி³பா⁴வேன ஸம்மதே³வ அதி⁴சித்தஸ்ஸ அனுபவிஸனத்தாய. அப்பணிஹிதாயாதி ராகப்பணிதி⁴ஆதி³னங் அபா⁴வேன “அப்பணிஹிதா”தி லத்³த⁴னாமாய. ஸுஞ்ஞதாயாதி அத்தஸுஞ்ஞதாய “ஸுஞ்ஞதா”தி லத்³த⁴னாமாய.

கதிந்தி நிபுத்திங். ஸங்காரானங் ஸபாவவிபாவனேன ஸங்வேஜியமானங் சித்தங் ஸம்மாபடிபத்தியங் ஸமுத்தேஜிதங் நாம ஹோதீதி ஆஹ “மனோஸமுத்தேஜனதாயாதி சித்தஸங்வேஜனதாயா”தி. மமங்காரேன அத்தனியஸஞ்ஞிதஸ்ஸ வத்துனோ ஸாமிபுதோ அத்தா படமங் பராமஸ்யதி, ததோ அத்தனியந்தி ஆஹ “நாஹங், ந மமாதி ஏவங் அனத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸனதாயா”தி. தீணி பதானீதி பரிச்சேதபரிவடும், மனோஸமுத்தேஜன, ஸமனுபஸ்ஸனபதானீதி வதந்தி, “ஸபுபுஸங்காரே”திஆதீனி பன தீணி வாக்யானி தீணி பதானீதி வேதிதபுபானி. தேனேவாதி அனிச்சானுபஸ்ஸனாதீனங் வஸேன தேஸங் திண்ணங் பதானங் வுத்தத்தா ஏவ. பஞ்ஹவிஸ்ஸஜ்ஜனேதி “அனிச்சதோ மனஸி கரோதோ கதங் ஸங்காரா உபட்டஹந்தீ”தி பஞ்ஹஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனே.

769. ஏவங் விமொக்கமுக்கானி துஸ்ஸெத்வா இதானி விமொக்கே துஸ்ஸெதுங் “கதமே பனா”திஆதி வுத்தங். அனிச்சதோ மனஸி கரொந்தோதி அனிச்சானுபஸ்ஸனங் அனுயுஞ்ஜந்தோ. அதிமொக்கபஹுலோதி ஸத்திந்த்ரியபஹுலோ. யஸ்ஸ விஸேஸதோ அனிச்சானுபஸ்ஸனா திக்கா ஸூரா ஹோதி, தஸ்ஸ ஸத்திந்த்ரியங் அதிமத்தங் ஹோதி. “அனிச்சா ஸங்காரா”தி ஹி ஆதிதோ ஸத்தாந்தமத்தகேன படிபஜ்ஜித்வா விபஸ்ஸனாய உக்கங்ஸகதாய தருபல்லவாதீஸு விய மணிகனகாதீஸுபி தேஸங் அனிச்சதங் ஸாதிஸயங் பச்சக்கதோ பஸ்ஸதோ “ஸம்மாஸம்புத்தோ வத ஸோ பகுவா”தி ஸத்தரி ஸத்தாந்த பஸ்வதீ பவத்ததீதி ஸோ அதிமொக்கபஹுலோ, அதிமத்தஸத்தோ ச ஹோதி. தஸ்ஸ அனிச்சானுபஸ்ஸனாபஹுலதாய அனிச்சாகாரதோ வுட்டானங் ஹோதீதி ஸோ “அனிமித்தங் விமொக்கங் படிபபதி”தி வுத்தங். பஸ்ஸத்திபஹுலோதி துக்கானுபஸ்ஸனங் அனுயுஞ்ஜந்தோ “துக்கா ஸங்காரா, தப்படிபக்கதோ ஸுகோ நிரோதோ”தி ச மனஸிகாரவஸேன நிபுபானஸ்ஸ ஸந்தபணீதஸுபாவங் அதிமுச்சந்தோ அபிண்டஹங் பீதிபாமோஜ்ஜஸமாயோகதோ பஸ்ஸத்திபஹுலோ ஹோதி. ததோ ச அதிமத்தஸமாதிந்த்ரியபடிபபேன ராகபணிதியா தூரீபாவதோ அப்பணிஹிதவிமொக்கஸமதிக்கமோ ஹோதீதி வுத்தங் “துக்கதோ... படிபபதி”தி. வேதபஹுலோதி அனத்தானுபஸ்ஸனங் அனுயுஞ்ஜந்தோ அத்தஸஞ்ஞதாய நிபுணஞாணவிஸயத்தா ஞாணபஹுலோ ஹோதி. ததோ ச அதிமத்தபஞ்ஞிந்த்ரியபடிபபேன மோஹஸ்ஸ தூரீபாவதோ ஸஞ்ஞதவிமொக்கஸமதிக்கமோ ஹோதீதி ஆஹ “அனத்ததோ... படிபபதி”தி.

யோ அனிச்சானுபஸ்ஸனாய நிமித்தவஸேன ஸங்காரே பரிக்கஹெத்வா விபஸ்ஸனங் அனுயுஞ்ஜந்தோ யத்த இதுங் ஸங்காரனிமித்தங் ஸபுபுஸோ நத்தி, தங் “அனிமித்தங் நிபுபான”ந்தி அனிமித்தாகாரேன அதிமுச்சந்தோ வுட்டானகாமினிமக்கேன கட்டேதி. தஸ்ஸ மக்கோ அனிமித்ததோ நிபுபானங் ஸச்சிகரோதீதி வுச்சதீதி ஆஹ “அனிமித்தாகாரேன நிபுபானங் ஆரம்மணங் கத்வா பவத்தோ அரியமக்கோ”தி. ஸ்வாயங் நிபுபானஸ்ஸ அனிமித்தாகாரோ நேவ மக்கேன கதோ, ந விபஸ்ஸனாய, அத கோ ஸபாவஸித்தோ. ததாரம்மணதாய ச மக்கோ அனிமித்ததோதி வுச்சதீதி துஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “அனிமித்தாய தாதுயா உப்பன்னத்தா அனிமித்தோ”தி. யோ துக்கானுபஸ்ஸனாவஸேன பணிதியா தூரீபாவகரணேன அப்பணிஹிதங் அதிமுச்சந்தோ, யோ அனத்தானுபஸ்ஸனாவஸேன அத்தூபலத்தியா தூரீபாவகரணேன ஸஞ்ஞதங் அதிமுச்சந்தோதி ச ஆதினா யோஜேதபுபங். தேனாஹ “ஏதேனேவ நயேனா”திஆதி.

770. யதி அரியமக்கோ திவிதம்பி விமொக்கனாமங் லபதி, அத கஸ்மா அபிதமமே விமொக்கத்வயமேவ ஆகதந்தி சோதனங் ஸந்தாயாஹ “யங் பனா”திஆதி. தத்த தந்தி அபிதமமே விமொக்கத்வயவசனங். நிப்பரியாயதோ விபஸ்ஸனாகமனங் ஸந்தாயாதி உஜுகமேவ விபஸ்ஸனதோ மக்கஸ்ஸ நாமாகமனங் ஸந்தாய வுத்தங். கஸ்மா? அனிமித்தவிபஸ்ஸனா ஆகமனியட்டானே டத்வா அத்தனோ மக்கஸ்ஸ நாமங் தாதுங் ந ஸக்கோதி. காமங் ஸுத்தே “அனிமித்தஞ்ச பாவேஹி, மானானுஸயமுஜ்ஜஹா”தி (ஸு. நி. 344) அனிமித்தவிபஸ்ஸனா கதிதா, ஸா பன நிச்சனிமித்ததுவனிமித்தஅத்தனிமித்தானி உக்காந்தந்திபி ஸயங் நிமித்ததமமேஸு ஏவ சரதீதி ஸனிமித்தாவ ஹோதீதி. அபிச அபிதமமோ நாம பரமத்ததேஸனா, அனிமித்தமக்கஸ்ஸ ச பரமத்ததோ ஹேதுவேகல்லமேவ. அனிச்சானுபஸ்ஸனாவஸேன ஹி அனிமித்தவிமொக்கோ கதிதோ. தத்த ச ஸத்திந்த்ரியங் அதிமத்தங் ஹோதி, தங் அரியமக்கே ஏகங்கம்பி ந ஹோதி, அமக்கங்கத்தா அத்தனோ மக்கஸ்ஸ நாமங் தாதுங் ந ஸக்கோதி. இதரேஸு துக்கானுபஸ்ஸனாய வஸேன அப்பணிஹிதவிமொக்கோ, அனத்தானுபஸ்ஸனாய வஸேன ஸஞ்ஞதவிமொக்கோ.

தேஸு அப்பணிஹிதவிமொக்கேன ஸமாதிந்த்ரியங், ஸஞ்ஞதவிமொக்கேன பஞ்ஞிந்த்ரியங் அதிமத்தங் ஹோதீதி தானி அரியமக்கஸ்ஸ அங்கத்தா அத்தனோ மக்கஸ்ஸ நாமங் தாதுங் ஸக்கொந்தி, ந அனிமித்தமக்கோ ததபாவதோதி கேசி. யே பன வதந்தி “அனிமித்தமக்கோ ஆகமனதோ நாமங் அலபந்தோபி ஸகுணதோ ச ஆரம்மணதோ ச நாமங் லபதி”தி, தேஸங் மதேன

அப்பணிஹிதஸுஞ்ஞதமக்காபி ஸகுணதோ ஏவ, ஆரம்மணதோ ஏவ ச நாமங் லபெய்யுந்தி? தங் அயுத்தங். கஸ்மா? மக்கோ ஹி த்வீஹி காரணேஹி நாமங் லபதி ஸரஸதோ ச பச்சனீகதோ சாதி, ஸபாவதோ ச படிபக்கதோ சாதி அத்தோ. அப்பணிஹிதமக்கோ ஹி ராகபணிதிஆதிஹி விமுத்தோ, ஸுஞ்ஞதமக்கோ ராகாதீஹி ஸுஞ்ஞோ ஏவாதி தே ஸரஸதோ நாமங் லபந்தி. ததா அப்பணிஹிதமக்கோ பணிதிஸஸ படிபக்கோ, ஸுஞ்ஞதமக்கோ அத்தாபினிவேஸஸ ஏவாதி தே பச்சனீகதோ நாமங் லபந்தி, அனிமித்தமக்கோ பன ராகாதீனிமித்தானங், நிச்சனிமித்தாதீனங் வா அபாவேன ஸரஸதோ ஏவ நாமங் லபதி, நோ பச்சனீகதோ. ந ஹி ஸோ ஸங்கா²ரனிமித்தாரம்மணாய அனிச்சானுபஸ்ஸனாய படிபக்கோ, ஸா பனஸ்ஸ அனுலோமபாவே டிதாதி ஸப்பதாபி அபிதம்மபரியாயேன அனிமித்தமக்கோ ந லப்பதி. தேன வுத்தங் “தங் நிப்பரியாயதோ விபஸ்ஸனாகமனங் ஸந்தாயா”தி.

யஸ்மா ஸுத்தந்தபரியாயேன அனிமித்தமக்கோ லப்பதி. வுட்டானகாமினீ ஹி விபஸ்ஸனா யங் யங் ஸம்மஸந்தீ வுட்டானங் கச்சதி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ வஸேன ஆக்மனியட்டானே டத்வா அத்தனோ மக்கஸ்ஸ நாமங் தேதி, தத்த² அனிச்சதோ வுட்டஹந்தஸ்ஸ மக்கோ அனிமித்தோ ஹோதி, துக்கதோ வுட்டஹந்தஸ்ஸ அப்பணிஹிதோ, அனத்ததோ வுட்டஹந்தஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதோ, தஸ்மா ஸுத்தந்தஸங்வண்ணனா ஏஸாதி கத்வா இத² தயோபி விமொக்க² உத்த²டா. யங் பன படிஸம்பிதாதாமக்கோ அபி²னிவேஸனிமித்தபணிதி²முஞ்சனங் உபாதாய திஸ்ஸன்னம்பி அனுபஸ்ஸனானங் ததா²க்மனவஸேன தத்²னவயஸ்ஸ மக்கஸ்ஸ ச ஸுஞ்ஞதவிமொக்காதீ²பாவோ நித்தீ²ட்டோ², தஸ்ஸ பரியாயபாவே வத்தப்ப²மேவ நத்தீ²தி தஸ்ஸேதுங் “விபஸ்ஸனாஞாணங் ஹி”திஆதி² வுத்தங். விபஸ்ஸனாஞாணங் படிஸம்பிதாதாமக்கோ “அப்பணிஹிதோ, விமொக்கோ”தி ச கிஞ்சாபி வுத்தந்தி ஸம்பந்தோ².

அனிச்சானுபஸ்ஸனாஞாணந்தி “அனிச்சா ஸங்காரா”தி அனுபஸ்ஸனாவஸேன பவத்தஞாணங். நிச்சதோ அபி²னிவேஸங் முஞ்சதீ² “தே நிச்சா”தி நிச்சாகாரதோ பவத்தமிச்சா²பி²னிவேஸவித்த²²ங்ஸனவஸேன, தத்²னவயங் பன மக்க²ஞாணங் ஸமுச்சே²²வஸேன முஞ்சதி. இதீ²தி தஸ்மா. அனிச்சாபி²னிவேஸதோ ரித்ததாய, விமுத்ததாய ச ஸுஞ்ஞதோ விமொக்கோ². ஸேஸபதே²ஸாபி ஏஸேவ நயோ.

தந்தி திவித²ங் விபஸ்ஸனாஞாணங். தத்த² யஸ்ஸ பரியாயதோ, யஸ்ஸ ச நிப்பரியாயதோ நாமலாபோ², தங் தஸ்ஸேதுங் “ஸங்கா²ரனிமித்தஸ்ஸா”திஆதி² வுத்தங். ந நிப்பரியாயேன, அத² கோ² பரியாயேனாதி அத்தோ². தஸ்மாதி நிப்பரியாயகதா²பாவதோ. விமொக்க²²வயமேவ வுத்தங் அபி²த²²மேதி அதி²ப்பாயோ. எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் விபஸ்ஸனாதி²காரே. “திவித²²விமொக்க²²முக²²பாவங் ஆபஜ்ஜித்வா”தி ஏதஸ்மிங் வா உத்தே²ஸவசனே.

771. தேஸங் விபா²காயாதி தேஸங் யதா²வுத்தானங் ஸுத்தன்னங் அரியபுக்க²லானங் ஸுத்தா²²னுஸாரிஆதி²பாவேன விப²த்தஸபாவதாய.

772. ஸத்தி²²ந்த²ரியங் படிஸப²தீ²தி ஸுத்தா²²னுஸாரிபா²²விதாகாரணபூ²தங் அதி²²மத்தங் ஸத்தி²²ந்த²ரியங் படிஸப²தி. அதி²²மொக்க²²புஹுலதாய, ஸத்தி²²ந்த²ரியாதி²²மத்ததாய ச காரணங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. அபிச அயமெத்த² ஸங்கே²பத்தோ² - அனிச்சாகாரஸல்லக்க²ணஸ்ஸ ஸுத்தா²²பி²²புத்தி²²யா உபனிஸ்ஸயபாவதோ தத்²னவயே மக்கோ² ஸுத்தா²² திக்க²தரா ஹோதி, தேன அட்ட²²மகோ ஸுத்தா²²னுஸாரீ² நாம ஹோதி. ஸேஸேஸு ஸுத்தஸு டானேஸுதி பட்²²மப²லதோ பட்ட²²ய யாவ அக்க²²பலா ஸுத்தஸு டானேஸு. “ஸுத்தஸு டானேஸு”தி கஸ்மா வுத்தங், நனு ஸேஸேஸு ச²ஸு டானேஸு ஸுத்தா²²விமுத்தோ, அக்க²²பலே பன ஸசாயங் அருபஜ்ஜா²னலாபீ², உப²தோபா²²க²²விமுத்தோ ஹோதி, நோ சே அருபஜ்ஜா²னலாபீ², பஞ்ஞாவிமுத்தோ, ந ஸுத்தா²²விமுத்தோ. அபி²²த²²மமே ஹி -

“கதமோ ச புக்க²லோ ஸுத்தா²²விமுத்தோ? இதே²²கச்சோ புக்க²லோ இத²²ங் து²²க்க²²ந்தி யதா²பூ²தங் பஜானாதி, ‘அயங் து²²க்க²²ஸமுத²²யோ’தி, ‘அயங் து²²க்க²²னிரோதோ²²தி, ‘அயங் து²²க்க²²னிரோத²²கா²²மினீ படிபதா²²தி யதா²பூ²தங் பஜானாதி. ததா²²க²²தப்பவேதி²²தா சஸ்ஸ த²²²²மா பஞ்ஞாய தி²²ட்டா²² ஹொந்தி, பஞ்ஞாய சஸ்ஸ தி²²ஸ்வா ஏகச்சே ஆஸவா பரிக்²²ணா ஹொந்தி, நோ ச கோ² யதா²²தி²²டி²²பத்தஸ்ஸ. அயங் வுச்சதி புக்க²லோ ஸுத்தா²²விமுத்தோ”தி (பு. ப. 208) -

ஏகச்சாஸவபரிக்க²²யவசனதோ ஸுத்தா²²விமுத்தஸ்ஸ ஸெக்க²²பாவோ விஞ்ஞாயதி, ந அஸெக்க²²பாவோ. அட்ட²²கதா²²யஞ்ச “த்²²வே து²²²²ரானி, த²²வே அபி²²னிவேஸா, த²²வே ஸீஸானீ²²தி வசனதோ நத்தி²² அரஹதோ ஸுத்தா²²விமுத்ததாதி? ஸச்சமேதங் நிப்பரியாயதோ. நிப்பரியாயகதா²² ஹி அபி²²த²²²²மமோ, இத²² பன பரியாயேன ஏவங் வுத்தங். யதி²² பரியாயதோ அரஹதோ ஸுத்தா²²விமுத்ததா, கோ² பன ஸோ பரியாயோ² ஸுத்தா²²விமுத்தன்வயதா. யோ ஹி அக்க²²மக்க²²க்க²²ணே ஸுத்தா²²விமுத்தோ ஹோதி, ஸோ

அக்கப்பலக்கண்பி ததன்வயதாய ஸத்தாவிமுத்தோதி படிஸம்பிதாமைக்கே பரியாயேன வுத்தோதி இதாபி ததேவ வுத்தங். அத வா ஸத்தாவிமுத்தஸதிஸதாய அரஹா ஸத்தாவிமுத்தோ. கா பனெத்த ஸதிஸதா? யதா ஸத்தாவிமுத்தஸஸ ஸெக்கஸஸ கிலேஸக்கயோ குண்டேன அஸினா கதலிச்சேதஸதிஸோ “நோ ச கோ யதாதிட்டிப்பத்தஸஸா”தி வசனதோ, ஏவங் ததன்வயஸஸாபி அரஹதோதி அயமெத்த ஸதிஸதா. கிங் பன நேஸங் கிலேஸபஹானே நானத்தங் அத்தீதி? நத்தி? அத கஸ்மா ஸத்தாவிமுத்தோ திட்டிப்பத்தங் ந பாபுணாதீதி? ஆகமனீயனானத்தேன. திட்டிப்பத்தோ ஹி ஆகமனம்ஹி கிலேஸே விக்கம்பெந்தோ அப்பகஸிரேன அகிலமந்தோ விக்கம்பெதுங் ஸக்கோதி, ஸத்தாவிமுத்தோ கிச்சேன கஸிரேன விக்கம்பெதுங் ஸக்கோதி. அபிச பஞ்ஞாயபி நேஸங் வேமத்ததா. ஸா ச யாவதிகா லப்பதேவாதி வதந்தி. ஏவஞ்ச கத்வா படமமக்காதீஸு ஸதிபி இந்த்ரியஸமத்தே ஸத்தாதினங் திக்கதாவசனம்பி ஸமத்திதங் ஹோதி.

773. ஸோதி துக்கதோ வுட்டிதோ. ஸப்பத்தாதி அட்டஸுபி டானேஸு. நனு ச அட்டகதாயங் “த்வே துரானீ”தி நியமித்தா படமமக்கக்கணே ஸத்தாநுஸாரீ வா ஸியா, தம்மானுஸாரீ வா? இத ந ஸத்தாநுஸாரீ யுத்தோ, காயஸக்கிதாபி அரஹதோ நத்தி? அபிதம்மே ஹி -

“கதமோ ச புகுலோ காயஸக்கீ? இதேகச்சோ புகுலோ அட்ட விமொக்கே காயேன புஸித்வா விஹரதி, பஞ்ஞாய சஸஸ திஸ்வா ஏகச்சே ஆஸவா பரிக்ணா ஹோந்தி. அயங் வுச்சதி புகுலோ காயஸக்கீ”தி (பு. ப. 208) -

ஏகச்சாஸவபரிக்கயவசனதோ காயஸக்கினோ ஸெக்கபாவோவ விஞ்ஞாயதீதி? ஸச்சமேதங் நிப்பரியாயதோ, இத பன பரியாயேன வுத்தங். கோ பன ஸோ பரியாயோதி? காயஸக்கிஸதிஸதா. உபசாரருபஜ்ஜானஸமாதிதோ ஹி ஸாதிஸயங் அருபஸமாதிஸம்பஸஸங் லத்தா நிப்பத்தீதி ஏகச்சாஸவபரிக்கயங் உபாதாய “காயஸக்கீ”தி வத்தப்புகுலேன ஸாதிஸயஸமாதிஸம்பஸஸதத்திட்டானாஸவபரிக்கயஸாமஞ்ஞங் அபெக்கித்வா காயஸக்கீ விய காயஸக்கீதி அரஹா படிஸம்பிதாமைக்கே வுத்தோதி இதாபி தமேவ நயங் கஹெத்வா அரஹதோபி காயஸக்கிதா வுத்தா. ஸுத்தந்தஸங்வண்ணனா ஹேஸாதி. நிப்பரியாயேன பன படமபலதோ பட்டாய சஸு டானேஸு காயஸக்கீ நாம ஹோதி, ஸோ ச கோ அட்டஸமாபத்திலாபி, ந விபஸஸனாயானிகோ ஸுக்கவிபஸஸகோ, உபசாரமத்தலாபி, ருபஜ்ஜானமத்தலாபி வா. பஸ்ஸத்திப்பஹுலோதி ச பஸ்ஸத்திஸீஸேன ஸமாதி வுத்தோதி ஸாதிஸயஸமாதிலாபி ஸமத்யானிகோவ அதிப்பேதோ, ஸமத்யானிகஸஸேவ ச காயஸக்கிபாவோ ஹெட்டா வுத்தோ. அருபஜ்ஜானந்தி சதுப்பிதாங் அருபஜ்ஜானங். தத்த பன ஏகம்பி லத்தா அரஹத்தங் பத்தோ உபதோபாக்கவிமுத்தோ ஏவ ஹோதீதி இமமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “அருபஜ்ஜான”மிச்சேவ வுத்தங், ந “சத்தாரி அருபஜ்ஜானானீ”தி. தேனாயங் சதுன்னங் அருபஸமாபத்தினங், நிரோதஸமாபத்தியா ச வஸேன பஞ்சவிதோ ஹோதி. ஏஸ நயோ காயஸக்கிம்ஹிபி. த்வீஹி பாக்கேஹி த்வே வாரே விமுத்தோதி உபதோபாக்கவிமுத்தோ.

774. பஞ்ஞவதோ நிபுணதரா, கம்பிரா ச அத்தா பாகடா ஹுத்வா உபட்டஹந்தீதி அனத்ததோ மனஸி கரோதோ வேதப்பஹுலதா, பஞ்ஞிந்த்ரியபடிலாபோ ச வுத்தோ. தம்மானுஸாரீ ஹோதி பஞ்ஞிந்த்ரியஸஸ அதிமத்தத்தா. பஞ்ஞா ஹி இத “தம்மோ”தி அதிப்பேதா “ஸச்சங் தம்மோ திதி சாகோ”திஆதீஸு விய (ஜா. 1.1.57).

775. யஸஸா பானியா வஸேன இத அரியபுகுலஸஸ ஸத்தாவிமுத்தாதிபாவோ வுத்தோ, தங் பானிங் தஸ்ஸேதுங் “வுத்தங் ஹேத”ந்திஆதி ஆரத்தாங், தங் ஸுவிஞ்ஞய்யமேவ.

776. “ஸத்திந்த்ரியஸஸ அதிமத்தத்தா ஸத்தாவிமுத்தோ”தி ஏவமாதிஅத்தஸஸ ஸாதாகங் அபரம்பி வுத்தங். “ஸத்தஹந்தோ விமுத்தோ”தி ஏதேன ஸப்பதா அவிமுத்தஸஸ ஸத்தாமித்தேன விமுத்தபாவதஸஸனேன ஸத்தாவிமுத்தஸஸ ஸெக்கபாவமேவ விபாவேதி. ஸத்தாவிமுத்தோதி வா ஸத்தாய அதிமுத்தோதி அத்தோ.

புட்டந்தங் ஸச்சிகதோதி புட்டானங் அனந்தரங் புட்டந்தோ, புட்டானங் அருபஜ்ஜானானங் அனந்தரோ காலோதி அதிப்பாயோ, அச்சந்தஸங்யோகே சேதங் உபயோகவசனங், புட்டானந்தரகாலமேவ ஸச்சிகரணாபாயேன ஸச்சிகாதப்பங் ஸச்சாகாஸீதி வுத்தங் ஹோதி. பாவனபுங்ஸகங் வா ஏதங் யதா “ஏகமந்த”ந்தி (பாரா. 2). யோ ஹி அருபஜ்ஜானேன ருபகாயதோ, நாமகாயேகதேஸதோ ச விக்கம்பனவிமொக்கேன விமுத்தோ, தேன நிரோதஸங்காதோ விமொக்கோ ஆலோசிதோ பகாஸிதோ விய ஹோதி, ந பன காயேன ஸச்சிகதோ, நிரோதங் பன ஆரம்மணங் கத்வா ஏகச்சேஸு ஆஸவேஸு கேபிதேஸு தேன ஸோ ஸச்சிகதோவ ஹோதி. தஸ்மா ஸோ ஸச்சிகாதப்பங் யதாஆலோசிதங்

நாமகாயேன ஸச்சாகாஸீதி காயஸக்கீதி வுச்சதி, ந து விமுத்தோ ஏகச்சானங் ஆஸவானங் அபரிக்ணத்தா. திட்டந்தங் பத்தோதி துஸ்ஸனஸங்காதஸ்ஸ ஸோதாபத்திமக்கஞாணஸ்ஸ அனந்தரங் பத்தோதி வுத்தங் ஹோதி. படமபலதோ பட்டாய ஹி யாவ அக்கமக்கா திட்டிப்பத்தோதி. “திட்டியா பத்தோ”தி வா பாடோ, சதுஸச்சதுஸ்ஸனஸங்காதாய திட்டியா நிரோதாங் பத்தோதி அத்தோ. இமே ச ஸத்தாவிமுத்தாதயோ தயோ பரமத்தோ அபரியோஸிதஞாணகிச்சாதி தங் நயங் துஸ்ஸேதுங் “ஸத்தஹந்தோ விமுச்சதி”திஆதி வுத்தங். ஜானபஸ்ஸந்தி ஸாதிஸயங் ஜானபஸ்ஸங். தேன அருபஜ்ஜானபஸ்ஸோ ஸங்கஹிதோ ஹோதி.

“துக்கா ஸங்காராதி ஞாதங் ஹோதி”தி இமினா துக்கஸச்சபடிவேதமாஹ, “ஸகோ நிரோதோதி ஞாதங் ஹோதி”தி இமினா நிரோதாஸச்சபடிவேதங். ததுபாயேன ச ஸமுதயமக்கஸச்சபடிவேதங் நானந்தரியகபாவதோ. “ஞாதங் ஹோதி”தி இமினா துதியமக்ககிச்சங், “திட்டங் ஹோதி”தி இமினா ததியமக்ககிச்சங், “விதிதங் ஹோதி”தி இமினா சதுத்தமக்ககிச்சங், “ஸச்சிகத”ந்தி இமினா படமபலகிச்சங், “புஸித”ந்தி இமினா ஸேஸபலத்வயகிச்சங். இதி திட்டிப்பத்தஸ்ஸ மக்கபலஞாணப்யாபாரதஸ்ஸனானி இமானி பதானீதி வதந்தி.

777. இதரேஸுதி ஸத்தாநுஸாரிஆதிபதேஸ். ஸத்தாங் அனுஸரதீதி ஆகமனியட்டானே டுதங் ஸத்தாங் அனுக்கச்சதி. யதா ஸா திக்கா ஸுரா அஹோஸி, மக்கக்கணேபி ததுருபமேவ பவத்தேதீதி அத்தோ. ஸத்தாங் வா அனுஸரதீதி ஸத்தாங் காரணபுதாய ஸச்சபடிவேதஸ்ஸ அனுருபங் ஸரதி கச்சதி, படிபஜ்ஜதீதி அத்தோ. த்வீஹிபி அத்தவிகப்பேஹி ஸத்தாங் அதிமத்ததங்யேவ விபாவேதி. தம்மானுஸாரீதி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. உபதோபாக்விமுத்தோதி த்வீஹி பாக்கேஹி த்வே வாரே விமுத்தோ, ருபகாயதோ ச நாமகாயதோ ச விக்மபனவஸேன, ஸமுச்சேத்வஸேன ச விமுத்தோதி அத்தோ. அருபஜ்ஜானேன ருபகாயதோ ச நாமகாயேகதேஸதோ ச விமுத்தோ, அரியமக்கேன நாமகாயதோ விமுத்தோதி உபாவேஹி பாக்கேஹி த்வே வாரே விமுத்தத்தா உபதோபாக்விமுத்தோ. பஜானந்தோ விமுத்தோதி படமஜ்ஜானபஸ்ஸேன வினா பரிஜானநாதிப்பகாரேஹி சத்தாரி அரியஸச்சானி ஜானந்தோ படிவிஜ்ஜந்தோ தேஸங் கிச்சானங் மத்தகப்பத்தியா நித்திகிச்சதாய விஸேஸேன முத்தோதி விமுத்தோ.

அயங் பனேத்த நிப்பரியாயதோ ஸங்கேபகதா - யஸ்ஸ அனிச்சாகாரதோ வுட்டானங் ஹோதி, ஸோ அதிமொக்கபஹுலோ ஸத்திந்த்ரியஸ்ஸ திக்கபாவேன படமமக்கக்கணே ஸத்தாநுஸாரீ நாம ஹோதி, மஜ்ஜே சஸு டானேஸு ஸத்தாவிமுத்தோ. அக்கபலக்கணே பஞ்ஞாவிமுத்தோ நாம ஹோதி. ததா யஸ்ஸ துக்காகாரதோ வுட்டானங் ஹோதி, தஸ்ஸ பஸ்ஸத்திபஹுலதாய ஸமாதிந்த்ரியங் அதிமத்தங் ஹோதி துக்குபனிஸாய ஸத்தாங் திப்பதரத்தா, துரனியமதோ ச. ஸோபி படமமக்கக்கணே ஸத்தாநுஸாரீ ஏவ ஹோதி, மஜ்ஜே சஸு டானேஸு ஸத்தாவிமுத்தோ, அந்தே பஞ்ஞாவிமுத்தோ ச ஹோதி. யஸ்ஸ பன அனத்தாகாரதோ வுட்டானங் ஹோதி, ஸோ வேதபஹுலோ பஞ்ஞிந்த்ரியஸ்ஸ திக்கபாவேன படமமக்கக்கணே தம்மானுஸாரீ ஏவ ஹோதி, மஜ்ஜே சஸு டானேஸு திட்டிப்பத்தோ, அந்தே பஞ்ஞாவிமுத்தோ ஏவ ஹோதி. இமே பன ந அட்டவிமொக்கலாபினோ, அட்டவிமொக்கலாபி பன படமமக்கக்கணே ஸத்தாநுஸாரீ வா தம்மானுஸாரீ வா ஸியா. மஜ்ஜே சஸு டானேஸு காயஸக்கீ, பரியோஸானே உபதோபாக்விமுத்தோதி.

ஸங்காருபெக்காஞாணங்.

778. யங் தங் விமொக்கமுக்கபாவங் ஆபஜ்ஜித்வா ஸத்தஅரியபுக்கலவிபாகாய ச பச்சயோ ஹோதீதி வுத்தங், தங் பனேதங் ஸங்காருபெக்காஞாணங். புரிமேன ஞாணத்வயேனாதி முஞ்சிதுகம்யதாபடிஸங்காநுபஸ்ஸனாஞாணத்வயேன அத்ததோ ஏகங், பவத்திஆகாரபேததோ நானந்தி அதிப்பாயோ. யதாவுத்தமத்தங் அட்டகதாய, பாலியா ச ஸாதேதுங் “தேனாஹு”திஆதி வுத்தங். முஞ்சிதுகம்யதாமுஞ்சனுபாயகரணஞாணானிபி ஸங்காரேஸு உதாஸீனபாவேனேவ பவத்தனதோ ஸங்காருபெக்காஸமஞ்ஞானேவ ஹோந்தீதி வுத்தங் “இதங் ஸங்காருபெக்காஞாணங் ஏகமேவ தீணி நாமானி லபதீ”தி. தேன ஸங்காருபெக்காவோஹாரோ முஞ்சிதுகம்யதாதிஞாணஸமுதாயவிஸயோதி துஸ்ஸேதி.

780. உப்பாதாதீனீதி உப்பாதபவத்தாதிஅபதேஸேன வுத்தே ஸங்காரே. பரிச்சஜிதுகாமதாதி தப்படிபந்தசந்தாராகப்பஹானேன விஸ்ஸஜ்ஜிதுகாமதா. படிஸங்கானந்தி புனப்புனங் தீரணங். முஞ்சித்வாதி நிராலயபாவாபத்தியா அபெக்காவிஸ்ஸஜ்ஜனவஸேன விஸ்ஸஜ்ஜித்வா. அவஸானேதி ததாக்கரணஸ்ஸ உத்தரகாலங். யாவ நிப்பானஸம்பக்கந்தனா ந இஜ்ஜதி, தாவ விசினநேபி உதாஸீனதாய ஞாணஸ்ஸ ஸந்தானவஸேன பவத்திங் ஸந்தாநாஹ “அஜ்ஜபெக்கனங் ஸந்திட்டனா”தி. ஏவந்தி அஜ்ஜபெக்கனாகாரஸாமஞ்ஞதோ “முஞ்சிதுகம்யதா ச ஸா ஸந்திட்டனா சா”தி வுத்தாகாரேன.

781. இமே த⁴ம்மாதி இமே ஞாணஸங்காதா த⁴ம்மா, ஞாணபரியாயோ வா இத⁴ த⁴ம்ம-ஸத்தோ³, தஸ்மா இமானி ஞாணானீதி அத்தோ². ஏகத்தாதி ஏகஸபா⁴வா.

782. வுட்டா²னகா³மினீ ஹோதி வுட்டா²னக³மனதோ. ஸங்கா²ருபெக்கா²தி³ஞாணத்தயஸ்ஸாதி ஸங்கா²ருபெக்கா²னுலோமகொ²த்ரபு⁴ஸஞ்ஞிதஸ்ஸ ஞாணத்தயஸ்ஸ. கிச்சவஸேன பவத்திட்டா²னவஸேனபி லோகியஞாணானங் உபரி டித்ததா வுத்தங் “உத்தமபா⁴வங் பத்தத்தா²தி. நிமித்தபு⁴ததோதி விபஸ்ஸனாய ஆரம்மணபு⁴ததோ க²ந்த⁴பஞ்சகதோ. தேனாஹ “அபி⁴னிவிட்ட²வத்து²தோ²தி. தஞ்ஹி விபஸ்ஸனாய கோ³சரகரணஸங்காதேன அபி⁴னிவேஸேன அபி⁴னிவிட்ட²வத்து²ந்தி பவச்சதி. தங் பனேதங் ஸஸந்ததிபரியாபன்னம்பி பரதோ தி²ட்டிதாய “பு³ஹித்தா⁴”தி வுத்தங். ததே³வ ஹி “பு³ஹித்தா⁴ ஸப்³பு³னிமித்தானீ²தி தத்த² தத்த² வுச்சதி. அஜ்ஜத்தபவத்ததோதி ஸஸந்தானே மிச்சா²தி³ட்டி²பவத்தனஆதி³தோ, தத²னுவத்தககிலேஸக்க²ந்தே⁴ஹி ச. தஞ்ஹி ஸஸந்ததியங் கிலேஸப்பவத்தபா⁴வதோ, தன்னிமித்தங் அஸதி மக்³பா⁴வனாய உப்பஜ்ஜனகஉபாதி³ன்னக்க²ந்த⁴பவத்தபா⁴வதோ ச ததா² வுத்தங். வுட்ட²ஹனஞ்ச நேஸங் ஆரம்மணாகரணங், ஆயதிங் அனுப்பத்தி⁴ம்மதாபாத்னஞ்ச. க⁴டியதி அத்தனோ அனந்தரமேவ மக்³ஸமுப்பத்திதோ.

783. தத்ராதி தஸ்மிங் “அபி⁴னிவிட்ட²வத்து²தோ வுட்ட²ஹனதோ²தி ஸங்கே²பவசனே. அஜ்ஜத்தபு³ஹித்தா⁴ ரூபாரூபபஞ்சக்க²ந்த⁴லக்க²ணத்தயவஸேன அயங் மாதிகா உத்³தே³ஸோ. அஜ்ஜத்தங் அபி⁴னிவிஸித்வாதி ஸஸந்ததிபரியாபன்னேஸு க²ந்தே⁴ஸு விபஸ்ஸனங் பட்ட²பெத்வா. “அஜ்ஜத்தா வுட்டா²தி”தி இதுங் வுட்டா²னகா³மினியா அஜ்ஜத்த⁴ம்மாரம்மணத்தா பரியாயதோ வுத்தங், நிப்பரியாயதோ பன மக்³கோ³ ஸப்³பு³தோபி வுட்டா²தி. பு³ஹித்தா⁴ வுட்டா²திஆதி³ஸுபி ஏஸேவ நயோ. ஏகப்பஹாரேனாதி ஏகஜ்ஜங், தங் பன அஜ்ஜத்தாதி³விபா⁴கங் அகத்வா “யங் கிஞ்சி ஸமுத³யத⁴ம்மங், ஸப்³பு³ங் தங் நிரோத⁴த⁴ம்ம²ந்தி (தீ³. நி. 1.298; ஸங். நி. 5.1081; மஹாவ. 16; படி. ம. 2.30) அவிபா⁴கேன வுட்டா²னகா³மினியா பவத்திவஸேன வேதி³தப்³பு³ங், தயித³ங் ஸத்து² ஸம்முகா² தே³ஸனா²னுஸாரேன ஞாணங் பேஸெந்தஸ்ஸ ஞாணுத்தரஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதி² வத³ந்தி.

784. ஸுத்த⁴அஜ்ஜத்தத³ஸ்ஸனமத்தேனேவ மக்³வுட்டா²னங் ந ஹோதி மமங்காரவத்து²னோபி பரிஞஞெய்யத்தா மக்³ஸங்காதங் வுட்டா²னங், மக்³கேன வா வுட்டா²னங் மக்³வுட்டா²னங்.

785. ராஸிங் கத்வாதி பு⁴துபாதா³யவஸேன து³வித⁴ங் அந்தரபே⁴த³வஸேன அனேகபே⁴த³ம்பி “ரூப்பனட்டே²ன ரூப”ந்தி பின்ட்³தோ க²ஹெத்வா. யதா² ரூபே விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ யேபு⁴ய்யேன விபஸ்ஸனாயானிகஸ்ஸ, ஏவங் அரூபே விபஸ்ஸனாபி⁴னிவேஸோ யேபு⁴ய்யேன ஸமத³யானிகஸ்ஸ ஹோதி. அபி⁴னிவேஸோதி ச விபஸ்ஸனாய பு³பு³பா⁴கே³ கத்தப்³பு³னாமரூபபரிச்சே³தோ³ வேதி³தப்³போ³. தஸ்மா பட²மங் ரூபபரிக்க³ணஹனங் ரூபே அபி⁴னிவேஸோ. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி.

786. யங் கிஞ்சி ஸமுத³யத⁴ம்மங், ஸப்³பு³ங் தங் நிரோத⁴த⁴ம்மந்தி காமங் உத³யப்³பு³யபரிக்க³ணஹனங் அபி⁴னிவேஸோதி த³ஸ்ஸிதங், யதா²உபட்டி²தே பன ரூபாரூபத⁴ம்மே, தேஸஞ்ச பச்சயே பரிக்க³ஹெத்வா ஸங்கே²பேனேவ விபஸ்ஸனாஞாணங் சாரெந்தோ ஞாணுத்தரோ யதா²னிஸின்னோவ ஞாணபடிபாடியா கிப்பமேவ ஸச்சானி படிவிஜ்ஜந்தோ ஏகப்பஹாரேன பஞ்சஹி க²ந்தே⁴ஹி வுட்டா²தி நாம. அஞ்ஞதா² ஏகேனேவ லோகியசித்தேன பஞ்சன்னங் க²ந்தா⁴னங் பரிக்க³ஹபரிஜானநாதீ³னங் அஸம்ப⁴வதோ. ந ஹி ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிகா⁴தி³ங் ஏகஜ்ஜங் ஆரம்மணங் காதுங் ஸக்கா. யஸ்ஸ பன ஏகவாரங் ஞாணேன ப²ஸ்ஸிதங், புன தங் ப²ஸ்ஸிதப்³மேவ, தாதி³ஸ்ஸ வஸேன வுத்தந்தி வத³ந்தி.

788. எத்த² ச அபி⁴னிவேஸோ அகாரணங் வுட்டா²னமேவ பமாணங், தஸ்மா ஹெட்டா² வுத்தவிமொக்க²அரியபுக்³லவிபா⁴கா³பி வுட்டா²னவஸேன ஸம்ப⁴வந்தீதி த³ஸ்ஸேதுங் “எத்த² ச யோபீ”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² தயோபி ஜனாதி வுட்டா²னவஸேன பே⁴தே³ அஸதிபி அபி⁴னிவேஸவஸேனேவ லத்த⁴ங் பே⁴த³ங் க²ஹெத்வா வுத்தங்.

789. ஸத்தி⁴ங் புரிமபச்சி²மஞாணேஹி² ப⁴யதுபட்டா²னாதி³புரிமஞாணேஹி² சேவ கொ²த்ரபு⁴ஆதி³பச்சி²மஞாணேஹி² ச ஸஹ. உத்தா²னந்தி உத்³தே³ஸோ.

யத்த² கத்த²சி...பே... வட்டெய்யுங் தங்தங்ஞாணட்டா²னியஸ்ஸ உபமாவத்து²னோ லப்³பு³னதோ. இமஸ்மிங் பன டா²னேதி இமஸ்மிங் வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனாபதே³ஸே. ஸப்³பு³ந்தி ஸப்³பு³ங் ஞாணங், ஸப்³பு³ங் வா ஞாணகிச்சங் பாகடங் ஹோதி வேமஜ்ஜே² ட²த்வா விபா⁴வியமானத்தா. வுத்தா விஸுத்தி⁴கதா²யங்.

790. நிலீயித்வாதி உபவிஸித்வா. பராமஸித்வாதி வீமங்ஸித்வா.

கய்ஹுபகங் அதிஸ்வாதி கஹணயொக்ங் நிச்சஸாராதிங் அதிஸ்வா. சித்தஸ்ஸ வங்கபா⁴வகரானங் மாயாதீனங் ஸுட்டு² விக்மப⁴னேன அனுலோமஸ்ஸ உஜுகஸாகாஸதிஸ்தா. நிப்பா⁴னாலோசனதோ கொத்ரபு⁴ஞாணஸ்ஸ உத்த⁴ங் உல்லோகனஸதிஸ்தா. அப்பதிட்டே² நிப்பா⁴னே பதிட்டித்தா மக்ஞாணஸ்ஸ ஆகாஸே உப்பதனஸதிஸ்தா.

791. ஸப்பவிஸ்ஸஜ்ஜனங் விய கொத்ரபு⁴ஞாணங் ஸப்பஸங்காரகதங் விஸ்ஸஜ்ஜித்வா நிப்பா⁴னஸ்ஸ ஆலம்பனதோ. ஆகதமக்ங் ஒலோகெந்தஸ்ஸ டானங் விய மக்ஞாணங் அஸம்மோஹபடிவேத⁴வஸேன அத்தனோபி தஸ்ஸனதோ. அப⁴யட்டானே டானந்தி அப⁴யட்டானங் ஸம்பத்தமாஹ, ந தஸ்ஸ பாபுணபடிபத்திங்.

792. அத்தத்தாதீனங் அனவபுஜ்ஜனதோ “அஹங், மமா”தி கஹணஸ்ஸ நித்தோக்கமனஸதிஸ்தா. முஞ்சிதுகமயதாக்கஹணேனேவ படிஸங்கா² ஸந்திட்டனாபி கஹிதா. திஸ்ஸன்னம்பி தாஸங் ஸங்ஸாரதோ நிக்மனாதி⁴முத்ததாய நிக்மனமக்கோலோகனஸதிஸ்தா. மக்கே திட்டே² மக்ஞாணபதி விய அனுலோமே ஸித்தே⁴ மக்கோ³ ஸித்தோ⁴ ஏவாதி அனுலோமஸ்ஸ மக்ஞாணஸ்ஸனஸதிஸ்தா. ஸங்காரனிமித்ததோ நிக்மந்ததா ஆதித்தக⁴ரதோ நிக்மனங் விய கொத்ரபு⁴ஞாணங். வேகேன கமனங் விய மக்ஞாணங் விஸ்ஸஜ்ஜேதப்புகஹேதப்பதேஸேஸு ஸாத⁴னகிச்சவிஸேஸயோகதோ.

793. பரதோ ந மமாயிதப்பதோ ச பஸ்ஸிதப்பா⁴னங் கந்தா⁴னங் “அஹங், மமா”தி கஹணஸ்ஸ ராஜகோணானங் ஸககஹணஸதிஸ்தா வுத்தா.

794. ஸப⁴யே அப⁴யதஸ்ஸனஹேதுதாய கந்தா⁴னங் “அஹங், மமா”தி கஹணஸ்ஸ யக்கினியா ஸங்வாஸஸதிஸ்தா. ஸஸானவிஜஹனங் விய ஸங்காரஸுஸானங் விஜஹித்வா நிப்பா⁴னாரம்மணவஸேன பவத்தங் கொத்ரபு⁴.

795. புத்தகித்தி⁴னீதி புத்தவச்சலா. ஒத்தப்பமானாதி ஸாரஜ்ஜயமானா. ஔாரிகஔாரிகலோப⁴க்கந்தா⁴திவிக்மப⁴னேன ஸங்காரபரிச்சஜனதோ அனுலோமஸ்ஸ தத்தேவ தாரகோரோபனஸதிஸ்தா.

796. வுட்டானகாமினியா...பே... தஸ்ஸனத்தங் வுத்தா, ந புரிமாஸு விய ப⁴யதுபட்டானாதீஸு டித்தஸ்ஸ பா⁴யனாதி³ஆகாரதஸ்ஸனத்தந்தி அதி⁴ப்பாயோ. அபராபருப்பத்திதோ, சிரானுபந்த⁴தோ, துஸ்ஸஹதோ ச வட்டதுக்கஸதிஸங் ஜிக⁴ச்சாதுக்கந்தி ஆஹ “ஸங்ஸாரவட்டஜிக⁴ச்சாயா”தி. காயகதாஸதி ஏவ போ⁴ஜனங் காயகதாஸதிபோ⁴ஜனங். ஸா பனெத்த² மக்ஞாணம்பயுத்தா ஸம்மாஸதி காயானுபஸ்ஸனாதி³கிச்சஸாத⁴னவஸேன அமதரஸபரிபோ⁴கதாய ச “அமதரஸங் காயகதாஸதிபோ⁴ஜன”ந்தி வுத்தா. தேனாஹ ப⁴கவா “அமதங் தே, பி⁴க்கவே, பரிபு⁴ஞ்ஜந்தி, யே காயகதாஸதிங் பரிபு⁴ஞ்ஜந்தி”திஆதி³ (அ. நி. 1.600).

புலரஸாமலகஸிங்கீவேரமுக்கமாஸாதி³ அனேகங்குஸம்பா⁴ரங்.

கபணாஸேரிபா⁴வாதி³கரணேன தண்ஹாஸினேஹஸ்ஸ ஸீதஸதிஸ்தா. மக்ஞேஜந்தி அரியமக்ஞாணங்காதங் இந்தக்கிங்.

ராகக்கி³ஆதயோ ஏகாதஸக்கி³ லுபஸமந்தி எத்தா²தி ஏகாதஸக்கி³லுபஸமங், நிப்பா⁴னங்.

அந்த⁴காரபரேதோதி சதுரங்குஸமன்னாகதேன அந்த⁴காரேன கிஞ்சி அத்தத்தங் வா பரத்தங் வா காதுங் அஸக்குணெய்யபா⁴வேன அபி⁴பு⁴தோ. ஞாணமயோ ஆலோகோ ஏதிஸ்ஸாதி ஞாணாலோகா, மக்ஞாண⁴வனா.

அமதபு⁴தங் , அமதபா⁴வஸாத⁴கங் வா ஓஸத⁴ங் அமதோஸத⁴ங், நிப்பா⁴னங். ஹெட்டா² அத்தனா வுத்தமேவ ஸங்கா²ருபெக்கா²யாபாரங் நிக்மனவஸேன தஸ்ஸெந்தோ “தேன வுத்த”ந்திஆதி³மாஹ.

797. நிராலயதாய தண்ஹாவஸேன ப⁴வாதீஸு அவிஸடஜ்ஜாஸயோ ஹுத்வா ததோ ஸங்குசிதசித்தோ பதிலீனபா⁴வேன சரதி பவத்ததீதி பதிலீனசரோ, தஸ்ஸ பதிலீனசரஸ்ஸ. ஸங்ஸாரே ப⁴யஸ்ஸ இக்கனதாய பி⁴க்குனோ காயசித்தவிவேகஸித்தி⁴யா விவித்தமாஸனங் ப⁴ஜமானஸ்ஸ. ஸாமக்கியந்தி யுத்தங், பதிருபந்தி அத்தோ². ப⁴வனேதி காமப⁴வாதிகே திவிதே⁴பி ப⁴வே. ஸோ ஹி இத⁴ ப⁴வனட்டேன ப⁴வந்தி வுத்தோ. ந தஸ்ஸயேதி அனுப்பஜ்ஜனவஸேன ந தஸ்ஸெய்ய. தஸ்ஸ தங் அதஸ்ஸனங் ஸாமக்கியந்தி புத்தா⁴தயோ அரியா ஆஹுதி யோஜனா.

நியமெத்வாதி நியதங் ஏகங்ஸிகங் கத்வா. பொஜ்ஜங்குவிஸேஸங், மக்ஃங்குவிஸேஸங், ஜாநங்குவிஸேஸங், படிபதாவிஸேஸங், விமொக்குவிஸேஸந்தி விஸேஸஸத்தோ பச்சேகங் யோஜேதப்போ. விஸேஸந்தி ஸுத்தபாஃவோ ஸத்தட்டபாஃவோ பஞ்சாதிபாஃவோதி இமங் யதாக்கமங் பொஜ்ஜங்குதினங் அரியமக்கே லப்பமாநபேதங். பாதுகஜ்ஜானந்தி மக்ஃங்குஸ்ஸ ஆஸன்னவுட்டானகாமினியா விபஸ்ஸனாய பதுட்டானபுதங் ஜாநங். விபஸ்ஸனாய ஆரம்மணபுதாதி மக்ஃங்குஸ்ஸனாய ஏவ வுட்டானகாமினியா விபஸ்ஸனாய கோசரபுதா விபஸ்ஸிதா. புகுலஜ்ஜாஸயோதி உபிஃன்னங் பேதே ஸதி விபஸ்ஸகஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயோ. எத்த ச படமங் கேசீதி வுத்தோ திபிடகதுளனாகுத்தேரோ. துதியங் கேசீதி வுத்தோ மோரவாபீவாஸிமஹாதத்தத்தேரோ. ததியங் கேசீதி வுத்தோ திபிடகதுளபயத்தேரோ.

தேஸம்பி வாதேஸு அயங் புப்பபாஃகவுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா நியமேதியேவாதி வேதிதப்போ. கஸ்மா? விபஸ்ஸனானியமேனேவ ஹி படமத்தேரவாதேபி அபாத்கபடமஜ்ஜானபாத்கமக்கா படமஜ்ஜானிகாவ ஹொந்தி, இதரே ச துதியஜ்ஜானிகாதிமக்கா பாதுகஜ்ஜானவிபஸ்ஸனானியமேஹி தந்தங்ஜானிகாவ ததோ ததோ துதியாதிபாத்கஜ்ஜானதோ உப்பன்னஸ்ஸ ஸங்காருபெக்காஞாணஸ்ஸ பாதுகஜ்ஜானாதிக்கந்தானங் அங்கானங் அஸமாபஜ்ஜிதுகாமதாவிராகபாஃவனாபாஃவதோ, இதரஸ்ஸ ச அதப்பாஃவதோ. யதா ஹி மக்ஃங்குஸ்ஸனாய விபஸ்ஸனாய ஸோமனஸ்ஸஸஹகத்தே மக்ஃங்குஸ்ஸ படமாதிஜானிகதா ச உபெக்காஸஹகத்தே பஞ்சமஜ்ஜானிகதா ஏவ ச ஹொதி, ததோ ச பொஜ்ஜங்குதினங் விஸேஸோதி தேஸங் நியமனே ஆஸன்னகாரணங், பதாஃனகாரணஞ்ச வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா, ந ஏவங் பாதுகஜ்ஜானாத்யோ. யஸ்மா பன பாதுகஜ்ஜானேன வினா விபஸ்ஸனாவ இமங் யதாவுத்தவிஸேஸங் நியமேதுங் ந ஸக்கோதி, வுத்தனயேன பன பதாஃனகாரணங் ஹொதியேவ, தஸ்மா “வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனாவ நியமேதி”தி அவத்வா “வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா நியமேதியேவா”தி வுத்தங். ஏவங் ஸேஸவாதேஸுபி விபஸ்ஸனானியமோ யதாஸம்பாஃவங் யோஜேதப்போ. யதா ஹி பாதுகஜ்ஜானாதிக்கந்தானங் அங்கானங் அஸமாபஜ்ஜிதுகாமதாவிராகபாஃவனாபுதா வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா அதிஃட்டானபுதேன பாதுகஜ்ஜானேன ஆஹிதவிஸேஸா மக்ஃங்குஸ்ஸ பொஜ்ஜங்குதிவிஸேஸனியாமிகா ஹொதி, ஏவங் ஆரம்மணபுதஸம்மஸிதஜ்ஜானாதிக்கந்தானங் அங்கானங் ஜிகுச்சனாகாரவிராகபாஃவனாபுதா ஸம்மஸிதஜ்ஜானேன ஆஹிதவிஸேஸா, உபயஸப்பாஃவே அஜ்ஜாஸயவஸேன ததோ அஞ்ஞதரேன ஆஹிதவிஸேஸா ச வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா மக்ஃங்குஸ்ஸ பொஜ்ஜங்குதிவிஸேஸங் நியமேதி.

798. தத்ர தஸ்மிங் பொஜ்ஜங்குதிவிஸேஸனியமனே. அஜானலாபீ ஸுத்தவிபஸ்ஸனாயானிகோவ ஸுக்கவிபஸ்ஸகோ. ஸோ ஹி ஜானஸினேஹேன விபஸ்ஸனாய அஸினித்தபாஃவதோ ஸுக்கா லூகா விபஸ்ஸனா ஏதஸ்ஸாதி ஸுக்கவிபஸ்ஸகோதி வுச்சதி. பகிண்ணகஸங்காரேதி பாதுகஜ்ஜானதோ அஞ்ஞே ஸங்காரே. தேன பாதுகஜ்ஜானஸங்காரேஸு ஸம்மஸிதேஸு வத்தப்பமேவ நத்தீதி தஸ்ஸேதி. “படமங் ஜானங் பாதுகங் கத்வா”தி ஹி வுத்தங். எத்த ச ஸுக்கவிபஸ்ஸகாதிக்கஹணங் விபஸ்ஸனானியமஸ்ஸ ஏகந்திகபாஃவதஸ்ஸனத்தங். ந ஹி வுட்டானகாமினிங் வினா கேவலங் பாதுகஜ்ஜானாத்யோ நியமஹேது திட்டா, வுட்டானகாமினி பன பாதுகஜ்ஜானாதினங் அபாஃவேபி ஸுக்கவிபஸ்ஸகாதினங் மக்ஃங்குஸ்ஸ படமஜ்ஜானிகபாஃவஹேது, தஸ்மா ஸா பொஜ்ஜங்குதிவிஸேஸனியமனே ஏகந்திகஹேதுதி. இதானி யதாவுத்தமத்தங் பாகடதரங் காதுங் “தேஸங் ஹீ”திஆதி வுத்தங். அயங் விஸேஸோதி அயங் ஜானாதினங் சதுரங்கிகாதிவிஸேஸோ, ந புப்பே விய விபஸ்ஸனானியமேனேவ, அத கோ பாதுகஜ்ஜானநியமேன சேவ விபஸ்ஸனானியமேன ச. தேஸம்பீதி பஞ்சகனயே துதியததியசதுத்தஜ்ஜானானி பாதுகானி கத்வா உப்பாதிதமக்கானம்பி. “ஆஸன்னபதேஸே”தி இமினா விபஸ்ஸகேன அந்தரந்தரா பவிட்டஸமாபத்தியா வஸேன அயங் விஸேஸோ நத்தீதி தஸ்ஸேதி.

799. தத்ராபி சாதி துதியத்தேரவாதேபி. தந்தங்ஸமாபத்திஸதிஸதா தந்தங்ஸம்மஸிதஸங்காரவிபஸ்ஸனானியமேஹி ஹொதி. தத்ராபி ஹி விபஸ்ஸனா தந்தங்விராகாவிராகபாஃவனாபாஃவேன ஸோமனஸ்ஸஸஹகதா, உபெக்காஸஹகதா ச ஹுத்வா ஜானங்குதினியமங் மக்ஃங்குஸ்ஸ கரோதீதி ஏவங் விபஸ்ஸனானியமோ வுத்தனயேனேவ வேதிதப்போ.

800. தந்தி தந்தங்ஜானஸதிஸபாஃவங். ஸ்வாயமத்தோ பாதுகஜ்ஜானஸம்மஸிதஜ்ஜானுபனிஸ்ஸயேஹி வினா அஜ்ஜாஸயமத்தேன அஸிஜ்ஜனங் உபனிஸ்ஸயேன வினா ஸங்கப்பமத்தேன ஸகதாக்காமிபலாதினங் அஸிஜ்ஜனதீபகேன நந்தகோவாதேன தீபேதப்போ. தத்த ஹி யதா ஸோதாபன்னாயபி பரிபுண்ணஸங்கப்பதங் வதந்தேன பகவதா “யஸ்ஸ யஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ அத்தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ அஜ்ஜாஸயோ நியாமகோ, நாஞ்ஞஸ்ஸா”தி தேன தேன பரிபுண்ணஸங்கப்பதா ஹொதி, ந ததோ பரங், ஸங்கப்பஸப்பாஃவே ஸதிபி அஸிஜ்ஜனதோதி அயமத்தோ தீபிதோ, ஏவமிதாபி யஸ்ஸ யஸ்ஸ துதியாதிஜானிகஸ்ஸ மக்ஃங்குஸ்ஸ யதாவுத்தோ உபனிஸ்ஸயோ அத்தி, தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ அஜ்ஜாஸயோ

நியாமகோ, நாஞ்ஞஸ்ஸ ஸதிபி தஸ்மிங் அஸிஜ்ஜனதோ. இமஸ்மிங் பன வாதே³
பாதகஸம்மஸிதஜ்ஜானுபனிஸ்ஸயஸப்⁴பா⁴வே அஜ்ஜாஸயோ ஏகந்தேன ஹோதி
தந்தங்³பலுபனிஸ்ஸயஸப்⁴பா⁴வே தந்தங்³ஸங்கப்போ வியாதி தத³பா⁴வாபா⁴வதோ “அஜ்ஜாஸயோ
நியமேதி”தி வுத்தங். எத்தா³பீதி ததியத்தே³ரவாதே³பி. வுத்தனயேனவாதி “யதோ யதோ ஸமாபத்திதோ
வுட்டாயா”திஆதி³னா வுத்தனயேன. தஸ்மா “தத்ராபி ஹி விபஸ்ஸனா”திஆதி³னா இத⁴ வுத்தனயேன
ததத்தோ² வேதி³தப்போ³.

801. ஏவங் விபஸ்ஸனாய பொஜ்ஜங்கா³தி³னியாமிகதங் தஸ்ஸெத்வா இதா³னி படிபதா³தி³னியாமிகதங்
தஸ்ஸெந்தோ “ஸசே பனாய”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² அயந்தி ஸங்கா³ருபெக்கா² வுத்தா. ஸாபி ஹி காமங்
“இமங் வாரங் ரோசேஸு”ந்தி எத்த² கலாபஸம்மஸனாவஸானே உதயப்பயானுபஸ்ஸனாய பவத்தமானாய
உப்பன்னஸ்ஸ விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸஸ்ஸ திக்கத்தங்³ விக்³ம்ப⁴னேன கிச்சதாவாரங் துக்கா³படிபதா³தி
ரோசேஸுந்தி வதந்தி, அட்ட²கதாயங் பன “விபஸ்ஸனாஞானே திக்கே² ஸுரே பஸன்னே வஹந்தே
உப்பன்னங் விபஸ்ஸனானிகந்திங் துக்கே²ன கஸிரேன கிலமந்தோ பரியாதி³யதி”தி வுத்தத்தா புப்பா⁴கே³
முஞ்சிதுகமயதாதி³பா⁴வேன பவத்தமானா ஸங்கா³ருபெக்கா² அத்தனோ படிபக்கே² கிச்சேன கஸிரேன
விக்³ம்ப⁴னீ துக்கா³படிபதா³பக்கே²யேவ திட்ட²தி. தேனாஹ “ஆதி³தோ கிலேஸே
விக்³ம்ப⁴யமானா”திஆதி³. கேசி பன “யேன ஞானேன விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸா விக்³ம்பி⁴தா, தேன
ஸத்தி⁴ங் இதங் ஞாணங் ஏகத்தனயவஸேன ஏகங் கத்வா ‘ஆதி³தோ கிலேஸே விக்³ம்ப⁴யமானா’தி
வுத்தந்தி வதந்தி. ஸப்பயோகேனாதி சித்தப்பயோகஸங்காதேன ஸஉஸ்ஸாஹனேன. ஸஸங்கா³ரேனாதி
தஸ்ஸேவ வேவசனங். உபயேனாபி விக்³ம்ப⁴னஸ்ஸ கிச்சஸித்தி⁴மேவ வததி. விபரியாயேனாதி
அதுக்கே²ன அப்பயோகேன அஸங்கா³ரேன. மக்³ஸஞ்ஞிதங் இச்சித்தட்டா³னங் அனுகந்த்வா பரிவஸதி
விப்பவஸதி எத்தா³தி பரிவாஸோ, விபஸ்ஸனா பரிவாஸோ ஏதஸ்ஸ அத்தீ³தி விபஸ்ஸனாபரிவாஸோ,
மக்³பாதுபா⁴வோ, தங் பன ஸீக்⁴ங் குருமானா கிப்பாபி⁴ஞ்ஞா நாம ஹோதி³தி வுத்தங் “ஸணிக”ந்தி.
குருமானா அயங் ஸங்கா³ருபெக்கா²தி யோஜனா. யதோ மக்³கோ³ ஆகச்சதி, தங் ஆகமனியட்டா³னங், தஸ்மிங்
ஆகமனியட்டா³னே. மக்³ஸஸ்ஸ பப⁴வட்டா³னே டத்த்வா நாமங் தேதி³தி ஸம்பந்தோ⁴.
துக்கா³படிபதா³தந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாதி³விபஸ்ஸனானயோ அஞ்ஞோ, அஞ்ஞோ ஏவ மக்³கோ³தி ஆஹ “அத்தனோ
அத்தனோ மக்³ஸஸா”தி. தேன ஆகமனதோ லத்த⁴னாமேன “துக்கா³படிபதா³ தந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா”திஆதி³னி
சத்தாரி நாமானி லப⁴தி. ந ஹி மக்³ஸஸ்ஸ ஸரஸதோ ஏதி³ஸங் நாமங் அத்தி².

ஸா பனாயங் வுத்தப்பபே⁴தா³ படிபதா³. நானா ஹோதி³தி விஸங் விஸங் ஹோதி. ஏகஸ்ஸ
பி⁴க்குனோ சதுஸாபி மக்³கே³ஸு ஏகாவ ஹோதி³தி நியமோ நத்தி² சலனதோ. அஹேஸுந்தி வுத்தங்,
அம்ஹாகங் ப⁴குவந்தங் ஸந்தா⁴ய ஹோந்தி³தி பன வுத்தப்ப³ங். ஸப்பேஸம்பி ஹி
ஸம்மாஸம்புத்தா⁴னங் சத்தாரோபி மக்³கா³ ஸுகா³படிபதா³ கிப்பாபி⁴ஞ்ஞாவ ஹோந்தி³தி.
படிபதா³பஸங்கே²ன அதி⁴பதிம்பி தஸ்ஸேதுங் “யதா³ சா”திஆதி³ வுத்தங். அதி⁴பதயோதி
சந்தா³தி³அதி⁴பதயோ. புப்பா⁴பி⁴ஸங்கா³ரானுருபஞ்ஞி மக்³கோ³ பச்சேகங் சந்தா³தி³பதெய்யோ வா ஹோதி
விரியாதி³ஸு அஞ்ஞதராதி³பதெய்யோ வா, ந கஸ்ஸசி நியமோ அத்தி². தேனாஹ “கஸ்ஸசி
பி⁴க்குனோ”திஆதி³.

802. புப்பே³ வுத்தப்பகாரதோ ஸாதிஸயங் கத்வா அனவஸேஸதோ மக்³ஸஸ்ஸ நாமலாபே⁴ காரணங்
தஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸரஸேனாதி ஸபா⁴வேன அத்தனோ பவத்திவிஸேஸேன.
பச்சனீகேனாதி படிபக்க²வஸேன. ஸகு³ணேனாதி அத்தனோ கு³ணவஸேன.

காமஞ்செத்த² யதா³ ஆகமனேன வினா ஸகு³ணேன, ஆரம்மணேன ச மக்³ஸஸ்ஸ நாமலாபே⁴
அவவத்தி²தோ, ஏவங் பச்சனீகேன வினா ஸரஸேனேவ நாமலாபே⁴, ததா³பி ஸரஸாதயோ பச்சேகங்
நாமலாப⁴ஸ்ஸ காரணமேவாதி தஸ்ஸேதுங் “ஸரஸேன வா”திஆதி³னா ஸப்பத்த² அனியமத்தோ² வா-
ஸத்தோ³ வுத்தோ. தே ச அஸங்கரதோ தஸ்ஸேதுங் “ஸசே ஹி”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். தத்த² ஸம்மஸித்வாதி
ஸம்மஸனஹேது. ஹேதுஅத்தோ² ஹி அயங் த்வா-ஸத்தோ³ “க⁴தங் பிவித்வா பஸங் ஹோதி, ஸீஹங்
திஸ்வா ப⁴யங் ஹோதி³திஆதி³ஸு விய, மக்³கத்தகாய வுட்டா³னகிரியாய ஏகந்திகஹேதுபு⁴தா
ஸங்கா³ருபெக்கா² ப⁴லுபசாரேன “வுட்டா³தி”தி வுத்தா. யஸ்மா வா ஸங்கா³ருபெக்கா²தி வுட்டா³னகா³மினியா
ஏதங் உபலக்கணங், ததந்தோக³த⁴ஞ்ச கொத்ரபு⁴ஞ்ஞாணங் நிமித்ததோ வுட்டா³தி, தஸ்மா வுத்தங்
ஏகத்தனயேன “ஸம்மஸித்வா வுட்டா³தி”தி. அனிமித்தவிமொக்கே²ன விமுச்சதி³தி அனிமித்தஸஞ்ஞிதேன
விமுச்சனேன விமுச்சதி, “மக்³கோ³தி ஆனெத்வா ஸம்பந்தி⁴தப்ப³ங். விமுச்சதி³தி வா தங்ஸமங்கீ³
அரியபுக்³லோ. ஸேஸத்வயேபி ஏஸேவ நயோ. இதங் ஸரஸதோ நாமங் நாமாதி இதங்
நிமித்தாதி³விரஹதோ அனிமித்தங் அப்பணிஹிதங் ஸுஞ்ஞதந்தி திவித⁴ம்பி மக்³ஸஸ்ஸ ஸபா⁴வதோ
ஸித்த⁴னாமங் நாம.

ஏஸாதி மக்ஃகோ. ஸோ ச கோ புப்புபாஃகமக்ஃகோன ஸத்திஃங் ஏகங் கத்வா வத்தோ ஏகத்தனயேன. இத்ங் பச்சனீகதோ நாமங் நாமாதி இத்ங் நிச்சனிமித்தாதீனங் பணிதிஃயா, அத்தஸஞ்ஞாய ச பஹானவஸேன லத்தஃங் மக்ஃகஸ்ஸ அனிமித்தாதீனாமத்தயங் படிபக்கதோ ஸித்தஃநாமங் நாம.

ஸஞ்ஞத்தாதி விவித்தத்தா. ந ஹி மக்ஃகே ராகாதுயோ ஸந்தி. ரூபனிமித்தாதீனந்தி ரூபனிமித்தவேதுன்னாமித்தாதீனங் கஹேதப்புபாநந்தி அதிஃப்பாயோ. ராகுனிமித்தாதீனந்தி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. ஸவிக்ஃஹானங் விய உபட்டானஞ்ஹேத்த நிமித்தந்தி அதிஃப்பேதங். இத்மஸ்ஸ ஸகுணதோ நாமந்தி இத்ங் ராகாதிவிவித்தத்தா ரூபனிமித்தாதீபணிதிஃஆதிஅபாஃவவஸேன அஸ்ஸ மக்ஃகஸ்ஸ ஸகுணதோ ஸித்தஃங் நாமங்.

ஸ்வாயந்தி ஸோ அயங் மக்ஃகோ. ஸஞ்ஞந்தி ஸப்புஸங்காரஸஞ்ஞதோ, அத்தஸஞ்ஞதோ ச ஸஞ்ஞதங். ஸப்புஸங்காரனிமித்தாபாஃவதோ அனிமித்தங். தண்ஹாபணிதிஃஆதினங் அபாஃவேன அப்பணிஹிதங். இத்மஸ்ஸ ஆரம்மணதோ நாமந்தி யதா ஸுகாரம்மணங் ரூபங் “ஸுக”ந்தி வச்சதி, ஏவங் ஸஞ்ஞதாதீனாமஸ்ஸ நிப்புபாநஸ்ஸ ஆரம்மணகரணதோ இத்ங் அஸ்ஸ மக்ஃகஸ்ஸ ஸஞ்ஞதாதீபேஃதங் ஆரம்மணதோ ஸித்தஃங் நாமங்.

803. அனத்தானுபஸ்ஸனா அத்தஸஞ்ஞதாய திட்டத்தா ஸரஸதோ ஸஞ்ஞதா நாம. தஸ்ஸா ஸஞ்ஞதாவிபஸ்ஸனாய மக்ஃகோ விபஸ்ஸனாகமனேன ஸஞ்ஞதோ. அனிமித்தா நாம நிச்சனிமித்தாதீனங் உக்ஃகாஃடனதோ. இத்ங் பன மக்ஃகஸ்ஸ அனிமித்தனாமங் ந அபிஃதஃம்மபரியாயேன லப்புஃதி. கிங் காரணங்? அபிஃதஃம்மே ஸரஸங் அனாமஸித்வா பச்சனீகதோ நாமலாபஃதோ. யோ ஹி ஸகுணாரம்மணேஹி நாமலாபோஃ, ஸோ ஸரஸப்பதாஃனோ ஹோதி, ஸரஸேனேவ ச நாமலாபேஃ ஸப்புமக்ஃகானங் ஸஞ்ஞதாதீபாஃவோதி வவத்தானங் ந ஸியா. தஸ்மா அபிஃதஃம்மே ஸதிபி த்வீஹிபி காரணேஹி அனிமித்தனாமலாபேஃ பச்சனீகதோவ நாமவவத்தானகரணங் கய்ஹதீதி தத்பாஃவா ந லப்புஃதி. அத வா ந லப்புஃதீதி அஞ்ஞனிரபெக்கேஹி ஸகுணாரம்மணேஹி ந லப்புஃதி. கிங் காரணங்? அபிஃதஃம்மே ஸரஸபச்சனீகேஹி ஸஹிதேஹி நாமலாபஃதோ. பச்சனீகஞ்ஹி வவத்தானகரணங் அனபெக்கித்வா கேவலஸ்ஸ ஸரஸஸ்ஸ நாமஹேதுபாஃவோ அபிஃதஃம்மே நத்தி, அவவத்தானாபத்திதோ. தஸ்மா அத்தாபிஃனிவேஸபணிதிஃபடிபக்கவிபஸ்ஸனானுலோமா மக்ஃகா ஸதிபி ஸரஸந்தரே பச்சனீகஸஹிதேன ஸரஸேன நாமங் லபஃந்தி. அனிமித்தமக்ஃகஸ்ஸ பன விபஸ்ஸனா நிமித்தபடிபக்கா ந ஹோதி, ஸயங் நிமித்தக்ஃஹணதோ நிமித்தக்ஃஹணானிவாரணாதி ததனுலோமோ மக்ஃகோபி ந நிமித்தஸ்ஸ படிபக்கோ. யதி ஸியா, நிமித்தகதவிபஸ்ஸனாயபி படிபக்கோ ஸியா, தஸ்மா விஜ்ஜமானோபி ஸரஸோ வவத்தானகரபச்சனீகாபாஃவா அபிஃதஃம்மே அனிமித்தனாமதாயகோ ந கய்ஹதீதி. யதி ஏவங், அனிச்சானுபஸ்ஸனானுலோமோ மக்ஃகோ அபிஃதஃம்மே அஸங்கஃஹிதோ ஸியாதி? ந, ஸுத்திஃகபடிபதானயே தஸ்ஸ ஸங்கஃஹித்தா. தஸ்மா ஏவ ஹி ஸோ வத்தோ. ஸுத்தந்தே பன பரியாயதேஸனத்தா ஸகுணாரம்மணமத்தேனபி நாமங் கய்ஹதீதி ஆஹ “ஸுத்தந்தபரியாயேன லப்புஃதீதி. யங் பனேத்த வத்தப்புங், தங் ஹெட்டா வத்தமேவ. ஆகமனவஸேனபி மக்ஃகஸ்ஸ அனிமித்தனாமங் லப்புஃதியேவாதி தஸ்ஸேதுங் “தத்ரா ஹி”திஆதி வத்தங். ஆகமனீயட்டானேதி ஆகமனபடிபதாஃடானே. ஸேஸங் வத்தனயத்தா உத்தானமேவாதி.

ஸங்காருபெக்காஞாணங் நிட்டிதங்.

அனுலோமஞாணகதாவண்ணனா

804. அதிஃமொக்கஸத்தாஃதி பஸாதபூஃதோ வத்துக்கதோ நிச்சயோ அதிஃமொக்கோ. தஸ்மா ததாபூஃதா பாஃவனாவிஸேஸேன கிச்சதோ அதிஃமத்ததாய பல்வதரா நிப்புத்ததி. ஸுபக்ஃஹிதந்தி ஸுட்டு பக்ஃஹிதங். அஸல்லீனங் படுதரபாஃவேன படிபக்கவிதஃமனஸமத்தங் வீரியங் ஹோதி. ஸுபட்டிதாதி திக்கதரதாய ஆரம்மணாபிஃமுகபாஃவேன ஸுட்டு உபட்டிதா ஸதி ஹோதி. ஸுஸமாஹிதந்தி பஸ்ஸத்திஃஸுகானங் ஸாதிஸயதாய ஸுட்டு ஸமாஹிதங் ஆரம்மணே ஸம்மதேவ டுபிதங் அப்பிதங் விய ஹோதி. திக்கதராதி அனுலோமஞாணுப்பத்தியா பச்சயோ பஃவிதுங் ஸமத்தபாஃவேன ஸாதிஸயங் திக்கா ஸுரா. ஸங்காரானங் விசினநேபி மஜ்ஜத்தபூஃதஸங்காருபெக்கா பஞ்ஞா உப்பஜ்ஜதி. அனிச்சாதி வா...பே... ஸம்மஸித்வா பஃவங்கங் ஓதரதீதி அனிச்சாதீஸு ஏகேனாகாரேன ஸம்மஸந்தி ஸத்தக்கத்துங் பவத்தித்வா பிஃஜ்ஜந்தி பஃவங்கங் ஓதிண்ணா நாம ஹோதி ததோ பரங் பஃவங்கஸ்ஸ வாரோதி கத்வா. ஸங்காருபெக்காய கதனயேனேவாதி அனிச்சாதினா ஆலம்பனகரணனயேனேவ, ந ஸம்மஸிதனயேன. தேனாஹ “ஆரம்மணங் குருமான”ந்தி. ஆவட்டெத்வாதி நிவத்தெத்வா சித்தஸ்ஸ பஃவங்கவஸேன வத்திதுங் அதத்வா. விஸதிஸசித்தபவத்திஸங்காதாய வீசியா அபாஃவேன அவீசிகா, சித்தஸந்ததி. கிரியமனோதாஃதுயா ஹி பஃவங்கே ஆவட்டிதே

கிரியமயசித்தபவத்திவிபாகசித்துப்பத்தியா ஸவீசிகா ஸந்தரா, ந ஏவங் மனோத்வாராவஜ்ஜனேனாதி வுத்தங் “அவீசிகங் சித்தஸந்ததிங் அனுப்பபுந்தமாந”ந்தி. ததேவாதி யதா² அதீதாஸு த்வத்திங்ஸஜவனவீ²ஸு ஸங்கா²ருபெக்கா² “அனிச்சா”தி வா “துக்கா”தி வா “அனத்தா”தி வா ஸங்கா²ரே ஆரம்மணமகாஸி, ததேவ. பரிகம்மந்தி வுச்சதி மக்²ஸுஸ பரிகம்மத்தா படிஸங்கா²ரகத்தா . உபசாரந்தி வுச்சதி மக்²ஸுஸ ஆஸன்னத்தா, ஸமீபசாரிகத்தா வா. அனுலோமத்தங் ஸயமேவ வதுதி.

அயஞ்ச நயோ காமங் மக்²வீதியங் பட²மஜவனஸ்ஸ படிஸங்க²ரணட்டோ², துதியஸ்ஸ ததோ ஆஸன்னட்டோ², ததியஸ்ஸ ஹெட்டி²முபரிமானங் அனுலோமட்டோ² ச யுத்தோதி வுத்தோ, ததா²பி ஸப்பே²ஸம்பி இமா ஸமஞ்ஞா ஸம்ப⁴வந்தீதி தஸ்ஸேதுங் “அவிஸேஸேன பனா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஆஸேவனந்தி ஆத்²ரேன ஸேவனங். புரிமபா⁴கப்பச்சிமபா⁴கா²னந்தி ஹெட்டி²மானங், உபரிமானஞ்ச த⁴ம்மகொட்டா²ஸானங். அட்ட²ன்னந்தி உதயப்பயஞ்ஞாணாதீ²னங் அட்ட²ன்னங். ஸப்பா²பி விபஸ்ஸனா லக்க²ணத்தயஸம்மஸனகிச்சாவ , இத⁴ம்பி ததேவாதி வுத்தங் “தத²கிச்சதாயா”தி. உபரீதி மக்²கே³. போ²தி⁴பக்கியத⁴ம்மானங் தத²கிச்சதாய அனுலோமேதி ஸம்மோஸாதி³படிபக்க²வித⁴மனதோ. இதா²னி அனுலோமஞாணஸ்ஸ தது⁴பயகிச்சானுலோமங் வித்தா²ரதோ தஸ்ஸேதுங் “தஞ்ஹி”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அனுலோமஞாணங் ஸச்சபடிச்சா²தகமோஹக்க²ந்தா⁴தீ²னங் ஸாதிஸயங் வித⁴மனேன லோகியஞாணேஸு உக்கங்ஸபரியந்தக²தங், ததோ ஏவ ஹெட்டா² நிப்ப²த்திதத²யப்பயஞ்ஞாணாதீ²னம்பி கிச்சங் படிபக்க²தூரீபா⁴வேன அத்த²தோ ஸாதெ⁴ந்தமேவ ஹுத்வா பவத்தி, ததா²பவத்தமானஞ்ச தேஸங் கிச்சங் அனுலோமெந்தங் விய ஹோதீதி ஆஹ “உதயப்பயவந்தானங்...பே... தத²கிச்சதாய அனுலோமேதி”தி. தத்த² “ப⁴யதோ உபட்டி²த”ந்தி இமினாபி ஆரம்மணஸ்ஸேன ஞாணப்பயாபாரமேவ வதுதி ஸப்படிப⁴யானங் ஸங்காரானங் யதா²ஸபா⁴வதஸ்ஸனதீ²பனதோ. ஸேஸேஸு பன ஸத்தஸுபி டா²னேஸு ஞாணப்பயாரோவ தஸ்ஸிதோ. யஸ்மா ஏதங் அனுலோமஞாணங் அனிச்சாதீ²ஸு அஞ்ஞதரலக்க²ணவஸேனேவ ஸங்கா²ரே ஆரப்ப⁴ பவத்தி, தஸ்மா வுத்தங் “அனிச்சலக்க²ணாதி³வஸேன ஸங்கா²ரே ஆரப்ப⁴ பவத்தத்தா”தி. தாய படிபத்தியாதி யா ஸா அனுலோமஞாணஸ்ஸ தூ²லதூ²லஸச்சபடிச்சா²தகஸங்கிலேஸவிக்²ம்ப⁴னபடிபத்தி, தாய. ந ஹி அனுலோமஞாணே ததா² அனுப்பன்னே கொ²த்ரபு⁴ஞாணங் நிப்பா²னங் ஆலம்பி²துங் ஸக்கோதி, கொ²த்ரபு⁴ஞாணே வா அனுப்பன்னே மக்²ஞாணங் உப்பஜ்ஜதீதி.

வுத்தமத்த²ங் ஓபம்மேன பாகடதரங் காதுங் “யதா² ஹி”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² அட்ட²ன்னங் வோஹாரிகமஹாமத்தானங் அக²தி³கமனங் பஹாய தந்தங்வினிச்சயகரணங் விய அட்ட²ன்னங் ஞாணானங் யதா²ஸகங் படிபக்க²ங் பஹாய ஸங்கா²ரேஸு உதயப்பயாதி³படிபத்தி, ரஞ்ஞோ மஜ்ஜத்தபா⁴வோ விய அனுலோமஞாணஸ்ஸ புரிமபச்சிமத⁴ம்மகொட்டா²ஸஸ்ஸ அனுக்லதா. தேனேவாதி ஹெட்டி²மஞாணானங் அனுலோமனமுகே²ன உபரிபோ²தி⁴பக்கியானங் அனுலோமனதோயேவ. ஸச்சானுலோமிகந்தி வுச்சதி மக்²ஸுச்சஸ்ஸ அனுலோமிகத்தா.

அனுலோமஞாணங் நிட்டி²தங்.

வுட்டா²னகா²மினிவிபஸ்ஸனாகதாவண்ணனா

805. கிஞ்சி அஸங்க²தாரம்மணம்பி ஞாணங் வுட்டா²னகா²மினியா ஏகஸங்க²ஹந்தி கத்வா “ஸங்கா²ராரம்மணாயா”தி விஸேஸனங் கதங். தஞ்ஹி விஸேஸதோ வுட்டா²னங் அரியமக்²கங் கச்சதி உபேதீதி வுட்டா²னகா²மினிதி வத்தப்ப²தங் லப⁴தி. தேனாஹ “ஸப்பே²ன ஸப்ப²”ந்திஆதி³. அஸம்மோஹத்த²ந்தி தத்த² தத்த² ஸுத்தே பரியாயந்தரேஹி ஆக²தாய ஸம்மோஹாபா⁴வத்தங். ஸுத்தஸங்ஸந்த²னாதி ஸுத்தானங் தேஸங் தேஸங் ஸுத்தபதா²னங் அனுஸந்தா²னங்.

யே லோகியே ஸங்கா²ரே ஆரப்ப⁴ அனுலோமபரியோஸானா வுட்டா²னகா²மினிவிபஸ்ஸனா பவத்தி, தங்ஸன்னிஸ்ஸிதா தப்படிப²தா⁴ தண்ஹா தேஹி வினா அப்பவத்தனதோ தம்மயா நாம, தம்மயாவ தம்மயதா, தம்மயா வா தண்ஹாஸம்பயுத்தா க²ந்தா⁴, தேஸங் பா⁴வோ தம்மயதா, ஸா ஏவ தண்ஹா. தப்படிபக்கா² வுட்டா²னகா²மினிவிபஸ்ஸனா அதம்மயதா. தேன வுத்தங் அட்ட²கதாயங் “தம்மயதா நாம தண்ஹா, தஸ்ஸா பரியாதி³யனதோ வுட்டா²னகா²மினிவிபஸ்ஸனா அதம்மயதாதி வுச்சதி”தி (ம. நி. அட்ட². 3.310). நிஸ்ஸாயாதி தங் அதம்மயதங் நிஸ்ஸயங் கத்வா, பா⁴வெத்வாதி அத்தோ². ஏகத்தாதி எத்த² அயங் பாளி “அத்தி², பி⁴க்க²வே, உபெக்கா² ரூபேஸு...பே... பொ²ட்ட²ப்பே²ஸு, அயங், பி⁴க்க²வே, உபெக்கா² நானத்தா நானத்தஸிதா”தி (ம. நி. 3.310), ஸயம்பி நானாஸபா⁴வா, நானாரம்மணனிஸ்ஸிதா சாதி அத்தோ². ஸா பன ஸமாதி⁴ஸம்பயுத்தா விபஸ்ஸனுபெக்கா² வேதி²தப்பா³. “அத்தி², பி⁴க்க²வே, உபெக்கா² ஆகாஸானஞ்சாயதனநிஸ்ஸிதா...பே... நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனநிஸ்ஸிதா, அயங், பி⁴க்க²வே, உபெக்கா² ஏகத்தா ஏகத்தஸிதா”தி (ம. நி. 3.310). யா ஹி தந்தங்அருபசித்துப்பாத²பரியாபன்னா உபெக்கா², ஸா

ஏகஸபா⁴வத்தா, ஏகாரம்மணத்தா ச ஏகத்தா, ஏகத்தஸிதா சாதி வுச்சதி, ஸா பன
தங்தங்ஜா²னஸஹக³தவேது³னுபெக்கா² ச ததா³ரம்மணவிபஸ்ஸனுபெக்கா² சாதி வதுந்தி. தங் பஜஹதா²தி
ததா³ரம்மணகிலேஸபஹானேன பஜஹத². தேனாஹ “தங் ஸமதிக்கமதா²”தி.

நிப³பி³தா³தி வுட்டா²னகா³மினீ. தத்த² ஹி ஸுத்தே விரஜ்ஜதீதி மக்³க³கிச்சமாஹ, விமுச்சதீதி ப²லகிச்சங்.

ஸுஸிமஸுத்தங் நிதா³னவக்³கே³. தத்த² த⁴ம்மட்டி²திஞாணங் வுட்டா²னகா³மினீதி வுத்தா
த⁴ம்மட்டி²தியங் படிச்சஸமுப்பாதே³ அஸம்முய்ஹனவஸேன பவத்தனதோ. நிப³பா³னே ஞாணந்தி
மக்³க³ஞாணமாஹ.

ஸஞ்ஞா கோ², பொட்ட²பாதா³தி எத்த² காமங் “ஸஞ்ஞா”இச்சேவ வுச்சதி, புப்³பே³ பன “ஸஞ்ஞக்³ங்
பு²ஸதீ”தி வுத்தத்தா ஆஹ “ஸஞ்ஞக்³ங்ந்தி வுத்தா”தி.

படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தீ⁴தி ததே³கதே³ஸபு⁴தா வுட்டா²னகா³மினீ வுத்தா. ஸமுதா³யேஸு ஹி
பவத்தா வோஹாரா அவயவேஸுபி பவத்தந்தீதி. பாரிஸுத்தி⁴பதா⁴னியங்க³ந்தி பாரிஸுத்தி⁴யா
பதா⁴னகாரணங்.

தீஹி நாமேஹீதி அனுலோமகொத்ரபு⁴வோதா³னஸங்கா²தேஹி தீஹி நாமேஹி.

கித்திதாதி தோ²மிதா அரியமக்³கா³தி⁴ட்டா²னதாய. மஹந்தானங் ஸீலக்³ந்தா⁴தீ³னங் ஏஸனட்டே²ன
மஹேஸினா ஸம்மாஸம்புத்தே⁴ன. ஸந்தகிலேஸதாய ஸந்தா. யோக³ந்தி பா⁴வனங்,
பா⁴வனாபி⁴யோக³ங் வா.

படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தி⁴னித்தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி ஏகவீஸதிமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴னித்³தே³ஸ்ஸவண்ணனா

பட²மமக்³ஞாணகதா²வண்ணனா

806. இதா³னி ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴யா நித்³தே³ஸே அனுப்பத்தே ஸா யஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ அனந்தரங் உப்பஜ்ஜதி, தங் தாவ த்³ஸ்ஸெந்தோ “இதோ பரங் கொ³த்ரபு⁴ஞாணங் ஹோதி”தி ஆஹ. இதோ பரந்தி இதோ அனுலோமஞாணதோ உபரி. தந்தி கொ³த்ரபு⁴ஞாணங். நேவ படிபதா³ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ங் ப⁴ஜதி அனிச்சாதி³வஸேன ஸங்கா²ரானங் அக்³ஹணதோ. ந ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ங் ப⁴ஜதி ஸதிபி நிப்³பா³னாரம்மணத்தே கிலேஸானங் அகே²பனதோ. ததோ ஏவேதங் விஞ்ஞாணதா⁴தூனங் விஸயங் உத்³தே³ஸந்தங் த்³ஸ்ஸனகிச்சங் கரொந்தங் கிரியமனோதா⁴து விய மக்³ஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனட்டா²னியங் வச்சதி. அந்தராதி ச²ட்ட²ஸத்தமவிஸுத்³தி⁴னங் வேமஜ்ஜே². அப்³போ³ஹாரிகமேவ ஹோதி உப⁴யவிஸுத்³தி⁴லக்க²ணதாபா⁴வதோ. ததா²பி வுட்டா²னகா³மினியா பரியோஸானதாய விபஸ்ஸனாபக்கி²கங். தேனேவஸ்ஸ தங்ஸோதபதிததா. தேனாஹ “விபஸ்ஸனாஸோதே...பே... ஸங்க²ங் க³ச்ச²தி”தி. ஏதேனஸ்ஸ படிபதா³ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ப⁴ஜனங் த்³ஸ்ஸேதி. ஸோதஸ்ஸ அரியஸ்ஸஆதி³தோ பஜ்ஜனங் ஸோதாபத்தி, ஸோ ஏவ மக்³கோ³, ஸோதங் வா அரியங் ஆதி³தோ பஜ்ஜதி அதி⁴க³ச்ச²தி ஸோதாபத்தி, பட²மகோ. தஸ்ஸ மக்³கோ³ ஸோதாபத்திமக்³கோ³. படிஸந்தி⁴வஸேன ஸகிதே³வ இமங் மனுஸ்ஸலோகங் ஆக³ச்ச²தி ஸகதா³கா³மீ, தஸ்ஸ மக்³கோ³ ஸகதா³கா³மிமக்³கோ³. படிஸந்தி⁴வஸேன காமப⁴வங் ந ஆக³ச்ச²தி அனாகா³மீ, தஸ்ஸ மக்³கோ³ அனாகா³மிமக்³கோ³. கிலேஸாதீ³னங் ஹனநாதி³னா அரஹங், அக்³மக்³கட்டோ². தஸ்ஸ பா⁴வோ அரஹத்தங், ஸோ ஏவ மக்³கோ³தி அரஹத்தமக்³கோ³. சதூஸு மக்³கே³ஸு ஞாணங் ஏகஜ்ஜ²ங் க³ஹெத்வா ஞாணத்³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ நாம.

தேஹி தீஹிபீதி ஹெட்டா² திண்ணங் அனுலோமஞாணானங் வுத்தத்தா வுத்தங், தீஸு வா த்³வின்னங் அந்தோக³த⁴த்தா. தீஹிபீதி வா விகப்பந்தரஸம்பிண்ட³னத்தோ² பி-ஸத்³தோ³, தேன தீஹிபி த்³வீஹிபீதி வுத்தங் ஹோதி. அத்தனோ ப³லானுருபேனாதி அத்தனோ அத்தனோ ஆனுபா⁴வானுகூலங். பட²மஞ்ஹி அனுலோமஞாணங் ஸப்³போ³ளாரிகங், து³தியங் ததோ நாதிஓளாரிகங், ததியங் ததோ நாதிஓளாரிகங் தமங் அந்தரதா⁴பேதி. அத² வா ப³லானுருபேனாதி ஹெட்டா² ஸங்கா²ருபெக்கா²ய ஆஹிதப³லானுருபேன . புப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரவஸேன ஹி அனுலோமஞாணஸ்ஸாபி மக்³ஞாணஸ்ஸ விய ஸத்³தா⁴விமுத்ததி³ட்டி²ப்பத்தானங் பவத்திஆகாரஸித்³தோ⁴ அத்தே²வ

முது³திக்க²தாவிஸேஸோ. பலிபோ³த⁴தோ உபட்டா²தி

பலிபோ³த⁴பா⁴வபடிச்சா²த³கஸ்ஸ தமஸ்ஸ அந்தரதா⁴பிதத்தா.

“ஆஸேவனந்தே”தி இமினா து³தியஸ்ஸ வா ததியஸ்ஸ வா

அனுலோமஞாணஸ்ஸ அனந்தரங் கொ³த்ரபு⁴ஞாணுப்பத்தி, ந பட²மஸ்ஸாதி

த³ஸ்ஸேதி தஸ்ஸ அனாஸேவனத்தா. ந ஹி அலத்³தா⁴ஸேவனங்

கொ³த்ரபு⁴ஞாணங் உப்பாதே³துங் ஸக்கோதி. நிமித்தாதி³விரஹதோ,

தப்³பி³து⁴ரதோ ச “அனிமித்த”ந்திஆதி³னா நிப்³பா³னங் விலேஸஸிதங்.

புது²ஜ்ஜனகொ³த்தந்தி அரியேஹி அஸம்மிஸ்ஸங் புது²ஜ்ஜனஸமஞ்ஞங்.

கொ³த்தந்தி ஹி ஏகவங்ஸஜானங் ஸமானா ஸமஞ்ஞா, ஏவங் இதா⁴பீதி.

புது²ஜ்ஜனஸங்க²ந்தி தஸ்ஸேவ வேவசனங், புது²ஜ்ஜனபு⁴மிந்தி

புது²ஜ்ஜனவத்து²ங். ஏகந்திகதாய ஏகவாரமேவ ச உப்பஜ்ஜனதோ அபுனராவட்டகங்.

ப³ஹித்³தா⁴ வுட்டா²னவிவட்டனேதி அஸங்க²ததா⁴துயா ப³ஹிபா⁴வதோ

ப³ஹித்³தா⁴ஸஞ்ஞிதா ஸங்கா²ரக³தா வுட்டா²னபு⁴தே விவட்டனே

நிப்³ஜ்ஜமானே பஞ்ஞா. அபி⁴பு⁴ய்யதீதி அபி⁴ப⁴வதி. பக்க²ந்த³தீதி

அனுபவிஸதி. எத்த² ச “உப்பாத³ங் அபி⁴பு⁴ய்யதீ”திஆதி³னா

புது²ஜ்ஜனகொ³த்தாபி⁴ப⁴வனங் தத³திக்கமனமாஹ. “அனுப்பாத³ங்

பக்க²ந்த³தீ”திஆதி³னா அரியகொ³த்தபா⁴வனங் தது³ப⁴யபா⁴வதோ.

807. ஏகாவஜ்ஜனானங் நானாவீதி²தா நத்தீ²தி ந தங்னிஸேத⁴னாய

ஏகவீதி²க்க³ஹணங், அத² கோ² நானாரம்மணானம்பி ஏகாவஜ்ஜனானங்

நானாவீதி²தா நத்தீ²தி த³ஸ்ஸனத்த²ந்தி த³ட்ட²ப³பங். மஹாமாதிகந்தி மஹந்தங்

உத³கவாஹகங். லங்கி⁴த்வாதி அனோதரந்தோ ஏவ அதிக்மித்வா.

உல்லங்கி⁴த்வாதி உபரிபா⁴கே³னேவ லங்கி⁴த்வா. நின்னபோணபப்³பா⁴ரதா

உத்தருத்தரவிஸிட்டா² நின்னதாவ.

அட்ட²ஹி ஞாணேஹி அனுக்கமேன ஆஹிதவிஸேஸங் அனுலோமஞாணங்

நிப்³பா³னாரம்மணஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ப⁴விதுங் ஸமத்த²ங் ஜாதந்தி

ஆஹ “உத³யப்³யானுபஸ்ஸனாதி³னா வேகே³ன தா⁴வித்வா”தி. ரூபங்

அனேகஸந்ததிஸம்ப³ந்த⁴தாய அனேகவட்டரசிதா ரஜ்ஜு விய ஹோதீதி வுத்தங்

“ரூபரஜ்ஜுங் வா”தி. அத்தபா⁴வஸ்ஸ ருக்க²ட்டா²னியதாய வுத்தத்தா

தங்ஸம்ப³ந்த⁴த³ண்ட³ட்டா²னியதா வேத³னாதீ³ஸு ஏகஸ்ஸேவ யுத்தா, ந

வேத³னாதி³ஸமுதா³யஸ்ஸாதி வுத்தங் “வேத³னாதீ³ஸு அஞ்ஞதரத³ண்ட³ங்

வா”தி. அனுலோமாவஜ்ஜனேனாதி அனுலோமஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனேன. யேன

ஆவஜ்ஜனேன அனுலோமஞாணங் உப்பஜ்ஜதி, தேன தங் ஆரம்மணங். “பட²மேன

அனுலோமசித்தேன உல்லங்கி⁴த்வா”தி இத³ங் ஸக்காயதீரஸ்ஸ தஸ்ஸ

அதிக்கமனாரம்ப⁴தாய வுத்தங். “து³தியேன

நிப்³பா³னநின்னபோணபப்³பா⁴ரமானஸோ”தி இத³ங் தஸ்ஸ

ஸப்³ப³ஸங்கா²ரதோ ஸாதிஸயங் அலக்³க³ங் ஹுத்வா விஸங்கா²ரே

அல்லீனபா⁴வதோ வுத்தங். நிப்³பா³னே ஆரம்மணகரணவஸேன பததி

யோகா³வசரோ. ஏகாரம்மணேதி ஏகவாரங்யேவ ஆலம்பி³தே ஆரம்மணே.
தேனாஹ “அலத்³தா⁴ஸேவனதாயா”தி. தேன ஏகாரம்மணே ஆஸேவனா
உபகாரவதீ, ந ததா² நானாரம்மணேதி த³ஸ்ஸேதி.

808. தத்ராதி அனுலோமகொ³த்ரபு⁴னங் இதரீதரகிச்சாகரணே.
நக்க²த்தயோக³ந்தி நக்க²த்தேன சந்த³ஸ்ஸ யோக³ங்,
நக்க²த்தயோக³விபா⁴வனியங் வா காலங், தி³வஸந்தி அத்தோ².

தத்தா²திஆதி³ உபமாஸங்ஸந்த³னங்.

ஏவங் நிப்³பத்தாஹீதி அனுலோமஞாணானி விய ஸங்கா²ரே
அனாலம்பி³த்வா அஹங் விய நிப்³பா³னாரம்மணே வத்தாஹீதி மக்³க்ஸ்ஸ
கொ³த்ரபு⁴னா தி³ன்னஸஞ்ஞாமுஞ்சனங், அனுப³ந்த⁴னஞ்ச
நிப்³பா³னாரம்மணகரணமேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

809. தத்ராதி தஸ்மிங் கொ³த்ரபு⁴னா தி³ன்னஸஞ்ஞங் அமுஞ்சித்வா விய
தேன க³ஹிதாரம்மணேயேவ வத்தித்வா மக்³க்ஸ்ஸ
லோப⁴க்க²ந்தா⁴தி³னிப்³பி³ஜ்ஜ²னே. உஸுங் அஸதி கி²ப்பதீதி இஸ்ஸாஸோ,
த⁴னுக்³க்ஹோ. ஸரகோ³சரட்டா²னங் நாம அட்ட²உஸப⁴மத்தங். தஞ்ச கோ²
தூ³ரே பாதினோ மஜ்ஜி²மபுரிஸஸ்ஸ வஸேன சதுஹத்தா²ய யட்டி²யா
வீஸதியட்டி² உஸப⁴ங், தேன அட்ட²உஸப⁴மத்தே பதே³ஸே ஹத்த²வஸேன
சத்தாரீஸாதி⁴க²ஸதஹத்தே² பதே³ஸே. ப²லகஸதந்தி அஸனஸாரமயங்
ப²லகஸதங். கும்ப⁴காரசக்கஸதி³ஸே சக்கயந்தே. ஆவிஜ்ஜி²த்வாதி ப⁴மெத்வா.
த³ண்ட³க⁴ட்டனாய உப்பாதே³தப்³பு³ஸத்³தோ³ த³ண்ட³கஸஞ்ஞா.
ப²லகஸதவினிவிஜ்ஜ²னஸ்ஸ பச்சயபு⁴தா த³ண்ட³கஸஞ்ஞா விய
கொ³த்ரபு⁴ஞாணங் லோப⁴க்க²ந்தா⁴தி³னிப்³பி³ஜ்ஜ²னஸ்ஸ மக்³க்ஞாணஸ்ஸ
பச்சயபா⁴வதோ. இஸ்ஸாஸோ விய மக்³க்ஞாணங்
நிப்³பி³ஜ்ஜி²தப்³பு³னிவிஜ்ஜ²னதோ.

810. அட்ட²மப⁴வதோ பட்டா²ய நிப்³பத்தனகங்
அனமதக்³க்ஸ்ஸங்ஸாரவட்டது³க்க²ஸமுத்³தங் ஸோஸேதி. ஸத்³தா⁴த⁴னங்
ஸீலத⁴னங் ஹிரித⁴னங் ஒத்தப்பத⁴னங் ஸுதத⁴னங் சாக³த⁴னங்
பஞ்ஞாத⁴னந்தி இமேஸங் ஸத்தன்னங் அரியத⁴னானங். ஸம்முகீ²பா⁴வந்தி
பச்சக்க²ஸித்தி⁴ங். பாணாதிபாதாதி³பஞ்சவேரானி சேவ
பஞ்சவீஸதிமஹாப⁴யானி சாதி ஸப்³புவேரப⁴யானி. அஞ்ஞேஸஞ்ச
ரதனத்தயே நிவிட்ட²ஸத்³தா⁴தீ³னங். ஸமுதா³யே பவத்தோ
ஸோதாபத்திமக்³க்ஸத்³தோ³ ததே³கதே³ஸேபி பவத்தீதி ஆஹ
“ஸோதாபத்திமக்³க்ஸேன ஸம்பயுத்தங் ஞாண”ந்தி.

பட²மமக்³க்ஞாணங் நிட்டி²தங்.

ஸோதாபன்னபுக்³க³லகதா²வண்ணனா

811. தஸ்ஸேவ ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தஸ்ஸ. காமஞ்செத்த²
நாதிதிக்க²பஞ்ஞஸ்ஸ த³வே, திக்க²பஞ்ஞஸ்ஸ தீணி ப²லசித்தானி ஹோந்தி,
அவிஸேஸதோ பன க³ஹிதஸ்ஸ மக்³க³ஸ்ஸ வஸேன “த³வே, தீணி வா”தி
வுத்தங். ஸமாதி²மானந்தரிகஞ்ஞமாஹுதி யங் அத்தனோ பவத்திஸமனந்தரங்
நியமேனேவ ப²லப்பதா³னதோ ஆனந்தரிகஸமாதீ²தி ஆஹுதி அத்தோ².
அனந்தரமேவ பவத்தனகங் ப²லங் அனந்தரங், தத்த² நியுத்தோ, தங் வா
பயோஜனங் ஏதஸ்ஸாதி ஆனந்தரிகோ, மக்³கோ³.

ஆஸேவனந்தேதி ஆஸேவனதோ அந்தே, ஆஸேவனலாபி²னோ
அனுலோமஞாணஸ்ஸ அனந்தரந்தி அத்தோ². லத்தா²ஸேவனமேவ
அனுலோமங் கொ³த்ரபு²ங் உப்பாதே³தி. உபரி பன ச², ஸத்த வா ஜவனானி
பவத்தந்தி, தஸ்மா சத்தாரி ப²லசித்தானி ஹோந்தீதி வதெ³ய்யாதி ஆஹ
“ஸத்தசித்தபரமா ச ஏகாவஜ்ஜனவீதி²”தி.

தங் பன ந ஸாரதோ பச்சேதப்³ப³ந்தி யோஜனா. யங் பனெத்த² வத்தப்³ப³ங், தங்
ஹெட்டா² வுத்தமேவ.

812. எத்தாவதாதி பட²மமக்³கா³னந்தரங் ப²லஸ்ஸ உப்பத்திமக்கேன. பு²ஸங்
பமத்தோபீதி தே³வரஜ்ஜசக்கவத்திரஜ்ஜாதி³பமாத³ட்டா²னங் ஆக³ம்ம பு²ஸங்
பமத்தோபி. யேஸங் யதா²வுத்தஆவஜ்ஜனஜவனசித்தானங் உப்பத்தியா ஏஸ
ஸோதாபன்னோ பச்சவெக்க²தி நாமாதி அதி²ப்பாயோ.

ஏதேனேவ பஸங்கே³ன ஸேஸானங் அரியானங் பச்சவெக்க²ணானி
த³ஸ்ஸேதுங் “யதா² சா”திஆதி³ வுத்தங்.

உக்கட்ட²பரிச்சே²தோ³யேவ சேஸோ, யதி³த³ங் பஞ்சன்னங், சதுன்னஞ்ச
பச்சவெக்க²ணானங் த³ஸ்ஸனந்தி அத்தோ². “அபா²வேனேவா”தி ஏதேன
பஹீனாவஸிட்ட²கிலேஸபச்சவெக்க²ணஸமத்த²தா கஸ்ஸசி ஹோதி, கஸ்ஸசி ந
ஹோதீதி த³ஸ்ஸேதி. லோபோ² ஏவ லோப²த²ம்மோ.

து³தியமக்³க³ஞாணகதா²வண்ணனா

813. காமராக³ப்யாபாதா³னங் தனுபா²வாயாதி ஏதேஸங் கிலேஸானங்
தனுபா²வத்த²ங். தத்த² த³வீஹி காரணேஹி தனுபா²வோ அதி²ச்சுப்பத்தியா,
பரியுட்டா²னமந்த³தாய ச. ஸகதா³கா³மிஸ்ஸ ஹி வட்டானுஸாரிமஹாஜனஸ்ஸ
விய கிலேஸா அபி²ண்ஹங் ந உப்பஜ்ஜந்தி, கதா³சி கதா³சி விரளாகாரா
ஹுத்வா உப்பஜ்ஜந்தி. ததா² உப்பஜ்ஜந்தாபி மத்³த³ந்தா சா²தே³ந்தா அந்த²காரங்
கரொந்தா ந உப்பஜ்ஜந்தி, த³வீஹி பன மக்³கே³ஹி பஹீனத்தா மந்த³மந்தா³
தனுகாகாரா ஹுத்வா உப்பஜ்ஜந்தி. கேசி பன “ஸகதா³கா³மிஸ்ஸாபி கிலேஸா
சிரேன உப்பஜ்ஜந்தி, உப்பஜ்ஜந்தாபி ப³ஹலாவ உப்பஜ்ஜந்தி. ததா² ஹிஸ்ஸ

புத்ததீ⁴தரோ தி³ஸ்ஸந்தீ³தி, தங் அகாரணங் வத்து²படிஸேவனேன வினாபி
க³ப்⁴ப⁴க்³ஹணஸப்³பா⁴வதோ. தஸ்மா வுத்தனயேனேவ த்³வீஹி காரணேஹி
தேஸங் தனுபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. து³தியாயாதி க³ணனவஸேனபி து³தியாய,
உப்பத்திவஸேனபி து³தியாய பூ⁴மியா. பத்தியாதி ஸாமஞ்ஞப²லஸ்ஸ
படிஸாபா⁴ய. தஞ்ஹி ஸம்பயுத்தானங் நிஸ்ஸயபா⁴வதோ தே த⁴ம்மா
ப⁴வந்தி எத்தா²தி பூ⁴மி. யஸ்மா வா ஸமானேபி லோகுத்தரபா⁴வே ஸயம்பி
ப⁴வதி உப்பஜ்ஜதி, ந நிப்³பா³னங் விய அபாதுபூ⁴தங், தஸ்மாபி “பூ⁴மீ”தி
வுச்சதி. யோக³ங் கரோதீதி விபஸ்ஸனாபி⁴யோக³ங் கரோதி. “நவஹாகாரேஹி
இந்த்³ரியானி திக்கா²னி ப⁴வந்தீ³திஆதி³னா (விஸுத்³தி⁴. 2.699) வுத்தனயேனேவ
யத³க்³கேன இந்த்³ரியானங் திக்க²தங் ஸம்பாதே³தி, தத³க்³கேன ப³லானி,
பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³னி ச படுதரபா⁴வங் ஆபாதே³ந்தோ இந்த்³ரியப³லபொ³ஜ்ஜ²ங்கா³னி
ஸமோதா⁴னெத்வா லக்²ணத்தயதீரணவஸேன ஞானேன பரிமத்³தி. தத்த²
அபராபரங் ஞாணங் சாரெந்தோ பரிவத்தேதி. தேனாஹ “விபஸ்ஸனாவீதி²ங்
ஓகா³ஹதீ”தி. வுத்தனயேனேவாதி உத³யப்³பயஞாணாதீ³னங் உப்பாத³னே
வுத்தனயேன. கொ³த்ரபு⁴அனந்தரந்தி எத்த² கொ³த்ரபு⁴ விய கொ³த்ரபு⁴.
பட²மமக்³புரேசாரிகஞாணஞ்ஹி புது²ஜ்ஜனகொ³த்தாபி⁴ப⁴வனதோ,
அரியகொ³த்தப⁴வனதோ ச நிப்பரியாயதோ கொ³த்ரபு⁴தி வுச்சதி, இத³ங் பன
தங்ஸதி³ஸதாய பரியாயதோ கொ³த்ரபு⁴. ஏகச்சஸங்கிலேஸவிஸுத்³தி⁴யா ,
பன அச்சந்தவிஸுத்³தி⁴யா ஆரம்மணகரணதோ ச வோதா³னந்தி வுச்சதி.
தேனாஹ பட்டா²னே “அனுலோமங் வோதா³னஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன
பச்சயோ”தி (பட்டா² 1.1.417). யஸ்மா பன படிஸம்பி⁴தா³மக்³கே³
உப்பாதா³தி³அபி⁴ப⁴வனத்த²ங் உபாதா³ய “அட்ட² கொ³த்ரபு⁴த⁴ம்மா
ஸமாதி⁴வஸேன உப்பஜ்ஜந்தி, த³ஸ கொ³த்ரபு⁴த⁴ம்மா விபஸ்ஸனாவஸேன
உப்பஜ்ஜந்தீ³திஆதீ³ஸ (படி. ம. 1.60) கொ³த்ரபு⁴னாமேனேவேதங் ஆக³தங்,
தஸ்மா இதா⁴பி “கொ³த்ரபு⁴அனந்தர”ந்தி வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³பங்.

து³தியஞாணங் நி²டி²தங்.

ததியமக்³கஞாணகதா²வண்ணனா

814. ஸகிதே³வாதி ஏகவாரங்யேவ. “இமங் லோகங் ஆக³ந்த்வா”தி இமினா
பஞ்சஸு ஸகதா³கா³மீஸு சத்தாரோ வஜ்ஜெத்வா ஏகோவ க³ஹிதோ. ஏகச்சோ
இத⁴ ஸகதா³கா³மிப²லங் பத்வா இதே⁴வ லோகே பரினிப்³பா³தி, ஏகச்சோ இத⁴
பத்வா தே³வலோகே பரினிப்³பா³தி, ஏகச்சோ தே³வலோகே பத்வா தத்தே²வ
பரினிப்³பா³தி, ஏகச்சோ தே³வலோகே பத்வா இது⁴பபஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³தி.
இமே சத்தாரோபி இத⁴ ந க³ஹிதா. யோ பன இத⁴ பத்வா தே³வலோகே
யாவதாயுகங் வஸித்வா புன இது⁴பபஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³தி, அயங் ஏகோவ
இத⁴ க³ஹிதோதி வேதி³தப்³போ³.

காமராக³ப்யாபாத³னங் அனவஸேஸப்பஹானாயாதி தேஸங்யேவ
ஸகதா³கா³மிமக்³கே³ன தனுசுதானங் ஸங்யோஜனானங் நிரவஸேஸப்பஹானாய.
படிஸந்தி⁴வஸேன காமப⁴வஸ்ஸ அனாக³மனதோ அனாகா³மீ.

ததியஞாணங் நிட்டி²தங்.

சதுத்த²மக்³க³ஞாணசுதா²வண்ணனா

815. ஓபபாதிகோதி உபபாதயோனிகோ. இமினாஸ்ஸ க³ப³ப⁴ஸெய்யா
படிக்கி²த்தா. தத்த² பரினிப்³பா³யீதி தத்த² ஸுத்தா⁴வாஸே பரினிப்³பா³யிதா.
அனாவத்தித⁴ம்மோ தஸ்மா லோகாதி படிஸந்தி⁴க்³க³ஹணவஸேன தஸ்மா
லோகா இத⁴ அனாவத்தனஸபா⁴வோ, புத்த⁴த³ஸ்ஸனத⁴ம்மஸ்ஸவனானங்
பனத்தா²ய ஆக³மனங் ஹோதியேவ.

ரூபராக³அருபராக³மானஉத்த⁴ச்சஅவிஜ்ஜானங்
அனவஸேஸப்பஹானாயாதி ஏதேஸங் பஞ்சன்னங்
உத்த⁴ம்பா⁴கியஸங்யோஜனானங் நிஸ்ஸேஸப்பஜஹனத்தா²ய. தத்த²
ரூபப⁴வே ச²ந்த³ராகோ³ ரூபராகோ³. அருபப⁴வே ச²ந்த³ராகோ³ அருபராகோ³.
மானோ அரஹத்தமக்³க³வஜ்ஜ²மானோ. ததா² உத்த⁴ச்சாவிஜ்ஜா.

சதுத்த²ஞாணங் நிட்டி²தங்.

அரஹந்தபுக்³க³லசுதா²வண்ணனா

816. மஹாகீணாஸவோதி மஹானுபா⁴வதானிப³ந்த⁴னங் பூஜாவசனமேதங்,
ந உபாதா³யவசனங் யதா² “மஹாமொக்³க³ல்லானோ”தி. ந ஹி சூளகீணாஸவோ
நாம அத்தி². அந்திமதே³ஹங் தா⁴ரேதீதி அந்திமதே³ஹதா⁴ரீ.
க²ந்த⁴கிலேஸாபி⁴ஸங்கா²ரபா⁴ரானங் ஓஹிதத்தா ஓரோபிதத்தா
ஓஹிதபா⁴ரோ. அனுப்பத்தோ ஸத³த்த²ங் ஸகத்த²ந்தி அனுப்பத்தஸத³த்தோ².
ஸத³த்தோ²தி ச அரஹத்தங் வேதி³தப்³பங். தஞ்ஹி அத்துபனிப³ந்த⁴னட்டே²ன,
அத்தானங் அவிஜஹனட்டே²ன, அத்தனோ பரமத்த²ட்டே²ன ச அத்தனோ
அத்த²த்தா ஸகத்தோ²தி வுச்சதி. பரிக்³ணானி த³ஸபி ப⁴வஸங்யோஜனானி
ஏதஸ்ஸாதி பரிக்³ணப⁴வஸங்யோஜனோ. க²ந்தா⁴தி³அத்த²ங் ஸம்மா
அஞ்ஞாய விமுத்தோதி ஸம்மத³ஞ்ஞாவிமுத்தோ. அக்³கோ³ ச ஸோ
த³க்கி²ணெய்யோ ச, அக்³க³த³க்கி²ணங் வா அரஹதீதி அக்³க³த³க்கி²ணெய்யோ.

போ³தி⁴பக்கி²யசுதா²வண்ணனா

817. சதுன்னங் மக்³க³ஞாணானங் வஸேன சதுஞாணாய.
ஆனுபா⁴வவிஜானந்த²ந்தி ஸதிபட்டா²னபாரிபூரிஆதி³கஸ்ஸ ஆனுபா⁴வஸ்ஸ
போ³த⁴னத்த²ங்.

பரிபுண்ணா போ³தி⁴பக்கி²யா ஏதஸ்ஸாதி பரிபுண்ணபோ³தி⁴பக்கி²யோ,
மக்³கோ³. தஸ்ஸ பா⁴வோ பரிபுண்ணபோ³தி⁴பக்கி²யபா⁴வோ.
வுட்டா²னப³லேஹி ஸம்பயுத்ததாவ வுட்டா²னப³லஸமாயோகோ³, யே
ஸங்யோஜனாத³யோ யேன பட²மமக்³கா³தி³னா பஹாதப்³பா³.

818. பு³ஜ்ஜ²னட்டே²ன வா போ³தோ⁴, மக்³க³சித்துப்பாதோ³. தஸ்ஸ
பு³ஜ்ஜ²னகிரியாய அனுகு³ணபா⁴வதோ பக்கே² ப⁴வாதி போ³தி⁴பக்கி²யா.

819. தேஸு போ³தி⁴பக்கி²யேஸு. ஆரம்மணேஸுதி காயாதி³ஆரம்மணேஸு.
ஒக்க²ந்தி³த்வாதி அனுபவிஸித்வா. பக்க²ந்தி³த்வாதி தஸ்ஸேவ வேவசனங்.
உபட்டா²னதோதி அஸுபா⁴காராதி³க்³ஹணவஸேன உபக³ந்த்வா
அவட்டா²னதோ. காயாதீ³ஸு அஸுபா⁴காராதி³க்³ஹணங்
பு³ப³பா⁴க³ஸதிபட்டா²னவஸேன ஸுப⁴ஸஞ்ஞாதி³பஹானகிச்சஸாத⁴னங்
மக்³க³ஸதிபட்டா²னவஸேன வேதி³தப்³பங். தத்த² ஹி ஏகாவ ஸதி
சதுகிச்சஸாத⁴னவஸேன பவத்ததி.

820. பத³ஹந்தீதி வாயமந்தி, காயசித்தானி பக்³க³ணஹந்தி வா.
அஸோபா⁴ஹேதுனங் ஸங்கிலேஸத⁴ம்மானங் பஜஹனேன,
ஸோபா⁴ஹேதுனஞ்ச வோதா³னத⁴ம்மானங் பா⁴வனேன ஸோப⁴னங்,
ஸுந்த³ரந்தி அத்தோ². ஸெட்ட²பா⁴வாவஹனதோதி
பாஸங்ஸதமபா⁴வஸாத⁴னதோ. பதா⁴னபா⁴வகாரணதோதி
உத்தமபா⁴வஹேதுதோ.

821. பு³பே³ வுத்தேனாதி இத்³தி⁴வித⁴ஞாணனித்³தே³ஸே (விஸுத்³தி⁴.
2.369) வுத்தேன. இஜ்ஜ²னட்டோ² நிப்ப²ஜ்ஜனட்டோ², படிபா⁴ஸம்பதா³ வா, யேன
வா இஜ்ஜ²ந்தி இத்³தா⁴ வுத்³தா⁴ உக்கங்ஸக³தா ஹொந்தி, தங் இஜ்ஜ²னங்.
ஸமாதி⁴பதா⁴னஸங்கா²ரபமுகா² மக்³க³த⁴ம்மா இத்⁴ “இத்³தீ⁴”தி
அதி⁴ப்பேதா. பு³ப³ங்க³மட்டோ² அதி⁴பதிபச்சயபா⁴வோ. தஸ்மா
ஸோதாபத்திமக்³கோ³ இஜ்ஜ²தீதி இத்³தி⁴, தஸ்மா ஸம்பயுத்தா ச²ந்தா³த³யோ
பு³ப³ங்க³மட்டே²ன பாதோ³. தஸ்ஸா ஏவ ப²லபூ⁴தாய வுட்டா²னகா³மினியா
ச²ந்தா³த³யோ பு³ப³பா⁴க³காரணட்டே²ன பாதோ³. ஸோதி இத்³தி⁴பாதோ³.
இமே லோகுத்தராவாதி இமே யதா²வுத்தா ச²ந்தா³த³யோ உத்தரகுளபா⁴ஜனீயே
ஆக³தனயேன லோகுத்தரா வேதி³தப்³பா³. ச²ந்தா³தி³அதி⁴பதிவஸேன
படிபத்³த⁴த⁴ம்மாபி ப²ஸ்ஸாத³யோ இத்³தி⁴பாதா³ ஹொந்தீதி அத்தோ².
காமஞ்செத்த² இத்³தி⁴பாதோ³ நோ அதி⁴பதி, அதி⁴பதி வா நோ இத்³தி⁴பாதோ³
நாம நத்தி², யதா² பன ஏகஸ்மிங் ரஜ்ஜே ரஜ்ஜாரஹேஸு சதுஸு ராஜகுமாரேஸு
ஏகஸ்மிங் காலே ஏகோவ ரஜ்ஜமனுஸாஸதி, ந ஸப்³பே³, ஏவங் ஏகமேகஸ்மிங்
சித்துப்பாதே³ ஏகோவ அதி⁴பதி, இத்³தி⁴பாதோ³ ச ஹொதீதி வேதி³தப்³போ³.

822. அஸ்ஸத்³தி⁴யங் ஸத்³தா⁴படிபக்கா² அகுஸலா த⁴ம்மா,
அவத்து²க³தோ பஸாத³பதிருபகோ மிச்சா²தி⁴மொக்கோ² வா. கோஸஜ்ஜங்

தி²னமித்³த⁴பதா⁴னோ அகுஸலசித்துப்பாதோ³. பமாதோ³ ஸதிஸம்மோஸோ
ததா²பவத்தா அகுஸலா க²ந்தா⁴. அபி⁴ப⁴வனஸங்கா²தேன
அதி⁴பதியட்டே²னாதி அஸ்ஸத்³தி⁴யாதீ³னங் அபி⁴ப⁴வனதோ
அபி⁴ப⁴வனந்தி வத்தப்³பே³ன
அதி⁴மொக்க²பக்³ஹுஉபட்டா²னஅவிக்²பபஜானநஸ்ஸ ஏகலக்க²ணேன
ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு அதி⁴பதியட்டே²ன. அஸ்ஸத்³தி⁴யாதீ³ஹி சாதி ச-
ஸத்³தோ³ ஸமுச்சயத்தோ² அட்டா²னப்பயுத்தோ, தஸ்மா அகம்பியட்டே²ன ச
ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு தி²ரபா⁴வேன ச ப³லந்தி ஏவமெத்த² அதி⁴ப்பாயோ
வேதி³தப்³போ³.

823. பு³ஜ்ஜ²னகஸத்தஸ்ஸாதி சதுன்னங் அரியஸச்சானங்
படிவிஜ்ஜ²னகஸத்தஸ்ஸ. யோ ஹேஸோ லோகுத்தரமக்³க³க்²ணே
உப்பஜ்ஜமானாய ஸதிஆதி³த⁴ம்மஸாமக்³கியா கரணபூ⁴தாய பு³ஜ்ஜ²தி
கிலேஸஸந்தானநித்³தா³ய உட்ட²ஹதி, சத்தாரி வா அரியஸச்சானி படிவிஜ்ஜ²தி,
நிப்பா³னமேவ வா ஸச்சிகரோதீதி போ³தீ⁴தி வச்சதி அரியஸாவகோ, தஸ்ஸ
போ³தி⁴ஸ்ஸ பு³ஜ்ஜ²னகஸத்தஸ்ஸ அங்கா³தி பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³.
நிய்யானிகட்டே²னாதி வட்டதோ நிஸ்ஸரணட்டே²ன.

824. பு³ப³பா⁴கே³ நானாசித்தேஸு லப்³ப⁴ந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.
சுத்³த³ஸவிதே⁴னாதி
ஆனாபானஇரியாபத²சதுஸம்பஜஞ்ஞபடிக்கூலமனஸிகாரதா⁴துமனஸிகாரபப்³பா³னி,
நவ ஸிவதி²கபப்³பா³னி சாதி ஏவங் சுத்³த³ஸவிதே⁴ன. காயங் பரிக்க³ண்ஹதோ
ச காயானுபஸ்ஸனாஸதிபட்டா²னங் லப்³ப⁴தி, ந வேத³னாத³யோ
பரிக்க³ண்ஹதோ. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. “ஸுக²ங் வேத³ன”ந்திஆதி³னாதி
வா “ஸாமிஸ”ந்திஆதி³னாதி வா “நிராமிஸ”ந்திஆதி³னாதி வா ஏவங்
நவவிதே⁴ன.
ஸராக³தோ³ஸமோஹஸங்கி²த்தமஹக்³தஸமாஹிதஸஉத்தரவிமுத்தபதா³னங்
ஸபடிபக்கா²னங் வஸேன ஸோளஸவிதே⁴ன.
நீவரணுபாதா³னக்க²ந்தா⁴யதனபொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸச்சபப்³பா³னங் வஸேன
பஞ்சவிதே⁴ன. இமஸ்மிங் அத்தபா⁴வேதி பச்சப்பன்னே அத்தபா⁴வே.
அனுப்பன்னபு³ப³ந்தி அத்தனோ அபூ⁴தபு³ப³ங். பரஸ்ஸ உப்பன்னங்
அகுஸலங் தி³ஸ்வா தன்னிமித்தஞ்ச வத⁴ப³ந்தா⁴ரஹாதீ³னீதி அதி⁴ப்பாயோ.
தஸ்ஸாதி தாதீ³ஸஸ்ஸ. ப⁴வதி ஹி தங்ஸதி³ஸேபி தப்³போ³ஹாரோ யதா²
“தானியேவ ஓஸதா⁴னீ”தி. தஸ்ஸ பஹானாயாதி எத்தா²பி ஏஸேவ நயோ.
ஜா²னவிபஸ்ஸனா இதோ அஞ்ஞஸ்மிங் அத்தபா⁴வே உப்பன்னபு³பா³பி
ஸியுந்தி வுத்தங் “இமஸ்மிங் அத்தபா⁴வே அனுப்பன்னபு³ப³”ந்தி,
ச²ந்தித்³தி⁴பாத³ஸம்மாவாசானங்யேவ க³ஹணங். தேஸு வுத்தேஸு
ஸேஸித்³தி⁴பாத³ஸேஸவிரதியோ அத்த²தோ வுத்தாவ ஹொந்தீதி
லக்க²ணஹாரவஸேன அயமத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஏவங் நானாசித்தேஸு
லப்³ப⁴ந்தி பு³ப³பா⁴கே³ ஏதே ஸதிபட்டா²னஸம்மப்பதா⁴னஇத்³தி⁴பாதா³.

சதுன்னங் ஞாணானந்தி சதுன்னங் அரியமக்³ஞாணானங். காமங் ஸப்³பே³பி
போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மா மக்³சித்துப்பாத³பரியாபன்னாவ, ததா²பி ஸாதிஸயோ
ஸம்மப்பதா⁴னப்³யாபாரோ மக்³க்க²ணேதி வுத்தங் “ப²லக்க²ணே ட²பெத்வா
சத்தாரோ ஸம்மப்பதா⁴னே”தி. அவஸேஸா தெத்திங்ஸ லப்³ப⁴ந்தி, தே ச
கோ² பரியாயதோ, ந நிப்பரியாயதோதி அதி⁴ப்பாயோ.

825. ஸேஸேஸு பனாதி இத்³தி⁴பாதா³தீ³ஸு பஞ்சஸு கொட்டா²ஸேஸு.
யதா² ஸதிவீரியேஸு “ஸதிபட்டா²னங் ஸம்மப்பதா⁴ன”ந்தி ஸங்கி²பனவஸேன
ஹாபனங், “காயானுபஸ்ஸனா”திஆதி³விபா⁴க³த³ஸ்ஸனவஸேன வட்³ட⁴னங்
அத்தி², ஈதி³ஸங் ஹாபனவட்³ட⁴னங் நத்தீ²தி அத்தோ².

826. இதா³னி ஸப்³பே³ஸு ஏவ யதா²ரஹங்
லப்³ப⁴மானவிபா⁴க³த³ஸ்ஸனத்தங் “அபிசா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த²
தேஸுதி ஸத்ததிங்ஸாய போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மேஸு. ச²த்தா⁴தி ஏகதா⁴
த்வேதா⁴ சதுதா⁴ பஞ்சதா⁴ அட்ட²தா⁴ நவதா⁴தி ஏவங் ச²ப்பகாரேன தே
ப⁴வந்தி.

ச²ந்தி³த்³தி⁴பாதா³தி³வஸேனாதி ச²ந்தோ³ ச²ந்தி³த்³தி⁴பாத³வஸேனேவ,
சித்தங் சித்தி³த்³தி⁴பாத³வஸேனேவ, பீதிபஸ்ஸத்³தி⁴உபெக்கா²
பொஜ்ஜ²ங்க³வஸேனேவ, ஸங்கப்பாத³யோ மக்³வஸேனேவாதி ஏவங் நவ
ஏகவிதா⁴வ ஹாந்தி.

சுத்³த³ஸேவ அஸம்பி⁴ன்னாதி ஸதி விரியங் ச²ந்தோ³ சித்தங் பஞ்ஞா
ஸத்³தா⁴ ஸமாதி⁴ பீதி பஸ்ஸத்³தி⁴ உபெக்கா² ஸம்மாஸங்கப்போ
ஸம்மாவாசா ஸம்மாகம்மந்தோ ஸம்மாஆஜீவோதி இமே அஸம்பி⁴ன்னா
பத³ந்தரஸம்பே⁴தே³ன வினா அக்³ஹிதக்³ஹணேன க³ய்ஹமானா
சுத்³த³ஸேவ ச ஸபா⁴வத⁴ம்மா. சுத்³த³ஸாதி ச உக்கங்ஸபரிச்சே²தே³ன
வுத்தங். தஞ்ச கோ² பட²மஜ்ஜா²னிகமக்³சித்துப்பாத³வஸேன, து³தியஜ்ஜா²னிகே
பன ஸம்மாஸங்கப்பாபா⁴வதோ தேரஸ, ததியசதுத்த²பஞ்சமஜ்ஜா²னிகேஸு
பீதிஸம்பொஜ்ஜ²ங்கா³பா⁴வதோ த்வாத³ஸ ஹாந்தி.

“ஸத்ததிங்ஸப்பபே⁴த³தோ”தி இத்³ம்பி உக்கங்ஸவஸேனேவ வுத்தங்,
அவகங்ஸதோ பன வுத்தனயேன ஏகஸ்மிங் க²ணே ச²த்திங்ஸ, பஞ்சதிங்ஸ
ஹாந்தி, சதுன்னங் அதி⁴பதீனங் ஏகஜ்ஜ²ங் அனுப்பஜ்ஜனதோ ஏகஸ்மிங் க²ணே
ஏகஸ்ஸேவ இத்³தி⁴பாத³ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வோதி த்வத்திங்ஸ ச ஹாந்தீதி
வேதி³தப்³ங்.

ஸத்ததிங்ஸப்பபே⁴த³தோ கத²ந்தி ஆஹ “ஸகிச்சனிப்பா²த³னதோ”திஆதி³,
ஏகச்சஸ்ஸ ஸபா⁴வதோ ஏகஸ்ஸாபி அத்தனோ
ஆனுபா⁴வானுருபகாயானுபஸ்ஸனாதி³தங்நகிச்சஸாத⁴னதோதி அத்தோ².
ஸருபேன ச வுத்திதோதி அபே⁴த³ஸ்ஸ சித்தி³த்³தி⁴பாதா³தி³கஸ்ஸ
ஸருபேனேவ பவத்தனதோ ச.

எத்தா²தி ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴யங். கஸ்மா பன போ³தி⁴பக்கி²யேஸு ஜா²னகொட்டா²ஸோ ந க³ஹிதோ, நனு ஜா²னரஹிதோ அரியமக்³கோ³ நத்தீ²தி? ஸச்சங் நத்தி², ததோ ஏவ ந கோ² பனேதங் ஏவங் த³ட்ட²ப³பங் “போ³தி⁴பக்கி²யேஸு ஜா²னங் ந க³ஹித”ந்தி லக்க³ணூபனிஜ்ஜா²னலக்க²ணஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ மக்³க³க³ஹ்ணேனேவ க³ஹிதத்தா. தஞ்ஹி ஸந்தா⁴ய “யஸ்மிங் ஸமயே லோகுத்தரங் ஜா²னங் பா⁴வேதீ”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 277, 343 ஆத³யோ) வுத்தங். ஆரம்மணூபனிஜ்ஜா²னலக்க²ணஸ்ஸ பனேத்த² ஸம்ப⁴வோ ஏவ நத்தி². அபரோ நயோ - கஸ்மா பன போ³தி⁴பக்கி²யேஸு ஜா²னகொட்டா²ஸோ ந க³ஹிதோ, நனு ஜா²னரஹிதோ அரியமக்³கோ³ நத்தி², ந ச தங் படிபதா³ விய ஏகந்தபு³ப³பா⁴கி³யங், நாபி ஏகச்சபடிஸம்பி⁴தா³ விய மக்³க³னிஸ்ஸந்தோ³, அத² கோ² மக்³க³சித்துப்பாத³பரியாபன்னோ, யதோ “லோகுத்தரங் ஜா²னங் பா⁴வேதீ”தி (த⁴. ஸ. 277, 343 ஆத³யோ) வுத்தங், மக்³க³மக்³க³பரிவாரத⁴ம்மா ச போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மாதி? வுச்சதே - யங் தாவ வுத்தங் ஜா²னரஹிதோ அரியமக்³கோ³ நத்தீ²தி, தத்த² ந அரியமக்³க³ஸம்பயோக³மத்தேன ஜா²னஸ்ஸ போ³தி⁴பக்கி²யதா லப்³ப⁴தி அதிப்பஸங்க³தோ. ஆஹாராதீ³னம்பி ஹி போ³தி⁴பக்கி²யதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி. ஏதேன மக்³க³சித்துப்பாத³பரியாபன்னதா போ³தி⁴பக்கி²யபா⁴வஸ்ஸ அகாரணந்தி த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி.

யங் பன வுத்தங் “மக்³க³மக்³க³பரிவாரத⁴ம்மா ச போ³தி⁴பக்கி²யா”தி, தத்த² பரிவாரட்டோ² கிங் ஸஹபவத்திஅத்தோ², உதா³ஹு பரிக்கா²ரட்டோ²தி? யதி³ புரிமோ பக்கோ², ஸோ பகே³வ நில்லோசிதோ. அத² து³தியோ, இத³ங் விசாரேத³ப³ங். கத²ங் பவத்தமானங் ஜா²னங் மக்³க³ஸ்ஸ பரிக்கா²ரோ? யதி³ ஸஹஜாதாதி³பச்சயபா⁴வேன, ஏவங் ஸதி ப²ஸ்ஸாதீ³னம்பி மக்³க³பரிக்கா²ரதா ஆபஜ்ஜதி. அத² படிபக்க²வித⁴ங்ஸனேன, ந ஸப்³பே³ ஜா²னத⁴ம்மா படிபக்க²வித⁴ங்ஸனஸமத்தா². ந ஹி விசாரோ, வேத³னா ச கஸ்ஸசி ஸங்கிலேஸத⁴ம்மஸ்ஸ உஜுபடிபக்க²பா⁴வேன பவத்தந்தி. யங் பன பேடகே “ஸுக²ங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சஸ்ஸ, விசாரோ விசிகிச்சா²ய படிபக்கோ²”தி வுத்தங், தங் பரியாயேன வுத்தங். ந ஹிஸுக²ங் ஸயங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சஸ்ஸ படிபக்கோ², படிபக்க²ஸ்ஸ பன ஸமாதி⁴ஸ்ஸ பச்சயதாய படிபக்கோ². ந ச விசாரோ பஞ்ஞா விய, அதி⁴மொக்கோ² விய வா விசிகிச்சா²ய படிபக்கோ², படிபக்க²ஸ்ஸ படிருபதாய பன படிபக்கோ² வுத்தோ. ததா² பீதிபி ந ப்³யாபாத³ஸ்ஸ அதோ³ஸோ விய உஜுபடிபக்கோ², அதோ³ஸஸம்பயோக³தோ பன படிபக்கோ² வுத்தோ. தேன வுத்தங் “தங் பரியாயேன வுத்த”ந்தி. விதக்கஸமாத⁴யோ ஏவ பன ஜா²னத⁴ம்மேஸு உஜுகங் படிபக்க²வித⁴ங்ஸனஸமத்தா²தி படிபக்க²வித்³த⁴ங்ஸனஸமத்த²ஸ்ஸ பரிபுண்ணஸ்ஸ ஜா²னகொட்டா²ஸ்ஸஸ அபா⁴வதோ ந சஸ்ஸ போ³தி⁴பக்கி²யேஸு ஸங்க³ஹோ கதோ. யஸ்மா பன ஸம்மாஸங்கப்போ, ஸம்மாஸமாதி⁴ ச மக்³க³பரியாபன்னா ஜா²னத⁴ம்மா, தஸ்மா தே ஸந்தா⁴ய தங்ஸம்பயுத்ததாய வா இதரேபி க³ஹெத்வா பரியாயேன வுத்தங் பானியங்

“யஸ்மிங் ஸமயே லோகுத்தரங் ஜா²னங் பா⁴வேதி நிய்யானிக”ந்திஆதி³ (த⁴. ஸ. 277).

வுட்டா²னப³லஸமாயோக³கதா²வண்ணனா

827. வுட்டா²னங் நிமித்ததோ, பவத்ததோ ச வுட்டா²னங். ப³லஸமாயோகோ³ ஸமத²விபஸ்ஸனாப³லேஹி ஸம்பயுத்ததா. பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயாதி³வஸேன து³க்கா²தீ³ஸு விஸேஸத³ஸ்ஸனட்டே²ன மக்³க³பஞ்ஞாபி விபஸ்ஸனாதி வுச்சதீதி “லோகியவிபஸ்ஸனா”தி விஸேஸெத்வா வுத்தங். தேனேவாஹ “வுட்டா²னட்டே²ன ஸமத²விபஸ்ஸனங் யுக³னத்த⁴ங் பா⁴வேதி³”தி (படி. ம. 2.5). நிமித்தாரம்மணத்தா நேவனிமித்தா வுட்டா²தி, பவத்தி...பே... சி²ந்த³னதோ ந பவத்தா வுட்டா²தீதி யோஜனா. தத்த² நிமித்ததோ வுட்டா²னங் ஸங்கா²ரனிமித்தங் நிஸ்ஸஜ்ஜித்வா நிப்³பா³னாரம்மணகரணங். பவத்ததோ வுட்டா²னங் ஹேதுனிரோதே⁴ன ஆயதிங் விபாகப்பவத்தஸ்ஸ அனுப்பவத்தித⁴ம்மதாபாத³னங். தேனாஹ “ஸமுத³யஸ்ஸ அஸமுச்சி²ந்த³னதோ பவத்தா ந வுட்டா²தீ³”தி.

து³ப⁴தோதி உப⁴தோ, த³-காராக³மங் கத்வா ஏவங் வுத்தங். து³பா⁴தி வா பத³ந்தரமேவேதங் உப⁴யஸத³தே³ன ஸமானத்த²ங். த³ஸ்ஸனட்டே²னாதி பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயாதி³லக்க²ணேன சதுஸச்சத³ஸ்ஸனட்டே²ன. மிச்சா²தி³ட்டி²யாதி த³வாஸட்டி²ப்பபே⁴தா³யபி மிச்சா²தி³ட்டி²யா. தத³னுவத்தககிலேஸேஹீதி அபாயக³மனீயதாய தஸ்ஸா மிச்சா²தி³ட்டி²யா அனுவத்தகேஹி விசிகிச்சா²தி³கிலேஸேஹி. க²ந்தே⁴ஹீதி எத்தா²பி தத³னுவத்தகஸத³தோ³ ஆனெத்வா ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³போ³. தே ச மிச்சா²தி³ட்டி²ஆதி³பச்சயா உப்பஜ்ஜனாரஹா வேதி³தப்³பா³. மிச்சா²ஸங்கப்பாதிஆதீ³ஸுபி தத³னுவத்தககிலேஸேஹி ச க²ந்தே⁴ஹி ச வுட்டா²தி. ப³ஹித்தா⁴ ச ஸப்³ப³னிமித்தேஹி வுட்டா²தீதி பாளி ஸங்கி²த்தா. யதா² மிச்சா²தி³ட்டி²மிச்சா²ஸங்கப்பா, ஏவங் மிச்சா²வாசாத³யோபி அபாயக³மனீயா ஏவ வேதி³தப்³பா³. மிச்சா²வாசாகம்மந்தாஜீவா சேதனாஸபா⁴வா. மிச்சா²ஸதி ததா²பவத்தா சத்தாரோ க²ந்தா⁴. உபரிமக்³க³த்தயே ஸம்மாதி³ட்டி² தங்தங்மக்³க³வஜ்ஜா² மானதோ வுட்டா²தி. ஸோ ஹி “அஹமஸ்மீ”தி பவத்தியா தி³ட்டி²ட்டா²னியோ, மிச்சா²மக்³க³தோ பனெத்த² வுட்டா²னங் அனுத்த⁴ரித்வா தங்தங்மக்³க³வஜ்ஜ²ஸங்யோஜனானுஸயேஹேவ வுட்டா²னங் உத்த⁴டங்.

அணுஸஹக³தாதி அணுபா⁴வங் க³தா பத்தா, தனுபு⁴தாதி அத்தோ².

828. ஏவங் வுட்டா²னங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி ப³லஸமாயோக³ங் த³ஸ்ஸேதுங் “லோகியானஞ்சா”திஆதி³ வுத்தங். ஸமத²ப³லங் அதி⁴கங் ஹோதி ஸமாதி⁴பா⁴வனாபா⁴வதோ. விபஸ்ஸனாப³லங் அதி⁴கங் ஹோதி ஞாணுத்தரத்தா விபஸ்ஸனாபா⁴வனாய. ஸமானபா⁴வேன யுகே³ நத்தா⁴

புத்தா⁴ விய ஹொந்தீதி யுகுனத்தா⁴. தேனாஹ “அஞ்ஞமஞ்ஞங்
அனதிவத்தனட்டே²னா”தி, கிச்சதோ அனூனாதி⁴கபா⁴வேனாதி அத்தோ². ததோ
ஏவ ஸமாயோகோ³தி ஸமபரிச்சே²த³யோகோ³தி அத்தோ².

ஸமாதி⁴படிபக்க²த³ஸ்ஸனத்த²ங் “உத்த⁴ச்சஸஹக³தகிலேஸேஹீ”தி
வுத்தங், உத்த⁴ச்சபதா⁴னேஹி கிலேஸேஹீதி அதி⁴ப்பாயோ. அவிக்கே²போ
ஸமாதீ⁴தி ஸமுச்சிந்த³னேன விக்வே²பஸ்ஸ உஜுபடிபக்க²பூ⁴தோ ஸமாதி⁴.
நிரோத⁴கோ³சரோதி நிப்பா³னாரம்மணோ. வுட்டா²னட்டே²னாதி
வுட்டா²னகபா⁴வேன நிமித்ததோ, பவத்ததோ ச வுட்ட²ஹமானவஸேன.
ஏகரஸாதி ஸமானகிச்சா.

பஹாதப்ப³த⁴ம்மபஹானகதா²வண்ணனா

829. யே த⁴ம்மாதி யே ஸங்கிலேஸத⁴ம்மா. ஸங்யோஜனாதீ³ஸு
ஸங்யோஜனட்டே²ன பந்த⁴னட்டே²ன ஸங்யோஜனானி, விபா³த⁴னட்டே²ன,
உபதாபனட்டே²ன வா கிலேஸா, மிச்சா²ஸபா⁴வாதி மிச்சத்தா, லோகே
த⁴ம்மா லோகபரியாபன்னா த⁴ம்மாதி லோகத⁴ம்மா, மச்சே²ரஸ்ஸ பா⁴வோ,
கம்மங் வாதி மச்சரியங், விபரீதட்டே²ன விபல்லாஸா, கந்த²னட்டே²ன கந்தா²,
அயுத்தா கதீதி அக³தி, ஆஸவந்தீதி ஆஸவா, ஓஹனந்தீதி ஓகா⁴,
யோஜனட்டே²ன யோகா³, நீவரந்தீதி நீவரணானி, த⁴ம்மஸபா⁴வங் அதிக்கம்ம
பரதோ ஆமஸந்தீதி பராமாஸா, பு⁴ஸங் ஆதி³யந்தீதி உபாதா³னானி,
அப்பஹீனபா⁴வேன ஸந்தானே அனு அனு ஸெந்தீதி அனுஸயா,
மலீனபா⁴வகரணட்டே²ன மலா, அகுஸலகம்மானி ச தானி ஸுகதிது³க்க³தீனங்,
தத்த² நிப்ப³த்தனகஸுக²து³க்கா²னஞ்ச பதா² சாதி அகுஸலகம்மபதா², சித்தங்
உப்பஜ்ஜதி எத்தா²தி சித்துப்பாதோ³, சித்தசேதஸிகராஸி , அகுஸலோ ச ஸோ
சித்துப்பாதோ³ சாதி அகுஸலசித்துப்பாதோ³தி அகுஸலஸத்த³ங் ஆனெத்வா
ஸம்பந்தி⁴தப்ப³ங்.

கந்தே⁴ஹி கந்தா⁴னந்தி இத⁴லோகக்கந்தே⁴ஹி
பரலோகக்கந்தா⁴னங். யாவஞ்ஹி தேதி தே ரூபராகா³த³யோ யாவ பவத்தந்தி ந
ஸமுச்சிஜ்ஜந்தி, தாவ ஏதேஸங் கந்த⁴ப²லது³க்கா²னங் அனுபரமோ
அவிச்சே²தோ³தி. ஏதேன தேஸங் ஸங்யோஜனத்த²ங் விபா⁴வேதி. உத்த⁴ந்தி
ரூபாரூபப⁴வேஸு, ததியமக்கு³ப்பத்தியா வா உத்த⁴ங். உத்த⁴ங் ப⁴ஜந்தீதி
உத்த⁴ங்பா⁴கா³, ரூபாரூபப⁴வா, தேஸங் அவிச்சே²த³ஹேதுதாய ஹிதானி
உத்த⁴ங்பா⁴கியானி.

கிலிஸ்ஸந்தி, கிலேஸெந்தி சாதி து³வித⁴ம்பி அத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ
“ஸயங் ஸங்கிலிட்ட²த்தா”திஆதி³மாஹ.

மிச்சா²விமுத்தி “லோகதூ²பிகாதீ³ஸு மொக்கோ²”தி
பவத்தமிச்சா²விமொக்கோ². அபி⁴னிவிஸனாதி³வஸேன மிச்சா² விபரீதங் ந

ஸம்மா பவத்தனதோ மிச்சா²ஞாணங் மோஹோவ.

லோகப்பவத்தியாதி க²ந்த⁴ப்பவத்தியங் ஸதி. அனுபரமத⁴ம்மகத்தாதி புஞ்ஞபாவஸேன அபராபரங் அவிச்சி²ஜ்ஜனதோ. “லாப⁴ஹேதுகோ லாபோ⁴”திஆதி³னா காரணோபசாரேன.

ஆவாஸே மச்ச²ரியங், ஆவாஸஹேதுகங் வா மச்ச²ரியங்
ஆவாஸமச்ச²ரியங்.

தயோதி வத்து²ங் அபி⁴ந்தி³த்வா வுத்தங், பி⁴ந்தி³த்வா பன வுச்சமானே த்³வாத்³ஸ ஹோந்தி.

க³ந்த²கரணங் காரணபா⁴வேன படிபு³த்⁴தாகரணங் க³ந்த²னந்தி தங் ரூபகாயேபி லப்³ப⁴தீதி ஆஹ “நாமகாயஸ்ஸ சேவ ரூபகாயஸ்ஸ சா”தி. தத்த² ப்³யாபாத்³ஸ்ஸாபி அபி⁴ஸஜ்ஜனுபனய்ஹவஸேன பவத்தனதோ க³ந்த²னட்²டோ² வேதி³தப்³போ³, யதோ தஸ்ஸ படிக⁴ஸங்யோஜனபா⁴வோ வுத்தோ.

ச²ந்த³தோ³ஸமோஹப⁴யேஹீதி ச²ந்த³தோ³ஸமோஹப⁴யஹேது. தஞ்ஹீதி அகத்தப்³ப³கரணங், கத்தப்³பா³கரணஞ்ச.

ஸவனாதி பவத்தனதோ. ஸவனதோதி கிலேஸாஸுசிபா⁴வேன விஸ்ஸந்த³னதோ. புன ஸவனதோதி பஸவனதோ.

ஆகட்³ட்⁴னட்டே²ன , து³ருத்தரணட்டே²ன சாதி ஏதேன ஓகா⁴ விய ஓகா⁴தி த்³ஸ்ஸேதி. ஆரம்மணேன, து³க்கே²ன ச வியோக³ஸ்ஸ அப்பதா³னஸங்கா²தேன யோஜனட்டே²ன யோகா³தி த்³ஸ்ஸேதி, ஸங்கிலேஸகரணட்டே²னாதி அத்தோ². தேஸஞ்ஞோவாதி காமராகா³தீ³னங்யேவ. தே ஹி ஸோதவஸேன வத்தமானா ஸோதோ விய ஸோதபதிதே ஸத்தே அபாயஸமுத்³தங் பாபெந்தி, ஸங்ஸாரஸமுத்³ததோ ச ஸீஸங் உக்கி²பிதுங் ந தெ³ந்தி, யதா²க³ஹிதஞ்ச ஆரம்மணங் விஸ்ஸஜ்ஜிதுங் ந தெ³ந்தி, யாதி³ஸஞ்ச பாபங் கத்வா து³க்க²ப்பத்தே புனபி தாதி³ஸேன யோஜெந்தி.

சித்தஸ்ஸாதி குஸலசித்தஸ்ஸ, விலேஸஸதோ ஜா²னசித்தஸ்ஸ. ஆதி³தோ வரணங் ஆவரணங். கிலேஸவாஸனங் நெத்வா வரணங் நீவரணங். குட்டகவாடா³ஹி விய பித³ஹனங் படிச்சா²த³னங், தங் பன குஸலாதீ³னி ஸங்க³ண்ஹிதுங், பரிஞ்ஞாதுங், ஞாதுஞ்ச அப்பதா³னவஸேன த்³ட்ட²ப்³பங்.

தஸ்ஸ தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஸபா⁴வந்தி காயாதி³கஸ்ஸ தஸ்ஸ தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அஸுபா⁴தி³ஸபா⁴வங். அபு⁴தங் ஸபா⁴வந்தி ஸுபா⁴தி³ஸபா⁴வங்.

தா²மக³தட்டே²னாதி தா²மக³தபா⁴வேன. தா²மக³தந்தி ச
அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணோ காமராகா³தீ³னங் ஸபா⁴வோ த³ட்ட²ப்³போ³. யேன தே
ஏவ ப⁴க³வதா “அனுஸயா”தி வுத்தா. அனுஸயனஞ்ச மக்³கே³ன
அப்பஹீனபா⁴வேன பச்சயஸமவாயே உப்பஜ்ஜனாரஹதா. தேனாஹ “புனப்புனங்
காமராகா³தீ³னங் உப்பத்திஹேதுபா⁴வேன அனுஸெந்தியேவா”தி.

து³ம்மோசனீயபா⁴வேன பவத்திங் ஸந்தா⁴யாஹ “தேலஞ்ஜனகலலங்
வியா”தி.

830. ஸேஸாதி அனபாயக³மனீயா. ஸுகு²மா காமராக³படிகா⁴தி
ஸம்ப்³ந்தோ⁴. சதுத்த²ஞாணவஜ்ஜா² ஏவாதி அவதா⁴ரணேன
பட²மஞாணாதி³வஜ்ஜ²தா நிவத்தீயதி. தயித³ங் நியமத³ஸ்ஸனங் அஞ்ஞத்தா²பி
நேதப்³ந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ “பரதோ”திஆதி³மாஹ. தத்த² “நியமங் ந
கரிஸ்ஸாமா”தி ஏதேன நியமே அகதே ஹெட்டி²மமக்³வஜ்ஜ²தாபி அனுஞ்ஞாதா
ஏவ ஹோதீதி.

லோப⁴...பே... சதுத்த²ஞாணவஜ்ஜா²னீதிஆதி³ஸு பட²மஞாணாதி³ஹி
ஹதாபாயக³மனீயாதி³பா⁴வானீதி அதி⁴ப்பாயோ வேதி³தப்³போ³. ஆதி³ஸத்³தே³ன
ஒளாரிகஸுகு²மதா க³ஹிதா.

யஸேதி பரிவாரே.

அக³தீஸு ச²ந்தா³த³யோ கிஞ்சாபி உபரிமக்³வஜ்ஜா², ததா²பி தங்மூலகஸ்ஸ
அகத்தப்³கரணஸ்ஸ, கத்தப்³பா³கரணஸ்ஸ ச அபாயக³மனீயதாய
பட²மமக்³வஜ்ஜா².

கதாகதாகுஸலாகுஸலவிஸயங் யங் விப்படிஸாரபு⁴தங் குக்குச்சங், தங்
இத⁴ ததியஞாணவஜ்ஜங் வுத்தங். யங் பன “குக்குச்சபகததாய
ஆபத்திமாபஜ்ஜதீ”தி (பாசி. அட்ட². 438; கங்கா². அட்ட². நிதா³னவண்ணனா) வுத்தங்
குக்குச்சங், தங் ஸந்தா⁴ய “குக்குச்சவிசிகிச்சா² ஸோதாபத்திமக்³கே³ன
பஹீயந்தீ”தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 1176) அட்ட²ஸாலினியங் வுத்தங். தஸ்மா
த³வின்னங் வசனானங் அதி⁴ப்பாயோ வேதி³தப்³போ³. அஞ்ஞேஸுபி ஏதி³ஸேஸு
டா²னேஸு அதி⁴ப்பாயோ மக்³கி³தப்³போ³, ந விரோத⁴தோ பச்சேதப்³போ³.
ஒளாரிகானவஸேஸப்பஹானங் வா ஸந்தா⁴ய குக்குச்சஸ்ஸ
பட²மததியஞாணவஜ்ஜதா வுத்தாதி வேதி³தப்³பங். “ப⁴க³வதா படிக்கி²த்தங்
அனுவஸித்வா அனுவஸித்வா ஆவஸத²பிண்ட³ங் பு⁴ஞ்ஜிது”ந்தி,
“குக்குச்சாயந்தோ ந படிக்க³ஹேஸீ”தி (பாசி. 204) பன ஆக³தங் குக்குச்சங், ந
நீவரணங் அரஹதோ உப்பஜ்ஜனதோ, நீவரணபடிருபகங் பன “கப்பதி ந கப்பதீ”தி
வீமங்ஸனபு⁴தங் வினயகுக்குச்சங் நாம, தங் ததா²பவத்தசித்துப்பாதோ³வ.

காமராக³படிகா⁴னுஸயா அணுஸஹக³தா ததியஞாணவஜ்ஜா².
ஒளாரிகானங் பன து³தியஞாணவஜ்ஜ²தா ஹெட்டா² வுத்தனயாவ.

சித்துப்பாத³க்³ஹணேன செத்த²
மக்³பளாஸமாயாஸாடெ²ய்யபமாத³த²ம்ப்⁴ஸாரம்பா⁴தீ³னங் ஸங்க³ஹோ
கதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

831. அப²லோ வாயாமோதி எத்த² அதீதானங் தாவ பஜஹணே அப²லோ
ஹோது வாயாமோ நிருத்த³த⁴த்தா, அனாக³தானங் பன கத²ந்தி தேஸம்பி
வக்³மானங் அவிபரீதமத்த²ங் அஜானந்தோ நத்தி²தாமத்தங் க³ஹெத்வா
சோதே³தி, ததா²பி “அப²லோ”தி பு³ப்³ே³ பஹாதப்³பா³னங் நத்தி²தாய சோத³னா
கதா, இதா³னி பஹானஸ்ஸ. யதி³ ஹி பஹானங் அத்தி², கத²ங் பஹாதப்³பா³
ஸந்தி? அத² பஹாதப்³பா³ ஸந்தி, கத²ங் பஹானங் ஹோதி? பஹாதப்³பா³ ச
ஸந்தி, பஹானஞ்ச ஹோதீதி விப்படிஸித்த³த⁴மேதங். கஸ்மா? பஹாதப்³பே³ஸு
ஸந்தேஸு பஹானஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ தது³பகோ³ வாயாமோ அப²லோ
ஆலோகதமானங் ஸஹாவட்டா²னே ஸதி ஆலோகஸ்ஸ அப²லதா விய. அதா²பி
கத²ஞ்சி பஹானங் ஸியா? ஸங்கிலேஸிகா ச மக்³க³பா⁴வனா ஆபஜ்ஜதி
பஹாதப்³ப³பஹாயகானங் ஸஹாவட்டா²னதோ . விப்பயுத்ததா வா
கிலேஸானங் சித்தவிப்பயுத்தஸங்கா²ரவாதீ³னங் விப்பயுத்தஸங்கா²ரானங்
வியாதி அதி⁴ப்பாயோ. தங் பன நேஸங் வாதீ³னங் யதா² மதிமத்தங்,
ஏவமிதா⁴பீதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ந ச பச்சப்பன்னகிலேஸோ
சித்தவிப்பயுத்தோ நாம அத்தீ³”தி. அருபத⁴ம்மா ஹி ஏகவத்து²காதி³பா⁴வேன
வத்தமானா க²ணத்தயபரியாபன்னா பச்சப்பன்னா, தே கத²ங் சித்தேன விப்பயுத்தா
நாம ஸியுங், தஸ்மா நத்தே²வ விப்பயுத்ததா கிலேஸானங். ஆவேணிகாதி
அஸாதா⁴ரணா, ஸயமேவ உப்பாதி³தா பாளி அனாருஹாதி அதி⁴ப்பாயோ.
பாளியங்யேவ ஹி படிக்கி²த்தந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஸ்வாயங் புக்³க³லோ. ஹஞ்சீதி
யதி³.

வினிப³த்தோ⁴தி மாணேன பத்த²த்³த⁴சித்தோ. பராமட்டோ²தி
மிச்சா²பி⁴னிவிட்டோ². தா²மக³தோதி தா²மக³தகிலேஸோ
தி²ரபா⁴வக³தானுஸயோ. தேன ஹி நத்தி² மக்³க³பா⁴வனாதி யஸ்மா தீஸுபி
காலேஸு கிலேஸானங் பஹானங் ந யுஜ்ஜதி, திகாலிகா ச கிலேஸா, தஸ்மா
நத்தி² மக்³க³பா⁴வனா, தாய ஸாதே⁴தப்³ப³ங் கிச்சங் நத்தீ²தி அத்தோ². “ந ஹி
நத்தி² மக்³க³பா⁴வனா”திஆதி³னா சதுக்க²த்துங் வுத்தஸ்ஸ படிக்கே²பஸ்ஸ
படிக்கே²போ. இத³ங் வுத்தங் “பாளியங்யேவ ஹி”திஆதி³ங் ஆனெத்வா
ஸம்ப³ந்தி⁴தப்³ப³ங்.

ஏவமேவாதி யதா² அஜாதப²லே தருணருக்கே² மூலே சி²ன்னே அஸதி
சே²த³னே ஆயதிங் உப்பஜ்ஜனாரஹானி சே²த³னபச்சயா அனுப்பஜ்ஜமானானி
வினட்டா²னி நாம ஹொந்தி, ஏவமேவ மக்³க³பா⁴வனாய அஸதி

உப்பஜ்ஜனாரஹா கிலேஸா மக்³க³பா⁴வனாய அனுப்பஜ்ஜமானா “பஹீனா”தி
 வச்சந்தீதி உபமாஸங்ஸந்த³னங் வேதி³தப்³பங். உப்பாதோ³தி உப்பாத³ஸீஸேன
 உப்பாத³வந்தோ க²ந்தா⁴ வுத்தா. அனுப்பாதே³தி நிப்³பா³னே. அஜாதாயேவ ந
 ஜாயந்தி, தஸ்மா பஹீனா நாம ஹொந்தீதி “நத்தி² கிலேஸப்பஹான”ந்தி
 பரவாதி³னா கதோ படிக்கே²போ “ந ஹீ”தி படிக்கி²த்தோ. தே பன நேவ
 உப்பஜ்ஜித்வா விக³தா, நாபி ப⁴விஸ்ஸந்தி, ந ச உப்பன்னாதி “அதீதே கிலேஸே
 பஜஹதீ”திஆதி³ ந வத்தப்³பந்தி த³ஸ்ஸேதி. ஹேதுனி³ரோதா⁴தி
 து³க்க²ஹேதுனங் கிலேஸானங் நிரோதா⁴. து³க்க²னி³ரோதோ⁴தி ஆயதிங்
 உப்பஜ்ஜனகது³க்க²ஸ்ஸ நிரோதோ⁴. உப்பாத³பவத்தனிமித்தாயு³ஹனா
 பச்சப்பன்னப⁴வவஸேன க³ஹிதா.

832. ஏதேனாதி “அஜாதாயேவ ந ஜாயந்தீ”திஆதி³வசனேன. விபஸ்ஸனாய
 ஆரம்மணபூ⁴தங் உபாதா³னக்க²ந்த⁴பஞ்சகஸங்கா²தங் பூ⁴மிபவத்திட்டா²னங்
 லத்³த⁴வந்தோ பூ⁴மிலத்³தா⁴ யதா² “அக்³கி³ஆஹிதோ”தி, லத்³த⁴பூ⁴மிகாதி
 அத்தோ² . வத்தமானாதி³உப்பன்னவிது⁴ரதாய பூ⁴மிலத்து⁴ப்பன்னா ஏவ நாம
 தேதி வுத்தங்.

833. அனுப⁴வித்வா, ப⁴வித்வா ச அபக³தங் பூ⁴தாபக³தங்.
 அனுபூ⁴தபூ⁴தா ஹி பூ⁴ததாஸாமஞ்ஞேன பூ⁴தஸத்³தே³ன வுத்தா.
 ஸாமஞ்ஞமேவ ஹி உபஸக்³கே³ன விஸேஸீயதீதி. அனுபூ⁴தஸத்³தோ³ ச
 கம்மவசனிச்சா²ய அபா⁴வதோ அனுபா⁴வகவாசகோ த³ட்ட²ப்³போ³.
 விகப்பகா³ஹவஸேன ராகா³தீ³ஹி, தப்³பி³பக்கே²ஹி ச அகுஸலங், குஸலஞ்ச
 ஆரம்மணரஸங் அனுப⁴வதி, ந விபாகோ கம்மவேக³க்கி²த்தத்தா, நாபி கிரியா
 அஹேதுகானங் அதிது³ப்³பலதாய, ஸஹேதுகானஞ்ச கீ²ணகிலேஸஸ்ஸ
 ச²ளங்கு³பெக்கா²வதோ உப்பஜ்ஜமானானங் அதிஸந்தவுத்தித்தா. எத்த² ச
 புரிமனயே குஸலாகுஸலமேவ வத்துங் அதி⁴ப்பாயவஸேன “பூ⁴தாபக³த”ந்தி
 வுத்தங். யங் “உப்பன்னானங் அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் பஹானாய
 உப்பன்னானங் குஸலானங் த⁴ம்மானங் டி²தியா”தி (ஸங். நி. 5.651-662; விப⁴.
 390-391) எத்த² “உப்பன்ன”ந்தி க³ஹெத்வா தங்ஸதி³ஸானங் பஹானங், வுத்³தி⁴ ச
 வுத்தா. பச்சி²மனயே ச-ஸத்³தே³ன குஸலாகுஸலஞ்ச ஆகட்³டி⁴த்வா ஸப்³பங்
 ஸங்க²தங் வுத்தங் பு⁴த்வாபக³தபா⁴வாபி⁴தா⁴னாதி⁴ப்பாயேன. விபச்சிதுங்
 ஓகாஸகரணவஸேன உப்பத்திதங் அதீதங் கம்மஞ்ச ததோ உப்பஜ்ஜிதுங்
 ஆரத்³தோ⁴ விபாகோ ச அனாக³தோ ஓகாஸகதுப்பன்னோதி வுத்தோ ஓகாஸோ
 கதோ ஏதேன, ஓகாஸோ கதோ ஏதஸ்ஸாதி ச அத்த²த்³வயவஸேன, யங்
 உப்பன்னஸத்³தே³ன வினாபி விஞ்ஞாயமானங் உப்பன்னங் ஸந்தா⁴ய “நாஹங்,
 பி⁴க்க²வே, ஸஞ்சேதனிகானங் கம்மான”ந்திஆதி³ (அ. நி. 10.217, 219) வுத்தங்.

தாஸு தாஸு பூ⁴மீஸூதி மனுஸ்ஸதே³வாதி³அத்தபா⁴வஸங்கா²தேஸு
 உபாதா³னக்க²ந்தே⁴ஸு. தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸந்தானே அனுப்பத்தித⁴ம்மதங்

அனாபாதி³ததாய அஸமுஹதங். அஸமுஹதத்தாயேவ ஹிஸ்ஸ நத்தீ²தி நவத்தப்³தாய உப்பன்னவோஹாரோ.

834. “கா பூ⁴மி, கோ வா பூ⁴மிலத்³தோ⁴”தி ஆஸங்கங் நிவத்தேதுங் “எத்த²சா”திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். “விபஸ்ஸனாய ஆரம்மணபூ⁴தா”தி ஏதேன க²ந்தா⁴னங் அபரிஞ்ஞாததங் த³ஸ்ஸேதி, ந ஆரம்மணபா⁴வமத்தங் தேபூ⁴மகக்³ஹணேனேவ தஸ்ஸ ஸித்³த⁴த்தா. அபரிஞ்ஞாதா ஹி க²ந்தா⁴ கிலேஸானங் பூ⁴மீதி அதி⁴ப்பேதா. க²ந்தே⁴ஸு வத்து²பூ⁴தேஸு. ஆரம்மணவஸேனாதி ஆரம்மணகரணவஸேன. அதீதானாக³தே, பகே³வ பச்சப்பன்னேதி அதி⁴ப்பாயோ. தந்தி தங் அஞ்ஞஸந்தானக³தங் கிலேஸஜாதங். ததோ அஞ்ஞஸ்மிங் ஸந்தானே ஆரம்மணகரணமத்தேன பூ⁴மிலத்³த⁴ங் நாம யதி³ ஸியாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தஸ்ஸாதி கிலேஸஜாதஸ்ஸ. அப்பஹையதோ பரஸந்ததிபதித்தா ந கோசி ப⁴வமூலங் பஜஹைய. பூ⁴மிலத்³த⁴ஞ்ஹி அனுஸயிதங் நாம ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. வத்து²வஸேனாதி உப்பத்திட்ட²னவஸேன. யத்த² யத்த² ப⁴வே, ஸந்தானே வா. பரிஞ்ஞாதானங் அபூ⁴மிபா⁴வதோ “அபரிஞ்ஞாதா”தி வுத்தங். உப்பாத³தோ பபு⁴தீதி தேஸங் க²ந்தா⁴னங் உப்பஜ்ஜனதோ பட்ட²ய. கிலேஸானங் அப்பஹீனபா⁴வங் ட²பெத்வா அஞ்ஞஸ்ஸ காரணஸ்ஸ அபா⁴வதோ தேஸு க²ந்தே⁴ஸு கிலேஸஜாதங் அனுஸேதி, தஸ்மா தங் அனுஸயிதங் கிலேஸஜாதங், தேனேவ அனுஸயனஸங்கா²தேன அப்பஹீனட்டே²ன பூ⁴மிலத்³த⁴ந்தி வேதி³தப்³ங்.

835. தத்த² ச பூ⁴மிபூ⁴தேஸு க²ந்தே⁴ஸு ந ஸப்³பே³ ஸப்³பே³ஸங் வத்து² ஹொந்தி, அத² கோ² விஸேஸோ அத்தீ²தி தங் த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “யஸ்ஸ யேஸு”திஆதி³. தத்த² யஸ்ஸாதி யஸ்ஸ பக்³க³லஸ்ஸ. யேஸுதி ஸதிபி அஜ்ஜத்தபா⁴வஸாமஞ்ஞே யேஸு அதீதாதி³காமாவசராதி³பே⁴த³பி⁴ன்னேஸு க²ந்தே⁴ஸு. தே ஏவ யதா²னுஸயிதா க²ந்தா⁴. கிங் பனேதே கிலேஸா ஆரம்மணங் கரொந்தா விய பரிச்சி²ஜ்ஜ பரிச்சி²ஜ்ஜ அனுஸெந்தீதி? யதோ தே ஏவ க²ந்தா⁴ தேஸங் கிலேஸானங் வத்து²தி வுத்தா, ந ஹேவ கோ² அனுஸயானங் வத்து²ங் பரிச்சி²ஜ்ஜ பவத்தி அத்தி². அதீதாதி³காமாவசராதி³வஸேன பன யதா²பரிச்சி²ன்னே வத்து²ஸ்மிங் யோ கிலேஸானங் அப்பஹீனட்டோ², ஸோ பரிச்சி²ஜ்ஜ பவத்தோ விய ஹோதீதி “அதீதக்க²ந்தே⁴ஸு”திஆதி³ வுத்தங். தேன வத்து²வஸேன பூ⁴மிலத்³த⁴ங் ஹோதீதி வத்து²பே⁴தே³ன ஸியா தஸ்ஸ பே⁴தோ³தி த³ஸ்ஸேதி. ததா²வவத்தி²தபா⁴வதோ ஏவ ஹி “அஞ்ஞதரோ லோலஜாதிகோ தங் ரஸபத²விங் அங்கு³லியா ஸாயீ”திஆதி³வசனங் (தீ³. நி. 3.120) காமாவசரக்க²ந்தே⁴ஸு அனுஸயிதானங் ரஸதண்ணா³தி³னங் ரூபாரூபாவசரக்க²ந்தே⁴ அதிக்கமித்வா புன காமாவசரக்க²ந்த⁴வத்து²கதங் விபா⁴வேதி. தேனாஹ “ததா² காமாவசரக்க²ந்தே⁴ஸு”திஆதி³. யதா² செத்த² ரூபாரூபாவசரக்க²ந்தே⁴ அதிக்கமித்வா பவத்தி, ஏவங் காமாவசரக்க²ந்தே⁴ அதிக்கமித்வா பவத்தி ஹோதீதி ஆஹ “ஏஸ நயோ ரூபாரூபாவசரேஸு”தி.

பரியுட்டா²னாபி⁴ப⁴வனவஸேன ச கிலேஸானங் அனுஸயனட்டோ²
அனுமீயதி தத³பா⁴வே அபா⁴வதோ. யஸ்ஸ யே அனுஸயா பஹீனா, தேஸங்
வத்து² தேன ஸமதிக்கந்தங் பரிஞ்ஞாதத்தாதி குதோ நேஸங் பூ⁴மிஸமஞ்ஞாதி
த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங் “ஸோதாபன்னாதீ³ஸு பனா”திஆதி³. இத⁴
வட்டமூலகிலேஸாதி அனுஸயா அதி⁴ப்பேதா, ந அவிஜ்ஜா, ப⁴வதண்ஹா ச.
யங் கிஞ்சி சேதனாசேதஸிகபே⁴த³ங், காயிகாதி³பே⁴த³ங் வா. இத்தி ஏவங்,
அப்பஹீனானுஸயத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ. அஸ்ஸாதி புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ. தே
பனேதே அனுஸயா அதீதாதி³காமாவசராதி³வஸேன யதா²பரிச்சி²ன்னே தத்த²
தத்த² வத்து²ஸ்மிங் அனுஸயந்தாபி தே தே பஞ்சபாதா³னக்க²ந்தே⁴
அவிபா⁴கே³னேவ வத்து²ங் கத்வா அனுஸெந்தீதி த³ஸ்ஸெந்தோ “தஸ்ஸேதங்
வட்டமூல”ந்திஆதி³மாஹ.

836. இதா³னி தமத்த²ங் அன்வயப்யதிரேகவஸேன உபமாய விபா⁴வேதுங்
“பத²வீரஸாதி³ வியா”திஆதி³ வுத்தங். ருக்க²க³ச்ச²லதாதீ³னங் பச்சயபூ⁴தோ
ஸஸம்பா⁴ரபத²வியா ரஸோ பத²வீரஸோ. ஆபோரஸேபி ஏஸேவ நயோ.
ஸாகா² நாம கு²த³த³கஸாகா². பஸாகோ² விடபோ. ருக்க²பவேணிந்தி
ருக்க²பராபரங். ஸந்தானயமானேதி அபராபரங் அனுப்ப³ந்த⁴ந்தே.

மண்³ககண்டகோதி ஏகோ மச்ச²கண்டகோதி வத³ந்தி. அனுபாதா³னோதி
பஹீனசதுருபாதா³னோ, ரூபாதீ³ஸு வா கிஞ்சிபி அக³ண்ஹந்தோ.

837. இத⁴ ஸமுதா³சாரோ நாம லத்³த⁴த்தலாப⁴தாதி
க²ணத்தயஸமங்கி³ஸமுதா³சாருப்பன்னந்தி ஆஹ “வத்தமானுப்பன்னமேவ
ஸமுதா³சாருப்பன்ன”ந்தி. புப்³பா⁴கே³ அனுப்பஜ்ஜமானம்பீதி தஸ்மிங்
ஆபாத²க³தே ஆரம்மணே ஆதி³தோ பவத்தஜவனவாரேஸு அனுப்பஜ்ஜமானம்பி.
அதி⁴க்³ஹிதத்தாதி அயோனிஸோமனஸிகாரேன அபி⁴ருய்ஹ க³ஹிதத்தா,
த³ஸ்ஹங் க³ஹிதத்தாதி அத்தோ². அபரபா⁴கே³தி அபரஸ்மிங் காலபா⁴கே³,
காலந்தரேதி அத்தோ². ஏகந்தேன உப்பத்திதோதி பச்சயஸமவாயே ஸதி ததா²
அயோனிஸோமனஸிகாரஸ்ஸ தத்த² நிப்³ப³த்தத்தா நியமேன உப்பஜ்ஜனதோ.
கல்யாணிகா³மேதி ஏவங்னாமகே கா³மே. ரோஹணே கிர அபி⁴ரூபானங்
இத்தீ²னங் உப்பத்திட்டா²னதாய ஸோ கா³மோ ததா² வுச்சதி.
சித்தஸந்ததிமனாருஹந்தி பச்சப்பன்னதங் படிஸேதே⁴தி.
“உப்பத்தினிவாரகஸ்ஸ ஹேதுனோ அபா⁴வா”தி ஏதேன பச்சயே ஸதி
பச்சயஸமவாயே உப்பஜ்ஜனாரஹதாய அவிக்க²ம்பி⁴தஸ்ஸ
உப்பன்னதாபரியாயோதி த³ஸ்ஸேதி. நனு ச அஸமுஹதுப்பன்னம்பி பச்சயே
ஸதி உப்பஜ்ஜனாரஹமேவ? ஸச்சமேதங், பஹானவிஸேஸபா⁴வகதோ பன
நேஸங் பே⁴தோ³. யதா² அவிக்க²ம்பி⁴தாஸமுஹதபூ⁴மிலத்³து⁴ப்பன்னங் ஸதி
பச்சயஸமவாயே உப்பஜ்ஜனாரஹங், ஏவங் ஆரம்மணாதி⁴க்³ஹிதுப்பன்னம்பீதி
திவித⁴ஸ்ஸாபி பூ⁴மிலத்³தே⁴ன ஏகஸங்க³ஹதா வுத்தா.

838. அகுஸலம்பி பூ⁴தாபக³துப்பன்னங் அதீதத்தா ந பஹாதப்³பங், ததா² ஏகச்சங் ஓகாஸகதுப்பன்னங் இதரங் அப்பஹாதப்³பதோ, ஸேஸத்³வயங் க²ணத்தயஸமங்கி³பா⁴வதோதி ஆஹ “அமக்³க³வஜ்ஜ²த்தா”தி. கேனசீதி சதுஸு மக்³க³ஞாணேஸு கேனசி. தஸ்ஸாதி யதா²வுத்தஸ்ஸ சதுப்³பி³த⁴ஸ்ஸபி உப்பன்னஸ்ஸ. தங் உப்பன்னபா⁴வங் வினாஸயமானந்தி அனுப்பத்தித⁴ம்மதாபாத³னேன உப்பஜ்ஜனாரஹதங் வினாஸெந்தங். பட²மங் லோகியஞாணேன யதா²ப³லங் பஹீனமேவ லோகுத்தரஞாணங் பஜஹதீதி லோகியக்³க³ஹணங் கதங்.

பரிஞ்ஞாதி³கிச்சகதா²வண்ணனா

839. ஸச்சாபி⁴ஸமயகாலஸ்மிந்தி சதுன்னங் அரியஸச்சானங் படிவிஜ்ஜ²னக்க²னே. வுத்தானீதி “து³க்க²ங் பரிஞ்ஞெய்ய”ந்திஆதி³னா (ஸங். நி. 5.1099), “யோ, பி⁴க்க²வே, து³க்க²ங் பஸ்ஸதீ”திஆதி³னா (ஸங். நி. 5.1100) ச வுத்தானி. யதா²ஸபா⁴வேனாதி அவிபரீதஸபா⁴வேன. “ஜானிதப்³பா³னீ”தி வத்வா தேஸங் ஜானநவிதி⁴ங் உபமாவஸேன அட்ட²கதா²யங் தாவ வுத்தனயேன த³ஸ்ஸேதுங் “வுத்தங் ஹேத”ந்திஆதி³ வுத்தங்.

தத்த² யதா² பதீ³போதிஆதி³ ஏகஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ ஏகக்க²னே சத்தாரி கிச்சானி கத²ங் ஸம்ப⁴வந்தி. ந ஹி தாதி³ஸங் கிஞ்சி லோகே தி³ட்ட²ங் அத்தி², ந ச வசனங் லப்³ப⁴தீதி அந்தோலீனசோத³னங் மனஸி கத்வா வுத்தங் “பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயேனா”தி. அனவஸேஸதோ பரிச்சி²ஜ்ஜ ஜானநஸங்கா²தேன படிவிஜ்ஜ²னேன அபி⁴ஸமேதி அஸம்மோஹவஸேன படிவிஜ்ஜ²தி. பஹானாபி⁴ஸமயேனாதி ஸமுச்சே²த³ப்பஹானஸங்கா²தேன படிவிஜ்ஜ²னேன அஸம்மோஹதோ அபி⁴ஸமேதி. மக்³க³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயேனாதி மக்³க³ஞாணங் ஸம்மாஸங்கப்பாதி³ஸேஸமக்³க³ங் ஸஹஜாதாதி³பச்சயதாவஸேன பா⁴வனாபி⁴ஸமயேன. அபி⁴ஸமேதி புப்³பா⁴க³பா⁴வனாஸம்பூ⁴தேன அரியமக்³க³பா⁴வனாஸங்கா²தேன படிவிஜ்ஜ²னேன அபி⁴ஸமேதி அட்ட²ங்கி³கங் மக்³க³ங் அஸம்மோஹதோ படிவிஜ்ஜ²தி. மக்³க³ஞாணஞ்ஹி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு ஸம்மோஹங் வித்³த⁴ங்ஸெந்தங் அத்தனிபி ஸம்மோஹங் வித்³த⁴ங்ஸேதியேவ. நிரோத⁴ந்தி நிப்³பா³னங். ஸச்சி²கிரியாபி⁴ஸமயேனாதி பச்சக்க²கரணஸங்கா²தேன படிவிஜ்ஜ²னேன. பாபுணாதீதி அதி⁴க³ச்ச²தி. ஸ்வாயங் அதி⁴க³மோ த³ஸ்ஸனபடிவேதோ⁴தி ஆஹ “பஸ்ஸதி படிவிஜ்ஜ²தீ”தி.

“நிரோத⁴ங்...பே... படிவிஜ்ஜ²தீ”தி ஏதேன நிரோத⁴ஸச்சமேகங் ஆரம்மணபடிவேதே⁴ன சத்தாரிபி ஸச்சானி அஸம்மோஹபடிவேதே⁴ன மக்³க³ஞாணங் படிவிஜ்ஜ²தீதி ஏவங் யுத்திவஸேன விபா⁴விதங் ஏகபடிவேத⁴ங் ஆக³மேனபி ஸாதே⁴துங் “வுத்தம்பி சேத”ந்திஆதி³ வுத்தங். “ஸப்³பங் வேதி³தப்³ப”ந்தி இமினா “யோ து³க்க²ஸமுத³யங் பஸ்ஸதி, ஸோ து³க்க²ம்பி

பஸ்ஸதீ"திஆதினா (ஸங். நி. 5.1100) ஆகதங் ஸமுத்யங் ஸச்சாதிமூலகங்
யோஜனங் ஸங்குண்ஹாதி.

ந சேதங் காலந்தரதஸ்ஸனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், அத² கோ²
ஏகபடிவேத⁴மேவாதி துஸ்ஸெந்தேன "மக்³கஸ்மங்கிஸ்ஸ ஞாணங்,
துக்கே²பேதங் ஞாண"ந்திஆதினா (விப⁴. 794; படி. ம. 1.109) அபரங் ஸுத்தபத³ங்
ஆனீதங். ததா² ஹி "யோ நு கோ², ஆவுஸோ, துக்க²ங் பஸ்ஸதி,
துக்க²ஸமுத்யம்பி ஸோ பஸ்ஸதி...பே... படிபத³ம்பி ஸோ பஸ்ஸதீ"தி (ஸங். நி.
5.1100) ஏகஸச்சதஸ்ஸனஸமங்கி³னோ
அஞ்ஞஸச்சதஸ்ஸனஸமங்கி³பா⁴வவிசாரணாய தமத்த²ங் ஸாதே⁴துங்
ஆயஸ்மதா க³வம்பதித்தே²ரேன வுத்தங், பச்சேகஞ்ச
ஸச்சத்தயதஸ்ஸனயோஜனா கதா. அஞ்ஞதா² கமாபி⁴ஸமயே புரிமதி³ட்ட²ஸ்ஸ
புன அதஸ்ஸனதோ ஸமுத்யாதி³ங் பஸ்ஸதோ துக்கா²தி³தஸ்ஸனங் புன
அவத்தப்³பங் ஸியா, வச்சமானே ச ஸப்³பதஸ்ஸனங் தஸ்ஸனந்தரபரமந்தி
தஸ்ஸனானுபரமோ ஏவ ஸியாதி.

நிஸ்ஸயபா⁴வஹேதுதாய துக்க²பரிஞ்ஞாய வட்டிஜா²பனஸதி³ஸதா,
படிபக்க²வித்த⁴ங்ஸனதாய ஸமுத்யப்பஹானஸ்ஸ
அந்த⁴காரவித⁴மனஸதி³ஸதா, ஞாணாலோகபரிப்³ருஹனதாய
மக்³கபா⁴வனாய ஆலோகவித்த⁴ங்ஸனஸதி³ஸதா, தேன தேன மக்³கே³ன
யதா² யதா² நிரோத⁴ஸ்ஸ ஸச்சிகிரியா, ததா² ததா²
கிலேஸஸ்னேஹபரியாதா³னங் ஹோதீதி நிரோத⁴ஸச்சிகிரியாய
ஸ்னேஹபரியாதா³னஸதி³ஸதா காரணாபசாரேன வுத்தா.

840. ஓபா⁴ஸேதீதி பகாஸேதி. கிலேஸபடிப்பஸ்ஸத்தி⁴ந்தி
ஸப்³பகிலேஸத³ரத²பரிளாஹவூபஸமபா⁴வதோ கிலேஸானங்
படிப்பஸ்ஸத்தி⁴பூ⁴தங்.

841. அப்பேதீதி பப்போதி. துக்க²பரிஞ்ஞாய ஸக்காயதீரஸமதிக்கமபா⁴வதோ
ஓரிமதீரப்பஹானஸதி³ஸதா, மக்³கபா⁴வனாய
ஸத்தத்திங்ஸபோ³தி⁴பக்கியத⁴ம்மாவஹனதாய ப⁴ண்ட³வஹனஸதி³ஸதா.

842. பவத்தங் ஞாணங் அஸ்ஸாதி பவத்தஞாணோ, மக்³கோ³. அஸ்ஸ
மக்³கஸ்ஸ.

தத²ட்டே²னாதி தத²ஸபா⁴வேன, பீளனாதி³அவிபரீதஸபா⁴வேனாதி அத்தோ².
ஏகபடிவேதா⁴னீதி ஏகஜ்ஜ²ங் படிவிஜ்ஜி²தப்³பாகாரானி.

துக்க²ஸ்ஸ பீளனட்டோ²திஆதீ³ஸு யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா²
புத்தா⁴னுஸ்ஸதிவண்ணனாயங் (விஸுத்தி⁴. மஹாடி. 1.144) வுத்தமேவ.
ஏகஸங்குஹிதானீதி ஏகேனேவ ஸங்குஹிதானி. கேன? தத²ட்டே²ன,

ஸச்சட்டே²னாதி அத்தோ². யங் ஏகஸங்க³ஹிதந்திஆதி³ ஞாணஸ்ஸ
ஏகபடிவேத⁴த³ஸ்ஸனங். மக்³க்³ஞாணஞ்ஹி நிரோத⁴மேவ ஆரம்மணங்
கரொந்தம்பி யோ ஸோ து³க்கா²தீ³ஸு தச்சா²விபல்லாஸபு⁴தபா⁴வஸங்கா²தோ
ஸச்சட்டோ², தப்படிச்சா²த³கஸம்மோஹவித்³த⁴ங்ஸனேன தங் யாதா²வதோ
படிவிஜ்ஜ²ந்தங் பச்சக்க²ங் கரொந்தமேவ பவத்ததி. யதோ அபரபா⁴கே³
பீளனாத³யோ ஸோளஸபி ஸச்சட்டா² அரியஸ்ஸ ஹத்தா²மலகங் விய
யாதா²வதோ உபட்ட²ஹந்தி.

843. அத்தா²தி ஞாணேன அரணீயதோ அத்தா²தி லத்³த⁴ஸமஞ்ஞா ஆகாரா.
அஞ்ஞஸச்சத³ஸ்ஸனவஸேனாதி ஸமுத³யாதி³ஸச்சந்தரத³ஸ்ஸனவஸேன.
ஆவிபா⁴வதோதி பகாஸபா⁴வதோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - யே ஆகாரா
து³க்கா²தீ³ஸு ஸபா⁴வவஸேன, ஸச்சந்தரத³ஸ்ஸனவஸேன ச ஆவிப⁴வந்தி,
தே பீளனாத³யோ சத்தாரோயேவாதி ஸோளஸேவ வுத்தா, ந அஞ்ஞேதி.
அயமத்தோ² இதா⁴தி⁴ப்பேதோதி கத²மித³ங் விஞ்ஞாயதீதி ஆஹ “தத்த² கதமங்
து³க்கே² ஞாண²ந்திஆதி³. தேனேதங் த³ஸ்ஸேதி - யஸ்மா பாளியங் விஸுங்
விஸுங் ஆரம்மணகரணவஸேனபி ஸச்சஞாணங் வுத்தங்
கிச்சனிப்³புத்திவஸேனபி, தஸ்மா விஞ்ஞாயதி “ஸபா⁴வதோ,
ஸச்சந்தரத³ஸ்ஸனதோ ச ஸச்சானங் ஆகாரா ஆவிப⁴வந்தி”தி.

கிச்சனிப்³புத்திவஸேன த³ஸ்ஸனங் ஆவிபா⁴வதோ த³ஸ்ஸனஸதி³ஸந்தி
தங் அனாமஸித்வா இதரமேவ த³ஸ்ஸெந்தோ “தத்தா²”திஆதி³மாஹ. தத்தா²தி
தேஸு த³வீஸு த³ஸ்ஸனேஸு. ஆயுஹிதந்தி பிண்ட³வஸேன நிப்³புத்திதங்.
யஞ்ஹி கிஞ்சி பச்சயுப்பன்னங் நாம, ஸப்³பங் தங் ஸமுதி³தமேவ நிப்³புத்ததீதி.
ஸங்க²தந்தி பச்சயந்தரேஹி ஸமேச்ச ஸம்பு⁴ய கதங். ராஸிகதந்தி புஞ்ஜகதங்.
அனேகமேவ ஹி பச்சயுப்பன்னங் ஏகஜ்ஜ²ங் நிப்³புத்தமானங் அத்தனோ
பச்சயேஹி ராஸிகதங் விய ஹோதீதி. தஸ்மாதி ஸமுத³யேன ஆயுஹிதத்தா.
அஸ்ஸாதி து³க்க²ஸச்சஸ்ஸ. யஸ்மிங் ஸந்தானே உப்பன்னோ , தஸ்ஸ
கிலேஸஸந்தாபஹரோ. ஸயம்பி கிலேஸபரிளாஹாபா⁴வதோ ஸுஸீதலோ.
ஸந்தாபட்டோ² ஆவிப⁴வதி உளாரத³ஸ்ஸனேன தத³ஞ்ஞஸ்ஸ
அனுளாரபா⁴வோ வியாதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஆயஸ்மதோ”திஆதி³.
அவிபரிணாமத⁴ம்மஸ்ஸ நிச்சஸபா⁴வஸ்ஸ வத்தப்³புமேவ நத்தி²
படிபக்க²தோ ஆவிப⁴வனாகாரஸ்ஸ ஸுக²ஸித்தி³தோ.

நிதா³னட்டோ² ஆவிப⁴வதி இத³மஸ்ஸ நித³தா³தீதி.
ஸங்யோக³பலிபோ³த⁴ட்டா² படிபக்க²வஸேன ஆவிப⁴வனாகாராதி
த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “விஸங்யோக³பு⁴தஸ்ஸா”திஆதி³. கிலேஸது³க்கே²ஹி
ஸங்யோஜனட்டோ² ஸங்யோக³ட்டோ². ஸங்ஸாரசாரகே பலிபு³த்த⁴னட்டோ²
பலிபோ³த⁴ட்டோ².

கிலேஸஸங்க³ணிகாதி³வஸேன அவிவேகபூ⁴தஸ்ஸ. விவேகட்டோ² உபதி⁴விவேகதா. ஸப்³ஸங்கா²ரவிவித்ததா அஸங்க²தபா⁴வோதி ஏவங் அச்ச²ரியப்³பு⁴தஸபா⁴வோபி அரியமக்³கோ³ ஸங்க²தோ ஏவ, அயமேவ ச ஏகோ அஸங்க²தோதி நிரோத⁴ஸ்ஸ அஸங்க²தபா⁴வோ ஸுபாகடோ ஹோதி. து³க்க²ங் விஸங் மரணத⁴ம்மதோ தஸ்ஸ அக³த³பூ⁴தங் அமதங் நிப்³பா³னங்.

“மக்³கோ³”தி ஸம்பா⁴வேதப்³தங் பத்தோ ஸுகு²மஸந்தபா⁴வேன உபட்டி²தோ நிகந்திபூ⁴தோபி நாயங் ஸமுத³யோ ஹேது நிப்³பா³னஸ்ஸ பத்தியா. அயங் அரியமக்³கோ³ ஹேதுதி மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனே வுத்தனயேன மக்³க³ஸ்ஸ ஹேதுட்டோ² ஆவிப⁴வதி.

நிரோத⁴த³ஸ்ஸனேனாதி அதிவிய நிபுணஸ்ஸ பரமக³ம்பீ⁴ரஸ்ஸ நிரோத⁴ஸச்சஸ்ஸ த³ஸ்ஸனேன. தேனாஹ “பரமஸுகு²மானீ”திஆதி³. து³க்க²த³ஸ்ஸனேனாதி அதிவிய ஆதீ³னவப்பத்தியா விபுலதராதீ³னவஸ்ஸ து³க்க²ஸச்சஸ்ஸ த³ஸ்ஸனேன. தப்படிபக்க²தோ ஆதி⁴பதெய்யட்டோ². தேனாஹ “அனேகரோகா³துர...பே... உளாரபா⁴வோ வியா”தி. ஏவமேதே யதா²ரஹங் அன்வயதோ, ப்யதிரேகதோ ச ஸச்சேஸு ஆவிப⁴வனாகாரா விபா⁴விதா.

ஏகேகஸ்ஸாதி ஏகேகஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ, பீளனாயுஹனநிஸ்ஸரணனிய்யானட்டே² ஸந்தா⁴யாஹ. திண்ணங் திண்ணந்தி ஸங்க²தாதி³அத்தே². யே பன வாதி³னோ. நானாபி⁴ஸமயந்தி நானாஞானேன அபி⁴ஸமயங், சதுன்னங் ஸச்சானங் நானாக்க²னே நானாஞானேன படிவிஜ்ஜ²னந்தி அத்தோ². யதி³ ஹி மக்³க³ஞாணஸ்ஸ சதுாஸு ஸச்சேஸு நானாபி⁴ஸமயோ ஸியா, து³க்க²த³ஸ்ஸனாதீ³ஹி பட²மமக்³கா³தீ³ஹி பஹாதப்³பா³னங் ஸங்யோஜனத்தயாதீ³னங் ஏகதே³ஸப்பஹானங் ஆபஜ்ஜதி. ததா² ச ஸதி ஏகதே³ஸஸோதாபத்திமக்³க³ட்ட²தாதி³ப்பஸங்கோ³. தங்தங்த³ஸ்ஸனானந்தரஞ்ச தங்தங்ப²லேன ப⁴விதப்³பந்தி தங்தங்பஹெய்யகிலேஸபடிப்பஸ்ஸத்தி⁴பூ⁴தானங் ப²லானங் மக்³கா³னங் விய சதுக்கதா ஸியா. ததா² ச ஸதி ஏகதே³ஸஸோதாபன்னதாதி³ப்பஸங்கோ³. கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - யதி³ மக்³க³ஞாணஸ்ஸ நானாபி⁴ஸமயோ ஸியா, அஞ்ஞேன ஞானேன து³க்க²ங் பஸ்ஸதி. அஞ்ஞேன ஸமுத³யங், அஞ்ஞேன நிரோத⁴ங், அஞ்ஞேன மக்³க³ங், ஏவங் ஸதி மக்³க³கிச்சங் அபரிபுண்ணமேவ ஸியா. மக்³க³த³ஸ்ஸனேன ஹி த்³வயக³தி, தேனேவ வா தஸ்ஸ த³ஸ்ஸனங், அஞ்ஞேன வாதி. தத்த² பட²மோ தாவ பக்கோ² ந யுஜ்ஜதி அத்தனி பவத்தியா அஸம்ப⁴வதோ. ந ஹி தேனேவ அங்கு³லக்³கே³ன தமேவ பராமஸிதுங் ஸக்கா. அத² அஞ்ஞேன அனவட்டா²னப்பஸங்கோ³ “யேன மக்³க³ங் பஸ்ஸதி, ஸோபி மக்³கோ³. தம்பி யேன பஸ்ஸதி, ஸோபி மக்³கோ³”தி. தஸ்மா ஏகாபி⁴ஸமயதோ யதா²வுத்தோ அஸம்மோஹபடிவேதோ⁴வ யுத்தோ. அபிச பரிச்சி²ந்தி³தப்³பங், ஸமுச்சி²ந்தி³தப்³பஞ்ச ஸச்சத்³வயங் ஆரப்³ப⁴ பவத்தமானஸ்ஸ மக்³க³ஞாணஸ்ஸ பரிச்சி²ந்த³னஸமுச்சி²ந்த³னானி ந ஸம்ப⁴வந்தி ததோ

அனிஸ்ஸரணதோ. ந ஹி து³க்க²பரிஞ்ஞாஸமுத³யப்பஹானானி
து³க்க²ஸமுத³யஸச்சாரம்மணேன ஞானேன காதுங் ஸக்குணெய்யானி.
நிப்பா³னாரம்மணேன பன தத்த², இதரத்³வயே ச ஸம்மோஹங்
வித்³த⁴ங்ஸெந்தேன ஸக்கா காதுந்தி ஏகாபி⁴ஸமயோ ஏவ யுத்தோ. அயங் பன
அத்தோ² பானியங் ஆக³தோ ஏவாதி “தேஸங் உத்தரங் அபி⁴த⁴ம்மே
கதா²வத்து²ஸ்மிங் வுத்தமேவா”தி.

பரிஞ்ஞாதி³ப்பபே⁴த³கதா²வண்ணனா

845. அபி⁴ஞ்ஞாபஞ்ஞாதிஆதீ³னங் அத்தோ² ஹெட்டா² வுத்தோயேவ. அபிச
ஸுதமயாய, சிந்தாமயாய, ஏகச்சபா⁴வனாமயாய ச அபி⁴விஸிட்டா²ய பஞ்ஞாய
ஞாதா அபி⁴ஞ்ஞாதா. ஆவேணிகா பூ⁴மி பரிஞ்ஞந்தரானங்
அவிஸயபா⁴வதோ. ந ஹி நாமருபபரிச்சே²த³பச்சயபரிக்க³ஹணவஸேன
தீரணபரிஞ்ஞாதீ³னங் பவத்தி அத்தி².

846. அனுலோமஞாணம்பி அனிச்சாதி³வஸேனேவ ஸங்கா²ரே ஆரப்ப⁴
பவத்தி, பகே³வ படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாத³யோதி ஆஹ “யாவ அனுலோமா
ஆவேணிகா பூ⁴மீ”தி. காமஞ்செத்த² தீரணபரிஞ்ஞாபூ⁴மியங்
ஞாதப்பஹானபரிஞ்ஞாயோபி லத்தா⁴வஸரா, தத்த² பன யதா² தீரணபரிஞ்ஞா
ஸாதிஸயங் கிச்சகாரீ, ந ததா² இதராதி ஆவேணிகக்³ஹணங்.

847. நிப்பரியாயேன பஹானபரிஞ்ஞா நாம மக்³ஞாணந்தி “யாவ
மக்³ஞாணா பூ⁴மீ”தி வுத்தங் . அயங் இத⁴ அதி⁴ப்பேதாதி இத⁴
அபி⁴ஸமயகாலே கிச்சவிசாரே அயங் பஹானபரிஞ்ஞா அதி⁴ப்பேதா
தத³த்த²த்தா ஸேஸபரிஞ்ஞானங். தேனாஹ “யஸ்மா வா”திஆதி³.

தத³த்தா²யேவாதி பஹானபரிஞ்ஞுத்தா² ஏவ. அத² வா தத³த்தா²யேவாதி
பஹானத்தா² ஏவ. அத² வா தத³த்தா²யேவாதி மக்³த்தா² ஏவ.
ஞாததீரணபரிஞ்ஞா ஹி யாவதே³வ மக்³கா³தி⁴க³மத்தா²ய பவத்தா. நியமதோ
ஞாதா சேவ தீரிதா ச ஹொந்தி ஞாததீரிதபா⁴வேஹி வினா
பஹானாபா⁴வதோ, பஹானஸித்தி³தி⁴யஞ்ச ஞாததீரிதபா⁴வஸித்தி³தி⁴தோ.
மக்³ஞாணஞ்ஹி து³க்கே² பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயவஸேன பவத்தமானங் தஸ்ஸ
ஸபா⁴வலக்க²ணங் விய ஸாமஞ்ஞலக்க²ணம்பி படிவிஜ்ஜ²தீதி வுச்சதி
தப்படிச்சா²த³கஸம்மோஹவித்³த⁴ங்ஸனதோ. தேனாஹ “பரிஞ்ஞுத்தயம்பி...பே...
வேதி³தப்ப³”ந்தி.

848. பரிஞ்ஞா வியாதி திவித⁴தாஸாமஞ்ஞங் நித³ஸ்ஸேதி, ந
பரிஞ்ஞாபஹாதப்ப³தாஸாமஞ்ஞங் விக்க²ம்ப⁴னப்பஹானஸ்ஸ
அரிபஞ்ஞாகிச்சபா⁴வதோ. காமச்சந்தா³த³யோ யதா² ந சித்தங் பரியுட்டா²ய
திட்ட²ந்தி, ஏவங் பரியுட்டா²னஸ்ஸ நிஸேத⁴னங் அப்பவத்திகரணங்
விக்க²ம்ப⁴னங், விக்க²ம்ப⁴னமேவ பஹானங் விக்க²ம்ப⁴னப்பஹானங்.

பாகடத்தாதி “அயங் அப்யாபன்னசித்தோ விக்³ததி²னமித்³தோ⁴”திஆதி³னா (அ. நி. 4.198) பரேஸம்பி பாகடத்தா. “ந ஸஹஸா சித்தங் அஜ்ஜொ²த்த²ரந்தீ”தி இத³ங் படிஸத்³த⁴மத்தஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ வஸேன வுத்தங், ஸுபா⁴விதே பன பகு³ணஜ்ஜா²னே யாவ சரிமகசித்தம்பி ந அஜ்ஜொ²த்த²ரந்தேவ. அத² வா ஜா²னஸ்ஸ பு³ப³பா⁴கே³பீதி ஜா²னாதி⁴க³மத்தா²ய பு³ப³பா⁴க³படிபத்தியா. பச்சா²பா⁴கே³பீதி ஜா²னங் லபி⁴த்வா அஞ்ஞுகிச்சப்பஸுதஸ்ஸபி. விதக்காத³யோதி விதக்கவிசாரபீதிஸுக²ருபஸஞ்ஞாத³யோ. து³தியஜ்ஜா²னாதீ³னங் படிபக்கா² து³தியாதீ³ஸு அப்பிதேஸுயேவ விக்க²ம்ப⁴ந்தி, ததோ ததோ வுட்டி²தமத்தஸ்ஸ பன பவத்தந்தி பரித்தசித்தவஸேனேவ வுட்ட²ஹனதோ.

849. “பதீ³பேன அந்த⁴காரஸ்ஸ வியா”தி இத³ங் படிபக்கே²ன பஹீனபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். படிபக்கோ² ஹி பதீ³போ அந்த⁴காரஸ்ஸ, க⁴டப்பஹாரோ பன ஸேவாலஸ்ஸ ந படிபக்கோ², கேவலங் பவத்தினிவாரணமத்தமேவ கரோதீதி. தேன அஸதிபி உஜ்விபச்சனீகதாய து³தியஜ்ஜா²னாதீ³னங் விதக்காதீ³னங் விக்க²ம்ப⁴னஸ்ஸ தங் நித³ஸ்ஸனங் ஸுட்டு²தரங் யுஜ்ஜதி. “விபஸ்ஸனாய அவயவபூ⁴தேனா”தி இத³ங் இதா⁴தி⁴கததத³ங்க³ப்பஹானஸ்ஸ த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். ஸீலவிஸோத⁴னாதீ³னாபி ஹி தத³ங்க³ப்பஹானங் ஹோதியேவாதி. ஞாணங்கே³னாதி ஞாணஸங்கா²தேன காரணேன. தத³ங்கே³ன தத³ங்க³ஸ்ஸ பஹானங் தத³ங்க³ப்பஹானங். ஸதி விஜ்ஜமானே க²ந்த⁴பஞ்சகஸங்கா²தே காயே, ஸயங் வா தத்த² ஸதி தி³ட்டி² ஸக்காயதி³ட்டி², “ருபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதீ”திஆதி³னா (ஸங். நி. 3.81; 4.345) நயேன வுத்தா அத்தானுதி³ட்டி². ஸோளஸவத்து²கா, அட்ட²வத்து²கா ச கங்கா²வ மலங் கங்கா²மலங். ஸமுஹகா³ஹஸ்ஸாதி “அத்தா அத்தனிய”ந்தி ஏவங் பவத்தஸமுஹக³ஹணஸ்ஸ பஹானங் கலாபஸம்மஸனேன ஏகாத³ஸஸு ஓகாஸேஸு பக்கி³பித்வா விகிரணவஸேன க²ந்தா⁴னங் த³ஸ்ஸனதோ. அஸ்ஸாத³ஸஞ்ஞாயாதி பஞ்சக்க²ந்தே⁴ அஸ்ஸாத³னவஸேன பவத்தமிச்சா²ஸஞ்ஞாய. அப்படிஸங்கா²னஸ்ஸாதி படிஸங்கா²னபடிபக்க²ஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ. அனுபெக்க²னஸ்ஸாதி அபெக்கா²ய. ஸங்கா²ரேஸு நிச்சாதி³கா³ஹோ ஸச்சபடிலோமகா³ஹோ மக்³க³ஸச்சாதி⁴க³மஸ்ஸ விலோமனதோ. ஸாதீ³னவேஸு அனாதீ³னவஸஞ்ஞிதா, அனாதீ³னவே ச ஸாதீ³னவஸஞ்ஞிதா ஸச்சபடிலோமகா³ஹோதி ச வத³ந்தி.

ஏவங் விஸுத்³தி⁴க்கமேன தத³ங்க³ப்பஹானங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி அட்டா²ரஸமஹாவிபஸ்ஸனாவஸேனபி தங் த³ஸ்ஸேதுங் “யங் வா பனா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² யங் வா பன பஹானந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

850. வுத்தமேவ “ஸப்³ப³ங் ஸங்கா²ரக³தங் அனிச்சதோ அனுபஸ்ஸதீ”திஆதி³னா (விஸுத்³தி⁴. 2.742).

ஸந்ததிஸமுஹகிச்சாரம்மணானங் வஸேன க்⁴னக்³ஹ்ணங்
க்⁴னஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா க்⁴னஸஞ்ஞாய.

நிரோதே⁴ அதி⁴முத்ததா, தாயாதி தியத்³த⁴க்தானங் ஸங்கா²ரானங்
நிரோத⁴மேவ தி³ஸ்வா தத்த² அதி⁴முச்சனவஸேன பவத்தபஞ்ஞா, தாய.
ஆயுஹனஸ்ஸாதி அபி⁴ஸங்க²ரணஸ்ஸ.

தங் தங் பரிச்சே²த³ந்தி ஆதா³னநிக்கே²பாதி³கங் தங் தங் பரிச்சே²த³ங்.
அஞ்ஞதா²பவத்தித³ஸ்ஸனந்தி வுத்தபரிச்சே²த³தோ புப்³பே³, பச்சா² ச
அஞ்ஞாகாரப்பவத்தியா த³ஸ்ஸனங், அவத்தா²விஸேஸப்பவத்தித³ஸ்ஸனங் வா.
து⁴வஸஞ்ஞாயாதி தி²ரபா⁴வக்³ஹ்ணஸ்ஸ.

ஸாராதா³னாபி⁴னிவேஸஸ்ஸாதி அஸாரேஸு
ஸாரக³ஹ்ணாபி⁴னிவேஸஸ்ஸ.

ஸங்ஸயமிச்சா²ஞாணானங் வஸேன ஸம்முய்ஹனங் ஸம்மோஹோ, ஸோ
ஏவ அபி⁴னிவேஸாதி ஸம்மோஹாபி⁴னிவேஸோ. ஸங்கா²ரேஸு
லேணதாணபா⁴வக்³ஹ்ணங் ஆலயாபி⁴னிவேஸோ, அத்த²தோ ப⁴வனிகந்தி.

யதா² சித்தங் ஸங்கா²ரே முஞ்சித்வா விவட்டங் நிப்³பா³னங் பக்³ந்த³தி, ததா²
பவத்தனதோ ஸங்கா²ருபெக்கா² ச அனுலோமஞ்ச “விவட்டானுபஸ்ஸனா”தி
வுத்தங். நிவிட்ட²பா⁴வேன ஓகா³ஹ்ணபா⁴வேன
பவத்தஸங்யோஜனாதி³கிலேஸா ஏவ கிலேஸாபி⁴னிவேஸோ.
நிப்³பே³த⁴பா⁴கியங் ஸமாதி⁴ந்தி விபஸ்ஸனாஸமாதி⁴மாஹ.

851. அஸனிவிசக்கங் அஸனிமண்ட³லங். ஏவங் பஹானந்தி
அனுப்பத்தித⁴ம்மதாபாத³னமாஹ. கம்மகிலேஸானங், ஸப்³பே³ஸம்பி வா
ஸங்கா²ரானங் க²யங் நிரோத⁴ங் க³ச்ச²தீதி க²யகா³மீ, அரியமக்³கோ³.
லோகுத்தரக்³ஹ்ணேனேவ ஸித்³தே⁴பி க²யகா³மிக்³ஹ்ணங்
வண்ணப⁴ணனத்த²ங். ஸமுச்சே²த³ப்பஹானமேவாதி அவதா⁴ரணங்
நிப்பரியாயதங் உபாதா³ய. தத³த்தா²னேவாதி ஸமுச்சே²த³ப்பஹானத்தா²னேவ.
தேன விக்க²ம்ப⁴னதத³ங்க³ப்பஹானானங் மக்³ஸம்பா⁴ரதமாஹ தேஹி வினா
அஸிஜ்ஜனதோ. அத² வா தத³த்தா²னேவாதி மக்³த்தா²னேவ. தேன தத³த்த²தாய
தேஸங் தங்கிச்சதங் த³ஸ்ஸேதி. தேனாஹ “தஸ்மா”திஆதி³. தமேவத்த²ங்
உபமாய த³ஸ்ஸேதுங் “படிராஜானங் வதி⁴த்வா”திஆதி³ வுத்தங். யம்பி ததோ
புப்³பே³ கதந்தி யங் ததோரஜ்ஜப்பத்திதோ புப்³பே³ கதங்
பச்சந்தஸாத⁴னது³க்³வித்³த⁴ங்ஸனாதி³. யதா² இத³ஞ்சித்³ஞ்ச ரஞ்ஞா
கதந்தியேவ வுச்சதி, ஏவங் லோகியஞாணேன ஸாதி⁴தானிபி
விக்க²ம்ப⁴னதத³ங்க³ப்பஹானானி ஸமுச்சே²த³ப்பஹானவஸேன பவத்தஸ்ஸ
மக்³ஸஸ் கிச்சபா⁴வேன வுச்சந்தி, தத³த்த²தாய, தேஸங் தங்ஸந்ததிபதிததாய
ச மக்³ஸஸாதி வேதி³தப்³பா³.

852. லோகியஸ்ஸ, லோகியா வா ஸச்சிகிரியா லோகியஸச்சிகிரியா. ஏவங் லோகுத்தரஸச்சிகிரியா வேதி³தப்³பா³. லாபீ⁴ம்ஹீதி லாபீ⁴ அம்ஹி. ததா² வஸீம்ஹீதி எத்தா²பி. பச்சக்க²தோ ஞாணப²ஸ்ஸேனாதி பச்சக்க²தோ ஆரம்மணகரணஸங்கா²தேன ஞாணப²ஸ்ஸேனேன. “பச்சக்க²தோ”தி ச இமினா அனுமானதோ ஆரம்மணகரணங் நிவத்தேதி, “ஈதி³ஸமித³”ந்தி பச்சவெக்க²ணவஸேன பச்சக்க²தோ ஜானநங் ஹெத்த² “ஞாணப²ஸ்ஸோ”தி அதி⁴ப்பேதோ. ப²ஸ்ஸிதாதி ஞாணேன புட்டா².

ஜா²னமக்க³ப²லானி விய அத்தனோ ஸந்தானே அனுப்பாதெ³த்வாபி தப்படிச்சா²த³கஸம்மோஹவித்³த⁴ங்ஸனவஸேன ததா²வித்³த⁴ங்ஸனபவத்தஞாணங் அபரப்பச்சயஞாணங்.

பஸ்ஸந்தோ பச்சக்க²தோ ஜானந்தோ. அமதோக³த⁴ந்தி அமதபரியாபன்னங், அமதஸங்கா²தந்தி அத்தோ².

ஸோதாபத்திமக்கோ³ பட²மங் நிப்பா³னத³ஸ்ஸனதோ த³ஸ்ஸனங், தேன த³ஸ்ஸனேன ஸச்சிகிரியா த³ஸ்ஸனஸச்சிகிரியா. கிஞ்சாபி கொத்ரபு⁴ஞாணங் ததோ பட²மதரங் நிப்பா³னங் பஸ்ஸதி, ஆலம்ப³னகரணதோ தி³ஸ்வா கத்தப்³ப³கிச்சாகரணதோ பன ந த³ஸ்ஸனந்தி வுச்சதி. ஸா து³விதா⁴பீதி ஸா த³ஸ்ஸனபா⁴வனாவஸேன து³விதா⁴பி ஸச்சிகிரியா. த³ஸ்ஸனபா⁴வனாவஸேனாதி த³ஸ்ஸனமக்க³பா⁴வனாமக்க³வஸேன. தேன அமக்க³வஸேன பவத்தனிப்பா³னஸ்ஸ பச்சவெக்க²ணஸச்சிகிரியங் நிவத்தேதி. நிப்பா³னஸ்ஸாதி பன இமினா மக்க³ப²லேஸு பச்சவெக்க²ணஸச்சிகிரியங். இமஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸாதி இமஸ்ஸ யதா²தி⁴க³தஸ்ஸ லோகுத்தரஞாணஸ்ஸ.

853. அபி⁴மதாதி அதி⁴ப்பேதா. பா⁴வனா நாம உப்பாத³னா, ஸந்தானபரிபா⁴வனா சாதி தது³ப⁴யங் த³ஸ்ஸெந்தோ “லோகியான”ந்திஆதி³மாஹ. யத³க்கே³ன ஹி லோகியா குஸலாத³யோ உப்பாதி³தா, வட்³டி⁴தா ச, தத³க்கே³னஸ்ஸ ஸீலபா⁴வனா, காயபா⁴வனா, சித்தபா⁴வனா, பஞ்ஞாபா⁴வனா ச லோகியா நிப்பா²தி³தா ஹோதி, தாய ச ஸந்தானோபி பரிபா⁴விதோதி. தாஸு லோகியலோகுத்தரபா⁴வனாஸு இத⁴ ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴கதா²யங் லோகுத்தரபா⁴வனா அதி⁴ப்பேதா, ந இதரா தஸ்ஸா ஸம்பா⁴ரபா⁴வதோ. சதுப்³பி³த⁴ம்பேதங் ஞாணந்தி ஏதங் சதுப்³பி³த⁴ம்பி அரியமக்க³ஞாணங் லோகுத்தரானி ஸம்மாவாசாதி³பே⁴தா³னி ஸீலாதீ³னி உப்பாதே³தி. கத²ங்? ஸஹஜாதாதி³பச்சயதாய. ஸீலாதீ³னீதி எத்த² ஆதி³-ஸத்³தே³ன ஸமாதி⁴ஸ்ஸ க³ஹணங், ந பஞ்ஞாய. ந ஹி ததே³வ தங் உப்பாதே³தி, மக்க³சித்துப்பாதோ³ பன உப்பாதே³தி. தத³ந்தோக³த⁴பா⁴வா ஸம்மாஸங்கப்போ. ஸோ ஹி பஞ்சக்க²ந்த⁴ஸங்க³ஹிதோதி வத³ந்தி. ஸீலாதீ³னீதி வா ப²லஸ்ஸீலாதீ³னம்பி க³ஹணந்தி பஞ்ஞாயபி க³ஹணங் யுஜ்ஜதியேவ. ஸஹஜாதபச்சயாதி³தாயாதி எத்த² ஆதி³-ஸத்³தே³ன

அனந்தரபச்சயாதி³தாயபி ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³. தேஹி ச ஸந்தானங்
வாஸேதீதி தேஹி ஸமுச்சி²ந்த³னபடிபஸ்ஸம்ப⁴னவஸேன பவத்தேஹி
லோகுத்தரேஹி ஸீலாதீ³ஹி அரியபுக்³லோ அத்தனோ ஸந்தானங்
பரிபா⁴வேதி. யங் நிஸ்ஸாய பராவுத்தீதி வத³ந்தி. யதா² பரிஞ்ஞத்தயம்பி
பஹானத்தயம்பி மக்³க³ஞாணஸ்ஸ கிச்சந்தி வுத்தங் பரியாயேன, ந ஏவமித⁴.
இத⁴ பன லோகுத்தரபா⁴வனாவ அஸ்ஸ மக்³க³ஞாணஸ்ஸ கிச்சங். ந
ஹெத்த² பா⁴வனாய பரியாயோ லப்³ப⁴தீதி அவதா⁴ரணங். தேன
லோகியபா⁴வனங் நிவத்தேதி.

ஏவங் ஸருபேனேவ ஆக³தாயாதி “சித்தங் பா⁴வய”ந்தி ஸமாதி⁴ விய
சித்தஸீஸேன அனாக³ந்த்வா “பஞ்ஞங் பா⁴வய”ந்தி ஏவங் ஸருபேனேவ
ஆக³தாய பஞ்ஞாய. யங் வுத்தங் உத்³தே³ஸவஸேன. எத்தாவதா தங்
வித்தா²ரிதங் ஹோதி. அயஞ்ச பஞ்ஹோ விஸ்ஸஜ்ஜிதோ ஹோதீதி
ஸம்ப³ந்தோ⁴.

ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்தி⁴னித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி பா³வீஸதிமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

23. பஞ்ஞாபா⁴வனானிஸங்ஸனித்³தே³ஸவண்ணனா

ஆனிஸங்ஸபகாஸனாவண்ணனா

854. அனேகஸதானிஸங்ஸா ஸாவகபோ³தி⁴ஆதி³விபுலோதா³தகு³ணவிஸேஸாவஹத்தா. வித்தா²ரதோதி நயத³ஸ்ஸனங் அகத்வா “அயம்பி பஞ்ஞாபா⁴வனாய ஆனிஸங்ஸோ, அயம்பி³தி அனுபத்³ஸ்ஸனவஸேன வித்தா²ரதோ பகாஸேதுங் ந ஸுகரங் அதிப³ஹுபா⁴வதோ. அஸ்ஸாதி பஞ்ஞாபா⁴வனாய. நானாகிலேஸவித்³த⁴ங்ஸனந்தி ஸக்காயதி³ட்டி²விசிகிச்சா²தி³வஸேன நானாவிதா⁴னங் கிலேஸத⁴ம்மானங் தத³ங்கா³தி³வஸேன பஜஹனங். அரியப²லரஸானுப⁴வனந்தி ஸோதாபத்திப²லாதி³ப²லஸுக²படிஸங்வேத³னங்.

நானாகிலேஸவித்³த⁴ங்ஸனகதா²வண்ணனா

855. “அரியப²லரஸானுப⁴வன”ந்தி ஏதேனேவ கிலேஸானங் படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴ப்பஹானங் தீ³பீயதீதி “அரியமக்³க்³க்³ணே”தி விஸேஸவசனங், தப்³பா⁴வபா⁴வதோ வா. ஸித்³தே⁴ ஹி ஸமுச்சே³த³ப்பஹானே படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴ப்பஹானங் ஸித்³த⁴மேவ ஹோதீதி.

பீ⁴மவேகா³னுபதிதாதி ஸகலங் லோகங் பி⁴ந்த³ந்தேன விய பீ⁴மேன ப⁴யானகேன வேகேன ஸஹஸா பதிதா. ஸிலுச்சயேதி பப்³பதே ஸேலபுது²லே. ஸதேஜ²ஜ்ஜலமண்ட³லோதி ஸரத³காலஸமித்³தே⁴ன அத்தனோ தேஜஸா ஸமுஜ்ஜலது³த்தி³க்³மண்ட³லோ. வத⁴ப³ந்த⁴னாதி³து³க்³திபரிபக்கிலேஸாதி³ஜாதிஆதி³ஸப்³பா³னத்த²விதா⁴யகங். ஸந்தி³ட்டி²கந்தி பச்சக்³பூ⁴தங். ஜஞ்ஞாதி ஜானெய்ய. இதா⁴தி இமிஸ்ஸங் பஞ்ஞாபா⁴வனாயங்.

ப²லஸமாபத்திகதா²வண்ணனா

856. அரியஸ்ஸ மக்³க்³ஸ்ஸ ப²லங் அரியப²லங், அரியஞ்ச தங் விஸுத்³த⁴த்தா ப²லஞ்சாதிபி அரியப²லங், தஸ்ஸ ரஸோ, படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴விமுத்திஸுக²ங், அனுப⁴வனங் நிப்³பா³னாரம்மணஸ்ஸ தஸ்ஸ படிஸேவனங். தத்ராதி தேஸு த்³வீஸு ஆகாரேஸு. அஸ்ஸாதி அரியப²லஸ்ஸ.

857. ஸங்யோஜனேஸு பஹீனேஸு ஸப்³பே³பி கிலேஸா பஹீனாயேவ ஹொந்தீதி ஸங்யோஜனானங்யேவ க³ஹணங். ஸங்யோஜனப்பஹானமத்தமேவ அரியமக்³க்³ஸ்ஸ ப²லங் நாம, ந அஞ்ஞங் கிஞ்சி அத்த³ந்தரங் விபாகபூ⁴தந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தேனாஹ “ப²லங் நாம ந கோசி அஞ்ஞோ த⁴ம்மோ அத்தீ”தி. கே பனேதங் வத³ந்தீதி? அந்த⁴காத³யோ. தே ஹி “அரஹத்தங் அரஹத்தந்தி, ஆவுஸோ, வுச்சதி...பே... மோஹக்க²யோ”தி (ஸங். நி. 4.315) ஸுத்தபத்³ஸ்ஸ அத்த³ங் அஞ்ஞதா² க³ஹெத்வா நிப்பரியாயதோ “அரஹத்தங் நாம கிஞ்சி நத்தி², கிலேஸப்பஹானமேவ ததா² வோஹரீயதீ”தி வத³ந்தா ஸேஸப²லேபி படிக்கி²பந்தி. இதுங் ஸுத்தம்பீதி படிஸம்பி⁴தா³மக்³க்³பாஸிமாஹ. பகட்டோ² உக்கட்டோ² யோகோ³தி பயோகோ³, அரியமக்³க்³க்³, பயோக³னிமித்தங் ஜாதகிலேஸானங் படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴ பயோக³படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴. யா பன அரியமக்³க்³ஸ்ஸ பா⁴விதத்தா லப்³ப⁴மானாபி யஸ்ஸா விபாகபஞ்ஞாய நிப்பஜ்ஜமானாய நிப்பஜ்ஜதி, ஸா படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴யங் நிப்ப²தே³தப்³பா³யங் பஞ்ஞாதி படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴பஞ்ஞாதி வுத்தா. ஸம்மாதி³ட்டி² மிச்சா³தி³ட்டி²யா வுட்டா²தீதி ஸம்மாதி³ட்டி²யா உஜ்விபச்சனீகத்³ஸ்ஸனவஸேன வத்வா தத³ஞ்ஞதோபி வுட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் “தத³னுவத்தககிலேஸேஹி”தி வுத்தங், தஸ்ஸா மிச்சா³தி³ட்டி²யா

ஸம்பயோக்தோ, உபனிஸ்ஸயதோ ச அனுவத்தககிலேஸேஹி. தேன ததேகட்டப்பஹானமாஹ. கந்தேஹீதி ததனுவத்தகக்கந்தேஹி, தாய மிச்சாதிட்டியா ஸம்பயுத்தக்கந்தேஹி சேவ தப்பச்சயா ஆயதிங் உப்பஜ்ஜனக்கந்தேஹி சாதி அத்தோ². பஹித்தா⁴ ச ஸப்ப்னிமித்தேஹீதி யதாவுத்தகிலேஸக்கந்தேஹி பஹித்தா⁴பூ⁴தேஹி விபஸ்ஸனாய கோச்சரபூ⁴தேஹி ஸப்ப்ஸங்காரனிமித்தேஹி.

ஏவங் மக்கச்சங் தஸ்ஸெத்வா இதா⁴னி தஸ்ஸ வஸேன ப²லங் தஸ்ஸேதுங் “தம்பயோகப்படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² தம்பயோகப்படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தாதி தஸ்ஸ அஜ்ஜத்தப்பஹித்தா⁴ வுட்டா⁴னாதி³பயோகஸ்ஸ படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா. மக்கோ³ ஹி நிமித்ததோ, பவத்ததோ ச வுட்ட²ஹந்தோ கிலேஸே பஜஹீதி அத்தனோ கணே தங் பயோகங் கரோதி நாம, ப²லக்கணே பனஸ்ஸ ஸோ பயோகோ³ படிப்பஸ்ஸத்தோ⁴ வுபஸந்தோ நாம ஹோதி. தேன வுத்தங் “தம்பயோகப்படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா”தி. உப்பஜ்ஜீதி மக்கா⁴னந்தரங் த்விக்கத்துங் வா திக்கத்துங் வா உப்பஜ்ஜதி. ப²லஸமாபத்திகாலே பன ப²ஹுக்கத்துங், நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ த்விக்கத்துங் உப்பஜ்ஜதி. ஸப்ப்மபி யதாவுத்தபயோகப்படிப்பஸ்ஸத்தி⁴னிமித்தங் உப்பஜ்ஜனதோ “தம்பயோகப்படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா உப்பஜ்ஜீ”தி வுத்தங். மக்கஸ்ஸேதங் ப²லந்தி யதாவுத்தா விபாகா ஸம்மாதி³ட்டி² நாம, ஏதங் அரியமக்கஸ்ஸ ப²லந்தி வேதி³தப்பங். வித்தா²ரேதப்ப²ந்தி “ஸோதாபத்திமக்கக்கணே அபி⁴னிரோபனட்டே⁴ன ஸம்மாஸங்கப்போ மிச்சாஸங்கப்பா”திஆதி³னா (படி. ம. 1.63) ஸங்கப்பாதி³வஸேன, ஸேஸமக்கவஸேன ச வித்தா²ரதோ வேதி³தப்பங்.

சத்தாரி ச ஸாமஞ்ஞப²லானி, இமே த⁴ம்மா அப்பமாணாரம்மணாதி அப்பமாணாரம்மணதாய மக்கேஹி நிப்பி⁴ஸேஸதாய. ததா² நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸங்கா²தோ மஹக்க²தோ த⁴ம்மோ நிரோத⁴தோ வுட்டா⁴னவேலாயங் அப்பமாணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோதி அரியப²லஸ்ஸ அனந்தரபச்சயதாய ச தீபனாதி ஏவமாதீ³னிபி எத்த² அரியப²லஸ்ஸ ஸபா⁴வத⁴ம்மபா⁴வேன அத்தி²தாய ஸாத⁴கானி, ந யதா²தஸ்ஸிதபடிஸம்பி⁴தா⁴மக்கப்பாளியேவாதி அதி⁴ப்பாயோ.

858. ப²லஸமாபத்தியந்தி ப²லபவத்திஸங்கா²தாய ஸமாபத்தியங். அஸ்ஸாதி அரியப²லஸ்ஸ. ஸரூபகத்துகாரணாகாரட்டி²திவுட்டா⁴னானந்தரவஸேன இதங் பஞ்ஹாகம்மங்.

859. அரியப²லஸ்ஸ நிரோதே⁴ அப்பனாதி அரியஸ்ஸ ப²லஜா⁴னஸ்ஸ நிப்பா⁴னே ஆரம்மணபூ⁴தே அப்பனாகாரேன பவத்தி.

860. ஸப்பே³பி புதுஜ்ஜனாதி ஜா⁴னஸமாபத்திலாபி⁴னோபி புதுஜ்ஜனா ந ஸமாபஜ்ஜந்தி, பகே³வ இதரே. அரியா ஸப்பே³பி ப²லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தீதி காமங் ஸாமஞ்ஞஜோதனா, ஸா பன விஸேஸனிவிட்டா²யேவ ஹோதி. அதி⁴கத்தத்தாதி பன ஹேதுகித்தனங். உபரிமானம்பி ஹெட்டி²மாய லோகியஸமாபத்தியா விய ஸமாபஜ்ஜனங் ஸாதெ⁴ந்தங் விய டி²தந்தி தங் நிவத்தெந்தோ “உபரிமா பனா”திஆதி³மாஹ. தத்த² உபரிமாதி ஸகதா³கா³மிஆத³யோ. ஹெட்டி²மந்தி ஸோதாபத்திப²லாதி³ங். ந ஸமாபஜ்ஜந்தி ஸதிபி அதி⁴கத்ததே. கஸ்மாதி சே? காரணமாஹ “புக்க²லந்தரபா⁴வூபக³மனேன படிப்பஸ்ஸத்த⁴த்தா”தி. ஏதேன உபரிமோ அரியோ ஹெட்டி²மங் ப²லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜதி அத்தனா அதி⁴கத்தத்தா, யதா² தங் லோகியஸமாபத்திந்தி, ஏவங் பவத்தங் ஹேதுங் ப்யபி⁴சாரேதி. ந ஹி லோகியஜ்ஜா⁴னேஸு புக்க²லந்தரபா⁴வூபக³மனங் நாம அத்தி² விஸேஸாபா⁴வதோ. இத⁴ பன அஸமுக்கா⁴டிதகம்மகிலேஸனிரோத⁴னேன புதுஜ்ஜனேஹி விய ஸோதாபன்னஸ்ஸ, ஸோதாபன்னாதீ³ஹி ஸகதா³கா³மிஆதி³னங் புக்க²லந்தரபா⁴வூபக³மனங் அத்தி². யதோ ஹெட்டி²மா ஹெட்டி²மா ப²லத⁴ம்மா உபரூபரி

மக்³த⁴ம்மேஹி நிவத்திதா படிபக்கே²ஹி விய அபி⁴பூ⁴தா அப்பவத்தித⁴ம்மதங்யேவ ஆபன்னா. தேனாஹ “படிப்பஸ்ஸத்³த⁴த்தா”தி.

அபிச குஸலகிரியபவத்தி நாம அஞ்ஞாதி³ஸீ, விபாகபவத்தி ச அஞ்ஞாதி³ஸீ, அனந்தரப²லத்தா ச லோகுத்தரகுஸலானங் ஹெட்டி²மதோ உபரிமோ ப⁴வந்தரக³தோ விய ஹோதி. தங்தங்ப²லவஸேனேவ ஹி அரியானங் ஸோதாபன்னாதி³னாமலாபோ⁴. தே ஸசே அஞ்ஞப²லஸமங்கி³னோபி ஹோந்தி, ஸோதாபன்னாதி³னாமம்பி தேஸங் அவட்டி²தங் ஸியா, தேன தேன ஜா³னேன க³ஹிதபடிஸந்தி⁴கோ வியாதி தஸ்ஸ தஸ்ஸ அரியஸ்ஸ தங் தங் ப²லங் ப⁴வங்க³ஸதி³ஸந்தி ந உபரிமஸ்ஸ ஹெட்டி²மப²லஸமங்கி³தாய லேஸோபி ஸம்ப⁴வதி, குதோ தஸ்ஸ ஸமாபஜ்ஜனந்தி த³ட்ட²ப³பங். ஹெட்டி²மா ச உபரிமந்தி ஹெட்டி²மா ச ஸோதாபன்னாத³யோ அரியா உபரிமங் ஸகதா³கா³மிப²லாதி³ங் ந ஸமாபஜ்ஜந்தி³ ஸம்ப³ந்தோ⁴. தத்த² காரணமாஹ “அனதி⁴க³தத்தா”தி. ந ஹி அனதி⁴க³தஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜிதுங் ஸக்கா.

“அத்தனோ அத்தனோயேவ பன ப²லங் ஸமாபஜ்ஜந்தி³”தி இமினா ஸப்³பே³பி அரியா அத்தனோ அத்தனோ ப²லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தி³ அத்தே² ஆபன்னே தத்த² கேஸஞ்சி மதிபே⁴த³ங் த³ஸ்ஸேதுங் “கேசி பனா”திஆதி³ வுத்தங். ஏதே ஹி ஸமாதி⁴ஸ்மிங் பரிபூரகாரினோதி யஸ்மா ஹி தே “உபரிமா த்³வே”தி வுத்தா அனாகா³மினோ, அரஹந்தோ ச ஸமாதி⁴ஸ்மிங் பரிபூரகாரினோ, இதரே பன ஸீலேஸு பரிபூரகாரினோ, தஸ்மா த்³வே ஏவ ப²லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தி³. ந ஹி ஸமாதி⁴பாரிபூரியா வினா ஸமாபத்திவளஞ்ஜனங் ஸம்ப⁴வத்தி அதி⁴ப்பாயோ. தந்தி “ஸமாதி⁴ஸ்மிங் பரிபூரகாரினோ”தி தேஹி வுத்தகாரணங். அகாரணமேவாதி அயுத்தியேவ. கஸ்மாதி சே? ஆஹ “புது²ஜ்ஜனஸ்ஸாபீ”திஆதி³. தஸ்ஸத்தோ² - ஸப்³பே³ஸோ அஸமுச்சி³ன்னகிலேஸஸ்ஸ புது²ஜ்ஜனஸ்ஸாபி அத்தனா படிஸத்³த⁴லோகியஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங் லப்³ப⁴தி, கிமங்க³ங் பன ஸமுச்சி³ன்னேகச்சகிலேஸானங் ஹெட்டி²மானங் அரியானங், தஸ்மா தேஸங் ஸமாதி⁴ஸ்மிங் அபரிபூரகாரிதா அத்தனோ ப²லஸமாபத்திங் அஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ அகாரணந்தி. யுத்திசிந்தா நாம பாளிஅனாருள்ஹே அத்தே² யுத்தா, அயங் பனத்தோ² பாளிஆருள்ஹோதி காரணாபதே³ஸே அனாத³ரகரணமுகே²ன பாளிங் த³ஸ்ஸெந்தோ “கிஞ்செத்தா”திஆதி³மாஹ. ஸோதாபத்திமக்³படிஸாப⁴த்தாயாதி ஸோதாபத்திமக்³ஸ்ஸ ஸமதி⁴க³மாய. ஸோதாபத்திப²லஸமாபத்தத்தாயாதி ஸோதாபத்திப²லஸமாபத்தியா ஸமாபஜ்ஜனத்த³ங். ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி.

எத்த² ச “ஸுஞ்ஞதவிஹாரஸமாபத்தத்தாய² அனிமித்தவிஹாரஸமாபத்தத்தாயா”திஆதி³னா ஸருபதோ உத்³த⁴டத்தா ததோ புப்³பே³ ஆக³தா மக்³ப²லவாரா அப்பணிஹிதவஸேன வுத்தா. தத்த² அனத்தானுபஸ்ஸனாமுகே²ன, அனிச்சானுபஸ்ஸனாமுகே²ன ச பவத்தானங் ப²லஸமாபத்தினங் புரேசரா கொத்ரபு⁴த⁴ம்மா நவத³ஸபா⁴வேன வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³. “ஸோதாபத்திப²லஸமாபத்தத்தாயா”திஆதி³னா பன சதூஸுபி ப²லேஸு ஏகஸதி³ஸங் தே³ஸனாய ஆக³தத்தா ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மினோபி அத்தனோ ப²லங் ஸமாபஜ்ஜந்தி³ விஞ்ஞாயதி. மக்³கா³னந்தரப²லவஸேன தங் வுத்தந்தி ச ந ஸக்கா வத்துங் விபஸ்ஸனாவஸேன த³ஸன்னங் கொத்ரபு⁴த⁴ம்மானங் த³ஸ்ஸனவஸேன தே³ஸனாய ஆரத்³த⁴த்தா, மக்³வாரேனேவ ச தத்³த²ஸித்³தி⁴தோ. ந ச மக்³கா³னந்தரங் ப²லங் “ப²லஸமாபத்தி”தி வுச்சதி விஸுங் பரிகம்மாபா⁴வதோ. தஸ்மா ப²லஸமாபத்திவசனேனேவ ஸோதாபன்னாதீ³னம்பி ப²லஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங் ஸித்³த⁴ங். தேனாஹ “தஸ்மா”திஆதி³.

861. பயோஜனம்பி தத்³த்தாய² படிபத்தியா காரணங் ஹோதி தன்னிமித்தங் படிபஜ்ஜனதோதி “கஸ்மா ஸமாபஜ்ஜந்தி”தி காரணங் புச்சித்வா “திட்ட²த⁴ம்மஸுக³விஹாரத்த”ந்தி பயோஜனங் விஸ்ஸஜ்ஜிதங். கஸ்மாதி வா ஸம்பதா³னே நிஸ்ஸக்கவசனங், கிஸ்ஸாதி வுத்தங்

ஹோதி. தி³ட்ட²த⁴ம்மஸுக²விஹாரத்த²ந்தி தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே
கிலேஸத³ரத³பரிளாஹுபஸமேன ஸந்தேன ஸுக²விஹாரேன விஹரணத்த²ங். ஸதிபி
விபாகபா⁴வே பரிகம்மேன வினா அனுப்பஜ்ஜனதோ ப²லஸமாபத்தித⁴ம்மானங் தஸ்ஸ
தஸ்ஸ அரியஸ்ஸ ருசிவஸேனேவ பவத்தி, யதோ நேஸங் ஸாதி⁴பதிதாதி ஆஹ
“அத்தா⁴ன...பே... ஸமாபஜ்ஜந்தி”தி.

862. த்³வீஹி ஆகாரேஹி³ த்³வீஹி காரணேஹி. யதா² ஹி லோகியஜ்ஜா²னானங்
ஸமதி⁴க³மோ ஸம்பயோக³ஸமங்கிபா⁴வேன ஸிஜ்ஜ²மானோ பஹானங்க³ஸமதிக்கமமுகே²ன
வுச்சதி ததா² ஸமதி⁴க³ந்தப்³பத்தா, ஏவங் ப²லஸமாபத்திபி நிப்³பா³னமனஸிகாரேன
ஸிஜ்ஜ²மானா தத³ஞ்ஞாரம்மணாமனஸிகாரமுகே²ன வுச்சதி ஸப்³ப³ஸங்கா²ரதோ
வினிவட்டிதமானஸதாவஸேன ஸமிஜ்ஜ²னதோ. தேனாஹ “நிப்³பா³னதோ”திஆதி³.
உத³யப்³ப³யஞாணாதி³ஞாணபரம்பரவஸேன ஹி ஸப்³ப³ப³லசித்தங் ஸங்கா²ரதோ ஸப்³ப³ஸோ
நிப்³பி³ன்னவிரத்தசித்தஸ்ஸ ததோ வினிஸ்ஸடனிப்³பா³னாரம்மணங் பவத்ததி. ஏவங்
பவத்தமானஞ்ச தங் நிப்³பா³னதோ அஞ்ஞஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ அமனஸிகாரா,
நிப்³பா³னஸ்ஸ ச மனஸிகாரா பவத்ததி³தி வுச்சதி.

அனிமித்தாய சேதோவிமுத்தியாதி அனிமித்தவிமொக்க²த்³வயாய ப²லஸமாபத்தியா,
அனிச்சானுபஸ்ஸனாமுகே²ன வா ஸமாபஜ்ஜிதப்³பா³ய ப²லஸமாபத்தியா. ஸமாபத்தியாதி
ஸமாபஜ்ஜனத்தா²ய. ஸப்³ப³னிமித்தானந்தி ரூபாதி³ஸப்³ப³ஸங்கா²ரனிமித்தானங்.
அமனஸிகாரோதி ஆதீ³னவதோ தி³ஸ்வா விஸ்ஸட்ட²தாய அனாவஜ்ஜனங்
அஸமன்னாஹாரோ. அனிமித்தாய ச தா⁴துயா மனஸிகாரோதி
ஸப்³ப³ஸங்கா²ரனிமித்தாபா⁴வதோ அனிமித்தாய. கேஹிசி பச்சயேஹி ந ஸங்க²தத்தா ச
அஸங்க²தாதி லத்³த⁴னாமாய அஸங்க²தாய தா⁴துயா ப²லஸமாபத்திஸஹஜாதேன
மனஸிகாரேன மனஸிகரணங், தஸ்ஸா வா தா⁴துயா ப²லஸமாபத்திசித்தஸங்கா²தே
மனஸிகரணங்.

863. உத³யப்³ப³யாதி³வஸேனாதி உத³யப்³ப³யப⁴ங்க³ப⁴யதுபட்டா²னாதி³வஸேன
பவத்தனகானங் நவன்னம்பி ஞாணானங் ப்யாபாரங் வத³தி. தேனாஹ
“பவத்தானுபப்³ப³விபஸ்ஸனஸ்ஸா”தி. ஸங்கா²ராரம்மணகொத்ரபு⁴ஞாணானந்தரந்தி
ஸங்கா²ராரம்மணஸ்ஸ “வோதா³ன”ந்தி லத்³த⁴னாமஸ்ஸ கொத்ரபு⁴ஞாணஸ்ஸ அனந்தரங்.
கஸ்மா பனெத்த² கொத்ரபு⁴ஞாணங் மக்³க³ஞாணபுரேசாரிகங் விய நிப்³பா³னாரம்மணங் ந
ஹோதீதி? ப²லத⁴ம்மானங் அனிய்யானிகபா⁴வதோ. அரியமக்³த⁴ம்மா ஏவ ஹி
நிய்யானிகா. வுத்தஞ்ஹேதங் “கதமே த⁴ம்மா நிய்யானிகா? சத்தாரோ மக்³கா³
அபரியாபன்னா”தி (த⁴. ஸ. 1295, 1609). தஸ்மா ஏகந்தேன நிய்யானிகஸபா⁴வஸ்ஸ
உப⁴தோவுட்டா²னபா⁴வேன பவத்தமானஸ்ஸ மக்³க³ஞாணஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபு⁴தேன
ஞாணேன நிமித்ததோ வுட்டி²தேனேவ ப⁴விதப்³ப³ந்தி தஸ்ஸ நிப்³பா³னாரம்மணதா யுத்தா, ந
பன அரியமக்³க³ஸ்ஸ பா⁴விதத்தா தஸ்ஸ விபாகபா⁴வேன பவத்தமானானங் கிலேஸானங்
அஸமுச்சிந்த³னதோ அனிய்யானிகத்தா அவுட்டா²னஸபா⁴வானங் ப²லஞாணானங்
புரேசாரிகஞாணஸ்ஸ கதா³சிபி நிப்³பா³னாரம்மணதா உப⁴யத்த² அனுலோமஞாணானங்
அதுல்யாகாரதோ. அரியமக்³க³வீதி³யஞ்ஹி அனுலோமஞாணானி அனிப்³பி³த்த⁴புப்³பா³னங்
தூ³லதூ³லலோப⁴க்க²ந்தா⁴தீ³னங் ஸாதிஸயங் பதா³லனேன லோகியஞாணேஸு
உக்கங்ஸபாரமிப்பத்தானி மக்³க³ஞாணானுஞ்ஞானி உப்பஜ்ஜந்தி. ப²லஸமாபத்திவீதி³யங் பன
தானி தேன தேன மக்³கே³ன தேஸங் தேஸங் கிலேஸானங் ஸமுச்சி³ன்னத்தா தத்த²
கிலேஸவிக்க²ம்ப⁴னே நிருஸ்ஸுக்கானி கேவலங் அரியானங்
ப²லஸமாபத்திஸுக²ஸமங்கிபா⁴வஸ்ஸ பரிகம்மமத்தானி ஹுத்வா உப்பஜ்ஜந்தி³தி ந தேஸங்
குதோசி வுட்டா²னஸம்ப⁴வோ, யதோ நேஸங் பரியோஸானஞாணங்
ஸங்கா²ரனிமித்தவுட்டா²னதோ நிப்³பா³னாரம்மணங் ஸியா.

ஏவஞ்சு கத்வா “ஸெக்கஸ்ஸு அத்தனோ ப்லஸமாபத்திவளஞ்ஜனத்தா²ய உத்யப்³ப்யாதி³வஸேன ஸங்கா²ரே ஸம்மஸந்தஸ்ஸ விபஸ்ஸனாஞ்ஞானுபு³பியா ப்லமேவ உப்பஜ்ஜதி, ந மக்³கோ³”தி இத³ஞ்ச அட்ட²கதா²வசனங் ஸமத்தி²தங் ஹோதி. தேனாஹ “ஸெக்கஸ்ஸாபி ப்லமேவ உப்பஜ்ஜதி, ந மக்³கோ³”தி. நிப்³பா³னாரம்மணே அப்பனஜ்ஜானவஸேன யதா²பரிச்சி²ன்னகாலங் நிரந்தரங் ப்லசித்தஸ்ஸேவ பவத்தனங் ஸமாபஜ்ஜனங் ப்லஸமாபத்தீதி ஆஹ “ப்லஸமாபத்திவஸேன நிரோதே⁴ சித்தங் அப்பேதீ”தி. யதி³ அனுபு³பி³விபஸ்ஸனானங் வஸேன ப்லஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங், தேன நீஹாரேன ஸெக்கஸ்ஸு உபரிமக்³கே³னாபி ப⁴விதப்³பந்தி அனுயோக³ங் ஸந்தா⁴யாஹ “ப்லஸமாபத்தினின்னதாயா”திஆதி³. தேன அஞ்ஞோயேவ விபஸ்ஸனாசாரோ அரியமக்³கா³வஹோ, அஞ்ஞோ ப்லஸமாபத்திஆவஹோதி த்ஸ்ஸேதி, ஸ்வாயங் விபஸ்ஸனாய விபா⁴கோ³ வுத்தோ ஏவ. யே பனாதி அப⁴யகி³ரிவாஸினோ ஸந்தா⁴யாஹ. தே ஹி மக்³க³ப்லவிபஸ்ஸனாய ஆலோஸெத்வா வதந்தி. தேனேவ ஹி “ஏவங் ஸதீ”திஆதி³ வுத்தங். அரஹா பச்சேகபு³த்தோ⁴ ப⁴விஸ்ஸதி யதி³ இதரத்தா²பி விபஸ்ஸனா ததத்தா²ய ஸங்வத்தெய்யாதி அதி⁴ப்பாயோ. பாஸிவஸேனேவ ச படிக்கி²த்தந்தி “த்ஸு கொத்ரபு⁴த⁴ம்மா விபஸ்ஸனாவஸேன உப்பஜ்ஜந்தீ”தி மக்³கத்தா² ப்லத்தா² விபஸ்ஸனா விஸுங் கத்வா பவத்தபாஸிவஸேனேவ தேஸங் வசனங் படிக்கி²த்தந்திபி ந க்³ஹேதப்³பங், அஞ்ஞதா² “த்ஸு கொத்ரபு⁴த⁴ம்மா”தி வசனங் விருஜ்ஜெய்யாதி. இத³மேவ பன க்³ஹேதப்³பந்தி வுத்தஸ்ஸேவத்த²ஸ்ஸ நிக்³மனங். ப்லஞ்சஸ்ஸாதிஆதி³ மஹக்³க³தவிபாகானங் விய லோகுத்தரவிபாகானஞ்ச குஸலஸரிக்க³தாத்ஸ்ஸனங். ஜானதோ ஸரிக்க³தாத்ஸ்ஸனேனேவ செத்த² பொ³ஜ்ஜங்க³மக்³கங்க³வஸேனாபி ஸரிக்க³தா த்ஸ்ஸிதாயேவாதி வேதி³தப்³பங்.

864. டி²தியாதி பபந்த⁴ட்டி²தியா. யதா²பரிச்சி²ன்னகாலஞ்ஹி ஸமாபத்தியா பபந்த⁴வஸேனாவட்டா²னங் இத⁴ டி²தீதி. “சந்தே³ வா ஸூரியே வா எத்தகங் டா²னங் க³தே வுட்ட²ஹிஸ்ஸாமீ”தி காலாவதி⁴க்³ஹணவஸேன ஸமாபஜ்ஜனங் சித்தஸ்ஸ அபி⁴ஸங்க²ரணங் அபி⁴ஸங்கா²ரோ.

865. ஸப்³பா³னேவேதானீதி ரூபனிமித்தாதி³ஸப்³பா³னேவ ஏதானி ஏகதோ காமங் ந மனஸி கரோதி அஸம்ப⁴வதோ. ஸப்³பா³ஸங்கா³ஹிகவஸேனாதி அனவஸேஸபரியாதா³னவஸேன. ஸமுதா³யஸத்தா³ ஹி அவயவேஸுபி பவத்தந்தி , அவயவப்³யதிரேகேன ச ஸமுதா³யோ ந லப்⁴தீதி அவயவக³தம்பி கிச்சங் ஸமுதா³யவஸேன வுத்தங். தஸ்மாதி ஸப்³பேஸங் ஸங்கா³ரனிமித்தானங் ஏகதோ மனஸிகாராபா⁴வதோ. யஸ்மா ப⁴வங்க³சித்தே உப்பன்னே ப்லஸமாபத்திதோ வுட்டி²தோ நாம ஹோதி, தஸ்மா வுத்தங் “யங் ப⁴வங்க³ஸ்ஸா”திஆதி³. ப⁴வங்க³ஸ்ஸ ஆரம்மணங் நாம கம்மாதி³. மனஸி கரோதோதி ப⁴வங்க³ஸஹக³தேன மனஸிகாரேன மனஸி கரோதோ, தங் வா ஆரம்மணங் ப⁴வங்க³மனஸி கரோதோ.

866. ப்லஸ்ஸ ப்லமேவ வா அனந்தரங் ஹோதி புரிமஸ்ஸ புரிமஸ்ஸ பச்சி²மங் பச்சி²மங். ப⁴வங்க³ங் வா ஸப்³பச்சி²மஸ்ஸ. ப்லானந்தரங் மக்³க³வீதியங், ப்லஸமாபத்தியஞ்ச. “யேன ப்லேன நிரோதா⁴ வுட்டா²னங் ஹோதீ”தி இத³ங் ப்லுப்பத்தியா நிரோதா⁴ வுட்டா²னபா⁴வதோ வுத்தங். தந்தி நிரோதா⁴வுட்டா²னபா⁴வேன வுத்தங் அனாகா³மிப³லங் வா அக்³க³ப³லங் வா. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனானந்தரந்தி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ, கிரியஸ்ஸ வா அனந்தரங் ஸதிபி ஸத்தாஹாதிக்கமே விஜாதியேன அந்தரிகத்தா.

படிப்பஸ்ஸத்த⁴த³ரதந்தி ஸப்³பேஸோ பஸ்ஸத்த⁴கிலேஸத³ரத³ங். அமதாரம்மணந்தி நிப்³பா³னாரம்மணங். ஸுப⁴ந்தி அஸோப⁴னதாய கிலேஸஸ்ஸாபி அபா⁴வதோ ஸோப⁴னங். தண்ஹாஸங்கா²தங் லோகாமிஸங் வந்தங் ச²ட்³டி³தங் ஏதேனாதி

வந்தலோகாமிஸங். ஓபஸந்தகிலேஸதாய, ஸுஸந்ததாய ச ஸந்தங். யேன த்மமேன யோக்தோ ஸமணோ நாம ஹோதி, தஸ்ஸ அரியமக்ஸங்காதஸ்ஸ ஸாமஞ்ஞஸ்ஸ ப்லந்தி ஸாமஞ்ஞபல்ங்.

ஓஜவந்தேனாதி ஸபாவஸம்பன்னேன. ஸுசினாதி கிலேஸாஸுசிவிரஹதோ பரிஸுத்தேன. ஸுகேனாதி அனுத்தரஸுகேன. அபிஸந்தித்தந்தி ஸப்பஸோ லாக்பாவாபகமனேன ஸினேஹிதங். ஸாதாதிஸாதேனாதி மஹக்ஸதஸாததோ, லோகுத்தரகுஸலஸாததோ ச அதிவிய ஸாதேன மதுரேன. மக்ஸஸுக்தோபி ஹி ப்லஸுகங் ஸந்ததரதாய பணீததரங். அமதேன ஸம்மோதித்தங். “மதுங் வியா”தி இமினா ஸாதாதிஸாததங்யேவ விபாவேதி.

தஸ்ஸ அரியஸ்ஸ ப்லஸ்ஸ ரஸபூதங் ஸாரபூதங் தங் ஸுகங் பஞ்ஞங் பாவெத்வா யஸ்மா பண்டிதோ விந்ததி படிபபூதி யோஜனா.

நிரோதஸமாபத்திகதாவண்ணனா

867. தத்ராதி தஸ்மிங் “நிரோதஸமாபத்தியா ஸமாபஜ்ஜனஸமத்ததா”தி ஸங்கித்தவசனே. இதங் ஸருபாதிவஸேன பஞ்ஞாகம்மங். கத்தாதி கஸ்மிங் பாவே.

868. அனுபப்பினிரோதவஸேனாதி விபஸ்ஸனானுகதா அட்டஸமாபத்தியோ ஆரோஹந்தேன தங்தங்படிபக்கினிரோதமுகேன திண்ணங் ஸங்காரானங் அனுபப்பதோ நிரோதவஸேன. யதாபரிச்சின்னகாலங் யா சித்தசேதஸிகானங் அப்பவத்தி, அயங் நிரோதஸமாபத்தி அத்தோ. கே ஸமாபஜ்ஜந்தி, கே ந ஸமாபஜ்ஜந்தி காமங் ஸமாபஜ்ஜனஸமத்தா பதானதாய படமங் புச்சிதா, தப்பிஸ்ஸஜ்ஜனங் பன க்ருபாவதோ பச்சா விஸ்ஸஜ்ஜேதுங் அஸமாபஜ்ஜனகே தாவ த்ஸ்ஸெந்தோ “ஸப்பேபி...பே... ந ஸமாபஜ்ஜந்தி”தி ஆஹ யதா “வாமங் முஞ்ச, தக்கிணங் கண்ணா”தி. தத்த “ஸப்பேபி”தி இதங் புதுஜ்ஜனாதீனங் திண்ணங் விஸேஸனங். தே ஹி அட்டன்னங் ஸமாபத்தினங் லாபினோபி அலாபினோ விய ஸமாதிஸ்மிங் அபரிபூரகாரிதாய நிரோதங் ஸமாபஜ்ஜிதுங் ந ஸக்கொந்தி. காமச்சந்தாதிஸமுச்சிந்தனேன ஹி ஸமாதிஸ்மிங் பரிபூரகாரிதா, ந ஜானாதிக்கமமத்தேன. அனாகாமினோ, அரஹந்தோதி எத்த ஸுக்கவிபஸ்ஸகா ச அனாகாமினோ, ஸுக்கவிபஸ்ஸகா ச அரஹந்தோதி ஸுக்கவிபஸ்ஸகஸத்தோ பச்சேகங் யோஜேதப்போ. உபாயேபி சேதே ஸதிபி விபஸ்ஸனாபலே ஸமாதிபுலஸ்ஸ அபாவதோ நிரோதங் ந ஸமாபஜ்ஜந்தி. அனுபப்பவிஹாரஸம்பவதஞ்ஞெவத்த ஸமாதிபுலங் இச்சிதப்பங். புரிமகா பன தயோ ஸதிபி ஸமாதிபுலே விபஸ்ஸனாபுலஸ்ஸ அபாவதோ, அபரிபுண்ணத்தா ச ஸமாபஜ்ஜிதுங் ந ஸக்கொந்தி. அபரிபுண்ணதா சஸ்ஸ ஸங்காரானங் ந ஸம்மா பரிமத்தித்ததா. அட்டஸமாபத்தி...பே... ஸமாபஜ்ஜந்தி வத்வா தத்த காரணங் பாளிவஸேனேவ த்ஸ்ஸேதுங் “த்வஹி ப்லேஹி”திஆதி வுத்தங். தயோ ச ஸங்காரானந்தி எத்த தயோதி ஸாமிஅத்தே பச்சத்தவசனங், திண்ணந்தி அத்தோ. ஞாணசரியாஹிதி ஞாணப்பவத்தீஹி. நிரோதஸமாபத்தியாதி நிரோதஸமாபஜ்ஜனாய ஞாணங். அயஞ்ச ஸம்பதாதி அயங் ப்லத்வயஸமன்னாகமாதிகா யதாவுத்தனிரோதஸமாபத்திஆவஹா ஸம்பத்தி. அனாகாமிகீணாஸவேதி அனாகாமினோ சேவ கீணாஸவே ச.

869. ஸமத்புலந்தி காமச்சந்தாதிக்கே பச்சனிகத்மமே ஸமேதீதி ஸமதோ, ஸோ ஏவ படிபக்கேஹி அகம்பியட்டேன ப்லங். அனிச்சாதிவஸேன விவிதேஹி ஆகாரேஹி பஸ்ஸதீதி விபஸ்ஸனா, ஸா ஏவ வுத்தனயேன ப்லந்தி விபஸ்ஸனாபுலங். நெக்கம்மவஸேனாதிஆதிஸு காமச்சந்தாதிக்கம்மபுலஸ்ஸ நெக்கம்மஸங்கப்பஸ்ஸ, அலோபபதானஸ்ஸ வா ததாபவத்தகுஸலசித்துப்பாதஸ்ஸ வஸேன சித்தஸ்ஸ

ஏகக்³தாஸங்கா²தோ யோ அவிக்²போ, தங் ஸமத²ப³லங். ப³யாபாத³விக்²ம்ப³⁴னஸ்ஸ அப³யாபாத³விதக்கஸ்ஸ, அதோ³ஸபதா⁴னஸ்ஸ வா ததா²பவத்தகுஸலசித்துப்பாத³ஸ்ஸ வஸேனேவ. தி²னமித்³த⁴விக்²ம்பி⁴காய விபு⁴தங் கத்வா மனஸிகரணேன உபட்டி²தஆலோகஸஞ்ஞாய வஸேன. உத்³த⁴ச்சவிக்²ம்ப³⁴னஸ்ஸ அவிக்²பஸ்ஸ ஸமாதா⁴னஸ்ஸ வஸேன. ஸகலமிச்சா²விதக்கவிக்²ம்ப³⁴னஸ்ஸ ஸிகா²பத்தஆனாபானஸ்ஸதிஸித்³த⁴படினிஸ்ஸக்³கா³னுபஸ்ஸிஅஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸானங் வஸேன சித்தஸ்ஸ ஏகக்³தாஸங்கா²தோ யோ அவிக்²போ, தங் ஸமத²ப³லந்தி அத்த²யோஜனா.

ஏவங் உபசாரஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ வஸேன ஸமத²ப³லங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி தங் அட்ட²ன்னங் ஸமாபத்தீனங் வஸேன படிபக்கே²ஹி அனபி⁴ப⁴வனீயதாய ச ப³லப்பத்திவஸேன த³ஸ்ஸேதுங் “பட²மஜ்ஜா²னேனா”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² நீவரணேதி நீவரணனிமித்தங் நீவரணபச்சயா. ந கம்பதி ஜா²னஸமங்கி³புக்³லோ, ஜா²னஸம்பயுத்தஸமாதி⁴ வா. ஸோ ஹி விஸேஸதோ இத⁴ “ஸமத²ப³ல”ந்தி அதி⁴ப்பேதோ. ததா² ஹி கேனட்டே²ன ஸமத²ப³லந்தி ப³லட்டோ² புச்சி²தோ. உத்³த⁴ச்சேதி உத்³த⁴ச்சனிமித்தங். உத்³த⁴ச்சஸஹக³தகிலேஸேதி உத்³த⁴ச்சேன ஸம்பயுத்தமோஹஅஹிரிகாதி³கிலேஸஹேது. க²ந்தே⁴தி உத்³த⁴ச்சஸம்பயுத்தசதுக்க²ந்த⁴னிமித்தங். ந கம்பதீதிஆதி³னி அஞ்ஞமஞ்ஞவேவசனானி. கம்பனங் வா டா²னாபக³மோ. சலனங் பரிப்ப³⁴மனங். வேத⁴னங் ஸந்தா⁴வனங். உத்³த⁴ச்சே ந கம்பதி, உத்³த⁴ச்சஸஹக³தகிலேஸே ந சலதி, உத்³த⁴ச்சஸஹக³தக்க²ந்தே⁴ ந வேத⁴தீதி வா யோஜேதப்ப³ங். உத்³த⁴ச்சக்³ஹணஞ்செத்த² ஸமத²ஸ்ஸ உஜுபடிபக்க²தாய தத³பி⁴ப⁴வேன ப³லப்பத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங். தேனேதங் அட்ட²ன்னம்பி ஸமாபத்தீனங் ஸாதா⁴ரணதோ கிச்சாதிஸயத³ஸ்ஸனங் த³ட்ட²ப்ப³ங். இத³ங் ஸமத²ப³லந்தி யாயங் நெக்க²ம்மாதி³வஸேன லத்த³தா⁴ய சித்தேகக்³தாய நீவரணாதீஹி அகம்பனீயதா, தானி ச அபி⁴ப⁴வித்வா அவட்டா²னங், இத³ங் ஸமத²ப³லங்.

இதா³னி விபஸ்ஸனாப³லங் நித்³தி³ஸந்தோ யஸ்மா விபஸ்ஸனா ஸங்கே²பதோ ஸத்தஹி அனுபஸ்ஸனாஹி ஸங்க²ஹிதா, தஸ்மா ததோ ததோ ஸமாபத்திதோ வுட்டா²ய தாஸங் வஸேன அனுபஸ்ஸனா காதப்ப³, தத்தகேனேவ செத்த² அனுபஸ்ஸனாகிச்சங் பரிபுண்ணங் ஹோதீதி “அனிச்சானுபஸ்ஸனா விபஸ்ஸனாப³லங்...பே... படினிஸ்ஸக்³கா³னுபஸ்ஸனா விபஸ்ஸனாப³ல”ந்தி ஸருபதோ த³ஸ்ஸெத்வா புன தா ஹெட்டா² வுத்தனயேன விஸயவிபா⁴கேன த³ஸ்ஸேதுங் “ருபே அனிச்சானுபஸ்ஸனா”திஆதி³ வுத்தங். இதா⁴பி படிபக்கே²ஹி அனபி⁴ப⁴வனீயதாவ ப³லட்டோ²தி த³ஸ்ஸேதுங் “கேனட்டே²ன விபஸ்ஸனாப³ல”ந்திஆதி³ ஆரத்³த⁴ங். தத்த² அவிஜ்ஜாயாதி த³வாத³ஸஸு அகுஸலசித்துப்பாதே³ஸு அவிஜ்ஜானிமித்தங். அவிஜ்ஜாஸஹக³தகிலேஸேதி அவிஜ்ஜாய ஸம்பயுத்தலோப⁴தோ³ஸாதி³கிலேஸவத்து³னிமித்தங். ஸேஸங் ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா ஸுவிஞ்ஞய்யமேவ. அவிஜ்ஜக்³ஹணஞ்செத்த² விபஸ்ஸனாய உஜுபடிபக்க²தாய தத³பி⁴ப⁴வேன ப³லப்பத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங். தேனேதங் ஸத்தன்னம்பி அனுபஸ்ஸனானங் ஸாதா⁴ரணதோ கிச்சாதிஸயத³ஸ்ஸனங் த³ட்ட²ப்ப³ங். இத³ங் விபஸ்ஸனாப³லந்தி யாயங் அனிச்சானுபஸ்ஸனாதி³வஸேன லத்த³த⁴ஸ்ஸ விபஸ்ஸனாஞாணஸ்ஸ நிச்சஸஞ்ஞாதி³னிமித்தங் அகம்பனீயதா, தா ச அபி⁴ப⁴வித்வா அவட்டா²னங், இத³ங் விபஸ்ஸனாப³லங்.

விதக்கவிசாரா வசீஸங்கா²ரா வாசங் ஸங்க²ரொந்தி பவத்தெந்தீதி கத்வா. தேனாஹ “புப்பே³ கோ², ஆவுஸோ விஸாக², விதக்கெத்வா விசாரெத்வா பச்சா² வாசங் பி⁴ந்த³தி, தஸ்மா விதக்கவிசாரா வசீஸங்கா²ரோ”தி (ம. நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348). தே பன து³தியஜ்ஜா²னே லுபஸந்தா ஹொந்தீதி ஆஹ “து³தியஜ்ஜா²னங்...பே... படிப்பஸ்ஸத்தா⁴ ஹொந்தீ”தி. காயேன

ஸங்கீரீயந்தீதி காயஸங்காரா, அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா. ததா² ஹி வுத்தங்
 “அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா கோ², ஆவுஸோ விஸாக², காயிகா ஏதே த⁴ம்மா காயப்படிபுத்தா⁴,
 தஸ்மா அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா காயஸங்காரோ”தி (ம. நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348). தே பன
 யஸ்மா சதுத்தஜ்ஜானே லுபஸந்தா ஹொந்தி, தஸ்மா ஆஹ “சதுத்தஜ்ஜானங்...பே...
 படிப்பஸ்ஸத்தா⁴ ஹொந்தீ”தி. சித்தேன ஸங்கீரீயந்தீதி சித்தஸங்காரா, ஸஞ்ஞா வேதனா.
 ததா² ஹி வுத்தங் “ஸஞ்ஞா ச வேதனா ச சேதஸிகா ஏதே த⁴ம்மா சித்தப்படிபுத்தா⁴,
 தஸ்மா ஸஞ்ஞா ச வேதனா ச சித்தஸங்காரோ”தி (ஸங். நி. 1.463; ஸங். நி. 4.348). தே பன
 யஸ்மா நிரோத⁴ங் ஸமாபன்னஸ்ஸ லுபஸமந்தி, தஸ்மா வுத்தங் “ஸஞ்ஞாவேதயித...பே...
 படிப்பஸ்ஸத்தா⁴ ஹொந்தீ”தி.

ஞாணசரியாஸு விவட்டானுபஸ்ஸனாக்³ஹணேனேவ தஸ்ஸ ஆதி³பு⁴தா
 ஸேஸானுபஸ்ஸனாபி க³ஹிதாவ ஹொந்தி தத³வினாபா⁴வதோ. மக்³கோ³ ஞாணசரியா,
 ப²லஸமாபத்தி ஞாணசரியாதி மக்³ப²லஸமாபத்தீனங் ஞாணசரியாபா⁴வவசனங்
 மக்³ப²லத⁴ம்மானங் ஞாணபதா⁴னத்தா, ஞானேன வா
 இந்த³ரியாதி⁴பதிஹேதுமக்³பச்சயாதி³வஸேன ஸாதிஸயபச்சயபு⁴தேன ஸேஸா
 மக்³ப²லத⁴ம்மா சரிதா பவத்திதாதி கத்வா ததா² வுத்தங். ஸமாதி⁴சரியாஸுபி ஏஸேவ
 நயோ . இமாவஹி ஸோளஸஹீதி அட்ட²ன்னங் அனுபஸ்ஸனானங், அட்ட²ன்னஞ்ச
 மக்³ப²லஞாணானங் வஸேன இமாவஹி ஸோளஸஹி ஞாணபவத்தீஹி.

நவஹி ஸமாதி⁴சரியாஹீதி அட்ட² ஸமாபத்தியோ அட்ட² ஸமாதி⁴சரியா, தாஸங்
 உபசாரஸமாதி⁴ உபசாரஸமாதி⁴பா⁴வனாஸாமஞ்ஞேன ஏகா ஸமாதி⁴சரியாதி ஏவங்
 நவஹி ஸமாதி⁴சரியாஹி. தேனாஹ “பட²மஜ்ஜானங் ஸமாதி⁴சரியா”திஆதி³.
 பட²மஜ்ஜானபடிபா⁴த்தா²ய விதக்கோ சாதிஆதி³ நானாவஜ்ஜனுபசாரவஸேன வுத்தந்தி
 த³ட்ட²ப³ங், உபரிஸமாபத்தீனம்பி உபசாரஸ்ஸ ததே²வ வுத்தத்தா. ந ஹி ஏகாவஜ்ஜனே
 சதுத்தஜ்ஜானாதி³உபசாரே பீதிஆத³யோ ஸம்ப⁴வந்தி. எத்த² ச
 “பட²மஜ்ஜானபடிபா⁴த்தா²யா”திஆதி³வசனேன உபசாரஸமாதி⁴ஸ்ஸாபி பாரிபுரீ
 இச்சி²த³பா³தி த³ஸ்ஸேதி. கிங் பனெத்த² ஸமத²ப³லஸமாதி⁴சரியானங் நானத்தங், கிங் வா
 விபஸ்ஸனாப³லலோகியஞாணசரியானங்? யதா² ஸமத²ப³லேபி “நெக்க²ம்மவஸேனா”திஆதி³னா
 உபசாரஸமாதி⁴னா ஸத்தி⁴ங் அட்ட²ஸு ஸமாபத்தீஸு அப்பனாஸமாதி⁴யேவ வுத்தோ,
 ததா² ஸமாதி⁴சரியாஸு, விபஸ்ஸனாப³லலோகியஞாணசரியாஸு ச விபஸ்ஸனாவ
 வுத்தாதி? கிஞ்சாபி வுத்தா, விவட்டானுபஸ்ஸனா பன புரேசரஞாணாதி³விபஸ்ஸனாப³லே
 அவுத்தா ஏவ ஞாணசரியாஸு வுத்தா. அபிச படிபக்கே²ஹி அகம்பியட்டோ² ப³லட்டோ²,
 பஞ்சன்னங் வஸீபா⁴வானங் வஸேன ஸுசிண்ணதா சரியட்டோ², ஏதேனேவ
 ஸமத²ப³லஸமாதி⁴சரியானம்பி நானத்தங் ஸங்வண்ணிதந்தி த³ட்ட²ப³ங்.

வஸீபா⁴வதா பஞ்ஞாதி எத்த² வஸோ ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி வஸீ, தஸ்ஸ பா⁴வோ
 வஸீபா⁴வோ, ஸா ஏவ வஸீபா⁴வதா. “வஸீயோ”தி பன பானியங் இத்தி²லிங்க³வஸேன
 வுத்தத்தா தாயோ த³ஸ்ஸேதுங் “வஸீதி பஞ்ச வஸீயோ”திஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஜா²னங்
 ஆவஜ்ஜந்தஸ்ஸ நிரந்தரங் ஜா²னங்கே³ஸு சித்தப்பவத்தனஸமத்த²தா ஆவஜ்ஜனவஸீ.
 ஸமாபஜ்ஜிதுகாமஸ்ஸ ஸீக்⁴ங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜனஸமத்த²தா ஸமாபஜ்ஜனவஸீ.
 அச்ச²ராமத்தங் வா கதிபயச்ச²ராமத்தங் வா க²ணங் ஜா²னங் ட²பேதுங் ஸமத்த²தா
 அதி⁴ட்டா²னவஸீ. ததே²வ லஹுங் வுட்டா²துங் ஸமத்த²தா வுட்டா²னவஸீ.
 பச்சவெக்க²ணவஸீ பன ஆவஜ்ஜனவஸியா ஏவ ஸிஜ்ஜ²தி. பச்சவெக்க²ணவனானேவ ஹி
 தத்த² ஆவஜ்ஜனானந்தரானீதி. அயமெத்த² ஸங்கே²போ, வித்தா²ரோ பன ஹெட்டா² ஆக³தோ
 ஏவ. அயஞ்ச வஸீபா⁴வோ ஸமாதி⁴சரியானங் வஸேன வுத்தோ. ஞாணசரியாஸு பன
 லோகுத்தரானங் ஞாணசரியானங் வஸீபா⁴வாபாத³னகிச்சங் நாம நத்தி². படிபக்க²ஸ்ஸ

ஸுவிஹதத்தா ஸபா⁴வஸித்³தோ⁴ தத்த² வஸீபா⁴வோ, லோகியானங் பன
பகு³ணப³லவபா⁴வாபாத³னேன வஸீபா⁴வோ லப்³ப⁴தேவ.

870. உக்கட்ட²னித்³தே³ஸோதி அனவஸேஸனித்³தே³ஸோ. சுத்³த³ஸஹி ஞாணசரியாஹி
ஹோதி அக்³மக்³ப³லானங் அனதி⁴க³தத்தாதி. யதி³ ஏவந்தி யதி³
உக்கட்ட²னித்³தே³ஸவஸேன “ஸோளஸஹி ஞாணசரியாஹி”தி வுத்தங், ததோ
அவகங்ஸவஸேனபி இச்சி²தப்³ப³ங், ஏவங் ஸந்தே கிங் ந ஹோதி நிரோத⁴ஸமாபஜ்ஜனந்தி
அதி⁴ப்பாயோ. பஞ்ச காமகு³ணா வத்து²பூ⁴தா ஏதஸ்ஸ ஸந்தீதி பஞ்சகாமகு³ணிகோ,
காமராகோ³. அப்பஹீனத்தா அஸமுச்சி²ன்னத்தா. ந ஹி காமராக³ஸ்ஸ
விக்³மப்⁴னப்பஹானமத்தங் நிரோத⁴ஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னங் ப⁴விதுங் ஸக்கோதி. தஸ்மாதி
ஸமாதி⁴பாரிபந்தி²கஸ்ஸ காமராக³ஸ்ஸ ஸுபஹீனத்தா. ஏதேன காமங் மக்³ப³லஞாணசரியா
லோகியஞாணஸமாதி⁴சரியா விய நிரோத⁴ஸமாபஜ்ஜனே ஸருபேன ந வினியுஜ்ஜந்தி ததா³
அப்பவத்தனதோ, தஸ்ஸ தஸ்ஸ பன படிபக்க²ஸ்ஸ ஸமுச்சி²ந்த³னேன ப³லசரியானங்
விஸேஸபச்சயதாய நிரோத⁴ஸமாபத்தியா அதி⁴ட்டா²னங் ஹோதீதி த³ஸ்ஸேதி. ஏஸாதி
அனாகா³மீ. இத்³ஞஹி “நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸா”திஆதி³வசனங் அனாகா³மினோவ
நிரோதா⁴ வுட்டா²னங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் “நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸல”ந்தி (பட்டா².
1.1.417) வசனதோ, அஞ்ஞதா² “நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகிரியா”தி (பட்டா². 1.1.417)
வுச்செய்ய.

871. “பஞ்சவோகாரப⁴வே”தி கஸ்மா வுத்தங், நனு சதுவோகாரப⁴வேபி
அருபஜ்ஜா²னவஸேன யதா²ரஹங் அனுபுப்³ஸமாபத்தி லப்³ப⁴தீதி? காமங் லப்³ப⁴தி, ஸா
பன “அனுபுப்³ஸமாபத்தீ”தி ந வுச்சதி ஏகதே³ஸபா⁴வதோ. அட்ட²ஸமாபத்திவஸேனேவ ச
“அனுபுப்³ஸமாபத்தீ”தி வுச்சதீதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “பட்²மஜ்ஜா²னாதீ³னங் உப்பத்தி
நத்தீ”தி. வத்து²ஸ்ஸ அபா⁴வாதி ஹத³யவத்து²னோ அபா⁴வாதி வத³ந்தி,
கரஜகாயஸங்காதஸ்ஸ பன வத்து²னோ அபா⁴வாதி அத்தோ². யதி³ ஹி ஆருப்பே நிரோத⁴ங்
ஸமாபஜ்ஜெய்ய, சித்தசேதஸிகானங், அஞ்ஞஸ்ஸ ச கஸ்ஸசி அபா⁴வதோ அபஞ்ஞத்திகோவ
ப⁴வெய்ய அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா⁴துயா பரினிப்³புதஸதி³ஸோ. கிஞ்சாயங்
உபாதா³ய நிரோத⁴ங் ஸமாபன்னோதி வுச்செய்ய, கிங் வா ஏதாய வத்து²சிந்தாய.
அங்க³வேகல்லதோவ நத்தி² ஆருப்பே நிரோத⁴ஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங்.

872. ஸங்கா²ரானங் பவத்திபே⁴தே³தி ஸங்க²தத⁴ம்மானங் க²ணே க²ணே உப்பஜ்ஜனே,
பி⁴ஜ்ஜனே ச, தேஸங் வா குஸலாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னே யதா²ரஹங் தீஹி து³க்க²தாஹி
உபத்³து³தே பவத்திவிபா⁴கே³. சித்தசேதஸிகவிக³மேஹி ரூபத⁴ம்மேஸு லப்³ப⁴மானாபி
ஸங்கா²ரது³க்க²தா அப்³போ³ஹாரிகதங் ஆபஜ்ஜதி. உக்கண்²டித்³வாதி நிப்³பி³ந்தி³த்வா.
நிப்³பா³னங் பத்வாதி அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னங் பத்வா விய. ஸுக²ந்தி நித்³து³க்க²ங்.

873. ஸமத²விபஸ்ஸனாவஸேனாதி யுக³னத்³தா⁴னங் விய அஞ்ஞமஞ்ஞாபகாரிதாய
ஸஹிதானங் வஸேன. உஸ்ஸக்கித்³வாதி உக்கங்ஸங் பத்வா யாவ
நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனா, யாவ ச அனுலோமஞாணா ஆருஹித்வா. நிரோத⁴யதோதி
நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜித்வா தங் நிரோத⁴ந்தஸ்ஸ. அஞ்ஞஸ்ஸ
கஸ்ஸசிபி சித்தஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனேன ஏவமஸ்ஸா நிரோத⁴ஸமாபத்தியா ஸமாபஜ்ஜனங்
ஹோதி. “யோ ஹி”திஆதி³னா “ஸமத²விபஸ்ஸனாவஸேனா”தி வுத்தமேவத்த³ங்
ப்³யதி³ரேகமு³கே²ன விவரதி. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸமாபத்திங் பத்வா திட்ட²தி
தது³த்³த⁴ங் ஸுத்³த⁴ஸமத²விபஸ்ஸனாய அபா⁴வதோ. யோ விபஸ்ஸனாவஸேனேவ
உஸ்ஸக்கதி ஸசே அரியோ ப³லஸமாபத்தி²கோ, ஸோ அத்தனோ ப³லஸமாபத்திங் பத்வா
திட்ட²தி. அத² புது²ஜ்ஜனோ, ஸேகோ² வா மக்³க³த்தி²கோ தாய சே விபஸ்ஸனாய மக்³க³ங்

பத்வா ப²லே டி²தோ, ஸோபி ப²லஸமாபத்திங் பத்வா திட்ட²திச்சேவ வுச்சதி. ஸோதி உப⁴யவஸேன படிபன்னோ. தந்தி நிரோத⁴ஸமாபத்திங்.

874. யேன ப²லத்³வயஸமன்னாக³மாதி³னா நிரோத⁴ங் ஸமாபஜ்ஜிதுங் ஸமத்தோ² ஹோதி, ஸோ விதி⁴ பகே³வ விபா⁴விதோதி ஸமாபஜ்ஜனாகாரமேவ த³ஸ்ஸெந்தோ “கதப⁴த்தகிச்சோ”திஆதி³மாஹ. தஞ்ஹி ஸப்³பா³ஸம்பி பா⁴வனானங் ஸாதா⁴ரணங் புப்³பகிச்சங். தத்த² ஸங்கா²ரேதி தஸ்மிங் பட²மஜ்ஜா²னே, பட²மஜ்ஜா²னசித்துப்பாதே³ வா ஸங்கா²ரே.

“விபஸ்ஸதீ”தி வுத்தங், கீதிஸ் பனெத்த² விபஸ்ஸனா இச்சி²தப்³பா³தி தங்
நித்³தா⁴ரணத்த²ங் “விபஸ்ஸனா பனேஸா”திஆதி³னா தமேவ விபஸ்ஸனங் திதா⁴
பி⁴ந்தி³த்வா த³ஸ்ஸேதி. மந்தா³ சே விபஸ்ஸனா, த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞங் மக்³க்³ங் ஸாதே⁴தி.
திக்கா² சே, கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞந்தி அயங் மந்த³திக்க²தாய விஸேஸோ. லக்³க்³ணப்பத்தா பன
விபஸ்ஸனா மக்³க்³ஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதியேவாதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ
“ஸங்கா²ர...பே... ஹோதியேவா”தி. திக்கா²வ வட்டதி ஸங்கா²ராரம்மணேபி ஸதி
ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஹி விவட்டனாகாரேனேவ பவத்தனதோ, மக்³க்³ விய விஸங்கா²ரக்³தஸ்ஸ
ப²லஸ்ஸ பச்சயபா⁴வதோ ச. தேனாஹ “மக்³க்³பா⁴வனாஸதி³ஸா”தி. யஸ்மா அதிமந்தா³
ஸமதா²தி³கா ஸங்கா²ரானங் நிரோத⁴னே அஸமத்தா² ஸமத²னிட்டா² ஹோதி, அதிதிக்கா²
ஞாணாதி³கா ஸாதிஸயங் ஸங்கா²ரேஸு தோ³ஸத³ஸ்ஸனே ப²லஸமாபத்தினிட்டா² ஹோதி,
தஸ்மா வுத்தங் “நாதிமந்த³னாதிதிக்கா² வட்டதீ”தி. ஏஸ நிரோத⁴ஸமாபஜ்ஜனகோ. தே
ஸங்கா²ரேதி தே பட²மஜ்ஜா²னஸங்கா²ரே.

“ததேவா”தி இமினா “நாதிமந்தாய நாதிதிக்காயா”தி இமமத்தங் ஆகட்⁴தி. ஏஸ நயோஸேஸேஸுபி. “ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டாய தத்த² ஸங்காரே ததேவ விபஸ்ஸதீ”தி வத்தப்³ங், ஹெட்டா² வுத்தனயத்தா பன தங் அவத்வா “சதுப்³பி³த⁴ங் புப்³பகிச்சங் கரோதி”ச்சேவ வுத்தந்தி கேசி, தங் தேஸங் மதிமத்தங். விபஸ்ஸனாசாரதோ ஹி ஸமாதி⁴சாரோ, தஸ்மா ஸமாபத்திதோ வுட்டாய புப்³பகிச்சங் காதப்³ங். ததா² ஹி பரதோபி “ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டாய இமங் புப்³பகிச்சங் கத்வா”திஆதி³ங் (விஸுத்³தி⁴. 2.879) வக்க²தி, ந பன “தத்த² ஸங்காரே ததேவ விபஸ்ஸித்வா”தி. நானாபத்⁴அவிகோபனந்தி அத்தனா அஸம்பத்³த⁴ஸ்ஸ பரிக்காரஸ்ஸ அவினாஸனங். யதா² தங் ந வினஸ்ஸதி, ததா² அதி⁴ட்டா²னங். ஸங்க⁴படிமானநந்தி ஸங்க⁴ஸ்ஸ படிமானநாவஜ்ஜனங். ஸத்து²பக்கோஸனந்தி ஸத்து² பக்கோஸனாவஜ்ஜனங். அத்தா⁴னபரிச்சேத³ந்தி ஜீவிதத்தா⁴னபரிச்சேத³ங் புப்³பகிச்சங் கரோதீதி ஸம்பந்தோ⁴.

875. அதி^௦ட்டா^௨தப்^௩பு^௩ந்தி சித்தங் உப்பாதே^௩தப்^௩பு^௩ங். ததா^௨ சித்துப்பாத^௩னமேவ ஹெத்த^௨ அதி^௦ட்டா^௨னங்.

சித்தஜ்ஞபாதீனங் அனுப்பஜ்ஜனதோ, பச்சா²ஜாதபச்சயாதி³உபத்த²ம்பா⁴பா⁴வதோ ச
ஸத்தாஹமேவ ததா² ஸரீரங் பவத்ததி, ததோ பரங் கிலமதீதி ஸத்தாஹமேவ பரிச்சி²ந்தி³த்வா
நிரோத⁴ங் ஸமாபஜ்ஜந்தீதி வத³ந்தி.

ஸமாபத்திவஸேனேவாதி நிரோத⁴ஸமாபத்திவஸேனேவ. நங் அக்³கி³ஆதி³அந்தராயங்
ரக்²தி ஸமாபன்னகோ அதி⁴ட்டா²னவஸேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஆயஸ்மதோ
ஸஞ்ஜீவஸ்ஸாதிஆதி³ஸு யங் வத்தப்³பங், தங் ஹெட்டா² இத்³தி⁴கதா²யங் (விஸுத்³தி⁴.
2.374) வுத்தமேவ.

876. ஏதஸ்ஸாதி நிரோத⁴ங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ, நிரோத⁴ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ வா.
தஸ்மிங் ஸமயேதி தஸ்மிங் தஸ்ஸ பி⁴க்ரு²னோ உபஸங்கமனஸமயே வுட்டா²தியேவ.

காலபரிச்சேத³ஸதி³ஸஞ்ஹேதங்.

ஏவங் க³ருகாதி அக்³கி³ஆதீ³ஹிபி அனபி⁴ப⁴வனீயங் நிரோத⁴ங் ஸமாபன்னங் ஸமாபத்திதோ வுட்டா²பனதோ ஏவங் க³ருகா ஹி ஸங்க⁴ஸ்ஸ ஆணா நாம, தஸ்மா அத்தனோ ஹிதஸு²ங் ஆகங்க²ந்தேன ஜீவிதஹேதுபி ஸங்க⁴ஸ்ஸ ஆணா ந அதிக்மதித³பா³தி அதி⁴ப்பாயோ.

877. ந பக்கோஸதி “ஸத்தா² தங், ஆவுஸோ, ஆமந்தேதீ”தி. “வுட்ட²ஹிஸ்ஸாமீ”தி ஆவஜ்ஜித³ப³ந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

878. ஜீவிதத்தா⁴னஸ்ஸாதி அத்தனோ ஜீவிதகாலஸ்ஸ ஜீவிதப்பவத்தியா. ஆயு ஏவ ஆயுஸங்கா²ரா. “ஆயுஉஸ்மாவிஞ்ஞாணானீ”தி ச வத³ந்தி, தே சஸ்ஸ பகதிசித்தஸ்ஸேவ ஆரம்மணங் ஹொந்தி. அந்தோனிரோதே⁴ மரணங் நத்தி² சரிமப⁴வங்கேன மீயனதோ. ஆவஜ்ஜிதவாவ ஸமாபஜ்ஜித³ப³ங் “ஸஹஸா மரணங் மா அஹோஸீ”தி. ஸஹஸா ஹி மரணே அஞ்ஞுப்பாகரணபி⁴க்கு²ஓவாத³தா³னஸாஸனானுபா⁴வதீ³பனானங் அனிஸ்ஸரோ ஸியா, அனாகா³மினோ வா அக்³க³மக்³கா³னதி⁴க³மோ ஸியா. அவஸேஸந்தி நானாப³த்த⁴அவிகோபனாதி³திவித⁴ம்பி பு³புகிச்சங். வுத்தங் அட்ட²கதா²யங்.

879. கிஞ்சாபி “ஏகங் வா த்வே வா”தி அனியமெத்வா விய வுத்தங், த்வே வாரே ஏவ பன நியமதோ வத³ந்தி. சித்தவாரேதி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனசித்தவாரே. நிரோத⁴ங் பு³ஸதீதி அசித்தகபா⁴வமேவாஹ. நிரோத⁴ஸ்ஸ பயோக³த்தாதி சித்தனிரோதா⁴ய பயோக³பா⁴வதோ, ப³லத்வயஸம்ப⁴ரணாதி³பயோக³ஸ்ஸ சித்தனிரோத⁴த்தாதி அத்தோ². ஸமத்விபஸ்ஸனாப³லஸமன்னாக³மோ, ஞாணஸமாதி⁴சரியாவஸீபா⁴வோ செத்த² அஞ்ஞமஞ்ஞானதிவத்தனவஸேனேவ இச்சி²த³ப³போ³தி ஆஹ “த்வே ஸமத்விபஸ்ஸனாத⁴ம்மே யுக³னத்²தே⁴ கத்வா”தி. அனுபு³ப³னிரோத⁴ஸ்ஸ பயோகோ³தி பட²மஜ்ஜா³னாதீ³னங், தத³னுபஸ்ஸனானஞ்ச அனுபு³ப³தோ நிரோத⁴னஸ்ஸாயங் பயோகோ³. இத்³ங் வுத்தனயேன அட்ட²ஸமாபத்தி³ஆரோஹனங் ந நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸமாபத்தியா ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ. தஸ்மா த்வின்னங் சித்தானங் உபரி சித்தானி ந பவத்தந்தீதி யோஜனா.

பரதோ அசித்தகோ ப⁴விதுங் ந ஸக்கோதீதி ஸகலங் யதா²பரிச்சி²ன்னகாலங் அசித்தகோ ப⁴விதுங் ந ஸக்கோதி. தஞ்ச கோ² ஸங்க⁴படிமானநஸத்து²பக்கோஸனஅத்தா⁴னபரிச்சே²தா³வஜ்ஜனானங் அகரணேன, ந நானாப³த்த⁴அவிகோபனஸ்ஸ. தஸ்ஸ ஹி அகரணேன கதா³சி கேவலங் தாதி³ஸ்ஸ பரிக்கா²ரஸ்ஸ அவினாஸோ ந ஸியா, ந நிரோத⁴ஸமாபத்திவிப³ந்தோ⁴. அயஞ்ச அத்தோ² மஹானாக³த்தே²ரவத்து²னா விபா⁴விதோ ஏவ. ஏவங் ஸந்தே தீஹி ஆகாரேஹி நிரோத⁴ஸமாபத்தியா வுட்டா²னங் ஹொதீதி ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா தங் ந ஸாரதோ பச்சேத³ப³ங். படினிவத்தித்வா புன ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனேயேவ பதிட்டா²தீதி இமினா ஸமாபத்தியா விப³ந்தே⁴ ஜாதே ஏவங் ஹொதீதி த்ஸ்ஸேதி, அவிப³ந்தே⁴னேவ பன யதா²பரிச்சி²ன்னகாலவீதிக்கமனே ப²லசித்துப்பத்தியா வுட்டா²னங் ஹொதி. ஏவஞ்ச கத்வா க³ம்பீ⁴ரகந்த³ரோருள்ளுதத்தபாஸாணக்கந்தபுரிஸனித³ஸ்ஸனம்பி ஸமத்தி²தங் ஹொதீதி கேசி வத³ந்தி. அபரே பன “பு³புகிச்சஸ்ஸ அகதத்தா நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் ஸமாபன்னமத்தோவ படினிவத்தித்வா ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனே பதிட்டா²தீதி வுத்தத்தா ஸங்க⁴படிமானநாதி³ஏகச்சபு³புகிச்சாகரணே அங்க³வேகல்லதோ நிரோத⁴ஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங் ந இஜ்ஜ²தேவா”தி வத³ந்தி. வத்தஸதி³ஸஞ்ஹேதங் நிரோத⁴ஸமாபத்தியா, யதி³த³ங் பு³புகிச்சகரணங். தஸ்மா தத்த² யங் க³ருதரங், தஸ்ஸ அகரணங் ஸமாபஜ்ஜனங் விப³ந்த⁴தீதி அபரே. வீமங்ஸித்வா க³ஹேத³ப³ங்.

“ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனே பதிட்டா²தி”தி ச இத³ங் புன ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸ்ஸ ஸமாபஜ்ஜிதப்³ப்த்தா வுத்தங். ஸமாபஜ்ஜித்வா ஹி வுட்டா²ய புப்³புகிச்சஸ்ஸ காதப்³ப்த்தா.

யதா² பனாதிஆதி³ கதப்³புகிச்சதாஸாமஞ்ஞேன உபமாஸங்ஸந்த்³னங்.

880. அஸ்ஸாதி நிரோத⁴ஸமாபத்தியா. “காலபரிச்சே²த³வஸேனா”திஆதி³னா சதூஹி ஆகாரேஹி நிரோத⁴ஸமாபத்தியா டா²னங் த்ஸ்ஸேதி.

882. விவேகனின்னந்தி நிஸ்ஸரணவிவேகனின்னங், பகே³வ ஸங்கா²ரவிமுக²தாய, ப்²லசித்துப்பத்தியா சாதி வேதி³தப்³பங்.

883. ஊஸங்கா²ரத்தயபடிப்பஸ்ஸத்³தி⁴யா, அவஸேஸசேதஸிகவிஞ்ஞாணாபா⁴வேன ரூபத்⁴ம்மமத்தாவஸேஸதாய ச மதனிரோத⁴ஸமாபன்னானங் அவிஸேஸங் க்³ஹெத்வா புச்சா² “மதஸ்ஸ ச ஸமாபன்னஸ்ஸ ச கோ விஸேஸோ”தி. காமங் நேஸங் ஸங்கா²ரத்தயபடிப்பஸ்ஸத்³தி⁴ஆதி³ஹி அவிஸேஸோ, ரூபத்⁴ம்மமத்தாவஸேஸதாய பன ஆயு²உஸ்மாஇந்த்³ரியானங் அபக்³மானபக்³மனங் விஸேஸோதி த்ஸ்ஸேதுங் “ய்வாய”ந்திஆதி³ வுத்தங்.

884. ஸபா⁴வதோதி ஸபா⁴வத்⁴ம்மதோ, பரமத்த²தோதி அத்தோ². பரமத்த²தோ ஹி விஜ்ஜமானானங் ஸங்க²தாதி³பா⁴வேன வத்தப்³ப்தங் லப⁴தி, ந அவிஜ்ஜமானங். ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ வஸேனாதி யஸ்மா ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ அரியபுக்³க்³லஸ்ஸ ஸமத்²விபஸ்ஸனாத⁴ம்மே யுக³னத்²தே⁴ கத்வா அட்ட² ஸமாபத்தியோ ஆரோஹந்தஸ்ஸ அனுக்கமேன ஸங்கா²ரானங் படிப்பஸ்ஸம்ப⁴னபயோக்³னிப்³ப்த்தியா நிரோத⁴ஸமாபத்தி நிப்²ன்னா நாம ஹோதி, தஸ்மா தங் பயோக்³னிப்³ப்த்திங் உபாதாய “நிப்²ன்னா”தி வத்துங் வட்டதி.

ஸங்கா²ரவூபஸமதோ, ஸந்தத்⁴ம்மஸமன்வயதோ ச ஸந்தங். அரியேஹி ஏவ நிஸேவிதப்³ப்த்தா அரியனிஸேவிதங். திஸ்ஸன்னம்பி துக்க²தானங் நிப்³புதபா⁴வதோ நிப்³பா³னமிதி ஸங்க²ங் உபாக³தங். அரியங் பஞ்ஞந்தி ஸுவிஸுத்²த⁴ங் மக்³க்³புலபஞ்ஞங். இமிஸ்ஸாபீதி நிரோத⁴ஸமாபத்தியா. ஸமாபத்திஸமத்த²தாதி ஸமாபஜ்ஜனஸமத்த²தா.

ஆஹுனெய்யபா⁴வாதி³ஸித்³தி⁴கதா²வண்ணனா

885. ஆஹுனெய்யபா⁴வாதி³ஸித்³தி⁴

ஆஹுனெய்யபாஹுனெய்யதக்³கி²ணெய்யஅஞ்ஜலிகரணீயஅனுத்தரபுஞ்ஞுக்கெத்தபா⁴வஸித்³தி⁴. அவிஸேஸேனாதி த்ஸ்ஸனமக்³க்³பஞ்ஞாதி³விஸேஸேன வினா, ஏதிஸ்ஸா லோகுத்தரபஞ்ஞாய. ஆனெத்வா ஹுனிதப்³பந்தி ஆஹுனங், தூ³ரதோபி ஆனெத்வா தாதப்³ப்தானங், தங் படிக்³க்³ஹேதுங் யுத்தோதி ஆஹுனெய்யோ. பாஹுனங் வச்சதி ஆக்³ந்துகதா³னங், தங் படிக்³க்³ஹேதுங் யுத்தோதி பாஹுனெய்யோ. தக்³கி²ணங் அரஹதீதி தக்³கி²ணெய்யோ, அஞ்ஜலிகரணங் அஞ்ஜலிகம்மங், தங் அரஹதீதி அஞ்ஜலிகரணீயோ. அனுத்தரங் உத்தமங் ஸத்தானங் புஞ்ஞுவிருஹனட்டா²னந்தி அனுத்தரங் புஞ்ஞுக்கெத்தங் லோகஸ்ஸாதி அயமெத்த² ஸங்கே²போ. வித்தா²ரோ பன ஹெட்டா² வுத்தோயேவ.

886. மந்தாய விபஸ்ஸனாய ஆக³தோதி அதிககாய விபஸ்ஸனாய வஸேன பட²மமக்³க்³பஞ்ஞங் பா⁴வெத்வா ஸோதாபன்னபா⁴வங் ஆக³தோ. ஸத்தா⁴தி³னங் முதூ³னங் இந்த்³ரியானங் வஸேன முதி³ந்த்³ரியோபி ஸமானோ. ஸத்தக்³த்துபரமோதி ஸத்தக்³த்துங் பரமா ப⁴வூபபத்தி அத்தபா⁴வக்³க்³ஹணங், ததோ பரங் அட்ட²மங் ப⁴வங் நாதி³யதீதி ஸத்தக்³த்துபரமோ. ஸங்ஸரித்வாதி படிஸந்தி⁴க்³க்³ஹணவஸேன அபராபரங் க்³ந்த்வா. துக்³க்³ஸ்ஸந்தங் கரோதீதி வட்டதுக்³க்³ஸ்ஸ பரியந்தங் பரியோஸானங் கரோதி. அயங்

காலேன தேவலோகஸ்ஸ, காலேன மனுஸ்ஸலோகஸ்ஸாதி மிஸ்ஸகஸ்ஸ பவஸ்ஸ வஸேன “ஸத்தஸுகுதிபவே ஸங்ஸரித்வா”தி வுத்தோ. குலதோ குலங் கச்சத்தீதி கோலங்கோலோ. ஸோதாபத்திபுலஸச்சிகிரியதோ பட்டாய ஹி நீசகுலே உபபத்தி நாம நத்தி, மஹாபோகக்குலேஸுயேவ நிப்பத்தத்தீதி அத்தோ. துவே வா தீணி வா குலானீதி தேவமனுஸ்ஸவஸேன துவே வா தயோ வா பவே. இதி அயம்பி மிஸ்ஸகபவேனேவ கதிதோ. தேஸனாமத்தமேவ சேதங் “துவே வா தீணி வா”தி. யாவ சட்டபவா ஸங்ஸரந்தோபி கோலங்கோலோவ ஹோதி. அத்தபாவகக்ஹணஸங்காதங் ஏகங்யேவ கந்தபீஜங் ஏதஸ்ஸ அத்தீதி ஏகபீஜீ. “மானுஸகங் பவ”ந்தி இதம்பி தேஸனாமத்தங். “தேவபவங் நிப்பத்தேதி”திபி வத்துங் வட்டதியேவ. கோ பனேதேஸங் இமங் பபேதங் நியமேதீதி? திண்ணங் மக்கானங் விபஸ்ஸனா. ஸசே ஹி உபரி திண்ணங் மக்கானங் விபஸ்ஸனா புலவதீ ஹோதி, ஏகபீஜீ நாம ஹோதி. ததோ மந்தாய கோலங்கோலோ, ததோ மந்தாராய ஸத்தக்கத்துபரமோ.

887. படிஸந்திவஸேன ஸகிங் ஆகச்சத்தீதி ஸகதாக்காமீ. ஸகிதேவாதி ஏகவாரங்யேவ. “இமங் லோகங் ஆகந்த்வா”தி இமினா பஞ்சஸு ஸகதாக்காமீஸு சத்தாரோ வஜ்ஜேத்வா ஏகோவ கஹிதோ. ஏகச்சோ ஹி இத ஸகதாக்காமிபுலங் பத்வா இதேவ பரினிப்பாதி, ஏகச்சோ இத பத்வா தேவலோகே பரினிப்பாதி, ஏகச்சோ தேவலோகே பத்வா தத்தேவ பரினிப்பாதி, ஏகச்சோ தேவலோகே பத்வா இதுபபஜ்ஜித்வா பரினிப்பாதி. இமே சத்தாரோபி இத ந கஹிதா. யோ பன இத பத்வா தேவலோகே யாவதாயுகங் வஸித்வா புன இதுபபஜ்ஜித்வா பரினிப்பாதி, அயங் இத கஹிதோ.

888. படிஸந்திவஸேன இத அனாகமனதோ அனாகாமீ. இந்த்ரியவேமத்ததாவஸேனாதி ஸத்தாதீனங் விமுத்திபரிபாசகஇந்த்ரியானங் பரோபரியத்தேன. பஞ்சதா இத விஹாய நிட்டோ ஹோதீதி ஸோ அனாகாமீ அந்தராபரினிப்பாயிஆதிபாவேன பஞ்சபகாரேன இமங் லோகங் பஜஹித்வா பரினிப்பாயனகோ ஹோதி. ஆயுவேமஜ்ஜஸ்ஸ அந்தராயேவ கிலேஸபரினிப்பானேன பரினிப்பாயனதோ அந்தராபரினிப்பாயீ. உபஹச்சாதி வா உபகந்த்வா காலகிரியங். அப்பயோகேனாதி அதிமத்தபயோகேன வினா அப்பகஸிரேனேவ திக்கிந்த்ரியதாய ஸுகேனேவ. ஸப்பயோகேனாதி எத்த வுத்தவிபரியாயேன அத்தோ வேதிதப்போ. உத்தங் வா ஹி பாவேன உத்தமஸ்ஸ தண்ஹாஸோதங், வட்டஸோதங் வாதி உத்தங்ஸோதோ. உத்தங் வா கந்த்வா படிபிதப்பதோ உத்தமஸ்ஸ மக்கஸோதந்தி உத்தங்ஸோதோ. படிஸந்திவஸேன அகனிட்டபவங் கச்சத்தீதி அகனிட்டகாமீ.

யத்துப்பன்னோதி அவிஹாதீஸு யத்த யத்த உபபன்னோ. இமேஸங் பன அனாகாமீனங் பபேதஜானந்தங் உத்தங்ஸோதஅகனிட்டகாமிசதுக்கங் வேதிதப்பங் - யோ ஹி அவிஹதோ பட்டாய சத்தாரோ தேவலோகே ஸோதேத்வா அகனிட்டங் கந்த்வா பரினிப்பாதி, அயங் உத்தங்ஸோதோ அகனிட்டகாமீ நாம. யோ பன ஹெட்டா தயோ தேவலோகே ஸோதேத்வா ஸுதஸ்ஸதேவலோகே டத்வா பரினிப்பாதி, அயங் உத்தங்ஸோதோ நஅகனிட்டகாமீ நாம. யோ இதோ அகனிட்டமேவ கந்த்வா பரினிப்பாதி, அயங் நஉத்தங்ஸோதோ அகனிட்டகாமீ நாம. யோ பன ஹெட்டா சதுஸு தேவலோகேஸு தத்த தத்தேவ பரினிப்பாதி, அயங் நஉத்தங்ஸோதோ நஅகனிட்டகாமீ நாம. ஏதே பன அவிஹேஸு உபபன்னஸமனந்தரா ஆயுவேமஜ்ஜங் அப்பத்வா, பத்வா ச பரினிப்பாயனவஸேன தயோ அந்தராபரினிப்பாயினோ, ஏகோ உபஹச்சபரினிப்பாயீ, ஏகோ உத்தங்ஸோதோதி பஞ்ச. தே அஸங்காரஸஸங்காரபரினிப்பாயிவிபாவேன துஸ ஹொந்தி. ததா அதப்பஸுதஸ்ஸஸுதஸ்ஸஸுதி சத்தாரோ துஸகா சத்தாலீஸங். அகனிட்டே பன உத்தங்ஸோதோ நத்தி. தயோ அந்தராபரினிப்பாயினோ, ஏகோ

உபஹச்சபரினிப்பாயீதி சத்தாரோ. தே அஸங்கா²ரஸஸங்கா²ரபரினிப்பாயிவிபா⁴கே³ன அட்டா²தி அட்ட²சத்தாலீஸங் அனாகா³மினோ.

ஸோதாபன்னா பன படிபதா³பே⁴தே³ன சத்தாரோ ஸத்தக்க²த்துபரமா, சத்தாரோ கோலங்கோலா, சத்தாரோ ஏகபீ³ஜினோதி ஸத்தா⁴து⁴ரேன படிபன்னா த்³வாத்³ஸ, ததா² பஞ்ஞாது⁴ரேனாதி சதுவீஸதி.

ஸகதா³கா³மினோ ஸுஞ்ஞதவிமொக்கே³ன விமுத்தா படிபதா³வஸேன சத்தாரோ, ததா² அனிமித்தஅப்பணிஹிதவிமொக்கே²ஹீதி த்³வாத்³ஸ.

889. ததா² அரஹந்தோ. தே பன த்³வாத்³ஸ பஞ்ஞாவிமுத்தா, த்³வாத்³ஸ உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தா, த்³வாத்³ஸ தேவிஜ்ஜா, த்³வாத்³ஸ ச²ளபி⁴ஞ்ஞா, த்³வாத்³ஸ படிஸம்பி⁴தா³ப்பத்தாதி ஸமஸட்டி² ஹோந்தி. ஏவமேதே ஸத்தி⁴ங் பச்சேகஸம்பு³த்த⁴ஸம்மாஸம்பு³த்தே⁴ஹி ச²சத்தாலீஸாதி⁴கஸதங் அரியா. யஸ்மா தேஸங் அரியபா⁴வஸித்தி⁴ அரியாய பஞ்ஞாபா⁴வனாய, தேன வுத்தங் “ஆஹு⁴னெய்யபா⁴வாதி³ஸித்தி⁴பி இமிஸ்ஸா லோகுத்தரபஞ்ஞாபா⁴வனாய ஆனிஸங்ஸோ”தி. லோகியவிஜ்ஜாபி⁴ஞ்ஞாஹி வினாபி உப⁴தோபா⁴க³விமுத்ததா ஹோதீதி உப⁴தோபா⁴க³விமுத்தோ விஸுங் க²ஹிதோ. யங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி யங் சதுத்த²மக்³பஞ்ஞாபா⁴வனங் ஸந்தா⁴ய ஹெட்டா² ஸங்கே²பதோ கா³தா²வண்ணனாயங் வுத்தங், தங் பன வுத்தாகாரங் நிக³மனவஸேன த்³ஸ்ஸேதுங் “மக்³க²க²ணே”திஆதி³ வுத்தங். காமங் சதுஸாபி மக்³க²க²ணேஸு தங் ஜடங் விஜடேதி நாம, ப²லக்³க²ணேஸாபி யதா²ரஹங் விஜடிதஜடோ, அக்³க²ப²லக்³க²ணேயேவ பன ஸப்³ப²ஸோ விஜடிதஜடோ, ததோ பரங் விஜடேதப்³ப²ய ஜடாய அபா⁴வதோ. தேனெத்த² ஹெட்டா² ஹெட்டி²மமக்³பஞ்ஞாபா⁴வனானிஸங்ஸஸ்ஸ வுத்தத்தாவ சதுத்த²மக்³பஞ்ஞாபா⁴வனாவஸேன அத்தோ² வுத்தோ.

ரதிந்தி அபி⁴ரதிங், அபி⁴ருசிந்தி அத்தோ². தத்தா²தி அரியாய பஞ்ஞாபா⁴வனாய.

890. இமிஸ்ஸா கா³தா²யாதி இமிஸ்ஸங் கா³தா²யங். கா³தா² ஹி அத்தனோ அத்த²பூ⁴தஸ்ஸ விஸுத்தி⁴மக்³க²ஸ்ஸ ஆதா⁴ரபா⁴வேன வுத்தா, ஸாமிவசனங் வா ஏதங் அத்த²ஸ்ஸ தங்ஸம்ப³ந்தி⁴பா⁴வதோ.

பஞ்ஞாபா⁴வனானிஸங்ஸனித்தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி தேவீஸதிமபரிச்சே²த³வண்ணனா.

நிக³மனகதா²வண்ணனா

891. இமிஸ்ஸா தா³னி கா³தா²யாதிஆதீ³னங் கா³தா²னங் அத்தோ² ஹெட்டா² வுத்தோ ஏவ. ஸ்வாயங் “விஸுத்தி⁴மக்³க²ங் பா⁴ஸிஸ்ஸ”ந்தி ஏவங் படிஞ்ஞாதோ விஸுத்தி⁴மக்³கோ³ எத்தாவதா பா⁴ஸிதோ ஹோதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

892. தத்தா²திஆதீ³ஸு அயங் பத³ஸம்ப³ந்தே⁴ன ஸத்தி⁴ங் ஸங்கே²பத்தோ² - தேஸங் “ஸீலே பதிட்டா²யா”திகா³தா²யங் வுத்தானங் ஸீலாதி³ப்பபே⁴தா³னங் அத்தா²னங் பஞ்சன்னம்பி மஹாநிகாயானங் அட்ட²கதா²னயே அட்ட²கதா²தந்தியங் தத்த² தத்த² வுத்தோ யோ வினிச்ச²யோ, யேபு⁴ய்யேன தங் ஸப்³ப²ங் ஸமாஹரித்வா ஸமானெத்வா நிகாயந்தரஸ்ஸ நிகாயக²தவாத்³தோ³ஸஸங்கரேஹி முத்தோ ஸோ நிச்ச²யோ யஸ்மா பகாஸிதோ, தஸ்மா விஸுத்தி⁴காமேஹி யோகீஹி ஏதஸ்மிங் விஸுத்தி⁴மக்³கே³ ஆதரோ கரணீயோயேவாதி.

நிக³மனகா³தா²யோ

எத்தாவதா ச -

ஸுவிஸுத்த³ஸமாசாரோ, விஸுத்த³னயமண்டி³தங்;
விஸுத்த³மக்³ங் லோகஸ்ஸ, யத³ச்சந்தவிஸுத்த³யா.

அபா³ஸி கருணாவேக³-ஸமுஸ்ஸாஹிதமானஸோ;
மஹேஸி விபுலோதா³த-விஸுத்த³மதிபாடவோ.

தஸ்ஸ அத்த³ங் பகாஸேதுங், கதா³மக்³ங் புராதனங்;
நிஸ்ஸாய யா ஸமாரத்த³தா³, அத்த³ஸங்வண்ணனா மயா.

ஆயாசிதோ ஸித்த³கா³ம-பரிவேணனிவாஸினா;
தே³ரேன தா³டனாகே³ன, ஸுத்த³சாரேன தீ³மதா.

ஸா ஏஸா பரமத்தா³னங், தத்த³ தத்த³ யதா³ரஹங்;
நிதா³னதோ பரமத்த³-மஞ்ஜுஸா நாம நாமதோ.

ஸம்பத்தா பரினிட்டா³னங், அனாகுலவினிச்ச³யா;
அட்டா³ஸீதிப்பமாணாய, பாஸியா பா³ணவாரதோ.

இதி தங் ஸங்க²ரொந்தேன, யங் தங் அதி³க³தங் மயா;
புஞ்ஞங் தஸ்ஸானுபா³வேன, லோகனாத³ஸ்ஸ ஸாஸனே.

ஓகா³ஹெத்வா விஸுத்த³ய, ஸீலாதி³படிபத்தியா;
ஸப்³பே³பி தே³ஹினோ ஹொந்து, விமுத்திரஸபா³கி³னோ.

சிரங் திட்ட³து லோகஸ்மிங், ஸம்மாஸம்புத்த³ஸாஸனங்;
தஸ்மிங் ஸகா³ரவா நிச்சங், ஹொந்து ஸப்³பே³பி பாணினோ.

ஸம்மா வஸ்ஸது காலேன, தே³வோ ராஜா மஹீபதி;
ஸத்த³ம்மனிரதோ லோகங், த³ம்மேனேவ பஸாஸதூதி.

ப³த³ரதித்த³விஹாரவாஸினா ஆசரியத³ம்மபாலேன கதா

பரமத்த³மஞ்ஜுஸா நாம விஸுத்த³மக்³மஹாடகா ஸமத்தா.

விஸுத்த³மக்³-மஹாடகா ஸமத்தா.